

Acerca de este libro

Esta es una copia digital de un libro que, durante generaciones, se ha conservado en las estanterías de una biblioteca, hasta que Google ha decidido escanearlo como parte de un proyecto que pretende que sea posible descubrir en línea libros de todo el mundo.

Ha sobrevivido tantos años como para que los derechos de autor hayan expirado y el libro pase a ser de dominio público. El que un libro sea de dominio público significa que nunca ha estado protegido por derechos de autor, o bien que el período legal de estos derechos ya ha expirado. Es posible que una misma obra sea de dominio público en unos países y, sin embargo, no lo sea en otros. Los libros de dominio público son nuestras puertas hacia el pasado, suponen un patrimonio histórico, cultural y de conocimientos que, a menudo, resulta difícil de descubrir.

Todas las anotaciones, marcas y otras señales en los márgenes que estén presentes en el volumen original aparecerán también en este archivo como testimonio del largo viaje que el libro ha recorrido desde el editor hasta la biblioteca y, finalmente, hasta usted.

Normas de uso

Google se enorgullece de poder colaborar con distintas bibliotecas para digitalizar los materiales de dominio público a fin de hacerlos accesibles a todo el mundo. Los libros de dominio público son patrimonio de todos, nosotros somos sus humildes guardianes. No obstante, se trata de un trabajo caro. Por este motivo, y para poder ofrecer este recurso, hemos tomado medidas para evitar que se produzca un abuso por parte de terceros con fines comerciales, y hemos incluido restricciones técnicas sobre las solicitudes automatizadas.

Asimismo, le pedimos que:

- + *Haga un uso exclusivamente no comercial de estos archivos* Hemos diseñado la Búsqueda de libros de Google para el uso de particulares; como tal, le pedimos que utilice estos archivos con fines personales, y no comerciales.
- + *No envíe solicitudes automatizadas* Por favor, no envíe solicitudes automatizadas de ningún tipo al sistema de Google. Si está llevando a cabo una investigación sobre traducción automática, reconocimiento óptico de caracteres u otros campos para los que resulte útil disfrutar de acceso a una gran cantidad de texto, por favor, envíenos un mensaje. Fomentamos el uso de materiales de dominio público con estos propósitos y seguro que podremos ayudarle.
- + *Conserve la atribución* La filigrana de Google que verá en todos los archivos es fundamental para informar a los usuarios sobre este proyecto y ayudarles a encontrar materiales adicionales en la Búsqueda de libros de Google. Por favor, no la elimine.
- + *Manténgase siempre dentro de la legalidad* Sea cual sea el uso que haga de estos materiales, recuerde que es responsable de asegurarse de que todo lo que hace es legal. No dé por sentado que, por el hecho de que una obra se considere de dominio público para los usuarios de los Estados Unidos, lo será también para los usuarios de otros países. La legislación sobre derechos de autor varía de un país a otro, y no podemos facilitar información sobre si está permitido un uso específico de algún libro. Por favor, no suponga que la aparición de un libro en nuestro programa significa que se puede utilizar de igual manera en todo el mundo. La responsabilidad ante la infracción de los derechos de autor puede ser muy grave.

Acerca de la Búsqueda de libros de Google

El objetivo de Google consiste en organizar información procedente de todo el mundo y hacerla accesible y útil de forma universal. El programa de Búsqueda de libros de Google ayuda a los lectores a descubrir los libros de todo el mundo a la vez que ayuda a autores y editores a llegar a nuevas audiencias. Podrá realizar búsquedas en el texto completo de este libro en la web, en la página <http://books.google.com>

BIBLIORVM SACRORVM

ET GLOSSÆ ORDINARIÆ.

Primum quidem à Strabo Fulgensi, Collectæ.

NUNC VERO NOVIS PATRVM, CVM
Græcorum, tum Latinorum explanationibus aucta.

POSTILLÆ NICOLAI LYRANI, ADDITIONVM PAULI
Burgensis, ac Replicarum Matthiæ Thoryngi.

LOCVPLES ET COPIOSVS.

INDEX.

VENETIIS, Apud Iuntas: M. DCIII.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

1971 JAN 11 11 11 AM '71

1971 JAN 11

1971 JAN 11 11 11 AM '71

CHRISTIANO LECTORI

Salutem & felicitatem .

VETULES ex Philosophorum secte (lector Christiane) in rerum humanum contemplatione cecutientes, cum immensam hanc ^{κοσμου} orbisque molem vniuersam, ex nihilo creari & efformari posse naturę per se ipsi vi concludere non possent, varię de rerum primordis sentientes, in diuersas sententias abierunt, alij si quidem ex æternæ indigesta materię mole, quam vocarunt chaos, concordia moderata, alij ex infinito terminis tandem circumscripto, alij ex magno paruo, multisque humanę mentis imbecillitate cogitatis monstris, mundum esse productum voluerunt. Omnes tamen concordie mentis voluntate, nihil in rerum naturę ^{τη τάξει} seu ordine melius, ad conseruandumq; mundi machinam aptius esse voluerunt. Illudq; semper in rebus est iudicatum optimum, quod optima methodo & ordine digestum est. Quod nos animo quoque serius agitantes, Cum *Bibliorum Sacrorum Glossam Ordinaram*, multis primum veterum sudoribus laboratam, maioreque nunc Pariensium Doctorum diligentia, studio grauiore, acriorique cogitatione auctam Typographicis firmis mandarem, ne tam copiosa veterum patrum doctrinę Sylua, ^{αὐτῆς} aliqua notaretur, ne hac quidem in re sumptui aut labori pepercimus, Præclarissima enim quęq; & notatu dignissima in Indicem quantum fieri potuit copiosissimum literarum Alphabeti serie & ordine digessimus, & quo facilius sit lectori inueniendi ratio pagina singulas in sex portiunculas primas ABC, secundas DEF, literis notatas distinximus, quo in Indice collectas sententias diligenter sunt relata. Authorum verò, quorum in toto opere autoritate vsi sunt ij, qui Glossam nunc denuo locupletarunt, nomina singulis voluminibus ordine quoque Alphabetico disposita præfiximus, ne primis tantum literis notata patrum nomina (quod plerumque breuitatis studio factum est) celeriore lectoris, cui fortasse non satis omnium authorum sunt nota nomina, cursum retardaret. Quod si quid est vel in colligendo Indice neglectum, aut non satis diligenter annotatum, partim id mentis nostrę non satis subtili iudicio, partim quoque Typographorum, quę nos egit præcipites, festinationi tribuito. Sin verò mordacius reprehensione vrgeas, quod est à nobis aut inscitia aut incuria cessatum, acutiore tu mentis acie, acuratioreque diligentia refarcito. Vale.

Lugduni 12. Calendas Octobris. Anno humanę salutis.

∞. I D. X X C I X.

RERVM QVAE IN GLOSSA ORDINARIA.

POSTILLIS NICOLAI DE LYRA,

Et Additionibus Pauli Burgensis, replicisque Matthiae
Toring continentur.

Index locupletissimus.

Prior numerus Tomum seu partem operis, secundus
columnam indicat.

AA DOMINE Deus, &c.

Ab aliquibus expositoribus ratio
ponitur quare ter ponitur, sed est
ex ignorantia Hebraici sermonis,
p.4. &c.621.b

est enim apud Hebræos una dictio
ex trib. literis composita, quæ sic so-
nat aba adverbium admirandi. co.
688.f. & 734.f

A. dicitur, & hæc dictio est quædam

interiectio, exprimens dolorem, col.1117.c.h. dicitur, & est
interiectio admirantis seu conquerentis. & col.1234.f. &
1911.c

aaron natus fuit trib. annis ante Moysem, & ante præcepti de
submersione masculorum Hebræorum, p.1.c.520.f. Lyr. &
c.384.c. Lyr.

aaron cur propter repentinam filiorum mortem non fuerit co-
tristatus. p.1.c.991.B.

aaron cur gessit feminalia. p.1.c.798.f.

aaron in formando vitulo quomodo & quatenus excusandus
p.1.c.828.C.

aaron & Moyles, sancti sunt & perfecti. Et magis euangelii,
quam legis discipuli ostenduntur, p.1.c.128.193. & 1315.

aaron aliquando præponitur Moyfi, aliquando etiam Moy-
ses præponitur cum simul combinantur, & quare, p.1.c.138
& Lyr.

aaron quomodo dicitur propheta Moyfi, p.1.c.541.a

aaron licet non dicatur proprie propheta habuit tamen reue-
lationem a Deo immediate, p.1.c.526. & Lyr. & 542.f. Lyr.

aaron quomodo fuit consecratus in pontificem per Moysem,
cum ipse non esset sacerdos. p.1.c.977.C. Lyr.

aaron erat ordinatus in his quæ pertinebant ad populū, Moy-
ses autem in his quæ pertinebant ad Deū. p.1.c.563.c. Lyr.

aaron & Moyles suffiunt, ut tota gens Israelitarum saluetur
quid amplius est in his duobus, quæ tanta virtus, quod me-
ritum quod sexcentamillia, & eo amplius liberetur, & in So-
domis ad minus decem requirebantur, per quos vix salua-
rentur qui habitabant Pentapoli. p.1.c.1280.l. Ori.

aaron inter sacrificia, temper in humeris sicut & in pectore por-
tabat nomina patriarcharum tribus de causis, p.1.c.787. B.
Bed.

aaron cum in Exodo octo vestib. induendus asseneretur, in Le-
uitico nonum addi videtur, balthus scilicet, quo linea tui-
ca ante indutam hyacintiuam præincta erat, p.1. columna

802.D. Bed.

aaron & filii eius minoresque sacerdotes diuersomodo vñge-
bantur, p.1.c.821.C. Lyr.

aaron quatuor filii cum eo in sacerdotium electi sunt, sed duo
bus in statu suo manentib. alii igne diuino exusti sunt, &c.
p.1.c.1173. A. Rab.

aaron soli & filiis sui licuit diuina mysteria nude videre p.1.c.
11185. B. & 1186. D. E. Orig.

In aaron supplicandi Deo & obsecrandi forma datur. p.1. col.
1280.c

aaron ut dicit Rab. Sal. depinxit cum stilo in tabula formam
vituli, & tradidit artificib. ut facerent ad similitudinem illius
&c. p.1.c.828.f. Lyr.

aaron qua intentione iussit colligi in aures & ornamenta vxo-
rum & filiarū quando Hebræi petabāt, ut faceret eis Deos
p.1.c.828. & 834. E.

aaron ut aliquid dicunt proiecit aurum in ignem ut ibi peri-
ret, non ut idolum fieret, sed opere diaboli formatus est in-
de vitulus, &c. p.1.c.833. C. Lyr.

aaron quid intendebat in fabricatione vituli cum ipse sciret,
quod vitulus non posset deducere populum, nec etiam intē-
debat ut adoraretur ut Deus p.1.c.840. D. E.

aaron an & quomodo peccauerit in facto vituli. Et an pecca-
to idololatriæ. p.1. ibid.

aaron peccatum, an aggrauetur multum ex magnitudine do-
cumenti, quod in populo fuit subsequutum. par.1. columna
841.a

aaron tribuitur illud totum malum quod populus fecit, quia
consensit ad faciendum quod male petierat p.1.c.854.c

aaron peccatum in fabricatione vituli, an fuit tante grauitatis
ut ipse cū posteritate sua deberet disperdi, p.1.c.997. C. Lyr.
& 998. F. Lyr.

aaron, an per mendacium se excusauit apud Moysem, p.1. col.
828.f. & 840.d. e. f.

aaron ante defunctus est quam Israel in aliquam partem terre
promissionis intraret, Moyse autem adhuc viuentē captæ
est terra Amorrhæorum, &c. & quid per hoc designatur, p.1.
fol. 1383.b.c. & 1384. Orig.

Aaron quare mortuus est ante ingressum terræ promissionis p.
1. fol. 1312.f. Lyr.

aaron ubi & quomodo mortuus est, & an Eleazar filius eius &
successor in sacerdotio, & sepeliuit eū. Et an in monte Hor,
vel in Mosera sepultus sit. p.1.c.1313. f. Lyr. & 1431. c. Ly.
& 1463.b. & 1464.d

a

aaronis

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Aaronis filii in lege quid significant, p. 1. c. 911. d
Aaronis habitus cur pene militaris, p. 1. c. 747. c
AbacuK vaticinium habuit contra Nabuchodonosor & Chal
deos, sine Babylonem, A quibus terra Iuda vastata est, &
Ierusalem, templumque subuersum, p. 1. column. 2041. a. &
 2042. d
AbacuK historia de missione eius ad Danielē apud Hebræos
non legitur, p. 4. c. 2041. b. Et in textu.
AbacuK liber scriptus fuit per magnum tempus post mortem
Iosue, scilicet post octingentos annos & plus. p. 2. columna
 673. c
Abagarus rex qui regnavit iuxta Euphraten scripsit Christo
saluatori epistolam, vt habetur in Ecclesiastica historia. p. 5
 c. 92. f
Abba pater, vtriusque verbi eadem significatio, tamen vnum
Græcum, & aliud Latinum, p. 5. columna 633. c. Item par. 6.
 c. 106. f. c. 498. d. e. f. Et ibidem. 499. c. sic dicitur, hæc due di
 ctiones sunt idem significantes. Prima Hebraica, vel potius
 Syriaca: tamen ea communiter vruntur Hebræi, quia lin
 gua Syra & Hebræa sunt propinquæ. Secunda Græca,
 & c.
Abba pater, quid mysterii continet, quod simul ponuntur hæc
duo verba, cum idem significant, p. 6. c. 106. f
Abdias sub quo regum prophetauit, p. 4. c. 1905. b.
Abdias secundum doctores Hebraicos & Latinos fuit dispen
sator domus Achab regis Israel qui pavit prophetas quin
quagenos & quinquagenos, & c. p. 4. ibi. c
Abdias donum prophetiæ consequutus est, quia abscondit cē
tum prophetas, saluans eos a morte contra persecutionem
Iezabelis. p. 2. c. 818. f. Item p. 4. c. 1905. c
Abdias secundum doctores fuit tertius quinquagenarius,
qui timens Deum humiliavit se coram Deo & Elia eius ser
uo, & non fuit combustus per ignem, sicut cæteri, parte 2. c.
 858. f
Abdias prophetauit contra Idumeos qui debebant Iudeos di
ligere, eo quod a duobus fratrib. descendissent, & ipsi econ
trario habuerunt eos odio persecutorib. auxilium præben
do, p. 4. c. 1906. f
Abdias vir valde pius p. 2. c. 819. a. b
Abdiæ sepulchrum cum mansulæo Elisæi prophetæ & Ioānis
Baptistæ Sebastæ vsque hodie venerationi habetur, p. 2. co.
 925. c.
Abel & Cain quomodo typum gerunt duarum generationem
hominum electorum scilicet, & reprobrorum. parte 1. col.
 111. b
Abel cum scribitur in Hebraico cum litera a, significat luctū
proprie: sed quando scribitur cum litera, h, scilicet quod di
cuntur Habel, non significat luctum, sed vanitatem tantum
Et ratio huius nominationis, & c. p. 1. c. 125. a. Lyr.
Abel quare, sibi elegit officium pastorem, & non potius agri
culturam sicut Cain. parte prima, 113. c. & 114. f. & c. 125. a
 Lyr.
Abel de sua sanctitate & dignitate commendatur, quia pri
mus martyr, primus sacerdos, & primus virgo parte prima
 125. c.
Abel quomodo fuit occisus vtrum cum armis, aut sine armis,
 p. 1. c. 127. c
Abel occisus est in campo Damasceno, p. 4. c. 1940. e.
Abel mortuus fuit sine generatione, p. 2. c. 780. c.
Abel & Zacharias, per Iudæos, & suos prædecesores occisi,
quare magis nominetur per Christum quā ali ante vel post
natiuitatem Christi occisi, & quid per eos significetur. p. 5.
 c. 387. c. & 861. c. & fol. 156. e
Abel nomen est ciuitatis fortis & muratæ, p. 2. c. 818. f
Abel ex genere humano secundo natus pertinens ad ciuitatē
Dei: Cain vero primo natus pertinens ad ciuitatem homi
num, p. 1. c. 113. b
Abel sacrificium igne e celo dimisso consumptum. p. 1. c. 114. c
Abeſſam præcib. famis angustias sustulerat Dominus, & eſcam
Israeli præbuerat. p. 2. c. 288. d

Abeſſalon videtur esse alius ab Absalon filio David. p. 2. vide
 Absalon.
Abiathar fuit socius & consocius tyrannidis Adoniæ. p. 2. co.
 686. d
Abies & de eius proprietatib. p. 4. c. 458. e
Abiicienda vel abiecta q̄ putatur apud homines, apud Deum
aliquam habent vtilitatem, & aliquid operis necessarii. p. 1.
 c. 1281. b. c. d. Orig.
Abimelech per iactum lapidis & mulieris manum perit. p. 2. c.
 213. a. b
Abimelech pepigit fœdus cum Abraham quærens amicitiam
eius triplici ratione, p. 1. c. 261. f. Lyr.
Abimelech alter ab eo de quo in historia Abraham traditur,
 p. 1. c. 305. d. e
abimelech cum esset rex iustus Saram sibi iustam copulari op
tauerit, maximæ sibi gloriæ speram futurum, parte 1. colu.
 252. b
abimelech cum suis non adhæsit idololatriæ, parte 1. columna
 253. e.
abinadab alacri animo arcam excepit. p. 2. c. 355. b
ablaſtationes duplices sunt, & quib. temporib. fiant p. 2. colu.
 374. c.
ablaſtationis Isaac in die, quare fecit Abraham conuiuium po
tius quam natiuitatis & circumcissionis. parte 1. columna
 257. d
ablatio alicuius rei in iudicio non est repetenda quomodo in
telligitur, & etiam in quo casu. p. 5. c. 786. f
ablatio idolorum per Rachelem facta non fuit, nisi per subtra
ctionem idololatriæ patris sui. p. 1. c. 359. c
ablutio baptismalis qua tollitur pœna & culpa, vbi & quomodo
reperitur figurata. p. 4. c. 1355.
abominatio in sacra scriptura communiter accipitur pro ido
latria, seu pro aliquo ad idololatriam pertinente p. 1. co.
 1586. f
abominatio, siue offensa in sacris voluminib. dicuntur simula
cra. p. 2. c. 1032. f.
abominationes vocant Hebræi illa quæ colluntur ab idolola
tris, p. 1. c. 557. c
abominatio est peccatorib. bonorum religio, stultumq. vide
tur incredulis, cum fideles propter Dei amorē aduersa susti
nent mundi & c. p. 3. c. 1432. c
abominatio desolationis, potest Antichristus intelligi, vel ima
go Cæsaris quam Pilatus posuit in templo, & c. vel statua
equestris, p. 4. c. 2227. c. Item p. 5. c. 395. a & colum. 617. c. &
 618. d
aborfus duplex est, scilicet, a vita natiuitatis: qui scilicet ipsius
nulla sumpsit initia: & est aborſus a fide, parte 1. col. 1249.
 b. c. d
aborſus dicitur bonus, non absolute, sed aliis comparatus, & c.
& alius etiam videtur esse melior. qui nondum natus est,
 & c. p. ibi. a
abortiuus quid vel quis dicatur. parte 3. col. 53. a Item par. 6.
 c. 331. c
abortiuus pœna minor est quam peccatoris adulti. p. 4. c. 134. f
abortiuus proprie dicitur secundū Hebræos fœtus conceptus
ante animationem destructus, p. 1. c. 694. f
abraham, & posterius eius inter infideles commorantes pietatē
colocauerunt. p. 1. c. 224. d
abram transfluvialis vocatus. p. 1. c. 202. c
abraham Deus refulsit in trinitate. p. 1. c. 231. a
abraham dilexit Deus sanctæ Catholicæ Ecclesiæ formam, in
præputio fidelem, & c. p. 2. c. 144. e
abraham 14. annos natus Dei cognitione illustratus patrem
commonuit de idolorum cultu. p. 2. c. 144. d. e
abraham vidit tres angelos in figuram trinitatis, parte prima,
 231.
abraham posterique eius non habebant opus fœdere, Moſis
ministerio exciso. p. 1. c. 1491. a
abraham in ignem fuisse missum quia ignem noluerit adorare
tradunt Hebræi. p. 2. c. 143. c.

abraham

Index.

Abraham primus præsumpsit pronunciare Deum creatorem
vnum esse. cunctorum. p. 2. c. 144. d
Abraham cur à Chaldæis & aliis Mesopotamiis expulsus. p.
2. c. 144. d
Abraham Deus primo de cælo. nouissimè in tabernaculo ap-
paruit & quid id mysticè significet. p. 1. c. 230. f
Abraham credens fuit Deo, contra Faustum. parte 1. columna
217. b
Abraham vidit tres viros in meridie, Loth vero vespèri duos
quia Loth meridianæ lucis claritatem non potuit suscipere
Abraham vero capax fuit plenum fulgorem suscipere. p. 1.
c. 231. a
Abraham quare fuerit in metu. p. 1. c. 191. a
Abraham quam mercedem petiit à Domino. p. 1. c. 208. d
Abraham quare vocat scriptura diuitem valde. par. 1. columna
195. a
Abraham, an fuit primogenitus Thare, & Aram vltimus. p. 1. c.
183. c. & c. 188. f
Abraham prius dictus est Ram deinde nuncupatus est Abram
& tandem Abraham. p. 4. fol. 100. e
Abraham licet primo vocatus sit, & post Abraham, tamen frequē-
tius inuenitur Abraham, quia est nomen magis vsitatum, &
scribenti vel dictanti citius occurrit, nec est vis de illo cum
per hoc sententia non mutetur p. 1. c. 183. c
Abraham, dicitur quasi pater excellus. Abraham vero dicitur
quasi pater multarum gentium: Nam gentium, in nomine
non habetur, sed subauditur. p. 1. c. 230. d
Abraham commendatur in prophetia Balaam, & per eum sta-
tus populi Israelitici. p. 1. c. 1367. a
Abraham, an edoctus fuit in astronomia, similiter & Isaac p. 1.
c. 290. b
Abraham ubi, seu in qua terra natus fuit, an sci. in Chaldea, vel in
Mesopotamia. p. 1. c. 186. f. & c. 141. c. & 142. f
Abraham quando exiuit de Aram, an post mortem patris, vel
ante & de eius ætate. p. 1. colum. 185. a. Item. parte 6. colu.
175. g. h
Abraham quod sit missus in ignem fabulantur Hebræi, quia ignē
noluerit adorare quem Chaldæi colunt. p. 1. c. 184. c
Abraham secundum Hebræos ex præcepto Nemroth proie-
ctus fuit in ignem propter fidem vnus Dei veri, sed diuini-
tus saluatus fuit. parte 1. colum. 184. f. g
Item par. 3. colum. 263. f
Abraham cur voluit mentiri, sororem suam dicendo quæ fuit
vxor, & non potius Deo commisit, qui si veller, eius pudici-
tiam apud Pharaonem conseruare posset, parte prima, col.
191. a
Abram vir tantæ perfectionis, quomodo per mendacium ex-
posuit vxorem suam periculo adulterii, quia vt videtur ma-
gis debuisset eligere mori, p. 1. c. 194. c. f
Abraham quomodo adorauit populum terræ, parte prima,
c. 275. d
Abraham vt nihil omitteret de his quæ poterat facere ad conser-
uandam castitatem vxoris suæ, incluserat eam infra vnam
arcam, vt dicunt Hebræi, ne videretur ab Aegyptiis: sed
cum peruenissent ad quoddam passagium, & c. parte pri-
ma, col. 191. b
Abraham iustus festinauit pro sepulchro precium soluere, p. 1.
col. 284. b
Abraham, vt habet quorundam Hebræorum error, multipliciter
peccauit, non solū in mendacio, & c. sed etiam in quantum
terram promissionis exiuit sine mandato domini, & c. p. 1.
c. 191. b
Abraham propheta erat, p. 1. c. 284. a
Abraham de Aegypto ascendens rediit eadem via qua abiit du-
plici de causa, p. 1. c. 195. c
Abraham ad animi exercitationem pertinet & sepe vitio
deputatur, p. 1. c. 287. e
Abraham ducens bellum contra reges, post obtentam victoriam
decreuit eis qui cum ipso venerunt ad bellum ius habere
in parte prædarum, quod exponitur dupliciter, parte pri-

ma, columna 206. c
Abraham & Adam nudicio fuerunt Deum peccatores igno-
rare, p. 1. c. 267. c
Abraham muniuit expertos vernaculos, sic translatio nostra ha-
bet sed Hebraica sic habet. Numerauit expeditos vernacu-
los, & c. & vnde ista variatio prouenerit. Et est sensus, quod
muniuit suos armis bellicis. Ex quo patet prudentia Abra-
hæ in re militari, p. 1. c. 206. f
Abraham tres plenarias accepit benedictiones, p. 1. c. 269. d. e
Abraham, an & quomodo timuit, ne forte promissio sibi facta per
tam solennem victoriam esset impleta, p. 1. c. 216. d. e
Abraham cur responsa dantur, non dicitur Deus descendere,
sed supra ipsum stare, p. 1. c. 235. c
Abraham non propter sterilitatem terræ promissæ peregrinaba-
tur in Aegyptum, sed propter probationem fidei, & c. p. 1.
col. 1529. a. & 1530. d
Abraham quia viuentē vxore, ancillæ adiungitur, excusatur de
adulterio, p. 1. c. 215. c. & col. 217. a
Abraham non vituperatur de bigamia sicut Lamech duplici ra-
tione, p. 1. c. 217. a
Abraham quando cum Abimelech pactum fecit, & dictus est pu-
teus quem fodit, puteus iurationis quomodo congruat ve-
ritati, p. 1. c. 214. f
Abraham de sacrificiis in lege fiendis ad colendum Deum fuit
instructus, quæ erant quasi quædam protestatio interioris
cultus. Et quare, p. 1. c. 209. c
Abraham multum diligebat hospitalitatem. Et vt dicunt Hebræi,
transtulit se alibi habitando vbi essent viæ frequentatæ, vt
sic posset hospites recipere, p. 1. c. 251. e. & c. 269. f
Abraham vt Hebræi dicunt, horrum plantauit in quo diuersas
arbores posuit ad ferendos fructus, & hoc propter hospi-
tes transeuntes recipiendos, vt amoenitate loci recrearen-
tur & fructibus reficerentur, p. 1. c. 261. f
Abraham cum esset nonagintanovem annorum circumcidit car-
nē præputii sui, & deinde dictus est Abraham, p. 1. c. 228. c
Abraham simul habuit præceptum circumcisionis (quæ fuit si-
gnum & character suæ fidei) in se & in suis sequacibus, p.
6. col. 58. f
Abraham pactum circumcisionis non suscepisset, si Adam pa-
ctum Dei custodisset, sed quia ipse in hoc membro culpam
innobedientiæ prius cognouit, decuit vt iste in hoc mēbro
signum obedientiæ secundo acciperet, & quare, p. 1. c. 223. b
Abraham cum affectum haberet ad opus hospitalitatis, & homi-
nes non venient, videns hoc Deus, fecit tres angelos appa-
rere, vt dicunt Hebræi in specie virorum, vt eis exhiberet
hospitalitatis officium, p. 1. c. 220. d
Abraham an quando & quali adoratione vnum inter angelos
in specie humana sibi apparentes adorauit, scilicet an du-
liæ adoratione vel latræ, p. 1. c. 235. f. & sequen.
Abraham angelos sibi in specie virorum apparentes, an ho-
mines tantum aut angelos vel Deum esse credidit, par. 1. c.
238. a. b
Abraham vt Hebræi dicunt, vitulum coquendum pro hospiti-
bus angelis, tradidit Ismaeli, vt cibum pararet, vt eū asue-
faceret hospitalitatis operibus, p. 1. c. 235. f
Abraham vnde habuit occasionem petendi prolem a domino,
dicens. Domine quid dabis mihi. Ego vado absque libe-
ris, p. 1. c. 206. c
Abraham non dubitauerit quin haberet prolem sibi promissam
a Deo, & similiter hæreditatem in persona propria vel fi-
liorum, p. 1. c. 209. c
Abraham in promissione filij præ cordis exultatione risit, non
sicut Sara eius vxor diffidendo, p. 1. c. 226. e
Abraham quomodo dicitur pater fidei, p. 1. c. 465. 466. 467.
Abraham est pater omnium fidelium, qui fuerunt post ipsum,
p. 3. c. 433. c
Abraham an & quare non ausus fuit petendo ad minorem nu-
merum descendere, quam pro decem iustis, p. 1. c. 237. f
Abraham nusquam legitur se cinerem & puluerem professum
esse, nisi cum meruit Dei locutionem habere, p. 1. col. 236. b

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra

Abraham qua adoratione adorauit, cum dicitur: Quos cum vidisset, &c. & adorauit in terra, p. 1. c. 238. c.

Abraham quomodo adorauit populum terræ, filios videlicet Heth pro sepultura vxoris. suę cum scriptum sit. Dominum Deum tuum ado. & illi soli ser. p. 1. c. 275. d.

Abraham non in die natiuitatis, nec in die circuncisionis filii sui, sed in die ablactationis conuiuium fecit: Et quare, p. 1. c. 275. d.

Abraham primo per fidei meritum, omnium peccatorum remissionem adeptus est. Deinde per iustitiam, vt multarum fieret pater gentium. Tertio, facta promissio effecit quod fieret semen suum sicut stellæ, p. 6. col. 11. f. Item par. 3. column. 433. a.

Abraham quare contristatus est de eiectione filij: Hismaelis sc. cum tamē hęc prophetia fuerit, quam ipse magis quam Sara nosse debuit, p. 1. c. 258. a.

Abraham immolare volens filium suum credidit quod Deus ipsum a mortuis suscitaret, vt compleretur in eo promissum suum. Alio modo dicit Iosephus. Et quomodo Abraham persuadebat filio suo, vt spontaneē subiret immolationis sacrificium, p. 1. c. 265. b. 266. c.

Abraham quomodo voluit filium suum immolare cum occisio innocentis sit horribilis, & illicita, parte prima columna 267. f.

abraham quando immolauit filium habebat centum & vigintriquinque annos, & Isaac trigintaquinque, vt habetur, p. 1. c. 266. c.

abraham non statim iustus est filium occidere sed triduū ad immolandum ducere: vt longitudine temporis tentatio augetur & quomodo, p. 1. c. 264. e.

abram iussus est immolare filium, vt probaretur eius affectus & fides, p. 1. c. 1322. e.

abram seruum iussit ponere manum subter femur. Et quare secundum Hebræos & catholicos, p. 1. c. 28. b.

abraham, vt dicunt Hebræi, ita mundus fuit a peccato quando fuit centum annorum: & quando erat septuaginta, sicut quando fuit solummodo quinque annorum, parte 1. column. 244. c.

abraham grandæus duxit Cethuram, mortua Sara: non propter incontinentiam, nec propter filiorum procreationem, sed pro mysterio, &c. p. 1. c. 22. a.

abram quod est ex trib. mulieribus sobolem procreauit, quid mystice significat, p. 1. ibidem.

abram mortuus est vitæ suæ anno centesimo septuagesimo quinto, p. 1. c. 244. c.

Abraham triplicem figuram gerit. Primam saluatoris, alteram patris æterni, tertia sanctorum qui aduentum Christicum gaudio susceperunt, p. 1. c. 229. b.

abraham desiderauit cognoscere tempus aduentus Christi quod est videre Christum in spiritu, parte prima columna 1171. c.

Abraham exultauit vt videret diem meum. Illa verba referenda sunt ad tempus immolationis Isaac, & non ad visionem qua dicitur. Sic erat semen tuum, &c. parte prima columna 214. f.

abraham quomodo coram Deo ambulare intelligatur. Vide in Ambulare coram Deo.

Abraham descenderunt Saraceni per Hismaclem, & Idumæi per Esau, & Iudæi per Isaac, parte prima columna 223. a.

abraham describitur secundum triplicem statum. Primo enim vt incipiens, par. 1. column. 186. f. Secundo, vt proficiens, columna 68. b. Tertio, quomodo se habuit vt perfectus, column. 221. b.

abraham primus in scripturis presbyter vel senior appellatur p. 2. c. 91. a.

abraham peregrini hospitalitas, p. 1. c. 229. b.

abraham præest familiæ hospitalitatis, parte prima columna 1125. a.

abraham in casulis habitabat, quia sancti, hospites, & peregri

nos se esset cognoscunt: expectantes ciuitatem habentem fundamentum: cuius artifex Deus est, progenies autem impiorum in hæc vita ciuitatem extruit, &c. parte prima col. 120. e.

abrahæ, & duratio sine fine, p. 2. c. 628. f.

abrahæ propter suam iustitiam, non solum temporalia, sed & coelestia siue æterna a Deo promissa fuerunt, p. 1. c. 208. f. & c. 214. f. & 215. a.

abrahæ tempore separatus est populus Dei ab errore simulatorum, p. 1. c. 17. b.

abrahæ tempore tertia ætas mundi incipit, & huius perpulchra adaptatio, ætatisque tertiæ hominis, & diei tertiæ creationis, accommoda assimilatio, parte prima columna ibidem.

abrahæ commisit Deus secreta sua duplici congruitate, p. 1. c. 70. f.

abrahæ humilitas commendatur cum puluerem & cinerem se confitetur, p. 1. c. 236. a.

abrahæ sinus quid est, par. 3. column. 776. e. Item par. 5. column. 921. c.

Abrahæ in sinu quare iusti dicuntur fuisse, qui ante aduentum Christi seu eius passionem decesserunt, par. 1. columna 227. c.

abrahæ sinus an ideo dicatur quia habuerit credendorum clariores reuelationes quam posterius, vel alia ratione, par. 1. col. 470. d.

abrahæ cum dicitur. Egredere de terra tua, quomodo hoc sibi dicitur: cum iam diu ante egressus fuisset cum patre suo. Et an de Chaldæa vel Mesopotamia intelligendum sit p. 1. c. 187. c. & c. 193. c. 194. d. e.

abrahæ, vt dicunt Hebræi, fuerunt factę plures reuelationes & præcepta successiue, quando dixit dominus ad eum: Tolle filium tuum, &c. Et ideo, vt inquit, vt ex pluribus responsionibus ad obediendum maiorem haberet mercedem, Doctores nostri dicunt quod fuit vnicum præceptum, &c. p. 1. c. 264. e. f.

abrahæ apparuerunt tres angeli, vt Hebræi tradunt, in specie virorum. Vnus ad nunciandum Saræ conceptum. Alius ad subuertendum Sodomam, &c. Et tertius ad sanandum Abram, & ad liberandum Loth de subuersione Sodomorum, p. 1. c. 229. b.

abrahæ, vt Hebræi dicunt, apparuerunt angeli tertia die postquam fuerat circumcisus, p. 1. c. 231. c.

abrahæ fides & constantia, &c. enumerantur magnifice, p. 6. c. 923. & sequent.

abrahæ dixit dominus, Vade in terram Morię id est in terram in qua erat mons ille, quem Deus ipse erat sibi demonstraturus, &c. p. 1. c. 270. a.

abrahæ ad quercu Mambræ, tres viri visi sunt, sed vtique non erant. Non enim sunt angeli viri, sed videntur, par. 4. column. 1597. b.

abrahæ dignitas ostenditur ex hoc, præsertim in his quæ ad fidem pertinent, quod in apparitione sibi facta, numerus determinatus diuinarum personarum explicite demonstratur licet etiam antea in prioribus implicite innuebatur, &c. p. 1. col. 234. d.

abrahæ circuncisio commendata fuit, & quare, par. 6. column. 57. b.

abrahæ non contulit circuncisio, sed fides, paternitatem, quod dictus est pater multarum gentium, parte sexta column. 58.

abrahæ sacrificium distat ab illo quod Iepse fecit, quia ille iustus obtulit, iste fecit quod lege vetatur, p. secunda columna 236. e.

abrahæ non conuenit deficere vel minui, parte prima, column. 83. c.

abrahæ quare apparuerunt tres angeli in numero impari: Sodomam vero venientes, fuerunt in numero pari, par. 2. col. 239. f.

abrahæ apparentes tres angeli, vt Hebræi dicunt, fuerunt Michael

Index.

Michael, Gabriel, & Raphael, ita quod Michael erat in medio, alii autem duo ad dexteram & sinistram. Erat autem modus ambulandi tunc, quod superior ambulabat in medio, & in hoc cognouit Abraham quis esset superior, p. 1. co. 232. f

Abrahæ pater, eiusque frater Nachor, ut dicit Rab. Sa. declinauerunt ad idololatriam, p. 1. c. 185. c

Abrahæ dedit Abimelech dona dicens. Hoc erit tibi in velamento oculorum ad omnes qui tecum sunt; &c. Hoc variis sensibus exponitur, & quare, p. 1. c. 250. a. 251. d

Abrahæ & Saræ nomina quomodo Deus mutauit, & ex nomine suo tetragrammaton hebraicum illius addidit, ut Hebræi dicunt. Et quare nos a litera proferimus, cum hebraica ad data dicatur, p. 1. c. 221. b

Abrahæ propter peccata (ut asserunt quidam Hebræi) filii Israel fuerunt in captiuitate Aegyptiaca per multos annos, quæ quidem assertio vana est. Ibidem. f

abrahamium locus est, ubi condita sunt corpora Patriarcharum, p. 1. c. 440. f

absalon in patrem impietas, p. 2. c. 600. d. & 602. d

absalon occisus est duobus stadiis a Hierusalem, p. 2. columna 626. e

absalon parricidæ in valle registitulum statuit & in fossam proiectus est, p. 2. c. 626. e

absalon replicatur propter sex conditiones poenæ gehennæ, quæ sunt, poena damni, poena sensus stridor dentium, & flatus exteriores tenebræ. ibid.

absalon persequens Dauid & viros eius, signat tyrannum & oppressorem simplicium, cuius caput adhæret quercui, mûdi sublimia appetendo. Ibid.

absalon patris persecutor significat tyrannum apostatam à fide, persequens Christum patrem suum in membris, qualis fuit Iulianus apostata, p. 3. c. 456. f

absalonis mors pilorum comis, comæ arboris affixis, p. 2. col. 624. c

absalon non statim è medio sublatus est, sed tanquam in iudicio prius suspensus est, & ligno affixus & Deo ferente sententiam longo tempore pependit à conscientia deinceps flagellatus, p. 2. c. 625. b

absalonem tradunt Hebræi depositum de quercu petiisse sibi inducias antequam perimeretur, ut faceret titulum ob memoriam sui, eo quod non haberet filium talem qui regno dignus esset, p. 2. c. 626. c

absalonis scelus non vsque ad finem ei processit, p. 2. columna 624. c

absalonis cadauere in prope sitam vallem profundam iussit Ioab toti populo ut lapidibus obrueret, adeo ut supplicium ei esse sepulchrum, p. 2. c. 626. d

absconsa res, auidius quæritur, celata venerabilius conspicit, diu quæ sita charius tenetur, sine fastidio fit percepto cum mensura, p. 5. c. 146. d

absoluendi modus, quo Iesus absoluit adulteram non est trahendus in consequentiam. Et huius ratio, p. 5. c. 1155. c

abstinentes viri, Onagri vocabulo figurantur, par. 3. columna 379. b

abstinentia ad paradisi gaudia percibum emissa, quantum possumus confurgimus, p. 4. c. 473. b

abstinentia meritum auget, cui nulla est potentia nature, p. 5. col. 172. d. c

abstinentia a cibis non est Deo accepta, nisi cum hoc sit abstinentia a viciis, & ieiunium comitentur opera pietatis, p. 4. c. 2222. f

abstinentia cibi & castigatio corporis corruptibili corpori necessaria sunt, p. 1. c. 1284. d

abstinentia nisi sistat in medio non valet, exemplum de cithara, p. 3. c. 290. e

abstinentia à cibis, in quibus & quando licita vel illicita sit, p. 6. c. 120. d

abstinentia aliquam quæ laudabilis est in religiosi, non est lau-

dabilis in coniugato. Et quare, p. 6. c. 160. f. Sic in iuvene & sene. Ibidem.

abstinentiæ & crucis duo sunt genera. Corporale, scilicet & spirituale, &c. p. 5. c. 283. c

abstractio a curis exterioribus requiritur ad inueniendum Deum, p. 1. c. 557. a. b

abstractio mentis à terrenis tanto facit ipsam Deo plenior, quanto in æterna liberius extenditur, p. 1. c. 653. b

abstractio a curis secularibus necessaria est, ut homo dignam oblationem faciat Deo, p. 1. c. 876. d

per abstractionem a sensibilibus acquiritur aliquando veritas in dubiis, p. 1. c. 1220. e

abusus an & quomodo fiat in humana natura, quæ ad gloriam Dei est ordinata dum illa priuatur & damnatur, p. 4. columna 720. e

abusus sacrorum vel primitiarum fuit illicitus quia de talibus sacerdotes Domino ministrantes sustentabantur, p. 1. col. 946. f

abyssus pro quo accipitur cum dicitur. Et erant tenebræ super faciem abyssi, p. 1. c. 43. a

abyssus duplici modo accipitur cum dicitur. Et tenebræ erant super faciem abyssi. parte prima colum. quinta c. Lyr. & 6. e. Bed.

abyssus qua ratione dicitur congeries elementorum, p. 1. c. 5. c. & 6. f. Lyr.

abyssus anima humana dicitur, & quare, parte 1. columna 5. c. Lyr.

abyssus cum in Genesi memoratur, quare non adduntur istæ clausulæ. Fiat terra seu abyssus. Similiter. Et factum est ita: Et vidit Deus quod esset bonum, &c. sicut in cæteris creatis additum est, p. 1. c. 41. b. c

abyssus si accipitur pro aquarum multitudine impenetrabili, terram vndique circumdante, cur non proprie hoc declarauit, Deus dicens; Multitudo aquarum erat super terram cum aqua ab omnibus quantumcunque rudibus sit perceptibilis, &c. p. 1. c. 42. e

abyssus erat aquarum tenebris velata omne quod videbatur ante creationem, p. 1. c. 6. f

abyssi faciem. Si hoc complexim accipitur pro primo mobili, cur statim ipsum nominat aquas: cum dicit: Ferebatur super aquas secundum istam expositionem, parte 1. columna 42. d. e. f

abyssos scil. multitudinem aquarum in gyro vallauit Deus & facta fuit hæc congregatio a Deo per certam legem seu dispositionem, p. 1. Ibid. f

abyssi sunt profunditates aquarum latentium & maria omnia p. 3. c. 1582. e

abyssus dicitur lex noua & vetus, p. 3. c. 728. b

abyssi sunt corda latentium tam bonorum quam malorum, p. 3. c. 1485. c

accaron est in tribu Dan vel in tribu Iudæ, & vsque hodie grædis vicus est, p. 2. c. 351. a

accepta non sunt Deo omnia exteriora quæ fiunt ad cultum diuinum, ut est materialis ecclesia, vasa argentea, & vestes quantumcumque sint pretiosæ, nisi propter cultum interio-rem, &c. p. 2. c. 55. 767. c

acceptio personarum, quando & quomodo sit culpabilis, & quando quæue consideratione non sit culpabilis, par. 6. col. 1276. f

accidens quoddam mutat subiectum & non mutatur, quoddam mutat & mutatur, quoddam nec mutat nec mutatur quoddam non mutatur quo ad naturam, sed quo ad modum p. 6. c. 584. e

accipere vult aliquid a nobis Deus, & ita nobis largiri ipse, ut dona sua non immeritis largiatur, parte prima columna 1399. b. c

accipere aliquando, auferre dicimus, Vnde: aucs qua alias rapiunt accipitres vocamus. Vnde: Si quis deuorat, si quis accipit id est rapit, p. 1. c. 1604. e

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra

Accipere aliquid ex pacto pro spiritualibus, non est licitum, tamen ab eis quibus spiritualia ministrata sunt, dona temporalia accipere est licitum, p. 4. c. 1514. c.

Accipiter inter rapaces est aues, sed mansuescit, & rapinam cum hominibus operatur, p. 1. c. 1004. e

Accipiter per singulos annos pennam veterem noua nascente proicit & tempore aultri veteres pennas deponit, p. 3. col. 377. a

Accipitres vocamus aues rapaces, quæ alias rapiunt, p. 1. col. 1604. c

Accusatio sui ipsius quantum utilis sit, p. 5. c. 2076. d

Aceruus in imo latior, in summo angustior crescit, p. 3. column. 1871. e

Acetabula os angustum habent, & angustiam literę legis & obsecritatem prophetarum significant, parte prima columna 1207. a

Acetum multum refrigerat, & ideo in calidis regionibus cuius modi est terra Israel, vtuntur aceto, maxime tempore calido, p. 2. c. 456. f

Acetum vtrum in tormentis existentibus acceleret mortem, p. 5. c. 456. f

acetum bibunt qui post vitę sanctitatem ad vetustatem præteritorum labuntur vitiorum, & corruptione veteris nequitie delectantur, p. 1. c. 1002. d. e

Acetum dederunt crucifixus Iesu in potum cum vino mixtum. Et quare, p. 5. c. 456. f

achab penitentiam egit & veniam meruit de morte Naboth, p. 2. c. 846. d

achab accepta experientia veritatis verborum necessario requirebat eum cuius lingua nubes clauferat, par. 2. columna 817. a

achab rex Israel quomodo dicitur malum fecisse in cōspectu Domini super omnes ante eum, p. 2. c. 808. f

achab filius Chulæ & Sedechias fuerunt illi duo senes quos Daniel conuincit de falso crimine contra Susannam, p. 4. c. 779. c

achaia, nomen regionis est, cuius metropolis est Corinthus, p. 6. c. 421. c

achan scribendum est, & non Achor in Iosue, vt dicit Hieron. & sic est in Hebræo, p. 2. c. 49. c

achan quamuis dupliciter errauerit, scilicet in peccato sacrilegii, furando rem sacram, in violatione sabbati, & fuerit duplici poena punitus, tamen saluatus est p. 2. c. 55. c

achates ab achate fluuio Sicilię, vbi inuenitur, & fertur esse nigri coloris habent candidos in superficie ramos, p. 2. col. Interl.

achaz signum oblatum recusauit, quod ad eius consolationem Elaias obtulit, sed de Domino diffidens ad humanum auxilium refugit, & ideo populi sui iacturam passus est, p. 2. c. 1232. f

achaz quare timet signum petere, cum tamē propheta ad hoc eum monuerit, p. 1. c. 284. a

achel demach sunt duę dictiones, & non sunt proprie Hebræę, sed magis Syriacę, signantes in Latino agrum sanguinis sed quia lingua Hebræica & Syriaca sunt valde propinque, homines notabiliter literati magis utebantur lingua Syriaca quam Hebræa, & c. p. 6. c. 982. f

achimelech sacerdos vnde prognatus, p. 2. c. 455. b

achimelech cum David hospitio suscepit figurabat quod nec præsumpto futurę mortis exitio verum illum David hospitio suę mentis religiosi excluderent sacerdotes, p. 2. column. 457. b

achimelech & Abimelech duo nomina sunt magnam habentia conuenientiam, sed tamen differunt, parte 3. columna 654. c

achor non est nomen proprium, sed appellatiuum, p. 4. column. 1714. f

acidiosi licet natura sapientes & acuti, si sunt desides perdunt bonum naturę, & qui minus habent per naturam, acquirunt per industriam, p. 1. c. 263. c

acidiosi in bonis operibus per quos figurantur, p. 1. columna 1316. f

acidiosi est velle regnare cum Domino, & nolle pati pro eo, p. 3. c. 1657. a

acidia a torpore quicunque euigilauerit, & per exercitium boni operis vere exurrexerit, in ecclesia supereminentem gratiam Dei & introitum regni cœlestis intelliget, par. 1. col. 325. f

acrisia est cæcitas qua percussi fuerunt, qui volebant retinere Angelos in Sodomis. Et vnde dicitur, p. 1. c. 243. d. Item p. 2. c. 892. f. Item p. 3. c. 2215. c

actio quelibet huius mundi mola est. Et quare, p. 4. columna 402. d

actio agentis pro formam introductam, & c. non est necessaria in quibusdam ad illius formę conseruationem, in quibusdam tamen est necessarius continuus influxus agentis in subiecto, etiam post introductionem formę, & c. p. 3. c. 1086. in Addit. 4

actionem nostram, euulsis iniquitatis sentibus, ad frugem retributionis excolere, est præparato opere agiti diligenter exercere, p. 3. c. 1709. a

actio miranda, cum elatione non eleuari, sed grauari, p. 2. col. 407. b

actionis pię perseuerantiam & famam, designant ligna Cedri. Et quare, p. 2. c. 732. e

actio bona cum ante oculos Dei vsque ad terminos vitę nos regit, quasi protensa tunica talum corporis operit, p. 1. col. 381. d

actiones duę sunt, quarum vna quæ malè gessimus per penitentię lamentum abluimus, altera bonorum operum fructibus, gratiam Dei & præmium beatitudinis promeremur, p. 1. c. 1214. e

actio quęque bona per portam ciuitatis designatur, par. 3. col. 275. b

actio præsulis tantum debet transcendere actionem populi: quantum distat a grege vita pastoris, parte tertia columna 742. f

actio duplex est, & quam istarum contemplatiua compatiatur, p. 5. c. 847.

actiua vitę perfectionem triplex impedimentum imperficit, scilicet passionis impulsus, virtutis humanę defectus, & corporis agitiuantis pondus, p. 3. c. 1347. c

actiua vitę & contemplatiuę differentia, p. 2. c. Et extensus clariusque. col. 551. f

actiua vita quib. melior est, tales initium renuntiationis non accipiant, quia tepide contemplationem exequentes, maiori se discriminari inuoluunt, p. 1. c. 1575. b

in Actiua vita melius est quibusdam consistere quam tepide contemplationem exequentes maiori discrimini seiplos inuoluere, p. 4. c. 2351. a. b

ad actiuam vitam confugiant, in qua saluantur, qui ad contemplatiuam ascendere non sufficiunt, parte prima column. 244. b

actiuam vitam eligere melius est, & per eam saluari, quam qui contemplatiuam perire si illa vertitur in tedium vel in arrogantiam, p. 5. c. 110. e

actiua vita & contemplatiua cum sit nobis, ex Dei gratia vna est in necessitate, altera in voluntate, p. 1. c. 685. b. & c. 1545. c

sine actiua vita nemo Deum cognoscens regnum ingreditur, sine contemplatiua vero multi, p. 1. c. 1545. b

actiua vita non solum nunc in seruitute est, sed etiam contemplatio libertatem mentis non obtinet, quia in ænigmate in timam quietem videt, p. 1. c. 1546. e

actiua vitę opera designantur per cibum, per vinum (quod mentes alienat) contemplatiua accipitur, quæ ab amore sæculi mentes electorum alienas facit, p. 1. c. 316. a

actiua vita & contemplatiua, ad seruum Hebræum, & rursus liberum in septimo anno, exponitur, p. 1. c. 980. e

actiua vitę perfectio in senario, in septenario vero contemplatiua exprimitur, p. 1. c. 1545. c. & 1546. d

Actiua

Index.

Actus vite precepta, nidus in terra dicitur, contemplativa vero in arbore, p. 1. c. 158. f.

Actui boni auris tunc perforatur, quando non propter laudem humanam, sed propter Deum bene operatur, parte 1. col. 688. f.

actui intelliguntur per iumenta, p. 3. c. 151. c.

actius habet agere cum consanguineis specialiter: & cum proximis generaliter: & cum vxore sua singulariter, par. 3. c. 210. c.

actius bonus qui fertilis est in bonis operibus, significatur per Ioseph patriarcham, p. 1. c. 168. f.

actui cum Loth in montem contemplationis non ascendit, sed in Segor paruula saluantur, p. 1. c. 244. b.

actibus bonis cum integra deuotione operam damus: stabilita fide in corde nostro, holocaustum offerimus domino super altare eius vespere & mane, & c. p. 2. c. 129. e.

actus & passionibus hominum aliquando in scriptura attribuuntur ipsi Deo, p. 3. col. 185. f.

actus prauos qui cohibet, & zelo bono destruit, & tamen delectationem carnalem in abscondito pectoris cedat, significatur per reuertentem de bello qui seruat feminam in praedam, p. 1. c. 140. b.

actus meritorius nullus potest exire sine speciali Dei motione, p. 1. c. 155. c.

actum nullum bonum debemus nobis attribuere, sed totum virtuti diuinae. Et de hoc simile in instrumentis alicuius artis, quaelicet sint optime constituta in esse sibi competenti, tamen nihil agere possunt sine motu artificis, & c. p. 1. c. 155. c.

actus humani quadriformes de pugna, & secundum hoc descriptos, scilicet ante legem, sub lege: post legem, & post hanc vitam, p. 6. c. 104. e. f.

actus humanus, ut sit bonus requiritur bonitas generis & circumstantiarum: sed redditur malus ex defectu quolibet istorum, p. 5. c. 123. & c. 149. c.

actus exteriores & signa non habent rationem peccati, nisi in quantum sunt voluntarij, p. 5. c. 110. f.

actus omnis virtutis consistit in hoc, quod bene sustinet quis illata, & in hoc quod etiam bene operatur bona, par. 6. col. 314. c.

actu humanorum extrema, sunt prima principia operabilium, scilicet. Hoc facias alij quod tibi vis fieri, & c. p. 3. c. 16. d.

actu honorum structura omnis, nititur velut fundamine firmissimo in virtutibus quatuor principalibus, & c. parte secunda, c. 181. a.

actus dilectionis potest considerari in Deo, vel ut est temporalis, & sic aliquid praecedat in Deo, & aliud in homine per influxum, generalem, p. 6. c. 129. c.

actus orandi tria requirit: primum, accessus orantis ad Deum, secundum est propositio eius quod in oratione petitur in generali & in speciali, tertium est per quod oratio exaudibilis est ex parte Dei, & ex parte orantis, p. 6. c. 693. c.

actus qui pertinent ad episcopum sunt sex secundum quod Paulus docuit, p. 6. c. 682. f.

actus matrimonialis quando est sine culpa, non requirit indulgentiam, sed quando habet culpam annexam, parte sexta, col. 245. c.

actus matrimonialis prohibitus fuit per duos dies ante dationem legis propter mundiciam & eleuationem mentis, p. 1. col. 661. c.

actus interior cordis est peccatum, quia actus exterior non habet rationem peccati, nisi exeat vel prodeat ab actu interiori. Et hoc est contra errorem Iosephi, p. 1. c. 676. f.

adam cum se a conspectu Dei conuertisset, in terram ex qua desumptus, est reuersus, p. 1. c. 1262. e.

adam cur posuit Deus in Paradiso iam dudum expellendum, p. 1. c. 68. d.

adam duo nobis reliquit in hereditatem laborem scilicet & dolorem p. 1. c. 105. a.

adam sepultus iuxta Chebron & Arbee, p. 2. c. 100. f.

adamus ut de terra formatus est, sic & qui in Christo degunt per spiritus sancti participationem in eiusdem speciem ef-

formantur, p. 4. columna 375. b.

Adam non est seductus a serpente tamen condemnatus, p. 1. c. 95. b.

Adam est nomen commune seu appellatiuum apud Hebræos, significans idem quod homo in Latino & ideo aliquando accipitur Adam: pro viro & muliere: sed tractum est ad significandum primum hominem, p. 1. col. 126. d. & 132. f. Item p. 2. c. 100. f.

adam hoc nomen appropriatur primo homini propter eminentiam ipsius ad alios homines, sicut nomen Philosophus appropriatur Aristoteli, & c. p. 1. col. 132. f.

adam quatuor literis scribitur, & orbis quatuor partes habet: & has in capite literæ, nomen Adæ constituentes, habent dictiones Græcæ quæ significant quatuor partes orbis, par. 3. col. 1213. b.

adam secundum Græcam linguam significat totum orbem, p. 3. c. 1186. d.

adam si Græcis literis scribitur, numerus quadraginta sex insinuat, qui edificationi templi in Ierusalem adaptatur, p. 5. c. 1062. e.

adam corpus habuit animale de limo terre formatum & non spiritale, quomodo ergo ad immortalitatem per Christum reformari debuit, quam ante non habuit corpus eius animale, p. 1. c. 63. c. & col. 314. b.

adam habuit perfectam notitiam rerum naturalium. Et huius ratio, p. 1. c. 177. c.

adam utrum Deus repente in ætate virili fecerit, an perficiendo & ætates augendo sicut nunc format in matris utero, p. 1. col. 65. b.

adam an & quomodo dici potuit beatus in Paradiso existens, p. 1. c. 91. b.

adam creatus fuit in plenitudine scientiæ, & maiori quam Salomō: Nec obstat illud quod de Salomone scriptum est. Et dedit tibi cor sapiens & intelligens in tantum, ut nullus ante te similis tui fuerit, & c. p. 2. c. 692. f. Item, p. 1. c. 94. f.

adam creatus est in claritate diuinæ contemplationis, & ad Dei similitudinem, sed postquam per inobediētiam hanc similitudinem deiecit, factus terrenus, terrenos generauit, p. 1. c. 601. a.

adam sexto die formato, & iam in Paradiso constituto, an post accessu temporis foemina formata sit, p. 1. c. 64. d.

adam fuisse corpore animale quidam putauerunt, sed mutatum cum in Paradisum poneretur, sicut mutabitur in resurrectione, cum corpus animale erit spirituale, quando, scilicet incorruptionem induit, p. 1. col. 64. c.

adam corpus animale habuit, non modo ante Paradisum, sed & in Paradiso, quamuis in interiori homine fuerit spiritualis, quod amisit peccando, & meruit corporis mortem, qui non peccando meruisset in corpus spirituale mutationem, par. 1. c. 63. c.

adam positus est in Paradiso, ut operaretur, & c. non ad laborem, sed ad voluptatem sicut quidam ex voluptate agricolantur, p. 1. c. 73. a.

adam si in obediētia perseuerasset, sensus corporis, ad nullam voluptatem verterentur, malam scilicet, & c. p. 6. col. 1638. c.

adam & Eua quare post lapsum tunicis pelliceis sunt induti, p. 1. c. 105. b. c. & c. 973. a.

adam vixit secundum textum 900. annis, vel secundum opinionem aliquorum 1030. annis, p. 1. 132. f.

de Adæ vita centum anni tacentur, quibus luxit Abel secundum aliquos doctores, secundum Hebræos autem nihil omittitur, p. 1. c. 132. b.

adam primus quomodo in quot & quibus dicitur forma & figura Adæ secundi, scilicet Christi futuri, p. 6. c. 72. f.

adam formata muliere cognouit supernaturaliter eam factam esse de costa sua, p. 1. c. 81. f.

adam quare Deus tentari permisit, p. 1. c. 91. a.

adā & Eua quomodo loqui potuerunt vel loquētes intelligere, qui non didicerāt inter loquētes crescēdo vel magisterio, p. 1. 75. a.

adam & Eua quomodo intelligerēt lignum esse scientiæ boni & mali, qui usum mali nesciebant omnino, p. 1. c. 75. b.

Adam

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra

Adam & Eva quomodo videbant, si clausi erant. Scribitur enim & aperti sunt oculi eorum, posteaquam comederunt, &c. p. 1. c. 91. a

Adam & Eva diuersimode fuerunt seducti, p. 1. col. 91. b

Adam an serpentino dolo quo mulier, vel vnde seductus est, p. 6. c. 699. a. b

adam præcisè errauit in actu interiori, sed Eva in interiori & exteriori, p. 1. col. 100. e

adam, an & quomodo credidit serpenti dicenti, si comedērent, &c. eos futuros vt deos, tanquam hoc solum creator creaturæ inuideret, p. 1. c. 106. d

adam quòd in statu innocentie nudus fuit nec erubescbat sicut pueri ante vsum rationis non erubescunt de sua nuditate. Huius rationem dat Iosephus dicens quòd Adam cum vixit in simplicitate bestiali, &c. Sed ipse exponendo turpiter deficit & improbat, p. 1. c. 94. f

adam superatus est in triplici tentatione, scilicet, gula, vana gloria, & auaricia: & Christus eisdem superauit, parte 1. col. 94. a

adam vt dicunt Hebræi in die creationis suæ genuit pueros, cum adhuc esset in paradiso voluptatis. Doctoris autem Catholici dicunt contrarium, p. 1. c. 111. b. & c. 131. c

adam & Eva cur non coierunt in paradiso, cum ibi fuissent nuptiæ honorabiles, & thorus immaculatus sine ardore libidinis, & sine labore pariendi, p. 1. c. 77. b

adam & Eva ante peccatum genitalibus membris ad procreationem imperare potuissent, vt non cum ardore seminarent, vel cum dolore parerēt, sicut pedibus & cæteris membris, quæ in quolibet opere sine molestia vlla, & pruritu voluptatis habebant, Ibid. 31.

adam & Eva in statu innocentie non concubuerunt, parte 1. c. 111. b. & c. 131. c

adam peccando polluit posterum multipliciter, parte prima, c. 1011. a

adam si nō peccasset, Christus homo non pateretur, sed cum Sathan Adam mouit, in Christum Deum commouit, p. 3. col. 36. f

adam docuerat filios suos colere Deum per oblationes de fructibus, p. 1. c. 113. c

adam propter mortem Abel cōtinuit ab vxore, nec rediit ad eam vsque ei a Deo fuit reuelatum, p. 1. c. 124. e

adam ferunt post mortem Abel, vouisse se vxorem non vltra cogniturum, nec filium generaturum: sed Deo iubente fregit votum, & quare, p. 1. c. 131. a

adam vt Hebræi dicunt, centum tribus annis quibus cōtinuit se ab vxore sua Eva propter interfectionem Abel. demones succubi iungebantur ei: & concipiebant ab eo & pariebant demones, & isti filii incitauerunt Salomonem ad peccandum, &c. p. 2. c. 555. c

adam & Eva quare per lapsum tunicis pelllceis sunt induti, p. 1. c. 43. c. & c. 22. f. & c. 238. b

adam vixit vt refert textus nongentos triginta annos, secundum opinionem quorundam mille triginta annis, parte 1. col. 48. b

adam primus quomodo in quot, & quibus dicitur forma & figura Adæ secundi, f. Christi futuri, p. 6. c. 13. d

adam primus quomodo in quot & quibus dicitur forma & figura Adæ secundi, f. Christi futuri, p. 6. c. 72. f

adam non fuit principium Christi in quantum peccator, sed in quantum principium hominū in esse nature, sicut Christus est principium eorum in esse gratiæ, &c. p. 6. Ibid.

adam non fuit sepultus in loco passionis, sed iuxta Ebron, p. 5. col. 456. d

adam ostenditur immunis ab omni peccato, par. 3. c. 412. d

adam fuit plenus omni malo, deliquit cognitione vel voluntate, actu, verbi doctrina, vel consuetudine. Ibidem.

ab adam incoepit pœna quam sustinemus, p. 3. c. 478. d

adam & Eva peccando miseriæ huic nos exposuerunt, par. 3. c. 613. c. & 627. a

adam transfudit in nos omnem pœnam quam patimur &

culpam, parte 3. c. 1087. d

Adam rapuit præsumens, vt diabolus de diuinitate. Rapere voluerunt diuinitatem & perdiderunt felicitate, parte 3. col. 919. b

adam quòd voluit esse similis Deo, &c. p. 3. Ibid.

in Adam omnes fuimus quando peccauit, par. 3. col. 1086. b

adam fuit superbus & a Deo increpatus, p. 3. c. 1353. a

adam cecidit per superbiam intumescens, p. 3. c. 1417. a

adam sicut crassa terra quæ præ abundantia spinas germinat, ita præ diuitiis liberi arbitrii quasi luxurians, lignum vetitum vlturpauit, p. 3. c. 1533. b

in Adam omnis homo tanquam in radice viciatus est, & vanitati subiectus, quod prodest experiri, vt deiecta superbia diligatur obedientia, & pereat non reditura miseria, par. 3. col. 1360. b. Interl.

adam & Eva si non peccassent cū omni posteritate, nec morbo, nec senectute defecissent, & finito sæculo in meliorem statum scilicet in angelicam formam, non per mortem, sed per Dei virtutem mutati fuissent, & translati sicut Enoch & Helias in aliam vitam, p. 1. c. 77. b

adæ soli, vel etiam scēminæ, vt Deum præcepit. Scriptum est enim. Præcepit Dominus Adæ dicens. Non dicitur præcepit eis. Et subditur. Ex omni ligno paradisi comedite, &c. p. 1. c. 75. b

adæ quomodo Deus locutus est istud præcipiendo, cum, non per suam substantiam loquatur quia spiritus est, &c. par. 1. Ibid.

adæ costa de qua formata est Eva, an fuit de integritate ipsius Adæ, vel fuit superflua. Si primum, ergo corpus Adæ remansit imperfectum quod non decet conditionem primi hominis, &c. Si secundum, tunc illa costa fuisset monstruosa, sicut sextus digitus in manu, &c. Solutio, p. 1. c. 81. b. c

adæ ad quid Eva in adiutorium fuit facta? & quid per hoc mystice designetur, p. 1. col. 77. c

adæ creauit Deus, vt Hebræi tradunt duas vxores, Euam scilicet, & alteram, ex qua dicunt multos filios esse natos, ex quibus genealogias infinitas texunt facientes infructuosissimas quæstiones, has autem dicit Apostolus fabulas, par. 6. c. 583. a

adæ costa an secundum rationem quam primis operibus Deus concreauit id habuit, vt secundum ipsam ex eius costa scēminam fieri necesse esset, ac hoc tantum vt fieri posset, p. 1. c. 81. b

adæ mens particeps angelicæ curiæ, & intrans sanctuarium Dei, vt nouissima intelligeret, recte extasis ad hoc immissa intelligitur, vnde euigilans prophético spiritu eructauit. Hoc nunc os, &c. p. 1. c. 75. b

adæ omnes filii dicuntur orbis, id est omnes homines fuerunt in eo vnus homo, qui tūc fuit in vno loco, sed modo dispersus est per totum orbem, p. 3. c. 1183. d

adæ ex inobedientia corruit hō in istos defectus, p. 3. 1006. f

adamo in animalibus nullum est inuentum dignum adiutorium, p. 1. c. 79. c

adamas fortior est omni cadenti metallo, incontritus & inuincibilis perseverans, p. 4. c. 895. b

additio duplex est, scilicet deprauans, & illucidans. Deprauās intellectum legis prohibetur, non autem additio declarās, aut illucidans, p. 1. c. 1481. a

additiones super postillam Fr. Nicolai de Lyra super totum corpus Bibliorum Paulus Episcopus Burgen. quondam Iudæus, compilauit, easque filio suo Alphonso legum doctori ex legitimo thoro procreato pro munere paterno transmissit, p. 1. c. 10.

additio peccati ad peccatum facit plura peccata, non tamen maiorem grauitatem, sicut de homicidio perpetrato ab homine sobrio & ebrio, p. 5. c. 1182. f

addo propheta quis & quando fuerit, p. 4. c. 2186. f

adepts affectus nostros significat, p. 1. c. 929. a

adepts in intestinis pinguedo in carne, p. 3. c. 877. b

adepts generatur ex abundantia nutrimenti, &c. p. 3. c. 2088. c

Adepts

Index.

Adeps, an & quorum animalium comedendus sit secundum veterem legem, p. 1. c. 929. a
adipe an Iudeis modernis vesci liceat, par. 1. Ibid.
adipis & sanguinis esus prohibetur duplici ratione secundum utramque opinionem, parte 1. columna 930. d. Vide etiam in esus sanguis.
adeps significat laticiam & superbiam, a similitudine animalium, quæ ex adipe inflantur, p. 3. c. 537. c
adeps significat sapientiam, quæ in abscondito est, sicut adeps in intestinis, p. 3. c. 877. b
adhuc, hæc dictio, aliquando accipitur in scriptura pro post, aliquando pro vsque, & Hebraicè dicitur od, & distinguitur per solam punctuationem, & quomodo apud eos varia est, & c. p. 4. c. 1620. f
adiutadi modus hic erat apud Hebræos. Hæc faciattibi Deus, & hæc addat. Et est sensus, & c. p. 2. c. 341. a
adiutores principum in regimine temporali debent esse industrii, scireque consuetudines & iura ciuitatum, & terrarum ad quas se extendit regimen suum, & conuersationis debent esse probatæ per experientiam bonæ vitæ, parte 1. col. 1462. f
adiutores prælatorum in regimine spiritali debent habere naturalem industriam, & sacræ scripturæ notitiam, & conuersationem probatam, per experientiam bonæ vitæ & edificationem familiæ, p. i. c. 1462. f
adiutorium erat faciendum homini propter filios procreandos, ut virgultum ex utroque nascatur, p. 1. c. 77. c
adiutorium Dei quamuis accipiamus, tamen semper est rogandum, nequando per negligentiam perdamus illud in secundis, p. 3. c. 1351. c
adiutorium humanum non debemus negligere, licet nos Deus dirigat in via morum. Nam in hoc homines sunt Dei adiutores, p. 1. col. 1230. f
adiuuare cum nos videtur homo vel angelus, Deus per eos hoc facit, qui eos pro modo eorum bonos fecit, parte tertia, c. 1331. b
adiuuare imbecillem, charitatis est, adiuuare potentem velle elationis est, p. 3. c. 13. a
adiuuat Deus eum qui se mendicum & inopem reputat, & nihil sibi dat, sed totum de misericordia Dei expectat, p. 3. c. 1271. a. Interl.
administratio rerum & conseruatio possunt dupliciter accipi. Vno modo ex parte causæ inquatum sunt actiones Dei in ipso manentes, & sic sunt idem realiter, alio modo ex parte effectus qui est in creatura, & sic differt administratio a conseruatione. Et declaratur hoc in artificialibus & naturalibus, p. 4. c. 1535. col. 50.
administratione stupēdi mysterij (ait Origenes) promoueor, quod tanta cura Deo est in nobis, ut etiam angelos suos culpari pro nobis & confutari patiatur, parte prima, col. 1372. d. e
admiratio confurgit ex inspectione rei magnæ & insolitæ, quod potest esse dupliciter. Primo modo secundum quid. Secundum modo simpliciter, & c. p. 2. c. 771. c
admiratio captionis arcæ Domini fuit, quod caperetur ab infidelibus quæ tantæ reuerentiæ fuit, quā si videbatur a Leuiticis & Dei cultoribus discooperta, moriebantur, parte 2. c. 340. f
admiratio fuit in Christo ad ostendendum veritatem humanæ naturæ, p. 5. c. 159. c
adolescencia tertia ætas filios habere iam potest, & comparatur dici tertio creationis, & tertiæ ætati mundi, p. 1. c. 17. b
adolescencia, ætas est prior ad peccandum, p. 3. c. 1347. c
adolescencia quā Dauid ad calefaciendū se cupiuit vtrum de corporali vel mystica intelligendum, & c. par. 2. col. 680. d. e. 671. b. c. d
adolescens qui sequebatur Christum in passione, dicunt quidam quod fuit Iacobus frater Domini, alii quod fuit Ioannes Euangelista, alij dicunt quod fuit alius iuuenis de domo ubi comederunt pascha, p. 5. c. 635. c

Adollam in tribu Iuda vsque hodie vicas non paruus ad Orientem Eleutheropoleos, p. 2. c. 460. d
Adonai hoc nomen Dei, Hebræi proferunt loco nominis tetragrammaton, vbicumque in sacra scriptura ponitur. Et est compositum apud eosdem ex quatuor literis, sicut nomen tetragrammaton, scilicet, a, d, n, i, quæ quidem literæ. In Hebræo sic syllabificantur, quod propria nominis ex eis compositi pronuntiatio est adonay, & c. p. 1. c. 506. & sequent.
adonai est nomen Domini & magnæ excellentiæ & ponitur legiturque pro nomine tetragrammaton, rationibus & congruentiis quibusdam, p. 1. c. 533. e. & c. 534. f
adonay significat generale dominum, & quam differenter patribus præcedentibus & Moyfi ostensum sit, p. 1. Ibid.
adonai vnum de decem nominibus Dei apud Hebræos, significans quod omni creaturæ dominetur, p. 2. c. 1605. b
Adonibezec amputatæ fuerunt suduitates manuum & pedum, quia tantundem septuaginta regibus fecerat, parte 2. c. 151. b. c
adonidem quomodo mulieres colebant, & deperditum & inuisam plangebant, per quem idololatria & voluptas demonstratus, p. 4. col. 1142. c
adoptio filiorum Dei sola charitate acquiritur, p. 5. c. 1204. d
adorabis solum, dominum Deum tuum, non est in præcepto dictum sicut dictum est, & illi soli seruiens. Talis enim seruitus soli deo debetur, quæ Græcè latreosis dicitur, parte 1. col. 275. d
adorare & colere quomodo differant, p. 1. c. 986. c
adoratio quibus signis exteriorib. fieri solita sit, & an & quomodo liceat quosdam actus exteriores adorationis personis excellentibus offerre, p. 2. c. 1631. a. b. c. & 1632. d. e. f
adoratio quomodo & qualis deferri debet creaturis excellentibus, p. 2. c. 1631. a
adoratio licet consistat principaliter in actu interiori mentis deum reuerentis, habet tamen ex consequenti aliquem actum, seu aliquod obsequium exterius, & c. parte secunda, c. 1631. a. b
adoratio quæ est per genuum flexum, vtrum sit soli deo exhibenda. Arguitur pro & contra, cum responsione & solutionibus argumentorum, p. 2. c. 1631. b. c. d
adorant falso Christum qui eum credunt, sed peruersis actibus despiciunt, p. 5. c. 454. f
adoratio conuenit corpori Christi, non tamen illa quæ latría est, sed illa quæ dulcia digniorem, scilicet hyperdulia. Terra hæc sine impietate a verbo dei assumpta adoratur, quia nemo carnem eius digne māducat, nisi prius adoret, sed non terram intuetur qui adorat, sed illū potius, cuius scabellum est per quem adorat, p. 3. c. 1197. c
adorationis locus diuersus fuit inter Samaritanos & Iudeos, & alia aliaque ratio huius assignatur a doctoribus, p. 5. col. 1090. f
adorant sæculi dignitatem per adulationem, satrapæ, consiliarij iudices, duces, tyranni, optimates. Et de hoc figura. p. 4. c. 2542. f
adorasse non legitur Moyles, illam angelicam visionem videndo in rubo, & verba dei audiendo, & quare, parte 1. col. 506. & seq.
adorationum differentia, p. 2. c. 40. e
adorationem actiuam ad deum, an quis ex nimia humilitate possi intermittere. p. i. ibidem.
adquisisse quomodo dicitur deus populum suum, cum sit creator omnium, quæ sua esse dubium non est. Videtur enim vnusquisque illud acquirere quod non fuit suum, parte 1. c. 673. c
adremmon vrbs est iuxta Iezrael, quæ Maximianopolis hodie vocatur, in campo Mageddon, in quo Iosias rex iustus a Pharaone Nechao vulneratus est, p. 4. c. 2158. d
adrianus Imperator post destructionem ciuitatis & templi Ierusalem fecit poni statuam suam in loco templi, vbi steterat arca, p. 4. c. 1620. d
Adrianus electus Imperator, Ierusalē destructā per Titum & Vespasianum

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra

- Vespasianum reedificauit, pro habens Iudæos habitare in ea sed Christianis permisit, p. 4. c. 467. c.
- Adrianus papa condemnauit hæresim execratorum imagines Christi & sanctorum, quæ libri sunt rusticorum, parte sexta, c. 162. l. c.
- Aduena pupillus & vidua qui non seminauerunt quia oliuas & vineas non plantauerunt pauperes sunt Ecclesiæ, qui fidem quidem habent sed nondum fidei congrua opera iustitiæ fecerunt, p. 1. c. 1610. e.
- aduena pro quo accipitur in sacra scriptura, parte sexta, col. 1315. a.
- aduenæ qui erant apud Cyprios & Capadoces quondam habitarent in Palestina, p. 4. c. 869. b.
- adrai ubi interfectus est Ogr rex Basan nunc est Adara insignis ciuitas Arabiæ 24. lapide ab Oldra, p. 2. c. 90. f.
- aduenas & peregrinos in hoc mundo qui se iudicant, & a vicis se separant, eternam merentur benedictionem, parte 1. col. 1527. a.
- aduentum tuum facias diligi, rarius veniendo, & melius est esse quam vel vna vice tandiu cum proximo manere, vel retiens ad illum venire, ut fastidiat, p. 3. col. 1712. f.
- aduentus Christi necessarius fuit ad illuminandum homines in cognitione diuinorum secundum quod Christus dixerat. Ego in hoc natus sum, & c. p. 5. c. 1026. f.
- per Aduentum Christi diabolus cadit, & homo a peccato & a morte absoluitur, p. 3. c. 555. b.
- aduentus Christi dicitur consilium. Et quare, parte 3. colum. 521. b. Interl.
- aduentus Christi compleuit, quod Deus per prophetas promissit, p. 3. c. 812. e.
- aduentum Christi priores iusti petebant, parte tertia, colum. 1334. c.
- aduentus Christi dicitur dies Domini, quem fecit Dominus, & ideo de eo exultandum & latandum, p. 3. c. 1336. e.
- aduentum primum antiqui iusti expectauerunt; nos secundum, pro quo & illi & nos mandata diligimus, & c. parte 3. col. 1408. e.
- aduentum Christi quantum antiqui desiderabant, p. 3. c. 903. a.
- aduentus Christi fuit promissus infra certum tempus per hebdomadas, p. 3. c. 211. b. Item p. 4. c. 1610. f.
- aduentus primus & secundus dicitur expectatio, p. 3. c. 703. b.
- aduentus Christi apud Hebræos habebatur pro maximo fecrero, a. quod denotandum septuaginta interpretes translulerunt illud Isaïæ 9. Vocatur nomen eius magni consilii Angelus, & c. p. 4. c. 1608. f.
- aduentum Christi primum inter alios prophetas, probat efficacius Danielis reuelatio per angelum facta, ad confutandam Hebræorum perfidiam, & c. p. 4. c. 1621. a. b. c. d. e.
- aduentus Christi duplex. Primus occultus. Secundus manifestus, p. 3. c. 462. c. Secundus etiam dicitur occultus, quia de eo nemo scit, col. 504. f.
- aduentus Christi duplex, ad iudicium s. qui futurus est & in mundum, qui præterit, p. 3. c. 231. g. Item p. 5. c. 292. f.
- aduentus uterque Christi, proprium habet præconem, par. 5. col. 1038.
- aduentus Christi secundus erit in igne. Et quare, p. 5. 8770. a.
- in Aduentu primo fiet iudicium discretionis, sed in aduentu secundo fiet iudicium discussionis, quomodo & qualiter, p. 4. c. 2196. f.
- aduentus Christi. Vnus in humilitate in carne, & mystice in scripturis vnum dicitur, & quare, Alius speratur in gloria, p. 2. c. 61. a.
- aduentus Christi duo sunt. Primo enim venit & passus est. Secundo in gloria venturus est, par. 1. c. 1930. d.
- aduentus Christi primus fuit in infirmitate, secundus erit in virtute, p. 5. c. 75. b.
- ante aduentum Christi sancti descenderunt in Infernum, sed non in inferiorem, p. 3. c. 1316. e.
- aduentus Messie secundum Hebræos quare tardatur, & quomodo acceleraretur quod statim veniret filius David idest
- Christus, p. 6. c. 140. c.
- Aduentus Christi ad iudicium non est futurus immediate post 45. dies computandos a morte Antichristi, parte quarta, c. 1771. c.
- aduentum Christi ad iudicium præcedet ignis conflagrationis, purgans celum aereum & terram, & c. p. 4. c. 429. c.
- aduersa pari electos Dei pro æterna salute in præsentem, antiquum & frequens est, p. 3. c. 1338. d.
- aduersis cum animus non mouetur. Deus perfecte diligitur, sed spe in charitate magis accenditur, p. 3. c. 1317. d.
- in Aduersis anima turbatur, aliquando vellet nolit, & quod tunc sit remedium, p. 3. c. 1562. b.
- aduersarius noster comparatur Vehemoth, & etiam Leuiathan draconi, & tertio aui in perditionis suæ illusionem, p. 3. c. 391. b.
- aduersarii cum filiis Israel in terra promissionis multi remanserunt, triplici de causa, p. 2. c. 84. c.
- aduersarii Salomonis principaliter fuerunt tres. Scilicet Adad Idumæus, Razon & Ieroboam, p. 2. c. 781. a.
- aduersariorum quatuor genera sunt, p. 3. c. 1368. d. e.
- aduersariorum semita fluctibus comparatur. Et quare, par. 3. col. 289. b.
- aduersitas Iob duplex fuit scilicet, in bonorum temporalium amissione, & proprii corporis percussione, p. 3. c. 19. c.
- aduersitas non deiecit Iob ab habitu, nec ab actu sapientie, cum aduersitatem sustinuerit patienter, p. 3. c. 274. f.
- aduersitas nulla debet excludere iustum ab unitate fidelium, p. 3. c. 610. e.
- aduersitas. Vide in Tribulatio.
- aduersitatem Deus quandoque præuidet, ut flagellati ad eum accelerent, p. 3. c. 529. a. f. Interl.
- aduersitates patientiam probant, p. 2. c. 1544. f.
- aduersitates huius mundi non inferri alicui nisi propter mala præterita, & prosperitates prouenire non nisi propter præcedentia merita, ostendere vult Iob esse erroneum, par. 3. col. 10.
- aduersitates præsentis vitæ non sunt nisi poena peccatorum quod patet per sapientis sententiam vel experientiam, p. 3. c. 272. a.
- aduersitatum tribulatione qui frangitur, a quo factus est minime contemplatur, p. 3. col. 328. d.
- aduersitatibus afflicti Deum inuocemus, p. 4. c. 188. c.
- aduletur necesse est pascenti se, qui odio deditus, frequenter ad alienam mensam conuenit, p. 6. c. 680. e.
- adulatio linguæ alligant animas in peccatis. Delectat enim ea facere, in quibus non solum non metuitur reprehensor, sed etiam auditur laudator, p. 3. c. 500. f.
- adulantium linguæ terrenorum mentes, aliqua bona proferentes, immoderatus laudando corrumpunt, & significantur per locustas, p. 1. c. 576. d.
- adulator est gehenna dignus, p. 4. c. 727. c.
- adulator pessimus est qui peccatum attribuit virtuti & homicidium probitati, p. 4. c. 728. f.
- adulatoris lingua plus nocet quam manus persecutoris, p. 3.
- adulatores pessimi sunt qui asserunt excessum in familiis, equitatis, pompis, & expensis, & amicis carnalibus, ultra gradum & meritum suum promouendis, & decere statum prælatorum, & hoc cedere ad ecclesiæ reuerentiam & honorem, p. 4. c. 964. f.
- adulatores solent esse solliciti explorare locum & tempus in quorum adulatio recipiatur efficacius, p. 3. c. 1721. c.
- adulatores regum & potentum facient eos vicis insanire, & relinquere timorem diuinum, & prædicatores veritatis contemnere, & usque ad mortem aliquando persequi. Et de hoc figura, p. 2. c. 693. c.
- adulatores & adulationibus eorum adquiescentes, demones secum trahunt ad inferni supplicia, p. 2. c. 1219. & 1220. f.
- Adulatores & detractores quantum sunt periculosi principibus ostenditur in Dauid, qui verbis Sibe adulatoris & detractoris ita captus & inuolutus fuit, quod hereditatem Domini sui ei concessit.

Index.

concessit in absentia &c. quem tamē debuisse suspendisse propter falsam accusationem Domini sui. p. 2. c. 637. c.

adulatores & maligni relatores signantur per Doeck, qui bonum factum innocentis, Sauli retulit in malum, par. 2. fol. 88. g.

adulatores quando uerba loquentium fauorib. extollunt, herbam locustę comedunt, p. 1. c. 576. d.

adulatorum lingue locustis comparantur. p. 1. c. 144. e.

adulatores magnatib. adulantur, ut delitiis utantur. Et de hoc figura, quot & qui sunt, p. 4. c. 1543. a.

adulatorib. qui reuelationib. suis excitant aliquem potentem ad persequendum innocentem respondendo eis dici potest Psalmus Quid gloriaris, &c. p. 3. c. 809. c.

adulatio quid est, p. 6. c. 1315. a.

adulatio quomodo sit spernenda, exemplū nota Diogenis philosophi, qui adulatorem urbano confudit responso. p. 5. co. 207. c.

adulatio semper comes est voracib. (alias voracitatib.) & omnib. malis, p. 3. c. 527. a. Interl.

adulterat spiritualiter, siue adulteriū spirituale facit, qui legis dogmata corumpit. Adulterat mulierem viri, qui corumpit ecclesiam Christi. p. 1. c. 1083. b.

adulter nimis fortiter trahitur a voluptate, & sic retrahitur a Dei timore, eo quod nō considerat, quod Deus ipsum videat ad puniendum, p. 3. c. 2087. d.

adulter vel adultera in lege non poterant dicere. Penitentiam petimus & veniam deprecamur, mori necesse erat in criminib. singulis, quib. erat pēna mortis ascripta, p. 1. colū. 1084. d.

adulter libidinosus quasi equus & mulus lasciuiendo discurrit per latam & spaciosam viam, quę ducit ad mortem, p. 3. co. 2087. f.

adulter primus in terra quis fuerit. p. 1. c. 121. c.

adulter si quis fidelis inueniatur & decollatur, videtur nō amplius puniendus, ne bis in idipsum iudicetur, &c. p. 4. colum. 2023. a. b.

adulter est vxoris proprie amator ardentior. p. 4. c. 1213. b.

adulteri non se putent noctis tenebris vel parietum obtegi. p. 3. c. 314. c.

adultero vel adultere in lege erat pēna mortis adscripta. Apud Christianos vero non est pręceptum, ut corporaliter puniatur, nec potestas data est Episcopis pręsenti morte damnare, quam habebant presbyteri in lege. parte. 1. columna 1083. d.

adulteri quando ferro in lege puniti & quando non p. 1. colū. 1374. c.

Adultera fit, quęlibet persona Christo per fidem desponsata, per peccatum mortale, p. 5. c. 1153. c.

Adultera dicitur mulier, quę semen suscipiti ab alio quam a proprio viro. p. 6. c. 372. f.

adultera si a viro relinquatur & repudiatur hoc fit quantum ad cohabitationem & debiti redditionem. Non autē quantum ad vinculum quod non soluitur nisi per mortem, p. 1. c. 58. b. Et c. 21. f. h.

adulteram, & non adulterum quare adduxerunt ad Iesum, cū adulter secundum legem eadem pēna plectendus esset. p. 5. c. 210. f.

adulterarum filios non fuisse eiectos, sed ipsas adulteras tantū tempore Esdrę quomodo intelligendum sit, parte 2. colum. 254. c.

adulterium etiam apud gentes crimen fuisse & supplicio dignum, p. 1. c. 192. d.

adulterium quare lex Moyfi morte puniri iubet, & non euangelium. p. 1. c. 1084. d. e.

adulterium in viro & in femina equaliter damnatur. p. 3. colū. 2083. e.

adulterium quare & vnde committitur. p. 3. c. 1632. e.

adulterium corporale malum est, spirituale peius, Hoc carni, illud spiritui contumeliam facit, Hoc homini, illud Deo, p. 1. c. 1080. d.

adulterium multo grauius est furto. Et quare, parte 3. column. 1631. b.

adulterii suspectam & in stupro non deprehensam iubet lex adduci ad Sacerdotem, quia Iudęorum animum cędis plenū esse cognoscebat Dominus. p. 1. c. 1193. b.

adulterii fructus homicidium afficitur. p. 2. c. 575. c.

adulterii turpitudine est quando adultera in eodem lecto recipit adulterum cum marito. p. 4. c. 745. c.

adulteri prohibitio, qua ratione in iteratione pręceptorum decalogi Leui. 19. facta, omittitur, cum tamen cętera pene omnia ibi repetantur. p. 1. c. 1080. d.

adulterii suspicio quomodo in lege pręcepta fuit puniri, & exanimari. p. 1. c. 1296. f.

De adulterio pōt accusari mulier dupliciter. Vno modo postquam ducta est in vxorem. alio modo ante, tamen post affidationem. Et post contractum matrimonium, potest accusari dupliciter. Vno modo quia a viro non inuenta est virgo alio modo licet sit virgo inuenta, postea tamen adultera ta est, p. 1. c. 1590. f.

aduocatum habemus qui interpellat pro nobis, multo pręstantiorem Moyse, qui tamen pro populo exauditus est. Et fortasse propterea Moyse scribitur priori populo veniam impetrasse, ut multo magis confidamus, quod aduocatus noster Iesus veniam impetrabit a patre. p. 1. c. 1077. a.

aduocati in delitiis carnis immunde viuētes, & sua loquacitate prolongando causas, mundum inquietant multipliciter, & exemplo suo immundicię multos sedant, & significantur per ranas. p. 1. c. 553. f.

aduocati dolosi, & doctores vane gloriosi, ad subuersionem veritatis conantes magnis sumptib. & laborib. in speculabili lib. vel agilib. comparantur Iudęis. p. 5. c. 87. b.

aduocati subuertentes veritatem iustitię, similiter & doctores subuertentes veritatem doctriņę per ingenii perspicacitatē & eloquii viuacitatem (quę sunt dona naturalia) significantur per exercitum anime bellicum, parte quarta columna 1278. f.

aedificatio quę non edificatur super petram verbi Dei, sed super arenam seffoditur atque destruitur. p. 4. c. 583. f.

aegyptius quamque cubitorum. p. 4. c. 1065. b.

aegyptii in hyeme vel agunt. p. 1. c. 568.

aegyptii pręter omnes videbantur sapientes, parte 2. columna 700. d.

aegyptii in suis sacris chędros ducere, & ludere solebant. solenemque erant in omni genere fornicationem. p. 2. columna 660. f.

aegyptii nube interposita quomodo populum Israelem pręcedentem viderint. p. 1. c. 617. b.

aegyptiorum vasa aurea cur auferri voluerit Deus ab Israelitis. p. 1. c. 579. b. & 580. d.

aegyptiorum superbia a ranis & muscis donula, p. 1. columna 556 & 575. c.

aegyptiorum Deos Isaias vocat quadrupedes. p. 4. c. 277. b.

aegyptiorum primogenita cur nocte interempta. p. 1. c. 545. a.

aegyptiis etiam idololatrię peperit deus, p. 1. c. 569. c.

aegyptiis cur grandines & cęteras plagas inflixerit Deos. p. 1. c. 566. e. f.

aegyptios vocat Isaias mendaces, p. 4. c. 278. e.

aegyptus cur domus seruitutis vocata, p. 1. c. 603. b.

aegyptum voluit Dominus esse sub Romanorum Imperio. p. 4. c. 202. d.

aegyptiaci regni cępit abrogatio ab aduentu saluatoris. p. 4. c. 197. a.

aenigmata eorum quę generi Abraham erant ventura, p. 1. c. 210. c.

aer in sumo tam tenuis esse dicitur ut neque nubib. obumbretur, nec vento turbetur, nec aues sustineat, nec homines si qui forte ascenderint, crassiori spiritu alat, sicut aer iste, p. 1. c. 24. d.

aer in scriptura vocatur cælum, vnde dicuntur volucres cęli volitant per aerem, p. 3. c. 1268. f.

aer

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra

Aer iste infernus est quantum ad celsitudinem cæli. Et quantum ad eiusdem aeris altitudinem terra infernus intelligi & profundum potest, p. 3. c. 196. d
 aer superior & inferior, cuius dispositionis sit vterque, & quid contineat, p. 1. c. 24. d
 aer qui est elementum an prætermis sit a Moyse in enumeratione factorum a Deo, p. 1. c. 23. b
 aeris caliginosa loca tenere dæmones permitti sūt, qui eis quasi carcer sit vsq. ad tempus iudicii, p. 1. c. 24. d
 aeris creatio seu formatio describitur, & de eius qualitate, quomodo etiam cæli, aeris in diluuiio perisse leguntur, & quomodo hoc intelligendum sit, p. 1. c. 23. a. b
 aeris ex elemento, duo sensus animalib. dantur, olfactus vaporibus gustus explorand. s. liquorib. p. 1. c. 24. d
 aerem consumus dum ab extra, intus trahimus, & ab intus extra reddimus, p. 3. c. 69. b
 aerem nunquam nominauit Moyses in toto processu sed die rum etiam in loco vbi fuisset congruum nominari aerem, & quare p. 1. c. 43. c
 affectio intelligitur per pedem eo quod anima procedit affectibus, sicut corpus pedib. p. 1. c. 168. f
 affectio spiritualis, affectioni carnali est præponenda semper, p. 5. c. 43. g
 affectio sicut est in terminis, ita in operib. & meditatione Dei est interior: quedam affectio, cum in creaturis queritur creator, & inuenitur, nusquam displicens, sed vndique placens, p. 3. c. 100. b
 affectio superba est per quo itur a Deo, p. 3. c. 67. a. Interl.
 affectionem naturalem erga sobolem conculcare dæmoniacū est p. 1. c. 153. a
 affectiones hominis quæ sunt, & quæ dei p. 3. c. 100. b
 affectiones tres corporis. In stupore non dolet corpus. In immortalitate similiter. Sanitas si molestat dolore m. habet, p. 3. c. 83. a.
 affectiones anime tres, prouida cautela, stulta arrogantia gloria secuta. Stulta arrogantia similis est stupori, quando quis de se præsumens nec timet, nec cauet, p. 3. c. 83. a
 affectiones corporeæ Leuitici 13. quid significet, p. 1. columna 1015. a
 affectiones animi Abraham, p. 1. c. 274. b
 affectiones cogitationes, locutionesq. peccatorum non latent Deum quia spiritus eius vbique per essentiam, & per præsentiam est, p. 3. c. 188. c
 affectus nos multa cogita facere, & dum corporum propinquitates respicimus, corporis & animæ creatorem offendimus p. 1. c. 108. a
 affectus trahit intellectum ad inferiora sapientiæ, p. 3. column. 1908. f
 affectus rationalis bene ordinatur, erga superiores per reuerentiam erga pauperes per misericordiam, erga omnes per innocentiam, p. 1. c. 106. c
 affectus Dei patris ad filium, scilicet amoris, etiam secundum humanitatem non venit ex passione, sed magis præcessit, sed aliquis amoris effectus sequutus est, scilicet glorificatio corporis Christi in eius resurrectione, parte quinta columna 1190. f
 affectus malus merito punitur etiam cui non succedit effectus p. 1. c. 181. c
 affectum primum Deus magis respicit, quam quantitatem rei exhibita p. 5. col. 208. e. Item p. 6. col. 418. f
 affectum quadruplicem quilibet debet concipere de bonis amicit. Primus est affectus fiducia. Secundus est affectus gloriationis. Tertius est affectus consolationis, quartus est effectus exuberantis gaudii p. 6. col. 413. c
 affectum promotione fit ascensus de virtute in uirtutem, vbi charitas mouet pedem, parte tertia, columna 1417. a. b 1418. d. e
 affer affer clamant ecclesiasticorum amor inordinatus propria excellentiæ, & inordinatus zelus carnalis parentelæ. Et non solum clamant. Affer affer, sed aufer, aufer, tolle vi,

tolle fraude, p. 1. col. 886. f
 affirmatio aliquando ponitur pro negatione. Sicut cum dicitur alicui male petenti ironice. Ego faciam quod petis, p. 4. col. 229. b
 Quidquid affligit, gladius solet dici, p. 4. col. 25. b
 affligere qui se non potest continere, cinerem vt panem manducare potum cum fletu temperare, & his similia, semetipsum a contemplandum Deum, legis studium poenitendo offerat. totam mentem suam celesti conuersationi consecrans, terrena plenissime deuicans, vnde speratur remissio peccatorum, iustificatio, p. 1. c. 943. a
 afflictio cum tantanos depumit, ut nullius rei consolatione respirare animus possit, non iam flagellis solummodo ferimur, sed etiam cingimur, quia tribulationū verberare ex omni parte circundamur, p. 3. col. 204. d
 Afflictio mentis & corporis magis apparet in oculis, quam in aliis partibus, p. 3. c. 1036. e
 afflictio in præsentia non semper est punitio peccatorum, sed tentatio aliquando, ob cumulum meritorum & præmiorū, p. 3. col. 102. d. e
 afflictio Iudæorum per Romanos, fuit quedam figuratio iudicii finalis, propter quod quæsierūt apostoli de tempore vtriusque scilicet de destructione ciuitatis & templi, & de aduentu sui iudicii, p. 1. col. 259. c
 afflictionis populi israel in Aegypto, duplex causa fuit. Vna fuit mutatio regni, & c. Alia causa fuit, inuidia Aegyptiorū contra filios israel, & c. & quæ fuit causa inuidiæ, p. 1. col. 477. c
 afflictiones qui ferunt patienti animo nō solum multa peccata delent, sed vt non paruam apud Deum fiduciam, & loquendi libertatem obtinent, p. 2. col. 613. c
 afflictionibus eruditur Christianus. parte tertia, column. 723. b Interl.
 afflictus potest habere remedium dupliciter, parte tertia, col. 205. c
 Afflictus quando tacendo celat afflictionem suam interius, magis affligitur, quam si exterius aperiat loquendo, par. 3. col. 130. e. f. & 162. f
 afflictus consolatur ex signis ueræ compassionis, sicut portans graue pondus, ex comportantibus alleuiatur, p. 3. columna 44. f
 afflictus cordis proprium est, ut in omne quod appetit si possit fieri, cur ita vel non ita sit, diuinis sibi uocibus responderi velit, vt Deum de cuncta rerum controuersia consulat, & responsionis eius cognita ratione conquiescat, parte 3. col. 309. b.
 afflictio dans afflictionem iniuste, per quem significetur, & quæ eius poena, p. 2. c. 614. f
 afflictus cum sumus, nec tempus, nec modum præscribere Domino debemus, sed magis arbitrio eius cuncta relinquamus, p. 2. col. 1576. c
 afflictus dicuntur esse in carcere secundum communem usum loquendi, p. 3. c. 108. f
 afflictus a dæmonib. per melodiam seu per aliqua alia sensibilia possunt afflictionem leuius ferre, & hoc dupliciter, p. 2. col. 81. a
 afflictus solent aliis afflictis compati, p. 4. c. 177. c
 afflictorum mos est de sua afflictione loqui per modum querelle p. 3. c. 108. f
 afflictos, non cognoscunt vicia a quib. reprobata resiliunt, quæ letos nouerant, id est penetrabant, p. 3. c. 40. c
 affrica in Aphrica.
 agag regem cur occidit propheta, p. 2. c. 413. b
 agar ancillæ Saræ vnde & a quo fuerit propagata, p. 1. columna 220. f
 agar vt dicunt Hebræi fuit filia regis Aegypti: nec istud est absonum rationi, & c. p. 1. c. 220. c
 agar an in fuga fuerit passa abortum in perā contemptus dominæ suæ, & supbi recessus a domina, & c. & an miraculose reuiuificatus tetus in utero extinctus, p. 1. c. 220. c

agar

Index.

agar quomodo imposuit in humeris puerum tam grandem ,
Ismaelem, scilicet quando expellitur, &c. parte 1. columna
259.d

agar quomodo puerum annorum amplius xv. sub arbore pro-
iecit. p. 1. col. 259.e

agar vidisse angelum & quomodo, diuersis modis exponitur,
p. 1. col. 220.e

agar foetum extinctum in poenam contemptus dominæ suæ
viuificatum, recepit ut dicunt Hebræi, &c. Et propter ratio-
nem huius miraculi puer prænominatus est ab angelo ante
quam natus esset. p. 1. col. 220.d.e.f

agar vt Hebræi suspicantur, mutato nomine est Cethura, quæ
Sara mortua de concubina transierat in uxorem. Et quare.
p. 1. col. 292.b

agar mater Ismaelis fuit uxor Abrahæ, & etiam Sara : sed quia
ista fuit principalis. Sara scilicet, retinuit ipsa nomen libe-
ræ, & alia nomen ancillæ, p. 6. col. 505.c

Item p. 1. col. 374.c

agareni ab Agar ancilla dicti sunt, sed nomine liberæ uel au-
runt ignominiam ancillæ : & dicuntur nunc Saraceni. pa. 4.
col. 363.f. & col. 877.b

agareni qui & Saraceni dicuntur, Mahumeto duce Aegyptū
& Aethiopiam cœperunt circa finem imperii Heraclij. Si-
militer Hommarus discipulus Mahumeti Damascum & re-
gionem Phenicis & Ierusalem totamque Syriam & Antio-
chiam comprehendit, p. 6. col. 205.c

agareni habitabant tantum in tentorijs, & ideo melius pote-
rant custodire oues portando habitacula sua de loco ad lo-
cum ad inueniendum pascua. p. 2. col. 1125.c

Item parte 3. colum. 1822.f. Vide etiam in Mahumet &
Saracenus.

agere recte aliqui volunt, sed eis infirmis, aliqua in præsentia,
obstunt, & dum hæc dati metuunt, Deum offendunt : &
hi sunt qui timent pruinam, &c. p. 3. col. 97.b

ager signat laborem positum in exercitio vitæ actiue, & ope-
ribus misericordiæ, in regimine ecclesiæ, p. 2. col. 247.c

ager, mundus dicitur. Ager etiam, non terræ solius, sed corda
humana, quem angeli exceperunt excolendum, parte 1. col.
1295.b

ager mundus est quo Christus egressus est. p. 1. col. 288.a

agri redemptio secundum legem taxabatur secundum quan-
tatem sementis qua seminabatur, &c. parte 1. columna
1149.c

agrum ille consecrat & redimit, qui conuersationem suā ali-
gubernandam permittit : sed eo iuuante prouectus, intel-
lectum proprium addit, vt seipsum regere possit. parte 1. col.
1149.b

agricolare uidemus quosdam nunc ex voluptate : quæ amplior
fuiſſet in statu innocentie, cum nihil aduersi accideret de cœ-
lo uel terra, & hoc modo positus fuit Adam in paradiso, vt
operaretur, &c. p. 1. col. 73.a

agricola Noe plantauit vineam, nempe populum suum in
Christo, p. 1. col. 170.d

agricolæ proprium est semina deiicere Dei autem proiecta p-
ficere, p. 2. col. 315.b

agricultura non erat laboriosa homini ante peccatū, erat em̃
nisi ad recreationem & virtus exercitum, p. 1. col. 104.d

agiographa sicut & prophetica multipliciter dicuntur, par. 3.
col. 423.b

Item p. 6. col. 1693.c

agnitionem sui dedit Deus : & homo offert ei fidem suam & af-
fectum, p. 1. col. 1322.e

agnominare mulierem est eam ducere in uxorem, p. 1. col. 689.b

agnoscentes hoc quod sumus, nec defluendo inuis subicimur
nec superbiendo de sublimibus infiamur, p. 3. col. 328.e

agnus tria ministrat possidentibus, scilicet lac, lanam, & esum
carnis suæ. Et sensus horum mysticus, p. 5. col. 1042.d

agnus amicus ab octauo die natiuitatis, & non ante, usque

ad completionem anni, & non post, poterat immolari apud
Iudeos. Et ratio quare, p. 1. col. 587.b

agnus masculus anniculus, &c. qua necessitate ita translatus
est, quasi agnus possit esse, non masculus, &c. Vel quare nō
sic translatus est. Pecus perfectum masculum anniculum,
Vel quare non sic. Ovis mascula, &c. par. prima, columna
585.b

agna peccandi temeritatem infirmitatemque sexu suo & æta-
te representat. p. 1. col. 1000.d

agnus paschalis de ouibus & capris sumi iubetur, quia Chri-
stus ex iustis & peccatoribus carnem assumpsit, par. 1. col.
313.b

agnus cur octauo die in Sacrificium immolatus, p. 1. colum.
717.e

agnus paschalis cur tandiu seruatus, parte prima, columna
536.a

agnus paschalis cur 14. die mensis immolatus, par. prima, col.
587.b

agnus paschalis præcipiebatur accipi a decima die mēsis & us-
que ad decimam quartā seruari duplici de causa. Et an talis
præceptio per quatuor dies, obligabat in futurum, part. 2.
col. 584.f

agnus quare magis immolabatur quam aliud animal, & defi-
ciente agno quare magis immolabatur hēdus. parte 1. col.
585.c

agnus secundum Hebræos doct. præcipuos, est de quo immola-
tio paschalis debebat fieri, non de hēdo. Et hoc cōgruit tā
causæ literali huius sacrificii quam etiam figurali. Et huius
declaratio, p. 1. col. 603.a

agnus paschalis tria figurabat, quæ in sacramento eucharistiæ
sunt, p. 1. col. 610.e

agnus qui ad purificandum populum datus est, si Christum
significat, consequenter cætera animalia purificationi
deputata, referuntur ad alias personas, quæ aliquid pu-
rificationis conferunt humano generi, parte prima, colum.
1391.b

agnus quare dicitur Christus magis quam bos, vitulus, capra
cum tamen illa etiam immolabantur in lege, parte 5. colu.
1042.f

agnus debebat immolari, non autem hēdus in solennitate
paschali, licet agnus immolendus, accipiendus esset de gre-
ge, in quo essent agni & hēdi, parte secunda, columna
1266.f

agnus paschalis in lege, figurauit Christum verum agnum, il-
lius ossa non frangebantur. nec Christi ossa comminuta sūt
p. 5. c. 1317

agni carnes cur igne assæ nocte eduntur, par. 1. colum. 588.d &
589.b

agni nomine quem is qui uoti dies cōpleuerat Deo offerebat
in Christo infantia, id est, animi integritatem a Domino cō-
cessam signatur immolare, p. 1. col. 1200.d

agni & agniculi ex pecudibus, ex capris hēdi cur ad esum
paschalem sacrificata, & quomodo, p. 1. col. 586.d

agni paschalis sacrificium est primum inter præcepta Moisaicæ
legis, s. in ordine præceptorum populo Israelitico a Deo p
Moysen iniunctorum. Et primum sacrificium a toto popu-
lo Israelitico celebratum, p. 1. col. 610.f

agni paschalis immolatio duplici sensu grauida est. Vnus est.
status populi exeuntis de Aegypto, & est literalis & primus
Alius est præfiguratio Christi passuri, &c. p. 1. c. 583.c

agnum nō coques in lacte matris suæ quomodo intelligatur
(ait Aug.) ad uerborum proprietatem, nescio utrum possit
reperiri, p. 1. c. 716.d. & col. 865.b

agnum ad uesperum immolabit. Ibi manifestatur inter sua
ætate futuram nostram reparationem per Christi immola-
tionem, p. 6. col. 1503.a

agnum de nocte comedimus, quia modo in sacramento dñi-
cum corpus accipimus, quando adhuc inuicem nostras cō-

b

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

- scientias non videmus, p. 1. col. 587. c
agnus paschalem offert qui totam spem suam in eius immolatione ponit, scilicet in sua passione, parte prima, column. 1200. e
Aha. Vide in A a a domine, &c.
ahias duplici de causa scidit pallium suum, p. 2. col. 784. e
aior: propterea dicitur duas dexterarum habuisse, quia iustus erat & interfecerat pinguiissimum illum regem, p. 2. col. 171. a
aior iuueneculus de tribu Benjamin, audacia fortissimus in leuam manu maximam fortitudinem habens Egloni factus est notus & charus, p. 2. col. 171. b
alæ cum in significatione angelorum pronuntur, quid significant, p. 2. col. 724. e. & 1145. b
alæ cum in sanctorum hominum figuram ponuntur, virtutes eorum significant quibus ad celestia volant & conuersantur, p. 2. col. 724. e & 1145. b.
alæ dicuntur doctrinæ duorum testamentorum, quæ nos ab infimis ad celestia portant, p. 1. col. 657. b
alæ bestiarum quas vidit Daniel quid literaliter & moraliter significant, p. 4. col. 1578. f
alæ sex quas unumquodque quatuor animalium habebat, quid significant: & prima ala est lex naturalis, secunda lex Mosaica, tertia prophetarum oracula, quarta euangelium conciliorum: quinta doctrina apostolorum, sexta statuta generalium consiliorum, p. 6. col. 1503. b
alis sex debent ascendere vel volare viri ecclesiastici, scilicet predicatorum & doctores, similiter & descendere, &c. parte 6. col. 1503. b
alas pictorum licentia angelis pingit, & vnde hoc trahunt. Et quare, p. 1. col. 734. e
albario siue dealbatio aliquando laudabiliter, aliquando culpabiliter ponitur, p. 1. col. 1427. b
albatos viros vocat Mahometus apostolos, p. 6. col. 1510. f
alchimy qui nituntur metalla & lapides sophisticare maxime vtuntur sulphure, p. 3. col. 266. f.
alchymus summus pontifex, sacerdos fuit non de iure, sed de facto intrusus primo per Antiochum Epiphanem: qui licet esset de genere Aaron, tamen non descendit ab eo per lineam sacerdotalem, p. 4. col. 2389. c
alchoranus nefandissimus sæpe præcepit seruare legem & euangelium, & tamen vtrunque despiciunt Saraceni. parte 3. col. 1243. b
aleph doctrina interpretatur, p. 3. col. 1325. a
alexander magnus natus fuit de adulterio: & quomodo adulter Neotanebus nomine, per illusiones magicas hoc operatus est, p. 4. col. 223. b. c
alexander quomodo primus regnasse dicitur in Græcia, cum multi ibidem in diuersis locis ante regnasse reperiantur, &c. p. 4. col. 2211. b. c
alexander magnus propter quatuor quæ in eo fuerunt sic celem habuit victoriam, p. 4. col. 2215. c
alexander in Macedonia existens vidit Deum in similitudine summi pontificis Iudæorum indutum pontificalibus indumentis, seu ornamentis, promittentem sibi victoriam, parte 4. col. 1578. d
alexandro occurrit sacerdotum princeps Iaddus nomine, cum aliis sacerdotibus, & humiliter honorificeque recepit eum, & Alexander in mansuetudinem uersus fuit, &c. p. 2. col. 1397. a
Item p. 4. col. 2216. f
alexander magnus sic triumphauit, non virtute sua, sed uirtute a Deo sibi data, &c. p. 4. col. 1578. d
alexander per magnum tempus post Isaiam, & per aliquod tempus ante Christi aduentum fecit Nilum diuidi in septem portiones intra mare mediterraneum separatim cadentes, &c. Et quare p. 4. col. 149. b
alexander destruxit ciuitatem quæ dicebatur Tyrus, undique conclusam, & lapidibus & lignis terraque in mari impositis, contiguauit eam littori: & sic eam cepit atque exussit, p. 4. col. 2233. b
alexander responsum habuisse perhibetur ab arboribus soli & lunæ consecratis, quod moreretur antequam ad matrem & sorores rediret, &c. p. 4. col. 2214. f
alexander separauit & diuisit bona terræ bellatoribus suis, p. 4. col. 2233. c
alexander magnus mortuus, quatuor habuit successores quibus diuisum fuit regnum eius, scilicet Ptolemæum in Aegypto, Seleucum in Syria, Antigonum in Asia, & Philum in Macedonia. p. 4. col. 1478. b. col. 1953. b. 1643. b. col. 2213. & sequent.
alexander mortuus est, xij. anno regni sui: ætatis suæ anno 32. in Babylone, p. 4. col. 1543. b
alexander de Ales fuit maximus theologus temporibus suis, p. 4. col. 285. c
alexandri magni successores quot & qui fuerunt usque ad Cleopatram, oculariter in figura demonstratur. parte 4. col. 1643. b
alexandri magni victoria, & de quibus provinciis. p. 4. col. 2213. c
alexandri magni victoria nihil velocius fuit, quam ab Illyrico & Adriatico mari usque ad Indicum Oceanum, &c. non tamen bellicius quam victoriis cucurrit, &c. p. 4. col. 1578. f. 1578. a
alexandro missa fuit puella veneno nutrita, ut sic per incontinentiam suam accedens ad eam intoxicaretur, & quomodo Aristoteles eum præmonuit. parte quarta, col. 1592. c. 2213. c
alexandria metropolis Aegypti prius tempore, scilicet Hieronimi Num(ahis) Non dicta fuit, & Nabuchodonosor eam destruxit: sed Alexander Aegypto obtenta eam reedificauit, ampliauit & nomine mutato priori, ex nomine suo Alexandriam eam nominauit. p. 4. col. 867. b
alienigena omnis est, qui est extra ritum Iudæorum, siue sit gentilis, siue Iudæus baptizatus, ut dicit Rab. Sa. de manducatio euagii paschalis. Sicut etiam apud Christianos ad eucharistiam nullus admittendus est nisi catholicus, p. 1. col. 599. c
alienigena, Allogenes, Allophyli quid & quam differenter significant, p. 1. col. 1176. e
alienigenæ mulieres erant in duplici differentia in veteri testamento. Et cum quibus licuit contrahere Iudæis, & cum quibus non, p. 2. col. 689. c
alienigenæ post exitum ex Aegypto ab usu agni paschalis prohibiti, & quare, p. 1. col. 800. e
alimenti usus duo respicit, scilicet nutritionem & augmentum. p. 1. col. 11. c
alimento quis vel quantum quis capiat, &c. non interest, sed quam facile & læto animo his careat, cum oportet uel nec esse est carere, p. 5. col. 45. a
allegationes Moyse ad Deum placandum pro liberatione populi, fuerunt, filiatio populi, pietas Dei, & patrum merita. p. 1. col. 830. f
allegoria historiarum tantum præcellit quantum poma foliis, parte 2. col. 1495. a
allegorice aliquid significare quid sit. p. 6. col. 505. b
allegorice intelligi aliqua, an necessarium sit cum secundum litteram stare possunt, p. 1. col. 1291. b
alleluia non est una dictio ut credunt aliqui, sed duæ in Hebræo, quia allelu significat laudate, & est uerbum imperatiui modi, p. 3. c. 1359. c
Item parte 6. columna. 1239. f. dicitur sic, duæ dictiones sunt in Hebræo. Nam alle idem est quod laudate, luia nomen domini.
alleluia quando ponitur in sacra scriptura quare nullus interpretatus est, p. 5. col. 1239. a
alleluia alleluia, quidam dicunt unum alleluia ad finem superioris psalmi, pertinere quando sic duplicatum reperitur alte-

Index.

- alteram esse sequentis. Hanc regulam tenet Hiero. & Cal-
sidorus, sed plures aliter dicunt, parte tertia, & columna
1249.b
- Alleluia magnū, id est hymnus magnus vocatur ab Hæbreis
Laudate pueri dominum, &c. cum quinq; sequētib; Et
singularem de eo faciunt solemnitatem, & quomodo &
quando eum cantant. par. 3. col. 1225.a. Item par. 2. colum.
1083.a
- Alleluia quare intermittitur a Septuagesima vsque ad Pas-
cha, & duplicatur post hebdomadam Paschæ. parte. 3. col.
883.c
- Allicientia ad peccatum & detinentia in ipso, significantur
per lectum, in quo iacet quis prostratus: Et habet nouem
cubitos longitudinis & quatuor latitudinis. Et est morali-
tas exemplaris & notabilis. par. 1. col. 1477.c
- Alma semper virginem significat, & habet etymologiā apo-
crypha, id est abscondita, & est virgo nimia diligentia cu-
stodita, & maioris laudis videtur esse quam virgo. pa. 1. co.
283.d. Item parte quarta colum. 101.c. 102.d. Vide etiam in
Ha alma.
- Aloe est arbor aromatica cuius lignum est valde odoriferum,
& contritum valet ad medicinas & vnguenta. parte. 3. col.
1853.c
- Aloe non tantum vim habet quantum myrrha, sed tamen va-
let contra putredinem. par. 3. col. 1854.a
- Alpha & ω sunt duæ literæ Græcorum, & scilicet prima & vlti-
ma, & signant Deum principium, & finem esse omnium. p.
6. col. 1468.f
- Alphabeto quadruplici describuntur lamentationes Ieremiæ.
Et quare. par. 4. col. 423.b
- Altare quod est hic apud nos, est terrestris congregatio eorū
qui sunt dicati orationibus. p. 2. col. 139.a
- Altare est diuina mensa corporis, & sanguinis domini. par. 2.
col. 139.b
- Altare nouum constitui per schismatis peruersitatem sacrile-
gum est ac nefarium, aut sacerdotium nouum fieri præter
vnum sacerdotium, & vnum altare. parte secunda. colum.
139.b
- Altare remouere propter Nouitiani clamores non licet. par.
2. col. 139.b
- Altare procumbens Gorgonia fide, eumq; qui super illud co-
litur obtestans omni quo laborat morbo sanatur. parte. 2.
col. 134.b
- Altare qui suffoderit dignus qui lapidibus obruatur. parte 2.
col. 140.d
- Altare aureum quod idem est quod altare incensi non erat
intra sanctum sanctorum, sed extra, inter mensam propi-
tiationis & candelabrum. Et hoc secundum Hierony. &
alios doct. Sed secundum August. erat intra sanctum san-
ctorum. p. 1. col. 813.c. Et 899.c.
- altare incensi an & quando dicendum sit thuribulum aureū
p. 1. col. 813.c. Et col. 822.e
- altare holocausti erat præceptum fieri de terra, & quare, vbi
cremabantur hostiæ. Sed altare incensi de lignis Sethim. p.
1. col. 678.c.
- altare holocaustorum erat quadratum secundum longitudi-
nem & latitudinem quinque cubitorum. Altitudo autem
eius erat trium cubitorum. Et erat factum ad modum ar-
cæ quadratæ carrentis fundo & operculo: ita quod habe-
bat superficiem terræ profundo & interius cōcauum erat.
par. 1. col. 771.c
- altare holocausti sic nominabatur, nō quia hostiæ holocau-
storum ibi tantummodo offerrentur sed etiam cum hoc ho-
stie pacificæ, & pro peccato: sed quia hostia holocausti di-
gnior erat, ideo denominabatur altare holocausti, tanquā
a digniori. p. 1. col. 774.f.
- altare holocaustorum debebat. esse de terra vel lapidibus nō
sectis: & quare. Et quomodo præceptum fuit fieri. illud de
lignis Sethim operis arcæ, &c. par. 1. col. 678.c
- altare holocausti non erat intra tabernaculum sed extra in a-
trio tabernaculi. Et quare p. 2. col. 772.d
- altare quod fecerat Moyse erat multo minus quam altare
templi Salomonis. p. 2. col. 1148.f
- altare si vis esse Dei, exinanī te ipsum ab omni contagio mun-
danorum, vt in te ligna verborum cōlestium locū habeant
spaciosum, capiasque flammam spiritus sancti, &c. par. 1. col.
772.e
- altare primo ædificamus spiritualiter, cum ante omnia in cor-
de nostro fidem dominicę incarnationis & passionis collo-
camus & auditoribus tradimus. p. 2. col. 1289.b
- altare ædificat Iesus ex his tāquam lapidibus viuis super fun-
damentum spirituale, qui orationibus & obsecrationibus
vacant, & supplicationem victimas immolant. p. 2. col. 62.e
Et col. 722.e
- altare unum faciunt omnes in vnitate fidei, & concordia cha-
ritatis. p. 1. col. 678.b
- altare habeat quisque in se defixum. In quo orationū hostias
& misericordię victimas offerat, in quo continentie cultro
superbiam quasi taurum immolet, iracundiam quasi arie-
tem iugulet, luxuriam & omnem libidinem tanquam hir-
cos & hædos litet. p. 1. col. 882.f
- altare incensi habeat quisque in penetralibus pectoris: vt di-
cat Christi bonus odor sumus Deo. p. 1. ibid.
- altare holocaustorum est fides: pura, doctrina recta, & conuer-
satio munda Christi ministrorum. p. 4. col. 2359.b
- altare humilitatis nisi in arca cordis per lumen rectę fidei &
verę dilectionis homo Deo cōstituat, non placatur Deus
ab hominē. p. 2. col. 1102.e
- altare vnum in ecclesia Dei, est Christus: & sunt sancti alta-
ria ab hoc altari dicti sicut lux a luce, &c. p. 4. col. 958.e
- altare ignoti Dei, apud Athenienses, per quos, & quare sic in-
titulatum fuit. p. 6. col. 1172.c
- altaris dignitas intra quod nisi quis fuerit frustratur pane dei
p. 2. col. 139.a
- altaris holocausti concavitas, quando situabantur & stabant
castra & altare, implebatur terra vsque ad summum, &c.
Et quando mouebantur castra, amoueatur altare de ra-
bulis factum & remanebat terra parte 1. col. 772.e
- altaris holocausti dispositio & forma in pictura Cassiodori se-
natoris, cuius ipse in expositione psalmorum meminit fi-
guratur. p. 1. col. 771.c
- altaris ad ministerium si quis electus thymiama orationū nō
reddit, sed sacrosancta mysteria sine ablutione compūctio-
nis intrat, &c. mors illi timenda est æterna. p. 1. col. 819.a
- altari prius posito, postea fecerunt templum qui de captiuita-
te Babylonica liberati Ierosolimam venerunt: Et quare. p.
2. col. 1291.c
- altari sancto venerabilia imponuntur sacramenta. parte. 2. co-
lum. 139.a
- altaria Dæmonum dum in puluere redigi iussim, arā ignoti
Dei ad consecrationem reseruari iussim, p. 2. col. 138.e
- altaria cultus spirituali uacabant arrianorum iniuria, p. 2. col.
140.d
- altari in templo erant. Vnum incensi interius. Alterum holo-
caustorum exterius, p. 5. col. 862.f
- altaria faciebant idololatræ ualde solemnia, de marmoribus
& metallis. p. 1. c. 678.f
- altaria fuerunt constructa idolis in Ierusalem in singulis ur-
cis & plateis & maxime tempore Manassæ regis, p. 4. col.
671.c
- alternari mœrorem & lætitiā in uniuscuiusque electi ani-
mo tribus modis inuenimus, scilicet, conuersione. probatio-
ne, morte, &c. p. 3. col. 315.a
- aliqua loquens minus capaci, non utilitate m, sed sui ostenta
b 2

Glossæ ordinarię, & Nicolai de Lyra.

tionem facit, p. 6. col. 35. c
 altitudo mundi secundum philosophos est in polo antarctico, secundum tamen apparentiam hominum est in polo arctico sibi opposito, quia iste polus est nobis semper manifestus, & super nostrum hemispherium, & elevatur, p. 4. columna 164. f
 Amabilis dictus est Ionathas super amorem mulierum, & hoc potest intelligi dupliciter, & c. p. 2. col. 520. c
 Amalech dicitur principium gentium, non primus antiquitate, ante quem fuerunt multi gentiles, sed dicitur principium gentium quæ insurrexerant primo contra filios Israel post exitum de Aegyp. p. 1. col. 1361. a. b. c
 Amalech primus populum Hebræum egressum ex Aegypto gratis impugnauit, p. 1. col. 647. c
 Amalechites, & Cananæus Dæmones significant, p. 1. column. 1266. e
 Amalechite a quo nomen & originem traxerunt, an scilicet Amalech fuerit filius Hismael, uel Eliphaz primogeniti Esau. p. 1. col. 645. b
 Amalechitæ utrum sint duæ gentes eiusdem nominis, & quid mystice designent, p. 1. col. 1361. a
 Amalechitarum reliquiæ duplices fuerunt, quædam quæ euaferunt manum Saul, & quædam quæ manum David, & c. p. 2. col. 1038. f
 Amalechitarum pœnam cur extulit Deus, parte 2. columna 406. e
 Amare in Amor.
 Amaritudines scribere dicitur Deus & non loqui, dum diu super nos eius flagella perdurant, p. 3. col. 164. d
 Ambitiosus semper est pauidus, p. 2. col. 1628. d
 Ambitiosus quilibet, qui pro sua promotione consequenda flagitia facere non formidat, sed Deo iuste faciente nõ obtinere propositum, sed magis interitum: significatur per Menelaum, & c. par. 4. col. 2351. c
 ambitiosus ut propositum obtineat, facit fauor populi: Facit etiam ad hoc apparentia cæli circa cultum Dei, & per has vias & consimiles quærent ambitiosi bonos superiores a suo statu deicere, ut sic ad eum possint ascendere. Et significantur per Absalonem, & c. p. 2. col. 600. f
 ambitiosus qui facit diabolo sacrificium, ut per hoc pmouetur ad dignitatem significatur per Alhimu, qui Demetrio coronam auream, & palmam obtulit, ut per hoc summum sacerdotium obtineret, p. 4. col. 2577. c
 ambitiosus malitiosus, qui quod non potest obtinere per potentiam, studet habere per maliciam fraudulentem, significatur per Abisac, & c. p. 2. col. 683. c
 ambitiosi qui inter seculares uel religiosos seminant contentiones uel discordias, aggregantes sibi caudam magnam, ut obtineant multitudinem, quod consequi non poterant ratione (& hoc in principatibus & regnis quantum ad statum laicorum: in ecclesiis uero quantum ad statum clericorum, in religionibus uero quantum ad officia religiosorum) significantur per Chore, Dathan, & Abiron. p. 1. col. 1273. c
 ambitiosi habentes prælatus in ecclesia, & volunt per hoc præceteris promoueri, significantur per discipulos qui per martirem petierunt a Christo præceteris discipulis aut s honorari. p. 5. col. 338. f
 ambitiosi qui semper quærent ascendere ad gradum indebitum, & per modum illicitum, dicuntur idololatrare super colles, p. 1. col. 1529. c
 ambitiosi dignitatum & officiorum in religionibus & ecclesijs, merentur pœnam ignis gehennalis, & significantur per usurpantes sibi sacerdotium in ueteri testamento, pa. 1. col. 1278. f
 ambitiosorum uerba falsa, opera ficta, & occulta munera, per quæ ipsi quærent obtinere in ecclesia gradum indebitum sibi, significantur per thuribula, & c. & quare, par. 1. col. 1278. f

ambulare coram Deo, cum Deo, & post Deum quomodo differant: & quid horum singulum repræsentat, par. 1. column. 228. f
 ambulandi modus tempore Abraham is erat, quando aliquis superior erat duobus alijs, quod ille ambulabat in medio. Et in hoc cognouit Abraham qui fuerat superior de trib. viris, & c. ut tradunt Hebræi. p. 1. col. 232. f
 amē Hebraice, uerum Latine, quod nullus interpres mutauit. Et quare, p. 5. col. 1164. d. A. Item p. 6. col. 322. d
 amen hanc dictionem Ioannes euangelista solus duplicat & quare, p. 5. col. 1100. c. g. Item p. 3. col. 1244. a
 amen ubi duplicatur in sacra scriptura, est lignum magnæ certitudinis firmitatis, p. 5. col. 1052. f
 amen aduerbum est etiam affirmandi in Latino, & similiter in Hebræo. Et si quando geminatur, per talem duplicem affirmationem insinuatur, quod est irretractabilis ueritas, p. 6. col. 1461. c
 amen respondetur hodie sacerdotibus orantibus, & quare hoc: & unde ille mos introductus est, p. 2. col. 1086. d
 amen non legitur in uet. test. dici in Dei persona, aliqua affirmatiue annunciantis seu promittentis, sed solum in persona hominis supplicantis, p. 4. col. 525. a. b
 amentes quasi bruta animalia in agris & siluestrib. locis quis nesciat uiuere, p. 4. col. 1543. c
 amentes & inobedientes scriptura terram uocat, par. 4. col. 738. f
 amicitia est probabilis quæ honestate tuctur, parte 2. column. 468. f
 amicitia non debet rumpi propter pecuniam accommodatam, cum quis differt illam reddere. Nam amicitia multo preciosior est pecunia, p. 3. col. 2014. d. & 2006. c
 amicitiam quot & quibus gradibus nobis acquirere ualemus, p. 3. col. 2005. b. c
 amicitiam Indæorum habere prohibentur hi qui saluari cupiunt, ne eorum uicinia & ipsi pereant, quod casu Iudæi fieri posse probatum est. p. 3. col. 1701. b
 amicitia dissoluitur per lites & bella, & per oppositum reformatur & conseruantur per dulcia uerba p. 3. columna 2082. f
 amicitia plena & perfecta gratia, inter perfectos uiros eiusdemque uirtutis, perseverare potest, p. 3. c. 2005. b. c
 amicitias Iesu qui expetit, sciat multorum sibi inimicitias patienter tolerandas, p. 2. col. 71. b
 amicus est quilibet proximus. Et quare, p. 2. col. 95. b
 amicus uerus non potest ad inimicitiam reuerti, par. 3. col. 2003. b
 amicus dilectus: consiliarius, dicitur oculus, par. quinta, col. 120. e
 amicus in anxietate animi quærendus est exemplo David ad Ionatham. Apostema enim plus affligit clauis, quàm post apertionem, p. 2. col. 447. c
 amicus uerus quas condiciones debet habere, parte 3. column. 2005. a
 amicus nouus comparatur uino nouo, quia sicut de uino nouo nescitur quale finaliter erit, sic de amico nouo nescitur qualem fidelitatem tandem exhibeat, par. tertia, columna 2020. f
 amicus fidelis defuncti, qui naturali pietate motus plangit mortem amici, significatur per Abraham. parte prima. col. 275. f
 amici inemendabiles sunt a nobis alienandi, ne per immundiciam eorum, & ipsi pollui pereamus. par. quinta, column. 205. c
 amicis mortuis non dolere, duri & insensibilis cordis uidetur esse, sed uirtuosi (maxime spem habentes resurrectionis) hanc dolorem moderantur, p. 3. c. 37. c
 amicorum factorum distinctio quadrimembris. Est enim amicus secundum

Index.

- secundum tempus aptum ad lucrum suum. Est alius, qui se percrefcente prosperitate, incipit dolere & ei contrarius esse. Est alius qui fingit amicitiam ut eliciat secretum. Est quartus amicus mensæ, & c. p. 3. col. 2006. d. e
- amicus vestium continuum nobis monumentum unde exciderimus, p. 1. col. 105. c
- aminadab sacerdos, ut tradunt Hebræi, iussit filios suos Oza & Haio, ut portarent arcam secundum præceptum legis: sed quia non portauerunt, & c. percussit dominus Ozam & diuisit, p. 2. col. 1078. d
- ammon quomodo Thamar uocet sororem suam, part. 2. col. 587. c
- ammonitæ & Moabitæ, qui cultorum simulachrorum quamdiu tales permanferint figuram sustinent, quæ summis viribus ac conatibus contra nos obuiam ruerunt suamnamque crudelitatem exercuerunt, p. 1. col. 1546. d
- Ammonitæ & Moabitæ in destructione Ierusalem, concurrerunt Chaldæis ad aurum & argentum, isti magis uoluerunt currere ad comburendum libros legis, & quare, parte 4. col. 936. f
- Ammonites & Moabites non debebant intrare ecclesiam domini in æternum, etiam post decimam generationem, ut præcepit Moses. Et exponitur hoc tripliciter, p. 2. column. 1406. f. Vide etiam in Moabitis.
- Amnon an & quomodo potuit ducere Thamar in uxorem, p. 2. col. 587. c. Et quare Dauid non coegit Amnon accipere Thamar uxorem post uiolationem. Ibid. f.
- Amor Dei erga homines multos latens dum iubet semini nequam quatenus fieri potest, ut se alleuet excusso graui onere. p. 4. col. 167. a. b
- Amor duplex est, scilicet ethereus & tartareus. par. 3. column. 2014. c
- Amor est desiderium boni alicuius, quod debet esse commune omnibus, p. 6. col. 154. c
- Amor quatuor debet habere conditiones. Prima quod sit uerus. Secunda quod sit discretus. Tertia, quod sit firmus. Quarta quod sit communis absque acceptione, p. 6. ibid.
- Amor qualiscunque sit, vacare non potest, parte 3. columna 1429. a
- Amor Dei nunquam est ociosus, p. 3. ibid.
- Amor in humanis, plerumque causatur ex præcedentibus donis, & per consequens maior amor ex maioribus donis, p. 5. col. 803. c
- Amoris causa, quomodo & quando sit donum, & econuerso. p. 5. ibid. & 804. f
- Amor sicut attrahit ad bonum, ita terror retrahit a malo. par. 1. col. 1484. f.
- Amor transformat amantem in amatum, parte 6. columna 159. c
- Amor duplex est, scilicet amicitiae & concupiscentiae. In primo, similitudo est causa amoris. Sic autem non est in amore concupiscentiae, & c. parte sexta, columna 1341. c. & 1394. f
- Amor duplex est, scilicet Dei & seculi: & uterque causat tristitiam, & effectus utriusque quis sit parte sexta. columna 409. c
- Amor Dei & spes premii facit leuia, quæ natura dura sunt & aspera, p. 6. col. 1411. c
- Amor laborem seruitutis facit facilem. Ibid.
- Amor & obedientia ad Deum est dispositio ad habendum plenius spiritum sanctum, p. 5. col. 1220. d
- Amor ubi abundat æternorum, mox uilescit possessio labetium. p. 3. col. 1880. e
- Amor domini, in pascendis eius ouibus, maxime ostenditur, p. 3. col. 1241. a
- Amor unus ex animæ motibus est, quo bene utimur si sapientiam amemus & veritatem, male autem si carnem aut sanguinem, p. 3. col. 1816. c
- Amare amantem, naturæ est. Non amantem uero cogi beneficiis ad amorem perfectionis Christi est. parte 5. columna 148. f
- Amare qui incipit, de ciuitate diaboli incipit exire, par. 3. col. 886. d
- Quanto plus amaueris, tanto plus ascendis, par. 3. col. 1086. Interl.
- Amare uirtutes suas in aliis, est insitum bonis, par. tertia, col. 1372. f
- Amare seipsum debet homo, quare & qualiter, & c. par. 6. col. 166. f
- Qui amatur, semper desideratur, semper queritur, ne sit absens, sed semper præsens, malus timere potest præsentiam bonus amari p. 3. col. 124. e
- Amare hominem si quis negligit quia homo est, quod in eodem exilio est, monendus est, ut diligat, quia ex Deo natus, quia particeps eiusdem gratiæ est, parte sexta, columna 1409. c
- Quantum unusquisque amat, tantum proximum longanimitate tolerat, si definit tolerare, definit amare, par. 4. columna 1282. d
- Amare Deum caste qui dicantur, & qui non parte tertia, col. 729. b
- Amare qui negligit Deum, diligere proximum nec scit, p. 1. c. 1498. e
- Amare qui non definit nunquam definit orare. Charitas clamor est, p. 3. col. 695. b
- Amat nos sic Deus, ut se dicat requiescere, si nos requiescimus in illo, p. 3. col. 1472. e
- Amans Deum gratis, in lumine est: quod nemo nec etiam diabolus scit, nisi solus Deus, parte 3. col. 831. a. e. Interl.
- Amans Deum gratis habet in eo omnia, parte tertia, columna 976. d
- Amantibus breue tempus longum uidetur, parte prima, col. 330. d
- Amatoria uerba, tu ut spiritualis, audi spiritualiter, & discemotum animæ tuæ, & naturalis amoris incendium, ad meliora transferre, p. 3. col. 1816. f
- Amantium proprium est, secreta sua inuicem reuelare, par. 2. 258. e
- Amantis cogitatio est, quæ cogitat, ut per dilectionem operetur, par. 3. col. 1367. a. e. Interl.
- Amos, pater Isaïæ, non duo decim prophetarum tertius est, diuersis enim literis apud Hebræos scribitur, parte 4. col. 10. d. e
- Annos quos uocat scriptura & menses in quos diuisa sunt astra, p. 1. col. 20. f
- Amos pater, scilicet, Isaïæ & Amasias rex Iuda fuerunt fratres, ut dicit Rab. Sal. & sic Isaïas fuit de genere regio, non autem Amos propheta, qui fuit pastor & rusticus, parte 4. ibid. f
- Amphora quale quantumque contineat. Capitur enim pro uase in generali, & pro certa mensura, par. quarta, columna 1786. f
- Amplexus mulieris, maxime iuuenule & uirginis, ut medici aiunt optimū est remedium contra frigiditatem membrorum & paralytim imminuentem, p. 2. col. 673. b
- Amputare sibi aliquod membrum quando sit licitum, & non. Vide in Membrum.
- Amygdalas omnium arborum prima floret, ultima si odes deponit, par. 1. col. 2283. b
- Anachoretarum cōcoris unitas per locustam designatur, p. 3. col. 1737. a. b
- Anachoreta qui mundum fugiens petit desertum, ut sentiat diuina beneficia, dicat psalmum, Deus Deus meus, & c. par. 3. col. 875. c

Glossæ ordinarię, & Nicolai de Lyra.

anastasiuſ imperator quando regnauit, parte ſexta. columna
1551.c
anacaliuſ imperator hæreſi Eutichiana corruptoſ, & Theodoricuſ rex in Italia Arrianuſ, eccleſiam catholicam maxime tribulauerunt, &c. par. 6. col. 1551.c
anathema pro quo accipitur, & vnde deriuatur, par. 2. colum.
1607.c
Item par. 4. col. 2366.f
anathema vt duobuſ modis dicitur ita etiam ſanctum, par. 1.
col. 1588.e
anathematizare quid, & quomodo dicitur, p. 1. col. 1151. a &
col. 1316.d. & col. 1510.e
ancillæ ingratiſ & mulieris ſexuſ infirmitaſ, parte 1. col.
218.d
anathot eſt vicuſ tribuſ milibuſ diſtans a Ieruſalem in ſorte
Beniamin ſituſ, par. 4. col. 581.c
anchiton ligni genuſ vel ligno ſimile, quanto pluſ arſerit, tan
to mundiſ inuenitur, p. 1. col. 773.a
andreaſ fuit primuſ Chriſtuſ diſcipuliſ ordine temporis: ſed
Petruſ dicitur primuſ: non propter primitatem temporis,
ſed dignitatis, par. 5. col. 581.c
angeluſ ſacerdotiſ officio fungitur p. 2. col. 192.d
angeluſ qui perterrebat Balaam an fuerit Michael, & quare
quæ per Balaam geſta ſunt diſpenſauit dominuſ, p. 1. col.
1336.a
angeluſ qui apparuit Iofue, quiſ fuerit, par. 2. col. 38. f
angeluſ cum Abraham luctari uoluit ut timentuſ fratri fidu
ciam iniiceret, p. 1. col. 353.a.b
angeluſ unus poteſt pluſ docere quàm multitudo hominuſ
ſeu doctoruſ, p. 4. col. 1635.c
angeluſ etſi in ſuo ſtatu immobilis permanet, in hoc tñ quòd
creatura eſt, uiciſſitudinem mutabilitatiſ habet, & ita ſtabi
liſ non eſt, p. 3. col. 74.d
angeluſ vnus reuoluit orbem circulariter in nna die, ad quẽ
tota terra comparata eſt quaſi punctuſ, parte 4. columna
1793.f
angeluſ luctanſ cum Iacob, erat ſecunduſ Ra. Sa. & aliquoſ
Hebreoſ, cuſtoſ Eſau, propter quòd zelanſ pro eo uoluit
impedire Iacob ne tranſiret in terram promiſſionis ad ob
tinenduſ benedictioneſ & primogenitura Iſaac, &c. p. 4. c.
1885.c
angeluſ bonuſ a deſt unicuique noſtruſ, qui regat, moneat,
qui pro actibuſ noſtriſ corrigendiſ, & miſerationib. expo
ſcendiſ quotidie uidet faciem Dei, par. 1. col. 1372.d
angeluſ hominiſ eſſe uidetur homo interior, qui Deuſ ſem
per contemplatur, p. 6. col. 1121.c
angel⁹ Dei cui credita eſt cara ſermoniſ ad medicamina tuæ
ſalutiſ, caue ne te relinquat, dicens cum ſociiſ: Abeamuſ
quiſque in terram ſuam, quia appropinquauit in cælum iu
diciuſ eiſ: contumax eſt, non uult obſeruare quòd dici
muſ. p. 4. col. 905.a
angeluſ quiſque offert primitiaſ gentiſ ſuæ, uel eccleſiæ quæ
ei diſpenſada cõmiſſa eſt, uel forte extrinſecus & alii ſunt,
qui ex omnibuſ gentibuſ fideleſ congregent, ibid. b
angeluſ utrum culturæ nominuſ, & an culturæ angelicæ nõ
digne humana ſegniciã reſpõderit, puto (inquit Origineſ)
in iudicio inquirenduſ, p. 1. col. 810.f
angeluſ ſi mercedem ſperat (qui noſ conſignatoſ accepit) a
Deo pro hiſ quæ bene geſſimuſ, timet etiam culpari pro
male geſtiſ, ibid. d
angeluſ percuſſor primogenitoruſ utrum fuerit bonuſ an
maluſ, p. 1. col. 594.d.e.f
angeluſ qui Abraham apparuiſſe deſcribitur, modo dominuſ,
modo angeluſ memoratur, p. 1. col. 219. b. Sic etiam ange
luſ qui Moyſi apparuit, modo dominuſ modo angeluſ uo
catur, col. 396.a. & col. 401.e. & col. 506.f
Item p. 2. col. 160.f

angeluſ habet unuſquiſque homo ad cuſtodiam ſui deputa
tuſ, & aliquando apparet in ſpecie illiuſ. parte 6. columna
1121.c
angeluſ Michaelẽ ductoreſ ſynagogaſ tempore Moyſi im
pediũ fuiſſe, & abſolutuſ a principatu propter perfectio
nẽ Moyſi uſque ad tempora Iofue, an & quomodo poſſit
uerificari. p. 1. col. 859.c
angeli poſt incarnationẽ filij Dei, per quam humana natura
aſſumpta eſt. reformidant ſic uenerari à natura humana,
quam uident ſupra ſe eleuatam in filio Dei, &c. par. 6. col.
1652.f
angeli boni & mali, ſimiliter operantur, ſicut Moyſeſ & magi
Pharaõniſ, ſerpẽſ, & aſina Balaam, par. 1. col. 99.b
angeli & homineſ damnati ſubiicientur Chriſto in futuro ſe
culo, quare & quo modo. par. 6. col. 819.c. 820.f. 821.a
angeli treſ, numero impari Abraham apparuerũt, & quare. Ad
Sodomam autem duo uenerunt, numero, ſcilicet pari. p. 1.
col. 239.f
angeli recuſanteſ hoſpitalitatem Loth qui eoſ inuitauit an
mentiti ſunt. p. 1. col. 204.c
angeli quomodo & penes quid poſſunt dici comedere & hi
bere, quia non ad nutritionem, licet ad contumptionem,
&c. p. 2. col. 1544.e
angeli, quod cum patriarchiſ manducauerunt, non indigen
tia, ſed benignitate factuſ eſt, ut hominib. familiariuſ cõ
gruerent, p. 1. col. 31.a
angeli boni & mali, an, quomodo, quos, & in quibuſ, & quã
differenter puniunt, p. 3. col. 1031.b
angeli qui ordinati ſunt propter eoſ qui hæreditatem capiũt
ſalutiſ, eoſ portant, cum autem ſolutuſ fuerit tabernacu
luſ hoc, & ceperimuſ ingredi ad illa ſancta, & pergere ad
locuſ promiſſionis, hi qui uere ſunt ſancti, angelis portan
tibuſ incedũt, & uſque quo requieſcat tabernaculuſ Dei
portantur in humeriſ, & extolluntur in manibuſ, pa. 1. col.
1183.c
angeli uiroruſ nomine ſæpe dicuntur, ſed angeluſ prophe
taſ dici non occurrit, quamuiſ eum qui propheta eſt, ſæpe
occurrat angeluſ dici, &c. p. 2. col. 191.a
angeli non ſunt propheta, quamuiſ annunciant hominib. fu
tura, quia non ſunt uiatores, & eoruſ conuerſatio non eſt
cum hominibuſ, &c. p. 5. 1162.f
angelis de futuris ad quæ mittendi ſunt, nõ habent præcogni
tionem, niſi quando Deus reuelat eiſ, quæ releuatio fit ſe
cunduſ formam ſuæ uoluntatiſ, p. 2. col. 242.f
angeli dicuntur habere alaſ, & quare, parte quarta, columna
79.b
angeli extenſiſ aliſ quaſi ad uolandum depinguntur quia ſẽ
per habent animum obſequio diuinæ uoluntatiſ paratuſ.
p. 2. col. 1145.b. & fol. 725.b
angeli dicuntur princepſ, & eoruſ principatuſ dicitur ſacer.
&c. p. 3. col. 1513.g
Item, p. 4. col. 1637.c
angeli in ſcriptura dicuntur filii Dei, & etiam aſtra matutina,
quia in principio ſimul creati fuerunt cum cælo empyreo
ante diſtinctionem elementoruſ, p. 3. col. 351.c
angeli dicuntur monteſ æterni, p. 3. col. 994.f
angeli ſancti, aurum obrizum dicuntur, par. tertia, columna
268.d.e
angeli cuſtoſeſ, dicuntur turreſ, parte tertia, columna
1433.b
angeli ſancti in multis lociſ ſacræ ſcripturæ dicuntur Dei mi
licia & exercituſ, p. 3. col. 1825.c
Item p. 5. col. 712.e
angeli dicuntur exploratores, parte ſecunda, columna
16.e
angeli dicuntur uenti, & quare, parte ſecunda. columna
1575.c

angeli

Index.

angeli dicuntur nubes & etiam astra, & quare, parte 4. colum. 164. f
 angeli sancti, prælati gentibus infidelibus dicuntur sodales Dei, par. 3. col. 1825. c
 angeli dicuntur reges & etiam consules, & quare, parte 3. col. 54. c
 angeli mali leguntur flagellasse nunc bonos, nunc malos, p. 1. col. 593. c
 angeli boni & mali dicuntur Deo assistere, eo quod in pluribus sunt executores diuinæ iustitiæ, parte secunda, colum. 849. c
 angeli quidam peccantes sua voluntate defectibili, facti sunt mali: & sic ad poenam sustinendam ex ordine diuinæ iustitiæ sunt deputati, & ex consequenti per eandem iustitiam deputati sunt ad affligendum homines peccatores, ut qui fuerunt eis uoluntarie subiecti in culpa eis inuoluntarie subiiciantur in poena, p. 3. col. 2173. b
 angeli descensus in probaticam piscinam (in qua infirmi curabantur) causa assignatur, p. 5. col. 1102. f
 angeli post victoriam tentatoris, Christo ministrant: post de uictâ mortem gloriam annunciant triumphantis. Et sicut corpori in sepulchro altiterunt, sic etiam corpori consecrato in altari, quotidie assistunt, p. 5. col. 998. d
 angeli semper habent animum obsequio diuinæ uoluntatis paratum: administrationem charitatis nobis exhibent, gratia dilectionis se inuicem complectuntur, & naturam eorû cõditor immortalis claritate sublimauit. Et per quæ ista figurantur, p. 2. col. 1145. a
 angeli sancti sicut in ministerium missi, salutem hominum promouent & procurant, ita & demones salutem eorum impediunt & perturbant, p. 3. col. 19. c
 angeli diuersi & diuersorum ordinum, sicut diuersis rebus corporalibus administrandis e Deo præponuntur, sic diuersi demones in diuersis tentationibus habent specialem effectum: quia aliqui tentant de diuitiis, aliqui de honorib. p. 5. col. 295. c
 angeli curam habent animarum, quæ sunt in ecclesia Dei, & etiam ad iudicium cum hominibus uenient, ut constet, uirtutis sui desiderio peccauerint homines, an custodû negligentia. p. 1. col. 1400. e
 angeli comedunt diuina uirtute, quod appositum erat consumentes, p. 1. col. 233. b
 angeli non offerunt orationes iustorum coram domino ad aliquid sibi manifestandum, quia omnia sunt sibi nuda & aperta oculis eius, sed ad consulendum super hoc diuinû cõfilium, quid propter hoc sit agendum circa iustos. p. 2. col. 1544. c
 angeli offerunt ex nobis primitias, & excolit quisque quod studiose ab erroribus conuertit ad Deum. Et est quisque in portione uel cura illius angeli. p. 1. col. 1294. d
 angeli astant orantibus offerunt Deo preces. p. 2. c. 1542. e
 angeli orationes nostras offerunt Deo, p. 2. col. 1542. e
 angeli angelis leguntur resistere, cum pax summa sit in sublimibus. & c. & quomodo p. 4. col. 1637. c
 angeli boni quomodo dicantur pugnare adinuicem. Similiter angeli mali dicuntur pugnare, p. 4. col. 1575. c. & colum. 1637. & seq.
 Item p. 6. col. 1624. f
 angeli, ut pugnent pro nobis, non expectandum est semper, sed in principio tantum ab his principibus iuuamur, sed processu temporis oportet nos ipsos etiam armatos exire ad prelium, & c. p. 2. col. 183. a
 angeli mali tenuerunt Aegyptum, p. 4. col. 277. a
 angeli qui præfunt diuersis prouinciis, dicuntur principes illarum, & c. p. 3. col. 1331. a
 Item p. 4. col. 1637. c
 angeli singulis regni prælati, procurant bonum regnorum suarum

custodiæ deputatorum, p. 2. col. 922. f
 angeli boni sicut præfunt diuersis regnis promouendo ad bonum, sic etiam angeli mali sunt impellentes diuersa regna ad malum, & c. p. 6. col. 1550. f
 angeli diuersi, quod diuersas in hominibus linguas & loquelas operati sunt, putandum est, cum legitur in Genesi Deus ad angelos locutus. Venite, confundamus linguam eorû, p. 1. col. 1294. d
 angeli mali & boni, licet habuerunt suum principale iudiciû a principio mundi, tamen de hominibus quos ad malû incitauerunt, mali, & ad bonum sancti, recipient poenam & præmium, p. 6. col. 236. f
 angeli forte aliqui iudicabuntur cum Paulo, & cõferentur laboribus & fructibus eius, qui ex multitudine credentium ueniunt, & forte inuenietur fortior aliquibus angelis, & c. p. 1. col. 1294. c. d
 angeli ueniet ad iudicium nobiscum, & stabunt ante solem iustitiæ, ne forte aliquid causæ ex ipsis fuerit quod deliquimus, ne forte minus operis expenderint, ne nos a peccatis reuocarent, p. 1. col. 1373. a
 angeli sunt medici, uolentes animas nostras a uiciis curare, quos ipsi repellimus, dum consiliis eorum non acquiescimus, uidentes se perdere operam ad inuicem dicunt, Relinquamus eam, p. 4. col. 903. f
 angeli sancti & ecclesiæ ministri sua præsentia confortant & dirigunt populum in uia Dei, ut sic perueniat ad lumen gloriæ cum iocunditate, p. 4. col. 1054. e
 angeli apparent hominibus in corporibus formatis, & formantur secundum conuenientiam ad id quod est significandû, p. 2. col. 1520. f
 Item p. 4. col. 1636. c
 Item par. 6. col. 1056. f
 angeli in potestate sicut est formare corpus ut appareat, ita & dissoluere, ut non appareat, uel subito transferre ipsum ad alium locum, unde uideri non posset, p. 4. col. 1639. c
 angeli nobis apparentes, repentino aspectu uidentur, nec in nostra potestate est illos uidere, sed in potestate illorum est apparere, & uideri quando uolunt, p. 5. col. 675. c. & 676. d
 angeli ideo ex nomine aliquando signantur, ut ex ipso nomine quid ministraturi ueniant demonstretur, par. 5. colum. 682.
 angeli ex officiis sortiti sunt uocabula, p. 2. col. 1542. f
 Item p. 4. col. 1547. a
 angeli tres erant qui Abrahamo apparuerunt, pa. 1. col. 231. a. & 241. d
 angeli & cæteræ uirtutes, patriarchæ, prophetæ, apostoli, quâuis uiuentes, comparatione omnipotentis Dei, mortui dicuntur, p. 4. col. 1196. e
 angeli omnia corporalia excedant in quantitate discretæ, sicut corpora cælestia totam regionem eleuantem in quantitate continua, p. 3. col. 1814. f
 Item p. 4. col. 1582. f
 Item p. 6. col. 1508. f
 angeli & si missi veniant, sic exterius implent ministerium, ut nunquã intus desint per cõtemplationem, p. 5. c. 304. d. c. 674. b
 angeli angelis præfunt, demones demonibus, homines hominibus. dum durat mundus, p. 4. col. 1168. f
 Item p. 6. col. 336
 angeli quomodo Deum uident sine anxietate, & sine fastidio p. 1. col. 852. d
 angeli duplicem habent cognitionem. Vna est qua uident diuinam essentiam, & de illa unus non docet alium. Alia est cognitio in eis de aliis. Et hæc est duplex. Vna est de ministeriis exequendis, & de his superiores loquuntur & docet inferiores, & non econuerso. Alia est de conceptibus propriis, & sic etiam inferiores docent superiores, & loquuntur eis, sicut econuerso. p. 6. col. 311. c

angeli

Glossæ ordinarię, & Nicolai de Lyra.

angeli ante casum, licet clariorem cognitionē habuerūt quā homines: tamen non viderunt diuinā essentiam, nec propria personarum, & p. 3. col. 269. c
in angelis licet non sit purgatio ab immunditia, tamen est ibi purgatio a nescientia, par. 3. col. 400. f
angeli omnes creati sunt boni, sed aliqui in sua conditione persistentes, ad laudem conditoris conuersi sunt, & vocantur filii Dei. Alii a sua conditione cadentes per superbiam, uocati sunt dæmones siue sathan. p. 3. col. 19. c. & co. 205. 2. f. & col. 217. 4. c
angeli dicuntur Deo assistere tripliciter, primo. scilicet proprie, secundò large, tertio largissime, & c. pa. 3. col. 29. c
angeli superiores secundum ordinem hierarchicum illuminant medios, & medii illuminant inferiores, parte quarta, col. 2195.
angeli superiores illuminant inferiores, parte quarta, colum. 1596. f
angeli & an quomodo in suo genere beati esse dici potuerūt, damnationis, vel salutis incerti, par. 1. col. 91. c
angeli non fuerunt expressi in creatione mundi propter populi ruditatem, & ne ei daretur occasio ad idololatrandum. pa. 1. col. 1. c
angeli quæ faciunt inter homines, in forma assumpta sunt figuratiua, par. 1. col. 1259. b
angelorum conatus circa fideles tempore Antichristi erit, necessarius ad duos, par. 4. col. 1660. f
angelorum timor nō est aliud, quam admiratio de diuina virtute & iustitia, vt patet in deiectione dæmonum & punitio ne eorumdem, par. 3. col. 400. f
angelorum duplex officium est: alii præmia iustis retribuūt: alii singulis præfunt cruciatibus. parte quarta, columna 1582. c
angelorum vniuersitas designatur per septem oculos. Et isti septem oculi, sunt super Christum, quia semper sunt attenti ad exequendum eius mandatum, quia ipse est rex angelorum. p. 4. col. 2202. f
angelorum ordinibus distinctis congruunt, & in eorum sortē per conuersationes similitudinem ascendunt, distinctæ conuersationes hominum, p. 1. col. 1656. a
angelorum vnusquisque aderit in cōsummatione seculi iudicio producens secum eos quibus præfuit, quos iuuat, quos intruxit, p. 1. col. 1294. c
angelorum agri, corda nostra sunt: quisque eorum ex agro quem colit offert primicias domino, parte prima, columna 1295. a
angelorum chorus spectat nos in hoc mundo, cōtra nequitias spirituales & concupiscentias carnales bellantes, & virtutum cælestium pia erga nos pendet expectatio, quādo vel quomodo de prælio reuertamur, & c. parte prima, colum. 1407. b
angelorum conditiones & dispositiones plurimę ad Deum, ad se inuicem, & ad homines designantur per figuram cherubim, parte secunda, columna 723. a. b. c. colum. 1144. f. & 1145. a
angelorum creationem cur Moses non adnotauit, par. 1. columna 15. b
angelorum loquutio quæ, qualis, & quomodo sit. par. 1. columna 1. b
angelorum nouem ordines repræsentantur per nouem principes terram promissionis diuidentes, parte prima. colum. 1439. c
angelorum diligentia, si non sufficiat contra dæmonum, & eorum qui ad peccandum trahunt, insidias, ipse unigenitus Dei adest, defendit, & custodit: ibid.
angelorum ministeria super gentes singulas uel etiam homines ordinata, quibus regantur, & defendantur, ubi significatur? p. 1. col. 1656. d

angelorum ordines per tres hierarchias sunt distincti, & in singulis terni, p. 6. col. 447. b
Item. p. 3. col. 1513. c
angelorum chori fortissimi sunt, & dicuntur prærupti filices, & quare, p. 3. col. 279. & inaccessæ rupes: Ibid.
angelorum quidam dicuntur assistere, quidam ministrare, p. 2. col. 1544. f
Item p. 2. col. 24. d
Item p. 4. col. 1582. e
angelorum nomina qui mittuntur in ministerium, variantur secundum legationes ad quas mittuntur, p. 1. col. 354. f
Item p. 2. col. 243. a
angelis opus est in mundo, qui sunt super bestias, & præfunt animalium natiuitati, uirgultorum plantationumque & ceterorum incrementis & præfunt operibus sanctis, qui docent rerum diuinarum scientiam, & c. par. 1. col. 1335. b
angelis quodammodo subiectus est orbis secundum statum presentem, sed non secundum futurum, & c. par. sexta. colum. 812. f
angelis obedit natura corporalis quantum ad localem motū p. 2. col. 1544. f
angelos dominus diuisis omnibus gentibus secundum eundem numerum præfecit, attribuens aliquem unicuique custodiam, p. 3. col. 1656. c
angelos quidam falso Geneseos sexto, filios Dei esse uocatos putarunt, p. 1. col. 138. f
ad angelos malos sicut quedam nomina gentium uel principum referuntur, itaque de sanctis uiris & de gente religiosa scribuntur, ad sanctos angelos referuntur, p. 1. columna 1295. c
angelos peccantes cecidisse secunda die, de scripturis auctoritatem non habet, ideo eadem facilitate contemnitur quæ probatur, & c. p. 1. col. 13. c
angelos peccantes, in huius aeris detrusos caligine, scriptura dicit, tanquam carceribus inferi puniendos reservari, in cōparatione superioris cæli, ubi sanctorum demoratio est angelorum, par. 1. col. 793. c
angelos suos culpari pro nobis & confutari Deus patitur, in quo stupendi mysterij admiratione (inquit Origenes) pro moueor, quod tanta cura est illi de nobis. p. 1. col. 1371. c
angelos putant quidam fuisse Ioannem Baptistam, Malachiam & Aggæum, & ob dispensationem iussu Dei assumplisse humana corpora & inter homines conuersatos, parte 4. col. 2174. d
angelos quidam Deum non uidere suspicantur, cum tñ dominus dicat, Angeli eorum in cœlis ui. sem. fa. pa. & c. parte 1. col. 850. e
angelos cœlestes non esse manibus & pedibus ornatos. p. 2. col. 39. a
angelos quomodo adorarunt Loth, Iosue, & Ioannes, par. 1. col. 241. d
angelos imitari debemus, & quomodo, p. 1. col. 331. a
angelos non potuisset Abraham uidere, & hospitio suscipere, & cibos adhibere, nisi corpus ex aere assumplissent, parte 1. col. 231. b
angelos omnes sub nomine Michaelis tantum ecclesia ueneratur, & quare. Ibid.
angelos tradunt Hebrei fuisse creatos in feria secunda, ne si in prima fuissent creati, crederetur de angelis, quod fuisset cooperatores Dei in mundi creatione, par. prima, colum. 40. f
angelica cognitio est duplex. Vna est rerum in genere proprio, hæc dicitur uespertina. Alia est cognitio in verbo, & hæc dicitur matutina, p. 1. col. 1. c
angelicæ uirtutes, quæ in Dei amore persisterunt, hoc in retributione acceperunt, ut in contemplatione conditoris perenni felicitate maneat, p. 1. col. 2. f

ange-

Index.

angelicæ uirtutis præsentiam, fragilitas humana videre in se deficit, p. 3. col. 62. f

angelicæ potestates quatuor, quæ regnis i quadripertito mû do positis præfunt, p. 4. col. 1575. a

angelicæ creaturæ quomodo competat lux, & qualem diem efficiat, p. 1. col. 59. b

angustiari qui & quando dicitur. par. 6. col. 385. c

angustia cordis in expensione manuum exprimitur plus, quam in exclamatione oris, p. 4. col. 943. a

angustiis huius seculi, & carnis conditione, vel fragilitate naturæ, multa facere compellimur, p. 4. col. 1444. c

augustum est somnia prætermittere, unum solum diligere, unum quærere, ad unum quotidie pulsare, prospera non ambire, aduersa non timere. p. 5. col. 149. b

anima semel captiua si se peccato cuius obnoxiam fecerit, considerare non vult quæ sibi sint utilia, p. prima, columna 215. b

anima superioribus mansionibus tot tantisq; uirtutibus se cernens armatam contineri non potest quoniam procedens in medium, & se ad certamina nedum offerat, sed paratam se dicat, p. 1. col. 1428. c

anima humana cum sit inuisibilis, cur expressa de eius creatione fit mentio in ex diebus creationis, & non de aliis inuisibilibus creaturis, p. 1. col. 41. c

anima mulieris primæ. s. Eux, quando & unde creata sit, cum non de illa pectum est, quod flatu Dei sit animata sicut de uiro, p. 1. col. 84. a

anima hominis est ab extrinseco per diuinam creationem & infusionem, quia simul a Deo creatur & corpori infunditur, p. 1. col. 67. b

anima intellectiua (quæ est forma hominis) non est ex semine per generationem: sed a Deo per creationem: & ideo i formatione hominis non dicitur: Producat terra: uel aliqd horum simile: sed faciamus hominem. Et dicunt Hebræi quod est uerbum Dei ad angelos, sed hoc uidetur falsum, & c. p. 1. col. 30. e

anima nominatus sanguis & quare, par. 1. col. 1534. c. Et col. 912. c

anima naturæ instinctu uirtutibus non armatur, sed Dei munere repletur, quamuis ipsa prius habuerit naturaliter concipiendi gratiam, & nutriendi efficaciam, par. 4. columna 954. d. e

anima intellectiua uirum a parentibus cum corporibus propagat, aut corpore seminato a patribus, ipsi corpori a Deo post eius creationem de nouo infundatur, parte 1. column. 433. a

anima an incorporari compellatur, uel naturaliter hoc uelit, & c. p. 1. col. 67. b

anima an & quomodo possit dici esse in corpore, sicut gladius in vagina, & quando sicut spiraculum vitæ, p. 1. col. 149. b. c. 150. d. e. f

anima unitur corpori sicut nauta nauis. par. tercia, columna 1707. b

anima corporis materiam uiuificando vnit, nec patitur dissolui, sicut fit limus commixtione pulueris & liquoris, p. 1. col. 64. e. f

anima dicitur preciosa, quia ad imaginem Dei facta, & ad supernaturalem beatitudinem ordinata, p. tercia, columna 1633. c

anima rationalis imaginem trinitatis in signata preciosior est omnibus creaturis, p. 5. col. 289. c

anima ad imaginem Dei est creata secundum Hebræos propter istas proprietates. Et sunt quinque. Primo quia sicut anima replet totum corpus, ita Deus totum mundum, & c. p. 1. col. 31. b

anima pro diuersis actionibus diuersa nomina sortitur, pa. 1. col. 899. b

anima omnis etiam irrationalis, mouetur iussis. Sed rationalis, voluntatis arbitrio consentit, uel non. Irrationalis quæ hoc non habet pro suo genere, iussa tacta propellitur, p. 1. col. 84. a

anima hominum vigentior fit post noctis quietem, corporis viribus instauratis, & non uoluptatibus occupata, audire & facere ualeat quæ dicuntur, par. 4. col. 641. a

anima intellectiua est magis disposita ad illuminationes diuinas percipiendas cessantibus tumultibus & quiescentibus sensibus exterioribus, sicut est in nocturna hora, & c. pa. 2. col. 691. c

anima est sapientiæ capax non caro. p. 1. col. 217. a

anima secundum suum statum in aliquo terre loco nuncupatiue est, sicut corpus nostrum in aliquo terre loco consistit, & signanter in quatuor, p. 4. col. 982. b

anima in præfenti corpus perficiens, quatuor corpori cõfert, scilicet, esse, conseruari, pulchritudinem, & motum, par. 6. col. 343. c

anima rationalis est uita corporis, & animæ uita est Deus: super quam, quæ est imago Dei, nihil est nisi Deus cuius est imago. p. 5. col. 1110. d

anima non est naturaliter incorruptibilis, sed gratia Dei, per fidem & iusticiam ad intellectum perficitur incorruptibilis. p. 6. col. 1309. c

anima quæ peccauerit moritur: ea tamen quam dominus ad uitam æternam præuidet, nobis quidem mortua fuisse, sed ei obdormisse non incongrue dici potest, parte 5. columna 536. f

anima cum de Aegypto huius uitæ tedit ad terram promissionis, pergit per quasdam uias, & certas conficit mansiones. Sed quis ita est diuinorum conscius secretorum, qui possit describere mansiones, & cuiusque loci labores, & c. p. 1. col. 1419. c. Et col. 1420. f

anima quid utilitatis quidue eruditionis aut illuminationis accipiat in mansionibus, quæ multæ sunt in domo patris, scit solus pater futuri seculi, & c. p. 1. col. 1420. d

anima separata an statim in gloria recipiatur, uel an nisi post finalem resurrectionem, p. 6. col. 938. e

anima cum corporeis uinculis laxata fuerit, uel ad inferna ducitur, uel ad cælestia subleuatur, & c. parte 4. columna 1898. d

anima quandiu est in corpore, corpus humanum non est immundum, sed quam citò anima recedit parte 4. columna 2179. a

anima separata, & in uisione diuinæ essentiæ totaliter quiescit ex parte appetibilis, non tamen totaliter ex parte appetentis, p. 5. col. 378. c

anima quomodo mortua dicitur, cum corpus mortuum est. p. 1. col. 1091. b

anima munda, separata ascendit ad Deum per Christum, a moto impedimento naturæ: & corpus quod sepelitur in terra, remanet usque ad iudicium, p. 1. col. 1695. c

anima cuiusque hominis terra Dei est. p. 4. col. 1907. c. In quia seminat, sed si pepererit zizania, dominum offendit. Si uero pœnitet, tunc dominus placabilis erit super malicia, & c. c. 1921. b

anima uirtutibus sustentatur, sicut corpus ossibus. parte 4. col. 532. d

anima habet uirtutum moenia, sicut ciuitas ad ornamentum habet moenia, p. 4. col. 955. c

anima nostra quamdiu infantia constituta est, peccato caret. cum autem ætatis tempus aduenerit, multi sunt amatores dæmonum, hæreticorum, peruersorumq; dogmatum, qui eam cupiunt declinare, p. 4. col. 1185. a

anima omnis prostituta cum dæmonibus, plures habet amatores, ut intrent ad eam, modo spiritus fornicationis, modo auariciæ & c. p. 1. col. 669. b

ani-

Glossæ ordinarię, & Nicolai de Lyra.

- Anima nostra dicitur ciuitas & pro hac pugnat dominus Iesus contra virtutes cōtrarias, & interficit reges, qui regnabant in animabus, p. 2. col. 77. a. b.
- Anima congregans virtutes suas, mox desiderat alias, par. 1. col. 113. 4. f.
- Anima inter peccatores posita, quando ad auctoris sui imaginem conditam se meminit, iuxta perceptæ similitudinis ordinem incedit, p. 3. col. 181. 8. f.
- Anima scientiæ igniculo succensa, nunquam ociari potest, & quiescere, sed semper a bonis ad meliora & a melioribus ad superiora prouocatur, p. 1. col. 135. 5. b.
- Anima superno spiritu afflata, in supernis appetit quod contempserat: & contemnit in infimis quod appetiuit, p. 1. col. 63. 8. d.
- Anima dum adhæret sponso, & complectitur & audit uerbū eius, ab ipso suscipit semen uerbi: & concipit, & facit filios ut salua sit per generationem filiorum, parte 1. columna 136. 8. f.
- Anima si Deo deserto ad se conuersa fuerit, & potentia sua si ne Deo frui uoluerit, pœna sequēte experiendo discit quid sit inter bonum & malum, p. 1. col. 70. f.
- Anima semper parit, semper generat, vel de verbo concipiēs, vel de contrario. Et forte ad has generationes respicit qđ dictum est: Cum nondum nati fuissent, &c. parte 1. colum. 137. 1. a.
- Anima concipit, parturit, lactat, & nutrit. Et quomodo. Et purificatur, & significatur per mulierem, quæ se debet reputare immundam, & intendere purificationi septem diebus, p. 1. col. 101. 4. f.
- anima omnis aut domino coniuncta est, aut meretrici. Quæ se iungit domino, iungit se sapientiæ, iustitiæ pietati, &c. Quæ se iungit meretrici, iungit se impudiciæ, iniquitati, mendacio, & omnibus malis, p. 1. col. 137. 1. b.
- Anima quæ uirtutibus iuncta Dei complexibus & postea adulterauit in vitia, & ab eo recessit turpata, ne gloriatur in nominis dignitate, sed pro mali conscientia ultra ad cœlum oculos tollere non audeat parte 4. col. 125. 6. d.
- Anima quamuis grandes habeat profectus, tamen tentationes non auferuntur ab ea, quia quasi custodia & munimē sunt ei, p. 1. col. 47. 8. e.
- Anima si tentatione non saluus, continuo resoluitur, sicut caro si sale non aspergitur, corrumpitur, p. 1. col. 142. 8. d.
- Anima fidelis quæ per naturam est immortalis, per gratiam à putrefactione peccati conseruatur, & signatur per arcam tabernaculi, &c. p. 1. col. 152. 0. f.
- Anima quæ celestem habet originem, quasi aduena moratur in corpore, p. 1. col. 159. 6. e.
- Anima uerius intelliget, quæ fuit, ratio suæ peregrinationis cum egressa fuerit in requiem suam id est, in paradysum, p. 1. col. 142. 0. d.
- Anima hominis potest in se habere & producere puteos & fontes & flumina, sed putei indigent fodiente, ut munden tur, &c. p. 1. col. 132. 1. a.
- Anima si ad uirtutes nō ueniat, sed perseueret in ignauia, nec caro ad hæreditatem ueniet: sed ad iudicium illius qui potest animam & corpus perdere in gehennam, par. 1. colum. 136. 2. a.
- Anima ideo sanatur ut delectabiliter laboret, & dicatur ei, Labores fructuum tuorum quia manducabis, &c. p. 1. col. 142. 6. d.
- Anima maliuola quæ dicitur, p. 3. col. 188. 6. f.
- Anima quotiens peccat, toriens vulneratur peccatis uelut telis, p. 1. col. 116. 3. b.
- O si possemus per vnumquodque peccatum videre quomodo anima vulneratur, p. 1. col. 126. 4. d.
- Anima vulneratur per cogitationes & concupiscentias malas: frangit & cōteritur, per opera peccati, quæ omnia si uideremus & vulneratę animæ cicatrices sentiremus: usque ad mortem resisteremus contra peccatum, parte 1. colum. 126. 4. e.
- Anima quomodo lædi & percuti dicitur per membra, ad hoc referendo, dentem pro dente, oculum pro oculo, &c. par. 1. col. 69. 5. a. b.
- Anima ex corruptione carnis, & pronitate ad malum continue descendit à perfectione, nisi conetur contrarium. Notatur exemplum de nauis, p. 6. col. 46. 3. d.
- Anima dum in hoc mundo in erroribus uiuit, ignorantia ueritatis, in Aegypto posita est, &c. Et quomodo a plagis decē spiritualibus eripitur, p. 1. col. 58. 2. e.
- Anima nostra inter has duas molas debet conteri, scilicet, potestatem Dei & misericordiam, ne propter terrorem potestatis desperet, uel propter suauitatem miserationis præsumat, p. 3. col. 87. 4. d.
- Anima debet intelligere se ordinatam in medio rerum, ut cū sub se habeat corpoream creaturam, supra se tamen intelligat esse naturam Dei, &c. p. 1. col. 156. a.
- Anima unaquæque est uelut olla feruens, quæ cogitationum suarum impetus, quasi spumas vndarum ardentium sustinet, p. 3. c. 39. 8. e.
- Anima peccatrix significatur per mulierem, quæ pulchra dicitur ratione imaginis, sed captiua ratione criminis, parte 1. col. 158. 0. f.
- Anima peccatorum semper contendit, quia synderesis seu dictamen rationis malo remurmurat, & sensualitas ad ipsum inclinatur, & sic est contentio inter partes animæ, par. 6. colum. 37. c.
- Anima sine charitate macilenta est & languida, & in nullo Deo placitura, p. 1. col. 112. f.
- anima quæ non cognoscit se ad auctoris sui imaginem conditam, egreditur a secreto cordis in exteriores concupiscentias, & ad latam uiam ducta, sequitur exempla populorum, p. 3. col. 182. 4. e.
- Anima fidelis & plena iudicii dum Deo obedit, Deus in ea habitat, & est eius ciuitas. Si autē a Deo recedit nō loco, sed merito, habitat a malignis spiritibus: parte 4. columna 26. d.
- Anima fidelis est thronus Dei, in qua residet, quādo eam maiestatis suę illuminatione compleuerit, p. 4. col. 236. 4. d.
- Anima licet peccatrix, tamen melior dicitur per naturam, corpore laudato in suo genere, p. 3. col. 156. 6. e.
- Anima obligata terreno amore, viscum habet in pennis uolare non potest, sed amor sanctus ad superna subleuat, p. 3. col. 142. 9. b.
- Anima quæ se per vniuersas cogitationes spargit, ad considerationem sui sese nullatenus colligit, p. 5. col. 53. 6. f.
- Anima oppressa & uariis perturbationibus occupata, cum desperat humanum auxilium, si tota mente conuertitur ad Deum, consolatur a Deo, p. 4. col. 153. 4.
- Anima dum peccat diabolo subditur captiua, dum penitentiā agit, eleuatur & confurgit, & diabolus humiliatus ruit, p. 4. col. 43. 4. e.
- Anima quæ fuerat speculum Dei, & viciorum supplantatrix, cum propter iniquitatem traditur spiritualibus nequitis, frustra querit consolationem extrinsecus, quæ spiritualem consolationem perdidit intrinsecus, parte quarta, colum. 94. 3. b.
- Anima per penitentiam si pristinum robur receperit uocabitur habitaculum sancti, & sic fit templum Dei parte 4. col. 43. 5. b.
- Anima in confusione posita gradatim luget, parte 4. columna 97. 8. f.
- Anima quæ prius oblectata uitiis gloriabatur, manu domini tacta, se uilem proficitur, quæ ad imaginem sui creatoris condita erat, p. 4. col. 93. 7. b.

Anima

Index.

anima habet falsos prophetas exterius, scilicet sensus carnis qui præsentia nunciant, futura non curant. Habet interius falsos cogitatus, quos prudentia carnis gignit qui falsa & stulta ostendunt nobis, p. 4. col. 965. b

anima & bona & mala habent tentorium & tabernaculum, p. 4. col. 956. f

anima non clarescet in fulgore æternæ pulchritudinis, nisi (ut ita dicam) prius hic arserit in officina charitatis, par. 3. col. 263. c

anima ita in contemplatione diuina absconditur, sicut corp⁹ in sepulchro, mundo mortua, ubi ab oī strepitu sæculi est quieta, p. 3. col. 58. d

anima quæ in contemplatione debet consistere, & fructus acceptabiles facere, &c. significatur per Sion. p. 4. columna 18. d

anima significatur per Ierusalem, in qua ædificatum est templum domini, p. 4. col. 2080. d

anima fidelis per Ierusalem signatur obsessam ab exercitu regis Babylonis, p. 4. col. 837. e

anima rationalis existens in corpore, quæ prædicationem contra diabolum munitur, significatur per Ierusalem, parte 4. col. 1109. e

anima fidelis in qua debet Christus regnare impugnatur per superbiam & auaritiam, quæ post se alia uitia trahunt tanquam caudas suas, & figuratur per Ierusalem, part. 4. col. 87. c

anima fidelis in qua regnat verus David Iesus Christus per gratiam significatur per ciuitatem Ierusalem. Huius autem ciuitatis portæ, sunt sensus animæ exteriores, qui non debent aperiri de nocte, &c. p. 2. col. 1371. c. Et col. 1399. c. Et col. 1411. c

anima rationalis quæ moralis Ierusalem dicitur, per quatuor impugnatur. Primum, est delectatio praua mulcens aīum. Secum est, consensus in peccatum. Tertium, operis executio. Quartum, consuetudo, p. 4. col. 235. a

anima rationalis quæ Dei imagine insignitur, sed aliquando deceptione demonis uitii deturpatur, significatur per Ioppe, &c. & quando rursus purgatur, parte quarta, columna 2349. c

animæ uiri fidelis dicitur filia patris prudentis: Et quare, p. 3. col. 2053. a

anima iusti est tabernaculum Dei: Et describitur mystice secundum quatuor aspectus, scilicet orientis & occidentis, &c. Et per adaptationem xij. tribuum castrametantiū iuxta illud, p. 1. col. 1179. c. Et col. 1177. c

anima fidelis per tabernaculum domini conuenienter potest intelligi. Et quare, p. 1. col. 897. c

anima fidelis est tabernaculum domini & ad eius quatuor latera debent esse actus quatuor uirtutum cardinalium, &c. p. 1. col. 1177. c

anima dicitur stamen, quia cum tērationis fuso in filiorum tenuitatem torquetur, firmioris virtutis soliditate constringitur, p. 1. col. 1025. a

anima uaga quæ egreditur claustrum rationis, significatur per Dinam, p. 1. 361. c

anima iusti nauis est quam Christus ingreditur, cui procellæ tribulationum frequenter surgunt, p. quinta, col. 527. a. b. & 812. f

anima peccatoris, ciuitati obsessæ & coangustatæ assimilatur p. 5. col. 953. c. & 954. d. f

anima rationalis est mulier, quæ frangit alabastrum, parte 5. col. 624. f

anima hominis mali, cuius sensualitas rebellat rationi, dicitur regnum diuisum. Et quare, parte quinta, columna 223. c

anima. natura pulchra, cōparatur ciuitati Niniuæ, quæ uoluptatibus hærens effœminatur, & portas sensuū aperit uicii

& demonib. p. 4. c. 2037. b

anima fidelis quomodo pedes domini rigat & vngit, p. 5. col. 801. c

anima fidelis dicitur asellus super quem Iesus sedet & pergit ad Ierusalem, &c. p. 5. col. 344. f

anima rationalis significatur per reginam Austri, quare, par. 5. col. 856. f

anima cornua sua habere perhibetur, & sunt fortia munimenta uirtutum quibus aduersa quæque percutit, & quali foenum aut puluerem in aerem uentilat & dispergit, parte 4. col. 943. b

anima dicitur uidua, & p. 3. col. 1472. e

anima torpens otio defletur sub specie Ierusalem, par. 4. col. 934. d

anima humana dicitur terra, p. 3. col. 267. b

anima fidelis per domum Salomonis in qua erant quatuor de ambulatoria significatur, p. 2. col. 733. c

anima humana per reginam Saba intelligitur. Quæ regina dicitur eo quod est ad imaginem summi regis facta, p. 2. col. 771. c

anima humana dicitur abyssus, p. 1. col. 5. c

anima triplicis est naturæ, ideo iubetur diligere tripliciter. p. 1. 1498. e

anima quælibet soli iustitiæ eum sic propinquat, ut unus spiritus cum eo fiat, & per ipsum innouata ueterem hominem abiicit, offert in Kalendis, &c. p. 1. col. 1300. e

anima quæcunque certat ad thalamum Christi properare, cōdignum a suis doctoribus accipit ornamentum, &c. par. 2. col. 1622. e

anima victa una tentatione, venit ad aliam, quasi de mansione ad mansionem, & sic per singula tentamenta uitæ & fidei profectus, mansiones habere dicitur, secundum illud. Ibunt de uirtute, &c. p. 1. col. 1420. e

anima mea in manibus meis semper, quomodo intelligatur ait Augustinus ignoro, nisi dicatur, &c. parte tertia, column. 1387. b

anima Dei Christus est, sicut & uerbum Dei, sapientia Dei, et uirtus Dei, &c. p. 1. col. 1137. a

anima Christi à principio creationis fuit gloriola per apertā uisionem & perfectam fruitionem, &c. Verumtamen corpus passibile & mortale, ad implendū precium redemptionis humanæ, p. 5. col. 288. f

anima pro homine accipitur, quia est principalior pars hominis par. 1. col. 917. c

Item p. 2. col. 21. c

Item p. 3. col. 1725. b

anima frequētissime accipitur in sacra scriptura pro persona humana, p. 1. col. 923. c

anima sumitur pro uia temporalī. p. 1. col. 1121. b

animam ex carnis substantia propagatam dicunt Luciferiani heretici, p. 1. col. 1020. d

animæ uestis est caro, unde nascitur tētario carnalis, per quā ad interitum venit. parte tertia, columna 74. e. Et columna 164. f

animæ uestimentum est corpus, quod præcipit Salomon oī tempore esse candidum, p. 3. col. 133. a

animæ ut non seruiat corpus ad omnem nuntum quasi famulus eius, quid iustius, cum ipsa noluerit seruire domino, p. 1. col. 76. e

animæ tabernaculum est corpus, & mens cogitationum, par. 3. col. 235. e

animæ locus principalis, non iuxta Platonem in cerebro, sed iuxta Christum in corde est, p. 5. col. 556. f

animæ ætates quot, quæ, & quales sint, p. 3. col. 164. f

De animæ uita post mortem huius ascensionis difficillime reperitur in his libris aliquid euidentius scriptum, &c. par. 1. col. 1395. c

animæ

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Animæ profectus est ut auferatur a commotione terrena, siue ab erroribus vitæ ad viam virtutis, & ad agnitionem Dei, &c. p. 1. col. 1421. b

Animæ pax deditur si ab ea hostes, peccata scilicet & vitia propellantur, & ideo armemur & concitemur ad prælium: sed contra hostes quæ de corde nostro procedunt, scilicet malas cogitationes, &c. p. 2. col. 81. b

Animæ concubitus dum factus fuerit cum verbo Dei, & complexus ad inuicem datus, nascitur generosa progenies, pudicitia: scilicet, iustitia, patientia, & omnes uirtutes. Si autem se diabolo & dæmonibus prostituerit, faciet filios adulterii scilicet omnia peccata, p. 1. col. 1340. f

Animæ tuæ Deus imaginem, & similitudinem suam tibi commendauit, hoc depositum, tam integre restituendum est, quam a te constat esse susceptum, p. 1. col. 949. b

Animæ mortis fortes redundant ad corpus, ut patet in timore & ira, p. 3. col. 1057. b

Animæ similitudo cum Deo proprie in hoc est quod incircumscripta, quod ubique tota & simul, p. 6. col. 286. d

Animam Deus fecit, curet de ea si uoluerit. Sic dicunt aliqui ad illam insaniam prolapsi, p. 5. col. 413. c

Item dicant, Talis erit quisque, qualem uult Deus esse, cur nititur aliquis bene agere, cum nihil possit nisi quod Deus uelit, p. 6. col. 126. d

Item dicunt Deus non fecit nos ad damnandum, par. 4. col. 627. a

Animam habuisse Christum negant Apollinaristæ, & unde acceperunt occasionem, p. 1. col. 1138. d

Animam perdit secundum Christum, qui desideria eius refrenat, cupiditates refecat, luxuriam & resolutionem castigat, & in nullo facit uoluntatem suam, sed Dei, par. 1. columna 1362. d

Animam eius serua: cum dicitur, an intelligatur de uita corporali tantum, vel pro usu rationis, uel an per hoc diabolus prohibitus est Iob superare, p. 3. col. 43. b

Animam in manibus portare quid est, parte tertia, columna 161. a. c

Animam suam Deus uocat, uoluntatem suam, par. 1. columna 917. a

Animam hominis esse mortalem dixerunt multi ualde, & ad hoc dicunt aliqui. Et circa hoc triplex error ex una radice procedens, p. 3. col. 1889. c

Animam bona opera protegunt sicut vestimenta corpus, par. 3. col. 244. d. e

Animam creator cum perfectione figuræ corpori, ut dicit quædam glo. Hebraica. Et est contra eos qui dicunt animam hominis præcedere corpus duratione, p. 4. col. 412. e

Animam unde Christus accepit. Aug. respondet pro meo capto libentius respondeo non de Adam, quam de Adam, p. 1. col. 80. f

Animam qui putant esse partem Dei non sunt audiendi, & quare, p. 1. col. 66. e

Animam utrum Deus ex nihilo fecerit, an ex re quæ iam facta erat, sed anima non erat, 65. b

Animam humanam an Deus creauit in illis primis operib. quæ simul omnia creauit, quam suo tempore corpori inspiraret p. 1. 66. f

Animam infundendo Deus, dat uitam, & etiam uirtutes in quo dam seminario, p. 3. col. 137. c

Animam nostram & corpus tanquam depositum accepimus a Deo, p. 1. col. 349. b

Animam ex anima putant quidam sicut carnem ex carne fieri, & dicunt Deum unam fecisse animam sufflando in faciem uiri, ut ex illa cæteræ crearentur, &c. p. 1. col. 80. e

Animam immortalem dicentes & resurrectionem ponentes, opinabantur animam separatam a corpore maioris esse uirtutis quam coniunctam corpori, p. 5. col. 251. c. & col. 252. f

In anima consistit imago Dei, quantum ad proprietates naturales, scilicet, memoriam, intelligentiam & uoluntatem. Similitudo autem, in gratuitis, p. 1. col. 53. f

Animæ fidelium uocantur montes, p. 4. col. 418. d

Animæ piorum defunctorum, ab Ecclesia non separantur eo quod ad altare Dei in communione corporis Christi eorum sit memoria, p. 2. col. 140. e

animæ corpore exutæ an & quomodo locis corporalibus a quibusdam putentur contineri, cum sint sine corpore, p. 1. col. 68. f

animæ existentes in purgatorio clamant contra bonæ executionum suarum detinentes, &c. p. 6. col. 1517. c

animæ iustorum & si in naturæ bonitate misericordiam habent nulla tamen ad reprobos compassionem mouentur, & quare, p. 5. col. 923. a. b

animæ quæ de confusione mundi ad dominum conuertuntur significantur per argentum & aurum, quæ de Babylone ad Hierosolimam mittuntur, p. 2. col. 1326. d

animæ sanctæ cogitationum uicia corrigunt, & quasi renitentes vultus, ex reddita imagine de speculo præceptorum Dei componunt, p. 1. col. 891. a

animæ vicium est, ita suis operibus delectari, ut potius in ipsis quam in se requiescat ab eis, cum in ipsa uel anima, uel ratione, aliquid melius sit quo fecerit, quam ipsa sint quæ fecerit, p. 1. col. 57. a

animæ Christianæ erroribus hæreticorum se miscere, & filium Dei impudiciæ & libidini non licet se tradere: p. 1. col. 1599. b

animæ iustorum recipiuntur in manu diuinæ misericordiæ, peccatorum vero in manu suæ iusticiæ, p. 3. col. 1860. & col. 1895. c

animæ nostræ dant amatoribus suis id est dæmonibus, sensum vel peruersorum dogmatum doctoribus, quando asserunt nihil nocere luxuriam, & corporis genitalia naturaliter coitum poscere, cibus omnibus indifferenter uti, p. quarta, col. 1292. f

animæ insunt non nisi tria, scilicet, potentia, passionem, & habitus, p. 4. col. 1501. c

animæ licet sint eiusdem speciei, tamen uariantur in operationibus coniunctæ corporibus, quia aliquæ declinant ad bonum uerum, & aliquæ ad bonum apparens tantum, & secundum hoc diuersificantur status bonorum & malorum, pa. 3. col. 656. f

animæ sterilitas per quæ in lege denotetur, p. 1. col. 1593. b

animæ humanæ secundum Platonicos quando suam dignitatem seruant, secundum rationem uiuendo, reuertuntur ad claritatem stellarum unde defluerunt, p. 3. col. 334. b

animæ si adhuc fiunt. Vel si fuit materies unde anima fieret, quid est ipsa, quod nomen, quam speciem, quem usum in rebus conditis tenet, Viuit an non, &c. p. 1. col. 65. b

animæ utrum de parentibus, an de super sint, uincant qui poterunt, ego (ait Aug.) adhuc inter utrosque moueor, aliquando autem sic, &c. p. 1. col. 78. d. Et col. 433. a

animæ beatæ descendunt ad resumendum corpora, & ad communicandum eis gloriam, p. 6. col. 1673. c

animæ quæ solæ in cœlestis ecclesiæ corpus transeunt, in piscibus sequamatis figurantur, cum in pinnulis uirtutum sultæ. per cœleste desiderium saluant ad contemplationem, pa. 1. col. 1003. b

animæ bene uiuentium, signantur per stellas, p. 3. col. 251. c

animæ omnia mala accidere ex carne error est, &c. par. 6. col. 514. e

animæ signari solent in scriptura ventorum uelocitate & sublimitate, p. 3. col. 271. a

animæ fidelium per uasa tabernaculi designantur, p. 1. col. 1216. e

animæ humilium dicuntur collis, p. 2. col. 355. c

animæ sanctæ unicuique corpus suum est equus, p. 3. co. 373. b

animæ

Index.

animarum magna dignitas, ut unaquæque habeat ab ortu naturæ in custodiam sui Angelum delegatum, par. 5. col. 303. b. Item, par. 6. col. 1121. a

animarum in destructione & ruina, multum continuis luctibus & orationibus est insistendum, si uir sanctus lugebat de structa lignorum & lapidum ædificia, p. 2. col. 1342. d

animarum curam qui pro Domino suscepit: ut vel errantes doceat vel consoletur mœstos, vel temporalibus bonis sustentet. &c. sapiens est, & quare, p. 3. col. 1652. d

animarum regendarum sollicitudinem qui assumit, restat ut quibus æterna prædicat, ad prouidenda quoque eius temporalium necessitatum subsidia inuigilet, p. 3. col. 1856. e

animarum custodiam assumant qui tentationum bella subegerunt, & cum apud se iam de intima tranquillitate sunt securi. Sed quis hæc perfecte subigat, cum Paulus dicat: Video aliam, &c. p. 1. c. 1216. e

animarum zelus, sacrificium acceptissimum est Deo, p. 1. col. 956. f

animas septuaginta septem exiisse de Lamech, referebat mihi quidam Hebræus quæ omnes interiere diluui, p. 1. col. 119. c

animas mortuorum prædicatio suscitare, maius est quam corpus mortui terra abscondere, p. 5. col. 833. b

animas sanctas corporis exutas, a visione diuina retardari usque ad iudicium error est, p. 6. col. 391. c

animas quidam putant fuisse in cælestibus, & de meliori in peiorem statum præcipitatas, & quod melius fuerit, in cælestibus quam in terrenis commorari, & per quid probare nituntur, p. 4. col. 728. e

animas ista duo occidunt, desperatio & peruersa spes, par. 6. columna 34. f

Animal quod cornu percussit uirum aut mulierem, si interfecit fuit lapidibus, illicitum erat Iudæis comedere de illo & quare, p. 1. col. 695. c

animal ex quibus defectibus dicebatur fore maculatum, & quare non debebant offerri animalia talia Domino, p. 1. c. 1102. f

animal immundum uoueri quidem potest, sed nisi redemptum fuerit placere per se non potest, p. 1. col. 1147. b

animal noxium perimere ad iustitiam pertinet. parte 1. col. 646. e. f

animal offerendum in sacrificiis oportebat esse immaculatum id est, absque defectu alicuius membri vel notabili deformitate, ita quod macula non accipitur pro uarietate pellis. Et hoc obseruandum erat generaliter in omni sacrificio, p. 1. col. 1100. e

animalia sic facta sunt, ut alia aliis in alimoniam cederent, vel senio deficerent. Homo uero factus est ad imaginem Dei sic quod si præcepta seruet, perpetua immutabilitate maneat, p. 1. col. 25. b

animalia minuta, ut quæ de cadaueribus atque corruptione lignorum herbarumque, &c. gignuntur, utrum in primis conditionibus creata sint, an ex rebus productis, Pleraque. n. ut prædictum est, de humidorum corporum exhalationibus gignuntur, &c. p. 1. col. 26. a

animalia uenenosa & perniciofa utrum post peccatum hominis ad vindictam creata sint, an potius creata innoxia, peccatoribus nocere cœperunt, p. 1. col. 26. b

animalia irrationalia. unde est quod sibi ipsis nocumeta & damna inferunt & etiam plerumque mutuo se occidunt, eum nullum peccatum habeant, p. 1. ibidem.

animalia noxia, si uiuos lædunt penaler, exercent salubriter, aut ignoranter docent, cur in escas mortuos lacerant, p. 1. col. ibid.

animalia grãdia sunt, inter terrestria Elephas ualde monstruosus, & iater marina, cetus. p. 3. col. 384. c

animalia marina maiora sunt satis quam terrestria. Et huius ratio, p. 3. col. 404. f

animalia aliqua secundum conditionem naturæ suæ per magnum temporis spaciū nō comedunt, sed nutrimento prius recepto uiuunt, p. 3. col. 1563. c

animalia irrationalia quædam habent aliqualem sensibilibus rerum cognitionem (sicut asinus cognoscit stabulum suū, & pabulum, & Dominum proprium, & sic de multis aliis) sed differentem e cognitione humana, p. 5. col. 1022. f

animalia bruta cognoscunt benefactorem suum, sicut pater per experientiam, & etiam scripturæ docet, p. 5. col. 1184. f

animalia & aues & etiam pisces frequenter percipiunt mutationem continentis futuram de propinquo, &c. Et quare, p. 1. col. 1074. f

animalia & homines an rationem uitæ cum piscibus æqualiter participant, p. 1. col. 125. b

animalia & mulieres concipiunt uno modo, quia uirtus imaginatiua similem concipit illi quam aspicit attente in extremo coitu, p. 1. col. 86. f

animalia, ante peccatum hominis, animalium esu non uiuebat sed cōcorditer herbis & fructibus uescebantur, p. 1. c. 39. b

animalia cum communem acceperint alimoniam cum homine, quare ipse immortalis factus est (quia potuit non mori) præ aliis animantibus, p. 1. col. 37. f

animalia quæ tantum putantur uesci carnibus. utrum præter numerum in arca fuerit, quæ aliorum alendorum necessitas coegit includi, &c. p. 1. col. 147. a. b. & 148. d. c

animalia munda impari numero, immunda uero pari in arcam introducta sunt, & quare, & huius mysteriū, p. 1. col. 152. f. Et quanto numero, 151. c

animalia minutissima, qualia sunt mures, & stelliones, muscæ, & scabrones, scarabei, & pulices, &c. an etiam in arca fuerunt, p. 1. col. 148. d

animalia in sacrificio tria usurpata sunt scilicet ouis, capra, & bos, & quare hæc mystice, p. 1. col. 210. f

animalia munda multa sunt ad esum, quæ non sunt munda ad immolandum, p. 1. col. 1003. b

animalia in lege ueteri, quædam fuerunt immunda, non quia de se essent mala sed quia signabant quædam uicia euitanda, p. 5. col. 264. f

animalia proprie loquendo non dicuntur habere uicia, nec uirtutes, nec in eis sunt, tamen large loquendo sunt in eis, sicut agnus dicitur mansuetus, vulpes dolosa, equus recalcitrans & superbus, p. 4. col. 1929. c

animalia. Vide in annus tricesimus.

animalia exercitus Antichristi percutientur pestilentia, sicut & homines exercitus illius, p. 4. col. 2171. c

animalia quatuor Euangelia siue quatuor Euangelistas aut quatuor patriarchales Ecclesias notificant, p. 5. col. 7. b. Itē, p. 6. col. 1499. c

animalia uenerata cur in creatione in naturam inducta, par. 1. col. 30. d

animalia in terra habitantia deleta sunt in diluui, & non aquatilia, & quare, p. 1. col. 145. a. b

animalia munda quod sciuerat Noe ab immundis distinguere, p. 1. col. 151. a. b

animalia trium annorum significant Hebræi populi iuuentutem & uigorem, p. 1. col. 210. d

animalia ab Adam sua nomina acceperunt, p. 1. c. 79. c & 83. b

animalia ante octauam diem non debebant offerri, qui ante sunt quid imperfectum, perfecta autem sunt Deo attribueda, &c. Hinc est quod circuncisio octauo die præcepta est fieri, p. 1. col. 224. f

animalia quomodo & quomodo nō, & qua imundicia possunt nominari imunda. Vide in immunda. Et immundicia.

animalium quatuor signa, habuerunt vexilla quatuor tribuum filiorum Israel, quæ præsidebant quatuor partibus (ut dicunt Hebræi) ut in istis uexillis figurantur ista quatuor animalia Ezechielis, in quorum medio residebat Deus scilicet in tabernaculo, p. 1. col. 1172. f

Glossæ ordinarię, & Nicolai de Lyra.

animalium mundorum & immundorum distinctio ante legē
fuit vt dicunt Hebræi, & maxime quantum ad oblationē
& sacrificium, par. 1. col. 151. c
animalium species in lege vetitę qualitates morum signabāt
& quomodo, parte 1. col. 1014. d
animalibus terrę sexto die creatis cur non etiam additum est
Benedixitque eis Deus dicens; Crescite & multiplicamini
sicut dictum est de animalibus aquarum quinto die produ
ctis, &c. par. 1. col. 29. b
animalibus ad quam vtilitatem seu ad quę solatia homo (si
storisset) dominatus fuisset, cum nō ipsa ad escā, sed herbę
tantum & arborum fructus primo concessa sunt, p. 1. c. 31. c
animantia muta cur diluuiο consumpta, par. 1. columna 146.
d. & 167. a
animantium duo genera quę ex vna origine prodeūt sed nō
vnam mansionem sortiuntur, par. 1. col. 28. d
animus hominis generosus est, & facilius ducitur quam trahi
tur, par. 6. col. 156. c
animus hominis electi, tribus modis alternatur in læticia &
mœrore, scilicet. In conuersione, probatione, & morte par.
3. col. 315. b
animus dolens cogente mœsticia per diuersa desideria uaga
tur in nocte diem, in die uesperam desiderat, p. 3. col. 104. f
animus fragilitatis humanę obliuiscitur ut sit in honoribus,
quia per ea quę circa corpus sunt, inflatur, par. 3. columna
34. b
animus erumnis mundi plenius, semen Dei suscipere, & fru
ctum facere non potest, par. 4. col. 616. f
animus ex his quę nouit, surgat ad incognita quę non nouit,
& per hoc quod sit notum diligere discat & incognita ama
re, p. 1. col. 208. e
animus postquā semel huic mundo perfecte abrenunciaue
rit, oportet vt totum se impendat obsequio diuinę uolun
tatis, par. 2. col. 1291. c
animus carnalis per arundinem significatur, parte 5. columna
798. d
animus regis ex quinque inclinatur, quę sunt, humilis petitio
memoria iuramenti, superbia aduersarii inuadentis, deu
otio populi, & periculum sui suorumque, par. secunda, col.
676. f
animus ad Deum accedentis reuoluerē non debet sed spiritu
feruere, p. 1. col. 1046. e
animi uirtus, quę imperium tenet tribus in scriptura exprimi
tur, p. 1. c. 1544. e
animi primi motus secundum carnem prolati, in peccatum
ruunt, p. 1. col. 1215. b
animi perturbatio utrum & quando cadit in sapientem, par.
1. col. 209. a
animi & sensus uirtutes, mentis filii sunt: filię uero, opera cor
poris ministerio, par. 1. col. 1381. d
animi boni affectus, semper proclius est ad pietatem, par. 1.
col. 421. a
animi motus regere, & perturbationes illius modestię tran
quillitate placare, irę ac superbię impetus quasi feram be
stiam refrænare, & abstinentię, & crucis genus est precio
sius atque sublimius, par. 5. col. 283. c
animi passiones. Vide in Passiones.
animi dispositio magis relucet in facie, quam in aliis partibus
corporis, par. 4. Vide in cordis dispositio.
animi magni proprium est placidum esse, tranquillumque, of
fensas & iniurias remittere, par. 2. col. 384. e
animum hominis nihil magis deicit ex arce iustitię, quam
blandimenta fœminę, corporumque ille contractus, sine
quo uxor haberi non potest, &c. par. 3. col. 1789. c.
animum exhilarant naturali uinum & musica, par. 3. colum.
2178. d
animorum humanorum distinctio per diuersa signa designa
tur. Alterius enim animi motus lenior, est mitis placidus,

tranquillus. Alterius, turbidus, elatus, asperior, incitator,
petulantior, In his alius plus; alius minus. &c. par. 1. colum.
1178. e
in animis fortassis tanta diuersitas est, quanta in specie vultus
par. 1. col. ibid.
anna variatur de ascensione Christi de missione & aduen
tu Spiritus Sancti, p. 2. col. 328. e
anna conspiciebat infantem, non tantum ut infantem uerum
etiam ut rem Deo consecratam, p. 2. col. 320. e
anna non existimabat esse tantum ascendere in templum q
cum accepisset donum non sustineret absque dono com
parere, p. 2. col. 314. b
anna quę canit canticum, & prophetissa est, & eadem quę fę
cunda facta est gratiam non tam sua pręsentia quam to
tius sanctę Ecclesię futura bona communia Prophetat, p.
2. col. 321. c. & 322. f
anna interpretatur gratia, p. 2. col. 321. c
anna quod omnes faciunt tempus relaxationis, fecit tempus
pręcationis, p. 2. col. 317. a
anna Samuelem prius quam creatus esset Deo compromisit,
p. 2. col. 322. d
anna cum Deo dicitur habuisse commercium, p. secunda, co.
333. b
anna hoc nomen quinque leguntur habuisse, parte 5. colum.
721. b
anna mater Samuelis quomodo per spiritum propheticum co
gnouit statum Iudęorum futurum tempore filii sui Samue
lis, & temporibus sequentibus, p. 2. col. 329. b. c. & 330. e. f
anna mater beatę uirginis tres uiros habuit & tres filias, p. 6.
c. 473. b. & col. 1272. d
annę quinque dicuntur in sacra scriptura, parte secunda, col.
1527. c
annę domi exprobrabat æmula, in templo contumelia illam
afficit seruus Sacerdotis, p. 2. col. 317. c
annę uirtus duplex in pręciis scilicet assiduitas & animi ui
gilantia, p. 2. col. 317. b
annę Sacerdos occlusos sed non cor, p. secunda, c. 317. c
annę Philosophia unde perspicitur, p. secunda, col. 318. d. e
annam non anxietas modo a sterilitate proueniens, uerum &
aliud quoddam obsidebat malum, ppter æmulę uidelicet
opprobria, p. secunda, col. 315. c
annas & Caiphas, & alii qui Christum pronunciauerunt esse
reum mortis, &c. erant de genere Aaron, parte 1. columna
911. a
annulus erat antiquitus signum dilectionis, & etiam firmita
tis, par. 1. columna 391. f. Item par. secunda, col. 843. c. Et
columna 1630. e. Item, par. 3. col. 2220. e. Item, parte 4. col.
738. f
annulo signabantur litere regis. Ibid.
annuli instar dicit Origines Christum de manu patris auul
sum, &c. Item annulus liber quidam dictus est. Quid
de his dicat. Hieronymus. Vide parte quarta, columna
738. f
annus diuiditur in quatuor tempora, scilicet. Ver, Aestatem,
Autumnus, & Hyemem, & quodlibet istorum temporum
habet certum medium & finem, parte tertia, columna
1915. c
annus Solaris dicitur, quia Sol complet circumitum trecētis
sexaginta quinque diebus & quadrante. Sed reliqui plane
tę annos suos complent breuiores & prolixiores, &c. pa. 1.
col. 18. e
annus solaris excedit annum lunarem in undecim diebus, p.
4. col. 1613. e. Interl.
annus uigessimus initium ætatis ad res gerendas aptus, sexage
simus finis, p. 1. col. 1145. b
ann⁹ egressionis Israel de Aegypto an fuerit Solaris uel Luna
ris, & an Luna decima quarta in equinoctio uernali, &c. p.
1. col. 451. a

annus

Index.

annus septimus, remissionis annus in lege dicebatur, quare & quorum: Et quid à Deo fuit institutus, & quib. privilegiis dotatus, par. 1. col. 1543. c. Et col. 1544. d. e. f.

annus quinquagesimus. Vide in Iubileus. Et etiam in quinquagesimus numerus.

annus Iubileus. Vide in Iubileus.

annus regni primus alicuius regis dupliciter accipitur in scriptura. Vno modo, quando simpliciter incipit regnare. Alio modo denominatur primus annus, ab aliquo facto notabili, par. 2. col. 1191. c. Et col. 1213. c.

annus quomodo accipitur in Daniele, an p Lunari vel Bolari, & c. par. 4. c. 1609. b. c. Vide in Hebdomada.

annus quo Ierusalem reedificari pmissa est, memorabilis est, & olim prophetia Danielis praelignatur, parte 2. columna 1344. d.

annus tricesimus sicut in hominibus, ita in pecudib. & iumentis annus tertius, robustissimus est, p. 4. col. 176. d. & colum. 878. c.

annus uisitacionis Domini dicitur correctorio & cruciatus peccantis, par. 4. col. 744. e.

annus pro die imputabitur. Timeo, inquit Origenes, hoc mysterium discutere, video enim quod in hoc comprehenditur ratio peccatorum & poenarum, & c. p. 1. col. 780. f.

annus in renouationis datæ, incipit in Italia à natiuitate Domini. In Francia uero ab eius resurrectione, parte 4. col. 2553. c.

annus in scripturis solet uocari totum tempus nostræ salutis, quo p æterna retributione certamus, p. 1. col. 794. e. Et col. 897. b.

annus quia omnes horas in se habet, & dies, & menses, & circumitus omnes, perfectionem significat, par. 1. col. 1128. d.

annus dicitur superna gratia, cuius dies, uirtutes, uel dicitur multitudo redemptorum, cuius dies, singuli electi, p. 3. col. 50. c.

annus redditus quis dicitur, par. 2. col. 1300. f.

anni principium apud Hebræos non solum est unum sed plura, & quomodo, p. 4. col. 2183. a.

anni & tempus quod fluxit ab exitu filiorum Israel de Aegypto usque ad fundationem templi Salomonis supputatur. Vbi & tempora, & anni Iudicum enumerantur, & c. p. 2. col. 226. f. Vide etiam in Templum.

annum magnum dixerunt quidam philosophi qui complendus esset in triginta sex millibus annorum, & c. p. 3. col. 106. f. & col. 170. f. Item p. 9. col. 341. c.

anno septimo quare terra nō colebatur nec seminabatur. Vide in Seminare.

anno tricesimo Christus baptizatur, facit miracula, docet, ut reprimat temerarios qui omnem ætatem ad hæc officia idoneam credunt, p. 5. col. 738. e.

anni nongenti, uel circiter fluxerunt a fabricatione uiruli usque ad captiuitatem Babylonis, & multo plures fuerunt anni usque ad captiuitatem factā per Romanos, quæ fuit anno 42. post passionem Christi, p. 1. col. 838. f.

anni quadraginta fluxerunt ab egressu Israel de terra Aegypti usque ad ingressum terræ promissionis, p. 3. col. 1028. f.

anni qui a principatu Iephthe usque ad fundationem templi Salomonis fluxerunt quomodo computantur, par. 2. colum. 228. e.

anni septuaginta fluxerunt secundum Hebræos a transmigratione Ioachim usque ad primam annum Cyri, parte 4. col. 777. e.

anni septuaginta captiuitatis & liberationis Israel quādo inceperunt, & quando terminati fuerunt, sunt tres opinionæ, p. 2. col. 1277. c.

anni quadringenti & uiginti fluxerunt secundum Hebræos à consummatione templi secundi usque ad destructionem eius per Titum & Vespasianum, & multo plures secundum Latinos, par. 2. col. 1285. c.

anni a diluuius usque ad natiuitatem Iacob supputantur, par. 1. col. 296. c.

anni a diluuius usque ad Abraham, mille septuaginta duo, par. 1. col. 183. a.

anni ab initio mundi non sunt numerati certitudinaliter & præcisè, & hoc ideo, quia septuaginta interpretes multo plures annos computant ab initio mundi quam in libris Hebraicis habeantur, & c. p. 3. col. 1978. f.

annorum computatio ab initio natiuitatis Isaac usque ad annum egressionis Israel ex Aegypto, p. 1. col. 211. c. 212. d. Et colum. 213. a. Et colum. 385. f. Et col. 597. a. b. c. 598. f. col. 599. a.

annorum duo principia diuersa apud Hebræos comprobantur. Vnum est principium mensis primi. Secundum uero est in mense septimo, & c. par. 1. col. 600. d.

annorum in computo multum discordant septuaginta interpretes ab Hebraica ueritate, maxime in legalibus libris, p. 4. col. 2377. a. b.

annorum inchoationes apud singulas gentes diuersæ existunt, par. 4. col. 2360. f. Et col. 2553. c.

annorum dissonantia in regnis regum Hebraicorum soluitur quinque modis, par. 2. col. 802. f.

antes filius Naue cum Mosi successor destinatur mutato nomine uocatur Iesus, p. 2. col. 9. c. & col. 11. b.

ante significat quandoque antecessorem, quandoque assistentiam, par. 3. col. 1619. c.

anthropomorphitarum hæresis inter Iudæos quosdam, & etiam inter Christianos fuit, & c. p. 4. col. 525. c.

antichristus futurus ex tribu Dan, par. 1. col. 457. b.

antichristus & ministri eius, quanto tempore regnabunt, quomodo interficientur, & per quem, quanta tribulatio, & c. parte 6. columna 657. c. Item parte quarta, columna 1366. f.

antichristus confurget de gente modica, id est, de populo Iudæorum, tam humilis atque despectus, ut ei non detur honor regnus, par. 4. col. 1651. a.

antichristus ubi nascetur, & qualis eius conuersatio, & c. par. 2. col. 28. c. Item par. 6. col. 673. b.

antichristus habebit dæmonem priuatum qui a Deo permiffus faciet multa miracula ad eius nutum pro subuersione fidelium, p. 6. col. 674. f.

antichristus erit totaliter dæmone oblectus, & opera eius fient uirtute dæmonis, par. 4. col. 244. f.

antichristus tanta faciet miracula, ut ab aliquibus credatur Deus, & tamen erit homo purus, parte quarta, columna 1580. f.

antichristus castitatem simulabit, ut melius decipiat, parte 4. col. 1660. d. Ibidem. 1659. c.

antichristus erit persecutor ecclesiæ, sicut Antiochus persecutor Synagogæ. Et erit sine comparatione maior persecutor ecclesiæ, & multo plures per eum a fide auercentur, & multo plures in fide stantes cruciabuuntur quam per Antiochum, p. 4. col. 1659. c.

antichristus tanta tunc signa demonstraturus, & crudelia ac dura facturus est ut ad stuporem pducatur quos in fine mundi inuenerit, p. 3. col. 201. b.

antichristus præmitte prophetas suos loquentes in spiritu diabolico, sicut & Christus præmisit Apostolos loquentes in Spiritu sancto, p. 6. col. 706. f.

antichristus erit maximæ crudelitatis aduersus iustos & nullum opus pietatis exhibebit, par. 4. col. 2150. f.

antichristus futurus fautor huius erroris fiet, ut uidetur, quod diuina prouidentia non se extendat ad ista inferiora, pa. 3. col. 502. f.

antichristus qui amatus est electis & contemptus suauis per dona & miracula est reprobis, par. 3. col. 227. b.

antichristus dona donabit, & terram exercitui suo diuidet, & c. p. 4. col. 1654. c. & c. 166. f.

Glossæ ordinarię, & Nicolai de Lyra.

antichristus fulminabitur per Michaelē archāgelum Christo precipiente, & etiam maxima pars sui exercitus peribit, par. 6. col. 1674. f
antichristus ubi occidetur, par. 6. col. 674. c
antichristus & membra eius Philistæis & aliis æquiparantur, par. 4. col. 870. d
antichristus & discipuli eius significantur per mare Aegypti, par. 4. col. 149. c
antichristus potest intelligi abominationis nomine, parte 5. col. 618. d
antichristus significatur per Gog, parte 6. col. 1674. f. Vide etiam in Gog.
antichristus significatur per regem Sennacherib, & quare, p. 4. col. 297. c
antichristus significatur per statuā quam vidit Nabuchodonosor, qui grauius cæteris populum Dei afflictorum est per quatuor, & quæ illa sunt, par. 4. col. 1503. c
antichristus dicitur superbus, & quare, par. 4. col. 2055. a
antichristus significatur per regem Assur, & quare, parte 4. columna 129. c
antichristus significatur per Rhamnum, quia exiet ignis de Rhamno, id est, iniquitas de Antichristo, parte 2. columna 216. d
antichristus significatur per Holophernem, parte secūda, col. 1555. b
antichristus est, quicumque negat Christum factis, par. 6. columna 768. d. e
antichristi figuram gerit Barrabas, par. 5. col. 988. f
antichristi (per Vehmōth significati) cauda cedro comparatur & quare, par. 3. c. 384. e
antichristi figurā habet Antiochius Epiphanes, p. 4. c. 1658. c. Et iterum ad longum, col. 2220. f
antichristi mors figurata fuit per mortem Antiochi Epiphanis par. 4. col. 2539. c
antichristi sepultura, par. 4. col. 1370. f
antichristi ministri an post eius obitum securos credētes se, & c. festa facient, ducentes uxores, & facientes cōiuiua, & c. hoc improbatur, & illa improbatio reprobatur, par. 6. col. 657. b
antichristi violentiæ fideles per corporalem defensionem resistere non possunt, sed tantum per paciētiam uirtutem, par. 4. col. 1916. f
antichristi persecutio aliquando accipitur stricte, & aliquando large, & horum declaratio, par. 4. col. 1600. f
antichristi timor amouetur duplici ratione, par. 4. col. 432. f
antichristi & sui exercitus deiectio quare fiet, parte 4. column. 1371. c
antichristi principalis & propria nequitia consistit in negando Christum esse Deum, & restaurare attentabit legem pētheucam, sc. licet, legis cæremonialia, & iudicialia, & huiusmodi, par. 3. col. 817. c
antichristi tempore tanta erit tribulatio, quod uidebitur aliquibus de ecclesia, quod fides Catholica debeat totaliter deficere, parte 3. col. 1217. b. c
antichristi malitiæ prudentes sæculi peruersis consiliis inhærentes, quasi palpebræ sunt diluculi, & c. p. 3. col. 348. e
antichristi regnum quodammodo pertinet ad regnum Romanum de quo orietur, quis & qualis erit, par. 4. columna 1599. c
antichristi tempora quando incipient, & anni sui regni, quando & quomodo accipiendi sunt, par. 4. c. 1771. c
antichristi tribulatio ad quod ordinabitur principaliter, par. 4. col. 433. b & 784. f
antichristi ortus, eius præcursores, ipsius progressus, & eiusdē finalis deiectio, & c. par. 2. col. 268. f
antichristi tempore officium ecclesię cessabit, par. 3. columna 290. e
antichristi tempore tanta est futura persecutio ecclesię, ut

videatur Deus eam deseruisse, parte tertia, columna 503. c
antichristo mortuo quantum temporis restabit ad iudicium finale, par. 4. c. 1369. c
antichristo mortuo non erit necessarius usus armorū & equorum, quia tanta erit pax, parte 4. col. 2173. c
antichristo subiicientur in primis Rex Aphricæ, Aegypti, Aethiopiæ, par. 4. col. 1580. f
antichristum omnium hypocritarum caput, Iudæa exigētib, meritis accipiet, quia super se uerum regem regnare noluit par. 3. col. 324. e
in antichristum diabolus ueniens tantæ uirtutis, apparebit, ut si supernum adiutorium desit, & prædicantium acumen obtundat, & longanimitatem patientiam destruat, par. 3. col. 401. a
antichristum per Dan signari putant, quem de hac tribu nasciturum æstimant, par. 1. col. 1685. b
antichristum uolebant quidam fuisse Neronem, & quare, parte 6. col. 673. b. Item par. 4. col. 1655. a
antichristi dicuntur omnes mali Catholici. Si negatio non ita lingua fit, sed etiā factis, certe multos inuenimus Antichristos, parte 6. col. 768. d. e
antichristi omnes hæretici, omnes qui fidem quā confitentur uerbis, destruunt actibus, omnes Christo contrarii q̄ futuro suo capiti testimonium reddunt quia mysterium iniquitatis iam operatur, par. 6. col. 1387. b
antidotus apud medicos noxios humores temperans ex amaritudine nominatur, quæ dulcis ostenditur restituens sanitatem, par. 1. col. 1423. c
antiochia ciuitas a quo edificata & nominata est, parte 5. col. 664. f. Hebræus dicit. Sedechias cæcatus est in Reblata, id est, Antiochia, par. 4. col. 2058. f
antiochia duæ sunt. Una in Syria a Seleuco rege cōdita, quæ Reblata ante uocabatur, in qua primo cognominati sunt discipuli, Christiani. Altera est in prouincia Persidiæ, parte 6. col. 1128. e
antiochenæ ecclesiæ primus patriarcha fuit beatus Petrus, p. 6. col. 249. b
antiochus Epiphanes qui anno 143. a Seleuco regnauit in Syria ingressus Ierosolymā & uniuersam vastauit, & c. & post statuam Iouis in templo posuit, par. 4. col. 1593. & 1594. Et dicitur impudens facie, par. 4. col. 1599. c. & columna 1171. c. & 2220.
antiochus foedus pepigit cum Israelitis, & iurauit illis & principes eius, sed rupit iusiurandū, quomodo, & quam proditorie par. 4. col. 2387. a. b
antiochus exercitū aduersus Parthos ducens, luxuriæ nō minor apparatus quam militiæ fuit. Nam octo milia armorum secuta sunt, trecenta milia lixarum, & quibus cocorum pastorumque maior numerus fuit. Argenti & auri tantum ut & c. par. 4. col. 2365.
antiochus Epiphanes qua morte & ubi obiit, par. 4. columna 2377. b. c
antiochi Epiphanis calliditas & malitia enumerat, spoliator Aegypti fuit, Legati Romani ab obsidione licet inuitū eū cedere minis coegerunt, & quomodo Ierusalem & templū enormissime spoliavit, & prophanauit, c. par. 4. col. 2214. & 2215. per totum.
antiochi magni posteritas, in figura ostenditur oculariter, p. 4. col. 221. b
antiphonę sacramentales ante natale, scilicet. O Adonai, & c. sunt septem & secundi toni: Et quare, & quid mysteriū cōtinent, par. 3. c. 1275. b. c
antonius collega Augusti Cæsaris, amore Cleopatæ reginæ Aegypti captus, repudiavit uxorem suam Augusti sororē, & Cleopatram accepit, & Augusto bellum indixit, a quo tamen captus, & c. par. 4. c. 195. c
antonius Anachoreta, quem cum ciues uellent rapere, & episcopum

Index.

scopū sibi constituere, secuit sibi aurem sinistram, & quare, quem tamen Theophilus episcopus elegit dicens: Ego autem si dederitis mihi aliquem auribus truncatum, sed moribus probum, non dubito eum episcopum facere. Hoc tamen modo non obseruatur, p. 5. col. 473. c

Anxietas animi quid est, & vnde prouenit, p. 5. col. 431. c

Anxietatibus oppressi solent astantes reprimere manibus, p. 4. col. 727. c

Anxietas & angustia tempore prosecutionis Antichristi, futura Christi fidelibus, designatur per masculum parietem, id est generantem, p. 4. col. 782. f

Anxietas animæ, doloris est augmentum, quia in quo sperat, differt auxilium, p. 4. col. 947. b

Appellis obiectio de timore mortis, p. 1. col. 76. d

Apertio oculorum Adæ & Eux fuit solum mentalis, qua cognouerunt suam nuditatem esse confusibilem propter suā transgressionem, scilicet præcepti diuini, p. 1. col. 95. a

Apertionis ianuæ celestis duplex ratio, p. 4. col. 242. f

Apte dicitur de clausura eius: Clauditur enim iniustis simpliciter aliquibus ad tempus, & c. col. 242. f

Aperuit vnus militum latus eius, & c. Aperuit, quare dixit Euangelista, p. 2. col. 717. a. & col. 1311. c

Apex literæ & quod significat, p. 5. col. 104. d

Aphrica à quo, & quomodo nomen sortita est, p. 2. columna 190. f

Aphricus est ventus tempestuosus generans turbinē: fulgura & tonitrua, quæ sunt valde terribilia, p. 4. col. 207. c

Aphricus ventus vbi fiat, p. 4. ibid.

Apis laudabile animal in scripturis est, cuius laboribus & reges mediocres ad sanitatem vtuntur, p. 1. col. 1432. f

Apes quando aliquid persequuntur, volando turmatim hoc faciunt, p. 1. col. 1469. a

Apes quæ abhorrent fetida, quomodo mellificauerant in ore leonis, quem Samson dilacerauit, p. 2. col. 246. d

Apis apud Aegyptios maximum numen reputabatur. Et apparebat in specie auri, & c. p. 5. col. 555. d. Et col. 557. c. clarius & col. 827. a. Et col. 915. c. e

Apocalypsis liber quatuor habet condiciones, & explicatur, p. 6. columna 1445. c

Apocalypsis vt Hieronymus ait, omnis ille liber aut spiritualiter intelligendus, vt nos æstimamus, aut si carnalem interpretationem sequitur, Iudaicis fabulis acquiescendum sit, vt rursum ædificetur Ierusalem, & hostiæ offerantur in templo, & c. p. 6. col. 346. f

Apolinaris hæreticus dixit, quod verbum assumpsit carnem, quia secundum ipsum assumpsit animam sensituiam, non autem intellectuā, Sed improbatur, p. 5. col. 1830. f. Item p. 6. col. 820. f

Apollinaristæ hæretici vnde acceperunt occasionem, dicentes animam non habuisse Iesum, p. 1. col. 1138. d

Apostata est qui fide recedit a Deo. Sic qui ad peruersum opus redit, etiam si fidem tenuerit, p. 4. col. 1092. e

Apostata in fide, qui viam Christi & apostolorum deserit, vel apostata in religione, qui regulam deserit a patribus obseruatam, significatur per Ioram, par. 2. col. 1208. f

Apostata a fide, iu sua malitia confirmatus, nititur suos fratres id est, alios fideles trahere secum ad infidelitatem, quæ est mors spiritualis, p. 2. col. 1209. c

Apostata a religione ad excusationem apparentem suæ maliciæ, nititur fratres illius religionis diffamare ac scandalizare, & c. Ibid.

Apostata de religione non solum sustinet excommunicacionem, & aculeum conscientie pungentem, sed etiam corporalem penam maiorem quam in religione, p. 2. col. 1560. c

Apostatæ significantur per sidera errantia, par. 4. col. 1143. c

Item p. 6. col. 1441. b

Apostatæ alius dolore percutitur, quando mens eius pessima machinatur. Et tunc huiusmodi dolor est insanabilis, quā-

do vsque ad mortem perseuerat in machinationibus illis. Ibidem.

Apostatæ a fide, vel a religione, seu societate ciuitatis, vel regni, qui iungunt se cum aduersarijs cōmunitatum, vt possint eis inferre maius malum, significantur per, & c. parte 4. columna 2382. f

Apostatæ qui post perceptam fidem, religionem & Christianam blasphemant, & ecclesiastico detrahunt cultui, per quem significantur, p. 4. col. 2390. d. e

Apostatæ de quolibet statu, magis formidandi sunt illis a quibus recesserunt, quam alij aduersarij, p. 4. col. 837. a

Apostatas cum quisque arguit & damnabiles ostendit, in timore debet arguere, & quare, p. 6. col. 1444. e

Apostasia quædam a Deo, est in omni peccato mortali, & maxime in peccatis enormibus, p. 3. col. 1629. c

Apostasia maior non est quam creaturam a creatore recedere, quæ merito ascribitur superbix, & c. p. 3. col. 2023. b

Apostasiæ culpam superbus rector totiens incurrit, quotiens præesse hominibus delectatur, & honoris sui singularitate læratur, par. 3. col. 321. b

Apostasiæ tanta est granitas, quod vix potest homo ad bonū reparari, p. 3. col. 1629. c

Ad apostasiam siue idololatriam hominum mentes allicientes, aut vanis prosperitatum promissionibus blandientes, significantur per fundibularios & sagittarios, & quare, p. 4. col. 2401. a

Apostema plus affligit clausum quam post apertionem, per quam sanies defluit & euacuatur. Applicatur ad anxiatum amicum, & c. p. 2. col. 447. c

Apostolus & prædicator quomodo differunt, par. 6. columna 646. f

Apostoli omnes fuerunt fere de regno decem tribuum, p. 4. col. 2234. b

Apostoli vocati sunt per Christum varia vocatione, p. 5. col. 84. a. & 492. d. e

Apostoli ante vocationem vivebant mundialiter, sicut ceteri homines, p. 5. col. 1260. f

Apostoli erant quasi fundatores Ecclesiæ post Christum, p. 2. col. 118. f. Itē p. 5. col. 233. c. Item p. 6. col. 1680. f. Item fundamenta ecclesiæ, p. 4. col. 261. b. c

Apostoli quidquid habebant & habere poterant, exposuerunt pro spiritali ædificio Ecclesiæ: Et de hoc figura, p. 2. col. 1292. f

Apostoli synagogæ carne editi, per struthionis oua designantur, p. 3. col. 373. b

Apostoli dicti sunt filij Iacob & Israel, eo quod a Christo vocati sunt præ ceteris tempore & dignitate, parte 4. columna 2066. f

Apostoli celi dicuntur, & quare, parte 3. col. 561. a. b

Apostolorum uel quorumlibet prædicatorū uox dicitur, tur-turis vox, & quare, par. 3. col. 1835. b

Apostoli & prædicatores noui testamenti dicuntur uiri misericordia, & c. parte 3. col. 2195. c

Apostoli & discipuli a Christo missi ad prædicandum per mundum, significantur per exploratores à Iosue missos ad explorandum Iericho, par. 2. col. 17. b

Apostoli duodecim significantur per duodecim principes existentes cum rege Dauid per singulos menses successiue, p. 2. col. 1087. c

Apostoli alique discipuli & eorum successores, Euangelium Christi per orbem prædicantes, significantur per sacerdotes arcam fœderis portantes, parte 2. col. 26. f

Apostoli dicuntur seniores, qui cum Iesu uel post Iesum fuerunt, par. 2. col. 161. a

Apostoli designantur per duodecim panes in mensa tabernaculorum, parte 1. col. 1116. d

Apostoli designantur per Zabulon & Isachar, qui in Galilea possessionem acceperunt, parte 1. col. 1683. c

Glossæ ordinarię, & Nicolai de Lyra.

Apostoli quatuor epistolas scribentes sunt figurati in multis quaternitatibus, parte 6. col. 1258.d
Apostoli aut apostolici viri vbicunque loquuntur ad populos his testimonij abutuntur, quæ iam fuerant in gentibus diuulgata, &c. parte 1. col. 434.d
Apostoli significantur per principes iuxta tabernaculum castra metantes, &c. parte 1. col. 1170.d. & col. 1203.c. Et columna 1204.a
Apostoli & Euangelistæ dicuntur cæli propter unitatem fidei & doctrinæ, parte 1. col. 1683.a
Apostoli filios spirituales in ecclesia genuerunt, Vnde per fratrem defuncti sine liberis, qui suscitare tenebatur semine fratri sui, fuerunt figurati, sic & eorum successores ad generandum filios spirituales in ecclesia sunt obligati, parte 1. col. 1615.c
Apostolorum unicuique partitum erat ad quos in prædicatione dirigeretur, &c. De quorum fide gloriarentur, par. 6. col. 434.d.e
Apostolorum & doctorum primitiua ecclesiæ perfectio in hoc fuit quod in breui tempore per orbem publicauerunt fidem Christianam, &c. par. 4. col. 2533.c
Apostolorum tempore publicatum fuisse euangelium per orbem vniuersum ostenditur, par. 6. col. 138.c.
Apostolorum prædicatione idola destructa sunt, & prophetia Dæmonum, & diuinitio magorum ad nihilum deuenerunt parte 4. col. 391.a
Apostolorum incredulitatem quare Christus increpauit recedens ab eis, parte 5. col. 660.f
Apostolorum verba sunt panes, lagana prophetarum, & quare. Vtriue autem sine fermento scientiæ sæcularis, &c. parte 1. col. 919.b
Apostolorum prædicatione fuit virtuosa ex duobus, par. 6. col. 1031. & 1032.f
Apostolorum catalogus per nomina singulorum ponitur, & quare, par. 5. col. 186.e.f.
Apostolorum nomina singulorum interpretatur, par. 5. col. 187.a.b
Apostolorum sollicita promptitudo aliorumque discipulorum ad implendum Christi mandatum figuratur per cursores Ezechie regis, &c. parte 2. col. 1143.b
Apostolorum gloria in quo fuit, par. 6. col. 402.d
Apostolorum discursus assimilatur nubibus, & etiam columnis, par. 4. col. 489.c. & 490.f
Apostolorum transitus ad prædicandum gentibus significatur per transitum Domini in Aegyptum, par. 5. col. 67.c
Apostolis quando lex noua data est, parte 6. col. 881.f
Apostolis nullus de gentilitate renatus in Christo præpositus est in donis gratiæ & gloriæ, sed magis ecouerso, qui renati sunt de Iudæa primum locum obtinent, quorum ecclesia sequitur auctoritatem, par. 1. col. 1581.c
Apostolis parum fuerat spiritus vocem audiuisse, nisi per eundem spiritum leuati, auferent amari indignantesque interdere spirituali indignatione & seuera amaritudine qualis spiritus sanctus sese illis conferre significans apparuit in igne, par. 4. col. 1102.d
Apostolis & martyribus qui aduersabantur in æterna sunt ignominia, par. 4. col. 360.d
Apostolis dedit Christus legem in monte non in tabulis lapideis sed in corporibus eorum, par. 4. col. 797.c
Apostolis qui fuerunt prædicatores euangelij Deus dedit clariorem sui cognitionem, quam patribus veteris testamenti, par. 1. col. 534.f
Apostolis non minus credendum est, quam prophetis, immo magis, &c. par. 4. col. 1385.d. Item par. 6. col. 1311.c
Apostolis quare præcepit Christus, ne eum euangelizarent Dei filium ante passionem suam, par. 5. col. 1271. 1272.
Apostolis multa de futuro, reuelata fuerunt per spiritum sanctum, par. 5. col. 1268.c
Apostolos tres assumpsit ad montem Thabor in transfiguratione

ne Christus, sciens meritorum cognitor perfectiores fuisse cæteris illos, par. 5. col. 1272.f.
Apostolos vocat Mahumetus viros dealbatos, parte 6. Vide Albatus.
Apostolos nobis duces rex iustus largitus est, par. 4. col. 293.a
Apostolos maiora prophetis fuisse declarat dominus, dicens: Multi prophetae, &c. Et post ascensionem, &c. In futuroque maius promittit, &c. par. 1. col. 735.b
Apostolos ex verbis Christi intelligimus baptizatos, & si non legimus, ubi, vel quando, par. 5. col. 1249.a. Item, par. 6. Vide Adulter.
omnis Apostolici & Euangelici sermonis initium in prophetis libris initium præsignatur & finis, omnis apostolorum & successorum vita mysticis veteris Testamenti inserta est paginis, par. 1. col. 759.b
Apostolicæ consuetudinis est, ut quidquid viderint utile audiētibz, & non repugnare præsentibus, de testimoniis alterius temporis confirmant, par. 4. col. 1926.d.e
Apparatus ex parte regaliū semper est cum ira & cupiditate, cum multitudine superba & potestate, apparatus, autē Iudæorum semper fuit cum oratione & humilitate, & cum Dei fiducia & pietate, par. 4. col. 2344.f
Apparitiones frequenter fiunt exterius, ad designandum dispositionem hominis interius, cui fit apparitio, parte 1. columna 220.f.
Apparitiones fiunt communiter secundum dispositionem interiore ipsorum quibus fiunt, par. 5. col. 551.c
Apparitiones angelorum in corporibus assumptis fiunt, secundum proprietatem legationum ad quæ mittuntur, parte 2. col. 1490.f
Apparitiones angelorum sunt ad aliquid significandum, ideo formantur secundum conuenientiam ad illud, quia aliquando dicuntur Deus, aliquando angeli nominantur: quia Dei personam representant, & in eius persona loquuntur, par. 6. col. 551.c
Apparitio dæmonum, qua apparent suis cultoribus fit per abstractionem a sensibus, & cum aliqua horribili passione corporis. Et hoc fit Dei prouidentia, ut, &c. parte 1. columna 1342.f
Apparitiones dæmonum communiter magis fiunt in tenebris & in solitudine, quam in luce vel societate, & quare, par. 1. ibidem.
Apostoli duodecim a domino eliguntur, sed adduntur Iacobus frater domini & Paulus, & sic quatuordecim erunt, par. 6. col. 1272.e
Apostoli undecim Iuda reprobato, per quos prædicatum est Euangelium Christi in mundo, significatur per undecim dies, par. 1. col. 1458.d
Apostoli sunt scribæ & notarii Christi, par. 5. col. 249.a.b
Apostoli sunt maiores ecclesiæ ministri, ad quorum officia tria pertinent par. 6. col. 309.e
Apostoli & alij discipuli Christi qui nullius erant reputationis eleuari sunt per illuminationes diuinas, & operationes miraculosas, & sacerdotes & scribæ, qui erant magnæ reputationis & auctoritatis, sunt annihilati per excacationem, & tandem per occisionem in destructione ciuitatis per Romanos, par. 4. col. 272.f
Apostoli & discipuli domini relictī ex populo Iudæorum radicem deorsum agunt, hoc est doctrinam toto orbe diffinant, par. 4. col. 333.b
Apostoli per domini gratiam ad culmen honoris electi sunt, sed tamen a peccatoribus multas perpeffi sunt tērationes atque iniurias. Et sunt significati per filios Matathiæ, &c. par. 4. col. 2231.b.c
Apostoli tres erant magis familiares ipsi Christo & ad eius secreta admittebantur magis quam alij, parte 5. columna 288.b.c
Apostoli prædicando legem euangelicam, obscuritates prophetiarum

Index.

riarum aperuerunt, & declarauerunt eas in Christo esse impletas, par. 4. col. 111. c.

Apostoli certius verba euangelij ab ipso nouerunt, sed gentiles ab erroribus ad veritatem euangelij cōuersi, certius gentium errores nouerunt, & ideo subtilius expugnauerunt, par. 2. col. 1139. c.

Apostoli gloriā filij Dei humanati quasi naturaliter pcedētis a Deo patre, viderūt, & hoc multis modis, par. 5. c. 103. 1. c.

Apostoli duplici modo videndi habuerunt notitiam verbi incarnati, par. 5. col. 103. 1. c.

Apostoli ex diuersis tribubus oriūdi una uocatione, vna gratia, atque uno spiritu digni effecti, omnes hominum animas depredati sunt, parte 4. col. 145. b.

Apostoli & discipuli domini ex terra Zabulon electi, parte 4. col. 116. f.

Apostoli quomodo tot nationes attraxerūt, par. 4. col. 258. d.

Apostoli nauigandi peritiam mare superarunt, par. 4. col. 368. a.

Apostoli & euangelistæ sæpe cum aliquod testimonium assumerūt, magis sensum quam verba ponunt, par. 3. col. 1186. f.

Item par. 4. col. 265. b. c. Item par. 6. col. 221. r. per totum.

Apostoli Christi miracula videntes, stupebant magnitudine virtutum, sed diuinæ maiestatis ueritatem nō cognoscebant, par. 5. col. 552. f.

Apostoli Christi vinum fidelibus propinauerunt, propter quod saluator de seipso dicit: Ego sum vitis vera, & c. parte 4. columna 1714. f.

Apostoli domino credentes habuerunt spiritum sanctum, sed pro modulo & mensura, & c. par. 5. col. 1147. b.

Apostoli receperunt spiritum sanctum per modum habitus firmiter permanentis, & non passionis transeūtis, par. 5. columna 1228. f.

Apostoli non erant baptizati spiritu, quādo Petrus negauit, sed aqua, par. 6. col. 972. d.

Apostoli humanum quid passi, nedum habuerunt cogitationem de maiestate inter eos, sed etiam de hoc facta est inter eos contentio, & c. par. 5. col. 1272. c. f.

Apostoli non excusantur omnino a peccato veniali, sicut nec patres veteris testamenti, parte 1. col. 412. f.

Apostoli aliqui, passi aliquod humanum, incurrerunt quendam motumurbationis & inuidiæ: & per hoc impediti fuerunt in curatione infirmi oblatis, parte 5. col. 293. c.

apostoli quatuor synodos habuerunt, & de quibus, parte 6. col. 1209. b.

apostoli quare ex præcepto diuino vna tunica iussi sūt esse contenti, cum pontifex ueteris legis duabus tunicis vestiri precipiebatur, par. 1. col. 972. d.

apostoli per subiectos sibi discipulos, verbi diuini semina per mundum sparserunt, & quomodo. De hoc figura, parte 2. col. 1219. a.

apostoli magis occupabant se circa prædicationem & per suos discipulos baptizabant, & quare, par. 6. col. 201. c.

apostoli dicti sunt beati, quia in eis fuit completum quod sanctis patribus fuit promissum, par. 5. col. 238. per totum.

apostoli dicuntur pedes domini, par. 4. col. 488. e.

apostoli per columnas duas significantur, & quare, parte 2. columna 736. f.

apostoli, euangelistæ, & prophetæ, per quos nobis formæ fidei & rectæ operationis ministratur, per portas & turres significantur, parte 2. col. 1356. f.

apostoli dicuntur nubes, & quare, par. 1. col. 1688. f.

apostoli dicuntur venti, parte 4. col. 905. e.

apostoli dicuntur rotæ, quia summa celeritate mundum prædicando peragraverunt, parte 4. col. 1582. d.

apostoli duodecim significantur per duodecim præfectos Salomonis, parte 2. col. 698. f.

apostoli significantur per duodecim fontes & septuaginta discipuli per septuaginta palmas, par. 3. col. 158. f. Item parte 1. col. 930. e. f. Et col. 1158. f. Et col. 1424. f.

apostoli alijque discipuli Christi per semen regum possunt intelligi quod Iudæa uoluit interficere, & c. Et de hoc figura, parte 2. col. 913. d.

apostoli dicuntur vermes, parte 4. col. 360. d.

apostoli multo ante excidium Iudææ omnes ad prædicandū Euangelium per totum orbem sunt dispersi exceptis, & c. par. 5. col. 617. b.

apostoli duo in Iudæa interfecti sunt ante dispersionem eorundem in vniuersum mundum, par. 5. col. 394. d.

apostoli calciati, id est, secure & sine impedimento prædicantes, ut libere possent discurrere ad vltimas partes Aegypti Romanorum virtute pacati. Nilus diuisus & in partes cæsus dicitur. Ante natiuitatem domini non licebat adgentes transire quod post passionem eius licuit, domino euangelio viam preparante, par. 4. col. 150.

apostoli dicuntur sacerdotes orantes, par. 4. col. 2388. f.

apostoli duodecim lapidibus preciosis adaptantur, par. 6. col. 1033. c. & 1034. f.

apostoli dicuntur muri, & quare, par. 4. col. 497. b.

apostoli dicuntur brachia corporis ecclesiæ, sicut & Christus dicitur caput eius, par. 4. col. 427. b.

apostoli dicuntur reges, quia peccati regnum expulerunt, & iustitiæ regnū in mēbris suis posuerunt, par. 1. col. 1322. e.

apostoli dicuntur reges, qui perscrutantur alta Dei & ecclesiæ regunt. Ibidem f.

apostoli dicuntur prophetarum filii, par. 3. col. 266. e.

apostoli & prophetæ dicuntur alæ vel finesterræ, & quare, par. 4. col. 232. e.

apostoli sunt fores sanctæ ecclesiæ, per quos debet ingredi aula cœli omnis cœtus sanctorum, & maxime præpositorum, ut scilicet, eos imitentur, & eorum vestigia sequantur, par. 1. col. 898. f.

apostoli & euangelistæ fodientes puteum, nouum testamentū inuenerunt aquam salientem in vitam æternā, & per quæ significantur, & c. par. 1. col. 309. f.

apostoli dicuntur montes, par. 4. col. 518. e.

apparent angeli boni & mali, sed differenter in principio & fine, parte 5. col. 675. c.

apparuit Christus post resurrectionem quotiens & quibus, par. 5. col. 472. d. e. f.

apparere quod turpe est turpius est esse. Et quod formosum est apparere, formosius est esse, par. 5. col. 945. c.

appellare licitum est ab inferioribus iudicibus ecclesiasticis ad summum Pontificem, & ab inferioribus Principibus & iudicibus secularibus ad Regem seu Imperatorem, & unde hoc originem accepit, par. 1. col. 557. c.

appetitus quid & quod duplex est, parte 6. col. 394. f.

appetitus in homine est duplex scilicet, sensituius & intellectuius, & uterque aliquando nominatur uoluntas large loquendo, quia solus intellectus dicitur uoluntas, parte 5. col. 1325.

appetitus intellectuius & sensituius fratres dicuntur, & tamē frequēter sensituius est potētior, & trahit ad sed intellectuius, quamuis intellectuius deberet dominari, par. 1. c. 35. 1. c.

appetitus est duplex, scilicet, naturalis & gratiæ. Primus inclinatur ad conseruandum unionem animæ cū corpore & dissolutionem refugit, Appetitus autem gratiæ inclinatur ad conseruationem gloriæ, & c. par. 6. col. 389. c.

appetitus carnalis dicitur arcus fortis, qui sæpe in hominibus modicæ virtutis tendit ad extra ad suum cōcupiscibile, tãquam arcus proiciens sagittam ad signum, par. 1. columna 465. c.

appetitus hominis non quiescit totaliter in adeptione cuiuslibet boni finiti, & c. sed solum in adeptione boni infiniti: quod est solus Deus, par. 1. col. 59. b.

appetitus malorum radicatur in bono sensibili, quod habet modicū de bonitate, & sic eius acceptibilitas cito trāsit, & eius adeptio fastidium inducit, par. 3. col. 682. f.

Glossæ ordinarię, & Nicolai de Lyra.

appetitus foelicitatis summę, procedit ex amore mutuo Dei creaturę rationalis, par. 3. col. 2117.c
appetitus vindictę uitari ex duobus potest, quę sunt contentio in aperto, & detractio in occulto, par. 3. col. 2117.c
appetitum gulę tēperare à potu & epulis, & a delectationibus & molissimis suauitatibus coercere, &c. abstinentiæ & crucis genus est, parte 5. columna 283.e
appetimus ardentius, quo potiti nondum sumus, par. 4. col. 589.b
appropinquare ad Deum qui supra ipsum est aliquis non potest nisi a semetipso deficiat, par. 5. col. 569.a
aprilis unde dicitur, & est primus mensis apud Hebręos, par. 1. col. 583.a
Vide etiam in Mensis.
aprilem esse primum mensem apud Hebręos, ut aliqui doctores Catholici dicunt: stare non potest, par. 1. col. 583.b
aptitudo potentię ad bene operandum pollicite, sicut est habitus virtutum politicarum, sic aptitudo animę ad opera meritoria est per habitum gratię & uirtutum infusarum, quas Deus operatur in nobis par. 6. col. 964.e
aqua habet humorem & vaporem, per humorem conuenit cum piscibus, per vaporem qui sursum eleuatur in aere, conuenit cum aëribus, par. 1. col. 26.e
aqua quomodo steterat diuisa in transitu populi Israel, par. 1. col. 617.a
aqua sanat quę habet gratiam Christi, par. 2. col. 883.b
aqua mensura quomodo filiis Aaron diuidebatur, par. 1. col. 962.d.
aqua usque ad renes venit cum dulcedo sapientię etiam incontinentia carnis interimit, par. 4. col. 1455.c
aqua quę in principio creationis fuit concentrica terrę & uersa, an & quomodo facta sit eccentrica terrę, & cōcētrica lunę, ut apparere posset arida, par. 1. c. 48.f. Et col. 52.e.f
aqua & terra licet in ripa maris communiter sint equalis altitudinis, tamen procedendo in mare per elongationem à terra, mare semper est altius terra, par. 1. col. 48.f
aqua quamuis sit una per continuationem vocatur tamē plures cōgregationes aquarum pluraliter propter multifidos sinus earum, par. 1. col. 15.a.
aqua est maxime formabilis in res uiuas, unde & femina hominum & animalium ceterorum sunt humida, par. 3. columna 352.f.
aqua niuis ex aere est, sed alia aquę extra oriuntur, par. 3. col. 131.b
aqua per glaciem in superficie durescit, sed intus fluida est, &c. par. 3. col. 359.b
aqua quando funditur abluat, rigat, & lapsum pedibus facit, par. 3. col. 576.d
aqua naturalis tantum ascendere potest quantum descendere. Et sic est de aqua spiritali, scilicet gratia diuina, par. 5. col. 1088.f
aqua corporalis deorsum fluit, aqua spiritalis sursum salis, par. 5. ibidem.
aqua in vinum conuersa, miraculum dicitur, & miramur, cū alia maiora sint, sed ex usu viluerunt, par. 5. col. 1053.e
aqua commiscetur vino in calice, & quare, par. 6. col. 291.b.c.
Et si per aliquem negligentiam non apponatur, quid tūc. col. 295.b.c. De ista materia vide par. 5. col. 1131.c. Itē par. 6. col. 292. 293. 294. 295.
aqua munda vocatur aqua regenerationis, par. 4. c. 1348.d
aqua fluminis in Aegypto uersa est in sanguinem, per quod designatur quod Deus requirebat ab Aegyptijs sanguinē puerorum in flumine extinctorum, par. 1. col. 518.f
aqua omnis Aegypti conuersa est in sanguinem, par. 1. col. 549.a
aquę superiores & inferiores non mere equiuoce dicuntur, sed quodammodo quasi analogicę, par. 1. col. 47.b. Et col. 52.c

aquam & Abyssus quid vocet Ezechiel, capite 31. par. 4. col. 1307.c
aquę nomine significatur Euangelii promulgatio, par. 4. col. 455.b
aquę calidę orientes & exeuntes de terra per modum fontis, contrahunt calorem a venis sulphureis quę ibi sunt, cuiusmodi fontes in pluribus terris inueniuntur, par. 1. columna 376.b
aquę uiuę dicuntur & mortuę ad similitudinem animalium & plantarum. In quantum habent in se principium sui motus secundum augmentum & decrementum: ut aquę quę scaturiunt ex fontibus, dicuntur, uiuę. Aquę uero cisternales mortuę, par. 3. col. 1325.a. Item par. 5. col. 188.f. Item, par. 1. col. 1028.f
aquę contra suam naturam ventorum vi imminutę, parte 1. col. 157.a
aquę Siloe quę cum silentio fluunt Christum innunt, par. 4. col. 109.a
aquę nautarum, operatione sæpius illustrantur, qui in profundum merfi, misso ex ore oleo aquas sibi illustrant, parte 1. columna 8.d
aquę inundantes multis voluminibus impetu feruntur, par. 3. col. 59.b
aquę inferiores & falsę, significant infideles, cōcupiscētiarū & tentationem fluctibus sese quatientes, quę tūc separantur ab arida, quando infideles coercentur, ne aridā, id est, animam domini sitientem conturbent, par. 1. col. 17.b
aquę ubi sunt congregatę, quę omnes partes terrę usque ad cælum texerant, &c. par. 1. col. 13.c. Item, par. 3. col. 653.c
aqua quę dicitur fluere de situla Numerorum 24. est sacra scriptura situla uero Christus est, par. 1. col. 1356.e
aquę maris in Oceano, an in medio Oceani altiores sint, & contra naturam suam sic detineantur, par. 3. col. 649.a.c. 1229.c
aquę aliquę sunt de natura cōlesti, aliquę de natura elementari, par. 1. col. 13.a
aquę omnes quę sub cōelo sunt, inclinantur ad vnum locū, scilicet ad vnum centrum, seorsum a centro terrę: ad quod centrum congregantur aquę, sicut partes terrę ad centrū terrę, par. 1. c. 48.d
aquę superficies huc atque illuc aura impellitur, parte 3. col. 246.f
aquę rotunditas potest demonstrari physice, sicut & terrę rotunditas, par. 1. col. 48.f
aquarum congregatio de qua in operibus sex dierum agit, an & quomodo sit intelligenda per densitatem earundem vel per earum receptionem in concauitatibus terrę, par. 1. col. 48.f. & col. 49.b.c
aquarum reuersio in mare potest dupliciter intelligi, par. 3. col. 1753.c
aquarū tanta moles in diluuiō unde manauit, par. 1. c. 154. e
aquarum natura bipertitum locum sortita est inferiorem in vnda labili, superiorem in aura stabili. Illum natantibus, hunc voluntariis, par. 1. col. 24.e
aquas dulces, quę mari influunt, dicunt Philosophi, vel ardēte sole consumi, vel saluginis maris esse pabula, Sed aliter ecclesiastes dicit, &c. par. 3. col. 1753.b
aquas super cælum fidereum esse non posse asserunt quidā, cum earum pondus exigit hoc, ut supra terram fluant, &c. Sed quo quomodo ibi sint, ibi esse non dubitamus, par. 1. col. 11.c. Et col. 24.f
aquas superiores diuinit firmamentum, scilicet cælum super ab aquis inferioribus, non solum secundum locum sed etiam secundum quasdam proprietates essentialiter consequentes motum earum, par. 1. col. 47.c
aquas cum aggregassēt Deus uocauit ea Maria, par. 1. c. 6.d
aquas calidas quas termas appellamus, quis prius reperit, & ubi, par. 1. c. 376.c

aquas

Index.

aquas diuisas ex oculis deducimus quando peccatis singulis disperditas lachrymas damus, par. 4. col. 996. a
 in aquis baptismalibus purgat virtus Christi passi immundicias mentis, & in aquis poenitentiae immundicias post baptismum contractas, par. 1. col. 1297. c
 aquis lustrationis utebatur populus Iudaicus, dū erat in terra promissionis, & c. sed ducto populo in captiuitatem cessauit talis emundatio, p. 3. col. 1132. f
 aquila apud Ezechielem prophetam quid significat, parte 4. col. 1076. d
 aquila altus volat cæteris auibus, & habet tamen acutum uisum, ut in sublimibus volans, pisciculos, uideat in marinantes, & c. par. 4. c. 1408. f
 aquila secundum Physicos ab acumine oculorum est uocata, & reliquæ eius proprietates describuntur, p. 1. col. 1657. a
 aquila dum senio grauatur, quomodo excutit vetustatem, p. 3. col. 1220. e
 aquila dicitur rex auium, & uidit de preda, par. 1. col. 2. f
 aquila mirabilis est in multis, & c. par. 3. col. 377. c. & 378. f
 aquila in rupibus inaccessis nidum parat, & in medio amethystum lapidem (qui omnia uenena fugat secundum Physicos) propter serpentes arcendos & quædam alia secreta naturæ collocat: Et horum mysticatio, p. 4. col. 532. d
 aquila plus omnibus bestiis auibusque foetus diligit ut aiunt qui de animantium scribere naturis, par. 4. col. 532. e
 aquila tantam præ se fert similitudinem, quāta potest esse, de re mortali ad immortalitatem, p. 3. col. 1220. e
 aquila in porta templi ciuitatis Ierusalem fuit posita per Herodem, sub quo natus fuit Christus, quod fuit solū ad portæ decorē & Imperii honorem, sed illā Iudei zelo legis deiecerunt in terrā, propter quod multi occisi sunt, p. 4. col. 42. f
 aquila est signum Romani Imperii, p. 4. col. 1076. f
 aquila signum est Imperii Romani, cuius alæ sunt duæ, acies duas norantes, par. 6. c. 1584. f
 aquilæ modus est quando portat pullos de loco ad locum, & portat eos super dorsum, & quare, & c. p. 1. col. 657. b. & col. 1694. f
 aquilo uentus durissimus, p. 4. col. 1724. c
 aquilarum nomine insidiatores spiritus exprimuntur.
 ar Metropolis est Moabitarum super ripam torrentis Arnon, olim possessa a gente veterrima Emim, & c. p. 1. col. 1451. a
 ara in qualibet erat titulus superscriptus: illius Idoli quod ibi venerabatur apud Athenienses, p. 6. col. 553. b
 arabes sunt Sarraceni ab Ismaele & Cedar filio eius descendentes, qui melius ab Agar matre sua, Agareni dicerentur, sed maluerunt, & c. p. 4. Vide etiam in Sarracenus.
 arabia est duplex, superior, par. 4. col. 212. f
 arabici hæretici sunt qui animam cum corpore mori putant, par. 1. col. 1020. d
 aram est dictio æquiuoca, Vno modo significat patrem Loth, Alio modo significat quendam locū in Metopotamia, & c. p. 1. col. 185. a. Et col. 282.
 aranearum tela studiose textitur, statu uenti dissipatur, p. 3. c. 117. a
 arandi artem adinuenit Noe, in qua plus satis laborant animalia quam homines, ideo dicitur dedisse requiem hominibus, par. 1. col. 135. b. Et col. 136. f
 ararath regio est Armeniæ campestris & c. par. 4. col. 335. a. Item p. 2. col. 962. d
 ararath est Armenia in cuius montibus arca cōstitit, p. 1. col. 157. b
 arbez & Hebron & Mambra, Synonima sunt eiusdem ciuitatis, par. 1. col. 374. c
 arbez est ciuitas, ut dicunt aliqui, propter quatuor gigantes ibi sepultos, & c. Alii dicunt quod sic dicta est propter quatuor patriarchas ibi sepultos & enumeratur, & c. p. 1. col. 332. b
 arbez, id est, quatuor, eo quod ibi quatuor patriarchæ Abraham Isaac & Iacob sepulti sunt & Adam magnus, par. 2. col. 100. e. & 101. a

arbez quidam suspicantur conditum in loco Caluarie, p. 2. col. 100. e
 arbitrium liberum si tollatur extra peccatum erit quicquid agant homines, par. 2. col. 145. a
 arbitrium: Vide in Liberum arbitrium.
 arbitrii libertas ita seruatur ut in omnibus excellat gratia largitoris, par. 4. col. 715. a
 arbitrii libertas probatur, par. 4. col. 1108. e
 arbitrii libertate sublata nulli essent laudandi aut uituperandi, par. 2. col. 145. b
 arbitrio libero ditauit Deus & homines & angelos, parte 2. col. 145. b
 in arbitrio hominis esse ut saluetur qui negant, & erubescant. Quomodo enim posceret ab homine Deus, nisi laboraret homo in pō. ate sua, quod poscēti debeat offerre, p. 1. c. 5323. f
 arbor scientiæ boni & mali, quare sic dicta est. Et bona erat, & bonus fructus eius, par. 3. columna 921. b
 arbor de cuius fructu comederunt protoparentes dicunt Hebræi, quod fuerit ficus, parte 1. col. 95. c
 arbor bona fructificat & obumbrat, ita homo bonus pximo prodest in bonis, & protegit a malis, par. 1. col. 18. f
 arbor minis cito fructificans, postea citius fit minus utilis par. 1. col. 1073. e
 arbores plantabantur in montibus altis & fiebant ædificia ad idololatriam exercendam, parte 1. col. 1436. e. Et columna 1560. f
 arbores & locus iuxta templum non plantentur, ne uoluptuosa loca religionem emolliant, par. 4. c. 338. b. Item parte secunda col. 109. b. Et col. 938. f
 arbores sensibiles posse immortalitatem conferre, p. 1. c. 70. e
 arbores nuper plāta a tribus annis ordine sequentibus iubet lex fouere & alere superfluas, quæ adnascuntur ex scindende propagines, par. 1. col. 1072. e
 arborum præputia, id est, primos flores seu gemmas auferre iubentur Hebræi, & quare, par. 1. col. 1073. c
 arborum atque herbarum prima creatio utrum fuerit cum irrigatione pluuiarum, & c. sicut modo solitum est fieri, par. 1. col. 61. b
 arca linita fuit intrinsecus & extrinsecus propter magnū impetum aquarum, & quia diu stetit in aqua. Vasculum autem Moyli in quo erat positus, tantum linitum exterius: & quare, p. 1. col. 144. e
 arca bicamerata habuit in inferioribus, tricamerata in superioribus, quinque ergo mansionibus distincta sunt, par. 1. col. 142. f
 in arca Noe ubi mensura cœlitus datur, in inferioribus trecentorum cubitorum ponitur longitudo, & quinquaginta latitudo: summitas uero unius cubiti spacio consuminatur par. 1. col. 1280. f
 arca plures fenestras habuit, sed fuit una principalior. Sed qualis fuerat notantur opiniones, 2. par. 1. col. 144. e
 arca tam magna utrum centum annis potuit fabricari a quatuor hominibus, uel an alios fabros adhibuerit Noe, p. 1. c. 146. f
 arca utrum tanta capacitate, quanta describitur animalia omnia quæ ingressa dicuntur & escas eorum ferre potuerit, p. 1. col. 150. c
 arca fuit profundata inter aquas p. duodecim cubitos & plus par. 1. col. 144. f. Et col. 150. d. e
 arca quot cubitis intrabat aquam quando aquæ fuerunt in fortitudine sua, non enim intrabat quindecim cubitis, & c. par. 1. c. 54. c. d. Et habes altercationem longam de hoc, c. 159. 160. d. e. f
 arca Noe ad quos montes delata est, p. 4. col. 335. a
 arca testamenti & arca testimonii solet dici quare & quando par. 2. col. 32. f
 arca quod & quæ in schabea recondita, par. 1. c. 1610. f. Itē p. 2. col. 51. a. Et col. 544. f. Item, p. 3. col. 1469. c. p. 6. c. 901. c. & 902. f

arca

Glossæ ordinarię, & Nicolai de Lyra.

Arca vete. Testamenti dicebatur sancta, & quare, par. 3. col. 1198.
Arca domini a solis Leuitis & in humeris portari debuit, &c. par. 2. col. 544. f
Arca vt dicunt Hebręi aliter transiuit Iordanem quàm populus, & quod arca portauit portitores suos, & quod cum sacerdotibus fuerat subito transportata, par. 2. col. 33. a
Arca portabat seipsam, hoc est dictum, vt dicunt Hebręi, q̃ diuina virtute sic portabatur, quod Leuitę portitores eius nullum pondus sentiebant, par. 2. col. 181. c
Arca domini transeunte ad gentes, quando scilicet capta fuit per Philistęos mystice significat, quod periit sacerdotium Iudęorum, p. 2. col. 345. b. Interl.
Arca à tempore quo fuit capta per Philistęos usque ad tēpus in quo fuit posita in templo constructo per Salomonem, non habuit stabilem mansionem, p. 2. col. 359. f
Arca Testamenti quotiens, quando, per quem & quo translata fuit, p. 1. col. 153. 1. c. Item, par. 2. col. 356. e. Item p. 3. col. 1469. c
Arca cum transferretur a sacerdotibus in templū Salomonis, portę vt Hebręi dicunt clausurunt se contra eos, sed cum orando dicerent Psalmum: Memento Dauid, &c. & uenissent aduersum illum. Propter Dauid seruum tuum, &c. portę se aperuerunt, par. 3. col. 1473. c
Arca domini fuit amo: a de templo secundum aliquos tēpore Achaz secundum alios tempore Manasse regis Iuda, simul lacris in templo missis, & fuit arca traducta in domum Selum, &c. Sed reportata ad locum pristinum per Iosiam, p. 2. col. 1263. c
Arca fœderis nequaquam tuetur legis trāsgressores, pa. 2. col. 345. c
Arca Noe Ecclesiam Catholicam figurabat, p. 4. col. 452. e
Arca Dei capta docuit Hebręos ut legitime viuentes in Dei considerent prouidentia legem vero transgredientes neq; in ipsa neque in arca considerent, par. 2. col. 345.
arca Dei capta & sub Deo relicta segetes & uineas immissa murium multitudine uastauit Deus, par. 2. col. 344. a
Arca in summo velut tecto quodam cacuminata est, p. 1. col. 145. a
Arca domini est Christus manens in ecclesia sua, parte 2. col. 347. b
Arcę duę fuerunt, vt dicit. Rab. Sal. Vna quę p̃cedebat exercitum, in qua reuerenter seruabantur primę tabulę fractę, eò quòd erant scriptę digito Dei. Alia erat in medio progredientium, &c. par. 1. 123. 1. c
Arcę Noe mensurę capacitas, par. 1. col. 143. a. 148. d
Arcam salutis ædificat, qui se ab amore mundi conuertit in corde, habens in se longitudinem uitę, & trinitatis fidē, ac longitudinem uitę, & immortalitatis: latitudinem in charitate, altitudinem in spe, qua se erigat, &c. par. 1. columna 144. f
Arcam cōstruxit Noe de lignis imputribilibus & Christus Ecclesiam de victuris in sempiternum hominibus, quę sicut arca natat in fluctibus, par. 1. col. 143. c
Arcam ingredientium ordo, par. 1. col. 162. e
Arcam detectam uidere soli Pontifici licebat, p. 2. col. 354. e
Arca testamenti non leguntur habuisse Iudęi post captiuitatem Babylonicam, nec propitiatorium, nec responsa in rōnali summi sacerdotis, nec vnctionem regum & Pontificū. Et hoc etiam confitentur Iudęi moderni, &c. par. 4. column. 2386. f
Arcanorum hęresis refutatur, p. 1. col. 32. d
Archidiaconi, decani, curati, possunt dici asini prælatorū qui supportant eorum onera, par. 1. col. 710. f
Archiepiscopus dicitur Archisynagogus, & quare, par. 5. col. 177. c
ad archiepiscopum, referendum est, quod per inferiores eo, corrigi non potest, p. 2. col. 1329. b

Arcturus est quædam constellatio, &c. par. 4. col. 1865. e
Arcturus in axe cœli septem stellis lucet, semper uersatur & nunquam mergitur, par. 3. col. 123. c. & col. 343. c. & column. 360. f
Arcus cœlestis quare datus a Deo, & quot habeat colores, &c. par. 1. col. 168. d
Arcus cœlestis nunquam nisi de sole resplendet, p. 1. ibid.
Arcus dicitur iudicium Domini, & ratio quare, & de eius uariis significatis, par. 4. col. 955. a. b
Arcus erat quasi uisibile signum Dei virtutis inuisibilis inherens aeri intensionem & remissionem quodammodo gubernandi, p. 1. col. 168. f
Arcus qui in cœlo positus ceruleo & igneo colore tinctus, nō est iris, p. 1. col. 168. e
Area, areola, & arcolum, quid dicantur, par. 2. col. 1418. f
Arena non accipitur in scripturis sacris communiter pro continuo sed discrete, ut non significat magnum sed multum, par. 3. col. 102. d
Areola est portio terrę benef. eminata, quę delectat ualdę uisum quando incipiunt semina pullulare, par. 3. columna 1861. c
Argentum, eloquium signat, par. 4. col. 638. d. & col. 1133. c
Argentum offert qui confitetur quod bene credit, par. 1. col. 875. & 876.
Argenti claritas ex usu seruatur, sine usu in nigredinem uertitur, p. 1. col. 785. f
Argentum sonat & lucet, par. 1. col. 878. e
Arguens alium & existens in crimine an & quando peccet, p. 5. col. 145. c
Argui grauius est quam accusari, par. 3. col. 475. b
Argumentum dicitur tripliciter, par. 6. col. 833. c
Argus qualis fuerit, describunt fabulę Poetarum, par. 4. col. 1080. e
Arida Genescos primo expressu naturę est, par. 1. col. 15. b
Arida & terra quomodo differēter dicuntur. Et arida raro in bono accipitur, parte 1. col. 1415. b
Aries si Deo uouetur, sanctus appellatur, nec licet eum tondere ad communes usus, par. 1. col. 1400. d
Aries Christus dicitur, ducatum prębens ouibus, pa. 1. column. 978. e
Aries qui pro Isaac immolatus est non putatiuus sed uerus aries erat, par. 1. col. 267. e
Aries mactatus redemit Isaac, Dominus occisus saluauit nos, par. 1. col. 268. b
Aries qui pro Isaac immolatus est, nō putatiu⁹, sed uerus est ideo magis putatur angelum eum aliunde attulisse, quam ibi de terra post sex dierum opera procreasse. Dicunt enim Hebręi, quod ibi fuit paratus a principio creationis mūdi, scilicet sexta die, in qua formauit Deus animalia, sed ficticiū reputandum est, par. 1. col. 267. e
Arietis illius in signum qui pro Isaac immolatus fuit solēt Iudęi in cornu clangere, p. 1. col. 267. d. e
Arietes duo offerebantur in consecratione summi sacerdotis, & quare, par. 1. col. 801. c
Arietes dicuntur duces Christiani gregis, par. 2. column. 699. a. Interl.
Arioli sunt deceptores & adulatores, qui ueneficis uerbi auditus multorum corrumpunt, & a ueritate auertunt, p. 1. col. 1081. c
Arioli, magi, & malefici, qui dicuntur, & quomodo differūt, parte 4. col. 1504. e
ariopagum quid significat. Et unde dicitur, parte 6. columna 1172. e
arista spicarum summitas est, p. 3. col. 249. b
aristobolus post captiuitatem Babylonicam primus sibi imposuit diadema regni Iudęorum. A captione enim Sedechię per 484. annos nullus fuit rex apud Iudęos prater istum, &c. par. 4. col. 237. b

ari-

Index.

aristoteles & si minus inter alios Philosophos dicitur errasse, tamen errauit in multis, &c. p. 3. col. 1747. c
 arma precipua quibus miles Christi armatur sunt patientia & benignitas, &c. p. 6. col. 313. a
 arma de directo plus sunt in defensionem quam in offensionem p. 1. col. 119. b
 arma, scuta, & uexilla militum ponuntur supra sepulchra eorum, ad memoriam eternam, quod mortui sunt in defensione gentis suæ, & unde hoc trahitur, p. 4. col. 2351. c
 armorum genera quinque sunt ad inuadendum. Inter quæ tria feriunt de prope, alia uero percutiunt a longe, p. 3. col. 401. c
 armatur lectione illorum, qui ante aduentum Christi in lege iustificati sunt & nobis certantibus contra demones ueniunt in auxilium. Et de hoc figura, p. 2. col. 14. c
 armamentarium dicitur domus saltus, &c. p. 4. col. 216. e
 aromathaim vel Ramathaim interpretatur excelsa duo, ut duæ intelligantur tribus regalis scilicet & Sacerdotalis. p. 2. col. 313. a
 arnon est rupes in sublimi porrecta in finibus Amorrhæorum inter Moab & Amorrhæos, p. 2. col. 89. c
 aromatica in sepulchris regum comburebatur, non solum contra cadaveris foetorem, sed etiam ad defuncti honorem, p. 4. col. 817.
 aromatum domus quam Ezechias legatis regis Babylonie ostendit, quæ & qualis fuerit, p. 2. col. 970. d
 arrius in Alexandria una scintilla fuit, eius flamma totum orbem depopulata est, p. 4. col. 1362. f
 arrius inter alios Hereticos videtur magis Christum noluisse negans eius deitatem. Similiter soluit humanitatem negans Christum habere animam humanam. &c. p. 4. col. 1354. c
 Item, par. 1. col. 1017. c
 arrius superbia inflatus, asseruit contra articulum trinitatis. Contra hunc errorem congregatum est concilium generale 318. Episcoporum in Nicæa ciuitate Bithiniæ, p. 6. col. 1537. c
 arrius quia uerbum suppleret locum anime: Improbatur, p. 5. col. 1030. f. Item par. 6. col. 820. f
 arrius dixit quod pater & filius essentialiter distinguuntur, sicut & personaliter, quod est erroneum, par. 5. col. 1018. f. Item par. 3. col. 1662. e
 arrius dixit quod uerbum secundum naturam uerbi, sic factum Et ex quo loco ad hoc sumit dicendi occasionem, par. 5. col. 1033. c
 arrius quomodo turpiter mortuus fuit, & per hoc sui cõplices confusi sunt, p. 4. col. 1365. c
 arrius per eum figuratur, qui multitudinem populi præparabat ad pugnam, par. 4. col. 2547. c
 arrianus iuuenis ausus scellam lignum ex templo Alexandrino euellere fragmento ligni inuestina sua perforauit, par. 2. col. 348. d
 arrianus uide in Eremitas.
 arriani quomodo per simplices Christianos conuicti sunt, & Catholicam fidem acceperunt, par. 4. col. 2365. c
 arriani vituperant eos qui sese dum ad necem queruntur occultant & persecutores effugiunt, p. 2. col. 447. b
 arrogans quis dicitur, par. 3. col. 383. c
 arrogans non esse, sed uideri humilis cupit. Ibidem.
 arrogans frequenter, ut reuerentius audiatur, zelo ueritatis loqui se dicit, licet amore proprie laudis moueatur. p. 3. col. 331. a
 arrogans non aduersariorum dicta superare sed suam sapientiam ostendere festinat, p. 3. col. 305. b
 arrogantis mos est, quia qui ad blanda descendit uilescere se putat, ideo mox increpat, ut timeatur, par. 3. col. 334. f
 arrogantis modus est cum disputat, de scientia & eloquentia se iactare, p. 3. col. 307. c
 arrogantis modus est suam scientiam nimis magnificare, p. 3. col. 317. c
 arrogantis proprium, ut cum rectum uel prauum etiam inserat,

inde eleuetur, & quasi doctior reuerentiam a melioribus exigat, p. 3. col. 178. d
 arrogantis proprium est, ut multa quæ dicit pauca putet, pauca quæ audiuit, multa, p. 3. col. 331. a
 arrogantes inueniunt prædicatores, humiles, uero cõtemptores, par. 3. col. 2038. d
 arrogantes ecclesie defensores quamuis ordinem dicendi non teneant, tamen aduersarios uirtute dictorum perturbant, p. 3. col. 304. e. f
 arrogantes qui pro hominum laude uolunt benigni apparere, ire motum deputant quidquid geritur censura disciplinæ, & dum pro hominum laude benigni uolunt apparere, a bonis rectoribus opprimi æstimant, quos inuitos cernunt a uiciis coerceri, p. 3. col. 334. f
 arrogantes graue se damnum perpeti iudicant, si scientiam suam loquendi breuitate constringant. Tanto enim semet ipsos credunt doctiores ostendere, quâto se potuerint multipliciter loquacitatis aperire, p. 3. col. 331. a
 arrogantes quia sepe sentiunt silentii reuerentiam non deferri, dum sibi silentium exigunt, quod non merentur, specie tenus Deum præferunt, p. 3. ibid.
 arrogantes si qua obscurius dicunt, repetunt, non quo auditoribus profint, sed quo eorum iudicio uideri, eloquentes uolunt. ibid.
 arrogantes multa & inepta loquuntur, & in locutione sua semper incipere student, quatenus ipsa locutione suspensos auditores faciant, quo quasi nouum audire aliquid expectet, p. 3. col. 327. a
 arrogantes dum non possunt respondere iuste sunt, reprehendunt mentiundo, quæ non sunt. ibi.
 arrogantes hoc proprium habere solent, quod auditoribus suis ne quid forte inordinate dixerint, tunc requirunt, cum se laudabiliter aliquid dixisse cognoscunt. Hoc autem faciunt, non quod de dictis suis ambigunt, sed quod ab auditorum iudicio fauores querunt, p. 3. col. 325. a
 arrogantes per humilitatis speciem ornari concupiscunt, ne videantur tumidi, ut sunt, quomodo & per quid, par. 3. col. 316. per totum.
 arrogantium persona designatur per Eleazarum, qui Elephanta interficiens occubuit, par. 4. col. 2384. e
 arrogantium prædicationem nullus admitteret, si non aliquid humilitatis imagine permiscerent, par. 3. col. 318. e
 arrogantium fraus est, ut tunc de errore requirere studeant, quando se nouerint non errasse, qui rursus requirere uel argui despiciunt, si quando se errasse ueraciter cognoscunt Ibid.
 arrogantium grauis labor est, si quod sapiunt non ostendunt par. 3. col. 306. c
 arrogancia persuadet ut quisque semetipsum ignoret, par. 2. col. 1230. d
 arrogancia difficilior quam auro caremus & geminis, parte 3. col. 1675. c
 arrogantia uicium aliquando intuentibus fœtet in sacerdotibus & Leuitis, qui ad exemplum humilitatis positi sunt in circulo altaris uelut specula quædam, & de altari Domini quod debet incensi suauitate fragrare, odor teterrimus superbiæ retinet, p. 2. col. 163. c
 arrogare sibi hominem quod non est, sicut grauis culpa est, sic culpa nulla est, si humiliter dicat quod bonum est, p. 2. col. 363. b. Item p. 3. col. 331. b
 ars nescit uicium. Et si in omnibus artibus male agitur, non ex eis, sed ex hominibus, p. 3. col. 950. e
 ars licet imitetur naturam, tamen opera artis non assequuntur naturæ perfectionem. Et hinc est, quod tinctores pannorum non possunt facere colorem ita uiridem sicut natura in terræ nascentibus facit, p. 5. col. 140. f
 ars & natura sicut procedunt de imperfecto ad perfectum, ita etiam reuelationes diuinæ secundum promissum temporis, quæ
 Pro-

Glossæ ordinarię, & Nicolai de Lyra.

Prophete posteriores ad tempus Christi appropinquantes, clariore habuerunt reuelationes de Christo, quam priores, par. 5. col. 360. c.

Ars magica reperta fuit in parte orientali respectu Iudææ, ubi Balaam magus habitabat, quia a tempore Iudicum Iudæi, ceperunt magicis artibus uti, par. 4. col. 43. c.

ars magica vel diuinatiua quæcunque, non se extendit ad aliquid requirendum ab intelligentis separatis, p. 4. columna 1507. c.

Ars magica nescit benedicere, nec dæmones. Impiorum nullus benedicere nouit, p. 1. col. 1329. c.

Ars magica quæcunque, per dæmones est, ut sunt consultationes & pacta quædam, & ligaturę quę sunt in quibusdam rebus suspendendis & alligandis, &c. par. 6. col. 279. b.

Ars tentoria primum per Iabel adinuenta est, p. 1. col. 121. c.

Ars ad interpretandum somnia, dicebatur diuina sciētia. De qua dicunt Socratem exclamasse Atheniensibus, laudantē sciētiā diuinationis somniorum, & dicentē: Absit hoc à me, ut hanc vestram quam experti estis per somnia dicam esse falsam sententiā, sed &c. p. 4. col. 1545. c.

Artes mechanicę sunt quædam hominis iuuamenta in corporali vita, & significantur per bestias & iumēta, p. 1. c. 27. c.

Artes mechanicę à quibus & propter quid inuentę sunt, p. 1. col. 127. c.

Artes oēs absque doctore non discimus. Sola hæc tacendi, rā uilis & tam facilis ut præceptore nō egeat, p. 3. col. 1766. c.

Artibus liberalibus ne Christiani imbuerentur prohibuerūt pagani, p. 2. col. 396. c.

Artaxerxes secundum Iosephum fuit filius Darij Hytaspis, & vocat eum Xerxen diminutiue. Secundum uero Ra. Sa. fuit filius Asueri & reginæ Hester, p. 2. c. 1340. f. Et col. 1420. f.

Artaxerxes secundum Ra. Sal. nomen commune est regnum Persarum: sicut reges Romanorum nomine regni vocabantur Cæsares, & omnes reges Aegypti Pharaones, p. 2. col. 1298. f. Et col. 1310. f.

Artaxerxes qui Epistolam accusationis a Samaritis suscepit, & uenit Ierusalem & templum construere, quis fuerit, par. 2. col. 1298. f. Et col. 1299. c.

Artaba est genus mensurę continens tres modios, sed cuius quantitatis sit modius hic acceptus non habetur, pa. 4. col. 1786. c.

Artelabus, p. 1. col. 950. f. Itē quid dicitur & unde oritur, &c. p. 4. col. 298. d.

Articulus ueritatis diuinę essentię: & articulus suę prouidentię, quantum ad premiationem boni & punitionem a mali. Illi duo articuli semper fuerunt necessarij ad salutem, par. 4. col. 1491. b. c.

Articuli fidei duodecim: licet quidam distinguant quatuordecim, quorum quidam pertinent ad diuinitatem, & quidam ad humanitatem, p. 6. col. 1677. c.

Articuli fidei sunt principia omnium credibilium, & ideo fides (quæ est uirtus intellectualis) est illius intellectus, qui est proprie habitus principiorum, p. 4. col. 1046. f.

Articuli duo sunt principales nostrę fidei, scilicet articulus sctę Trinitatis, & articulus incarnationis, p. 4. col. 1489. b.

Articuli duodecim notantur in duodecim lapidibus preciosis, p. 6. c. 1677. c.

Artifex in ædificatione quatuor agit. Primo disponit modum fundamenti. Secundo disponit quantitatem ædificij. Tercio cogitat illud bene stabilire. Quarto ponit lapidē angularem, cui possint alij coniungi, p. 3. col. 350. f.

Artifex creatus completo artificio, remouet manum suā ab eo, qui tamen factor est, & non conseruator. Sed artifex omnium Deus, quia non solum factor, sed etiam conseruator est: nō abstrahit manum, quia si subtraheret a formato, illud in nihilum decideret, p. 3. col. 1508. f.

Artifex prius fundamenta ponit postea fundamento posito ædificationis membra distinguit, p. 1. c. 6. c.

Artifices eiusdem artis inuidia inuicem concitantur, & quare p. 5. col. 250. f.

Arua tempore pacis sunt speciosa, quia sunt bene culta & fructificantia, & sic dicuntur metaphorice cantare. Et è contrario conticere, quando sunt destructa ab aduersariis, sicut pratum dicitur ridere, quando viret: & plorare quando ariet, p. 4. col. 771. b.

As assis est genus nummi, p. 5. col. 195. c.

As in ponderibus hoc est, quod in numeris est unum, p. 5. col. 886. f.

Ascalo antiquitus uocabatur Philisthiim, unde & regio postea vocata est Philistæa, & habitatores eius Philisthiim, p. 4. col. 1943. c.

Ascensus in labore est descensus in uoluptate, pa. 3. col. 96. d.

Ascensio Christi figuraliter significatur, p. 2. colum. 757. c. Et col. 1623. c. Et col. 1624. f.

Ascensio Christi i Ioseph fuit figurata, qui scilicet Ioseph currum meruit, & præco præconauit ante eum. sic Christus ascendit currum coelestis regni, p. 1. col. 407. a.

Ascensus contemplationis Philosophorum, & etiam Theologorum sanctorum, incepit in admiratione, qui doctores sancti uidentes scripturas sacras, confidentes de diuino auxilio intellectum earum sanum inquirere ceperunt, non sic Philosophi, quib. non fuit reuelatum, p. 3. col. 1343. c.

Ascendentis Christi uestigia in loco, quo stetit adhuc sunt, & locus ille non potuit continuari pauimento cum reliqua stratorum parte respuens quæcunque ei applicabantur, excussis in ora apponentium marmorib. &c. p. 6. col. 977. b.

Ascenderunt differenter Elias, Enoc & Christus, p. 3. co. 2214. f. Item p. 2. col. 859. b.

Ascendere ex aduerso est quibuslibet potestatibus prauē agētib. rationis libera uoce plane contraire, p. 4. col. 1168. c.

Ascendere incipiens, quia multos inuenit obsistētes, a linguis eorum petit liberari, p. 3. col. 1417. b.

Asia duplex, scilicet, maior & minor, & de eadem situ, & earum nominatione, p. 6. col. 1450. f.

Asia pars quædam Asiæ, quæ proprie dicitur Asra, quamuis Asiam alij dimidium orbem terrarum alij tertiam partem posuerunt, p. 2. col. 82. f.

Asina Balaam quod illa uerba intelligeret uel formaret, non est sic accipiendum, sed formata fuerunt, uirtute Angeli mouentis linguam asinæ ad prolationem uerborum in confusionem ipsius Balaam, p. 1. col. 1337. c.

Asinus qui portauit ligna holocausti, quando Abraham noluit immolare, &c. illum eundem (ut Hebræi dicunt) equitaturus est rex Messias quando ueniet, &c. par. 1. col. 521. c.

Asinus utrū & quomodo uerē & proprie nominari possit uir literatus & contemplationi deditus, p. 1. col. 465. a. Et col. 466. f.

Asini ut nascerentur uelocissimi, arbitrantur quidam Anna (sic enim nūcupatus est) onagros asinabus admisisse, & huiusmodi reperisse concubitum. Alii dicunt quod equarum greges ab asinis primus fecit ascendere, p. 1. col. 375. c. Et col. 375. f. Item, p. 2. col. 1287. a.

Asini primogenitum oue commutatum quid moraliter significet, p. 1. col. 606. d.

Aspectus impudicus est ualde periculosus, quia Dauid tam sanctus & bonus per hoc fuit tractus in adulterium, par. 2. col. 572. f.

Aspectus arcę bene fuit phibitus Leuiticis & Dei cultoribus, immo etiam introitus tabernaculi, donec omnia essent inuoluta sub pōna mortis, nec opera in aliquo modo retraherent ad uidendum ea quę interius essent, p. 1. col. 1178. Item p. 2. col. 340. f. Et col. 349. d.

Asperio sanguinis uictimę super populum fuit in signū professionis legis, p. 1. col. 724. d.

Asperio sanguinis septenā denotabat expiationē quæ signabatur per septenarium, p. 1. col. 933. c.

Asperfi

Index.

asperſi ſunt ſacerdotes & eorum uestes ſanguine, pa. 1. colum.
805.c
aspicere Dei approbare, p. 1. col. 114.2
aspis immaniſſima in Aegypto: a quodā patre familias domi-
ta, quotidie de cauerna egreſſa, a menſa eius annonam, per-
cepit p. 6. col. 1286.e
Item p. 3. col. 216.d. Item p. 4. col. 478.d.
aſſiduitas mendacii iocofi uel officioſi dupliciter dicitur eſſe
mala, & quare p. 3. col. 2011.c
aſſyrii dupliciter abuſi ſunt poteſtate a Deo eis conceſſa con-
tra Hebræos, & c. p. 4. col. 128.f
aſſyrii ducentes decē tribus in captiuitatē, poſuerunt vt dicit
Rab. Sal. idola quæ coluerunt ſuper humeros eorum in iti-
nere, vt ſic appareret, quod dii quos colebant non potue-
runt eos ſaluare contra Aſſyrios, p. 4. col. 1875.b
aſſyriorum regio fuit ab Euphrate uſque ad Tigrim & quos
antiqui Aſſyrios uocant, nos Syros, patrem ponētes pro
toto, p. 4. col. 203.a
aſſyriorū regnum incepit ab antiquo Bello, & c. p. 2. c. 1561.c
aſſyriorum regum ſupputatio, p. 2. col. 1559.c
aſſyriorum regum hic modus eſt, trāſſerre gentem ſibi ſubie-
ctam de terra ſua natia ad aliam, vt ſit magis ſecura de e-
ius ſubiectione, p. 2. ibi.
aſſyriorum regnum eſt omnium antiquiſſimum, p. 4. c. 626.d
aſſiſtentia angelorum bonorum & etiam malorum corā Deo
tripliciter ſumitur. Primo proprie. Secundo large. Tertio
largiſſime, & c. p. 3. col. 15.d
Item p. 2. col. 1558.f
aſſumptio beatæ uirginis, debet eſſe valde celebris omni popu-
lo Chriſtiano, p. 2. col. 765.c
aſſumptio beatę uirginis figuraliſter ſignificatur per exaltatio-
nem Eſter, quæ ducta eſt ad cubiculum regis Aſſueri. p. 2.
col. 1624.f
aſſumptio beatæ uirginis pro allegoria adaptatur ad pſalmū:
Domini eſt terra & plenitudo eius, & c. p. 3. col. 596.f
aſſur diabolus ſignificat cuius tyrannidis ſimilitudo præceſſit
in Aſſur, p. 4. col. 131.a
aſtare dupliciter accipitur pro ut de angelis dicitur, par. 2. col.
1542.f
Item p. 3. col. 14.2
aſtaroth Carraim terra Gygañtum quædam in ſupercilio So-
domorum quos interfecit Chodorlaomor ſunt hodie duo
caſtella in Batanea eo nomine nouem inter ſe milliaribus
ſeparata, p. 2. col. 96.a
aſtarte Sydoniorum Dea erat quam Græci ἀφροδιτις, Latini
Venerem, p. 2. col. 899.a
aſtyages rex Medorum & perſarum ſomnium habuit, quod
coniectores ſibi exponentes, dixerunt de filia ſua nati-
tuum filium, qui totam terram illam occupaturus eſſet, & c.
p. 4. col. 374.c
Item p. 5. col. 711.c
aſtra matutina quomodo Deum laudare dicuntur, par. 3. col.
365.b.c.
aſtrorum curſibus qui uitas hominum & geſta perquirunt, &
qui auium volatus & huiusmodi obſeruant, caſtra domini
polluant & c. p. 2. col. 45.a
aſtrologia, geometria & alia huiusmodi, ideo deſpectæ ſunt à
noſtris, quia nihil ad ſalutem pertinent, ſed mittunt in erro-
rē, & dū ſtudent in his curā animæ non habent. p. 6. c. 618.f
aſtrologi licet in circumſitione motuum planetarum. ecentri-
cos & epicyclos poſuerunt, tamen nō ex hoc certitudinali-
ter habetur, q̄ iſta ſint cauſę taliū uarietatiū. & c. p. 3. c. 360.f
aſtrologi quomodo quædam legunt in publico, & quædā (ſc.
q̄ eſt ſuperſtitioſum & falſum) legūt in ſecreto, p. 3. c. 1560.t
aſtronomia ubi & per quos primo inuenta eſt. p. 4. col. 343.c.
Item p. 2. col. 967.c. & 975.a
aſtronomiam an ſciuerunt Abrahā & Iſaac, & c. & an primus
eam Abraham docuit in Aegypto, p. 1. col. 299.a.c

atronomi, an perceperunt vel nō. Et quare non in ſcriptis re-
liquerunt miracula facta in retrogradatione & ſtatione &
eclipſi ſolis tempore Chriſti, & quomodo error non cōtia-
git in compotis, & c. p. 2. col. 971.c
aſtruphus Lōgobardorum rex in Italia multum afflixit eccle-
ſiam, p. 6. col. 1615.c
aſuerus mandauit populum requieſcere durantib. nuptiis E-
ſter ab operibus ſeruilibus, & ſolutione tributi per omnes
prouincias, p. 2. col. 1624.f
aſyla quare nō in ſacris & tēplis aperuit domin. p. 1. c. 1445.b
atramentarium Græce calamarium, quia in eo calami repo-
nuntur. Alii ſignificantius thecas vocant, quia ſcriptorum
calamos tegant, p. 4. col. 775.a
atrium quod erat circa tabernaculum deſcribitur. Erat nāque
platea magna ſub diuo, hans in longitudine centum cubi-
tos, & c. p. 1. col. 775.a
atrium quale circa tabernaculum fuit ordinatum, par. 1. colu.
777.c
atria tria habuit templum Salomonis. Et quomodo apellabā-
tur, & ubi ſituata. & c. p. 4. col. 829.c. & col. 1137.c
Item p. 3. col. 1430.f
Item p. 2. col. 730.f
attributa diuina ſunt idem cum eſſentia diuina, tamen ſignā-
tur per modum qualitarum ſibi adiacentium, & ſic compa-
rātur comē, quia ſicut comē inherēt capiti & adiacent ei,
p. 3. col. 1862.f
attributa trium perſonarum in diuinis quę & qualiter dican-
tur. p. 3. col. 1978.f
auaritia eſt ſāgax & uerſuta, multos ſibi ſubiugat, parte 1. col.
199.b
auaritia multa mala inducit, p. 1. col. 1332.d
auaritia dicitur idolorum ſeruitus. Quod intelligendum eſt ſi
militudinarie & nō proprie, ſicut etiam quodlibet uicium
idololatria dici pōt per talē modū loquēdi, p. 1. c. 1. 1529.c
auaritia idololatrię equatur, & quare p. 6. col. 558.e. & colum.
631.c
auaritia quomodo & quare dicatur peccatum ceteris grauius
& ſceleſtius, p. 3. col. 2023.c
auaritię genus omne reprehēditur in trib. p. 5. col. 136.d
auaritia & ſuperbia quomodo & qua conſideratione dicitur
utraque eſſe initium omnis peccati, p. 6. col. 723.b
auaritia & ſuperbia dicūtur titiones fumigantes. & quare, p. 4.
col. 80.c
auaritia qui vaſtatur in mente, impetiginem habet moraliter
in corpore, quę ſi in paruis non compeſcitur, ſine menſura
dilatatur, p. 1. col. 1096.f
auaritia dum animum delectat, exulcerat, quia dum acquire-
re nititur, ad inimicitiam accenditur, p. 1. ibid.
auaritia quare & quomodo eſt excecatio mentis & obrene-
brationē inducit in omnibus operibus, p. 5. c. 135. & c. 136.f
auaritia deſideratis reb. non extinguitur, ſed augetur. Nam
more ignis cum ligna quę conſumat acceperit, exereſcit, &
vnde uidetur ad momentum flamma comprimi, inde paulō
poſt cernitur, dilatari, p. 3. col. 217.b
auaritia & inuidia, quā deteſtabilia vita ſint exemplo mon-
ſtratur, p. 1. col. 101.c
auarus diuina ſententia digna ſeueritate condemnatur, pa. 2.
col. 843.c
auarus & cupidus differunt, p. 6. col. 955.a
auarus hincinde inſidiatores metuit, & continua moleſtia tōr-
quetur, p. 3. col. 217.b
auarus ſurripit aliena, aliquādo per elationem, quia querit præ-
eſſe, Rapit aliquando timore penurię, cum ſua ſibi ſufficere
non poſſe ſuſpicatur, p. 3. col. 218.d
auari pæna dī ad ſimilitudinem illius qui nimis comedit, & ſic
artatur intra pellem ventris, quæ non poteſt ultra extendi.
Inde tūc cauſantur torſiones & dolores, & ſic tales rapinæ
uertuntur in dolorem raptoris iudicio Dei punientis, p. 2.
d

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

col. 218. f
Auaro deest tam quod habet, quam quod non habet. p. 1. col. 19. d
 Item p. 3. col. 615. b
Auaritiam latentem, paruulæ rei cupido signat. parte quarta. col. 1139. b
Auari idolum est pecunia. p. 3. col. 2034.
Auari plerumque penuria puniuntur. p. 2. c. 287. c
Auari designantur per accipitrem, qui mansuetus videtur. p. 1. col. 1541. a
Auaritia quæ omne genus hominû quasi totum corpus cõmaculat, designatur per lepram toto corpore florecentem. p. 1. col. 1024. d
Auaritia est velut amphora, & quasi os patens, quæ os cordis in ambitu apertum tenet. p. 4. col. 2209. f
Auaritia designatur p radicem iuniperi, quæ radix est omnium malorum quasi spinarum. p. 3. col. 282. f
Auaritia doctoris ecclesiastici quædam est bona, & quædã peruersa. p. 4. col. 2057. a. b
Auaritia clericorû & religiosorum quam damnabilis sit. Nam plerique ællinant mendicantes religiosos hypocritas, habentes speciem religiositatis propter quæstum, & non propter Christum, & sic faciunt Christo barbam de straminibus, secundum æstimationem malorum. p. 2. col. 228. f.
Auaritiæ stimulis muki excitantur in his quæ appetunt, & si eosdem obtusi sensus homines cernimus, & qui ad bona videnda cæci sunt, excitantibus præmiis ad peragenda vigilantes fiunt. p. 4. col. 2209. b. c
Auarius nihil est Romanis & Iudæis, Græce & Latinæ testantur historix. p. 4. col. 44. d
Audacia sicut in via sæculi fortitudinẽ, timor debilitatem parit, ita & in via Dei audacia debilitatem, timor Dei fortitudinem. p. 3. col. 67. b
Auditor humilis in auri aureæ comparatur, & quare. p. 3. col. 1712. d
Auditores sunt sata per quæ discipuli transunt cum sollicitè doctores inspiciunt quomodo vnumquemque attrahere possint ad salutem, & c. spicas vellunt, fricant, & c. p. 5. col. 216. f
Auditores plures simul magis proficiunt, quam vnus solus, & quare. p. 3. 2230. f.
Auditores, duo faciunt attentos. p. 3. col. 162. f
Audientibus magis opera suadent quam verba. Ideo magis præconiis remunerandi sunt qui negligentibus magistris de solis verbis proficiunt. p. 6. col. 680. f
Auditorio in publico quidquid facien dũ cognouimus. mutua inter nos colloquutione tractemus, & qualiter singula castigatione cordis vel corporis complere valeamus, solerter perquiramus. p. 2. col. 1381. b.
Auditus appellatur intelligentia, & cælum anima eius qui est præditus ratione. p. 4. col. 12. a
Auerrois negat Deum habere rationẽ causæ efficientis in productione mundi, & tamen dicit eum habere rationẽ causæ finalis. p. 6. col. 1175. c
Auterisio paruulorum, & prosperitas stultorû, est occasio mortis culpæ, & perditionis gehennæ, paruulorum, scilicet seniu, & stultorum quæ nuntum ad Deum. p. 3. col. 1607. b
aues innituntur pennis volantes vt pisces quibusdam suis alis natantes. p. 1. col. 24. d
aues sua norunt tempora, ut sciant quando ad calida festinant loca, rigorem hyemis declinare debeant, & ueris principio ad solitas redire regiones. p. 4. col. 644. c
aues plurimæ, & si in terris aliquando requiescunt, foetusque faciunt, non tamen de terra sed de mari viuunt, & libetius mari quam terra utuntur. p. 1. col. 25. b
aues quæ sine aquis non viuunt, quæ etiam in profundo sæpe sicut pisces latent, nonnunquam super terram egredi solent, maxime cum foetus faciunt & nutriunt. p. 1. ibid.
aues & animalia bruta, suo garritu uel uolatu aliquos euentus

& effectus sentiunt, eo quod nõ habent intellectum distrahentẽ, videlicet sensitiuam, & secundum talẽ immutationẽ incipiunt garrire uel mouere de loco ad locum. p. 4. col. 44. f
aues & uolucres quo die & de qua materia sint productæ, & quare potius de elemento aquæ creatæ dicantur quam de aliis elementis. p. 1. col. 24. d
aues quas a cadaueribus abigebat Abraham Iudæorum tutelam a Deo susceptam significant. p. 1. col. 211. a
aues & pisces utrum ex elementis sint productæ passiuè solum aut etiam actiue. p. 1. col. 24. d
auium natura ex aquis processit, sed in aere habitationem acquisiuit sibi. p. 1. col. 1237. a
auium esum, non ferarum, non quadrupedum, nec terrestriû animalium Deus populo in deserto nauscenti de mãna celesti tribuit, & quare. p. 1. ibi.
auim garritu & uolatu an & quando sumi possit diuination. p. 4. col. 44. f. Vide etiam in **Auguria**.
auferam de spiritu tuo, & c. habet translatio nostra, sed in Hebreo habetur: Afferam de spiritu tuo. Similiter: Afferens de spiritu qui erat in Moyse, & c. Et satis consonat cum traslatione Chaldaica, & sed postea per uitium alicuius scriptoris fuit interposita u. & c. p. 1. col. 1238. d
auferam de spiritu tuo, & c. quomodo intelligendum. p. 1. col. 1234. d. e. f. 1235. a. b
auferes malum, id est, malignum de medio tui, secundum Græcum, in masculino genere, non hoc malum, quamuis intelligi possit aliter, ut unusquisque malum uel malignum ex seipso auferat, & c. p. 1. col. 1603. c
augurari non omnis dicendus est, qui ex auibus significationẽ capit. p. 1. col. 1073. b
auguri a domino infundi quod loquatur non mireris, quãdo infusum legis in Euangelio est principi sacerdotum uni ex persequentibus Christum quia oportet unum hominẽ mori pro populo. p. 1. col. 1350. e
augurium quid sit, & c. p. 1. col. 1073. c
auguria, diuinationes sunt per garritum seu uolatum auium, p. 1. col. 1349. a
 Item p. 2. col. 978. f. 1249. c
 Item p. 4. col. 44. f
auguribus, & is qui in cædentibus auspicia captant, lupi ferunt omnia, aut vulpes, aut accipitres, aut corui, aut aquilæ, aut huiusmodi, quæ Moyses his de causis notauit immunda. p. 1. col. 1352. c. f
augustus Cæsar quare mandauit, vt describeretur vniuersus orbis. p. 5. col. 1252. b. c
auicenna Mahometum suum prophetam reprehendit de præmiatione futura in alia vita. p. 5. col. 1324. f
auibus acquirendi pro domino blasphemant, pro precibus rerû menti; peierat, & ita tota tota die non uest in eius ore laus Dei. p. 3. col. 950. e
auis in Aues, & c.
aulam cælestem nullus cum corruptione præsentis uitæ potest intrare, sed ante obitum suum debet quisque corporis castigatione & cordis compunctione regni pulsare introitum, p. 2. col. 1632. f
aurea mitra sacerdotis. p. 1. col. 72. e
aures obturare ne audiant sanguinem quid. p. 4. col. 301. b
aures incircuncisas vocat Ieremias quæ indifferenter auscultant omnia. p. 4. col. 632. f
aures suas qui abscondit ne audiat, & terga in faciem legentis obuertit, quomodo intellet, ad quem sonus uocis uix accessit. p. 1. col. 866. e
aures ad quæ & qualia, & quomodo patere uel claudi debeant. p. 1. col. 520. f
aures quædã sunt claudendæ, & aliæ aperiendæ. p. 1. c. 1353. b
aurifex uas necessariû facere uolens, frequenter admouet igni, subdit mallæis, ratoriis perstringit, ut purgatius fiat, ut ad speciem quam prospicit artifex, perueniat. p. 1. col. 1431. a
 auriga

Index.

Auriga quādo videt bouem onere depresso, subleuat iugū, ut alleuiatus vires resumat ad labo andū, p. 4. col. 188. c. f.

Aurora est medium inter tenebras noctis & lucem perfectam diei, p. 5. col. 119. g.

Aurum obscuratum est quando sacerdotum vita, quondā per gloriam virtutum clara per actiones infimas ostenditur reproba, p. 4. col. 1006. a.

Aurum quantum sono vincitur, tantum splendore vincit cetera metalla, p. 1. col. 812. e.

Aurum Arabicum purissimū quod de Saba offertur dño: est pretiosissimum quod de Ophir offertur, parte 4. columna 1007. a.

Aurum in regione valde frigida, uidelicet aquilonari, generatur in visceribus terræ a calore solis terram penetrante, & materiam digerente, quæ magis est digesta in auro quam in aliis metallis, p. 3. col. 347. b.

Aurum, vitæ vel sapientie claritatem signat, par. 4. col. 637. b & col. 1133. c.

Aurum signat charitatem, quia sicut aurum omnia alia, metalla excelsit, sic charitas omnia Dei dona, p. 6. col. 1470. e.

Aurum, argentum & lapides pretiosi triplicem doctrinam bonam signant, sed lignum, scœnum, & c. falsam & cutiosam, p. 6. col. 219. c.

Aurum, argentum, lapides pretiosi, hæc tria ædificat cōtēptores sæculi, qui sua omnia pauperibus dant, parte 6. column. 219. a. b.

Auri minera quæ sunt in montibus prouinciæ Ophira a leonibus & bestis sæuissimis inhabitantur, & quomodo aurum inde abduci possit, p. 2. col. 770. f.

Auro & margaritis & monilibus adornatæ, ornamenta cordis & corporis perdiderunt, p. 6. col. 1325. b.

Auster incipiat flare, p. 3. col. 343. c.

Austri terram inhabitant, qui in ecclesia positi superni spiritus charitate perficiuntur, p. 4. col. 213. a.

Austeritas vitæ requiritur in euangelii prædicatore, p. 5. col. 71. c.

Autor libri Sapientie fuit vocatus Philo, disertissimus Iudeorū, qui licet Græcè ex sententijs Salomonis ipsum cōpilaauerit, non tamē est eius autor principalis, sed Salomō, loquēdo de autoribus humanis, p. 3. col. 1885. c.

Autor libri Ecclesiastici fuit Iesus, filius Sirach: quem scripsit tēpore Simonis, filii Oniæ, vel post, par. 3. col. 1977. a. b.

Autor libri ecclesiastici non videtur orasse pro consecratione fidelium in vnam ecclesiam, sed magis orabat, pro cōsecratione Iudæorū in Iudæa disperforum, & in captiuitate detentorum, p. 3. col. 2153. c.

Autor libri ecclesiastici & alii Iudæi licet ignorarent modum implendi mysterium Christi quantum ad conditiones particulares, tamen credebant in quodam generali, quod multa miracula fierent in aduentu Messie in Iudæa, p. 3. ibid.

Autor libri Ecclesiastici fuit Hebræus, licet scripserit hunc librum Græcè, interierunt tamen hoc nomen Hebraicum, f. Iesus, p. 2. col. 2194. f.

Autorem esse alicuius rei contingit dupliciter, pa. 3. columna 412. d.

Autoritas iudicandi notatur per cathedram Moyfi in qua sederunt scribæ & pharisæi, qui eligebantur a populo ad iudicandum tanquam magis periti, p. 5. col. 377. c.

Autoritas librorum Tobie, Iudith & Machabæorum non est efficax ad probandum aliquid quod in cōtentionē vel dubium venit, & inter apocrypha computantur, p. 2. col. 1275. a.

Auxilium nostrum est Dei respectus, p. 3. col. 716. d.

Auxilium humanum, Deo etiam nobis auxiliante in uia morum non contemnendum. Nam homines in hoc sunt Dei adiutores, p. 1. col. 1230. f.

Auxilio diuino nudatus & qui in impietate uiuit nihil differt a bestia, p. 2. col. 427. b.

Auxilio Dei desistente, laborare potes cōtra vicia, sed nō vincere, & te pressio tua praua consuetudine humiliabitur: cor tuum, ut discas clamare ad dominum, & c. parte tertia, col. 1265. c.

Axis cœli habet arcturum, qui septem stellis lucet, semper versatur, & nunquam mergitur, parte 3. columna 123. b. & col. 343. c.

Azotii profluuio uentris laborauerunt eo, quod Arcam domini impie & nefarie iuxta mendacem Deum suum collocassent, p. 2. col. 348. d.

Azotii quib. Philisthiim arcam fœderis tradiderunt, plagis affecti, par. 2. col. 347. b.

Azymis uti quando & quare filiis Israel a Deo fuit præceptum, p. 1. col. 241. e.

Azyma comedere est, pure & simpliciter uiuere, p. 1. column. 155.1. a.

azyma comedit, qui recta opera sine corruptione uanæ gloriæ facit, & mandata misericordiæ sine peccati admixtione p. 1. col. 1221. a.

Azotus vrbs Palæstinorum potentissima de quinque quæ Sargon, qui & Sennacherib (Septem enim nominibus dictus est secundum Hieronymum) misso Thartan duce exercit⁹, expugnauit & tenuit, p. 4. col. 203. c.

B

BALIMPLURALIS NUMERI, Baal singularis numeri: idolum Sydoniorum, parte 2. col. 655. b. Interl.

Item p. 2. fo. 162. f.

Baal erat Deus Tyriorum, p. 2. col. 809.

Babel una in Hebræo scribitur per tres literas tātum, scilicet, per duplicem Beth, & Lamech, p. 4. col. 759. c.

Babylonia, nomen ciuitatis est, & etiam prouinciæ, p. 6. col. 1049. c.

Item p. 4. col. 2063. c.

Babylonia ciuitas magna. Et dicit Philosophus quod magis erat dicenda regio clauis muris quam ciuitas, p. 4. column. 251. col. c. 910. f.

Babylon ciuitas, ut dicit Hieronymus, habebat muros qui in quadro erant ædificati, & quodlibet latus habebat sedecim miliaria, quæ faciunt octo leucas, p. 4. col. 151. c.

Babylonia fuit triplex, una Chaldæorum: alia est in Aegypto, tertia est Rom. p. 4. col. 2063. c.

Babylon ubi regnabat Nabuchodonosor, est in medio climate terræ habitabilis, p. 4. col. 1556. c. Item est in Asia Babylonia, p. 3. col. 1414. c.

Babylon metropolis Chaldæorum fuit incensa pro magna p. per Cyrum & Darium, p. 4. col. 1052. f.

Babylon ciuitas dicitur mare desertum, propter attentionē Euphratis, quia Persiæ & Medi obsidentes Babylonem, & non potentes eam capere propter murorum altitudinē & spissitudinem, longe a ciuitate diuiserunt fluium Euphraten (qui per arcus per mediam ciuitatem transibat) in multos riuos, sic per arcus illos intrauerunt, parte 4. columna 206. f.

Item parte 4. columna 343. c.

Babylon capta fuit tempore conuiuii celeberrimi, quod Balthasar rex fecit, & eadem nocte captus & iugularus, & c. par. 4. col. 1565. a.

Babylon spiritualis æternum interitum dicit, par. 4. columna 914. d.

Babylon in Euphratem mersa est, p. quarta, colum. 914. d.

Babylonia destructa, non postea reædificata est, sed dicitur in medio esse lacus serpētib⁹ plenos, & c. Duæ ciuitates apud Medos dicuntur factæ ex ea: & c. p. 4. col. 252. b.

Babylonis usque hodie tantum reliquæ manent, quam posui Deus in sempiternam solitudinem, & c. p. 4. col. 1256. d. e.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Babyloniis nomine huius mundi gloria significatur. par. 4. co.

403.c

Babyloniæ regni destructio iusta fuit propter sex vicia in illo regnantia, p. 4. col. 2055. & seq.

Babyloniæ regnum quomodo & per quem coepit esse multū potens: & quando coepit debilitari, &c. p. 4. ibid.

Babyloni quare minatur Ieremias interitum, parte 4. colum. 914.e

Babylonicæ regni gloria modicum duravit respectu aliorum regnorum. p. 4. col. 268.f

Babyloni per tria confidebant semper manere in sua potētia primum fuit multitudo incantatorum, secundum scientia astrologorum, tertium potentia mercatorum, pa. 4. colum. 404.f

Babylonii erant intenti circa cursus siderum, & vnde & astronomia primo fuit inuenta in Chaldaea secundum aliquos, p. 2. col. 970.d

Babyloniis triplici ratione fuerunt puniti, parte quarta, colum. 204.f

Babyloni multum innitebantur constellationibus & ideo fecerunt idolum in veneratione cōstellationis, quæ apud vulgares vocatur Gallina pullinaria, & apud literatos dicitur Plades, & sic aliqui faciebant imaginem solis, & aliqui lunæ. p. 2. col. 948.d

Babyloniis idolum principale fuit Bel, aliud minus principale fuit Nabo, &c. p. 4. col. 400.b

Babyloniis sibi tandem seruituros arbitrantur Iudæi. p. 4. col. 260.a

Bachbazar cur carpentarius describitur parte secunda, col. 2055.

bacinus est vas argenteum in quo recipitur sanguis agni immolati, p. 1. col. 593.c

baculus pontificalis ex inferiori parte pungit, superius in anteriora extenditur, & quid hoc significat, parte tertia, col. 1486.e

baculus in scriptura accipitur pro fulcimento virtutis, p. 1. col. 693.c

baculus Davidis quo Goliath occidit typum habebat & crucis. p. 2. col. 431.e

balac de stirpe Sem illorum exemplum est qui in Ecclesia positi & falso nomine Christiani tales sibi pretio conducunt arabitros benedicendi ac maledicendi. p. 1. col. 1329.a

balaam famosus erat in arte magica & in carminibus potens. Non enim habebat potestatem vel a tem verborum ad benedicendum sed ad maledicendum, parte 1. col. 1327.b. & col. 1331.c

balaam secundum communem opinionem dicitur fuisse Eliu Buzites, qui fuit vnus de quatuor amicis Iob cōtra eum disputantibus, &c. p. 3. col. 1196.c

Item primum vir sanctus & propheta Dei, postea per inobedientiam & desiderium munerum, dum Israeli maledicere cupit, diuini vocabulo nuncupatur, parte prima, col. 269.f

balaam in scripturis nunc vituperabilis, nunc laudabilis ponitur, &c. p. 1. col. 1342.f

De Balaam scribitur. Sermo Dei positus est in ore eius, & spiritus Dei factus est super eum, quamuis hoc difficile inueniatur de quolibet prophetarum scriptum, p. 1. col. 1343.a. & col. 1353.c. Et extensius col. 1360.e

balaam fuit propheta dæmonum, & etiam propheta domini, & quomodo, p. 1. col. 1327.c

balaam prophetæ si a Moysse scriptæ sunt, quanto magis ab his qui cum eo habitabant in Mesopotamia, apud quos tãquam discipulos huius artis, magnificus habebatur, par. 1. col. 1333.a

balaam quomodo interpretatur, & quibus conuenit sua interpretatio, p. 6. col. 1362.d

balaam quare loquente alina territus uon fuit, &c. parte 1. col.

1333.b. & col. 1335.a

balaam maledictionem cur Deus impediēbat, cum talis maledictio non potuisset nocere populo, nisi Deus permisisset: & ex hoc magis notificata fuisset diuina potentia, p. 1. col.

1353.c

balaam prophetans de statu populi Israelitici a principio usque ad finem, nunquam tamen aliquid tangit de infortuniis eorum, licet multa talia eis deuenerunt, &c. par. 1. columna

1366.e

Balaam populum Israeliticum commendat in quinque in statu a datione legis usque ad tempus quo terram promissionis possederunt. par. 1. col. 1367.b

balaam quatuor prophetiæ uidentur respicere quatuor status populi Israelitici. Quorum primus ante legem, scilicet, ab Abraham usque ad dationem legis, &c. p. 1. ibid.

balaam prophetia commendat Abraham in quatuor, &c. p. 1. ibid.

balaam Hebræi tradunt eum fuisse qui in libro Iob dicitur Eliu primo virum sanctum & prophetam Dei, postea per inobedientiam & desiderium munerum diuini seu arioli vocabulo nuncupatum, p. 1. col. 1330.e

balaam et si augurem prædixisse de Christo domino, p. prima, col. 1353.b

balaam auaritia & habendi desiderium notatur, par. 1. colum. 1336.e

balaam perterret Deus asini uoce præter naturam, ut cognoscat quantam populi curam Deus gerat, parte prima, col. 1336.e

balaam veritatis indictus hostis uerum tamen facetur, p. 1. col. 1339.a

balaam sciuit inuictæ esse fortitudinis qui proteguntur a Deo. p. 1. col. 1369.b.c

balaam gratia prophetiæ ditatus est ad aliarum rerum dispositionem, 1331.b

balaam quomodo interfectus fuit, p. 1. colum. 1405.c. & col. 1406.d

balam querens augurium recedebat a societate aliorum, & quare, p. 1. col. 1344.f

balbutiendo prout possumus excelsa Dei tanta resonamus. p. 4. col. 286.e

balduinus secundus rex Ierusalem successit fratri suo Godofrido, anno domini millesimo centesimo, & de eius mirabili victoria de Saracenis sub uexilli crucis signo, parte sexta col. 1635.c

balsamum, p. 3. col. 2096.e

Balthasar a suis cubiculariis interfectus est, sed secundum glossam interfectus est ab exercitu Persarum & Medorum, pa. 4. col. 183.c

Baptismus fuit figuratus in lege Moyfi & in prophetis, p. 5. col. 1071.c

baptismus per diluuium significatur, cuius aqua quindecim cubitis excreuit super omnem altitudinem montium. Sic hoc sacramentum transcendit omnem sapientiam superborum, &c. p. 1. col. 155.c

baptismus quomodo figuratus est in lauacro pedum uirorum qui apparuerunt Abraham p. 1. col. 229.b

baptismus per uas æneum quod mare dicitur, significatur, & quare, p. 2. col. 743.a

baptismus per puteum significatur, p. 1. col. 1337.a

baptismus aquæ per doctores Hebræorum attestatur futurus. Ait enim Rabbi Barachias. Sicut fuit redeptor primus sic erit & ultimus, Redemptor primus, scilicet, Moyses, fecit ascendere puteum, sic redemptor ultimus qui est rex Messias ascendere faciet aquas, &c. p. 6. col. 1077.a

baptismus Iohannis ante baptismum Christi tantum profuit quantum carhecuminis nodum baptizatis predest doctrina fidei, p. 5. col. 1077.a

baptismus Ioannis quare non statim cessauit baptizato Christo cum

Index.

cum ad ipsum manifestandum ordinaretur, parte quinta, ibid. c

Baptismus Ioannis iteratur, baptisma domini non iteratur, & quare, p. 5. col. 1043. c

Item p. 2. col. 36. a

Baptismus Ioannis fuit quedam preparatio baptismi Christi de proximo venturi, p. 5. col. 72. f. & 483. c

Baptismus Ioannis fuit quedam protestatio faciendi penitentiam, & disponendi ad baptismum Christi, in quo datur gratia iustificans, p. 6. col. 1286. f

baptismus Christi & baptismus Ioannis differunt, p. quinta, col. 1077. c

baptismus Ioannis conuenienter factus est in Iordanis flumine, & quare, p. 5. col. 483. c

baptismus est triplex, scilicet aquæ, sanguinis, & flaminis. Vt sic. In aqua, in penitentia, & in sanguine, parte quinta, col. 661. c

Item p. 6. col. 843. e

baptismus in primitiua Ecclesia ad tempus collatus fuit in nomine Christi. Sed nunc confertur in nomine patris & filii & spiritus sancti, & quare, p. 5. col. 487. c

Item p. 6. col. 199. b

baptismus per Christum sanctificatur, & de quibus baptizandi sunt instruendi, p. 2. col. 13. c

baptismus penitentiae vis est, sine quo penitentia non pdest. Est enim sicut sanguis, qui est uita carnis, parte 1. columna 957. a. Interl.

baptismus & alia sacramenta Ecclesiae in effusione sanguinis Christi habuerunt efficaciam, p. 5. col. 877. c

baptismus Iudæ, non Iudæ sed domini est, par. quinta, colum. 1043. c

baptisma domini nihil differt, siue per bonum siue per malum tradatur ministrum, p. 5. col. 1043. c

Item p. 6. col. 199. a

baptismus dicitur spiritus sancti receptio, & quare, parte 6. eo. 972. f

baptismus datur in duabus naturis, corporali, scilicet & spiritali, & c. p. 6. col. 971. b

baptismus sanguinis & baptismus aquæ comparantur adinuicem, & utrum istorum præter temeritatem altero præferatur, p. 2. col. 190. e

baptismus in sanguine & in penitentia, quare & quomodo iudicatur, p. 6. col. 850. d. e

baptismus tollit irregularitatem, p. 6. col. 701. c

baptismus quare non est reiterabilis sicut penitentia, p. 6. col. 851. c. & 852. f

baptismus an & quomodo possit dici quedam generatio, p. 6. col. 852. f

baptisma Christi & Apostolorum ante eius passionem an & quale baptismum fuit. Arguitur pro & contra cum responsione, & c. p. 5. col. 1665. b. & 1666. e. f

baptismus est ad ueniam, vita bona ad coronam, pa. 6. colum. 167. c

baptismi mysterium cuicumque datur, sibi vinea locatur, ut bene operando in ea exerceatur. p. 5. col. 354. f

baptismi sacramentum datur a sacerdotibus, datur etiam in necessitate a simplicibus laicis, & c. parte prima. columna 1512. f

baptismatis sacramento, ubi peccato fideles moriuntur, & sanguinolenta opera ablui cognoscuntur, quasi sanguine aqua infecta fluere videtur, p. 4. col. 2565. b

In baptismatis sacramento sicut & in aliis solus Christus operatur. Alii vero sunt ministri. In labore & mente sunt differentes: in operatione indifferentes, parte quinta, col. 1044. a

Item p. 6. col. 799. b

baptismi potestas est apud dominum, & ministerium dedit ser-

uis ut spes baptizatorum tantum sint in domino: & ne sint tot baptismi quot baptiste, p. 4. col. 1043. c

Item p. 6. col. 199. a

baptismatis vnitas per apostolos toto orbe prædicata per quod significata fuit, p. 2. col. 1149. c

baptismi aqua certaminis & pugnae spiritalis principium aduersus Zabulum, p. 4. col. 319. b

baptismatis Christi quinque mentionem faciunt, & quasi ad ipsum præbent aditum, p. 5. col. 1101. c

baptismi mysterium & spiritualium hostium interitus designat per mare rubrum & Pharaonis submersionem atque Aegyptiorum. p. 1. col. 474. f

baptismi & circumcisionis coæquatio & differentia, p. 6. col. 57. b. & col. 58. d

baptismi sacramentum significetur per transitum Iordanis, p. 2. col. 26. f. & col. 33. a

baptismi figura præcessit in ueteri testamento, p. 1. col. 1301. a b. c. & col. 1302. e. f

baptismus sanguinis, solum est quod nos puriores reddat quam aqua baptismi, de quo dicitur, Baptismo habeo baptizari, & c. p. 2. col. 1526. f

baptismus Christi sanguine consecratum, significat mare rubrum, hostes a tergo sequentes cum rege moriuntur, quia peccata præterita in baptismo delentur: parte prima, col. 616. f

baptismus gentilium & hæreticorum, & eorum qui non plena fide recipiunt, non lauant in salutem, parte 4. columna 1184. a

baptismus non habuerunt patres ueteris testamenti, & tamen saluati sunt, sed quomodo, parte quinta, columna 1668. f

baptismus Ioannis Christus subiit, & quare, parte 5. colum. 1048. f

Item p. 6. col. 1720. e. f. & seq.

In baptismo, unde est tanta uirtus aquæ, ut corpus tangat, & cor abluat, nisi faciente verbo, non quia dicitur, sed quia creditur. p. 6. col. 154. e

In baptismo per fidem & confessionem parentum liberantur a demonio paruuli, qui necdum per se sapere uel aliquid agere boni possunt aut mali, p. 5. col. 554. a

Item p. 6. col. 392. e

In baptismo potestatem excellentiæ Christus sibi retinuit, & consistit in quatuor. Primum quod ipse solus baptismum institueret, & c. p. 5. col. 1043. c

In baptismo Christus duplicem habet uirtutem propriam. Vnam diuinam. Aliam quæ competit ei secundum naturam humanam, p. 6. col. 199. e

baptismo consecratus qui per sensualitatem aliquando a gratia in baptismo recepta deicitur, significatur per Sansonem Nazareum deceptum per Dalilam. parte secunda, colum. 424. f

In baptismo spiritus sanctus datus terminat vitam ueterem quam fuit sub peccato, & inchoat nouam quæ est in gratia, par. 6. col. 772. f

In baptismo quando nos unguimur oblatis, socii efficiuntur dominice passionis. cuius baptismus imaginem gerit, p. 1. col. 978. d

baptismo Christi indigent sanctificati in utero, ad hoc ut sint Christo incorporati, p. 5. col. 72. f

Item parte 6. columna 1720. e. f

baptismalis efficaciam causa principalis, est mysterium incarnationis, per quam filius Dei uniuert sibi humanam naturam, p. 5. col. 1072. f

baptismalis efficaciam causa secunda est mysterium passionis Christi. Ibidem.

baptismalis sacramenti figura fuit circumcisio sollemnis, & c. parte 2. columna 33. a

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Baptizans virtus vel sapientia nihil operatur in baptismo, propter quod non refert per ministrium maiorem vel minorem baptizari. p. 6. col. 199. c
 Baptizare perfecte, & minus docti possunt: perfecte autem euangelizare multo difficilius est, & rarioris operis. p. 6. col. 199. c
 Baptizauit Ioannes Baptista ante Christum, & quare, par. 5. col. 1041. a
 Baptizandi & catechizandi infantes, exemplum datur, par. 5. col. 559. e
 Baptizandi & baptizati qui & quales esse debeant in constantia. Et de hoc figura, p. 2. col. 201. c
 Baptizando: in aqua verbum mundat. Detrahe verbum, & quid est aqua nisi aqua, p. 6. col. 135. a
 Baptizatus si desertor violatorque fuerit sacramenti peccat & Deum repellit à se, Si autem agat poenitentiam ex toto corde ubi Deus videt saluabitur, p. 2. col. 582. e
 Baptizatus & non alius pertinet ad corpus Christi, p. 6. col. 972. d. e
 Baptizatus per ignorantiam à non baptizato, sed tamen recte fidei, an ille debeat rebaptizari, parte sexta, columna 1185. b
 Baptizatus in Christo in aqua & in spiritu, scias te infectari Aegyptios, & ad seruitium reuocare, rectores, scilicet, mundi & spirituales nequitias, quibus ante seruisti, & c. p. 1. col. 614. d
 Baptizatus baptismo Christi recipit spiritum sanctum, & efficitur Dei filius adoptiuus, parte 487. col. 480. f
 Baptizatus est Christus tribus de causis. ibid.
 Baptizato Christo vtrum conueniens fuit coelum aperiri: & an vel quam differenter tunc & in passione aperta sit ianuua coelestis. p. 5. col. 487. c
 Baptizato non imponitur aliqua poenitentia satisfactoria pro peccatis præteritis, & quare, parte quarta, columna 812. f
 Baptizati per mundum quasi per desertum post transitum maris rubri ducuntur, nondum habentes promissam patriam, p. 1. col. 627. a
 Baptizati a Iuda non rebaptizantur, sed baptizatus a Ioanne, p. 6. col. 1185. a
 Baptizatorum quidam suscepto baptismo, ad sæcularia redeunt, & c. quidam verò permanent & dulcedinem seruāt. Et ad hoc figura datur, p. 2. col. 29. a
 Barba, virilis sexus & ætatis index: virtutem solet significare. p. 2. col. 1331. a
 Barba est ornamentum viri, p. 1. col. 1020. e
 Barbæ capit. s. que rasura, apud antiquos luctus indicium fuit. p. 3. col. 318.
 Item p. 4. col. 173. c. & col. 644. & col. 879. a. col. 1284. e. & col. 1894. e
 Barbam Iudæos Christo euulsisse, licet non sit scriptum in euangelijs tamen fuit paratus hoc sustinere, & c. par. 4. col. 425. c
 Barbam radere apud Assyrios erat valde ignominiosum, & adhuc est, p. 2. col. 1251. c
 Barbari dicuntur omnes populi, exceptis Hebræis, Græcis, & Latinis, p. 3. col. 1309. c
 Barbari fortes sunt iniquitatibus nostris, p. secunda, columna 168. f
 Barrabas interpretatur filius magistri, vel patris eorum, p. 5. col. 988. e. col. 451. a
 Barrabas viuens dimissus erat figura Antichristi, par. prima, col. 1045. b
 Bariona quid dicatur, & c. p. 5. column. 279. c
 Barnabas & Barsabas an vnius vel duorum nomen sit, par. 6. col. 1026. e
 Baruch fuit notarius Ieremiæ, à tempore Ioachim filij Iosæ.

p. 4. col. 1035. c
 Baruch secundum Ra. Sa. moleste ferebat, quòd ipse non esset assequutus spiritum prophetiæ, quia diu seruierat Ieremiæ, sicut Iosue minister Moysi & Eliseus minister Eliæ, p. 4. col. 1859. c
 Baruch liber apochryphus est apud Hebræos. ibid.
 Baruch solatur dominus seruientem prophetæ & cum miseria & molestia viuentem, p. 4. col. 860. e
 Baruch discussit vna cum Iudæis qui aufugerant in Aegyptum, p. 4. col. 1035. b
 Basan regio est quæ pecoribus abundat propter pascua, & c. p. 1. col. 1658. e
 Basilus viduam ad sacram mensam vt ad asylum confugientem aduersus præfectum prouinciæ asseruit, p. 2. columna 140. d
 Bathuel secundum Iosephum, erat frater Rebeckæ, & Laban erat iunior eo. Rabbi Salomon verò dicit quod erat pater Rebeckæ, parte prima, columna 285. f. & columna 290. b. 291. d. e
 Batus Hebraicè bath, eadem mensura quæ Ephraim, sed solum in liquidis vini olei & huiusmodi, parte quarta, columna 1450. d
 Item p. 2. col. 751. c
 Beatitudo quid est, p. 3. col. 654. f
 Beatitudo & poena nunquam conueniunt, parte 1. columna 851. c
 Beatitudo siue vita æterna in quo consistat essentialiter. Similiter & beatitudo hominis, p. 6. col. 1416. e
 Beatitudo consistit essentialiter in aspectu claro ipsius diuinitatis & perfecta eius fruitione: accidentaliter autem consistit in aspectu humanitatis Christi. p. 5. col. 240. f
 Beatitudo dupliciter dicitur. Vno modo obiectiuè. Alio modo formaliter, p. 5. col. 122. e
 Beatitudo dupliciter habetur. Vno modo in re. Alio modo, in spe, p. 3. col. 1326. f
 Item p. 5. col. 97. c
 Item p. 6. col. 56. f
 Beatitudo hominis quæ principaliter in anima erit, an per corpus gloriosum perficiatur, an impediatur, p. 5. column. 375. c
 Beatitudo differenter consistit in aspectu diuinitatis, & in aspectu humanitatis Christi, parte quinta. columna 290. f
 Beatitudo cælestis nō potest ab electis haberi, nisi prius quodammodo ad eos descendat in præsentem, parte 6. columna 1673. c
 Beatitudo omnis in animo, qui melior est corpore, & nunquā homo est beatus per id quod est eo inferius: ergo per nihil terrenum, sed per iustum animum fiet & corpus immortale, & c. p. 3. col. 518. f
 Beatitudo prout habetur in via consistit in perfectione vitæ actiue & contemplatiue, & c. parte tertia, columna 1326. f
 Beatitudo vera est hominis, non aduersis carere quæ in præsentem sunt, sed æternæ sapientiæ perceptione letari.
 Quod est in hac vita domini voluntatem cognoscere, & in futuro eius visione perfrui, p. 3. col. 1614. e
 Beatitudo vera pro misericordiæ operibus reddetur, & immiseri cordibus miseria est infligenda, parte tertia, col. 1311. c
 Beatitudo æterna comparatur terræ in qua fuit lac & mel. p. 1. col. 1086. f
 Beatitudo quæ requiem æternam continet, quomodo acquiritur, & de cognitionibus beatitudinis æternæ, parte 1. col. 1087. a
 Beatitudo lilio comparatur, & quare, parte quinta, columna 870. d

Beatitudo

Index.

- Beatitudo terrena in quatuor consistit : contra quæ saluator quatuor in oppositum inducit , parte quinta , columna 1320.b
- Beatitudinis diuinę perpetuitatem, Hebręi (qui literam maxime sequuntur) concedunt, sicut & nos, parte prima, col. 1393.c
- Beatitudinis gradus distincti siue mansiones in cælestibus significantur per sortes, p.1.col.1647.d
- Beatitudinis adeptio in terra viuentium significatur per possessionem in terra promissionis, parte secunda , columna 115.c
- Beatitudinis bona per fidem cognoscimus certitudinaliter, quod sunt in Deo obiectiue, & in beatis spiritib. subiectiue p.4.col.1046.f
- Beatitudinis vna vita erit omnibus, sed non omnibus eadem dignitas, p.4.col.1384.e
- Beatitudinis æternæ bona fuerunt in lege figurata , par.1.col.1177.a
- Beatitudo in finem in quo posuerunt philosophi. & quomodo, p.5.col.1088.f
- Beatitudinem æternam vterque hominum sexus secundum merita ipsorum percipiet, & ubi hoc figuratum, fuit, par.1.col.1381.b
- Beatitudinis æternæ varii status, & cęt. parte prima, columna 1157.a
- Beatitudinem æqualem non omnes beati fortiuntur, sed quidam cęteris excellentiorem: & vbi hoc in lege figuratum, p.1.col.1381.a
Item p.2.col.118.f
- Beatitudinem futuram significant dicta veteris testamenti, & ad hoc sunt referenda, p.6.col.167.c
- Beatitudinem non fuscatur apud animam iustorum aspecta pęna reproborum, & quare, p.5.col.423.b
- Beatitudines sunt octo, quę & qui earum sunt effectus, p.5.col.97.c
- Beatitudines quomodo differenter attribuuntur donis spiritus sancti & quatuor virtutibus cardinalibus, & a virtutibus seu donis quomodo distinguuntur, parte quinta , columna 119.c
- Beatitudines septem, & septem dona spiritus sancti, & septem petitiones orationis dominicę, inter se conferuntur, pa.5.col.97.a
- Beatitudinum excellentia supra virtutes pollicitas, p.5.col.97.&98.f
- Beatitudinum pręmia an ad futuram vitam pertineant, an ad pręsentem, vel quę ad pręsentem, & quę ad futuram, p.5.col.119.c
- Beatus qui hic pęnas luit, p.4.col.346.e
- Beatus quis dicitur, p.5.col.99.b
- Beatus est qui recordatur se aliquid boni operis fecisse, coram domino, & obtulisse munera beneplacita Deo; virtutes, scilicet animi & ornamenta pietatis, parte prima, columna 1411.b
- Beatum vel bonum faciunt quędam virtutes, sed vnum tantum, vt timor domini. Quędam plures, sicut paupertas spiritus, &c. sed beatitudo profusa vniuersum populum, beatificat, qui scit iubilationem, parte secunda , columna 45.c
- Beati qui propria peccata lugent, sed beatiore qui aliena deflent ut ne panem quidem & aquam contingere uelint, &c. sed in atrijs domus domini pernoctant. parte 2. columna 1336.f
- Beati reficiuntur interius in conspectu diuinitatis Christi, & exterius in aspectu humanitatis Christi, parte sexta, col. 210.f
- Beati qui quiescunt a laboribus suis, habent quietem in Deo ipso perfruendo, p.6.col.834.f
- Beati non quiescunt ab omnibus operibus generaliter loquendo quia continue & eternaliter uident, amant & laudant Deum, sed requiescunt ab operibus laboriosis, parte sexta, Ibid.
- Beati uiri plena diffinitio, p.3.col.433.c
- Beati quomodo & quare delectentur in pęnis damnatorum. p.4.col.538.e.f
- Beati ex omni genere populorum constabunt, parte 4. columna 536.e
- Beati videbunt pęnas damnatorum, parte quarta, columna 537.a
- Beatorum locus tria continet, quę fuerunt figurata p illa tria quę in tabernaculo interiori ve. Tęta. continebantur, pa.1.col.735.c
- Beelphegor interpretatur idolum ignominię, p. secunda, col. 127.a
- Beelphegor Latini principium vocant, parte prima, columna 227.a.b
- Beelphegor statua erat apud Moabitas eius Dei quem Gręcorum alii Saturnum, alii Belum vocant parte prima, col. 1372.d
- Beelphegor idolum est quod apud Madianitas, pręcipue a mulieribus colitur, & est species turpitudinis, sed scriptum vix reperitur quę vel qualis sit, vel cuius formę, forte ne auditorem polluat. p.1.col.1371.b
- Beelsephon quod, p.1.col.612.f
- Beghardi sanctitatem simulantes propter quęstum, non propter salutem animarum, quibus comparantur, parte 5. col. 380.f
- Bel idolum vnde nomen traxit, per quem institutum, & variatum nomen apud diuersos sortitur, p.1.col.1343. a.b
Item p.3.col.1256.f
Item p.4.col.357.a.col.1253.b
Item p.5.col.852.e
- Bel quomodo colebatur, p.4.col.1789.c
- Bel Idolum apud Babylonios, parte 4.col.890.f
- Bellantes suis viribus confidentes, & in apparatu magno, in equitibus & cęteris magis quā de Deo, fręquenter superati leguntur, p.4.col.287.e.&288.f
- Bellantium optima dispositio est ita quod per nimiam separationem aduersarij non ingrediantur aciem, & per nimiam coniunctionem vnus non impediatur alium ad inuadendum aduersarios, p.4.col.1917.c
- Bellare absque duce non tantum est vituperabile apud Romanos, sed etiam vincere sine duce. parte secunda, columna 1599.c
- Bellando contra vicia tria requiruntur, scilicet, contritio vera, confessio integra, & satisfactio perfecta, & per quę ista designantur, p.3.col.278.f
- Bellatores vtantur temperate victorijs habitis. scum moderamine misericordię, & humiliter, & ne superstitiosa vtantur obseruatione, p.4.col.402.f
- Bellatorum Dei in ordine, multa est diuersitas, p.1.columna 1410.d
- Bellum per antiphrasim dicitur, quia non est bonum, p.1.col.1431.a
- Bellum Deum plueret quid sit, p.3.col.218.d
- Bellum sanctificare quid est, par.2.col.60.d
- Bellum corporale aliquando fit pugnando de prope, manu ad manum, aliquando de longe, vt sagittando, vel fundalapis iaciendo, p.3.col.1549.c
- Bellum iustum quod & quale dicatur, parte secunda, columna 59.f
- Bellum iustum cum quis susceperit, cui bellare fas est, vtrum aperta pugna vel insidijs vincat, nihil ad iustitię interest, p.2. ibidem.
- Bellum ingredi, quadruplices inepti prohibebantur in veteri lege, &

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

- lege & qui sunt tales, &c. p. 1. col. 1574. f
- Bellum quando licite intra valebant, & pugnare cum aduersariis sacerdotes veteris Testamenti. parte prima, columna 1176.
- Bellum iustum habentes dirigunt angeli sancti, & eos adiuuant, & personam principis specialiter conseruant, & non solum in campo, sed etiam in refugio malorum destruendo, pa. 4. col. 2548. f
- Bellum iustum inuenitur motum in sacra scriptura a plurimis causis, & enumerantur duodecim, qui talia bella, & ubi gerunt, &c. p. 1. col. 1405. c
- Bellum Israeliticum, quo subuersa sunt vrbes & regna per Ioel, &c. religiosius intelligitur, vt nullus malitiæ sensus in anima vltra respiciat: vel iræ vel concupiscentiæ saluetur affectus, &c. p. 2. col. 78. e
- Bellum periculosius ab hoste contra nos cõsurgit quàm à carne, quia de spiritualib. peccatis impugnat, & hoc per multos reges facit, p. 2. col. 82. f
- Bellum spirituale fit sicut corporale. Aliquando de prope pugnatur, vt in peccato fornicationis vel adulterii. Aliquando de longe, cum fit contra occasionem fornicationis vel adulterii, vt est aspectus impudicus, parte tertia, columna 1599. c
- Ad bellum pergentibus cautela datur ex mortalitate Saul. p. 2. col. 519. a
- Belli euentus est varius, p. 1. col. 1317. c
- Bello potius vincit quandoque paucitas iustorum quàm multitudo peccatorum, p. 1. col. 1404. e
- Bello quo pugnatur aduersus vitia, inepti reputantur, qui molles & effeminati sunt, elati per superbiam, & occupati nimis circa cupiditatem, & qui tentationibus non resistunt. Et per quos figurantur, p. 1. col. 1573. f
- In bello utrum licitum sit insidiis & cautelis vti: arguitur contra & pro, cum responsione & solutionibus argumentorum p. 2. col. 57. c
- In bello quolibet iusto pugnantes moueri non debent, ppter lucrum temporale sed zelo fidei, & amore iustitiæ, etià quãdo Christiani pugnant contra infideles, parte secunda, col. 1650. f
- In bello iubentur aliquando interfici, etiam paruuli, propter enormitatem criminis, p. 1. col. 1405. a. b
- Bella intestina fuerunt causa desolationis regni Romanorũ. p. 1. col. 1366. f
- Bella Christianorum quatuor contra infideles & iniquos, significatur per quatuor bella Dauid & seruorum eius contra aduersarios. p. 2. col. 646. f
- Bella in plerisque contingit fortiter perpeti, & in aliis eneruiter expugnari, & quomodo ista differunt. In istis excitatur uirtus, ne extolli debeant, in illis omnimodo extingitur, ne subsistant. p. 1. col. 1217. a
- Bella Israelitarum nisi figurã spiritualium gererent, nunquam discipulis Christi, qui pacem venit docere apostoli hæc legenda tradidissent, p. 2. col. 84. d
- Bella victorum nascuntur vnique a vicesimo anno, parte 1. col. 1159. c
- Bella a fidelibus sunt committenda, non cupiditate sed charitate. p. 1. col. 206. d
- Bella quis primo adinuenit, & res bellicas, parte prima, col. 122. d
- In bellis plus valet sapientia quàm vires, parte tertia, col. 1976. c
- Bellorum tempore multa mala occurrunt. Nam in bellis tranquillitas dissipatur, tepescit pietas, districtio soluitur, qua soluta infirmorum castitas violatur, parte sexta, columna 694. d
- Bellorum domini liber quis dicitur, & quare sic dicitur, pa. 1. col. 1313. b
- Benedictio dextræ, est in celestibus & æternis, benedictio sinistra in temporalibus, quæ est communis bonis & malis, p. 4. col. 898. b. c
- Benedictio decem maiorum natu ostendit in nomine Iesu omnes gentes esse benedicendas, p. 2. col. 30. b
- Benedictio Sem, qua benedixit ei pater suus Noe, qualiter intelligatur, & quare ipse fratri suo Iaphet præponitur in benedictione, p. 1. col. 172. e
- Benedictio & meritum correspondens obedientiæ in oblatione Isaac, respicit Isaac, sicut & Abraham, parte prima, col. 273. d
- Benedictio ipsius Iacob a patre suo Isaac secundum quosdã sic exponitur, vt tria sint mere temporalia, & vnum intelligatur de bonis spiritualibus, p. 1. col. 320. c
- Benedictio diuinæ gratiæ in tenebris huius mundi in pinguedine charitatis suscipitur, & flammis tentationum probatur, &c. p. 3. col. 1852. e. f
- Benedictio sacerdotum veteris legis super populum describitur, & per eam trinitas personarum in diuinis significabatur, p. 1. col. 1202. b. f
- Benedictio ista qua dicitur, Benedixitque eis dicens, Crescite, &c. est ordinatio ad multiplicationem indiuiduorum in natura humana per generationem, scilicet, per coniunctionem maris & foeminae. parte 1. columna 27. a. Et col. 34. f
- Benedictio quam facit episcopus super populum unde figura liter sumpta est, & quomodo peragitur, & de hoc mysticus sensus, p. 1. col. 1155. b
- Benedictio agrorum sexto anno, ea est qua benedicuntur omnis qui timet dominum, p. 1. col. 1127. a
- Benedictio hostiæ signat verba consecrationis Christi quibus dicit, Hoc est corpus meum, parte sexta, columna 243. c. & 294. f
- Benefacere est effectus dilectionis, Ideo sicut tenemur diligere inimicos quantum ad bona gratiæ & gloriæ ita tenemur effectum salutem eorum modo debito & possibili procurare, p. 5. col. 118. f
- Benedictio cœlestis gratiæ est ros, quæ non de aere, ubi multe perturbationes sunt, sed de cælo descendit, par. 4. col. 212. d. e
- Benedictionis forma ut Hebræi tradunt, qua sacerdotes utebantur super populum, incipiebat a nomine Abraham, & in nomine eius terminabatur, &c. p. 1. col. 187. c
- Benedictionem præstare potest non solum is qui sacerdotiũ sortitus est, sed cuiusque. Christum in seipso habet, & eius gerit figuram per cõuersationem bonam sicut Moyses, &c. p. 1. col. 987. a. b
- Benedictionem Dei uocat Isaias multiplicet spiritus largitio nem, p. 4. col. 371. b
- Pro benedictione quæ Deus dat, si his in contrariũ utamur, aliquando iuste subtrahuntur, parte quarta, columna 1867. b
- Benedictione cœlesti indignus conuincitur qui duo querit affectu, aliud sibi refugium parans si forte eum non obtinere contingat p. 2. col. 412. f
- Benedictione, Numer. 6. quomodo trinitas significatur, pa. 1. col. 1204. d
- Benedictiones imprecantur secundum ea quæ solent hoies desiderare in præsentī vita. quia in ueteri lege obseruatorib. legis promittebantur bona temporalia tanquam hominib. carnalibus & imperfectis, &c. parte prima, columna 1629. c
- Benedictiones sumendæ in veteri Testamento per primogenitos a patribus modus & forma sic fuit, quod primogenitus procurando & præparando epulum decoqui fecit, & ornatum vestitum se induebat, & sic decoctum ipsi genitori offerebat, &c. p. 1. col. 271. Et col. 320. d

Bene-

Index.

Benedictiones & cætera communia in primitiua ecclesia fiebant in vulgari, sed postea fuit immutatum, &c. par. 6. col. 322.f

Benedictiones duæ sunt. Vna de nobis ad Deum. Altera de Deo ad nos, p. 4. col. 1529.b

Benedicendi munus his tribubus demandatum ex qb. Christus designatur cognoscitur & generatur, parte prima col. 1624.d

Benedicamus domino, paruulo post omnia dicenti, seniores alta uoce idem respondet Deo gratias, & quid per hoc significetur, p. 3. col. 1412.d

Benedicit creator creaturæ, & benedicit creatura creatori, & quomodo, p. 3. col. 901.b

Benedicit Deum non solum qui sermonibus solis, sed actibus & moribus facit nomen Dei benedici, parte 1. col. 77.b

Benedicere & laudare Deum, & quomodo debet inanimata & ratione carentia, p. 4. col. 1532.c

Benedicere si uis Deum fac verborum eius, fac uoluntatem eius, p. 3. col. 1224.c

Benedicere debent superiores in ecclesia subditis quando recedunt ab ipsis, p. 5. col. 1008.f

Benedicere pertinet per se ad ecclesiæ prælatos & rectores, non autem maledicere, nisi per accidens pro peccantium contumacia, p. 1. col. 1626.f

Benedicitur a maiore quod minus est, utrum uerum sit generaliter. Arguitur contra & pro cum responsione, pa. 6. col. 875. 876. per tot s

Benedicitur a Deo qui ipsum benedicit more boni famuli, qui uilescit domino, uilescit & domino glorificato glorificatur cum ipso, p. 3. col. 660.e

Benedicitur Deus ab homine, & homo benedicitur a Deo, quomodo, & quando, p. 6. col. 525.c

Benedicentur in semine tuo omnes gentes terræ. Hoc Iudæi exponunt dicentes quod tunc fit, quando quis bona impetratur alicui, dicens. Benefaciat tibi Deus, sicut fecit Isaac filio Abraham, &c. Catholici aliter, &c. p. 1. col. 315.a. Et co. 404.c

Benedicentur, hoc uerbum in promissionibus per dominum Abraham factis, non modicam differetiam habet in Hebraico sermone, & huius declaratio, p. 1. col. 273.d

Benedici potest omni benedictione quisquis iustus & perfectus ut capiat benedictiones Leuitici & libri Numeri & Genesios, &c. p. 1. col. 1134.d

Benedici solet ab hominibus aliqua persona notabilis propter excellentiam suæ bonitatis multipliciter, par. 1. col. 461.b

Benedici uolunt homines multi, copia rerum, prole, & aliis huiusmodi, sed iusti uolunt, quod dominus illuminet vultum suum super nos, & mise. &c. p. 3. col. 901.a

Benefacite his qui oderunt vos, ministrando cibum mētis vel corporis. Quod facit etiam qui dicit, Cum huiusmodi nec cibum sumere, p. 5. col. 118.c

Benefactoribus & amicis debet quilibet refundere de bonis sibi concessis, & si debet hoc fieri de bonis temporalibus multo magis de bonis spiritualibus p. 2. col. 503.c

Beneficia ut quis recipiat, optimus modus est ostendere gratitudinem de beneficiis receptis in præterito, par. 3. columna 1136.f

Beneficia duo commendant, scilicet intellectus & memoria, p. 3. col. 1252.d

Beneficium qualecunque est non reum esse qui gloriosus non est. Prodest enim pauperem non esse, qui rex esse non potest. p. 1. col. 246.b

Beneficium duplex fuit homini collatum, etiam ante lapsum, scilicet beneficium creationis, &c. Secundum beneficium gubernationis, &c. p. 3. col. 1336.f

Beneficium Dei erga humanam naturam post lapsum, est reuocatio de culpa ad gratiam, & fit multis modis. Aliquando enim fit motis, aliquando beneficiis, aliquando flagellis, & aliis modis secundum ordinem suæ sapientiæ infinitæ, p. 3. col. 610.e

Beneficium creationis Iudæi recolentes, dicunt in die sabbati psalmum nouagesimum primum. Nos vero Christiani pro solennitate diei dominicæ exponimus quæ succedit diei sabbati, p. 3. col. 1256.f

beneficium triplex ostendit Deus Israeli in deserto. Primum in columna ignis & nubis. Secundum in manna dato cælitus in cibum. Tertium fuit ritus sacrificiorum, per quæ placabantur offensa diuina, p. 3. col. 1830.f

beneficiū duplex ex parte animæ debetur, proximo in effectu. Et quæ ista sint. Similiter ex p. corporis, &c. p. 5. c. 300.e.f

beneficii duo genere sunt, p. 5. col. 787.a

beneficia Dei tredecim exhibita Israeli debent ipsum mouere ad seruendum domino fideliter & deuote p. 2. column. 143.c

beneficia septem contulit Deus Israelitis, & ideo merito ab eis colendus fuit, p. 1. col. 1656.f. 1657.a.b.c

beneficia piura ecclesiastica qui accipit, quorum quodlibet per se deberet sufficere, consideratis conditionibus. status & personæ significatur per Lamech, &c. p. 1. col. 119.c

beneficia sex collata populo Israel in exitu de Aegypto, p. 3. col. 1926.f

beneficia ecclesiæ non profunt excommunicatis iuste, & ad hoc rationes, p. 6. col. 2567.c

beneficia Dei ex parte mentis sunt duplicia. i. bona naturalia gratuita, p. 3. col. 1364.c

beneficiorum pluralitas in clericis quam damnabilis & reprehensibilis sit, p. 1. col. 127.c

beneficiorum multitudo & magnitudo exhibitorum specialiter filiis Israel, &c. p. 2. col. 1383.c

beneficiis Deo nemo seruiliter timens respondet, tātum modo qui per fiduciam amoris non timent, digna ei reddit obsequia, p. 3. col. 134.d

beneficiis undecim quibus benedixit Moyses filiis Israel correspondent undecim psalmi, &c. p. 3. col. 1147.c

beneficiatus de beneficiis acceptis debet se gratum ostendere, & benefactorem laudare, sed benefactor de beneficiis non debet laudem propriam querere, p. 5. col. 561.a

beniamin, &c. p. 1. col. 370.f. & Bennoni in Hebræo similitudo nominis resonat, p. 1. ibid.

beniamin tribus fuit ualde bellicosa, unde accepit guerram contra alias undecim tribus, & bis debellauit eas in campo, & spolia eorum rapuerunt, p. 1. col. 462.e

beniamin quare quarto loco benedixit Moyses, p. 1. columna 1679.b

benignitas Dei quanta in Iudæos, parte quarta, columna 77.b

benignitas unde dicitur, & quando exhibetur, par. 6. columna 313.b

berilius lapis preciosus, & eiusdem moralitas, parte 4. column. 1680.f

berfabee dictus est in Hebræo locus triplici causa, p. 1. column. 262.f

berfabee, una est in termino australi terræ promissionis, quæ est in tribu Iuda. Alia non est in Iudæa, parte quarta, col. 1846.f

berfabee in tribu Iuda uel Symeonis, est vicus grandis in uicelimo ab Hebron miliario, &c. parte 2. col. 342.f. & column. 1396.f

berfabee puteus septimus, propter septem agnas quas Abraham ibidem statuit. Etiam dicitur puteus iuramenti, quia Abimelech & Abraham ibidem fœdus iurauerunt, par. 1. col. 262.f Item p. 2. col. 372.a

berfa-

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Bersabee a monte Moria (vbi Abraam iussus est immolare filiū suū Isaac) distat x. aliās xx. leucis vel circiter. p. 1. col. 263. a

Beselecl. vide in Hur.

Bestiæ bestiis nocent: quæ peccatum non habent: nec tamen vindicta dicitur: nec tali exercitio recipiunt uirtutem: sed aliæ sunt cibus aliarum. p. 1. col. 29. a

Bestia oīs (inquit Ra. Moy.) quæ immunda reputatur ī hoc seculo, Deus sanctus & benedictus faciet eam mundam in futuro seculo, id est, tempore Messie, sicut primitus fuit filiis Noe p. 6. col. 1099. a

Beth & caph affinitas apud Hebræos, parte secunda, column. 455. a

Beth confusio declaratur, p. 3. col. 1347. b

Bethania quo ad situm & distantiam a Ierusalem describitur, & mystice exponitur, parte quinta, columna 1007. c. & col. 1201. c

Bethania villa vel ciuitas in latere montis Oliueti, & dicitur domus obedientiæ, p. 5. col. 450. d. e

Bethanij duę sunt, Vna trans Iordanem. Altera citra, nō lōgē a Ierusalem, vbi Lazarus suscitatus est, parte 5. columna 1041. a

Bethabara (vt dicit Origines) & non bethania, villa trans Iordanem, sed vitio scriptorum corruptum, parte quinta, col. 1041. c

Bethauen & Bethelan, & quomodo dicenda sit una ciuitas, p. 2. col. 50. a. b. c. Et col. 120. e. f

Bethel est ciuitacula in duodecimo lapide ab Helia, ad dexteram euntibus Neapolim, quæ prius Luza uocabatur in tribu Benjamin. p. 1. col. 195. a. Et col. 325. Et col. 361. a. Et col. 367. a

Bethel una ciuitas fuit in tribu Benjamin, vbi Ieroboā posuit vnum de duobus vitulis aureis. Alia est Ierusalem, p. 2. col. 1050. f. Et col. 1184. d

Betheron duo vici, duodecimo ferme ab Elia lapide. Nicopolim pergentibus, quorum secundum situm vnus dicitur Betheron superior, & alius Betheron inferior, datus Leuitis ī possessionem, p. 2. col. 1167. a

Bethleem duę sunt. Bethleem Iudæ quæ prius dicta est Ephrata, & altera in Galilæa in tribu Zabulon, &c. parte 5. col. 57. b

Item p. 4. col. 2065. a

Item p. secunda, columna 122. f. Et columna 266. e. Et col. 1021. c

Bethphage viculus est sacerdotum, & vbi situs est, & quomodo interpretatur, p. 5. col. 341. c. & 342. f

Bethsabee an adulterium commiserit voluntarie vel uiolenter, &c. p. 6. col. 1717. b

Bethsaida interpretatur domus fructuum vel uenatorum, p. 5. col. 211. b

Bethsaida interpretatur domus fructuum, vel venatorum, p. 5. col. 211. b

Bethsames est ciuitas sacerdotalis in tribu Benjamin. Altera Bethsames est in tribu Nephthalim. p. 2. col. 353. b. Et col. 1225. c

Bethsamitas septuaginta & quingenta milia pl. bis occidit, p. 2. c. 354. f

Bibens uinum, quia timet inebriari bibit temperate, p. 3. col. 178. c

Bibere vinum ad necessitatem, non vetatur, sed morari extra tempus, & utilitatem in uino, & euacuandis certare calicibus, p. 3. col. 1706. e

Biduo mortis Christi transacto, tertia die trásiit ad gloriā corporis, sic nos post biduum confessionis & satisfactionis trásimus ad gloriam patris p. 5. col. 414. c

Bigamia an quare & quomodo impedit ordinationem, p. 6. c. 761. c

Bigamiam introduxit primus Lamech, contra naturæ institutionem, quæ fuit, vnus cum uua, p. 1. c. 125. c

Binarius immundus numerus est, qui primus a uirginitate unitatis discedens, princeps est totius alternitatis, p. 4. column. 203. c

Et infamis, eò quod primus recedit ab unitate, p. 1. col. 24. Et col. 45. b. Et col. 53. c. Et col. 240. a

Binarius numerus in sacro euangelio laudabilis & mysticus designatur, p. 1. col. 13. c

Binario gemina charitas insinuat. parte quinta, columna 569. e

Bissus de terra uiridi, sed crura siccatur, tunditur, coquitur, torquetur, & magno longoque exercitio ad candidum producit. Sic nostra, & c. p. 1. col. 763. b

Bithynia duplex. Vna in Asia, Alia in Europa, &c. parte 6. col. 1307. c

Bitumen est glatem feruentissimum & uolentissimum, p. 1. col. 143. b

Bituminis natura est, ut in uiminalib. uasculis accessum aquæ coerceat, p. 1. col. 486. f

Blada in Iudæa ronebantur, & talis tonsio erat pro animalibus regis nutriendis, p. 4. c. 1885. c

Blandimenta foeminarum maxime hominem deiiciunt, & nihil est quo magis animus hominis ad peccatum trahatur, p. 3. col. 2789. c

Blandiuntur quidam Deo fletibus, quando ad mentē redeunt, & iustitiam eius contremiscunt. Et cum quasi a conspectu eius recedunt, moribus detrahunt. & ad iniquitatē redeunt, p. 3. c. 159. b

Blasphemare quid est, & quomodo differt a peierare, p. 6. col. 556. e

Item p. 5. col. 1193. c

Blasphemia quædam est diuinæ iustitiæ, dicere se grauati esse ultra debitum modum a Deo, cum tamen iuste fiat, p. 4. col. 1325. c

Blasphemia spiritus sancti est cum quis manifeste opera Dei intelligit, & cum de uirtute negare non possit, stimulatus inuidia calumniatur, p. 5. col. 866. e

Blasphemia crimen lepræ assimilatur, quæ omnino mūdari nō potest. p. 1. col. 1022. f

Blasphemix legibus homicidii legem aptauit, quia blasphematorcum Deum interficere non possit lingua ferit, p. 1. col. 1120. & 1121. b

Blasphemix spiritus quis dicitur, p. 5. col. 226. f

Blasphemiam si spiritus sanctus non remittit, quid proficit si pater & filius remittunt, & quid sibi nocet si spiritus sanctus non remittit, ex quo pater & filius remittunt ei, Argumentum est Iudæi cuiusdam conātis arguere quod pater & Filius spiritus sanctus non sint vnus essentiæ & unius uoluntatis. Sed soluitur, p. 6. col. 1729. b. c

Blasphemiam contra filium hominis distinguit saluator a blasphemia contra spiritum sanctum, &c. par. sexta, columna 1729. c

Blasphemiam dicere noluit Michael diabolo sibi aduersari, quanto magis hominibus omnis blasphemia cauenda est. p. 6. col. 1430. d. e

Omne peccatum comparatum blasphemix leuius est. p. 4. col. 190. d

Blasphemus quare lapidibus obruendus, parte prima, col. 1120. d

Blasphemus puniē, ut qui instituat blasphemando nocere Deo quamuis reuera nemo mortalis quicquam nocere possit numini, p. 2. col. 1121. c

Blasphemia anima est a dæmonibus grauiter punienda, qui nominantur aues, &c. p. 4. col. 2584. f

Blasphemo potest dici iuxta mortalitatem loquēdo psalmus, Dixit insipiens in corde, &c. p. 3. col. 814. f

Blaspheme-

Index.

Blasphemi nulla lege puniebantur, Deo ipso differente illam penam, ut exemplo horrendo illam legem sancires, p. 1. col. 1120. d

Blasphemos omnes communiter debent punire qui omnium auctori non metuunt detrahere, & omnes ab eo separare, p. 1. col. 1122. f

Boanerges dicitur filius tonitru, quod nomen impositum fuit duobus apostolis a Christo in transfiguratione, p. 5. colum. 515. c

Bochru interpretatur primogenitus. tradunt autem eum Armigerum Saul Doeck Idumæum fuisse, & puerum qui diadema & armillam Saul detulit ad David, filium Doeck Idumæi, p. 2. col. 1058. e

Bonifacius sanctus missus fuit a Pontifice Romano ad prædicandum fidem Catholicam gentilibus, & multos conuertit ad Christum in Thuringia, Austria & Phrygia, par. 6. col. 1609. c

Bonitas copiosa quæ est. parte 6 col. 33. a

Bonitas & pulchritudo in istis inferioribus siue sensibilibus sunt reducendæ in laudem & gloriam conditoris, qui eius sapientiæ & prouidentię ad omnia se extendit quantumcunque sint minima, p. 2. col. 1085. b. c

Bonitas diuina non sentitur ab iniquis, sicut nec claritas delectabilis est oculis infirmis, &c. parte tertia, columna 963. c

Bonitas Dei perfecta ostenditur ex septem conditionibus, & enumerantur, p. 1. col. 1652. f

Bonitas vel malitia variat propriam actionem, quando virtute propria aliquis aliquid agit, sed quando aliquis agit virtute alterius non variat. Et de hoc exemplum, p. 6. colum. 874. f

Bonitati Dei conuenire si quis neget, ut pro vnius diei peccato, annum suppliciorum rependat, immo dicat etiam si diem pro die reddat, quamuis iustum non videtur esse benignum. Responsum notabile habet per simile corporale, par. 1. col. 1263. b

Bonum naturæ est contra malum naturæ, bonum gratiæ contra malum culpæ, bonum gloriæ contra malum gehennæ, p. 3. col. 2141. c

Bonum incipere debes quamuis perficere non confidas. Melius est enim perfectam viam querenti in itinere mori, quam nec proficisci. p. 1. col. 613. c

Bonum ad mala transferimus, sicut dicitur bonus latro, qui vias accommodas adinuenit ad faciendum latrocinia, p. 2. col. 1589. c

Bonum duplex eligitur diuina potentia ex hæresibus. Primo ex hoc veritas fidei elucidatur. Secundo per hæreticorum persecutionem examinantur, & probantur fideles sicut aurum in fornace. p. 6. col. 289. c

Bonum triplex sequitur ex cessatione legalium. Primum, libertas summe desiderabilis. Secundum vniuersæ legis impletio facilis. Tertium, sequela Spiritus sancti, per quem homo proficit in spiritualibus, p. 6. col. 512. f

Bonum prolis est præcipuum inter omnia bona exteriora. p. 3. col. 1302. f

Bonum hominis potest aliquid dici dupliciter, p. 6. columna 685. c

Bonum diuinum potest dupliciter intelligi. Vno modo pro ipsa bonitate diuina. Alio modo pro bono vniuersi, &c. p. 1. col. 858. d

Bonum delectabile quod habetur absque labore hominis, & etiam cum labore significatur per mel & butyrum, p. 3. col. 216. f

Bonum sensibile, modicum habet de bonitate, & ideo appetibilitas eius cito transit, & eius adeptio & continuatio fastidium inducit, &c. p. 3. col. 682. f

Bonum singularis personæ in tribus consistit. Et enumerantur, p. 1. col. 1598. f

Bonum commune, & maxime pacis tempore, ex tribus conseruatur. Et enumerantur, &c. parte prima, columna 1596. f

Bonum proprium corporale, propter salutem boni communis est exponendum, p. 4. col. 2384. f

Bonum proprie dici non poterit, quod aliquando a malo est, neque aliquod proprium malum, quando a Deo, p. 1. colum. 1348. f

Quod bonum non est, quod malum sit, non statim sequitur, p. 4. col. 1228. c

Bonum contingit vno modo: malum autem omnifariam, p. 5. col. 123. c

Bonum consistit ex omnibus bonis circumstantiis: malum autem ex singulis defectibus, p. 6. col. 511. c

Bonum scimus, nec delectat agere, & cupimus ut delectet, præuolat intellectus, sequitur nullus vel tardus affectus, p. 3. colum. 1352. f

Bonum & malum, bonus vsus, & malus vsus sibi adiuncta alternatim, quatuor differentias faciunt, parte 6. columna 270. c

Bonum minus comparatum ad maius bonum, habet rationem defectus, & per consequens mali aliquo modo, sicut minimum malum comparatum ad maius habet rationem eligibilis, & per consequens boni aliquo modo. parte prima, columna 655. c

Bonum opus in principio non debet laudari, sed cum persecrante fuerit factum maxime laudandum est, p. 2. columna 33. c

Bonum temporale & etiam spirituale designantur per adipem. p. 1. col. 927. c

Bonum amare, sed implere non posse, ex infirmitate solet accidere, p. 3. col. 323. b

Bonum nec facere, nec amare, est ex studio peccare, p. tertia, Ibidem.

Bonum diligit qui non inuitus & metu legum quod bonum operatur, sed dilectione ipsius boni. parte quarta, colum. 1872. c

Bonum agunt quidam, ipsius boni & benedictionis desiderio, quidam metu supplicij ne eant in gehennam, & per quos significantur, p. 2. col. 63. c

Bonum qui amat in alio, quod ipse non potest habere, imputatur ei quasi haberet, p. 3. col. 1432. c

Bonum quod agitur aliquando per obedientiam debet intermitteri, p. 3. col. 410. d

Bonum opus de genere nonnuquam relinquendum est, si sit occasio ruinæ, p. 5. col. 112. f

Bonum omne quod faciamus, præueniente gratia Spiritus sancti incipimus, & eadem comitante perficimus, p. 2. colum. 1311. a

Bonum est omne quod fecit Deus, sed in tempore suo bonum est. p. 3. col. 1767. a. b

Bona terrena (cum sint multo minora bona operibus virtutis) non possunt esse principale præmium promissum patriarchis pro operibus virtutis, p. 4. col. 476. f

Vide etiam in **Temporalia bona**.

Bona fuerunt quatuor promissa obseruantibus præcepta diuina. Et enumerantur, &c. Et e contrario non obseruantibus comminatus est per quatuor contraria illis. Et enumerantur, p. 1. col. 653. c. Et col. 1138. d

Bona temporalia quæ habent impij non sunt in manu sua, i. in potestate, quia sunt aufexibilia violenter, sed spiritualia, quæ sunt virtuosius non possunt auferri, & solum habentur a iustis, &c. p. 3. col. 223. f

Bona in manu habet qui despiciendo temporalia sub dominio mentis

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

mentis premit. At quisquis ea nimis diligit, se magis illi ipsa supponit. p. 3. col. 223. b

Bona temporalia largiuntur in presenti plerumque ut ad cælestia alliciant, p. 1. col. 495. c

Bona fortuna oculis clausis videmus, quæ mox apertis non inueniemus, in vita somnium, in morte euigilant, scientes quid est. p. 3. col. 973. a

Bona temporalia siue corporalia quæ reputantur speciosa, licet sint occulta, possunt tamen inueniri studio & labore hominum quamuis cum difficultate. Bona autem spiritualia sicut gratia & virtutes infusæ impossibile est labore hominum inuenire, p. 3. col. 267. c

Bona temporalia præcipua ut metalla & præciosi lapides, habent suæ emanationis principia subtus terram, & in profundis fluviorum sunt abscondita, p. 3. col. 271. c, & 272. f

Bona temporalia & eorundem abundantia ab amore Dei retrahunt, p. 1. col. 1501. c

Bona si quis inchoet, mirum non est, sed valde mirabile est, si intentione recta in bono opere perseveret, p. tertia, colum. 876. e

Bona præsentia Deo nobis donata, consolatio sunt, cum desunt, iustitia est, p. 3. col. 1164. c

Bona temporalia sunt duplicia, & qualia propter scandalum dimittenda, p. 6. col. 174. f

Bona præsentia & caduca dum pro æternis quandoque habedis dimittenda esse persuadentur, multi in ecclesia timent & se deceptos credent, p. 5. col. 1118. d. e.

Bona exteriora: an & quomodo sint dicenda bona, & quomodo diuersimode de hoc philosophi sentiunt. par. 3. colum. 31. c

Bona temporalia siue terrene dat Deus indifferenter bonis & malis, sic autem non est de spiritualibus bonis & æternis, & c. p. 1. col. 1470.

Bona temporalia & spiritualia, licet sint Dei dona & aliter tamē & aliter, & quomodo differenter à Deo dantur. par. 3. col. 263. c

Bona temporalia minima sunt, & aliena à nobis. Bona autem spiritualia sunt maiora, & nostra. parte quinta, columna 917. c

Bona exteriora sunt propter corpus hominis, & corpus hominis, propter animam, & quomodo illa ordinanda & diligenda sunt. p. 3. col. 31. c

Bona exteriora, sicut sunt propter corpus hominis, ita corpus propter animam, ergo ordinans bona animæ principaliter ad bonum corporis, est amor & ordo peruersus, & c. parte 3. columna 31. c

Bona exteriora, vide in Exteriora bona,

Inter bona extrinseca, maxima sunt honor & dignitas, & ideo iactura istorum est maxime afflictiva. parte tertia, colum. 205. c.

Bona naturæ, bona gratiæ, & gratis date bona scientiæ bona potentia & bona opulentiæ, dicuntur talenta: quia per bonum usum potest homo sibi acquirere cœlestem præmiū. par. 5. col. 410. f

Bona in hac vita collata homini, parua sunt respectu bonorum gloriæ, quia ibi confertur homini bonum infinitum. par. 5. col. 411. e

Bona opera nostra occultare & non ostentare debemus coram hominibus, & qua. p. 1. col. 484. f

Bona opera sine charitate facta ad terram viventium non introducunt. p. 1. col. 1648. d

Bona naturæ quadruplicia sunt. scilicet claritas intelligentiæ, capacitas memoriæ, viuacitas sensum exteriorum, integritas & sanitas membrorum. Et potest homo illis bene & male uti. p. 5. col. 917. f

Bona spiritualia per frumentum, vinum & oleum parabolice intelliguntur, quæ non capiuntur ab hominibus nisi sub si-

militudine corporalium, propter quod scriptura veteris & noui testamenti loquitur frequenter parabolice. par. 4. col. 789. a. b. & 790. d. e

Bona gratiæ & gloriæ optanda sunt inimicis, terrena non nisi in generali, p. 5. col. 118. f

Bona diuinitus collata, non cedunt ad gloriam male operantibus sed magis ad poenam, p. 5. col. 473. c

Bona spiritualia tantum excedunt temporalia, quantum centenarius vnitatem. p. 2. col. 574. d

Bona quædam sunt modica, quædam media, quædam maxima. Prima sunt species quorumlibet corporum. Secunda sunt potentia animæ. Tertia sunt virtutes, & scientiæ, p. 3. col. 682. f

Bona spiritualia quæ alijs communicata non minuuntur, sed potius augentur, liberaliter sunt communicanda, p. 2. col. 136. f

Bona multa sæpe de multis sperantur, sed cum tempus docendi habent, & exemplo vitæ alios instruendi opportunitatē consequuntur, vel parum vel nihil est in eis inuentum, p. 4. col. 2172. f

Bona deteriorum comparatione magis noscuntur, p. 1. col. 1279. b

Bona, cum dicantur sigillatim cætera creata, cur homini qui est ad imaginem Dei factus, cum cæteris hoc dicitur, par. 1. col. 36. f

Bona non amare, & mala non fugere viciū est, quanto magis odisse bonum, & amare malum, parte quarta, columna 2055. e

Bona quæ facis, secundum diuinæ legis præcepta facias, & domino separes, ut ad eius laudem omnia facias, p. 1. columna 1525. a

Bona prodesse nequeunt, si mala non cauentur quæ surripunt. Perit enim omne quod agitur, nisi sollicitè in humilitate custodiatur, p. 1. col. 74. e. f

Bona citius pereunt, quæ ante tempus innotescunt, animo nondum per humilitatem confirmatio. parte 3. columna 117. b

Bona inchoantes, si laudibus cœperint delectari, fructum operis perdunt (velut ex nebula fauoris qua fit caligo intelligentiæ) ut nequeant discernere qua intentione quid faciant, p. 3. col. 182. d

Bona opera nostra non nobis, sed diuinæ virtutis debemus ascribere, p. 1. col. 1516. f

Bona nostra veraciter in conspectu iudicis placet, cū hæc mēs subtilis cogitando conterit, & quasi de aromatibus puluerem reddit, & c. p. 1. col. 822. f

Bona spiritualia sunt duplicia, & quæ & quando sunt dimittenda ad vitandum scandalum. p. 6. col. 174. f

Ad bona assurgere perfecte non possumus, nisi nos spiritus, & præueniendo eleuet, & subsequendo confortet, parte 4. col. 1112.

bonum inchoare nihil proficit, si non studerit quis illud ad bonum finem perducere, p. 4. col. 818. d

Bona naturæ sunt ualde magna, bona gratiæ sunt maiora, bona autem gloriæ sunt maxima, quæ Deus dat omnibus hominibus affluenter, p. 6. col. 1266. f

bonorum temporalium collatio non est certum signum amicitie diuinæ, sed aliquando magis ad contrarium, par. 1. col. 1469. c

bonorum temporalium siue carnalium spiritualium, atque eternorum quæ certior distinctio est, quam passio Christi, p. 1. col. 1297. e

bonorum temporalium adeptione non est immoderate gaudendum, nec de eorum amissione nimis tristandum, quot & quibus de causis, p. 3. col. 31. a

bonorum communicatio quomodo & in quibus fieri debet in effectu & insigno. p. 6. col. 160. f

bono-

Index.

Bonorum genus est triplex, vel Bona sunt in triplici genere. Quædam enim sunt in spiritualia, quædam bona naturæ, quædam bona fortunæ. p. 5. col. 715. c. Et abulio sit in talibus & per quid significantur, p. 4. col. 1283. c.

Bonus non fuit, qui malos tolerare non potuit, p. 3. columna 1829. a.

Bonus, si in humili mente, exigente causa vel dolore, bona de se dicit, non peccat, p. 3. col. 199. a. b.

Bonus est Deus ex se & in se, bonitas non est qualitas, sed natura, & c. Et egesserunt illo cætera, ut fierent bona, p. 3. col. 1483. c.

Bonus homo simpliciter per bonitatem voluntatis dicitur magis, quam per bonitatem aliarum potentiarum animæ, & ratio huius, & c. p. 5. col. 706. d. e.

Boni nec despecti sua aperiant, cum alijs non prosunt, quod esset se ostendere, non prodesse, & c. p. 3. col. 297. b. c.

Boni in persecutionibus quas a malis frequenter sustinent, sic se habeant, & c. p. 1. col. 352. e.

Boni dum de malo tentantur, cui nequaquam cōsentiūt, quo per infirmitatem titubant eo gressus cordis ad iusticiā uerius figunt, p. 1. col. 1345. a.

Boni sermonibus iniquorum atteruntur, quando contra eos illi verbis tument, qui aut in peruersa fide, aut in prauis moribus iacent, p. 3. col. 203. b. c.

Boni, cum loquuntur, duo sunt quæ in suis loquutionibus attendunt ut videlicet aut sibi & auditoribus suis, aut sibi met ipsis prosint si auditoribus prodesse non possunt, p. 3. column. 219. c.

Bonorum & malorum hominum vita differenter se habet, & in quibus. p. 1. col. 1525. c.

Bonorum vita nō irrigatur aquis deliciarum ad pullulationē vitiorum, & augmentum, sed ad sustentationem corporis in exercitio virtutum, p. 1. ibid.

Bonis persecutio iniquorum utilis est, & ad quid, p. 1. column. 496. c. f.

Bonis non nocet cum malis esse corpore, sed mente. Si desit spiritus non adiuuat locus, & c. p. 4. col. 1094. e.

Bonos non faciunt duæ res, p. 3. col. 597. b.

Booz corpus curabat cibo & potu & corde sobrio benedixit nomini domini qui illius orationem exaudiuerat feceratque famem cessare in terra Israelis, p. 2. col. 297. b.

Booz temperantia erga Ruth, parte 2. columna 297. b. & 301. a.

Booz pro merito suæ fidei Ruth accepit uxorem, p. 2. columna 304. e.

Booz historia nos docet virtutem, p. 2. col. 293. c.

Booz tres fuerunt, sed Euangelista Matthæus vnum tantum nominat, p. 5. col. 36. f. Item primus fuit auus, secundus filius, tertius nepos. Primus fuit filius Salomon quem genuit de Raab, & tertius fuit iste qui genuit Obed ex Ruth, p. 2. col. 291. c. & col. 305. c. & col. 1019. b.

Booz & Abessam vtrum fuerit idem homo, parte 2. columna 291. b.

Bos victimæque cibòque sacer est, cū asinus neutrius vsum præbet & quare, p. 1. col. 1589. b.

Bos apud Isaiam Israellem significat, p. 4. col. 206. e.

Bos & ouis cur in sacrificio mactentur, p. 1. col. 913. b.

Bos quinque habet utilitates, immolatur, arat, pascit, lactat, corium etiam diuersis vlibus ministrat, p. 1. col. 698. f. & col. 699. a.

Bos alitur de præsepe, sed & labore bouis præsepe repletur, & de præsepe suo reficitur fructu, p. 3. col. 1161. c.

Boues fœno non nisi mundo vescuntur, p. 3. col. 385. a.

Bosor quomodo interpretatur, & cui interpretatio congruit, p. 3. col. 1158. e.

Boira, vel potius Bifra, est nomen proprium & appellativum, & c. p. 4. col. 500. f.

Barachia in virtute crucis Christi extollamus, & leuemus i o-

ratione sanctas manus, ut Dei auxilium mereamur, p. 1. col. 534. c.

Breuissimum est quidquid finitur si eternitati comparatur, p. 1. col. 1660. d.

Brigam suscitatur Dominus aliquando inter malos, ut boni maiorem habeant quietem, p. 4. col. 2414. f.

Brchus unde nascitur, & quamdiu sic nominatur, p. 4. column. 298. b. & col. 1914. f.

Brutis animalibus necessaria prouidit natura, & non homini rationali, & quare, p. 5. col. 139. c.

Butyrum, quod est pinguedo lactis, est præcipuum inter illa quæ de pecudibus extrahuntur, p. 3. col. 274. f.

C

CAATH Filius Leui habuit quatuor filios. Amram primo genitum, Isuar secundum, Ebron tertium, & Oziel quartum, & c. p. 1. col. 1273. b.

Caathitæ dicuntur Sacerdotes, & Leuitæ qui fuerunt de tribu Caath, sed differenter nominati sunt, & quomodo, p. 1. col. 1181. b.

Caathitæ officia habuerunt, quod humeris suis proprijs portauerunt pertinentia ad tabernaculum fœderis, p. 1. column. 1206. d.

Cadauer præ se fert qui penitus refrixit nec feruidus spiritu cognoscitur, p. 1. col. 1098. d.

Cadauer si super sementem sine aqua ceciderit non polluit sementem, si vero cum aqua quare declarat eum immundam p. 1. col. 1013. a.

Cadauer corpus sine anima, & anima sine Deo, qui est eius vita, p. 1. col. 1577. b.

Cadauer vocari potest omnis qui peccati morte occiderit, p. 3. col. 380. d.

Cadauera Antichristi & sui exercitus primo corrodentur à bestiis & auibus, & postea tradentur sepulturæ, nō propter Antichristi & suorum honorem, sed ad terræ purgationem, p. 4. col. 1364. c.

Cadauera qui portauerunt vestimenta sua iubebantur lauare in lege, & quid id signauerit, p. 1. col. 1007. a.

Cadit septies iustus in die, & per quæ & qualiter, p. 3. column. 1709. b.

Solus in illicitis non cadit, qui caute se restringit a licitis, p. 3. col. 60. e.

Cadit in faciem, qui in hac vita culpam agnoscit, eamque penitendo deslet. Retro cadit, qui in hac vita repente decedit, & c. p. 6. col. 1090. d. e.

Cadat necesse est & moriatur quicumque conuertitur a fide & veritate, p. 2. col. 345. b. Interl.

Cadunt qui sibi volunt esse fortitudo & laudatio, sed non cadit cui Dominus est fortitudo & laudatio, sicut nec Dominus cadere potest, p. 3. col. 1332. d. e.

Cadens adorat Iob, quia ille veram orationem exhibet, qui quod pulvis sit humiliter videt, p. 4. col. 35. c.

Cadere leguntur Sancti in faciem. Mali vero retrò, & c. p. 4. col. 1140. d. e.

Cadere passim in volutabrum omnium viciorum nō trepidat, qui inter bonum & malum quasi insanus discernere ignorat, p. 3. col. 1706. d.

Cadere in corporis corruptione aliquando minus est quā cogitatione tacita, ex deliberata elatione peccare, p. 2. column. 576. f.

Cades est duplex. Vna est locus deserti, ubi manserunt filii Israel per aliquod tēpus, qui dicitur Cadesbarne. Alia est sita in forte Iudæ, p. 3. col. 2093. b.

Cadere cum David volunt, multi pauci vero resurgere, p. 2. col. 572. e.

Cadesbarne est locus in deserto, qui coniungitur ciuitati Petra in Arabia, ubi occubuit Maria, & Moyles rupe percussa a-

Glossæ Ordin. & Nicolaide Lyra.

- quam sitienti populo dedit. Monstratur etiam vsque hodie
ibidem sepulchrum Mariæ, p. 1. col. 1472. d
- Cœci in Iebuseth restiterunt Dauid quo minus ingrederetur
in figuram cœci populi non admissuri quandoque Christū
filium Dauid p. 2. col. 538. d
- Cain debet scribi per, n, & non per, m, secundum Hebræos, p.
1. col. 112. f
- Cain quare prælegit agriculturam, p. 1. col. 125. b
- Cain quare agriculturam dimisit, & ipse suaque posteritas in
artib. mœchanicis inueniendis studuerunt, Ibid. f
- Cain unde habuit vxorem, & c. p. 1. col. 120. f
- Cain oblatio qualis & de quib. fuerit, p. 1. col. 112. f. Et colu.
125. f
- Caī percepit munera Abel fratris sui a Deo accepta, & nō sua,
per ignem immisum a Deo, consumentem oblationē Abel
p. 1. col. 112. f
- Cain ut dicunt Hebræi dixit Abel fratri suo verba iniuriosa
querens occasiones occidendi eum, licet non sint expressa
in tex. verba illa, p. 1. col. 113. a. b
- Cain punitio septupla secundum Hebræos refertur ad mortē
Cain, & secundū proprietatem Hebraici sermonis dicitur,
septenis punietur, p. 1. col. 120. f. Et col. 126. d. e. f. & col.
127. c
- Cain quib. adiutorib. ædificauit ciuitatem, si plures homines
non fuerunt quam scriptura dicit, p. 1. col. Ibid.
- Cain fuit interfectus per Lamech in ultionem fratris sui, &
hoc fuit in alia generatione, & c. p. 1. col. 120. f
- Cain an vsque ad diluuium vixerit, & in eo submersus fuerit,
p. 1. col. 126. d. & col. 128. f
- Caiphas de stirpe Aaron descendit, p. 1. col. 911. a
- Caiphas non prophetauit de Christo ratione sui meriti, sed ra
tione sui officii: Nec fuit verus propheta, quia condiciones
quas verus Propheta debet habere non habuit, p. 5. col. 1200. c
- Caiphas Iudæorum Pontifex querens Christi mortem signi
ficatur per Saul, & c. p. 2. col. 472. f
- Caius imperator misit statuam suam per orbem, ut adoraretur
in ea, quam soli Iudæi adorare renuerunt, p. 3. columna
1952. f
- calamitas eternæ comparatur quæ est vndarum exterius pel
litur, & quare, p. 3. col. 90. e
- calamus est arbor aromatica gracilis & nodosa ad modum cā
næ vel arundinis, & ponebatur in sacra vnctione qua unge
bantur uasa diuino cultui consecrata, p. 4. col. 635. c
- calamus prout est mensura quot culticorum sit, p. 4. columna
1473. c
- calcaria multorum clericorum plus quàm altaria fulgent, p. 1.
col. 1659. c
- cain peccata septem enumerantur, p. 1. col. 120. f
- calcator vñ & seminator, prædicationem uerbi Dei significat
p. 4. col. 1903. c
- calcedonius lapis quam proprietatem habeat, & moralis illius
significatio, p. 6. col. 1679. a
- calciamenti corrigiam ut soluam, & c. quomodo hoc dixit Ioa
nes Baptista de Christo, cum apostolus ipse portare calcia
menta inhibuerit. Et cœpit Iesus sa. & do. p. 5. co. 1041. c
- calciamenti an Christus vsus sit: Arguitur pro & contra, p. 5.
col. 449. & 500. per totus.
- calculus quid significat, p. 4. col. 83. c
- caleb Caleph & Calubi eiusdem nomina sunt, p. 2. columna
1116. e. f
- caleb fuit filius Esrom. Et dicunt aliqui quod pater Caleb fuit
binomius & dictus est Esrom & Iephone, & c. p. 2. col. 99. c.
Et col. 1033. c
- caleb habebat tantum octo annos ut dicit glof. Hebraica quan
do accepit Azuban, & genuit ex ea Ierioth, qui natus est no
no anno ætatis Caleb, & c. Sed improbat gloffa, p. 2. colu.
1021. c
- caleb coniugium cum Maria sorore Moyfi ut glo. Hebraica di
cit improbat, ibid.
- caligo quædam est bona, quædam est meroris & turbinis, p. 4.
col. 595. a. b
- callidus proprie dicitur qui præuidet pericula sibi ab aliis præ
parata, p. 3. col. 1664. f
- calix in sacra scriptura intelligitur pœna a Deo inflictæ, vel infli
genda, p. 3. col. 994. f
- calix Dei dicitur amor Christi vel spiritus sancti, & quare, p. 3.
col. 558. d
- calor naturalis dupliciter accenditur, p. 3. col. 271. g
- caluarię locus dicitur, non ob caluicium Adæ, quem ibi men
tiūtur sepultum, sed ob decollationem damnatorum, p. 5.
col. 455. b. Et 1311. b
- caluitii inchoationem vel principium dicit fenestra, quia quā
do homo incipit decaluari, dicitur habere fenestras vel fe
nestram in capillis, p. 1. col. 1025. c
- caluitium dicitur perfectio vel finis fluxus capillorum, & quid
intelligatur per hoc, p. 1. col. 1026. f
- calumniatores qui dicuntur, & c. p. 3. col. 65. f
- calumnia describitur, p. 1. col. 1068. f
- calumnia habet in se tentationem, sed tentatio potest esse sine
calumnia, & c. p. 3. col. 7395. b
- cambyfes Darii filius dictus est alio nomine Nabuchodono
sor secundus, quia sicut primus templum destruxit sic iste
ræedificationem eius impediuit, p. 2. co. 1551. c
- camelopardalus animal est albis maculis respersum, capite ca
melo similis, collo equino, pedib. bubali, per cætera pardus:
in Aethiopia nascitur, col. 1539. b. & 1540. f
- camelus est animal gibbosum & ononiferum, & eius morali
tas, p. 4. col. 485. b
- camelus mundum animal partim, quia ruminat, partem au
tem immundum, quia vngulam non findit, par. 3. columna
23. a
- camelos melius sciunt nutrire & custodire Ismaelitæ, quā Is
raelitæ, p. 2. col. 1124. f
- caminus Exodi 9. quid significet, p. 1. col. 563. b. c
- candor duplex. s. lepræ & lucis, p. 2. col. 78. d
- canhedrin dicebantur, qui fuerunt de collegio, seu consistorio
Iudæorum, ad quos omnes difficultates, seu dubia legis &
dei perueniebant. Et residebant sub regib. & ducibus Iu
dæ, & c. Et durauerunt usque ad certum tempus ante de
structionem templi secundi, & c. parte 1. columna 364. f. Et
col. 368. e. f
- canis habetur in scripturis pro contemptu, p. 2. co. 201. a
- canis expers quidem rationis est, sensationem tamen obtinet pa
rem prope dixerim rationi, p. 2. co. 1525. a
- canis supra omnia cetera animalia, amorem dicitur proprio
Domino seruare, nec terrore nec iniuriis obliterari in eo fer
tur affectus, p. 2. col. 201. b
- canis cum vomit, cibum qui pectus deprimebat abiicit, sed cū
ad vomitum reuertitur, unde leuiatus fuerat, rursus occupa
tur, & mystificatio e usdem, parte 6. col. 1363. b h
- Itē p. 3. col. 1717. a
- canis tantæ vilitatis reputabatur, quod non solum erat animal
immundum ad immolandum & comedendum, sed etiam
ae redimendum, p. 6. col. 623. b. e
- canis primogenitum nō poterat offerri, nec etiam redimeba
tur, quid autem de illo primogenito s. canis tiebat, non ex
primitur, & c. p. 5. c. 1599. c
- canes dicuntur, & gentes & Iudæi, & quare, p. 3. co. 852. d
- canes dicunt Iudæi gentiles omnes Et uocant gentiles, qui nō
sunt de lege eorum, p. 1. col. 708. d
- ō canes beatos, qui persequuntur infideles, fures abigunt, ou
lia sancta custodunt, p. 2. col. 806. e
- canes a canendo dicti sunt. Canum enim consuetudo est, illa
loca latratu defendere, in quibus se notunt ali. nomiam re
perire, p. 2. co. ibid.

canibus

Index.

canibus insitū est natura referre gratiam & sollicitas excubias pro dominorum salute pretendere, p. 2. col. 1525. b

canibus non dedit sanctum Christus, cum insidiatoribus & conculcatoribus secreta mysteria loquebatur, &c. p. 5. col. 959. c

cani sicut iniusto pro sapientia, sic impio pro stulticia accipiuntur, &c. p. 4. col. 1749. b

canicies, gloria senis. Item canicies hominum prudentia, est, p. 4. col. 51. a

canicies sensuum cum canicie capitis dignitas & reuerentia senum, p. 3. c. 1694. c

canones diuinorum librorum qui hodie sensu Euangelico exponuntur, per doctores veteris Testamenti significatur, &c. p. 2. col. 1115. a

canonica sententia non sunt immutandę, parte 1. columna 703. a. b

canonicas scripturas solas in Ecclesia legendas, parte 2. columna 1445. a

canonici si pingues pręsentias odore percipiunt, se pręsentes associant, si vero tenues, vicarios mittunt. Et assimilantur, &c. p. 5. col. 347. c

cantant homines lugubres elegias quib. deploratur calamitas eorum quos diligunt, p. 4. col. 63. b

cantant indigne: Laude pueri Do. qui se magnos putant, p. 3. col. 1305. b

non cantant hilariter, qui non amat, p. 3. col. 963. a

canticum Annę dignum admiratione, p. 2. col. 321. c

canticum quod, p. 1. col. 619. c

cantica multa legimus in scripturis, sed hoc, Moyse. f. primum omnium est, quod Aegyptiis & Pharaone submerso post victoriam cantatur, p. 1. col. 619. a

cantica graduum (scilicet psalmi quindecim) quare sic dicantur & a quo, & ad quid facti sunt, &c. parte tertia, columna 1417. a. b

cantica læticia subticet Ecclesia in septuagesima, & quare, p. 3. col. 1225. c

canticanticorum libri materia quę sit, scilicet quis sponsus, quę sponsa, quia vario modo ab Hebręis & Latinis assignatur, p. 3. col. 1817. c

canticanticorum liber quatuor personas inducit: sponsum, & sodales eius: sponsam, & adolescentulas cum ea. Ibid.

canticanticorum liber, secundum translationem nostram in pluribus discrepat a litera Hebraica, & similiter signatio capitulorum, &c. Ibid.

canticanticorum liber apud Hebręos, quibus & quando legere permissum est, p. 3. col. 1815. & 1816. Vide etiam in Ezechielis difficultatem.

cantores Dauid instituit, postquā obtinuit regnum & arca in tabernaculo fuit ut exercent officia coram Domino, par. 2. col. 1042. f

cantores principales tres fuerunt, sicut tres fuerunt filii Levi, f. Homan de Caath, Afaph de Gerson, Ethan (qui alibi dicitur Idithum) de Merari, p. 2. col. 1042. c

cantores erant sic ordinati, quod Heman cum societate sua erat in medio. Afaph autem cum sua societate ad dexteram, &c. Ibid.

cantores quatuor pręposuit Dauid canentibus psalmos ante arcam, qui psalmos personabant tribus modis, & qui fuerunt, p. 3. col. 424. d. e

cantores fuerunt tres principales in Veteri Testamento, & de filiis istorum trium instituti sunt viginti quatuor cantores, & deserviebant ordinate, viginti quatuor Hebdomadarii Sacerdotibus, &c. p. 2. col. 1116. d

cantores viginti quatuor instituti sunt per sortes, quis esset primus, & quis esset secundus, &c. & non sunt ordinati secundum ordinem patrum vel etatum, &c. parte secunda, columna ibid.

cantores de simplicibus Leuitis, aliqui erant cantores ad dicē-

dum diuinas laudes, alii alij in officiis constituti quia aliqui erant ianitores, aliqui custodes vasorum, &c. ibid.

cantorum ordinatio in suis officiis distincta fuit per viginti quatuor vices sibi succedentes, sicut & ordinatio principalem sacerdotum, qui Hebdomadarii dicebantur. Ibid.

cantatoribus & cantatricibus instrumentis musicalibus, & uocibus humanis licitum est uti moderate, & horum ratio, p. 2. col. 638. f

cantus releuat labores, & tollit tedium, parte tertia, columna 1365. c

capharnaum dicitur ciuitas Christi, & quare, parte 5. columna 165. a. Et est ciuitas principalis siue Metropolis in Galilæa, columna 246. f. & columna 761. b. Item parte 4. columna 117. b

capillaturam mulieres nutriebant, sicut fit adhuc in aliquibus gentibus, p. 1. col. 1549. b

capillos (ut veterum mos fuit) si quis nutrit ob speciem corporis, eos afflictionis tempore ascindebat. Et econuerso, quod tempore tranquillo absciderat, in ostensione afflictionis nutriebat, p. 3. col. 31. a. b

capillos corporales quidam offerunt diabolo, &c. p. 1. columna 1539. b

capillorum crescentia in Nazarenis, erat signum durationis voti, p. 1. col. 1684. f

capillos capitis discipulorum dicit Dominus esse numeratos, non qui ridentur vel proiciuntur vel etate pereunt, sed qui in Nazarenis erant, quibus inerat virtus spiritus sancti, p. 1. col. 676. f

capillos capitis appellauit Dominus virtutes animi, & multitudinem sensuum, de mente tanquam de capite Apostolorum prodeuntes, p. 1. col. 1156. f

capiti suo ornatum detrahit qui Christo honorem debitum non persoluit, p. 1. col. 992. c

capillorum nigredo attestatur fortitudini & iuuentuti, par. 3. col. 1860. e

capitium quid dicitur, p. 3. col. 287. a

capitulum quid est, & quare sic dicitur, p. 6. col. 875. c

capitulorum signatio in Bibliis nostris, est frequenter defectiua, quia frequenter non sequitur signationem Hebraicam, nec etiam Hieronymi, &c. p. 4. col. 1925. c

capuntur homines per diabolum & ministros suos, in triplici statu. Primo scilicet principes & pręlati, secundo mediocres, tertio omnes, per triplex instrumentum, &c. parte 4. columna 2050. f

capiendi modus Christum, magis conueniens ad subuertendum populum (quem Pharisei timebant) fuit, ut fieret per discipulum, &c. p. 5. col. 983. b

cappadoces & Philistę exierunt de eadem gente, p. 4. columna 870. f

capparis renibus valet, est herba qua excitatur luxuria, par. 3. col. 1812. d

caprę pili vel caprarum pelles, si semper significarent foetorę pœnitentium, non ipsum animal inter munda computaretur nec in laude sponsi diceretur. Capilli tui sicut grex caprarum &c. p. 1. col. 751. a

caprarum pleręque pariunt bis, f. hyeme & æstate quorum foetus chimarrus & chimarra, &c. p. 1. col. 936. e

capream & ceruum, quidam reliquis animalibus mundiora esse existimauerunt, p. 1. col. 1532. d

captiuus non omnis, propter peccatum suum captiuus, p. 4. col. 1063. b

captiuus ducebantur in bello colligati, & cilicio siue sacco indutis, subtractis eis vestibus preciosis, p. 4. col. 879. c

captiuus dicuntur ciuilitate mortui & sepulti, p. 4. col. 1354. a & 1360. d

captiuus ducti radebantur antriquitus, quantum ad capillos & barbam, p. 4. col. 879. b

captiuorum capita radebantur & ducebantur nudatis capitibus

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

- bus ad maiorem eorum confuſionem, & victoriæ declarationem, qui diſtrahebantur, & ſub corona vendi dicebantur, p. 1. col. 1666. f
- Captiuitas** decem trib. pro peccatis ultra montes Perſarum, ita vt amplius non ſint reuerſuræ ad proprium locum deplorat Propheta, p. 4. col. 1865. c. Item adhuc non eſt reducta, p. 4. col. 809. c
- Captiuitas** Iudæorum vt tradunt Hebræi, non venit quādiu reges & populus colebāt vitulos, ſed poſtquā Oſee rex p. miſit vt ſi vellent, irent ad templum Dei, & ibi ſacrificarēt, carens verò populus omni excuſatione captiuitatus eſt, p. 4. col. 1871. a
- Captiuitas** Iudæorum per quot, & quos facta fuit, & per quæ ſignificatur, & quare, p. 4. col. 1907. b
- Captiuitas** Iudæorum Babylonica, & captiuitas hodierna (q̄ ipſi Romanam vocant) comminatur, ſi differuntur in Leuitico & in Deuteronomio, & c. ſub nomine maledictionū, p. 1. col. 1143. b. c
- Captiuitas** imminente & hoſtili per agros vrbeſque clade feriente, naturale eſt, cunctos qui euadere queunt, alii vel ab dita require, p. 5. col. 996. e
- Captiuitas** Iudæorum Babylonica tolerabilior, & mitior fuit Hebræis incomparabiliter magis quam captiuitas hodierna, & hoc patet ex tribus, p. 4. col. 1766. f
- Captiuitas** Iudæorum præſens, eſt ſecundum Rabbi Salomō propter peccatum vituli conſtatilis expiandum, propter quem nunc ſuſtinent afflictiones, par. 4. col. 445. c. Sed ſingit.
- Captiuitas** iſta moderna uſque ad finem mundi durabit, & c. p. 3. col. 515. b. Item fuit figurata per captiuitatem Babylonica, p. 6. col. 1134. f
- Captiuitas** quomodo dicitur auerſa à Iacob, cum decem trib. quæ erant maxima pars deſcendentium de Iacob (fuerunt tranſmigratæ ultra flumina Gozan: & non fuerunt reuerſæ in liberatione Babylonica, & c. parte 3. columna 1091. & 1092.
- Captiuitas** populi Iudaici quid nobis ſpiritualiter ſignificet, p. 4. col. 1063. b
- Captiuitatis** tempus Iudæorum primæ & ſecundæ quando incepit, & quantum durauit, parte quarta, colum. 1113. c. & 1114. c. f.
- Captiuitatis** malum quantum boni populo Dei attulit, liquide oſtenditur, & nobis in exemplum proponitur, p. 2. col. 1288. f. Et col. 1294. d. e
- de Captiuitate** Babylonica redierunt tantum duæ tribus, & pauci de decem tribubus, & c. & tamen multi de iſtis, & de illis remaſerunt in Babylonia, detenti amore vxorum, prolium, & bonorum temporalium, & c. par. 4. columna 1883. c. Et columna 2053. b. Item, parte 2. columna 1053. c. Et col. 1316. f
- Caput** quod apertum habetur, in luſu operitur, parte 1. col. 992. e
- Caput** optimum ponit ſæpe Deus, vbi fuerat caput peſſimum ipſo abſciſo, p. 4. col. 2069. a
- Caput** Ioannis Baptiſtæ in tria loca dicitur fuiſſe allatum, ſed nunc in Ambianis creditur eſſe, p. 5. col. 253. c
- Capite** cooperto decenter orare poſſunt aliqui in ſecreto, vel vt ſingulares perſonæ. Sic Pſalmos canentes, ſic prædicans, docens in ſcholis, & c. p. 6. col. 284. f
- Capita** mouere ſolent homines præ admiratione, quando vident aliquid eſſe magnum repente deiectum, & annihilatū, p. 3. col. 737. c
- Capite** damnatur, qui turpiter & beſtialiter agit, ut forma hominis priuetur, qui ſapientiæ rationem non tenuit, p. 3. col. 1403. c
- Carbones** Iuniperorum diu ſeruantur, ſad annum, quando ſuis cinerib. ſunt operti, p. 3. col. 1421. c
- Carbunculus** ardentium gemmarum principatum tenet, ſic dictus quia ignitus, vt carbo, & c. p. 3. col. 2134. e
- Carcer** duplex eſt, ſ. viciorum & tribulationum. Primus eſt reproborum, qui mentis operib. iniuſtis grauantur, donec carne ſoluti in exteriores tenebras proſiciantur æternæ damnationis. Secundus eſt iuſtorum, p. 6. col. 1332. e
- Cardines** orbis terræ qui ſunt, p. 3. col. 1638. f
- Carectum** non carpitur manu, quia acutis angulis ſurgens manum ſecat, p. 3. col. 116. d
- Cariatharbe**, id eſt, ciuitas quatuor, quia quatuor magni Patri archæ ſunt ibi ſepulti cum vxorib. p. 1. col. 274. c. Item, p. 2. col. 1541. e. Item, p. 5. col. 455. c
- Carmelus**, p. 4. columna 132. e. f. & col. 299. c. Item, p. 2. col. 478. e
- Carmen** in nocte, lætitia eſt in tribulatione, parte 3. columna 65. f
- Carmen** Moſaicum, an ſit mere propheticum, vel exhortatorium, & comminatorium, p. 1. col. 1651. c. & c. 1667. c. & c. 1669. c
- Carnale** efficitur hoc, quod nimia diſcuſſione ſeritur, p. 3. col. 1738. e
- Carnalis** homo poteſt dici homo natus de muliere, id eſt ſenſualitate, qui ſenſualitati ſicut matri ſtudet obedire, p. 3. col. 165. c
- Carnalis** delectatio dicitur lectulus, & c. p. 3. col. 311. e
- Carnalis** vita per ſœnum intelligitur, p. 3. col. 385. c
- Carnales** & ſtulti cum eis cōſulitur ad ſalutem, illi totum reputant ad noxietatem, & inuidiæ ſtimulo incitati, nequiſſime ſuę eligunt deſeruire uoluntati, parte quarta, columna 2431. c
- Carnales** & infirmi, & ſi ob meritum caſtæ fidei & pietatis, ad electorum ſortem pertinent, longe tamen ab hiſ ſunt qui dicunt. Non audeo loqui, & c. par. 2. columna 731. c. & col. 1152. f
- Carnales** quique præſentem ſœlicitatem & copiam rerum temporalium, certant ſibi multiplicare, p. 1. col. 1525. c
- Carnales** quinque ſenſibus corporis dediti, cū a Domino fuerint correpti, ſcēla ſua propria cognoſcentes, iuſte ſe percuſſos eſſe conſtitentur. Et per quid ſignificantur, p. 2. columna 349.
- Carnales** de vitiis ſuis carnalib. poenitentes, & poſtea recidiantes, obiurgandi ſunt per aſperam correctionem. Sunt etiam maledicendi, ſuntque etiam cedendi corporaliter, per quos, & quo modo, p. 2. col. 1412. f
- Carnales** homines a priſtinā conuerſatione diſcedentes, & in vnitate fidei & bonorum operum ſe nobis ſociantes, eorū errores in uſum noſtrum nō cōuertamus, ſed effundamus. Et de hoc figura, p. 1. col. 1536. e
- Carnalium** multo maior eſt in Eccleſia numerus quam perfectorum. Sed quantum præſtant numero, tantum ſuccumbunt merito, p. 2. col. 731. c. f. Et col. 1152. f
- Carnalium** in Eccleſia vitam moreſque baſilica grandis extra atrium ſacerdotum figurat, p. 2. col. ibid.
- Carnalib. actis** qui adhuc incumbit, neceſſe eſt vt mentes aliorum ſpiritualiter inſtruere erubeſcat, par. 3. columna 98. e. Item p. 2. col. 548. d. e
- Carnalibus** illecebris ſeruiendi, naſcuntur punitiones uiciorū quibus vel ſe uel proximum lacerat, & hoc uitare nō nouit, p. 3. col. 1715. b
- Carnalitas** noſtra talis eſt, ut ardentius deſideret prohibita, p. 6. col. 91. b
- Carnalitatis** ſiue cupiditatis uicio datur iudiciū equitatis. In quo notantur ſuperfluitas, gula, inepta læticia, luxuria, adulatorum applauſus, & ſuperbia, & c. parte 4. columna 1564. f
- Carnalitas** uicium per Pharaonis nomen ſignificatur, parte 4. col. 1243. c
- Caro** a beſtiis tacta cuius eſus Iudæis uetitus quid ſignificet, p. 1. col. 107. b

Caro

Index.

Caro per Cananæum significatur, quæ licet nobiscum est, nō tamen obediens, nisi tantum quod tributa soluit, id est, ministerium agendi aliquid vel merendi, p. 2. col. 113. a

caro significatur per Amalech, qui interpretatur gens bruta, quia per eam homo conuenit cum animalibus brutis, pa. 1. col. 646. f

caro nostra dicitur mulier, quæ infidiatur calcaneo nostro, & est in singulis nostrum. Et quid per calcaneum designatur, p. 3. col. 783. a

caro nihil nisi per animam concupiscit, sed concupiscere dicitur cum anima carnali concupiscentia spiritui reluctatur, p. 6. col. 514. d

caro concupiscit sine anima, quamuis caro concupiscere dicatur, quia carnaliter anima concupiscit, par. 1. columna 1497. c

caro quam Deus fecit, non est carcer sed corruptio eius, & cetera ratio, p. 3. col. 1540. d

caro plerumque per molestias tacta, flagello suo mēti iudicat Deum, quem ipsa carni præsidens non videbat, & c. par. 1. col. 1332. c

caro cum ita efficitur ieiuniis, & vigiliis maceratur, ut non penitus rumpatur, tunc caput ad collum retorquetur, & non abscinditur, p. 1. col. 915. a

caro quomodo debellatur, & vincitur, ut spiritui subiaceat, p. 1. col. 645. c

carnem suam lacerare dicuntur viri sancti, & quando, p. 3. col. 160. f

carnem nostram non debemus abominari, sed fouere, & necessaria illi præbere, curam tamen eius in desideriis non facere, p. 1. col. 1596. e

caro nostra, ut ad virtutem decoremque perueniat castitatis, necesse est ut oret, ieiunet, vigilet, & omni continentia laboret, ut delectationes ingenas sicet, & c. Exemplum de bysso & c. p. 1. col. 774. d

caro nostra vitulus superbus est, hanc offerimus dum castam custodimus, p. 1. col. 913. c

caro filia Babylonis dicitur. Et quare, parte tertia, columna 1179. c

carnis nostræ castigatio per lignum significatur. Et quare, p. 3. col. 1742. d

caro Christi multis nominibus nominatur, s. arca velamen, nubes, & c. Et quare, & c. p. 1. col. 1042. e

caro Christi, deitatis tabernaculum, p. 3. col. 611. b. c

caro Christi tripliciter intelligitur, vel illa quæ crucifixa & lepta vel spiritualis & diuina, & c. parte sexta, columna 291. b

caro Christi licet absolute sumpta sit terra, non tamē dicitur terra quia est diuinitati vnita, & virtute spiritus sancti formata, p. 6. col. 879. c

caro Christi non erat peccati, quia non de traduce mortalitatis in Mariam per masculum venerat, quamuis ex virgine mortalis fuit, ex aqua similitudinem habebat carnis peccati, p. 1. col. 1590. d

caro Christi & Mariæ licet in lumbis Adæ & Abrahæ fuerint differenter tamen ad matrem & filium traducta est, par. 1. col. 80. f. Item. p. 6. col. 867. b

caro quæ est sine peccato in hac vita, nisi illa sola quæ non habuit in se vitium, p. 1. col. 295. f

caro quia traducitur de Adam est subiectum peccati, parte. 6. col. 98. f

caro quia ex Adam traducitur peccatum in se habet si anima traduceretur, & ipsa haberet, par. 6. col. 98. f. Item parte 1. col. 80. f

caro nomine vermis signatur. Et quare, p. 3. col. 248. d

cero pacem Dei in se recipere non potest, p. 4. col. 676. e

caro nostra post resurrectionem eadem erit & diuersa & quomodo, & c. p. 3. col. 211. a

caro in resurrectione ex gloria animæ ad corpus redundante fiet incorruptibilis in nullo aggrauans animam nec impediens a diuina uisione, p. 3. Ibidem. c

caro nostra post resurrectionem non eget ciborum refectione. caro Adæ ante peccatū ita immortalis creata est, ut per alimoniam adiuta, esset mortis & doloris expers, & c. par. 1. col. 31. a

caro dicitur reflorescere quando ex læticia cordis interiore, fit quædam refluencia in carne exteriori, parte tertia, columna 618. f

caro quæ aliquando fuerat inimica per obedientiam spiritus confors futuræ hæreditatis existet cum anima, pa. 1. columna 1361. a

caro Christi vera est sub specie panis ex virtute sacramenti, similiter sanguis est sub specie vini ex vi sacramenti, cetera sunt ex concomitantia, p. 5. col. 1132. f

caro Christi quomodo realiter sumitur & sanguis, & qualiter sunt cibus & potus, & reficiunt animam, quæ est immortalis, Sed non sic est de cibo corporali, qui tantum reficit corpus, quod est, corruptibile, p. 5. Ibidem.

carnis veram naturam, siue veritatem carnis in Christo, ostendunt sanguis & aqua, quæ fluxerunt de eius latere in cruce, p. 6. col. 1413. c

carnis macerationem Deo faciunt acceptam septem conditiones, p. 6. col. 160. f

carnis desideria domare nihil adeo ad hoc valet, quam pensare qualis ipsa sit mortua, p. 3. col. 248. d

carnis motus bestiarum sunt, quæ continentia quasi cauea pressæ & si tentando rugiunt, non tamen ad effectum quasi ad rabiem morsus excedunt, p. 3. col. 86. e. f

carnis nomine, carnis delectatio accipitur, parte. 3. columna 512. e.

carnis uoluptatem, minoris laboris est, incognita cauere quā reiicere cognitam, p. 2. col. 1361. a

carnis molestiis afficiuntur homines quinque de causis: Aut propter merita augenda, aut propter humilitatem conseruandam, qui ob peccata intelligenda & corrigenda aut ad gloriam Dei, aut ad initium æternæ damnationis, p. 5. col. 503. c

carnis peccatum alliciunt & superinducunt nouem & quatuor. Et designatur per lectum ferreum, qui habet cubitos longitudinis nouem, & quatuor cubitos latitudinis, parte 1. c. 1478. f

carnis delectatio quotiens in mente iniqui dominatur, in tabernaculo eius sulphur aspergitur, p. 3. col. 201. a

carnem suam quidam offerunt in holocaustum, sed concupiscentiæ gloria maculantur. & c. sed quasi stultæ virgines sūt quæ corpore castæ fuerunt: oleum autem charitatis, & aliarum virtutum non habuerunt, p. 1. col. 552. f

carnem cum sanguine non comedetis: Hoc quadrupliciter exponitur a Iudæis, p. 1. col. 552. f

carne quæ ad bestiis tracta cur non vescantur Iudæi, p. 1. col. 706. f

carnes vespertinæ quidquid mana promissum populo significet, p. 1. col. 536. e

carnes in veteri Testamento oblatas in altari, comedebant quidam sacerdotes, quidam propinqui, & c. parte 4. col. 218. d. e

carnes hostiæ pro peccato commissionis & omissionis erant sacerdotis offerentis, p. 1. col. 359. c.

carnes agni Paschalis tunc crudæ accipiuntur, cum humanitas Christi attenditur, inconsiderata, & sine reuerentia cognitionis relicta illius diuinitate, p. 1. col. 588. d

carnes in vespere, & panes in mane quare dati sunt filiis Israel, p. 1. col. 635. c

carnes cur in eremo desiderauerunt, cum tamen Israelitæ de Aegypto cum multis pecoribus exierint, p. 1. col. 639. c

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Carnes quare & qui desiderabant Iudæi in deserto, &c. parte 1. col. 281. g
Carnem voracitas plerumque crudelitatem facit inde morbos p. 1. col. 1236. d
Carnium crassitudo & delitiosæ epulæ prouocant corpus ad libidinem. p. 2. col. 136. f
Carnium esus quando cōcessus est. Vide de hoc in Esus car-nium.
Carpocratiani hæretici sunt qui negant resurrectionem car-nis, p. 1. col. 1016. f
Carthago, ciuitas magna Africæ capitalis, parte 4. columna 1280. f
Cartilago habet speciem ossis, non firmitatem, parte 3. colum-na 387. b
Carthalum quid, p. 4. col. 634. e. f.
Cassia in aquosis nascitur, & crescit in immensum & reddit o-dorem, p. 3. col. 745. b
Cassiodorus Senator, in pictura post se reliquit tabernaculi, & templi positionē, ac altaris holocausti, quod eū à Iudæo rum doctōribus didicisse putamus, p. 2. col. 730. c
Castigat se pulchre, qui exemplo alterius se emendat, parte 6. col. 276. f
Castigatio quantum profuerit, p. 2. col. 660. d
Castimonia ad perfectum mundiciæ candorem ducitur, cum abstinentia caro fatigatur. p. 1. col. 798. f
Castimonia carnis sæpe castimoniam mentis adimittit, dum segnius bonis operibus insitunt quando minus prospiciūt p. 1. col. 798. d
Castitas virtus tres gradus habet, p. 5. col. 236. f
Castitas carnis nihil est, si non assit mentis suauitas in amo-re proximi, p. 3. col. 87. b
Castitas magna non est sine bono opere, nec bonū opus ali-quid sine castitate, p. 3. col. 1743. c.
Castitas eleuat mentem a carnalibus. Et sicut disponit intelle-ctum ad contemplationem veritatis, sic e contrario luxuria mentem deprimit, &c. p. 5. col. 411. c
Castitas puræ conscientie & conuersationis per byssum signi-ficatur, p. 3. col. 1143. c
Castitas coniugatorum etiam donum Dei est, & non tantum castitas continentium, p. 6. col. 246. d. e
Castitas perpetua nostris sacerdotibus indicitur. Et quare, p. 5. columna 679. c
Castitas eorum qui se castrauerunt propter regnum cælorū melior est & magis meritoria quam fecunditas proles, p. 4. col. 461. c
Castitas fermēto accepto quotidie castior efficit, sic acceptæ nequitie fermento, quotidie efficitur, nequior & deterior, p. 1. col. 1391. c.
Castitate candida mundiciæ corporalis induuntur omnes qui Dei officio assunt & laudes ei ore, moribus, & actu con-crepant. Et de hoc figura, p. 2. col. 1157. a
Castor & Pollux gemini dicuntur, & gentiles in mari Deos inuocant. Et quare, p. 6. col. 1252. d
Castrabantur antiquitus illi qui in domo regia seruebant ad interiora domus propter securitatem a mulieribus, vt di-cunt aliqui, p. 4. col. 1496. f
Castri alicuius redditionis terminum an liceat præfigere Sara-fenis, p. 2. col. 1576. f
Castra sunt præsens vita, in qua semper contra spiritales ne-quitias pugnamus, p. 1. col. 951. b.
Castra in exercitu Hæbreorum erāt tria, scilicet castra Deita-tis, atrium in quo erat tabernaculū: Castra populi, qui erāt extra in circumitu Leuitarum, & castra Leuitarum quæ e-rant circa tabernaculum, p. 1. col. 1024. f.
Castrorum optimus situs est in figura quadrata, p. 1. columna 1186. d. e
Castrorum filiorum Israel dispositio circa tabernaculū secun-

dum quatuor partes orbis, p. 1. col. 1174. c
Catalogus fortium Dauid exprimitur, & primo exprimuntur nomina aliquorum valde notabilium, secūdo aliorum ma-gis communium, p. 2. col. 658. f
Catharii hæretici refutantur: Et quare, p. 3. col. 601. c
Cathaphrigæ ore venenato mel promittunt, sed turpe est di-cere quæ in occulto faciunt, p. 4. col. 1749. b
cathecumeni figurantur per Nicodemum, p. 5. col. 1067. a
cathedra docendi. in Docendi cathedra.
catechizandi & baptizandi infantes exemplum datur qui nec facere nec sapere aliquid possunt, p. 5. col. 268. e
catechizandis, quatuor Euangeliorum principia recitātur, & de figuris & ordine eorum in apertione aurium solerter eru-diuntur, &c. p. 1. col. 777. b
catholicus bonus regno cœlesti dignus, debet habere vnctio-nem spiritus sancti in corde, in ore, in opere, &c. p. 2. colum. 522. e. f
catholicus bonus magis timet de bonis spiritualibus amitten-dis quam de corporalibus, seu de temporalibus, par. 2. col. 1559. c
catholicus Deus timens omnia ager Doctōrū consilio, & scri-pturarum documento, p. 3. col. 2136. e
catholicus quilibet, cum artem quam pro communi utilitate didicit, superbix vel cuiuslibet vicii cōtagione polluit, suo se gladio confodit, &c. p. 2. col. 1059. c
catholicus hæreticusque (quorum perpetua contentio) quia dispar intentio inuicem semper rixantur. Alter enim falsi-tatem, alter defendit veritatem, p. 1. col. 1617. a
catholici mali licet ab ecclesia non recedant, tamen magis in-ueniuntur per diuersa vicia seruire diabolo quam per bo-na opera militare Deo, p. 1. col. 1556. d.
carenæ Samsonis clauos indicant crucifixi, parte 2. columna 261. b
caue ne uacuis ab opere dies eat præmium minuat, parte 3. col. 101. b
cauendi sicut sunt illi qui habent speciem bonæ vitæ propter dogma nequitie, sic & hi qui cum integre fidei & doctrina sint turpiter viuunt, p. 5. col. 152. c
causa productiua creaturarum siue rerum est, quod Deus pro-ducit eas omnino libere & voluntate liberrima, & non de necessitate. Vbi excluditur error philosophorum qui dixe-rūt Deum creaturas siue res de necessitate producere, p. 3. col. 958. f
causa dilationis ne populus Israel deleteretur, propter magnitu-dinem beneficiorum Dei est duplex, parte prima columna 1659. a
causa vna incarnationis Christi fuit ad supplendum perfe-ctionem legis per ipsum Christum incarnatum, par. 3. col. 712. f.
causa rebellionis Ieroboam cōtra Salomonem, vnde occasio-nem traxit. Et assignantur causæ diuersæ a diuersis, p. 2. col. 782. f
causa prima plus influit in causatum quam causa secunda, ideo Deus qui est causa prima & rector totius creatura pl⁹ facit ad gubernationē cuiuslibet communitatis quam om-nes alii, immo sine ipso omnes alii nihil possunt, par. 2. col. 309. c
causæ rationales omnium rerum quæ naturaliter fiunt iu mū-do sunt absconditæ, p. 6. col. 541. c
causæ eorum quæ per gratiam fiunt, siue eorum quæ mirabili-ter non naturaliter fiunt in Deo sunt. Ibidem.
causæ & naturas rerū non potest homo explicare nec oculus ad plenum intueri nec auris instruite doctore ad summā scientiam peruenire, p. 3. column. 1749. Vide etiam in crea-tura.
causa nostras singuli si requirimus, in scripturæ Dei eloquio inuenimus. Ibi enim nobis omnibus in eo quod speciali-ter

Index.

- ter patimur communiter responderetur, parte 3. columna 320.d.e
- Cautelis** licet vti, contra cautelas malorum insidantium, bonis exemplo Christi & Pauli, p. 5. col. 352. f
- Cautelis** vtendi exempli contra maliciam peruerlorum, exemplum dedit Dauid, quando se simulauit ut euaderet mortis periculum, p. 2. col. 457. c
- Cæci & claudi** quos Dauid cœpit, secundum doctores fuerunt homines quos Iesubæi posuerunt, in fortitudine murorum confidentes, in contemptum exercitus Dauid, & c. Rab. Sa. dicit qd̄ isti cœci & claudi erant duæ imagines, quarum vna repræsentabat Isaac, qui in sine fuit cœcus, & alia Iacob, qui claudicabat ex lucta cum angelo, & c. Et quare dicuntur cœci & claudi in plurali, licet esse tantum vna imago, & c. p. 2. c. 537. c
- Cæcitas** vbi ignorantia peccati, potest causari tripliciter, pa. 5. col. 1182. f
- Cæcitas**, non dicit simplicem negationem visus, cum sit priuatio, sed dicit negationem in subiecto apto nato, & pro tempore in quo visus debet inesse: Et sic est in spiritualibus de cœcitate mentis, & c. p. 5. col. 1182. f
- Cæcitas** mentis, an excuset peccatum, & quid sit cæcitas mentis. Quale peccatum excuset, & quomodo excuset, parte 5. ibid.
- Cæcitas** vel ignorantia quæ est causa peccati, tripliciter potest causari. Vno modo ex ruditate intellectus. Alio modo ex negligentia studendi. Tertio modo causatur ex malicia propriæ voluntatis, p. 5. ibid.
- Cæcitas** mentis consequens ad actum peccati, potest se habere tripliciter. Antecedenter, concomitanter, & consequenter. Ibid.
- Cæcitas** exilii quod homo se non nouit vnde conigit, par. 3. col. 165. a
- Cedar** filius fuit Ismaelis, a quo Sarraceni descenderunt, & iô per ipsum designatur populus Ismaelitarum, parte 4. columna 368. f. columna 486. d. Item parte tertia, columna 1422. d
- Cedron** est nomen fluuii qui inter Ierusalem & montem Oliueti currit per vallem Iosaphat, p. 5. col. 1307. a
- Cedrus** quæ est altissima arbor nisi succisa inutilis est in sua radice manens non facit utiles fructus, p. 3. col. 619. c
- Item par. 2. col. 701. b. & col. 718. c. Et col. 1172. f. Item pa. 1. col. 1301. b
- Cela**, aut Sela dictio Hebraica, secundum Hebræos doctores minus bene sentientes, significat perpetuitatem, sed secundum doctores Hebraicos in eadem lingua magis eruditos, nihil significat: Et quare & propter quid ponitur, & c. par. 3. col. 1057. b. c
- Celare** dicitur Deus in corde suo ea quæ pertinent ad hominem quando non ostendit erga eum beneficia exteriora, dimittendo eum in afflictione magna, p. 3. col. 137. c
- Celebrare** nullus permittendus est, nisi fidem faciat de sua ordinatione. Et vnde huius habetur argumentum, p. 2. col. 1288. f
- Cœlestes** habitatores inquit allegoricus interpres, sponte assumere corpora, infantium vagitum, & incunabula paruulorum & c. & quosdam ad propriam terram reuersuros: alios futuros dæmones. Sed delyramenta sunt, p. 4. colum. 770. d. e. & 771. a. b
- Cœlestia** desiderare debemus, & illa hoc modo adipisci ualeamus, p. 1. col. 474. f
- Cœlestia** corpora an & quomodo possunt dici animata, & c. pa. 4. col. 659. b. c. Et extensius, col. 667. a. b
- Cœlestia** corpora an & quomodo habent contrarietatem, p. 3. col. 2189. a. b
- Cœlestia** corpora licet sint agentia de necessitate, habent tamen uirtutem immutandi elemēta & composita ex eis ad diuersas qualitates, ex quibus disponuntur humana corpora ad varias infirmitates, p. 4. col. 662. d
- Cœlestia** dicuntur mundari per Christi sanguinem, sicut tabernaculum dicebatur antiquitus mundari. p. 6. columna 899. c
- Cœlestia** corpora, an & quomodo digniora sint homine, pa. 1. col. 1149. a. b. c. 150. d. e
- Cœlestium** corporum decor, maxime consistit in luce, parte 4. col. 284. f
- Cœlestium** corporum materia quæ & qualis sit, parte 1. colum. 2. e. f
- Celeuma** quid dicitur, p. 4. col. 766. f
- Cella** uinaria ut dicit Rab. Sa. dicitur, eò quod in libaminibus sacrificiorum effundebatur vinum, & tunc Leuitæ & cantores incipiebant cantare laudes diuinas, quæ ordinantur ad dilectionem Dei, & etiam proximi, parte tertia, columna 1831. c
- Celæ** sculpantur in cilice. In Bibliis antiquis habetur, uel certe sculpantur in cilice, quod magis consonat cum Hebræo, p. 3. col. 213. c
- Cælum** & terra cur dicuntur in principio creata, & non facta prout ceteræ creaturæ factæ dicuntur, parte 1. columna 2. f
- Cælum**, non visibile firmamentum, sed empyreū, id est, igneū vel intellectuale, creauit Deus in principio, quod non ab ardore, sed a splendore dicitur, & statim repletum est angelis & c. p. 1. col. 2. f. & 23. a
- Cælum** de quo dicitur. Fiat firmamentum: vtrum excedit aeris spacia, an ipse aer uocetur firmamentum, parte 1. columna 10. f
- Cælum** quod firmamentum dicitur, describitur, parte 1. col. 87. a. 88. d
- Cælum** de quo dicitur. Vocauit Deus firmamentum cælum, quid ibi cælum illud significet. Ibid. d
- Cælum** empyreum (de quo dubitauerunt doctores, vtrum sit aliquis locus corporalis an non) est cælum crystallinum, & etiam dicitur aquæum. Et quare, par. 1. col. 11. a. Et colum. 14. d
- Cælum** empyreum dicitur cælum cælorum. Et quare, parte 3. col. 1581. c
- Cælum** empyreum quod est locus beatorum, dicitur tertiū cælum. Secundum crystallinum, dicitur etiam Paradisus, & utrumque intrauit Paulus in raptu, parte sexta. columna 447. c
- Cælum** quæri solet cuius figuræ sit, Sed spiritus sanctus quauis authores nostri scierint, per eos docere noluit, nisi quod p̄fit saluti. p. 1. col. 12. d
- Cælum** quærit si stet an moueatur. Si mouetur Inquiunt, quomodo est firmamentum. Si stat, quomodo sydera in eo fixa circumeunt, & c. p. 2. col. 118. d
- Cælum** aereum fuit purgatum per diluuium, ascendens 15. cubitos supra cacumina montium, parte sexta, columna 751. b. c
- Cælum** hoc visibile prius firmamentum dictum est postea cælum, p. 1. col. 1415. a
- Cælum** quomodo & quare apertum fuisse dicitur Christo [Baptizato, p. 5. col. 488. b
- Cælum** quare magis apertum fuisse legitur in Baptismo Christi quam in eiusdem passione, & c. parte quinta, colum. 487. c
- Cælum** quomodo diuersimode dicitur aperiri in Baptismo & in passione Christi. Ibid.
- Cælum** quasi tectum mundi extendit Deus, non labore, & c. p. 3. col. 1223. a. b
- Cælum** est camera in mundo, terra pavementum, par. 3. col. 1354. f
- Cælum** undique circa terram, unde etiam peccatis lux, aer

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

spiritus pluuia, inde fructus, sine cælo deficit terra, parte 3. col. 1222.e

cælum & elementa dicuntur angelorum opera, non quia sunt eorum factores, sed quia administratores, eo modo loquendi quo uinea dicitur opus uineatoris, & domus gubernanda opus dispensatoris, p. 3. columna 2052.f

cælum ornauit Deus stellis & luminaribus, aerem auib. aquâ piscibus, & terram animalibus, p. 3. ibid.

cælum æereum dicitur metaphorice ad similitudinem obstupescere, quando notabiliter immutatur, sicut homo stupidus in facie mutatur. Isto modo dicitur cælum obstupescere in tempestate, quando fiunt tonitrua, procellæ & fulgura, quæ sunt signa Dei, p. 4. col. 595.c

cælum significatur per tabernaculum, quod animæ deuotæ nō possunt ingredi durante vita præsentis, &c. parte 1. colum. 437.c

cælum dicitur thesaurus, quia ibi abscondita sunt & reposita bona diligentibus. Item quia tota fertilitas bonorum in istis inferioribus prouenit ex influentia cæli & stellarum, p. 1. col. 670.c

cælo & terra in natura corporum durabilius nihil est, parte 5. col. 1332.b

cæli extrema secundum apparentiam visus in circumitu orizontis nostri, videntur super terram figi: & medium quod est super capita nostri in altum erigi: & sic habet apparentiam tabernaculi extenti, p. 4. col. 352.f

cæli dicuntur solidissimi, quia non diuiduntur & reuniuntur, vnde soliditas proprie & aliæ qualitates elementares, non sunt in cælis, quæ sunt alterius naturæ, parte tertia, columna 345.c

cæli peribuntur in fine mundi, non quantum ad substantiam, sed quantum ad aliquam dispositionem. Et huius declaratio, p. 3. col. 1217.c

cæli (vnde dicuntur aues cæli) non est dubium quin in diluuiio perierunt, & perituri sunt igne. De superioribus autem cælis cælorum vtrum ipsi perituri sunt igne quæstio est & disputatio scrupulosior inter doctos, parte sexta, columna 207.a

cæli sunt inanimati & insensibiles, parte quarta colum. 659.b

Et sic agunt in hæc inferiora ex necessitate naturæ, & cætera Ibid.

cælum primum, secundum, & tertium multipliciter exponitur p. 6. col. 477.a.b

cæli altitudo a terra quomodo accipitur, & comparatur ad distantiam Orientis ad Occidentem, parte tertia, columna 1222.f

cæli superiores sunt mutabiles quantum ad situm: inferiores autem ut aer quantum ad alterationem, parte 3. columna 1217.c

cæli exaudiri dicuntur quantum ad temporalia & quantum ad spiritualia, & quomodo, p. 4. col. 1717.c

cælos quidam dicunt tres, scilicet æereum, æthereum, & sydereum, Nonnulli septem, primum æereum secundum æthereum, tertium olympium, quartum igneum, quintum firmamentum, sextum aqueum, septimum angelorum, p. 1. col. 567.a

cæna Christi cum discipulis, utrum fuerit facta luna decima-quarta existente. Et arguitur contra & pro: cum responsione & solutionis argumentorum, parte quinta, columna 1274.f

cenaculum vbi Christus fecit cænam cum discipulis. Et ubi ipsi satherunt, propter metum Iudeorum, & vbi receperunt spiritum sanctum, idem locus est, parte 5. columna 628.f

cenereth nomen est lacus magni, per quem transit Iordanis fluuius, & vocatur in Euangelio mare Cenereth, à quadam villa sic nominata, super littus eius sita, &c. parte prima,

col. 1478.f

cenobitæ qui dicuntur: p. 6. col. 1025.b

censum vtrum liceat dari Cæsarian non. Ista quæstio ortum habuit a tempore natiuitatis Christi, p. 5. col. 369.c

ensus non est in crimine sed affectus, sed qui bonis male utitur hoc agit, ut per edacitatis ingluuiem, eo quo viuere debuit pane, moriatur, p. 1. col. 236.b

centarius numerus in dexteram computatur, pollice & indice in coronam flexis. Vnde: Iam dextra computat annos, p. 1. col. 1175.a

centenarius quia a leua transit ad dexteram, in cælestis vitæ significationem poni consuevit, p. 1. col. 284.c. & col. 1255.c. Item parte 2. columna 1168.d. & columna 1169.b. & columna 1437.c. & columna 1608.d. Item parte 5. columna 159.b

centuplum recipiet omnis qui reliquerit pa. &c. Sed hoc quomodo, p. 5. col. 324.c. & 941.b

centurio quis & quare sic dicatur, p. 5. col. 159.b

cepe & porri cum lachrymis comeduntur, parte 1. columna 1232.f

cæpta bona qui districte non exequitur, dissolutione negligentie manum destruentis imitatur, parte tertia, columna 1681.b.c

cereus quandoque vnus, quandoque duo ante euangelium deferuntur, quid & quos significant, parte tertia, columna 1473.c

ceremoniæ quid & ad quid sunt, parte sexta, columna 789. & 190.

ceremoniæ legis sunt in quadruplici differentia: quædam pertinent ad sacramenta, quædam ad sacrificia, quædam ad obseruationem, quædam ad sacra, parte quarta, columna 688.d.c

ceremonialia veteris legis, quæ principaliora, & quid figurabant, & quare cessauerunt, p. 6. col. 686.f

ceremonialia an tantum erant figuralia, vel an habebant duplicem rationem, scilicet, literalem & figuralem, &c. p. 3. col. 1957.a.b

ceremonialia quod non debent cessare tempore Messie. Argumentum validum putant Iudei se habere contra Christianos. Sed soluitur, p. 4. col. 2206.f

ceremonialia omnia reducuntur ad præceptum de obseruatione sabbati, p. 1. col. 674.f

ceremoniales obseruantie veteris legis, significantur per ueste & quare, p. 2. col. 674.e

ceremonialium duplex est opus & exercitium, scilicet, opus operans, & opus operatum: & quid singulorum horum respiciat, &c. p. 3. col. 1057.a.b

ceremoniæ legis præcipue filiis Israel, &c. Expositores Hebræorum dicunt, quod hoc præceptum vocatur sic quia non habet rationem literalem sic claram, sed potius secretam, &c. p. col. 1307.a

cernimus certius in luce diurna, in nocturna vero visione per imagines videmus, p. 3. col. 310.d.e

certitudo est duplex, scilicet, euidentie & adhesionis, parte 6. col. 677.c

cervus senio grauatus, excrescentib. pilis & cornib. serpētem naribus haurit, &c. & haustu de fonte sumpto, cornua & pilos deponit, p. 3. col. 724.d

cerui tempore amoris discendentes a patria, alter clunibus alterius capite imposito se sustentant, &c. parte 3. columna 1832.e

cerui esus licitus est secundum legem, non tamen legitur aliquis sanctus ceruinas carnes comedis in veteri lege, p. 1. col. 1612.e

cæsar Augustus sub quo Christus est natus diuisit regiam potestatem Aegypti in septem principatus, ne possent rebellare quod fuit quædam dispositio adhuc quod Euangelium prædicaretur

Index.

- caretur libere per orbem, p. 4. col. 149 b
- Cæsarea Philippi ciuitas est sic dicta, quia per Philippum renouata & ampliata, prius dicta Lachis postea Dan. Et quare nunc Pelenas, seu Palmeas, est & alia ciuitas, in Palestina sic dicta, p. 5. col. 277. c. & col. 5067. b
- cæsaries Sanfonis distincta erat per septem floccellos, p. 2. col. 259. c
- cethura vt Hebræi suspicantur mutato nomine est Agar, quæ Sara mortua de concubina transiuit in vxorē, p. 1. col. 280. b. 291. c
- cetus piscis magnus intra Oceanum detinetur, ne veniat ad Mariam mediterraneam, in quibus homines communius nauigant, ne sit hominibus nocius, p. 3. col. 108. f
- cetus est maximum animal marinum, & longitudo eius, occupat spacium quantum quatuor iugera terræ. & c. par. 3. col. 390. f. colum. 1236. c. Vide etiam fabulosa Iudæorum deliramenta de Leuichan, col. ibidem Item copiose de hoc p. 1. col. 25. c
- cetus in fronte dicitur habere multas plicas ad modum fallis dispositas, ad quarum reuelationem nullus auderet accedere, p. 3. col. 76. f.
- cetus quomodo capitur & occiditur, parte 3. columna 390. f. col. 1235. c
- cetus inuentus est in ripa maris iuxta Portugalam, de cuius lingua particulatim decisa, fuerūt onerati viginti quatuor muli, ex quo satis apparet magnitudo capitis, cerebri, & oculorum, p. 3. col. 397. c
- Cetus est ita terribile, quod quælibet creatura ultra modum horreret intrare. Ibidem.
- ceti duæ mandibulæ superior & inferior ad modum portarū aperiuntur & clauduntur. Ibidem.
- ceti squamæ sunt magnæ ad modum scuti, & ita coniunctæ, quod vix aer potest inter eas ingredi, p. 3. Ibidem.
- ceti oculi videntur a longe per modum cuiusdā claritatis diffusæ similis auroræ. Ibidem.
- chaldæa quondam fuit dicta terra Sennar, parte 1. columna 179. c
- chaldæi abundant fluminibus, & strenui sunt in nauibus, p. 4. col. 376. f
- chaldæi vnde originem & nomen trahant, parte 1. columna 178. f
- chaldæi feroces interpretantur, & eius moralitas, parte 4. col. 401. b
- chaldæi solem adorant, dumq; regi mortali (Ezechie scilicet) Deum suum præbuisse obsequium cognouissent, illum adorandum plus homine crediderunt, parte secunda, colum. 968. d
- chaldæi cupidi, capta Hierusalem recipiebant de sepulchris preciosas, p. 4. col. 1943. b
- chaldæi & Persæ equis gaudent, p. 4. col. 674. c
- Chaldæorū lingua quadam proprietate distat ab Hebræa. Philo arbitratur linguam Hebræorū esse Chaldaicā, & c. p. 4. col. 1497. b. Item p. 2. col. 245. f
- chaldæorum literæ numero & sono concordant cum Hebræicis, discrepant tamen characteribus, id est, figuris, parte 6. col. 1695. a. b
- chaldæorum Philosophi, Mathematici scilicet & etiam reges & principes illius gentis & omnia faciunt secundum artem scilicet per considerationem astrorum, parte 4. columna 1505. a
- chaldaica trāslatio apud Iudæos, Thargum vocatur, & est magnæ authoritatis apud eos, sic quod nullus ausus fuit ei contradicere, p. 4. col. 265. c. & col. 438. c. Vide etiam in Thargum.
- chaleb vocatur Ephrata quia fuit vis Ephratæ, p. 2. columna 1021. b
- cham transfulerūt Septuaginta pro eo quod est Ham, & quare, a quo Aegyptus vsque hodie lingua Aegyptiorū dicitur Ham, p. 1. col. 200. f
- Chamos idolum consecratum, p. 2. col. 227. a
- chanaan quare maledicitur & non Cham, & c. p. 1. columna 171. b
- chanaan puer antequam nasceretur malediceretur, quomodo & quare p. 1. col. 1371. a
- chanaan, & terra, s. promissionis, à Noe post diluuium ipsi Sē fuit ordinata, & postmodum Abrahæ (quia erat de stirpe Sem) & posteritati eius promissa est, sed Chananæi occupauerat iniuste istam terram datam Sem & filiis suis, parte 1. colum. 186. c. Et col. 196. f. Et col. 209. c. d. Item, par. 6. col. 1130. e
- chanaan in Hebræo est nomen proprium & appellatiuum. Quando est nomen proprium significat Iudæam, & quare, quando autem est appellatiuum significat terram Babylo-nis, & quare, & c. p. 4. col. 1203. c
- chananæi. Vno modo accipiuntur generaliter pro omnibus illis qui descendunt de Chanann. Alio modo dicuntur specialiter, & c. p. 1. col. 1315. c. Et col. 1468. f
- chananæi habitatores Iudææ, ante filios Israel, quomodo dicti sunt comedisse carnes humanas, & bibisse sanguinem, & c. p. 3. col. 1937. c
- chananæi filios suos idolis immolabant. Ibidem.
- character baptismalis est indelebilis gratia, parte. 6. columna 1314. f
- charitas est virtus quam nihil vincit, parte sexta. columna 747. b
- charitas in nobis debet esse quadruplici ratione. Et commendatur in tribus primo, s. quia facit participare deitatem, secundo contra horrorem futuri iudicii dat securitatem, tertio, excludit timoris seruitutem, p. 6. columna 1403. c. & 1404. f. 1405. c
- charitas iterius semper haberi potest, quamuis in publicum non semper potest ostendi, aliter de virtutibus aliis, ex fragilitate carnis, p. 6. col. 1359. b
- charitas possidet seruā totam magnitudinem & amplitudinē diuinorum eloquiorum, p. 6. col. 684. c
- charitas est hortus deliciarum, ex quo omnia genera virtutum nutriuntur, quæ ascendit fons qui irrigat omnia geuerā virtutum, & primum an tollens se in quatuor capita virtutum, parte 4. columna 996. f. Item parte secunda colum. 724. f
- Charitas est fons proprius bonorum, cui alienus non communicat, p. 6. col. 312. d
- charitas sola est, quæ etiam reddita, semper retinet debitorē. redditur cum impenditur, debetur etiam si reddita fuerit, quia nullum tempus quo impēdenda nō sit. Nec cum redditur amittitur, sed potius reddendo multiplicatur, & c. p. 6. col. 166. e
- charitas omnis minus quam inter duos haberi non potest, Et huius ratio, p. 4. col. 2391. b. c
- charitas ordinata est, & quomodo, p. 3. col. 183. e
- charitas licet principaliter Deo subiciatur, tamen manifesta-tur per dilectionem proximi, par. 6. col. 910. f.
- charitas vera consistit in tribus, scilicet in receptione hospitū in compassionē oppressorū in subuentione pauperum & infirmorum, p. 6. col. 953. b. c
- charitas si non habet quod det, det calicem aquæ & tantum imputatur ei quantum Zachæo multa, parte 3. columna 1432. c
- charitas patiens est, benigna est. Si alterum deest, charitas nō est, s. si tolerat quos nō amat, vel si non tolerat quos amat, p. 3. col. 87. b
- charitas nomen difficultatis erubescit, p. 3. col. 584. d. e
- charitas ad alta mirabiliter surgit, cum ad ima proximorum misericorditer se attrahit, & quomodo benigne descendit ad infima valenter recurrit ad summa, p. 1. col. 737. b
- Charitas in cordibus electorū inextinguibilis manet, quia in futuro

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

- futuro in mentibus sanctorum charitatis feruor accrescit, p. 1. col. 952.f
- Charitas an euacuabitur sicut scientia. Et quomodo scientia & charitas possint dici euacuari, p. 6. col. 316. e
- per charitatem Christus nobiscum in terra, per charitatem cum illo summus in celo, p. 2. col. 1476. e
- Charitas fraterna sicut est quid optimum, ita e contrario odium fraternum est quid pessimum, p. 1. col. 380. c
- Charitas sicut stimulat ad bonum duplex, scilicet naturale & gratuitum, ita recalcitra contra malum, quod fit resistendo temptationibus & daemone, p. 3. col. 1369. c
- Charitas quæ transformat amantem in amatum, per similitudinem designatur, p. 1. col. 32. f
- Charitas dicitur glutinum Christi, & quare, p. 1. col. 10. a
- Charitas dicitur omne verbum, p. 5. col. 82. e
- Charitas designatur per Iosue, p. 1. col. 1648.
- Charitatis opera esse dicebant quidam, crebro conuiuari, luxuriari, consentire vitijs alienis, &c. p. 6. col. 1371. c
- Charitatis præceptum quatuor locis traditur in scriptura, p. 5. col. 373. c
- Charitatis præcepta, quæ sunt prima & maxima mandata, cur inter præcepta decalogi non ponuntur, par. 1. columna 680. e. f
- Charitatis præcepta cum duo sint, pro utroque sæpe vnum, ponitur, quare & quomodo, p. 6. columna 166. e
- Charitatis præceptum, qualiter sit intelligendum, qualiter sit primum, qualiter implendum, p. 5. col. 373. c
- Charitatis opus per catenulas aureas signatur, par. 1. columna 791. a. b
- Charitatis gratia quem non infundit, proximum suum etiam si ipse Deo hunc genuit, extraneum respicit, p. 3. col. 373. b
- Charitatis latitudo, longitudo, sublimitas, & profundum: longe & multiformiter dilucidatur, p. 6. col. 544. e. & 545. a. b
- Charitatem significat panis, & quare, p. 5. col. 851. b. c
- Charitatem, ut habere studeamus, quadruplici ratione persuadetur, p. 6. col. 1403. c
- Chanaan qui contra Deum nitebatur, & præliebatur victor remansit, p. 1. col. 1315. b
- Cherub singulari numero, plurali autem Cherubim, sed Græca consuetudo neutri generis Cherubin posuit litteram in n mutata. Hic autem & masculino genere duos cherubim aureos, &c. p. 1. col. 734. f
- Cherub generis masculini, numeri singularis, Cherubim pluralis, &c. p. 2. col. 723. c
- Cherub, de quo Ezechiel scribit, quæ & qualis eius facies & quare alibi facies bouis dicitur, p. 4. col. 1152. f
- Cherubim duos fecit Moyses super arcam. Salomō verò addidit alios duos multo maiores, quos in templo posuit, & quare, p. 2. col. 136. c. d. Et col. 144. a
- Cherubim arcæ tabernaculi quare mutuo se respicientis, versis vultibus describuntur, p. 1. columna 735. a. Et columna 736. a
- Cherubim alis expansis designantur, & quare, p. 1. columna 735. d
- Cherubim stabant erectis pedibus, intelligendum est, non quod vnum pedem habebant magis eleuatum altero, quasi ut ponerentur ad ambulandum, sed stabant super pedes suos, &c. p. 2. col. 1145. a
- Cherubim duo intra sancta sanctorum erant imagines iuuenum supra propiciatorium positi: Et hoc secundum Rab. Sal. & alios doctores, p. 1. col. 681. a. Aliter secundum Iosephum, col. 735. e. Item p. 4. col. 1152. f
- Cherubin, Seraphin, troni & dominationes, Archangeli, sedes, virtutes, angeli, ministri, hæc militia dicitur omnis virtus coelorum, atque multa sunt officia, quæ fortasse aut nos in libris posita sacris, non possumus inuenire, aut humanis celata sentibus inquirere non valemus, parte 2. columna 1270. f
- Cherubin cur positi in adyto templi, p. 1. col. 1492. d
- Chirographa singulorum manibus scripta, propriis signis & indicibus agnoscuntur, p. 1. col. 1179. c
- Chora & chore quam significationem & distinctionem habeant, p. 2. col. 1055. a
- Chore quando terra deuorauit cum multis aliis, filii eius remaserunt stantes in aere diuina uirtute quousque terra fuit iterum reclusa sub pedibus eorum, p. 1. col. 1378. f. Et col. 1381. b. Item p. 3. col. 749. b. c
- Chore quem pro iniquitate terra viuum absorbitur cur in genealogia iustorum scriptus sit, p. 1. col. 537. c
- Chore filij an omnes fuerint ianitores, vel quidam cantores. Et an à tempore perditionis patris eorum, quod fuit in deserto, habuerunt spiritum propheticum, parte 3. columna 749. b. c
- Chorus quid significet, & quomodo accipitur cum dicitur: Laudate eum in choro, p. 3. col. 1586. e. f. Item p. 1. columna 626. f
- Chorus est etiam genus mensuræ, &c. p. 2. c. 699. c. Item p. 4. col. 1720. f
- Chrysolithus lapis preciosus & eius moralitas, p. 6. columna 1680. e. f. Item p. 4. columna 1152. f
- Chrysopassus, lapis preciosus & eius moralitas, p. 6. columna 1680. e. f
- Christianus quilibet debet esse ter inunctus. Et figuratur hoc per triplicem Dauid vntionem, p. 2. col. 538. f
- Christianus bonus a Christo inunctus vntione gratiæ, significatur per Dauid inunctum a Samuele, parte 2. columna 434. f
- Christianus in hac vita, semper debet pendere in hac cruce ut sit fixus clauis & præceptis iustitiæ, ut Christus in cruce clauis confixus fuit, p. 6. col. 518. d. e
- christianus populus quem antichristus ad idololatriam & ad spurciam conuertere conabitur, significatur per Eleazarum, p. 4. col. 2425. a
- Christianus animi virtute destitutus, qui vendit possessionem suam, id est, animam diabolo per mortalem culpam, significatur per fratrem attenuatum, &c. parte 1. columna 1127. c
- christianus mollis & effeminatus, qui nescit resistere peccatis non est aptus ad receptionem Eucharistiæ, & significatur per filiam sacerdotis, &c. p. 1. col. 1010. f
- christianus peccans mortaliter, per Sedechiam institutum in regem significatur. Et quare, p. 4. col. 1205. c
- christianus populus non est Iudaicus, licet hoc teneatur Iudæi in omnibus libris suis tam Thalmudicis quam aliis, sed redarguntur, p. 4. col. 313. a. b. c
- christianus populus malus designatur per populum Iudaicum & dicitur vallis visionis. Et quare, parte quarta, columna 215. c
- christianus si paritur pro fide & confessione nominis Christi non erubescat, ut possit dici. Bonus est dominus iste, qui habet tam fideles seruos, p. 6. col. 1339. a
- Christianus quilibet in arcto positus, per preces deuotus recurrere debet ad dominum Iesum Christum, exemplo Dauid, qui venit ad Achimelech, &c. p. 2. col. 456. f
- Christianus quilibet est dispensator domini sui. Et hoc tripliciter, vel in dispensatione spiritualium, vel in regimine temporalium, vel in bono vsu gratiarum sibi a Deo collatarum par. 5. col. 405. c
- christianus vir sentit diuersarum prælia cupiditatum, studiorum conflictus, p. 5. col. 616. f
- christianus bonus quilibet in Christi virtute fiducialiter contra diabolum pugnaturus significatur per Abiam, &c. par. 2. col. 1183. c
- christianus persecutionis tempore, & tempore pacis, habet quibus possit probari in confessione Christi, p. 5. columna 825. a

Christianus

Index.

christianus quilibet bonus qui conatur supplantare vicia, est filius Christi per adoptionis gratiam & significatur per Iacob, p. 1. col. 320. c

Christianus adhærens Christo fideformata charitate, fructificat per opera meritoria, sed si præscinditur, &c. infructuosus redditur, p. 4. col. 1180. f

christianus per ouem significatur, &c. p. 1. col. 699. b

christianæ vitæ perfectio non consistit essentialiter in paupertate voluntaria, sed voluntaria paupertas operatur instrumentaliter ad perfectionem vitæ, p. 5. col. 1200. e

christianæ religionis libertatem, in seruitutem nimis onerosam conuertunt, qui super populum Catholicum statuta nimis graua ponunt, p. 6. col. 1726. 1727. 1728.

christiano qualis debebat esse sabbati obseruatio, p. 1. column. 1389.

christiano cuilibet regnum animæ suæ bene regenti adaptur Moraliter Psalmus. Domine in virtute tua lætabitur rex &c. p. 3. col. 565. c

christiano ante omnia conuenit humilitatem diligere, in lectione scripturæ cautum esse, fidem tenere, modum in scientia seruare, & charitatis regulam, p. 3. col. 213. 1. c

christianum nemini licere, sine criminis obiectione aut probatione damnare, statuerunt Traianus & Elius Adrianus, &c. p. 2. col. 1857. c

christianum decet æqualibus & inferioribus affabilem esse & mitem senioribus humilem, p. 3. col. 1496. c

christianum non solum in actibus, sed etiam in habitu ordinatum esse vult Paulus, p. 1. col. 1178. c

christianum decet esse disciplinæ districtioris, pro quo Christus mortuus est, pro te Dei filius iugulatus est, & iterum te peccare delectat, p. 1. col. 921. c

christiani aliqui inclinant in ortu solis se versus illam partem, retinentes in hoc modum paganorum, qui eos in eadē terra præcesserunt, p. 1. col. 555. c

christiani quidam acceptum mysterium corporis & sanguinis domini, sic in perditionem sibi conuertunt, sicut Iudæi in crassati beneficiis, idololatram facti sunt, p. 1. col. 1658. e

christiani dum non erubescunt imitari peccata quibus ethnici polluntur, quasi per vxores alienigenas degenerant a semine verbi Dei, quo fuerunt generati, p. 2. col. 1328. e

christiani qui hodie ventrem suum, vt Deum habent aut avariciam sequuntur, aut cæteris mundi illecebris mancipati sunt imitantur Samaritanos, qui ita domino seruiebant, vt diis suis non renunciarent, p. 2. col. 1355. b

christiani mali in bonis terrenis tantum modo cōfidentes, frequenter nituntur impedire bonos Christianos (qui sunt fratres eorum in fide) a profectu in via morum, &c. par. 1. col. 1311. c

christiani qui deserta veritate ad errores declinat, malignis spiritibus traduntur, qui dignitatem angelicam perdiderunt p. 1. col. 1659. c

christiani Iudaizantes, & Iudæi ad mille annorum regnum dicta prophetæ referentes, cogentur vt suscipiant omnes qui salui fuerint, inhabitaturos in terra Israel ædificandum Ierusalem, extruendum templum, &c. p. 4. col. 1356. e

christiani populi grauamen ex malicia cleri peruersio ostenditur. Tantum enim pondus citationum, excommunicationum, interdictionum, &c. super populum ponitur quod sub onere iacet depressus p. 4. c. 2153. c

christiani duplices & ficti dicuntur rugæ, p. 3. col. 186. f

christiani qui tamen Christi nomine gloriantur, & mali actibus iugiter implicantur, significantur per Samsonem, &c. p. 2. col. 259. a

christiani mali qui timore poenæ cessant a peccato, & statim reuolunt cessante periculo, significantur per Iudæos, p. 3. col. 1026. f

christiani omnes vituperantur pro malis a circumcunctibus & nunquam intrantibus, p. 3. c. 634. e

Christiani mali peius paganis & Iudæis viuunt, &c. parte 3. ibidem.

christi significatur per filios Israel, qui debet offerre oleum id est pietatis fructum, p. 1. col. 779. c

christiani qui capellas ædificant de rapinis, vel ministris ecclesiæ eleemosinas dant, per hoc credentes saluari, sine emendatione peccati, falluntur, p. 4. col. 638. f

christiani in primitiua ecclesia degentes sub Imperio Romano significantur per filios Israel existentes in Aegypto, p. 1. col. 475. c

christiani tempore persecutionis propter acerbiteriam persecutorum non audebant Eucharistiam offerre nisi iñcryspris martyrum & in aliis locis occultis, p. 4. col. 1733. c

christiani increduli sunt in duplici gradu, p. 4. col. 1447. a

christiani debent esse conuersationis cœlestis, & per quia hoc significatur, p. 1. col. 1273. a

christiani veri, sunt victime iustitiæ, quæ ab apostolis immolantur dum terrena desideria mortificare docentur, vt spiritualia viuificentur, p. 1. col. 1683. b

christiani a Christo fideles dicuntur, non a Petro Petrimi, uel a Paulo Paulini, qui tamen defuncto Christo, tãquam fratres, sponsam eius, id est, ecclesiam regendam, & ad semen excitandum susceperunt, p. 3. col. 746. d

christiani quando & vbi fideles primo dicti sunt, p. 6. column. 728. d

christiani inter infideles habitantes sub tributo emunt communia illis pecunia, p. 4. col. 1028. f

christiani omni die comedunt carnes agni, p. 4. col. 22. d

christianorum peccata & nouissima nostra, in cōsummatione sæculi, similia erunt peccatis Iudæ, imo peiora, p. 4. c. 605. c

christianorum malorum sunt duo modi puniendi p. 6. column. 1614. f

christianorum diuitiæ, sunt victus & vestitus, par. 3. columna 663. c

christus vulneratus propter peccata nostra, p. 1. col. 1577. b

christus ita omnium animis illucebat, vt cæcis visum etiam restitueret, p. 4. col. 84. e

christus vnicus nobis dux abiecta omni idolatria est eligendus, p. 1. col. 1558. e. f

christus infirmi huius mundi piscatoribus coriario delictis appulsum gentium diruit, p. 2. col. 201.

christus a prophetis dictus est, veniens, p. 4. col. 62. d

christus non redemit ex legis maledictione, & filios familiæ ex re emptos fecit, cum pro nobis maledictio factus est, p. 1. c. 1098. f

christus in veteri Testamento dicitur ignis edax, p. 1. column. 1485. b

christus nobis perfectioribus tempestiuam quidem per prophetas, serotinã vero sua in carne præsentia nouissimis diebus demisit, p. 1. c. 1526. d

christus nunquam est vocatus Emmanuel sed Iesus, p. 4. column. 95. b

christus in se credentes a maledictione liberauit, par. 1. column. 659. a

christus qui propter peccatores venerat de peccatoribus noluit nasci, p. 2. col. 304. e

christus nos ad se allicit desiderium iniiciendo non lucri sed æterni boni, quod promittit omnibus qui eius desiderio tanguntur, p. 1. col. 1228. d

christus in Tauro & Rhinocerote signatur, p. 1. col. 1682. e

christus per seipsum abluit sordes filiorum Sion cum lauit pedes discipulo: um, p. 4. col. 61. a. b

christus nutritor noster propria nos carne pascit, mulier erubescit fieri nutritrix quæ facta est mater, p. 2. col. 580. e

christus cur verbo & suæ manus contactu sanauerit leprosos mulierem nero in fluxu sanguinis tactu fimbriæ vestimenti, p. 1. col. 1084. b

christus siue Deus incarnatus, est nomen suppositi, duplicem naturam

Glossæ Ordin. & Nicolaide Lyra.

- naturam habentis, diuinam videlicet & humanam, p. 5. co. 6. d. e. Item, p. 6. col. 140. b. c. & col. 204. d. e.
- Christus Græce, Messias Hebraice, vnctus Latine, p. 5. co. 481. b. & 1047. a
- Christus filius Dei vngit & vngitur: Vngens verbo diuinitatis secundum quod cum patre & spiritu sancto habet omnia communia. A patre vngitur secundum humanitatem, & a spiritu sancto, & c. p. 1. col. 976. e
- christus dicitur vnctus non vnctione humana, sed diuina: quia in humanitate pro nobis assumpta, fuit vnctus a Deo patre immo a tota trinitate plenitudine gratiæ, p. 5. col. 710. f
- Christus est rex & sacerdos vnctus in humana natura, plenitudine gratiæ, p. 5. col. 1047. c
- Christus qui dicitur secundum Hebræos Messias, quia sit Deus & homo in vna persona, probatur multis autoritatibus. veteris Testamenti, p. 6. col. 1695. 1696. 1697. per totas.
- Christus in lege & prophetis promissus probatur quod sit verus Deus & verus homo, p. 4. c. 243. c
- Christus tres in se habuit naturas, & significantur per tres vires, & sunt diuinitas, anima, & corpus, p. 1. col. 400. f. Et co. 945. a
- Christus in una persona est Deus verus ab æterno, & homo in tempore, p. 4. c. 2065. c
- Christus vna persona est geminæ substantiæ, p. 6. col. 9. a. b. & col. 10. d
- Christus habet duplicem naturam in una persona, & inde mediator dicitur, p. 5. col. 277. c. Et etiam quia debuit vitam communiter ducere, p. 5. c. 214. f.
- Christus proprie potest dici, Deus amen: eo quod ipse, solus hanc dictione amen frequētabat promittendo, p. 4. c. 394. c. & 395. f
- christus est lux sufficiens ad illuminandum homines in cognitione diuinorum triplici ratione, p. 5. col. 1026. f
- Christus est veritas, verus Deus verus homo, & de vtroque habemus certum testimonium, p. 6. 1413. a. b.
- Christus dicitur veritas, vita & via, & quare, p. 5. col. 1260. a. b. Audeo & dico (ait Origenes)
- Christus anima Dei est, sicut & verbum Dei, sapientia Dei, & virtus Dei, p. 1. col. 1137. a
- Christus secundum quod homo, prædestinatus est esse filius Dei, & c. p. 6. col. 10. d
- Christus in quantum homo est creatura. Omnis autem creatura si relicta fuerit in nihilum cadet: sicut est de nihilo, & ita potest ista concedi cum reduplicatione. Christus in quantum homo nihil est ex se, sed omnino deficiens, par. 6. columna 1724. f
- Christus in quantum Deus est filius Dei, sed quidquid habet filius in quantum Deus, habet nascendo, & per consequens habet illud a patre, & sic ex se nihil est, sed est omnino deficiens. Non sequitur, & quare. Ibidem.
- christus in carne latuit, ne a Iudeis inueniretur diuinitas, sicut Dauid latuit in spelunca. Sic & alia quæ Dauid gessit in illa fuga figuratim Christo, & mystice adaptantur, p. 2. col. 472. d. e.
- Christus in infirmitate agnoscendus, est patri æqualis, non visione corporali, sed fide, & dum hoc credimus, in nobis ad patrem ascendit, p. 3. col. 851. a
- Christus dicitur occultus, quia humilis, humilis, vt possit sperni & occidi, vt redimeret mundum, p. 5. col. 1036. f
- Christus in quantum Deus, est essentialiter ipsa beatitudo, & quantum ad humanitatem erat actu beatus in anima, p. 5. col. 1246. a. & col. 1260. b
- Christus est eiusdem naturæ cum patre, non identitate specificæ, quia natura diuina non est diuisibilis sicut humana, sed identitate naturali, distinctus tamen in persona, parte 6. col. 1413. c
- Christus in eo quod est filius Dei, est vita quæ viuificat animas in eo quod filius hominis, iudex, p. 5. col. 1110. d. e
- Christus homo per diuinitatē dimittit peccata, per humanitatem pro peccatoribus potest mori, p. 5. col. 1103. a. b
- Christus in se habuit duplicem statum, vite secundum & mortis, p. 6. col. 386. f
- Christus habuit eandem naturam cum patre. Hoc uiderunt Apostoli in transfiguratione, in Baptismo, per angelorum obsequium, per creaturas visibiles, & per modum docendi & operandi, p. 5. col. 1036. a
- Christus quomodo per opera potuit probari filius Dei, cum de Apostolis dixerit: Maiora facietis. p. 5. col. 754. d
- Paris periculi est discredere veram humanitatem in Christo sicut & deitatem, p. 5. col. 1252. c. Item p. 3. col. 792. f. Item p. 4. col. 448. f. Item p. 6. col. 1413. c
- Christus, quod negatur vel taceatur, vel non confiteatur, est peccatum mortale, p. 5. co. 200. f
- Christus contra spirituales nequitias pugnaturus, in infirmitate carnis uirtute diuinitatis præcinctus apparuit, & c. Et significatur per Gad, id est, accinctus, p. 1. c. 1684. d
- Christus licet in quantum Deus sit æternus, non tamen fuit rex uel dominus ab æterno, sed quando creaturam habuit subiectam, & c. sic in sanctis angelis cœpit regnare, parte 2. col. 1611. c
- Christus est pater noster, qui nos fecit & genuit, Si ergo agnoscam quod Deus pater meus pater sit, glorificabo eum. Si etiam quod patris mei exaltabo eum, p. 1. c. 619. d
- Christus secundum partem sensitivam fuit uiator, & ante passionem, sed post resurrectionem non p. 5. co. 210. c. Item p. 6. co. 1059. c
- Christus est caput hominum, ideo comparatur ad ipsum sicut membra ad caput, & hoc quadruplici ratione, p. 6. co. 283. c. Item p. 3. col. 1402. f
- Christus primatum tenet, non solum respectu hominum, sed etiam omnium angelorum, & quomodo, parte 6. columna 613. c
- Christus non indiget auxilio angelorum. Nec ideo dixit: Et exhibebit, mi. modo plus quam 12. le. an sed angeli indigent suo auxilio. p. 5. col. 436. f. Item p. 1. col. 1184. d
- Christus non solum dicitur dominus in concreto, sed etiam in abstracto dicitur dominator vel dominatio propter excellentiam domini sui, p. 6. col. 1424. f
- Christus dicitur homo nobilis secundum deitatem, & humanitatem qui abiit in regionem longinquam, & c. parte. 5. c. 846. f
- Christus solus est sacerdos in æternum, p. 3. c. 1287. c
- Christus solus dicitur habere regnum per æternum & nullus p. 4. col. 1356. f
- Christus excellit angelos in quatuor, quia patri coæternus, consubstantialis, coequalis in potestate & dignitate, in quibus Angeli deficiunt, p. 6. col. 613. f
- christus non solum in quantum Deus, sed etiam in quantum homo regnabit in æternum, non solum super homines, sed etiam super angelos, p. 5. col. 985. c
- Christus superior est angelis propter unionem ad suppositum & plenitudinem gratiæ licet sit minor illis ratione naturæ, p. 6. col. 1495. c
- Christus in quantum homo est perfectionis finitæ, Deus autem est perfectionis infinitæ. Et in hoc superminet Deus Christo & etiam vt creator creaturæ. Item quod influit ei plenitudinem gratiæ, p. 6. c. 283.
- Christus dicitur plenus gratia, quare & quomodo & quā diffuserenter ad alios gratia plenus, p. 5. col. 1032. f
- Christus dicitur testis Dei, sicut Apostoli dicuntur testes Christi, p. 4. co. 379. c. & 380. c. f
- Christus est alpha, & o, id est, principium & finis totius sacre scripturæ, p. 5. col. 1015. a. b
- Christus an fuerit propheta, arguitur contra & pro, cum responsione & solutionibus argumentorum, p. 5. c. 1151. c
- Christus secundum deitatem manet in æternū, quod fuerunt confessi. Iudæi dicentes: Nos audiuius ex lege quod Christus & c. p. 3. col. 1213. c

Chri

Index.

Christus in primo aduentu suo non venit in magnitudine sue potestatis, sed in benignitate sue humilitatis, p. 3. columna 959. c

Christus suo aduentu primo duplicem consolationem populi fecit, p. 4. col. 345. c

Christus est mittens & missus in sua incarnatione benedicta, sed diuersa ratione, & c. p. 6. col. 1734. c

Christus qui inter Deum & hominem medius propitiator interuenit per propitiatorium super arcam testamenti positum designatur, p. 1. col. 887. a

Christus in quantum Deus, præsciuit se temporaliter nasciturum & huius vite ordinem & modum, p. 3. col. 356. f

Christus quod uenerit, & quod tempus aduentus sui iam transierit in præteritum, probatur multis modis. scilicet ex lege & prophetis & ex aliis scripturis Iudæorum, autenticis, p. 6. col. 1704. & col. 1705. & 1706. Et soluuntur Iudæorum argumenta in contrarium, col. 1710. 1711. 1712. 1713.

Christus in lege promissus probatur uenisse, & non esse venturum, p. 4. col. 31. c. 38. f. & habes notabilia. Item p. 3. col. 1103. b. Item p. 5. col. 59. c. 979. c. 1611.

christus dicitur consanguineus & cognatus legis, & legislator, quia per legem promissus, & de patriarchis natus, & de gente Iudæorum secundum carnem, p. 2. col. 292. e

Christus se ostendit uerum Messiam ex tribus signis. Primum fuit manifestatio occulti præsentis, secundum præteritum, tertium futuri, p. 5. col. 1050. f

Christus solus dictus est Messias, & nullus alius, p. 1. columna 117. b

Christus quomodo in lumbis Abrahæ decimatus est, an secundum animam, vel an secundum carnem, & quomodo: Et unde animam accepit, p. 1. col. 80. f. & col. 1584. d. Item p. 6. col. 867. b

Christus secundum carnem fuit nasciturus de populo Israel, p. 1. col. 658. d

Christus sicut pro utroque populo uenit, sic de utroque nasci uoluit, p. 4. col. 176. f

Christus non solum fuit expectatio Iudæorum, sed etiam gentium, p. 5. col. 1226. c

Christus talem sibi hominem quem suscipere uoluit diuinitus prouidit, qui non solum sine peccato, sed etiam plenus esset gratia & ueritate, qui nullam sibi repugnante lege peccati, legem absque ulla mentis uel carnis contradictione seruaret, p. 2. col. 1318. f

Christus qui mysterium sue incarnationis mirabile effecit, & de se ait: Ego sum ostium, & c. significatur per Ioathan, & c. p. 2. col. 1230. f

christus solus accepit nouum Testamentum a patre & aliis publicauit, p. 1. col. 862. f

christus est causa Euangelicæ doctrinæ triplex, scilicet efficiens materialis, & finalis, p. 5. col. 6. d. e

christus lignum sapientiæ si missum fuerit in lege, ostendens quomodo debeat intelligi, circumcisio, sabbatum, amaritudo legis uertitur in dulcedinem intelligentiæ spiritualis, & de hoc figura, p. 1. col. 626. f

christus nihil scripsit, sed scribere Euangelia Euangelistis inspirauit, p. 3. col. 1103. b

christus utrum doctrinam suam debuerit tradere scripto. Et arguitur pro & contra cum responsione & solutionibus argumentorum, p. 5. col. 621. c. Item, parte sexta, columna 884. f. Item, par. 4. columna 862. e. f. Item parte 2. columna 1009. b

christus legem scripsit in cordibus fidelium siue hominum, & non in tabulis uel pellibus, p. 4. col. 798. f

christus incepit prædicare quando fuit triginta annorum uel uiginti nouem, & secundum hoc prædicauit tribus annis cum dimidio, p. 5. col. 738. f

christus tanquam Deus a propria auctoritate loquens dabat doctrinam suam, p. 5. col. 1032. f

christus non uocauit Apostolos de Pharisæis, sed de simplicibus hominibus, & quare, p. 6. c. 203. b

christus quamuis à principio uocauit simplices, tamen aliquos uocauit literatos, p. 5. columna 167. c. Item p. 6. col. 205. c. Mahumetus autem solus uocauit rudes & illiteratos, columna 206. f

christus noluit ad Apostolatam recipere dæmoniacum sanatum: Et hinc est, quod dæmoniaci uel furiosi non promouentur in Ecclesia Dei, p. 5. col. 532. f

christus eligendo Apostolos primo ascendit montem, postea descendens docuit turbas, p. 5. col. 1307. c

christus uocauit Apostolos suos fratres, p. 5. co. 1308. e

christus significatur per Ioseph Patriarcham in senectute patris natum, senescente mundo filius Dei de uirgine natus fuit tanquam filius senectutis, parte 1. co. 389. a. Et col. 384. a. Et col. 399. c. Et columna 407. a. Et columna 1162. f. Et columna 1679. b

christus nasciturus erat secundum carnem de semine Abrahæ seu de femore, p. 1. col. 285. f

christus descendit de Abraham per Isaac, & non per Hismaelem, p. 5. col. 27. b. c

christus audita infirmitate Lazari, non statim ad eum uenit, sed expectauit quatuor diebus. propter miraculi maiorem certitudinem & Iudæorum impugnationem, p. 5. columna 1198. f

christus est uita omnium uiuentium, & potest dare uitam mortuis, p. 5. co. 1199. c

christus intrans Ierusalem fuit mansuetus, iustus & pauper, p. 4. col. 2234. f

christus uerus Messias (qui est uerus Deus) demonstratus fuit digito a pueris Hebræorum, & ramis in die palmarum. Et hoc non intelligens dicit Rab. mo. Gerund. quod in futuro tempore (scilicet Messie) pueri Israel tici sunt demonstraturi Deum digito, & c. p. 1. col. 1143. a. b

christus fuit honoratus in ramis palmarum, & designauit uictoriam quam ipse de inimicis uel hoste erat habiturus, p. 5. col. 1201. c

christus quare ingressus est Ierusalem cum laudibus & rex uocatus, quando erat passurus, cum tamen id antea fugerat, quando a populo coronandus rex rapiebatur, par. 5. col. 952. d. & 344. e

christus ascendens ad Ierusalem duplici de causa assumpsit duodecim discipulos instante passione, parte 5. columna 336. f

christus Apostolis resurrectionem promisit siue prædixit, ne propter tristitiam absorberentur, p. 5. col. 337. c

christus super ciuitatem Ierusalem fleuit propter mala culpæ quæ ibi multiplicata fuerant, & propter mala poena quæ futura imminabant, p. 5. col. 953. c

christus intrans Ierusalem primo super pullum, postea super asinam sedit, & quid per hoc signatur, p. 5. col. 344. f. & 343. c

christus maledixit ficui habenti tantum folia, quod denotauit Sacerdotes maledicendos, p. 5. col. 566. f

christus non fuit in festo Paschæ cum Iudæis in Ierusalem, non excusatus fuit propter illorum inimicitias, parte 5. columna 1105. c

christus Iudam tolerauit, & ad prædicandum misit, & ei eucharistiam dedit, ut ostenderet dona peruenire ad eos qui fidem accipiunt, etiam si talis sit per quem accipiunt quali Iudas fuit, p. 3. col. 503. b

christus dicit in generali maliciam Iude (quam non intellexit) Nec dicit in speciali, ne peior fieret ex malicia, p. 5. col. 1136. f. Vide in Iudas.

christus traditionem Iudæ non reuelauit manifeste, sed secreta & præcipue Ioanni, p. 5. co. 173. c

christus quando corpus suum discipulis suis tradidit in sacramento, utrum illa coena facta fuerit, Luna decimateria, f

Glossæ Ordin. & Nicolaide Lyra.

- vt dicunt Græci, vel decimaquarta, vt dicunt Latini, existēte. Arguitur pro & contra cum responsione & solutionibus argumentorum, p. 5. col. 1232. c
- Christus quando cum discipulis Pascha manducauit, vtrū illa quinta feria fuerit decimaquarta Luna primi mēsis, in qua agnus paschalis secundum legem immolari debuit. Arguitur pro & contra cum responsione, parte 5. columna 441. c 442. f. 443. 444.
- Christus corpus suum consecrauit in pane azimo, & non fermentato, p. 5. col. 1232. c
- Christus dixit verba consecrationis, & postea dedit discipulis corpus consecratum, p. 5. col. 972. f
- Christus non fregit corpus suum, quia non est in sacramento fragibili modo, sed fregit species panis remanentes, pa. 6. col. 292. f
- Christus postquam fecit cœnam cum discipulis, non comedit nec bibit vsque post resurrectionem suam, ad probandum veræ resurrectionis veritatem, p. 5. col. 972. f
- Christus lauit primo Petro Apostolo pedes, deinde cæteris Apostolis, p. 5. col. 1226. f
- Christus de duplici regno disposuit regimen, s. militantis Ecclesiæ & triumphantis, p. 5. col. 974. f
- Christus passus est duplicem persecutionem scilicet corporalem, & spiritualement, p. 4. col. 394. f
- Christus bis nobis mysteria suæ passionis cōmisit & quando &c. p. 1. col. 394. f
- Christus cōuenienter passus est, & hoc triplici ratione, p. 6. col. 815. c
- Christus passus est non solum pro salute Iudæorum sed gentilium propter quod non sunt reputandi immundi, p. 6. col. 1099. c
- Christus ex morte imminente habuit materiam maximæ anxietatis, p. 5. Vide Anxietas.
- Christus fuit coarctatus de desiderio nostræ salutis, exinde anxietate & tristitia in passione, p. 5. col. 877. c
- Christus cum dicit Apostolis. Surgite eamus hinc, &c. ad quē locum duxerit, non habetur certum, p. 5. col. 1245. f
- Christus secundum sensualitatem dixit: Transeat a me calix iste, sed secundum rationem, dicebat. Veruntamen non sicut ego volo, sed sicut tu, p. 3. col. 1008. f
- Christus ter tentatus est, ter orationes replicauit, & discipulos ter visitauit, p. 5. col. 395. c
- Christus ter orat, vt liberet nos a malis præteritis per veniam, a præsentibus per talem, a futuris per cautelam. Ibid.
- Christus prompte se obtulit ad patiendum dupliciter. primo, quia se non occultauit, secundo, quia defensionem prohibuit, p. 5. col. 1262. c
- Christus per fortitudinem deitatis noluit resistere Iudæis & gentilib. eum crucifigentibus, p. 5. col. 222. f
- Christus noluit mori ante tempus præfinitum a patre, p. 5. col. 769. c
- Christus ligatus adductus est ad Annan primo, triplici ratione, p. 5. col. 1299. c
- Christus quare percutienti maxillam suam, non præbuit aliā, cum ipse hoc docuerit, &c. p. 5. col. 1295. a
- Christus accusatus fuit de tribus coram Pilato, p. 5. columna 985. c
- Christus non respondit Pilato cum interrogaret eum, & quare, p. 5. col. 1307. f
- Christus ostendit Pilato non habere potestatem nec a Cæsare nec a Deo, condemnandi innoxios, & cum hoc ostēdit peccatum Iudæ & Iudæorum esse maius quam peccatum Pilati, p. 5. col. 1302. f
- Christi corpus flagellis & clauis plagatū, significatur per Leonem quem Samson lacerauit, p. 2. col. 250. f
- Christus forsitan sustinuit, quod Iudæi eius barbam euellerēt cum maiora sustinuerit, & paratus esset sustinere, licet non sit scriptum, p. 5. col. 425. c
- christus iniuste condemnatus est, primo per sacerdotes, postea per Pilatum. Sed ex hoc portauerunt exterminium, & Iudæi & Pilatus, &c. p. 4. col. 426. f
- christus peccatum quo reus esset mortis, non commisit, sed alterum, id est, mortem, quæ peccato inflicta est, suscepit pro nobis, p. 1. col. 1583. b
- christus quia per totam noctem præcedentem afflictus fuerat, lento gradu incedebat, coegerunt quendam vt iuuaret eū portare crucem, vt citius ad locum passionis venirent, p. 5. col. 1311. c
- christus intelligitur occisus ab origine mundi dupliciter, s. dispositiue & figuratiue, p. 6. col. 1591. c
- christus præcipue secundum humanitatem fuit traditus, & passus, non autem secundum diuinitatem, in qua est impassibilis, p. 1. col. 735. b. c
- christus sicut in sacrificium oblati peccatorum, remissionem vniuerso mundo præstitit, ita forte cæterorum sanctorū sanguis qui effusus est, alterius sicut vitulæ, alterius sicut hirci, &c. fusus est ad expiendum pro parte aliqua populum, p. 1. col. 1391. b. c
- christus pepes in ligno crucis, promissus gentibus, de terra genitricis Mariæ secundum carnem natus, figuratur per botrum in ligno de terra promissionis, quem duo aduehant, p. 1. col. 1466. d
- christus exaltatus in cruce fuit figuratus in exaltatione serpentis per Moysem in eremo, p. 4. col. 144. Item, p. 1. col. 1316. e. Et col. 1674. d. e
- christus dicitur exaltatus in cruce, moriens in aere, debellando aereas potestates, p. 5. col. 1226. f
- christus nudus fuit crucifixus, p. 3. col. 577. c
- christus fuit derisus a prætereuntibus. secundo a sacerdotibus, tertio a latronibus, p. 5. col. 458. c. 459. f
- christus in cruce positus voluit matri suæ de custodia & ministro providere, dāns exemplum de honorando parentes, p. 5. col. 1315. c
- christus noluit genitricem suam vocare matrem, sed mulierē, ne animus eius ex compassione grauaretur, p. 5. col. 1315. c
- christus cū clamauit ad patrem in cruce, quare non est exauditus, p. 3. col. 572. f
- christus qui in cruce fuit lancea percussus, & inde exiuit sanguis & aqua, significatur per petram, ex quibus virtutem habent Ecclesiæ sacramenta, p. 1. col. 645. c
- christus natus est contra cursum naturæ de virgine clausa, p. 4. col. 122. f
- christus sicut Sol visibilis oritur de loco auroræ, sic ipse ortus est de virgine, qui dicitur Sol iustitiæ, p. 3. col. 1290. f
- christus dicitur primogenitus virginis Mariæ, non quod alii fuerunt ante sed quia post eum nullus fuit, parte 5. columna 48. e
- christus natus fuit tempore maxime pacis scilicet, tēpore Augusti Cæsaris, anno Imperii eius 42. subiectis omnibus gentibus Romano imperio, parte 4. col. 40. e. Item, parte 5. col. 707. c
- christus natus est tempore Herodis alienigenæ, s. Idumæi, p. 1. col. 453. a
- christus in Nazareth fuit conceptus, & etiam nutritus, licet in Bethleem fuerit natus, p. 5. col. 70. d
- christus dicitur vir vnus, quia nullus alius fuit, nec est, nec erit, Deus & homo in vna persona, &c. parte 2. columna 311. c
- christus dicitur alter homo, quia fuit alter ab omnibus aliis hominibus. quia omnes alii processerunt de radice peccati, iste autem solus innocens, p. 5. col. 6. e
- christus circumcidi voluit septem rationibus. quamuis non esset legi subiectus, p. 5. col. 714. f
- christus & si fuit beatus ex parte animæ ab instanti conceptionis, ex parte tamen corporis erat viator & passibilis ante resurrectionem, &c. p. 5. col. 429. c

christus

Index.

Christus qui ab instanti conceptionis fuit omni sciens, an scientia experimentalis profecerit, p. 5. col. 215. a. b. & 216. d. c. Itē p. 6. col. 1448. f. Item, p. 3. col. 721. col. 722. f.

Christus habuit duplicem scientiam. Et subdistinguitur, & c. p. 5. col. 159. c. & col. 726. f. Item, p. 4. col. 140. f.

Christus habuit scientiam infusam, & fuit homo in tēpore nullam habens ignorantiam, p. 4. col. 96. f.

Christus homo qui habuit perfectam notitiam ab instanti sue conceptionis, quomodo per suā resurrectionem cognouit, erga se dilectionem vel approbationem patris, p. 3. col. 728. c. Item, p. 5. col. 1034. f.

Christus homo licet ab instanti incarnationis habuerit dominū super omnia creata autoritative, non tamen executive, sed hoc modo accipit in sua resurrectione, p. 4. c. 781. c. Itē, p. 6. col. 1734. c.

Christus fuit multum macilentus maxime tēpore mortis suæ, & c. p. 3. col. 208. e.

Christus, quæ fragilitati hominum veraciter conueniebant, misericorditer in se trāsferre dignatus est, & c. Et figuratur per Esdram, & c. p. 2. col. 1332. a.

Christus infirmiores & defectus quas, quos, qualesque accepit p. 5. col. 162. e. f.

Christus carnis desideria quæ habuerat, habuit ex nobis, ut sitim & esuriem, & huiusmodi. Non tamen sunt omnia in Christum recipienda, sicut gulæ, & coitus desiderium, & c. p. 1. col. 994. c.

Christus sola suggestionē tentatus fuit, non delectatione vel cōsensu, p. 5. col. 84. f. Item p. 4. col. 2027. c.

Christus fuit turbatus secundum quid, quomodo, & unde, p. 2. col. 288. a. Item, p. 5. col. 1213. c.

Christus nullo inordinato motu potuit moueri ex iniuriis sibi illatis, & c. p. 3. col. 533. c. Item, p. 6. col. 1000. f.

Christus septuaginta discipulos ad prædicandum misit, & ratio huius assignatur, p. 5. col. 836. f.

Christus septuaginta discipulos binos in prædicatione misit triplici de causa. Ibid.

Christus septuaginta discipulos de elatione corripuit, ut cauerēt ne ex potestate concessa super dæmones caderent, sicut Sathan, p. 1. col. 612. d.

Christus licentiauit Apostolos, ut deferrent necessaria sibi tēpore persecutionis, & etiam arma defensiuā moderate, p. 5. col. 976. f. 977. c.

Christus voluit, ut Apostoli aduentum eius denunciarent, & non diuulgarent, p. 5. col. 281. c.

Christus quare præcepit Apostolis ut nemini dicerent, quia ipse Christus, p. 5. col. 281. c.

Christus mittens Apostolos ad prædicandum dedit eis miraculorum gratiam, p. 5. col. 186. e. f.

Christus prohibuit Apostolos ire ad prædicandum gentilibus, & etiam Samaritanis, quia non erat magnum tempus usque ad Christi passionem, & quare, p. 5. col. 188. f.

Christus & discipuli baptizabant, quæritur quale fuerat baptisma, p. 5. col. 1082. f.

Christus propter maliciam & auaritiā sacerdotum misit apostolos ad prædicandum, & vult Christus per hoc rogari, p. 5. col. 186. c.

Christus licet prædicauerit publicè in templo & Synagoga, tamen separatim docuit discipulos a turbis, parte 5. columna 199. c.

Christus excusauit discipulos de violatione sabbati & fricatione spicarum, p. 5. col. 217. c.

Christus consolatus est Apostolos tripliciter, parte 5. columna 1293. c.

Christus committendo Petro officium ipsum examinauit, & quid per hoc signatur, p. 5. col. 1318. c.

Christus beatum Marcialem in medio discipulorum statuit, & quare, p. 5. col. 298. f.

Christus duxit seorsum Petrum, Iacobum & Ioannem ad vi-

dendum gloriam suæ maiestatis, p. 5. c. 826. d.

Christus ut Apostolus principaliter missus est ad prædicandum Iudæis, ideo in propria persona non prædicauit nisi Iudæis, & hoc ex causa speciali, p. 5. col. 267. c.

Christus non solum prædicauit Iudæis, sed etiam Samaritanis in vna lingua, scilicet Hebraica. Apostoli autem in septuaginta duab. linguis, p. 5. col. 1306. c.

Christus in propria persona prædicauit filiis Israel, & si aliquādo alijs prædicauit, scilicet Samaritanis, fuit tamen raro, p. 3. col. 792. f.

Christus prædicauit non credituris, & credituros euitauit. Ipse scit cuius viæ sunt misericordia & veritas, parte 5. columna 211. b.

Christus pro nobis & nostra salute labores sustinuit, laborando, ieiunando, vigilando, docendo, prædicando, & multa alia quæ erant ad salutem nostram ordinata faciendo, p. 4. col. 405. c.

Christus ex feruore prædicationis horam comedendi sæpius omittebat, p. 5. col. 516. f.

Christus in monte Sion pluries personaliter prædicauit, & præcepta moralia docuit, p. 3. col. 89. c. & col. 155. f.

Christus post prædicationem suam solus ascendit orare, dans exemplum prædicantibus verbum Dei, parte 5. columna 550. e.

Christus describendo virtutes actiuorum, incepit ab humilitate duplici de causa, p. 5. col. 299. c.

Christus omnibus seruauit legem promissit bona spiritualia æterna, scilicet gratiam & gloriam, p. 5. col. 104. f.

Christus & Apostoli non semper allegauerunt scripturam veteris Testamenti de verbo ad verbum, p. 3. col. 712. f. Item, p. 6. col. 1731. col. 1732. d.

Christus sicut Prophetæ veteri Testa. aliquando prophetabant verbis, aliquando sensibilibus signis, ita ipse qui dicitur propheta magnus prædicauit destructionem ciuitatis Ierusalē futuram per Romanos per sensibile signū arboris fructu carentis, & c. p. 6. col. 1732. d. e. f.

Christus apostolis loquebatur secundum sensum latentem, sed turbis secundum sensum patentem, p. 5. col. 507. c.

Christus aliquando plane & aperte loquebatur tractans ea quæ sunt de salutis necessitate, parabolice aliquando incidiantibus ei ut non intelligerent, ne daret sanctum canibus, p. b. col. 1731. c. Item p. 5. col. 234. & 245. c.

Christus fugit, quando cognouit, quod venturi essent ut raperent eum, & facerent ipsum Regem, & quare, p. 5. columna 1120. f.

Christus cum ad honorem quæreretur fugit, sed morti sponte se obtulit, p. 5. col. 257. c.

Christus non assumpsit fructum Sacerdotis legalis vel terreni regis, imo dixit coram Pilato, Regnum meum non est de hoc mundo, & c. p. 5. col. 104. e. f.

Christus non habuit vnctionem corporalem, sed spirituales per plenitudinem gratiæ, p. 5. ibid.

Christus triplici de causa legitur a turbis recessisse ad desertum, ut daret prædicatores, verbi diuini exemplū, p. 5. col. 163. c.

Christus in quantum Deus cognoscit partem notitiæ comprehensionis, & in quantum hō plenius cognoscit quā aliquis angelus quantumcunque beatus, p. 5. col. 1263. f.

Christus in quantum homo licet habeat noticiam creatam omnium effectuum Dei qui facti sunt, & fiunt, non tamen hēt noticiam omnium possibilium à Deo fieri, p. 3. col. 1980. f.

Christus qui est cognitor iniquitatum dicitur ignorare peccatum, non quidem non videndo, sed non committendo, p. 3. col. 670. d.

Christus plenissime nouerat cū esset in corruptibili carne, quāta vel sibi vel membris gloria esset futura, p. 1. col. 732. c.

Christus quare non fuit immolatus primo anno quo fuit natus sicut agnus immolandus fuit secundū legem, ipse enim fuit verus agnus, p. 4. col. 1457. c. 1458. f.

Glossæ Ordin. & Nicolaide Lyra.

Christus non fuit occidendus a Iudæis infans: & de hoc figura. p. 1. col. 716. e
 Christus anno quoto ex Aegypto venit seu reportatus fuit, p. 5. col. 89. f
 Christus in dolore contritionis quærendus est, & sic post triduum inuenitur, p. 5. col. 725. c
 Christus communiter vixit inter homines. Duxit enim vitam inter omnes, p. 5. col. 1440. f
 Christus asperis vestibus utebatur, parte 3. colum. 939. f. & vestibus vestimentis sicut pauper & Palæstini, parte 5. column. 1327. c
 Christus vestem portavit distinctiuam a cæteris populis, quæ admodum reliqui Iudæi, qui de hoc præceptum habebat. Similiter alia legalia obseruauit vsque ad passionem, & cæ. p. 5. col. 178. f
 Christus an calceamentis vsus sit, Arguitur pro & contra, p. 5. col. 499. a. b. c
 Christus quali cingulo cinctus fuerit, p. 5. col. 1065. c
 Christus quod eandem artem exercuerit sicut pater suus putatus, probabile videtur, p. 5. col. 539. c
 Christus omnia terrena bona contempsit, & omnia terrena mala sustinuit, & cætera talia passus, & quare, parte 6. columna 942. d
 Christus quare in paupertate voluit viuere cum tamen diuitiæ sicut sunt impedimenta, reprobris, ita probis sunt adiumenta nihil autem faciens ad virtutem debuit Christo deficere, p. 5. col. 164. f
 Christus nasci voluit pauper, quod notatur ex hoc, quia non pro illo offerebatur agnus & pullus columbinus, aut turtur, sed par turturum, aut duo pulli columbarum, p. 1. columna 1013. c
 Christus natus est in maxima paupertate & humilitate, in quibus etiam finiuit vitam suam, p. 5. col. 709. c
 Christus in paupertate fuit natus, conuersatus, & mortuus, parte 3. col. 579. c
 Christus tantæ fuit paupertatis ut vnde daret tributa non haberet, & c. p. 5. col. 258. d
 Christus docuit contemptum temporalium bonorum, quæ tñ in lege veteri promittebantur in præmium, & de hoc figura p. 2. col. 456. f
 Christus baptizatus ordinem nobis sequendum ostendit, qui ad consortia Angelica festinamus, p. 5. col. 483. c
 Christus uenit ad baptismum Ioannis, ut eius prædicatione approbaret, ut tactus sui corporis vim generatiuam aquis conferret, & ut testimonium Ioannis & Dei patris populus audiret, p. 5. col. 479. c. col. 480. f. 481. a
 Christus triplici ratione venit ad baptismum Ioannis, parte 5. col. 1048. f
 Christus in susceptione baptismi orauit, dās exemplum quod quilibet homo orare debet in susceptione sacramentorum p. 5. col. 737. c
 Christus intelligitur factus ante Ioannem secundum prælationem vel perfectionem, p. 5. col. 1034. f
 Christus abstulit peccatum originale per sacramentum baptismi & actuale per sacramentum penitentiae, p. 4. col. 1898. f
 Christus postquam fuit baptizatus à Ioanne, meratus est pro peccato illius, & factus est Ioanni familiaris, p. 5. c. 1045. c
 Christus licet nō habuit proprium domicilium, tamen habuit accommodatum pro tempore ad manendum sicut hospes, Ibid. co. 1046. f
 Christus mortuo Ioseph comitatus est matrem suam, debitū ei obsequium impendendo, p. 5. col. 1055. c
 Christus carnem suam mortificauit, præbent aliis exemplum ante prædicationem intrans desertum, & ibi ieiunauit quadraginta diebus, & noctibus, p. 5. col. 489. c
 Christus formā humilitatis præbens, exercitium longanimitatis passionis & patientiæ exempla monstrauit, sicut solēt iuvenes exercitati armorum vsu meditari, p. 1. co. 287. d

Christus natus est de virgine quæ est nobilissimum membrum ecclesiæ, p. 3. col. 1106. f
 Christus de virgine desponsata voluit nasci, & quare, p. 5. col. 681. c
 Christus cum fuit Deus; quæ laus est Deo, quod ieiunauit, cū Deo non comperat comedere vel ieiunare. Argumentum est cuiusdam Iudæi cōtra diuinitatem Christi, sed soluitur, p. 6. col. 1723. a. b
 Christus non prædicauit publice antequam Ioannes incarceration, p. 5. col. 489. c
 Christus cuius uita in terris disciplina morum fuit est uia, quæ sequentes, ad patriam æternæ beatitudinis peruenimus, p. 1. co. 1226. f
 Christus suæ conuersationis exemplo ducatur sequentibus præstans, de iustitia sua confidentibus, nulla luce clarnit, peccatorum suorum tenebras agnoscentibus, igne sui amoris insulsi, p. 1. col. 1222. f
 Christus licet secundum humanitatem fuerit post David, tamen, secundum diuinitatem est æternus, p. 3. col. 2210. f
 Christus intelligitur sedisse super sedem David spiritualiter, non autem temporaliter, p. 5. col. 685. c
 Christus dicitur germen Domini, quia solus spiritus sancti opere conceptus est, p. 4. col. 61. c
 Christus potest dici factus cum hac tamen determinatione factus homo secundum carnem, quia natura humana Christi facta est & vnita ad suppositum diuinum, p. 3. columna 4. f. & 8. a
 Christus ab instanti conceptionis habuit corpus omnibus lineamentis distinctum: quamuis nondum habuerit perfectā corporis quantitatem, sed animam omnibus virtutibus & scientiis plenam, p. 5. col. 1834. f
 Christus dicitur flos ratione puritatis, quia nullum actuale siue originale peccatum locum in eo habuit, & quia etiā protulit fructum nostræ salutis, p. 4. col. 137. c
 Christus vtrum legem impleuerit & non soluerit, similiter & prophetas. Arguitur pro & contra cum responsione & solutionibus argumentorum, p. 5. col. 103. c
 Christus moralia præcepta adimpleuit, consilia superaddēdo, iudicialia uero adimpleuit rigorem temperando, ut homines cauerant amalis & studerent bonis, magis ducti amore quā timore mali penæ. Ceremonialia (quæ tamen figuralia erant) adimpleuit in sua incarnatione & passione, & c. p. 2. c. 1057. c. Item p. 5. col. 103. c
 Christus impleuit legem quantum ad præcepta & quantum ad promissa, p. 5. col. 104. f
 Christus impleuit prophetias, opera salutis faciendo. Ibid.
 Christus non solummodo erat doctor legis & euāgelii, sed et institutor. Aliter tamen, quia vetus Testamentum dedit mediantibus angelis, nouum autem per seipsum, p. 5. col. 103. b
 Christus cum esset verbum in principio apud patrem, verbum factum est caro, ut per carnem panis cœlestis transfiret ad infantes, p. 3. col. 2099. c
 Christus solus mortuus est voluntate, alii omnes ex necessitate. Ibid. b
 Christus modo rogatus, modo ultro curat, p. 5. col. 1101. b. c
 Christus ostendens aliquam virtutem emittere, quomodo dicitur illam emittere vel emisisse, p. 5. col. 535. c
 Christum quare & quomodo aliqui petebant a se discedere, p. 5. col. 166. f
 Christi miracula non fiebant virtute dæmonis, sed uirtutem cuiuscunque creaturæ transcendentia, p. 5. column. 1169. c. Vide etiam in Miracula.
 Christus ut Iudei dicunt, fecit miracula virtute nominis Tetragrammaton, quia pronuntiationem illius nominis didicit, & in templo domini lapidem super quem steterat arca domini antiquitus, inuenit, in quo erat scriptum tale nomen expositum, p. 6. co. 1707. a. b. c
 Christus in operibus miraculorum, non quæsiuit ostentationē, exem-

Index.

exemplum dans Apostolis, p. 5. col. 535. c
 Christus an fecerit miracula sola virtute diuina, vel humana, vel vtraque, p. 5. col. 537. 538. f
 Christus fecit miracula imperando, sancti autem in nomine eius & diuinam virtutem implorando, parte 5. columna 172. f
 Christus fecit miracula secundum humanitatem diuinitati coniunctam, sed Apostoli per hoc quod erant coniuncti per fidem, p. 5. c. 1267. f
 Christus secundum partem sensitivam non fecit miracula, sed diuina virtute, p. 5. col. 166. f
 Christus aliquando fecit miracula imperando, aliquando orando, p. 5. col. 1118. f
 Christus & si in miraculis faciendis aliquando orauerit, vt in suscitatione Lazari, tamen communiter miracula faciebat imperando, p. 5. col. 1032. f
 Christus in perfecta ætate quæ est 30. annorum, incepit facere miracula, p. 5. col. 1065. c. 1066. f
 Christus in miraculis factis in creatura corporali & spirituali, se ostendit Dominum esse cœli & etiam terræ, p. 5. columna 166. f
 Christus manens inter suos, multa miracula fecerat, & tamen imperfecti trepidabant, & nemo prorsus fuit in illis qui non erraret, p. 3. col. 1517. a. b. c
 Christus in miraculis habuit malignos & detractores, p. 5. col. 851. c
 Christus curando infirmum in sabbato, non fecit contra legem quia licitum erat facere in die sabbati, parte 5. colum. 103. c 104. e
 Christus quare tangere voluit leprosum, scilicet curando illum, cum esset in lege prohibitum, p. 5. col. 156. f
 Christus aliquando tangendo infirmos sanauit, ostendens humanitatem suam esse instrumentum diuinitatis, p. 5. columna 560. f
 Christus præcepit leprosum ire ad sacerdotem, vt legem impleret & obseruaret, p. 5. col. 156. f
 Christus non creauit panes de nouo in cibatione populorum, sed præexistentes multiplicauit, p. 5. col. 1118. f
 Christus infirmitates nostras suscepit in propria persona, vel in aliena in quantum talia misericorditer curauit, p. 5. col. 162. e
 Christus intrans nauem, volens Capharnaum, tria fecit miracula. Super aquas ambulauit, tempestatem sedauit & breui tempore ad portum remeauit. De hoc duplex habetur opinio, p. 5. col. 1118.
 Christus sanauit Emorroissam in via, eundo ad suscitationem puellæ: quod fecit duplici de causa, p. 5. col. 178. f
 Christus a duob. cæcis vocatus est filius David, quia tunc erat inter Iudeos fama quod Christus erat de semine David nasciturus secundum carnem, p. 5. col. 181. b. c
 Christus bis imposuit manus super oculos cuiusdam cæci, & denotauit cecitatem apostolorum siue discipulorum par. 5. col. 566. f
 Christus miraculum de cæcis curatis noluit publicari, sed qua voluntate, vide p. 5. col. 127. 128.
 Christus voluit & noluit nonnunquam miraculum manifestari, p. 5. col. 181. c
 Christus dæmones permisit intrare porcos, ad denotandum, quod homines immundos dæmones intrant, p. 5. columna 166. f
 Christus intrans ciuitatem Samaritanorum, non fuit receptus duplici ratione, p. 5. col. 832. f
 Christus quamuis immunis esset a tributo propter duplicem naturam tamen soluit, vt vitaret scandalum, parte 5. columna 297. b
 Christus manducauit cum peccatoribus cum amicis, cum cognatis, & cum Phariseis, p. 5. col. 800. f
 Christus fuit medius, id est, communiter viuens inter homines

quia vitam communem duxit, p. 5. col. 1040. f
 Christus prohibet ne contemnamus aliquem de pusillis, par. 5. col. 303. c
 Christus duplici de causa finxit se dormire, scilicet propter discipulos, & propter humanam naturam, parte 5. columna 165. f
 Christus cum non haberet nisi trigintatres annos quare Iudei dixerunt ei: Quinquaginta annos nondum habes, & c. p. 5. col. 1172. f
 Christus quidquid egit, preces & supplicationes fuerunt pro omnibus, p. 6. col. 843. b
 Christus quomodo & quare orauit, & an tantum secundum humanitatem, vel etiam secundum diuinitatem, par. 3. col. 941. b. 942. f
 Christus in omnibus orationibus suis quæ procedebant ex voluntate deliberatiua semper erat conformis voluntati diuinæ, p. 3. col. 568. f
 Christus in quantum Deus non orauit, sed in quantum homo, triplici ratione orauit, p. 5. col. 847. c
 Christus in aliquibus orationibus exauditus est & in aliquibus non, p. 3. col. 579. c
 Christus præcipue orauit patrem in passione pro quibusdam illiteratis deceptis a sacerdotibus, p. 5. col. 992. f
 Christus debuit orare pro Apostolis imminente passione & recessu ab eis quadruplici ratione, p. 5. col. 1313. c
 Christus dedit exemplum & orandi respectu præcedentium & præsentium & sequentium, p. 5. Ibid.
 Christus clamore duplici clamauit, scilicet prædicationis & orationis, p. 4. col. 366. f
 Christus orat pro nobis vt sacerdos noster, orat in nobis vt caput nostrum, oratur a nobis vt Deus noster, p. 3. col. 1172. f
 Item p. 6. col. 1732. f
 Christus ea rationi orauit qua crucem tulit & fleuit, & fugit, p. 3. col. 1172. c. f
 Christus cum de vertice montis descenderet, & sub rupe latere vellet saxum concauitatem fecit, & c. & adhuc vestigium (sicut testantur qui viderint) manet, parte quinta, columna 752. f
 Christus fugit dum Iudei voluerunt eum interficere, quia non erat adhuc tempus passionis suæ, p. 5. col. 1705. c
 Christus peccata Phariseorum in terra scripsit in defensionem mulieris in adulterio deprehensæ, parte quinta, columna 1154. f
 Christus quamuis a Iudei fuit agnitus, quia tamen vicia eorum reprehendit, statim impugnauerunt eum, parte 5. col. 225. c
 Christus de trib. arguit legisperitos, parte 5. columna 855. & 856.
 Christus aduersariis suis variis modis respondit. Aliquando exemplis, aliquando miraculis, aliquando scripturis, aliquando rationibus, aliquando testimoniis, parte 5. columna 1885. c 886. f
 Christus frequenter legitur imposuisse Iudeis silentium propter veritatis euidenciam, p. 4. col. 426. f
 Christus vsus est cautelis contra sibi insidiantes, quod est licitum, p. 4. col. 317. c
 Christus vtrum debuit vitare scandalum siue offensionem Sacerdotum, p. 5. col. 601. c
 Christus dixit Iudeos esse cæcos intellectu scripturarum, p. 5. col. 1185. c
 Christus comparauit Iudeos pueris, non propter innocentiam, sed ludi interpretationem, p. 5. col. 209. c
 Christus probauit Iudeis per rationes, quod non expellebat dæmones arte vel potestate diabolica, parte quinta. columna 225. c
 Christus dupliciter se esse Deum ostendit scribis, primo eorum cogitationes videndo, secundo Paralyticum sanando, ac peccatum dimittendo, p. 5. col. 166. f

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

- Christus post labores aliquando declinavit ad loca sibi familiarium & devotorum ad quietem habendam post labores, p. 5. col. 162. e. f.
- Christus in Bethania sæpe hospitatus est. Tum propter devotionem audientium: Tum etiam propter beneficia ab eis recepta, p. 5. col. 845. c.
- Christus dicitur recipi in proximo pro beneficii exhibitione, p. 5. col. 309. e. f.
- Christus dicitur pax & misericordia in abstracto per excellentiam, p. 4. col. 2067. c.
- Christus dicitur vigilans & custos, p. 3. col. 1425. c.
- Christus per piscem qui primo ascendit, habens statherem in ore significatur, p. 3. col. 1506. d.
- Christus dicitur puer pauper, & sapiens, p. 3. col. 1775. c.
- Christus (qui est agricola agri sui est ecclesia) in finali iudicio ponet electos suos in distinctis mansionibus gloriæ secundum varia eorum merita, p. 4. col. 264. f.
- Christus licet apparebit in iudicio in forma humanitatis, tamen non erit infirmitati subiecta, sed apparebit in forma gloriosa, & c. p. 2. col. 329. b.
- Christus secundum humanitatem sublimabitur, & iam sublimatus est, p. 2. ibid.
- Christus ad iudicium veniens apparebit circa vallem Iosaphat cum omnibus iudicandis, p. 4. col. 1429. c.
- Christus cum carnem pro nobis suscepit glorificatus est, non tamen gloriose glorificatus est cum venit ad crucem, & pertulit mortem. In his glorificatus est, sed humiliter, in gloriose. Cum venerit in gloria patris & angelorum iudicare terram tunc gloriose glorificabitur, & c. p. 1. col. 619. b.
- Christus significatur per Dan: qui iudicium interpretatur. Ait enim: In iudicium ego in hunc mundum veni, p. 1. col. 1681. b.
- Christus apparebit in iudicio in forma humanitatis, tamen non erit infirmitati subiecta sicut fuit coram Pilato, sed apparebit in forma gloriosa: omni creaturæ, etiam supremis angelis prelatæ, p. 2. c. 329. b.
- Christus in humana natura apparebit in iudicio in qua fuit iudicatus coram Pilato, sed apparebit in forma gloriosa omnibus manifesta, p. 3. c. 795. c. & col. 956. f.
- Christus futurum iudicium nuntiavit hominibus per suam predicationem. Similiter in iudicio futuro sententiam iudicii feret in humanitate, sed in forma gloriosa, parte 5. col. 221. c.
- Christus venit dupliciter. Primo accipiendos fideles ad beatitudinem animæ, & sic quotidie venit ad ecclesiam, non tamen corporaliter, secundo venit in die iudicii corporaliter sumendo fideles beatitudinem animæ & corporis simul, parte 5. col. 1272. f.
- Christus venit particulariter in mente, & in morte cuiuslibet hominis. Sed generaliter venit ad iudicium, parte 6. col. 915. b.
- Christus habitat in homine dupliciter. Vno modo quantum ad intellectum. Et sic habitat in eo per fidem in formam. Alio modo quantum ad effectum, & sic est in eo per charitatem, & c. p. 6. col. 461. c.
- Christus desideratur dupliciter in quantum homo tantum vel in quantum Deus, vel homo humanatus, p. 6. c. 969. b. c.
- Christus intrat in morte cuiuslibet hominis specialiter, & in trahit generaliter, in futuro iud. p. 5. col. 367. c.
- Christus tempore tribulationis Antichristi auertit faciem suam a fidelibus. eos in acerbitate tribulationis dimittendo, sicut homo auertit faciem suam ab aliquo quem non vult a miseria reuelare, p. 4. col. 1372. f.
- Christus de Antichristo & libi adherentibus magnam faciet uindictam, p. 4. col. 785. c.
- Christus corpus in Eucharistiæ sacramento a brutis animalibus non sumitur, & si videatur, parte 6. columna 241. & sequentibus.
- Christus in quantum homo, est minister sacramentorum, & in quantum Deus autor eorum, parte sexta, columna 877. c. 878. f.
- Christus mundans terram Iuda ab omnibus immundiciis, & octaua ætate sanctos suos ad æternæ beatitudinis denarium perducens, significatur per Iosiam, & c. p. 2. 1253. a.
- Christus in consecratione est summus sacerdos: Ecclesiasticus autem sacerdos est minister, p. 3. col. 579. c.
- Christus sic in sacrificio Eucharistiæ consecrat corpus & sanguinem suum, sicut Melchisedech obtulit panem & uinum in sacrificium, p. 3. col. 1291. c.
- Christus instituendo eucharistiæ sacramentum præcepit simul exercitium eius, p. 3. col. 792. f.
- Christus permittet fideles suo tribulari tempore Antichristi ut purgetur a peccatis, quæ circa tempora illa abundabunt, p. 4. col. 785. c.
- Christus significatur per Silo, p. 2. col. 117. c.
- Christus significatur per veterem, quia cuiusque electi regendo caput est, p. 1. col. 899. a.
- Christus significatur per nubem, & stat super ecclesiam quasi columna ignis repellens tenebras noctis ignorantie, & c. p. 1. col. 1221. c.
- Christus est columna, qui per noctem lucens, per diem non est lucens, ut qui non vident videant, & qui vident, cæci fiant, p. 1. ibid.
- Christus conuenienter potest dici terra promissionis. & quare, p. 1. col. 1253. c.
- Christus aquilæ comparatur, p. 1. col. 1657. b.
- Christus oleum de firma petra dedit & similiter mel, quomodo & quando, & c. p. 1. col. 1658. d.
- Christus ortus progressus, & obitus, & c. per quatuor portas significatur, p. 2. col. 1118. f.
- Christus quomodo dicitur esse nobiscum usque ad consummationem sæculi, p. 5. col. 421. c.
- Christus habitat in homine dupliciter. Vno modo quantum ad intellectum. Alio modo quantum ad effectum, & c. p. 6. col. 461. c.
- Christus gallinæ se comparat. Et quare, p. 3. col. 851. a.
- Item p. 5. col. 388. d. e.
- Christus dicitur misericordia, & c. p. 3. col. 1087. a.
- Christus dicitur arca, & quare, p. 6. col. 1571. a. Item par. 1. col. 258. c.
- Christus Iaspidi comparatur, & quare, parte 6. columna 467. e.
- Christus monti comparatur. Est enim solum spiritualiter mons coelestium rerum qualitate copiosus, ex quo fluunt aquæ uitæ, & quidquid summe bonum creditur, in hoc fundatur quod est mons omnium montium, parte 5. c. 514. e. Item p. 6. col. 1673. a.
- Christus camelo comparatur, p. 5. col. 940. e.
- Christus dicitur medulla cedri, & quare, p. 4. col. 1208. f.
- Christus dicitur sol, & quare, p. 4. col. 2178. c.
- Christus uerus sol exurit & illuminat, p. 3. col. 1917. c.
- Christus dicitur statera in manu patris, parte 3. columna 90. d.
- Christus vulturis appellatione designatur, & quomodo, p. 3. col. 266. d.
- Christus sicut typum auis tenuit in prædicatione, sic vulturis in passione, p. 3. ibid. f.
- Christus grano synapis comparatur, quod creuit in arborem magnam & volucres cœli requieuerunt in ramis eius, p. 3. col. 269. a. b.
- Christus uerus pastor, venturus est de semine Dauid secundum Ra: Sa. p. 4. col. 1336. f.
- Christus angelus dicitur, p. 3. col. 825. a. b.
- Christus non solum præstat salutem his qui sunt perfecte contriti sed etiam his qui sunt attriti, qui dimittunt peccare propter timorem Dei, p. 3. col. 1087. c.

chri-

Index.

christus dicitur tonitruus, qui ex patrum cōueniente propheta quasi conuersione nubium nobis prolatus est, qui terribiliter, insonuit, p. 3. col. 357. b

christus onargo comparatur, p. 3. col. 369. a

christus dicitur lignum viride, & Iudæi lignum aridum, p. 5. col. 99. c

Christus dicitur vir beatus. Fuit enim ab instanti suæ conceptionis vir perfectus in virtutibus & scientiis. Fuit etiam beatus beatitudine claræ visionis & perfectæ fruitionis, p. 3. col. 434. f

christus dicitur iustus absolute & antonomastice, eo quod nō solum est iustus formaliter, vt alii sed etiam effectiue alios iustificando, p. 4. col. 428. f

christus non solum dicitur iustus in concreto, sed etiam iustitia in abstracto, col. 429. c

christus significatur per arcum cœlestem, in quo est lignum forte & chorda, &c. pa. 1. col. 167. c

christus est dies, cuius duodecim horæ duodecim sunt Apostoli, p. 3. col. 835. b

christus dicitur Samaritanus, Elisæus, Angelus, in cuius descensu aqua mouebatur, omnipotens sermo, parte 6. columna 492. d. e

christus dicitur paterfamilias, & quare, parte 5. columna 828. d. Item, p. 4. col. 1796. e

christus verus Deus dicitur pater orphanorum, eos nutriendo & viduarum iudex eas de iniuriis vindicando, parte 3. col. 907. c

christus dicitur medicus, & quare, p. 5. col. 750. e. Item, p. 6. col. 818. e

christus per bouem fuit figuratus, p. 1. col. 1214. e

christus dicitur lapis angularis propter Iudæos & etiam gentiles, p. 4. col. 799. c

christus lapis dicitur, & lapis quem reprobauerunt, & lapis angularis, p. 5. col. 536. f. Item, par. 4. col. 281. c. Item, p. 3. col. 1335. c

christus per virgam Aaron germinantem figuratus fuit, pa. 1. col. 1285. c

christus secundum Hebræos dicitur flos & virga. Virga propter regiam potestatem, flos propter vitæ sanctitatem. Et dicitur ascendisse de radice Iesse, quia Christus descendit de Dauid cuius pater fuit Iesse, p. 4. col. 138. f

christus dicitur germen iustitiæ, p. 4. col. 814. f

christus dicitur mercator, & quare eius merces, & quid dat, & quid accipit, &c. p. 6. col. 818. e

christus dicitur homo, vitulus, Leo & Aquila, & quare p. 1. col. 733. b

christus Leoni comparatur. par. 1. columna 452. e. Item, p. 5. col. 47. b. c.

christus dicitur catulus Leonis propter fortitudinem, & quia paruulus fieri dignatus est, p. 1. col. 1686. d. e

christus est salus gentium effectiue, prophetiæ autem denominatiue, p. 4. col. 500. f

christus secundum carnem dicitur filius Salathiel sicut & Dauid, p. 4. col. 2182. f

christus significatur per equitem in veste candida hastam vibrantem, &c. p. 4. col. 897. a. b

christus per Ezechielem significatur, & quare, p. 3. columna 2216. a

christus per Danielelem qui vir desideriorum dicitur, significatur, p. 3. col. 879. c

christus per regem Idumæ significatur, & quare, p. 4. columna 1947. c

christus significatur per regem Nabuchodonosor, p. 4. columna 1203. c

christus signatur per regem Sedechiam duplici ratione, p. 4. col. 817. c

christus significatur per regem Assuerum duplici ratione, p. 2. col. 1653. c

christus per Esdras, qui velox scriba appellatur, significatur & multiplici ratione, par. 2. colum. 1317. a. & colum. 1339. c. 1340. f

christus significari potest per Alexandrum magnum quare & quomodo, p. 4. col. 2211. b

christus figuratur per Zorobabel, p. 4. col. 221. c

christus significatur per Iosue, & non solum in gestis, sed etiā in nomine figuram gerit Saluatoris, par. 2. col. 727. c. & col. 1647. c

christus figuratur per Iosue, qui populum Iudaicum habuit ingratum, sic etiam Christus hæreticos, &c. parte 4. colum. 1769. c

christus per Iudam figuratur, id est, tribum Iudæ, & quare, p. 2. col. 153. c

christus significatur per Caleb confundentem tres gigātes, &c. Sic Christus confudit ternarium filiorum diaboli, &c. p. 2. col. 105. c

christus per Gedeonem significatur, qui sub vmbra sanctæ crucis prædestinato incarnationis futuræ mysterio constitutus iudicii quasi virga electionem sanctorum a viciorū paleis sequestrabat, p. 2. columna 190. f. & columna 191. a. c. col. 192. a

christus figuratur per Iepthe, & quare, p. 2. col. 45. f

christus significatur per Sansonem, &c. p. 2. col. 230. c. & col. 240. f. & col. 261. c

christus qui porta omnia verbo virtutis suæ, significatur per Booz, qui fortitudo interpretatur, p. 2. col. 293. c

christus significatur per Ionathan, qui columbæ donum interpretatur, p. 2. col. 390. f. & col. 367. c

christus figuratur per Dauid in persuasionem fugæ sibi facta, par. 3. col. 505. 506. col. 659. a. b. 666. fi. 077. c. Item p. 4. col. 456. f

christus nominatur Dauid in scripturis vete. Testamen. pa. 4. col. 1625. a. b. c.

christus per Dauid figuratus, tanquam dignus regia maiestate ter fuit declaratus, p. 2. col. 540. f. & col. 542. d

christus per Salomonem significatur, & quare, p. 3. col. 2210. f. Item p. 2. col. 1270. e

christus per Salomonem significatur in cuius diuisione sunt omnia regna terræ, p. 2. col. 130. e. Interl. c. 1270. e. & c. 130. d

christus per Eliam significatur, & Ecclesia per Elisæum, & quare, p. 3. col. 436. e. Item p. 2. col. 809. c

christus significatur per Elisæum, qui incubuit super puerum & reuixit puer, &c. p. 2. col. 876. e

christus significatur per Ieremiam prophetam, & quare, p. 4. col. 478. f

christus per Aaron significatur, p. 1. col. 727. a. & col. 812. f. & col. 691. d. & colum. 1282. f. Item p. 3. col. 1478. f

Christus per Naason filium Aminadab fuit figuratus, p. 1. col. 1282. f

christus & Apostoli & quasi omnes fideles primi descenderunt a Iacob, p. 4. col. 788. f

Christus secundū duplicem interpretationem nominatur Israel: quod interpretatur videns deum, quia anima Christi vidit diuinam essentiam ab instanti suæ creationis. Alia interpretatio est. directus cum Deo, &c. p. 4. col. 404. f

christus significatur per Iacob, qui seruauit septem annis oues pavit tres, virgas in alueis posuit, &c. p. 1. col. 729. c

christus quomodo per Ioseph, patriarcham figuratus fuit, p. 1. columna 37. c. & columna 382. c. & columna 409. c. & col. 1162. e

christus assimilatur quatuor fluminibus Paradisi ex vno fonte procedentibus, par. 3. col. 298. e. f

Christus per fontem significatur, qui est fons gratiæ, a quo aqua ductus gratiæ fuit in Ecclesia, parte secunda, colum. 1571. c

christus significatur per Enoch, Nemiam, & Seth & Sem, & quare, p. 3. col. 2217. a

Glossæ Ordin. & Nicolaide Lyra.

Christus per Noe, qui solus iustus inuētus est in generatione sua significatur, cui propter iustitiam suam septē homines donantur. Sic Christo septem Ecclesiæ condonantur. Et si cut Noe per aquam & lignum liberatur, & familia eius, sic & familia. Christi per baptismum & crucem, p. 1. columna 139. a

Christus verus rex & sacerdos noui Testa. significatur. p. Melchisedech, qui interpretatur rex iustitiæ, & dicitur rex pa- eis, p. 1. col. 203. a

Christus significatur per Abraham, p. 1. col. 250. a. 251. d

Christus pro nobis oblatus, dicitur farina panis coctus in cli- bano, panis frixus. Item panis coctus in craticula, & panis coctus in aqua calida, & quare, p. 1. col. 920. f

Christus per Neemiam significatur, missus fuit a patre ad cō- solationem omnium gentium, quæ consolatio per passionē eius exhibita est, & mystice quomodo hoc innuitur, & c. p. 2. col. 809. c

Christus per hostiam pacificam intelligitur de boue, & per ho- stiam de oue, & per hostiam de capra, & c. p. 1. col. 922. f

Christus significatur per arietem, & quare, p. 1. col. 265. f. & col. 271. d. e. & col. 946. e

Christus dicitur agnus tenellus, & quare, parte 2. columna 357. c

Christus qualiter figuratur per agnum paschalem quæ præce- pit Deus immolare filiis Israel, p. 1. col. 598. f

Christus qua ratione dicitur agnus, p. 1. col. 1395. c

Christus magis vocatur agnus quam aliud animal propter fi- guras ve. Testa. & propter iuge sacrificium quod figurat p- peruitatem beatitudinis, p. 5. col. 1042. f

Christus dicitur agnus & pastor & ostium, & quare, sed horū nullum est proprie sed figuraliter, p. 1. col. 898. f. Item p. 5. col. 1186. f

Christus omnia est quæ Dei sunt, & pro varietate seu suum, di- uersis vocabulis nuncupatur cum omnia vnum sint in sub- iacenti, parte 4. columna 662. d. e. & col. 897. b. c. 1457. c. Itē p. 3. col. 1914. a. Item p. 1. col. 635. a. & colum. 933. a. c. & co- 1041. c

Christus designatur per sacerdotem ingredientem templū ta- bernaculi, qui duodecim lapides in pectore portare iube- tur. Et quare, p. 1. col. 792. d. e.

Christus est rex, sacerdos, & cibus fidelium. Et hoc fuit figura- tum per illa tria quæ in arca continebantur, p. 1. columna 730. f

Christus ipse est sacerdos, ipse sacrificium, ipse & altare. Sicut enim multa operatur, ita conuenienter multis nominib. ap- pellatur, p. 1. col. 932. f

Christus iure per pontificem, qui in habitu totius mundi figu- ram, simul & hominis habet, significatur, & quare, p. 1. col. 803. a

Christus pōtifex summus benedictionem suę gratiæ largitur omnibus Ecclesiæ suæ, & omnibus personis in ea esistenti- bus qui contra diabolum fortiter præliantur, p. 2. columna 1601. c

Christus candelabrum tabernaculi dicitur, quod fuit ex auro purissimo & ductili, & c. & quare, p. 1. col. 741. c. & col. 743. a. & col. 889. a

Christus dicitur altare de terra nostra, & quare p. 1. col. 910. e

Christus figuratus fuit in triplici holocausto, scilicet, de bob- ouibus, & aubus, & quare, p. 1. columna .909. c. & colum. 1041. c

Christus per quatuor animalia significatur, scilicet, agnum, hircum arietem & taurum & c. p. 6. col. 957. a.

Christus offerebatur in vitulo propter virtutē crucis, in agno propter innocentiam, in ariete propter principatum, in hir- co propter similitudinem carnis peccati, in turture & colū- ba, quia Deus & homo, parte 1. columna 908. f. & colum. 1041. c

Christus sibi duas vxores populum, scilicet, Iudeorum & gen-

tium coniugii copulauit nomine odiosa est; Synagoga, di- lecta gentilis Ecclesia, p. 1. col. 1581. b

Christus legem in manu habuit, & quare, p. 2. co. 789. a. Et ha- bet sapientiam in manu sua Ibidem. c

Christus ea quæ in lege propter infirmitatem eius perfici nō poterant, in Ecclesia perficit. Ipsa enim est atrium domus domini, per quam ingressus patet in cœlestem Ierusalem, & c. p. 2. col. 1162. f.

Christus destructio diaboli regno electos suos qui erāt disper- si, ab eius tyrannide in Ecclesia congregauit, & c. & signifi- catur per Cyrum regem, par. 2. columna 1275. c. & colum. 1281. c

Christus omnes patrum præuicatione diluit, & cultum pie- tatis in ecclesia instaurauit, & legatos ad conuocandas gē- tes misit. Et significatur per Ezechielem, p. 2. col. 1235. c. & col. 1240. f

Christus assistit Ecclesiæ, aliquando miracula faciēdo, ipsam dirigendo, p. 5. col. 452. f

Christus homo sicut est Dei templum per diuinitatem, & sa- cerdos, & hostia, quia obtulit semetipsum patri pro salute mundi: sic fideles confirmati sunt domus vel templum, in- quantum Deus habitat in eis per gratiam, p. 6. co. 1331. c

Christus ascendens in gloria cœlesti, nihil præparauit, sed per ascensionem suam donum sancti spiritus fidelibus suis mi- sit, per quod præparantur ad consequutionem beati uidi- nis, & hoc modo intelligitur illud. Et si abiero, & c. pa. 5. co. 1274. f

Christus sol iustitiæ decem gradibus descendit, & p- r eisdē gradus sursum in cœlum ascendit, parte secunda columna 368. d

christus in templo quod erat in monte Sion frequenter præ- dicauit, & miracula fecit, & ibidem Apostolis resurrectio- nē suā manifestauit, & super eos spiritum sanctum in signo- visibili misit, p. 4. col. 145. c

christus post ascensionem suam misit Vespasianum & Titum ad Iudæam, & c. sicut Eliseus ascēdens in Bethel misit duos- versos, & c. p. 2. col. 865. c

christus ex speciali gratia apparuit post ascensionem Ioanni, Petro, & Paulo, p. 5. col. 1313. f

christus quamuis vnus sit per substantiam singuli tamē diuer- sus efficitur prout eget is, in quo operatur, parte 1. columna 286. e

christus post resurrectionem manducauit, non ut cibo indige- ret, sed ut veram post mortem se carnem recepisse monstra- ret, p. 1. col. 31. a

christus post resurrectionem de pisce animali aquatili man- ducavit, non de terrestri animali, & quare, p. 1. columna . 103. c

christus bibit cū apostolis post resurrectionem, quod in Euan- gelio taceretur, p. 6. col. 1107. a

christus accepit regimen super totam creaturam in sua resur- rectione & ascensione, p. 3. col. 1165. c

christus fuit glorificatus in passione, in resurrectione, in ascen- sione, & in gentiliū conuersione, p. 5. col. 1262. c

christus glorificatus est quātū ad gloriam corporis in resurre- ctione, in ascensione, in miraculorum per Apostolos opera- tione, p. 4. col. 457. c

christus in humana natura fuit exaltatus deo patre in sua be- nedicta ascensione, p. 3. col. 1292. f

christus fuit exaltatus, primo quantum ad declarationem suę diuinitatis in sua prædicatione & miraculis, secundo quan- tum ad exaltationem suę humanitatis ad dexteram patris sedentis, p. 4. col. 117. b

christus assumptus est tripliciter, scilicet, a trinitate, a seipso, & a nube, p. 6. col. 968. f

christus ascendit super omnes cœlos, id est, ad dignorem par- tem cœli empyrei, quod est locus beatorum & cœlum su- premum, p. 6. col. 550. f

Christus

Index.

christus intrauit in cælum, quia eius humanitas fuit translata de mundo ad cælum, p. 6. col. 899. c
 christus qm̄ sexta hora fuit crucifixus, hora nona emisit spiritū, & quare & quid per hoc significetur, p. 1. col. 100. f
 christus passus est anno quo cōcurrit cōiunctio luminarium prope æquinotium vernale. Hoc certissime calculatum est per Paulum Episcopum Burgensem cum peritis Hebræorum, p. 5. col. 445. a. b. c
 christi nomen tollere, est Christum interficere, & c. p. 2. col. 85. e
 christus mortuus est humanitatis infirmitate, sed resurrexit ex diuinitatis virtute, p. 3. col. 404. f
 christus per brachia in cruce extensa peruenit ad gloria resurrectionis, & sic ad dominum plenæ potestatis, parte 4. col. 349. c
 christus quāto inter passionis cōtumelias latuit, tanto per virtutē resurrectionis effulcit, & qui prius incredulitatis ferocitate persequuti sunt postmodum ei charitatis ardore ad hæserunt, p. 1. col. 1674. c
 christus dicitur primitiæ primitiarum, p. 1. col. 1293. b
 christus dicitur primitiæ & primogenit⁹ totius creaturæ, quod utrum per singulas creaturas intelligi debeat: ut inter homines primitiæ dormientium dicitur, an celsiori diuiniore intelligentia, non ibi determinatur, p. 1. col. 1294. d
 christus dicitur primogenitus mortuorum, qui primus resurrexit ad vitam immortalem, & si alii surrexerunt prius tamen ad vitam mortalem, quia postea mortui sunt, p. 6. col. 613. a. c
 Christus octo vicibus apparuit post resurrectionem, & bis in die ascensionis, p. 2. col. 456. f. & col. 994. f
 christus surrexit media nocte, secundum aliquos, secundum Augustinum autem in aurora, p. 5. col. 658. f. & 659. c
 christus apparuit Magdalene in consimili corpore secundum apparentiam, quale habuit ante passionem, & nō in forma corporis gloriosi, p. 5. col. 1340. f. f
 christus apparuit Mariæ Magdalene in corpore, qualis ipsa erat in mente, p. 5. col. 1323. c
 christus post resurrectionem ostendit se habere idem corpus numero, sicut prius, p. 5. col. 985. c
 christus sicut per resurrectionem probauit humanitatem, sic per illam probauit diuinitatem, p. 5. col. 1004. f
 christus multa fecit pro declaratione suæ humanitatis, p. 5. col. 1203. c
 christus est resurrectio nostra, quia sua est causa nostræ resurrectionis. Ibidem. col. 1204. f
 christus de lege & prophetis & agiographis induxit aliqua testimonia duobus discipulis euntibus in Emaus, par. 5. col. 985. c
 Christus finxit se longius ire, non duplicitate vel falsitate, & voluit discipulos duos præterire, p. 5. col. 551. c
 christus ante & post passionem sic frangebat panem, ac si cultello scinderetur, p. 5. col. 185. c
 christum resurrexisse Apostoli vident, tangunt, palpant, piscē assum offerunt, & c. p. 5. col. 1004. f
 christus secundum animam fuit in limbo per trigintanouem horas tantum, scilicet ab hora nona sextæ feriæ vsque ad diluculum diei dominicæ, quando fuit corpori reunita, pa. 3. col. 533. b
 christus quamdiu fuit in limbo, p. 6. col. 1001. c
 christus inebriatus dum passus, nudatus, dum crucifixus, p. 1. col. 170. e
 christus in passione multos humores emisit de corpore, p. 3. col. 926. f
 christus dicitur maledictus, & maledictum, quare & quomodo p. 5. col. 488. c. f
 christus peccata nostra quæ portauit, non polluerunt eum, & aliena fuerunt ab illo, p. 1. col. 934. f
 christus nos redemit de maledicto legis, nō de maledicto mā-

dati, vel testimonii, vel iudiciorum, p. 1. col. 1297. f
 christus se obtulit, quia defuit sacerdos dignus ad offerendū & c. p. 6. col. 879. e. f
 christus in sua passione satis fecit pro nobis per viam iusticiæ, quam iusticiam pax statim fuit osculata, quia per suum sanguinem pacis. aut ea quæ sunt in cælis, & ea quæ in terris sunt p. 3. col. 2078. c
 christus per suam passionem euacuauit cerimonialia, p. 6. col. 1100. e. f. & 1099. c
 christus diabolum qui eum capere in cruce voluit, apprehendit & moriendo vicit, p. 2. col. 1524. e
 christus saluatoris typum tenet Iosias qui phase in octaua græte generali resurrectione perpetrata, celebrabit, par. 2. col. 988. d. e
 Christi corpus cum accipimus, pro peccatis compugi debemus, vt amaritudo penitentiae abstergat amorem peruersæ penitentiae, p. 1. col. 1221. a
 christi dicitur esse pulchritudo tauri, & quare, p. 1. columna. 1681. c
 Christi caro dicitur pellis, Et quare, p. 3. col. 1822. e
 christi corpus dicitur vitulus tener & saginatus, qui filio prodigo occiditur, p. 1. col. 250. a. col. 252. a
 christi decem mysteria in Psalmo secundo per ordinem exprimuntur. Primum est quod regnum Christi nullo suffragio humano, sed potius regibus & principibus, gentibus & populis, toto suo posse aduersatib. cōualuit, & c. p. 3. c. 450. e. f
 christi vestes quare milites diuiserunt, p. 5. col. 1314. f
 christi passionem quodam velamento tegimus, id est, lacramēto honoramus, eiusque mysterii rationem reddentes, à ludæorum detractatione operimus. Figura de Sem & Iaphet, & c. p. 1. col. 176. e
 christi mortis fuit contemptibilis, sepultura tamen eius fuit honorabilis, p. 4. col. 145. c
 Christi humanitatis potestatem vngimus, dum sacri eloquij bona opinione prædicamus, sed Phariseus vidēs hoc inuidet, p. 5. col. 801. b
 christi corpus triforme est in altaris sacramento, & qualiter, p. 6. col. 296. e
 Christi passio sicut iter omnia meritoria quæ in Ierusalē fuerunt acta, fuit summum sua passio, sic inter omnia peccata in Ierusalem commissa, numerum fuit passio Christi, pa. 4. col. 1003. b.
 christi sacrificium omnibus imitandum, tam in his qui inferib. sunt conuersationis, quam in his qui altiora sequuntur, p. 1. col. 934. f
 christi itinera & loca plena sunt sacramētis, sicut sua dicta & facta, par. 5. col. 234. d. e. f. & col. 233. c. Item cibus & potus & ambulatio, & omnia quæ gessit, salutē seruiunt, par. 5. col. 174. d. e
 christi sermo nullus inuenitur, in quo aliquid parabole non inueniatur, par. 5. col. 527. a
 christi regnum incepit tempore quo ultimum regnum de quatuor regnis, scilicet Romanum fuit in sua potestate quod maxime fuit tempore Augusti, quo tempore Christus de virgine fuit natus, & c. p. 4. col. 1481. a. b
 christi dilectio ad genus humanum fuit in summo gradu tripliciter, p. 5. col. 1286. a
 christi ardens desiderium ad nostram redemptionem ostenditur tripliciter, p. 5. col. 431. e
 christi generatio secundum carnem (quæ non a Cain primogenito Adæ incepit) a quibus initium habuit describitur, p. 1. col. 132. d. 133. a
 christi potentia secundum hominem maxime in resurrectione apparuit, p. 3. col. 893. a
 christi corpus optime complexionatum erat, tamē carnositas eius fuit immutata in maciem, ex ieiunijs, & laborib. & vigilijs, & c. p. 3. col. 1284. f
 christi doctrina in cōparatione cuiuscunque doctrinæ ex sola naturali

Glossæ Ordin. & Nicolaide Lyra.

- naturali ratione iudicatur sanctissima, mundissima, & honestissima, p. 5. col. 1169. c
- Christi nomen in primitiua Ecclesia odiosum erat multis p. 6. col. 200. e
- Christi corpus mysticum, an per fidem vel charitatem cōpartum sit ad ipsum caput, qui est Christus, p. 6. co. 564. f. 565. a. 566. d
- Christi corpus, voluntate fuit mortale & passibile, naturaliter nec mortale, nec passibile, & immortale datum fuit discipulis etsi tunc mortale esset, p. 6. col. 245. a. b
- Christi caro & Mariæ licet in lūbis Adæ fuerit, differenter tamen inde in matrem & filium descendit, p. 1. col. 84. f. & c. 1584. f. Item p. 6. col. 868. f
- Christi caro multis nominibus dicitur, s. velamen, arca, & nubes, & c. quare & propter quid, p. 1. col. 1042. f
- Christi caro an & quomodo de terra dicenda sit, p. 6. c. 879. c Vide etiam in caro Christi.
- Christi humanitas dedit fidelibus exempla patientiæ, ex quorum consideratione accipit homo in teutatione & tribulationibus virtutem constantiæ. Et significatur per columnā nubis, p. 1. col. 617. f
- Christi caro turtur, & columba est spiritui sociata, & c. p. 1. col. 914. e
- Christi figuram præfert Ionas secundum interpretationem, ergo totius ordo eiusdem secundum allegoriam ad Christum exponitur, p. 4. col. 897. b. c
- Christi diuinā maiestatem tacere iubentur ante passionem de moniaci ab eo sanati, & quare, p. 5. c. 513. b
- Christi diuinæ psonæ incarnatio, ita quod Messias promissus in lege & prophetis sit verus Deus & verus homo probatur ex scripturis receptis ab Hebræis, p. 6. col. 1767. 1768. 1769
- Christi nomen tollere: est Christum interficere, & c. p. 2. col. 444. d
- Christi mansuetudo designatur per agnum Paschalem immolandum, p. 1. col. 583. c
- Christi caro per vaccam rufam, & eius passio per vaccam in lege offerendam fuit figurata, p. 1. co. 1299. a. b. c. co. 1300. f
- Christi caput est Deus qualiter & quomodo, par. 6. columna 284. f
- christi ministerium quomodo non est de terrenis, cum caro eius de terra sit, quam pro nobis obrulit, p. 6. co. 879. c
- christi humanitas ex cōiunctione ad deitatem, habet quodā modo valorem infinitum, p. 4. col. 261. c
- christi vnam personam, dicimus figurare duas personas, angelis, & hominis. Nec mirandum, quia in expositionibus patrum, legimus vnam eius esse personam in Isaac & ariete figuratam, & c. p. 2. col. 1509. c
- christi temporibus non solū nō bellabant gentes cum inimicis verum libenter moriebantur, ne viderentur mentiri aut decipere in his, quæ Christo pollicerentur, p. 4. c. 42. d
- christi matrem spiritus sancti participem vocat Isaias, p. 4. co. 107. b
- christi in ipso suo orru spoliavit homines & abstulit ignariotiam, p. 4. col. 107. b
- christianitatis falsum nomen sibi assumentes, qui s. in Ecclesia constituti non recedunt a viciis significantur per filios Iacob, & c. p. 4. col. 2199. b
- christo quomodo & secundū quid donauit Deus nomē quod est super omne nomen, & c. in secundum quod Deus vel secundum quod homo, & c. p. 6. col. 585. a
- christo utrum omnia sint subiicienda secundum humanitatem in futuro sæculo. Arguitur contra & pro, cum responsione, & solutionibus argumentorum, p. 6. columna 720. f. 821. a. b. 822. d. e
- christo omnia creata sunt subdita siue subiecta secundum diuinam naturam, & etiam humanam, & quomodo hoc intelligendum, p. 5. col. 273. c. Item extensius, par. 2. columna 327. c
- christo nulla causa veniendi fuit nisi quod peccatores saluos faceret, p. 6. col. 689. b
- christo Dei filio soli seruabatur sine peccato remanere, pa. 2. col. 761. a. b
- christo duce ad bellum prodeunt, qui quod hore annunciant opere ostendunt, p. 2. col. 204. e. f
- christo apratur illud quod de templo dicitur, s. quod 46, annis ædificatum dicitur. Aiunt enim Physici, quod hoc dicrum numero corpus humanum in vtero a tempore conceptionis vsque ad perfecta membrorum liniamenta crescat & c. p. 2. col. 1312. e. f. Vide etiam in templum.
- christum dicere creaturam vel seruum, simpliciter & proprie periculosum est, nisi cum reduplicatione specificatiue tentata, p. 4. col. 380. f
- christum quare in patibulo suspenderunt Iudæi, parte 1. col. 1584. e
- christum conculcat, qui libere peccat, absque timore & poenitentia, & qui eo indigne participat. Sanguinem pollutum ducit, si ab eo mundatus ad vomitum redit, & poenitere negligit, p. 6. col. 912. f
- christum habere in corde parum est nisi interius (alias exterius) confiteatur ore, p. 3. col. 1361. c
- christum vt signaculum ponimus super cor, cum ea quæ dixit ita discimus, quasi diuinæ veraciter sint verba sapientiæ, p. 3. col. 1879. a
- christum vt signum super brachium ponimus, cum ea quæ fecit, ira audire, & sequi studemus, quasi vere sint exempla virtutis, p. 3. Ibidem.
- christum Elizama filius Ammiud significat, parte 1. columna 1161. c
- christum recipit, qui imitatore Christum recipit, & qui imaginem Dei recipit, Deum recipit, p. 5. col. 574. d. e
- christum prædicat non solum qui fidem astruit, sed qui mores quibus in eo viuatur instruit, p. 6. col. 186. e. f
- christum non modo verbis, sed rebus Iob præsignauit, p. 3. c. 8. d. & col. 89. c. & 191. c
- christum verum Pontificem, ita significat summus sacerdos tabernaculi, sicut tabernaculum cum ornatibus suis & vasis significat Ecclesiam, p. 1. col. 188. b
- christum si aliquorum bona significat, non est necesse eorum mala quod ipsi Christo conueniant, par. secunda, columna 1612. f
- christum significat Onias sacerdos magnus, & quare, p. 4. col. 2399. a. b. c. & 2300.
- christum negat, qui se negat eius discipulum, par. 5. columna 640. f
- christum decimo octauo anno Tyberij passum dicit Beda, p. 4. col. 1616. c
- christum ascendere in coelum maius fuit quam Angelum in persona Deiloquentem; ad dandum legem super montem Sinai descendere, p. 3. col. 908. f
- christum dicere patrem dominum non facile inuenitur, præsertim ante incarnationem. Non secundum carnē hoc congrue dicitur, p. 1. col. 311. d
- christum non diuiduas, sicut quidam diuidunt, dicentes, Qui de Maria, passus est, qui de Deo, passus nō est, & c. & de hoc figura, p. 1. 339. d. e
- christum qui pronunciauerunt esse rem mortis, & effuderunt sanguinem eius ad basim altaris, erant de genere Aaron, vt Annas, Caiphas, & alii, p. 1. col. 909. b
- christum quadripartitæ turbe sequutæ sunt, alii propter celeste mysterium, vt discipuli, alii ob curationem infirmitatū alii sola fama & curiositate, experiri volētes si verum esset quod dicebatur, alii per inuidiam volentes eum Accusare & aliquo capere, p. 5. col. 92. f. col. 185. b
- christum pro dilectoribus sæculi pati facilius est, quam dilectores sæculi ad Christum conuerti, par. 5. co. 322. d. & col. 940. c

Christum

Index.

Christum habere animam humanam siue intellectiua negauit Arius hæreticus, asserens locum animæ ipsum verbum tenere, p. 4. col. 1359. c. Item p. 5. col. 1695. c.

Christum deridendū occasio fuit Phariseis, & sacerdotib. sua auaricia, p. 4. col. 468. f.

Christum arguunt quidam heretici ignarum physicæ scientiæ quod Dominus putet omnes cibos in ventrem ire, & in secessum digeri, p. 5. col. 557. a.

Christum esse de semine Dauid scriptura Prophetarū in pluribus locis prædixit, & quod in Bethleem nasceretur, p. 5. col. 1149. c.

Christum futurum prophetæ dixerunt & inter alia de eo Prophetarunt, quod esset legislator nouæ legis, quod esset redemptor, quod esset mortis destructor, p. 5. c. 85. c.

Christum sibi promissum Messiam, vtrum Iudæi cognouerūt esse Iesum Nazarenum. Arguitur contra & pro, cum responsione, & c. p. 5. col. 357. c. c. & 354. f. Item, p. 6. col. 210. f.

Christum (quæm Iudæi dicunt Messiam) multi Iudæorum dicunt natum in die destructionis templi, Et cum queritur ab ipsis vbi sit Christus, & vbi per tantum tempus fuerit, Dicunt aliqui quod ipse cum Angelis viuens in eo modo quo Moyles vixit 40. diebus in monte Sinai, & expectat præceptum Domini ad se ostendendum, & c. Alii aliter dicunt. Vide p. 4. col. 539. c. Item p. 6. col. 1695. c.

Christum qui negat venisse, ostendat regem de tribu Iuda in gente Iudæorum, p. 1. col. 117. e.

Christum significat aureum altare, qui ineffabiliter ita veram carnem traxit de Adam, vt a peccato carnis, Adæ esset immunis, & c. p. 1. col. 195. f.

in Christum Sathan cum mouit Deum cum Adam mouit, p. 3. col. 37. a.

Christum quare oportuit pati, p. 5. col. 1002. f.

Christum Iudæi dicunt in aduentu suo venturum ad regnandum temporaliter in potestate, Sed improbat, illud, part. 4. col. 1485. c.

Christum solum dona spiritus sancti apprehendunt, omnes viros transeunt, & super Christum manere dicuntur, & c. p. 4. col. 59. c.

Christum saluatorem nostrum, fuisse Deum & hominē vtrū ex scripturis receptis a Iudæis possit efficaciter probari. Et arguitur affirmatiue pro supposito & quæsto, cum solutionibus argumentorum, & c. p. 6. col. 1695. & c. per totum.

Christum quare contempserunt Principes Sacerdotū & Scribæ, p. 4. col. 435. c.

cum Christo passæ sunt tres personæ, duæ per compassionem mentis, & tertia per compassionem carnis. Et per quid significantur, & c. p. 1. col. 296. d.

Christum multa sunt genera. Patriarchæ dicti sunt Christi. In parabolis dicuntur Christi, omnes qui de Aegypto egressi sunt Cyrus rex Persarum & Medorum (qui Israel relaxauit) Christus est a lepra mundatus in lege, vocatur Christus Dei, & c. p. 3. col. 427. c.

Chronica quid & vnde dicitur, p. 2. col. 192. f.

chronicis Hebræorū credendū est, quando ex textu Bibliorū non potest haberi veritas. Et illo modo Doctores, catholici recurrunt ad illa. Et ad annales Iudæorum, p. 1. columna 211. c.

chus genuit Nemroth, qui induxit posteritatem Noe ad faciendam ciuitatem & turrim contra Dominum, p. 1. col. 175. c. Et col. 179. c.

chusai vocatur amicus Dauid, Alius vero Chusi: & ex vicio translatorum seu scriptorum vocatus est vterq; Chusi, est autem Chusiæ quiuocum, & c. p. 2. col. 627. c.

chusam Syriæ Rex, p. 2. col. 166. e.

cibus ligni vitæ in medio paradisi quid homini conferebat, p. 1. col. 66. f.

cibus omnis nomine panis & aquæ notatur in sacra scriptura p. 2. col. 151. b. Et col. 167. g. Item p. 4. col. 301. c.

cibus requiritur ad vitam animale continuandam per quæ restauratur humidum deperditum per actionem calidi naturalis, p. 1. col. 67. c.

cibus corporalis in propria forma si maneat, nō nutrit, sed magis nocet. Aliter cibus spiritualis, p. 5. col. 1123. c.

cibus quantumcunque purus sit habet aliquid impuritatis, quod expellitur a natura tanquam superfluum, & aliquid retinetur tanquam ad nutritionem necessarium. Et neutrum istorū coingnat hominē spiritualiter loquēdo, p. 5. c. 265. c.

cibus non vicio est sed appetitis, p. 1. col. 301. f.

cibus quandoque Deum laudat, & quandoque blasphemat. Si ad refectiōem sumis, reparationēq; membrorum, gratias agens, & c. cibus tuus & potus laudat Deum. Si vero nature modum immoderatione voracitatis excedas, & vinolentia ingurgites, quantaslibet laudis Dei, lingua tua sonet, vita blasphemat, p. 6. col. 282. d. e.

cibus debet benedici ante comestionem exemplo Christi benedicentis panem, p. 5. col. 255. c. & 256. f.

cibus fit sanctus & salubris, non noxijs animæ vel corpori, quæ cum gratiarum actione accipitur, verbū sanctificat, oratio impetrat. Diabolus vero per cibum teneat, p. 6. col. 708. f.

cibus sumendus est sicut medicamentum, & quomodo palliatur sub necessitate voluptas, p. 6. col. 158. e. f.

cibus paruulorum, lac s. doctrinæ, his qui ad bonum tendunt, vitam tribuit & salutem. His vero quibus contraria placet & omnis impietas cordi est, necem, p. 2. col. 584. f.

cibus rationalis naturæ verus sermo Dei est, sed & hic differentias habet. Non omnis eodem verbo nutritur, est alijs in verbo Dei cibus lactis aptior, s. doctrina, sicut moralis quæ rudibus solet præberi, & c. p. 1. col. 1419. a.

cibus dulcis qui de supernis accipitur man hu vocatur, quod dicimus quando cernimus quod nescientes admiramur, p. 1. col. 635. c.

cibus hominis duplex est, secundum quod duplex est in eo natura, p. 1. col. 1511. c.

cibus corporalis & spiritualis contrario modo se habent in conuersione. cibus enim corporalis si nutriat, oportet quod a propria natura pereat & conuertatur in membra: è conuerso autem cibus spiritualibus manet, & conuertit in seipsam sumentem, p. 5. col. 1123. c.

cibus spiritualis est ipsum uerbum incarnatum principaliter ratione diuinitatis, & ex consequenti ratione absumptæ carnis, quæ datur nobis in sacramento Eucharistiæ, 1121. f.

cibus Dei & sanctorum est salus peccatorum, p. 5. col. 911. a.

cib. hoc tibi in futuro erit, si quid hic boni operis acquiras, si quid iustitiæ, misericordiæ, & pietatis recordas, p. 1. col. 912. d.

cibus dæmonum est ebrietas, fornicatio, & huiusmodi, quæ blæda sunt, & ad sui usum prouocant, uel sunt carmina Poetarum & doctrinæ seculares, p. 5. col. 908. e.

cibi tanta luxuriæ & potus, tanta ambitio uestium, curruum & palatiorum in principio nō fuit, sed pomis arborum & oribus herbarum uiuebant antiqui, & dominus primis partibus pelliceas tunicas post peccatum fecit, p. 3. c. 2123. b.

cibi multi alimonie celestis, sunt in dictis & exemplis patrum p. 3. c. 1660. e.

cibi ex arborum pomis, immortalibus corporibus non sunt necessarii, p. 1. col. 63. a.

ciborum tres species generaliter describuntur, quo passus est populus Israel, s. Aegypti, deserti, & terræ promissionis. Et illius mysticus sensus. Significant enim triplicem scientiā, & c. p. 2. c. 37. c.

ciborum prohibitio quæ pertinet ad ceremonialia legis per Christum euacuata est, & c. p. 6. c. 1049. & col. 1711. c. & c. 956. d. e.

ciborum custodia, ut quidam superstitiosè docent abstinendum nihil profuit sed fides, abstinentia qua abstinetur a peccato prodest, p. 6. col. 956. d. e.

ciborum decoctio Dei sabbati quare prohibita erat in lege, p. 6. col. 1712. b. c.

non

Glossæ Ordin. & Nicolaide Lyra.

non Ciborum vsus, sed concupiscentia refrenanda est. Nō interest quid alimentorum vel quantum pro congruentia hominum & personæ suæ & pro validitudo suæ necessitate quis capiat, sed quam facile & læto animo careat his: cum his vel oportet vel necesse est carere. p. 6. col. 176. d
ciborum differentias creavit Deus diuersas pro diuersitate animalium vel humani desiderii, p. 1. col. 1419. a
cibis, & potibus secundum temporis exigentiam lautius & restrictius vtendum est, p. 3. c. 1787. c
cibis eisdem aluntur boni, suffocantur mali, & vbi piis vita, impiis mors, p. 2. col. 179. b
in cibis rationabilibus non refutanda est scriptura, quæ obscurior videtur & inconueniens incipientibus paruulis, infirmis & minus ad intelligendum validis, p. 1. c. 1419. a
cibos proprios animalia cognoscunt, & aliis vtitur leo, aliis ceruus. In hominibus quoque qui sanus est & validus, fortem cibum requirit, confiditque edere omnia: infirmus delectatur oleribus, & fortem cibum non patitur. Paruulus vero si non voce, re tamen ipsa lac tantum requirit, p. 1. Ibidem.
cibos discernere more Iudeorum non est Christiani. Perfecte fidei est nullum cibum discernere vel immundum putare quia omnia munda mundis, p. 6. col. 165. c
cibos lautiores plerumque sine culpa sumimus, & abiectores cum reatu concupiscentiæ degustamus, p. 1. c. 299. f
cicatrices dominus seruauit, & in iudicio seruaturus est. Et quare, p. 5. col. 1004. f. & 1005. a
ciconia in abiectionibus domus eius. Sic habet Hebraica veritas & consonat sequenti vbi nos. Herodii domus dux eorum, & c. p. 3. 1232. f
cilicia vel Cilices a quo descenderunt. Et est ciuitas metropolis eorum vocata Tharsis, vnde natus fuit Paulus Apostolus, p. 1. col. 57. f. Item p. 6. c. 121. b. c
cilicium dicitur caro Christi propter similitudinē carnis peccati, p. 3. col. 671. a
cilicium poenitentium est, p. 1. col. 751. b
cilicium fit ex hædis, asperū setigerumque est tegumentum, p. 4. col. 1233. b
cilicio operiri mystice quid fit, & c. Et Christum historice nusquam legimus vsum fuisse Cilicio, p. 4. col. 2223. c. Item p. 3. col. 930. f
cingulum Pontificis duplex est, ad designandum quod dupliciter debet esse constrictus, quomodo & in quibus, p. 1. col. 975. c
cingulo lumbos restringimus, p. 4. col. 225. b
cingulo quali fuerit cinctus Christus, p. 5. col. 1072. f
cinis vitulæ rufæ passionem Christi vel sacrificia iustorum signat, p. 1. col. 770. c
cinis mortalitatem nostram signat qui in cineres sumus redituri, & c. p. 1. col. 914. f
cinis consumatio boni operis, p. 1. c. 949. b
cinis subtilitatem nota, p. 1. col. 1303. c
cinis & cilicium sunt arma peccatorum, p. 3. col. 1212. e
cinis super capita, memoria fragilitatis ad mentem reducta, p. 2. col. 1570. f. Interl.
cinis, memoria & fragilitatis & mortis, p. 1. c. 1571. a Interl.
cinis combustionem designat, p. 1. col. 1632. f
in Cinerem homo reuertitur, cum humilitatis spiritu rāgitur nil se esse aliud quam cinerem recordatur, p. 3. col. 319. c
cineres vacæ apud Hebræos non solum seruabantur per totum annum, sed per plures annos. Tradunt enim Hebræi, quod sex vacæ fuerunt tantum immolatæ per totam durationē vtriusque templi Quartum prima, & c. p. 1. c. 1570. e
cineres sacros suscipiunt fideles, cum exempla, & sacramenta dominicæ passionis ad custodiam sui pia mente retractant vel exitum iustorum diligenter aspiciunt, qui magnis elaboratis agonibus de præcepto braui sine fine letantur, vnde consideratis maiorum virtutibus, & ipsi magni efficiantur, p. 2. col. 1151. c

cineres vitulæ rufæ congregans quomodo ex hoc fiebat immundus, cū tamen per ipsos fieret mundatio, p. 1. columna 1568. f
cinnamomum quid in re: & etiam in mortalitate, p. 1. col. 821. c. Item p. 3. col. 1852. e. f. & col. 2094. c
cinnamomum duplex est. Vnum quod parum, aut nihil de odore habet. Aliud aromaticum, p. 1. col. 820. f
circulus perpetuitatem signat, quia circuli nec initium nec finis inuenitur, p. 1. col. 749. b. Interl.
circulus aureus perpetuam claritatem signat, par. 1. columna 750. f
circularum arcæ situs, alius erat secundum Iosephum, & alius secundum Rab. Sal. p. 1. col. 733. c
Circuncisio quid est, p. 6. col. 58. f. Item p. 4. col. 451. c
Circuncisio fuit signum & caracter fidei, in se & in sequentibus, p. 6. col. 58. f. Item p. 1. col. 223. b
Circuncisio dicitur signaculum, & quare, & cuius, p. 6. col. 11. a
Circuncisio erat quædā protestatio legis seruandæ, sicut professio regulæ alicui religioso si eam impleat opere, p. 6. col. 42. f.
circuncisio quænam Deo grata, p. 1. c. 1524. d
circuncisio solennis quam Iosue fecit dicitur secunda: respecta illius quam fecit Abraham de mandato domini: quia tunc fuit circuncisus cum omni domo sua, non quod fuerit alia prima, p. 2. col. 37. c
circuncisio quare præcepta est, quando de Sara filius promittitur, f. Isaac in quo promissa est: vocatio gentium, par. 1. c. 223. c
circuncisio Abrahæ præcipitur tribus de causis. Ibidem.
circuncisio data est propter tres causas, p. 5. c. 1143. a. Item propter plures causas, p. 6. col. 58. d. e. & col. 1050. f
circuncisio cum ob multas causas præcepta sit, specialiter figuram Christi prætedit, qui nos per baptismum veteri homine exiuit, & c. p. 1. col. 256. a
circūcisio fiebat octauo die, cum cultro lapideo, & quate hoc, mystice, p. 6. col. 58. f. & col. 1050. f
circuncisio quando fit, non est de necessitate circūcisionis cultellus lapideus, neque hoc vtuntur Iudei moderni in circūcisione, sed cultello ferreo, p. 2. col. 36. f
circuncisio ante tempus octo dierum non poteat anticipari, sicut nec animalia ante octauum diem poterant Deo offerri & quare. Nec poterat ultra octo dies differri, p. 1. columna 224. f
circuncisio quare fiebat in membro gentili, p. 6. c. 1050. e. Itē. p. 1. c. 224. c
circuncisio in carne facta est, vt firmitus memoriæ eorum imprimeretur, p. 1. col. 215. b
circuncisio primo, & secunda quæ & qualis dicitur apud nos p. 2. c. 8. e
circūcisio azima, & Pascha, visibile sūt ergo necesse est quod quæ æternum nō esse, sed temporale. Quomodo. n. pōt eter num esse quod uisibile est, p. 1. col. 1292. f
circūcisio in scripturis dicitur trib. modis in præputio, in corde, in auribus, p. 4. c. 632. c
circūcisio est duplex, vna spiritualis, alia corporalis, prima est precio culpæ, secunda est precio pelliculæ. Et sic etiam est duplex s. spiritualis & corporalis, p. 6. col. 42. f
circuncisio carnalis in lege octaua die celebratur, in Euangelio vero in præsentī circuncisio cordium, & in futuro corporum & sic duplicatus est octonarius, p. 2. col. 1111. b
circuncisio spiritualis figuram habuit, & quæ fuit, p. 2. col. 36. f
circuncisio carnalis a Deo in ve. lege instituta quid spiritualiter significet, p. 1. c. 223. c. & c. 227. a
circuncisio spiritualis ad omnem professionem pertinet, & p. quid hoc præfiguratur, p. 1. c. 227. b Interl.
circuncisio an conferebat etiam gratiam cum hoc, tollebat peccatum originale, p. 6. c. 786. f

cir-

Index.

- Circuncisio quomodo conferebat gratiam, & quomodo dif-
fendatur in baptismo, p. 6. col. 53. b. c. & 54. f
- Circuncisio prestitit idem curationis auxilium quid nunc cō-
fert baptisma tempore gratiæ, nisi quod introitus in regnū
nondum patebat, p. 5. co. 559. c
- Circuncisio & preputium, duæ naues sunt, piscatores docto-
res, & c. p. 5. col. 755. c. & 756. f
- Circuncisionis præceptum fiendæ octauo die toto illo tempo-
re fuit suspensum ab egressu Aegypti, & donec Iudæi fuerūt
in terra promissionis, p. 1. col. 592. f
- Circuncisionis verba quæ sunt, quib. vtuntur Iudæi dum puer
circunciditur, p. 6. col. 77. b. c
- Circuncisionem omittens pater pueri vel eius tutor, qua pœ-
na plectendus fuit, p. 1. col. 224. c. & 228. f
- Circuncisionis ritus ab Abraham sumpsit exordium, quando
etiam pueris nomen imponebatur. parte 5. columna
715. a
- Circuncisionis præceptum, quia Abraham ex Dei mādato ad
impleuit, imitator fuit perfectionis Christi in duob. p. 1. co.
229. a
- Circuncisionem qui veneratur & baptisma, significatur per la-
rum, qui vtavis volat, & vt aquatile natat. parte prima, co.
587. c
- circuncisione bina indigemus, ne ex his quæramus vanam glo-
riam, ne foris mundi, et intus immundi simus, & simulatæ sã-
ctitatis pœnas sustineamus, & c. ibid.
- circuncisus est qui obturat aures ne audiat sanguinem, & clau-
dit oculos, ne videat malum, qui non delinquit lingua sua,
cuius cor non grauatur crapula & ebrietate, par. prima, col.
1523. a
- circuncisi grauius affliguntur tertia die quam prima, & ob hoc
Iacob & filii eius irruentes cōtra masculos Emor & Sichem,
pariter necauerunt, propter Dinam sororem suam, p. 1. col.
366. f
- circuncisæ cum non fuerint fœminæ quomodo saluabantur,
& c. p. 1. col. 227. c
- circuncide secundo filios Israel, quomodo hoc sit intelligen-
dum, cum vnus homo non erat bis circuncidendus, p. 2. co.
36. f. & 37. a. b. c. col. 39. a. b. c
- circuncidisse filios suos tribum Leui in deserto dicit Rab. Sa.
sed non aliæ tribus, & c. Contrarium tamen dicunt commu-
niter expositores nostri, & huic consonat scriptura pa. 1. col.
1678. f
- circunciditur cor, similiter & caro circunditur, & quomodo.
Item p. 1. col. 225. c
- circunciditur Christus octaua die, & quid mystice per hoc in-
nuitur, p. 5. col. 715. a
- circunciduntur multæ gentium, & maxime Iudææ & Palesti-
næ confines vsque hodie, & præcipue Aegypti & Idumæi,
Ammonitæ & Moabitæ, & omnis regio Saracenorum, p. 1.
col. 227. c.
- circuncidi per Iesum, est vitia & consuetudines prauas & pessi-
ma instituta deponere, & quidquid ab honestatis regula di-
scordat abscindere, p. 2. col. 37. a
- circumstantias particulares peccatorum aliorum considerans
mētē, inuenit vnde displiceant, & se retrahat, aliter in forni-
catione, & c. p. 6. col. 256. f
- cis pater Saul: & Ner pater Abner, principes malitiæ Saul, fue-
runt fratres, & per consequens Saul & Abner cognati ger-
mani, p. 2. co. 1052. f
- cisternæ quæ non polluebantur tactu immundorum signant
auditorum mentes, p. 1. co. 1062. d
- cisternæ fodiebant Ierosolymitæ, & quare. parte 4. col.
217. a
- cithara quid sit, & vnde dicatur. parte secunda, columna
1081. a
- cithara per chordas sonat: organum per fistulas, p. 3. columna
291. b. c
- cithara sonum compositum non emittit, si chorda rupta fuerit
p. 4. col. 187. a. b
- In cithara quæ sunt, non omnia sonant sed iuuant, sic non to-
ta historia spirituales intelligētiam sonat, sed totam iuuat
& c. p. 1. col. 1460. f
- ciues vel cælestes, per habitatores ciuitatum Israel intelligen-
tur, p. 4. col. 1370. f
- ciues cælestes significantur per Romanos, quomodo & quare,
p. 4. co. 2393. a
- ciues Romani reputabantur nobiles per totum orbem, & hoc
cōtestatur est Paulus dum deberet flagellari propter quod
euasit. p. 6. col. 1217. b
- Propemodum naturale est ciues ciuibus inuidere, p. 5. colum.
751. a. b
- ciuium supernorum numerus & infinitus & definitus est: Deo
numerabilis, & nobis innumerabilis, p. 4. col. 1581. a. b
- ciuitas a conuersatione conuiuentium appellatur, p. 3. colum.
180. f
- ciuitas quælibet est mater populi ibidem nati & nutriti, p. 2. c.
638. f
- ciuitas facile capitur deficientibus vel ablatis a hoste aquis, p.
2. col. 1355. c
- ciuitas vel res publica: vel ecclesia iniuste impugnata, per Ieru-
salem sic impugnata significari potest. parte 2. col.
1393. c
- ciuitas saluatur orationibus sanctorum, exemplum habetur
de Ezechia, parte 2. col. 656. f. Et de sancto Basilio, p. 3. col.
449. b
- ciuitas Babylon fuit edificata satis cito post diluuium, sed Na-
buchodonosor eam ampliauit, & fortificauit. p. 1. co. 175.
c. 179. c
- Item p. 4. co. 1553. a
- ciuitas Hebron antea dicebatur Cariatharbe, id est, ciuitas
quatuor patriarcharū, cō q̄ quatuor Patriarchæ principales
sunt ibi sepulti, & c. p. 1. co. 274. c
- Item p. 2. col. 100. f. & col. 153. c. Vide in Cariatharbe.
Et in Hebron.
- ciuitas David vocabatur illa pars ciuitatis Ierusalem, vbi erat
mons Sion, & illa erat templum: & ibi celebrabatur festiui-
tates per annum, & c. p. 4. co. 302. f
- ciuitas David mons Sion appellabatur, & c. parte secunda. co.
840. f
- ciuitas Ierusalem triplici muro clausa fuit, & quid designat. p.
2. col. 1348. f
- ciuitas Ierusalem propter iniquitates factas per Manassen, li-
cet ipse penituerit, destructa fuit & populus captiuatus, &
quare, p. 2. co. 994. f
- Item p. 4. col. 1029. a
- ciuitas Ierusalem fuit primo per Nabuzardan destructa & cō-
busta. p. 2. col. 998. f
- ciuitas Ierusalem fuit combusta anno. xj. Sedechiæ, qui fuit an-
nus. xj. a transmigratione Ioachim, qui Sedechias successit
ei in regno. p. 4. co. 1151. c
- ciuitas magna Niniue condita est per Ninum filium Beli, quā
vocauit Niniuem suo nomine, p. 2. col. 1551. c
- ciuitas Niniue propter pœnitentiam non fuit subuersa prima
comminatione, sed secunda, quia homines postea conuersi
sunt ad vicia consueta, p. 2. co. 1544. d. e. f
- ciuitas Thebæa (a qua fuit legio Thebæorum) est in Aegypto
Sed in Iudæa est alia ciuitas, quæ vocatur Thesba, de qua
fuit Elias Thesbites, Est & alia in Græcia quæ uocatur The-
bæa, qua dicuntur Thebani, p. 2. c. 275. c
- ciuitas solis, una est Aegypto, Altera in Iudæa, p. 2. col. 103. a
- ciuitas solis, id est. Christi qui est sol iustitiæ. & secundum ali-
quos Alexandria, eo quod fides Christi ibi viguit tempore
Marci euangelistæ, sub quo fideles ibi vivebant, habentes
omnia communia, eo modo leguntur vixisse sub Petro in
Ierusalem. p. 4. co. 201. c

Glossæ Ordin. & Nicolaide Lyra.

Cōsolatio inter a Deo data significatur per somnia quæ interius sunt, p. 2. c. 495. c
Consolatio post tentationem, & post correctionem suavis recreatio, p. 1. c. 1512. d
Consolatio populi facta per Christum in aduentu suo primo duplex est, & c. p. 4. col. 345. c
Consolationes spiritus sancti datæ diuinitus afflictis iniuste, p. orationes hominum deuotorum, per quem significantur. p. 2. c. 520. f
consolationu suffragia per pietatem benigni iudicis, vincunt tentationis nostræ dispendium. parte tertia, column. 406. e
conspersio quid est, p. 6. c. 233. b
constantia voluntatis & perseverantia bonæ operationis, significantur per soliditatem æris & ferri, p. secunda, columna 1685. c
constans Eraclii nepos cepit imperare anno. 643. & persuasus a Paulo Constantinopolitano episcopo incidit in hæresim Monothelitarum, & c. p. 6. c. 1611. c
constantinus magnus exhibuit beato Siluestro stratoris officium p. 4. c. 1054. e. & 2083. c
Ante Constantini tempora non in conuentu populorum, sed tanquam per latebras prædicabatur fides, in secreto cōgregabantur Christiani, p. 1. c. 306. a
constantinus mangus imperator in signo crucis vicit Maxentium, & similiter Licinium. Et magnifice ecclesiā dotauit p. 6. c. 1526. c
constantinus magnus quando dedit ecclesiæ bona temporalia vox fertur audiri fuisse. Hodie cecidit venenū in ecclesiam Dei, p. 3. c. 1896. f
constantinus magnus extirpauit quatuor tyrānos Christianorum persequutores in quatuor partibus mundi. Et significatur per Ezechiam regem, & c. parte secunda, column. 1235. c
constantinus (alius post magnum) qui cepit imperare anno domini septingentesimoquadagesimo, fuit pessimus, imaginem Christi & sanctorum ab ecclesiis remouit, Monachos & moniales contrahere matrimonium coegit, p. 6. column. 1612. e
constellationes qui sequuntur, culpantur, non qui naturales effectus elementorum nouerunt, & c. parte sexta, columna 501. & 502. a
constellationes circa signa quomodo mouentur siue voluntur. Et quomodo signant, p. 3. c. 120. f
consuetudo dicitur bonus vsus, nō abusus. Et est optima inter pres legis, p. 1. c. 1604. f
consuetudo est quædam altera natura proueniens ex longa consuetudine & indurata, & c. parte tertia, columna 1535. c
consuetudo magnum in se vinculum habet, p. tertia, column. 1347. c
consuetudo impedire non debet quominus veritas vicet, p. 2. co. 1431. a
consuetudo est laqueus detinens in peccato, p. tertia, column. 199. c
consuetudo praua tenet hominem in peccato ligatū propter malum habitum inclinantem, & c. p. quarta, columna 4406. f
consuetudo veterum erat, vt si sponsus sponsam repudiaret, in signum repudii discalciaretur, p. 1. c. 495. a. b
consuetudo est Iudæorum tempore vesperarum orare, p. 1. c. 287. f
Item p. 4. c. 1617. a. b. c
consuetudo fuit apud Iudæos in sollennitate paschali vincit vnum propinquum morti saluare, Et hac consuetudinem impetrauerunt Iudæi ab imperatore, p. 5. col. 450. f. & co. 1318. c

consuetudo inoleuit in noua lege, quod sacerdotes cum vestib. sacerdotalibus sepeliuntur, Et vnde hoc trahitur. p. 1. c. 991. c
cōsuetudinis fuit, maxime in illa simplicitate antiquorum, vt propinqui propinquos oscularentur, & hodie fit in multis locis, p. 1. col. 337. c
Difficile surgit quem moles malæ consuetudinis premit, p. 5. co. 1260. b
cōsuetudine praua victa cautius obtēperabis rationi, ne ad aliquam perniciosam consuetudinem defluas, p. 1. columna 103. a. Interl.
consuetudines hominum viciosæ dicuntur portæ æreæ, p. 3. c. 1264. e. f
consulere non est semper consilium dare, sed secretum reuelare, p. 1. col. 1359. a
consulere dominum quomodo iuit Rebecca, cum nōdum essent prophetæ vel sacerdotes, p. 1. c. 296. b
consules rexerunt Romam vsque ad Iulium Cæsarem, par. 4. col. 2248. d
consummatio omnium a Deo duplex significatur, par. 1. col. 1123. c
consummatio est omnium virtutum perfectio, pro summo bono omnia facere vsque ad mortem pro veritate certare & c. p. 3. col. 1382. e. f
consummationis temporum initium aduentus domini est, p. 1. col. 1106. f
contemplari volenti diuina inept⁹ locus est ciuitas tumultuosa, p. 5. col. 1006. f
contemplari qui uolunt per sua quiete, dimissa proximorum necessitate arguuntur, p. 2. c. 829. c
contemplari volentem impedit curiositas perscrutantis, p. 3. col. 1346. e. f
contemplatio est participatio quædam cælestis & immortalis vitæ, p. 1. c. 1677. b. c
contemplatio uitæ, excitat desiderium cōtemplationis patriæ p. 1. c. 499. c
contemplatio omnis uitæ præsentis quantumcunque sit eleuata tamen habet obscuritatem annexam, & hoc significatur per turbinem in Eliæ ascensu, p. 2. c. 863.
contemplatio per oculum intelligitur, quæ non deficit in bono contemplatiuo, sed magis proficit tempore senectutis sedatis passionibus sensitiuæ partis, parte prima, columna 694. e. f
contemplatio sanctorum & potissime Euangelistarum differt a contemplatione philosophorum, parte quinta, columna 1007. a
Item p. 3. c. 1344. f
contemplatio est sepulchrum quæ a mundo mortuos in intimis abscondit, & actiua uita quodammodo sepelit, quæ a prauis moribus mortuos regit, parte tertia, columna 87. a. b
contemplationis ad uirtutem non sufficit, emundare opera penitentia lachrymis, nisi sequatur castitas mentis & corporis, p. 1. c. 660. e. f
contemplationis luce pasci, est comedere, quam nō habet nisi qui prius in hoc exilio quasi ubi nō sunt bona, genuit & suspirat desiderio, p. 3. c. 107. c
contemplationis dulcedo breuis est & rara propter grauedinem carnis, quia terrena inhabitatio agrauata sensum multa cogitantem, & c. parte tertia, columna 1833. b
contemplationis arcem qui tenere desiderat, prius necesse est in campo actionis se per exercitia probent, par. 4. columna 1048.
Item p. 3. col. 1344. f
Item p. 2. col. 863. b
Item p. 1. col. 661. c

Con-

Index.

- Clavis** scientiæ vocatur autoritas docēdi, qua clauditur ostiū per falsam, vel aperitur per veram doctrinam: quod quidē ostium vel regnum cēlorum idem est quod beatitudo æternæ. p. 5. col. 380. f
- Clavi** spirituales sunt duplices, scilicet dilectionis & timoris, &c. p. 2. col. 722. f. & 1142. f
- Clavi** Christi, vnus in fræno, alius in diademate Constantini imperatoris per matrem eius Helenam positi sunt, vt sic esset securus inter præliorum pericula. parte 4. columna 2174. f
- Claues** regni cēlorum Petro traditę, &c. quæ quales & quot sint, p. 5. col. 280. f
- Claues** i legitimo & debito vsu an præexigant necessario sciētiā in sacerdote ordinato. p. 5. col. 285. c
- Clausio** portarum templi contra sacerdotes portantes arcam domini & earum apertio fuerunt ministerio angelico, &c. p. 3. col. 596. f
- Claustales** aliqui sunt intenti contemplationi, & alii vt officiales, sunt intenti actioni, p. 1. col. 1683. c
- Clastrum** reguarium potest intelligi per ouile onium, par. 5. col. 215. a
- Clausuræ** genus est quod non sine claue potest claudi, nec sine claue aperiri, & talia verrudata dicuntur, p. 2. columna 171. c
- Clementia** est proprie quam relaxantur vel mitigantur pœnę. p. 3. col. 796. f
- Clementia** quomodo doceat regere, sed semper cum iusticia, p. 2. col. 835. b
- Clementia** regis imbriferotino comparatur, & quare, parte 3. col. 314. f
Item p. 2. col. 837. a
- Clementia** mira Dei, quæ quodlibet tempus conuersionis nostræ expectat, & quandoque rogatur indulget, p. 3. col. 835. b. & 836. d
- Clementiæ** diuinæ erga homines peculiare hoc est non clam aut silenter ingerit supplicia. p. 4. col. 66. d
- Clericus** deuotus secularis vel religiosus, qui ad voluntatem sui superioris vel prælati libenter faciat officia humilitatis, dicitur pascere afinos, &c. p. 1. col. 375. f
- Clericus** secularis uel religiosus recedens a virtute, parū curat de Deo, vult inter homines apparere, & ideo accipit Ecclesiam vel officii dignitatem simoniace, &c. par. prima, columna 384. c
- Clericus** a cleros Græce, quod est fors Latinè. Dicuntur igitur clerici. eo quod sint de sorte domini, vel dominus sit pars & fors clericorum, p. 1. co. 604. d
Item p. 2. col. 401. f
- Clericus** qui seruit Ecclesię primo vocabulum suum interpretetur & nitatur esse quod est, p. 1. col. 604. d. Tales enim debent esse vt ipsi possideant dominum, & a domino possideantur. col. 698. f
- Clerici** in capite sunt tonsurati, ad significandum cælestium peticum, p. 2. col. 701. f
- Clerici** ad quid sunt deputati, p. 1. col. 1175. c. & col. 1178. b. & col. 1215. c
- Clerici** significantur per ligna abiega, qui per intentionem erectam ad Deum, debent ad modum abietis esse recti, p. 2. co. 701. f
- Clerici** qui sunt sub sacerdotib. etiam in aliis sacris ordinib. cōstituti, non debent exercere actus pertinentes ad officium sacerdotum, & de hoc figura, p. 1. col. 1288. b
- Clerici** & religiosi sunt vnus populus, in quantum clericatus diuiditur contra laicatum, p. 4. col. 1945. c
- Clerici** & laici intelligi possunt per duas domos, p. 4. columna 111. c
- Clerici** quibus prouisum est de præbendis & ecclesiis vel dignitatibus vacaturis per mortem alterius, & de obitu illius expectantur gaudēt, significatur p Tyrios, &c. p. 4. c. 1271. c
- Clerici** cupidi qui nō student nisi ad augendum pecunias per lites & fraudes, & per præbēdas malo titulo acquirendas: significantur per Ephraïtas, p. 2. col. 237. c
- Clerici** cupidi qui congregandis fortunæ bonis totaliter sunt intenti, significantur per Gad, qui fortuna interpretatur, p. 1. col. 141. c
- Clerici** mali multo plus incensi sunt igne cupiditatis & luxurię, quam laici qui carent luce scientiæ, & cætera, par. 4. col. 1955. c
- Clerici** (qui præ ceteris debent esse templum Dei) combustio per cupiditatis incendium per quid significatur, p. 4. columna 2239. c
- Clerici** tria in se debent habere, & quę illa sint, & significantur, per tria quæ portabant Leuitæ, & cætera. parte 1. columna 1189. c
- Clerici** ministrantes sacerdotibus noui Testamenti, debent purificari per actum confessionis, & per depositionem superfluitatis bonorum temporalium, & per honestam conuersionem, & p. 1. col. 1215. c
- Clerici** significantur per columbas, nam in eorum cōuersatione columbina simplicitas debet refulgere. par. prima, columna 907. c
- clerici** aliqui etiam in sacris ordinib. aut etiam in gradu maiori constituti, associant se principibus in talibus quę non decent statum suum, ut sunt venationes, aucupia, hastiludia & torneamenta, p. 2. col. 911. c
- clerici** aliquando propter magnitudinem & multitudinem eorum & famulorum, faciunt pauperes declinare a strata publica, p. 4. col. 1954. c
- clerici** docti mercedem iniquitatis amantes, asine contra naturam loquentis comparantur, p. 6. col. 1695. a. b. c
- clerici** mali significantur per Israel, qui generaliter coluit vitulos, p. 4. co. 1952. c
- clerici** mali sicut fuerunt in statu altiori, sic erunt in loco gehēnæ profundiori, p. 1. col. 1657. c
- clerici** & religiosi qua ratione filii Dei dicantur, & quomodo ipsi pro maior parte sunt causa diluuii peccatorum in terra, populum suis malis exemplis corrumpendo, p. 1. columna 138. f
- clericorum** statui conuenit esse habitaculum pulchritudinis, in quib. refulgere debet pecor honestatis, & significatur per Zabulon. p. 2. co. 121. c
- clericorum** ingratitude de receptione diuinorum beneficiorū significatur per ingratitude populi Israel de beneficiis a Deo receptis, p. 1. col. 1657. c
- clericis** stipēdia necessaria quibus sustententur laici & seculares prouideant, & ab incurrib. hostium eos tueantur, p. 1. co. 1177. c
- clericalis** status designatur per Aāron pontificem, p. 1. columna 527. c
- clericalis** status arguitur & specialiter, prout extendit se ad prælatos, clericos & religiosos. p. 4. col. 10. f
- In clero** regnant gastrimargia, accidia, & crudelitas, quare & quomodo p. 4. col. 14. f
- clibanum** mundi tribulationem signat, p. 1. co. 920. c
- clibanus** panem suscipit & ignem, sic vterus virginis panem uitę, id est, Dei verbum & ignem spiritus sancti de cēlo suscipit, p. 1. col. 912. f
- climata** non distinguuntur secundum distantiam ab oriente in occidentem, sed secundum distinctionē a meridie in aquilonem, p. 3. col. 1524. a
- cliuus** ascensus montis flexuosus. parte 2. columna 369. c
- coccytus** quid significat. parte tertia. columna 227. a
- cochleæ** maris ferro circuncisę, lachrymas purpurei coloris emittunt, quib. colectis tinctura purpurei coloris conficitur, p. 3. co. 1873. a

Glossæ Ordin. & Nicolaide Lyra.

- Cœternitas filii cum patre declaratur. parte sexta, colu. 794.e.f
 Cœua quæ dicuntur, p.6. ibid.
 Cogitantis mala duo signa, & horum ratio, parte tertia, columna 1675.a
 Cogitatio, verbum, & diffinitio differentiam habent, p.5. col. 1016.f
 cogitatio non est peccatum, nisi procedat ad effectum, seu opus Error est. Et patet ex illo falsitas Iosephi hoc dicentis, &c. p.1. col. 675.c
 cogitatio carnalium occulta & malitiosa, designatur nomine vuluæ. p.3. col. 351.b
 cogitatio praua ex tentatione, licet non ducatur ad effectum non tamen est paruidenda. parte tertia, columna 34.b.c
 cogitatio infirma, piscis malus dicitur, quæ se curis huius mundi ultra modum immergit. parte secunda. colum. 991.b
 cogitationes prauæ per menstrua designantur, & quare, p.1. 1038.f
 cogitatio praua cuius noxiis inspirationibus in humanis cordib. nascitur, de narib. eius procedere fumus asseritur, par. 3. col. 348.e
 cogitatio est tabernaculum, in qua mens habitat quam æstus auaritiæ vestat, p.3. col. 182.d.e
 cogitationis motus dicuntur gressus, quib. quasi passib. vel a Deo recedimus, vel ei propinquamus. parte tertia. colum. 322.e
 cogitationis immundæ strepitum tantò latius sibi cumulant plerique, quanto securius ab externis cessant & hostes ipsas vocationes ad illicita pertrahunt, parte prima, columna 322.c
 cogitationem nostram dicunt aliqui doctores esse cognoscibilem puris substantiis spiritualibus, tamen de intentione cogitationis ipsi concordant & concedunt, quod est cognoscibilis soli Deo. Et de hoc exemplum. parte sexta, colu. 837.c
 cogitatione sedula cum exquirimus quo ordine agenda sint quæ agere disponimus quasi acceptos in stomacho cibos ardore iecoris coquimus, p.2. col. 1524.e
 Item p.1. col. 588.e
 In cogitatione quæ reuoluuntur, de facili illa verbo proferuntur præter intentionem proferentis, parte tertia. columna 1806.f
 cogitatione in lubrica ne versetur: nō debemus intueri quod non licet concupisci. Vt enim munda mens in cogitatione seruetur, a lasciuia voluptatis suæ seruandi sunt & reprimendi oculi, quasi quidam raptores ad culpam, parte prima, col. 92.f
 cogitatione aliqua qui non maculetur, nullum puto tam purū esse. Certum est ergo habitare etiam Iebusæos cum filiis Iuda in Ierusalem, p.2. col. 1111.c
 cogitationes humanæ sunt ad iniurias vindicandum, cogitationes autem diuinæ sunt magis ad miserendum, p.4. colu. 457.c
 cogitationes hominum possunt cognosci dupliciter. Vno modo per certitudinem, & sic non possunt cognosci nisi diuina reuelatione. Alio modo per coniectionem ex signis exteriorib. &c. p.3. col. 1915.c
 cogitationes per radices accipimus quæ in occulto sitæ sunt, & visibilia opera produciunt, p.3. col. 201.a.b
 cogitationes dicuntur ancillæ, & ratio domina, quomodo & quare, p.3. col. 13.a.b
 cogitationes dicuntur filii. p.4. col. 1866.e
 cogitationes minutissimæ iudicio domini, ac verba tenuissima quæ apud nos vsu viluerunt, nō indilussa remanebunt. p.3. col. 202.f
 cogitationes malæ, nō à diabolo immittuntur, sed ex propria voluntate nascuntur. Diabolus incētor est, non autor, p.5. col. 557.a
 cogitationes prauæ & suggestionib. quibus strupata anima iniquum opus gignit, dicuntur testiculi, & nerui perplexi demonis, p.3. col. 386.d
 cogitationes seculi expellat qui vult vitam animæ. Dum enim se per vniuersas cogitationes spargit, ad considerationē sui sese nullatenus colligit, p.5. col. 547.c
 cogitationes nouæ ad meliora pullulant, veterib. rasis, quomodo rasis pilis succedunt noui. parte prima, columna 1029.a
 cogitationes vitæ veteris & superflua quælibet humanæ corruptionis sunt pili, & quare, &c. parte tertia, colum. 72.e
 cogitationes nostras cum immunda tentatio inquinat, intestina hostiæ, sterus portant, sed vt comburi debeant lauātur, &c. p.1. col. 913.b
 cogitationes charitatis dicuntur boues arantes, quæ coda durorum arando præscindunt, &c. parte tertia, columna 25.b
 cogitationes grauiiores, sunt boues arantes, quæ cor exercendo, vberiores fructus reddunt, &c. parte tertia, colum. 25.b
 cogitationes superflue quæ assidue in animo carnalia cogitante nascuntur, & deficiunt, suauitatem perdunt, &c. p.1. col. 558.f
 cogitationes malas dū subigimus, & in virtutes verimus, quasi hostes per intentionis hostiam in amicos mutamus, p.3. col. 34.d
 cogitationes immundas quas suggit diabolus si vicerō, venientes repulero, vel ingressas intra me, ne ad effectum veniant ne cauerō: hoc ipso tamen pollutus sum quo pollutū calcare contendi, &c. Sed mystica sunt hæc, & ineffabilia, p.1. col. 1407.b
 cogitationes si quis vicerit, nemo sibi attribuat quia, nisi diuinitus fortitudinis reprimat manus, omne bonum naturæ, culpa uorat in profundum, &c. parte prima, colum. 164.f
 cogitationes si recte sunt debent conseruari, si autem reprobæ debent abscindi sicut pili, & de hoc figura, &c. p.2. columna 1331.c
 cogitationes superflue magno studio amputandæ sunt, sed amputari funditus non possunt, &c. parte prima, colum. 1214.f
 cogitationes per pilos capitis designantur, quæ de occulta cordis radice uelut de internis cerebri radicib. oriuntur, p.2. col. 1331.c
 Item p.1. col. 1615.c. & col. 1027.c. & col. 1213.c
 col. 1536.f
 cogitationum inquietudo signatur nomine vermium, p.1. col. 136.d
 cogitationum superfluarum multitudo cum in cordib. humanis generatur, in atriiis virgulta nascuntur, parte 4. columna 2359.a.b
 cogitationibus, particulares conditiones viciōrum cōsiderās inuenit vnde displiceant, & se retrahat. Aliter in fornicatione, p.6. col. 241.b.c
 cogitatus importunos repellamus, & alios instruere laboremus, crebra factorum & dictorum domini meditatione, exēplo beatæ virginis, p.5. 726.c
 cognatio non facit proximum, sed misericordia, p.5. colum. 943.c
 cognatio dicitur frequenter domus in scriptura, & maxime veteris Testamenti, p.3. col. 1653.b.c
 cognatio magna est euangelii & legis: Euangelium namque expositio est legis, &c. p.1. c. 991.b

co-

Index.

Cognitionis malæ noxia, p. 2. col. 902. d
 Cognitionis terrenæ copulam debemus agnoscere, sed si cursum mentis præpedit ignorare, ut affectus mentis viscera repleat, sed a spiritali proposito non auertat. par. prima, col. 1677. a
 Cognition lux est, & ignorantia tenebra, parte prima, columna 8. c
 Cognition omnis fit in aliquo lumine, p. 5. col. 1022. f
 Cognition actualis ex duobus cõsistit, scilicet ex lumine & specie rei cognitæ, p. 4. col. 1501. c
 Cognition fit per assimilationem cognoscentis ad cognitum. p. 6. col. 1344. f
 Cognition, nobilitatem sortitur ex obiecto. parte secunda, col. 655. c
 Cognition duplex est in angelis, vna qua vident diuinam essentiam. Alia cognitio est de aliis. Et hæc est duplex, vna de ministeriis diuinæ prouidentie exequendis. Alia de conceptibus propriis, & c. p. 6. col. 311. c
 Cognition angelica est duplex. Vna est rerum in genere proprio, hæc dicitur vespertina, Alia est cognitio in verbo, & hæc dicitur matutina, p. 1. col. 7. a
 Cognitionis humanæ naturalis modus, qualis est, parte 5. col. 1101. c
 Cognition nostra procedit de imperfecto ad perfectum. p. 5. col. 1020. c
 Cognition omnis humana quæ modo naturali acquiritur, a sensibus oritur, & c. p. 3. 152. f
 Cognition humana quomodo fertur in finem supernaturalem ad quem ordinatur, cum vim rationis transcendat, & c. p. 1. col. 1562. e
 Cognition Dei per intellectum & desiderium quid in nobis operetur, p. 1. col. 352. f
 Cognition rei in verbo, & cognitio eius in natura, differentiam habent multam, p. 1. col. 8. d
 Cognition triplex naturalis habetur de Deo. Vno modo per essentiam suam: Et illa soli Deo conuenit. Alio modo per similitudinem immediate ab eo deriuatam in cognoscente. Tertio cognoscitur quasi in speculo. Et de hoc pulchrū simile, p. 6. col. 315. c
 Cognition Dei & amor, sumuntur dupliciter, scilicet naturaliter & supernaturaliter, p. 5. col. 1022. f
 Cognition angelicalis, cognitio dæmonum, & cognitio humana ad quæ vnaquæque se extendat, & quomodo se mutuo excedant, p. 1. col. 1326. f. & 1327. a
 Cognition prophetica fit tribus modis. Primo per abstractionem a sensibus exterioribus ut in somno vel extasi. Alio modo si sine tali abstractione, & sic dupliciter, & c. par. 1. columna 1247. c
 Cognition omnis humana quæ modo naturali acquiritur a sensibus oritur, & quomodo sensus auditus, & visus differenter ad hoc cooperantur, p. 3. col. 152. f
 Cognition qua Ioseph non cognouit virginem, fuit facialis siue carnalis, p. 5. col. 47. b
 Ad cognitionis summam contenditur in veloci mentis vigore atque ingenii acumine, p. 1. col. 1563. c
 Cognitionis diuinæ augmentum per successiones creuit ætatum, p. 1. col. 533. c
 cognitionem sui nullus colligit, dum se per innumeras desideriorum cogitationes spargit, p. 1. col. 558. d. e
 cognitionem diuinorum & eorū quæ supra se sunt, an liceat querere homini cum sit mortalis, & c. parte tertia, columna 1866. f
 Ad cognitionem Dei ascendit homo ex creaturis visibilibus, Inter quas primum locum tenet firmamentum. Secundum locum proprius motus planetarum, & c. parte tertia. colum. 234. c
 cognitionem sui supernaturalem dat Deus homini disposito,

& c. sicut corpore disposito & organizato per naturā infunditur a Deo anima, p. 6. col. 23. c
 cognitionem angelorum non habemus nisi valde longinquā & remotam a nobis, non propriam & determinatam, pa. 1. col. 218. f
 cognitione sola Dei, an quis saluatur, & quomodo, pa. 1. columna 917. c
 In cognitione nostra, primum est noticia principiorum, & horū habitus dicitur intellectus, secundum, noticia cõclusionū, & designat consilium: tertium, certum iudiciū de cõclusionib. inuentis, & dicitur sapientia: quartū, potentia exequens, & dicitur fortitudo, & quomodo ista dicantur esse in Deo, & c. p. 3. col. 153. c
 A cognitione naturali humana, remota, sunt in triplici differentia. Quædā propter conditionem rei cognoscendæ & aliqua ex cognoscentis conditione, & aliqua propter modū cognoscendi. Primum adhuc est in triplici gradu, & c. p. 3. colum. 516. f
 cognoscitur aliquid in habitu, cuius tamen cognitio actualis impeditur propter aliquam passionem vel habitum impediētem p. 5. col. 357. c
 Non cognoscimus ut credamus, sed credimus ut cognoscamus, p. 5. col. 1162. d
 cognoscere nomen proprium Dei, & videre essentiam diuinā, differentiam habent, p. 1. col. 539. a. b
 cognoscere aliqua ex scripturis, & si conceditur, nobis, aliqua tamen Deo reseruantur, quæ superant nostros sensus, ne aliter a nobis quam veritas habet proferantur, melius ista igni reseruamus. Et de hoc figura, p. 1. col. 957. b
 Nunc cognoui, quod timeas Deum, & c. quomodo cognoui accipiatur. Vel sic, id est alios cognoscere feci. Vel metaphorice, sicut alia quæ Deo dicuntur secundum similitudinem, & c. p. 1. col. 170. c. & col. 273. f
 cohortes fuerant duodecim ordinatæ ex militib. per Dauid, & in qualibet cohorte erāt vigintiquatuor milia bellatores: & prima cohors erat cum rege primo mense, secunda, in secundo mense, & sic de aliis, p. 2. col. 1121. c
 coire & generare etiam pecudum est. Ratiocinari & intelligere hominū est. Ratio ergo quæ præsidet, motus inferiores ita quam regina frænare debet, non immoderate laxare. Ideo pecorib. in natura datum est, ut certis temporib. tantum ad coitum moueantur: homo autem semper moueri pōt. p. 1. col. 561. a
 coitus carnalis inter coniuges tribus bonis excusatur, ut vel non sit peccatum, vel veniale, parte sexta, columna 243. a. b
 coitus in paradiso cur a primis parentib. non sit perpetratus. Et utrum, si iterissent, coitus inter ipsos fuisset, & qualis, p. 1. col. 75. c
 coitus in paradiso a protoparentib. ut Hebræi tradunt perpetratus est, p. 1. col. 111. c. & col. 112. d
 coitus in arca Noe aliquorum animalium, putā auium nec hominum fuit, ad designandum vniuersalem mūdi tribulationem. p. 1. col. 251. f
 coitus line cõcubitus sicut in ingressu arcæ Noe fuit prohibitus, ita in exitu fuit relaxatus, p. 1. col. 152. e. & col. 160. b. & col. 161. c
 coitus quare tempore menstruo sit vitandus & prohibitus, p. 1. col. 1038. f. & col. 1061. b
 colere & adorare quomodo differunt, parte prima, columna 667. b
 colendi Deum ritus quare non obseruatur apud nos, sicut apud Hebræos, & c. p. 6. col. 88. b
 collatio inter Dei seruos esse debet, non altercatio. p. 6. colum. 740. e
 collyrida. Vide in Torta.
 collum si stringitur, vocis visus & vitalis flatus necatur, par. 3.

Glossæ Ordin. & Nicolaide Lyra.

col. 287.a
 Per collum cibos traicimus in corpus reficiendum, & verba
 proferimus quib. secreta cordis proximis declaramus, p. 3.
 col. 1825.a
 Collum extendimus, quando longius prospicimus, par. 3. col.
 1847.b
 Collo vel alibi, mulierculæ gerentes euangelium chartulis scri-
 ptum vellignum crucis an probandum vel ne, p. 5. colum.
 379.a
 Colluctari fortiter contra insultum dæmonum faciunt tria, p.
 1. col. 1179.c
 Colloquia prauorum, noxia inter fideles, vt de Petro exem-
 plum habemus, p. 5. col. 641.a
 Colobis, id est vestib. sine manicis, magis utebantur antiqui
 p. 1. col. 380.e
 Colonia quid & vnde dicitur. parte sexta, columna
 1161.b
 Color candidus habet plurimum de luce, parte prima, colum.
 7.a
 Colubri versi in virgam significant, quod finaliter filii Israel
 egredieretur de captiuitate ad magnam libertatem & etiam
 dignitatem, p. 1. col. 517.b
 Columba quid mystice repræsentat, parte quinta, columna
 717.b
 Columbæ proprietates enumerantur, p. 5. col. 1828.e
 Item p. 3. col. 1860.b
 Columbæ minores plus valent. parte prima, columna
 916.d
 columbæ in figura, spiritus sancti apparuit, quæ & qualis fuerit
 & quare columbæ in specie figurari voluit, parte 5. colum.
 79.a
 Columna nubis ostendit filiis Israel viam, & protexit eos ab
 ardore solis, cuius calor est multum intemperatus in illa terra.
 Secundum Hebræos fuit duplex, secundum alios fuit vna
 tantum, scilicet illuminationis & obumbrationis, p. 1. col.
 610.f
 Columna filios Israel protegens, fuit nubes contra æstus solis
 de die, & nocte fuit columna ignis contra tenebras. Et hæc
 fuit figura gratiæ spiritus sancti, Christi discipulis in signo
 visibili datæ, p. 4. 62.f
 Item p. 6. col. 987.c
 Columnæ quinque tabernaculi, dicuntur quinque libri Moy-
 si, quib. doctores prædicationem suam muniunt, qui primi-
 tiuam instruxerunt Ecclesiam, quæ ex Hebræis congrega-
 ta, solam legis auctoritatem nouerat, parte prima, col. 368.f
 & 369.a
 Comam in rotundum attondet: qui ipsam ad excitationem
 carnalis lasciuie curiose disponit, parte prima, columna
 1073.c
 Comedebat antiquitus hominus sedendo in lectis, & ideo in
 sacra scriptura frequenter dicuntur recumbere uel acum-
 bere, p. 3. col. 373.c
 Item p. 1. col. 642.f
 Cominationes. Vide in Maledictiones.
 Commentariorum & explanationum scriptorib. mos est, mi-
 scere huiusmodi sermonem. Quidam hoc dicunt, alii autem
 hoc, nonnulli sic sentiunt, &c. parte quarta, columna
 737.b
 commercium optimum, cum bona quæ valemus operantes,
 primum hæc mercedem a domino recipimus, vt ad maiora
 semper agenda proficiamus, deinde ad vitam æternam, p.
 3. co. 1742.e
 commissio rei alienæ, fit quadrupliciter, primo per modum depo-
 siti, secundum pro mercede, tertio per modum mutui, quarto
 per locationem, p. 1. col. 700.f
 commodat qui mutuum præstat, post tantundem recepturus
 p. 3. co. 1303.b

commune pro immundo ponitur, & vnde hoc sumptum fit,
 p. 6. col. 173.a.b
 Communia omnia habentes, imitantur statum futuri seculi,
 p. 6. col. 1025.b
 communicatio bonorum in quib. consistat & fieri debeat, p. 6.
 col. 160.f
 communicatio hominum ad inuicem tunc est bona, quando de-
 pender ex charitate diuina, p. 3. co. 2037.c
 communicatio idiomatum fit, attribuendo ea quæ sunt hominis
 Christi, Deo, & econuerso, propter inseparabilem unionem
 humanitatis in Christo, p. 5. col. 1236.a
 communicatio idiomatum ponit has propositiones veras, Deus
 passus est. Et: Iste puer creauit stellas: demonstrato Christo
 p. 5. col. 538.f
 communicantes ad mensam Christi figuratur per Ioseph Chri-
 stum sepelientem, p. 5. col. 652.f
 communicantibus qui sacramento participant præcipitur, vt a-
 ctus suos & cogitatus discutiant, & compunctionis lachry-
 mis abluant, p. 1. co. 819.a
 communio eucharistiæ corporalis, quo ad laicum an sit consiliū
 vel an sit præceptum necessitatis, par. 3. col. 1297. c. 1208. f
 1299.a
 communitas ecclesiæ secularis, & etiā religionis magis diligit
 simplices & bonos, quā astutos & malos parte prima, col.
 300.a
 communitatis negotium singuli de communitate exequan-
 tur, & se ab illa absentes plectendi sunt, pa. secunda, col.
 118.f
 communitati licet in multis parcendum sit, non tamen in ca-
 su idololatriæ vel heresis est parcendum. parte 1. colum.
 1539.a
 commutativa iustitia emptione & vitione, an & quomodo
 obseruanda est. parte prima, columna 447.a
 448.d
 comparatio debet esse inter illa quæ sunt eiusdem generis, p.
 5. col. 193.c
 comparatio Christi fit tripliciter ad tria: primò est hominis ad
 Christum qui est caput hominum, secundum hoc homines
 comparantur ad ipsum sicut membra ad caput. Secūda est
 hominis ad hominem. Tertia est Christi ad Deum patrem,
 &c. p. 6. col. 283.c
 comparatione humanæ naturæ, & demoniacæ naturæ, nos lo-
 culsumus, si dubia sit fides nostra. Si vero sequimur Ie-
 sum & verbis eius credimus tanquam nihil erunt in cōspe-
 ctu nostro gigantes, id est, demones, parte secūda, c. 1518.f.
 & 1519.c
 compassio plus est quam datum: quia rem quamlibet plerūq;
 dat etiam qui comparitur. parte tertia, columna
 288.f
 compassionis affectu inclinatus vltimis membris Christi, pe-
 des domini rigat lachrymis. p. 5. col. 860.e
 compassionem ad inuicem habent naturaliter illa quæ sunt ei-
 usdem speciei. p. 4. col. 1931.c
 completio vel perfectio alicuius rei dicitur dupliciter. Vno mo-
 do quādo assequitur formam debitam. Alio modo quādo
 exit in operationem sibi debitam parte prima, colum.
 55.a
 compositores amabiles, discordes ab inuicem ad vnitatem pacis
 & concordie reformantes, per cementarios interrupta con-
 cludentes, significantur, p. 2. co. 917.c
 compunctionis duo genera sunt. Vna compunctio oritur ex ti-
 more pene. Alia ex amore gloriæ, p. 5. co. 717.b
 Item p. 2. col. 108.b
 compunctus corde non solet dici, nisi qui stimuli peccatorum
 punctus est in dolore penitendi, p. 3. columna 1282.e
 compunctionis & lachrymarum status duob. modis distingui-
 tur, p. 1. col. 817.a

com-

Index.

- In compunctione, vt anima viri iusti vehementer afficiatur, quatuor ad hoc sunt qualitates, p. 3. c. 311. b
- Compungimur plerumque mali inuuliter ad iustitiā, sicut homini innoxie tentantur ad culpā, p. 1. c. 1345. a. & col. 1367. a
- Compungimur vere cum præcepta Dei studiose perscrutamur, vt per hæc proficere contendamus, per quæ profecisse cognouimus quos veneramur. p. 1. col. 891. c
- Compungimur tunc de nobis vere, studiose præcederium patrum facta pensamus, vt conspecta illorum gloria, in oculis nostris, vita nostra sordescat. p. 1. ibi.
- Computatio septuaginta hebdomadarum Danielis tempore quorum regum incipiat & terminetur. Et quorum regnum anni inclusiue vel exclusiue accipiantur. Et an computentur per annos solares vel lunares, parte 4. col. 1609. 1610. 1611. 1612. per totas.
- Vide etiam in Hebdomada.
- Conamina immundorum spirituum rudentibus conuenienter comparantur, p. 6. col. 1356. f
- Conatus angelorum circa fideles tempore Antichristi erit ad duo necessarius, scilicet ad defensionem, & ad aduersarii destructionem p. 4. co. 1765. c
- Conuacuitates in terra factæ sunt diuina virtute, in quibus receptis aquis apparuit pars terræ discooperta aquis ad habitationem hominum & animalium, & sic elementa in locis suis distincta fuerunt. p. 1. c. 14. d
- Conceptio secundum culpam & natiuitas sicut lugenda est, sic & huius vitæ (quæ potius mortis est) continuitas, p. 3. c. 57. c
- Conceptio nostra propter delectationes carnis immunditia est. p. 3. c. 167. a
- Conceptio Christi quomodo fuit per spiritum sanctum, & quare non ante virginis desponsationem. parte quinta, co. 43. c. & 44. f
- Conceptio præcursoris fuit miraculosa, p. 5. c. 669. c
- Conceptus mentis interior in nobis est duplex. Vnus in formis & imperfectus, aliis formatus & perfectus. p. 5. colum. 1016. f
- Concipere fætum simile imaginationi habitæ in extremo coitus tempore, naturale est, & experientia certum tam in hominibus quam in animalibus. p. 1. c. 344. d
- Concipere præcedit parturire, & parturire parere. p. 3. colum. 487. c
- Concipiunt quidam in corde, sed non peruersa quæ silentio compescant, vt perfecti. Alii concipiunt, sed silentii vigore magno constringunt. Alii concipiunt & mox efferunt, in seculo leues, in lingua præcipites. p. 3. c. 66. e. f
- Concordia firma & vnitas nunquam saluari potest inter superbos & arrogantes. p. 4. c. 2401. 2
- Concordia quomodo sit in corporibus cælestibus, quam Iudæi negant, etsi non omnes, p. 3. c. 251. c
- Concordiæ & charitati nihil præponamus, sed per dexteram prosperitatis, vel sinistram aduersitatis in pace & directione perseueramus, p. 1. c. 196. d
- Concordiā inter se diligenter seruare current domini & rectores spirituales & temporales, & quare, p. 1. c. 1088. f
- Concubitus licet nunc mortalium corporum sit indicium, potuit tamen esse alius modus in corporibus immortalibus. vt charitatis affectu, nulla corruptionis concupiscentia filij nascerentur, & c. p. 1. c. 33. c
- Concubitus vagos & incertos non esse in specie humana ratio naturalis dicitur. p. 6. c. 244. f
- Item p. 5. c. 324. f
- Concubitus carnalis, etiam coniugalis, impedit feruorem & efficaciam orationis, p. 2. co. 1526. f
- Item p. 6. col. 1327. c
- Concubitus filii cum vxore patris scilicet matris quam sit detestabilis, notatur exemplum de elephante, qui reductus ad matrem propriā egit cum ea, post coitum cognoscens factum, interfecit hominem, qui hoc fieri coegerat. p. 6. col. 232. c
- Concupiscentia vnde causetur, & quando, & quando non sit peccatum. p. 5. c. 111. c
- Concupiscentia aliquando est nomen fomitis, scilicet vicii innati, aliquando actus interioris. p. 6. col. 83. b
- Concupiscentia est in primo motu, qui dicitur pro passio, & in secundo qui dicitur delectatio, & in tertio qui dicitur consensus, Et quando prohibetur. p. 6. co. 83. b
- Concupiscentia est mater omnis peccati, p. 4. c. 1726. f
- Item p. 1. col. 1626. f
- Concupiscentia non prohibetur, vt Hebræi dicunt, & erronee, nisi aliquo modo prorumpat in actus exteriores, & c. p. 1. col. 975. c
- Vide in Iosephus.
- Concupiscentia mala, & mali actus, etiam in veteri Testamento prohibebantur. p. 5. col. 109. d
- Concupiscentia est desiderium, sed non omnis. parte tertia, col. 2352. f
- Concupiscentia cessabit si cogitaueris quod in terram sis dissolueudus. p. 1. c. 675. c
- Concupiscentia Dauidis irrationabilis in appetenda aqua frigida, p. 2. col. 661. a
- Concupiscentia duplici præcepto prohibetur, & quare, secundum catholicos. Hebræi autem dicunt, quod est vnum præceptum de vtraque concupiscentia. p. 1. col. 675. c
- Concupiscentia carnis, concupiscentia oculorum, & superbia vitæ, in quibus singulum istorum consistat. parte sexta, col. 1386. d. e
- Concupiscentia hominis per diabolum inflāmata, & per torcular nequitie expressa, vinum profundit amaritudinis in doctrina praua & operatione peruersa. parte secunda col. 351. b
- Concupiscentia carnis in tribus consistit. primum est vita, secundum est incolumitas vitæ, tertium, quod concupiscitur in vita præfenti, est iocunditas, p. 6. c. 401. c
- Concupiscentia interior ex aspectu mulierum quomodo procedit in homine. p. 5. c. 110. f
- Concupiscentia inordinata dicitur viciū puerile, non solum quia contingit sæpe pueris, sed secundum similitudinē quādam. Et hoc propter tria. Et enumerantur. p. prima, colum. 1241. c
- Concupiscentiæ interiores malæ, per vxores alienigenas intelliguntur, & per filios eorum, actus exteriores ex ipsis procedentes, quæ omnia a uero penitentibus sunt abijcienda. p. 2. col. 1253. c
- Concupiscentiæ carnales dicuntur passionēs, & quare p. 6. co. 89. c
- Concupiscentiæ carnalis causa, non est in anima sola, nec in carne sola, ex utroque enim fit quia sine utroque delectatio nulla sentitur, p. 6. c. 514. d
- Vide etiam in Anima.
- Concupiscentiæ affectus non satiatur visu, gustu, & cæteris sensibus, quamuis præciosa quæque pro cibo dederit. p. 4. col. 437. c
- Concupiscentiæ quædam bonæ, & præcipiuntur, aliæ malæ, & prohibentur. p. 5. c. 526. d. e
- Concupiscentiarum vincendarum difficultas, tentatio est. Et quare hanc dominus permittit, & c. p. 3. c. 1265. a
- Concupiscere dicitur caro, quia hoc secundum ipsam agit anima, quamuis caro, nihil, nisi per animam concupiscat, & c. p. 6. col. 1386. d. e
- Concupiscere mulierem in corde post uina, pene naturale viciū est comitante etiam turpitudine uerborum. p. 3. colum. p. b
- S2707. eaonus, uult penitus non concupiscere, sed nunquam hoc perficit in hac uita. p. 6. c. 47. b

Non

Glossæ Ordin. & Nicolaide Lyra.

Non concupisces uxorem, &c. quomodo Iudei exponunt & intelligunt, p. 5. co. 110. f

Quod concupiscitur, fit dulcius dum vetatur, & quare, p. 6. c. 96. c

Concupiscibilitas s. fomes peccati, quando est culpa & pena, & quando non, &c. p. 3. c. 642. e

condemnandus nullus est ante inquisitionem, & de hoc exemplum, p. 1. c. 97. a

condemnandis ad mortem ut daretur cyphus plenus de vino formati, ordinauerunt Iudeorum sapientes. parte tertia, c. 937. c

condemnabitur impius in iudicio extremo ex duobus principaliter, p. 3. c. 783. c

conditio propria & singularis ipsius Dei, est necessitas essendi & æternitas, & immutabilitas per omnem modum. &c. p. 1. co. 500. f

conditio aquilæ est quando vult transferre pullos de loco ad locum, quod portat eos super humeros suos, & quare. p. 1. col. 1658. f

conditio propria Christi (qui est autor euangelii) est quod Deus est & homo verus, in una persona, parte tertia, columna 792. f

conditio debita orantis est, quod attendat tempus orandi. Et de hoc exemplum, p. 4. col. 1602. f

conditiones cuiuslibet legis conuenienter datæ sunt quatuor prima est vitia extirpare. secunda, mores siue actus hominis ordinare. tertia inducere ad felicitatem. quarta lucide tradere veritatem, p. 5. c. 5. a. b. c

conditiones aggrauantes sunt istæ, s. obstinatio in peccato, & ingratitude de beneficiis acceptis, parte quarta, columna 1605. c

conditiones noui Testamenti, in quo nobis tria promittuntur, p. 950. f

conditiones quinque extremi iudicii, s. eius inuitabilitas, generalitas, claritas, iudiciaria potestas, iudicis sublimitas. p. 6. col. 342. f

conditionalis propositionis veritas vel falsitas, non est ex veritate vel falsitate partium, sicut nec contingentia: quia & si partes conditionalis sint contingentes, stat bene conditionalis esse necessariam: imo stat partes esse impossibiles. & tamen conditionalis esse ueram imo necessariam, &c. p. 2. co. 470. f

confederatio in pluribus locis sacre scripturæ dicitur dexteriorum datio, & quare. p. 3. co. 921. c

confessio duplex s. peccatorum & diuinæ laudis, &c. p. 4. colum. 1898. d

Item p. 2. c. 551. c

confessio gemina est: nunquam sine ea sumus, siue in tribulationibus siue in exultatione iustitiæ, &c. p. 3. c. 628. e. co. 1177. b. & c. 1199. c

confessio peccatorum, conscientia est testimonium timentis. p. 5. co. 72. f

confessio vera, per quam aperitur terra cordis nostri pro boni operis fructificatione, designatur per vomerem. p. 2. col. 169. c

confessio fidei quando est ad turbationem hominum, & ad nullam utilitatem, est omittenda: non autem quando cit ad necessitatem, &c. p. 5. col. 1238. b

confessio fidei vel operatio miraculorum, prophetia, eiectionis demonum, uel ista coniuncta simul, non sufficiunt ad salutem sine operibus. & quare, p. 5. col. 151. c

Confessio & magnificentia coram eo. Hoc de duplici loco exponitur potest, p. 2. co. 1083. c

Confessio extorta non habet meritum, sed est ueluti fugitiui serui, qui post multum tempus uidens dominum suum, nihil nisi de verberibus deprecatur, parte quinta, columna 754. d

confessionis sacramento sacerdotum opera & affectiones debent lauari, quando ad offerendum sacrificium eucharistiæ sunt accessuri. Et de hoc figura, p. 1. col. 816. f

confessionis iteratio, uera est humilitas supplicantis, pa. 2. co. 1269. c

confessionis vocem expectat Deus, & si omnia nouit, p. 5. col. 909. a

confessor debet peccatoribus ueraciter ostendere grauitatem suorum peccatorum, & eis dare salubre remedium, &c. p. 3. col. 408. f

confessor cōfiteñtē debet ita charitatiue tractare & discrete, quod non det ei occasionem recidendi in culpam, p. 1. co. 1599. c. Et col. 1605. c

confessor per increpationem nimis duram facit peccatorem labi in desperationem, & mortem inducit spirituale. Et per quid significatur, p. 1. col. 1605. d

confessores possunt dici exploratores, quia debent diligenter conscientias explorare, & sic ingrediuntur domum mulieris meretricis, id est, conscientiam persone peccatricis, p. 2. col. 29. c

confessores qui bonis exhortationibus peccatores inducunt ad lachrymas cōtritionis, offerunt lagana, &c. qualiter & quare, p. 1. col. 919. c

confessorum status, qui sunt filii Christi, significatus fuit per euasione cuiusdam aufugientis, &c. p. 2. c. 365. c

confidere debemus in Deo & etiam in homine, sed diuerso modo, qualiter & quomodo, p. 3. c. 1567. c

confirmatio fidei siue doctrine catholice, in naturalibus est per argumenta ex principiis euidētibz deducta. In his autē quæ sunt supra rationem diuinitus reuelata, confirmatio est per ea quæ sunt diuinæ virtutis propria, & hoc fit dupliciter, &c. p. 6. col. 304. f

conflictus Iudæi Machabæi fuit impeditus triplici dilatione. p. 4. c. 2535. a. b

confusio duplex est. s. æterna & temporalis, & quid quæque sit. p. 3. c. 630. f

confusio temporalis est perturbatio animi respicientis peccata sua, & respectione horrentis, & horrere erubescētis, & erubescendo corrigētis, p. 6. c. 95. b

confusio vera est, quæ est coram Deo per peccatū in conscientia mala, licet sancti bene sustineant confusionem corā hominibus. ista non est vera confusio. parte quarta, columna 1533. c

confusio est quæ mordet conscientiam. parte quarta, colum. 934. d

confusio Christi fuit ex quatuor, ex loco, ex tempore, ex societate, & ex præcedenti honore, p. 6. c. 812. e. f.

confusus homo solet faciem operire, & se quantum potest operire. p. 3. co. 737. c

congregant se animalia eiusdem speciei, & aues propter melius, s. propter maiorem securitatem, &c. Similiter cōgregantur homines in ciuitate, & quare, parte sexta, columna 284. c

congregatio hominum per mare intelligitur. par. quarta, col. 2168. f

congregatio fidelium Menda per Christum secundum intentionem legis & prophetarum, est spirituali congregatione, quæ iam partim impleta est & perfectius implebitur circa finem mundi, &c. p. 4. c. 2304. f

congregatio sanctorum dicitur nubes, propter fastigium vitæ propter doctrine stillicidium, & concupiscentiæ refrigeriū p. 6. col. 941. c

cōgregatio filiorum Israel in prophetis promissa, intelligitur de vniuersis ad fidem Christi conuertendis. par. 3. columna 2153. c

congregatio aquarū quælibet more Hebræorum dicitur mare, maxime notabilis. p. 1. c. 1424. & co. 1478. c

Con

Index.

Congregationes aquarum secundum Hebræos, aliquando dicuntur, mare, aliquando stagnum, &c. parte quinta, colum. 90.f

congregari ad populum suum dicuntur nonnulli sancti antiqui testamenti, cum de hac vita migraverunt. Nunquā tamen de aliquo eorum dicitur: Obdormuit in domino, &c. p. 1. col. 299. d

coniugatus si abstinencia se castigat qua religiosus, illaudabilis est, Et quare, p. 6. c. 160. f

coniugari de humilitate actiua, aliquando ascendunt ad altitudinem contemplatiua. p. 1. c. 73. f

coniugati aliquando congregiuntur audacius quam continētes, continentes quam virgines, & maioris sunt meriti, &c. p. 1. col. 1175. a

coniugati separantur quandoque quo ad cohabitationem & debiti redditionem, non tamen quantum ad vinculum. p. 5. c. 26. f

coniugati non solum ab alienis, sed etiam in suis vxoribus tepora seruent, p. 4. col. 1213. a

coniugatorum status significatur per ciuitates. p. 4. col. 1905. a 1906. d

coniugatis fidelibus, pari consensu seruato, licet continentiam seruare, coniugiumque vocari, &c. p. 5. col. 41. c

Item p. 6. col. 248. d. e

Item p. 1. col. 1601. b

coniuugalis vita non virtutibus mira est, sed tantum a suppliciis secura. p. 1. c. 245. e

coniugium honestum fuisset in paradiso, nisi prius inobedientia meruisset exilium, quam Deus induxisset carnale confortium p. 1. col. 111. b

coniugium verum fuit inter Mariam & Ioseph affectu & consensu mutuo sine copula carnali. non coniunctione corporum, sed copulatione animorum. p. 5. c. 45. c

Coniugium solum expertus, nō de longinquo venit ad Christum, sicut qui nihili carnalis corruptionis expertus ad seruitutem Dei festinans, de longinquo non venit. p. 5. col. 562. e

coniugium non omne est a Deo. Nō enim gentilib. Christianæ copulantur. p. 5. c. 920. e

coniugium nō reputatur postquam detectum fuerit, si ancilla libero, vel seruus liberę supponitur, Sic & de consanguineis p. 5. c. 316. a

Vide etiam in Matrimonium.

coniugia gratiora iudicanda sunt, quæ siue filiis procreatis, siue terrena contempta continentiam pari consensu seruare potuerunt. p. 6. c. 254. e

Item p. 1. col. 1601. b

Item p. 5. col. 41. c

coniugia Dei & hominum distantiam habent. Homines de virgine, non virginem faciunt: Deus autem iunctus meretricibus, virgines reddit. p. 4. c. 1716. d

coniunctio Christi, cū ecclesia de gentibus collecta, significatur per coniunctionē matrimonialē Salomonis cū filia regis Aegypti, p. 2. col. 689. c

coniunctio personę deuotę cū Christo pōt effici durante vita præsentis, & quibus modis, &c. parte secunda, colum. 295. c

coniux quæ & qualis & quando dicatur. parte quinta, colum. 45. c

coniux pudica, virum & timet ne ab illo deseruatur: & amat vt fruatur, sicut etiam patres a piis filiis timentur & amantur, &c. p. 3. col. 1407. e

coniux fidelis quomodo promittitur cohabitare infideli secū dum Apostolum, cum videatur contra sacram scripturam p. 6. col. 250. d. e

coniuges cum per incontinentiam miscentur, lapsus scelerū fugiunt, & cum venia saluantur, &c. p. 1. c. 245. c

coniuratio quid est. p. 4. col. 110. d. e

coniuratores supersticiosi & diuini cum crucibus ac characteribus sæpe repetunt Adonai, Aglan, & Tetragramaton, q̄ procul dubio Latini, & Christiani a perfidis Iudeis didicerunt, & quare, p. 1. c. 516. d

connubia quare tribus passim inter se iungere Deus noluerit. p. 1. c. 245. 1. a

connubia legitima carent quidem peccato, non tamen quando actus coniucales geruntur spiritu sanctus datur. p. 1. c. 1234. e

connubia non sunt, vbi non est mors. Connubia enim propter filios: filij propter successionē, successio propter mortē. Vbi ergo non est mors, neque connubia, &c. pa. 5. colum. 921. c

conquisitor est qui secreta naturæ rimatur. p. sexta, columna 202. e

consanguinei in scriptura dicuntur fratres, sicut patet de Abraham & Loth, dicente, Ne quæsto sit iurgium inter me; & te fratres enim sumus. Erat autem Loth nepos Abraham. pa. 3. col. 2101. c

conscientia quid & quando est, & quotuplex. par. 6. columna 685. b. c

conscientia nostra sufficit nobis propter nos, propter vos fama nostra non pollui, sed pollere debet in vobis. p. sexta, c. 419. c

conscientia remordens, omnia recta, suam irrisiōem putat, & generaliter dicta sibi æstimat, &c. parte tertia, columna 241. b

conscientia est quibusdam quies, quibusdam tormentum. p. 3. col. 477. b

conscientia noxia præmit, morbi vis vrget, sensum mentis intercipit. angustia. p. 3. c. 2399. c

conscientia felix quæ afflictionis tempore bonorum operum recordatur. p. 2. col. 963. c

conscientia nostra si vicij purgata Deo habitatore gaudet, vocari potest Ierusalem, cuius portæ sunt corporei sensus, & quare. p. 2. col. 1410. f

conscientia cordis est venter, & habet fontem. par. 5. columna 1260. f

conscientia est quoddam retinaculum quod retrahit hominē a peccato. p. 1. col. 1373. a

conscientia peccatoris dicitur locutus quo effertur. pa. 5. col. 794. f

conscientia virtutem cuiusque examinat. p. 1. c. 1126. d

conscientiæ & opera singulorum dicuntur libri aperti, & quare. p. 4. c. 1785. c

conscientiæ signatur domorum nomine, in quibus habitamus cum aliquid tractamus bonum, &c. parte tertia, columna 245. b. c

conscientiæ vermis significatur per vesicas turgentes, id est, pungentes. p. 1. col. 564. f

conscientiæ quies designatur per sedilia conuiuantiū, in quibus sedere debent percipientes sacramentum eucharistiæ, &c. p. 2. c. 1613. c

conscientiæ bonæ urbem, capere hostes cupiunt per fenestras quinque sensum. p. 4. c. 1917.

Qui conscientiæ fideus, negligit famam, crudelis est p. 6. col. 419. c

conscientiam qui delectationibus scelerum polluit, in ecclesia vxores alienigenas ducunt p. 2. c. 1410. f

conscientias suas frequenter lauare debent per veram & purā confessionem ambulantes ad patriam per huius vitæ viam p. 2. c. 1525.

consecrat agrum & redimit agrū, qui conuersationē suam alij gubernandam permisit, sed eo iuuante prouectus, intellectum proprium addit, vt seipsum regere possit, p. prima, c. 1149. a

Con-

Glossæ Ordin. & Nicolaide Lyra.

Consecrare qui vult Deo initium conuersationis & voluntatis quinque sensus corporis debet diligenter custodire, ne per lasciuiam in errorem aut immunda desideria defluant. p. 1. col. 1182. e

Consecrare domino primordia laboris debemus, non solum de prædicationis officio, sed & de domesticis disciplinis (quas in se quisque solerter exercet) inchoationem bonæ voluntatis debemus domino dedicere. p. 1. c. 1269. a

Consecramur illi dæmoni, cui curæ est quod admittimus per omnia peccata quæ omittimus, maxime si non ex surreptione aliqua, sed studio peccamus. p. 1. co. 373. b

Consecramur tot dæmonibus quot peccata committimus, & mysteria idoli illius, vel illius suscipimus. ibidem.

Consecrari domino aliquid in lege ve. dicebatur dupliciter: & hoc innuitur per dictionem Hebraicam, *Herē* quæ vno modo significat sanctificationem. Alio modo destructionē, non tamen omnem, &c. parte 1. col. 1152. d. e. f. & colum. 1153. a. b. c

Consecrata domino in veteri lege fuerunt in multiplicib. in hominib., & aliis, &c. Et multiplici modo, & de hoc plana distinctio. p. 1. c. 1152. e

Consecratorum Deo, & alii per seipsos se Deo consecrant alii per alios. p. 1. c. 1151. b

Consecratio accipitur pro deputatione alicuius rei ad cultū diuinum absque reditu ad communem vsum, & tale quid non poterat vendi vel redimi p. 1. c. 1152. f

Consecratio ad opera Leuitarum nulli licebat nisi de tribu Leui, sed aliis tribubus Israel, personæ consecrabantur in alijs pijs operibus exercendis, &c. p. 1. ibidem.

Consecratio rerum diuersimode cedebat vtilitatem sacerdotum vel ad cultum Dei. col. 1153. a

Consecratio data Sansoni pro consolatione populi intelligitur per donum fortitudinis, quæ fuit quædam gratia gratis data, & pōt stare cum peccato mortali, sicut & donum prophetiæ p. 2. c. 241. c

Consecratio Sansonis fuit non similis Nazareorum, quia illi erāt consecrati ad tempus & ad vacandum orationib. & pijs operibus. Sed Sanson fuit cōsecratus per totam suam vitam, &c. p. 2. c. 265. b

Consecratio summorum pontificū vete. Testamēt. post Aaron (quem Moyses ex præcepto domini consecrauit) qualiter seu per quem fiebat. pa. prima, colum. 975. c. & colum. 976. d

Consecratio carnis & sanguinis Christi fit sub speciebus. distinctis, tamen sub vtraque specie est totus Christus. par. 5. co. 427. a

Cōsecratio qualis fuisset, si in triduo mortis Christi facta fuisset p. 6. col. 295. c

Consecrationis sacramenta nullus audeat recusare quantalibet pollens gratia. p. 1. c. 1386. f

Consecrationis ordo in veteri lege, & quid is in Ecclesia catholica denotet. p. 1. c. 479. b

Consecrationis verba in sacramento eucharistiæ quæ sunt, & quomodo intelligenda, &c. p. 6. c. 295. c

Consecratione facta qualis sit conuersio specierum, & acciderium priorum substantia. p. 6. co. 297. a

Consentit, qui desinit obuiare cum potest. parte tertia, colum. 1058. b

Consentientes qui possunt accusare vel arguere vel monere & faciunt, non effugent iudicium, parte prima. columna 1081. b

Consequentia ad diuinum iudicium, sunt retrusio dæmonum & damnatorum in infernum, deductio electorum ad cælū empyreum. p. 4. c. 233. a. b

Conseruatio vitæ & prolongatio, decoctioni assimilatur, quia quando calor naturalis decoquit alimentum conuertēdo in membra, durat hominis, vita.

Tamdiu viuunt animalia quamdiu nutriuntur, & quando deficit calor naturalis, deficit vita naturalis morte. p. 4. col. 1155. c

Consiliari debemus morose, sed exequi velociter bene consiliata. p. 3. c. 2132. f

Consilium quomodo agendum sit apud maiores. Vt, scilicet, quisque pro suo sensu quod optimum intellexerit, vel intellexisse sibi videbitur, dicat, & tamen ei qui præest locum discernendi relinquat, &c. p. 2. c. 1336. d

Consilium vtile, vt opera Dei non incaute discutiamus, sed creatorem in omnib. laudemus & benedicamus. p. 3. col. 2174. d

Consilium Dei & sententia Dei quomodo dicantur, & penes quid accipiantur secundum variabilitatem & permanentiam, &c. p. 3. c. 654. f

Consilium nouum de vobis, quare nō dixit Saluator, sed Mā datum nouum, &c. cum communiter non cadant sub præcepto quæ ibi mandantur, sed sub consilio. p. 5. c. 1262. a

Consilium dare stulto charitatis est, consilium dare ipsi sapienti peruersitatis est, p. 3. c. 253. c

Consilium solet dari inferiori a meliori & digniori, parte. 3. c. 1565. b

Consilium bonum inferioris non est contemnendum. Exemplum datur de Moyse. p. 1. c. 652. & c. 653. a

Consilium iniquæ mentis cum vanum esse probatur, quo se impune peccare arbitrabatur, tunc caput inimicorum nudari dicitur, p. 1. c. 1666. e

Consilium Balaam quod dedit ipsi Balach ad prouocandum filios Israel ad luxuriam, erat vt mitteret puellas pulchras nobiles & ornatas prope exercitum eorum, &c. p. 1. colum. 1369. a. b

Consilii Dei rationem quærere est contra illud superbire. p. 3. col. 126. d

Consilii superni vis vitari non potest, sed magna sibi virtute hāc temperat qui se sub eius nobilitate refrenat, eiusque pōdera leuiat qui uolens portat. p. 1. c. 394. b. c

Consilio qui cuncta agunt, nec cadunt in rebus, sed virtutibus diuites esse volunt, substantiam suam pauperibus tribuunt thesauros in cælo condūt, figuratur in Aser. p. 1. col. 1163. b

Consilio non est opus nisi in aduersis, p. 3. c. 517. a

Consilia bona maxime in bellis valent, quæ confirmantur quando victoria obtinetur, & ad quam victoriam sequatur victorum læticia. p. 3. c. 564. f

Consilia aduersus inita in capita maligne consultantium retorquentur. p. 4. c. 54. e

Consilii Dei humana facta etiam tūc congrue seruiunt, cū resistunt, vt in venditione Ioseph, &c. p. 3. c. 83. b

Consiliario omnes egent. p. 1. col. 656. b

Consolantur Christum, consolantur ecclesiam qui ab infidelitate resipiscunt, & prauitatem per quam repugnauerant deserunt, p. 3. c. 409. b

Consolari percussum mœrore, est ei post percussione de venia congaudere. p. 3. col. 409. b

Consolari quid est, p. 5. col. 96. f

Consolatio fit multis modis. p. 4. co. 997. c

Consolatio, solatium, societas & miseratio quomodo differunt p. 6. col. 581. c

Consolatio grandis illorum qui præmuntur, si sciant hostes suos esse perituros p. 4. c. 2217. a. b

Consolatio magna est in re quæ displicet, si eo ordinante geritur cui nil nisi iustum placet. p. 3. c. 34. d

Consolatio magna est in malis bonorum reminisci, sicut in letis temperat ab elatione præuulso mali. par. tertia, columna 43. c

Consolatio bona consilium sapientium qui dum se inuicem consolando instruunt, ferrum ferro acuitur. p. 3. columna 1720. f

Con-

Index.

- Ciuitas** diaboli est malorum hominum congregatio. Hęc autem ciuitas debellatur dupliciter, p.4. col. 151.e
- Ciuitas** culpę quam facit amor sui triplici muro clauditur, &c. ille murus subuertitur tribus & debellatur, &c. parte 2. col. 10.g
- Ciuitas** cœlestis per Romanam ciuitatem significatur, & quo modo ciuitas illius dupliciter habetur. parte 6. colum. 1217.b
- Ciuitas** Dei ex angelis & hominib. constat, ad quam tanti cōscendunt, quanti illic remanserūt angelorum. Et vnde hoc habetur, p. 1. col. 1655.e
- Ciuitatis** supernę spaciū quantum ad murum, fundamentum & portas, p. 6. col. 1645.a.b.c
- Ciuitatis** bonus status expostulat, vt in ea sit sollicitudo diuersorum artificum in artibus suis, sine quarum vsu nō potest ciuitas bene stare, &c. p. 3. col. 2166.f
- Ciuitatis** vel domus quatuor conditiones sunt, pertinentes ad bonum earundem. Quorum primum est ipsa ædificatio, secundum custodia eius, tertium, industria ciuium, &c. quartum, pluralitas ciuium, p. 3. col. 1453.a. & 1454.d
- Ciuitatis** nobilitas magis consistit in populo, quā in spacio. p. 4. col. 2065.c
- Ciuitatem** extruxit impiorum progenies in ipsa mundi origine fundamentum quærens in hac vita. Sancti in casulis habitabant, &c. p. 1. col. 120.e
- Ciuitatem** quis primus in hoc seculo ædificauit, & ad quid, quib. adiutoris, p. 1. col. 120.f. & 124.d
- De ciuitate** quę immunda efferri, non minoris virtutis atque vtilitatis est, quam munda inferri. parte secunda, colum. 1352.f
- Ciuitates** duas faciunt duo amores, &c. parte 6. colum. 539.c
- Ciuitates** duę. Vna malorum Babylonia, quę a Cain incepit. Altera bonorum Ierusalem, quę ab Abel. &c. parte 3. colum. 371.a
- Ciuitates** duę sunt, scilicet Dei & diaboli, & qui ciues vtriusque, & per quid significantur, &c. p. 4. col. 751.c
Item p. 2. col. 994.e
- Ciuitates** tres sunt ante iudicium in quibus vniuntur fideles, scilicet vnus dominus, vna fides, vnum baptisma, p. 1. col. 1439.c
- Ciuitates** tres post iudicium possunt dici, visio clara, fruitio perfectas, & tentio firma, p. 1. co. 1444.f
- Ciuitates** leuitarum fugientib. homicidis per leges deputantur & quare, p. 1. col. 1569.a
- Ciuitates** refugii trans Iordanem tot erāt, quot citra Iordanē: Et quare sic fuerunt multiplicatę, habentur rationes, par. 1. col. 1446.a. & col. 1487.c
Item vbi & quę fuerunt, p. 4. col. 917.c. & 918.f
- Ciuitates** refugii sex tantum fuerunt, tres citra Iordanem & tres trans Iordanem, in quibus homicida casualis saluabatur. Et quid mystice designent. p. 1. col. 1568.f
Item p. 2. col. 127.c. & 1044.f
- Ciuitates** refugii pro homicidis non solum fuerunt sex, sed nouem quando tota terra patribus promissa foret acquisita, p. 1. col. 1559.b. & col. 1560.d
Item p. 2. col. 125.c. & 126.d.e.f
- Ciuitates** & terrę plures in terra promissionis remanserūt ad uersariis filiorum Israel per magnum tempus plurib. de causis, &c. p. 2. col. 91.c
- Ciuitates** suas vacuas cum agris & villis reppererunt Israelitę redentes de captiuitate, non enim eas, cum ipsi in Babylone seruirent, quisquam colonus intrarat. parte 2. columna 1188.f
- Ciuitates** quas construxerunt in Iudęa qui de Babylonia trāsierant, &c. nominantur quędam, parte 2. columna 944.b
- Ciuitates** Iudę in tribu Symeonis, vel Benjamin, si quispiā reperiatur non mirari debet. Trib. enim Iuda in omnibus tenuit principatum, &c. p. 2. co. 300.f
- Ciuitates** refugii quales esse oportuit ex traditione Hebręorū p. 1. col. 1487.b
- Ciuitates** tres, vel ciuium vnitates, in quib. omnes electi in anima & corpore constituti veniuntur, dici possunt, tres personę, in trinitate personarum, & vnitate essentię, p. 1. col. 1444.f
- Ciuitatib. multis** & fluminibus, sicut & ipsis hominib. multis de causis adduntur nomina vel mutantur, part. 1. columna 667.c
- Clamat** quodammodo ad Deum res naturalis quęlibet eo ipso naturali desiderio appetit aliquod bonum, parte 3. col. 365.a.b.c
- clamor** populi tribus de causis augetur. parte secunda, col. 1361.c
- clamor** in scripturis, non magna uocis emissio, sed scientię intelligitur & intentionis magnitudo, p. 6. col. 499.c
- clamor** magnus est vox cordis, &c. cetera. parte quarta, colum. 999.a.b
- clamor** secretus in desiderio non peruenit ad aures humanas, diuinas replet, p. 1. col. 613.c
- clamor** peccatoris ex resipiscentia profectus laudē meretur, p. 2. co. 167.c
- clamor** orationis est propter impletionem desiderii clamantis, p. 4. col. 524.f
- clamor** sicut in patria ponitur exultationis, sic in gehenna clamor tristitię & desolationis. p. 4. col. 1233.f
- clamor** triplex ascendit in cælum, scilicet occisio innocentis, peccatum contra naturam, & afflictio, & defraudatio pauperum laborantium, parte 1. colum. 234.c. & colum. 235.e. & col. 495.c
- clangor** vel sonus qui fuit auditus tempore dationis legis fiebat ministerio angelico. Sed vt Iudęi fabulantur fiebat in quodam cornu, quod fuit acceptum de ariete immolato p. Isaac. p. 1. col. 661.c
- clangor** buccinarum siue turbarum fiebat in memoriam liberationis Isaac ab immolatione, & fiebat primo die mensis septimi, p. 1. co. 1109.c
- clangor** motionis caltrorum differebat a clangore uocationis multitudinis, quia erat prolixior & concisus, non autem alius, p. 1. col. 1225.c
- clarificare** quando aliquis dicitur, & quomodo differt a glorificare, p. 6. col. 1021.a
- claritas** domini in transfiguratione qualis fuerit dicenda, an claritas glorię, cum eius anima a principio creationis fuerit gloriosa, &c. p. 5. col. 288.f
- claritas** glorię in quo & vbi terminatur, parte quinta, colum. 584.d.e
- claritas** beatorum quātum ad gloriam animę, & etiam corporis, est quędam participatio diuinę claritatis, p. 6. columna 1659.c
- claudicas** tantum sano pede innititur. par. 1. colum. 353.b
- claudicatio** quę est per coercionem pedis ab illicito gressu, & manus ab illicito tactu, & oculi ab illicito visu, est meritoria & laudabilis, nō autem illa quę fit per membrorum priuationem, p. 5. col. 302.f
- clauis** aurea quid prodest si non aperiat, & quid obest lignea si aperiat. Nihil quęrimus nisi vt pateat quod clausum est, p. 1. col. 1225.c
- clauis** scientię, quę dicatur, p. 5. c. 863.a
- clauis**, humilitatis Christi quam qui habent scripturas intelligunt p. 1. col. 632.c
- clauis** apertionis, vt aquam scientię de profundo bibamus, est humilitatis passionis Christi. Hęc enim prius audita, iam intelligimus facta, quę prius legebantur, & non intelligebantur, p. 1. co. 285.c

clauis

Glossæ Ordin. & Nicolaide Lyra.

Contemplationis exempla inuenit unde diues fit qui sapien-
tiam quærit in iustis olim mundo sepultis. par. 3. columna
52. d. e

contemplationis culmen nõ attingimus, si non ab exterioris cu-
re oppressione cessamus. Nec nos ipsos intuemur, (vt sciam⁹
in nobis aliud esse rationale qđ regit, aliud animale quod
regitur) nisi ad secretum silentii recurrentes, ab exteriori p-
turbatione sopiamur, p. 1. c. 80. f

contemplationis perturbatio a quiete, vno modo est ab extrin-
seco, alio modo ab intrinseco. parte tertia, colum.
1405. c

contemplationis studium non potest assequi, qui adhuc in de-
lectatione configitur carnis. parte quarta, columna
2352. a. b

contemplationis gratiam habens homo delere debet nomē
sensualitatis, Et tunc deletur, quando sensualitas iam non
repngnat rationi, & c. p. 1. c. 1619. c

Per contemplationis intimæ infusionem quotiens de super-
nis aliquid tenuitur videmus totiens de rore cæli accipim⁹
p. 1. c. 317. e

contemplationis lumen ignorans, præsentis vitæ tenebris
pressus dum venturam lucem diligenter non conspicit, ne-
scit quo porrigat operis gressum. p. 1. c. 1094. c

contemplationis philosophicę ascensus, incepit ab admiratio-
ne, & similiter ad sublimitatem contemplationis theologi-
cæ, sãcti doctores inceperūt ascendere ex admiratione, & c.
p. 3. c. 1393. e

contemplationis montem tria faciunt conscendere, p. 5. col.
821. e

contemplationis claritatem impedit tribulationis impetus p.
196. e

contemplationi vocantes sunt volatilia, qui si necessitate ter-
renis negociis se immisceant, mox ad cælestia reuolant, p.
1. c. 915. c

contemplationi non potest seruire vxoris seruus, nec assequi
studium contemplationis qui hæret in delectatione carnis
p. 1. c. 1573. e

Ad contemplationem quatuor inter cætera disponunt, s. ac-
quisitio sapientiæ, conseruatio munditiæ, humiliatio intel-
ligentiæ, & consideratio remunerationis diuinæ, pa. 3. col.
2167. c

contemplatione qui ad superna tollitur, per humilitatis com-
passionem debet condescendere inferioribus, nec se ex eo
quod habet erigat, sed his qui illud non habent, prædican-
do libenter impendat, p. 1. c. 301. b. c

contemplationes altæ vel altæ sententiæ scripturæ sanctæ, sũt
montes pascuæ. p. 3. c. 371. b

contemplatiuus homo perfectus significatur per Moysen. p. 1.
c. 847. c

contemplatiuus vir significatur per Eliam in cælum ascēden-
tem p. 2. c. 866. f

contemplatiuus homo intētus circa Deum, descendit ad acti-
uam propter necessitatem proximi & significatur per San-
sonem Nazareum. p. 2. c. 255. c

contemplatiuus homo cælestis patriæ terram non intrat, licet
multum desideret, nisi morte corporis præcedente. Et signi-
ficatur per Moysen. p. 1. c. 1694. f

contemplatiuus facit tria tabernacula, quando legem & pro-
phetas & euangelium practice legendo disponit, & c. p. 5.
co. 241. c

contemplatiuus debet fugere tumultum multitudinis præsen-
tis vitæ quantum potest bono modo, ne per hoc impediatur
in contemplatione. p. 1. c. 1678. d

contemplatiuus significatur per onagrum, p. tertia, columna
371. c

contemplatiua vita delectabiliter & sublimior est actiua, Et
quare. p. 3. c. 1375. c

contemplatiua vita consistit in oratione deuota, & in medita-
tione sanctorum scripturarum diuinitus eleuata. pa. 2. col.
655. b

Item p. 1. c. 849. c

contemplariuum significat cedrus. p. 3. c. 1164. e

contemplatiuæ vitæ perfectio est quædam inchoatio vitæ cę-
lestis, p. 4. c. 2081. c

contemplatiuæ vitæ exercitium ad quid ordinari debet. p. 5.
c. 410. f

In contemplatiua homo perfectus significatur per Dauid, p.
2. c. 655. c

contemplatiui sunt reges & consules, & quare, pa. 3. columna
54. f

contemplatiui intelliguntur per volatilia. parte 3. columna
151. c

contemplatiui duplicem materiam habent contemplandi, s.
miseriam humanam vt se humiliant, & excellentiam diui-
nam, vt Deum magnificent, p. 3. c. 2187. c

contemplatiuorum vniuersitas signatur per decem virgines,
p. 5. c. 407. c

contemptus quid est, p. 3. c. 736. f

contentio quid est, p. 6. c. 26. b

contentio est nociua, & quare & quomodo. p. sexta, columna
740. e

contentiones vel discordias qui seminant inter seculares vel
religiosos caudam sibi magnam aggregantes, vt multitudi-
ne obtineant, quod consequi non poterant ratione (& hoc
in principatib. & regnis quantum ad statum laicorum, in ec-
clesiis vero quantum ad statum clericorum, In religionib.
autem quærum ad officia religionum) significatur per Cho-
re Dathan & Abiron, & c. p. 1. c. 1273. c

contentiosi intelliguntur per hominem ratione abutentem, &
quare, p. 4. c. 2078. f

continens & castus differunt, p. 6. c. 514. f

continentis hominis figuram tenet Iob, qui fortes passiones
vel tentationes patitur sed ab eis non superatur. pa. 3. colu.
102. d. e

continentes qui suum propositum complere cogitant, quib.
munimentis hoc perficere valent, Et de hoc exemplum. p.
1. c. 118. f

continentium vita signatur in Nazareis. par. prima, columna
1177. c

continentia quæ est ex naturali frigiditate contracta a paren-
tib. vel priuatione membrum genitalium, non est laudabi-
lis, nisi in quantum per voluntatem acceptatur, & c. p. 5. co.
317. c

continentia coniugalis meritoria est minus tamen quam vi-
dualis & virginalis, p. 2. co. 691. c

continentia quædam est laudabilis, & c. quædam non, vt quæ
accidit ex naturali frigiditate, & c. p. 5. c. 317.

cōtinentia virginalis inducit intellectus subtilitatem, sed lasci-
uia illius habetudinem, p. 5. c. 1010. d. e

continentia est custos bonorum operum, par. prima, colum.
792. d

continentia & puritas in uirginibus desponsandis temporib.
antiquis qualis fuerit insinuat. p. 2. c. 588. d

continentiæ laus, p. 2. c. 661. b

continentiam qui voluntate elegerunt, fecerunt eam esse ne-
cessitatis, quoniã iam ab illa line damnatione deuiare non
possunt. p. 4. c. 726. d. e

continentiam uouit Adam, quam tamen ex ordinatione Dei
non seruauit, & quare, p. 1. c. 130. e

continentiam seruauit Noe in arca & filii sui, p. 1. c. 151. b. c &
col. 163. b

continere melius est simpliciter quam nubere, & hoc duplici
de causa, p. 5. c. 317. c

continere est bonū ratione animæ, ratione corporis, & ratio-
ne rerum

Index.

- ne rerum exteriorum, p. 6. col. 243. c
- Continere qui studet propter Deū, vt sine sollicitudine viuēs cogiter quæ Dei sunt, assumetur. parte 5. colum. 444. d
- Concionibus fit promulgatio duplex altera quidem moralis altera doctrinalis, p. 1. col. 1223. c
- Contractus matrimonii fuit impeditus cum muliere Israelitica: A quo impediuntur impotentes ad generandum, patientes defectum natalium propter vilitatem originis: Amonitæ & Moabitæ, & Aegyptii & Idumæi, p. 1. col. 1593. f
- Contractus secundarum nuptiarum improprie & large vocatur permissio, in quantum consilium quod datur de minori bono ne maius bonum male conseruetur, vocatur permissio, p. 1. col. 1605. a. b
- In contractibus, proximis compatiatur, ne quis nimium studeat possessiones aliorum acquirere, sed indigentibus commodare, & commodata paulatim de fructibus agrorum accipere, p. 1. col. 1125. a
- Contrariorum species in intellectu non sunt contrariæ, par. 3. col. 1913. c
- Contristari cæpit Iesus, quare, & propter quid. pa. 5. colum. 431. b
- Contritio quædam est prophetarum, alia est peccatorum, & quomodo differant, p. 4. col. 995. c
- Contritio mentis, non oris loquutio dominicam pietatem inflectit, p. 2. col. 1269. c
- Contritionis lachrymæ non sufficiunt de communi cursu, nisi sequantur opera satisfactionis, p. 2. col. 159. c
- Controuersia inter nos & Iudæos de nouo, & decimo præceptis decalogi recitatur, p. 1. col. 675. c
- Controuersiam inter pastores catholicos, & subuersores hæreticos, significat rixa inter pastores Lorth, & pastores Abrahamæ, p. 1. col. 196. f
- contumax aduersus mandata Dei quomodo puniendus, p. 1. col. 1642. d
- contumeliosa verba non tam cōiicia quam adiutoria esse credidit David. quib. se purgari sibi que misereri posse indicauit. ibid.
- contumeliis gratia magis quam ira debetur, quorum interuentu Deo iudice pœna grauior declinatur, p. 2. columna 609. c
- contumeliis verborum pressus qui virtutem patientiæ seruare non potest vel sufficit, factum David ad memoriā reuocet: quem cum Semei conuiciis vrgeret, & armati proceres vlcisci contenderent, ait: Dimitte eum vt maledicat, & c. p. 2. ibid.
- conturbati minus præuident, p. 3. col. 88. f
- conuersandi modus debitus alternatur secundum triplicem actum. Primo in actu rationis qui est loqui. Secundo in actu concupiscibilis. Tertio in actu irascibilis. par. 3. columna 1875. c
- conuersatio sancta in tribus consistit primum est tolerātia malorum secundum operatio bonorum, tertium operatio. istorum & illorum, p. 6. col. 349. c
- conuersatio & cohabitatio fidelium in primitiua Ecclesia metaphorice per lupi & agni habitationem designatur. In qua quamuis ante discordes in actib. & morib. vel modo uiuendi fuissent. recepta fides Christi & gratia spiritus sancti in omnib. fuerunt concordēs, p. 4. 141. c. & 142. f
- conuersatio nostra semper in celis, omnis motus noster, actus, cogitatus, & sermo, cælestis sit: Quarto enim illic ardentius ascendimus, tanto dæmones præcipites descendunt: & quanto nos superiores, tanto illi inferiores. par. 1. columna 1259. b
- conuersatio vniuscuiusque dicitur eius possessio, alius uirginitatem habet, alius continentia pollet, hic præminet, sacerdotio, ille pauperum patrocinio, quisque secundum virtutē habet possessionem, p. 1. col. 1127. b
- conuersatio carnalis est pellis exterior, p. 1. col. 1025. c
- conuersationis & voluntatis initium qui vult Deo consecrare quinque sensus corporis debet diligenter custodire, & quare, p. 1. col. 1181. b
- conuersationis sanctæ virtus quamuis quemlibet euerit, adhuc tamen ei de vetustate vitæ nascitur quod toleret, & c. p. 1. col. 1213. c
- conuersationis bonæ initium & confessionis, per quid significatur, p. 1. col. 1213. c
- conuersationis bonæ primordia in exercitio actionis publicare, est arare in primogenito bouis, p. 1. col. 1547. c
- conuersationis nouæ dulcedo dicitur ficus & vua, par. 5. col. 151. a
- conuersationem indicant habitus & victus, par. 5. col. 71. c
- In conuersatione nostra nulli vicio perendum, ne coram oculis domini voluptatib. corrupti & abominabiles appareamus, & c. p. 1. col. 1576. f
- conuersationes distinctæ hominum distinctis congruunt ordinib. angelorum, & in eorum sortem per conuersationis similitudinem ascendunt, p. 1. col. 1656. d
- conuersationes hominum diuersæ sunt secundum leges, p. 1. col. 924. f
- conuersio perfecta insolentis ad Deum, alios plures ad hoc animare solet ad simile faciendum, & c. par. 5. colum. 587. c
- conuersio in præsentī vitæ & fructuosa poenitentia, celerem cōfert medicinam, quæ non solum vulnus præteritum sanat, sed vltra non sinit animam peccato vulnerari. par. 1. col. 1266. f
- conuersio Iudæorum in fine mundi ad Christum, p. 4. columna 784. f
- conuersio Christianorum & Iudæorum, per reuersionem Iacob intelligitur, p. 4. col. 784. f
- conuersio gentium ad fidem messis nomine designatur, p. 4. c. 1866. f
- conuersio virgarum in dracones non fuit virtute dæmonis secundum veritatem, licet secundum apparentiam potuit fieri. Notantur opiniones, p. 1. col. 545. c. 546. d. e. f
- conuersio duplex, scilicet, qua quis ad Deum conuertitur, uel a Deo, & c. p. 2. col. 83. a. b
- conuersionis in ingressu, omnes qui catechizantur remissionē peccatorum & requiem sperare docentur, & c. p. 1. columna 776. e. f
- conuersionis facultas intra nos est. Cum enim conuersus ingemueris saluus eris, & c. p. 1. col. 1399. b
- conuersionis nostræ ad Deum primordia, quando in præsentē ecclesiam intramus, figurantur per introitum templi siue oraculi, vbi fuit arca, qui significat introitum celi. Iste ingressus nostrum ad fidem, ille ad spem designat, & c. p. 2. col. 728. d. e
- conuersionum initia sunt permixta non uitæ per intentionem & ueteri per consuetudinem, & c. p. 3. col. 377. a
- conuersum quemque facile est diabolo renunciare, vnum & uerum Deum confiteri, & percipere sacramenta, & c. sed ipsa consuetudo uiciorum, conuersis quasi inimica turba repugnat, & tanto ad superandum difficilior, quanto diutius terram cordis virtute vacuum possedit, p. 2. c. 1313. c
- conuersi ad bonum per prædicationem, qui non solum operantur bonum quod est necessitatis. sed etiā aliquid quod est supererogationis. significantur per filios Iacob, & c. p. 6. col. 1526. c
- conuersi de nouo incipientes seu Neophyti, significantur per primitiuam, p. 1. col. 1547. c. 1548. f
- conuersi ad fidem Christi denotantur per Sodomam & Gomorram, per Samariam & per Ierusalem, & c. par. 4. col. 1200. d. e
- conuersi de gentibus, & in scientiis philosophicis edocti, illas scientias conuerterunt ad edificium ecclesiæ Christi, & per quos significantur, p. 2. col. 1281. c

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

- Conuerſi deſinit eſſe quod fuerant & quodammodo occidū-
tur, p. 2. col. 1649. b. Interl.
- Conuerſi dantur magiſtris Eccleſiæ erudiendi & membris Ec-
cleſiæ adunandi committuntur. parte 2. colum.
1307. b. c
- Conuerſi ſi quis voluerit ad noſtram fidem, & ciuiſ terræ no-
ſtræ aſcribi, non affligamus eum, nec imponamus graue iu-
gum, p. 1. col. 1676. e. f
- Conuerſi dum volumus ad dominum, poſt peccata magis à
diabolo impugnamur, & acriores tentationes excitat quā
prius, quando poſſidebat quietus. par. 5. colum.
294. c
- Conuerſi ad Deum, & auerti à Deo quid ſit, & quando quis
dicatur ad Deum conuerſus, & a Deo auerſus, par. 1. colu.
867. c
- Conuiciari & impropere differunt. Nam conuiciari eſt im-
ponere alicui crimen vitioſum, vt. l. quod ſit latro vel ribal-
dus, & c. Improperare eſt aliquid turpe irrogare, quod tamē
non eſt viciuſ, vt ſit ſpurioſ, vel ſeruiliſ cōditionis, p. 3. col.
2082. f
- Conuicia illata tunc bene toleramus, cum in ſecreto mentis
ad mala perpetrata præcurrimus. parte 2. columna
609. b. c
- Conuiuant ſe mutuo reinuitare meritorie, & etiam
illicite, p. 5. col. 894. f
- Conuiuant in ſolennitatibus ſolent lautius comedere & bi-
bere, & per conſequens iurgari de facili, & inter iurgia pro-
rumpere ad blaſphemias, p. 1. col. 1120. e
- Conuiuium Aſueri fuit in quadam mirabili domo habente
columnas argenteas, & c. & an fuerit vnum vel duo. p. 2. col.
1612. f
- Conuiuium fecit Abraham, non in die Natiuitatis, nec in die
circuſiſionis Iſaac filii ſui, ſed die ablaſtationis, & quare
p. 1. col. 263. a. & 264. d
- Conuiuium nuptiarum ſeptem diebus durabat, quod patet de
Lia & Sanſone & multis aliis, p. 1. col. 91. g
Item p. 2. col. 247. e
- Conuiuia quæ vitia ſequuntur, p. 1. col. 829. b
- In conuiuiis carnalib. ſolent homines relaxare linguas ſuas
blaſphemias & conuitia, p. 6. col. 1687. c
- Cophinus quid dicatur, p. 3. col. 1072. f
- Cophini impleti panibus quid ſignificant. Et vnde fuerunt ap-
portati, quando fragmenta collecta fuerunt quæ ſuperaue-
rant de quinque panib. hordeaceis, quib. cibati fuerūt quin-
que milia virorum, & c. p. 5. col. 1114. c
- Copres preſbyter ſanctus interrogatus de Melchiſedech quis
 fuiſſet, eum de hoc cæpiſſet cogitare percuffit os ſuū dicēs.
Væ tibi Copres, quia quæ tibi mādauit Deus vt faceres de
reliquiſti, & quæ a te non requirit, illa ſcrutari præſumis, p. 3.
col. 1993. c
- copulæ mentium religioſiores ſunt quam corporum, p. 5. col.
811. b
- coquimus quaſi mente omne quod ſubtiliter cogitamus. p. 1.
col. 588. d
- Item p. 2. col. 1525. b. c
- cor dicitur ſons a quo procedunt ſpiritus vitales ſicut aquæ vi-
de ex fonte, p. 3. col. 1812. f
- cor figuli dicitur cinis propter affectionem & attentionem
ſuam quam habet ad terræ figurationem, p. 3. col. 1955. c
- cor hominis clibanus eſt, quia quædam exurit & quædam co-
quit, & c. p. 1. col. 960. e. f
- cor mœrens denotat rectores ac ſacerdotes, quia ſicut ex cor-
de procedit ſenſus & motus ad alias partes corporis, ſic per
illos debent alii accipere ſenſum bonæ cogitationis & mo-
tum ſanctę operationis, accipiendo ab eis doctrinam & exē-
plum virtutis, p. 4. col. 15. c
- cor, dum quatuor virtutib. principalib. infunditur, ab omni de-
ſideriorum carnalium æſtu temperatur, ſicut quatuor flumi-
nib. paradifus irrigatur, p. 1. col. 71. a. b
- cor humanum quod eſt ſeminandum ſeminę virtutum, per tē-
rum colendam intelligitur, p. 1. col. 710. f
- cor malarum cogitationum dicitur via & petra: & quare, p. 5.
col. 811. b
- cor impium per maris profundum intelligitur, p. 3. columna
355. c
- cor ſimplex eſt, quod eſt mundum ad rectitudinem intentio-
nis, p. 6. col. 245. c
- cor caſtum habet qui gratis Deum amat. parte 3. colum.
976. c
- cor ſequitur manus, quidquid vis & non potes, Deus factū pu-
tat, p. 3. col. 845. a
- cor effundere in conſpectu domini quaſi aquam, quomodo &
qualiter fiat, p. 4. col. 969. a. b
- cor hominis dicitur durum metaphorice, ad ſimilitudinem cor-
poris duri. Corpus enim durum dicitur, quod non cedit tā-
genti, ſed reſiſtit, ſic cor hominis quando non cedit vel obe-
dit monitioni ad bonum, ſed magis reſiſtit, p. 6. col. 830. d
- cor hominis quodammodo fugit a ſe, ſurrepentib. phantaſma-
tibus malarum cogitationum, p. 3. col. 1095. a
- cor ſuum debet homo per dilectionem reducere in Deum in
ingreſſu lecti ad dormiendum, & in egreſſu ad vigilandum,
p. 1. col. 1499. c
- cor hominis clibanus eſt, quod ſi vitia vel diabolus ſuccende-
rint, non coquet ſed exuret, ſed ſi Chriſtus ſuccenderit, non
exuret ad perditionem, ſed coquit ad ſacrificium. par. 1. co.
960. e. f
- cor diſtortum habet qui prauę intellecta non corrigit, & quę
natura docet non perficit, p. 3. col. 1027. a. b
- cor noſtrum eſt altare Dei, in quo iubetur ignis ſemper ardere
quia neceſſe eſt ex illo charitatis flammam indefinenter a-
ſcendere, p. 1. col. 951. b. c
- cor hominis deuoti in quo crematur incenſum orationis deuo-
tæ ſignificatur per altare incenſi, & c. parte 1. col.
809. b. c
- cor humanum in quo debent offerri deuotionis ſacrificia, per
altare æneum ſignificatur, & c. p. 2. col. 946. f
- cor ſuum iuuenit homo quando moriētib. muſcis eiectis, quę
perdunt ſuauiſatem vnguēti. & totus affectus cordis ad a-
dorandum Deum colligitur, p. 3. col. 1095. a
- cor designatur nomine ventris, & quare, parte tertia, column.
1856. c
- Item p. 1. co. 926. f
- cor humanum nullus præter Deum replere poteſt vel quietare
p. 5. 1318. c
- cor ſuum cum omni diligentia cuſtodientes, ne procedant ex
eo cogitationes malæ, & os ſuum ne procedat inde ſermo
malus; tales interimunt habitatores Hai. p. 2. col. 60. e
- cor ſagittatur verbis Dei ad amorem Dei, vt fiat in eo vulnus
amoris, non liuoris, p. 3. col. 1420. e
- cor electorum diuina ſapientia plenum, continens aromata
virtutum, ſignificatur per mortariolum, p. 1. col. 732. f. & co.
1208. d
- cor hominis per ingenium emicat flatudemonum per mala de-
ſideria agitur, ſed reſpectu iudicis quaſi calore ſolis defi-
cit, & c. p. 3. col. 106. e. f
- cor noſtrum eſt mare turbidum forore, rixis amarum elatione
tumidum, p. 3. col. 353. b
- cor noſtrum tumultuoſum cogitationibus nube veſtitur, Ibi-
dem
- cor noſtrum quod mare dicitur, dominus terminis circundat,
quomodo & quib. Ibid.
- cor hominum profundum vnde venti erumpunt, & fiunt tem-
peſtates ſeditionum & diſſenſionum, p. 3. col. 1267. b
- cor duplicem habet operationem ſecundum medicos, quia p
vnam partem alimenta trahit, per alteram purgationem di-
ſcernit, p. 1. col. 926. f
- cordis & renum quædam affinitas eſt. Motum enim irascendi
medici ponunt in corde. In renib. autē memoriā huius rei di-
cunt

Index.

- eunt iacere: in quibus & feminis causa est, unde etiam eis femoribus com munio est. p. 1. ibid.
- Cordis obduratio. In: Obduratio cordis.
- Cordis simplices motus a duplicitate custoditi, in puritate nutriti dicuntur a sinæ, p. 3. col. 19. a. b
- Cordis aditus contra prauos motus ratione munitur, p. 1. col. 242. a. Interl.
- Cordis in secreto stamus, quasi post parietem corporis, donec per linguam egredimur, p. 3. col. 17. b
- Cordis mundicia redundat in labiis, p. 3. col. 2174. a
- Cordis mundicia quomodo sit conseruanda, parte prima, col. 93. a
- Cordis foribus debet præponi fortis & vigil sensus, quem nec negligentia somnus opprimat, nec ignorantia error fallat. p. 2. col. 535. a. b
- Cordis dispositio magis apparet in facie quam in cæteris partibus corporis, eo quod ibi vigent omnes sensus, p. 3. c. 2045. c. & col. 2054. c. Vide etiam in Passiones.
- Cordis humani locus est delectatio vitæ præsentis, p. 3. c. 339. a
- In corde clamant alii, alii in corde loquuntur, parte 4. colum. 994. a. b
- Corda nostra male sana sunt, cum nullo Dei amore sauciatur, cum peregrinationis erumnam non sentiunt, & infirmanti proximo, nullo affectu compatiuntur. par. 1. columna 1660. c. f
- Corda frigida & dura prauorum, intelligenda sunt in niue & grandine, p. 3. col. 357. a. b
- Corda prauorum etiam desperatissimorum Deus intrat & cõpungit, & per quid significatur, ibid.
- Corda nostra necesse ut Dei gratia aperiamus, & deprecemur ut per singula quæ inchoamus bona, sua nos misericordia illustrare, & in amorem suum accendere dignetur, & de hoc figura, p. 1. col. 773. b. c.
- Corda prophetarum non tangebatur spiritus prophetiæ, cum erant depressa ex actu matrimoniali. Nam sacerdotes veteribus diebus quibus ministrabant ab vxoribus cõtinebant. p. 1. 1246. e
- Corda mala omnia hominum, patientia Dei male utendo, durefcunt, p. 1. col. 576. f
- Corda mollia pauperum, vallim nomine significatur, p. 3. col. 371. a. b
- Corda sine manibus non leuantur, neque manus sine cordibus, ut integritas fidei commendet nos Deo & operatio, p. 4. col. 963. b. c
- Corda quæ flamma intimi amoris semper ardent, & virtutum facta vel solent procreare, significantur per furnos, in quibus panes coquuntur, p. 2. col. 1403. a
- corda sanctorum mensæ sunt Dei, ad holocaustum quadratis lapidibus constructa, p. 4. col. 1404. b
- corda fidelium dicuntur lampades, in quibus dilectio continetur, ut in vase, p. 3. col. 1881. a. b
- corda electorum dominus ut bona operentur, inspirat & adiuuat: nulli tamen absque peccato esse donat. quod in futuro fidelibus, reueruat, p. 2. col. 1154. f
- corda latentia profunda, & corda mortalium, profundæ cogitationes, abyssi dicuntur, p. 3. col. 1485. a. b
- corda electorum assimilantur figuræ quadratæ, & quare, p. 4. c. 448. g
- corda nostra agri sunt angelorum, quisque eorum ex agro quæ colit offert primitias domino, p. 4. col. 1296. d
- cordibus malis utitur Deus bene ad id quod vult ostendere bonis, & quod factururus est bonis, parte 1. columna 541. b. c
- coram importat præsentiam vel antecessorem loci vel temporis, p. 1. col. 294. c
- coram domino, quomodo aliqua facta vel iussa fieri dicuntur in veteri Testamento quando nec ullum tabernaculum, nec arca Testamenti fuerat constituta. par. 1. col. 641. b. c & col. 639. b. c
- corban quid significat. Et nota abusionem Iudeorum per hoc in suis traditionibus, &c. parte prima, columna 555. c
- corbonam erat locus ubi ponebant oblationes sanctæ in templo pro reparatione templi & aliis necessariis, p. 5. columna 448. f
- corbonan & masach quomodo differunt. parte 2. colum. 940. f
- corinthei diuites ante susceptionem sacramenti, preparabant sibi cibaria sua, & portabant, ad ecclesiam comedentes ante quæ sederent & sumerent sacramentum, & diuites laute comdebant & bibebant, pauperes autem esuriebant, p. 6. col. 289. c
- cornu reliqua parte corporis est eminentius, simul ornamentum affert capiti, p. 4. col. 63. c
- cornu solent clangere Hebræi, in signum dati arietis, p. 1. col. 258. b. c
- Cornu est duplex moraliter loquendo, scilicet, cornu constantiæ, & cornu superbiæ, p. 6. col. 1478. e
- Item p. 2. col. 322. f
- cornu pro regno sæpe ponitur, &c. parte prima, columna 63. c
- cornu in scriptura accipitur pro motu cordis tendentis ad aliud arduum, & si careat regula rationis & legis diuinæ, dicitur cornu superbiæ. Si autem regulis mensuretur dicitur cornu magnanimitatis, vel magnificentiæ, &c. par. 2. colum. 322. f
- cornu uocatur Christus in nouo & ueteri testamento, p. 5. col. 1585. a. b
- cornua quatuor, sunt quatuor regna Iudeos affligentia successiue, scilicet, Chaldeorum, Persarum, Græcorum, & Romanorum, qui omnes fuerunt aduersarii Iudeorum secundum quatuor mundi partes. Nam sunt afflicti ab occidente & oriente, a meridie & aquilone, &c. parte 4. columna 2141. 2142.
- corona clericorum nunc vix dicitur, quæ primo signum humilitatis, sed nunc superbiæ & malignitatis, parte 4. columna 255. c
- corona bonæ vitæ in tentationibus & tribulationibus uix habetur, p. 1. col. 970. e. f
- corona arcæ non erat rotunda sed quadrata. Dicitur tamen corona, quia erat per totum circumitum arcæ, par. 1. columna 734. d
- corone tres reddendæ virginibus, doctoribus, & martyribus, significantur per labium in circumitu arcæ & coronam intrailem & coronam aureolam, &c. par. 1. columna 740. d
- coronæ dabantur antiquitus sapientibus, in signum quod debebant ab aliis honorari, & in periculis adiuuari, p. 3. col. 1620. f
- coronæ aureæ quibus licitum erat uti, & quibus non, p. 4. col. 2415. a. b
- coronæ aureæ impensæ sunt in tempo edificatio in loco patenti ad templi decorem, & offerentium memoriam. Sed unde factæ sunt. Et quare, p. 4. c. 2219. b
- coronas (ut dicit Sabbi Salomō) principales populi Israelitici sibi imposuerant in die dationis legis, &c. & tunc populus fuit Deo desponsatus per susceptionem legis, & ideo fuerunt coronati ad modum sponsæ, &c. par. 1. col. 846. f. & col. 853. c
- coronat in nobis Deus dona sua, non quæ ex nobis sunt merita, p. 6. col. 523. a. b
- Non fortes, sed agonizantes coronantur. pa. 3. columna 1101. a. b
- coronabitur non qui inchoat, sed qui consummat. p. 1. colum. 1197. b
- corporeale quo eucharistia in missæ officio locatur, nõ serico, non panno tincto, sed puro lineo confici, debet, par. 5. col. 463. c

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

- Corporalia omnia & homines per angelos sanctos administrantur & reguntur, & ideo angeli in pluribus locis sacræ scripturæ, reges terræ nominantur, p. 6. col. 1684. b
- Corpus hominis feruntur phyfici, quod quadragesimo sexto die post Cōceptionis initium, in membrorum distinctione formetur, p. 4. col. 2363. b
- Corpus Christi præsepe reueriti sunt magi. parte secunda, col. 140. c
- Corpus Christi in altari non mulierem vlnis tenere videmus sed sacerdotem, p. 2. col. 140. c
- Corpus ante peccatum mortale erat & immortale qui poterat mori & non mori. Aliud est autem non posse mori aliud posse non mori. parte prima, colum. 63. b, & 64. f. & 70. d. & 75. e. f
- Corpus protoparentis corruptum est per peccatum, & ipsa corruptio manet in corpore, robur tenens diuinæ sententiæ datæ in Adam cuius consortio anima maculatur, parte 6. col. 101. c
- Corpus ab originali sordidum, semen transfundit immundum. Sed immundum dicitur vsque ad vespertum: quia in fine seculorum Christus aqua mundauit genus humanum, par. 1. col. 1037. b. c
- Corpus accusant plerique quasi causam peccati: sed si anima est immunis, nihil nocet ei luxuria carnis. Imo si anima bene regit, statim cessat & recedit, p. 1. col. 930. f
- Corpus remanet vacuum, quasi vacuum alucis subducta anima p. 3. col. 170. d
- Corpus hominis quantuncunque speciosum & bene formatum, tamen fallax est ad salutem corporalem vel spiritualem: & comparatur equo, p. 3. col. 655. a
- Corpus mortuum, foetor, vermis & horror habent quandam consequentiam, sicut personæ propter quæ adinuicem, p. 3. col. 144. f
- Corpus humanum stercus appellatur, forte ad comparationem cælestium corporum, p. 1. col. 934. f
- Corpus humanum operibus & libertate soluitur, sed erumnis & paupertate ad semetipsum colligitur. parte 2. col. 1287. a
- Corpus totum pedum manuumque & capitis nomine significatur, p. 5. col. 1282
- Corpus mulieris grossius est in partibus inferioribus, de communis cursu, & subtilius & gracilius in superioribus, & quare. Contrarium autem est in masculo, p. 1. col. 86. f
- Corpus humanum dicitur ciuitas, in qua viri, membra scilicet: quam rex, fomes scilicet, obsidet, & vir sapiens & pauper, scilicet synderesis, liberat eam, p. 3. col. 1801. b
- Corpus humanum dicitur laguncula, & quare, parte 4. colum. 731. a
- Corpus nostrum dicitur vas fictile, & quare. par. 1. colum. 1283. b. c
- Corpus humanum est nauis, in qua anima est sicut nauis in nauis, quæ fluctibus passionum iræ & concupiscentiæ (quæ sunt in organis corporalibus) frequenter impellitur, & aliquando periclitatur, p. 5. col. 1106. f
- Corpus humanum pauimento comparatur. parte 3. col. 1354. f
- Corpus dicitur carcer, non utique secundum id quod Deus hominum fecit sed corruptio eius ex peccato, parte 3. columna 1539. b
- Corpus nostrum est iumentum: adiumentum enim & ad ministerium animæ datum est. Interiori homini dicitur: Qui ascendit super inmentum, id est corpus suum, & superior factus est corporalibus desideriis, & motus corporis moderatur freno rationis, ut benedicat dominum. par. 2. col. 182. d
- Corpus languescit, quando oratio cum fletu & ieiunio & diuturne fit, p. 2. col. 1342. f
- Corpus quando abstinentia humiliatur, tunc equus subneruatur, p. 2. col. 84. f
- corpus incassum per poenitentiam arretitur, si inordinatis motibus mens viciis dissipatur. p. 6. col. 556. f
- corpus resurgens habet incorruptibilitatem per dotem impassibilitatis, p. 6. col. 344. d
- corpus extinctum cum reuiuiscit, quatuor sibi præstabitur, seminatū in corruptione, surget in corruptione, seminatū in infirmitate surget in virtute, &c. parte prima, columna 1285. a
- corpus Christi vitulus tener & saginatus dicitur, parte 1. col. 232. d
- corpus animale de limo formatum, cum habeat homo, & non spirituale, quomodo reformamur per Christum ad hoc quod in Adam non habuimus, scilicet, ad immortalitatem quam non perdidit, si corpus animale habuit. parte 1. col. 157. f. & col. 30. e. f
- corpus Christi diuinitati unitum, formatum de beatæ virginis purissimo sanguine, intra viscera virginis latuit nouem mensibus. p. 5. col. 683. c
- corpus Christi erat instrumentum diuinitati cōiunctum, p. 5. col. 1601. a
- corpus Christus separatim a sanguine cōsecratur, quia in sua passione sanguis fuit separatus a corpore: & consecratio illa quædam passionis dominicæ rememoratio, p. 5. col. 972. f
- corpus Christi intinctum non datur fidelibus. & quare, parte 5. col. 1282. f
- corpus Christi cum fideles populi plena fide pro salute humani generis in ara crucis immolatum credunt & confitentur, offerunt in holocaustum vitulum de armento. pa. 1. columna 1576. d
- corpus Christi in passione clavis & flagellis laceratum, per leonem a Samsonem in via interfectum, fuit figuratum, p. 2. col. 248. f
- corpus Christi fuit corruptum, accipiendo corruptionem per mortem, & sic fuit ibi corruptio, quia corpus Christi fuit vero mortuum, sed non fuit corruptum per incinerationem vel putrefactionem, quia ab hoc fuit præseruatum per suæ resurrectionis accelerationem, p. 6. 1001. c
- Item p. 3. col. 534. e
- corpus mobile quomodo & quibus considerationibus est subiectum naturali philosophiæ absolute consideratum, & quomodo in partialibus libris quando per speciales rationes est contrarium p. 2. col. 1275. a
- Item p. 6. col. 163. b
- corporis & sanguinis Christi hostia in die parasceues non offertur, & quare, p. 4. col. 958. e
- corporis duas summitates non esse velandas, Plato dicit, pa. 5. col. 191. a
- corporis corruptio non fuit peccati causa sed pœna, non fecit peccatricem animam, sed peccatrix anima eam carnem corrumpit. p. 1. col. 157. d
- corporis incompositio indicat qualitatem mentis, p. 6. colum. 29. a
- corpori præstant robur sanguis & adeps, p. 2. col. 520. d
- corpore grauamur, huius causa est eius corruptio, & si habet anima incitamenta viciorum ex eo, non tu omnia mala ex eo, col. 390. f
- corpora cælestia licet sint inanimata, tamen dicuntur laudare Deum in quantum ex sua pulchritudine & virtute ducunt homines in cognitionem & laudem ipsius Dei. pa. 3. columna 1581. c
- corpora cælestia licet sunt incorruptibilia, nec habent contrarietatem, tamen est ibi quædam oppositio, & cōuenientia. Cōueniunt enim in quantum sunt omnia spherica. Et est ibi quædam oppositio in quantum mouentur ab oriente in occidentem, tem motu diurno, & e conuerso ab occidente in orientem, motu proprio, p. 3. col. 2189. c
- corpora cælestia esse animata crediderunt gentiles, & non solum esse animata, sed habere aliquid diuinitatis. & sic ex libero arbitrio influere in ista interiora ad causandum effectus per peccatos

Index.

ros, vel aduersos hominibus: & ideo statuerunt eum placare
acrificiis & oblationibus. Sed istud est falsum, &c. p. 4. col.
654. b. & 667. a. b. & 668. d. e

Corpora cœlestia sint agentia de necessitate, habent tamē vir-
tutē immutandi elementa, & composita ex eis ad diuersas
qualitates, ex quib. disponuntur humana corpora ad varia
infirmittates, p. 4. col. 659. c. & 660. e

Corpora cœlestia subiecta sunt angelis siue intelligentiis mo-
uentib. ca. p. 2. col. 327. c

Corpora cœlestia facta sunt quodammodo propter hominem
p. 1. col. 9. c

Corpora cœlestia & quatuor elementa a principio creationis
fuisse simul producta sub formis suis substantialibus ab inui-
cē distinctis tradunt Hebræi & plures doctores catholici. p.
6. co. 1367. c

Corpora cœlestia. Vide in Cœlestia corpora.

Corpora inferiora quæ reguntur per superiora, subiecta sunt
eis in duobus, scilicet in situ & motu, &c. par. 6. colu.
954. c

Corpora cœlestia vt Hebræi dicunt, sunt de igne & aqua, ita
corpus cœli sit de aqua, stellæ de igne, &c. Sed improba-
tur, p. 3. col. 251. c

Corpora ætherea & ærea demonum, appellat allegoricus in-
terpres forcas & carenas ligneas, nostra verò corpora gros-
siora ferreas, & alia de lyramenta scribit, p. 4. col. 769. c. & c.
774. d

Corpora cœlestia quæ sunt incorruptibilia, quib. formis fuerūt
distincta, & etiam elementa, quibus dieb. distincta sunt. p.
1. col. 11. b. & 16. e

Corpora cœlestia sunt incorruptibilia, inferiora sunt incorru-
ptibilia. p. 1. col. 10. f

Corpora sanctorum quæ modo sunt corruptibilia, grossa, pō-
derosa & obscura, resurgent immortalia, subtilia, agilia, &
clara, p. 6. co. 1668. f

Corpora damnatorum non incinerabuntur, sed semper viuēt
vt semper crucientur, p. 4. col. 2204. f

Corpora eadem numero resurgent, differenter tamen scdm
qualitates quia virtute Dei fiet quod caro morientis & re-
surgentis erit eadem identitate naturæ, sed alterius gloriæ.
p. 6. col. 342. f

Corpora iustorum immortalia, possunt intelligi per cymbala,
psalteria, cytaras, &c. p. 2. col. 1399. a. b

Corpora mixta non erunt post iudicium nisi corpora huma-
na, & quare, p. 3. col. 2173. b

Corpora mortuorum in generali resurrectione erunt incor-
ruptibilia, quia cessabit generatio & corruptio in elementis
& motus cœli, qui est causa generationis & corruptioni, p. 4.
2168. f

Corpora in Christi resurrectione surrexerunt, non tunc quan-
do monumenta aperta sunt, scilicet hora mortis Christi, sed
postea quando ipse surrexit, tanquam testes suæ resurrectio-
nis, p. 5. col. 461. c

Corpora duorum hominum in paradiso nuda erant, nec eru-
bescebant, nihil enim putabant velandum, quia nihil sense-
rāt refrenandum, p. 1. co. 82. e. f

Corporum humanorū futura incorruptibilitas per quid in le-
ge fuit figurata, p. 1. c. 1459. a

Correctio duplex est, vna fraterna, alia punitionis, & quomo-
do quando, qualiter & quare utraque fieri debeat, p. 6. col.
29. c

Correctio duplex, vna est ad peccantis punitionem propter
conseruationem iusticiæ, alia est ad peccantis emendatio-
nem, & hæc est actus charitatis. erondar. 5. colu.
305. b. c

Correctio nullę esset, si non minaretur. Si v on blandire-
tur, nulla esset exhortatio. p. 3. co. 1559. a

Correctio fraternalis tunc locum habet, quando peccata sunt se-
creta. Et huius ratio duplex assignatur. par. 5. colu.
245. c

Item p. 6. col. 24. c

Correctio fraternalis peccatoris obstinati vel in passione positi
est pro tunc differenda, quia tunc non melioratur, sed tunc
deterioratur, multitudo autem melioratur per asperam in-
crepationem & punitionem passionati & obstinati qua ter-
rentur alii, p. 3. col. 218. f

Correctionis charitatiuæ vinū & oleum multum deficiunt in
plurib. ecclesiæ pīglatis, p. 4. col. 1409. c

correctionem non meretur qui non discendi sed tentandi ani-
mo interrogat, p. 4. col. 1173. a

A correctione derisuris aliquotiens tibi cessandum est, nō tuæ
timiditatis, sed dilectionis eius gratia, ne tractus ad odium,
inde fiat peior, p. 3. col. 1641. a. b

correctione sua si aliquis percipiat fratrem magis peiorari quā
meliorari, debet cessare a tali correctione, &c. parte 3. colu.
2018. t

Item p. 2. col. 484. d

Item p. 1. col. 1667. c. 1668. f

A correctione subditorum in passione positorum donec tran-
seat passio exemplum cessandi habent superiores, nisi peri-
culum in mora probabiliter timeatur. parte prima, col.
532. f

correctiones debitæ possunt intelligi per apothecas olci & vi-
ni, & quare, p. 2. col. 1121. a

corrigēs aliena, prius videat ne ira superetur, &c. parte 3. colu.
335. a

corrigere negligentes crimina an eandem penam incurrant si-
cut facientes, p. 1. col. 1083. c. & col. 1807. a. 1088. d

corrigere delinquentium culpas qui vult in ecclesia eum tan-
tæ qualitate exequatur, ut in nullius resideat furore, & nec
eis quos per cognationem cornis diligit, parcat. parte 1. co.
834. d. e

corrigere delinquentes, qui nolunt, sed consentiunt, significā-
tur per lepram in veste lanca, &c. p. 1. col. 1025. a

corrigere uolens alios debet mundus esse. Quomodo enim vi-
det maculam in alio oculo quē puluis grauatur? p. 2. col. 93.
c. & col. 1087. c & col. 1088. d

corrigi, qui diuisi poterant, iniquitatem suarum pertinacia vni-
ti perdurant, & tenentes se separari nequeunt, &c. p. 3. colu.
39. c

corrigendi desiderio melius est palam corrigere, quam studio
peccandi similiter clam diligere, &c. parte tertia. colu.
1719. a

correctionis fraternæ ordo uel debitus processus. par. 5. colu.
305. c

Item p. 6. col. 122. a

corruptus ex indiscreta correctione corripientis plerumque
nouum peccatum incurrit. Et hoc potest contingere dupli-
citer. Vno modo ex parte corripienti. Alio modo ex parte
corripientis, p. 1. col. 1667. c

corripere volens fratrem medicum corporaliter curantem at-
tendat, p. 5. col. 301. c

Item p. 5. col. 1440. d. & col. 526. c

corripere volens alium, sicut & ante correctionem, ita est post
seipsum humiliter inuestigare debet, ne idem uel aliud simi-
le in eo sit, p. 5. col. 1155. a

Item p. 3. col. 1681. b

corripere qui satagit proximum pia intentione, & tamen ad
correctionem indiscretam prorūpit, & sermonem duriorē
facit cum contumelia, ille odium excitat & proximum oc-
cidit, p. 1. col. 1668. f

corripere debemus amicos delinquentes cum omni potentia,
& quare, p. 3. col. 2063. a. b

corripere volens inferiorē superiorem ex charitate, debet hoc
facere cum humilitate & reuerentia. parte quinta, col.
77. c

corripientis aliquei asperere, & inter aspera dulcedinis quiddā
admiscens, habet mei non in lingua, sed sub lingua, p. 3. co.
1851. a. b

corripientis non ex amoris affectu, contristat correptum. Insul-
tat enim qui non condolet fratri, p. 6. col. 368. d

Glossæ Ordin. & Nicolaide Lyra.

Corripientis vita si vel falso inquinetur, solatio est facinori,
p.3.co.141.a
Corripiendus si non corripitur, sed praua dissimulatione ne-
gligitur, tunc malum pro malo redditur. parte sexta, col.
661.a.b
Corripiendus quomodo quis sit publice. parte prima, colu.
1070.f
Corruptio dicit separationem animæ à corpore vel putrefa-
ctionem, p.3.col.106.f
Item p.6.col.1001.c
Corruptibile & incorruptibile differunt genere, quod est ve-
rum quando corruptio & incorruptio ad idem principium
reducuntur, p.6.col.348.f
Cortinæ unde dicuntur. parte prima, columna
748.e
Cortinas cur inuicem sibi coniungi fuerit imperatum, p.1.co.
149.a
Corus ventus ubi flat. par. sexta, colum.
1243.c
Coruus nō quærit cibum septem diebus pullis, donec videat
eos nigrescere, & suos esse cognoscat ex nigredine, & p.3.c.
364.f. & col.1574.d
Coruus emissus per Noë & non reuersus, vtrum mortuus fue-
rit, an aliquo modo viuere potuerit. parte 1. colum.
160.f
Coruus emissus de arca quare non reuersus sit: assignant ali-
qui Hebræi causam, quod coruus habebat Noë suspectum
de foemella sua, &c. Ecce cæcitas magna Iudæorū, &c. p.1.
161.a
Cosdroe rex Persarum cū suis multas prouincias & ipsam Ie-
rosolymam inuaserunt, destruentes Ecclesias, sanctaq; loca
prophæantes: & inter ornamenta sacra quæ abstulerunt,
dominicę crucis exportauerunt. parte sexta, columna
1571.c
Costa & latus vno vocabulo significantur in Hebræo, & est e-
quiucum. Et ubi translatio nostra habet. Tulit vnam de
costis eius, dicunt quod debuit dicere. Tulit vnum de lateri-
bus eius, p.1.col.36.f
Costa Adæ quam sumpsit dominus de latere Adæ, vtrum fuit
de integritate ipsius Adæ, aut superflua & monstruosa, p.1.
col.80.f
Coturnix & ortogometra, an & quomodo differant. p.1.col.
641.c
Coturnix quę apparuit in castris filiorum Israel, est auis pin-
guis & sapida, p.1.co.640.f
Crassitudo circa cor aggregata extinguit vitam corporis siue
corporalem, p.5.col.238.f
Crassitudo in malo ponitur secundum sensum moralem, p.1.
col.1357.c
Crastinum accipitur pro futuro die. parte secunda, col.
137.f
Item p.5.col.144.e
Craticula super carbones ardentes & accensos ponitur, p.1.
col.921.a
Creatio aliquando dicitur innouatio. parte 4. columna
521.c
Creatio soli Deo competit, qui est virtutis infinitæ, quæ ad
creationem requiritur. parte tertia, colum.
1201.c
Creatio est quędam noua in Christo. parte quarta, colu.
374.e
Creatio a Mose tradita quid nobis contulerit, parte 1. colum.
5.a
creatio cur a Mose post secula nobis tradita, parte prima, col.
5.a.b
creatio soli & terrę omnipotentiam & eternitatem Dei infi-
nuat. p.1.col.3.c
creationem cæli & terrę, quod tota Trinitas sit operata, ostē-
ditur. p.1.co.5.a
creator habet apud se posse de omnib. facere aliud, quā corū

naturalis ratio habet, &c. parte prima, columna
79.c
creatoris bonitatem intellige, si voluntati eius obtemperes:
si legem eius sequaris, elementatibi contra naturam serui-
re compellit, &c. parte prima, columna
614.d
creatoris virtus, causa subsistēdi est omni creaturæ, par. 1. col.
55.a
creatoris nouem sunt opera, de quibus laudemus operantem
de operibus, si in magnitudine deficimus, &c. parte tertia,
col.1558.e
creatura antequam crearetur, non erat aliud quam creatrix ef-
fentia, quæ est per essentiam vita. parte 3. colum.
678.c
creatura omnis quantumcunque lucida, comparata ad Deū
dicitur tenebra: & eodē modo humana innocentia ad Deū
comparata & eius puritate, dicitur immundicia, par. 3. col.
131.c
creatura intellectualis, sola potest attingere ad cognoscendum
Deum, quia ad Dei imaginem facta est, parte quinta, colu.
1012.c
Item p.5.col.611.c
creatura omnis nō voce sed opere laudat Deum, quia ex crea-
turis intelligitur creator, &c. parte 4. colu.
1540.d
creatura omnis sentit imperium creatoris, sed differenter, p.5.
col.528.
creatura dicitur quidquid modo in nobis dolet, dum carnem
mortificamus, &c. parte sexta, columna
108.f.d
creatura triplex, quędam corporalis, quędam animalis, quę-
dam spiritualis, Ibid. 109.a
creatura corporalis tota facta est propter hominem. Nam ele-
mēta sunt propter mixta, & mixta inanimata propter mix-
ta animata, & imperfecta propter perfecta. Animalia vero
propter hominē. Corpora cęlestia etiam facta sunt quodā
modo propter hominem, &c. par. 1. col.3.a. & col.18.f. & c.
30.f
creatura non potest carere gubernatore. parte 4. colum.
870.f
creatura omnis corporalis à Deo bona creata est & ad bonum
hominis ordinata. Quod autem Deus ipsa vitur ad punitio-
malorum, hoc est ex consequenti, &c. parte tertia, colum.
2207.c
creatura omnis, nomine mūdi intelligit, quę ducit in cognitio-
nem creatoris, p.5.col.1027.c
creatura omnis ordinatur ad Deum, sicut exercitus ad ducē, p.
6.co.282.f
creaturę intellectuales laudant Deum proprie quia, sunt capa-
ces ipsius per amorem, & cognitionem: & alię sunt creatu-
rę quę laudant Deum metaphorice, in quantum in eis & ea-
rū pprietatib. relucet sapientia, &c. quę sunt materia diui-
næ laudis, p.3.c.1581.1582.
creaturę irracionales & insensibiles non laudant Deū proprie.
tamen laudant Deum in quantum sunt materia diuinę lau-
dis intelligibilibus creaturis, & cetera. parte tertia, columna
1582.f
creaturę non possunt ad plenum comprehendere ab homine, vt
de folio arboris non possunt ad plenum inuestigare oēs pro-
prietates, &c. parte 3. colum.143.c. & colum.1158.f. & col.
2511.c
creaturę omnes spirituales & corporales sunt a Deo sicut ab
efficiente, p.5. columna 1026.c
creaturę rationales in quatuor locis versantur, parte 4. colum.
1072.e
creaturę omni sicut in principio benedixit Deus, sic in fine ma-
ledixit his qui terreni sunt, p.4. colum.229.b.c
creaturę dicuntur esse in circumitu Dei, nō quia includatur in
eis, sed quia intimior est omni creaturę quam ipsa sibi, p.3.
col.1122.f

crea-

Index.

Creaturæ sunt vestigia Dei ex quarum conditionibus inuesti-
 gantur conditiones creatoris, &c. p. 3. co. 143. c
 Creaturæ omnes Deum adorant adoratione proprie dicta,
 vel large sumpta. Hebræi autem quidam qui credunt Deū
 esse corporeū, adorāt Deū in loco determinato, s. in Occi-
 dente, & dicunt ibidem esse stellas, & Deum illuc adoran-
 tes, &c. p. 2. c. 1383. c
 Creaturæ prius erant in verbo per ideam vel in voluntate ver-
 bi p. 5. c. 1025
 Creaturæ omnes præexistūt in filio exemplariter ab æterno,
 quia nulla nouitas est in ipso Deo. p. 6. c. 621. f
 Creaturæ omnes viuunt in Deo quoniam per modum intel-
 ligibilem sunt in eo ideo scriptum est, Quod factum est in
 ipso vita erat, p. 3. co. 2189. b
 Creaturæ omnes mediæ nomine cæli & terræ intelliguntur,
 tā intellectuales sicut angeli, quam homines quibus conue-
 nit proprie Deū laudare, quā etiam intellectu carentes, pro
 eo quia in eis est materia Deum laudandi. parte 3. colum.
 1492. f
 Creaturæ per quem modum procedunt a verbo, p. 5. c. 1025. c
 Creaturæ producuntur a Deo sicut artificata per artificem.
 p. 5. col. 1026. b
 Item p. 6. c. 621. f
 Creaturæ sunt in verbo per modum vitæ intellectiue. Itē præ-
 existunt in voluntate verbi p. 5. c. 1025. d
 Creaturarum vniuersitas est ad decorem ipsi Deo, & quare, p.
 3. c. 381. b. c
 Creaturas producere Deum de necessitate, error est quorun-
 dam, & improbat, Ibidem.
 Creo cælos novos & terram nouam, quomodo intelligatur,
 p. 4. c. 521. c
 Creauit Deus mūdum in trib. proprietatibus, dicit quædam
 glossa Hebraica, & ex illo arguitur pluralitas personarū in
 diuinis cum vnitatem deitatis, contra Iudæos, &c. p. 6. col.
 1769. a. b
 Creauit Deus omnia simul, sed aliter hæc in verbo Dei, ali-
 ter in elementis mundi, aliter in rebus, aliter in seminibus,
 p. 1. c. 601. f
 Creauit Deus neminem vt perderet, &c. parte 4. columna
 454. c
 Creare propriam est Dei non ab alio creari, p. quarta, colum.
 661. b
 Creare vtrum sit proprium alicui diuinæ personæ, & nō com-
 mune toti trinitati, p. 1. c. 40. f
 Creasse cum dicitur cælum & terram Deus, intelliguntur o-
 mnia cælestia & terrena esse a Deo creata sic quod per cælū
 intelligitur non empyreum tantum vel syderum, sed simul
 omnia cælestia, & per terram tota substantia generabilium
 & corruptibilium, p. 1. 38. e
 Creatæ fuerunt septē res a Deo ante mūdū, vt dicunt aliqui
 Iudæi, s. lex poenitentia, gehenna, domus sanctuarii domus
 gloriæ, hortus voluptatis, & nomen Messia. Quæ dicta tan-
 quam triuola, & omnino absurda refutantur. p. 6. columna
 170. d. e. f
 Creatæ omnia perinde ac opera Dei Deo seruiūt & subiecta
 sunt, sed sua pessima electione & studiorum prauitate alie-
 nantur a Deo tanquam si non essent creaturæ ei subiectæ,
 p. 1. c. 1654. b
 Creatæ omnia circumiui animo, & dicunt, Deus me fecit, &
 in his tanta inuenitur laus Dei, quæ verbis non potest dici,
 p. 3. c. 612. e
 Creatæ cūctæ si sūt valde bona, quomodo dicit Salomō quod
 omnia sint vanitas, & vanitas vanitatum, &c. p. 3. columna
 1750. 1751. a
 Creatæ esse omnia simul, dupliciter intelligitur. parte 3. colum.
 1057. c
 Credit non perfecte qui quod credit nō loquitur, p. 3. colum.
 1321. c
 Credit qui sic viuunt quomodo Christus præcepit. par. sexta. co-

lumna 1410. f
 Credere quid est, &c. p. 6. co. 374. d. e. f
 Credere & confiteri ore est necessarium, &c. p. quinta, colum.
 1346. c
 Credere Deo, credere Deum, credere in Deum differunt, p.
 6. c. 55. b. & c. 1287. c
 Item p. 3. c. 1007. c
 Credere esse Christum, & credere in Christum differunt, p. 6.
 c. 511. c
 Credere nō potest nisi volens. cætera potest nolens. p. 6. col.
 135. b
 Credere ex nobis non est, sicut cogitare bonum ex nobis nō
 est, p. 6. co. 374. d
 Credere quid opus est iniquis quod mihi non ostenditur. Ma-
 nifesta aliquod verbum quo videam omnium principium.
 Id. n. est ad quod maxime & primitus inardesco. Cui respō-
 detur. Pulchrum est quod desideras & amari dignum, sed
 prius nubit Lia quam Rachel, &c. parte prima, colum.
 333. b
 Credere duo, ista, s. Dei vnitatem & eius remunerationem æ-
 ternam fuit necessarium ad salutem semper apud gentiles,
 p. 6. c. 922. f
 Vide etiam in gentiles incarnationis mysterium, &c.
 credere sanctam ecclesiam, remissionē peccatorū, & carnis re-
 surrectionem nos confitemur in symbolo apostolorum, qđ
 postea vniuersalis synodus plenius expressit, &c. par. 1. col.
 776. e
 Credere ministerium incarnationis intelligitur dupliciter, ex-
 plicite & implicite. Et de istis duobus modis tenebantur an-
 tiqui vel altero istorum credere, etiam nūc tenentur Chri-
 stiani, p. 6. c. 922. f
 Credentes sunt in ecclesia quidā & aquiescentes diuinis præce-
 ptis erga seruos Dei officiosi & religiosi, vel ad ornatū eccle-
 siæ vel ministerium satis prompti; sed in cōuersatione pro-
 pria obsceni, & viciis inuoluti, nihil adhibent emendatio-
 nis morum vel inuolutionis, & significantur per Gabaoni-
 tas, p. 2. c. 65. c. & c. 68. f
 Credentes alii sunt sapientes & literati, qui homines dicūtur,
 Alii vero simplices, qui iumenta nominantur, p. 4. columna
 2195. c
 Credentes primi Christo, significantur per diluculum. p. 3. c.
 353. c
 Credentium paucitas exeuntū spiritualiter de Aegypto per
 virtutem significatur per paucos exeuntes, de Aegypto in-
 gradientes in terram promissionis, &c. par. 1. colum.
 1258. f
 Credentium pars per asinam cui Balaam sedebat potest intel-
 ligi, quæ pro stulticia vel innocentia animalib. comparatur
 &c. p. 1. c. 1337. b
 Credentium quatuor genera ponuntur. Et intelliguntur per
 quatuor, s. domum Aaron, domum Leui, & domum Israel
 per timentes dominum, &c. parte 4. columna
 1129. a
 Credentium perfecte sed adhuc timentium carnalium cogita-
 tionum vel actionum vel infidelium impetum, per Nicode-
 mum figurantur, p. 5. c. 1067. a
 Credentibus hominibus vitam tamen discordem a fide viuē-
 tib. gratius aliquando Deus impertit, &c. parte 1. columna
 1332. b
 Credituros euitauit Christ⁹, & nō credituris prædicauit. Sed
 cur? Ipse scit cuius viæ sunt misericordia & ueritas, p. 5. co.
 211. b
 Credenda aliqua, an fuerint præcepta in ueteri lege, uel an so-
 lum fuerit lex factorum, &c. parte 6. colum. 495. c
 496. f
 Credendorum aliquæ sunt talia, quæ nisi intelligamus non cre-
 dimus. Aliqua nisi credamus non intelligimus, &c. p. 3. col.
 1372. f
 Credulitas Abrahæ in filij immolatione fuit qđ Deus posset fi-
 lium

Glossæ Ordin. & Nicolaide Lyra.

- lium suum reficere, ut in eo Deus compleret suum promissum. p. 1. c. 266. c
- Crudelitas** nostra ut rostrata lingua infirma est nisi innixa ad iutorio Dei, p. 5. c. 576. d
- Crepare** de Græco in Latinum ductum verbum est a suspensione, p. 1. c. 1301. a
- Crimen** quid est. p. 6. c. 696. d. e
- crimen** pessimum quo accusabar Ioseph fratres suos quod, & quale erat, p. 1. col. 378. e
- Heu** quam difficile est crimen non proderet vultu, p. 4. columna 1140. d
- criminis** se peccati alieni detectio vel revelatio indebita duo decim modis fit, p. 1. c. 1062. f
- criminibus** alienis, affectu misericordie qui non vult condolare, sed iudicantis mavult tenere censuram, ostendit, se non dum vitiorum scicibus eliquatum, &c. par. 3. columna 1695. a
- crines** siue comam capitis superflue ornare, & cincinnos in honorem demonis nutrire prohibemus, &c. parte 1. columna 1071. c
- crocus** est aurei coloris, & significat diuina sapientia imbutos p. 3. c. 1852. e
- cruciabuntur** mali in poena, ideo quia in tempore sibi dato ad penitentiam peccare non desinunt, &c. par. 3. colum. 2175. a. b. c
- cruciatu** grauis in inferno, ubi tormenta a suis qualitatibus discordant, sicut viuentes a voluntate Dei discrepabant, p. 3. c. 149. d
- cruciatum** materia, erit recordatio præteritarum delictorum in consummatione mundi. p. 4. c. 231. a
- cruciatum** quæ hominibus a Deo infliguntur decet intelligere a nobis ipsis initia & causas earum vexationum fuisse. p. 1. col. 563. c. & 564. d
- crucifixio** quomodo fiebat antiquitus, &c. par. 3. colum. 577. c
- crucifixio** Christi dicitur exaltatio, & quare. part. 5. columna 1073. c
- crucifixio** Christi fuit ineptissima ex conditione loci, & ex modo mortis, p. 5. c. 1327. b
- crucifixus** si non fuisset Christus, sacrificium corporis eius non comederemus: quod modo in memoriam passionis eius facimus. p. 1. c. 919. b. c
- crucifixum** si quis fide attendit, pro similitudine carnis peccati in æneo serpente præsignatum, omni demonum & malorum hominum calumnie tanquam colubrorum venena vincuntur, p. 3. c. 1391. a. b
- crudelitas** & cupiditas impediunt iudicem iuste ferre sententiam, p. 3. col. 1001. a. b. c
- crudelitatem** habet diabolus tanquam filiam spirituales, sicut per oppositum, misericordia celestis regis est spiritualis filia, p. 4. c. 2429. c
- crudelas** esse sanctos dicunt quidam, cum nulli hostium parere leguntur, nec intelligunt in his verbis obumbrata mysteria, p. 2. c. 413. a
- crux** Christi finita est in poena & manet in gloria. A locis. n. suppliciorum transit ad trones imperatorum, p. 1. colum. 686. e
- crux** in fronte credentium (ubi sedes est veredudie) figitur, & quare. p. 5. col. 258. d
- Item p. 6. col. 135. a. & 521. c
- crux** tollitur, vel per abstinentiam, vel per compassionem, p. 5. c. 184. d
- Item p. 6. c. 545. e
- crux** duobus modis baiulatur. p. 5. c. 400. d
- crux** sancta dicitur malogranatum, &c. parte 3. columna 1876. e. f
- crux** in qua vitis vera calcari & exprimi dignata, est significatur per Geth, quod interpretatur torcular, parte 2. colum. 550. f
- crux** Christi dicitur muscipula principis huius seculi, Et quare p. 6. c. 818. d. e
- crux** Christi significatur per uirgam Moyli, per quam mundus vincitur, & diabolus superatur, &c. parte 1. columna 553. c
- crux** Christi fuit nobis lignum vitæ, &c. parte 4. columna 523. a
- crux** dicitur principatus dignitas, &c. parte 4. columna 121. a
- crux** christi figuratur per hoc quod virga, petra percutitur. Ligno. n. accedente ad petram gratia manauit, & quod bis percutitur euidentius significat crucem, &c. par. 1. col. 1307. c
- crux** Christi gemina ratione constitit, quia uisibiliter Dei filius in carne crucifixus est, inuisibiliter vero diabolus cum principibus suis, p. 2. c. 61. b. c
- crux** Christi per quam mundus, & princeps mundi superatur i. diabolus cum principibus & potestatibus, significatur per uirgam Moyli, qua Pharaon superatur, &c. par. 1. columna 543. a
- crux** quodammodo inter impassibilem diuinitatem & humanitatem media est (quæ igne passionis est affata) sicut sartago inter ignem & cibum: p. 1. c. 921. a. b
- crux** Christi in tau signatur, qualiter & quare. parte 4. colum. 948. d
- crux** super omnia fortis, omnem creaturam crucifixo subiecit & carnem eius quæ ante passionem esui videbatur non apta, post aptam fecit. Et comparatur sartigini, &c. par. 1. col. 921. a
- crux** Christi fugat demones, sicut cithara furorem Saul. p. 2. c. 417. c
- crux** domini, infidelibus scopulus, fidelibus portus. p. 4. col. 993. a
- Crucis** duo genera sunt. Vnum corporale, Aliud spirituale, vnum est a potu & epulis temperare appetitum. &c. alterum est preciosius atque sublimius, motus animi regere, & perturbationes illius modestie tranquillitate placare, iræ ac superbie impetus quasi feram bestiam refrenare, &c. p. 5. c. 184. d
- crucis** venerandæ ex quo signum est erectum in vnum Christi Ecclesiam nemo non videt, &c. par. 4. colum. 146. d
- crucis** sanctissimæ vis consecratur, &c. parte 4. columna 121. a
- crucis** sanctæ historia, de eius ablatione de Ierusalem, & populi captiuatione per Cosdroe regem Persarum signatur per ablationem arcæ per Philistæos, &c. par. 2. columna 343. a. b.
- Crucis** sanctæ reportatio quæ Heraclius imperator fecit, per quid significetur, &c. p. 2. c. 351. c
- crucis** signum mirabiliter radians apparebit in iudicio nouissimo, p. 4. c. 534. f
- crucis** arbor dicitur nauicula, p. 5. c. 811. c
- crucis** signum exprimitur ligni nomine & lignorum numero quod nobis panis vitæ æternæ est preparatus, Et signatur per ligna quibus Sareptana cibos parauit, p. 2. colum. Et Interl. 813. a
- crucis** sanctæ moralem figuram describit Paulus, p. 5. colum. 458. d
- crucis** sanctæ lignum designatur in tredecis cubitis arcæ Noe p. 1. c. 143. c.
- crucis** mysterium ostenditur in his verbis apostoli, quæ sit latitudo, &c. p. 6. col. 544. f
- crucis** signum faciebat proprie sacerdos per manus suas & offerentis primitias in ventilatione primitiarum, p. 1. c. 970. f & co. 1622. f
- crucis** sub vitga transeunt, quibus fides & amicitia Dei donata ut rempererentur, & amici Dei inueniantur, p. 1. colum. 1154. f

crucis

Index.

crucis dominicæ duplex est ratio. Vna qua Christus reliquit nobis exemplum. Altera in qua crux illa tropheum fuit diaboli, in quo crucifixus est & triumphatus, p. 2. c. 61. b. c.

crucis in passione lapidea corda mollia sunt, mollia & fluxa solidata, sicut in sartagine mollia durescunt, dura mollescunt, Ibidem.

crucis de mysterio cum veneratione disputare, est de sartagine sacrificium offerre. Ibidem.

crucis opus & effectus peccatorum nostrorum perfecta remissio est, p. 1. c. 937. a.

crucis sanctæ auxilio, quinque sensus nos variis vitiis captiuantes superamus, & contra spirituales nequitias belligeramus: Et de hoc figura, p. 1. c. 203. a.

De crucis christi apicibus. conferuntur cornua iustis: in his vitilamus & destruimus demones animæ nostræ insidiantes. p. 2. c. 321. c. Interl.

crucis lignum cum in nobis fideliter fixum viderint, cadet super demones timor & tremor, p. 1. c. 623. c.

crucis impressione dum decoramur, & vexillum triumphi dum in fronte portamus, splendor Dei super nos est, p. 3. columna 1141. c.

crucem baiulamus, non ut trabem super humeros apponamus, sed ut semper Christi mortem præ oculis habeamus, p. 5. c. 901. c.

crucem domini qui sponte portant per dominum, qui inuiti per Symonem de Cyrenis (quæ est in Libya) significantur, p. 5. c. 455. c.

crucem Christi significat denarii numeri figura, p. 1. columna 235. e. f.

Per crucem Christi non solum idololatria, sed & omnis carnis affectus, vel concupiscentia perimitur, parte prima, columna 1374. c.

crucem significat arbor morus, parte quinta, columna 926. e. 927. a.

crucem portauit Christus dum duceretur ad patibulum, in qua meruit principatum, p. 4. c. 121. a.

chrysellus quomodo & unde fiat, p. 1. c. 211. a.

Item p. 3. c. 1579. b. & c. 2194. c.

Item p. 4. c. 1080. f.

cubicula vcat Isaias sedes & mansiones quæ singulis promeritorum ratione tributa sunt, p. 4. c. 247. a.

cubicula ingredimur, cum secreta mentis nostræ intramus, p. 4. c. 248. d.

cubile dicitur delectatio carnis, in qua captiua versatur ratio ut fera in cubili, vel cubilia sunt cogitationes ferocium peccatorum, p. 3. c. 459. b.

cubile est cor hominis, & qualiter in eo est quiescendum, & quod impediunt eius quietem, p. 3. c. 459. b.

cubitus quantam mensuram capiat, & c. par. secunda, columna 422. f.

Item p. 1. columna 1443. e. & columna 1445. d. & columna 1477. c.

cubiti qui describuntur in fabricatione arcæ quales fuerunt, an geometrici vel vsuales, & quid quisque cubitus contineat, p. 3. c. 143. c. & c. 731. b. c.

cubiti quinque faciunt septem pedes & dimidium secundum vnam opinionem, vel secundum alios decem, p. 2. columna 745. c.

cubitos quod genere masculino (ait Hieronymus) non neutro cubita dicimus, non ex grammaticæ imperitia, sed propter simplices & idiotas (quorum in congregatione ecclesiæ maior pars est) facimus, p. 4. c. 1455. c.

cucurbita vel hedera genus virgultu, vel arbutulæ, lata habet folia, & c. p. 4. c. 2040. f.

culpa perpetratur tribus modis, p. 1. c. 92. e. f.

culpa quemque sua lex dicit interimendum, par. 1. columna 1606. f.

culpa citius dimittitur quæ non malitiose perpetratur, par. 1. c. 1569. a.

culpa tanto insensibilior redditur, quanto quasi vera virtus laudatur, p. 4. c. 1011. c.

culpa quo frequentius committitur eo, minus committentis animus vercundatur, p. 4. c. 1098. c.

culpa facilius corrigitur quæ erubescitur, quæ autem virtus putatur, difficilius, p. 3. c. 386. e. f.

culpa quælibet si sequenti pia operatione purgatur, quanto magis hæc facile abstergitur, quàm mater boni operis pietas committatur, p. 1. c. 482. a.

culpa Dauidis in numerando populo, & c. p. secunda, columna 665. a. b.

culpæ memoria erit in beata vita, non quæ mentem polluat, sed quæ sine læsione beatitudinis, artius beatitudini & læticiæ astringat, ut sanari, dolorum sine dolore recordemur, p. 3. c. 56. e. f.

culpæ quædam in seculo laxantur, quædam vero (paræ, scilicet,) etiam in futuro, p. 5. c. 227. a.

culpæ crescentis casus sunt isti, ut lingua cum non restringitur, nequaquàm ubi ceciderit iaceat, sed semper ad deteriora descendat, p. 3. c. 131. a.

culpæ grauis sicut est sibi arrogare quod non est, sic plerumque culpa nulla est, si humiliter bonum dicat quod est, p. 3. columna 175. c.

culpas delinquentium qui redarguit tanta equalitate intra ecclesiam id efficiat, ut in nullius relideat fauore, p. 1. columna 734. e. f.

culpabiliores esse solent qui loqui in contentione inchoant, quam qui respondent, p. 3. columna 324. c.

cultri quibus Iosue circumcidit filios Israel, & in sepulchro secum positi, p. 2. columna 150. d.

cultus diuinus duplex, si interior & exterior, p. 1. c. 209. c. & c. 905. c.

cultus diuinus principaliter est in actibus interioribus mentis, requiritur tamen etiam cultus exterior qui est quædam protestatio interioris cultus, & c. Et in quo ille fuit in veteri Testamento, p. 1. c. 209. c. & c. 905. c.

cultus interior qui consistit in fide & deuotione bene supplet aliquem defectum, qui consistit in exteriori cultu. Et de hoc exempla, p. 2. c. 1143. a.

cultus verus vnius Dei est illud per quod possideri poterat terra illa Abraham promissa. Et ideo idololatrantes Iudæi semper puniti sunt, & c. p. 1. c. 209. c.

cultus latini debitus consistit in duobus, scilicet in sacrificii oblatione, & debita oratione, p. 3. c. 2146. f.

cultus festiuitatis paschalis vocatur religio, quæ dicitur a religando, quia per cultum diuinum homines religantur Deo, p. 1. c. 597. c.

cultus diuersorum idolorum erat varius, & aliquando contrarius, sicut in sacris Veneris colentes erant nudi, & in sacris Martis erant armati, p. 4. c. 1442. t.

cultus Dei in veteri Testamento fuit figuralis respectu cultus qui obseruatur tempore noui Testamenti. Cultus vero Testamenti non est suo modo figuralis respectu cultus celestis, & c. p. 6. columna 1683. c.

cultui diuino & studio deputati debent prouideri de victu ab his qui habent curam regendæ communitatis, p. 1. columna 439. c.

cultum diuinum ut homo faciat congruenter, aptus redditur per gratiam, & ineptus fit per peccatum, & secundum quid per immundiciam corporalem quo ad veteri Testamento, & c. p. 6. c. 887. c.

cultus diuino multa usurpata sunt quæ honoribus deferuntur humanis, siue humilitate nimia, siue adulatione pestifera, & c. p. 2. c. 1631. a.

cena regis Og (ut dicunt Hebræi) in qua positus fuit, quando infans erat, erat ferrea, quia erat iam tantæ fortitudinis & magnitudinis quod non poterat teneri, & habebat nouem cubitos vsuales in longitudine, & c. p. prima, columna 476. f.

cuneus

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Cuneus quid significat, & unde dicitur. p. prima, colu. 117. a. & col. 1575. c.
 Cupiditas siue auaritia dicitur radix omnium malorum similiter & superbia, & quomodo, & c. parte 6. columna 724. f.
 Item p. 3. col. 2022. f.
 Cupiditas radix omnium vitiorum prophetiæ dona perdit. p. 1. col. 1365. b.
 Cupiditas cæca diuitiarum generat vermes his qui habent pecuniam & videntes in necessitate fratres suos, claudunt viscera ab eis, & de hoc figura. p. 1. c. 633. a.
 Cupiditas impellit ad omnia mala, & c. par. quarta, columna 747. c.
 Cupiditas accipitur in duobus, scilicet in male accipiendo, secundo in male possidendo. p. 5. c. 183. c.
 Cupiditatis immundicia terribilissimos figurat coruos, qui non redit aut a quis interceptus, aut cadauere natante illectus. p. 1. c. 160. d.
 Cupiditatis igne & luxurie diabolus succendit clerum, nobiles, & communem populum, & de hoc figura. p. 2. column. 1011. c.
 Cupiditatis vitio datur iudicium equitatis, & de eiusdem vitii conditionib. p. 4. c. 1565. b. c.
 Cupiditatis vitium est exigere velle quod cognoscis te non commodasse. p. 1. c. 1599. b. c.
 cupiditates nascentes antequam robur accipiant, facilius vincuntur, p. 3. c. 1500. f.
 Cupiditates bestiales & libidines quæ solent de repentino successu terrenæ felicitatis existere, bestiæ feræ dicuntur, pa. 2. 164. f.
 cupiditatibus seculi amentes facti, vel vitiiis inebriati, non sentimus quanta vulnera animæ acquirimus peccando, sicut dæmoniacy non sentiunt si vulnerantur. par. prima, column. 1263. b.
 Cupidus homo boni alieni, significatur per Achab. par. 2. col. 840. f.
 Cupidus non facile mercede caret, & c. parte 1. column. 1335. b.
 Cupidi Deos suos fecerunt de auro & argento & lapidib. pretiosis, p. 1. c. 1660. l.
 Cupidi fraudibus & violentiis auferunt aliorum hereditates per quos significatur, p. 1. c. 54. c.
 Cupidis & auaris formidabili est iudiciis futuri aduentus propter duos, scilicet propter indebitam bonorum temporalium congregationem & conseruationem, propter pauperum defraudationem, p. 6. c. 1297. b. c.
 Cura maior est Deo humanæ salutis, quam diabolo perditionis, p. 1. c. 1372. d. c.
 Cura Iuda Machabæi de Iudæis mortuis in bello fuit ratione corporis & animæ, quia valuit eis, quia mortui fuerunt in flatu salutis, p. 4. c. 2561. a.
 Cura presentium malicia dicitur, & quare, p. quinta, columna 143. c.
 Cura presenti mens obruitur, Ibidem.
 Cura laicalis iustius agit quam clericalis, Pilatus enim pronuntiat innocentem & iustum, quem Princeps sacerdotum condemnant tanquam reum mortis, & c. par. quinta, columna 382. c.
 Curæ seculi sunt spinæ & tribuli, & c. par. 5. columna 147. c.
 Curæ carnalium desideriorum insolentes figurantur per muscas. p. 1. c. 556. d. c.
 Curam animarum assumptes in quib. & quot examinandi sunt, p. 5. c. 1314. c.
 Curam proximorum agere cum quis fidelis sollicite accingitur, hoc duobus modis facit, p. 3. c. 173. b. c.
 curam aliorum debet quisque pro quantitate virium suscipere, & ideo proprias vires perpedere, ne fiat subditis auctor ruinæ, & c. p. 3. c. 2009. c.

Curam ecclesiarum Dei non immerito accipit, qui dono Dei accipit lumen scientiæ, & rectitudinem fidei fortiter seruat in opere, p. 2. c. 1123. a. b.
 Curam aliorum suscipere non præsumant, qui adhuc impugnantium viciorum certamina per consensum delectationis tolerant, & de hoc figura, & c. par. 1. column. 1216. f.
 Vide etiam in Animarum curam.
 Curatorum aduersus pauperes prædicatores suggestio ad populum dicentium, quia non habent potestatem nisi de licentia proprii sacerdotis, quod tamen falsum est, p. 2. c. 804. & e. 1299. & c. 1364. f.
 Item parte prima, column. 1237. b. & columna 1312. & column. 1601. b.
 Curatorum statui conuenit audire synodalia statuta ab episcopis, & denunciare suis parochiis, & c. par. 2. col. 121. a.
 Curiosi qui facta mirabilia bonorum videre quærunt & audire, sed non imitari, significantur per Herodem tetrarcham & c. p. 5. c. 819. c. 820. f.
 Curiositas perferuantis impedit in contemplatione diuinæ veritatis, p. 3. c. 811. 812.
 Curiositas humanæ mentis per tria ostenditur, & in his tribus omnia vicia concluduntur, & c. par. 3. columna 2107. a. b.
 Curus plures pro personis suis habebant olim reges, pugnantes in curribus sicut principes nunc in bellis habebant plures equos. p. 2. c. 1266. f.
 Curus falcati qui dicuntur, & c. par. 2. columna 191. f.
 Curuari sub manu domini quid sit, & c. parte 4. column. 989. a. b.
 Custodia nostræ salutis & dux, doctrina est, parte 1. columna 1041. c.
 Custodia sanctæ ecclesiæ sic rite perficitur, si quisque ita sollicitudinem omnium fidelium gerat, ut specialiter eis quibus prælati sunt curam diligentioris studii impendat, p. 6. colu. 1601. b.
 Custodiam animarum fortiantur, qui tentationum bella subegerunt, cum apud se iam de intima tranquillitate sunt securi, sed quis hæc perfecte subigat. p. 1. c. 1216. c. f.
 Custodes animarum non sunt de neophytis vel de plebe constituendi, sed de illis qui a certamine viciorum Dei gratia liberati, iam mentem in visione tranquillæ pacis habent, p. 2. c. 1371. c.
 Custodire qui vult diligenter aliquam, habet attentos oculos super ipsam, p. 3. c. 645. c.
 Non custodisse dicitur rem suam qui sic agit ut perdat, & si alii sit salua. p. 1. c. 74. c. f.
 Custodiuisse paradysum quomodo dicatur homo. Ibidem.
 Cutis desiccatur & nigratur ex defectu nutrimenti, p. 3. c. 105. c. & col. 183. a. b.
 Item p. 2. col. 183. c.
 Cutis sunt in ecclesia qui solis exterioribus curis vacant, quorum corda desperatio siccatur, p. 3. c. 105. c.
 Cutis est exterior pars corporis, quæ dum non trahit humorem de interioribus arefcit & contrahitur, & c. p. 3. col. 105. a. Interl.
 Cutis sunt in ecclesia, qui solis exterioribus vacant, & quorum corda desperatio siccatur, & c. Ibidem.
 Cutis quam totam occupat lepra, quomodo viuam rationem significet. p. 1. c. 1019. b.
 Cygnus longi colli est & cibum de profundo terræ trahere dicitur. p. 1. co. 1540. f.
 Cymbala inuicem setangunt ut sonent. p. 3. columna. 1076. a. 1078. b. c.
 Cymbala benefonantia sunt labia nostra, quæ percussa ad inuicem suauem humanæ vocis harmoniam reddunt, p. 2. col. 1077. a. b.

Cymbala

Index.

Cymbala quæ se vt resonent inuicem tangunt, opera charitatis exprimunt, quib. se sancti alterutrum excitant in laudē, p. 2. c. 1294. e

Cynomya significat caninos mores, &c. pa. 1. colum. 555. b

Item p. 3. c. 1029. b

Cypressus medendis apta corporib. venustatē comæ suæ nullo deponit impulsu, & quid moraliter significat, p. 3. colum. 2043. b

Cyprus quandoque est nomen insulæ in mari mediterraneo. quandoq; est arbor aromatica. quæ crescit circa vineas Engaddi. & facit grana simul iuncta sicut in vuis vineæ, p. 3. c. 1827. b, & 1852. c

Cyrus rex liberator Iudæorum, quomodo educatus in paupertate. p. 5. c. 311. b

Item Iudæis multa donauit, p. 4. c. 2185. a

cyrus monacha publicauit licentiam Iudæis reedificandi Hierusalem per totum regnum suum: parte 4. columna 1049. c

cyrus dicitur Christus, quare & quomodo, parte 4. columna 2065. c

cyrus rex Persarum & Darius rex Medorum cum suis exercitib. similis Babylonem ceperunt. parte 4. columna 151. c

cyr⁹ multis regnis impugnat & principib. superatis, Scythas bello impetebat. Tamiris regina Scytharum dolo eū circumueniens, caput Cyri, atq; amputari in virem humano sanguine plenum prolici iussit, dicens: Satia te inquit sanguine, quem quælisti, p. 4. c. 2169. c

cyrus Latine Hebraice Cores. Quando. n. ad Latinum transfertur vocatur Cyrus: sicut hoc nomen Saul, translātū ad Latinum, pronuntiatur & scribitur Saulus. p. 4. columna 380. f

cyri regis Persarum natiuitas & educatio per caniculam mirabilis fuit & quomodo tandem monarchiam adeptus est. p. 4. c. 380. f

Item p. 3. c. 994. f

Item p. 2. c. 1215. c

cyri fides & pietas, p. 2. c. 1277. b. c

D

ABAR & Deber dictiones sunt Hebraicæ & differunt, p. 4. c. 123. a. b

Dagon idolum quod colebatur a Philistæis, habebat caput piscis: & ideo vocat Dagon, quia dag piscem significat in Hebræo, p. 1. 679. b

Item p. 2. c. 348. e

Dæmon vel dæmonium quid significat, &c. p. sexta, col. 1171. b

Et an Hebraicum vel Græcum, ibidem 1172. f

Dæmon permissus potest virtute propria facere ignē cadere de cælo, sicut & Antichristus ante diem iudicii faciet ignē de cælo descendere, p. 2. c. 820. f

Item p. 6. c. 1533. a. b

Dæmon dicitur principium viuarum Dei quia inter creaturas angelica est prima, &c. p. 3. c. 386. e

Dæmon antequam caderet per peccatum, licet esset superior homine, deprauatus tamen per peccatū, factus est inferior & cecidit quodāmodo in bestialem monstruositatem: unde & in animalib. monstruosis solet apparere, &c. pa. 3. col. 384. f

Dæmones vt frequētius apparēt hominib. in forma brutorū, sicut Euz in specie serpentis, & signantur per Amalechitas &c. p. 2. 509. c

Dæmones permittit aliquando dare responsa Deus idololatris, quia ex malitia sua demerentur, quod sic in errorib. nutriantur, & talia responsa aliquando sint vera, par. 2. colu. 267. b. c

Dæmon in peccato luxuriæ maxime delectatur, quare & quomodo. p. 3. c. 384. f

Dæmon vtitur lachrymis pœnitentiæ fornicatoris, cum ad pudicitiam cōuertitur, vel de superbia ad humilitatem, de luxuria ad parsimoniam. Ibidem.

Dæmon qui est caput omnium malorum, significatur per verticem. p. 1. c. 1685. b

Dæmon sub similitudine ceti, qui est animal maximum & marinum, ostenditur omniū creaturis terribilis. p. 3. colum. 386. c

Dæmon per Saul significatur, & quare. parte 3. colum. 459. b. c. 547. b

Dæmon dicitur spiritus domini, & quare. parte 2. columna 421. c

Dæmon significatur per vulpem. p. 1. col. 1292. e

Dæmones, an ex prophetis, qui tempus, locum & modum veniendi ipsius Christi determinauerant, sciebant ipsum esse Christum, p. 5. c. 493. c

Dæmon qui Iesum tentauit, acutioris ingenii fuit quam ceteri, nec tamen Dei filium esse potuit comprehendere, p. 5. c. 124. d. e

Dæmon quare lunaticos magis vexat in nouis lunationibus quam reliquis temporib. p. 5. c. 293. b

Dæmon si alicuius corpus perturbet & sopiat mēte, adhibeāt orationes, multæ exorcistarum inuocationes, & si penitus expelli non poterit, tributarius tamen fiet, &c. p. 2. a

Dæmon. Vide etiam in diabolus.

Dæmonis dolositas, qua quærit bonum prælatum vel doctorem gladio peccati mortalis occidere, & sic infamare, &c. significatur per triphonem, &c. p. 4. c. 2344. f

Dæmonis persuasionibus vir sapiens & bonus nō acquiescit sed magis repellit. p. 4. c. 2149. c

Dæmonis operationem possunt impedire res sensibiles, quia possunt aliquam dispositionem facere in corpore humano propter quam est minus dispositum ad patiendum a dæmone, p. 1. c. 2524. e. f

Dæmonis potestas tanta est, quod nulla virtute hominis, carminib. herbis, lapidibusq; characteribus, & similibus pōt astringi licet, aliquando hoc fingat, vt homines talib. intentos, in errorib. detineat, p. 3. c. 1389. a

Item p. 2. c. 1524. f

Dæmones significantur per scribas & pharisæos, & quare, p. 5. col. 2154. f

Dæmones significantur per Sabeos p. 3. c. 17. c

Et etiam per Chaldeos. Ibid.

Dæmonib. congruit interpretatio Assyriorum. i. sublimium, & Philistijm, id est, cadentium, & quare. p. 4. co. 123. f

Item p. 2. c. 391. c

Dæmones volucres celi dicuntur, & quare, p. 5. c. 521. c

Item p. 6. c. 1703. b. c

Item p. 4. c. 1245. c

Item p. 2. c. 644. f

Dæmones per Philisteos figurantur, qui ante aduentum veri David superari non potuerunt, &c. pa. 2. c. 429. c. Et c. 512. f

dæmones quare permisit Christus in porcos intrare & præcipitare eos in mare. p. 5. co. 169. b

dæmones multo minus possunt nocere hominib. qui nec peccorib. Et quib. nocere possint, p. 5. c. 164. b

Item p. 4. c. 362. e. f

dæmones de obsessis corporib. solum cum afflictione corporis sed et cum mutilatione alicuius membri, p. 5. c. 493. c

dæmones dum malefici per incarnationem eorum aliquid efficere conantur, disciuntur per mundum, & subito semina eorum de quib. hoc agitur, afferunt &c. par. 1. colum. 544. e. f

dæmones cōcubitus exercentes, vulgus vocat incubos, & quomodo per eos generatio contingat, &c. par. 1. colum. 147. c

dæmones

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

dæmones propriæ virtuti dimissi, possunt facere ea quæ causa
ri possunt ex mortu locali, & consequenter ignem de cælo
aereo ferius mittere, & ventum turbinis commouere. p. 3.
c. 30. c.

dæmones de cælo empyreo ceciderunt in instanti, & videnti-
bus sanctis angelis, & cum foetore peccati proprii, & ad in-
flammandum homines eer tentationum parati, p. 5. column.
840. f

dæmones alliciuntur ad inhabitandum per creaturas, quas nō
ipsi sed Deus condidit, p. 2. c. 1524. f

dæmones vera dicunt, vt his mendacia immisceant. pa. 1. col.
2537. b

dæmones eorum quæ futura sunt nihil sciunt, sed a rebus præ-
teritis coniecturam capientes prædicere conantur, & aliquā-
do recte feruntur sæpius vero aberrant, p. 4. c. 1240. d

dæmones permittente Deo operantur, & quare. p. 1. column.
1536. c

dæmones qualia passuri sunt, p. 4. c. 240. d

Vita præsens nox est. p. 4. c. 242. c

dæmones mortui dicuntur, quia priuati vera vita, p. 4. column.
113. a

dæmones quod prius blandiendo carnalib. persuaserunt vt se-
ducerent, furiose a peccatorib. expetunt vt crucient, p. 1. c.
1657. b c

dæmones significantur per Aethiopes, & quare, p. 4. col. 1295
c. Et c. 2066. d

dæmones videntes se sanctos homines impedire non posse p-
apertas tentationes, per malitias occultas sub specie boni q-
runt impedimentum, & de hoc figura & exemplum, par. 2.
1369. c

dæmones sicut se ingerunt peccatorib. vt faciant eos ruere de
peccato in peccatum, sic refugunt, quando vident peccato-
rum a Deo exauditum & liberatum. p. 3. c. 478. f

dæmonum operatio quædam est in ministerio præsentia, quæ
artib. quibusdam ad his qui se dæmonib. mancipauerunt,
colligitur, & nunc per sortes, & nunc ex contemplatione fi-
brarū, & huiusmodi præstigiis comprehendī videntur & in-
telligi, p. 1. c. 1349. a. b

dæmonum filii per eorum administratione nati, quomodo
tā proceræ naturæ erant, vt alii homines quasi locustæ vide-
bantur comparatione eorum, &c. par. 1. columna 147. c.
148. d

dæmonum virtute qua magi vtuntur, vtum potuit fieri con-
uersio uirgarum in dracones, arguitur contra cum respōlio-
ne & solutione argumenti. p. 1. c. 545. b. c.

dæmonum malitia qua cessant aliquādo a tētatione hominū
est, vt homines decipiant, p. 4. c. 831. c

dæmonum cunctorum qui in hoc sæculo dimicant caput est
Beelzebū. p. 4. c. 2066. d

dæmonum poena augetur per damnationem hominum malo-
rum, sicut per salutem hominum augetur gloria sanctorum
angelorum, & tamen ad peccatum homines incitare nō ces-
sant, &c. p. 1. c. 102. d. e

dæmonum hospitium fit quicumq; in hoc seculo propter ho-
nores & diuitias laborat, quas postquā cōsequutus est tra-
dit se luxuriæ & voluptatib. p. 4. c. 2066. d

dæmonum vis in subditos efficax est, quæ si Deus consilio suo
propriis se opponat enervatur, &c. par. 1. columna
1330. e

dæmonum imbecillitates argumento sunt multitudo victima-
rum & technæ Balaami, qui tot tantaque gesserat. p. 1. colu.
1340. e

dæmonum fraude elusus, verbi fame laborabat, p. 4. columna
114. d

dæmonib. non est credendum etiam si vera dicant, & quare. p.
5. co. 446. f

Item p. 6. c. 661. c

Item & si verum est quod dicit, ex fine tamen mendaciū iu-
dicatur, quia dicit vt decipiat, &c. p. 2. c. 656. f

demoniaci vel mente capti non sentiunt si vulnerantur, quia
carent naturalib. sensib. &c. parte 1. columna
1265. a

demoniaci possunt multa agere & pati quæ non possunt alii,
p. 5. c. 210. f

demoniaci & furiosi post curationem non promouentur in
ecclesia Dei. Et vnde hoc accipitur, &c. par. 5. colum.
532. f

dalila Synagoga est interpretatur vel paupercula, denotās Sy-
nagogam esse pauperrimam, &c. par. 2. columna
258. d

damasius Papa statim post Iulianum apostatam præfuit ec-
clesiæ & ordinauit per omnes ecclesias psalmos die noctū-
que canere, & vt in fine psalmorum diceretur, Gloria patri
& filio, Sicut erat, &c. p. 6. c. 1534. f

damascus quando desit esse ciuitas, &c. part. 4. columna
184. e

damascum secundum Hebræos campus est vbi Abel a Cain
interfectus est, &c. parte 4. columna. 1282. d c.
1940. e

dalmanuta, vide in Magedam.

damnare & perdere quam inter se habéant differentiam p. 2.
c. 1269. a

damnantur multo plures quam saluantur, & de hoc figura, p.
1. c. 1258. f

damnationis nostræ malum leue creditur, sed vtinam veniat
qui ostendens patriam, graue esse exilium doceat. p. 3. col.
90. d. e

damnādus vt semper in se moerores inueniat dignum est, qui
relictō creatore in se gaudium quærebat, parte 3. columna
174. d

damnandus persoluet in tormento ea quæ hic illicita seruauit
desideria, nec in morte consumetur, sed vt sine fine crucie-
tur viuere sine fine compellitur, vt cuius vita hic mortua
fuit in culpa, illic eius mors viuat in poena. par. 3. col. 217. b
& etiam interl. 218. d

damnandi post hanc sententiam. Item male dicti in ignem æter-
num, post multos dies. i. post mille annos, visitandi & libera-
di sunt, vt dicit Origines. Sed hoc ecclesia non recipit, p. 4.
c. 235. a

damnandorum spiritus inde in perpetuum interit, vnde ad
tempus caro suauiter viuit, parte 3. colu. 245.
b. 246. d

de damnatorum iudicio Dei humana non potest scire fragili-
tas, nec de poenarum magnitudine vel mensura ferre sentē-
tiam, quod domini arbitrio derelictum est. parte 4. colum.
235. a

damnati & si non pertingunt ad vltimum finem humanæ vitæ
quæ est felicitas æterna, non tamen ideo sunt frustra creati
& quare, p. 3. c. 1132. f

damnandorum quamuis spaciola via sit quæ ducit ad mortē,
tamen pressura corporis coartati, rectum iter inuenite non
poterūt, sed in se inuicem collidentur, ibi spirabunt veterē
furorem, & sicut fulgura huc illuc que discurrent, &c. p. 4. c.
2028. e

damnatus quam hic amauit, nec relinquere voluit, tunc pro-
pter tormenta relinquere volet, sed non poterit, pa. 3. colu.
219. a

damnatus anima & corpore punietur, quia in vtroq; peccat,
p. 3. c. Interl. 219. a

dæmones per deuotam orationem debellantur, p. 2. columna
562. f

dæmones & si portent secum ignem suum, tamen reputant se
torqueri & affligi, quando enciuntur, ne obsessis noceant,
& quare p. 5. c. 168. f

dæmones propter multitudinem dicuntur gentes vniuersæ, p.
1. c. 1061. b

dæmones aliquando in monumentis habitant, & quare pa. 5.
col. 168. f

Dæmo-

Index.

dæmones tantò præcipites descendunt, quantò nos ardentius ascendimus: conuersatio ergo nostra semper in cælis sit, &c. p.1.col.1260.e

dæmones iter nos habitant vsq; ad iudiciũ, & quare, p.5.c.168.f
dæmones, quia sciunt quòd tempus eorum hoc præsens sæculum continet, ideò diabolus dominus non remouit a principatu huius sæculi, & non vult ante tẽpus a proposito sui intentione volenter abstrahere, p.1.col.1330.f

dæmones sũt exequutores diuinæ iustitiæ in inferno, p.4.c.1530
dæmones si Christum Deum esse cognouissent an Iudæos ad eũ crucifigendum induxissent, p.5.col.500.e.f. & col.756.d

dæmones credebant aliquando Iesum esse filium Dei, & rursum non credebant, & quare, p.5.col.168.d

dæmones in terris dominum cernentes, se continuò esse iudicandos credebant, p.5.col.494.d

dæmones magis suspicati quam nosse Iesum esse filiũ Dei credendi sunt, p.5.col.168.d

contra dæmones viriliter pugnare nõ potest qui mundi dulcedinem nescit declinare, p.2.col.401.b

dæmones & homines mali nituntur impedire bonos in processu virtutis, sed cum Dei adiutorio a bonis superantur, & de hoc figura, p.1.col.1324.e

dæmones lites suscitant & cõtentiones, & tela nequitie parant contra fideles: & significantur per Emim, p.1.col.1469.c

dæmones qui affligunt fideles, suis eos tentationib; impugnant, significantur per Aegyptios, p.1.col.1620.f

dæmones festinantes ad destruendum bonorum operum initia, vt sic sequens fructus impediatur, significantur per locustas saltantas, ad corroendum viridia, p.2.col.760.f

dæmones qui fideles Christi semper desiderant mergere in cẽnũ viciorum, significantur per principes qui Ieremiam miserunt in lacum, p.4.col.832.e

dæmones cum omni peccato gaudeant, præcipue tamen fornicatione & idololatria, & quare, p.1.col.1061.a

dæmones circumeuntes quærunt quomodo vnumquemque mysterijs suis consecrent, p.1.col.1371.b

dæmones vnumquemque pertendant, illis affectib; animę laqueos tradentes, quib; nõ senserint ægrotare, p.1.c.1406.e.f

dæmones diuersi tentant de vicijs diuersis, & sic diuersimodè nominantur ab effectu, p.3.c.1149.c. Item p.5.col.296.a

dæmones singuli si per singula genera peccatorum ascribantur quid mirum, cum scriptum sit in vno homine integram fuisse legionem, p.2.col.87.a

dæmones tentant ex inuidia homines, licet non ignorent eorum poenam in futuro crescere ex hominum damnatione, p.1.col.103.a

dæmones propter odium quòd habent aduersus nos, dũ non possunt nocere nobis in persona, cupiunt nocere in substantia, p.5.col.168.d

dæmones non tentant de trib; p.2.col.395.c

dæmones ante aduentum Christi, quieti & securi animas possidentes regnabant: sed vbi gratia & misericordia apparuit & docuit vt libertatem & imaginem suam anima quæq; suscipiat, antiqui possiditores ad pugnam prouocantur, p.2.col.81.f

dæmonis quantis putas agi tormentis, si quem videant vendere omnia sua, & dare pauperib; & tollere crucem suam, & se qui Christum, p.1.col.1422.d.e

dæmones pro voluntate sua per linguam hominis diuersa possunt formare verba, & sic arreptitiũ aliquando loquuntur idioma ignotum sicut purus laicus Latinum: quod est manifestum signum dæmoniacy, p.5.col.182.e

dæmones possunt commouere humores interiorum sensuum, & exteriorum: & sic possunt ad organa sensuum aliquas formas reducere, ac si venirent ab extra, non solum in dormientibus, sed etiam vigilantib; &c. p.1.col.545.a.b

dæmones & si aliquando ab obsessis corporibus recedunt, ad deportationem aliquorum lapidum & herbarũ, & pronunciationem carminum, & huiusmodi: non fit virtute talium, sed dæmones hoc fingunt uoluntarie, vt teneant homines

in errorẽ, p.2.col.1490.f

dæmones quibus est permessa potestas magis nocendi in tenebris &c. & nomina ipsorum sunt Deber & Quereb, & quid de hoc tenendum sit, p.3.col.1150.d

dæmones cõmunius apparent magis in tenebris & in solitudine, quàm in luce uel societate, quia spiritus sunt tenebrarũ, & per peccata occulta & priuata, & non per signa publicę iustitiæ faciunt quod, & faciunt quare, p.1.col.1344.f

dæmones per pacta cum diuinis inita tacitè vel expresse, aliquando coguntur a Deo ad dicendum vera, p.2.col.349.c

dæmones solent plerique gentilium colere ne officiant, & alios exhortare vt proficiant, p.4.col.660.d

dæmones multa dicunt hominib; incognita. vnde & propter quid, &c. p.2.col.349.c

dæmones a Deo permisi possunt hominibus aliquas ueritates reuelare, & quomodo & qualiter, p.1.col.1327.c

dæmones in quib; remanserunt naturalia integra, & in quibus conueniunt cum Angelis sanctis sunt de militia cœli, eo quod volitant per cœlum: æereum, p.4.c.234.e

dæmones ceciderunt in hunc ærem caliginosum, quomodo & quare ibi sunt, post iudicium autem detrudẽtur in infernũ p.6.col.1357.c. & col.1437.c. Item p.3.col.2173.b. Item p.1.col.26.d.e

dæmones si haberent corpora sibi naturaliter vnita, sicut dixit Apuleius, q̃ sint animalia corpore ærea, non esset impossibile quod res corporales in eis facerent impressionem rōne corporum, sed aliter sentit fides & Philosophus, p.2.c.288.c. Item, p.4.col.1010.d

dæmones ærea dicuntur animalia, quia corporum æreorum natura viget, nec pro morte dissoluuntur, quia præualet in eis elementum aprius ad faciendum quam ad patiendum, &c. p.1.col.26.d.e

dæmones eo quod in eis remanserunt naturalia integra, intellectus perspicacitate & experientia longi tẽporis, multæ sciũt hominibus incognita, & de talibus diuinates, ab eis instruitur. Aliquando etiam dæmones ad dicendũ diuinis aliqua vera a Deo coguntur, &c. p.2.col.349.c

dæmones non nisi virtute diuina possunt a corporibus expelli immediate: vel mediantibus sanctis angelis, qui frequenter in talibus sunt exequutores uoluntatis diuinę, p.2.c.419.b.c

in dæmones nulla res sensibilis aut virtus corporalis, potest aliquid agere directè vel indirectè, cum sint omnino spirituales substantiæ: per quod possint ad aliquid compelli, nec per consequens ab obsessis corporib; expelli, p.2.col.1bid.

dæmones cum sint intellectuales simpliciter non possunt habere corpora sibi vnita, nec ulla corporalis creatura potest in eis aliquam facere impressionem, p.2.c.419.a. & c.419.b.c

dæmones gaudent sanguine, p.1.col.1040.f

dæmones semper sentiunt secum trahere plures, p.3.col.1721.c

dæmones quosdam esse malos constat, qui inuocati a magis, affunt eis ad malum non ad bonum, p.1.col.1330.e

dæmones ad maledicendum inuigilant, non ad benedicendũ, p.1.col.1330.d

dæmones de cœlo abiecti sunt per superbiam: ideo oportet illuc homines uenire per humilitatem, scilicet per uiam contrariam p.5.col.299.a

dæmones (quorum uirtute utuntur Magi) non habent potatẽ super aliquod corpus, quod est minas grauo hordei seu lenticular: vt dicunt aliqui Hebræi: sed apparet irrationabiliter dictum, p.1.col.556.f. & lucidius, col.557. & 160.e.f

dæmones quidam nostri non putant cœlestes uel super cœlestes angelos fuisse, p.1.col.26.d.e

dæmones non sunt æquales in uirtute naturali, p.5.col.578.d. Et singule eorum turme habent capita & principes suos, p.4.col.2069.a

dæmones superbiæ fastu elati omnẽ militię suę paraturã ascribunt propiẽ uirtuti, p.1.col.1479.c

dæmones utrum uirtute melodię possint expelli de corporib; obsessis: Arguitur. Pro & contra, cum responsione & solutionib; argumentorum, p.2.col.418.f. & col.419.a.b.c

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

damnati beato in requie vident, vt eos videntes & conspicientes in gaudio, nō solum de suo supplicio, sed etiam de illorum bono crucientur, p. 3. c. 922. d. e. & quomodo hoc intelligendū, quia non habetur de hoc certitudo. Ibid. & 923. c.

damnati quomodo conquerentur in inferno quæ voluerunt hic præuidere, p. 6. col. 967. b.

damnati quod vellent venire ad locum electorum, si esset possibile, non est dubium. Sed de electis, quod vellent ire si esset possibile ad locum damnatorum, certum est, quod non, ad manendum: vellent tamen ire illuc si esset possibile ad propinquos suos liberandum: & hoc secundum voluntatem naturalem, & c. p. 3. c. 924. f.

damnati nesciunt quid agatur in gaudio domini, par. 4. columna 537. a.

damnati recordabuntur facinora, non ad consolationem, sed ad aggregationem pænæ & quomodo, p. 4. co. 933. b.

damnati an & quomodo potuerūt dici patres sancti in limbo existentes, p. 6. col. 117. b. c. & 118. e. f.

damnati, an eadem ratione possint dici, quod rediret à pœna ad gloriam, & quod beati possent cadere a gloria, p. 6. col. 281. a. b. & 822. d. e.

damnati sicut intus & extra desiquerunt, sic intus & extra punientur, p. 3. col. 86. d. e.

damnati quomodo murmurabunt contra Deum punitorem, & quare & quomodo nudabuntur conscientia eorum in iudicio, p. 4. col. 2028. e.

damnatorum pænæ æternæ, p. 4. col. 538. b. c.

damnatorum omnium dolor, quamuis sit infinitus, grauiora tamen tormenta recipiunt, qui multa iniquitatibus, ex suis quoque desideriis inuenerunt, p. 3. col. 217. a.

damnatorum pœna est æterna, & quare, p. 3. col. 1721. a. Item p. 5. col. 144. f.

damnatis pœnas propria eorum gignit conscientia. Sicut enim quamdiu humor est in cadauere, vermes nascuntur ex putredine, sic ex ipsa materia peccatorum gignuntur supplicia, p. 4. co. 162. d.

dan, ex patriarchæ nominæ Dan, & tribus locus in quo habitauit, nomen accepit, ubi hodie Paneas, quæquondā Cæsarea Philippi dicebatur unde Iordanis, id est, fluuius Dan, qui fluit de Libano, p. 4. co. 1282. f.

daniel apud Hebræos non reponitur inter prophetas sed inter agiographa, p. 4. c. 1720. f.

daniel admirabiliter fecit doctrinæ initium, p. 4. co. 1512. f.

daniel solus Deo fidēs quid ad promerendam Dei gratiam faciat triduum postulat, p. 4. col. 1512. f.

daniel dictus est uir desideriorum, id est, desiderans scire secreta diuinæ, & quare, p. 4. col. 1608. f.

daniel uidit non solum angelum apparentem, sed audiuit eū loquentem & intellexit: viri autem qui erant cum Daniele uiderunt solum angelum apparentem, p. 4. co. 1631. c.

daniel habuit solutionem quantum ad intellectum scripturarum aliis occultarum, quæ dicuntur eis ligatæ, quia nō possunt uidere intellectum interius, & c. p. 4. col. 1560. f.

daniel fuit Iudæus natione, & bis fuit missus in lacum, quibus de causis & per quot dies, p. 4. col. 1570. f.

daniel permissus est a deo captiuari per Regem Babylonis ad sui humilitatē, & ut cōsequeretur sapientiam, p. 4. c. 1491. f.

daniel duplici pœna fuit punitus, vna pœna mortis, & quomodo alia fuit pœna famis, & c. p. 4. co. 1790. f.

daniel & socii eius propter inuidiam & cupiditatem non fuerunt cum illis ariolis ad sōniū interpretadū, p. 4. c. 1505. a. c.

daniel quare non prohibuit statuam erigere & illius adorationem, p. 4. c. 1521. c.

daniel fuit honore & gloria donatus pp sapientiam a Deo sibi collatam, in regnis Persarum, Medorum & Chaldeorum a tempore Nabuchodonosor vsque a tempus Cyri, qui destruxit regnum Chaldeorum, p. 4. col. 1496. e. f. col. 1505. a.

daniel triplici gradu honoris sublimatus est per Dariū regē, scilicet positiuo, comparatiuo, & superlatiuo, p. 4. co. 1561. c.

daniel quando liberauit Susānam, cuius æratis, & sub quo re-

ge accidit, & c. p. 4. col. 1783. c. 1784. f.

daniel interfecit Draconem cū pice, adipe & pilo, p. 4. c. 1790. a.

daniel non peccauit orando pro liberatione populi à captiuitate, p. 4. co. 1602. e.

daniel cum esset senex & iam septuaginta annorum, non fuit tantæ austeritatis in se sicut in iuuentute: quando bibit solum aquam, & comedit legumina, p. 4. co. 1633. c.

daniel non legitur rediisse de Babylone in Ierusalem, sed magis dicitur sepultus in Babylone, & c. p. 2. col. 1279. c.

daniel cum socijs redijt in Ierusalem cum munerib. post transmigrationem, secundum Hebræos, p. 4. co. 1589. a. b.

daniel quomodo consequutus est interpretationem somni. Ibid.

danielis prophetiā Prophirus negauit, sed alteri esse ascribendum contendit, p. 4. col. 1493. b.

danielis interpretatio per septuaginta repudiata est ab ecclesia quia discrepat multum ab Hebraica ueritate, par. 4. columna 1489. b.

danieli utrum intelligentia occultorum fuerit collata per aliquem habitum sibi infusum, p. 4. col. 1501. c.

danieli dedit dominus scientiam & intellectum in omni arte grammatica; dedit & intellectum in omni verbo, & uisione, & inuentus est decuplo sapientior quam sospites & Philosophi & incantores & magi, & c. p. 1. co. 1359. b.

daniele nullus prophetarum apertius de Christo scripsit, p. 4. col. 1493. b.

dans ut carcat tædio interpellans, non ut reficiat uiscere indigentis & meritum & rem perdit, p. 6. col. 423. a.

dans iusto pro alia causa quam quia opus Dei est, non dat iusto, p. 3. co. 1221. a.

dare calicem aque frigidæ, tantum est quantum fuit Zachæo dare dimidium patrimonium, p. 6. col. 313. a.

dare pertinet ad rationalem sensum, & ad offerentis uoluntatem, p. 3. c. 436. c.

dare ponitur aliquando pro sustinere, & quare, p. 6. co. 1287. c.

Beatius est magis dare quam accipere, quomodo intelligendū est, p. 6. col. 1200. f.

darius de quo meminit Aggeus propheta in principio, cuius filius fuerit, scilicet an filius Hystaspis, ut dicit Iosephus, uel filius Asueri & Hesther, par. 4. col. 2169. c. Item, p. 2. columna 1611. c.

darius, hoc nomen quatuor habuerūt, primus fuit filius Astyagis, secundus filius Hystaspis: tertius Darius dictus est cognomento Nothus, quem precessit secundus Xerxes: quartus fuit filius Arriani, quem interfecit Alexander & fuit vltimus de regib. Moedorum & Persarum, p. 4. col. 2169. a. b. c. 2170. d. e. f. Item p. 2. col. 1611. c.

darius sub quo defecit regnum Persarum per Alexandrū magnum, qui debellauit eum, cuius filius fuerit, p. 4. columna 1593. c.

datio spiritus sancti in signo uisibili fuit manifestatio Christi glorificati sedentis ad dexteram patris, p. 4. co. 1927. c.

datio legis appropriatur filio, licet opera trinitatis sint indiuisa: quia illa quæ pertinent ad sapientiam, appropriantur filio cuiusmodi est datio legis, & c. p. 4. co. 400. f.

datio coturnicum siue recreatio, quomodo & quib. fuit ad consolationem bonorum, & ad mortem malorum, p. 3. c. 1973. c.

dathan & Abiron Deum in persona Moysi calumniantur, deceptionisq; reum ipsum peragunt, p. 1. col. 1276. d.

dathan Core & Abiron cur terra deglutiuit, parte. 1. columna 1277. b.

datum & fructus quomodo differunt, p. 6. co. 605. a.

datū ex dantis corde accipit uel refutatur, p. 1. c. 113. b. Interl.

dauid fuit primus rex de tribu Iuda, inunctus per Samuelem, & tunc reges de illa tribu successerunt, parte 1. columna 452. f.

dauid an fuerit eximius prophetarum & excellentior propheta quam Moyses? Et arguitur contra & pro, cum responsione & solutionib. argumentorum, p. 3. col. 415. 416. 417. 418. 419. c.

dauid

Index.

dauid quomodo comparatur ad alios prophetas noui Testa-
menti sicut sunt apostoli & veteris Testamenti, p. 1. column.
416. c

dauid prophetia respectu aliorum prophetarum in communi
in duobus excelebat, parte tertia, columna 439. a. Item p. 2.
col. 955. a.

dauid inter alias virtutes maxime resplenduit in eo mansuetu-
do, p. 3. col. 660. f

dauid humilitas magna multis ostenditur, p. 2. col. 1081. a

dauid secundum Hiero. Hilarium & omnes doctores Hebrai-
cos non fecit omnes psalmos, sed maiorem partem. Aliter
sentit Augustinus, p. 3. col. 415. a. b. 443. c. 484. d. e. Et eluci-
date ibid. e. f

dauid ab ineunte pueritia, patris sui pascebat oues, & deinde
assumptus est ad militiam &c. idcirco studio vacare non potuit
ut metrice & ornatè psalmos conscriberet, &c. nisi quis di-
cat scientias liberales eum habuisse infusas, p. 3. col. 443. d. e

dauid primo floruit innocenter, & sic fuit a Deo exaltatus: se-
cundo vixit insolenter: propter quod fuit a Deo castigatus,
p. 2. col. 537. c

dauid a sua iuuentute laudes Dei canebat in cithara, non ad
ad dissolutionem, sed ad deuotionem, p. 3. col. 2146. f

dauid mater quæ fuerit, nulla mentio penitus legitur in scriptu-
ra fieri, quamuis de patre sæpe sit mētio, p. 3. col. 1101. 1102.
Item p. 2. col. 1095. b. c

dauid quamuis i vtero matris fuerit protectus a Deo, sine qua
protectione non fuisset natus de vtero matris, non tamen in
vtero matris sanctificatus, p. 3. col. 957. c

dauid pater trinomius fuit. s. Iesse, Isai, & Naas, p. 2. col. 619. c

dauid a iuuentute a Deo magna beneficia recepit: qui ex tunc
leonem, visum, & Goliath gigantem interfecit. p. 3. c. 1220.
f. & col. 947. f

dauid quot hominibus nuncupatus fuit, & eorundem ratio, p.
2. col. 1095. b. c

dauid non motus cupiditate lucri vel honoribus principaliter
voluit pugnare cum Goliath. sed propter gloriam Dei & li-
berationem populi, p. 2. col. 425. c

dauid feci, sibi nomen magnum quia fecit sepeliri Idumæos
mortuos in plio: & exercuit opus misericordiæ, p. 2. c. 565. c

dauid fuit inunctus in regem, non ad hoc ut statim possideret
regnum, sed quando accederet beneplacitum diuinū, p. 2. c.
412. c. 414. f

dauid illo die quo unctus est in regem, coepit psalmos canere,
p. 2. col. 414. f

dauid quasi cōtinua erat intentus diuinis laudib. p. 3. c. 947. f

dauid de eadem materia aliquando fecit plures psalmos p. 3.
col. 833. c

dauid vocatur columba muta elongationum, & quare sic dici-
tur, ratio. Ibid.

dauid ter fuit inunctus, primo in domo patris secundo in He-
bron, tertio super torū Israel &c. p. 2. col. 521. c. & col. 638. f

dauid nunquam fuit ita firmatus in regno nec ita potens, sicut
Salomon filius eius, p. 3. col. 1207. b

dauid dicitur pauper in respectu ad Salomonem, & quare, pa.
2. col. 1097. a

dauid an vno lapide vel tribus Goliath gigantem strauerit, p.
2. col. 374. f

dauid habendo plures vxores, an fecerit cōtra mandatum sci-
licet, quod rex constitutus de Israel, non debebat sibi multi-
plicare vxores, & p. 2. col. 485. b. c. Item p. 1. col. 342. f

dauid ex visione angeli percutientis populum pro numeratio-
ne populi, sic territus est, q̄ de cætero fuit quasi lāgidus,
nec calefiebat vestibus: & ex hoc fuit motus clamare ad do-
minum. Ego sum qui peccaui, p. 3. col. 476. f

dauid vtrum peccauit iurando facere misericordiam ipsi Sau-
li, cum sciret eum esse a domino reprobatum, p. 2. col. 471. c

dauid habebat beliatores ex tribus partibus, vna erat tribus
Iuda, &c. p. 2. col. 638. f

dauid non legitur habuisse viros ante mortem Saul, nisi tan-
tum sexcentos, p. 2. col. 1069. c

dauid ordinauit milites per duodecim cohortes, & in qualibet
erant vigintiquatuor milia bellatorum, p. 2. col. 1121. c

dauid tria bella principaliter, leguntur in Paralip. in Regum
quatuor, &c. p. 2. col. 566. e. f

dauid an peccauit, quādo promisit ire ad bellum cum rege A-
chis contra filios Israel, &c. p. 2. col. 493. c. & col. 500. f. & co.
501. c

dauid in cithara sua malignum spiritum compescuit, nō quod
ranta vis esset in cithara, sed in figura crucis Christi, &c. p.
2. col. 414. e

dauid a sua iuuentute laudes Dei canebat in cithara: cuius
exemplo nō ad dissolutionem, sed a deuotionem modi mu-
fici inuenti sunt, p. 3. col. 2146. f

dauid ego plus saltantem stupeo quam pugnātem: pugnā-
di hostem subdidit saltando coram domino semetipsum
vicit, p. 2. col. 550. e. f. & col. 1078. f

dauid non habuit præcognitionem sui casus, quæ requiritur
ad prophetiam, p. 3. col. 1098. e. f

dauid peccata septem scripta in veteri Testamento enumeran-
tur, &c. p. 6. col. 1714. d. e. f

dauid propter ocium & incautum aspectum mulieris, fuit inui-
tatus ad adulterium, & ex consequēti ad homicidium pro-
ditorie procuratum, p. 2. col. 671. a. & 672. f

dauid factō quid scelestius, quid Vria mundius, literaliter. Sed
ad mysterium: quod Dauid sanctius, quid Vria infidelius,
p. 2. col. 575. c

dauid quare numerando populum peccauit, p. 2. col. 1098. e

dauid valde grauer legitur peccasse in adulterio cum Beth-
sabæ, & homicidio Vrie, & in numeratione populi, & tamē
de istis obtinuit remissionem a deo, p. 3. col. 1220. f

dauid regi quomodo peccata dimissa sint, plures fuerunt reue-
lationes diuine, p. 3. col. 642. d

dauid an non grauer peccauerit, quia non increpauit Amnō
filium de stupro Thamar, quem etiam ut videtur, debuit in-
terficere pro violenta virginis defloratione, p. 2. col. 589. c. &
col. 673. c

dauid non recessit a ciuitate timore Absalon, sed timore Dei:
quem sciebat se prius offendisse: ideo ad placandum iram
Dei voluit se humiliare coram Deo, p. 2. col. 605. c

dauid an arguendus sit mendacii, inducendo alium ad men-
tiendum. Ibid.

dauid non fuit transgressus iuramentum Semei: dum iniunxit
filio suo Salomon de morte eius, p. 2. col. 635. c

dauid an fecerit cōtra legem, corpora suspēsa dimittendo in
patibulis: cum scriptum sit, quod appensus in patibulo de-
ponatur eadem die & sepeliatur, p. 2. col. 640. d. & p. 1. colu.
1583. c

dauid instituit dūcētos octoginta cāratores ad diuinas laudes
canendas corā arca Domini, p. 3. c. 675. c. Item p. 2. c. 589. a

dauid in vigintiquatuor sortes Leuiticam tribum & sacerdo-
talem ordinem distribuitur, ostendens ecclesiam sacerdotā
lem & regiam dignitatem habere plene, & legis & euangelii
doctrinam perfecte seruare, p. 3. c. 1111. c. 1112. d. & c. 1113.
a. Item p. 3. col. 675. c

dauid quando fecit distinctiones & numerationes Leuitarum
erat quadragesimus annus regni sui, & vltimus vitæ suæ
nam quando incepit regnare erat triginta annorum, p. 2. co-
lum. 215. a

dauid volens ampliare cultum Dei, ordinauit de vigintiqua-
tuor generationibus vigintiquatuor sacerdotes, qui succel-
sive seruirent per hebdomadas in templo Domini. p. 5. col.
669. c. Item p. 4. col. 2230. f

dauid duplici modo obtulit donaria pro domo domini ædifi-
canda, p. 2. col. 1130. f

dauid certificatus est de exauditione orationis propter ædifica-
tionem altaris, & propter descensum ignis de cælo super ho-
locustum suum, p. 1. col. 326. f

dauid in spiritu vidit futuras octo generationes. &c. ab illis re-
gnum suum ad tempus præcindendum, &c. quare Psalmos
fecit intitulatos Pro octaua, &c. p. 2. col. 1029. c

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

dauid pro declaratione diuinæ sapientiæ non est vsus creaturis spiritualibus, cuiusmodi sunt angeli, quia non sunt visibiles, sed corporib, cœlestibus, quæ sunt manifesta omnib. p. 3. col. 555. c.

dauid vnde sic in frigidatus, cum fuerit bene complexionatus, nec in tam magna senectute constitutus, p. 2. col. 671. c. 672. f. & col. 674. f.

dauid præuidit secundum Ra. Sa. in spiritu se habiturum in presenti tabernaculo Dei, & in futuro tabernaculo, qui est locus sanctorum, p. 3. col. 865. c.

dauid secundum animam & carnem desiderauit Christum vëturum & nasciturum de semine suo, p. 3. col. 876. e. f.

dauid quare adolescentulam appetijt vt calefieret, cum multò grandæuiore patres cum vxoribus vetulis non refrixerūt, p. 2. col. 671. c. & col. 679. b.

dauid degenerum filium & fraterno sanguine oblitū ad vnus mulieris petitionem domum recepit, p. 2. col. 597. a.

dauid formam Euangelicam gerbat, dum pœnitendo & confitendo abluir culpam, & legalem euasit sententiam, p. 1. col. 1083. b.

dauid suscipere bellum cogebatur in quo & vincere & uinci equè illi molestum erat, p. 2. col. 623. b.

dauid Saulem dormientem intuetur, p. 2. col. 487. a.

dauid senex vincebat corpus animi alacritate, p. 2. col. 645. a.

dauid quoniam mulierem quæ erat in virili potestate tanquā alienum regnum occupauerat, propterea qui ex vxore ei natus erat filius resurrexit tyrannus volens arripere regnum patris, p. 2. col. 620. d. e.

dauid magis erat illicitus ne iniustam mortem inultam relinqueret quam quo suam mortem deleret, p. 2. col. 538. e.

dauid in dilectione inimicorum non fuit impar Paulo, par. 2. col. 615. a.

dauid sacrorum canticorum poeta, cithara ex infania Saulem regem liberauit, p. 2. col. 418. d.

dauid Deo prouidente legitimus rex neque proditor neq; hostis patriæ iudicatus, p. 2. col. 505. a.

dauid percussus verbis Satraparum recessit mœrens ab Achis, p. 2. col. 507. a. b. c.

dauid contristatus est propter mortem Absalonis filii, p. 2. col. 628. e.

dauid contra Goliath non armatus cedit vt aperte virtus Dei ostenderetur, p. 2. col. 429. a.

dauid quod simulauit insaniam & cætera huiusmodi, mendacia iudicanda non sunt sed adiones locutionesquæ prophetice ad ea quæ vera sunt intelligenda referendæ, p. 2. c. 458. e.

dauid fortitudo & constantia, p. 2. col. 460. e. & 461. a.

dauid armatam dexteram in dignatione compresserat, p. 2. c. 482. d.

dauid de priori sua concupiscentia postea factus est cautior, p. 2. col. 661. b.

dauid cum panes propositionis manducauit in vno domino Iesu Christo & regnum & sacerdotium futurum significauit, p. 2. col. 457. a.

dauid figurauit sacerdotis personam, p. 2. col. 457. a.

dauid cum parumper neglexisset in peccati præcipitatus est Barathrum, p. 2. col. 571. c.

dauid fugit odia Saulis non relinquens terras, sed declinans contagia regis inimici, p. 2. col. 447. b.

dauid fugiens a facie Saul præfigurabat Christum dominum, p. 2. col. 448. d.

dauid dū in exilium ejicitur factus est illustrior, p. 2. col. 448. d.

dauid post bella epinicion composuit, p. 2. col. 647. b.

dauid quomodo se dicat inuenisse cor suum, p. 2. col. 559. a.

dauid in posteritatem Saulis beneuolus, p. 2. col. 565. a. b.

dauid præceperat lamentationes fieri sup Abner, p. 2. c. 533. a.

dauid non dimisit Michol, sed pater eius eam inique abductā alteri dederat, p. 2. col. 528. d.

dauid qui Sauli pepercit Nabal conatur occidere, p. 2. c. 479. b.

dauid comitatus esset transgressus est iusiurandum, p. 2. columna 481. a.

dauid duplicem debebat mortem nā & adulter & homicida per legem interimebantur, p. 2. col. 582. e.

dauid moriturum filium dolebat mortuum non flebat, par. 2. col. 583. b.

dauid facinore vtriusque filii punitur, p. 2. col. 590. e.

dauid saltabat ante arcam docens contritum regalis potentie nō habendū vbi Religioni exhibetur obsequiū, p. 2. c. 547. b.

dauid cantauit ante arcam non pro lasciuia, sed pro Religione, p. 2. col. 547. c.

dauid cur capitalem pœnam de interfectore Abneri nō sumpsit, p. 1. col. 534. e.

dauid a filio maledictus persecutus & cespitatus nolu it occidere, p. 2. col. 613. b.

dauid se morti pro domini ira placanda promptus obicit, & pro salute populi laborantis diuinæ ultioni paratus offert, p. 2. col. 670. d.

dauid quando populum numerauit seipsum condemnauit, idē veniam assequitur, p. 2. col. 667. c.

dauid non adulterasset alieni ius thori nisi mulierem nudā & lauantem de domus suæ interioribus vidisset, p. 2. columna 571. a.

dauid a Saulis difficultatibus & aliis hostib. liberatus quietem allecutus difficilius incontinentis cupiditatis bellum passus est, p. 2. col. 571. b.

dauid genuit ex se duos filios alium incestum, alium Parricium, p. 2. col. 589. a. b.

dauid pœnitentia delicta sua correxit propterea inuentus est ex animi Dei sententia, p. 2. col. 579. a. b.

dauid debitum sibi imperium distulit, p. 2. col. 522. d.

dauid audita morte Saulis acerbè est lamentatus, p. 2. col. 516. e.

dauid præcepta legis superant, p. 2. col. 516. e.

dauid mœstissimo percussus est nuncio audita morte Ionathæ, p. 2. col. 517. a.

dauid peccauit quod solent Reges sed fleui, & pœnitentiam egit, p. 2. col. 571. a.

dauid petiuit aquam de cisterna Bethleem non desiderio aq̃ sed vt tentaret an illa fortes inueniri possent qui adferrent, p. 2. col. 1064. d.

dauid reliquit metropolim fugiens & a facie filii sui Absalon, p. 2. col. 604. e.

dauid patriæ finibus pulsus fugiebat hostem quem optauerat Herodem, p. 2. col. 906. e.

dauid fugiebat non vt qui timeret, sed vt qui filium caueret occidere, p. 2. col. 606. d.

dauid non in Bethleem (vt quidam putant) sed in Ierusalē est sepultus certa ratione mysterii, & c. p. 2. col. 1351. c.

dauid quomodo declaratur quid tunc ex inferno interiori erutus, p. 3. col. 1098. e. f.

dauid & Petri peccata ad hoc scriptura sunt indita, vt cautela minorum sit ruina maiorum, p. 2. col. 527. f.

dauid specialiter nominauit Amase, quia paratus erat remittere offensam, sicut & Christus post resurrectionem suam per angelum expressit Petrum specialiter, p. 2. col. 630. f.

dauid in curia sua habebat cantores & cantatrices, instrumentis & vocibus humanis: Nam talibus licitum est vti pro recreatione virium animæ moderate, p. 2. col. 637. c.

dauid veniens in Ierusalem, reperit se esse fœdatum in vxoribus suis: per Absalon: ideo reclusit eas, prouidens eis de victu & vestitu duplici ratione, p. 2. c. 638. f.

dauid petiuit aquam, non propter concupiscentiam aquæ, sed quia volebat experiri audaciam suorum: quam noluit bibere, sed libauit eam domino & c. p. 2. c. 660. f.

dauidis excellens infania, p. 2. col. 461. a. b.

dauidis admirabilis admonitio quam fecit filio, p. 2. c. 1104. e.

dauidis Regis clades vicerunt omnem tragediam & omnes fabulas, p. 2. col. 588. f.

dauidis pietas semper eum Deum suscitandi bella gerebat & quiescebat, p. 2. col. 466. d.

dauidis verba aduersus Semei & Abisai admiratione digna, p. 2. col. 614. d.

daui-

Index.

Dauidis humanitas & pietas in Saulem, p. 2. col. 473. a. b. c. & 474. f
 dauidi iussit Deus vt primo ascēderet in Hebron, p. 2. c. 521. b
 dauidem Deus in virtute exercet suadetq; ne suis fidat virib., sed eius auxilium expectet, p. 2. c. 542. e
 dauidem ædificare domum orationis non permisit Deus p. 2. c. 551. c
 dauidem diuinitate quadam præditum intellexit Saul, p. 2. c. 429. a
 dauidem immanitas hostis non exterruit, p. 2. c. 428. d
 dauidem quidam reprehendunt quod aures præbuerit iis qui diceret Sibas, p. 2. c. 609. b
 dauid petiit a domino Deo tētrari, vt eius innocentia fieret aliis manifesta, p. 3. c. 605. c
 dauid ostendit homines esse peregrinos, & quod patria nostra propria nō est hic inferius, sed in cēlestib. & hoc etiā intellexerunt patres antiqui, p. 2. c. 902. e. f
 dauid orando deum allegat diuinæ exauditionis decentiam septem rationib. p. 3. c. 1093. c
 dauid fecit aliqua vota specialia Deo, vt liberaretur a periculo, quæ desiderabat implere, p. 3. c. 838. f
 dauid ex angustiis & doloribus venit ad defensionem, & præcise vixit septuaginta annis: quæ triginta annorū erat cū regnare cepisset, & præcise 40. annis regnavit, p. 3. c. 226. g
 dauid fugiēs Geth, & agnitus a Philistæis, ductus est ad Achis vt interficeretur, propter quod Dauid in periculo positus, simulauit se insanum, &c. & ideo Achis tanquam insanientem eum eiecit, p. 3. c. 659. c
 dauid bis legitur fugisse ad speculum Odolam, vbi venerunt ad eum illi qui erant de cognatione sua, &c. par. 3. co. 323. e 154. e. f
 dauid bis legitur notabiliter peccasse, primo in facto Vriæ secundo in numeratione populi, p. 3. c. 699. 700.
 dauid quinq; modis contra Deum deliquit, primo adulterando, secundo peccatū celare volendo, tertio falsum heredē inducendo, quarto Vriam militem fidelissimum proditore interficiendo, quinto plures de seruis interimendo, & sic p. his omnib. orauit Deum sibi misereri, p. 3. c. 798. f
 dauid sanctus & Ezechias deuotus nominantur nominib. colubri & reguli, propter nocumenta quæ fecerunt infidelib. sicut Sanson qui in catalogo sanctorum habetur, nominatur coluber & cerasles, p. 4. c. 160. c. 170. d
 dauid & Abraham in genealogia Christi ponuntur duo patres tanquam radices, quia ad istos facta est specialiter de Christo promissio, &c. & præponitur Dauid Abrahæ, & quare, p. 5. c. 33. c
 dauid vnde & a quo originem & polimitarii nomen duxisse dicatur, p. 1. c. 826. e. f
 dauid & Daniel, similiter & Iob, cum prophetæ veraciter fuerūt, quare inter prophetas a beato Hieronymo in prologo Galeato non enumerantur. 191. c
 de præposito aliquando tenetur materialiter, aliquando terminatiue & localiter. p. 4. c. 1746. f
 deambulare non est constricti sed liberi, p. 3. c. 356. e
 deambulat qui viā eūdo vel redeundo conculcat, p. 1. c. 286. c
 deber & Quereb, sunt nomina dæmonum, & primo est eis permissa potestas magis nocendi in tenebris, secundo magis in meridie siue de clara die, p. 3. c. 1149. c
 debilitas accipitur generaliter vel specialiter, secundū totum, vel secundum partem, p. 4. c. 269. c
 debitum exigere ab eis qui non possunt reddere, si impium est multo magis ab his qui non debent, p. 4. c. 472. d. e.
 debita pecuniæ alicui repetere conceditur, sed debita peccatorū petenti veniam nunquam iuste negamus, p. 5. c. 131. b. c
 debita an in anno septimo remittantur tantum non petentibus soluere. p. 1. c. 18. f. Et extrusius, c. 549. a. 550. d
 debita non soluta debitorum heredib. negantes, a mortuis veritatem quærere dicuntur, p. 1. c. 1564. f
 debitorū male solutiū excusationes quas fingūt, p. 3. c. 2122. f
 debitor noster efficitur proximus cum in nos aliquid peccat,

quia peccata debita vocantur, &c. p. 1. c. 704. d
 à Debitore pignus accipimus, cum ab eo qui in nos peccauit, peccati confessionem tenemus, per quam relaxare peccatū postulamus, p. 1. c. 704. d. e
 debitores sumus Deo in trib., scilicet ad fidelitatem, reuerētiā, & famularum debitum, ad quæ tria prima decalogi præcepta nos obligant, p. 1. c. 556. b
 debora docuit, non solum viri auxilio viduat non coere, verū etiam viris posse esse subsidio, p. 2. c. 176. d
 debora virtus quanta, p. 2. c. 177. a. b
 debora prouocatur, vt expurgiscatur in spiritu prophetiæ laudis & non est a laudib. Dei, p. 2. c. 177. a. b
 decalogi præcepta aptantur Psalterio decachordo, & quare, p. 3. c. 2171. a
 decalogum implere possunt quos iuuat gratia Euangelii, p. 1. c. 1203. c
 decaluari quando homo incipit, dicitur habere fenestram vel fenestras in capillis, p. 1. c. 1025. c
 decanus est qui præest super decē homines, &c. p. 1. c. 665. b
 decapolis, est nomē regionis, cuius vna pars est vltra Iordanē alia citra, p. 5. c. 559. c
 decem præcepta legis quomodo sint diuidenda, vtrū sint quatuor vsq; ad præceptum de sabbato quæ ad Deū pertinent & reliqua sex ad hominem, &c. p. 1. c. 665. c. & 666. f
 decem requirebantur ad minus in Sodomis, per quos vix saluarentur qui habitabant Pentapoli: nunc autē duo inueniuntur, Moyses & Aaron, qui sufficiunt, vt tota gens Israelitarum saluetur, p. 1. c. 697. f
 decem trib. dicuntur Ephraim, Ioseph, Samaria, &c. & quare, p. 4. c. 1701. c
 decem trib. captiuatæ sunt a Salmanasar rege Assyriorum (alias Chaldæorū) & in mōtib. Medorū locatæ. Ibid. c. 1697. b
 decem trib. quæ dicuntur Israel, vsque hodie in montib. & vrbib. Medorum seruiunt captiuæ, duæ autem quæ Iudas dicuntur à Chaldæis captiuatæ, post triginta annos in terram suam redire, p. 4. c. 1253. a. b
 december qui ab Hebreis vocatur Casleu, in medio hyemis, pluuialis & tempestuosus, p. 2. c. 1337. a
 deceptio quot & quib. modis proueniat, p. 6. c. 116. e
 decipere quemlibet, & ab alio decipi posse non multam differentiam habent, p. 4. c. 2373. a. b
 decima quædam fiebat in trib. annis pauperib. distribuenda, ne Iudei pauperes cogerentur quærere elemosynas a gentilib. & quædam oblationes a diuitib. & quædam deposita quæ conseruabantur in erario, p. 4. co. 2349. b. c. 2400. d.
 Item p. 1. c. 1547. a. & 1621. c
 decima quadruplex dabatur, cui & quare, p. 4. c. 1451. a. b
 decimæ tres erant, vt dicunt aliqui, vna erat ad sustentationē Leuitarum secunda erat de nouem partib. residuis, &c. tertia fiebat tertio anno solum, &c. p. 1. c. 1621. c
 decimæ & primitiæ quodāmodo inter res sacras computantur quia determinantur per legē deberi ei ministris, p. 1. c. 1193. c
 decimæ de minimis, quāuis nō essent soluēdæ de necessitate, tamē nō fuit malū persolvere illas: sed bonū, &c. p. 1. c. 1621. c
 decimas sacerdotib. deberi a quibus populus benedicitur comprobatur exemplo Abrahæ ante legem, p. 1. c. 205. c
 decimas & primitias atque oblationes deputauit dominus sacerdotib. p. 1. c. 1193. c
 decimas duas faciebant Iudei, vt dicunt aliqui quolibet anno de omnib. bonis suis, &c. Sed hoc dictum non habetur ex scriptura, &c. p. 1. c. 1533. c
 decimas qui soluit alteri, nō hoc designat se imperfectū, & alterum perfectum, retinens sibi nouem partes, dando decimam alteri, quæ signat perfectionem, p. 2. c. 1406. f
 decimas Ecclesia non repetit ad scandalum vitandum, vbi nō est consuetum decimas dare, p. 5. c. 55. f. & c. 22. g
 decimas animalium & terræ nascentium ministri Ecclesiæ habent p. 4. c. 99. g. Item p. 1. c. 1296. d. e
 decimare est decimam partem dare, & nouem sibi retinere, p. 4. c. 427. d

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Decimationem infert in horreum Dei moraliter qui de omnib. operib. suis quidquid est ibi perfectionis, attribuit diuinæ bonitati, & c. p. 1. c. 2200. f

decimationes omnium fructum, & primitiua omnium pecorum quomodo iubet dominus non manducari nisi in ciuitate ubi templum erat, cum eas Leuitis dari in lege præcepit. p. 1527. c. 1528. f

Declinare ad dexterā quid sit, similiter quid sit declinare ad sinistram, & c. p. 3. col. 1622. e

declinatio in grāmatica sicut est de casu in causam, sic declinatio à iusticia est reuendo de peccato in peccatum, p. 3. c. 570. e

declinandum non est a veritate in iudicio propter maiorem partem iudicantium, nec propter maiorem auctoritatē habentes, p. 1. c. 710. d

declinandum est semper in dubiis casib. inter misericordiam & iusticiam, ad misericordiæ partem, vt etiam notat Rab. Sal. p. 6. c. 1269. c

decretum si pro determinatione ecclesiæ habeatur de suscitatione Samuelis, tenēda est pars ista determinate, & c. Si autem non sit determinatio ecclesiæ videtur probabilior modus dicendi, quod anima Samuelis virtute diuina & eius dispensatione apparuerit, & c. p. 2. c. 495. b

decorum semper esse vtile. p. 2. c. 1592. f

decuriones dicuntur, qui sunt de curia alicuius magni principis, vel qui suscipiunt curam plebis, p. 5. c. 649. c

dedicatio bifariam potest accipi, vna in spe desiderantium & mundantium oculos cordis, alia in vita futura, & c. p. 2. col. 1399. b

dedicatio prima templi tempore Salomonis facta fuit in mense Septēbri, alia post reditum Babylonicæ captiuitatis fuit in vere, p. 4. c. 2363. a. b. c

dedicatio templi Salomonis prima, secunda, & tertia, a quib. factæ sunt, & in quib. temporibus. p. 5. c. 1262. a

dedicatio templi primi & secundi, vide in Encenia.

dedicationis templi festum institutum est celebrandum per Felicem Papam, p. 6. c. 255. b

defectibilitas impiorum vt notetur, datur exemplū de spuma aquæ, & fumo, & hospite vnius diei, quæ statim dissipantur & dantur obliuioni, p. 3. c. 1900. f

Defectus simpliciter solet accipi in malo, sicut profectus in bono, nisi addatur in quid. p. 3. c. 1375. a. b

Defectus quos & quales assumpsit Christus in persona propria & quodammodo in persona aliena, p. 5. c. 162. f

Defectus quidam sunt scientiæ & gratiæ, quidam ignorantie & foris inclinatis ad peccatum: quidam qui sequuntur totam naturam humanam, quidam qui non sequuntur, & isti contingunt dupliciter, & c. p. 5. c. 162. f

defendere nunquid non potuit Deus populum a dæmonibus vinq; eorum compescere: quid opus erat vt veniret ad Balaam, prohiberet dæmones, ne vel tentarent lādere populū Israel, p. 1. c. 1330. f

deformitas corporalis causatur vel a causa intrinseca, vel ex defectu materiæ, aut est causa extrinseca, & c. p. 6. c. 873. a. b

defraudans bona aliena non recompensat per afflictionē sui corporis in ieiuniis: & huiusmodi, vel per orationē religiosorum quib. benefacit, & ponuntur exēpla, p. 3. c. 2145. a

defraudās proximum suum in negatione depositi vel de quo cunque alio per fraudem vel violentiam habet, qualiter tenetur ad restitutionem, p. 1. c. 947. c

defunctis quæ & qualia, quib. & quando profunt adiutoria quæ a viis offeruntur, p. 4. c. 2577. c

defuncti maxime amici, propter spem resurrectionis moderate lugendi sunt, de amicis enim mortuis non dolere, duri & insensibilis cordis videtur esse, & c. p. 3. c. 312. a. b

deiecti prima pœna, quod sit fugitiuus de loco proprio, & c. secunda est priuatio sue substantiæ, p. 3. c. 182. f

deitas non est communicabilis creaturæ, tamen aliqua similitudo & participatio ipsius communicatur ei, p. 1. c. 537. c

deitas proprie nō est nominabilis a quacūque creatura, quia

est incomprehensibilis ab ea, p. 6. c. 532. f

deitas Christi testificata est verbis & factis, p. 3. c. 792. f

deitas an & quomodo sit nominabilis a creatura, licet sit incomprehensibilis. p. 6. c. 526. f

deitatis non essemus participes, nisi esset ipse nostræ mortalitatis, p. 3. c. 2633. c

delbora quō erat cū Iacob, ipso pergente in Mesopotamiā Syriæ quæ tamen remanserat cum matre ipsius, p. 1. c. 367. c

delbora mulier prophetissa vox Lapidoth, iudicabit Israel, & c. quæritur quid habet ista scriptura doctrinæ vel incarnationis vel disciplinæ, & c. p. 2. c. 173. c

delectat nos dominus in factura sua, sicut in decore ipsius mundialis fabricæ, & in obedientia & in dispositione, & in causis, & in effectib. & in operibus manum quib. vtor vel quæ miror, p. 3. c. 1159. b

delectari in domino est de bonitate eius lactari, quæ figitur per cognitionem & amorem, p. 3. c. 685. c

delectabile est vnicuique quod consonat eius habitui, p. 3. col. 2111. c

delectabilium carnis & mūdi, indebitus vsus, significatur per potationem vini, qua maxime decipit, p. 4. c. 1905. c

delectatio opere est signum habitus generati vel acquisiti, p. 3. c. 1351. c

delectatio inducit ad fortius operandum & meditandum, p. 3. c. 1351. c

delectatio est in sensibus exterioribus vsque ad cor redundat, sic econuerso sensus & motus de corde procedunt ad exteriores sensus, p. 3. c. 1719. c

delectatio proueniens ex sapientia est super letitiam quæ ex vino vel musica, & quare, p. 3. c. 2179. c

delectatio carnalium passionum fortius militat in membris nostris quam studia virtutum, quæ summa cordis, & corporis contritione acquiruntur, p. 1. c. 1505. c

delectatio culpe vt nulla nos possit puliare, dum adhuc carnis corruptibilis pōdere grauati sumus, sic viuere nō valemus p. 1. c. 409. a

delectatio bonorum in terrenis licet bonis, quare a Deo permiscetur amaritudinib. p. 3. c. 717. b. c

delectatio peccati verius dicitur amaritudo, p. 6. c. 446. e

delectatio præsentis vitæ dicitur panis, p. 3. c. 311. b. c. Et dicitur lectulus. Ibid. f

delectationē carnis qui in occulto pectoris celat, facile in culpam prauæ actionis exorbitat, p. 1. c. 1366. c. f

delectatione sinistra viri sancti cum pulsari se sentiunt, ipsa (p quæ formæ species ad mentem ingreditur) disciplinæ magisterio lumina restringunt, ne prauæ cogitationi visio lenocinata famuletur, p. 2. c. 84. f

delectationes corporales in alia vita se habituros, licet aliqui Iudeorum credant, communitas tamē eorum hoc omnino respuit. Est enim contra illud Isaïæ, A sæculo non audierūt, nec aurib. perceperunt quæ preparasti expectantib. te, & c. p. 1. col. 512. a. Vide etiam Iudeorum traditiones Thalmudicas.

deleri de libro vitæ quomodo fieri possit, cū sit idem quod diuina prædestinatio, quæ est immutabilis, p. 1. c. 836. d

deleri de libro quomodo Moyſes a domino petiuit, & de quo libro, & c. p. 1. ibid.

deliberatio quid significat, p. 6. c. 145. f

deliberatione qui coheret vel coheret cum voluntariis prauis ad terrā pronis, reus est mortis, de hoc figura, p. 1. col. 1083. c

deliberare est quoddam dicere, p. 3. c. 645. a. b

Delicata dicebant antiquis dii, consecrata, quæ nūc dicimus dedicata, p. 2. c. 531. a. c

Delicati vocantur ii qui opib. ac reb. abundant, p. 4. c. 1051. b

Deliciæ corporales cum nō habentur graue in se desiderium, accendunt, cum vero habitæ edantur, comedentem prouocant in fastidium per saturitatem vertunt, & c. p. 3. c. 1759. c

Delicię inclinant ad actum luxurię, p. 6. c. 713. c

Delitius assuetus ad cibum ab omni humanitate alienum redibit, p. 1. col. 1636. d

Delitium

Index.

- delictum duplici modo dicitur, parte 1.col.942.d.& col.958.f.
& col.959.c
- delictum & peccatum differunt, p.6.col.517.b
- delictum Deus deler, sed multum non deserit: aut enim homo in se poenitens punit, aut Deus hæc cum homine vindicans percutit, p.2.col.582.c
- delicta solent capillis capitis aliquoties coaptari, plerumque arenæ maris, & quæ differētia inter has comparationes, p.2.col.1267.c
- delictorum præteritorum memores esse debemus etiam in lætitia, p.4.col.794.e.f
- delinquere facit populum sacerdos, & intelligitur dupliciter, p.1.col.932.f
- delinquimus non solum per excessum, sed etiam per voluntatis pessimæ desiderium, p.4.col.1033.a.b
- delinquentis animus corrigitur per tristitiam vultus, p.3.col.1719.a.b
- delubra dicta sunt, a delendo, eò quòd ibi putabatur ablui anima, p.4.col.516.f.& 717.a
- delubra vnde & quid dicuntur, p.4.col.516.f. Et quomodo ibi dormiebant ad habendum reuelationes in somnis. Ibid.
- dementare quid est, p.6.col.1068.d
- denarius numerus est primus limes numerorum, & sequentes numeri componuntur ex denario pluries sumpto, &c. Ideò denarius bene significat vniuersitatem, p.5.col.411.b.c
- Item, p.4.col.1847.c. Item p.2.col.1405.b.c
- denarius dicitur eò quod valebat decem nummos vsuales, p.6.col.1252.f. Et continere in se regis nomē & imaginem consuevit, p.2.col.136.a. Item p.1.col.557.c
- denarius æternæ vitæ quatuor partib. fundatur, p.5. columna 96.e
- denarius superna præmia designat, vbi humana natura in utraque substantia sua immortaliter subleuata, in diuinæ visionis præsentia lætatur, p.1.col.775.c
- denarius notat multitudinem adhærentium Apostolis ad sequendum Christum, &c. p.4.col.2231.c
- in denario numero terminantur verba legis. Denarius. n. ex octonario constat & binario, vel ex septenario & ternario vel ex senario & quaternario: Et horum singulorum mysteriū. p.1.col.1519.b
- denominatio trib. fit ex parte patris & non matris, p.1. column. 723.c
- dentes pro verbis accipiuntur, p.1.col.1122.e. & c. 1572.f
- dētes cibum ad interiora traiciunt, p.1.col.1694.f
- dētiū diuersum est officium, & illius moralitas, p.4.col.947.c
- deordinatio non potuit esse in viribus inferiorib. nisi prius esset in ratione, ideo serpens non tentauit primo de cōmestione sed de restrictione præcepti, p.1.col.87.c
- deordinatio partis irascibilis primo & maximè apparet in homicidio, secundo in quibusdam aliis quæ procedunt ex rancore & odio, p.1.col.1567.b.c
- depositum accepimus à Deo animam nostram & corpus, & quod est depositum maius, animæ tuæ imaginem & similitudinē suam commendauit, hoc tam inegrè restituendum est quā a te constat esse susceptum, p.1.col.947.c
- deprecatio siue exhortatio iustorum potēs est apud Deū quia relaxat, vel saltē cōperat penā comminatā, p.3.col.2049.c
- depressorum modus est incedere incliuato capite, & quando liberantur caput eleuare, p.1.col.1137.c
- deputati diuino cultui & studio debent prouideri de victu & uestitu ab his qui habent curam gerere ciuitatis, siue communitatis, p.1.col.439.c. Vide in seruientes communitati.
- derisio humana illum facit Deo proximum, quem ab humanis prauitatib. vitæ innocentia seruat alienum, p.3.col.149.c
- derisor ille etiam dicitur qui contemnit uidere dicta antiquorum, & credit inuenire sapiētiam per ingenium suum, p.3.col.1709.b
- derisor sapiētiam quam quærit non inuenit, quia & si apertè contra illius stulticiam disputando incedas, nescit intelligere quæ dicis. Ibid.
- derisus quid est, p.3.col.736.d.e
- descensus pluuię & modus impetrationis per Heliam prophetā est diligenter norandus, p.2.col.827.a
- descensus ignis super sacrificia & illa consumēs, fuit à Deo, quod fuit signum acceptationis diuinę, sicut de sacrificio Abel & de sacrificio Heli in monte Carmeli, p.1.col.853.c
- descripto qua describebatur vniuersus orbis, primū incepta est in Iudæa, quæ est in medio terrę habitabilis, p.5.col.369.e. & col.707.c
- descriptio facta tempore Augusti Cæsaris non fuit solum secundum numerum personarum sed etiam genealogiarum, ut sciretur numerus determinatus nobilium & ignobilium, In qua profitebantur dupliciter se esse subiectos Romano Imperio, scilicet scripto & facto, &c. p.5.col.707.c
- desertum fuga est bona ad quod fugit Elias Elisæus, Ioannes Baptista p.2.col.827.b
- desertum sitiens quod non fuit irriguum prophetarum variciis, p.4.col.318.c
- desiderare solēt homines quatuor. Primo, prosperitatē domus suę. Secundo inimicorum suorum depressionem. Tertio, famę celebritatē. Quarto dominii & honoris sublimitatē, p.1.col.1629.c. Et horum contraria refugunt. Ibi. Et c. 1634
- desiderare solent homines prosperitatem domus suę, quæ consistit in fœcunditate prolis & abundantia temporalium bonorum, p.1.col.1629.b
- desiderare scientiam & actum docendi non est malum, imo meritorium, sed desiderare nomen tantum, hoc est malum & singulare peccatum. Sed si desideret nomen autoritatis magysterii ad hoc quod scientia iam habita quis possit melius, vti, non est malum, &c. p.5.col.379.c
- desiderium proprie loquendo est rei non habite, sicut delectatio est rei præsentis, p.4.col.242.f
- desiderium oratio est, nec vnquam desinit orare, qui non desinit amare, charitas clamor est, p.5.col.766.d.e
- desiderium bonum est oratio, & si continuum est, desiderium, cōtinua est oratio, p.6.col.661.b
- desiderium & concupiscētia quomodo differunt, p.3.c.1352.f
- desiderium omne pena est, dum differtur, p.3.col.129.a
- desiderium perspicieñde veritatis non est improbandum, sed ad ordinē reuocandum, vt a fide incipiat, & bonis operibus nitatur peruenire quo tēdit, p.1.col.332.e
- desiderium celestis vitę significat basis, cuius tanta est causa, vt perfecti viri se quotidianis diluant lachrymis, & gaudiū internę quietis, quod uiuēdo non valēt, suspirando degustāt, p.1.col.819.a
- desiderium quo Angeli desiderant prospicere, non importat expectationē non habiti, sed continuationē habiti, par.6.col.1311.c
- desiderium fruitionis diuinę in præsentī habet aliquid afflictionis ratione dilationis, & habet aliquid delectationis propter spem consequēdi optatum, p.4.col.245.c
- desiderium Iacob pro sepultura, vt sepeliretur in terram promissionis cum Abraham Isaac vnde fuit, &c. Forte vidit in spiritu quod Christo resurgēte, resurgerēt multi sancti, iam defuncti & sperabat cum ipsis resurgere, par.1. column. 441.a
- sicut Desiderium est boni non habiti, ita delectatio est boni adepti, p.3.col.1660.f
- desiderio hominis est tardum, quod citius est Deo, pa.3. column. 724.d.e
- desiderio nimio tempus longum uidetur, & si breue, p.3.col.1420.c
- desideria terrena prurientia & punitiones uiciorum pullulat in corde negligētium. Ibid.
- desideria spūalia diuini dēct, frigescūt, carnalia, p.3.col.1375.b.c
- desideriorum finis inter ea quæ honestè desiderantur sunt. uirtus, salus gloria, pax p.6.col.58.f
- in desideriis est omnia ociosus, p.3.col.1710.e
- desiderantis mos est frequēter reperere quæ tantis precib. oratur, p.3.col.1052.d.e

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

desperatio est qua quis penitus diffidit Dei bonitate, p.6.col. 30.a
 desperatio unde oritur, & est blasphemia in spiritum sanctum, p.1.col.117.b.c
 desperatio Cain & eius fuga, & quomodo dupliciter glossatur & intelligitur, p.1.col.117.b.c
 desperatione nihil execrabilius, p.3.col.170.d.e
 desperare iuste est præsentis vitæ bona æternitatis electione disere, p.3.col.109.c
 desperans nubibus comparatur, & quare, p.3.col.106.e
 desperantes propter magnitudinem peccati, iam ex damnatione peccati tales habere credendum est, quia huiusmodi affectiones mentis habent, ut se non humilient ad petendum veniam, p.5.col.119.a
 desperandum non est in aduersis, sed semper de Dei auxilio confidendum, p.1.col.1314.f. & col.1430.f
 desperatis in rebus maxima est habenda fides, p.2.col.895.b
 despiciere consuevit bonos qui arbitrat se despici, & ex suspitione contemptus ad indignationem profilit & contumelias ingerit, p.3.col.147.a.b
 despiciendus non est qui non simpliciter amat, & si quid inepte agat, p.3.col.1649.a.b
 destructio Chaldeorum per Medos & Persas fuit dictata per digitos scribentis in pariete. Et quid per hoc figuratur, p.4.col.1561.c
 destructio Ierusalem per Tyrum & Vespasianum post resurrectionem anno 42. ponitur in 9.c. Danielis, p.5.col.1063.c
 detectio criminis indebita fit duodecim modis. Et enumerantur, p.1.col.1062.f
 deterioribus displicent sepe facta vel dicta meliorum, quia intelligi non valent, sed ab eis non temere reprehendenda sunt, quo apprehendi veraciter non possunt. Sæpe aliquid à maioribus dispensatorie agitur, quod à minoribus error putatur. Sæpe multa à fortibus dicuntur, quæ infirmi diiudicant, quia ignorant, p.3.col.515.b
 determinatio vitæ humanæ post diluuium non ponitur cū dicitur. Eruntque dies illius. 120. annorum, quia multi diutius satis vixerunt post diluuium, &c. p.1.col.142.e.f
 detractio quid est, p.6.col.1315.a.b
 detractio quando est peccatum, p.1.col.382.c.383.f
 detractio aliquando diffamatio utilis est, detractoribus vero semper damnabilis & periculosa, p.1.col.1348.f
 detractio est vitanda, & quare, p.6.col.24.c
 detractio prohibetur in qua comeditur sanguis animarum, p.1.col.1054.f
 detractiois modi duodecim, &c. Et enumerantur, p.4.col.1580.f. Item p.1.col.1063.c
 detractiois vicio periclitatur totum pene genus humanum, p.3.col.1708.e
 detractor aliquando incipit a commendatione personæ, cui vult detrachere, ut per eam inclinet corda audientium ad credendum, quod in dicendo mala de illa personâ non moueatur odio, &c. p.1.col.1257.c
 detractor & susurro quomodo differunt, p.9.col.29.a
 detractor omnis eradicabitur, & despectu inopemque a cunctis bonis operibus mors illum inueniet, quem hic alienæ vitæ exquirendo crimina detractiois suæ languor occupauit, p.3.col.1705.a.b
 detractores pessimi apud magnos accusantes nequiter innocentes & eorum penam confusibilem impetrantes significantur per accusantes inique regi Ieremiam, p.4.col.822.f
 detractores porcis quos demones intrauerant comparantur, qui tanquam porci pascuntur immundiciis aliorum, & gruniant contra viam bonorum, p.5.col.314.f
 detractores signantur per Palestinos, qui interpretantur ore contudentes & ore contusi, qui ore suo maledicto contundunt famam bonorum, p.4.col.857.a.b
 detractores adulescentes quantum sunt periculosi principibus habetur exemplum in Dauid, qui tam sanctus & iustus uerbis adulatoris seductus fuit, &c. p.2.col.637.c

detractorum plaga significatur per plagam locustarum, quæ rodere student vitam & famam bonorum, p.4.col.1888.f
 detractores se inuicem comedentes significantur per locustas, quia alienos fructus inuide comedunt, p.3.col.1031.c
 detractores vix possunt cognosci, eo quod in præsentia vngunt & in absentia grauiter pungunt. Et significantur per cyniphes, p.1.col.551.c
 detrahens & obrectans, si est in eo gratia sancti spiritus recedit ab eo post obrectationem, p.1.col.1249.c
 detrahentem si hilari vultu audieris, tu illi das formitem detrahendi, p.3.col.1710.
 detrahentium lingue quo modo compescendæ sunt, p.6.col.1431.a.b
 detrahere superiori est caput radere secundum moralem sensum, &c. p.1.col.1091.c
 detrimentum in rebus exterioribus ad salutem corporalis vitæ sicut rationabiliter ordinatur &c. ita rationabiliter ordinatur detrimentum vitæ corporalis ad salutem animæ & gloriam dei, & detrimentum boni particularis ad bonum commune, &c. p.1.col.1608.f
 deuotio quid est, p.3.col.1413.a.b.c
 deuotio potissime consistit in oratione, p.5.col.935.c
 deuotio ut sit perfecta requiritur in utraq; vita, p.3.col.1413.a.b.c
 deuotionis signa exteriora in actiua vita & cõtemplatiua. Ibidem.
 deuotionis signa intrinseca & per modum causæ & per modum effectus. Ibidem.
 deuotionis sanctæ regula, p.3.col.994.d
 deuotionum concernentia, siue ad eam pertinentia, quædã consistunt in actibus exterioribus & pertinent ad deuotionem dispositiue quædam etiam ad intensiorem affectus, p.3.col.1413.a.b.c
 deuotionis piæ actus uel gressus, ordines sunt lapidum politorum, quibus in corde nostro dilectâ Deo habitationem cõstruimus, p.2.col.1292.f
 deuotus homo aliquando non solum praualeat diabolo in morte cõtemplationis, sed etiam in campo actionis, p.4.col.2423.c
 deuotior tanto, ut dignum est, sit in diuinis officiis quâto quis prælatus est cæteris, p.2.col.1055.c
 deuotionis tantæ (ni fallor) ois populus Israeliticus cū Sacerdotibus & leuitis, magistris, scilicet suis, ex quo egressi de Aegypto nusquam reperiuntur fuisse in celebratione Paschæ, qua post transmigrationem de quo scribit Esdras, par.2.col.1314.d
 deus vel dominus diuersis literis Hebræorum scribitur. Quando. n. sub signo tetragrammaton scribitur, nulla dubitatio est, quin de Deo vero dicatur, quando vero communibus literis, incertum est, an de Deo vero, an de quolibet aliorum dicatur, p.1.col.1333.b
 deus est nomen incommunicabile secundum rem, est tamẽ communicabile per similitudinem, p.3.col.1951.c
 deus & Dominus naturæ diuinæ non distinctionis personarum sunt significatiui, p.1.col.1497.a
 deus aperte nos docuit neminem posse duob. Dominis seruire, p.1.col.1498.f
 deus quomodo diligendus, p.1.col.1499.b
 deus vnus est, & homo ad similitudinem Dei vnus efficiendus, p.1.col.1500.d
 deus in singulis rebus vnum quemque non ex domo quæ supra terram est, sed ex cœlo exaudire, p.2.col.762.e
 deus Iudæi huius repenti præditis animo & terrena sapiente terrenas maledictiones & bñ lictiones idulsi, p.1.col.1624.a
 deus eadem eidem uel bis incaleat, ne præterquam quod obliuio sumerat genus hominum perpetuo inique illi sacrificio populus acquiescens, in sabbatis neglegentius cum quo pacto ageret, p.1.col.1350.d
 deus permisit Iephthæ filiam immolari nõ quo humano sanguine delectaretur, sed quo documentum ita ueretur posteris, ne vnquem imprudenter Deo vota nuncuparet, p.2.col.229.c
 deus nec est mutatus, nec potest mutari, p.4.col.504.d
 deus nõ concluditur cœlo sed ubiq; est habitare tamẽ dicitur in

Index.

in celo quia attollit mentes nostras ad celū, p. 4. c. 506. f
 Deus quomodo dicitur ignis consumens, p. 1. c. 1486. e
 deus populum iussit numerare, ut veritatem promissionis sue demonstraret qua se promiserat semen Abraham multiplicatum tanquam sydera, p. 1. c. 1159. b
 deus ignis vorax est quia ab impiis supplicium sumit, p. 1. c. 1657. a
 deus per innumeris beneficiis exigit a nobis dilectionem & obsequium, p. 1. c. 1522. e
 deus in veteri testamento ignis dicitur, ut peccatori populo merus incuriatur, p. 1. c. 1485. b
 deus exaltatur in iudicio propter meritorum retributionem, p. 4. c. 70. d
 deus dixit Moyses: *Auferam de spiritu tuo.* Non quod aliena virtute aut gratia Deus indigeret, sed ut Moysen doceret, quod accepisset gratiam ad usum sufficiens, p. 1. c. 1236. d
 deus solus futura prænoscit, p. 1. c. 1563. c
 deus nullius rei indigus atque adeo nihil accipiens aliquid accepisse fatetur, ut pietatem studiumque religionis imprimat animis nostris, p. 1. c. 1215. b
 deus cum nos ratione cohonestauerit, ea vult nos uti quando necessitas postulat & omnibus consulere, p. 1. c. 1588. d
 deus duas rerum decimas dedicati præcipit, p. 1. col. 1533. a. & 1542. d
 deus peculiarem sui præsentiam exhibebat in propitiatorio, p. 1. c. 1042. e
 deus etiam diuturna vratur lenitate postea tamen legis non obseruata iusta exigit supplicia, p. 2. c. 642. d
 deus iusto iudicio misericordiam solet expendere, p. 2. c. 1267. c
 deus sorte diuidi terram mandauit ut litem & controuersiam omnem tolleretur, tanquam Deo per sortem terram diuidente, p. 1. c. 1380. c
 deus misit in Aegyptum iram indignationis sue furorem & tribulationem, p. 2. c. 849. a
 deus delinquentes delerit, resistentem indurat, & contemnentes condemnat, p. 2. c. 334. f
 deus hisce interdixit quæ nunquam acciderunt, p. 1. c. 1057. b
 deus quare secundo populum recenseri iussit, Numer. 26. p. 1. c. 1377. b
 deus bonorum author non malorum, p. 1. c. 1637. b
 deus in præfenti nominatur a nobis pluribus nominibus quia nominamus eum sicut cognoscimus: In cognitionem Dei deuimus ex perfectionibus creaturarum quæ sunt plures & distinctæ, sed in patria Deus videtur per seipsum, & sic nominatur vno simplici nomine, p. 4. c. 2169. c
 deus vnus est in essentia, trinus in personis quomodo hoc a Moysese exprimitur, p. 1. c.
 deus dicitur tribus modis, natura, adoptione, & falso, p. 5. c. 1216 a. c. f. Item p. 6. c. 260. f
 deus requirit vltionem de homicidio, siue fiat de manu hominis immediate, siue etiam fiat mediantibus bestiis vel per bestias, & quomodo hoc intelligatur, p. 1. c. 165. b. c. & c. 168. f
 deus Abraham de nocte fecit promissionem de multiplicatione seminis, & quomodo ista multiplicatio intelligenda sit, p. 1. c. 210. e
 deus iurauit per semetipsum, quia non potest esse maius aliquid Deo, ideo per semetipsum iurauit, p. 1. c. 267. f
 deus qualiter dicitur zelotes, quia non vult quod homo fornicetur cum diis alienis per idololatriam, p. 1. c. 669. b
 deus non solum zelotes, sed zelus etiam in abstracto potest dici propter singularem & excellentem animarum zelum, p. 3. c. 1888. f
 deus aliquando in præfenti vita sanctos homines punit graui pena, et pro leui culpa suo iusto iudicio, licet occulto. Exemplum habetur de Nadab & Abiu, & de multis aliis p. 1. c. 991. c
 deus promittit patribus ante legem duo specialiter, scilicet terræ magnitudinem & proles multitudinem, p. 1. c. 1461. a. b
 deus quomodo sit diligendus ex toto corde, ex tota anima, p. 1. c. 1497. c
 deus est colendus propter septem beneficia exhibita, & quæ sunt ista, p. 1. c. 1657. b. c
 deus populum Israel gubernauit & dixerit tripliciter. Primo per iudices usque ad Saul regem. Secundo per reges a Saule usque ad

transmigrationem Babylonis. Tercio per Pontifices a reditu captiuitatis Babylonice usque prope aduentum Christi, p. 3. c. 551. c
 deus aliquando permittit demones dare responsa idololatriæ quia ex malicia demerentur, quod sic in erroribus nutriatur & talia responsa aliquando sunt vera, p. 2. c. 438. f
 deus permisit filios Israel bis in principio debelari ut humiliarentur, & recurrent ad Deum magis confidentes de virtute diuina quam de sua, p. 2. c. 276. f
 deus licet omnia gubernare posset per seipsum, tamen ad conseruandum pulchritudinem vniuersi (quæ consistit in ordine partium ad inuicem, & ad Deum, sicut ad primum ducem, inferiora regit per media, ut corporalem creaturam & spirituale. Et eodem modo vulgares homines per reges, p. 2. c. 311. c
 deus sanctus & fortis per essentiam, alia autem sunt per participationem, p. 2. c. 324. f
 deus non vult mortem peccatoris per se, sed per se vult iustitiam suam, sicut & bonitatem, ad quam sequitur punitio peccatoris, quæ aliquando fit per mortem corporalem, & aliquando cum hoc per mortem gehennæ, p. 2. c. 333. c
 deus elegit sibi populum Israel tanquam sibi familiarem & peculiarem, p. 2. c. 978. f
 deus adeo est omnipotens & bonus, quod frequenter vratur malis voluptatibus & actibus hominum in executione sue ordinationis, & ponitur exemplum de passione Christi ad salutem electorum præordinata per malos homines, p. 2. c. 806. f
 deus affligit innocentem, hoc tamen non sine causa, p. 3. c. 84. f
 deus licet sit deus totius creaturæ, tamen specialiter dicitur Deus celi. Nam ibi relucet gloria sua, p. 2. c. 1539. c
 deus licet sit ubique per essentiam præsentiam & potentiam, tamen dicitur specialiter esse in celis, id est, in beatis per apertam visionem, p. 5. c. 304. f
 deus licet sit rex omnium per potentiam & generale regimen dicitur tamen rex Hebræorum per specialem curam, & etiam protectionem, p. 3. c. 466. f
 deus licet sit Deus omnium per creationem, tamen dicitur Deus Hebræorum siue Iudæorum per verum cultum & fidem, gentilibus aliis ad idololatriam deditis, p. 3. c. 466. e
 deus licet sit ubique per essentiam præsentiam & potentiam, tamen dicitur specialiter habitare in Ierusalem rationem templi, sibi & suo cultui sic dedicati & deputati, p. 3. c. 466. f
 deus non exaudit aliquando ad votum, tamen exaudit ad profectum, ordinans huiusmodi flagella ad meritum vitæ eternæ, p. 5. c. 128. f
 deus infundens animam dat vitam, & virtutes etiam in quodam seminario, p. 1. c. 137. c
 deus iustos & perfectos semper consolatur suis promissionibus & donis, p. 1. c. 207. b. c
 deus tunc pharetram suam contra Iob aperuit: quando diabolo dedit licentiam percutiendi eum in bonis exterioribus & in prole, p. 3. c. 284. f
 deus loquitur siue respondet hominibus tripliciter, primo dando ei lumen intellectus naturale, quod est quedam in pressio diuini luminis, secundo per reuelationem diuinam: quæ ut frequentius fit in somnis: tertio per infirmitatem carnis a Deo immixtam, p. 3. c. 310. f
 deus super tribus vicibus tantum recipit peccatorem ad veniam, sed si quarto reciderit, non recipitur amplius, sed reseruetur ad gehennam, sic dicit R. Sal. sed illud dictum est erroneum, & c. p. 3. c. 315. c
 deus est seruatur cogitationum & delectationum, quæ per corda & renes designantur, p. 4. c. 485. c
 deus quando electi cadunt in peccatum, non differt punire usque in finem, sed punit in præfenti & cito de communi cursu, p. 3. c. 971. c
 deus rex noster ante sæcula, dupliciter exponitur. Vno modo sic, Ante sæcula, id est, ab æterno, non tamen rex ab æterno quia nomen regis connotat respectum ad creaturam subditam. Alio modo, ut per sæcula intelligantur reuolutiones multorum Iubilæorum. Seculum n. communiter accipitur in sacra scriptura pro reuolutione 50. annorum, p. 3. c. 973. c
 deus

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

deus dicitur dux pubertatis Synagoga Iudæorum, eā ducendo Aegypto, & in datione legis eam despōsando, quem reliquit multipliciter idololatrando, p. 3. c. 1619. f

deus est pater omnium per creationem, & specialiter Iudæorū per legis dationē, quæ non fuit data aliis. p. 4. c. 2170. c

deus ad hoc creauit res, vt in esse permaneant in corruptibile vt angelos, animas humanas, corpora cēlestia, etiam elemēta quātū ad totalitalem, licet in aliquib. patrib. eorum sit generatio & corruptio. Res vero corruptibiles conseruantur in esse secundum earum species per continuam generationem, p. 3. c. 1890. f

deus curam habet de omnib. æqualiter, & ista cura idem est quod eius prouidentia, p. 3. c. 1907. c

deus est iustitia & bonitas per essentiam, propter quod nō potest aliquid facere nisi pie & iuste, & per omnipotentiam suā iustificat impium, cuius iustitiam comitatur misericordia & c. p. 3. c. 1938. f

deus quomodo reliquit hominem in manu cōsiliū sui, & quomodo non sit causa peccati, inquitur & soluit, p. c. 2045. c

deus appōsit homini ignem & aquam, s. refrigerium gloriæ, & pœnam gehennæ, per quod ostenditur peccatum esse ab homine, p. 3. c. 2045. c

deus voluit naturam angelicam & humanam esse bonā, quod processit ex sua sapientia, p. 3. c. 2046. f

deus nō agit a casu, sed sciēs & cognoscēs, per hoc quod eius effectus attingit a summo cēlo vsque ad centrū terræ quantum ad omnia quæ in eis sunt particulariter, p. 3. c. 215. c

Deus quare permittit malos doctores & prælatos ad Ecclesię regimen promoueri, soluitur primo permittendo, exemplū in naturalib. secundo applicando ad propositum in hominib. tertio confirmando per simile in artificialib. & c. p. 3. c. 2138. f

deus voluntate antecedente vult omnes homines saluos fieri sed non ex voluntate consequente, p. 3. c. 2140. f

deus vult omnes homines saluos fieri, exponitur tripliciter, p. 3. c. 695. c

Deus subuenit vnicuiq; secundum conditionem suę necessitatis nam natura nō deficit in necessariis, & multo minus author naturæ ipse Deus & dominus noster, p. 3. c. 2150. f

deus permittit bonos in hac vita tribulari quod non est ex odio sed ex dilectione, ne ex prosperis eleuentur in superbiam & per exercitium in bono custodiantur, p. 4. colu. 250. f. & c. 2045. c

deus vtrum debuit parcere Iudæis propter meritum iustorū cuiuscunq; populi, p. 4. c. 250. f. & 2045. c

deus dicitur dominus simpliciter & absolute, alii autem dicuntur domini diminutiue & participatiue, p. 4. c. 368. f

deus dilexit Cyrum promouēdo & de statu infimo ad dignitatem regni & monarchiæ, non tamen quantum ad bonum gratiæ & gloriæ, quia licet Deum cœli confessus fuerit, tamen idola coluit, p. 4. c. 398. f

deus cum sit veritas per essentiam, non potest aliquid seducere vel fallere secundum veritatem, sed secundum existimationem falsam, p. 4. c. 725. c

deus per suam essentiam omnia perfecte repræsentantem cognoscit res & non per formam extraneam a reb. acceptam p. 3. c. 1982. f

deus seipso finitur, & quieratur in seipso, quod est proprium eius, p. 5. c. 613. c. 614. f

deus circūspicit omnia & vbiq; p. 3. c. 2042. f

deus vbiq; totus, & semper est, dicitur tamen sedem habere in cēlo, & quare, p. 2. c. 540. f. & c. 561. a

deus est vbiq; per essentiam & præsentiā, est tamen in cōlo speciali modo, s. per apertam visionem, part. 3. columna 1237. c

deus in parte non est, quia vbiq; est, & minus inuenitur si in parte quæritur, p. 3. c. 239. b

deus est præsēs vbiq; tripliciter, sicut aliquid dicitur esse alibi tripliciter. Vno modo per potētiam, sicut rex est in toto regno. Alio modo per præsentiā, sicut rex, est in aula sua.

Tertio modo per essentiam, sicut rex est in suo loco determinato. Sic Deus præsens est vbiq; hoc triplici modo, & c. p. 5. c. 1027. c. Item p. 6. c. 1377.

deus est vbiq; per diuinitatis præsentiā, sed non vbiq; per inhabitationis gratiam, p. c. 222. d

deus an & quomodo a nobis videatur in hac vita, p. 6. colum. 1405. b. c

deus inuisibilis est ab omnib. in natura, videtur autē cum vult, & sicut vult, non sicut est, sed quali specie vult apparere. In futuro vero, videbunt eum filii sicut est, p. 6. c. 791. a

deus quamdiu hic moraliter viuatur, videri per quasdam imagines potest, sed per ipsam naturæ suæ speciem non potest p. 1. c. 580. f. & c. 589. b. c

deus licet non possit cognosci a priori, est tamē cognoscibilis a posteriori, s. ab effectib. p. 3. c. 1944. f

deus licet per creaturas non possit cognosci quātum ad distinctionem personarum diuinarum, potest tamen per eas cognosci quantum ad essentialia attributa, s. potentiam, sapientiam, & huiusmodi, in quib. improporcionabiliter trāscendit omnem naturam creaturarum mundi, p. 3. colum. 1944. f

deus licet sit immutabilis, tamen mutabilia operatur, ex quib. varie nominatur, dicitur. n. pius, quando dat prospera, durus quando infert aduersa, secundum communem modum loquendi hominum, p. 3. c. 287. c

deus non mouetur ab aliquo alio ad aliquid volendum de nouo. Item p. 1. c. 846. f

deus nihil quasi repentino consilio facit, sed quod ab æterno præsciuit, sed mutare dicitur quod secundū rerū causas seq. videretur, aliis causis e contra interuenientib. sed & causas & quid fieret immutabiliter præuidit, p. 3. c. 1259. b

deus ostenditur in his quæ creauit indefinenter operari, p. 6. c. 1175. b

deus fecit mundum & omnia quæ in eo sunt, hanc propositionem concedebant communiter Philosophi: vocantes Deū primam causam omnium, p. 6. c. 1175. c

deus antequam faceret cēlum & terram, antequam faceret sanctos, vbi habitabat, p. 6. c. 222. d

deus creauit omnia simul, intelligitur dupliciter, p. 3. c. 2058. f

deus quomodo fecit cēlum & terram, nullo modo dici potest p. 1. c. 55. c

deus licet septima die quieuerit a nouis operib. cōdendis, nō tamen quieuit a creaturis productis conseruandis, p. 5. colu. 1106. f

deus & artifex differenter produciunt suos effectus, & quomodo hoc, p. 5. c. 1106. f

deus nullum vel Angelorum vel hominum crearet quem malum futurum esse præsiceret, nisi pariter nosset eos quib. bonorum vsib. commodaret p. 6. c. 128. d

deus cur hominem tentari permisit, quem casurum præscebat, p. 1. c. 87. b. 88. c

deo membra & humani affectus tropica loquutione ascribuntur, vt secundum capacitatem nostram conformentur eloquia diuina, p. 3. c. 1939. a. b

deus quomodo dicatur habere passiones, vt furorem, obliuionem, iram, pœnitentiā, & c. p. 4. c. 517. b. Et de pœnitentia clarius, c. 715. c. Vide etiam in Passiones.

deus dolere more nostro dicitur, cum homines, quos ad se credendum laudandumque creauit, diabolo seuire respicit, p. 3. c. 1687. a

deus dicitur vigilare & dormire, & quomodo, p. 4. colu. 1093. a. Item p. 3. c. 113. c. & c. 1425. c

deus ambigentis affectu loquitur, & quare, p. 4. c. 1093. a

deus dicitur recordari & obliuisci secundum nostrum modum loquendi, non quod obliuio nec recordatio in Deo cadat, & quando dicitur obliuisci vel recordari, p. 1. c. 157. a. & c. 168. f

deus quomodo dicitur aliquid experiri, p. 2. c. 164. f

deus laudat hominem, quando per aliquem effectum siue signum virtutis præbet ei testimonium, p. 3. c. 669. f

deus

Index.

deus dicitur tunc visitare hominē, & quando ei dat beneficia spiritualia vel corporalia, p. 3. c. 137. a
 deus dicitur celare in corde suo ea quæ pertinent ad hominē, quando non ostendit erga eum beneficia exteriora, dimittendo. n. in afflictione magna, p. 3. c. 137. a. b
 deus dicitur stare in congregatione iudicum, quia clare videt & attente facta & dicta eorum, p. 3. c. 1077. c
 deus est magnitudinis & bonitatis infinita, & per consequens quantum laudabilis est, laudari non potest, p. 2. 1084. c. f.
 Deus nihil facit contra naturam (quia, id est, natura quod facit) sed contra consuetam nobis, p. 6. c. 150. e
 deus est mortuus. Iste homo creauit stellas, quomodo & qualiter & pro quo verificantur istę propositiones, parte quinta columna 1318. a. Item p. 6. c. 10. d. & Deus crucifixus est, c. 204. d. e
 deus vnus colitur modo a Christianis, Iudæis, & Saracenis, licet vario modo, p. 4. c. 395. e
 deus est hoc vnicuique quod præ ceteris colit & diligit, & c. p. 2. c. 164. e. f
 deus recens, dicitur creatura quæ malæ amatur, sicut pecunia est Deus auari & ribalda luxuriosi, p. 3. c. 1076. c
 deus non placatur ab homine, nisi in arca cordis per lumen rectæ fidei & veræ dilectionis constituat illi altare, humilitatis, p. 2. c. 1102. f
 deus illos polluit, cum iuste pollutos ostendit, qui se & alios coram Deo castos exhibere & custodire debuerunt & immaculatos, p. 4. c. 953. b
 deus si quosdam post baptismū prauæ acturos videt, & ideo præuenti morte ad baptismum non ducuntur, si ita est, tunc peccata quorundam puniuntur antequam sint perpetrata & c. p. 3. c. 338. e
 deus quomodo dicitur magis diligere vnum quam alium cū vno actu simplicissimo diligit omnia, p. 3. c. 2006. f
 deus & si diligendus sit propter se, tamen cum exaudit deprecantem, occasionem sibi dat, & feruentius ipsum diligit, p. 3. c. 1318. f
 deus dicitur venire & abire, & quando, p. 3. c. 124. d. e
 deus sicut in suis vestiri, pasci & refici dicitur, sic & affligi & pati persecutionem, & c. p. 4. c. 193. b
 deus Abraham quare dicitur, p. 3. c. 772. e
 deus Abraham Isaac & Iacob, quare tantum dicitur istorum trium, & non etiam aliorum, p. 2. c. 1267. a. b
 deus Iacob quare dicitur, p. 3. c. 466. f. & c. 1056. f
 Item p. 2. c. 1017. b. Et c. 1084. f
 deus per propitiatorum designatur, p. 1. c. 735. c
 deus per Leuitam qui dicitur vir potest allegorice significari p. 2. c. 271. c
 deus quomodo dicitur tradere aliquem, p. 2. c. 165. c
 deus humanandus est subiectum in omnib. libris prophetalibus sicut Deus humanatus in Euangelis, p. 4. c. 580. f. & c. 1068. f. Item p. 2. c. 1275. c
 Deus sub ratione absoluta est subiectum in tota sacra scriptura. Ibid.
 deus nullum vel angelorum vel hominum crearet quem malum futurum esse præciret, nisi pariter nosset eos quib. bonorum vsib. commodaret, p. 6. c. 127. b.
 deus cur hominem tentari permisit, quæ casurum præciebat, p. 1. c. 87. b. & 88. f
 deus quomodo fecit cælum & terram, nullo modo dici potest, p. 1. c. 55. a. b
 deus fecit mundum & omnia quæ in eo sunt, hanc propositionem concedebant communiter Philosophi, vocantes Deū primam causam omnium, p. 6. c. 1174. e. f
 deus antequam faceret cælum & terram, antequam faceret sanctos, vbi habitabat, p. 6. c. 221. b
 deus creauit omnia, id est, de nihilo pduxit, quod est propriū ipsius Dei, cælum, id est, corpora cælestia omnia in suis formis substantialib. distincta, licet adhuc in aliquib. proprietatib. accidentalib. essent informia, & terram in sua forma substantiali distinctam, p. 1. c. 3. c

deus creauit omnia simul intelligitur dupliciter, par. tertia, c. 2057. c
 deus quamdiu hic mortaliter viuitur, videri per quasdam imagines potest, sed per ipsam naturæ suæ speciem non potest p. 1. c. 851. b. & c. 858. e. f
 deus ambigentis affectu loquitur, & quare, p. 4. c. 1077. b
 deus dicitur recordari & obliuisci secundum nostrum modū loquendi, non quod obliuio nec recordatio, in Deo cadat, & qñ dicitur obliuisci vel recordari, p. 1. co. 157. c. & c. 168. e. f
 deus quomodo dicitur aliquid experiri, p. 2. c. 164. f
 deus laudat hominem, qñ per aliquem effectum siue signum virtutis præbet ei testimonium, p. 3. c. 660. f
 deus dicitur tunc visitare hominem, quando ei dat beneficia spiritualia vel corporalia, p. 3. c. 137. a
 deus dicitur celare in corde suo ea quæ pertinent ad hominē quando non ostendit erga eum beneficia exteriora, dimittendo eum in afflictione magna, p. 3. c. 137. a
 deus dicitur stare in congregatione iudicum, quia clare videt & attente facta & dicta eorum, p. 3. c. 1077. c
 deus aliquando nuncupatiue dicitur, aliquando essentialiter. Et quando, p. 1. c. 541. b. c
 deus solus qui exordium non habet, veræ essentia nomen tenet, p. 1. c. 393. f
 deus est principium simpliciter primum & intellectualis natura, p. 5. c. 1018. f
 deus siue Dominus dicitur viuere, quia est vita per essentiam & omnia viuunt in eo, p. 2. c. 121. g. Item p. 3. c. 879. c. Item p. 4. c. 1786. f
 deus lux est quam non capit locus, vox quam non capit tēpus odor quem non spargit flatus, cib., quem non minuit edacitas amplexus, qnem non diuellit satietas, p. 6. c. 1378. e
 deus solus est lux per essentiam, & quare, p. 5. c. 1155. c
 deus est intellectualis natura, vt ab omnib. sanctis & prophetis tanquam manifestum supponitur, & ideo in ipso ponitur verbum, non tamen ad similitudinem verbi large dicti p. 5. c. 1018. f
 deus est charitas, non quod sit charitas mouēs immediate voluntatem humanam ad actum diligendi sine habitu medio sed Deus mouet ipsam voluntatem ad actum diligendi meritorium per habitum charitatis infusum, & c. p. 6. c. 1409. c. 1410. e
 deus per suam essentiam omnia perfecte representantem cognoscit res & non per formam extraneam a reb. acceptam p. 3. c. 1862. f
 deus seipso finitur, & quietatur in seipso, quod est propriū eius p. 5. c. 215. a. b. c
 deus circumspicit omnia & vbique, p. 3. c. 242. f
 deus vbique totus, & semper est dicitur tamen sedem habere in cælo, & quare parte secunda columna 541. a. & columna 561. a
 deus est vbique per essentiam & præsentiam, est tamen in cælo speciali modo, s. per apertam visionem, par. 3. columna 2228. f
 deus in parte non est, quia vbique est, & minus inuenitur, si in parte quæritur, p. 3. c. 239. c
 deus est præsens vbique tripliciter, sicut aliquid dicitur esse alicubi tripliciter. Vno modo per potetiam, sicut rex est in toto regno. Alio modo per præsentiam, sicut rex est in aula sua. Tertio modo per essentiam, sicut rex est in suo loco de terminato, Sic Deus præsens est vbique hoc triplici modo, & c. p. 5. c. 1027. c. Item p. 6. c. 1377. c
 deus est vbique per diuinitatis præsentiam, sed non vbique per inhabitationis gratiam, p. 6. c. 221. b
 deus an & quomodo a nobis videatur in hac vita, p. 6. colum. 1409. c
 deus inuisibilis est ab omnib. in natura, videtur autem cum vult, & sicut vult, non sicut est, sed quali specie vult apparere. In futuro vero videbant eum filii sicut est, par. 6. colum. 689. c

deus

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Deus quomodo dicatur habere passiones, vt furorē, obliuionem, iram poenitudinem, &c. p. 4. c. 5. 176. Et poenitentia clarius, c. 7. 15. c. Vide etiam in Passiones.

deus dolore more nostro dicitur, cū homines, quos ad se credendum laudandumque creauit, diabolo seruire conspiciat p. 3. c. 1687. a.

deus dicitur vigilare & dormire & quando, p. 4. c. 1076. d. e. Itē p. 3. c. 113. c.

deus licet non possit cognosci a priori, est tamen cognoscibilis a posteriori, s. ab effectib. p. 3. c. 1943. c.

deus licet per creaturas non possit cognosci quantū ad distinctionem personarum diuinarum, pōt tamen per eas cognosci quantū ad essentialia attributa, i. potētiam, sapientiam & huiusmodi; in quib. improporcionabiliter trascendit omnem naturam creaturam mundi, p. 3. c. 1943. c.

deus licet septima die quieuerit à nouis operib. condendis, nō tamen quieuit a creaturis productis conseruandis, p. 5. col. 1196. f.

deus & artifex differenter produciunt suos effectus, & quomodo hoc, p. 5. c. 1106. f.

deus nihil quasi repētino consilio facit, sed quod ab æterno p̄sciuit, sed mutare dicitur quod secundum rei causas seq. videretur, aliis. causis econtra interuenientib. sed & causas & quid fieret immutabiliter pr̄uidit, p. 3. c. 1259. b. c.

deus ostenditur in his quæ creauit indefinenter operari, p. 6. c. 1175. c. & 1176. d.

deus licet sit immutabilis: tamen mutabilia operatur; ex quibus varie nominatur, dicitur enim pius, quando dat prosp̄era, durus quando infert aduersa secundum communē modum loquendi hominum, p. 3. c. 287. c.

deus non mouetur ab aliquo alio ad aliquid volēdum de nouo, p. 3. c. 36. f. Item p. 1. c. 846. f.

deus vnus est in essentia; trinus in personis quomodo hoc a Moyse exprimitur, p. 1. c. 40. d. e.

deus dicitur trib. modis, natura adoptione, & falso, p. 5. c. 1180. f. Item p. 6. c. 261. a. Item p. 3. c. 790. b.

deus aliquando nuncupatiue dicitur, aliquando essentialiter Et quando, p. 1. c. 541. a. b.

deus solus qui exordium non habet, veræ essentia nomen tenet, p. 1. c. 393. f.

deus est principium simpliciter primum & intellectualis naturæ p. 5. c. 1018. c.

deus siue dominus dicitur viuere, quia est vita per essentiam, & omnia viuunt in eo, p. 2. c. 653. c. Item p. 3. c. 679. c. Item p. 4. c. 1786. f.

deus lux est quam nō capit locus, vox quam nō capit tempus odor quam nō spargit flatus, cib. quem nō minuit edacitas amplexus quem non diuellit satietas, p. 6. c. 1378. e.

deus solus est lux per essentiam, & quare, p. 5. c. 1155. c.

deus est intellectualis natura, vt ab omnib. sanctis & prophetis tāquā manifestū supponitur, & ideo in ipso ponitur verbu, non tamē ad similitudinē verbi large dicti, p. 5. c. 1018. c.

deus est charitas, nō quod sit charitas mouēs immediate voluntate humanā ad actum diligendi sine habitu medio, sed Deus mouet ipsam voluntatē ad actū diligendi meritorij per habitum charitatis infusum, &c. p. 6. c. 1409. c.

deus prouisor est ad miserendum quam ad condemnandum, & per consequens ad non inferendum malum comminatum quam ad auferendum bonum promissum, licet tā promissio quam comminatio sint sub conditione, p. 4. c. 774. f.

deus licet ab æterno dilexerit electos pr̄stinando, tamen speciali modo dilexit electos de populo Israel inquātum erat de eo carnem assumpturus, propter quod & illi populo specialia dona contulit, p. 4. c. 787. c.

deus in terris visus est, & cum hominib. conuersatus, dupliciter exponitur, vno modo de pr̄terito, alio modo de futuro, p. 4. c. 2053. b.

deus est principium & finis omnium, loquendo de fine extrinseco siue obiectiue, tamen finis est duplex, p. 4. c. 1063. a.

deus est principium effectiuum, a quo omnia produciuntur, &

est finis in quē omnia ordinantur, q̄ notatur in hoc quod Deus est alpha & ω, id est, principium & finis, p. 6. c. 1670. f. deus non vult per se malum poenæ, sed per accidēs, s. propter ordinem suæ iustitiæ, cum eius proprium sit misereri & parcere p. 4. c. 1170. f.

deus non potest esse causa mali culpæ causaliter, sed cōsequitiue Ad hoc. n. quod deus non respondet male petenti, vel obscurum responsum dat, ei sequitur quod remanet in errore suo p. 4. c. 1173. c.

deus distinxit punitionem Iudeorum & gentiliū per quatuor particulas secundum opinionem Rab. Sal. p. 4. c. 1175. c.

deus legit ciuitatem Ierusalem ad suum cultum, licet bis fuerit funditus euerſa tamen bis fuit reædificata, & adhuc stat p. 4. c. 1178. e.

deus pr̄sidentis omni creaturæ cælestis & terrestri ad cuius nutum omnia disponuntur, intelligitur per sedentem in throno supra firmamentum, p. 4. c. 1085. c. & seq.

deus aliquando seruos suos non liberat tēporaliter, vt melius saluet eos inuisibiliter, eos ad requiem transferendo, p. 4. c. 1525. c.

deus se dicit persequutionē pati in populo Israel ratione aliquorū bonorum qui cum malis affligebantur, p. 4. c. 1931. c.

deus secundum Augustinum adeo est omnipotens & bonus, q̄ non sineret mala fieri, nisi ex eis maiora bona duceret, p. 4. c. 2028. f. Item p. 6. c. 285. c.

deus qui elicit bona ex malis, non semper elicit hoc ad bonū peccantis, sicut patet in damnatione malorū, ex quas deus elicit augmentum gloriæ electorum, p. 6. c. 78. f.

deus aliquando permittit in opere sibi placito impedimenta occurrere, vt maius meritum habeatur in maiori labore, p. 4. c. 2169. b. c.

Deus quare iustos permittit ab iniquissimo Antichristo ante diē iudicii affligi & deprimi, Responderetur q̄ nō est mirandum quia proprio filio suo non pepercit, &c. p. 4. c. 2161. c.

deus quare exhortatur, ex quo sibi nihil per orationem manifestatur, nec animus eius in aliquo mutatur, p. 5. c. 126. f.

deus quinq; modis immittit flagella siue infirmitates in homines, primo ad peccati punitionem, secundo ad peccati purgationem, tertio ad gloriæ manifestationem, quarto ad humiliationem, quinto ad probationē: Et de hoc versus, &c. p. 5. c. 170. f.

deus de reuersione peccatorum ad salutem habet specialem rationem gaudij, quam non habet de permanentib. in iustitia, cæteris tamen parib. permanentes in iusticia, sunt magis dilecti a deo, p. 5. c. 304. f.

deus ad modum recordantis se habuit, quando filiū suū patrib. antiquis promissum in carnem misit, p. 5. c. 694. f.

deus humanatus duos filios habuit, s. populum gētilem & Iudaicū, vel iustos & peccatores. Qui filii dei dicuntur inquātum sunt ad imaginem eius facti licet omnes non sint filij per gratiam, p. 5. c. 906. f.

deus est natura naturans, res natura naturata, p. 5. c. 1019. c.

deus pr̄cepit vnum tantum esse sacerdotem summum & per totam vitā suam: quo moriēte alius sibi succederet: Sed Iudæi cupiditate ducti in quolibet anno statuerunt, quod vnus esset qui illo officio fungeretur, p. 5. c. 1268. a.

deus est infinitus, & ideo offensa in ipsum commissa quādam infinitatem habent, p. 5. c. 308. f.

deus punit citra condignum, & pr̄miat vltra condignum, p. 6. c. 87. b. 88. e.

deus se omnia mala pr̄sentialiter puniret, nihil futuro iudicio reseruaretur. Iterum si nulla mala puniret impr̄sentionis prouidentia nulla hominib. videretur, p. 6. c. 298. f.

deus aliquando permittit sanctos corporaliter affligi vel tentari, & aliquando labi in peccata minora, vt a maiorib. pr̄feruentur, quia sic humiliati recurrunt ad diuinū auxilium de se vel suis meritis nullatenus cōfidentes: Et ponitur exēplum de medico, p. 6. c. 449. c.

deus aliquando tentat pr̄latos de nimis aspera correctione sub specie zeli iustitiæ, aliquādo de nimis parua sub specie miseri-

Index.

misericiordiæ, p. 6. col. 370. f
 deus sicut per influxum generalem mouet creaturas ad perfectiones suas naturales, sic per influxum mouet creaturam rationalem ad bonum supernaturalē. Et talis influxus a doctorib. vocatur instinctus diuinus. Et est prima præparatio ex parte Dei ad habitum gratiæ consequendæ. p. 6. column. 105. c
 deus licet sit omnium Deus, tamen specialiter est Deus bonorum per fidem & deuotionem, p. 6. col. 196. f
 deus quādo benedicit nobis: aliquod donū nobis tribuit. Sed nos quādo benedicimus Deum, nihil sibi accrescit, sed solum sibi gratias agimus, p. 6. col. 358. f
 deus quādo dat beneficium alicui ad preces aliquorum, non solum obligatur ad gratias agendum Deo, ille qui beneficiū recipit, sed etiam omnibus de quorum orationes hoc fit: propter quod Deus aliquando dat aliquid ad preces multorum, ut omnes obligentur ad gratiarum actiones, pa. 6. columna 362. f
 deus aliquando non exaudit ad nulum, licet exaudiat ad bonum. Exemplum ponitur de Paulo & de medico infirmum curante. p. 6. co. 449. c
 deus est immutabilis, quia immutabiliter facit mutabilia sicut noster intellectus immaterialiter intelligit materialia. Nec sunt in Deo plures actus intelligendi & volēdi sibi succedentes, sed vnico actu æterno & simplicissimo, & intelligit se & omnia alia, p. 6. col. 1270. f
 deus mouet voluntatem humanam ad actum diligendi meritum, per habitū charitatis infusum, sicut mouet intellectum ad actum credendi per habitū fidei. Et sic intelligitur dictum illud: Deus charitas est, &c. p. 6. 1404. f
 deus permittit filios adoptionis & coheredes regni in hoc mūdo tribulari ad bonum ipsorum. Et notatur exemplum de auro in fornace per ignem purgato, p. 6. col. 1308. f
 deus est super omnia diligendus, secundū animā propriā, tertio animā proximi, quarto proprium corpus. parte 6. col. 1398. f
 deus in promissis liberalissimus: quia multo maiora conferre solet quā promittat, p. 1. col. 1285. b. c
 deus est inhabitator quorundam nondum cognoscentiū Deū & non quorundam se cognoscentium, parte sexta. columna 222. d. e
 dei prouidentia prout est in mente diuina, sic non est ibi aliqua distinctio: si autem accipiat actus exterior, sic est ibi distinctio, & quomodo, p. 3. col. 1922. f
 dei omnes visiones quæ mortalium præbebantur aspectibus: sic exhibebantur, ut non in eis vllō sensu corporis sentiretur diuina natura, p. 1. col. 848. d
 dei opera sunt duplicia: publica & secreta. Publica sunt opera sapientiæ Dei, ut quos gratis condidit, benignè disponit, bona aspirat, perficit, custodit, quod omnibus liquet. Secreta eiusdem opera sunt: quod econtra facit in malis quos deserit, quæ pauci possunt inquirere, sed nullus inuenire. p. 3. col. 142. d. e
 dei omnes visiones quæ mortalium præbebantur aspectibus: sic exhibebantur, ut non in eis vllō sensu corporis sentiretur diuina natura, p. 1. co. 848. d
 dei audire est desideria nostra percipere, p. 3. col. 406. e
 dei debemus quotidie meminisse, quod pro nobis filium suū dedit in odorem suauissimum. p. 1. col. 1388. d
 dei misericordia Israeliticos restituit, quoties iudicauit: toties refouit, quoties & increpuit, p. 2. col. 213. b
 dei nomine essentia intelligitur Deuteronomii 4. quæ ignis allegorica ratione, p. 1. col. 842. a
 dei nomen vide in Ego sum, & in Tetragrammaton.
 dei audire est desideria nostra percipere. parte 3. columna 406. e
 dei substantiam nec hominum, nec angelorum, sicut est, quicquam videre potuit, p. 1. col. 842. a
 dei opera sunt duplicia: publica & secreta. Publica sunt opera sapientiæ Dei, ut quos gratis condidit, benigne disponit,

bona aspirat, perficit, custodit, quod omnibus liquet. Secreta eiusdem opera sunt: quod econtra facit in malis quos deserit, quæ pauci possunt inquirere, sed nullus inuenire. pa. 3. col. 142. e
 dei notitia ex mundi fabrica percipitur, parte tertia, columna 1944. c
 deo quomodo similes fieri dicimur, ut Ioannes dicit: Scimus quoniam cum apparuerit: similes ei erimus: cum scriptum sit alibi: Quis similis tui, p. 1. col. 616. f
 deo qui putat placere malum, non eum putat Deum, p. 3. col. 813. b. c
 deo similis est, qui credit Deum esse summum: nullo egere, se uero nō per se, sed apud eum esse. Qui vero per se vult esse, ut Deus a nullo est peruerse vult esse similis ut diabolus, qui nō vult esse sub eo. p. 3. col. 951. e
 deo quicquid est aduersum perit quemadmodum tenebræ a luce, p. 1. col. 1338. f
 deo homines mali, non solum æquant hominem mortale, sed etiam præponunt, magistrantes offensam mali principis vel prælati, quam offensam Dei, &c. parte 4. columna 342. f
 deo membra & humani affectus tropica loquutione ascribuntur, ut secundum capacitatem nostram contormentur eloquia diuina, p. 3. col. 1937. a. b
 deum apparuisse hominibus: siue visibiliter carnalib. oculis, siue inuisibiliter prophetis visionib. per subiectā creaturā intelligendum est, p. 5. col. 188. e
 Item p. col. 725. a. b
 deum nullus digne consistere vel videre potest, nisi cuncta terrena & mortalia vicia deponat. parte 1. columna 496. f
 deum vident quidam, vel ad quosdam descendit in nube: ad alios autem descendit in caliginosa nube, & quam differentiam illa habeant, p. 1. col. 663. c. & co. 664. f
 deum nemo videt, nisi prius Deo appareat, sol enim sua luce facit nos videre, ita & Deus, &c. par. 3. col. 876. e
 deum cum nemo vidit vnquam, quomodo dicit Iacob: Vidi dominum facie ad faciem, p. 1. c. 351. a
 deum & si per fidem nouimus, qualiter tamē sit eius eternitas sine præterito vel futuro, non videmus, &c. parte 3. column. 241. c
 deum (si non creditis verbis) x creaturarū magnitudine creatorem intelligite, credite oculis vestris, & elementorum omnium seruitute omnipotentiam domini cogitate. p. 4. col. 352. e
 deum dicere vel dixisse. Fiat lux, &c. qualiter & quomodo & p quid intelligendum sit. p. 1. col. 7. c. 8. f. & co. 44. f. & column. 680. f
 deum quo intensius agnoscere quæris, eò intensius cum incomprehensibilem esse intelligis, & non est tua culpa si eum nō cognoscis, sed est infirmitas humanæ conditionis, p. 3. col. 1863. c
 deum conspici in claritate sua in regione beatitudinis dixerūt quidam, sed natura non videri, sed non est aliud claritas, aliud natura p. 1. col. 851. c
 deum creare nouum cælum, & terram nouam in futuro, quomodo intelligatur, p. 4. col. 521. c
 deum qui talem cogitat qualis non est, alienum Deum & falsū & in cogitatione portat. Quis est autem qui sic cogitat Deū ut ipse est, p. 2. col. 147. a
 deum quo intensius agnoscere quæris, eò intensius eum incomprehensibilem esse intelligis, & non est tua culpa si eum non cognoscis sed est infirmitas humanæ conditionis. pa. 3. col. 1863. c
 deum dicere vel dixisse. Fiat lux, &c. qualiter & quomodo & p quid intelligendum sit. p. 1. col. 7. c. 8. f. & col. 44. f. & column. 680. f
 deum recentem putare, & idolis seruire, pene par est scelus, p. 3. co. 107. b

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

deum conspici in claritate sua in regione beatitudinis fuerunt quidam, sed in natura non videri, sed non est aliud claritas, aliud natura, p. 1. c. 85. 1. c.

deum dicunt Iudæi in qualibet vigilia noctis dolere de destructione templi & captiuitate Iudæorum.

Item quid facit Deus in duodecim horis diei, & c. p. 4. colum. 315. a. & col. 216. f.

deum qui quasi semper presentem pertimescit, nemine fraudare intendit. p. 3. col. 2119. c.

deum pauent & tremunt omnes angeli, homines, dæmones vniuersa rationalis creatura. Et quare. parte 2. colum. 1026. d. e. f.

deum ante omnia laudare & ipsi vota nostra offerre debemus, exemplo populi Israelitici, p. 1. col. 885. a.

deum posse retineri precibus sanctorum ostenditur, p. 4. colum. 773. a. b.

deum suum faciunt raptores & auari aurum & pecunias, gulosus delicias, luxuriosus voluptatem tactus, & huiusmodi, p. 2. col. 2146. f.

deum creare nouum cælum, & terram nouam in futuro, quomodo intelligatur, p. 4. col. 531. c.

deum apparuisse hominibus: siue visibiliter carnalibus oculis, siue inuisibiliter prophetis visionibus per subiectam creaturam intelligendum, p. 5. col. 188. e.

Item p. 1. col. 725. b. c.

deum nullus digne consistere vel videre potest, nisi cuncta terrena & mortalia vicia deponat, p. 1. col. 394. b. c.

deum vident quidam, vel ad quosdam descendit in nube: ad alios autem descendit in caliginosa nube, & quam differentiam illa habeant, p. 1. col. 665. b. c.

deum nemo videt, nisi prius Deo appareat, sol enim sua luce facit nos videre, ita & Deus, p. 3. col. 876. e. f.

deum cum nemo vidit vnquam, quomodo dicit Iacob: Vidi dominum faciem ad faciem, p. 1. col. 351. c.

deum & si per fidem nouimus, qualiter tamen sit eius æternitas sine præterito vel futuro, non videmus. par. 3. col. 241. c.

deum (si non creditus verbis) ex creaturarum magnitudine creatorem intelligite, credite oculis vestris, & elementorum omnium seruisute omnipotentiam domini cogitate, p. 4. c. 352. c.

deum diabolus nominauit primus in Genesi. p. 5. col. 754. d.

deum esse an & quomodo, & a quibus sit creditum. par. 6. col. 922. d.

deum esse, cum sit per se notum, & eius noticia inserta est naturaliter menti humanæ, quomodo dicere potuit Pharaon. Nescio dominum, p. 1. col. 533. b.

deum exprimere perfecto sermone non possumus, humanitatis nostræ modo quasi infantiæ imbecillitate præpediti, cum aliquatenus balbutiendo resonamus, p. 1. col. 663. a.

de Deo intelligimus quæ loqui penitus non valemus, & multa rectè loquimur quæ intelligere, non sumus idonei. p. 6. col. 791. c.

dii aliquando in plurali dicuntur in scriptura prophetæ & homines sancti & quare, p. 3. col. 799. f.

dæorum cœtum ingredi personas excellentes post mortem gentilium opinio fuit, p. 5. col. 279. c.

deuteronomiū quid & vnde dicitur, p. 1. c. 1455. c. & 1640. d. e.

Item p. 6. col. 134. f.

deuteronomiū an Moyses vel alius conscripserit, & c. & quomodo toti populo collecto promulgauerit, p. 1. col. 1456. f.

deuteronomiū tradidit Moyses filiis Israel per modum exhortationis & prædicationis, & ideo repetit frequenter eandem sententiam in diuersis locis, & c. sicut solet fieri in prædicationibus, & c. p. 1. col. 1356. f. & col. 1529. c.

deuteronomiū cur quintus est ordine & cur secundi legiū vocatus, p. 1. col. 1455. b.

deuteronomiū scripsit noster Iesus in lapidibus viuis & integris, & c. p. 2. col. 57. e.

deuteronomiū liber quando & vbi inuentus est, p. 4. col. 1067. a.

deuteronomiæ leges quæ sint secundum Iudæos, quando traditæ & conscriptæ, & c. p. 4. col. 2211. a. b.

Item p. 6. col. 1695. a.

dextera Dei quot modis & quomodo intelligitur, p. 5. colum. 667. e.

dextera Dei quæ dicitur, similiter & quæ sinistra Dei, p. 3. col. 1426. f.

Item p. 2. col. 1198. e.

dextera operatur quidquid facis pro æternis, & si alio intenderis, sinistra immiscuit, & in ea delecta quasi in dextera, perdis, æterna, p. 3. col. 1499. c.

dextera designat fortitudinem & constantiam, exemplum ponitur in Iacob, p. 1. col. 371. a. b.

dextera Dei vnigenitum Dei filium significat. p. 4. col. 375. a.

dextera & sinistra vbi in bono simul accipiuntur, Iudeam & gentilitatē, & c. designat, vbi vero absolute in bono ponitur dextera, æterna sæpe gaudia monstrat. p. 2. col. 752. d. e.

diabolus cum sic sit obstinatus in malo, quod nullo modo flectitur ad bonū, & omnia opera & mēbra omnino sunt mala, quæ vtilitas fuit in productione talis creaturæ, p. 3. col. 402. c.

diabolus & actionis suæ merito infra hominem cecidit: omne tamen humanum genus naturæ angelicæ conditione transcendit. p. 3. col. 401. e.

diabolus in tempore vel in statu innocentie non habuit potestatem tentandi hominem interius mouendo, sed exterius proponendo sententias, p. 1. col. 88. d.

diabolus & si beatitudinem perdidit, magnitudinem naturæ non amisit, p. 3. col. 401. c.

diabolus multis nominibus nominatur, scilicet, Sathan, Belial. p. 4. vide etiam Leuiathan.

diabolus vtrum ab initio temporis cecidit, & an beatus fuerit, p. 1. col. 69. a. Et extensius col. 284. c. & col. 98. e. f.

diabolus an tentauit Euam in species horribili, vel in gratiosa specie, & c. p. 1. col. 88. a.

diabolus protoparentibus non dixit, Eritis dii, absolute, sed sicut dii, & quare, p. 1. col. 89. c.

diabolus vtrum serpentem per quem seducere mulierem conabatur, ad hoc faciendū elegerit, vel an in potestate sua erat quodcunque aliud animal ad hoc assumere, & qualiter ipsi mulieri per serpentem locutus, sit. p. 1. col. 87. c.

diabolus mundi princeps dicitur Cæsar, p. 5. col. 1287. c.

diabolus per concupiscentiam triperitam ascendit ad regnandum super mundum, propter quod huius mundi princeps nominatur. p. 4. col. 2577. c.

diabolus incentor & adiutor malorum, cogitationum esse potest, autor esse non potest, p. 5. c. 557. b. c.

diabolus impulit filiā Iephthæ, ut ei obuiā prodiret, p. 2. c. 229. c.

diabolus nihil potest contra nos nisi Deus permiserit, p. 2. col. 997. b. & 1529. c. & 1530. e.

diabolus Ionathan ad præuaricationem impulit, p. 2. column. 402. d.

diabolus potest ignē de cælo aereo inferius mittere & ventos turbinis commouere, & horum ratio, p. 2. col. 31. a. b. c.

diabolus multos habet hic principes qui sibi nunc seruiunt pro culpam, & in futuro ei nūq. pœnituerint subiicientur per poenam, p. 4. col. 777. c.

diabolus bona nostra tribus modis insequitur, parte 4. col. 837. c.

diabolus nuncios mittimus, quādo pœdimus eis & præbemus frangenda in pectore vbera, & saturati voluptatibus ab aliis ad alias transimus, & non tam fornicationem quā meretricum humerum desideramus, p. 4. col. 1255. a.

diabolus illos inhabitat, a quibus Deus non loco, sed merito recedit, p. 4. col. 32. a. b. c.

diabolus excitat cupiditatem in hominibus ad destruendū in eis mutuā charitatem, nec curat ut terrena tollat, sed ut charitatem in nobis feriat, & hoc per regem Assyriorum, & c. p. 4. col. 203. b. c.

diabolus sæpe postquam mentem impugnauit, ad tempus cessat, ut securam repete, irrumpat, p. 3. col. 37. b.

diabo-

Index.

diabolus duobus modis impugnat, scilicet tribulatione vt frāgat, & persuasione vt molliat, p. 3. col. 37. c
 diabolus tribus modis impugnat, scilicet carnis concupiscentia, exteriorib. mundi oblectamentis, &c. p. 5. col. 154. e
 diabolus exactor est, qui semel numum deceptionis homini contulit, & quotidie debitum mortis exigit. p. 3. col. 56. e
 diabolus dicitur exactor, qui semel homini numum malæ suasionis contulit, & quotidie ab eo huius debiti reatum quærit. p. 4. col. 368. d. e
 diabolus vt inermis uincitur, cum aperta mala suggerens, omnia bona simul tollere conatur, sed armatus venit, cum alia bona intacta præterit, alia latenter corrumpit. p. 2. col. 79. b
 diabolus cupidus prospera, timidus aduersa per somnia ingerit, ut magis efficiat, p. 3. col. 109. a
 diabolus princeps falsiloquii habet nunc contra Ecclesiam fuorem, sed sparsus est. p. 3. col. 185. b
 diabolus dicitur princeps mundi, quia dominatur hominibus mundialiter uiuentibus, in quantum se ei subiiciunt, par. 5. 124. f
 diabolus tot testes habet, quot iniquitatis suæ prædicatores possidet, p. 3. col. 386. d
 diabolus non vi, sed callidè interficit, p. 3. col. 386. e
 diabolus non pro magno æstimat, cum eos deuorat qui per ipsa suæ vitæ studia deorsum currunt: sed cum eos quos iam cælestibus iungi contemplatur, p. 3. col. 389. b
 diabolus inimicus nullo alio sic vincitur, vt de misericordia, p. 155. f
 diabolus aliquando vanam gloriam, quæ aliquando grauius peccatum impedit, subtrahit, vt per hoc aggrauet suam seruitutem. p. 1. col. 530. f
 diabolus exeuntes de seruitute sua transeuntes ad meliorem vitam, toto conatu nititur ad pristinam reducere utilitatem, immittendo ex fortiores tentationes, &c. & significatur per Pharaonem. p. 1. col. 612. f
 diabolus quiescit & habitat in hominibus ocio deditis, tanquam in locis vmbrosis, quæ sunt apta quiescentib. & otiosis. p. 3. col. 389. c
 diabolus intrante Deo hominem, fugit, parte quarta, column. 2059. a. b
 diabolus id agit, vt viam ad Deum præcludat: obiecta idololatria ne quis in Christum credat: conclusio enim præcedit ut rex, conclusio sequitur vt plebs. p. 1. col. 1459. a. b
 diabolus rex vitiorum humanis se immiscet cogitationibus, & mentem cingit superfluis sollicitudinibus: ne proferat uerba ueritatis, uel exerceat opera pietatis, p. 1. ibid.
 diabolus non implet animam intrando (hæc enim potestas solius Dei est) sed inficiendo, vel uirus infundendo, trahens per cogitationes & incentiua uitiorum, p. 6. col. 172. e
 diabolus & exercitus eius si interemptus per crucem Christi, quomodo adhuc contra seruos Dei præualet, & sicut leo rugiens circumit, &c. p. 2. col. 61. b. c
 diabolus licet afflictionem iustorum semper appetat, tamen si a Deo potestatem accipit, ad tentationis articulum non cōualescit, p. 2. col. 416. f
 diabolus duplici reatu constringitur, scilicet superbia & inuidia, p. 2. col. 396. f
 diabolus contra bonos reges & eorum populum excitat bellum spirituale per se, & satellites suos, & aliquando bellum corporale per malos homines. parte 2. columna 116
 diabolus domino in cruce passo (quo momento crucifixus erat aduenit, quærens si quid peccati in eo inuenisset. p. 2. col. 1525. a. b
 diabolus uenisse redemptorem senserat: sed propter humilia quæ passus est, quicquid de deitate suspicatus est, ei in dubium euenit pro sua superbia: & nō Deum natum, sed Dei gratia custoditum credidit, p. 3. col. 22. d. e
 Item p. 5. col. 79. c
 diabolus quare, & quot, & quibus tentauit Christum, p. 5. col. 79. c

diabolus interiora nisi per habitus & gestus nouit. p. 5. column. 262. d
 diabolus conuersos ad dominum plerunque grauius pulsāt, vt vel de sua expulsionē se vindicet, vel vt ad uicia reducātur, p. 5. col. 829
 diabolus transfigurat se. n. angelum lucis, & hoc multipliciter &c. p. 6. col. 375. c
 diabolus quomodo & qualiter cor alicuius ingredi possit, p. 6. col. 1027. b
 diabolus non habet potestatem super creaturas ad libitū suū, sed solum quantum Deus permittit secundum iudiciū oculi sui, ad exercitium patientiæ electorum. par. 5. col. 746. f
 diabolus gehenna dicitur: quia vbicunque sit, vel in aere vel sub terra secum fert tormēta suarum flammarum, p. 6. col. 1286. f
 diabolus quomodo circumit tentādo, & alliciēdo multis modis. p. 6. col. 1343. a
 diabolus habet tres pessimas conditiones, quas Christus ostēdit Iudæis. prima quod ab initio fuit homicida, secunda, quod non stetit in debita obedientia, tertia, quod est pater mēdacii, p. 5. col. 1167. c
 diabolus in substantia bonus, sed voluntate malus. p. 6. column. 1428. e
 diabolus non est malus per essentiam, vt dixerunt Manichæi, qui posuerūt duo principia, &c. sed est in malo obstinatus, & ad malum semper intentus, p. 5. col. 242. e
 diabolus ante eius electionem seu reclusionem sic dominabatur suis possessis, quod trahebat eos ad libitum suum, sicut ascensor trahit equum cum freno. par. 4. col. 288. e
 diabolus studet maxime doctrinæ fluenti & uirtutum arma auferat, & sic nequitiam suam & interitum seruorum dei uelociter expleat, p. 2. col. 1571. c
 diabolus acius insurgit & maiora uicia immittit, ex quo in animam sermo Dei peruenit, p. 1. col. 530. f
 diabolus ad hoc certat, ut quos regit nunquam intrent ianuā fidei sed foris manentes semper operibus insistant prauis. p. 1. col. 1457. c
 diabolus Christum nouit uenisse in mundum, seu per prophetas, seu per angelos, seu per Ioannem Baptistam demonstrātem: sed quia humilia uidit in eo in dubium uenit p. 4. col. 81. c. Item p. 3. col. 37. a
 diabolus per signorum potentiam certior effectus Christum filium Dei arbitrabatur: non ergo eum ideo crucifixit, ut filium Dei ignoret, sed quia eius morte sed damnandum non præiudicauit, p. 5. col. 756. d
 diabolus an Christum cognoscebat esse Messiam promissum & filium Dei, &c. cum dixit: Quid uenisti nos torquere ante tempus, p. 5. col. 787. c
 diabolus quos capriuat alio nomine uocat, iustum, uocat iniustum, castum, incestum, & huiusmodi p. 4. 1497. c
 diabolus erubescit qui in beatitudine Deo contumax fuit, cui etiam homo percussus hymnum dicit, p. 3. col. 34. d. e
 diaboli obstinatio per duriciam eris & ferri significatur, in qua desiderat sibi peccatores assistere, p. 3. col. 386. f
 diabolus rex interni uidens fideles ad terram uiuentium anhelare, nititur eos impedire, & aliquando debellat eos: & de hoc figura, p. 1. col. 1315. e. f
 diabolus qui se transfigurat in angelum lucis, vt per schismata incautos decipiat vel per heresim, significatur per Seō regem Amorraeorum, p. 1. col. 1457. a. b
 diabolus dicitur serpens, cuius anhelitus prunas ardere facit p. 1. col. 1415. f
 diabolus mons dicitur, p. 1. col. 163. b. c
 diabolus significatur per regem Ammon, qui est caput omnium iniquorum, & huius capitis membra sunt omnes iniqui, p. 4. col. 84. f
 Item significatur per Isinaelem. Ibid.
 diabolus lupo dicitur, quia ecclesiam fidelium persequitur. p. 5. col. 1188. d

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

diabolus per viperam significatur, p. 6. col. 1251. c
 diabolus tentans de inuidia, significatur, per Cendebeum du-
 cem maritimū, quare & per quos sibi repugnatur. par. 4. c.
 2369. c
 diabolus speciem virtutum aliquando simulat, licet ipse per
 vitia sedulo contra virtutes pugnet, &c. & significatur per
 Gorgiam præpositam Idumæ. p. 4. col. 2563. a
 diabolus dicitur malleus vniuersæ terræ, & quomodo: & per
 quem fractus est, p. 895. b
 diabolus significatur per Nabuchodonosor, p. 4. col. 1204. f.
 1181. c. & 1235. d
 Item p. 2. co. 1611. c. & 1612. f
 diabolus dicitur gladius acutus: dicitur etiam limatus. p. 4. col.
 1235. c
 diabolus per venatores significatur, p. 4. col. 1279. a
 diabolus princeps malitæ, & discipuli eius diaboli nominan-
 tur. p. 4. col. 1295. a
 diabolus significatur per aquilam, & quare, p. 4. col. 1754. f
 Item p. 3. col. 1753. c
 diabolus figura: ut per Nemroth, & quare. p. 4. col. 2067. b
 Item p. 1. col. 201. b
 diabolus dicitur superbus, & quare, p. 4. col. 2054. c
 diabolus per Antiochum Epiphanem significatur, p. 4. c. 2377.
 c. & 2381. a
 diabolus significatur per Demetrium, & quare. parte 4. colum.
 2399. a
 diabolus signatur per regem Oziam & leprosum, & quare. p. 4.
 col. 77. c
 diabolus securis, ferra & virga dicitur, & quare, p. 4. 131. b
 diabolus sic loquebatur per serpentem ignorātem, sicut per e-
 nerguminos vel phanaticos, p. 1. col. 67. b
 diabolus quare dicitur callidus, & quomodo illam calliditatē
 ostendit, p. 1. col. ibid.
 diabolus vult vitia viuere, interfectis virtutibus, & fortes vi-
 rilesque animi sensus nititur occidere &c. & de hoc figura.
 p. 1. col. 481. b. c
 diabolus significatur per Aegyptium (qui tenebrosus interpre-
 tatur) qui iaculo peccati mortalis percutere populum Chri-
 stianum nititur, p. 1. col. 388. c
 diabolus per principem Aegypti designatus, non vult vt totū
 tridū a se proficiatur populus Dei: & quale illud tridū
 sit, &c. p. 4. col. 134. b
 Item p. 4. co. 2423. c
 diabolus quid dedit, vt nos mercaretur qui per Christum redē-
 pti sumus, p. 1. col. 625. c
 diabolus quomodo & qualiter a sanctis luditur. parte 1. colu.
 93. b. c
 diabolus fœditate pessimæ lepræ notabilis effectus, de domo
 eiectus est: & perseuerat vsque in finem leprosus, separatus
 a populo Dei: & per quem significatur, p. 2. col. 927. c
 diabolus cum plebem inuadit fidelium, & inflammatos cupi-
 ditate subuertit, vniuscuiusque conscientiam per flammā
 illiciti amoris perturbat: & de hoc figura. part. 2. colu.
 999. b. c
 diabolus prædicatorum sermonem vel conuersationem macu-
 lans & turpia facta quæ persuaserat in oculis hominum re-
 uelans, significatur per Anon. p. 2. col. 1093. b. c
 diabolus quanta arte pugnandi impugnet fideles, & quo nul-
 lum tempus relinquat securum: de hoc figura, p. 2. columna
 1338. b. c
 diabolus significatur per piscem, p. 2. col. 1525. a. b
 diabolus dicitur rex senex & stultus, p. 3. co. 1775. a
 diabolus mors dicitur, p. 3. col. 48. c
 diabolus dicitur serpens tortuosus, & quare. pa. 3. colum.
 49. a. & 1735. b
 diabolus dicitur coluber tortuosus, p. 3. col. 257. a
 diabolus Aquilonis nomine significatur, p. 3. co. 255. b
 diabolus quomodo caudam stringere: dicitur in Antichristo,
 & etiam in peccatore, p. 3. col. 385. a
 diabolus significatur per Pharaonem, & quare, p. 3. co. 1498. c

diabolus significatur per regem Ierico, & contra illam ordinat
 Christus exercitum, p. 2. co. 41. c. 42. f
 diabolus significatur per Madian, qui propter excellentiam in
 malicia non solum iniquus, sed etiam iniquitas nominatur.
 p. 2. col. 189. a. b
 diabolus significatur per Naas, &c. & quærit oculos dextros
 virorum in charitate feruentium, p. 2. columna 382. f. & col.
 383. a. b
 diabolus i tenebris peccatorum & inferni regnas, significatur
 per regem Aegypti, p. 2. col. 890. f
 dies perditionis prope esse dicit Moyses cum adhuc longe abes-
 set. p. 1. col. 1660. c
 dies sex pertinent ad vsum, septima ad fruitionem, p. 1. colum
 86. e. f
 dies duo sunt attributi mundo visibili, supremæ, scilicet, & infi-
 mæ parti mundi, tres reliqui deputati sunt visibilibus & mo-
 bilibus mundi partibus quæ intra mundum creantur,
 p. 1. col. 18. e. f
 dies illi primi sex vtrum præterierunt, & addito septimo nunc
 per volumina temporum non re, sed nomine repetantur, p.
 2. col. 55. a. b
 dies sex præcedentes sicut dicuntur tempus productionis, ita
 dies septimus, & deinceps dicuntur tempus gubernationis.
 Ibid. c
 dies septimus an & quomodo mane & vespem habet, pa. 1.
 col. 56. f. & col. 57. b. c
 dies septima ad hoc deputatur, vt homo vacet & occupetur
 in contemplatione creatoris sui, & per hoc beatitudo in
 præsentī vita inchoatur quodammodo, par. 1. colum.
 57. a
 dies naturalis vigintiquatuor habet horas, & ex duabus parti-
 bus integratur, quia complectitur diem & noctem, pa. 1. col.
 9. c
 dies artificialis quis dicatur, p. 3. co. 586. f
 dies artificialis secundum Hebræos incipit ab ipso mane, & ter-
 minatur in vespere sequenti. Dies autem naturalis secun-
 eodē incipit a principio primæ noctis & terminatur in
 principio noctis sequentis, p. 1. col. 45. a. b
 dies secundum doctores nostros computantur a mane vsque
 ad mane, &c. Et de hoc rationes dantur, Ibid.
 dies more antiquorum a præcedente nocte incipit. p. 5. colu.
 130. d
 dies p̄f̄citi nec augere nec minui possunt, nisi contigat vt ita
 sciantur, vt vel cum operibus optimis sint longiores, vel cū
 pessimis breuiores. p. 3. col. 178. f
 dies in sacra scriptura, aliquando accipitur pro anno, aliquan-
 do pro mense, p. 1. col. 527. b
 Item p. 4. co. 1113. c
 dies pro omni tempore ponitur, cum Apostolus dicit, Ecce
 nunc dies salutis, significat totum tempus quo hic viuimus,
 p. 1. co. 57. b. c
 dies quomodo & pro quo accipitur, cum dicitur, In die quo
 fecit dominus Deus cœlum & terram & omne virgultum,
 &c. Ibid.
 dies Christi vel tempus intelligitur tempus passionis & resur-
 rectionis, secundum quod ipse dixit imminente passione:
 Tempus prope est: &c. p. 1. co. 208. e
 dies dominica quibus privilegiis sit dotata, parte prima, colu.
 2220. d
 dies dominica sabbato Iudæorum comparatur, declaratur do-
 minica nostra suo sabbato prælata. par. 1. colum.
 207. b. c
 dies dominica non obseruatur cum tanto rigore, s. vacatio ab
 operibus manualibus, sicut in vere. le. quia possunt parari ci-
 baria & aliqua fieri die dominica, quæ non erāt licita in sab-
 bato. Et quare, p. 1. c. 674. f
 dies dominica seruatur loco sabbati. Et quare, p. 1. ibid.
 dies solēnes omnes qui semel celebrantur in anno vt Pascha,
 Pētecoste & hmoi, & qui in qualibet hebdomada, vt sabbata,
 & q̄ i quolibet mēse vt neomeniæ, & dies determinati ad
 so-

Index.

- solemnizandum, sicut sunt dies victorię de interfectione Holofernis, & de interfectione Aman, omnes dies prædicti apud Iudæos fuerunt immunitatis ab omni exactione & vexatione, p. 4. col. 2417. c
- dies labore dierum accipitur secundum illud. Et videbantur illi pauci dies præ amoris magnitudine, quia labor alleviatur, & videbatur parvus propter amorem, par. 1. column. 329. c
- dies peregrinationis vitæ meæ parui & mali, &c. Sic dixit Iacob patriarcha. Et dixit dies malos sextuplici de causa. p. 1. col. 435. c
- dies quatuordecim fluxerunt ad minus a recessu Moyfi a Pharaone & percussione primogenitorum Aegypti: in quib. populus se præparavit ad celebrandum pascha & ad recedendum de Aegypto, p. 1. col. 579. b. c
- dies mercenarii non sunt appetibiles ratione laboris, sed rōne mercedis post laborem recipiendæ: & ideo dies optata mercenarii: est dies pro præmio, p. 3. col. 168. f
- dies notat novum Testa. in quo est veritas reuelata, & nox designat vetus, & quare, p. 3. col. 561. a. b. c
- dies & nox quæ causantur ex motu solis: propriè non erit in gñali resurrectione, quia cessabit motus celi: sed dies causatur ex latione solis super nostrum hemispermum, &c. p. 4. col. 2167. c. & 2168. f
- dies iudicii hominibus existentibus, in conuiujs & festiuitatibus, tanquam securis & nihil timentibus, repentinè, veniet, p. 5. c. 967. c
- dies nouissimus erit dies resurrectionis vniuersalis, quæ quidē resurrectio ordinatur ad hoc quod electi sunt perfectè beati, p. 5. col. 1148. f
- dies nouissimus mundi, in hoc quemque comprehendet, in quo uenerit eum suus nouissimus dies, p. 6. col. 669. b
- dies decem notant tribulationem perfectam, vel decem tribulationes, vel decem præcepta decalogi, p. 6. col. 1476. f
- dies dicitur mundi prosperitas vel peccati delectatio. p. 3. col. 47. e
- dies iudicii in scriptura veteris & no. Testa. dicitur dies mala & terribilis denotans genus humanum, in quo sunt plures mali quam boni. p. col. 782. f
- dies festos suos habet Deus, p. 1. col. 1387. b. c
- dies festus omnis qui hic agitur in parte geritur, nō in integro: sed eum exieris de Aegypto, tūc erit tibi perfecta festiuitas. p. 1. col. 1419. b. c
- dies vna est tota vita præsens, p. 2. col. 33. b
- dies bonos quidam incipiunt, sed in malis continuè perseuerant, alij dimittant, alij, implent dies bonos, & alij moriuntur in Aegypto, alij in deserto, alij in terra sancta, &c. p. 3. c. 831. b
- dies dicuntur mali quare, quando, & unde inciperūt mali dici. p. 6. col. 564. f
- dies mali dicuntur breuiari, lōgæui autem & multi spacii, dies boni, in quibus domino seruiamus, p. 2. col. 160. e
- dies septimi requies post opera sex dierum, signauit diē sabbati, quo Christus in sepulchro quieturus mundum restaurauit, p. 1. col. 60. e. f
- diem septimum sanctificauit dominus in quo requieuit: & nō illum quo facienda inchoauit, nec illum quo fecit ea, & quare, ibid. f
- diem virginei partus cur celebrent Christiani, p. 1. columna 1114. c
- diem dicere non fuisse longiorem nec breuiorem solito, & solē nō retrocessisse tempore Ezechie, an & quomodo probari possit. parte 2. column. 961. & columna. 974. f. & 975. a. b. c
- diem septimum quando creauit dominus. In ipso enim nihil fecit, sed ab his quæ fecerat requieuit, Quomodo ergo requieuit in die quem non creauit, &c. par. 1. col. 57. c. & 58. d. e
- diem iudicii non est opus scire post quantum temporis futurus sit, sed quomodo, p. 6. col. 567. a
- diem quemdam gratiæ spiritualem facit præsentia Christi, qui est sol iustitiæ in humanitate assumpta, sicut præsentia solis super terram facit diem. Et durauit dies illa a Christi a natiuitate usque ad eius ascensionem, p. 5. col. 1178. f
- diem suum habet hic anima peruersa, & pacem habet in die sua. Sed in die aliena restat eterna damnatio, p. 4. columna 967. a
- die dominica qui adulteratur trāgressor est duplicis præcepti. p. 1. col. 674. f
- die sabbati non solum manibus proprijs, sed nec per manus gentilium licebat Iudæis operari, exceptis his quæ ad uescendum pertinebant. p. 1. col. 560. e. f
- die sabbati non erat licitum vasa locare vel accommodare gentilibus, ad faciendum opera sua, puta securim ad scindendum ligna, & similia, p. 1. col. 711. c
- die sabbati non erat licitum Iudæis conducere vel accommodare gentili iumentum ad opus faciendum, &c. par. 1. columna 673. c
- in die iudicii si fiduciam habeamus, probare potest quicumque quantum in charitate profecerit, p. 6. col. 1408. c
- diabolus significatur per regē Syrię, qui sublimis interpretatur. &c. par. 2. columna 832. f. & columna 834. d. & col. 167. d
- diabolus qui per Leuiathan & per cetum denotatur: non occidetur morte naturę, cū sit immortalis, sed morte gehennę: nec poterit homines tentare: & in hoc crescit pena eius, &c. p. 4. col. 250. f
- diabolus qui captionē Christi procurauerat per Iudæos, per aliqua signa perpedit quod ipse esset verus Christus, & per cōsequēs quod per eius mortē expoliaretur infernus: & unde signa percepit: ideoque ad eius liberationem per uxorem Pilati attentauit, p. 5. col. 452. f
- diabolus omnium discutit consuetudines, vētilat curas, scrutatur affectus, & ibi quærit causas nocēdi, ubi quemque uiderit studiosius occupari, p. 6. col. 567. c
- diaboli omne corpus, id est, omnis societas gentilium idololatricę dedicatarum, in uitulo combusto & contrito per Moysen significatum est, & quo igne, p. 1. col. 833. e
- diaboli typum gerit Laban, qui interpretatur dealbatio, diabolus uerò cum sit tenebrosus transfigurat se in angelum lucis, p. 1. col. 343. b
- diaboli semē suscipimus, cum ab eo suademur ad peccandum & cum facimus quod suadet iam genuit, nascimur enim eius filii per peccatum, p. 1. col. 673. c
- diaboli omnis scēuitia duabus bestiis mōstratur, p. 4. columna 981. a
- diaboli malicia, quando non potest homines per apertas tērationes deicere in peccata, per quandam adulationē quærit eos subuertere, infigendo eorum memorię sua merita, p. 4. col. 2234. e
- diaboli astutia & nequitia cognita nobis ad medelam proficiunt, quanto enim ea certius exploramus, tanto certius declinamus, Ibid. p. 2. col. 288
- diaboli requies lectulus tentationis. parte 4. columna 163. a
- diaboli superbiētis uox est, in fortitudine manus meæ feci. p. 4. col. 131. a
- diaboli uerba ad Christum saluatorem, par. 4. columna 561. a
- diaboli tanta proteruita est, ut in felis aut mustelæ figura se ostentet, p. 4. col. 43. b
- diaboli natura utrum habuerit alterum principium a Deo, & non sit creatura Dei, p. 1. col. 69. c
- diabolo tormentum est a læsione hominis cessare, & tanto dimittit grauius, quanto possedit diutius. par. 5. columna 531. a. b. c
- diabolo non sufficit subijcere sibi simplices laicos, sed inuadit etiam clericos & religiosos, &c. p. 4. col. 2368. f
- diabolo nusquam est locus nisi ex tuo desiderio. par. 3. col. 295. b

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

diabolum si reges in malè factis significant, cur non reges iusti in benefactoris Christum demonstrant. parte 2. column. 1609.c

diabolum Christo in specie hominis apparuisse quando eum tentauit verisimile est. parte 5. columna 83.a.b

diabolum si vicerò, & cogitationes immundas quas suggerit, vel venientes repulero, vel ingressas intra me, ne ad effectum veniant nec auero, conculcans caput draconis: hoc ipso tamen pollutus sum, quo pollutum calcare contendi, &c. sed mysticæ sunt hæc & ineffabilia. parte 2. columna 888.e

diabolum signat regulis serpens. parte 4. columna 143.a

diaconus lauandis manib. porrigit Sacerdoti, & illis qui circum altare Dei stabant presbyteris. parte 2. columna 140.d

dialectica minutis & subtilibus verborum stimulis animas te-
rebrat, & tara calliditate circumuenit, vt deceptus nec videat nec intelligat vnde decipiatur, & comparatur cynipib. p. 1. col. 553.b.c

dialectica arte subuertitur & probatur esse nihili quod putabatur esse firmissimum: & quicquid ad terrenam scientiam pertinet, & putatur esse robustum. parte 4. columna 1270.f

diana quid & vnde dicitur & quomodo pingitur. parte 6. colu. 1191.c

dicendi optimus modus est quo fit vt qui audit, veritatem audiat & intelligat: bonique ingenij insignis indoles in verbis verum amare, non verba. parte 1. columna 1224.f

Non omnib. omnia dicenda sunt, sed pro capacitate audientium doctor dispensare debet verbum, parte 5. column. 750.d.e

Item p. 4. co. 1767.c

dicere vere & proprie, non est hoc, vbi prolatio discordat a voluntate, p. 5. col. 150.f

dicere vere, dominus Iesus, est in corde credere, ore confiteri, operib. attestari, ibid. 149.a

dicere in spiritu sancto potest aliquid dupliciter, p. 6. columna 301.c

dicere Christi: est liberare hominem, naturam hominis assumere & liberalem demonstrare, &c. parte tertia, columna 313.b

dicere Dei est facere, vnde. Quoniam ipse dixit & facta sunt
Dicere vero nostrum, non est facere. parte 6. columna 145.c

Item p. 5. col. 1262.f

dicere Dei non importat aliquam uocem sensibilem, sed intelligere Dei praeiudicium, quod includit ipsum uelle: quia secundum formam suae dispositionis & voluntatis, sequitur effectus, p. 1. col. 6.f

Item p. 4. col. 186.d

dicatur aliquid bene, aut quia congruit dicenti, aut ei dictæ, aut congruit utrique, p. 5. col. 1283.a

dicta omnia non solum ex sermone qui dicitur pensanda sunt sed ex persona dicentis, p. 1. col. 1412.e.f

dicta utilitatem non habent, si intellectu carent. par. 3. column. 157.b.c

dictamen rectæ rationes est quasi quoddam vestigium impressum mentib. humanis, p. 3. col. 240.f

dictamen legis naturalis est quædam impressio diuinæ legis in nobis. p. 3. col. 1172.f

dictio vna in diuersis idiomatibus diuersa significat. Sicut hæc dictio iam, in Hebræo significat mare. In Latino est aduerbum temporis, p. 1. col. 407.c

dictio exclusiua addita vni personæ in diuinis respectu termini essentialis non excludit aliam, sed potius includit, &c. p. 5. col. 213.c

ditiones multæ sacræ scripturæ secundum Hebræos sunt equi-

uocæ, propter quod eadem litera aliquando varijs significationibus & sensibus accipitur, &c. parte 1. columna 220.f

didrachma duplex reddenda est imperatori omnium, scilicet, poenalitas corporis, vt fames & sitis.

Item poenalitas mentis, scilicet: timor & tristitia, &c. p. 5. columna 296.f

didrachmæ, mysticè & moraliter vario modo exponuntur, p. 1. col. 1145.b.c

dies & nox distinguuntur per lucem & tenebras. par. 1. column. 8.d

dies quid est. p. 7.b

dies hebdomadæ apud Hebræos denominatur à sabbato, quia denominatio fit a digniori, parte 5. columna 465.c. & colu. 786.f

dies omnes hebdomadæ paschalis vocabantur sabbata, & quare prima tamen dies & septima erant celebriores intermedijs. p. 5. col. 654.f

dies hoc nomen in plurali inuenitur acceptum pro duob. dieb. naturalibus, & pro anno vel annis indeterminate, p. 2. col. 491.b.c

dies sex distinctos habet vnusquisque nostrum in rectis operibus & recta vita, post quos debet quietem sperare, p. 1. colu. 8.d.e. & col. 7.b. & 55.a.b

dies quare vbi repetitur in assignatione proximorum sex dierum temporis, p. 1. col. 7.c

dies vnus dicitur quo fecit Deus cælum & terram. & insinuatæ est omnis creatura ante peccatum animæ. parte 1. col. 56.d.e

dies an longior fuit sub Iosue, vel sub Ezechia. Et de hoc narrantur opiniones, &c. parte 2. colu. 80.d.e.f. 81.a

die claro Noe ingressus est in arcam ad ostendendum quod poterat Deus eum tueri a malis hominib. illis temporib. qui cogitauerunt eum occidere, p. 1. co. 159.c

In die secundo quare non dicitur: Et uidit Deus quod esset bonum sicut in alijs dieb. p. 1. col. 13.c

Quisq; sibi præstat vt i bonis dieb. sit aut malis, & habeat dies Iesu uel iustorum aut impiorum, & quomodo dies Iesu assequamur, &c. p. 2. col. 159.b.c

dieb. singulis facere debemus opus Dei, s. ipsi Deo & proximis & quomodo, p. 2. col. 1290.f

diebus solennib. & festiuis licitum est lautius uiuere quam alijs temporib. p. 2. co. 1380.f

diebus solēnibus diabolus fortius impugnat homines sanctos & quare. p. 4. co. 2408.d

dictæ tres sunt accipiendæ procedendo per uicos ciuitatis Ninuæ ubique. Sic enim Ionas habebat facere, denunciando populo subuersionem ciuitatis, &c. par. 4. column. 2033.c

difficile est ualde in bonis operib. patenter factis, uanam gloriam totaliter euitare, p. 5. co. 114.c

difficile est magna agere, & de magnis apud se fiduciam non habere, p. 3. col. 31.a.b

difficile est plures esse bonos, p. 4. co. 605.b.c

difficile est potentes & eloquentes in mundo ad Christi humilitatem conuerti, p. 4. co. 2035.b.c

difficile intus vincitur quod exterius iudicatur, p. 3. co. 91.d

difficilius extirpatur spiritalis bestia, id est, iactantia, superbia, vel uana gloria, quam carnalia uicia, p. 1. col. 1510.e.f

difficultas discendorum potest contingere dupliciter, p. 6. col. 845.c

difficultas triplex in poenitentib. ad opera virtutum. Prima, corruptio naturæ, secunda, habitus uel inclinatio, tertia difficultas operis uirtuosi, p. 5. col. 887.c

difficultas qua homo a peccato non potest resurgere non est ex parte diuinæ potentie, sed ex parte peccatoris. Et quare, p. 4. co. 1941.c

diffidentia de adiutorio Dei peccatum est. par. 2. column. 111.a.b

dis-

Index.

Diffidentia de Deo quantum ipsi deo displiceat, in Iacob patriarcha ostenditur, p. 1. c. 352. e
 Et in Ioseph patriarcha. c. 402. f
 diffusio gloriæ ipsius animæ in resurrectione redundabit ad corpus & per consequens ad vires sensitivas, quæ sunt totius coniuncti, p. 3. c. 1981. e
 diffusio siue dilatio diuini cultus in Ierusalem per bonum odorem signatur, p. 3. c. 2095. e
 digero multa significat. p. 6. c. 1258. f
 digitus Dei est hic, quomodo intelligendum sit, vel pro diuina virtute, vel pro virtute alicuius dæmonis superioris per artē magicam operationem inferioris impediens. p. 1. col. 557. a
 digiti scribentes in pariete, mane, techel, phares, quid notant moraliter, p. 4. c. 1559. c
 dignitas & gloria prælati consistit in bonitate subditorū, ita deiectio sui honoris, est in eorum perueritate, p. 1. column. 831. c
 dignitas omnis seculi, diabolicæ subiaceret potestati. p. 5. colu. 745. b
 dignitas sacerdotalis & regia consistebat in hoc quod instituebantur reges & sacerdotes per sacram vñtionem, p. 4. col. 495. b. c
 dignitas sacerdotalis & regia debent plene & legis & euangelij doctrinam habere & perfecte seruare, parte 2. columna 1111. b. c
 dignitatis suæ gradum quem a domino præceperunt, qui cupiditate corrupti non custodiunt, significantur per Abiathar, &c. p. 2. c. 1124. f
 dignitatem perdidisse propensius malum est, quam non habuisse, p. 6. c. 117. c
 dignitatum nomina in consumatione mūdi tollentur, & vnus grex humilis sub mansueti pastore manebit, p. 4. columna 2163. b
 dignus est qui saluat indignum, & ex dignitate sua facit dignū quem culpabilis vitæ tractus faciebat indignum, p. 2. col. 1270. e. f
 dilatio Persarum, Medorum, & Græcorum ad alias partes intelligitur per hoc quod animalia & rotæ ad quatuor partes ibant & non reuertebantur. p. 4. c. 589. b. c
 dilectio fortis est vt mors, & quomodo & quare, p. 6. columna 735. a
 dilectio Dei fons est omnium virtutū. Dilectio mundi omnium vitiorum, p. 6. c. 1380. d. e
 dilectio Dei dedit nobis vt diligeremus eum, par. 6. columna 1400. d. e
 dilectio Dei per timorem nascitur, sed in affectu crescit mutatur. p. 1. c. 1497. b. c
 dilectio compaginat corpus Christi, vt sit vnus Christus c. 1411. e
 dilectio est certum signum, quo discernuntur filii Dei & filii diaboli, &c. p. 6. c. 396. e
 dilectio fratris qui videtur si non habetur, Dei dilectio minime haberi arguitur, sed hoc quomodo, cum Deus prior diligendus sit, p. 6. c. 1412. d
 dilectio amici intelligenda est per imitationis similitudinem, & non per æqualitatem, p. 1. c. 1544. f
 dilectio alicuius rei facit de illa re frequenter meditari. p. 3. c. 1363. b. c
 dilectio qua diligenda diliguntur, ira amanda est, sicut odien- da est dilectio qua non diligenda diliguntur, &c. p. 3. colu. 1351. b. c
 dilectio proximi ordinatur finaliter ad dilectionem Dei, ex quo sequitur q̃ præceptum de dilectione Dei habet rationem finis & per consequens principij, respectu omnium præceptorum, p. 5. c. 1437. c
 dilectio Dei maxime nutritur mititate & humilitate, p. 5. col. 225. a. b. c
 dilectio Dei specialis ad populum Israel descendit a Iacob, & alio nomine dictus est Israel, p. 4. c. 2176. e. f

dilectio Dei erga Iacob, & odium erga Esau fuerunt signa electionis & reprobationis æternæ, p. 6. c. 122. f
 Item p. 4. c. 2176. e. f
 dilectio Christi fuit gratuita, & discreta & necessaria, p. 5. col. 1276. b
 dilectionis causa per se est similitudo, p. 3. c. 331. c
 dilectionis vires homo ignorat nisi experimento cognoscat, p. 1. c. 263. b
 dilectionis sui ipsius præceptum an & vbi darum sit p. 6. colu. 684. f
 Item p. 1. c. 1497. a. b
 dilectionis præceptum ex toto corde, &c. importat interiorē motū cū magna promptitudine, & hoc est difficiliū, idē expressio huius præcepti rationabiliter fuit reseruata ad tēpus vltimum totius doctrinæ Mosaicæ, &c. p. 1. c. 1499. f
 dilectionis Dei præceptum ex toto corde, &c. quare præcipitur ista perfectio, quamuis in hac vita non possit haberi. p. 1. c. 1497. a
 Item p. 6. c. 597. c
 dilectionis causa est aliquid dupliciter. Primo quia est ratio diligendi. Secundo quia est via quædam ad acquirendum dilectionem, p. 6. c. 2400. f
 dilectionis diuinæ actus quomodo prior est nobis, & quomodo dicitur, Appropinquate Deo, & appropinquabit vobis p. 6. c. 1293. c
 dilectionem ordinatam qui habet, ille sancte & iuste viuit. f. q̃ qualiter, & quomodo, p. 6. c. 684. e
 dilectionem Dei & proximi tantū monere videtur Iohannes vt fratres diligamus, cum dominus dicat, & pro inimico orandum quomodo intelligendum, p. 5. c. 119. b
 Item p. 6. c. 2400. b
 In dilectione Dei necessaria est fides & vita. In dilectione proximi patientia & benignitas. p. 4. c. 1398. e
 Ex dilectione Dei principaliter, & ex dilectione proximi consequenter, in operabilibus omnia depēdent, sicut in speculatiuis omnes conclusiones dependent ex hoc principio. De quolibet affirmatio vel negatio, &c. p. 5. c. 43. c. 44. f
 dilectores mundi nihil habent nisi tria, quibus omnia viciorum genera comprehenduntur, p. 6. c. 1386. d. e
 dilexit Deus Iacob, & odiuit Esau, cum nōdum nati, &c. quare, & propter quid, p. 6. c. 122. f
 diligamus filios Dei, vt diligamus filium Dei, cuius membra sunt. p. 6. c. 2411. b
 diligendus omnis homo, Sed cum omnibus prodesse non possis ijs potissime consulendum est, qui pro locorum & temporū vel quarumlibet rerum oportunitatibus, constrictius tibi coniunguntur. p. 6. c. 644. e
 Item p. 1. c. 1497. b. c
 diligendus est inimicus, & quomodo, p. 6. c. 526. f
 diligendus est peccator, non inquantū peccator est, sed omnis homo inquantum homo est, propter Deum diligendus, p. 1. c. 149. b
 Nihil diligendum diligitur, si ipsa dilectio non diligitur, p. 3. c. 1860. f
 diligendi sunt qui persequuntur, & amici vitandi sunt qui mala suadent, p. 3. c. 1389. b
 diligēda sunt quatuor ex dilectione. f. Deus, anima, proximus & corpus proprium. parte 5. c. 1268. f
 Item p. 6. c. 1398. f
 diligere est alicui velle bonum, p. 5. c. 785. a. b
 diligere possumus inuisa, incognita autem nequaquam. p. 5. c. 917. c
 diligere conditorem se frustra credunt, qui eius monita contemnunt, p. 3. c. 2827. a
 diligere debes Deum ex toto corde, &c. proximū vero sicut teipsum, inimicos non ex tota virtute, nō sicut teipsum, sed simpliciter. Sufficit enim quod diligamus & non odio habeamus, p. 3. c. 1824. b
 Sicut non potest diligere proximum, qui non diligit se. Se autem non diligit, qui diligit iniquitatem, p. 6. c. 461. c

dili-

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

diligere dicitur ordinatè, qui quod non est diligendum, non diligit, & diligenda diligit, nec plus quod minus est diligendum, nec æqualiter, q̄ plus vel minus, nec plus vel minus, quod æque est diligendum. p. 1. c. 1497. a

diligere proximum, & præceptū de dilectione proximi erga proximum adimplere, vtrum sit perfectius quam implere, cetera mandata circa eum, præter præceptum dilectionis. p. 1. c. 1077. b

diligere proximum vtrum sit præceptis iuris naturalis primo per se notis. Ibid.

diligere proximum, vtrum sit præceptum difficilius ceteris præceptis quæ ordinant ad proximum. Ibid.

diligere iubetur anima tripliciter, quia triplicis est naturæ, p. 1. c. 1498. f

diligere Deum ex toto corde cōtingit dupliciter, & c. Vno modo in actu, Alio modo habitualiter. Et hoc iterum dupliciter, & c. p. 1. c. 1499. a

diligere Deum ex toto corde, & c. quomodo totalitas illa sit intelligenda. p. 1. ibid.

diligitur Deus nō omnino ex tota anima, cum inest aliquid carnalis concupiscentiæ, vel quod continendo frēctur p. 1. c. 1497. a

diligitur per odium, qui carnaliter sapiens dum praua nobis ingerit non auditur, p. 5. c. 896. c

Quæritur quis de duob. melior, an qui minus diligit Christū, & ab eo plus diligitur, an quem minus diligit Christus, cū ipse eum plus diligit? p. 5. c. 1358. d

diligens in prosperitate, incertum est, an prosperitas, an perlo na diligitur. In bonis enim nō agnoscitur amicus, & in malis non absconditur inimicus, p. 1. c. 1497. b

diligentia nimia in operib. humanis & negligentia in diuinis reprehenditur, p. 4. c. 2173. c

diluculum est diei principium quando, s. primo incipit lux solis apparere. Sed aurora quando lux procedens irradiat vapores existentes in aere in parte Orientali. parte 3. column. 353. c

Item p. 2. c. 217. a

diluuium designat pueritiam sicut vesp̄ra senectutem, p. 4. c. 986. t

diluuium ex trib. elementis processit, s. aqua terra, & aere, p. 6. co. 2366. f

Item p. 4. c. 1905. e

diluuium generale non processit ex causa naturali, sed supernaturali, nec generale potest esse natura quamuis particula re in aliqua parte terrarum habet causam naturalem. Et ideo deridendi sunt qui huius diluii volunt causam naturalem assignare, & c. p. 1. c. 155. b. c

diluuium quando incepit desinere, aquæ quolibet de decresebat æqualiter, & hoc est satis probabile, p. 1. c. 157. c

diluuium & sit fuit vnum de maximis euentib. mundi, narratione dignis, non tamen scriptura faciens mentionē de eius initio computat annos a creatione mundi, quia non dicit. In tali anno post creationem mundi contigit diluuium, & quare, p. 1. c. 601. a. b

diluuium venit propter peccata hominum, & fuit in poenam hominum non dæmonum, p. 1. c. 137. c

diluuium principaliter inundauit propter peccata gigantium p. 3. c. 1449. c

diluuium terræ sterilitatem induxit p. 1. c. 138. f

diminutio populi Iudaici per Romanos facta fuit tātā, immo maior quam illa quæ fuit facta per Assyrios & Chaldaeos, p. 4. c. 1867. c

Vide in Iudæi quota principio, & c.

dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimit. Dimissio peccatorum potest intelligi dupliciter. Vno modo quantum ad offensam & hoc est necessitatis. Alio modo quantum ad iniuriā, & hoc est supererogationis, p. 5. c. 131. c

dina filia Iacob in die solennitatis volens videre mulieres ornatas & sibi emere ornamenta, per Sichen filiū Emor rapta fuit p. 1. col. 361. a

diogenes quomodo adulationem aspernatus, p. 5. column. 207. c

Dionysius tyrannus quomodo probauit anxietatem & timorem præsentis vitæ, & quomodo ipse esset in continua anxietate probauit amico per gladium acutissimum suspensum super eundem, & c. p. 3. c. 178. f

dionysius Ariopagita quomodo vidit lunam retrocedentem ab oriente, & supponere se soli tempore ecclesis in crucifixione Christi, & c. p. 6. c. 1174. e. f

diopetres hæresiarcha tempore beati Iohannis Apostoli, asserens inutilem hospitalitatem, & c. par. 6. column. 1429. b

dioscorus mensis apud Græcos qui apud Latinos vocatur Iunius & quare sic dicitur, p. 4. c. 255. e

dipondius quid sit p. 5. c. 805. b

diphas genus aspidis quæ Latine dicitur situla, quemcunque momorderit sibi perit, & c. p. 1. c. 1515. a

dirigi quisquis voluerit magis optet audire, quam loqui, p. 3. c. 2915. b. c

dirigit non solum opera, sed & cogitationes dominus quādo (quem nihil latere nouimus,) in cunctis quæ agimus, in memoriam reducimus, & illius flagitamus auxilium. p. tertia, c. 1671. a. b

discendorum difficultas potest contingere dupliciter, p. 6. co. 845.

discere debet quilibet in præsentī vita, ne quid indiscussum relinquat, ne cum non possit, discere incipiat, p. prima column. 638. f

disciplina duplex. Vna quando pro peccatis suis mala quis patitur, vt corrigatur. Alia quæ scientia dicitur a discendo, p. 6. c. 943. c

disciplina vel misericordia multum destituitur si vna sine altera teneatur, p. 1. c. 1314. f

disciplina mutua non egemus in futura vita, parte 4. column. 748. d

disciplina omnis quæ falsum asserit etiam si vehemens videatur & verisimilis, tamen non debet sapientia dici, p. 1. column. 1347. b

disciplina rationalis apud gentiles inuenta, significatur per mulierem pulchram, cuius cæsaries radenda fuit, & ungues circuncidendi, p. 2. c. 1578. f

discipline gentilium nihil mundum habent, quia nulla apud eos disciplina est, cui non sit aliquid immundiciæ, vel superstitionis admixtum, p. 1. ibid.

discipline censura si quis non premitur quasi vas immundum polutumque reprobatur, p. 1. c. 1311. c

disciplinam vel astrologicæ, vel magicæ, vel cuiuslibet doctrinæ, quæ contra pietatem est, baptizatus amplius non sumat qui abrenunciavit diabolo & pompis eius, & operib. eius & omni seruitio & voluptatib. eius, p. 1. c. 1473. a

disciplinis secularib. maxime philosophicis, melius est se tradere, quam in ecclesia illa permanere in qua omnis populus hæreticorum gladio & peste hæretica moritur, p. 4. col. 739. e. f

discipulatus Christi dupliciter potest intelligi, vno modo generaliter secundum communem statum fidelium, alio modo cum hoc, per obseruationem consiliorum, p. 5. c. 899. c

discipulus audientis deuotē & intente accipit fructum sacrę scripturę a doctore, sed quando habituatus incipit docere tunc dat huiusmodi fructum alijs tempore suę doctrinę, p. 3. c. 433. b. c

discipulus humilis significatur per Nicodemum, & quare, p. 5. c. 1067. c

Discipulus mollis & effeminatus doctori pestifero se subiiciens comparatur mulieri quę succumbit viro, & c. column. 1254. c

Discipulus doctrinam doctorum verborum sequens & approbans, significatur per pollutū super mortuo, & isti sunt eiiciendi de scholis & fidelium collegiis, & c. par. 1. column. 1191. c

Disci-

Index.

Discipuli sub benigno magistro superbientes, & contra personam eius vel doctrinam irreuerenter loquentes, grauiter sunt obiurgandi, sicut Aaron & Maria, &c. parte 1. column. 1239.a
discipuli Ioannis Bap. in trib. deficiebant primo, quia de abstinentia se iactabant. secundo, quia Phariseis se coniungebant tertio, quia Christum arguebant ex defectu abstinentia. pa. 5.c.175.c
discipuli Christi in charitate dinoscuntur, non in prophetia fide & aliis, quæ habent & non discipuli, &c. p.6.colu. 312.c
discipuli qui adhæserunt Christo ante miracula ipsi adhæserunt ex Ioannis testimonio inchoatiue, p.5.c.1065.c
discipuli Christi duplici de causa dæmoniacum quendam non poterant curare, p.5.c.313.f
discipuli Christi nondum in bono confirmati erant aliquid humanum passi, quia moti fuerunt quodam zelo inuidiæ contra tres qui assumpti fuerunt in transfiguratione, &c. p.5.c.828.f
discipuli prophetarum dicuntur eorum pueri siue filii, p.4.colu. 122.c
discipuli Christi propter persecutionem quando debent fugere, & dare locum iræ, & quando non, p.5.c.196.f
discipuli adhuc imperfecti dicuntur pulli, & quare pa.3.colu. 379.c
discipuli sermonem dominicæ passionis totiens replicatum intelligere non valent, & quare, p.5.c.942.d
discipuli duo euntes in Emaus, vnus erat Cleophas, alter Lucas, sed nomen suum tacetur, p.5.c.99.c
discipuli nostri, quando sunt perfecti nihil nostri egent magisterii. Ibid. 264.
discipuli saluatoris habebant non solum gratiam sermonis ita scripturarum ratio cõtextam vt retia quæ possint super humanas animas gyro artificis circũfundi. parte 4. columna 703.b
discipuli docilis modus est aurem suam humiliter inclinare ad verba magistri sui, p.3.c.1016.f
discipulorum differentia est sicut in primogenitis mûdis vel immundis, quidam cum obedientia, legis meditationem & scientiam acquirunt, quidam solam sapientiam habent, p.1.c.1154.a.b
discipulis non statim profunda & secretiora tradenda sunt sacramenta, sed morum correctio & disciplinæ emendatio, p.2.c.179.a.b
discit modo libenter dicere, quod didicerit non libenter audiri, Hoc de detractore dicitur, p.3.c.1714.d
discunt plurimi, non vt sequantur, sed vt iudicent & conuincant sicut aliqui discunt doctrinam Aegyptiorum vel mathematicam, p.4.c.1497.b
Quidquid dicitur non naturæ est, sed studii & propriæ voluntatis, p.4.c.683.c
discordiæ materia erat inter gentiles & Iudeos conuersos: quæ de Iudaismo conuersi se præferebant gentilib. ex Mosaicæ legis susceptione, & econuerso gentiles Iudeis de scientiæ acquisitione, p.6.c.19.c
discordiam & scissuram faciunt motus irascibilis & concupiscibilis inordinati in eodem homine, & inclinât hominem ad malum: ratio vero & synderesis trahunt ad propositum & sic in eodem homine fit scissura, &c. par.1.columna 1273.c
discordiam seminantis crimẽ, in comparatione ad sex capita lia crimina, quasi minora deponuntur, & quare, p.3.colu. 1629.b
discordantium poenæ multæ sunt, & quæ sint. par.3. columna 1953.c
discretio decipit, vt si pro infirmitate, quasi discrete plus alimentorum sumimus, & indiscrete bella carnis excitamus, p.3.c.43.c
discretio operationis signatur in digito, &c. parte 1. columna 1301.b.c

discretionis necessaria, requiruntur duo. si impeditiua & promitiua. Impeditiua vt caueantur, promitiua vt teneantur. p.3.c.2107.a.b
discretionis impeditiua sunt quinque, & enumerantur. Ibid.
discretionis promitiua sunt quatuor, & enumerantur. pa.3.c. 2173.c
discretionis intentio significatur per digitos, Et quare, pa.3.c. 1745. Et c.1856.a
discretionis immoderata subtilitas, quæ plus quam oportet vel decet est excrescens, actionis confundit rectitudinem. p.1.c.1109.a.b.c
discretionem boni & mali qui habere sciunt, & meditantur in lege die ac nocte, illos recipit ecclesia, & per quid significantur, p.1.c.1539.c
discretionem sunt habentes, qui norant discernere de sacrificio salutari, quæ omnib. sint dicenda, quæ perfectiorib. quæ humanæ cognitionis modum sunt excidentia, igni spiritus sancti tribuenda. Et tales cultis assimilantur, p.1.colu. 281. a.b. 282.d
dispensabilia non sunt ea quæ sunt per se mala, quia non possunt bene & absq. peccato fieri, p.2.c.884.f. 885.c
dispensatio Dei iusta, sed occulta aliis, alios, pro variis meritis preponit, vt humana formidine peccare metuant. qui diuina iudicia non formidant, p.1.c.165.b.c
dispensationes terrenorum significat camelus, in quib. multiplicius hostis insidiatur, & tales curas, modo torpenti vel precipitata actione fieri modo pigra vel immoderata locutione confundit, p.3.c.26.c.f
dispensatorie sepe aliquid a maiorib. agitur, quod a minorib. error putatur. p.2.c.543.b.c
dispensatores ministeriorum Christi animaduertant scriptum esse in lege. Et omnino indigens & mendicus non erit inter vos, &c. p.1.c.1541.c
dispensatorum quidam boni, & quidam mali. par.6. columna 1337.b.c
dispersio Iudæorum per Titum & Vespasianum, 42. anno post, passionem domini vbi figurata & prophetata est, pa.1.colu. 1637.c
displicet sibi tanto minus quisque, quanto se minus videt, pa.3.c.406.e
displicens sibi hic, talis Deo placet, & cui Deus placet, ipse sibi displicet. p.3.c.1435.b.c
displicentia quam habuit Samuel super verbo populi quo dixit, Da nobis regem, vt iudicet nos, fuit ppter tria. Et enumerantur. p.2.c.362.c.f
dispositio debita ad recipiendum salutem per Christum donandam, est q̃ homines iuste se habeant erga proximum, & deuote erga Deum p.4.c.459.b
dispositio optima bellantium est, q̃ per nimiam separationem aduersarii non ingrediantur aciem, & per nimiam coniunctionem vnus non impediat alium ad inuadendum aduersarium, p.4.c.1918.d.e
dispositio debita ad perceptionem diuinæ gratiæ & consolationis est veritas penitentia & cõtritionis, p.4.c.1918.f
dispositio bona prædicatoris in trib. consistit, q̃ ieiunet, quod oret, & quod resista. tentationib. p.5.c.743.c
dispositio Dei æterna, est immutabilis, quæ est idẽ quod eius consilium, quod nunquam mutatur, licet scientia eius mutetur. p.6.c.856.f
dispositio debita ad proficiscendum per viam periculosam filius Israel fuit duplex demonstrata, & enumeratur. p.2.colu. 1323.c
dispositio Abrahæ tendebat ad perfectum, quia fuit per Dei monitionem ad opera perfectionis, & per eius promissionem in bonis conferendis, & per mutationem nominis, p.1.colu. 221.b
dispositio cordis. Vide in Cerdis dispositio.
dispositio filiorum Israel exundo de Aegypto fuit agni paschalis immolatio cuius sanguine linita sunt super limina, &c. & quid figurant. p.6.c.930.f

disputans

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

- Disputans contra aliquem frequenter arguit, aut aliquid dicit procedens ex concessis ab eo, ad aliquid contra eum concludendum, p. 3. c. 45. c.
- disputantes de dogmatib. vel quæstionib. legis ad subuersionem audientium percutiunt animum quæ concepit nuper per verbum Dei. Et de hoc figura, p. 1. c. 694. d.
- disputatio inter doctos gentiles & catholicos, per quid significatur, & cum rationib. & scripturis superantur, conuersi ad fidem vtilis ecclesiæ efficiuntur, p. 4. c. 2558. d. e.
- disputatio hominis ad Deum est confessio peccatorum, p. 4. c. 24. c.
- Ad disputationem contra hæreticos venire non debet nisi doctus & perfectus, ne scandalizet alios superatus. p. 1. column. 1576. d.
- disputationes tunc sunt vtilis, si non ibi consideretur nisi via domini, p. 3. c. 1350. f.
- disputamus cum omnipotente, dum nos illius iustitiæ coniungentes facta nostra subtili indagatione discutimus, & c. p. 3. c. 158. e.
- disputare volentes cum Iudæis necessario habent translationem Chaldaicam per Ionathā factam apud eos receptam tanquam irrefragabilem, p. 6. c. 1695. a. b. c.
- disputare de Deo non omnium est, sed eorum qui nihil femineū, nihil fluxum in cogitationib., vel operib. habent, p. 1. c. 952. e.
- disputando de Deo, id est, theologizando sufficit nobis tantum tangere. Qui n. vult calefieri si manum in ignem miserit, pro calefactione adustionem sustinebit, & c. par. 1. column. 953. b. c.
- disputas Paulus cum philosophis quem ordinem obseruat, & nobis imitandus, & c. p. 6. c. 1174. d.
- disputantem de morte Christi & de resurrectione, oportet misericordiam addere, & quare, & c. parte 1. columna 319. c.
- disputantes cum beato Iob, aliquando amici aliquando inimici notantur, nec in hoc est repugnantia. par. 3. columna 148. e.
- dissensio erat inter Corinthios baptizatos a diuersis, & de doctrina prophetarum, & apostolorum, & c. p. 6. column. 198. f.
- dissimulare quandoque necesse est. p. 1. c. 361. c.
- dissipatur homo ad Orientem quando tempore iuuentutis consumitur in peccatis. Ad meridiem vero quando tempore virilitatis vititur iniuriis & rapinis, & c. par. 1. columna 1643. c.
- dissonantia computationis annorum regum Iuda soluitur quinque modis p. 2. c. 599. e.
- distantia maior significat remissionem culpæ, quæ est maius malum, quia opponitur bono spirituali, minor autem distantia, pena est corporalis, p. 3. c. 1222. f.
- distinctio siue rerum diuisio vel operum Dei per dies qualiter fuerit, p. 3. c. 251. c.
- distinctio personalis in diuinis innuitur, quia dicitur filius missus a Deo & spiritu eius, in quo apparet distinctio ipsius filij missi a patre & spiritu sancto, a quib. missus in carnem pro mundi salute, p. 4. c. 399. c.
- distinctio Iudæ & gentilitatis non fuit a principio, sed in æpiti in Abraham, qui circumcisionem accepit in signum huius distinctionis, p. 4. c. 451. c.
- distinctio operum sex dierum creationis mundi incipit a luce & quare, p. 1. c. 6. f.
- distributio in his quæ Moyses distribuit, & in his quæ Iesus, inuenimus aliquam differentiam, p. 2. c. 96. e. f.
- diuersitas animalium pro sacrificio quæ tuit, p. 1. c. 212. d.
- diuersorum fuit locus vbi hospitabantur, vel diuertebant homines, ab extra, p. 5. c. 709. c.
- diues nescit quod pauper sit. p. 2. c. 841. b.
- diues & pauper tunc obuiant sibi, quando diues ad petitionem pauperis supplet defectum suæ indigentiae. par. 3. columna 1698. f.
- diues & pauper quomodo differenter honorari possunt, & qualiter non, p. 6. c. 1276. f.
- diues Abraham fuerat, qui Lazarum pauperem in sinu tenebat, ait tamen, Loquar ad dominum meum, cum sim puluis & cinis, & c. Quid diuitias suas æstimabat qui seipsum puluerem cineremque putabat, p. 3. c. 236. b.
- diues in inferno sepultus non nominatur, & quare, Lazarus autem nominatur, & quare, p. 5. c. 822. f.
- diuitis facta & dicta multi sunt qui extollunt, pauci vero qui doctrinam humilium & virtutem intelligunt, parte 3. column. 2058. d. e.
- diuidi maior cura est de pauperum spoliis, quam de suis emolumentis, p. 2. c. 842. c.
- diuites huius mundi documentum habent, ne moleste ferant petitiones pauperum, ne declinent ab eis, & c. par. 2. column. 291. b. c.
- diuites temporaliter dicuntur pingues, similiter donum gratiæ pinguedine nominatur. p. 1. c. 927. c.
- diuites immisericordes vbi & de quo poenas passuri sunt, p. 6. c. 1183. a. b.
- diuites comparantur perdici & quare, & c. par. 4. column. 799. b.
- diuites fuerunt, Mathæus, Zachæus, Ioseph, & cæteri plurimi & tamen saluti, sed quomodo, & c. parte 5. columini, 588. e. f.
- diuites lugent si non possunt aliena diripere, p. 2. c. 842. f.
- diuitum numero deputandi sunt qui amant diuitias, & si non habent, p. 5. c. 528. e. f.
- Item p. 6. c. 1267. a.
- diuinum numen non immittit radios ijs qui tergum obuertunt longiosque ab eo recedunt. p. 1. c. 1211. c.
- diuina non intelligimus, nisi ex creaturis, & sic nominamus, p. 3. c. 1616. d. e.
- diuina licet non sint presumptuose inquirenda, tamen per diuinam reuelationem sunt humiliter suscipienda, p. 1. column. 495. a. b.
- diuina prouidentia ad hæc inferiora, vt errantes quidam dixerunt non extenditur, p. 3. c. 2049. c.
- diuinitas Christi confessæ est confessione laudis ab angelis in hora natiuitatis, & ista laus fuit perfecta quando pueri in templo clamabant, Osanna fi. Da. p. 3. c. 493. c.
- diuinitas in dedicatione templi Salomonis quod ædificauit Deo, ostensa fuit in signo visibili nebula, parte 2. columna 760. f.
- Item p. 3. 1856. f.
- diuinatio non diuinitus datur, sed per antiphrasim dicitur, quasi quæ per homines fiat dæmonibus repletos, parte 1. column. 1349. b. c.
- diuinatio per mortuos & hostiæ quæ sub proceris arborib. a Iudæis solitæ sunt offerri reprehenduntur, p. 4. c. 517. a.
- diuinatio aliqua per garrum & motum auium, an & quando est licita, p. 4. c. 44. f.
- diuinatio aliud est, & aliud prophetia in diuina scriptura. Abdicatur ergo penitus diuinatio, opere. n. & ministerio demonum impletur, p. 1. c. 1330. e. f.
- diuinatio multum detestabilis est & maxime vitanda, quia omnia in operatione demonum fieri non dubito, & c. a quib. omnib. qui homo Dei est, & in portione Dei numeratur, penitus debet esse alienus quæ occulte dæmones machinantur p. 1. c. 1349. b. c.
- diuinationis virtus nulla est, nisi in quantum Deus permittit, p. 1. c. 1349. c. & c. 1353. a. 1354. d.
- diuinationem vel augurationem exercentes, omnes isti auium vel animalium ministerio vtuntur, quæ in lege scribuntur immunda, & semper homini insidiatur, ex quo ministerio demonum, oportuna & digna indicantur, p. 1. c. 1349. b. c.
- diuinandi instrumenta curiositas humana adinuenit, p. 1. column. 1349. e. f.
- diuinandi modus quidam erat per proiectonem baculi, p. 4. column. 1728. f.

diui-

Index.

podas, vel cortinas, vel huiusmodi vocabulis appellat, quæ quasi ad hoc consecrata moueri ab eis & contractari solent &c. p. 1. c. 1349. e. f.

diuinatores & doctores superstitiosi sunt primo occidendi gladio spirituali per excommunicationem, & si permanerint obstinati, per mortem corporalem, &c. p. 1. c. 1538. f.

diuinatores somniorum antiquitus super coriū hostiæ immolatæ dormiebant ad habendum reuelationes in somnis, p. 4. c. 516. f.

diuinum credidit ritus gentium omne quod per qualemcunque spiritum profertur, p. 1. c. 1349. c.

diuini qui dicuntur, p. 4. c. 113. b.

Item p. 2. c. 349. b. c.

diuisio linguarum facta est, & per mundum sunt dispersæ, p. 1. c. 179. b. c. Et c. 1655. c.

Item p. 3. c. 2139. c.

diuisio maris rubri, q̄ fuerit in duodecim diuisiones, secundū duodecim trib., est opinio aliquorum, sed magis tenetur q̄ fuerit solum vna, p. 1. c. 614. e. f. Et c. 615. b. c.

diuisio animalium in sacrificiis quæ fuerit & quare, & quid de signat, p. 1. c. 212. e. f.

diuisio terræ p̄missionis aliter fit in libro Iosue & in Ezechiele, & quomodo, p. 4. c. 1447. c.

diuisio terræ pertinentis ad Christum quæ per Iosue significatur, dupliciter p̄t intelligi. s. de ecclesia militate & triūphante. Et quid per nouæ partes quæ diuisæ fuerant significatur in militante & triumphante, p. 2. c. 92. e. f.

diuisio possessionum inter se requiritur ad bonam ordinationem populi, quia communia negliguntur, & propria curantur magis, &c. p. 1. c. 1377. d. e.

diuitiæ antiquorum erant greges animalium. Non ergo mirū si filix magnorum habebant curam de gregib. alendis, p. 1. c. 390. b.

diuitiæ antiquorum principaliter erant in pecorib. & inde dicta est pecunia, p. 3. c. 276. d.

diuitiæ antiquorum fuerunt principaliter animalia, p. 3. col. 14. d.

Inter quæ boues multum reputabantur, & quare, ibid.

diuitiæ tempore Saulis regis pro maiori parte in animalib. cōsistebat, p. 2. c. 382. e. f.

diuitiæ & honores sicut sunt impedimento reprobis, ita sunt probis adiumenta virtutis, p. 3. c. 276. b.

Item p. 5. c. 137. c. 138. f.

Item p. 6. c. 722. f.

diuitiæ iuste habite sunt materia exercendæ virtutis per opera misericordiæ & liberalitatis, p. 3. c. 238. f.

Nec tā diuitiæ quam amor diuitiarū in culpa est, p. 5. c. 783. b.

Item p. 1. c. 235. e. f.

diuitiæ terrenæ sine amaritudine non possidentur sicut nec sine felle epar est, p. 4. c. 961. c.

diuitiæ solent quatuor facere mala, quæ ex abundantia earū eueniunt. s. otiositatem, gulositatem, ebrietatem, & comestationis celebritatem, p. 5. c. 868. f.

diuitiæ quare congregantur & pene semper contrarium consequuntur finem p. 5. c. 135. b. c.

diuitiæ & si delectare videntur, tamen possessionib. suis spinæ sunt, p. 5. 809. b. c.

diuitiæ formentum præstant omnib. peccatis, p. 4. c. 873. a.

Item p. 3. c. 2130. f.

diuitiæ sicut negligentiam pariunt salutis sicut egestas dum saturari quærit a iustitia declinant, p. 6. c. 660. d. c.

Item p. 4. c. 1283. a.

diuitiæ Christianorum, & maxime episcoporum & sacerdotū debent esse victus, & veltitus, p. 6. c. 702. f.

Item p. 3. c. 663. c.

diuitiæ artificiales sunt, vt aurum, argētū, arma, & huiusmodi. Naturales vero sunt de quib. possunt homines viuere, ut sunt blanda, vinum, oleum, & animalia, &c. p. 2. c. 1124. f.

diuitiæ naturales cōmunes & artificiales cōmunes sūt bonis. & frequētius conceduntur malis quam bonis, p. 3. c. 1412. f.

diuitiæ & sanitas corporum & omnium rerum a bundantia & his contraria etiam apud philosophos, nec bona dicuntur, nec mala, p. 4. c. 1315. c.

diuitiæ non sunt hominis summum bonum vel felicitas, & ad hoc plures rationes ponuntur, p. 3. c. 1779. c.

diuitiæ spirituales non habent afflictionem annexam sicut habent temporales, p. 3. c. 1646. f.

diuitiæ impiorum comparantur fluuiio siue torrenti qui subito intumescit & cito desiccatur, sic diuitiæ iniustorum velociter acquiruntur, p. 3. c. 2177. c.

diuitiæ comparantur tonitruo, quod cito per pluuiam cessat, sic pompa iniquorū tollitur cito a diuitib. p̄incipib. & modica occasione data, p. 3. c. 2177. c.

diuitiæ dicuntur feces eo quod præbeant omnib. viciis fomentum, p. 4. c. 341. c.

diuitiæ male acquisite frequenter ab aliis rapiuntur, & c. & significantur per perdicem, cuius pulli quando nati sunt fugiunt ab ea, p. 4. c. 710. f.

diuitia si iniuncto titulo acquiratur, de eis non debet fieri elemosyna, vel etiam si iniuste possideantur, sed est restitutio facienda, p. 5. col. 917. c.

Diuitiæ præstant viam & fomentum ad omnia vicia, & prædicatores euangelij debent esse a terrenis cupiditatibus exempti: magna enim cura circa illas impedit actum prædicationis. p. 6. col. 223. e.

Item p. 3. col. 669. b.

Diuitiarum abundantia solet esse causa discordiarum, par. 3. col. 15. c.

Item p. 1. col. 195. a. b.

Diuitiarum circūstantiam Satham pellem nominauit dicēs, Pellem pro pelle, &c. p. 1. col. 960. e. f.

Diuitiarum seruus est, qui custodit eas vt seruus dominum, qui autem earum seruitutis excussit iugum, distribuit eas, vt dominus, p. 5. col. 138. f.

Diuitiarum studium quā graue malum, p. 4. col. 44. d.

Diuitiarum adiectio maiorem accendit flammam, & violentior est cupido, p. 5. col. 321. c.

Diuitijs ad lasciuia abutentes grauiter arguit Ezechiel. p. 4. col. 1335. c.

Diuitijs multiplicandis qui incūbunt, pater, quia vitæ alterius gaudia quærere contemunt, p. 5. col. 588. e.

Diuitijs iūgitur sollicitudo custodię (quæ affligit) & voluptas (quæ effugere facit.) p. 5. col. 237. b. c.

Diuitias habentes significantur per arbores frondosas & vmbrosas. p. 4. col. 1227. c.

Diuitias qui sedulo congregat, & non pro redemptione animæ suę dispensat, sed alijs dispensanda reseruat, non recte facit, p. 3. col. 1664. f.

Diuitias habentes non reprehenduntur, quia his abundāt, sed quia pro dextera habent. i. pro beatitudine, p. 3. col. 2553. c.

Diuitias habere, non prohibemur, non enim damnantur diuitiæ vnde mercamur celum, sed non apponere cor iubemur, &c. p. 3. col. 1903. c.

Diuturnitas populi & laus sapientis fluuiio comparantur. p. 3. col. 2161. c.

Diuturnitas fuit solum fortē in illis qui in sacra scriptura nominantur, scilicet, Adam, Seth, & Enos, & ceteris, Non autem, in alijs contemporaneis, qui non tam diuturnē viuebant, p. 1. col. 135. c.

Docendi officium qui indoctus vsurpat, maiorem damnationē meretur quā si solus suo scelere periret. p. 6. c. 1283. a.

Docendi cathedra si indocto tribuitur, æquē per hoc ecclesia vt in fidelium persecutione leditur, p. 3. col. 1713. a. b.

Docendi actum desiderare & scientiam, non est malum, sed meritum, quomodo & qualiter, Vide p. 5. col. 379. c.

Docendiabilitas dupliciter accipitur, &c. parte 6. columna 745. b.

Ad docendum qui procliuor est quā ad faciendū, aliquando instantiam vel contentionem incurrit, vel inuidiam, & alia multa, p. 6. col. 1283. b.

Docendo

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

- docendo vel increpando qui corda proximorum instruunt, illos dum firmiter inter alios consistere docet, quasi quadrado aptant & sunt latomi in constructione domus Dei, p. 2. c. 1292. f
- docendi autoritas apud Hebræos duplex erat: quia aut secundum derivationem generis, ut in sacerdotibus, aut secundum graduationem, &c. p. 5. c. 354. a. b. c
- docent multi verbis, & destruunt illa exemplis. ut meretrix quæ vigilans puerum lactavit, & dormiens extrinxit. p. 4. c. 965. a. b
- docere alios qui valet, & refugit, dicens: sufficit mihi de me rationem reddere: quid opus est aliis ministrare, ut de eis cogar rationem reddere, audiet, Sciebas quia meto &c. p. 5. c. 413. b. c. co. 949. a. b
- Item p. 4. c. 213. b. c
- docere decet eum ceteros, qui prius fecerit quæ docet. p. 1. c. 1322. e
- docere volens, vitet omnia verba quæ non docent, & si pro eis quæ intelligantur, dicere potest integra, id magis eligat, si vero non sunt, vel in presenti non cōcurrent, utatur verbis minus integris, dummodo res integre doceantur & discantur, p. 1. c. 1225. a
- docere in doctrina verbi, & utriusque sapienti verbi in his quæ sunt fidei differentiam habent, primum est fidei corruptivum, alterum vero est bonum & meritorium, p. 6. c. 201. c
- Non est docere sed dicere, ubi nemo discit, parte 4. columna 869. a. c
- docere debemus auditores non nostra propria, sed ea quæ legis & euangelij, sunt mandata, si ad præmia domini una cum eis peruenire curamus, p. 2. c. 1313. b
- Non docere obedientiam, qui ad se pertinent subditos, & eorum vitam ut operentur secundum legem non disponere, insensati patris aut magistri est, p. 1. c. 1150. d
- Quæ docentur, & manifeste vera esse non ignorantur, tamen si negligi cæperint a magistro, non facile proficiant, p. 6. co. 680. e
- docenti nemo tribuat, quod ex ore docentis intelligit. Nisi in rus qui doceat sit, lingua doctoris exterius in vacuum laborat, p. 6. c. 1341. a
- docentes in scholis ex charitate, offerunt panes coctos in sartagine, id est, frixos, & quare, p. 1. c. 917. a
- docentes sacram scripturam in scriptis ex charitate, occupat studio quasi in cibato offerunt panes coctos, p. 1. Ibid.
- docentium precium non est aliud quam labor discipulorum in addiscendo, & reuerentia ad magistrum, & sustentatio eius si indigeat, quantum ad victum & vestitum. p. 1. columna 410. e. f
- doctor prius quantum iuuet, p. 2. c. 920. a
- doctor si illos quos verbo edificat, exemplo scandalizat, nec ipse regnum Dei intrat, & illos qui intrare poterant excludit. p. 5. c. 861. b. c
- doctor debet sedere docendo, p. 5. c. 1276. f
- Item p. 2. c. 200. f
- doctor & prædicator non solum debent docere verbis, sed et factis, exemplo Christi, p. 2. c. 1318. f
- doctor ecclesiæ si de profundioribus mysteriis tractat, & occultam sapientiam inter perfectos proferat, intus est, cum vero ad turbas loquitur, ea quæ proficiunt his quæ foris sunt, foras exit &c. p. 1. c. 1237. b. c
- doctor veritatis ex persecutione non debet cessare a veritatis doctrina, sed constanter docere, p. 4. c. 827. c
- doctor theologus curiosus & vanigloriosus, verba multiplicat ad sui ostentationem, vel ad quæstum, & non ad utilitatem audientiam, dicitur vir feminis, p. 1. c. 1031. c
- doctor qui non intendit nisi quæstum vel fauorem hominum, frequenter cum bonis quæ dicit prorumpit in mala verba & inhonestas, p. 1. ibid.
- doctor vanus significatur per Tharsis, qui non quærit doceri utilia sed magis curiosis auditoribus placere, p. 4. columna 1155. e
- doctor si quis est in lege, sciens alios erudire, non debet sibi attribui, sed Deo, deinde his a quibus doctus est, &c. & hoc modo dat decimas & primitias. p. 4. c. 2200. f
- doctor quilibet demonstret ad spem modo viventibus, qualiter præcedentes iusti præsentis vitæ pelagus transierint nauigio crucis Christi, ut sicut illis ita & istis litius quietis conferatur, p. 4. c. 1351. a
- doctor habitatus & qui incipit docere comparatur ligno secus decursus aquarum plantato, p. 3. c. 433. c
- doctor novus studere debet, ut sanam doctrinam & operationem firmiter percipiat, & postea sibi & aliis proficiat. p. 3. c. 2020. e
- doctor in iuuenili ætate constitutus, quem vita & discretio commendat, non est contemnendus, &c. p. 3. column. 2186. d
- doctor eos maxime docet quos in intentione contemplationis, & ad amorem patriæ cælestis intentos esse perspexerit, p. 2. c. 356. f
- doctor bonus vel prædicator inducit populum quæ exeant de servitute peccati, & per opera bona veniant in Ierusalem allegoricam quæ est militans ecclesiæ, ut numero & merito sit de ipsa p. 2. c. 1322. f
- doctor iners quinq; dies, quinq; sensus corporis quasi quinque dierum inducias expetit, qui corporale, vitium solatiū auditoribus indistincte permittit quasi in potestate sua sit summi ditoris magnificentia, &c. p. 2. c. 1574. d
- doctor dimittit dicere verum ne a maioribus confusionem pariat in conspectu hominum. p. 3. c. 2999. c
- doctor vanæ gloriæ cupidus verecundatur respondere, nec audet in palam, quia nescit veritatem, &c. p. 3. c. 2000. f
- doctor debet insinuare dicendorum difficultatem audientibus, quæ est duplex, scilicet propter materiæ arduitatē, & audientium imbecillitatem vel tarditatem & ab his animus auditorum excitatur ad attentionem, p. 6. c. 846. f
- doctor bonus non solum debet esse sollicitus de discipulis suis promouendis in scientia, sed etiam de nutriendis ipsis & cōservandis in charitate mutua. p. 1. c. 423. c
- doctor bonus quæritur a diligētib; discipulis de patribus longinquis, ut inde reportent alimenta doctrinæ, & significatur per Ioseph. p. 1. c. 409. c. 411. a
- doctor bonus & magnus postquam probavit discipulos, non debet eis aliquid celare de speculabiliū aut agibiliū secretis. p. 1. c. 427. b. c
- doctor bonus discipulis probatis non solum debet occultam veritatem reuelare, sed etiam defectus præteritos propter emendationem sequentem indulgere, &c. p. 1. c. 430. f
- doctor cum desiderantibus fidelium mentibus testimonia scripturarum ingerit, lingua arule altaris imponit. p. 1. columna 775. a
- doctor egregius a tanta perfectione opus virtutum inchoat, ad quam alius longo labore vix aliquando peruenit. p. 1. c. 793. a
- doctor cum tanto timore famulatus omni hora cum Deo ambulat, quantum alius vix moriturus, & ad iudicium ultimum ingressurus habere sufficiat. p. 1. ibid.
- doctor cum sorore sua filia patris sui dormit, qui sapientiam a domino sibi datam immundicia vitæ polluit, & contemptibilem aliis reddit. p. 1. 1527. a. b
- doctor bonus ita diligens debet esse de profectu circa bonam vitam & scientiam in senectute, sicut fuit in iuventute, p. 1. c. 1690. c
- doctor peruersus comparatur pulveri per ventū deiecto, quia doctor peruersus ad fingendū errores & periculosas novitates, per ventū superbiæ & inanis gloriæ impellitur, p. 3. c. 437. c
- Item quare pulveri comparatur, & non ligno sicco in deserto Ibid. 438. f
- doctor cocum offert duplicatum, quando cum scientiæ lumine igniculum severitatis admiscet. p. 1. c. 875. b. c
- doctor fidelis qui cum ecclesiastica doctrina redarguit argumenta philosophorum vel hæreticorum, quibus scelera sua defen-

Index.

defendere vel alleuiare nituntur, dicitur ciuitatem, fortium destruere, p. 3. co. 1697. b. c

doctor fidelis, & sapiens, si cum infideli & contumace contenderit siue tormenta reproborum, siue gaudia narret bonorum, frustra, erga insensatum laborat, p. 3. col. 1727. b

doctor notabilis catholicus assimilatur Cyro regi, & c. p. 4. co. 377. c

doctor sapientie potest accipere victum & vestitum pro suo labore, & c. p. 3. co. 1705. c

doctor quantumlibet eximius, recepta sollicitudine tempora liu subsidiorum, difficile vitat peccatum, p. 3. col. 1856. e

doctor Ecclesie qui est intentus ad inquirendum sacre scripture intellectum, signatur per radicem, p. 3. co. 277. c

doctor alicuius apud Iudaeos & Latinos habetur sicut pater eius, p. 3. col. 2195. c

doctor bonus sapiens significatur per Aser (qui beatus interpretatur) Talis enim Doctor iam beatus est in spe, & postea erit in re. p. 1. col. 1687. c

doctor Ecclesie dicitur frater cuius discipulum vel doctum vel indoctum, si viperis errare, noli negligere, sed exhortare ut fratri, id est, magistro possit reconciliare, p. 1. col. 1585. b

doctor vel pastor precedens, non debet tribuere sibi meritum sequentis, ut asserat quod in dictis suis quicquid boni sequens dixerit, realiter vel virtualiter contineatur, p. 1. co. 1611. b. c

doctor qui docet & instruit auditores, agrum Ecclesie suae, id est credentium corda, videtur excolere, habet & fructum, quem quasi primitias offerat, & alium pro primogenitis, alium pro decimis, p. 1. col. 1292. f

doctor quicumque vel predicator habens bonam & veram doctrinam, sed malam vitam, significatur per Balaam, cuius doctrina aliis prodest, sibi tamen obest, p. 1. co. 1353. b. c

doctor non debet semper instare contemplationi, sed aliquando descendat ut sui & proximorum curam gerat. Et de hoc figura, p. 1. co. 1460. e

doctor verborum qui ad sui instantiam dicere studet extranea, significatur per hominem qui semine fluit, p. 1. col. 1460. c. f

doctor cuius virga germinat, floret, & facit fructum, promoueri dignus est ad pontificis statum, & quando & quomodo ista facit, & c. p. 1. col. 1283. b

doctor bonus vel predicator per Esdras qui adiutor interpretatur, significatur, p. 2. co. 1316. e

doctor bonus honorandus est ex triplici causa, p. 3. c. 2179. c. 2180. f

doctor bonus vel prelatus vita & doctrina, sicut Sol illuminans Ecclesiam significatur per Samsonem, p. 2. co. 139. b

doctor vel prelatus bonus significatur per Iob, & quare, p. 3. col. 15. c

doctoris sermo est ociosus, nisi idem spiritus adsit cordi audientis, p. 5. col. 1317. f

doctoris sermo frustra exterius irrigat nisi riget interius gratia conditoris, p. 1. col. 1681. a. b

doctoris sermo in potestate sit, cum cuncta quae docet operatur, p. 5. col. 753. b

doctoris perfecti est sic aliorum improbitatem patienter sufferre, ut se noverit ab iniquis patienter observare, p. 3. co. 1682. f

doctoris officium qui sortiuntur, tanto studio & amore debent legi adherere, ut germana videantur cognatione coniugii, p. 1. col. 781. b. c

doctori spaciofa mansio est in corde auditoris, latitudo charitatis, p. 1. col. 285. f

doctorum, ut Adam os suum compellit, ut laboret, quia necesse habet facere bona quae dicit, p. 3. co. 1675. a

doctorem oportet spiritualiter generare, digne ergo hoc sacrificium Sacerdotibus & magistris dedicatur, scilicet, duobus tures vel columbas, & quare, p. 1. c. 1037. c

doctores Iudaeorum tempus Messiae determinantes quomodo cecitate incurrunt, & quae sit causa huius cecitatis, p. 3. c. 270. f

doctores Iudaeorum moderni temporis multa illicita in lege relaxauerunt, & multa licita restrinxerunt, male interpretantes scripturam, p. 1. col. 929. a

doctores Hebraei dicunt. Non est prius & posterius in lege, p.

quam intelligunt verus testamentum. In quo non est attendendus ordo temporis secundum ordinem descriptionis, p. 4. c. 721. c

doctores debent omnem asperitatem deponere, & ideo splendidi apparere, habentes legem scriptam in cordibus suis, p. 1. col. 1623. a

doctores de profectu subditorum debent gaudere, gratias agere, & semper meliora optare, p. 1. col. 1461. c

doctores Ecclesie, alii praua docendo populum peruertunt, alii recta predicatio proficiunt, Et per quos significantur, p. 1. col. 1463. a

doctore credenda & operanda debet accipere a Deo qui loquitur eis in sacra scriptura: & ipsi per doctrinam aliis tradere debent eo modo quo capere possunt, p. 1. col. 1593. c

doctores fortes & perseverantes querendi sunt qui instructioni semper inherentes, Ecclesie unitatem denuncient, cum sermone alijs insonent & vite splendore fulgeant, p. 1. c. 885. a

doctores Ecclesie dicuntur lucernae, p. 1. co. 1115. c

doctores perfecti cum ex verbis mysticis opera iniungunt populis & plebs implet quae mandant, sed non intelligit rationem, opera sancta sanctorum super humeros portatur, p. 1. c. 1186. f

doctores significantur per columnas duas, & quare, p. 2. col. 735. c

doctores & Sacerdotes ostia domus dicuntur, p. 2. c. 756. f

doctores fortes per dentes Elephantorum significantur, p. 2. col. 775. d

doctores viginquatuor instituti fuerunt in veteri Testamento principalis, sicut viginquatuor Sacerdotes hebdomadarii, & c. p. 3. col. 1113. b

doctores Ecclesie canes dicuntur, p. 3. col. 280. e

doctores cedri dicuntur propter scientiam & vite eminentiam, & fidei integritatem, p. 3. col. 1879. c

doctores per montes significantur, p. 1. col. 511. c

doctores & predicatorum sunt melliores Christi, p. 2. c. 293. c

doctores per renes significantur, & quare, p. 3. col. 531. c

doctores Ecclesie dicuntur pennae columbae, p. 3. col. 910. f

doctores per collum significantur, & quare, p. 3. col. 1825. b

doctores Ecclesie per nubes intelliguntur, p. 3. col. 337. c

doctores dicuntur bases, hereticis resistentes, fundati super doctrinam Christi, p. 2. col. 1000. f

doctores spirituales per Angelos ascendentes & descendentes intelliguntur, p. 3. col. 1417. c

doctores dicuntur ciuitatis, & quare, p. 3. col. 1635. b. columnae. Ibid. c

doctoris Sancti uocantur ostia, p. 3. co. 353. a. b

doctores Catholici dicuntur boues, praesepe, coetus auditorum, leges, fructus bonorum operum, & c. p. 3. col. 1661. b. c. Item p. 1. col. 907. c

doctores qui legem Dei predicant, & homines terrena desideria fugere, & sempiterna gaudia querere docent, significantur per Ionatham filium Matathae, & c. p. 4. col. 2232. e

doctores Sancti hoc magnopere student, ut quod heretici per mundi philosophiam & inanem fallaciam sinxerunt, demonstrent esse nugae & frivolum, p. 4. col. 2370. d. e

doctores Ecclesie quantum sollicitudinem, quantumque studium habere debeant erga subditos, exemplo eis ostenditur, p. 4. col. 2375. a. b

doctores Sancti hoc habent maxime in conatu, ut hereticos pugnent, falsam eorum opinionem destruendo, p. 4. col. 2337. b. c

doctores Catholici partim orationibus partim dogmatibus contra aduersarios suos conflixerunt, donec eos captiuauerunt, ut non interitu eterno funditus perirent, & per quid hoc significatur, p. 4. co. 2564. d. e

doctores sanctos & confessores fidei qui recipiunt, & solatiis corporalibus pro viribus adiuuant, per quos significantur. Ibid. f

doctores peruersi asserunt nihil nocere luxuriam, & corporis genitalia naturaliter coitum poscere, cibis omnibus indifferenter uti, p. 4. col. 1191. a. b

doctores Ecclesie qui offerunt in ea aurum sapientiae scribendo, & argentum eloquentiae docendo in scholis, & populis predicando, significantur per uiros, & c. p. 4. col. 2219. c

Index.

- doctores eorum dicuntur qui peccati nigredinem humiliter cōfiteantur, p. 3. col. 1734. e. f.
- doctores assimilantur ceruis, qui morē ceruarum interemptis viciis quasi extinctis serpētibus viuunt, & inde acius ad fontem vitæ inardescunt, p. 4. col. 686. d. e.
- doctores sunt portæ Ecclesiæ, qui clauem scientiæ gerunt, p. 4. 961. b.
- doctores refocillare temporalibus stipēdiis quidam parati sunt, sed nisi prius obtineant æterna recipere nolūt, p. 1. c. 282. c.
- doctores & sacerdotes intelligunt per cor, & quare, p. 4. c. 16. f.
- doctores sancti intus operam dant virtutibus, & tamen foris cum fidei scuto, & gladio spiritus contra hostes dimicare non cessant, p. 4. col. 2412. d.
- doctores legis quos scientia non inflat, sed charitas edificat, quos modestia & humilitas exaltat, dicuntur artifices qui in valle habitant, p. 2. col. 1033. a. b.
- doctores figulos intelligimus: qui in plantationibus & sepibus laborant, qui formant & componunt vasa Domini, p. 2. col. 1031. b.
- doctores sancti sunt quatuor principes ianitorū, qui quatuor, Euangelis ostium fidei seruantes, patefaciunt credentibus, p. 2. col. 1056. d.
- doctores primi Ecclesiæ de Iudæa venientes septiformi spiritu illustrati, adiuuant nostrum Dauid cōtra hæreticos, &c. Et per quem significantur, p. 2. col. 1075. b.
- doctores significantur per vectes arcæ propter multa, p. 1. col. 732. e. f. & col. 739. c.
- doctores iniqui dicuntur portæ vultus, quomodo, & quare, p. 3. col. 396. d.
- doctores culpabiles non habent frontem corrigendi peccatores, p. 4. col. 27. c.
- doctores & prædicatores habentes malam vitam signantur per leprosos, qui bonū nūciū dixerūt in Samaria, p. 2. c. 1001. c. d.
- doctores malos quos populus malus terræ, i. terrenæ cupiditati dediti consentientes viciis suis prælatos eligūt, significat Ioachaz, &c. p. 2. col. 899. c.
- doctores quamdiu recte viuunt & docēt, in ornatum ciuitatis industriam suæ artis impediūt: sed si forte errauerint, talentū acceptū in terra defoditur, & de hoc figura, p. 2. c. 945. a. b.
- doctores docent in Ecclesia Dei, sed differenti modo. Quidā enim increpant tantum, arguunt & castigant, & peccata populi exprobrant, sed nihil consolationis proferunt de diuinis scripturis, nihil obscurum explanant, nihil intelligentiæ sacrioris aperiunt. Quidam autē alii docent, & mysteria legis aperiunt, arcana discutiunt, sed peccantes non arguunt, &c. p. 1. col. 877. c.
- doctores sancti qui prædicatione sua domum Dei fabricant, in Dei defensione confidunt, p. 1. col. 884. f.
- doctores & curati qui per malam doctrinā suā vel vitā simplices faciūt peccare, cæcos i. itinere faciūt errare, p. 1. c. 1626. f.
- doctores eloquia diuina vitā suam existimantes, hæc nunquā obediendo portare desistunt, sicut membra sine capite viuere nequeunt, p. 1. c. 773. b. c.
- doctores prædicent verbum nō suum, sed Domini, ad illustranda cognitione fidei auditorum corda, ad incendenda thymiamata orationum, p. 1. col. 774. f.
- doctores cum auditores de virtute ad virtutem docēdo & meritis crescentibus ad altiora & diuinæ visionis arcana interiora prouehunt, quasi ignē de altari holocaustorum ad altare thymiamatum deferunt, p. 1. col. 771. c.
- doctores qui ad officium prædicationis excubant, à lectionis studio nunquam recedant, p. 1. col. 732. e. f.
- doctores fuerunt ante aduentum Domini, qui fidem trinitatis designauerunt mysticè, sunt & modo qui aperte prædicant: ira ut omnes qui ad Christum pertinent eandem fidem cōsequantur, p. 1. c. 742. e. f.
- doctores cum foris ambiunt qui disponant, ad mentem quasi ad tabernaculum redeant, & ibi Dominum consulant de quibus dubitant, apud se intus sacri eloquii paginas requirentes. Exemplum de Moyse, p. 1. col. 324. a. & col. 1211. d.
- doctores in scholis intelliguntur per fontes, p. 1. col. 1512. f.
- doctores antiquitus in signum doctrinæ portabant virgam, p. 1. col. 543. a. Item p. 3. col. 1289. e. f. Item quare Christus aliquid quando permisit aliquādo prohibuit Apostolis virgam ferre, p. 5. col. 1280. c.
- doctores tam in veteri testamento quam in nouo, qui negligētius agunt, & minimos scandalizant, &c. vendunt sibi creditos, ex mortuis illorum diuitias consequuntur, laudantes eos qui prædam agunt, p. 4. col. 2240. e.
- doctores qui mentes auditorum sacris lectionibus ad lachrymas excitant, iidem & consolantur, dum gaudia secutura promittunt, p. 2. col. 1378. f.
- doctores inertes in præsentis vitæ negatur solatiū subditos deserunt, ut cedentes persecutionibus corporale deuitent supplicium. Ibid. 1574. d.
- doctores qui populum mundare desiderant (iustus oīno ordo) prius mudentur, castigant corpus & seruituti subiiciūt, ne forte aliis prædicantes reprobi inueniantur, p. 2. col. 1401. a.
- doctores & Prælati debent aliis esse loca refugii, quod diabolus querit principaliter subuertere, p. 2. col. 1556. f.
- doctores (immo omnes) qui zelo Dei feruēt, in afflictione maximā sunt, quandiu cernunt portas virtutum deiectas & opprobrio habitas. Ibid. p. 2. col. 256. a.
- doctores Ecclesiæ oportet nunquam obliuisci sanctimoniam, ad quam suscipiendum etiam auditores instituunt, ut qui iam Domino oblatis sunt per rudimenta fidei, etiam per eorum qui in fide præcesserunt exempla & monita magis confirmant, & sup̄ne ciuitatis introitu digni efficiantur, p. 2. 1326. d.
- doctores quicquid inuenerint per errorem scissum vel per vicia læsum restaurent, ne per negligentiam eorum pereat auditorum multitudo. Ibid. 1321. c.
- doctores gaudent in salute poenitentium, sed lugent quia vnam poenitenda commiserunt, &c. p. 2. c. 1246. d.
- doctores electi de gentibus significantur per fereos. Hiram præcidentes cedros Salomoni, &c. p. 2. c. 704. d. e. Item p. 1. c. 254. a.
- doctores gentium qui a primis prædicatoribus ad prædicandum ordinati sunt, per quem significantur, p. 2. c. 1117. a. b.
- doctores cum intendunt terrenis rebus minūtque curant de celestibus & se sensu spirituali priuatos aspiciunt, per eloquentiam verborum copiam querunt. Ibid.
- doctores sancti cum turba fidelium colligunt de spoliis hostiū quicquid de physica, ethica, & logica legendo & scribendo & docendo vtiliter tradiderunt, &c. p. 2. col. 1205. b. Item, p. 1. c. 579. b. c. Et c. 654. c.
- doctores gentilium ad Christianismum conuersi magnum fructum discurrendo ad docendum alios fecerunt, p. 4. c. 2368. c. Item, p. 1. col. 254. a.
- doctores sancti dum ministerio verbi fideliter insistant opus Dei operantur, & quare, p. 2. col. 743. a. b.
- doctores boni in scriptis, vel scholis sunt custodes thesaurorū regis nostri Iesu Christi, habentur in se sapientiam & virtutem, p. 2. c. 1123. c.
- doctores in vilitate literæ sensum præciosum querere laborāt & sensum historiarū allegoriæ tropologiæ atque anagogiæ in diuinis libris per gratiam spiritus sancti inueniunt, p. 2. col. 1204. f.
- doctores tot operatione & documenta mentibus electorum imprimunt quot species virtutum sunt, p. 3. c. 2166.
- doctores Ecclesiæ tot ornamenta tribuunt, quot virtutum bona docuerunt, p. 1. c. 284. a. b.
- doctorem temperate vtantur verbo ad turbas, ut nec terrena eis percipiantur, nec a terrenis in profunda sacramentorum recedant, ut ea penitus non intelligant, p. 3. c. 358. d. p. 3. c. 2166. f. Item p. 2. col. 758. d. Item p. 1. col. 698. f. c. 759. c. Et col. 1207. a. b. c.
- doctores sancti in prædicatione Euangelii gentibus promittunt regnum cœlestē, & eternam beatitudinem, si fidem Christi recipere voluerint. Euangelicamque doctrinam vsque in finem vitæ seruare, p. 4. c. 2360. c.

docto-

Index.

doctores bonæ doctrinæ sed malæ vitæ significantur per scribas, qui Christum Herodi ostenderunt, sed natum nõ adora-
uerunt, p. 5. col. 63. c
doctores & pastores Ecclesiæ debent aliis communicare quæ
didicerunt per studium sacræ scripturæ, p. 5. col. 713. c
doctores vani & elati non sunt contenti sententiis per Prophe-
tas populos traditis, sed ulterius ad sui ostentationem diui-
na curiosius perscrutantur, p. 4. col. 1289. c
doctores peruersi putant quæstû esse pietatem, sedentes in tẽ-
plo quasi numularij, proponunt columbas, non in caveis,
sed in cathedris, vendunt dona spiritus sancti, p. 4. c. 1892. f.
& col. 394. 395. e. f
doctores nouellos audire, & doctrinam sanctorum patrum de-
clinare non debemus, p. 3. col. 2020. e
doctores inferiores deferre superioribus honores docuit Ioã-
nes Baptista, p. 5. col. 1077. c
doctores moderni contra exemplum Christi faciunt, nã vnus
reprobat quantum potest dictum alterius, & similiter becca-
laurei dicta suorum doctorum impugnat, parte 5. columna
90. d
doctores vani doctrinam vtilem antiquorum contemnunt, &
nouitates inutiles ad sui iactantiam anteponunt, quasi dicat
qui nos præcesserunt, respectu nostri rudes fuerunt, sicut la-
teres aspectu lapidum quadrorum, &c. parte 4. columna
123. c
doctores superiores non debent inferiores contemnere, sed
magis quantum possunt, salua veritate, eos commendare, p.
5. col. 206. f
doctores sancti sibi laterem sumunt quando terrenum cor au-
ditorum ut doceant apprehendunt, p. 4. col. 1109. c
doctores Ecclesiæ dicuntur candelabra, & quare, p. 6. columna
1470. e
doctores & prædicatores significantur per quatuor animalia.
p. 6. col. 1499. f
doctores & studentes nimis curiosè scrutantes diuina: assimi-
lantur illis qui perebant signum de cœlo, p. 5. col. 852. f
doctores non soluant legem diuinam, ei doctrinam Philoso-
phicam præponendo, nec discant ipsam vel doceant specu-
latiue tantum, sed etiam practice, ipsam opere implendo, p.
5. col. 102. f
doctores qui corda auditorum à terrenis ad cœlestia sustollunt
ne quid dupliciter remaneat, sed simplici intentione corã
Domino niteant significantur per columnas, quibus tento-
ria suspenduntur, p. 1. col. 775. a
doctores sunt arietes & duces gregis dominici, p. 1. col. 755. c
doctores qui sunt contra hæreticos defensores quatuor in se
habere debent scilicet castitatem, meditationem cœlestiũ,
martirij desiderium vel saltem meditationem Christi passi,
& geminam charitatem, & per quæ ista significantur, par. 1.
col. 747. b. c
doctores verba sacri eloqui ab vmbra in veritatem transfe-
rentes, quasi lucem scientiæ in Ecclesiam super candelabrũ
mysticum positi multiplacant, & significantur per forcipes,
p. 2. col. 1154. f
doctores & Sacerdotes qui instruendo baptizando communi-
cando corporis & sanguinis mysteria, prima nobis Ecclesiæ
limina pandunt, figurantur per ostia, p. 2. Ibi.
doctores sancti per ligna præciosa significantur, quorum vi-
ror fidei nunquam arefcit, nec folia verborum decidunt, p.
2. col. 1170. f
doctores cœlestib. intentos qui inquietare præsumit, etiã uir-
tutes quas habere se credebatur perdit, p. 3. c. 1833. a
doctorum linguam prædicando audientium corda tangit, &
tangendo subleuat, & signatur per paxillos subleuantis fun-
es uelorum vel tentoniorum, p. 1. col. 779. a
doctorum linguæ qui scripturam exponunt, significantur per
paxillos in modum linguæ factos, p. 1. col. 893. a
doctorum virorum & legisperitorum numerositas, designatur
per turbam siderum, p. 1. col. 22. e. f
doctorum mens, quanto robustius ab superna erigitur, tãto fir-

mius docendo alios ad amorem supernorum attollitur, p. 1.
col. 773. b
doctorum pedes calciati sunt, quia exemplis præcedentium pa-
trum muniti, gressus prædicationis eorum imitati sunt, p. 1.
col. 1615. e. f
doctorum est cuique personæ ministerium cum discretionẽ cõ-
mittere, & de hoc figura, p. 1. col. 1252. e. f
doctorum ordo per leui figuratur, qui per gratiam Dei de mũ-
do electus ad seruitium diuinum, cœtib. Angelorum vni-
tur, p. 1. col. 1178. d. e
doctorum ordo per matrẽs lactantes, per filios earum signatur
persona discipulorum. Nam magistri sententia vigilantes,
sed vita dormientes, auditores suos quos per vigilas prædi-
cationis nutriunt, dum quod dicunt facere negligunt, per
somnum torporis occidunt, & negligendo opprimunt, quos
alere verborum lacte videbantur, & c. p. 2. col. 694. d
doctorum vnusquisque, & tota simul Ecclesia, solet appellari
domus vel templum Dei in scripturis sanctis, & quare, p. 2.
col. 1279. a. b
doctorum scripta relegẽtes, quasi ad officium altaris, & hostia-
rũ Domini copiosiores accipiunt ministros, p. 2. c. 1398. d
doctorum per sermones, ad custodiam fidei & bonæ actionis,
& ad seruendum intensius conspectui diuinæ maiestatis e-
rudimur. Ibid.
doctorum scripta qua reuerentia & honore amplectenda, vel
quomodo declinanda, p. 5. col. 51. & 52.
doctorum inertia arguitur qui non bellum quærere, sed effu-
gere quærunt, & delictis magis affluere, quam scuto fidei ho-
stibus resistere, p. 4. col. 915. a. b
doctorum Sanctorum & perfectiorum in Ecclesia officium est
sacramenta diuina manibus contrahere, & vasa sancta, id
est scripturæ mystica verba ventilare, & ad intellectum per-
ducere, p. 1. col. 1289. a. b
doctorum spiritualium est sæpius noctu surgere, & solerti inda-
gine statum Ecclesiæ quiescentib. cæteris inspicere, vt vigi-
lanter inquirent, quomodo ea quæ vitiorum bellis sordida
ta vel deiecta sunt, corrigant & erigant, p. 2. col. 1346. d. e
doctorum fides & opera, per quæ populos in Ecclesiam oportebat
induci, sic sunt prostrata per appetitum terrene volu-
ptatis, quod deuotione eorum cœlestib. gaudiis cæteros vi-
demus esse priuandos. Ibid. col. 1348. f
doctorum ordo quasi rex præsidet in Ecclesia, p. 3. col. 281. c
doctorum corda sapientiæ & scientiæ diuinis plena, gazophyla-
cia dicuntur, p. 4. col. 1387. b
doctorum & prædicatorum vniuersi as, significatur per septem
lampades, p. 4. col. 2203. c
doctorum status significatur per hyades, quæ significat pluuias
& quare, p. 4. col. 117. c
doctorum ordinem Christus in culmine Ecclesiasticæ dignita-
tis constituit, p. 2. col. 1884. d. e
doctorũ quatuor spēs, duę bonorũ, & duę malorũ, p. 6. c. 576. e
doctorib. sanctis facilius erat furori gentilitatis occurrere, & c.
quam hæretico confidenti in sui perfidia dogmatis, & qua-
re, p. 3. col. 1678. d. e
doctoribus Ecclesiæ spirituales scientiam per duo testamen-
ta commendauit ad plebem tuendam, quam antiquus ho-
stis per incuriam retrorsum abstrahit, p. 2. col. 1073. a. b
doctorib. bonis ablatis dispendium non minimum fideles sen-
tiunt auditores, & c. p. 4. col. 2404. f
doctorib. vel rectoribus debet inesse circa subditos, & iuste cõ-
solans misericordia, & pie leniens disciplina, p. 1. c. 829. b. c
doctoribus mandat Christus, vt prædicatorum officia ad re-
stitutionem spiritualis templi cõferatur quicquid a sanctis
scientiæ spiritualis, vel bonæ operationis collatum est in the-
saurum Domini, p. 2. c. 1218. e
doctorib. præbuit formam Moyses, ne a quibuslibet erubescat
erudiri, nõ erubescens a minori & gẽtili doceri, p. 1. c. 656. d. e
doctrina duplex est. Quædam non excedit facultatem humani
intellectus. Alia excedit facultatem humanam, & c. p. 5. col.
91. c. & col. 155. c. & 1066. d. e. & 662. f. & c. 1113. c.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

doctrina aliqua confirmatur per aliquid quod est minoris auctoritatis, & quare, p. 3. c. 1045. b
 doctrina nulla adeo falsa, est quæ non aliqua vera intermisceat p. 6. c. 474. f & 956. e Item p. 1. c. 76. a. b & c. 1190. f
 doctrina non capitur nisi in quiete, p. 5. c. 1269. c
 doctrina sine vita non est integra, p. 3. c. 1340. c. f
 doctrina bona confirmatur, per opera bona docentis, p. 3. col. 2000. f
 doctrina & instructione sacerdotis prius gubernamur, sed postea proficere & intellectum nostrum adiacere debemus, p. 1. c. 667. a. b
 doctrina Christi comparatur semini, cuius tres partes dicuntur infrastructa, & tantum quarta pars facit fructum, p. 5. col. 235. c
 doctrina Evangelica notatur per lucernam, quæ occultari non debet, sed potius manifestari coram gentibus. p. 5. c. 809. c
 doctrina Christi, & eius facta iudicabunt infideles, quia ostendit eos dignos damnatione quemadmodum lex civilis dicitur iudicare latronem, in quantum ostendit eum dignum iudicio, & condemnatione, p. 5. c. 1348. c
 doctrina Christi fuit munda, pura, & perfecta, dictis prophetarum consona, & ipsorum impletiua, & confirmata miraculis soli Deo possibilibus, quod sufficienter debebat convincere audientes ad credendum, p. 5. c. 1383.
 doctrina & eruditio an cessabunt in futura vita, p. 4. c. 263. c
 doctrina legis ordinabatur ad tria. scilicet ad cogitationem Christi ad consecutionem salutis, ad unius Dei cultum p. 5. c. 379. f
 doctrina prelatorum qualis debeat esse per conformitatem ad Christum, p. 5. c. 63. c.
 doctrina non auditorio Christi legis & prophetarum, comparatur nuci, & quare, c. 1348. f
 doctrina legis pluvie & rori comparatur, & quare, p. 1. col. 1652. e
 doctrina Evangelica in pomis & rore celi signatur, p. 1. c. 1681. b. c
 doctrina legalis in vertice antiquorum montium & pomis collium æternorum signatur. Ibid.
 doctrina doctorum Ecclesie per quam fides defenditur & roboratur, & fideles de moribus instruuntur, significatur per columnas, & c. p. 2. c. 736. f
 doctrina intelligitur per aquas quæ are sunt & quandoque duces & potabiles, p. 2. c. 851. c
 doctrina Philosophorum est sanguis, p. 1. c. 553. b. c
 doctrina Itulorum fatuitas est, quia & si qua bona usu eruditionis didicerint, quæ dicunt bona facere: uo corde contemnunt p. 3. c. 1675. f
 doctrina sapientie comparatur melli & fauo, p. 3. c. 1710. c
 doctrina sacra per virgam significatur quæ meram continet veritatem, p. 1. c. 543. c. & c. 1283. b. c
 doctrina & veritas erat in rationali, & fuit habitus pectoris summi sacerdotis, & c. qd & quo. Vide in Rationale iudicii.
 Doctrina sacri eloquii permunda prædicatorum ora ministratur, & c. Et significatur per labium aureum arcæ, & c. p. 1. c. 738. d. e
 doctrina alia debet esse qua rudes imbuuntur ad fidem, & alia qua iam perfecti instruuntur ad scientie plenitudinem, & per quid significatur, p. 2. c. 922. f
 doctrina Evangelii ita condita est per scriptores novi Testamenti, ut sancte trinitatis fides plenissime in ea contineretur, & totius decalogi summa perfectio in duobus præceptis charitatis demonstraretur, p. 2. c. 1641. a
 doctrina Ecclesiastica si esset simplex, & nullis extrinsecus hæreticorum dogmatum affectionibus scinderetur, non tam clara & tam exanimata videretur fides nostra, p. 1. c. 12. 79. a
 doctrina ecclesiastica per patientiam doctorum quam sit pte etiam monstratur, quia dum magis afflictionibus ac morii corpus subdere quàm a docendo cessare voluerunt, ostendebant quantum esset salutaris quam tanta constantia defendere curabant, p. 3. c. 1686. f
 doctrina hæretica quæ nec veteri nec nouo Testamento concordat, & auditorum corda conturbat, & de gente in gentem

pergens seditionem excitat, p. 3. c. 2118. d
 doctrina sacra condemnat doctrinas falsas & superstitiosas, & quidquid in doctrinis aliis sibi contrarium reperitur, p. 1. c. 545. c
 doctrina gentium per sara intelligitur, in qua sunt multe species, id est, dicta Philosophica habetia grana veritatis, paleis amen vanitatis & falsitatis admixta, p. 5. c. 215. f
 doctrina falsa Phariseorum similis est veri, ut stannum argento, p. 4. c. 30. d
 doctrina veritatis impeditur per tria, primo scilicet per malam vitam doctoris secundò, quia timet vel erubescit tangere vicia magnorum, tertio, per acceptionem personarum, p. 3. c. 1499. c
 doctrina sapientium in principio non videtur pulchra, quia difficilis est ad capiendum & tædiosa, & c. sed habitis principiis efficitur delectabilis, & videtur pulchra, p. 3. c. 1706. f
 doctrina habens commixtionem falsorum cum veris, est occasio mœroris: illa vero quæ pura est, & sana gaudii & fructificationis, p. 1. c. 1195. c
 doctrina est quoddam donum bonum, secundum illud Augustini, Tunc enim melius aliquid dabis, cum iniuste petentem correxeris, p. 5. c. 118. c
 doctrina corruptor & doctrina Iudeorum & idololatriæ seminator per quid significatur, p. 1. c. 1639. c. & 1040. d. e. f
 doctrina gentium quæ non inutiles studio discuntur, significantur per vasa aurea, p. 1. c. 595. a. b
 doctrina celestis initium accipimus a principibus populi Christiani, id est, angelis, cum primum ad cultum Dei venimus Et de hoc simile, p. 2. c. 181. b
 doctrina sanctæ latior & apertior sermo significatur per Phialas quæ haustum sapientie pie sitientibus impendit, p. 2. c. 1151. f
 Doctrina celestis subtilitas assimilatur ad minutum manna, quæ pilo tūdatur vel literalis sensus exuatur, p. 1. col. 637. b. c
 Doctrina panem non habent Iudei exceptis decem præceptis: quia veram Prophetarum expositionem Christum in plerisque Prophetarum prædicantem fugiunt: alia quæ sunt in lege nolunt spiritualiter accipere. Locus enim destructus est in quo sacrificia fiebant & oblationes, & c. p. 1. col. 1138. e. f
 Doctrina perfecte capaces nondum sumus, sed post longa exercitia, post perfectum plurimum, cum proximi sumus ad perfectionis fidem, tunc solidioris cibi capaces efficitur, p. 1. c. 635. a
 Doctrina quam diligis, si vis conferri bonam opinionem, non li fugere officiosum laborem, p. 1. col. 341. a. b
 Doctrina sermonem plerique secundum proprias passiones temperant, & quos ipsi diligunt commendant, & ergo sic docentes, doctrinam suam corrumpunt, nec Deo filios faciunt, p. 1. col. 1035. b. c
 Doctrina Christi diuersus fuit effectus, in bonis & malis, p. 5. col. 1189. f
 Doctrina omni non conuenit idem modus, p. 6. c. 201. c. Item p. 2. col. 382. f
 Doctrina rectæ aliquid prauæ intentionis addere vel aliquid veritatis subtrahere vetatur: & hoc quo ad additionem deprauantem intellectum legis, non autem de declarante, aut elucidante intelligitur, p. 1. col. 1480. f. 1481. a
 Doctrina Evangelicæ excellentia ostenditur ex quatuor, & veritas eiusdem ostenditur, p. 6. col. 327. c
 Doctrina donis aliquos replet Deus, qui inde superbiētes eum prouocāt, qui & per se pones, peruersè verba iustorum usurpant, & tamen bona quæ hēnt a Deo acceperūt, p. 3. c. 151. c
 Doctrina prauæ species sunt multæ, & per quæ significantur, p. 1. col. 1035. b. c
 Doctrina peruersæ processus secundum gradus quot & qui sunt, p. 3. col. 435. c
 Doctrina sanæ progressus secundum gradus, quot & qui sunt. Ibid.
 Doctrinam & doctores veritatis querentes destruere per quæ significantur, p. 4. col. 827. c
 Doctrinam curiosam in qua nunc multi Theologizantes laborant quale malum sequatur, p. 4. col. 685. c
 doctrinā catholicā contradicētes oppugnant, ut fides nostra in ocio torpescat, sed exercitiis elimetur, p. 1. col. 1279. b. c

Doctus

Index.

doctus tantò quisque minus ostenditur, quantò minus paties, p.3.col.1686.e
docti multi qui ad docendum idonei videbantur, ob negligentiam suam inter indoctos reputabantur, p.5.col.947.b
docti seu literati nō debent despiciere simplices Christianos circa terrēna occupatos, & p quos significant, p.1.c.1469.e.f
documenta bonum quorumcunque simplicium, verbis, aut exemplis ad bonos mores inducētium per quid designatur, p.1.col.76.d.e
doeg vexabatur ab aliquo dæmonæ aut tenebatur cum quo morbo & ea de causa diuino affidebat tabernaculo, p.2.col.457.c
dogmata peruersa comparantur sculptili & conflatili, p.4.col.2054.e
dogmata falsa Philosophorum vel hæreticorum & suorum cōplicium congregata comparantur diuitiis conseruatis in malum Domini sui, p.3.col.1774.a
dogma omne contrarium veritati ad opera manuum suarum, p.4.col.44.e
dogmata gentiliū quibus disciplinæ liberales continentur, Christus a gentilitate abstulit, & in seruitium Ecclesiæ conuertit: profuit enim ad expugnationem erroris: & cōfirmationem veritatis, p.2.col.1091.a
dogmata impiorum & syllogismi Philosophorum dicuntur ciuitates & muri, quibus attruunt impia quæq; & diuinæ legi contraria, p.2.col.98.e.f
dogmata hæretica significantur per fermentum Phariseorum & cibus quibus populus Dei nutritus est, significat verā & integram doctrinam, p.5.col.566.d.e
dogmata veritatis vestrīb. vrbium assimilantur, p.2.columna 1348.e.f
dogmata erratica & lubrica Philosophorum, paruulos sensu & intelligentia decipiunt, & significantur per aquas Aegypti, p.1.c.547.b.c
dogmata praua dicuntur filii, p.4.col.1865.a.b
dogmata execranda hæretici proferūt aliquando, vt etiam pagani stulti qui diuina cognitione carent illorum detestentur insaniam, p.6.col.1361.a.b
dogmata hæreticorum turri Babylonica designantur, qui mori à verò lumine superbiam erigūt dogmatis contra Deum volentes illicita curiositate cæli altitudinem penetrare, &c. p.1.col.180.e.f
dogmatum prauorum pestifera verba per aurea vasa Nabuchodonosor intelliguntur, quæ eloquentiæ habent decorē, & iniiciunt venenum idololatriæ & turpiloquii, & eorū dogmatum quæ animam occidunt, p.4.col.903.c
dogmatum peruersorum inuētores dicuntur torrētes, & quare, p.3.col.182.e
dolia & scyphi sunt vasa vinorum contentiua, & diliguntur propter vinum contentum, p.4.col.1719.c
dolens animus debet se custodire, nō de igne probatorio murmuret, p.3.col.33.c
dolentem non potest consolari qui non cordat dolori, p.3.col.43.c
dolentis conceptus solet exprimi plurib. modis, aliquando interrogatiue, aliquando optatiue, & aliquando assertiue, & aliis modis plurib. p.3.col.133.c
dolor duplex est, scilicet informis & formatus, p.3.col.703.a.b
dolor non sint placere quod adest, & iam hoc expertus graue, cōsolante desiderio, aliud expectat, p.3.col.104.d
dolor clausus in corde intendi quasi intus violenter retentus & inclusus, sed quando aperitur exterius per fletus, siue per querulationem minuitur & alleuiatur, p.4.col.1265.c. Item p.3.col.1130.e
dolor & tristitia facilius sustinetur, qñ habet quis sibi amicos cōpatientes, quasi partē doloris secū portantes, p.3.col.14.e
dolor solet mitigari per amicitatē suauitatē loci, p.2.col.36.f
dolor mediusest, quando seruatur consuetudo in luctu, par.4.col.1265.f
dolor non est tantus in filia stuprata quantus in vxore polluta,

nec tantus in occisa vxore, quantus in filiis trucidatis, p.4.col.1872.d
dolor foris cruciat quos cecitas mētis it^o obscurat, p.3.c.138.e
dolor & penalis angustia frequenter in sacra scriptura significatur per calicem, p.4.col.903.c
dolor sensibilis in Christo fuit maximus inter dolores præsentis vitæ, p.3.col.581.c
doloris vim mitigat, equitas & potentia ferientis, p.3.c.130.e
doloris vis exaggeratur, quando delectatio qua se solebāt homines consolari suspenditur, p.3.col.1497.b
doloris & mœsticiæ duplex species est, scilicet dolor bonus, & dolor malus, p.4.col.1032.c
dolorem duo releuant, scilicet somnus corporalis, & meditatio speculatiua in vigilia, p.3.col.105.c
dolorem interiorem & exteriorem mitigat ratio deliberatiua differenter, p.3.col.575.c
dolorem minorem ingerunt mala quæ ab extraneis, maiorem quæ ab illis patimur, de duorum mentib. præsumebamus, quia cum damno corporis, mala nos cruciant amissē charitatis, p.5.col.195.b
dolorem super mortuos diuersimodē habent fideles & infideles, p.3.col.33.c
non dolere de amicis mortuis videtur esse duri & insensibilis cordis. Ibid.
dolore carere omnes debere in dolore communi, p.2.c.1481.a
dolus quid est, p.6.c.1315.b. Item, p.3.col.529.a
dolus est occultus gladius, p.1.c.1070.d
in dolo iurat qui aliter facturus est quam promittit, pa.3.col.592.b. Interl.
doli sepe sunt probati ad sumendam de inimicis vltionem, p.2.col.179.b
domestici si boni sunt filiis malis in ordine charitatis præponēdi sunt, p.3.col.800.f
domicianus imperator secundam mouit persecutionem cōtra Ecclesiam post Neronem, p.6.col.1516.f
dominantur in homine nimis superbia & luxuria: vnum est spiritus, alterum carnis, p.3.col.388.f
dominator omnium aut hic per pœnitentiam cōuersis misericordiam impedit: aut in correctis æternam pœnam infligit p.3.col.1913
dominātū qua vtilitate homo inter cætera animantia percipit, & ad quos vsus, & ad quæ solatia sunt hæc creata homini si non peccasset, p.1.col.37.b.c
in dominationib. & seruitutibus hæc clara iustitia est, ut qui excellunt ratione, excellent dominatione, sed hoc in isto sæculo perturbatur, p.1.col.435.c
dominium naturale fuit homini, vt quamdiu staret in obedientia ipsius Dei, inferiora obedirent ei. Et hoc tribus rationibus, p.1.c.36.f
dominus vbicunque secundo ponitur iuxta 70. primū nomen tetragrammaton est: quod proprie ad Deum pertinet, & ineffabile dicitur: secundum commune, quod sæpe & in hominib. inuenitur, p.4.col.1288.d. Item p.2.col.1605.a.b
dominus eorum quæ secundum Deum geruntur nihil obscurum nihil otiosum esse vult, p.1.col.1417.c
dominus sic intendit singulis acli vacet a cunctis, & sic intendit omnib. acli vacet a singulis, p.3.c.324.c
dominus in suis est vt facit templum & cœlum, id est, arcana scientes, p.3.col.502.a
dominus cui est fortitudo & laudatio, tam non cadit quā non cadit Dominus. Illi vero cadunt qui sibi volunt esse fortitudo & laudatio, p.2.col.1332.c
dominus tantos de Iudæa colligit ad fidem quanti sufficerent ad exemplum viuendi vel ad ministerium prædicandi, donec in gentib. Ecclesiæ fundamenta locarentur, parte 2. colum. 1625.a.b
dom b. posuit signum in Cain, stremorem horribilem omnium membrorum, & in faciem signum impressit quo cognosciebatur ab hominib. fratrem suum innocentem occidisse, & sic abominabilis omnib. reddebatur, p.1.col.119.c

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

dominus apparuit Abraham sedenti, in signum quod filii sui tāquam iudices sedent in consilio, p. 1. col. 229. c
dominus aliquando insinuauit factis futura, aliquando verbis & a simili prophete cuius spiritu loquuti sunt. Ibid. c
dominus innixus scalæ quam vidit Iacob ex multis gradibus, cōstituitur, & significabat gradum generationum, per quos Christus secundum carnem descendit ab Abraham vsq; ad virginē Mariam, & gradus huius scalæ nominat Matthæus. Lateralia scalæ sunt iustitia & peccatores, & c. p. 1. c. 324. c
dominus voluit occidere Moysen, vt aliqui dicunt propter Esiezer filium suum, cō quod ducebat eum secum incircuncisū, secundum quod aliqui asserunt, p. 1. co. 514. f
dominus non regnauit ab æterno, sicut non fuit creator ab æterno, nec dominus, quia talia nomina & verba consignant creaturam subiectā, quæ non fuit ab æterno, p. 1. c. 625. c
dominus regnabit in æternum & ultra, quō intelligitur. Ibid.
dominus comparat se aquilæ. Et quare. Nam cum voluit trāferre filios Israel pro mare rubrum; exhibuit se sicut aquila, & c. p. 1. co. 657. c
dominus quare voluit sibi pinguedinem offerri, Et quid per hoc figurabatur, p. 1. co. 803. c
dominus apparuit in nube caliginosa, & quare, p. 1. col. 161. f
Item p. 6. col. 315. e
dominus populum Israel tripliciter gubernauit post ingressum terræ promissionis, primò per iudices, secundò per reges, tertio per sacerdotes, p. 2. c. 1275. c
dominus respondens pro Iob de turbine, an voce formata misterio angelico virtute diuina, vel per inspirationē, quod per turbinem denotatur, p. 3. col. 350. d. e
dominus præcipit interfici habitantes terræ Chanana, ne per eos filii Israel ad idololatriam traherentur, sed ipsi cupiditate ducti permiserunt eos viuere, propter tributum quod eis dabant, p. 3. col. 1247. c
dominus semper paratus est releuare corruentes in culpam: licet aliquando renuant aliqui, ipse quantum est in se semper est paratus. Releuatur denique diuersi modo, p. 3. co. 1562. f
dominus ante ingressum filiorum Israel in terram promissionis, secundum aliquos misit vespas habentes aculeos venenatos, quæ plures Chananaeorum interfecerunt, & per hoc aliquam occasionem poenitendi de peccatis habuerunt. Sed dicunt alii aliter, p. 3. col. 1937. c
dominus odit tria, s. pauperem superbum, diuitem mēdacem, & senem fatuum. Odit dico, non quantum ad naturam, sed quantum ad vitia, p. 3. c. 2101. f
dominus per Moysen præcepit holocausta & victimas sibi offerri a populo, ne talia offerrent iudeis ad quod erant proni, & ad experiendam obedientiam populi, & ad præfigurandum futuram immolationem, p. 4. c. 643. c
dominus filius Israel instituit sacerdotium ad colendum dominum, & docendum de lege domini populum. Similiter instituit 70. viros de senioribus Israel ad regendum populum cū Moyle, & ex tunc vsque ad destructionem ciuitatis & templi fuerunt sic statuti, 70. viri, qui cum rege & summo sacerdote determinabant causas arduas. Similiter promisit populo dare Prophetas per successionem temporis, p. 4. c. 718. f. Vide etiam in Canhedrin.
dominus auertit dexteram a facie inimici. Vno modo referendo ad Deum eo quod non defendit populum Israel a suis inimicis. Alio modo referendo ad populum, s. subtrahendo virtutem & industriam defendendi, p. 4. c. 953. c
dominus maledixit templo in quantum per Chaldaeos cōbussit secundum ordinationem suæ iustitiæ. Licet autem Deus non sit author mali culpæ, est tamē author mali pænæ, & sic maledixit templo, p. 4. c. 958. f
dominus qui plus dat quam ab eo petatur, ex abundanti non solum reuelauit Daniel liberationem populi Israel a captiuitate Babylonica sed etiam sibi reuelauit reuelationem fien dam per Christum cuius erat figura illa liberatio a captiuitate Babylonica, p. 4. col. 1608. f
dominus in tempestate & turbine dicitur venire ad puniendū

peccatores obstinatos, in quo ostenditur vigor diuinæ potestatis, p. 4. c. 2020. f
dominus venit ad iudicium: primo in morte cuiuslibet, quia talis p̄sentabitur in iudicio, qualis inuenitur in morte quantum ad gratiam & ad culpam, p. 5. col. 872. f
dominus multis obnoxius erit, cum semel quis cuiuslibet se m̄ciparit vitio. Et de hoc figura, p. 2. c. 185. b. & c. 1263. c
dominus multos habuit gentilis populus, qui non vni superstitioni deditus, sed pro libitu immundorum spirituum raptabatur ad varios errores, p. 5. col. 951. b
dominus venit ad iudicium particulariter in morte cuiuslibet & vniuersaliter in fine, p. 6. co. 370. f
domini dies, d̄r dies iudicii. Et accipitur pro die mortis quia qualis vnusquisque in die mortis inuenitur, scilicet in statu saluandorum vel damnandorum, talis in die iudicii p̄sentabitur. Ibid.
domus est res fundata & stabilis, & certis terminis septa, p. 1. col. 1354. f
domus publicatur quando publico sensu p̄scribitur, p. 2. col. 1309. a. b
domus suæ prosperitatem solent homines primo desiderare, q̄ consistit in fecunditate prolis & in abundantia tēporaliū bonorum, p. 1. c. 1630. d. & in p̄speritatem refugiūt. Ibid. e. f
domus species vulgariter iter Hebræos dicitur vxor, p. 3. c. 928. f
domus nostra, hic mundus vel caro, p. 5. c. 618. f
domus bona dispositio consistit in corporis incolumitate, sine qua reliqua bona parum valent, p. 1. c. 1630. c
domus libertatis, est celestis Ierusalem, sed totus mundus & q̄ in eo sunt dicuntur domus seruitutis, sicut Aegyptus terrena fuit filius Israel domus seruitutis, ad comparationem, Iudeæ & Ierusalem, p. 1. col. 1623. b. c
sicut domus seruitutis, est negotia secularia, actus carnis: sic relinquere secularia, & secundum Deum viuere, domus libertatis est, p. 1. Ibid.
domus domini limen audacter ingredi, & erecta stare ceruice, quid prodest, & non solum cor, sed & manus habere polluta? p. 4. co. 639. a
domus Dei in nobis non edificatur, nisi prius mala opera finiatur, p. 4. co. 2181. a. b
domus mentis est quælibet res quam per dilectionem habitat animus, p. 4. co. 111. a.
domus domini dupliciter edificatur, s. corporaliter ex lignis & ex lapidib. & spiritualiter in fide & morib. p. 3. c. 1449. c
domus Dei dicitur locus diuino cultui p̄putatus, p. 1. co. 90. d
domus domini spiritualiter edificatur per morum & fidei p̄dicationem, p. 2. c. 1299. c
domus eadem poenitentium post reuersionem ad ecclesiam & domus domini post incendium reedificata est, & ciuitas restaurata, p. 2. col. 1280. d
domus nō manufacta in celis, quomodo & per qualem edificatur, inhabitatur, venundat, redimitur, mutata est, & c. Ibid.
domus sancta vocatur ea quæ fuit Hierosolymis, p. 4. c. 1042. c
domus leprosi quæ radi intrinsecus in Leuitico iubetur quæ sit & quid significet, p. 1. c. 1034. d
domus Iacob alia in scriptura dicitur secundum carnem alia secundum spiritum, p. 4. col. 42. c
domus David experta est in liberis detestabiliora esse oscula inimici quam odia fraterna, p. 2. col. 540. d
domus iuramenti dicitur tabernaculum Moyssi vel templum Salomonis, p. 2. co. 1034. d. e
domus siue templum Salomonis cuius longitudinis fuerit. & quot cubitorum, p. 2. co. 715. c
domus siue edificium per rapinam edificatum non est stabile simpliciter, p. 3. col. 2074. f
domus solis erat templum in quo colebatur Sol: quod templū erat in ciuitate Eliopoleos, & quare sic dicitur, p. 4. c. 746. e
domus vicina dicitur regnum tribuum, quod immediate erat coniunctum regno decem tribuum & accepit maliciam idololatriæ ab eo, & per consequens occasionem p̄ne sequēdis, & etiam plāctus, p. 4. co. 2047. c
domus

Index.

domus in qua paralyticus missus est ante Iesū in Capharnaū quale rectum habuit, & similiter aliæ domus illius territorij, p. 5. c. 347. c. Vide et in Tectu, & in Palæstinorū mōs, & c. ad Domum Dei pertinet, qui est charitate compaginatus cū aliis, p. 3. c. 1487. b. c.

ad Domum (quæ ecclesia vniuersalis dicitur) pertinent Angeli, pertinet & Christus, pertinemus & nos, sed differentialiter, p. 2. c. 1138. c.

domum nouam ædificat qui domus de curam habens subditorū mētes p. officio suo doctrine verbo itormat, p. 1. 1588. d.

domum Domino sanctificat, qui familiam suam & cognationē tam sensibilem quam intelligibilem pure & sancte vult conuersari, ut sit Ecclesia Dei, p. 1. c. 1149. b. c.

domum quadruplicem habet deus, scilicet corporalem, moralem al legoricam, & anagogicam, & quæ vniuscuiusque porta p. 2. c. 955. c.

domum pauperis confringit & nudat, qui eum quem per potentiam conterit, expoliare per auaritiam non erubescit, p. 3. c. 217. a.

domum cælestem si contingit vendere Christi fideli, statim redimat dicens sicut Dauid, peccaui, & c. p. 1. c. 1129. c.

donaria quidam accipiunt, imō pro dolor exigunt, & iniquitates populi non asportant, nec castigant, cum ob hoc solū sunt mere carnalia, quia ministrant spiritualia, p. 1. c. 796. d. e.

donariorum coadunata mysteria in tabernaculo Domini id est Ecclesia, qui & quæ proferunt, p. 1. c. 881. a.

donatio est duplex, scilicet vna naturalis, alia gratuita, p. 6. column. 585. 586.

donatistæ hæretici ut conuerterentur statutum fuit per conciliū Africanum, ut leuius cum eis ageretur, & sic respicerent de diaboli laqueis, captiuati ab ipso, in dei voluntatem, p. 4. c. 2561. b.

donec, quale tempus & quo modo significat, p. 5. c. 48. c.

donum vel verbū, rationabiliter vel irrationabiliter petenti est tribuendum, p. 5. c. 786. f.

donum spiritus sancti habuit efficaciam respectu ipsius mūdi, Apostolorum, & Christi, p. 5. c. 1318. c.

donum linguarum & donum prophetiæ ordinantur ad conuersionem infidelium, & vtrum istorum altero eminentius sit, p. 6. c. 311. a. b. c.

donū spiritus sancti in die quinquagesimo fuit datū, quod habuit figurā i die dationis legis in mōte Sinai p. 6. c. 987. a. b.

dona septem quare enumerantur ab Isaia vniatiū. Non enim dicit spiritus sapientiæ, & spiritus intellectus sed spiritus sapientiæ & intellectus, omittendo spiritus in secundo dono & c. p. 4. c. 149. c.

dona cur non aliqua ponuntur pertinentia ad Theologicas virtutes, sicut ponuntur dona ad quæ se extendunt virtutes intellectuales & morales, p. 4. c. 149. c.

dona septem spiritus sancti per septem lucernas designantur, p. 1. c. 745. a. & c. 1211. c.

dona spiritus sancti dicuntur mulieres, & quare, p. 4. c. 59. b.

dona præsentia per leuā significantur, ut est opulencia rerum pax, solpna scripturarum sententia, & c. p. 3. c. 1744. c.

dona tribuit Deus cuique pro virib. & semper ad perfectiora prouocat, p. 5. c. 545. c.

dona dei multi habent, & nesciendo a quo habeant impia vanitate iactantur, p. 6. c. 213. c.

dona spiritus sunt Prophetia & Sacerdotium, p. 4. c. 1070. d.

dona spiritus quædam sunt, sine quib. ad vitam non venit, ut humilitas, fides, & c. secundū quæ spiritus semper manet. Alia quib. vitæ sanctitas pro aliorum vtilitate declaratur, ut prophetia, linguæ, curationes, secundum quæ non semper manet spiritus sed subtrahit se aliquando a signorum ostensione, ne mens eleuetur, & c. p. 3. c. 33. c.

dona dei quæ sine periculo nobis ab ipso subtrahuntur, tunc recte nos habuisse ostendimus, cum sublata a quo animo toleramus, p. 3. c. 33. c.

donorum spiritus sancti sufficientia, p. 4. c. 134. 140.

donis dei nemo beatus, qui danti est ingratus. Ibid.

donis corporis naturalib. (ut est sanitas, robur, agilitas, & c.) Item donis animæ naturalib. (ut est, perspicacitas ingenij, & viuacitas eloquij homines abutuntur, & per ea frequenter Deus & proximus impugnatur, & per quæ illa figurantur, p. 4. c. 1278. f.

dormire non bene valent senes, & huius ratio, p. 3. c. 1810. f.

dormire & dormire differunt, & quomodo, p. 3. c. 1356. d. e.

dormitant Christus quando in fide tepescimus, talis nobis quales nos ei, p. 3. c. 1425. c.

dormire ab hominib. Deus dicitur, quādo pessimos homines differt punire, & vigilat cum præuidet tempus debitum punitionis, p. 3. c. 362. g. Item p. 2. c. 1639. c.

dormire in domino, qua ratione dicuntur iusti & sancti postquam ab hac vita decedunt, & patres veteris Testamenti, etiam sancti post ipsorum obitum, cōgregari, & apponi ad populum suum, & non in Domino dormire leguntur, p. 1. c. 298. c. 299. d.

dormire solebant antiquitus gentiles super corium hostiæ immolare ad habendam reuelationes in somnis. pa. 4. column. 516. f.

dorsum dat fuganti qui fugit, p. 2. c. 300. f.

dotes corporis sunt subtilitas, agilitas, claritas, & impassibilitas, quæ non habentur nisi in spe, p. 6. c. 320. f.

dotes quatuor nō inerunt corpori glorioso ex compositione corporis cœlestis sed ex gloria animæ in corpus redundante, p. 6. c. 342. e.

dotes septem referuntur dando post hanc vitam, quæ sunt, clara dei visio, fructio, tentio, quantum ad animam, impassibilitas, subtilitas, agilitas, & claritas, quantum ad corpus in resurrectione, & significantur per septem sportas p. 5. column. 562. f.

dotes animæ sunt aperta visio, firma tentio, continua fructio, quæ habentur in patria perfecte, & hic a viris perfectis habentur inchoatiue, scilicet in spe & charitate, parte 6. columna 853. e.

draco a Græco dorce vel dorcas, id est, videre, quia videt acutius ceteris animalib. p. 1. c. 544. f.

draco (ut ferrur) in terra serpit, natat in aquis, volat in aere, p. 4. c. 249. c.

drachma est duplex, quia drachma est octaua pars vnciæ, quæ valet sex obolos. p. 5. c. 295. b. c.

drachma est natura humana ad imaginem dei facta, & ideo capax ipsius per cogitationem & amorem, quæ fuit drachma decima perdita per peccata primorum parentū, p. 5. c. 903. c.

dromedarius vel dromas est animal camelo minus, sed velocius, p. 4. c. 485. b.

dubitare melius est de occultis, quam litigare de incertis, p. 1. c. 402. f.

dubium cui hoc est q. inter tres, gentilem, hereticum, & Ecclesiasticum, multo maiorib. penis dignus sit qui maioris dignitatis est, p. 4. 1192. f.

dubia sacre scripturæ verum etiam ex autoritatib. librorū nō canonicorum Biblię determinari valeant, p. 1. c. 2. a. b.

dubia, siue in rebus dubiis, non est precipitater agendum, exemplo legislatoris Moyse, p. 1. c. 1220. d. e.

dubia sunt in meliore parte interpretanda, & vnde hoc trahitur, p. 1. c. 1594. e.

in dubiis Christiani debent ad pontifices recurrere quantum ad spiritalia, & ad principes quātum ad temporalia, & eorum firmiter tenere sententiam, nisi errorem contineat manifestum p. 1. c. 1559. c.

ducere altam post sacramentum sponſionis si quis permittitur dispensationis est, & si iniquā debitū soluere possit, p. 5. c. 8. a.

ducale feriendo producitur, p. 1. c. 745. a.

duæ gentes & duo populi intra nos sunt. scilicet vitiorū & virtutum, nō minor, ille maior. Plures enim sunt mali quam boni, & vira plura virtutib. & c. p. 1. c. 296. b. c.

duellum an sit licitum vel illicitum. Arguitur pro vtraq; parte & soluuntur rationes secundum Theologos & Iuristas, p. 2. c. 429. c. Et c. 431. d. e.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Duellum potest accipi dupliciter, vno modo proprie, alio modo large, p. 2. c. 427. c.
 dulcedo fallax est quam plures atque maiores poenarum amaritudines sequuntur, p. 3. c. 79. b.
 dulcedo spiritualis tanta est in verbis diuinorum eloquiorum, quanta corporalis & in melle & lacte, p. 3. c. 185. 1. a. b.
 dulcedo Dei multiplex, & qualiter & quare est abscondita, p. 3. c. 636. e.
 dulcedo diuinæ visionis quæ animam diu desiderantem consolatur comparatur aquæ frigidæ sitientem refrigeranti, & nuncio. &c. p. 3. c. 1714. d. e.
 dulcedo misericordiæ sine rectitudine iustitiæ, non est misericordia sed pusillanimitas, & iustitia sine misericordia est crudelitas, p. 3. c. 598. e.
 dulcedinis Dei altitudo per trahium auream claritatem intra templum designatur, p. 2. c. 715. b. 716. d.
 dulcedinis supernæ admiratio per manna filiis Israel de super datum designatur, p. 1. c. 637. a. b.
 dulcedinem spiritualis intelligentiæ quærentes, in scripturis per fauim significatur, p. 3. c. 1855. a.
 de dulcedine Christi qui nihil gustat, non est mirum si hunc terrestrib. desideriis sordidare non euitat, p. 6. c. 1316. e.
 duodecim trib. Israel quæ in Aegypto iudæ fuerunt postea in duas & decem trib. diuisæ sunt, duæ Iudas, decem Israel appellantur, inde de tribu David regnavit Robcam filius Salomonis in Ierusalem. vbi templum & Sacerdotes & magna pars trib. Leui Decem autem trib. in Samaria, Ieroboam filius Nabath ex tribu Ephraim & Ioseph, &c. p. 4. colum. 1251. a.
 duodecim prophetæ per duodecim patriarchas figurantur, p. 4. c. 1699. c.
 duodenarius quo confurgat, & quid significet, p. 5. col. 724. d. Et numerus sacratus est, c. 1136. e.
 Item p. 2. c. 1073. b. f. Et c. 1311. b. e. Item, p. 1. c. 199. c.
 duodenarius vnumquemque hominem & temporis plenitudinem, & situm orbis videtur complecti, p. 1. c. 1205. b. c.
 duodenarius numerus apostolorum signanter exprimitur, & in sacra scriptura multipliciter designatur, p. 1. c. 187. b. c.
 Item p. 6. c. 978. e. & 169. e. f. Item p. 1. c. 831. c.
 duratio humana licet distinguatur per multas ætas, tamen potest distingui principaliter in tres partes, scilicet tempus augmenti, & in tempus medium, & tempus diminutionis, p. 3. col. 1145. a. b. c.
 duratio perpetua a parte finis est & ratione beatitudinis, quæ perpetuitas designatur per successionem æstatis, & hyemis, non quia tunc sint differentia temporis, quia tunc cessabit sed quia perpetuitas non potest signari a nobis, nisi per partes temporis, p. 4. c. 2168. f. Item p. 6. c. 1459. c.
 durum in corporalib. dicitur aliquid dupliciter, p. 5. c. 1133. c.
 durum dicitur dupliciter, in corporalibus & spiritualibus. pa. 5. Ibidem.
 dux bonus tam in spiritualibus, quam in corporalibus. debet suos monere & munire exhortationibus. Sanctis, & bonorum operum exemplis, p. 4. c. 2580. f.
 dux populi Israel per desertum Dominus solus fuit quo intelligendum sit, & an ministeria Angelorum in hoc ducatu non erant necessaria, p. 1. c. 859. b. c. 860. d. e.
 duces de Iuda, de quibus loquitur Propheta Iacob, erant principes transmigrationis residentes in Babylonia, p. 2. c. 1003. f.

E

EBDOMADA In hebdomada.

Ebdomadarius. Ibid.

Ebionitarum error, &c. p. 2. c. 1173. a. b.

Ebionitarum error reprobat, qui dixerunt Christum ante Mariam non fuisse sic eum non fuisse ab æterno, p. 5. c. 1017. c.

Ebionitæ alios discipulos recipiunt, paulum autem quasi transgressorem legis repadiant, p. 5. c. 548. f.

Ebionitæ ritum Iudaismi temporibus gratiæ sequi existimaauerunt, qui cum Evangelio legis ceremonias seruare volebant p. 4. c. 14. d. & c. 2561. c.

Ebrietas est vitanda, p. 1. c. 995. b. c.

ebrietas ira rationem, sicut somnus tenet sensus ligatos, p. 4. c. 1906. f.

ebrietatem sequitur destructio fortitudinis corporalis, hebetatio discretionis, & per eam destruitur amicitia charitatis, & consumitur substantia corporalis, p. 4. c. 2155. c.

ebrietas sensus quem impotentem reddit concordiam non seruat, p. 3. c. 1906. d.

ebrietas multos subvertit, sensum minuit, iram excitat, libidinem inflamat, animi secreta reuelat, p. 3. c. 2133. a.

Item p. 1. c. 993. c.

ebrietas, fornicatio, & huiusmodi, cib. demonum sunt, quæ blanda sunt, & ad sui usum prouocant, p. 5. c. 908. e.

ebrietas quæ Hebraice sacra significat omnia quæ statum mentis inuertunt, p. 4. c. 73. b.

inebriari ita ut inebriatur ebriosi, nec ipsi terræ vtile est, quoniam maiore humore quam sufficit corrumpitur, sicut vita ebriosi qui non satietate se repelet, sed mergit diluuium, p. 1. c. 422. e. f.

ebrietas spiritualis quæ hominem ducit ad mortem, quæ & qualis sit p. 4. c. 1907. b.

ebrietas sumitur aliquando pro satietate, & sic non est viciosa, p. 1. c. 132. f. Item p. 3. c. 1855. c.

ebrietas significatur per Philistæum, & quare, p. 4. c. 2155. c. & c. 169. e.

ebrietati affectus post euigilationem cito recurrit ad potationes, inclinatus ad hoc per malam consuetudinem vel complexionem. Ibid. c. 337.

ebrietate patet nasci irritationem, iram & ruinas multas amaritudinem animæ, & animosam offensionem, virtutes minui, p. 3. c. 2134. e.

ebriosi solent hoc testimonium adhibere sibi in patrocinium, propter Ioseph de quo scriptum est, Biberuntque & inebriati sunt p. 1. c. 422. e. f.

ebrius vino corporali, & ebrius de calice aureo Babylonis comparantur, p. 4. c. 903. c.

ebrii erant ergo, per vinum errorem intelligimus, p. 4. c. 231. a. b. Ebron in Hebron.

ebur est frigidum & album, denotans occultationem iudiciorum Dei p. 3. c. 1862. f.

Ecclesia dicitur mater omnium Christianorum, licet multi eorum sint eius filii solo numero, & non merito, p. 2. c. 278. f.

ecclesiam diabolus videns institui ad locum supplendum unde ipse ceciderat, eam subvertere nititur, p. 6. c. 1511. c.

ecclesia quæ a Christo tanquam thronus possidetur, tanquam animalia pascitur, honoratur ipsa super Christum edificata in septem cornibus exaltatur, in septem oculis illuminatur, p. 6. c. 1506. d.

ecclesia nunc consistit in hominibus. ratione potestatis vel dignitatis Ecclesiasticæ vel secularis, quia multi principes & summi pontifices, & alii interiores inuenerunt apostatas a fide propter quod Ecclesia consistit in illis personis, in quibus est notitia, vera, & confessio fidei & veritatis, p. 1. col. 148. e. f. & 149. a. b. c.

ecclesia licet a principio mundi incæperit tamen specialiter nomen sponsæ primo in datione legis in monte Sinai accepit, p. 3. c. 1818. f.

ecclesia est vna, quæ incæpit a primo Abel iusto usque ad vltimum electum, qui in fine mundi est natus, p. 6. c. 1150. f.

Item p. 4. c. 1901. c. & c. 2242. f. Item p. 1. c. 878. e. f. & colum. 1179. a. b.

ecclesia quæ est corpus mysticum Christi, habet duplicem statum simulantem & triumphantem, p. 3. c. 1430. f. Et c. 491. c.

ecclesia militans dicitur regnum, cuius ordinationem & distinctionem per diuersos status & dioceses Christus Apostolis & eorum successoribus commisit, p. 4. c. 2214. f.

ecclesia militans vniuersalis significatur per ciuitatem, cuius domus destructæ sunt & mutationes. Nam in Ecclesiis, pro magna parte cultus Dei negligitur, & in curiis laicis iustitia subvertitur, & Doctores plurimi docent curiosa & inuidia ad ostentationem, & prædicatores multi prædicant propter quantum

Index.

questum vel fauorem audientium, &c. p. 4. c. 88. i. c.
 ecclesia militans semper habuit, habet & habebit vsque ad finem mundi iustus aliquos peccatores & cum fortibus aliquos debiles, p. 3. col. 282. e.
 ecclesia militans multum declinavit a perfectione prima in praelatis, & clericis, etiam religiosis, & similiter in numero fidelium, quæ sunt multum dolenter audienda, p. 4. col. 925. c.
 ecclesia ciuitas dicitur & columba, & quare, cuius principes magis Leones quam pastores vocandi sunt, & iudices lupi occidentes: Prophetæ, id est, magistri vesani, p. 4. c. 2159. b.
 ecclesia vastatur per dæmonis astutiam. In Ecclesia verò militante sunt praelati & clerici, religiosi & laici, &c. & in omnibus istis statibus sunt peccatores multi, iuste pro suis peccatis puniendi, p. 4. col. 1123. b. & 631. c.
 ecclesia sancta in exordio Apostolos & prophetas habuit, nunc habet Euangelistas atque Doctores: Apostoli & Prophetæ sublatis sunt, p. 4. col. 118. f.
 ecclesia sancta quatuor accepit ordines regentium ad eruditionem fidelium. Ibid. a.
 ecclesia dicitur ciuitas, nam in ea debet esse ciuium vnitas per concordiam charitatis, & nunc Deo permittente, & diabolo procurante, facta est quasi sola respectu præteriti temporis, & diffusa mutuis dissensionibus & guerris, p. 4. col. 925. f.
 ecclesia conuersa ad fidem Christi, adducebat gentiles fortitudine peccatorum deformes, &c. & de hoc figura, p. 2. c. 1123. f.
 ecclesia sancta ciuitas est Dei viui, vbi impletur quotidie voluntas Dei, & separata ab omni errore infidelium, sanctificatur fide & bono opere, &c. p. 2. c. 1167. c.
 ecclesia fidelium, quæ in mari huius sæculi posita, thesauros sapientie & scientie opesque virtutum studet acquirere, significatur per classem quam fecit Salomon, &c. p. 2. c. 1169. a.
 ecclesia malignantium complebit pessima, & prepositas plebe peioribus, dicitur stare cum leconia ante picturas, & singuli tenent thuribula: nec odorem bonum, sed foetorem offerunt p. 4. col. 1141. a.
 in ecclesia vides plerosque de ignobilibus nobiles, de pauperibus diuites factos subito intumescere, pristinae abiectiois obliuisci: genus quoque suum erubescere, & infirmos dedignari parentes, p. 4. col. 2215. c.
 ecclesia adhuc partim peregrinatur in mundo, partim iam regnat in celo, vbi tota regnatura est peracto iudicio, p. 2. c. 1137. c.
 ecclesia est vna, in qua omnes continentur electi, quauis distantes meritis, & vna patria celestis omnibus promissa, quamuis stella a stella in claritate differat, & de hoc figura, p. 2. c. 1155. b.
 ecclesia pro magna parte destructa est spiritaliter & corporaliter propter peccata maiorum populi Christiani, p. 4. c. 2058. f.
 ecclesia magis tempore pacis amaricatur de clericorum & religiosorum peccatis, quam tempore tyrannorum de corporalibus tormentis, p. 4. col. 930. e. f.
 ecclesia vilis efficitur, cum crescente numero malorum, non summa petit & celestia, sed infima & terrena, p. 4. c. 938. d.
 ecclesia est locus electus mons sanctificatus ciuitas supra montem posita ut abscondi non possit, p. 1. c. 1534. d.
 ecclesia dicitur hortus diuina spiritus sancti concisione & fructibus abundans dicitur alias fons quem nulla aqua deficit, p. 4. col. 474. e. f.
 ecclesia sanguine martyrum tam purpureo vestitur, p. 4. c. 451. b.
 ecclesia dicitur vidua quia amisit virum secundum corpori passionem, p. 4. c. 452. d.
 ecclesia sponsa fidelis nata in Patriarchis subarata in Mose & Prophetis osculum Christi desiderabat volo cordis festinissimi, p. 4. col. 494. f.
 ecclesia quam primum exorta fuerit splendor glorie Christi ei effulget, quæ iis quidem qui in noctis caligine oberrant lumen immittit, iis qui mentis luce sunt illustrati suam protectionem largitur, p. 1. c. 1222. d.
 ecclesia quæ noua est Ierusalem ipsis persecutionum temporibus immobilis manet, p. 4. col. 303. b.
 ecclesia ex gentibus collecta desertum oraculum vocatur, p. 4. c. 317. b.

ecclesia dolore præmitur, quando in malicia crescere peruersos intuetur, p. 3. col. 185. a.
 ecclesia non solum infideles aduersarios tolerat, sed eorum quoque insidias vix fert quos intus habet, p. 3. ibid.
 ecclesia dicit, quod non nisi in se veraciter colat Deus, & ibi tantum sit salus. At contra heretici, si hoc est verum, omnis terra a Deo est derelicta, quam nos multi ubique incolimus, par. 3. col. 151. a. b.
 ecclesia sepe ab hereticis vastata, postquam instantia Catholicorum doctorum lucem veritatis recepit, plures ad cognoscendam rationem veritatis filios procreauit, p. 2. col. 1398. d.
 ecclesie gentilium persecutione per occisionem martyrum videbatur funditus esse deleta, sed eis in occulto coronatis, melius construebatur, p. 2. c. 1398. f.
 ecclesia per amaritudinem & tribulationem ad futuræ vitæ gaudia generatur, vbi dominum laudabit in æternum, p. 2. c. 1573. b.
 ecclesia reprobat condensationem irrationabilem superioris per querelam irrationabili subditorum & similiter querelas eorum, p. 2. c. 1576. f.
 ecclesia quæcunque loquitur in confessione fidei, in doctrina religionis laudabilia & irreprehensibilia sunt, p. 2. col. 1578. b.
 ecclesia commendat presbyteris castrorum Dei sollicitam custodiam, ut per uigili & solerti cura contra hostium insidias semper parati assistant, &c. p. 2. col. 1578. c.
 ecclesia tribulationis tempore debet Deum deuotius exorare, & ieiuniis & asperitatibus penitentiae se magis solito coram Deo humiliare, p. 2. col. 1580. f.
 ecclesia sancta aliquando pro peccatis suis penitentiae gerit afflictum, sed spe remissionis & futuri præmii exultat animum, p. 2. col. 1584. f.
 ecclesia non solum tyrannum vel hæresiarcham debet excommunicationis gladio ferire, sed etiam ei adhaerentes prout potest extirpare, p. 2. col. 1599. c.
 ecclesia debet reddere gratiarum actionem de beneficiis sibi collatis a Domino, & de hoc figura, p. 2. col. 1604. f.
 ecclesia in se capit quosdam qui leuissimos ei rursus admittunt alios hæreticos grauiore lapsus habent, alios qui immunitate scelerum ethnicis & publicanis similes sunt, & huius figura in templo Salomonis vetustate & destructione, p. 2. c. 1265. b. c. & 1279. a.
 ecclesia designatur per Euam, & per Adam Christus intelligitur ex ipsis autem generantur filii boni & mali quia licet omnes Christiani per baptismum generentur, boni multi tamen sua peruersitate fiunt mali, p. 1. col. 111. a. b.
 ecclesia est terra quæ verbi pabulo nos reficit, & patrociniis vmbra custodit, loquendo pascit, p. 1. col. 12. f.
 ecclesia electorum luto, fauillæ & cineri comparantur in reprobis iudicio, quia temporaliter conculcata despiciuntur, p. 3. col. 287. a.
 ecclesia militans significatur per terram riuorum, aquarum, & fontium, p. 1. col. 1512. f.
 ecclesia designatur per terram, cuius fundamenta sunt apostoli, &c. p. 3. c. 349. c. Item p. 1. col. 182. f. & c. 1619. c.
 ecclesia dicitur terra frumenti ratione corporis Christi: dicitur etiam terra vinearum ratione sanguinis Christi: etiam hordei terra propter sacramentum penitentiae, p. 1. col. 1511. c.
 ecclesia aurore nomine designatur, p. 3. col. 534. d.
 ecclesia per fundam figuratur, & quare, p. 3. col. 401. b.
 ecclesia intelligitur per firmamentum, p. 3. col. 509. b.
 ecclesia dicitur mons domini, & quare, p. 4. c. 940. f.
 ecclesia dicitur mons pinguis, p. 3. col. 912. f.
 ecclesia dicitur mulier fortis, & quare, p. 3. col. 1740. e.
 ecclesia vna & eadem dicitur sterilis & fecunda, virum habens & derelicta: secundum diuersas gentes & tempora, p. 4. col. 449. c.
 ecclesia primo fuit sterilis propter paucitatem fidelium: sed peperit plurimos filios in conuersione multitudinis gentium ad fidem, p. 2. col. 329. c.
 ecclesia dicitur vxor, p. 3. col. 1453. b. Item p. 1. col. 126. c. f.
 ecclesia dicitur sapientie domus, p. 3. col. 1638. e.
 ecclesia triumphans per Sion intelligitur, p. 4. col. 432. f.
 ecclesia septiformi spiritu repleta figuratur per arcturum, p. 4. col. 1869. a. Item p. 3. col. 123. c. & col. 360. e.

ecclesia

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

ecclesia est thesaurus domini, par. 4. columna 895. b. c
 ecclesia dicitur hortus, p. 3. c. 2200. f. & c. 1079. c
 Item p. 4. c. 955. e. f.
 ecclesia dicitur turris, quam ædificant boni doctores, & prædicatores, p. 5. c. 900. f.
 ecclesia de gentib. congregata per filiam Pharaonis accipitur quæ Moysen infantem premsum in aquis nutricib. commendauit, p. 1. c. 384. b. c
 ecclesia gentium per viduam Sareptanam figuratur, p. 5. col. 751. b. Item p. 2. c. 814. f.
 ecclesia a. alteræ nomine significatur, p. 5. c. 1514. d
 ecclesia mulier sanguinaria dicitur, p. 5. c. 534. d. & c. 816. d
 ecclesia significatur per rubum ardentem, p. 6. c. 1055. b
 ecclesia significatur per vas quod descendit & apparuit Petro p. 6. c. 1102. f.
 ecclesia significatur per purpurariam, p. 6. c. 1161. a. b
 ecclesia significatur per arcam Noe, p. 6. c. 1332. c. Item p. 3. c. 1947. b. Item p. 1. c. 143. c
 ecclesia figuratur per arcam quam Sacerdotes ferebant in destructione Iericho, p. 2. c. 41. c. & c. 543. a. b. Item p. 1. c. 143. c. & c. 732. e. f. & c. 733. c. & c. 735. a
 ecclesia significatur per Ierusalem, p. 4. c. 254. f. & c. 2294. f. & c. 2222. a. Item p. 3. c. 800. f.
 ecclesia vocatur Ierusalem, & etiam Sion, & quare, p. 3. col. 1575. c. Item p. 4. c. 177. a
 ecclesia per vineam significatur quo ad clerum, p. 4. c. 1909. c
 Item p. 3. c. 243. c
 ecclesia quæ ante Christi aduentum proprio nomine dicitur synagoga, intelligitur per vineam, p. 3. c. 1052. f
 ecclesia generaliter sumpta, licet sit clericorum & laicorum, tamen speciali modo est tantum clericorum, p. 4. c. 1908. f
 ecclesia dicitur domus, p. 6. c. 1188. f
 ecclesia de Iudæis & gentib. collecta ad Deum, significatur per duas domos, p. 4. c. 1899. c
 ecclesia per domum Marthæ designatur, in qua tres status sūt p. 5. c. 847. a
 ecclesia, est ouile, fideles, oues, p. 5. c. 1260. b
 ecclesia vocatur tabernaculum Dei siue Christi, p. 6. column. 1151. c
 ecclesia militans licet tabernaculū dicitur respectu triumphantis, non tamē transfertur de loco ad locum sicut tabernaculum Iudeorum, p. 4. c. 213. 314. per totas columnas.
 ecclesia & synagoga per Iacob & Esau figuratur, & de hoc loca declaratio, p. 4. c. 315. c. 316.
 ecclesia militans respectu triumphantis. est sicut lex vetus imperfecta, & figura respectu nouæ, p. 6. col. 1673. c
 Ecclesia militans semper est coniuncta bello contra demones & vicia: & significatur per Ceilam, p. 2. col. 465. a. b
 Ecclesia fidelium est materia siue subiectum recipiens Christi salutem: quæ habet duplicem statum in hoc mundo, p. 4. col. 483. c
 Ecclesia facta est aperto latere domini, sicut ex costa lateris Aæ mater omnium Eua, p. 4. col. 485. a
 ecclesia designatur per lunam, & quare, p. 4. col. 536. d. e. Item p. 3. col. 251. c
 Ecclesia instructa, & spiritualibus victimis immolatis, cessauerunt ceremoniæ legis, sicut extructo templo cessauit religio de Silo, p. 4. column. 773. a. b
 Ecclesia est ager dominicus, & potest dici vnus ager vel plures agri diuersis stationibus, & c. p. 4. col. 741. b. Item par. 1. col. 1070. f
 Ecclesia militans in persecutionibus posita, est nauicula fluctibus operta, p. 5. col. 165. c
 Ecclesia militans per regnum cælorum intellecta, non est ipsi parietes, sed fideles, p. 5. columna 207. c. Item p. 6. columna 828. f. item p. 4. col. 2195. a. b
 Ecclesia est regnum Dei, & quare, p. 5. col. 525. a. b
 Ecclesia fontis nomine designatur, primum in Iudæa parua postea dilatata est, p. 3. col. 1851. c
 Ecclesia vniuersalis, in præsentī Christo redemptori reddit ob-

sequia, in futuro perpetuis confessionū laudibus glorificabit, Et quare & quomodo, p. 3. col. 722. f
 ab ecclesia qui se per viciorum sordes separauerit, merito in secundas sedes retrahitur, p. 2. col. 185. a
 ecclesia militans designatur per paradysum: in hoc paradiso describitur fons & fluuius quibus signatur scriptura seu theologia, p. 1. col. 67. a
 ecclesia designatur per quatuor angulos altaris holocausti, quia per quatuor mundi plagas dilatata est, & in omnibus mundi terminis ecclesia persistit, p. 1. col. 769. a
 ecclesia dicitur tabernaculum & domus, sed diuersis rationibus, p. 3. column. 623. c. item p. 2. columna 118. f. item par. 1. col. 1199. a
 ecclesia sæpe ex detrimentis maiora recipit incrementa, cum vno per incuriam lapsa in peccatum, plures exemplo eius territi, ad persistendum in castitate fidei cautiores fiunt, p. 2. c. 1398. e. f
 ecclesia post captiuitatem mortalis erumne reedificata per gloriam immortalitatis, dicit. Dirupisti domine, & c. Figura de templo diruto & reedificato, par. 2. c. 1502. f
 ecclesia nullum ad sacerdotium prouehit, dum lactis infantie particeps, non solidi cibi & intelligentie spiritualis capax, p. 2. c. 320. e. f
 ecclesia designatur per terram excelsam, vbi comeditur fructus agrorum, quia ibi germinat semen bonum, id est, Dei verbum ibi fructus tricesimus, sexagesimus & centesimus, p. 1. c. 1658. d
 ecclesia sancta vtriusque testamenti paginis, & nouorum ac veterum patrum exemplis informatur, p. 1. c. 1681. a
 ecclesia sancta non minus gratia prædita est quam Synagoga p. 1. c. 859. c. d
 ecclesia quidquid agit cum virtutibus suis, debet dedicare & consecrare gratie Spiritus sancti, p. 1. c. 897. a. b
 ecclesia sancta duorum populorum est mater, & quos in fide genuit, amittere timebat, sed sacre scripture præceptis obediens retinuit, & de hoc figura, p. 2. c. 875. a. b
 ecclesia in multis carnalibus suis lata, in paucis spiritualis angusta, quia ad vnum hominem qui sine peccato est colligitur, quasi in vno cubito consummatur, p. 1. c. 143. c
 ecclesia aliquando quasi in lectulo cum sponso, quiescit tempore, s. pacis aliquando cum sponso, insurgente tentatione in acie consistit, p. 3. c. 1828. c
 omnis ecclesia corpus Christi est, & in omnem ecclesiam videtur delinquere qui corpus suū maculauerit, p. 2. c. 36. e. f
 in ecclesia omnes possunt audire confessionem crucis, pressuras ecclesie videre, & miracula. Ipsa autē sola anima nouit quanto teneatur amore vitæ inuisibilis, p. 3. c. 1847. b
 ecclesia ad liquidum purgari non potest, dum in terris, sed est, habitare permittitur Iesuseus in Ierusalem, & zizania cum tritico, p. 2. c. 108. d. e
 ecclesia tota licet dicatur vna vinea, dicitur tamen etiam aliquando plures, p. 4. c. 788. f. & 1796. e. Item p. 3. c. 1052. f. Item p. 1. c. 1601. a. b
 ecclesia gentium quæ deserta fuit à Domino per idololatriam habitatur per Christi fidem, & repletur multitudine creditum ex diuersis nationibus. p. 4. c. 749. c
 in ecclesia sancta hi qui fidem, vitam, patientiam, atque benignitatem custodiunt, summis iam virtutibus pollent, p. 4. column. 1347. c
 ecclesia si Christo iuncta fuerit, quæ lumine eius repletur, vt vnus spiritus cum eo fiat, tunc festiuitatem neomenia agit p. 1. c. 1389. a
 ecclesia Christi vxor est in occulto, & significatur per Saram quæ in hac peregrinatione inter alienigenas sine macula viuit, p. 1. c. 250. b. c. & c. 251. f
 ecclesia est vxor Christi, & non licet homini dignitatē istius sponsi transferre in se, nec sponsam eius violare, p. 1. column. 1593. a
 ecclesia dicitur sponsa, p. 2. c. 1621. c. & c. 1573. c
 ecclesia dicitur soror Christi, quomodo, p. 1. c. 251. f

ecclesia

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

ecclesia per viduam pauperem representatur, p. 5. co. 714. a. b.
Item p. 3. c. 243. a. Item p. 2. c. 1574. d. e
ecclesia est virgo per integritatem fidei, p. 2. col. 228. f. & col. 229. b. c
ecclesia vrbs dicitur, & quæ eius portæ, & c. p. 1. c. 1126. f
ecclesia fumo ascendenti, assimilatur, p. 3. c. 1835. a. b
ecclesia comparatur palmæ, & quare, p. 3. c. 2094. d
ecclesia oliuæ comparatur. Ibid.
ecclesia per terebinthum designatur, & quare, p. 3. c. 2096. a
ecclesia dicitur filia patris prudentis, qui custodiam circa filiā gerit, p. 3. c. 2186. e
ecclesia antelibanus dicitur, Synagogæ vero populus (etsi vera oliua) libanus dicitur, quare & quomodo, p. 2. c. 10. f
ecclesia per Sephoram quæ præputium filii sui expoliat, designatur, p. 1. c. 523. c
ecclesia Christi significatur per Raab, quæ ex peccatorib. tanquam ex meretricatione collecta est, & c. p. 2. c. 17. c. & c. 33. a. & c. 44. f
ecclesia significatur per Iahel mulierem alienigenam & quare p. 2. c. 177. c. 178. d
ecclesia & Synagoga per duas mulieres meretrices ante Salomonem contendentes signantur, p. 2. c. 693. b. c
ecclesia & Synagoga per Rachel & Liam significantur, p. 1. c. 329. c
ecclesia significatur per Annam sterilem matrem Samuelis, p. 2. c. 313. a. b
ecclesia gentium est area Aureuna, p. 2. c. 668. f
ecclesia significatur per Abisac virginē pulcherrimam, & quare, p. 2. c. 674. c. & c. 684. d. e
ecclesia vniuersalis significatur per Iudam patriarcham, p. 1. c. 1675. b
ecclesia de gentib. collecta significatur per reginam Saba quæ gentilis erat, & c. p. 2. c. 771. a. & c. 772. a
ecclesia significatur per syluam Libani, p. 2. co. 773. a. & col. 1613. c
ecclesia intelligitur per solum Salomonis, quod de ebore factum esse memoratur, p. 2. c. 773. a
ecclesia significatur per psalterium, & etiam per citharam, p. 2. c. 1078. d. e
ecclesia primitiua significatur per Ruben primogénium Israelis, p. 1. c. 679. a. b
ecclesia significatur per mensam propitiationis, & quare, p. 1. c. 737. a. & c. 741. c
ecclesia vniuersalis & etiam Ecclesia Cathedralis significatur per candelabrum, p. 4. c. 2203. c
ecclesia significatur per candelabrum tabernaculi, & etiā per mensam, & quare, p. 1. c. 741. c
ecclesia significatur per sanctuarium, p. 1. c. 1207. a
ecclesia significatur per malogranatum habēs intra se per granorum numerum multitudinem populorū, & c. p. 1. c. 1255. c. & c. 1562. f
ecclesia significatur per asinam Balaam, quæ prius portabat blasphemiam, sed a discipulis soluta, Christum portat, p. 1. c. 1336. e. f
ecclesia comparatur ad ciuitatem Alexandriam propter abundantiam fluminum & multitudinem populorum ad sēsum allegoricum, p. 4. c. 2036. e
ab ecclesiā qui per errorem vel prauam operationem separati sunt, & blasphemiam Dei inter i. fideles excitāt, significant p. Israelitā qui fornicatur est cū Madianitide, p. 1. c. 1376. f
in ecclesia sunt quidam credentes & acquiescentes diuinis pceptis erga seruos Dei religiosi & officiosi, & ad ornatū ecclesiæ vel ministerium satis prompti, sed in conuersatione propria obsceni & viciis obuoluti, p. 2. c. 65. c. & 66. d
ecclesia dicitur terra lacte & melle manans, & quare, p. 1. col. 1618. f. & 1619. a. b
ecclesia boni prælati, in qua dieb. festis fit bonum prandium de pabulo sacre scripturæ & sacramento Eucharistiæ, significatur per domum Tobie, p. 2. c. 1501. c
ecclesia dicitur vxor prælati, quæ si post eius acceptionē displi-

cuerit curato, & intrauerit religionem. & alius eam acceperit, & ille mortuus fuerit non pōt prior maritus eam recipere in vxorem, dimittendo religionem, p. 1. c. 1124. f
ecclesiæ secutura est domini passionem, sed longe differenter, ecclesia. n. pro se patitur, ille pro ecclesia, p. 5. c. 639. f
ecclesia impugnatur trib. modis, odio, verbis, cruciatu corporis, & contra Ecclesia diligit, benefacit, orat, p. 5. c. 117. c
ecclesia persecutiones dum patitur an obit vel profit, p. 6. co. 261. f
ecclesia duobus modis patitur amara ab hostib. p. 3. c. 256. f
ecclesia cuius tympū Iob tenet, tantis premetur malis ultimo suo tempore, vt hæc nostra misera tempore cū suspirio desideret, p. 3. c. 273. a
ecclesia tempore tyrannorum & magis tempore Antichristi erit in tanta persecutione, q̄ videbitur a Deo derelinquis, p. 3. e. 571. c
ecclesia symoniace acquisita non est illius qui eam sic acquisiuit sponsa re, sed tantum nomine, & generat pessimos filios vel inutiles, p. 1. c. 388. a
omnes qui in ecclesia terrenam felicitatem quærunt a domino, ad Ismael pertinent, p. 6. c. 508. d. e
ecclesia Dei vertitur in speluncam latronum, quādo furta, homicidia, adulteria, periuria, sacrilegium, hæreses, & alia scelera versantur in ea, quādo auariciæ facib. principes inardescunt, & regnum quondam opes, vile (aut certe nō vile) palliolum possidet, p. 4. c. 640. d
ecclesia perfecte mundatur per asperionem sanguinis Christi, p. 2. c. 1565. c
ecclesia omnis huius temporis accipitur per altare æneum, in qua null⁹ est absq; peccato ē infans vnus diei, p. 1. 815. b. c
in ecclesia nullus est absq; peccato, ē infans vnus diei. Nullus est qui nō ex præuaricationis peccato natus necesse habeat in Christo renasci & spiritus eius igne mūdari. Ibid.
ecclesia terra viuuentium, hæreticorū cōciliabulum mortuorum terra, p. 4. c. 1317. c
ecclesia bene subdito nō parcens parit, proteruo vero qui de correctione peior efficeretur parcens nō parit, p. 3. c. 184. d
ecclesia habet ruborem ingenis, & ostendit cādorem, & factis quid gratiæ salutaris crux habeat pandit, p. 3. c. 1847. b
ecclesia conuocatio, synagoga congregatio, sola rationalia cōuocantur, irrationalia congregantur, Aliquando tamen in malis accipiuntur, p. 3. c. 1625. a
ecclesia quomodo & quando procreationis spiritualis temporā obseruat, p. 3. c. 1464. e
ecclesia quare Psalmum nonagesimum frequentat in completorio & in quadragesima, p. 3. c. 1154. d
ecclesia consuetudinē accepit faciendi memoriā defunctorū die tricesimo, & vnde sumptum sit, p. 1. c. 1314. f
ecclesia prædicatores sanctos ad Principes mittit, vt actus hæreticorum schismaticorum in irritum ducat, & pro solatio quo ecclesiam suis edictis & defensionib. adiuuant præmia ecclesia repromittit, p. 4. c. 2532. e
ecclesia substantia hæreticorum nō eget, id est, carnalia sapientia & recta (quæ contra diabolū de conuersione aliquando loquuntur) ab eis audire renuit, quia per hæc ad p̄diū trahunt, p. 3. c. 99. a
ecclesia percussa est in schismate Græciæ, & in amissione terre sanctæ p. 4. c. 15. c
ecclesia eleuat vnas ad bona opéra propter vitam eternā, requiem sperat sempiternam in gratia spiritus sancti, quæ p dimensiones atrii designantur & figurantur, p. 1. c. 1773. a
ecclesia circuncisionem cordis mōet, & etiam peccādi & die festos in Azimis synceritatis, nec pecudum, sed vitiōrū victimas credi monet, p. 1. c. 1246. e
ecclesia dum dedicatur numera offeruntur sicut & laicorum consuetudine, mulieri cū desponsatur viro multa dona offeruntur. Et de hoc figura, p. 1. c. 1155. c
Ecclesia decimas non repetit ad scandalum vitandū, vbi non Est consuetum decimas dari, par. 5. col. 116. f
Ecclesia dicitur filia beatæ Mariæ uirginis, parte 3. col. 1884. d
Ecclesia

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

ecclesia debuit ornari tympanis, id est, cāpanis & organis & aliis ad cuius sonitum conuenirent fideles ad Deum laudandum, p. 4. c. 787. c.

circa ecclesias sunt frequenter arbores plantatæ, p. 3. c. 1883. a. b. Vide etiam in Arbores & lucus.

ecclesia militans & triumphans est vna secundum duplicem statum, scilicet & patriæ, & sic de vno statu Ecclesiæ rapiuntur animæ & deferuntur ab angelis ad alium statum gloriæ p. 4. c. 1054. f.

ecclesia obseruat q̄ antel carnalem copulam alter coniugum potest intrare religionem, & c. p. 5. c. 1054. f.

ecclesia dicitur terra vniuersitatis, & quomodo, p. 1. c. 181. c.

ecclesia siue sacer locus reos ad eam cōfugientes etiam in uelle, in quibusdam casib. defendebat, p. 1. c. 691. c.

ecclesia consuetudine accepit faciendi memoriam defunctorum die tricesimo & vnde sumptum sit, p. 1. c. 1314. f.

ecclesia prædicatorum sanctos ad principes mittit, ut actus hæreticorum schismaticorum in irritum ducat, & pro solatio quo ecclesiam suis edictis & defensionib. adiuuāt præmia cælestia repromittit, p. 4. c. 2351. c.

ecclesia substantia hæreticorum non eget, id est, carnali sapientia & recta (quæ contra diabolum de conuersione aliquando loquuntur) ab eis audire renuit, quia per hæc ad perfidiam trahunt, p. 3. c. 98. e.

ecclesia quare Psalmum nonagesimum frequentat in completo & in quadragesimo, p. 3. c. 1151. c.

ecclesia conuocatio, Synagoga cōgregatio, sola rationalia cōuocantur, irrationalia congregantur. Aliquando tamen in malis accipiuntur, p. 3. c. 1624. c. f.

ecclesia quomodo & quando procreationis spiritualis tempora obseruata, p. 3. c. 1464. d. e.

ecclesiæ persecutio, in Persecutio Ecclesiæ.

ecclesiæ tempora aliqui notant quatuor aliqui tamen tria distinguunt, & quæ & quando sint, p. 3. c. 950. f.

ecclesiæ defensores (ut sūt martyres) sunt in multiplici differētia, quorū aliqui pro defensione fidei mortem sustinent corporalem, aliqui seruitutem, aliqui exilium, p. 1. c. 747. b. c.

ecclesiæ suæ omnipotens eum præferre proposuit, quæ ad ancillæ vocem negare permisit, & quare, p. 5. c. 656. e.

ecclesiæ pastori vtrum licitum sit fugere in persecutione: Arguitur pro & contra cum responsione, p. 5. c. 1258. f. Vide etiam in Fugere.

ecclesiæ pastor dēt pascere subditos triplici pabulo, p. 5. c. 1348. c.

ecclesiæ pastor quis & qualis sit eligendus, p. 5. c. 1387. f. Item p. 1. c. 445. c.

ecclesiæ p̄fici debet vir bonus & literatus, qui scit & vult magnificare dominū, & significatur per Hodoliam, p. 4. c. 841. c.

ecclesiæ fictus pastor per mercenarios Aegypti intelligitur, p. 4. c. 865. b.

ecclesiæ filius solo numero qui pecuniā offert præsidēti ecclesiæ, ut ipse promoveatur ad pastorem officiū, significatur per Micheam, & sic promotus nō solum inutilis est ecclesiæ, sed etiam nocuus, p. 2. c. 264. f. Item, p. 1. c. 1385. a. b.

ecclesiæ inutilis prætor vel pastor, non dat aliquid nisi nepotibus & consanguineis, in uita ac scientia defectuosis, quibus dat p̄bēdas si sit Ep̄s, & bona Ecclesiæ si sit inferioris gradus, & parum aut nihil dat pauperibus. Et huic bene cōuenit hoc nomē Micheas, quod interpretatur quis, p. 2. c. 264. f.

ecclesiæ venter sunt prælati & alii diuites in Ecclesia, sed est nunc conturbatus, p. 4. c. 945. c.

ecclesiæ multæ derelictæ sunt a suis pastoribus, quantum ad fructum animarum, sed non quantum ad leuationem pecuniarum quas expendūt excessiue in p̄cipiū negociis, & aliis (quod peius est) in venationibus & aucupis, & aliis quod pessimum est in reb. bellicis, & c. p. 4. c. 693. c.

ecclesiæ regnum per regnum Iuda signatur, quod per quatuor mala deprauiatur. Et sunt cupiditas effrenata, sublimitas inflata, carnalitas affectata, & crudelitas aggrauata, p. 4. colu. 731. c.

ecclesiæ principibus, qui non digne regunt oues domini ut dicitur,

qui perdunt oues, lacerant, & dissipant, eiciunt, ab ecclesia iniuste separantes, non visitant infirmos, poenitentibus manum contrahentes, & c. p. 4. c. 739. b.

ecclesiæ dignitatem ambitiosus cupiens obtinere per contentionem iniquam quatuor præsidis illud attentat, p. 6. colu. 1551. c.

ecclesiæ cathedrales aliquando habuerunt viros multarum virtutum per quos Deus faciebat opera miraculorum, sed modo sunt opera spoliatorum, p. 4. c. 2239. b.

ecclesiæ vasa ut sunt calices & reliqua, In primitiua ecclesia fuerunt de materia parum preciosa, ut de stanno cupro & ferro & huiusmodi, & postea facta sunt de auro & argento & lapidibus preciosis, p. 4. c. 489. c.

ecclesiæ facta est concessio vrbis Romanæ, & per quid significatur, p. 2. c. 1645. b. c.

ecclesiæ quādo Constantinus dedit tēporalia vox fertur audita fuisse Hodie cecidit venenū in ecclesiā Dei p. 1. c. 1660. f.

ecclesiæ qui præsunt quibus clauēs regni cœlestis commissæ sūt debent introitus ordinem cognoscere, & aliis prædicare, p. 1. c. 1179. c.

ecclesiæ ministri qui magis querunt augeri ecclesiam in bonis temporalibus, quā in fide & moribus, per quos significatur, p. 6. c. 975. c.

ecclesiæ ministri in Ministri ecclesiæ.

ecclesiæ bona data clericis & religiosis ad seruiendum Deo, & in subsidium pauperum, multi carnaliter & pompatice de illis viuunt, p. 5. c. 146. d. Item p. 4. c. 731. c.

ecclesiæ prælati dederunt Principes magnas diuitias pro modum dispensationis ad dandum pauperibus, & non per modum thesaurizationis, p. 6. c. 447. c.

ecclesiæ mysteria non nisi summantibus sunt propalanda, p. 1. c. 1155. a. et c. 1453. a.

ad ecclesiæ regimē & dignitatem etiam ignobiles eliguntur, p. 1. c. 868. a. b.

in ecclesiæ congregatione maior pars est simplices & idiotæ, p. 4. c. 1456. d. e.

ecclesiæ præpositi & magistri quid agere debent, quando suos in prælio lassoscere vident, & hostibus terga vertere, & c. p. 4. c. 2339. a.

ecclesiæ mos ille vnde cepit paschali tempore non flectit genua in oratione, sed vultu in terram inclinato orare, & quare hoc, p. 5. c. 998. f.

ecclesiæ rugæ sunt omnes qui in ea dupliciter viuunt, qui fidem vocibus clamant, operibus denegant, p. 3. c. 185. b.

ecclesiæ matris fecunditas (quæ per septiformis spiritus gratiam adoptiuos Deo Patri filios generat) designatur per matrem septem filiorum Machabeorum, p. 4. c. 2429. b.

ecclesiæ septem per septem mulieres intelliguntur p. 4. c. 60. e.

ecclesia dicitur leena, & quare, p. 3. c. 266. c.

ecclesia quā adulta dicta est, & quādo paruula p. 3. c. 268. d. e.

ecclesiæ membra (quæ dicitur corpus Christi) quæ sint oculi, scilicet auditus, odoratus, manus, pedes, p. 6. c. 308. f.

ecclesiæ pedes sunt inferiorum operum ministri, p. 3. c. 268. d. e. & c. 285. a.

ecclesiæ calciamentum dicitur ferrum & æs, cuius prædicatio acumine & constantia munitur, p. 1. c. 1687. c.

ecclesia oculus est cæcus, & pes claudus, p. 3. c. 277. b.

ecclesiæ messio quando accipitur. Ibid. e.

ecclesiæ vestimentum sunt singulorum animæ, quæ ei credendo inherendoque fideliter eam circundant, p. 3. c. 287. a.

ecclesiæ vestimentum est quisque fidelis, p. 1. c. 1024. d. e.

ecclesiæ vniuersalis statum signant tabernaculum quod fecit Moyses in solitudine, & templum quod fecit Salomon in Ierusalem, quare & quō, p. 1. c. 748. a. & c. 1381. a. Item p. 3. c. 622. f. & 624. e.

ecclesiæ situs (quæ in credentibus erigitur, in negantibus deponitur) significatur per tabernaculi erectionem vel depositionem, p. 1. c. 1253. a. b.

ecclesiæ conuocationem & dispositionem significat quatuor plagæ mundi, per quas castra Filiorum Israel disponunt. Ibid. ecclesiæ

Index.

ecclesiæ figura fuit domus, quam Salomon ædificauit, & de mysteria. p. 2. col. 1003. a. b. col. 705. a. b. c
 Item p. 1. col. 1483. a. b. c
 ecclesiæ ædificatio quæ à verò Salomone Christo ædificata virtutibus, fidei doctrina, & sacramentis, & huius extensa dilucidatio, p. 2. col. 799. b
 ecclesiæ prælatio quanti ponderis, p. 4. col. 1331. d
 ecclesiæ decursus a prædicatione Christi vsque ad finem mundi in septem parabolis ponitur, p. 5. col. 234. f
 ecclesiæ duplex status scilicet nouus & antiquus, & horum differentia, p. 6. col. 940. d. e
 ecclesiæ patriarchales quatuor sunt, prima Ierosolymitana, secunda Antiochena, tertia Alexandrina, quarta Constantinopolitana, p. 6. col. 1499. c
 ecclesiæ & altaria persecutionis tempore ubi fuerunt. p. 6. c. 1252. e
 ecclesiæ magna tribulatio fuit propter quatuor homines, scilicet Anastasium imperatorem, Theodoricum regem, Arrianos, & duos pontifices Romanos in discordia electos, p. 6. c. 1551. c. e
 ecclesiæ inimici sunt demones, hæretici, & falsi Christiani, p. 4. col. 947. c
 ecclesiæ filios quare diabolus permittitur molestare: ad hoc duplex datur ratio, p. 4. col. 1754. f
 ecclesiæ decor in virtutibus & miraculis sanctorum, excellentiā manifestat redemptoris, p. 3. col. 2189. c
 ecclesiæ ornatus sanctorum plenitudo, p. 3. col. 2192. d
 ecclesiæ ornamentum est multitudo fidelium, p. 4. col. 420. d. e
 In ecclesiæ ministerium qui illos ordinant, per quos vitiorum sordes ab electorum mentibus expurgantur, & corruptæ mentis homines ab ecclesia etiam arcentur, portam sterquilini dicuntur ædificare, p. 2. col. 1351. c
 ecclesiæ maxima structura est in munimine interioris virtutis, cum scilicet omni custodia munimus cor nostrum. p. 2. col. 1353. c
 ecclesiæ constructionem significat constructio tabernaculi, ubi artifices sponte se obtulerunt: sic nostri ecclesiastici intuitu Dei, & non lucri causa opera faciant, p. 6. c. 1342. d
 ecclesiæ ad regimen & ad spirituales militiam se non habilem esse cognoscat, quicumque carnalibus desideriis se obligat, p. 1. c. 1603. a
 ecclesiæ promittitur cruda viridisque senectus, ut sicut fortiter in principio omnes impetus euicit, ita imminente fine Antichristi furorem euincat. p. 1. col. 1688. d
 ecclesiæ assistit Deus vsque ad consummationem seculi, quando & quomodo, p. 5. c. 472. f
 ecclesiæ persecutoribus quæ mala iuxta propheticum dictum contigerunt, p. 4. col. 2170. e
 ecclesiæ cupiditas (id est cupidi pastores & eorum ministri) arguitur: quæ modo facta est rapax leena: malitijs exquisitis rapiens subditorum bona, p. 4. col. 1219. c
 ecclesiæ primitiuæ tempore fuit munditia castitatis, eloquium veritatis, feruor charitatis, fortitudo stabilitatis, dulcor pietatis, sed modo sunt versa in scoriā: nam argenti munditia versa est scoriā carnalitatis, & græcis sonoritas in scoriā falsitatis, & c. p. 4. col. 1244. f
 ecclesiæ ministri qui nec verbo prædicationis, nec exemplo bonæ actionis faciunt liberos in Ecclesia Dei: sed magis filios inferni, per quos significantur, p. 4. c. 1866. f
 ecclesiæ gloria consistit in ornatu interiori charismatam & virtutum, & non in magno apparatu exteriori, in parentibus deauratis & vasis aureis & cæteris pretiosis. p. 3. c. 748. f
 ecclesiæ facies sunt qui in regimine positi apparent primi, ut eorum specie sit honor fidelis populi, p. 3. col. 188. e
 ecclesiæ vniuersæ per orbem, vnam catholicam perficiunt, in quibus quicumque conuersantur, singuli se filios catholicæ Ecclesiæ quasi ciues Ierusalem profitentur, p. 2. col. 1282. f
 ecclesiæ corpus ex tribus statibus constituitur scilicet actiuis, contemplatiuis, & prælatis: & per quos significantur, p. 3. col. 1050. f
 ecclesiæ tres status sunt, & eorundem inter se comparatio, p. 3. col. 1583. c

ecclesiæ oratio de euasione à persecutione crudeli Romani imperii tempore tyrannorum, p. 3. 865. c
 ecclesiæ vestimentum sunt singulorum anime, quæ ei credendo inherendoque fideliter eam circundant, p. 3. folio 287. c
 ecclesiæ bona significantur per bona Salomonis, & mala ecclesiæ per mala eiusdem, p. 2. col. 776. f
 ecclesiæ officiatio dum peragi debet, pauci veniunt, & tarde: sed ad recipiendum ibi pecuniam multi veniunt, & festinè currunt, p. 4. col. 956. e
 ecclesiæ oculus est clerus: & deprædatur castitatem mulierum: quasi ubicunque est habitatio clericorum, & inde surgit infamia clericorum, p. 4. fol. 995. c
 ecclesiæ pastores debent esse matres, filios ecclesiæ pie verbo, & exemplo, in fide & moribus & temporalibus subsidio nutriendos. Sed aliqui per contrariū coquunt eos anxietatis igne, rapiētes eorum bona, & inde viuentes nimis laute, p. 4. fol. 1812. f
 ecclesiæ vocantur insule, p. 4. c. 355. c. & c. 367. a
 ecclesiæ, & fidelium nutritios, & nutrices ipsos reges, & reginas fore, p. 4. c. 421. d
 ecclesiæ incolis panis vite ipse Christus à patre datus.
 ecclesiā catholica. p. 4. c. 450. e
 ecclesiā incorporata persona per arborem ficum significatur, p. 5. col. 882. f
 ecclesiæ iudex non semper princeps populi per Dei arbitrium datur, sed ut merita nostra deposcant, p. 2. fol. 171. c
 ecclesiæ status profectum sumit, ubi præsules gradum suum recte custodiunt: & magistros veritatis ordinant, & populos ne à docendo cessent, diligenter audiendo, & obtemperando compellunt, & c. p. 2. col. 1294. c
 ecclesiæ militantis constructio per sex preparatur, sicut sex sunt quæ David ad domus Dei ædificationem preparauit, & quæ sunt ista, p. 2. col. 1104. f
 ecclesiæ ordinem significant filij Aaron. Aaron verò sacerdotium p. 1. col. 911. b
 ecclesiæ principium est Christus secundum diuinitatem, & secundum humanitatem, quare & quomodo, p. 6. col. 621. e
 ecclesiæ statum in generali, seu aliquem statum ecclesiæ in speciali onerantes grauius statutis, sine necessitate euidenti abutuntur sua potestate, p. 5. col. 378. f
 ecclesiæ opes qui sibi thesaurizant, & in delirijs abutuntur, & quæ ad sustentationem pauperum dantur, sibi reseruant: rapina in domibus eorum est, & aliorum inopias suas vel suorum diuitias faciunt, p. 4. col. 55. b. c
 ecclesiæ rector dicitur lucerna & oculus, & quare, & c. p. 5. col. 138. f
 ecclesiā irrident iuniores tempore, qui & qualiter, p. 3. col. 280. e. f
 ecclesiā Iudæi & gentiles multipliciter tremendo persecuti sunt post resurrectionem & ascensionem Christi, & c. p. 3. col. 441. a
 Item p. 4. col. 487. c
 ecclesiā Romanam dicunt Hebræi esse destruendum per Messiam expectatum, & c. p. 4. col. 213. b. c. Et de hoc uide plura.
 Ad ecclesiā refertur quidquid de Iuda dicitur, in qua est confissio & pax Dei, p. 4. 1947. c
 ecclesiā Dei eo efficacius ædificant, quo amplius quinque et alia abstinēt, quia cum alii exempla perfectionis eorum agnoscunt, tanto magis committere illicita formidant, quanto eos nec licitis vti considerant, p. 2. col. 1287. b
 ecclesiā suam ædificant diabolus Antichristus, & hæreticus interitu deceptorum, p. 4. col. 2058. e
 ecclesiā primitiuam adhuc Iudaizantem hæc sabbatis celebrasse constat, p. 6. col. 1152. e
 ecclesiā construit Christus de suis fidelibus collectis toto tempore huius vite, & in futura vita apparente resurrectionis gloria ad integrum perficit: sicut Salomon qui septem annis templum construxit, & octauo anno consummauit, p. 2. col. 1265. b. c. & col. 1246. c
 ecclesiā introcubitibus, primo decor eius ostendendus est, ut appretatur, non miseria, ut timeatur, p. 1. col. 1155. c

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Ecclesiam perturbantes in duo genera diuiduntur. Quidā. n. eā persequuntur violenter opprimendo, alii verò perturbāt Ecclesiā p fallas scripturarū interpretationes. p. 4. c. 1936. f
ecclesiam intrantes nihil de seculo vobiscum deferatis, sed anathema sit vobis omnis conuersatio secularis, p. 2. co. 45. b
Ecclesiam multi amaricāt multipliciter per suam malam vitā qui de bonis Ecclesiæ laudē viuunt & magnifice, p. 2. colu. 279. c

Ecclesiam nemo intrat nisi per sacramentum remissionis peccatorum, quod de latere aperto emanauit, p. 1. col. 144. e. f
Ad ecclesiam sese contulerunt, & per omnes mundi partes gloriam Christi & ecclesiæ dilatauerunt, qui aliquando terrore principium credere distulerant, p. 1. c. 252. b. c

Ecclesiam præsentem per fidem intrans, necesse est vt terram carnis suæ per corporalem vitam diligenter in Dei timore exerceat, vt frugem virtutum producat in refectionem æternam, p. 1. col. 1269. a. b

Ecclesiam fore ædificandam per gentiles conuersos ad fidem Christi, iudæis pro maiori parte reprobatis, figuratur per profelytor ad templi ædificationem aptatos, p. 2. co. 1103. c

Ecclesiam significat nux, & quare, p. 1. col. 1219. c

Ecclesiam construens per officium prædicatorum, significatur per Artaxerxem, p. 2. col. 818. f

Ecclesiā peregrinātē in terris, domus tēpli exterior designat, sancta autē sanctorū ite rnx patriæ felicitatē, pa. 2. col. 1155. c

Ecclesiam obtexit caligo pœnæ & ignoartia, qa doctores theologi p vanis & curiosis, salutaria dimiserūt, p. 4. col. 1452. f

Ecclesiam vniuersalem nūquā permisit Deus à Saracenis supprimi in captiuitate, sed bene tribulari. p. 3. col. 1428. f

Ecclesiam persequentes dicuntur torcular calcare, quare & quomodo, p. 3. col. 243. c. & 490. f

Ecclesiā cū subita aduersitas turbauerit, qui se fideles esse mētiuntur, illud ilico ostendunt quod in perfida mente molitūtur, p. 3. c. 184. d

Ecclesiam de gentib. ad Christum venturā, figurabat regina, Austri, quæ ab extremis finibus excitata venit, & c. p. 2. col. 1168. e. f

ecclesiam plus amaricant multi secundum veritatem in pace, nunc, quæ dotata est multis & magnis temporalibus bonis, quibus abutuntur peccatis enormib. quam amarica ra fuerit in tyrannorum persecutione. p. 2. col. 289. c

ecclesiam construens per officium prædicatorum, significatur per Artaxerxem, p. 2. col. 1343. a

ecclesiā quæ de multis personis quasi granis est collecta, significat simila, p. 1. col. 999. c

ecclesiam vniuersalem significat domus quam ædificauit Salomon in Ierusalem, quia a primo electo vsque ad vltimum ædificatur, p. 2. col. 1137. c

ecclesiam non scindi aduersum se & diuidi posse. p. 2. col. 22. f

ecclesiam relinquens siue ab ecclesia recedens viuere non potest. p. 2. col. 22. f. & 23. a

ecclesiam persequētes. Ecclesiæ facti defensores, p. 4. co. 378. e

extra catholicam Ecclesiam non est habere nec accipere sancti spiritus incendium. p. 1. c. 956. e

ecclesiam & animam comparat Isaias coronæ ex multis floribus contextæ, p. 4. col. 497. a

ecclesiam significat octonarius, p. 3. col. 1947. c

ecclesiam primus intremus, cum aliquā ciuitatem fuerimus ingressi, imitatores Christi facti, p. 5. col. 346. f. & 548. f

ecclesias qui accipiunt, non vt Deo seruiant in timore, sed vt ex bonis Ecclesiæ carnaliter viuunt & pompose, & a diabo lo per peccata mortalia suffocantur, & in inferno cum diuite epulone sepeliuntur, p. 2. col. 1526. f

ecclesias construendas ab ipsis qui eas destruxerunt quis crederet, cum tempore persecutionis conciliabola Christianorum destruebantur, insulæ exiliis fidelium replebantur, & diuini libri cremabantur, p. 4. col. 2226. b

Item p. 1. co. 254. b. c

ecclesiastica in dignitate hominem vita vel scientia carentem qui ponit, per quem significatur, p. 2. c. 1254. f

ecclesiasticam suauitatem & charitatem deferentes per superbiam vel socordiam, & etiam verbis impugnant, & significatur per acetum & fenum, p. 3. col. 1647. c

ecclesiastici viri quondam de bonis ecclesiæ magnas eleemosynas pauperib. erogabant, & ipsi strictē viuebāt, sed valde distans est vita spiritualium modernorum à priorib. p. 4. colu. 694. f

ecclesiastici quidam frustra iactant se esse de speciosa ecclesia sed factis negant, in quibus viciorum greges habitant, p. 4. col. 2158. d. e

ecclesiastici multi in ecclesia sunt qui paruuli esse despiciunt, & in loco humilitatis positi, immanes apud se esse non desinunt, p. 1. col. 1414. d. & 1477. a

ecclesiastici per multi præesse appetunt, & a multis timeri: & cum honorib. extolluntur, voluptatib. perfruuntur, rectē uiuere negligunt, & famam rectæ vitæ habere cupiunt: adulationes quærunt, fauorib. intumescunt, & c. p. 1. Ibid.

ecclesiastici viri amissis ornamentis spiritualitatis, muliebri affectu ambulant extento collo, & nutib. oculorum loquunt, plaudentes manib. & pedibus, vt composito gradu incedāt seculi gloriam sectantes, p. 4. col. 936. d

ecclesiastici bonis datis nimis abutuntur ad pompam terrenā & amicorum suorum carnalium excessiuam ditationem, ut de aliis verecundioribus taceamus, p. 1. col. 885. c

ecclesiastici ordinant vt diaconus publice in ecclesiis recitet offerentium nomina tantum offert ille, quantū ille pollicitus est: placentque sibi ad plausum populi quos torquet cōsciētia, p. 4. col. 669. b. c

ecclesiastici putant quod faciēdo eleemosynas peccata redimant in quib. permanēt, cum sacrificium præterita non præsentia delere soleat, p. 4. col. 1733. a. b

ecclesiastici ad gloriam splendoremq; laudis & odorem bonæ opinionis ab his qui foris sunt non perueniunt nisi in actione & labore, versentur, p. 1. col. 337. a

ecclesiastici primitiue ecclesiæ optimi fuerunt & miracula fecerunt. Sed non multi faciunt mirabilia, quia per modos inexcogitatos & mirabiles surripiunt simplicium bona, p. 4. col. 1864. f

ecclesiastici qui melioris vitæ vias, verentur dicentes: Sufficit mihi de me rationem reddere: quid opus est alii ministrare, vt de eis cogar reddere rationem, & c. reprehēduntur, p. 5. c. 413. a

ecclesiastici pro dolor multi per ambitionē & uoluptatē istius mundi subuertūtur, sed illi qui Dei dono illuminati sunt perseuerant in castris ecclesiæ, p. 4. 1904. f

ecclesiastico præcipitur vt se in sanctitate seruet, & omne peccati immunditiam deuiter, peregrinum, id est, gentilem in suis sordib. remanere permittat, p. 1. c. 1540. e. f

ecclesiasticorum virorum munitionem aduersus hereticos dat. See propheta secundum sēsum tropologicum. & c. p. 4. col. 1152. f

ecclesiasticorum quis ad huiusmodi terrorem securus est, Qui non aliquem perdidit ē grege Christi, p. 4. col. 1318. d

ecclesiasticæ dignitatis ambitiosus qui mēdacia & brachium seculare intrusus est, significatur per Alchimū, p. 4. 2389. e

ecclesiastes inuenitur declinabile & indeclinabile, & c. p. 3. col. 703. a. b

ecclesiastes dicitur liber vnus Salomonis, & quare, & c. p. 3. co. 1749. b

ecclesiasticus liber apud Hebræos reperitur, sed inter apochryphos habetur. Ibid. b

eclipsis solis temporē passionis Christi non potuit esse naturalis, sed miraculosa, & concurserunt alia quatuor miracula. p. 5. col. 459. c

Item p. 6. col. 1174. e. f

eclipsis illa an fuit super vniuersum orbem, p. 5. c. 459. c

edendi libido quæ suggerit sumenda non sunt, sed quæ natura necessitas quærit, p. 1. c. 299. d. e

edictum a rege Pharaone de masculis submergendis tanquā nimis crudele fuerat reuocatum, p. 1. c. 538. e

edi-

Index.

edom est nomē proprium & appellativum, & quid utrinq; significat, p.4
 Item p.1.col.374.c
 edom & Seir lape accipitur pro gente quæ aduersatur populo Dei, etiam si ab Edom & Seir non descendat secundum carnem, p.1.col.1353.a.col.1469.b.
 edom utrum significet populum Romanorum vel eorum imperiū, vel Idumæa de Esau sit Edō denominata, p.4.c.1022
 Vide in Idumæa.
 edom propter scientiam superstitiosam meruit deuastari, p.4.col.1909.c
 educatio pullorum inter bruta inseparabilitatem coniugatorū cōprobat, cum natura humana debeat magis esse ordinata, quam natura brutorum, p.5.col.314.c Item p.6.col.246.f
 effectum stat esse specificē perfectiorem sua causa in causis æquiuiocis maximē partialib. p.1.col.1490.f
 effectus inferiores quod reuertantur iisdem numero post annū magnum (qui completur, ut Plato scripsit in triginta sex milib. annorum) erroneum ostenditur, p.3.col.105.c
 effectus Dei attingit à summo cælo vsque ad centrum terræ quantum ad omnia quæ in eis sunt particulariter. Et notatur errores circa hoc, p.3.col.2049.c
 effectus idem fuit dulcor Hebræis & furor Aegyptiis, scilicet diuisio maris rubri. Fuit enim congregatio aquarū Hebræis gratiosa, & Aegyptiis dura, &c. p.1.621.c
 effectus armorum apostolicæ militiæ. Primus est confutatio in fidelium. Secundus conuersio infidelium ad fidem. Tertius correctio peccantium iam conuersorum, p.6.col.428.f
 effectus apparitionis Christi post resurrectionem fuit duplex, p.5.col.1374.f
 effectus primi aduentus Christi fuit, vocatio aliquorum ad fidem. Effectus autem secundi, est quod veniet ad iudicium in forma humana, tamen gloriosa, p.4.col.2197.c
 In effectibus diuinis relucet iustitia & misericordia. In quibusdam vero magis relucet misericordia quàm iustitia. In quibusdam autem magis iustitia quàm misericordia, p.1.c.1668.f
 effluuina sunt delitiosi fracti in foeminas, p.4.col.52.d
 efficaciam orationis duo maximē faciunt, videlicet instantia & humilitas, p.5.col.935.c
 efficacia fidei in hoc consistit quod dat perfectam libertatē quæ est maxime desiderabilis a creatura rationali, p.5.col.614.a
 effraim in Effraim. Effrata in Effrata.
 effusio sanguinis Christi potest referri ad duplex principium, p.6.col.901.c. & 902.e.f
 egestas dum saturari quærit a iustitia declinat, sicut diuitiæ negligentiā pariunt salutis, p.6.col.660.c
 egestionem solent exire in his qui moriuntur violēter, sicut suspensi emittunt vrinam, vel aliquid tale, p.2.col.170.f
 ego sum qui sū, in Hebræo habetur. Ero qui ero, p.1.col.500.f
 Et pro nomine diuino accipitur, c.504.d
 ego sum dominus Deus tuus, &c. an & quomodo sit præceptum, vnum & primum ut Hebræi dicunt, vel an accipiendū ut præambulum ad præcepta, p.1.col.679.b.c
 ego si spreto angeli monitis (qui de bonis cōmonuit & locutus est in corde meo) & conscientiæ retinaculo in peccata prorupi duplicabitur mihi pēna pro contemptu monitoris, & facinorosa commissi, p.1.col.1373.a
 ægrotudines quæ causantur ex inordinatione humorum, vel defectu naturæ vel ex malo viuendi regimine non habuerunt locum in Christo, p.2.col.1343.c
 electio Hismael ab Abraham quare fuit, sunt opiniones, p.1.col.257.f
 elati omnes scientiam habere non appetunt, sed ostendere, p.3.col.305.b.c
 elatis plerumque suadere utilia melius possumus: si profectum eorum nobis potius quam illis profuturum dicamus: si eorum meliorationem nobis potius quam illis impendi postulamus, p.1.c.1227.d
 elatio superbientis ad bonum. flectitur, si inflexio aliis prodesse creditur. ibid

elatio contēnētis atque impoenitētis, obstinatio in minis quoque mandatis, culpam facit non miniam: & conuertit i crimen grauis rebellionis nūmū satis leuem simplicis transgressionis, p.2.col.410.c
 elationis extensio significatur per collum Leuiathan, &c. p.3.col.399.c
 elationem in corde qui sumit de hoc quod pauperibus oīa distribuit, qui prius etiam de diuitiis superbiuit, in eo lepra vocalilis locum mutauit, p.1.c.1025.c
 elati huius seculi, montes dicuntur. Et sunt pascuæ, quia nimirum conuersione errantium & humilitate superbiorum satiat tur dominus, p.3.col.370.c
 elatio est luxuria spiritalis, p.3.col.350.b
 elati quomodo in malis actionib. succidentur & punientur, p.3.col.220.f
 eleazarus secundum Iosephum fuit frater Iudæ Machabæi: qui interfecit bestiam loricatam, p.4.col.2383.f
 eleazar prælegit mori, quam cibo lege prohibito coinquari, p.4.c.2423.2424
 eleazar & multi alii magis elegerunt mori, quam seruituti subici. p.2.col.1179.c
 Item p.4.col.2423
 electus omnis seruus dicitur quamdiu sub iugo corruptionis huius est antequam veniat in libertatem gloriæ, &c. p.3.col.103.c
 electi frequenter aliena mala, quasi sua audiunt, & ab his eis crimen impingitur, quib. crimina impacta perpetrantur, p.3.col.182.f
 electi quantumcūq; hic fulgeant, nequeunt penetrare quæ erit illa gloria nouæ natiuitatis, resurrectionis, scilicet, &c. p.3.col.52.d
 electi cum supplicat Deo ut liberentur a peccatis, offeruntur ei in hac vita pro peccato. Offeruntur in futuro, cum gratias agunt qui liberati sunt, p.2.col.1312.f
 electi flentes cautē inspiciunt, non solum quæ mala cōmiserūt, sed etiam quæ ex accepto munere reddere debuerunt, &c. p.2.col.885.c
 electi si quando offendunt, ad cor velociter redeunt, & culpam lachrymis insequuntur. Ibid.
 electi pressuris tribulationis constringuntur, & quare. Reprobi quanto latius volupratib. suis dimittuntur: tanto longius à diuinæ visionis gloria proijciuntur, p.2.col.483.a
 electi frumētia Dei sunt cælestib. horreis recōdēda, p.3.c.343.b
 electi dicuntur pupilli, & eis necessaria ministrantes dicuntur a fini electorum, p.3.col.243.b.c
 electi omnes ante aduentum nuntiantes Christum, cursores fuerunt, p.3.col.124.b
 electi semper habet foris pugnas intus timores: nec solum apostoli sed & prophetæ periculis ex gentib. periculis ex fallis fratribus suspectam vitam agbant, p.2.col.1368.c.f
 electi omnes de potestate tenebrarum eruti ad libertatem pertinent filiorum Dei, sed tantum perfectorum est in ædificatione ecclesiæ etiam alijs prædicādo laborare, p.2.c.1280.f
 electi in corde cum bonum opus feruente charitatis igne paratur, holocaustum in altari crematur, p.1.col.679.b.c
 electi per iustificationem præceptorum glorificandi significantur per centenarium, & per quem modum, p.1.col.143.c
 electi ad gloriam, erunt pauci respectu dānandorū, p.4.c.231.c
 electi fulgebunt pro diuersitate stellarum secundum diuersos gradus, p.4.c.1768.f
 electi secundum veritatem soli dicuntur de domo Iacob numero & merito, p.4.col.2053.a.b
 electi indigent præparatione ad hoc quod possint cōsequi beatitudinem licet sint prædestinati, p.4.col.1293.c
 electi ministerio bonorum angelorū deducuntur ad cælum, p malos autem angelos reprobi ad infernum retrudētur. &c. p.4.col.416.f
 electorum summa completa in fine seculi perueniet ad gratiā cælestium premiorum, sicut edificato templo dedicatio sequitur, in quib. hostiæ offeruntur, p.2.col.1312.d.e

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

electorum suorum summam in libro vite certitudine magna dominus conscribit, &c. Et de hoc figura, p. 2. col. 1283. c
 Electorum populus in toto mundo virtutib. redolet. Odor filij odor est agri pleni. Aliter enim olet flos vng. aliter oliuē, aliter flos rosæ, & aliter flos lilij, aliter flos violæ. Et quid hæc significant, &c. p. 1. col. 316. e
 Electorum numerus designatur per numerationem populi, p. 1. col. 813. f
 Electorum vniuersitas diuiditur in septem status, scilicet prelatorum, coratorum, clericorum, religiosorum, principum, militum, vulgariū, & per quid significantur, p. 2. col. 117. b
 Electis & reprobis diuersa rependit Deus eisdem elementis p. meritorum qualitate. Aqua enim maris rubri Israelitas seruauit illæsos, eadem Aegyptios interfecit, &c. p. 4. col. 839. f
 Electio fidelium est duplex, vna æterna, quæ est idem quod p. destinatio diuina: alia est temporalis, scilicet vocatio ad fidē, & gratiam & apostolatū, & huiusmodi, p. 5. col. 1383. f
 Electio facienda est sub multorum testimonio & cognitione, vt examinatio digna celebretur, p. 1. col. 1215. c
 Electio successoris quomodo Dei iudicio permittenda est, & quis qualisque eligendus sit. p. 1. col. 1385. b
 Electio Iacob & reprobatio Esau fuit signum reprobationis & electionis ad gloriā, p. 6. col. 122. e
 Electionem alicuius ad dignitatem ecclesiasticā, vel secularē facientes, ratione cognationis vel patrię, vel alterius cuiuscunque, per quos significantur. p. 2. col. 213. c
 In electionib. & promotionib. Ecclesiasticis plus attenditur aliquando ad potentiam & astutiam eligendi, quā ad eius scientiam vel virtutē, p. 4. col. 1218. c
 Electrum est clarius relucens auro & argento. In Hebræo habetur. Quasi species hassemal, & dicit Ra. Sa. quod ipse nescit proprie quid significet hassemal. Vbi dicit Lyra: Nescio quare Ieronymus transtulit electrum, &c. p. 4. col. 1672. f
 Elegit Christus Iudam quem nouerat, non ad opus probationis vt ceteros: sed tentationis, vt daret tibi solationem nescienti quos eligas, vt tolleres sicut ille. Si enim falsa dicunt de te, cælum non auferunt, nec isti nocent. p. 3. col. 835. c
 Elementum quodlibet habet duplicem qualitatem actiuā & passiuā, per quas inter se conueniunt, vel disconueniunt. p. 2. col. 2190. b
 Elemento cuilibet quidam philosophi ita sua destribuerunt animalia, vt terrena dicerēt, non tamē quæ in terra repunt aut gradiuntur sed etiam aues, quæ in terra requiescunt, &c. p. 1. col. 25. b
 Elementa fuerunt deteriorata per diluuiū, p. 6. col. 1367. c
 Elementa & corpora cælestia an fuerunt simul producta sub formis suis substantialib. ad inuicem distinctis, narrantur opinioniones, p. 6. col. 1367. c Item p. 1. col. 4. f
 Elementa quidam sic distinguunt, vt oculos ad ignem, aures ad aerē pertinere dicant, olfactum & gustum tribuunt humidæ naturæ, tactus autem congruit terræ, p. 1. col. 14. f
 Elementa alij dicunt omnia posse conuerti in omnia, alij aliqd propriū esse singulis, quod in alterius qualitatē nequeat conuerti. p. 1. col. 25. b
 Elementa in fine mundi innouabuntur & in melius mutabuntur manente substantia eorum & qualitatib. & proprietatibus suis, p. 6. col. 1667. c
 Elementa mundi maxima facilis est quā minima legis præcepta transire, p. 5. col. 920. f
 Elementa literarum cum sint eadē, est tñ in similitudine literarū ipsorum scriptorū, dissimilitudo signorum, p. 1. col. 1178. f
 Elementa quatuor nominat scripturā secundum quosdam, cū dicis. Terra autem erat inanis, &c. p. 1. c. 6. c
 Elementa licet fuerint producta in suis formis substantialibus, non tamē habuerunt omnes proprietates accidentales debitas vsque ad diem tertiam, p. 1. col. 8. f
 Item p. 3. col. 2090. f
 Elementa quatuor non fuerunt ab inuicem plenē perfectē distincta in duob. primis dieb. formationis rerum, sed die tertia. p. 1. c. 10. c Item p. 3. col. 2090. f

elementorum congeries qua ratione dicitur abyssus, &c. p. 1. col. 8. f
 Elementis turbatis & vëtorum frigore, vel inñundantia pluuiarum, vel aceruis niuium, vel ardore siccitatis, vel etiam exitio hominū, vel aīalium desuper ingrauescente, & ipso iudice ēt p. aperta indicia vim suæ iræ minitāte, nihil de correctione morū qua placēt iudicē plagamq; requirunt peruersi sed fastu seculi, pertreāt qua arte, aduersa quæ exterius p. pter peccata defcūit, aut deuītēt aut superēt. p. 2. c. 1336. f
 Eleemosyna duplex est pauperib. impēdēda, scilicet, verbo & facto, p. 3. col. 1995. f
 Eleemosyna discretē debet fieri secundum facultatem faciētis. p. 6. c. 256. f
 Eleemosyn aīusta sit, ne sic profit vni vt alteri noceat, p. 1. col. 1126. c
 Eleemosyna non est faciēda saturis, sed his qui cruciantur in aīnitate, p. 4. col. 1213. c
 Eleemosyna est hostia Deo acceptissima, p. 6. col. 606. c
 Infructuosē debilitas animæ, nullo melius ordine curatur, quā eleemosynarum largitate, p. 5. col. 769. b
 Eleemosyna quomodo & qualiter est faciēda, p. 3. col. 1995. b
 Item p. 1. col. 1115. c
 Eleemosyna fieri potest de bonis iniquo effectu vel malo actu acquisitis, sed non de iniusto titulo acquisitis, &c. p. 5. col. 919. c
 Eleemosyna perditorum non est rēcipiēda, & vnde hoc trahitur, p. 6. col. 1070. c
 Eleemosyna potest dici semē, & quare, & quales eā rēcipiētes inueniuntur, p. 5. col. 857. c
 Eleemosyna resistit peccatis pœnam pro eis debitā auertēdo, p. 3. col. 1995. b
 Eleemosyna est remedium contra peccatum in præsenti, & postea & retribuet in resurrectione gñali, & conuertet in inferiores terrē. Nam eleemosyna valet existētib. in purgatorio q. a sanctis etiam doctorib. est idem cum interno, qui est terra, p. 3. col. 2655. c
 Eleemosyna est sicut ea quæ in sacculo reponuntur, & in tēpo re necessitatis resumuntur: sic in morte quando deficiūt bona præsēntis uitæ subuenit meritum eleemosynę, p. 3. col. 2122. f
 Eleemosyna sola comes est defunctorum, p. 5. col. 916. f
 Item p. 3. col. 2122. f
 Eleemosynę quantitatem nō atēdit Deus, sed promptitudinē voluntatis, &c. Ibid.
 Eleemosynam multi faciunt in bona consciētia, qui non habēt aliquid quod exterius dent, p. 5. col. 124. c
 Item p. 6. col. 813. f
 Eleemosynam facere duplex casus se offert, in quo necessitatis est & p. cepti, p. 6. col. 1398. f
 Eleemosynam petendo qui te quērit, de illo dicitur: Da omnipotenti: Sed de eo quem tu quērire debes dicitur, Desudet eleemosyna in manu tua, &c. p. 3. col. 1231. c
 Eleemosynam quomodo debent dare tam diuites, quā pauperes, p. 3. col. 681. a b
 Eleemosynam qui tribuit, non alij noceat, vt alij profit. P. ceptum enim quod eleemosynam fieri iussit, iustā esse voluit, p. 1. col. 1129. b
 Eleemosynam qui ordinatē vult dare, a semetipso incipit: vnde. Misere animæ tuę placē, Deo, &c. par. quinta, column. 660. d
 Eleemosynarum multę sunt differētię, p. 3. c. 1995. b
 Eleemosynis & oblationib. frustra putat se aliquis posse Deū placare, cum ipse non instruxerit in se templum spiritus sancto, p. 4. col. 2181. c
 Eleemosynas largas facere multi spiritualium hodie suadēt, nō curantes vndecunq; sit oblatio, consulētes suę auaritię. &c. p. co. 689. c
 Eleemosynas & sacrificia de rapinis & nudatione miserorum offerentes, audiāt quid dominus eis dicat, &c. p. 4. col. 635. & 1213. c. & 2185. a

eleemo-

Index.

Eleemosynas facientibus Deus se adesse promittet, par. 4. col. 474. e
Elephas est animal multum disciplinabile. p. 4. c. 2282. f
 Item p. 6. col.
Elephas inter omnia animalia maximè est domesticabilis. p. 3. col. 383. c
Elephas inter animalia terrestria, est valde monstruosus, pa. 3. col. 313. c
Elephas est animal calidum, & in regionibus calidis nascitur: & ideo contra calorem corporis & temporis, libèter requiefeit iuxta fluuios, &c. p. 3. col. 388. f
Elephas ppter magnitudinem corporis & caliditatem cõpletionis consuevit multum bibere, p. 388. f
Elephas non viuit de præda aliorum animalium sicut leo, & iõ alię bestiæ non formidant habitare cum eo. p. 3. col. 388. f
Elephas temperanter miscetur foemina sua, & coniuge secunda non vitur, non p. 2. col. 775. f
Elephas in coitu supponit vmbilium dorso foemellæ, & ideo habet ibi fortitudinem neruorum, ne lædatur ex concussione corporum tam magnorum, p. 3. col. 384. f
Elephas ductorem suum occidit, quia impręgnandum propriam matrem induxit. p. 316. c
 Item p. 6. col. 231. c
Elephas quomodo captiuatur, p. 3. col. 387. c
elevatio siue ventilatio manum Moyfi super manus Aaron & filiorum eius, sursum & deorsum versus quatuor partes mundi, & in modum crucis præfigurabat Christum venturum & offerendum in cruce pro mundi salute, p. 1. col. 807. c
elevatio siue exaltatio Christi in cruce fuit figurata per serpẽtem exaltatum à Moyse in eremo in ligno, p. 4. col. 143. f
 Item p. 1. col. 1317. c. Item p. 3. c. 1073. c
eliachim quomodo intelligitur, quod fuerit summus sacerdos cum Iesu filio Iosedech. p. 2. col. 1561. c
elimelech quib. de causis peregrinatus fuit, variæ causæ assignantur, p. 2. col. 287. c. & 1035. c
elimelech orauit dominũ vt sol staret, & diuersæ a diuersis dantur causæ, p. 2. col. 287. c. & 1035. c
eliphaz an habuerit diuinam reuelationem, p. 3. co. 70. f
eliphaz septem tribulationes enumerat, a quib. asserit Iob fore securum, si fuerit emendatus: pro insinuans quod in vita p̄senti poterit maiorem prosperitatem recuperare, & absque timore aduersitatis viuere, p. 3. col. 84. f
 Item p. 4. col. 1046. f
Elisabeth in Helisabet.
eloquentes multò difficilius credunt Deo, quam homines potentes & nobiles ac diuites. Occæcatur mēs eorum diuitiis, &c. simplicitatem scripturæ sanctę ex verborum iudicant vilitate, p. 5. c. 491. b
eloquentia secularis quem non inebriat. p. 5. co. 491. b
eloquẽtia tanto inferior est sapiẽtiæ fructu, quanto auro æs vilis, p. 1. col. 1180. d
eloquentia gentilis voce suavis est, non re, p. 1. col. 922. e
eloquentia philosophiæ sprete disertus comedat paleas, id est vilitatem & superficiem historiæ cum bobus, id est prædicationib. Ecclesiæ, p. 4. col. 524. d
eloquentia forensis hominum, significari potest per muscam caninam, qui velut canes alterutrum selacerat. p. 3. col. 699. b. c
In eloquentia vel sapientia humana qui confidunt, quæ filiis tenebrarum videtur lucida, corrunt & consumuntur, pa. 1. col. 1313. a. b
eloquium sacrum est arcus quod ex utroque Testamento velut ex cornu & chorda constat. p. 2. co. 923. a. b
eloquii diuini figura est manna cælitus datum, quod liquefcit ad solem & induratur ad ignem: & horum moralitas, p. 3. col. 1485. a. b
eloquii sacri intellectus intra textum & mysterium tanta libratione pensandus est vt neque nimix discussionis p̄odus de primat nec torpor incuria vacuum relinquat. p. 1. c. 342. d. e
eloquia sacra lectis comparantur. p. 3. c. 1711. a

eloquia sacra qui norunt maligni spiritus in tantum se lerib obtruunt, vt dicere bona quæ dicerant prorsus erubescant, &c. p. 2. co. 995. a. b
eloquia Dei cęlestia sunt, nihil in eis adulterina opinione miscendum, p. 3. col. 1381. a
eloquia sacri eloquii, & messis & diuitiæ sunt, p. 3. col. 81. a
eloquia diminute discreteque exponere, & vnicuique q̄ dignè congruat coaptare: est innocentem argẽtum diuidere, p. 3. col. 261. a
eloquia sacra in exordio narrationum qualitates exprimunt, terminosque causarum, aliquando a positione loci vel corporis, aliquando a qualitate aeris, aliquando a qualitate tẽporis, significant, quid de ventura actione subiiciat. p. 1. c. 662. g
eloquia veteris legis (quæ plebem carnalem tanquam carne a lebat, per verba diuinitus missa quasi per volatilia) significatur per escas volucrum, p. 1. co. 536. f
eloquiorum diuinorum spiritualis sensus, melli in cœra comparatur, &c. quare, p. 3. col. 1850. f
emanatio filii Dei dicitur prima spiritus sancti secunda. Licet in diuinis nõ sit prius & posterius, nec in eorum emanationib. duratione vel natura, tñ secundũ aliquos est ibi prioritas & posterioritas originis: quia vna p̄sona est ab alia, & nõ ecõuerso. Et secundum oēs est ibi prioritas & posterioritas secundũ nostrum modum intelligendi: nam emanatio verbi præintelligitur emanatione amoris. p. 3. col. 1979. c
emanatio æterna largè accepta dicitur creatio, in quantum filius accepit esse a patre, sicut & per creationem accipitur esse: Non autem quantum ad hoc creatio est de nihilo, & q̄ per eam accipitur esse in diuersitate essentię, & est aliquantulum similis modus loquẽdi de creatione imperatoris vel regis, p. 3. col. 1978. f
emas est metropolis ciuitas insignis Palęstinæ, quæ post expunctionem Iudææ statum mutauit & nomẽ. p. 5. col. 1000. d
eminẽtia legis ex trib. ostẽditur, primo ex eius effectu, secundo ex eius imperfectione, tertio ex eius conditione, p. 1. col. 1481. c
eminẽtia legislatoris, quæ potissimè apparuit in datione legis, quam quidem eminẽtiam quatuor ostendunt, &c. p. 1. col. 1482. f
eminẽtię termino, vti in diurnis, & prioris & posterioris, an liceat & securum sit, p. 6. col. 301. c
emũdans peccatum oportet, q̄ sit cęlestẽ vel spirituale, & istud quo est talẽ habet efficaciam p̄petuam, & per consequẽs nõ est reiterabile, & talis fuit oblatio Christi in cruce, & talis non reiterabilis: quia rōne diuinitatis sufficit ad delẽdũ omnia peccata commissã & committẽda. Sed quid de sacramento altaris quotidiano? Dicitur quod non est ibi sacrificii iteratio, sed vnus sacrificii in cruce oblato quotidiana cõmemoratio. p. 6. c. 904. c
enac propter magnitudinem corporis firmatissimus, p. 1. col. 1858. d
enach fit gigas, de cuius magnitudine & filiorum eius dicitur, &c. p. 1. co. 1471. c
eucenia, festa dedicationis tẽpli, &c. p. 5. col. 1190. b. & a diuersis alio tempore obseruata fuerunt. Ibid.
 Item p. 4. ad longum, col. 2363. a. b
encenia quare p̄ omnes annos celebrare statutum fuit, &c. pa. 4. col. 2364. d. e
energumini & alii egroti, vt vngatur oleo à pontificẽ consecratio ab apostolis hic mos traditus est, p. 5. col. 542. e
engaddi est locus vbi crescit balsamum propẽ mare mortuum &c. p. 3. col. 1827. c
Enigma dicitur sermo figuratus, ænigmatistę qui figuraliter loquuntur, p. 1. col. 1323. b
Ænigmatistę dicuntur filii ecclesię, quia legis ænigmata spiritaliter intelligunt, p. 1. col. 1324. d
ennon, est proprium nomen & appellatiuum, p. 4. col. 645. b
enoch hos nomen duo habuerunt: vnus in generatione iniustorum & fuit primogenitus Cain. Secundus septimus in generatione iustorum: & quid hoc significat. p. 1. col. 132. d

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

enoch secundū doctores Hebræorum ex diuina prouidentia mortuus est ante terminū vitæ suę naturalis, &c. Doctores autem catholici dicunt, quod assumptus fuit à Deo, & in paradiso positus. p. 1. c. 133. e
 enoch vixit. 365. annis, sed cur ita parū vixerit, & cur translatus fuerit paradislump. 1. ibid.
 enoch & Elias dicuntur futuri testes Christi ad prædicandum contra perfidiam Antichristi, &c. p. 6. col. 1566. c
 enos filius Seth primò inuocauit Deum. p. 1. col. 126. d
 epar sine felle non habetur, nec diuitiæ terrenæ sine amaritudine possidentur, p. 4. col. 210. d. e
 epar fucum ciborum calori suo contrahit ad se, & in sanguinē vertit, & singulis membris partes diuidit. ibid.
 ephesus metropolis erat Asiæ minoris, p. 6. c. 1451. a. & 1459. c
 ephi Græce corruptum, sed Hebraice epha, mensura est aridarum frugum, p. 4. col. 1450. Item p. 1. col. 1267. b
 ephi, est mensura continens decem gomor. p. 2. col. 424. f
 ephi mensura trinit. & ipsum Christū significat, p. 1. c. 945. a
 ephot quid sit. p. 2. col. 42.
 Item clarius p. 1. col. 973. b
 ephot superhumeralē, opera iustorum & labores significat, humeris enim onera gestamus, p. 1. col. 742. d
 ephot diuina scriptura vernaculo sermone nominat in prophetis, quod tradunt esse indumentum prophetantium, par. 1. col. 1331. a
 ephraim accrescens vel frugifer interpretatur: & descendit de Rachel per Ioseph filium suum, & per eum intelligitur regnum decem tribuum, quod frequenter in sacra scriptura vocatur Ephraim. p. 4. col. 741. c
 ephraim quot annis natus fuit post Isaac, & ante exitum filiorum Israel de Aegypto calculatur, p. 2. c. 823. c
 ephraim filios quemodo occiderunt viri Geth indignæ, multipliciter ab Hebræis exponitur. p. 2. col. 1047. c
 ephraim dicuntur decē trib. & quare, p. 4. col. 255. a. b. & erat principalior inter decē trib. p. 2. c. 641. c. & 789. b. & 1781. c
 ephraim trib. inter alias videbatur magis aspirare ad regnum, & quare, p. 3. col. 1015. c
 ephraim filii quomodo & quando intrauerunt terram promissionis secundum aliquos Hebræos, p. 3. col. 1019. b
 ephrem & Ephraim idem nomen. ibid.
 ephrata vna in sorte Ephraim, alia est quæ uocatur alio nomine Bethleem, p. 3. col. 1468. f Item p. 2. col. 1021. c
 Item p. 1. col. 370. d. Item p. 6. col. 60. f
 epicuræi philosophi, & vnde dicti, & quid docuerunt. p. 6. col. 553. c
 epicurus dixit: Post mortem nihil est, & mors ipsa nihil est. p. 4. col. 218. e
 episcopus vnus habeat vnam Ecclesiam, & sacerdos vnam parochiam, sicut Deus fecit virum & vxorem, vt sint duo in carne vna. p. 4. col. 2192. f
 episcopus est sponsus Ecclesiæ sibi traditæ: propter quod portat anulum in desponsationis signum: nec potest eam dimittere sine licentia papæ. p. 1. col. 1589. b. c
 episcopus sponsus Ecclesiæ quando consecratur, nuptiæ celebrantur. p. 5. col. 1055. b. c
 episcopus religiosus pro necessitate subditorum interrompere debet otium contemplationis, saltē ad tēpus, p. 1. c. 196. f
 episcopus bonus per Zachariam sacerdotē designatur, & quare, p. 5. c. 698. f
 episcopus malus significatur per Valentium imperatorem Arrianum, &c. p. 6. col. 1547. c
 episcopus vnde dicitur. p. 6. col. 572. f. & 760. f
 episcopi in maiori gradu Ecclesię sunt, & ab illo nomen accipiūt, p. 5. col. 513. c
 episcopi nomen, presbyteri, & huiusmodi, nihil eis proderit, qd verbum domini mala conuersatione disperdunt, sed magis dignitatib. suis grauabuntur. p. 4. col. 676. c. f
 episcopi & presbyteri nostri temporis habēt, quod inter senes & principes veteris populi fuit, scilicet. Rapina pauperis in domo vestra, &c. p. 4. col. 55. b. c

episcopi non sunt eligendi per indictiones & per falsa promissiones, sed per deuotas orationes. p. 5. c. 782. f
 Item p. 6. c. 1464. e
 ego (ait Theophilus episcopus) si dederitis mihi aliquem auribus truncatum, sed morib. probatū, non dubito eum episcopum facere, p. 5. col. 312. f
 episcopi officium concernunt sex actus specialiter, p. 6. col. 681. b
 episcopi deuoti tentationem de quadam muliere suggestionē diabolica factam, archidiabolus pluris facit quam factas dissensiones, homicidia, & alia multa enormia, par. 4. columna 1311. c
 episcopi archidiaconi, & curati mali, qui deficiunt in cura regiminis populi, quærant eius pecuniam, & nō salutem. p. 4. col. 2240. f
 episcopi aliqui præcepta sua & statuta, licet frequenter sint de indifferentibus, seruari strictius faciunt quā p. 5. col. 1286. c
 episcopi mitras suas cornutas nimis sumptuose ornant auro & lapidib. preciosis ad ostentationem de bonis quę deberēt expendi ad pauperem sustentationem, &c. par. 4. columna 707. c
 episcopi designantur per iuga quæ sunt capita montium, &c. p. 4. col. 572. e
 episcopi plures non præsumunt vni ciuitati. p. 6. col. 98. a. c. columna 572. c
 episcopi sunt successores apostolorum, & mortuo episcopo illi ad quos pertinet debent sine moræ dispendio de alio prouidere, p. 6. col. 979. c
 episcopi debent præ ceteris implere decalogum, & duo præcepta charitatis, p. 5. col. 187. c
 episcopi habere debent virtutes quatuor in se specialiter super alios sacerdotes, & quę istę sunt, & per quid significantur, p. 1. col. 781. a. b. c
 episcopi qui sub summo pontifice sunt ecclesię ministri, figurati fuerunt per vigintiquatuor sacerdotes veteris testamenti & per vigintiquatuor seniores in Apocalypsi. p. 2. c. 1111. c
 episcopi & reges quibus competit vnctio, debent imitari Dauid in mansuetudine & iustitia. p. 3. col. 889. c
 episcopi & eorum adiutores debent subditorum peccata reputare sua per compassionem, p. 3. col. 864. f
 episcopi & doctores multi tempore Honorici regis Vandalorum linguis amputatis dono spiritus sancti adhuc postea locuti sunt, & prædicauerunt publice. p. 6. c. 1547. c
 episcopi ecclesiarum quib. scripsit beatus Ioannes quę sunt. p. 6. col. 243. & col. 1470. f
 episcopi mali per Saraiā designantur, qui interpretatur uinctus. p. 2. col. 1002. d
 episcopi dicuntur stellę & quare, p. 6. col. 1467. a
 episcopi per angelum significantur, p. 6. col. 133. f
 episcopi benedictio quam facit vnde figuraliter sumpta est, & quomodo fiat: & de hoc mystica expositio, &c. p. 1. col. 1155. c
 episcopi & presbyteri olim eiusdem nominis erant, &c. p. 6. col. 1144. f
 episcopi & presbyteri non solum debent edificare plebem fidelium sed etiam populus ministerium verbi ad his qd dicere nouerūt, debet exigere, & de hoc figura, p. 2. col. 1239. c
 episcopi nomine presbiterorum nomen, & sub presbyteri nomine episcoporum nomen intelligitur, p. 6. col. 762. f & col. 128. d
 episcopi & doctores ordinati sunt per singulas urbes, qui libros sanctos scripserunt, quib. abundante fame verbi, & deficientib. doctorib. indigentiam nostram reficeremus, pa. 1. col. 405. a. b
 episcopi per quatuor partes diocesis suę prædicare debent fidem trinitatis, & hoc per duodenariū insinuat, p. 5. c. 514. f
 episcopi aut presbyteri aut diaconi officio in hac vita, maxime hoc tempore, nihil difficilius, laboriosius, periculosius, & contra nihil beatius, p. 5. col. 247. c

episco.

Index.

- Episcopi & presbyteri** aliquid de Phariseorū assumunt super cilio, cum damnare innocentes vel soluere, se noxios arbitrabantur, p. 5. c. 281. c
- episcopi** spiritualiter sunt successores apostolorū, licet omnes Christiani sint serui Christi, p. 5. c. 1268. c
- Item p. 3. c. 748. f
- episcoporum electio** debet fieri instinctu spiritus sancti, & per timentes Deum nō per potentias seculares, vel per minas aut promissiones, p. 6. c. 1125. c
- episcoporum conditiones**, quas. f. & quales atq; qualia debēt habere, & quid per talia denotatur, p. 6. c. 759. b
- episcoporum status** designatur per arcturum, p. 3. c. 173. c
- episcoporum maxime & sacerdotū diuitiē** debent esse victus & vestitus, p. 6. c. 702. f
- episcoporum status** altior est statu religiosorum, p. 1. column. 196. f
- episcopis** non est data potestas præsentī morte damnare, quā habebant presbyteri in lege, p. 1. c. 1884. d
- episcopis** qui successores apostolorū, dicitur, Vos estis sal terre p. 5. c. 100. f
- episcopos & ministros ecclesiæ** negligentes corripit sermo diuinus, q. indigne accedūt ad altare Dei, p. 4. c. 2170. b. 2171. d
- episcopatus & presbyteratus**, formidanda summopere officia ne accedamus indigni, & vtrū & ocio seruiamus, ne honorem nos accepisse non onus putemus, p. 4. c. 1324. d. e
- Episcopatus Romanus** cessauit septem annis & sex mensib., propter immanitatem persecutionis, p. 6. c. 1520. f
- episcopatus** dicitur apostolatus vnde episcopi successores sūt apostolorum, p. 6. c. 983. c
- episcopatum** desiderans, opus desiderat, non dignitatem: laborem non delicias, non crescere fastigio, sed humilitate, p. 6. c. 702. f
- episcopalis dignitatis** gradus ab apostolorum numero initium sumpsit, p. 1. c. 794. f
- ep** Vide etiam in Duodenarius nume.
- istola Ieremiæ** secunda non fuit in Babylonē missa, donec post mortē Ieremiæ Baruch illam portauit, & c. p. 4. c. 1054. f. p. 2. c. 1647. c
- epistolæ Pauli** quare scriptæ sunt post euangelia, & c. p. 6. col. 9. a
- epistolæ catholicæ & canonicæ**, quæ & quare sic dicantur, p. 1. in Epistola D. Hieronymi.
- epistolarum Pauli libri** subiectum, p. 6. c. 9. d
- epistolas** aliquando falsi apostoli & hæretici mitebāt sub nomine verorum apostolorum Christi ad deceptionem, p. 6. c. 669. c
- epulatio festiuitatum** non iuuat, quem pietas non commendat, p. 5. c. 888. c
- epulæ delitiosæ & crassitudo carniū** prouocant corpus ad libidinem, p. 6. c. 165. b
- epulæ supbi cordis** (q. est insatiabile) est inuidia, p. 3. c. 1206. d
- epulonis purpurati** testimonium obiciemus eis qui in conuiuuiis non solum gula & ebrietate, sed aurib. luxuriantur, vt per omnes sensus animæ forritudo mollescat, p. 4. c. 231. a
- equus** inter alia animalia est mirabilis in multis, & maxime in quatuor, s. in fortitudine, in libidine, in agilitate, in audacia p. 3. c. 374. f
- equus** quas ob causas homini datus est a domino Deo, p. 3. c. 376. f
- equus animæ** est corpus, & quare, p. 3. c. 324. d
- equus** est prædicator, & quare. Ibid. f
- equi** ad perditionem hominum magis ordinantur, quia per eos bella geruntur, p. 2. c. 84. f
- equi** cum in bono accipiūtur sicut asini, cameli & muli, cōuersos ad dominum populos gentilium, vel curas rerum tēporaliū, domino. s. animę subiugatos ostendunt, p. 2. c. 1356. d
- equi demonum** sunt mali homines eorum instinctum sequentes sicut equi Dei sunt boni homines, p. 2. c. 83. c
- equi albi, rufi, varii**, quos vidit Zacharias, secundū aliquos notat populos. s. Persarū, Græcorum & Romanorū, qui secundum successionē regnorum afflixerūt Iudæos. Per ascensores intelligitur angeli eis prælati, p. 4. c. 2189. c
- equis** nunquam referuntur filii Israel vti esse. Lex quoq; nihil de equis, sed asinis mandat, p. 2. c. 82. e. Vide et. c. 590. f
- equos** quare præcepit dominus subneruare, & non asinos, p. 2. c. 24. c
- eraclius Imperator** coepit regnare post Phocam anno Idomi sexcentesimo decimotertio, & imperauit annis triginta. p. 6. c. 1579. c
- erectio tabernaculi** secundū aliquos, facta fuit secundo anno egressionis de Aegypto, mense primo, prima die mensis, p. 1. c. 1204. e
- erectio tabernaculi** pro facienda oblatione secundum. Ra. Sa. duplex. Vna quotidiana quæ erigebatur mane, & deponebatur vespere. Alia stabili, quæ permanebat vsq; ad motionem castrorum, p. 5. c. 1205. c
- eremita** cōparantur pellicano, nocticoraci, & passeri, & c. p. 3. c. 1211. a
- eremitas Aegyptiacos** vastauit episcopus quidā Lucius dictus & Arrianus, & tria milia simul vel amplius cum equitibus inuasit. Et illi econtra gladiis obiectabant ceruices & nihil dicebant nisi, Amice, ad quid venisti, p. 4. c. 1360. & c. 2151. c. col. 2340. f
- ergastulum & ergasterium** idem id est operatorium. s. vbi rei ad opera facienda relegantur, p. 1. c. 535. b
- ero** qui ero. Sic habetur in Hebræo pro illo, Ego sum qui sum, & quō sit hoc accipiendum, p. 1. c. 500. 505. a. b. c. & 509. a. b
- erogare** diuitias proprias in seculo pauperib. nō est maioris perfectionis quam in religione mendicare, p. 6. c. 1204. f
- errare** possunt homines quamdiu sunt in præsentī vita, sed in beatis Deum clare videntib. hoc est impossibile, pa. 4. column. 241. c
- erat** homo duplici ex causa, vno modo per ignorantiam, alio modo per passionem, p. 3. c. 157. a
- errant** de facili fugiētes præ timore propter mentis turbationem, p. 4. col. 181. c
- errare** quomodo quis potuit à uia Dei, statim ut de uētre matris exiuit, aut quō potuit falsa loqui nuper editus puer? pa. 1. c. 1175. a. b
- errasse & peccasse**, qui in pace negligēter vixerant, multis hodie profuit, dū post casum penitendo erecti, vigilantis Deo seruiunt, p. 2. c. 1294. e
- errantium infirmitati** nonnunquam cum mititate consulēdū est, & maxime in illis, vbi fructus aliquis de errantium conuersione speratur, p. 4. c. 2561. a
- error triplex** remouetur circa appetitum sapientiæ procedēs ex vna radice, p. 3. c. 1875. a. b
- error triplex** impugnat. primus procedit ex defectu naturali, secundus ex defectu penali. tertius ex defectu morali. p. 4. c. 464. f
- error** de diuina prouidentia, q. si non extendat æqualiter ad superiora & inferiora, & ad actus humanos, improbat, & quando incipit ille error, p. 3. col. 721. col. 722. f. & column. 71. a
- Item p. 5. c. 143. b
- Item p. 6. c. 558. f
- error philosophorum** dicentium, Deum producere res de necessitate, improbat, p. 5. c. 1020. f
- error dicentium** animas sanctas ad corporib. exutas a visione diuina retardari vsq; ad iudicium, p. 6. c. 292. f
- Item p. 5. c. 1318. f
- error Saduceorum** vnde ortum habuit, & quis fuerit, p. 6. col. 1220. f
- error Origenis**, q. merita præcedentia in alia vita istam præcedente, sunt causa prædestinationis & reprobationis diuinæ, p. 5. c. 122. f
- Error Origenis**, qui posuit q. omnia sic subiiciuntur Christo, q. demones & hoīes damnati subiiciētur Christo secundū conformitatē voluntatis, quia posuit quod per aliquod tēpus certū post iudicium quo demones & damnati recipiuntur ad

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

tur ad penitentiam, & ulterius ad gloriam, p. 6. c. 820. f
 Error Nati fuit contrarius errori Originis, iste enim nimis
 retrinxit penitentiam, hic autem nimis laxavit, p. 6. colum.
 858. f
 error Lactantij excluditur, qui dicit resurrectionem futuram
 non esse omnium simul, sed successiue secundum dignitates,
 p. 6. c. 347. c
 error quorundam monachorum simplicium, Deum esse corporeum
 existimatum, propter quod vocati sunt anthropomorphitæ.
 p. 6. c. 1220. f
 error Arrii quod ex carne & verbo non est facta una natura,
 sed pluri verbum carnem assumpsit, non tamen animam,
 p. 5. c. 1029. e
 error Arrii, quod filius Dei est pura creatura, & per consequens
 minor patre improbat, p. 5. c. 1106. & c. 1258. c
 Item p. 3. c. 1978. e
 error Arrii asserentis patrem & filium & spiritum sanctum di
 stinctos esse, sicut in personis, ita etiam in essentiis, fuit repro
 batus in concilio Niceno, p. 6. c. 1537. c
 error Euticetis dicentis, quod ex carne & verbo facta est una na
 tura, sicut & una persona improbat, p. 5. c. 2030. f
 Et licet multi hæresiarchæ fuerint, tamē de isto specialiter bea
 tus Ioannes facit mentionem, p. 6. c. 1541. c
 error Macedonii condemnatus fuit in synodo secunda. sicut
 Constantinopoli, ubi fuerunt. 150. episcopi. Differebat autem
 ab Arrio, dicens, filium esse eiusdem naturæ cum patre, sed
 conueniebat cum eo, dicens spiritum sanctum esse creaturam
 & seruum filii. p. 6. c. 1537. c
 error Manichæorum, qui ponunt duo principia, vnum simpli
 citer bonum, aliud simpliciter malum, p. 5. c. 1020. f
 error Manichæi dicentis vetus Testamentum a diaboli esse in
 uentum, p. 5. c. 1060. d
 Item p. 1. c. 1682. b
 error Manichæi, quod Christus est soli iste visibilis, p. 5. c. 1155. c
 error Manichæorum, quod plenitudo spiritus sancti non fuit in a
 postolis, tollitur & reprobatur, p. 5. c. 1385. c
 error Apollinaris, quod verbum assumpsit animam sensitiuam, &
 non intellectuam, improbat, p. 5. c. 1030. f
 Item p. 6. c. 863. c
 error Valentini, quod Christus Dei filius corpus cæleste attulit, &
 per virginem transit, nihil de ea assumendo improbat, p.
 5. c. 1072. f
 error Valentini, quod Christus habuit corpus cæleste, & etiam er
 ror Manichæi, sicut quod habuit corpus phantasticum improba
 batur, p. 5. c. 123. a
 Error Hebionitarum, qui dicebant Christum esse purum ho
 minem, & per consequens ante Mariam non fuisse, improbat.
 p. 5. c. 1010. d. e
 error Sabellii qui ponit in Deo unitatem personarum sicut & es
 sentiarum, sicut e contrario Arrius ponit diuersitatem essentia
 rum sicut & personarum, p. 5. c. 1193. c
 Error Pelagii fuit, quod homo ex puris naturalibus absque gratia spi
 ritus sancti potest vitam æternam mereri. Et quod puri nascun
 tur absque peccato originali, & consequenter quod non pur
 garetur in baptismo a culpa originali. p. 6. c. 1541. c
 error Græcorum, quod Christus coenauit cum discipulis suis
 tertia die ante passionem, reprobatur, p. 5. c. 433. e
 error Græcorum dicentium, quod Christus consecrauit in pane fer
 mentato, & quod fecit cum discipulis suis pascha. 13. luna. s. tertia
 die ante passionem, reprobatur, p. 5. c. 1268. e
 error Græcorum dicentium, quod sacramentum eucharistiæ est
 tantæ necessitatis, quod etiam pueris debet dari sicut & ba
 ptismus, reprobatur, p. 5. c. 1131. c
 error in populo regni Iudæ erat circa diuinam prouidentiam, re
 nendo quod Deus non haberet prouidentiam de istis infer
 rioribus. nec per consequens inferre propter ea quæ sunt hic
 aliquam poenam, p. 4. c. 71. e
 Item p. 3. c. 2049. c
 error Iudæorum fuit dicentium, Deum tradere obliuioni peccā
 ta ex dilatione punitionis. Alius etiam error quorundam Iu

dæorum erat impunitatem sibi arrogantium, eo quod legem a
 Deo receperant præ cæteris gentibus. p. 6. c. 31. c
 error Iudæorum dicentium, quod promissiones Dei de bono fu
 turo sunt absolute, nec retractantur. Sed comminationes
 Dei sunt sub conditione nisi non egerint penitentiam illi qui
 bus fiunt. & ideo accedente penitentia retractantur, & exē
 plum de hoc, p. 4. c. 774. d
 error Iudæorum dicentium, quod Adam in centum tribus annis quibus
 continuit se ab uxore sua Eva propter interfectionem
 Abel, demones succubi iungebantur ei. & concipiebant ab
 eo, & pariebant demones, & isti fuerunt filii Adam, qui ut
 dicunt, incitauerunt Salomonem ad peccandum, & per hoc
 diuisum fuit regnum tempore filij sui. p. 2. c. 554. e. f
 error Iudæorum dicentium, quod in omni afflictione vel punitio
 ne quam sustinuerunt usque nunc, & sustinebunt usque ad ad
 uentum Messie, semper expiatur aliqua pars poenæ debite
 pro vituli adoratione, p. 4. c. 811. a
 error Iudæorum qui dicunt verum Messiam iam natum, sed cum
 angelis esse, vel per mundum euagari quousque habeat licen
 tiam veniendi a Deo, p. 4. c. 539. c
 error Iudæorum super ædificatione, & deiectione, & renouatio
 ne ciuitatis Ierusalem & templi, p. 4. c. 796. e. 814. f
 error Iudæorum expectantium Christum futurum & domina
 turum toti mundo temporaliter. & educiturum eos de capti
 uitate, & positurum eos in maxima gloria & honore super
 omnes gentes, p. 5. c. 748. f
 error Iudæorum & Saracenorum de creatione ceti grandis, &
 carnes foemellæ reseruatas dicunt iustis in resurrectione, p.
 1. c. 25. c
 Item p. 3. c. 1235. c
 Secundo quia videbant quod impii prosperant, & c. p. 4. column.
 987. c
 error dicentium, quod qui seruit Deo vanas est, p. 4. c. 2195. &
 c. 2201. c
 error dicentium, quod credentes etiam si in peccato mortali mo
 riantur, non damnantur, p. 5. c. 1063. c
 error credentium, fidem & baptismum sufficere sine bonis o
 peribus. improbat, p. 6. c. 239. f
 error triplex eliminatur cum dicitur, Hæc omnia operatur. vnus
 atque idem spiritus dei. sicut prout vult. Primo gentilium, qui diis plu
 ribus, gratias attribuebant, secundo negantium prouidentiam
 Dei circa singularia, tertio attribuentium fato vel constella
 tionibus. & c. donorum diuersitatem, p. 6. c. 305. c
 error duplex tollitur circa hoc cum dicitur, A nobis quasi ex
 nobis. Vnus illorum qui dixerunt liberum arbitrium nihil age
 re in meritorio opere, sed totum esse a Deo. Alius error est
 Pelagii dicentis, quod inchoatio boni operis est a nobis, con
 summatio autem a Deo. p. 6. c. 375. c
 error dicentium quod Deus sit auctor peccati, & bonum meriti es
 se ab homine, & hominem sine gratia posse mereri vitam
 æternam, quod Pelagiani asserunt, improbat, p. 6. colum.
 1268. f
 error dicentium doctrinam Pauli non esse bonam, improba
 tur, p. 6. c. 1370. f
 error pauperum de Lugduno, qui dixerunt, quod quilibet iu
 stus maior est quocunque peccatore, quod sacerdos peccator
 non potest benedicere iusto etiam puro laico, sed conuerso
 quilibet iustus & purus laicus est sacerdos verus & nullus
 alius, sed improbat, p. 6. c. 873. c
 error dicentium, quod actus matrimonialis semper est in pec
 cato, & quod fornicatio simplex non est peccatum morta
 le, excluditur, p. 7. c. 831. c
 error circa futurum iudicium duplex fuit. Vnus eorum a tem
 pore apostolorum. s. quod illud iudicium erat valde propin
 quum. Alius est totaliter contrarius. s. illorum qui negant iu
 dicium futurum, p. 6. c. 1300. d. e. f
 error quolibet Iudith & Tobie in prologis suis inter agiogra
 pha intulantur, cum inter apocrypha dicendum esse, vn
 de inoleuerit, p. 1. c.
 Item p. 2. c. 1549. b

Eru.

Index.

erubescentiā quare non habuerunt protoparentes ex sua nuditate ante peccatum, p. 1. c. 82. f. Et c. 108. c.

erroris maximum principium est velle metiri diuina, & illa q̄ totaliter transcendunt intellectum humanum per rationē humanam, p. 6. c. 222. f.

erroris aut perfidiæ aliquod indicium qui rursus ostēdūt post agnitionem fidei quam in Christo suscipiunt, tales in cicatrice sanati vulneris lepram portant, p. 1. c. 1019. a.

In errorem quælibet studiosa speculatio fit, nisi dominus in ea habitet, p. 3. c. 497. c.

errorem suum (quod diuinitati Christi contradicunt) qui firmare conantur auctoritate sacrę scripturę, calamo Christū caput percutiunt, p. 5. c. 454. f.

errores Appollinaris & Arrii improbat, quia non ponunt omnia subiici Christo in futuro secundum naturam humanam, p. 6. c. 820. Et c. 858. f.

errores carnalium hominum in vsum nostrum nō conuertamus, sed prolatos terrene fragilitati deputemus, & quasi in dignos viris spiritualib. abiiciamus, p. 1. c. 1534. c.

errores hæreticorum inter Christianos non sunt imponendi veris Christianis, sic inter Iudæos, etsi fuerunt aliqui haberes erroneas opiniones non tamen approbantur a Iudæis communiter, p. 1. c. 51. a.

erubescentiā pati pro poena de peccatis, pars est diuini iudicii, p. 5. c. 72. f.

erubescētia & confusio secuta est ad conuersionem Iudæorū ad fidem de peccatis præteritis, & maxime in procuratione & consensu mortis Christi per veram pœnitentiam, p. 4. c. 1703. c.

erubescere malum sapientiæ est, bonum vero saruitatis, p. 4. c. 1099. a.

erubescit tanto magis coram hominib. humana sapientia, veritate superante, quanto plus se contra Deum erigit, p. 4. c. 879. b. Interl.

eruditio omnium nihil prodest, nisi Dei scientia coronentur, p. 1. c. 974. f.

eruditio communis est rationabilis scientia, & est duplex, vna quæ celsiora docet altera moralis, & significantur per obstrictes Hebræorum, p. 1. c. 481. a.

eruditores multorum cum magis auditores ad cęlestia diligēda instituunt, nimis pro terrenis curam gerunt, immo acquiescit pro spe æternorum relinquunt, p. 2. c. 1214. a.

esaias natus fuit post dationem legis, s. per sexcentos annos & amplius, & etiam multi prophetę posterius, vt Ieremias, Ezechiel, David, Aggæus, Zacharias, & plures alii, p. 4. col. 399. c.

esaias quo tempore prophetare cepit, & quare de tempore illo non facit mentionem, p. 4. c. 7. a.

Vide plura in Isaias.

esaias qua visione vidit Deum sedentem super solium, & quid notatur, p. 4. c. 78. c.

esaias quo tempore dixit, ecce virgo concipiet, p. 4. c. 93. c.

esaias dicitur fuisse auunculus ipsius Manasse ex parte matris & propter hoc nobilem fuisse genere intelligendum est. p. 2. c. 980. f.

esaias vir nobilissimus solo cilicio induebatur, vt Hebræi tradūt cuius filiam rex Manasses accepit in coniugium, & non erubuit nudis pedib. incedere, p. 4. c. 403. b. c.

Item p. 2. c. 980. f.

esaias tribus dieb. stetit, & incessit nudus, & non trib. annis, & quid per hoc notatur, p. 4. c. 205. c.

esaias quō vidit Christum nasciturum de populo Moab per Ruth Moabitidem, quam acceperat Booz in vxorem, p. 4. c. 175. c.

esaias iussit apponi emplastrum de ficis ad sanandum eum q̄ de natura sua erat aggrauatum illius infirmitatis, & ideo iussit propheta apponi, vt sanatio mirabilior apparet, p. 4. c. 342. f.

esaias præuidit Iudæos pro maiori parte non credituros in Christum. p. 4. c. 443. c.

esaias dicens capitulo. 48. Non a principio in abscondito locutus sum, ex tēpore, antequā fierent ibi iterum, & nunc dominus Deus misit me & spiritus ei⁹, & c. Ista verba Ra. Sa. mē daciter exponit, sed multipliciter cōferat, p. 6. c. 1999. a. b. c.

esaias, quia nobilis erat genere, nō fuit ausus rex Manasses eū ita de facili interficere sicut alios, sed quęsiuit occasionē de lege dicens, Tu dixisti, Vidi dominum, & c. & tamē scriptū est, Non videbit me homo, & c. iudicauit eum ad mortem, & c. quō & quare fuit secatus ferrea serra vt dicunt Hebræi aut lignea, ut dicunt Latini, & c. p. 2. c. 978. e. & 980. f.

Item p. 4. c. 7.

esaię verbū quo dicit, Et accessi ad prophetissam, & concepit filiū, & c. de quo puero intelligēdū, expositio ad hoc dat, sed improbat, p. 4. c. 101. a. b. c. 102. d. e. f. 103. a. 1043. d.

esaiam tradunt Hebræi, quia dixerat, Audite verbū domini, principes Sodomorum, occisum. vel quia dixerat, Vidi dominum, & c. p. 4. c. 19. b.

esaiam interpretantes septuaginta, multa occultauerūt, & tā aperta fidei sacramenta noluerūt prodere ethnicis, & quare, p. 4. c. 5.

esaiā inquit Ieronymus, nemo me putet breuiter posse exponere, cū vniuersa domini sacramenta contineat, p. 4. c. 5.

esaiā, nesciens literas. i. gentilis legere non pōt, neque sciens literas. i. Iudæus qui scientiam literarum iactat, & c. p. 4. c. 5.

esaiam commentati sunt aliqui Græcorum ante Ieronymum & paucis, & qui sunt tales, p. 4. c. 5.

esau, edom & Seir idem dictus est, & omnium horum ratio, p. 4. c. 1270. f.

Item p. 2. c. 1015. c.

Item p. 1. c. 373. c.

de esau filiis primo duces exierunt, postea reges sibi fecerūt. Tertio iterum regnum reductum est ad ducatum, sicut filii Israel, primo habuerunt iudices, postea reges, & tertio duces postea captiuitatem Babylonys, p. 1. c. 373. c.

esau an ius primogeniturę vendendo pro tam vili precio peccauit, p. 1. c. 248. c. & quare ab Apostolo prophanus dicitur Ibid. 302. 303.

esau an dixerit mendacium ius primogeniturę sibi attribuendo, p. 1. c. 319. f.

esau a quo gens Idumæorum est, fuit persecutor Iacob fratris sui, sic Idumæi ab ipso descendentes fuerunt persecutores filiorum Israel a Iacob descendentiū. p. 3. c. 2225. c.

Item p. 1. c. 319. f.

Item p. 4. c. 1910. f.

esca herbarum & fructuum non fuit data hominib. bestiis & auibus communiter, sed singula singulis secundum conditionem naturę suę, p. 1. c. 33. c. 34. f.

esca quō non coinquinat animam, vt Christus dicit cū tamē aliqui cibi in lege reputarentur immundi, vt caro porcina, & c. p. 5. c. 264. f.

escarum mole obruere ventrem, nocet, sed abundare gratiarū donis prodest, p. 6. c. 956. d. e.

eschines orator Atheniensis, Rhodum in exilium missus fuit, & quare, & Demosthenem oratorem bestiam appellauit, & c. p. 1. Vide etiam in Demosthenes.

esdras scriba in lege Dei fuit, & promptiores literarū figuras quam ante Hebræi habuerunt, reperit, p. 2. c. 517. c.

Item p. 1. c. 1212. d.

esdras velox in lege Moyfi scriba appellatur, q̄ legem Moyfi quæ consumpta erat refecit, p. 2. c. 1316. d. e.

esdras sacerdos tēpore Neemie prophetę reparauit libros veteris Testamenti per Chaldæos combustos, p. 4. c. 2394. f.

esdras reparans bibliothecam a Chaldæis incensam, nō reparauit omnes libros, sicut patet de libris Salomonis, quos fecit de naturis animalium & herbarum, & c. p. 2. c. 517. c. & c. 1053. c. co. 1134. e. c. 1316. d. e.

esdras nonnulla vt referunt quæ oportuna putabat adiecit, dicit quib. est & illud. Et nō surrexit propheta, & c. p. 2. c. 1316. d. Item p. 1. c. 1212. d.

esdrę liber vnicus est, tertius enim & quart⁹ libri ab ipso Ieronymo

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

nymo inter apochrypha computantur, p. 2. c. 1316. d. e
 esdras vt de illo dicit Rab. Sa. magistri dixerunt ipse est Malachias, qui in duodecim prophetis vltimus ponitur, p. 2. col. 1311. d. Et c. 1336. d. e
 esdræ & suorū cōsacerdotū deuotio notatur, p. 2. c. 1336. d. e
 esdras scripsit librum Paralipomenon per adiutorium & directionem. Aggæi & Zachariæ prophetarum sibi contemporaneorum vt Hebræi dicunt, p. 2. c. 1573. b
 esdras primo venit Ierusalem cum Zorobabel, sed postea rediit ad regem, vt plures Iudæos secum aduceret, & a rege ampliores gratias impetrauit, p. 2. c. 1397. b. c
 esdras vt communiter tenetur a nostris doctorib. psalmos a diuersis factos in libro psalmorum collegit, p. 3. c. 415. a. b Et c. 433. c Item p. 6. c. 982. f
 esdras tradunt quidam esse Malachiam prophetā, alii dicunt fuisse Iosedech patrem Iesu sacerdotis magni, p. 2. c. 1030. c. Et c. 1338. e. f
 Hebræi aptant multa scripta Zachariæ prophetæ de esdra nicta. Ibid.
 esitius Ierolymorum episcopus, Leuiticum satis plene exposuit, p. 1. c. 909. c
 esse ab aliquo non competit essentia diuinæ, sed tantum procedentis personæ est, p. 3. c. 1977. c
 Non esse vel male esse dicitur perire, p. 3. c. 45. a
 esse signat immutabilitatem, p. 1. c. 499. b. c
 esse alicubi dicitur, aliquid tripliciter. Primo per potentiam: secundo per præsentiam, tertio per essentiam, p. 5. c. 1027. c
 esse & viuere licet secundū se sit delectabile, si tamen sit subiectum multis miseriis & tristitiis, efficitur tristabile & odiosum, in tantum quod aliqui propter hoc se interminūt, quāuis errone, p. 3. c. 45. Et c. 139. c
 Melius est nō esse quam male esse, an & quomodo sit verificabile vel intelligendum, p. 4. c. 826. f
 esseni qui dicantur, p. 2. c. 1126. f
 essentia diuina quod habeat, in se plures personas, & quod sūt tres probatur ex scripturis Hebraicis, & soluūtur obiectiones in contrarium, p. 6. c. 1731.
 Vide etiam in Trinitatis sanctæ mysterium.
 est verbum est substantium, & habet suppleri in plurib. locis factę scripturæ, vt ibi, Liber generationis Iesu Christi, est supple. p. 5. c. 29. f
 est verbum in omnib. suis modis & temporib. supponitur in Hebræo, p. 5. c. 1291. c
 esuries vel siti iustitię respectu proximi excellētius se habet p beatitudinem, quam per virtutē politicam, quando. s. cum quodam feruētī desiderio insolito talia exequitur, sicut esuriens & sitiens feruenter comedit & bibit, p. 5. c. 97. c
 esus & potus secundū exigentiā temporis lautioris modo vel sobrie magis abstinentius est accipiendus, p. 3. c. 1784. f
 esuis carniū & piscium concessus est post diluuiū, p. 6. col. 1366. f. Item p. 1. c. 35. c. Et c. 140. c. d. Et c. 165. b. c
 esus carniū ne crederetur omnino esse Iudæis prohibitus extra Ierusalē, vt aliqui credebant, ideo declarātū fuit eis quomodo esus carniū erat eis alibi licitus. s. de animalib. quę non tenebantur offerre, sed non de animalib. immundis in lege prohibitis. p. 1. c. 1531. c
 esus sanguinis generaliter erat prohibitus de omnib. animalibus, p. 1. c. 930. e. f
 esus sanguinis piscium & locustarum non est Iudæis interdictus vt dicit Ra. Sa. p. 1. c. 966. f
 esus adipis & sanguinis quare Iudæis fuit prohibitus, p. 1. col. 930. e. f. & c. 1531. c. & c. 966. f
 Ab esu sanctificatorum excluduntur in lege octo persone, & horum ratio, p. 1. c. 1097. b. c
 esus de quib. oblationib. fuit prohibitus & illicitus, p. 1. column. 953. b. c
 esus carniū hostiarum pacificarum quib. fuit licitus, p. 1. col. 966. f
 esus simiæ & vrsi quare fuit prohibitus, &c. p. 1. column. 1006. f

esum multorum animalium & aliarum, per Iudæos in lege illi cita relaxata sunt & multa licita restricta, male interpretātes scripturam, p. 5. c. 261. c Item p. 1. c. 929. b. c
 Item p. 5. c. 555. c
 esus sanguinis generaliter fuit prohibitus in lege, nec p. esum sanguinis hoīes non abhorrent effusionem sanguinis humani ad quam Iudæi erant proni, & vt ad pietatem exercerentur et circa alia bruta animalia. p. 1. c. 1531. c
 esum volucrum dedit dominus Iudæis nauseantib. & non ferarum, Non quadrupedum, non terrestrium animalium, & quare. p. 1. c. 1239. a
 Et sermō coniunctionis est, &c. Et quare & quomodo in principiis librorum ponitur, p. 4. c. 143. a
 et egreditur virga, &c. quare præponitur & cōiunctio, &c. p. 4. c. 150. f
 ethan fuit Leuita & cantor de villa Ezrai, & ab eo intitulatur psalmus 88. qui incipit, Milericordia domi. p. 2. c. 700. f. Itē p. 3. c. 1117. b
 ethian est nomen proprium cuiusdam deserti, p. 1. c. 1423. a
 et est nomen appellantium, & significat fortitudinem. p. 3. c. 984. f
 ether dicitur illa pars elementorum, quæ contiguatur spheræ lunæ p. 3. c. 1635. c
 Aethiopes dicti sunt coruini generis propter similitudinē nigredinis, & quia in aliqua, p. 3. c. 923. c
 Aethiopia citius & vniuersalius fuit conuersa ad Christum quam Aegyptus, p. 3. c. 921. c. & c. 962. e. f
 ethnici nomen dieb. mortuos suos flebant, parte 1. columna 372. d. e
 ethnici ex multitudine verborum compositorum in oratione credebant aliquid Deo manifestari q̄ prius esset sibi ignotum, p. 5. c. 126. f
 eua, quomodo diuersimode fuit subiecta Adę ante peccatum & post, p. 1. c. 102. e. f
 eua nō proprie dicitur virago, sed magis proprie diceretur vir si sermo latinus patiretur, vt hoc deducitur ex deriuatione apud Hebræos. p. 1. c. 83. c
 eua quomodo matre viuorum appellatur, cum mortē & mortales fetus parere meruerit, p. 1. c. 104. c
 eua vtrum significet vitam pœnalitati subiectam, vel simpliciter sonet vitam, non connotando quod sit pœnalitati subiecta vel non p. 1. c. 104. f. & c. 106. c
 eua ad quid sit facta Adę in adiutorium. p. 1. c. 81. c
 eua an & quomodo & quib. ante esum deccauit, p. 1. column. 100. d
 eua in tentationem serpentis prima prorupit in quādā eleuationem, & sibi displicuit restrictio præcepti, vbi notatur q̄ nolle esse sub præcepto diuino fuit initium transgressionis comedendo, p. 3. c. 8. e
 eua vt dicunt Hebræi in quolibet partu peperit geminos, s. masculum & feminam, & sic dicitur communiter quod Cain accepit sororem suam, p. 1. col. 120. f
 euę formatio de costa vtrum fuit secundum cursum nature, an supra naturam, p. 1. col. 79. b. c
 euangelista quilibet tradidit quadruplicem notitiam de Christo figuratam. p. 5. col. 7. a
 euangelistæ quatuor per quatuor facies animalis designati sunt, quod figurauit Christi euangelium quadrifariē describendum. p. 5. col. 663. b
 euangelistæ tres sunt figurati per tria animalia in terra gradientia. s. hominem, vitulum, & leonem, Iohannes autem fuit figuratus per aquilam in altum volātem. Et super hoc mysterium, p. 5. c. 1009. 1010.
 euangelistę dicuntur fabri, & quare, parte quarta, columna 2192. c
 euangelistę sunt qui gaudia cœlestis patrię annunciant. p. 4. c. 1397. c
 euangelistę quatuor qualiter Christi incarnationem, passionē & resurrectionem, insinuant, et figurantur per quatuor circulos arcę, p. 1. c. 733. b. c

Euangelistæ

Index.

Euangelistę & prædicatores Christi sunt vt angeli ascēdētes ad intelligendā diuinitatē, vt inueniant in principio verbū apud Deum, &c. & descendentes vt inueniant ipsum factū ex muliere. p. 1. c. 324. b. c
 euangelistę dicuntur celi, & quare, p. 1. c. 324. b. c
 euangelistę repetendo dicta alicuius vel aliquorum, aliquando repetūt eadem verba, aliquando sentētiā per alia verba, p. 5. c. 532. f
 euangelistę & apostoli, etsi aliquando aliorum scriptorum nomina ad sententias allegauerūt, vel duorum prophetarum sententias coniunctas, sub salterius tamen horum nomine allegauerunt; congruenter id fecerunt, p. 5. c. 449. b
 euangelistę quatuor, quædam quæ audierunt scripserunt, p. 5. c. 669
 euangelistę qui euangelium pacis & glorię Christi prædicāt, significantur per quatuor filios Matathię, p. 4. c. 2229. c
 euangelistę non eodem ordine facta Christi scribunt, neque hoc refert ad veritatē, p. 5. c. 745. c
 euangelistę vno spūitu scripserunt, sed diuersum sibi scribendi & initium & finem statuerunt, p. 5. c. 481. a. b
 euangelistarum siue euangeliorum distinctio, connexio, & ordo, p. 5. c. 7. c
 Item p. 1. c. 733. b. c
 euangelistarum scriptura quatuor mundi partib. adaptatur. p. 6. c. 1676. e. f
 euangelistis adaptatur visio Ezechielis, p. 5. c. 7.
 euangelistas calumniātur quidam quod in aliquib. verbis nō omnino conueniant, cum res & sententia eadem sit. p. 1. c. 282. b. c
 euangelica doctrina quæ & qualia prædicat, p. 5. c. 91. a
 euangelica doctrina comparatur rotę, p. 5. c. 7.
 euangelica vita dicitur candelabrum, quare, p. 1. c. 24. f
 euangelica doctrina quatuor in se habet præcepta, mandata, testimonia, exempla, p. 5. c. 44. e
 euāgelicę doctrinę excellētia ostēdit ex quatuor, p. 6. c. 327. c
 euangelicę doctrinę causę quę sint, p. 5. c. 7
 euangelicę legis perfectio supra legem Mosaicam ostenditur in multis, p. 6. c. 1346. d. e
 euangelicum opus insinuat Neemias esse in regimine plebis, opus rectoris notabiliter circa ecclesiā exercere, & a subditis cōmodum terrenum non quærere. p. 2. c. 1366. d. e
 euangelici & apostoli libri mystice in veteri Test. p. 1. c. 785. f
 euangelium quō dicitur lege leuius, cum ibi opera, hic & conscientia damnatur. p. 5. c. 214. d
 euangelium dicitur dextera, per quod beatitudo æternā promittitur, quæ dextera dicitur, non temporalis sicut in lege, quæ dicitur leua. p. 1. c. 1678. f
 euangelium Christi per verorum sacerdotum ministerium in memoria recōditur ecclesię quę est arca domini, p. 1. c. 1650. f
 euangelium prædicatum fuisse per vniuersum orbem tempore apostolorum ostenditur, p. 6. c. 132. c
 Vide etiam in Savinianus.
 euangelium per arcam fœderis significatur, & quare, p. 2. col. 25. c
 euangelium iugum dicitur, & quare, p. 1. c. 89. c
 euangelium crucis per morum intelligitur, p. 5. c. 927. a. b
 euangelium Lucę primo, ad dictum Isaię xl. applicatur cōcordantur, p. 4. c. 355. a. b
 euangelium Ioānis fuit excellentius in trib. quæ scripsit præ ceteris, sublimius, subtilius, & etiā perfectius. p. 5. c. 1024. b. c
 euangelii prædicatores debēt omnib. magnis & paruis sine acceptione prædicare & ministrare sacramenta, p. 5. c. 470. f
 euāgelij prædicatores incipere debent sermonem a sacra scriptura, non a poeticis verbis, aut philosophicis, p. 5. c. 481. c
 euangelii lucem significat phiala & apostolicā doctrinam, p. 1. c. 1207. b. c
 euangelii prædicatio significatur per tubę formatio. em, p. 2. c. 181. a
 euangelii liber presbytero & diacono portatur apertus, aliis vero clausus, & quare, p. 1. c. 1155. b. c

euangelii portationem per orbem non impediuerunt tribulationes mundi præteritę, similiter sperandum est quod superuenturę non impediunt, saltem omnino, p. 2. c. 27. c
 euangelii præcones quib. nō est colluctatio aduersus carnem & sanguinem, &c. pugnant prædicationis voce & miraculorum fulgore. p. 2. c. 1600. f
 euangelii doctrina longe lateque resonantis per æs significatur, & exuta vetustate literę inuiolata pollet spiritus nouitate, p. 1. c. 1681. c
 euangelii doctrina & lex Mosaica differēter datę sunt, & quare. Et de hoc figura, p. 1. c. 725. b. c
 euangelii & legis veteris ordo triplex. scilicet temporis, dignitatis, & virtutis, p. 6. c. 743. b. c
 euangelii doctrina sanctę trinitatis fidem plene continet, & decalogi perfectam summam in duob. præceptis demonstrat, p. 2. c. 1641. a
 euangelii virtus consistit principaliter in duob. scilicet in autoris cōditione, & sacrificii oblatione, p. 3. c. 793. b. c
 euangelii virtus inuenitur in lege, & fundamento legis innitur euangelium, nec vet. Testamentum nomino legem si eā spiritualiter intelligam, p. 1. c. 281. a. b
 euangelio non crederem, nisi crederem ecclesię catholicę illud approbanti, quō intelligendum & qualiter verificatur, p. 6. c. 139. c
 euangelia quatuor rotis comparantur & quare, p. 2. c. 748. d
 euangelia quatuor, per quatuor montes significantur quib. ecclesia circundatur, p. 1. c. 1458. f
 euangelia licet plura & a plurib. fuerint descripta, quatuor tantum tamen sunt approbata. Et hoc per figuram sacramenti quoniam iste quaternarius multipliciter fuit in lege figuratus, p. 5. c. 415. a. b
 euangelizare non debemus vt manducemus, sed manducamus vt euangelizemus. p. 5. c. 142. d. e
 Item p. 6. c. 270. d. e. 714. d. e
 Super monte excelsum ascende tu qui euangelizas Sion. Hęc verba proprie ad beatam virginem & ad sanctam Elisabeth referuntur, secundum Hebraicam grāmaticam, p. 4. c. 355. a
 eucharistia triplici fine offertur. scilicet Deo pro sacerdote, & pro quibus offertur. p. 1. c. 966. f
 Eucharistia quæ quotidie offertur in ecclesia, non est sacrificii reiteratio, sed vnius sacrificii in cruce oblato quotidiana commemoratio. p. 6. c. 905. c
 eucharistia an quotidie sit summenda, an eligēdi sunt dies, p. 6. c. 297. f
 eucharistia licet in se sit bonum & sanctū sacrificium, si tamē pro obstinatis in malo offeratur, eis non valet, & offerenti indigne multum nocet. p. 4. c. 663. b
 eucharistia. Vide etiam in Corpus Christi, & in Sacramentū euidētia patrati sceleris nō indiget clamore accusatoris, p. 1. c. 115. b. Interl.
 eucharistia respectu vitę præsētis est nutritiū spiritualis, quæ fuit figurata in vet. Test. per manna quo Deus nutriuit filios Israel in deserto, cuius cibus sapidus, & valde nutritiuus erat bonis, sed malis erat nociuus. Sic a simili de hoc cibo spirituali. p. 3. col. 1294. f. & col. 1961. a
 Item p. 1. col. 639. c. & col. 1232. f. & col. 1316. f
 eucharistia peccatori occulto non negatur, exemplo Christi, p. 1. col. 173. f
 eucharistia figurata est per quinque modos panū, sicut vnus panis viuus & perfectus. p. 1. col. 960. f
 Ab eucharistię pceptione excludendi, designant p. excludendos a commestione sanctificatorum legis, p. 1. c. 1097. c. co. 1098. f
 eucharistię i ministerio, vt debitē fiat, nō sufficit gradus ordinis, nisi cum hoc sit puritas mētis & corporis, p. 2. c. 1077. c
 eucharistię sacramentum in ecclesia militante, & fruitio gloriofa in ecclesia triumphante per cōuiuium significatur. p. 2. col. 1637. c
 eucharistię perceptionem maxime impedit peccatum carnale. Et de hoc figura, p. 6. col. 517. c

eucharistię

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Eucharistiæ sacramentum in oblatione Melchisedech fuit figurata, p. 1. c. 204. d
 eucharistiæ sacramentum indignitas, fit tripliciter, p. 6. c. 296. f
 eucharistiæ mysterio, soli sacerdotes & ministri ad hoc ordinari accedere debent, p. 2. c. 1076. f
 eucharistiæ percipiendæ vel eo ritu quo gerit explicandæ, vel eorum quæ geruntur in baptismo verborum, gestorum, interrogationum, & responsionum, quis facile explicet ratione hæc tamen (licet velata) humeris portamus, p. 1. c. 1188. d
 eucharistiæ hostia fracta, cuius rei vel in quare fit fractio, p. 6. c. 296. f
 eucharistiæ sacramentum per omnia legis sacrificia figuratum fuit, sicut vnū perfectū per multa imperfecta, p. 4. c. 663. b
 eucharistiæ perfectio supra veteris Testamenti sacrificia ostenditur ex duob. p. 6. c. 786. d. e
 eucharistiæ sacramentū sumebāt Christiani quotidie olim, postea singulis dominicis dieb., nūc semel i anno, p. 4. c. 1861. a
 eucharistiæ sacramentum sub duplici specie dabatur fidelibus in primitiua ecclesiā, licet modo rātum datur sub specie panis, & quare, p. 6. c. 296. f
 Item p. 3. c. 1641. c
 eucharistiæ sacramentum est quoddam spirituale nutrimentū & ideo fit sub duplici fit specie, quia vtrunque requiritur ad rationem nutrimenti perfecti, p. 6. c. 29.
 eucharistiæ sacramentū sub specie panis & vini datur, & quare, p. 6. c. 296. der totum.
 eucharistiæ institutio, quis & quando instituit, p. 3. c. 1297. c
 Item p. 6. c. 426. f
 eucharistiæ sacramentum Christus instituit, & ēt vsus est illo, licet expresse in euangeliiis nō habetur. p. 4. c. 1485. a. b. c
 eucharistiæ consecratio fit sub diuersis specieb. Et istę conuersiones fiunt separatim, & quare, p. 5. c. 426. f
 eucharistiæ sacramentū aliter & aliter est sub specie panis & vini, licet sub vtraq; specie totus est Christus, p. 5. c. 1131. c
 c. 426. f
 In eucharistiæ sacramento est caro Christi, non tamen sicut in signo sed realiter, & c. p. 5. c. 2132.
 eucharistiæ sacramentum tria in se habet p. 6. c. 293. a
 In eucharistiæ consecratione & cōuersione plura difficilia sūt quam in creatione, p. 3. c. 1298. d. e & c. 1299. a. b. c
 eucharistiæ vsus, an & quō fit per modum consilii vel præcepti, p. 3. c. 1299. c. & c. 1299. a. b. c
 eucharistiæ sacramentum nō est licitum offerre nisi in debitis vestimentis propter reuerentiam sacramenti, p. 2. c. 1560. f
 eucharistiæ in sacramento tria cōsiderare possumus. f. illud q̄ est sacramentum tantum, secundū quod est res sacramētū, tertium quod est effectus huius sacramenti, p. 1. c. 610. f
 eucharistiæ qualitas ostēditur in quatuor, quia primo est illud quod est ibi sacramentum tantum. f. species panis, secundū est ibi autor huius sacramenti, p. 5. c. 1131. c
 eucharistiam Christus Iudæ dedit: quem etiam ad prædicandum misit vt ostenderet dona peruenire ad eos qui fidem accipiūt, ēt si talis sit, per quem accipiunt qualis Iudas fuit, p. 3. c. 503. b
 eucharistiam manducandi duo sunt modi, p. 6. c. 297. c
 eucharistiam an & quomodo differēt accipiūt bonus & malus, p. 6. c. 246. d
 eucharistiam sacramentū indigne sumentes per filios Ephrē significantur, p. 3. c. 1018. e. f
 eucharistiam adorātes, an idololatræ censendi sunt, vt Iudæis eis impingunt, p. 6. c. 1715. a. b. c
 eucharistiam sumere volentes quō se præparare debēt, & quibus significantur, p. 5. c. 628. e. f
 eucharistiam sumere volentium dispositio, Et de hoc figura, p. 1. c. 587. c
 eucharistiam non debēt pransi sumere, vel mensis suis miscere sed ieiuni & quare, licet Christus post cenam instituerit, & quare, p. 6. c. 243. 244.
 eucharistiam quare Christ⁹ dedit vespere, & nos sumimus eā mane, p. 5. c. 426. c

eucharistiam offerunt sacerdos & homo, non sacerdos & pauper. quare & quomodo, p. 1. c. 962. f
 encharistiam conficere de solo grano frumenti, & non de aliorū seminū granis, vnde ille mos ecclesię ioleuit, p. 5. c. 1268. a
 euge est vox irrisoria & insultatoria, p. 3. c. 674. d
 euge interiectio est gaudentis, p. 3. c. 944. f
 Item p. 4. c. 1267. a. b. c
 euidentia publicari flagitii accusatore non eget, p. 1. c. 232. a, Interl.
 euilmerodach timēs ne pater suus Nabuchodonosor. f. resurgeret, fecit corpus patris exhumari, & in multis partib. diuidi, & vulturib. dari, qui ad diuersa loca euolauerunt, p. 2. c. 1004. f
 eunuchus aliquando accipitur pro castrato, aliquando vero pro ministro vel seruo alicuius principis, & c. & quare dicitur eunuchus, p. 1. c. 509. a
 eunuchi qui sunt castrati per abscisionē membrorū genitaliū sunt communiter male gratiosi in facie, p. 4. c. 1496. f
 eunuchi Pharaonis & ministri, f. pincerna & pistor, accusati fuerunt propter infidelitatem (licet Hebræi aliter dicant) quę sepe contingit in officiis in-curiis regum, p. 1. columna 397. f
 eunuchi sicut virgines deputabantur ad cultum deæ Vesthæ, p. 4. c. 1728. f
 eunuchorum tria genera. Duo carnalia tertium spirituale, p. 5. c. 207. c
 Item p. 4. c. 461. a
 eunuchos tradunt Hebræi vocari hos quos a seculi actionib. alieni orationi & lectioni vacabant, & vxores nō causa libidinis, sed suscipiendæ prolis habebant, p. 2. c. 1077. a
 euphrates fluuius Mesopotamiæ gemmarum fertilis, & c. p. 3. c. 2099. a
 Item p. 1. c. 70. f
 europa (in qua est Roma) dicitur populata fuisse a filiis Iaphet p. 4. c. 1022. f
 eurus. i. boreas ventus, p. 6. c. 1243. a. b
 eutices hæresiarcha dicit q̄ ex verbo & carne facta est, vna natura, sicut & vna persona. Et vnde sumpsit errandi occasionem. Et improbat, p. 5. c. 1030. f
 Item p. 6. c. 1541. c
 euticiani qui dicunt vnam tantum in Christo operationem, vnam voluntatem confutantur, p. 5. c. 634. e
 Aeuum est mensura incorruptibilium, propter quod ante ipsum non est alia mensura, nisi æternitas, p. 3. c. 1977. c. Et c. 2167. c
 Aeuum est quasi mediū inter æternitatē & tempus, propter quod aliquando ponitur pro tempore, aliquando pro æternitate, eo q̄ medium participat cum vtroq; extremo, p. 3. c. 1978. f
 exactiones indebitas si quando potentes huius seculi relaxāt ad consilium boni prædicatoris, postea tamē cupiditate ducti reponunt eas in parte vel in toto, vel adinueniunt alias tantas vel maiores, & c. p. 4. c. 818. f
 exaudire volentis modus est aurib. attendere ad vocem deprecantis, p. 3. c. 1460. f
 excellentia diuina nō videtur a viatorib. in seipsa, sed per suos effectus cognoscitur, p. 3. c. 2187. c
 Item p. 1. c. 852. f
 excellentia diuinæ virtutis maxime in trib. relucet, f. in mundi creatione, gubernatione, in beatorum præmiatione, & in punitione malorum in hominib. & dēmonibus, p. 3. column. 382. d. e. f
 excellentia Dei est nobis incompræhensibilis, & consequenter inenarrabilis, p. 3. c. 2195. c
 ecclesia periculosius stant, & citius corruunt, part. 4. columna 1523. b
 ecclesia duplici modo dicuntur. Erant enim aliqua excelsa vbi collebantur idola. Alia erant excelsa in quib. offerebantur Deo sacrificia, p. 2. c. 1184. f
 excessus epulationis & potationis causat cæcitātē intellectus, sicut

Index.

sicut e contrario abstinencia clarificat, & habetur exemplū de Daniele & sociis suis, p. 4. col. 258. f

Excessus gloriandi est duplex. Primò quādo quis gloriatur de quo non debet. Secundò modo quando eius gloriā in quo non debet, bonum opus sibi attribuendo, p. 6. col. 427. c

Exclusiua dictio addita vni personæ in diuinis respectu termini essentialis, nō excludit aliā, p. 5. c. 1129. c. Itē, p. 6. c. 1433. c

Exclusores dicuntur quidam artifices argentarij, p. 6. c. 51. b

Excludit lex diuina etiam extraneum a cultu Dei, & ab his quæ pertineant ad animæ salutem. Sed in temporalib. quantum ad ea quæ pertinebant ad regimen populi nō omnes admittebantur, p. 1. c. 1596. f

Excommunicatio significatur gladium, p. 3. col. 400. f

Excommunicationis sententias suspensionis aut interdicti indiscretè fulminantes, quib. comparantur, p. 5. col. 382. f

Excudi dicitur quod in saxo ceditur vel formatur, p. 1. c. 1321. c

Excusationis maximum vitium est qui peccata sua p. alios nititur excusare, vt per diabolum vel per necessitatem stellarū p. 3. col. 993. a. b

excusantes peccata sua cōparant heritio, & quare, p. 4. c. 311. a

proma est ad Excusationē sui humana peruersitas, & q. meritō sustinet, sibi iniuste videretur sustinere, p. 4. col. 599. a. b

Ex Aegypto vocaui filium, & c. Vnde hoc sumptum sit & Epā gelio insertum, p. 1. col. 1357. b. c

Exemplum malum in conuersatione huius vitæ, dicitur lepra i pelle, p. 1. col. 1025. b. c

in Exemplum debet pertrahi qui cū suis passionib. mortuis spiritualiter viuit, cuius intēctioni corpus nec omnino p. imbecillit. ē, nec valdè per cōtumeliā refragatur, p. 1. c. 1094. e. f

exēplū vitæ cōparatur semini triplici in terra sato, p. 5. c. 525. c

Exemplum de inuidio & cupido, vbi inuidus cupiebat sibi vnum oculum erui, & c. p. 1. c. 102. e. f

Exemplum de quodam nomine Copres quod nō debemus altiora querere, p. 3. col. 2014. d. e

Exemplum pulchritudinis spiritualis & honestatis exterioris, est mulier non discursiua de domo in domum, p. 3. c. 2111. c

Exemplum in moralib. magis mouet quā verbum, & est efficacior modus ad inducendū alios aliquid agendū, p. 6. c. 525. c

Exemplo suæ actionis qui corda innocentium corrumpunt testificuli dæmonis dicuntur, & quare, p. 3. c. 385. c

Exempla malorum qui considerat, minus, sc. percussus quam merebatur agnoscit, p. 3. col. 314. f

Exempla iniquorum conuersorum ad Deum sunt carbones, & quare sic dicuntur, p. 3. c. 1420. e. f

Exempla ponuntur corporalia, ad exprimendum augmentū donorum spiritualiū quod est excellentius augmento corporali: & ponitur cōparatio amoris matris ad filiū, p. 3. c. 2094. f

Exempla posita in libro sapientiæ incipiunt ab Adam tanquā a priori, & terminantur in patrib. exeuntib. de Aegypto, p. 3. col. 1817. a

Exempla Iesu Syrach incipiunt ab Enoc & procedunt ad Simonem filium Oniæ, p. 3. Ibid.

Exēpla describunt illorū septē, q. bñ se habuerūt p. sapiētiā diuinā. f. Noc, Loth, Abrahā, Iacob, Ioseph, Moyles. Et p. oppositū illorū q. malè habuerūt circa hāc sapiētiā fuerūt. f. Caïn & multi alij, p. 3. col. 1926. e. f. 1927. a. b. c. & c. 1928. d. e. f

Exempla bonorum & malorum operum, quomodo & quare sunt a nobis consideranda, p. 1. c. 695. b. c

Exempla bonorū multū cōfortāt, & nota, & quare, p. 4. c. 827. b

quām prauorum acta non sint ponenda in Exemplū iustorū, nec in figura, nec in metaphora, p. 4. col. 1161. a

Exempla doctorum quantum iuuant notat, & c. p. 2. c. 1330. d

per Exemplā diuinæ virtutis (cuius nullus potest resistere) declaratur quō sit Deo promptè obediendum, par. 3. col. 620. f

Exempla in reprobatis & electis ostendunt qualiter diuina, p. uidentia est primū principium salutis hominum tamen corporalib. quam in spiritualib. p. 3. col. 655. c

exempla patrum sunt linea extēsa super animam iusti, ne circa vel ultra eat, p. 3. col. 351. b. c

et c. n. p. ar. imitationis verū est filius Dei, & hoc imitatur pri-

mo Angeli: secundo creaturæ, sed quia hoc exemplar deitatis a nobis est inuisibile, factus est homo, vt nobis hominib. humanum præberet exemplar visibile: quod primo Prælati Ecclesiæ præponitur imitandum, secundo Prælati Christi exemplo in forma, præponuntur Christi fidelibus in exemplum, p. 9. col. 283. c

exequitur quod iustum est iniuste qui ad defensionem iustitiæ non virtutis æmulatione, sed amorem premii temporali exiatur, & iustitiam quam prætendit vendere non veretur, p. 1. col. 1557. b. c

exequi iustum iuste, est in assertioni iustitiæ ipsam iustitiam querere, p. 1. Ibid.

exequiæ fidelium dum peraguntur decantatur Psalmus. Te decet, & c. & quare, p. 3. col. 890. e

exequiarum pompæ, sepulturæ diligentia, monumentorū opulentia constructio, quomodo & cui profunt, p. 6. c. 653. a

exequias defunctorum peragendo celebrantur dies septimus & tertius, & quare, p. 1. col. 371. a

exercere si quid bonum robustumque incipimus, non debemus citò ostendere, simplex quoque & innocuum nō debet nudari suo velamine, p. 1. col. 555. c

exercitatio corporis modica in viris perfectis in reb. ad deuotionem excitantib. tantum operatur, sicut talium magna exercitatio in minus deuotis, p. 1. col. 1479. c

exercitium deuotæ orationis cit ar. sagittandi spiritualis, & c. p. 2. col. 517. c

exercitium studij primo viguit in Aegypto, & ibi primo gens sacerdotum vacare concessa est, p. 3. col. 1244. f

exercitius filiorum Israel diuisus est in tres partes, inæquales tamen, p. 2. col. 283. c

exercitus non debet committere bellam sine Principis voluntate, quod probatur exemplo Romanorum p. 2. c. 1599. c

exercitus Iudæorum ad aquatus in deserto & in loco sicco fuit sexcenta milia asque mulierib. & paruulis & pecoribus p. 2. col. 1053. c

exercitus Sennacherib, sicut stipula ante faciem venti quæ stare non potest sic perierit, ita quod angelus domini vna nocte interfecit ibi centum octoginta quinque milia, p. 3. col. 1074. f. Item p. 2. col. 959. c. Item p. 4. c. 97. c

exilium est mors ciuilis, p. 2. col. 594. f. Vide etiam in Mors.

exire a malis sæculi & vniuersæ vanitati renunciare, est primis gradus ascendendi ad celeste templum, p. 3. c. 1419. b. c

exitus de Aegypto duob. modis, vno modo cum de errorum tenebris & de terrena conuersatione ad spiritualia instituta quis cōuertitur, alio modo cum anima relinquit huius mundi tenebras & transfertur ad aliud sæculum, & c. p. 1. col. 1411. c. & col. 1418. f

exitus electorum ad gloriam fuit figuratus in exitu filiorum Israel de Aegypto Deum laudantium quando deposita omni poenaltate transferrentur ad cœlum in anima & corpore gloriose, p. 4. c. 285. c

exodus quare sic dicitur: cum in principio nō de exitu, sed de ingressu filiorum Israel agatur, p. 1. col. 902. e. f

exodus excellit in pentatheuco, in quo penè omnia sacramenta quibus Ecclesia instruitur figuraliter exprimuntur, p. 1. c. 371. c. & col. 902. f

exorcismi modos excogitauit Salomon, & docuit quibus imundi spiritus expulsi non audebant ad homines reuerti, p. 6. col. 1188. c. Item p. 2. col. 419. b. c

expectatio futuræ felicitatis in presenti vita est friuola duplici de cā. Sed quæ sit vera expectatio ostenditur, p. 3. c. 105. c

expediens est quod sine impedimento fieri potest. Non expediens autem quod præstat impedimentum ad consecutionem finis intenti p. 6. col. 239. f

expensas decem solidorum pro Christo multi grauius portant quam quinquaginta vel centum pro mundo, & cui affimilantur, p. 5. col. 627. c

experientiæ certitudo designatur per gustum, & non per visum & quare, p. 3. col. 152. f

experimēto ppriæ fragilitatis mouet homo ad magis addiscē-

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

dum artem se defendendi contra impugnationem demonis, &c. p. 3. col. 1374. d
 expiationis festum in festum expiationis.
 explanatio scripturæ habet fieri quatuor modis, p. 6. col. 318. f
 exploratores terræ promissionis quomodo de vertice montis potuerunt exquire omnia quæ Moyses præcepit: Quomodo intrare ciuitates quas leguntur intrasse, p. 1. col. 1255. c
 exploratores terræ promissionis an fuerunt missi ante terminum luctus mortis Moyse, p. 2. c. 13. b. c. 17. b. c
 exploratores per Iosue missi quomodo terræ promissionis potuerunt pacifice & non impediti pertransire, p. 2. c. 17. b. c
 exploratores quos misit Iosue quomodo vocantur iuuenes, cū ad explorandū solent mitti viri prudentes & abstuti, p. 2. col. 45. b. c
 expoliare inimicum acquisitum iure belli, non potest aliquis, nisi perfecte subiecerit, p. 1. col. 1150. f
 expolita exponere, ociosi est, non studiosi, p. 1. c. 1462. f
 expositioni nulli aliquis ita præcise inhæret, quod si certa ratione constiterit hoc esse falsum, quod aliquis secundum sensū scripturæ hoc asserere præsumat, p. 1. c. 37. b
 expositorum diuersitas non omnino inutilis est, p. 1. col. 37. b
 exprobare quid est, p. 3. col. 737. 2
 exprobrare alterius defectum in seipso existentem, est propriū defectum reducere ad memoriam, p. 1. col. 1606. f
 extasis uerbum Græcum est Latine vno verbo exponi potest, si dicatur excelsus, p. 6. col. 394. d. 1007. c. Item p. 3. col. 629. a. 630. d. & col. 1326. f
 extasis raptum a sensibus exteriorib. signat, p. 1. col. 211. c
 exteriora bona intelliguntur per opera manuum quæ patent aliis. Et a Deo benedicuntur, quando non ad hominū laudem, sed ad Dei gloriam ordinantur, p. 1. col. 1630. f
 exteriora bona ordinantur ad vitam corporalem, & vita corporalis ad salutem animæ & ad Dei gloriam & bonum particulare ad bonum commune, p. 1. col. 1608. f
 exterminare quid est, & quot modis, & per quos fiat, p. 5. col. 134. f
 exterminium Iudæorum secundum Egesippum à principio obsidionis vsque ad finem fuit (in quo multi fuerunt interfecti gladio, fame, & peste, scilicet) decies cētum milia, p. 4. c. 249. c
 extirpare difficilius est iactantiam, superbiam vel vanam gloriam quam carnalia uicia, p. 1. col. 1510. e
 extra imitationem passionis Christi non tam virtus quam vicium est quicquid agatur, p. 1. col. 1301. c
 extranei dicebantur gentes tripliciter, p. 6. col. 536. f
 extremum alicuius rei accipitur dupliciter, scilicet de parte superiori & inferiori, p. 1. col. 435. c. & col. 1231. c
 extrema pars dupliciter intelligitur, secundum partem inferiorem, vel superiorem. Et extremam partem secundū aliquos notatur vulgus, secundum alios notantur maiores de populo, qui perierunt & mortui sunt, p. 1. Ibid.
 extremi iudicii condiciones quinque, p. 6. col. 394. d
 exultare est concitati animi feruore gaudere, & differt a letari, p. 3. c. 632. d. & col. 645. b. c
 exultatio & gaudium quomodo differunt, parte 2. columna 322. f
 exulta est quasi extra saltatio, quod fit quando mentis deuotio resultat in signo sensibili. Similiter iubilatio dicitur cordis gaudium ita inrensum, quod non pōt interius contineri quia appareat in signo exteriori, p. 3. col. 1647. b. & c. 1331. c. Item p. 5. col. 677. c
 exultatio Ioannis in vtero, diuino fuit miraculo attribuendū, & potuit fieri duob. modis, &c. p. 5. col. 688. f
 exultationem vitæ præsentis in honorib. & delitiis concomitatur remorsus conscientie, & quare, p. 3. col. 1663. c
 exuperio Tholosano vt ait Hieronymus, quis sanctior, qui corpus & sanguinem Domini vasa vitreo & cuspella viminea consecrauit, vt aurum & argentum distribueret, pauperibus, p. 2. col. 768. f
 ezechias non valens resistere regii Assyriorum via humana

uertit se ad Dominum, diuinum auxilium implorādo, qui misit ei Angelum, & vna nocte interfecit in exercitu Regis Assyriorum centum octoginta quinque milia bellatorum, p. 2. col. 960. e. f. 961. b. c. Item, p. 3. col. 1415. a. Item p. 4. col. 95. c. 96. e. f
 ezechias post liberationem mirabilem ab exercitu Sennacherib. inducit populum ad legis studium, & vt magis possent hoc proficere, abstraxerunt se à vino, ita quod parum aut nihil biberant, & sic vineæ remanserunt incultæ, p. 4. c. 48. f
 ezechias qui tempore Olee regnauit, totam fiduciam suam posuit in Domino, & mirabiliter adiuuit eum Dominus, p. 4. col. 289. c
 ezechias misit magnas pecunias regi Assyriorum tali pacto, vt a terra eius recederet & ipsum in pace dimitteret, sed ille accepta pecunia pactum fregit, p. 4. col. 221. c. Item p. 2. col. 947. c
 ezechias quare maluit vt Sol contrarium suo more cursum arret, quam consueti processu incedens, p. 2. c. 966. f
 ezechias quare egrotatione grādia Domino percussus fuit, p. 2. col. 965. c. & c. 965. a
 ezechias tricesimo nono anno infirmatus fuit, quod est mediū vitæ hominis secundum cursum nature, tamē postea regnauit viginti quinque annis, p. 4. col. 339. c
 ezechias significat Christū, qui nō solum idololatriam destruxit, sed & legē spiritualiter intelligere facit, par. 2. col. 945. a
 ezechias qui non tantum per se vel per suos opus Dei strenue gressit, immo per nuncios ad simile studium alios prouocauit, Christum significat, p. 2. col. 1229. c
 ezechielis difficultatem Hebræorū monstrat traditio. Nisi, n. quis apud eos Sacerdotalis ministerij dignitatem, id est, triginta annos impleuerit, nec principia. Genesios, nec Cantici Canticorum, ne exordium Ezechielis vel finem legere, p. mittitur, p. 4. col. 1064. e. f. & clarius 1087. 1088.
 ezechie filius errore eorum qui se dæmonib. mancipauerūt deceptus, ædificauit altare omni exercitui cœli in utraque domo Domini, spiritualib. scilicet nequitis in cœlestib. positis p. 1. col. 1349. b. c
 ezechia quare infirmitas acciderit, & an ante vel post percussio exercitus Sennacherib. facta est, p. 4. col. 339. c. 340. f. Itē p. 2. col. 966. e. f
 ezechia & si annos quindecim addidit Deus, eum tamen cum mori permisit, tunc psciuit eum esse moriturū, &c. p. 2. Ibid.
 ezechiel 35. varicationis Ieremiæ anno his qui cū eo in Babylone captiui erant cœpit prophetare, p. 4. col. 581. b
 ezechiel quinto anno Sedechiæ cœpit in Babylone prophetare captiuis, & nono anno Nabuchodonosor Ierusalem obsedit, p. 4. c. 1129. a
 ezechiel qui speculator populi interpretatur, non vigilādo super illum punitur de taciturnitate, & ligatus fuit vsque ad tempus duplici pœna, p. 4. col. 1104. f
 ezechiel dormiuit super latus suum sinistrum & dextrum, & si gnauit obsidionem ciuitatis Ierusalem, p. 4. col. 1113. 1114.
 ezechiel non per se sed per alium barbam rasit, faciens partes capillorum equalis ponderis, ad denotandum quod populus Ierosolymæ uoreretur fame, peste, & gladio obsidionis nis tempore, p. 4. col. 1119. c
 ezechiel non in corpore, sed in spiritu ductus est ad templum Ierosolymitanum, vt videret abominationes quæ fiebāt in Ierusalem pro tempore præsentis, & quæ factæ erant de præterito, & ponuntur opiniones, p. 4. col. 1137. c
 ezechiel ad quatuor loca templi adductus fuit, & quid ibi uiderit notatur, p. 4. col. 1138. f
 ezechiel 390. dieb. dormiuit super latus sinistrum & 40. diebus super latus dextrum, absque conuersione delatere in latus, Similiter Isaias iuit nudus & discalceatus tribus dieb. uel secundum aliquos trib. annis. Sic & Ieremias portauit catenas in collo quindecim annis, p. 4. c. 777. b
 ezechielis visionem omnes Iudæi uniti concorditer dicunt, & magis suspicari quam explanare possumus, par. 4. columna 1064. c. f

ezechielis

Index.

ezechielis visio de templi descriptione vario modo exponitur apud Hebræos, & similiter apud Latinos, & qui sunt expostores, p. 4. c. 1373. c. & quales sint, & an probabiles, columna 1482. d. e. f

F

F A B E R, Est nomen generale, & specificatur per additamenta, sicut dicitur faber ferrarius, faber lignarius, p. 1. c. 823. c.
 faber si idolo sicut dedit figuram, daret, & cor, ab idolo ipso faber adoraretur quis ergo Deus tuus? nunquid quod te fecit, p. 6. c. 17. c.
 fabri generaliter dicuntur artifices, non solum in ferro, & aliis metallis, sed etiam in lapidibus & lignis, parte 2. columna 980. f
 fabri filius voluit dici Christus, & cuius, & quare, p. 3. columna. 248. f
 fabule Iudæorum de tempore messie venturi in suo Thalmud conscriptæ, p. 6. c. 691. c. Vide in Messias & in Iudæi.
 facere parua bona cum charitate sine scientia prædicandi, melius est, quam magnis effulgere virtutibus cum admixtione discordiæ, p. 3. c. 1677. a
 facere malum coram Deo, & discedere a conspectu Dei, differunt, & quomodo, p. 1. c. 651. c.
 facere idolum, & facere similitudinem, differentiam habent, p. 1. c. 671. c.
 faciamus hominem, dicit Deus in plurali, ad denotandum pluralitatem personarum in diuinis, & quia ista pluralitas stat cum unitate essentiae simplicis, ideo sequitur quod Deus creauit hominem, p. 1. c. 30. c.
 faciamus hominem ad imaginem, quantum ab bona nature & similitudinem nostram, quantum ad bona gratiæ, p. 3. col. 1367. a. b
 faciens aliqua quæ non sunt illicita de natura sua in phano gentili, & ethnico, non videtur illicitum, dum tamen hoc non faciat in reuerentiam alterius à Deo, p. 2. c. 884. f. & columna 888. d. e
 facibus tot inflamatur homo quot præceptis instruitur, p. 5. c. 1003. b & 1283. a
 facies Dei vocatur templum quod sibi Hierosolymis fuit consecratum, p. 4. c. 516. f
 facies hominis immutatur cum eius species morte atteritur, p. 3. c. 173. a. b
 facies hominis inflatur per magnum fletum, quia multa humilitas resoluitur a cerebro descendens versus oculos & faciem & sic inflatur, p. 3. c. 187. c
 facies hominis quomodo lauatur & maculatur, p. 3. c. 145. c
 facies Dei quæ est Christus tripliciter nobis ostenditur ad salutem, p. 3. c. 1056. f
 facies Christi in transfiguratione, quomodo sicut Sol dicitur resplenduisse, p. 5. c. 582. c
 facies Moysei cornuta, erant quidam radij miri splendoris a facie eius procedente in altum ad modum cornu, p. 1. c. 868. e
 facies quatuor animalium, leonis, hominis, vituli, & aquilæ, quid designatur, p. 4. c. 1075. c
 facies Cherubin quare dicitur, & quare sit vna, id est, prima, p. 4. c. 4150. f
 facie declinatio apud homines, signum est hominis irati, p. 3. c. 612. f
 faciem leuare, est in Deo animum per studia orationis attollere, p. 3. c. 145. c.
 faciem alicuius in abscondito ille accipit in iudicio, quia pro eo loquitur contra conscientiam, p. 3. c. 158. f
 faciem virginem & gratiosam habuisse serpentem in seductione Eue dicunt aliqui, sed hoc de scriptura nullam habet auctoritatem, p. 1. c. 88. d. e. & c. 101. c
 faciem corporalem hominis multi habentes diuersarum bestiarum assumunt imagines, p. 4. c. 1173. a

in facie magis apparet motus animi, in qua vigent omnes sensus magis quam in aliis patribus, p. 3. c. 1668. f. Vide etiam in Cordis dispositio.

factori cuncta parent, p. 4. c. 1048. d

facile est que conuersum diabolo renunciare, vni & veri Deum confiteri, & c. Sed multi laboris est, si quis post accepta fidei sacramenta peccando contemnit pristinam recipere dignitatem, p. 2. c. 1078. d

facile retinentur, quæ breuiter dicuntur, p. 1. c. 1456. e

facto in eodem, Deus de occulta æquitate laudatur, & homo de propria iniquitate punitur, p. 1. c. 690. d. e

facta magis mouent quam verba in moralibus, p. 5. c. 1374. a & magis vita sancta quam loquela composita, ibid. c. 37.

quicquid facis cum hilaritate fac, & tunc bene facis, si autem cum tristitia facis, fit de te, non tu facis, p. 6. c. 411. a. b

facta aliquorum dicuntur abscondita, quia de facili absconditur, quæ abscondi non possunt diuino iudicio, licet abscondi possit iudicio humano, p. 6. c. 719. b

facta Angeli Raphaelis circa Tobiam iuuenem & Saram uxorem eius, fuerunt in multis figurata: & hic ostenditur quod fumus ex igne procedens signat virtutem orationis Tobie & Saræ, p. 2. c. 1525. c

facultates cum dispensatione erogare, bonum est, melius est tamen intentione sequendi Christum totum simul donare, p. 5. col. 1015. a

fallendi voluntas omnis an pro mendacio putanda sit, & si ita est vtrum possit esse iustum mendacium, quo ille fallitur qui dignus est falli, p. 2. col. 58. f

falsitas est quod omnes Prophetæ fuerunt in monte Sinai, & acceperunt ibi suas Prophetias à Deo, sicut Moyse legem, futuris tamen temporibus secundum Dei ordinem ab eius pronunciandas, & c. p. 4. col. 307. c

falsitas quorundam Iudæorum dicentium messiam futurum seu venturum post, 1335. annos, p. 4. col. 1773. c

falsus Propheta vel falsitas prophetiæ dupliciter deprehenditur. Vno modo ex euentu, quando non euenit quod prædixit. Alio modo ex fine intento, ut si quod prædixit, euenit, & postea nititur homines auertere a Deo, quia nullus talis Propheta potest esse a Deo, p. 1. col. 1565. c

falsus est qui non in eodem sensu dicta intelligit, p. 5. col. 634. f

falsum seu falsitas non reuelatur a Deo vel de eius mandato, cum sit veritas per essentiam, sed reuelatur permissione diuina, qua iusto iudicio permittit homines malos a demonibus percipi, p. 2. col. 849. c

fama est minus bonum quam sit bona vita, ideo si non potest seruari bona vita fratris sine detrimento suæ fame tunc procedendum est ad salutem bonæ vitæ cum aliquali læsione suæ fame propter proximum est necessaria, & maxime prædicatoribus, p. 5. c. 91. a Item, p. 6. c. 467. c

fama popularis, an, quomodo, & quare expectanda est, p. 1. col. 337. b. c.

fama eorum qui foris sunt, licet parum sapiant, reddunt plerumque labori eorum per quos sibi consultur, splendore laudis & odorem bonæ opinionis. p. 1. Ibid.

fama quæ regibus & alijs magnatibus impeditur, designatur per aromatata meretricia, p. 2. c. 1194. d

Fama Christi fuit ex miraculis, non solum inter vulgares homines, sed etiam inter magnas personas, p. 5. c. 2521. c

Famæ iactantia vana hæc, quæ Philosophi vel Poetæ post mortem regnum suorum, vel etiam falsi Christiani obeuntibus magistris impendunt, & hæc in ignem mittunt, p. 3. c. 1153. b. c

Famelici dicuntur habere dentes acutos, & ventrem vacuum, p. 4. c. 1861. c

Fames mentis est silentium verbi Dei, quo substracto tentatio carnis inualescit, quæ est bellum, p. 3. 85. b. c

Fames ubi generalis ingruerit, exceptis quotidianis elemosinis quæ possumus, egentibus præbeamus, & quæ a subditi iure solebamus exigere tributa, admitamus, ut dimittat nobis pater debita nostra, p. 2. c. 1364. c

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Fames quam terribilis fuit Iudæis in obsidione ciuitatis Ierusalē per Chaldaeos facta ostenditur in multis miserijs, itaq; viri & vxores absconderunt cibum, & celabant ad inuicē; eodem modo dimittebant filios & filias mori famæ, celantes cibum ad mortem propriam differendam, par. 4. colum. 1007. c

Fames secundum Vegetium de re militari, in ciuitatibus obfessis & aliquando in castris magis pugnat quàm gladius, vt patet de Iudæis captiuitatis per Chaldaeos & Romanos, &c. p. 4. col. 123. b

Fames mundo cœlitus fuit decreta decies, p. 2. col. 285. a

Familia & domus quomodo differant Deus per, par. 1. colum. 584. c

Familia patriarcharum & Prophetarum multa est. Vna hospitalitatis cui præest Abraham: alia est castitatis cui præest Ioseph. alia mansuetudinis, cui præest Moyses alia, p. 5. col. 1384. b

Familiaritas nimia parit cōtemptum apud homines, sed apud Deum auget magis reuerentiam filialem hominis ad Deū, p. 3. col. 663. a

Familiaritas quam Deus ostendit filiis Israel in veteri Testamento, fuit figura illius maximæ familiaritatis, quam Dominus ostendit in beneficio incarnationis, parte 1. col. 1483. c

Item p. 5. col. 1030. f

Familiares secularium principum, cum ad fidē Christi veniūt de arca Regis ad opus Dei sumptas tribuuntur: qualis fuit Cassiodorus quondam senator repente Ecclesiæ doctor, qui diligenter attēdit, quid Ambrosius, quid Hilarius, quid Augustinus, quid Cyrillus, quid Ioannes, quid cæteri sancti dixerunt, & edoctum se à senioribus Iudæorum probauit, p. 2. col. 1309. a. b

Famuli Dei cum ad perfectionem desiderāt prouenire corpus suum macerant castigando seuerius, p. 4. col. 319. b

Farina hordeacea quæ pro suspecta adultera offerebatur arguit peccatorum vitam plane vitæ inuentorum similem esse in qua sapientis aut delectationis nihil sit, p. 1. c. 1194. d

Farinæ coctæ oblatio poterat fieri quadrupliciter. In clibano, in aqua calida, in patella, super craticulam, p. 1. col. 919. c

Fascia pectoralis est vita tenuis & delicata, cum qua stringuntur mammillæ ne ex sua grossitiæ turpitudinem ingerant, p. 4. col. 57. c

Fascinus & fascinatio, quid, & quibus modis fit, p. 6. col. 485. c

Item p. 3. col. 1899. c

Fasciculum nostram leuat Sacerdos coram domino ut acceptabilis sit pro nobis eum sancti doctores fidei nostræ integritatem à diuersarum heresum erroribus sua eruditione sustolunt & sanctificantes illam & omni falsitate purgantes Deo acceptabilem reddunt, p. 1. col. 1107. b

Fastidium solet sequi satietatem, p. 1. col. 851. b. c

Fati quæstio soluitur, ac necessitatis vincula atque causarum, quod nequaquam dies mortis singulis præfinita sit, sed voluntate Dei vel viuit aliquis vel moritur, p. 2. c. 963. c

Fatuitas creditur puritatis virtus ab huius mundi sapientibus p. 3. col. 149. c

Fatuus pro improprio induebatur veste alba, & sic Christus fuit indutus ab Herode, eum remisit ad Pilatum, parte 5. col. 985. c

Fauere oportet nos bonis qui nobiscum sunt, sic illorum bona imitando nostram facere, vt etiam pro statu totius Ecclesiæ dominū deprecemur: vnde in oratione dominica nemo sibi specialiter aliquid petit, &c. p. 2. col. 1312. e. f

Fauum mellis quod in ore leonis inuentum legem spirituales significat, p. 2. col. 246. e

Febri Græcè, feruor Latinè: quando hæc passio facit tremere naturæ est humanæ, p. 5. col. 161. c

Febriticantibus naturale est incipiente sanitate lassascere, & molestiam ægritudinis sentire, p. 5. col. 161. c. & c. 755. b

Februarius est accerrimus in frigore hyemis, p. 4. col. 2186. f

Fædus amicitiae quando fiebat olim, occidebatur vnū animal vel plura, in signum quod illi qui percutiebant fædus ad in-

uicem essent digni morte, si vellent contra fœdus venire, p. 2. col. 1366. f. Item p. 1. col. 210. f

Felicitas hominis solū est in Dei visione & fruitione, quæ omnino erit perfecta in resurrectione, p. 3. col. 173. b. c

Felicitas vera in solo Deo consistit obiectiue; formaliter autem in eius clara visione & fruitione; dispositiue uerò in merito operis, p. 3. col. 1784. f

Felicitas hominis seu vltimus finis non habetur in præfenti vita, p. 3. col. 104. f

Felicitas in præfenti consistit principaliter in bonis animæ interioribus, p. 3. col. 681. a. 682. d. & col. 684. b. c

Felicitas cuiuslibet beati sicut augetur ex societate aliorū bonorum. sic & poena cuiuslibet damnati ex societate aliorū, & maximè quando fuit fautor ipsorum p. 3. col. 228. f

Felicitas quæ potest haberi in præfenti, principaliter cōsistit in bonis animæ interioribus, secundario uerò seu accidentaliter in bonis exterioribus, p. 4. col. 1299. c. 1300. d. e

Felicitas temporalis describitur quantum ad longam vitā, honores, diuitias, multitudinem proles & propinquorum, & securitatem pacis, & fecunditatem animalium, & iocunditatem proles & amicorum, p. 3. col. 221. c

Felicitas mundana equo assimilatur, quæ vehitur homines, & dū nimis pperat, cadit vt equus, & fessiorē pdit, p. 3. c. 655. a

Felicitas malorum est fouea, & quare labor bonorum flagellū patris, p. 3. col. 1692. e. f

Felicitas æterna quod nullo modo pertineat ad bruta animalia sed solum ad intellectualem & rationalem creaturam, & quod non consistat in delectationibus corporalibus ciborum & venereorum, sicut Sarraceni bestiales expectant, & quidam Iudæorum, improbat scriptura veteris legis, p. 1. col. 25. c. Item p. 3. col. 1235. c

Felicitas hominis a Philosophis uarie tradita est, p. 3. c. 1759. c. & col. 1751. b. c

Felicitatis magnæ est ad præfens misericordiam non mereri, p. 4. col. 1140. f

Felicitatis expectatio in præfenti vita friuola est, duplici de causa, p. 3. col. 105. c

Felicitatem terrenam omnes qui in Ecclesia quærent à Domino, a Hismaclem pertinent, p. 6. col. 502. d

Qui oculo Fidei caret, delectatur felicitate impiorum, p. 3. col. 689. b. Interlin.

Felicitatem describens Aristoteles & condiciones eiusdem, an in aliquo deuiauerit, p. 5. col. 1051. c

Felices pueri dicuntur, non quod exerceant actu virtutum (in quibus consistit felicitas) sed quia habeant ad hoc bonam dispositionem, p. 5. col. 95. a

Felicem esse hominem posuerunt multi philosophi tunc, quando in eius mente describitur totius orbis per scientiam perfectam: sed hoc excludit Salomon, &c. p. 3. col. 1751. b. c

Infelicissimum infortunij genus est, fuisse Felicem, p. 4. e. 1312. f

Felix Papa instituit festiuitatē dedicationis Ecclesiæ celebrari per singulos annos. In dedicatione uero Ecclesiæ episcopus circumit Ecclesiam dedicandam exterius & interius &c. p. 6. col. 1564. f

Fenestra arcæ Noe qualis, & an una vel plures fuerunt, par. 1. col. 144. f

De Fenestra qui perspicit per cancellos, ipse quidem quæ foris aliuntur penè considerare sufficit: nec tamen ipsum qui foris sunt intra degentem aspiciunt, p. 3. col. 1109. b. c

Feræ sanctis operibus testificantur & seruiunt, p. 2. c. 812. e

Feræ in Aduentu Christi mansuefaciendi quid significant, p. 4. col. 142. e

Ferarum vitam induerūt qui sub diaboli tyrannide vitam duxerunt, p. 4. col. 162. d

Feræ hæc dictio quando & quare in numeris apponitur, pa. 4. col. 973.

Ferebatur hæc dictio cum dicitur: Spiritus domini ferebatur: non debet intelligi aliquid in spiritu domini passiue, quia uerbum in Hebraico in hoc loco est mere actiuum, & huius exquisita declaratio, p. 1. col. 43. c

Feræ

Index.

Feriae sanctae dicuntur ad distinctionem carnalium gaudiorum, p. 1. col. 1105. b
Fermentum exponitur nunc in bonum, nunc in malum, p. 5. col. 243. b. 276. f. & 887. c. Item clarius, p. 6. c. 233. c
Fermentum & mel ab omni oblatione excluduntur, par. 1. col. 922. c
Fermentum duo habet, saporem corruptionem, per primum doctrina sacra, per secundum peccatum notatur, p. 6. column 233. c
Ferrariam artem quis adinuenit primus, p. 1. col. 121. c
Ferraria arte exercuit crudelitatem bellorum Tubalcain, p. 1. col. 121. c
Ferrum ut aiunt eruginat ex humore cementi & lapidum, pa. 4. col. 217. a. b
Ferrum primò positum cum dicitur in Ieremia. Nunquid foederabitur ferrum terro ab Aquilone, secundum Ra. Sa. significat Regem Aegypti, per ferrum secundò positum Rex Babylonis, p. 4. col. 697. c
Fertilitatis terrae promissionis unde depèdet, p. 1. 1525. c. & 1526. c
Fertilitas contingit & impeditur ex duob. scilicet bona cultura ipsius terrae, & defectu culturae. Item ex bona & conuenienti messione segetum & inepta, p. 1. col. 403. c
Festinare debemus ingredi requiem coelestem, de qua debemus esse solliciti, quæ festinatio est per fidem & dilectionem operantem, p. 6. col. 835. c
Festiuitas luminum apud Hebræos celebris, unde & quando obseruari instituta est, & quare sic dicitur. p. 4. c. 439. a. b
solus Dominus est cui Festiuitas debetur, p. 3. col. 194. c
Festiuitatē qua iter unusquisque ex factis suis Deo arare possit, p. 1. col. 1287. a
Festiuitates tres præcipuæ in veteri lege, in quib. præceptum fuit, ut nemo vacuus in conspectu Dñi appareret, p. 3. col. 1337. b. Item p. 2. col. 1340. e. Item p. 1. col. 1339. b. c. & horum ratio literalis & figuralis, col. 1632. f. & c. 1782. f
Festiuitas magna est Deo salus humana, p. 1. col. 1287. a
Festiuitas in Ierusalem & Sabbatū cessauit in Iudæis quasi per 70. annos, p. 4. col. 658. d. e
Festiuitas oritur Deo patri per singulos fideles, per singulos qui conuertuntur ad Deum, & in fide proficiunt. lætificat eum im pudicus si sit castus, & iniustus cum iustitiā colit, p. 1. c. 1287. a
Festiuitates Catholicorum ab Arrianis in luctum mutatae, domus præcationum clausæ, p. 2. col. 140. d
Festum tabernaculorum quare exodium vel ab aliis perfectio retentioque dicebatur, p. 1. col. 1396. d
Festum agit Christus qui pro salute nostra sanguinem fudit, cum videt prodesse quod se humiliavit, factus obediens usque ad mortem, p. 1. c. 1287. a
Festum agit spiritus sanctus, cum in his qui conuertuntur videt sibi templa præparari. Ibid.
festum habent Angeli, & quando. Ibid.
Festum neomeniæ quando & quare peragebatur, & quæ sacrificia tunc offerebantur, p. 1. c. 1388. f
Festum tabernaculorum siue cultus illius festiuitatis prout Iudæi celebrabant, cessauit à tempore publicationis Euangelii, & est in cultū spiritualem mutatus. Quare autem ista festiuitas fiebat & quid Dauid figurabat, vide p. 4. c. 2172. f
Festum Tabernaculorum, in Tabernaculorum festum.
Festum tubarum, in tubarum festum.
Festum coetus vel collectæ quando celebrabatur, & quare sic dicitur, p. 1. col. 1111. c. & declaratius ibid. e. f. & col. 1395. a. & col. 1396. f. & c. 1552. c. f
Festum purgationis siue expiationis totum populum tangens duplici de causa celebrabatur, & c. p. 1. col. 1042. e. f. & col. 1109. c
festum Pasche, id est, transitus Domini dicitur, quia tunc filii Israel recesserunt de Aegypto, ut transirent ad terram promissionis. Et quia Dominus illa nocte transiens per Aegyptū, percussit Aegyptios, & saluauit Hebræos, p. 1. col. 597. c. & col. 1109. c
festum Pentecostes celebrabatur in memoriam beneficii le-

gis datae, quæ fuit die quinquagesimo data ab egressu de Aegypto, die egressus excluso, p. 1. col. 1109. c. 1110. d. e. f
Festum Pentecostes Iudæi nec secundum litteram nec secundum spiritum celebrant, qui nec dies secundum legem numerant p. 1. ibid.
Festa tria solennia fuerunt apud Hebræos, scilicet Pasche, Pentecostes, & Tabernaculorum, & quid figurauerunt. p. 1. col. 712. f
Festa tria principalia apud Hebræos fuerunt figura trium festorum principalium in nouo test. scilicet Pasche, Pentecostes, & omnium sanctorum, p. 1. col. 717. c
Festa veteris Testamenti quædam erant celebranda cum gaudio & læticia, & quot & quando, & c. Quædam non cum gaudio corporali, ut illius temporibus ad Deum conuerterentur, p. 3. col. 1604. f
Festa aliqua in veteri Testamento fuerunt annuatim ordinata ad beneficia diuina recolenda, & c. sic etiam in nouo testamento, & c. p. 3. c. 1001. c
per Festa solennia, oblationes & sacrificia ordinatur homo ad Deum, p. 1. col. 1387. b. c
Festa Iudæorum septem quid figurauerunt, p. 1. col. 1343. c
Festa inepta quæ prælati faciunt, & clerici præbent de bonis Ecclesiæ, quæ deberent pauperibus dare, vel potius ut sua reddere: Illa festa dico significantur per solennitatem, neomeniam & sabbatum, quæ Dominus vult facere cessare, p. 4. col. 1714. f
Festorum Iudaicorum solennitas & celebrandi ordo, p. 2. col. 41. c
Fetor interiorabilis & inextinguibilis ignis est in inferno, p. 4. col. 285. c
Fiat ubi solum dicitur in operibus sex dierum, & non exprimitur materia, non debent intelligi fieri talia ex materia præiacente, sed in sua propria specie totaliter ex nihilo per creationem produci, p. 1. c. 46. e. f
Fiat terra, & facta est. Fiat aqua seu abyssus, & factum est, quare sic non dictum est sicut dicitur luce & de firmamento, & c. p. 1. col. 42. c
Fiant luminaria magna quomodo exponitur, & quid per luminaria intelligitur, p. 1. col. 21. c
Ficum quæ vulnerum dolorem maxime solet auget Deus in re medium tradidit, p. 4. c. 342. c
Fidelis dum venerit ad ætatem adultam, tunc debet regnum suum incipere, bene regendo motus animæ, p. 3. col. 606. f. & col. 607. a. b. c
fidelis existens in afflictione spirituali, à Deo petens liberari, dicat psalmum, & c. p. 3. col. 606. f. & col. 616. & col. 619. b. c
fidelis quilibet cognoscens reuelationem Dei, vel coniectura probabili, aliquod graue peccatum à Deo sibi remissum, confiteri bonitatem, p. 3. c. 625. a. & col. 628. f
fidelis quilibet postulans de persecutione liberari, dicat psalmum & c. p. 3. col. 628. f
fidelis existens in afflictione temporali pro peccatis suis, & sustinens eam patienter, confidensque de misericordia diuina implorando eam, dicat psalmum. & c. p. 3. c. 706. f
fidelis deuotus qui hanc uitam considerat esse captiuitatē, & suspirat ad ciuitatem coelestem, congruit illi dicere psalmū, & c. p. 2. col. 724. f. & col. 733. c
fidelis in magna afflictione positus mentis vel corporis: vel utroque modo qui tamē patienter sustinet, pristina beneficia colens, & c. se disponēs ad alia in futuro recipienda, de illo potest exponi psalmus, & c. p. 3. col. 740. f
fidelis quilibet in angustia existens, qui per preces suas liberari meretur, & persecutores suos puniri, de illo potest moraliter exponi psalmus. & c. p. 3. col. 855. c
fidelis positus in afflictione corporali ab hostibus excitatus, vel spirituali a demonibus, qui per suam liberationem orat Deū deuotē, allegās primo decetā exauditionis diuine, & secundo suā indigentiam, & c. de illo potest exponi moraliter psalm. & c. p. 3. c. 1100. f
fidelis existens in magna tribulatione, qui coram Deo narrat pericula sibi imminētia, petens velociter liberari, & promittēs fideliter regrariari, de illo exponitur moraliter psalmus, & c. p. 3. col. 954. f

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Fidelis sperans in domino spe formata charitate, illi cōgruit
Psalms &c. moraliter expositus. p. 3. col. 1153. c

Fidelis penitens qui peccauit alterius deceptione, suam igno-
rantiam confiteatur humiliter, congruitque sibi dicere Psal-
mum, &c. p. 3. col. 1363. c

Fidelis quilibet iudicium discussionis singulare in se exerceat
propriam conscientiam discutiendo, &c. & quare hoc, p. 3.
col. 1190. f

Fidelis habita victoria de hoste visibili seu inuisibili, sicut est
spiritus malignus surgat ad laudem Dei dicens, &c. p. 3. col.
1550. f

Fidelis cum ad aquam baptismi venit, nō ultra disciplinæ dia-
bolicæ, non astrologicæ non magicæ, vel illius doctrinæ aq̃
quæ contra Dei potestatem sit, bibit fidelis, p. 1. col. 1323. b

Fidelis Christianus fideliter dicens: Pater noster qui es in cœ-
lis &c. significatur per Abiam, p. 2. col. 1181. c

Fidelis est Deus, dans homini quod promissit, fidelis est homo
credens promittenti, ex promisso vero Deus est nobis debi-
tor, p. 3. col. 651. b. c

Fidelis cum infideli vel è conuerso non debent cōtrahere nec
cohabitare, p. 6. col. 243. c

Fideles de gentib. relicto patrum errore, ad Christum conue-
niunt, baptismo abluti, Chrismate liniti, à Christo Christia-
num nomen & regiam dignitatem accipiunt, & de hoc fi-
gura, p. 2. col. 1195. a. b

Fideles omni tempore viuere debent in in Azimis syceritati
& veritatis, & significantur per eos qui fecerunt solennita-
tem Azimorum septem dieb. in læticia, p. 2. c. 1314. f

Fideles Domini significat grex, & etiam solēt appellari pisces,
p. 2. col. 1349. a. b

Fideles vii sunt commentis humanis vt alio diuino, p. 2. colu.
57. c

Fideles quo gratia Spiritus sancti magis intus replentur, eo la-
tius foris bonorum operum gressus multipl. cant, atque in-
ter magnos Ecclesię rectores culmen sortiuntur honoris, p.
3. col. 183. b

Fideles quamuis magnas persecutiones passi sunt, & quasi vi-
debantur deficere vt datur exemplum de multis, tamē sunt
reseruati constantes: & hoc diuina virtute, & non humana
p. 3. col. 1363. c. & 1364. f

Fideles minores gregum, & maiores nomine armentorum de-
signantur, p. 3. col. 841. b. c

Fideles nomine vinearum in sacra scriptura designantur, p. 4.
col. 787. c

Fideles quare Christo adherere debent per fidem, ponuntur
quatuor rationes, p. 5. col. 1354. f

Fideles possident Dominum per fidem & dilectionē, & Deus
possidet eos per gratiam: & ideo sicut fideles sunt pars Dei,
ita & Deus est pars eorum, p. 4. c. 909. f

Fideles aliqui adherent Christo sola fide, non per charitatem
operantem: & tales absceinduntur per condēnationis, sentē-
tiam alii adherent sibi per fidem & operationem charita-
tis: & isti faciunt fructum, p. 5. col. 1354. f

Fideles non prohibentur sub principib. infidelibus constituti
comparere coram eis, sed prohibentur, ne voluntariē recur-
rant ad iudices infideles in negociis quę determinari pos-
sunt per fideles, p. 6. col. 238. c

Fideles ab infidelib. separari debet multiplici ratione, p. 6. col.
403. c

fideles erga infideles tria debent agere. Ibid.

fideles in Christo regenerati per baptismum, facti sunt mem-
bra Christi, p. 6. col. 364. f

fideles debent obedire spiritui, & non carni, p. 6. c. 104. f

fideles ante destructionem ciuitatis Ierusalem, aduoniti fue-
runt per Angelum vt fugerent in regnum Arippæ ultra Ior-
danem, p. 5. col. 395. f

fideles per mitter Dominus tēpore Antichristi tribulari, ppter
peccata quę abundabunt, vt purgentur ab illis peccatis q̃
maximē illo tempore abundabunt, p. 4. col. 784. f

fideles quantuncunq; opprimantur tempore Antichristi ta-

men aliqui permanebunt in fide stabiles vsque ad finem
mundi, p. 5. col. 402. e

fideles generalem conuersationem singulari mentis puritate
transcendentes, montes & colles dicuntur, in quib. Christus
fallit, & non manet, &c. p. 3. col. 1833. b. c

fideles populi parietes sunt templi mysticē, quib. vniuersa Ec-
clesia consistit, &c. p. 2. col. 719. c

fideles triplices & triplici modo concurrerunt tempore adue-
tus Christi, p. 3. col. 1091. a. b. c

fideles singuli de virga Aaron qui est Christus, germinant in
quadruplici differentia, & hoc dupl. iter, scilicet secundū profe-
ctum morum, & secundum quatuor ætates, p. 1. col. 1544. f

fideles quandiu peregrinantur, auferre debēt a corde suo phā-
tasmatum quæ se cogitationibus ingerunt, velut talis aut talis
sit Deus qualis non est, donec absumatur omne mendaciū,
p. 2. col. 145. c

fideles degentes in terra, vbi tot illecebræ, inde maior est eis
corona, p. 3. c. 1211. a. b

fideles carnis suæ lasciuia castigantes, munera accipiunt, &
fructus bonorum operum, oleo misericordiarū pinguißimos,
compassione proximi feruere faciunt, p. 2. col. 1083. c

fideles illis virtutum operib. deseruiant, quib. intuentes proxi-
mos a fluctibus perturbationis & concupiscētiæ mundialis
ereptos ad tranquillitatem & pacem vitæ spiritualis intro-
ducant, p. 2. col. 1349. c

fideliū persecutor & tyrannus, significatur per Herodem in-
carcerantem Petrum, p. 6. col. 1117. c

fideliū vniuersitas propter integritatem fidei virgines no-
minatur, p. 5. c. 412. f

fideliū gradus in Ecclesia fuerunt trini ante & post incarna-
tionem, scilicet coniugatorum, continentium, & rectorum, &
per quos significantur, p. 1. col. 957. a. b

fideliū tres sunt gradus, in primi duob. gradib. dicuntur agni
in tertio oues, p. 5. col. 1384. f

fideliū cetus intelligitur per frumentum, p. 3. col. 344. f

fideliū ad salutem properantium due sunt species. Vna eorū
qui promissionem celestium cupiditate succēssu, summo stu-
dio nituntur benedictionem capere, & effici in parte sortis
sanctorum. Alia eorum, qui & si tendunt ad salutem, non tā
amore benedictionum vel promissionum, quam ne eant in
gehennam midii, &c. p. 2. col. 63. b

fideliū veteris Testamenti & noui diuersitas in perfectione,
& per quid significantur, p. 2. col. 722. b

fideliū conuersione inducti sepe qui foris sunt, eisdē deside-
rant sociari, & totum exēplis ad melius informari, vt & sibi
consolant & proximorum saluti, p. 1. col. 392. d. e

fideliū qui per gratiam assumptus est & additus, eijcere dēt
oēm viciū immundiciā, & de hoc figura, p. 2. c. 1208.

fideliū non satis est dona virtutum percipere, nisi studeant
pro commissis poenitere p. 1. col. 1416. f

fideliū Dei an consistat in temperamēto iustitię & misericor-
dię, an in hoc, quia dat homini quod promissit, p. 3. c. 657. c.
658. f

fideliū primo habēda est ad Deum, vt homo impleat quod
ei promissit secundo habenda est ad proximum vt sibi non
agat, contrarium, p. 1. col. 1267. c

fideliū i secreti cōseruatione custos est amicitie, p. 3. c. 2114. f

fideliū iussio non est leuiter, sed cum magno pondere faciēda, &
quare, p. 3. col. 2118. f

fides quid est & quomodo differt ab opinione, suspitione &
dubitatione, p. 6. col. 940. e. f. & extensa diffinitionis declara-
tio, col. 934. a. b. c

fides intelligentie radix, p. 4. col. 439. f

fides cognitione fide intelligentia comparatur, p. 4. columna
375. b

fides est certitudo de reb. inuisibilib. quę supponuntur ut Pri-
cipia Catholicæ doctrinæ. Et accipitur certitudo hic non
pro certitudine quæ est euidentie sed adhaerentie, p. 6. col.
52. g

fides Christiana iudicio cuiusq; sapiētis propter suā puritatē
& san-

Index.

& sanctitatē, omnib. aliis legib. antefertur, p. 5. c. 759. a. b
 Fides est credere quod non vides, veritas est videre quod cre-
 didisti, p. 5. c. 1162. f
 fides dupliciter dicitur, vno modo est virtus Theologica, alio
 modo est virtus moralis, p. 6. c. 1328. f
 Fides verbotenus non saluat sicut sola verba pietatis nudum
 vel esurientem non recreant, si nō cib. & vestis præbeatur,
 p. 6. c. 1280. e
 Fides acquisita in nobis per auditum vel per scientiam an suf-
 ficiat, vel necesse sit ponere fidem infusam. Rationes cōtra
 & soluuntur. Ibid.
 fides per dilectionem operans, est opus, quia si desit facultas
 non quæritur nisi voluntas, p. 5. c. 1124. f
 fides quæ per dilectionem operatur merito opus dicitur, quæ
 est initium & finis totius boni. Ibid.
 fides dicitur opus & distinguitur contra opes. Vide quomodo
 p. 5. c. 1124. f
 Fides habetur dupliciter. Vno modo quantum sufficit ad pro-
 priā salutem, & sic habetur etiam a simplicib. fidelib. Alio
 modo quātum ad eius defensionem contra infideles, & sic
 habetur a maiorib. p. 3. c. 1355.
 Fides nostra si dubia sit, & nos pertergeat infidelitas, dēmones
 gigantes erūt, & nos locustę. Si vero Iesum sequimur, & ver-
 bis eius credimus, tanquam nihil erunt in conspectu no-
 stro, p. 1. c. 1521. a
 Fides Ecclesiastica cum velut aurum cepit refulgere & prædi-
 catio eius vt argentum igne probatū resplenduerit, turpius
 hæreticorum voces obſcuri æris vilitate sordebunt, p. 1. co-
 1541. b. c
 Fides non ante apparuit gētium Ecclesiæ quam Christus my-
 ſterium incarnationis suæ implevit, quādo corporaliter in-
 ter homines viuens cibo ac potu vsus est, & c. p. 2. c. 297. c
 Fides populorum non in sapientia verbi cōpositi, sed diuinæ
 vocationis munere prouenit, p. 5. c. 757. c
 Fides sola valet, non genus, ideo operis potius quam generis
 claritatem quærere monemur, p. 5. c. 733. a
 Fides est lux, & infidelitas tenebræ, & quare, part. 6. columna
 657. a. b
 Fides augetur dupliciter extensue & intensue, p. 5. c. 926. f
 Fides eadem omnib. quamuis diuersa merita & vitæ qualitas,
 p. 4. c. 1384. e
 Fides eadem in nouo & veteri Testamento, sed differenter, p.
 6. c. 494. f & 533. c Item p. 3. c. 1863. a
 Fides antiquorum & fides in noua lege quomodo differenter
 fuit probata, p. 6. c. 939. a. b. c
 Fides priorum non erat integra, quia nondum fuerat in Chri-
 ſto impleta dispensatio carnis, p. 2. c. 15. c
 fides sicut ab Abraham deriuata est ad Isaac, ita ab Isaac, ad
 Iacob, & consequenter ad duodecim prophetas, & vltierus
 ad omnes fideles, p. 2. c. 1083. b
 fides Patriarcharum multiformiter ostenditur, p. 6. c. 919. 920.
 921. per totum.
 fides Christianorū & Sarracenorū contrario modo inchoatę
 sunt, & per diuersarum conditionū personas, p. 6. c. 327. c
 fides Catholica siue doctrina Euangelica in quator excellit,
 p. 6. Ibid.
 fides Christiana predicata est viuentē beato Petro nō solum
 Italia, sed etiam in Gallia, & S. Sauiianus vnus de septua-
 ginta conuertit ciuitatem Senonensem ad Christum, & c.
 p. 4. c. 1941. a. Item p. 5. c. 394. f Item p. 2. c. 1241. c.
 fides Catholica in modico tempore per totum orbem vulga-
 ra est. Et hoc significatur per parabolam fermēti absconditi
 in trib. iaccis farinæ, & c. p. 5. c. 240. f
 fides Catholica prædicata est per omnia climata mundi tem-
 pore Apostolorum, & quomodo declaratur, p. 5. col. 393. c.
 394. f Item p. 3. c. 561. a. b. c
 fides Catholica mirabiliter creuit ex persecutione tyranno-
 rum, & figuratum fuit in filiis Israel qui quanto magis op-
 primebantur, tanto magis multiplicabantur, p. 4. columna
 2064. f

fides tempore Christi vsque ad Constantini tempora non in
 conuentuæ populorum, sed tanquam per latebras prædica-
 batur, in secreto congregabantur Christiani, par. 1. colum.
 306. a
 fides credentium est meritoria de congruo, quod eis fiant mi-
 racula, p. 5. c. 540. f
 fides multiplicata est per opera miraculosa virtutē totius na-
 turæ transcendentia, p. 4. c. 371. c
 fides maxime operatur in operib. miraculosis, p. 2. c. 817. c
 fides nimis aduersa tolerat, & quidquid ex anteaſtis peccatis
 contractum fuerat mundata, & designatur per hyſopum,
 p. 1. c. 1301. b
 fides per imaginem congrue designatur, p. 1. c. 30. f
 fides vnita per mala punica significatur & quare, p. 1. column.
 794. c
 fides sanctę Trinitatis est via trium dierum, p. 1. c. 1229. b
 fides dicitur nidus, & quare, p. 3. c. 1079. c
 fides significatur per funem, p. 3. c. 390. f
 fides perfecta grano ſinapis comparatur, p. 5. column. 295. a &
 296. c
 fides, piscis nomine intelligitur, & quare, p. 5. c. 851. b. & c. 148.
 e. Item p. 2. c. 1410. e
 fides formata charitate dicitur thesaurus, infidelitas, thesau-
 rus malus, p. 5. c. 228. c
 fides dicitur ſcutum, & quare, p. 6. c. 569. a
 fides dicitur murus habēs duodecim fundamēta p. 6. c. 1677. a
 fides lorice comparatur, & quare, p. 6. c. 659. a
 fides dicitur pes, & quare, p. 6. c. 445. b
 fides non fuit in Christo, ſcā clara viſio ab instanti conceptio-
 nis, p. 6. c. 1331. c
 fides formata per dilectionem illa sola est quæ vere iustificat
 mentem formaliter, p. 1. c. 209. c
 fides liberat rationem & intellectum quasi fratrem, & substan-
 tiam fratris cum virtutib. purgati animi a captiuitate vicio-
 rum. Ibid. interl.
 fides est imber matutinus, perfectio operum imber serotinus
 p. 4. c. 1923. a
 fides ſine operib. ſimilis est verbo ſine intellectu, p. 6. column.
 1280. f
 fides informis non ſufficit ad salutem, p. 6. c. 46. f
 nō ſufficit fides, niſi bonis operib. ſumatur, p. 4. c. 241. a. Interl.
 per f. dem venit ad bona opera. Nota exemplum, p. 4. colu.
 1430. d. e
 qui quærit Deum in Fide, incipit viuere operibus iuſtitie, p.
 4. col. 1808. d
 Fides, iudiciū, & miſericordia quid important, nam in iſtis
 tribus intelliguntur omnia quæ ſunt multum neceſſaria ad
 ſalutem, p. 5. col. 384. f
 Fides ſpes & charitas ſunt virtutes Catholicę, quę dantur no-
 bis ad coniungendam nos Deo. Alia vero dona ſunt quæ-
 dam diſpoſitiones nobis datę, vt reddantur bene mobiles
 a ſpiritu ſancto, & ſic ordinantur ad virtutes theologicas,
 vt ad fines, p. 6. col. 316. c
 Fides non eſt habenda, nec inducenda in perſonarum acce-
 ptionem, nec indebitam cauſam attendēdo, ſed conditio-
 nes obſeruari debent, p. 6. col. 1275. c. 1276. f
 fides Catholica durabit vsque ad diem iudicij ſiue ad finem
 mundi in aliquibus ſaltem, ſi non omnibus, verum eſt ta-
 men, quod maior pars ab ea diſcedet, p. 6. col. 670. f
 fides mulieris Chananæ fuit magna ex verbo & factō, quia
 non fuit retardata a ſeruore petendi, & c. parte quinta, co-
 lumna 268. f
 fides etiam hoſtis ſeruanda eſt, & quare, p. 4. col. 1207. a. b
 fides ſi rara eſt inter charorum nomina & conſanguinitatis
 aſſectum, quanto magis in adulatoribus, p. 4. col. 1078. e
 fides eſt voluntatis, non neceſſitatis, & ſecundum leges ſpon-
 ſalia cōſenſu cōtrahentiū fieri oportet, p. 1. c. 286. a. Interl.
 fidei veritatem qui reliquunt hæreticorū ſequentes errorem,
 & alios ſecum peruerſentes, ſignificati per Iohan. qui de
 religioſo patre ad perfidiam declinauit, p. 2. col. 1211. a

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

- dei p̄seuerantiā poscit multitudo tribulationū, p. 5. c. 1045. c
- Fidei** ratio consistit in bonis sperandis & inuisibilib. & non in hac vita visis, p. 6. c. 939. a. b. c
- Fidei** fundamenta siue inchoationis sermo est sextuplex quē noscere habet ad fidem conuertendus, p. 6. c. 849. a
- Fidei** doctrina quædam habet, quæ sunt omnib. communia, q̄ omnes tenentur credere explicite, Alia ad quæ non tenentur omnes explicite, & c. p. 6. c. 839. c. Item p. 3. c. 47. b
- Fidei** mysteria & subtilia vtrum sint omnib. indifferenter proponenda, arguitur pro & contra, cum responsione, & c. p. 6. c. 847. c. 848. f
- Fidei** loci sunt charitas & spes, quæ suis vicib. quasi separatim occulta inspiratione viciolas infundunt mentes, p. 1. c. 203. a. Interl.
- fidei** confessio ore pertinet ad præceptum affirmatiuum quod obligat semper, sed non ad semper, p. 5. c. 825. c
- Fidei** confessio quando est ad turbationem hominum, & ad nullam vtilitatem est omittenda, & c. p. 5. c. 1274. a
- Fidei** laus & merces quæ fit, p. 6. c. 135. a. b
- Fidei** præmium est viuere æternum, p. 4. c. 2054. b. Interl.
- Fidei** lux & intentio dirigit omnes virtutes, sicut oculus membra ad operandum dirigit, p. 5. c. 137. a. b
- Fidei** nostra testimonium magnū est, q̄ per crucē Christi potestates, dæmonum fuerunt valde debilitate, p. 4. c. 1144. f
- Fidei** veritas in præsentī liberat a seruitute culpæ & in futuro a seruitute miseræ, p. 5. c. 612. d
- fidei** efficacia in hoc consistit, q̄ dat perfectā libertatē. Ibid. c
- Fidei** formatæ effectus est oratio (quæ est eleuatio mentis in Deū) & ieiunium, per quod refrenatur caro, p. 5. c. 296. d
- Fidei** iustitia quæ est, p. 6. c. 134. a
- Fidei** duo fundamenta principaliora Iudæi extimant valde derogatoria diuinæ excellentiæ, p. 4. c. 539. a. b. c
- Fidei** propria causa & sufficiens est illud quod interius mouet ad assensum, quod est donum Dei. Ibid. p. 6. c. 139. c
- Fidei** commendatio per multa quæ facit, p. 6. c. 594. c
- Fidei** articuli sunt duodecim, licet aliqui distinguant quatuordecim: & quidam diuinitatem, quidam concernunt humanitatem, & c. p. 6. c. 1678. f
- Fidei** tranquilla quies per nidi nomen exprimitur, p. 3. col. 297. b
- Fidem** ecclesiasticam & doctrinā veritatis turbātes per Chore significatur, p. 1. c. 1278. e. f
- per **Fidem**, habes in Iesum ducem, factibi tubas ductiles ex scripturis sanctis, cane in psalmis, & c. & ruent muri in te sicut in Ierico. p. 2. c. 91. a. b
- Fidem** omnes profiteamur etsi non omnes secundum præcepta ambulemus, p. 4. c. 40. d
- Fidem** Dominice incarnationis & passionis cū ante omnia in corde nostro collocamus & auditorib. tradimus primo altare ædificamus, Et de hoc figura, p. 2. c. 1284. f
- Eidem** Domini quicunque promeretur, nullis maculis carnalis natiuitatis offusatur, p. 1. c. 363. a. b
- Fidem** sicut Deus in noua lege per pauperes & impotentes voluit inducere per orbem parī ratione voluit q̄ in antiqua lege per Moysen qui Modicæ reputationis erat, fieret liberatio populi & eiuseductio, p. 1. c. 503. b. c. & c. 512. e. f
- per **fidem** homo interior Spiritū Dei attrahit & inde viuit, sicut ex hoc aere spiritum ducimus, quem ad os reducimus, p. 4. c. 1020. d. e
- Fidem** Christi amplecti, duo alliciunt valde, p. 5. c. 877. a. b
- Fidem** qui non seruat homo malus, per quem significatur, p. 2. c. 1506. f
- Fidem** habuerunt etiam patres veteris Testamenti, sed aliter quam patres noui Testamenti, p. 6. c. 488. e. f. Item p. 4. col. 1383. a. b
- Fidem** Theologicam vt habeamus duo requiruntur, p. 6. col. 139. c
- Fidem** coniugii conseruare volens, non concubinam querit, p. 1. c. 252. a. Interl.
- Fidem** non valere sine operib. ostenditur ex quatuor rationibus, p. 6. c. 1268. d
- per **fidem** charitate formatam ordinatur homo ad Deum in trib. p. 6. c. 1330. f
- fidem** posse habere, sicut posse habere charitatem natura est hominum sed habere charitatem gratia est, p. 6. c. 679. a
- Fidem** retrahentia & infirmitas sunt quatuor, p. 5. c. 863. c
- fide** mediatoris semper fit necessaria ad salutem, non tamen vniuniformiter, omni tempore, & omnib. populis. Vide, p. 6. c. 1105. c. Vide etiam in Credere.
- ex **fide** Centurionis gentis concluditur vocatio gentium ad fidem, & reprobatio Iudæorum, p. 5. c. 158. f. 159. c
- fiducialiter** in via nostra incedimus cum Dei gratia cōfisi, profectum in bona nostra conuersatione suscipimus, p. 3. col. 1616. e. f
- Figura** alicuius rei potest accipi vel considerari tripliciter Primo modo & vt est res tantum. Alio modo, vt est figura tantū. Tertio modo vt est res & figura simul, p. 6. c. 849. f & col. 1570. f. Item p. 2. c. 553. c
- figura** vt aliquid sit, quid requiratur, p. 6. c. 840. f. 1570. f. Item p. 4. c. 1651. b. & ad longum declaratur. c
- Figura** rex impius non potest genere illius qui totius pietatis exemplum est, p. 4. c. 1161. a. b
- Figura** vel sitius circa tabernacula castrorū erat in figura quadrata, ne dispositio loci impediret, p. 1. c. 1182. d
- Figura** Antichristi notatur per Antiochum Epiphanem seu iulustrem duplici de causa, p. 4. c. 1651. b
- Figurare** non potest aliquid quod nihil est, p. 2. c. 1857. c
- figura** Iepte fuit sacrificata domino per obseruationē virginittatis viuendo in orationib. & ieiuniis ac piis operib. & sic non fuit sacrificata Domino per mortem corporalem, sed potius per ciuilem & spiritualem, & c. p. 2. c. 233. c
- Filia** Archisynagogi laborabat in extremis, p. 5. c. 536. e. & col. 158. f
- Filiæ** meæ malo virum qui egeat pecunia quam pecuniā quæ egeat viro Sic dixit Themistocles, p. 3. c. 2014. f
- Filiæ** Ierusalem ratione fragilitatis dicuntur imperfectæ, sed ratione deuotionis perfectæ, p. 3. c. 1858. f
- Filiam** si quis vendiderit, & c. si spreuerit eam, & c. Ista clausula aliter & aliter exponitur ab Hebræis & expositionibus nostris, p. 1. c. 688. d. & c. 170. a. b
- Filiatio** adoptiua Dei est quædam similitudo filiationis naturalis diuini, p. 6. c. 113. c
- filiationis** nomen frequenter vtitur scriptura vete. Testam. & quare, p. 3. c. 1730. f
- Filiationis** propriæ dictæ, est q̄ ibi fit processus viuētis, a viuente secundū rationem similitudinis in identitare naturæ salutē specifica, vel in propinquo genere, p. 5. c. 1017. c. 1018. f
- filiationis** humanæ signum est imitatio oderū, ita etiam signū filiationis diuinæ est dilectio, p. 5. c. 1166. f
- filiationem** ab æterno sine filiū in diuinis esse probatur efficaci argumentō ex necessitate literę Hebræicę, p. 3. c. 962. f
- filius** in diuinis est de substantia patris, & accipit idem esse cū patre & est aliquāliter similis modus loquēdi sicut cum dicitur aliqui Imperator vel rex creari. & c. p. 3. c. 1978. f
- filius** Dei in quantum Deus, & in quantum homo viuit propter patrem, sed aliter, & declaratur, p. 5. c. 1132. f
- filius** Dei secundū diuinitatem habet eandem naturam cū patre secundū humanitatem anima est a Deo immediate per creationem, & corpus formatum spiritus sancti virtute & propter hoc habebat plenum dominium, separando animam ab ipso, & reueniendo ipsum, p. 5. c. 1160. f
- filius** Dei secundū quod Deus præcedit mūdum, vt causa effectum, nec est pars vniuersi, secundū humanitatem autē propter virtutem formatiuam eodem modo dicendum est Quantum autem ad animam & corpus, bene est pars vniuersi, & c. p. 5. Ibid.
- filius** Dei est primum principium omnium rerum, & per consequens veritas prima & infallibilis. Ibid.
- filius** naturalis est Christus, nos adoptiui, Ille genitus, nos creati, ille ab æterno, nos in tempore, p. 3. c. 1120. d. e

filius

Index.

filius Dei qua ratione principium & verbum dicatur, p. 1. c. 2. e. f
 filius Dei quomodo habeat eandem scientiam cum patre, & o-
 peretur eadem operatione cum patre, & quomodo sit in fi-
 lio pater & filius in patre. Ibid.
 filius Dei secundum quod Deus, non potest separari a patre, se-
 cundum vero quod homo, potest separari de potentia abso-
 luta: sed de potentia ordinata natura assumpta nunquam di-
 mitte. Ibid.
 filius Dei inquam Deus, vult & facit idem quod pater, quia
 eorum est una voluntas & operatio, in quantum vero homo
 eius voluntas & operatio regulantur absque aliqua obliqua-
 tione a regula diuinae voluntatis, p. 5. c. 1164. c
 filius Dei sicut dicitur sapientia patris, ita etiam eius gloria, p.
 4. c. 348. f
 filius Dei quare non illico missus fuit post hominis casum, p. 6.
 c. 491. c
 filius Dei significatur per luciferum stellam, p. 3. c. 361. c
 filius meus es tu, nunquam inuenitur in sacris scripturis Deum
 alicui creaturae in singulari dixisse, & c. p. 3. c. 419. c & c. 451. c
 filius dicitur minor patre, ut dicit Arius haereticus, tanquam
 pura creatura, & c. sed excludit hoc Christus tanquam fal-
 sum per tria dicta, p. 5. c. 106. f
 filius Dei est clarificatus a patre in passione tripliciter, p. 5. col.
 1384. c
 filius Dei homo efficitur per spiritum adoptionis, per spiritum
 seruitutis in Dei timore, fit Dei seruus, p. 4. c. 2178. c
 filius in diuinis scripturis semper in bonam partem accipitur
 numero singulari, sed in plurali in malam, & c. p. 4. c. 267. c
 filius ille est doni Dei, qui audit Deum recte, discendo legem
 eius & mandatis eius obediendo, p. 2. c. 1111. c
 filius sapiens sicut est gloria patris, ita etiam malicia filij, dat
 patri materiam lugendi, p. 6. c. 457. c. Item p. 1. c. 1401. b. c
 filius inobediens patri seu matri aut contumax, quomodo se-
 cundum legem puniendus est, p. 1. c. 1583. c
 filius si stultus sit, non est dignus hereditate patris, p. 3. c. 1763. a
 filius prout in bonis paternis succedit, tripliciter potest dici, p.
 5. c. 49. a. b. c
 filius an & quando tenetur parentibus subuenire siue fuerit reli-
 giosus, siue non, p. 5. c. 262. f
 filius bonus debet esse multum sollicitus de vltima voluntate
 parentum implenda, exemplo Ioseph Patriarchae, p. 1. c. 372. f
 filius sapiens laetificat patrem, & quare, p. 3. c. 1952. f
 filius familias vel filius adultus potest inuitus parentibus ad sacer-
 dotium, promoueri vel matrimonium contrahere, vel reli-
 gionem intrare. Sed quomodo absoluitur a praeepto diui-
 no de honore parentum, p. 5. c. 262. f. Item p. 1. c. 1399. b. c
 filius in eo solum parenti non debet obedire cum pater praeci-
 pit aliquid contra Dominum Deum, p. 4. c. 822. c
 filius est aequalis patri, p. 4. c. 378. e
 filius propter uxorem relinquat parentes, quantum ad cogita-
 tionem, non quantum ad dilectionem, p. 1. c. 85. c
 filius familias non potest aliquid vouere vel implere de rebus pa-
 tris sui, p. 1. c. 1399. b. c
 filius & filia frequenter ponuntur in scriptura, non ad sexum,
 sed ad discretionem animarum discernendum, p. 1. c. 1290. e. f
 filius recipiens benedictionem a patre prius debet ei obsequium
 praestare & ei seruire in mensa, & c. p. 1. c. 449. d
 filii in diuinis, inter se ca processio siue eterna generatio, eiusque
 & patris personalis distinctio, eorum substantialis indistin-
 ctio, eorum coeterna duratio, eorumque indiuisa operatio de-
 claratur, p. 5. c. 1025. e. f
 ad filii personam in diuinis proprie referuntur haec nomina,
 splendor figura, sicut, & imago, p. 6. c. 796. d
 filii Dei excellentia tangitur in quatuor. Ibid.
 filii Dei cum dicitur. Videntes filii Dei: multipliciter exponi-
 tur, p. 1. c. 137. c. 138. f. & c. 147. c
 filii Dei dicuntur sacerdotes & ministri qui inter filios Israel
 sunt specialiter electi ad cultum Dei, p. 3. c. 619. c
 filij mori ducuntur, quando nullo iure succedunt parentibus, p. 1.
 c. 1284. f

filii a patribus in disciplina & correptione Domini erudiendi cum
 summa diligentia, p. 2. c. 333. c
 filii Adae si fuissent ab eo progeniti in statu illo, non fuissent na-
 ti sic perfecti in corpore sicut ipse, nec in conditionibus animae
 tam fuissent nati in rectitudine naturali per quam nulla re-
 bellio fuisset in viribus sensitiuis ad rationem, & c. p. 3. c. 1791. c.
 & c. 1911. b. c
 filii prophetarum qui & quales fuerunt. Vide in Prophetarum filii.
 filios duos habet princeps Sacerdotum scilicet Christus. Et sunt duo
 populi credentium, ex Iudaeis. scilicet & Gentilibus, p. 4. c. 2374. d. e
 filii Ecclesiae quorum aliqui sunt boni, aliqui mali usque ad fi-
 nem mundi significantur per habitatores Ceilae, quos tamen pre-
 latus bonus debet consolari, & c. p. 2. c. 470. f
 filii spirituales sunt omnia opera bona, sed inter hos primoge-
 nita fides, p. 1. c. 549. c. f
 filii Heli dormisse dicuntur cum mulieribus & quare, p. 2. colum.
 333. c
 filii parentibus scribis debent ministerium reuerentiae & prouisio-
 nis necessariae si indigeant, p. 2. c. 1518. e. f. Item p. 6. colum.
 457. a
 filii naturaliter superuiuant parentibus & non e conuerso, p. 6.
 c. 457. a
 filium in diuinis notificat Ioannes in principio Euangelii sui,
 quoad esse, & quoad operari, p. 5. c. 1025. c
 filium subiectum tibi errare conspicias, diligenter castiga. Quod
 si castigari renuerit, ita caute erga illum age, ne quid in tuis ver-
 bis vel operibus unde amplius peccet, inueniat, p. 3. c. 1678. b. c
 filiorum Heli tria scelera scriptura recenset propter quae vocat
 eos filios Beliad, p. 2. c. 331. a
 filios nutrire in igne cupiditatis & lasciuiae in praesenti vita quae
 transitus est, filios suos per ignem transferre, p. 2. c. 938. f
 filios debent homines generare secundum suam, & relinquere filii
 spes eorum sunt, p. 3. c. 1470. f
 filios Israel quare Dominus eduxit per talem viam, vbi pate-
 rentur tot defectus cibi & potus. Et assignatur duplex causa
 p. 1. c. 835. c
 filios qui male nutrit, vel exemplo perdit, reus est eorum perdi-
 tionis, p. 3. c. 2181. b. c
 filios suos vel filias in carnalibus deliciis & lasciuibus aut cupidi-
 tatibus nutriendos indecenter, faciunt eos stipulam, ad incen-
 dium gehennae praeparatam, p. 1. c. 1564. f
 Fimbriae hyacinthinas facere iubetur filii Israel in quatuor an-
 gulis palliorum, ut quomodo in corporibus circumcisio signum
 est Iudaicae gentis, ita & vestis aliquam habebat differenti-
 am, p. 1. c. 1272. f. Item p. 5. c. 976. c
 finis cum sit immundus, gerentem non polluit, p. 1. c. 634. e. f
 fugi dicitur proprie quod de terra formatum, & quia pauperes
 idola argentea vel aurea habere non poterant, figuli coe-
 runt idola terrea facere, p. 3. c. 1953. b. c
 finis dupliciter dicitur. scilicet consumens, & consumas, p. 3. c. 457. c
 finis multipliciter dicitur, p. 6. c. 683. a
 finis vltimus hominis non consistit in adeptione cuiuscunque
 boni finiri, sed solum in adeptione boni infiniti quod est so-
 lus Deus & consistit in visione Dei per essentiam, prout ra-
 men includit fruitionem, p. 1. c. 58. e. f
 finis noster quis alius est nisi peruenire ad regnum cuius non est
 finis, p. 6. c. 833. b
 quicquid finitur parum est, sed qui hoc loquum putat, de aeter-
 nis non cogitat, p. 3. c. 95. b. c
 finis virtutum moralium non possunt esse diuitiae temporales
 mundani honores, & quare, p. 3. c. 1638. c
 finis cuiuslibet scientiae est duplex, scilicet intrinsecus & extrinsecus
 p. 5. c. 7. a. b
 finis orationum in Ecclesia est, cum dicitur per dominum, vel
 aliquid simile, & hoc praeuenit quia antonomasice ipse Chri-
 stus dicitur finis noster, & omnes per eius merita saluantur
 p. 3. c. 1081. c
 finis resurrectionis non erit in hoc quod viuat vita corporali
 virtuosa, ut Iudaei & Saraceni fingunt, sed in clara Dei visio-
 ne & fruitione, p. 6. c. 224. d. e

Finis

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Finis sæculorum venisse in homines intelligitur, secundum tempus noui & veteris Testamenti, p. 6. c. 276.
 Firmamentum non propter stationem, sed propter firmitatem & intransgressibilem terminum superiorum, & inferiorum aquarum appellatum est, p. 1. c. 11. b. & co. 14. f.
 Firmamentum secunda die factum est in medio aquarum, & inter cælum cristalinum & materiam elementorum, p. 1. c. 59. b. c. & col. 14. f.
 Firmamentum quatuor animalium, & sedes in throno super firmamentum quid signat, p. 4. col. 1085. a. b.
 Firmamenti motus non deprehenditur ad apparentiam sensus sed solum ratione arguitur ex motu stellarum, p. 1. columna 22. d. e.
 fistula quæ & casia, arbor aromatica, sed parua. Vide in Casia.
 Flagellum quomodo fecit Christus de funiculis in expulsiōe vendentium & ementium, cū non vendebantur ibi funiculi sed solum illa quæ debebant in templo offerri, p. 5. c. 1063. c.
 Flagella quorundam in hac vita inchoant, & in æternum permanebunt, non tamen iudicat Deus bis in idipsum, vnū est enim Flagellum quod temporaliter incipit, in æternis suppliciis consummatur, p. 1. c. 1657. a.
 Flagella vnde pateretur, non habebat vnicus ille de patris substantia natus; ad hoc autem carne indutus est, vt sine flagello non esset, p. 6. c. 943. b.
 Flagella omnia quidam putabāt causaliter venire iuxta naturam elementorum, & non ex culpa percussu, p. 3. c. 82. e.
 Flagella à Deo missa in Ierusalem, & in Iudæam habentur sub metaphora, p. 3. c. 1179. c. 1180. d. e.
 Flagellationes & percussiones aliquando fiunt per bonos Angelos, aliquando per malos, p. 1. c. 595. b. c.
 Flagellantis iudicium conatur euadere, qui contra flagella semetipsum defendere nititur, p. 3. c. 381. b.
 Flagrum est summitas virgularum ad inuicem ligatarum, quæ faciunt strepitum percutiendo, & pruritum per calefactionis motum. Sed taurea est flagellum de tauri corio factum, p. 4. c. 2429. c.
 Flama inferni quomodo intelligatur, sicut Abraham: & huiusmodi, vix a mansuetis, a contentiosis nunquam inuenitur, p. 1. c. 69. a. b.
 Flamma quæ hic vrit illuminat, in inferno quæ vrit & obscurat, p. 3. c. 138. d. e.
 Flare est statum facere, statum facere est animam facere, p. 1. c. 69. a.
 Flectere Deum vult precibus homo pro venia, & ipse homo non flectitur peccanti in se, p. 3. c. 1692. e. f.
 Flexi genua mea zabulo, si non stetero firmus contra astutias eius: flexi genua mea iræ, si non constitero stetero contra iram, & c. p. 2. c. 162. f.
 Flere licet pro defunctis, sed qualiter & quomodo, p. 6. c. 653. b. & c. 654. f. Item p. 1. c. 1539. b. c. & c. 1696. e. f.
 Flere peccata non valet qui manet cum circumitu mundi, cū dæmoniis, cum desiderijs carnalibus, p. 5. c. 629. c.
 flere non incipit mala sua, nisi quis recorderetur Sion nisi legem Dei & scripturarum montes aspiciat, p. 1. c. 1340. e. f.
 Flent multi fletu Babylonio qui & gaudet gaudio Babylonio p. 3. c. 1497. c.
 Flent sancti magis culpam quam erumnam, p. 4. c. 997. b.
 Flent quidam primo ne ducantur ad supplicium, de hinc flere incipiunt quod differuntur a regno, obtinent irriguum inferius & superius, p. 2. c. 108. d. e.
 Fletus duo in se habet tristitiam animi, & lachrymarum resolutionem, p. 5. c. 100. f. & 889 & 246. f.
 Fletus vnde & a quo censetur. Ibid.
 Fletus an & quomodo in dæmonibus & damnatis. Ibid.
 Fletus an & quomodo post resurrectionem, p. 5. col. 169. f. & c. 889. & 246. f.
 Fletus Iacob super consobrinam suam, s. Rachelem, quare fuit & an ipsa fleuerit, p. 1. c. 337. b. c.
 Fletuum multa sunt genera, p. 4. c. 623. b.
 Flumina magna præter fluentia terras, sepe cuncta terræ nascē

ria ex crescente inundantia absorbent, & sterilitatem causant, vt patet circa Rhenum Albeam, p. 1. c. 1529. a. 1530. d.
 Flumina aquæ viæ fient in eo, & c. & non dixi Iesus puteus, nec fons, & quare, p. 1. c. 1321. a.
 Flumina quatuor Paradisi gentib. per quas fluūt notissima sūt duob. vetustas mutauit nomina, duo antiqua nomina serua uerunt. Ibid.
 Flumina quatuor Paradisi in aquis valde abundant, & per hæc quatuor flumina intelligitur secūda Christi doctrina in quatuor Euangelis descripta, p. 3. c. 2099. c.
 Fluminum quæ de Paradiso exire feruntur, constat in nostra terra notos esse fontes, & c. p. 1. c. 71. a. b.
 Femella non poterat immolari in sacrificio Paschali, & quare: in aliquibus hostiis pacificis & pro peccato bene immolabatur semella, p. 1. c. 586. f. & c. 604. f. & c. 606. f.
 femina, vota nulla quæ ab continentia causa vouit, reddat, nisi vir permittat, p. 1. c. 1401. b. c.
 femine formari dicuntur in vtero octogesimo die: eundem numerum ad implerionem purificationis earum quæ semen suscipiunt, præcipit Moyses, p. 1. c. 1011. b. c.
 Filii Israel separati ab vxorib. alienigenarum, in signum veræ penitentia, ieiunauerunt induti saccis, & capitibus puluere aspersis, & orantes confitebantur peccata sua facto, verbo, & signo, quater in die, & quater in nocte, p. 2. c. 1147. c.
 Filii Israel quandiu confidebant habuerūt in Domino bene tuit eis, sed qñ diffidebant de Deo, & de eius auxilio, humanum requirerent, fuit eis male, vt in multis patet, p. 3. c. 1565. d.
 filii Israel de Aegypto educti sunt in multis signis & mirabilibus diuinis, & in magna multitudine, ita quod erant sexcenta millia absque mulieribus & paruulis, p. 4. c. 813. c.
 filii Israel exeuntes de Aegypto numerati a viginti annis & supra mortui sunt in deserto pro maiori p. 4. c. 787. c.
 Item, p. 1. c. 1262. f.
 filii Israel statim post legem datam adorauerunt vitulum constabilem, & temporibus iudicium & regum coluerunt idola. p. 4. c. 1719. c.
 filii traducuntur per ignem, quæ traductio potest dupliciter intelligi, p. 4. c. 1230. c.
 filii Israel quomodo sunt, sine rege, sine sacrificio, sine altari, sine Sacerdotib. p. 4. c. 1723. a. b. c.
 filii Simonis tenuerunt principatum, & sacerdotium vsque ad Herodem Ascalonitam, cuius tempore natus est Christus, p. 4. c. 2377. a. b.
 filii Israel fuerunt persecuti ab Antiocho duplici intentione, vel propter duplicem causam, p. 4. c. 253. c.
 filii Israel admirati sunt de audacia Aminadab mare rubrum intrantis, p. 5. c. 32. f.
 filii Israel ex prophetia Ioseph firmiter credebant liberari de afflictione Aegypti per aliquem de populo suo cū Dei adiutorio, & ideo parantes Moyse ex hac fide seruauerunt eum contra regis edictum: quare & quomodo, p. 6. c. 929. c.
 filii Ioseph quia pessimi, fuerant dispersi, & dicti lapides propter obdurationem in malo sed dicuntur lapides sanctuarii, quia processerunt de Ioseph patre sanctissimo, p. 4. c. 105. c.
 filii Ioram regis Iuda vsque ad quartam generationem quare excluduntur in Christi generatione, p. 5. c. 32. f. 33. c.
 filii Israel quandiu seruauerunt Dei mandata, fuerāt in quiete & prosperitate, quando autem declinauerunt a Dei obedientia fuerunt dati in gladium, famem & captiuitatem, p. 1. co. 578. f. & col. 213. Item, p. 3. c. 155. d. Item, p. 2. c. 1629. c.
 filii Israel non acceperunt noua vestimenta, sed lauerunt vetera tempore dationis legis. Et factum fuit ad cōmendandū Dei miraculum, per quod ab exitu de Aegypto vsque ad ingressum terræ promissionis vestimenta eorum non sunt attrita nec vetustate consumpta, p. 1. c. 659. c. & c. 1641. a. b.
 filii Aaron in oblationibus ministrabāt ei, non sicut offerentes super altare, sed sicut offerenti ministrantes, p. 1. c. 956. d.
 filii Israel 40. annis fuerunt vagi per desertum, & iuerunt per Iud, includendo tamen annum qui transierat ab egressu de Aegypto vsque admissionem exploratorem, p. 1. c. 981. c.
 filii

Index.

Filii Israel anno secundo egressionis de Aegypto mense secundo decimo die mensis, recesserunt de monte Sinai, & 29. die mensis tertii venerunt in Cades barne, ut dicit Ra. Sa. p. 2. c. 99. c. filii Israel quadraginta annis fuerunt in deserto antequam transferrent Iordanem & pugnarent contra Iericho, p. 2. Ibid. filii Israel septem tribulationes passi sunt pro peccatis suis a quibus penitentia ducti liberati sunt per septem iudices sibi succedentes, p. 2. c. 112. f. filii duo vel pueri Phenennæ vocati sunt pueri Annæ non quod essent eius filii, sed quia eius orationibus erat vita eis concessa, p. 2. c. 325. c. filii Israel propter arcæ absentiam credebant se superatos fuisse, & per consequens per eius præsentiam credebant superare, p. 2. c. 343. c. filii David regnauerunt usque ad captiuitatem Babylonicam & post reuersionem de Babylone, Zorobabel (qui descendit de David) habuit ducatum super populum, & alii consequenter de tribu David usque ad Herodem alienigenam sub quo natus est Christus secundum carnem cuius regnum manet in sæculum, & in sæculum sæculi, p. 2. c. 655. a. filii Israel, dicti, sunt filii Dei, tamquam ab eo specialiter electi & dilecti, p. 3. c. 618. c. d. filii Israel quamdiu steterunt in cultu vnius Dei, possederunt pacifice terram promissionis collatam sibi & quando declinauerunt ad idololatriam, fuerunt ab aliis impugnati, eiectioni & sæpe captiuati, p. 1. c. 209. c. & c. 1060. d. e. Item p. 3. col. 1559. c. Item p. 2. c. 190. f. filii Israel per quorundam temora & annos possederunt terram promissionis, p. 1. c. 210. d. filii Iacob quomodo dolo vel cautela interfecerunt Sichimitas, p. 1. c. 365. c. filii Israel quorundam annis in Aegypto fuerunt, variæ sunt opiniones, p. 1. c. 597. c. filii Israel non admittebantur ad esum carniū, id est, agni, nisi essent circumcisi. Ibid. filii Israel non transierunt per terram Philistinorum, ne haberent cum eis bellum, p. 1. c. 607. c. filii Israel propter defensionem habuerunt arma ab Aegyptiis per accommodationem contra prædones si eis occurreret. Ibid. filii Israel an & quomodo ex eadem parte qua ingressi sunt mare rubrum egrediebantur, p. 1. c. 617. c. & 618. d. filii Israel viderunt mortuos Aegyptios super litus maris oppositum, & hoc ad consolationem eorum ne timerent eos de cætero, & ut haberent arma eorum ad defendendum se contra hostes insurgentes, p. 1. c. 618. d. filii Israel cum uenerunt in Elin, ubi erant duodecim fontes iuxta duodecim tribus & quia defecerunt fructus & victualia, vixerunt triginta diebus non comedendo ad saturitatem sed ad famem temperandum, p. 1. c. 631. b. filius Israel quare dedit Dominus carnes in vespere & panes in mane sequenti, cum magis conueniens esset fieri modo contrario, p. 1. c. 535. c. filii Israel in deserto Sinai usque ad montem Sinai, & et postea fecerunt aliquas mansiones, quæ magis seriose exprimuntur in Numerorum libro quam in Exodo, quia solæ illæ nominantur in quibus factum est aliquid notabile, p. 1. c. 537. c. filii Heli timore Domini erant destituti p. 2. c. 331. a. filii Heli nesciebant in diuinam & veras ministerii leges, p. 2. c. 331. a. filii Heli prius curabant mensam suam quam mensam Domini, p. 2. c. 331. b. filii naturales qui sunt, & unde sic dicuntur, p. 6. c. 27. b. c. filii carnales contrahunt quandam maculam & fedtatem ex modo suæ generationis, non sic autem filii spirituales, sed magis nobilitatem, p. 5. c. 1030. f. filii aliquando iuste pro patribus puniuntur pena temporali, quia filii sunt quedam res patrum, p. 4. c. 1045. c. & c. 1209. c. Item p. 3. c. 2085. c. filii parentum malorum frequenter sunt imitatores patrum suorum scelus, eo quod sunt inter eos nutriti, & facta parentum habent

in maiori autoritate, & sic frequenter puniuntur pro peccato parentem occasionaliter tamen pro peccatis propriis simpliciter, p. 4. c. 1209. c. filii in scriptura dicuntur istius vel illius, ante pro meritorum excellentia, aut deterioratione, ut eius dicantur esse filii cuius fuerunt imitatores, p. 2. c. 1045. c. filii paruuli plerumque a demonibus aripiuntur, & hoc ideo ut caro filii ex patris pena mulsetur, p. 1. c. 861. b. c. filii non ideo puniuntur, quia patres eorum peccauerunt, sed quia eis similes quodam hæreditario malo Deum oderunt p. 4. c. 1209. b. c. filii utrum pro peccatis parentum sint occidendi aut puniendi, & e conuerso, p. 1. c. 1611. f. & c. 1613. a. filii an & quando, & quando non patrum iniquitates portant Vide in visitare, & iniquitatibus. filii sunt quasi arma patrum ad eorum defensionem, p. 3. c. 1452. f. femine quare sequebantur Christum & Apostolos, p. 6. c. 266. c. Feminarum in conceptu hæc est natura, ut qualem conspexerint siue mente conciperint in extremo voluptatis æstu quo concipiunt, sobolem talem procreent, & de hoc experientia, p. 1. c. 344. f. Feminis non prohibetur secundum Hebraicam veritatem, quin nubant quibuscunque voluerint de genere Israelitico, nisi tantum feminis, quæ hereditatem habent, scilicet illis quomodo habent fratres, & istis tantum præcipitur quod alieni de cognatione patris sui nubant, p. 1. c. 1451. c. Feminis non conceditur sacerdotium, nec doctrina in Ecclesia ne induantur veste virili, p. 1. c. 1586. f. Feminas viris subditas & pene famulas, lex voluit esse uxores p. 1. c. 1590. f. nullus sanctorum nisi raro Feminas genuisse narratur, p. 3. c. 1760. f. Item p. 1. c. 1288. f. Feminalia quæ ad operiendam corporis vel carnis turpitudinem fiunt illam castimoniam portionem quæ a copula coniugali cohibet, proprie designant, p. 1. c. 798. f. Feminalibus lineis ideo femina vel femora velantur, quia causas huius rei, quomodo de paruulo semine & fedissimis initiis tanta vel hominum vel diuersa rei pulchritudo nascatur nobis esse obuolutas, & humanis oculis non patere, necessario confitendum est, p. 1. c. 1043. c. Feminalibus lineis usque ad genus vereda celantur, quorum superior pars sub umbilico vehementer astringitur, p. 1. c. 973. b. & c. 974. f. Feminalibus ego non vestio, nec impono alicui necessitatem, quod vult esse sacerdos, ipse se vestiat. Hæc Hieronymus, p. 1. c. 1043. c. Femine genus duplo mulsetur, habet enim totam Adæ maledictionem & additur ei, In dolore paries filios tuos, p. 1. c. 1011. b. Femoralium usum quis inuenit, p. 1. c. 170. f. Item par. 1. col. 677. c. Femoris nudatio sequitur ebrietatem, sicut libido satietatem, p. 1. c. 169. a. Femine ornantur ut aliis placeant quæ in facie non in corde gloriantur, p. 4. c. 62. a. Feneratori qui obligatus fuerit vinditur pretio quotidiano, p. 4. c. 423. a. Fenum & olus cito deficiantur, & quare, p. 3. c. 682. f. Fenum nascendo habet virorem, crescendo decorem, deinde florem, tandem ardore solis siccatum redigitur in puluerem p. 4. c. 33. a. b. Fedus cum morte percutere est mala audacter perpetrare, p. 4. c. 260. d. Fetus nihil præter voluptatem carnis adfert, p. 4. c. 792. e. Fetus concepti dicuntur vicium contrahere feminis, ut leprosi elephantici si ex femine menstruata nascantur, & c. p. 4. c. 713. c. Fetus ante diem octauum nati sunt nimis molles & imperfecti & ideo ante octauum diem non debebant offerri domino, sicut nec animalia imperfecta propter defectum aliquius membri, p. 1. c. 160. f.

Fetus

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

fetus cum matre immolari prohibitum erat Iudeis, p. 1. c. 1199. b
 fetus vernus melior est, p. 1. c. 343. b
 foliorum fluxus est signum mortificationis arborum, sed viror
 & permanentia eorum est signum euidens vite ipsorum. p.
 3. c. 437. c
 fomes est efficiens qui bonam rem vertit in malum, p. 6. c. 95. b
 fomes recte lex dicitur, quia legitime factum est, ut qui non
 obediuit suo superiori, ei non seruiat suum inferius, id est,
 caro, p. 6. c. 97. c
 fomes nascitur ex homine, ipsum ad corruptionem peccati in
 ducit, sicut tinea nascitur ex veste, & eam corrodit, p. 3. col.
 74. f. 75. a. b
 fomes qui est in nobis (qui languor est nature) commouet illi
 circa desideria, & ita non sine peccato, p. 3. c. 1325. a. b
 fomes peccati dicitur rex confusionis, & quare, p. 2. c. 50. f
 fomes dicitur fortis in gressu in domum, & c. p. 5. c. 518. f
 fomitis impulsus & demonis frequenter simul concurrunt in
 tempore, p. 3. c. 1803. c
 fomitis repressio est nobis possibilis, & quomodo, p. 6. c. 84. f
 fomitem excitat demon, & eo vitur tanquam instrumento, ut
 deiciat hominem a virtute. Ibid. p. 3. 352. f
 fomite peccati exterminato ad iudicium venies securus, p. 2.
 c. 1644. f
 fons Siloe a fronte montis Sion oritur, & in meridiem fluit non
 iugib. aquis, sed in certis horis diebusq; ebullit, & per terra
 rum concaua, & durissimi saxi antra magno sonitu venit:
 quo vno nec perpetuo vitur ciuitas Ierusalem, p. 2. column.
 1353. a
 fontes qui tactu immundorum non polluebantur doctorum
 mentes significant, p. 1. c. 1062. d
 fontes in terra promissionis dicuntur signati, ac si essent sigilla
 ti propter limpiditatem, ne ab aliqua turbetur, p. 3. column.
 1850. f
 fontes dicuntur aquæ existentes in origine riuu, fluentes ab ori
 gine, p. 1. c. 1512. f
 forma in homine (Adam s.) non esteducta de semine per gene
 rationem, sed magis a Deo per creationem, per quam tran
 scendit naturam corporale, & sic capax est Dei per cogni
 tionem & amorem, p. 1. c. 62. f
 forma corrumpitur dupliciter. Vno modo per corruptionem
 subiecti. Alio modo per suum contrarium, p. 3. c. 1912. e. f
 forma cuiuslibet scientiæ est duplex, s. forma tractandi & for
 ma tractatus, p. 5. c. 7. a. b
 forma professionis filiorum Israel sub iuramento fuit duplex.
 Primo cum presentibus. Secundo cum futuris, cuius profes
 sionis fuit causa triplex, p. 1. c. 1638. f
 formæ quæ sunt in potentia materiæ educuntur ad actum per
 motum cæli, quæ materia pro maiori parte est terra, nam
 corpora mixta sunt a Domino de terra, p. 2. c. 1499. c
 formatio rerum quomodo facta est, & distinctio earundem du
 plici expositione enotatur, p. 6. c. 1366. f
 formatio mulieris de latere hominis dormientis fuit figura, &
 Ecclesia esset formanda in futurum de latere Christi dor
 mientis in cruce, p. 2. c. 150. e
 formidolus sumit arma, cum nihil spei superest, p. 2. c. 1420. f
 formidolosus & timidus quomodo differunt, p. 2. c. 202. d
 fornax lingua cinerat, aurum purgat, & sic tribulationes lingua
 vitorum aurum virtutum, p. 3. c. 509. e. f
 fornicari prohibet Dominus manifeste viros & foeminas, & c.
 quædo & meretrices esse, & ad eas prohibet accedere, qua
 rum publice venalis est turpitudine, p. 1. c. 1353. a. b
 fornicatio an & vbi prohibita sit in decalogo, par. 1. columna
 663. c
 fornicatio quatuor rationib. probatur illicita & prohibita, p.
 6. c. 240. f
 fornicatio vtrum mechia nomine teneatur, p. 1. c. 673. b. c
 fornicatio omnis vtrum mechia dici possit, in scripturis (ait
 Augustinus) non mihi occurrit loquutionis exemplum, p. 1.
 c. 663. c
 fornicatio omnis si non mechia dici potest, vbi sit in decalogo

prohibita fornicatio, vtrum inueniri possit (inquit Augusti
 nus) ignoro, p. 1. c. 663. c
 fornicatio vocatur omnis concupiscentia mala qua anima re
 lista superiori lege, inferiorum volupate turpi naturarum
 quasi mercede prostituta corrumpitur, p. 3. c. 1949. b. c
 fornicatio unde pullulat? Primo concupiscentia decipit, inde
 ingluuies, postremo captiuat impietas, cuius merces exolui
 tur fornicatio, p. 1. c. 1371. c
 fornicatio duplex est, corporalis, s. & spiritualis, p. 4. columna
 1190. e. f
 fornicatio est idololatria, & quælibet noxia superstitio, p. 6. c.
 249. a
 fornicatio non est tantum stupri, sed generaliter quæ a lege Dei
 aberrare facit, p. 5. c. 114. d
 fornicatio quantum sit detestabilis, ostenditur per hoc, qd alia
 peccata iniiciunt solam animam, ista autem animam & cor
 pus, p. 6. c. 241. c
 fornicatio corporis execrabilis est, sed execrabilior generali
 fornicatio in qua omne genus peccati continetur, cum, s.
 anima quam Deum sibi in fide despondit corrumpitur, p.
 1. c. 1369. a. 1370. d
 fornicatio aduersus nos militat, sed si habuerimus arma Apo
 stoli, luxuriæ tela non nocebunt nobis. Si hæc arma prouci
 mus, diabolo locum damus, p. 1. c. 1370. d
 fornicatio quæ sub Evangelio fit multo maioris opprobrii
 quam quæ sub lege fornicatur, p. 2. c. 36. d
 fornicatio in sacra scriptura vocatur idololatria, per quam a
 nima separatur a Deo, p. 5. c. 1166. c. Item parte 2. column.
 1516. f
 fornicationis carnalis opere anima plus fit obstricta & obno
 xia carnali concupiscentiæ quam cæteris viciis, & sic etiam
 per corpus gerantur, p. 6. c. 241. c
 fornicationis pessimum genus est quo anima recedit a Deo &
 fornicatur cum idolis, vel diuini dogmatis veritatē reliquit
 & c. p. 2. c. 1949. a
 fornicationis brevis voluptas, & perpetua pena fornicatoris,
 Si. n. ieiunus diurnum solum effugit eternæ, & nihilominus
 post modum esurit, qui cœsto pane saturatus abscesserat,
 sic qui intrat ad scortum, ad horam quidem euaporat libi
 dinem sed post paululum ardentior redit, p. 3. c. 1629. a. b
 fornicationis causa, & pro nullo alio coniugati dirimuntur, &
 quare, p. 6. c. 241. a
 fornicationem fugere monemur: quia non aliter potest me
 lius vinci, tum alijs vicijs potest expectari conflictus, p. 6.
 col. 241. b. c. Item, p. 3. col. 1623. b. c
 a fornicatione si vis esse tutus, esto a muliere corpore & visi
 ratione discretus: prope ignem inadultus non eris: ferreus
 sis, aliquando tamen dissolueris, p. 1. col. 1369. a. b
 fornicatione informis est, in animo, in actu, in amore terreno
 rum in cultu idolorum, p. 6. c. 1479. c
 fornicatione & idololatria plus gaudet demones, quàm de quo
 cunque alio peccato, & quare, p. 1. c. 1063. b. c
 fornicator corporalis & spiritualis qui non canticum laudis,
 sed Psalmum irrisionis inter inimicos Christi excitat, signi
 ficatur per Zambri, p. 1. c. 431. c
 fornicariæ clericorum beneficiatorum quæ volunt delicate nu
 triri & preciosè ornari de bonis ecclesiæ, per quas signifi
 cantur, & de earum pena p. 4. c. 1859. c
 forsit, quandoque non est nota dubii, sed libertatis arbitrii,
 p. 5. c. 115. c
 fortalicium siue capitolum ciuitatis Babylonie fuit in turris
 a filiis Noe ædificata, p. 4. c. 1553. c
 fortis est qui vincit iram & alios motus animi, pa. 5. columna
 789. e. f
 fortis est contra omnia qui se vincit, p. 3. c. 68. e. f
 non omnis fortis sapiens, sed e conuerso, quia & si corpore de
 bilis est si affit sapientia, omnia, fortis aduersarii certamina
 vincit, p. 3. c. 1707. b
 fortissimi viri de exercitu David tres fuerunt, & nominantur,
 & c. p. 2. c. 658. f. & c. 659. c

for-

Index.

- Fortium & doctorum est aperta predicare, exemplis instruere, infirmorum & insipientium discere, & subditos esse, p.1.col.232.e.f
- Fortitudo quæ plus potest, sine moderamine rationis, in præceps ruit, p.3.col.16.d
- Fortitudo virtus tres grandus habet, p.5.c.236.d
- Fortitudo duplex, politica, scilicet & infusa, p.6.col.391.c
- Fortitudo, alia est bonorum, alia malorum, p.3.col.94.f
- Fortitudo corporis humani usque ad annum tricelimum perficitur, & incipit delitari post quinquagesimum annu, &cq. p.1.col.233.c
- Fortitudo quæ est virtus, designatur per arietem trium annorum, & quare, p.1.col.211.a.b
- Fortitudo in quo magis vigeat, perscrutatur à tribus iuuenib. qui custodiebant regē Darium: quorum vnus dixit, forte vinu. Alius dixit: fortior est rex. Tertius dixit: fortiores sūt mulieres, sed super omnia vincit veritas, p.2.col.1424.f
- Fortitudo regni Iudæ multum debilitata est tempore regis Achaz, p.4.col.168.f
- Fortitudini deputatur quaternarius numerus in pluribus, p.1.col.1115.b.c
- Fortunæ bona sunt, excellentiæ mundiales, quantum ad superbos, diuitiæ temporales quantum ad cupidos & auaros, delicia carnales quantum ad gulosos & luxuriosos, p.4.857.c
- Fortunæ bona quæ reputanda sunt vt stercora, & excæcant oculos sapientum, significatur per hirundinem, quæ est auis hinc inde volatilis, p.2.col.156.f
- Fortunæ deæ Aegyptiorum, in fine anni parabant mēsam omnibus eis refectam, & poculis mulla mixtis, vel quia foelice annum præbuerit, vel quia futurum foelicem præbitura sit p.4.col.520.d
- Fortunæ mensam parant qui Ecclesiam deserunt, tradentes se spiritus erroris vel immundis, & doctrinis dæmonioru, & nihil ad Deum pertinere credentes, sed stellarum cursu vel varietate fortunæ omnia gubernari, p.4.Ibid.
- Fossa secundum Hebræos aliquando accipitur pro profunditate: aliquando pro eleuatione sursum, sicut in Latino hoc nomen altitudo, p.4.col.2431.c
- Fractio tabularum præceptorum Dei per Moysen, fuit signu euacuationis legalium in aduentu Christi, p.1.col.832.f
- Fragilitas humana non potest bene sustinere sublimitatē Dei & de hoc exempla, p.1.c.337.d. Item, p.4.col.1638.f
- Fragilitas humana monstratur per molestias animalium & vermium illatas, eam plagentium, vt est cyniphes, quæ leni cōtractu cōteritur, enim hæc & alia minuta sunt homine fortiora, vnde gloriatur terra & cinis, p.4.c.1922.f
- Francia Hebraice, dicta Seraphat, quando & per quem fidem Christianam suscepit, & præsertim Senonensis ciuitas, quæ tunc erat metropolis in tota Francia. &c. p.4.c.1916.f. Vide & in Sauinianus.
- Beatus Franciscus assimilatur grano synapis, p.2.col.854.e
- Item assimilatur armigero, p.2.col.368.f. & c.867.c. dicitur rex, & quare. Vide etiam in Fratres minores.
- Fratres quatuor modis dicuntur in diuinis scripturis, p.6.col.473.b. & c.979.b. Item, p.4.col.1944.f
- Fratres Hebræi vocant mares propinquos genere, siue consanguinitate germana ex parte patrum coniunctos, p.6.c.473.b. & col.522.e
- Fratres tribus modis dicuntur in sacra scriptura. Natura, vt Iacob & Esau, & cognatione, vt Abraham & Loth: gente, sicut omnes Iudæi, p.1.col.595.b
- Fratres nostros cum in tutelam nostram susceperimus, nō opprimamus per potētiam, nec iniuste seruituris imponamus molestiam, p.4.c.817.b
- Fratres falsi, orationis suæ vel actionis Deo hostias, una cum veris Catholicis gestiunt offerre, vt veri fideles crediti, per victimam communionis veros Catholicos corrumpere possint, p.2.c.1360.d.e
- Fratres dicuntur Christus & omnes sancti & quomodo, p.1.col.253.c.f
- Fratres Christi qui dicuntur, p.5.c.49.a.b.c. & 1053.a.b. 258.e.811.c. Item, p.6.976.c. Item, p.1.col.196.e
- Fratres simplices & illiterati per iumenta, & illi propter defectum scientiæ non sunt ad prædicandum apti, p.1.c.1481.a
- Fratres minores ideo vocati sunt, vt maiores fieri non præsumat & ad Ecclesiasticas dignitates (ait beatus Franciscus) nullatenus ascendere permittatis, p.2.c.931.a
- Fratres pauperes compulsi sunt exponere fidelibus suas varias necessitates, & etiam varia suffragia quæ sunt pro benefactorib. suis, & per hoc plurimi conceperunt propositu benefaciendi eis, p.1.c.807.c
- Fratres compulsi sunt refugere ad summum pontificem, qui considerans vtilitatem Ecclesiæ de prædicationib. & consiliis fratrum prouenientem, dedit fratrib. potestatem prædicandi & audiendi confessiones, &c. p.1.col.347.c
- Fratres Ioseph dicentes, merito hæc patimur, confessi sunt diuinam iustitiam, p.1.c.415.c
- fratres Ieconie nominatur cum eo in genealogia Christi, qui similes ei fuerunt in captiuitate, p.5.c.40.f
- fratrum peccata aliquando sunt grauiora persecutione inimicorum, & pro talib. non iubemur orare, p.5.c.118.e.f
- fraterna charitas dicitur quid optimum, & e conuerso odium fraternum dicitur crimē pessimum, quod fuit inter Ioseph & eius fratres, p.1.c.382.c
- fraternitas sancta iuxta modum dilectionis quæ sibi in hac vita copulatur, supernorum quoque ciuium societati in præsentia sui creatoris coniungetur, p.2.c.691.c
- fraus & dolus proprie sunt mendacia verbis vel factis, ordinata ad malum finem. Mendacium autem & fictiones Gabaeonitarum licet essent mala ad se, tamen ordinabatur ab eis ad bonum finem, scilicet ad eorum salutem corporalem & spiritualem: & sic fraus & dolus possunt alicui patronicari, p.2.col.69.c.70.d.e.f
- fraudem qui facit in veritatis doctrina, deterior est quam qui facit fraudem in re possessa, p.3.col.393.b
- fraus per priuatam dilectionem nascitur, p.4.c.873.b.c
- fraus in opere Dei trib. modis committitur, quia aut tacita cordis humani gratia, aut fauoris aura, aut res quælibet exterior desiderat. Ibi.
- fraudem in Dei opere committit, qui se inordinate diligens, per hoc quod recte agit, ad remunerationis transitorie bona festinat, p.4.Ibi.
- fraudulentus quilibet qui in necessitate positus humiliat se coram illis qui possunt eum iuuare, sed cum inualuerit, eis malefacit quantum potest, significatur per antiochum, p.4.c.2364.f
- fremirus consurgit ex indignatione, p.5.col.1269.c
- fremirus Christi procedebat ex indignatione eius contra diabolum, per cuius suggestionem mors intrauit in mūdū. Ibi.
- frigitur tantum bonus quantum amat, p.3.c.1109.a.b
- frigitur in sanguine suo. Sic dicitur vulgariter de homine dimissio in afflictione, p.3.col.1857.c
- frigus dicitur pigrum, eo quod pigres facit, p.1.c.266.b. Inter frigorium sanctorum sunt peccata proximorum, parte 4.col.202.d
- frons sedes est vetecundiæ, & ibi figitur crux in Christi fidelibus & quare, p.5.col.1272.d. Item, p.6. Vide in Crux in fronte credentium.
- fructificans & crescens in fide non potest exterminare Cananæum semen pessimum maledictum mobile incertum. Nūquam enim tentationum motus cessant ab eo, sed si tu vere fructificas in Deo, & si non potes eum eiicere, scito quia nō potuerunt filii Ephrem expellere Chananæos. p.2.c.111.c
- fructificatio alia est bona alia mala, quia arbor bona fructus bonos facit, & mala malos, p.2.c.114.e.f
- fructus plerumque in arbore multiplicatus propter æstum nimium desiccatur & perit, sed talis æstus reperiuntur per descensum roris. Et similiter fructus bonorum operum aliqui desiccatur & perditur propter aduentum elationis, p.3.col.279.c

Glossæ Ordin, & Nicolai de Lyra.

Fructus in cacumine arboris citius maturantur & melius eo quod a sole attinguntur liberius, p. 4. c. 186. c.

Fructus excessiuos velle extrahere de terra contingit dupliciter. Vno modo quando nimis continue colitur, & non permittitur quiescere. Alio quando subtrahitur merces debita agricolis, p. 3. col. 297. c.

Fructus arboris pulcherrimæ sunt poma citrina: quia sunt valde pulchra, p. 1. col. 111. c.

Fructus spiritus sancti dicuntur ad similitudinem fructus materialis, & quare, & horum distinctio, & sunt figurati per lignum vite afferens fructus, p. 6. col. 518. c. & col. 1685. c.

Fructus duodecim spiritus significantur per duodecim lapides in Iordane positos, p. 2. col. 30. f.

Fructus spiritus aliter habentur in via per gratiam, aliter in patria per gloriam, p. 6. col. 1685. c. 1686. f.

Fructus boni operis eius qui nihil vel minus peccauit, & eius qui grauius cecidit, non debet esse, p. 3. col. 73. c. Item, p. 6. col. 604. c.

Fructus bonorum operum est beatitudo, & colligitur hic fructus post hanc vitam in re, sed in præsentia quodammodo colligitur in spe, p. 1053. e.

Fructus terreni quos merimus, non fonti comparentur, sed ciuitatibus, & quare, p. 3. col. 1647. b.

Fructum manducabimus eorum quæ hic facimus, p. 1. c. 1124. d. c.

Fruendum est æternis: vtendum vero terrenis, p. 6. c. 726. c.

Frugalitatem hospitalitatem & honestatem docemur habere, vt temperantes simus in victu & vestitu, honesti moribus, p. 3. col. 2123. b.

Fructio beata dicitur propria delectatio, quasi de alio lactatio nam beati lactantur vberibus diuinæ consolationis, p. 3. col. 1981. c.

Frumentum desiderat nubes duplici ratione. Vna est, quia quædo est nimis calor, adurit frumentum in campo crescens, & tunc per nubes temperatur calor. Alia, quia per nubes funduntur aquæ ad terræ humectationem, & frumenti nutritionem, p. 3. col. 343. c.

Frumenta fidei sanctorum horreis conduntur, vt cum iniquitas occurrerit capitalium criminum sub Antichristo, ne fides inopia sermonis deficiat, &c.

Frumenti grano Christus comparatur, & quare, p. 1. c. 637. c.

Fructus non fit quod certa necessitas cogit, p. 3. c. 1817. a. b.

Fugiat minister Christi sicut Christus fugit, fugiat & qui spiritaliter queritur, dum per alios firma est Ecclesiæ salus, p. 6. col. 444. c.

Fugit Christus qui refugium est aliorum & virtus: fugiendo instruit suos, p. 5. c. 64. f.

Fugere vtrum licitum sit pastori Ecclesiæ in persecutione. Arguitur pro & contra eum responsione, p. 5. col. 1195. b. col. 1196. c. Item, p. 6. col. 944. c. & col. 1066. f. 1089. c. to. 1339. c. Item, p. 4. col. 776. d. e.

Fugere in persecutionis seruire licet sit licitum, tamen perfectius est remanere, nisi in causa, vt pote quando persecutio est personalis, & quando ex fuga apparet maius bonum Ecclesiæ, propter quod fit elongatio ad repositum, & non timore mortis, p. 6. c. 1337. c. Item, p. 5. col. 1795. c.

Fugere nos dicitur, quando id quod remanere volumus, non occurrit, quando id quod volumus, memoria non tenemus, p. 3. col. 1884. e.

Fugiendi cautela docent eos Apostoli qui se ad supplicia minus sentiunt idoneos, quibus tutius est latere quam se discrimini opponere, p. 5. c. 636. d.

Fugientes prudenter a sæculo, vbi non possunt resistere diaboli temptationibus, vt in claustris saluentur, adiuti bonorum consiliis & orationibus, significantur per fugientes Iudæos uitam regis Antiochi, p. 4. col. 2383. a. b. Item, p. 2. c. 199. c.

Fugientium sæculum sunt sex ciuitatum refugia, ad similitudinem sex ciuitatum fugitiuarum in veteri lege, & quæ illæ sunt, p. 1. col. 1570. f.

Fugitiui non vadunt uniti, sed magis dispersi, & quilibet abscondit se ubi potest, p. 3. c. 1211. c.

Fulgor quidam procedens ex lapidibus rationalis habitui summi sacerdotis affixis, dictis sunt, ut dicit Iosephus, doctrina & veritas. Venerat nomen Dei Tetragrammaton inclusum sub lapidibus rationalis, vt dicit Rab. Sal. & quando iste fulgor cessauit, p. 2. c. 1285. c. Item, p. 1. c. 782. f. & col. 799. c. & col. 792. d. Vide etiam in rationale iudicio.

Fulgor quidam a facie Christi egrediebatur, terrenis Sacerdotes alios in templo existentes, compellens eos ad recedendum, propter quod non ualebant resistere, p. 5. col. 1662. d.

Fumigantes Isaias vocat reges tamquam qui in hoc ipsa iam videntur facillate extincta prouidentur, p. 4. col. 90. a.

Fulgura (vt fertur) ex nubium vel imbrium collisione generantur. Sicut ex durioribus micibus sibi copiosis medius ignis elabirur, p. 4. col. 663. e.

Fulgura frequenter cadunt in mare, & naues obruunt, p. 3. col. 399. c.

Fumus ex flamine ascensio nanscit, p. 3. col. 905. a.

Fumus ex igne natus ad alta conscendens, paulatim se humis subtrahit aspectibus, p. 3. col. 1327. b.

Fundamentum dupliciter potest accipi. Vno modo proprie, scilicet quod habet firmitatem & stabilitatem ex se. Alio modo improprie & large scilicet illud quod adhæret primo fundamento iam posito, p. 6. col. 118. f.

Fundamenta fidei legis, scilicet nouæ duo principaliora sunt: sed Iudæi extimant esse valde derogatoria diuinæ excellentie, p. 4. col. 538. f. 539. a.

Fundus vel ager potest significari in quo est Ecclesiæ firma, p. 1. col. 670. a. b. c.

Funeris repositio in aliquo loco, vsq; ad tempus quo alibi transferatur ad remanendum non dicitur, nec est sepultura: & ideo videtur non esse portio canonica persoluenda, p. 1. col. 474. f.

Funiculus coccineus in fenestra ligandus titulus est passionis Domini inter oculos Ecclesiæ iugiter pingendus, p. 2. col. 12. e.

Funiculus quid est, p. 2. col. 114. f. & 561. c.

Funis quantumvis debilis per quem euaserunt exploratores non dissipatur & quare, p. 2. c. 21. b.

Fures & latrones sunt omnes quotquot venerunt quomodo intelligendum, ut sub vniuersitate verificetur, p. 5. c. 1283. a.

Fures cecidit sunt qui curam susceperunt duceandi exercitus & quæ ad Rempublicam pertinent vt extorquent, p. 4. col. 27. b.

Fucum socii sunt qui de illis accipiunt munus, qui de lachrymis pauperum congregant diuitias, p. 4. c. 27. b.

Furans hominem morte moriatur, & huius ratio, p. 1. c. 692. c.

Furra facit hominem multa agere & pati, quæ alias non posset, & experientia docet, p. 4. col. 1547. c.

Furra naturam hominis deformat, & quasi bestialem facit, & ex hoc sequitur quod aliqua sunt eis delectabilia & possibilia quæ ante non erant propter transmigrationem naturæ, p. 4. col. 1547. c.

Furiosi & demoniaci post curationem non promouentur in Ecclesia Dei, p. 5. c. 531. c.

Furiosos videmus diu sub diu morari, & vix sustentari, ubi etiam videtur, quod sint bestie bestiarum, & etiam ferociales: & cum talibus amicitiam contrahunt, p. 4. col. 1547. c.

Furo Domini quantum ad electorum amicitias in redemptoris nostri aduentu pertransiit quia eas ab inferni claustris ad Paradisi gaudia reduxit, p. 3. col. 68. e.

Furore De illorum nobis ostenditur meritum qui patiuntur, p. 6. col. 230. d.

Furtum non est ex se, sed ex comparatione peccati maioris, scilicet adulteri non grandis esse culpe perhibetur, p. 3. c. 163. b.

Furtum in aliquo casu absque peccato committi potest, sicut mentium uidetur pro salute ubi nemo læditur, p. 1. col. 1067. b.

Furtum non faciens. Per hoc præceptum, vt dicit Rab. Sal. intelligitur prohibitum furtum hominis tantum pro quo imponitur poena mortis, pro aliis autem furtis non imponitur lex poena mortis, sed restitutionem in duplum, &c. p. 1. c. 674. f.

Furtum

Index.

Futurum cōtingens dupliciter cognoscitur à Deo. Vno modo prout intuitus diuinæ cognitionis fertur super præsentiam ipsius, licet futuram. Alio modo secundum ordinem causæ ad effectū scilicet prout cōtingens futurum est in causa variāli contingente, &c. p. 1. col. 1565. c
Furti participatio fit nouem modis, & enumerantur, par. 3. col. 336. b
Festum in die natalis sui nemo sanctorum inuenitur egisse, pa. 4. col. 728. d
Futura per prophetas quare prædixerit Deus, p. 4. c. 405. d
Futura non quasi futura sed iam facta describit Ilaias, p. 4. col. 107. b
Futura multa sunt secundum inferius causas, sed in præsentia Dei non sunt. Futura enim senectus est in iuvene, sed futura non est si ante moriturus est, p. 3. col. 185. c
Futurorum omnium in Ecclesia figuram discipuli gerebāt, pa. 3. col. 1052. e

G

GABAONITAE finxerūt se verbis & factis venisse de terra longinqua, quæ esset extra terminos terræ promissæ filiis Israel, ut sic possent cum eis aliquod fœdus tacere, per quod mortem euaderent, & in terra manerēt p. 2. col. 67. c. & col. 69. c
Gabaonitæ non erant de filiis Israel, & quare reseruabātur inter eos, hoc autem fuit duplici de causa, p. 2. c. 642. e. f
Gabaonarum mendacia & fictiones, licet essent mala de se, tamen ordinabantur ab eis ad bonum finem, sed ad eorum salutem corporalem & spiritualem, &c. p. 2. c. 70. f. Vide etiam in Fraus & dolus.
Gabaonitas multos interfecit Saul cum regnaret, zelo quasi p. filiis Israel & Iuda, quod erat contra iuramentum quod obligabant non solum Iosue & principes Israel illis temporis, sed etiam posteros eorum: & quo zelo eos percussit, p. 2. col. 642. e. f
Gaius Imperator tempore Philonis intātum elatus, quod per orbem misit statuam suā, ut illa adoraretur ut Deus & similiter in Iudæa fecit, quam soli Iudæi adorare renuerunt, pa. 6. col. 1510. f. Item p. 3. col. 1954. f
Gaius licet ipse miserit in exilium Herodem & Pilatum, hoc tamen non fuit propter Christum, sed pro alijs causis totaliter desperatis, ut refert Iosephus: & ipse fuit Romæ turpiter interfectus propter suas malicias, & vxor eius gladio confossa & filia eius vnica parieti allisa, p. 6. col. 1510. f. Vide etiam in Caius.
Galaad aliquando accipitur nomine vnus terræ, aliquando p. nomine vnus ciuitatis in illa terra, s. in dimidla tribu Manasse vltra Iordanem, & aliquando pro nomine vnus hominis, p. 2. col. 224. f. Est etiam monticulus in summitate montis Libani & sic ad modum capitis ibidem se habet in quo monte Laban fugientem Iacob consecutus est, p. 4. col. 734. e. & 1743. c
Galaad locus, p. 4. col. 733. b
Galathia quæ prius Gallogræcia dicta est in Græcia à Gallicis acquisita sub Brennio duce, p. 6. col. 351. c. & col. 465. c. Item p. 4. c. 2395. c. item p. 2. col. 1009. c
Galbanum, &c. p. 3. col. 209. f. item, p. 1. col. 825. b. c
Galgala quomodo interpretatur, & quid significat, parte 4. columna 1730. e. & columna 1868. d. e. Item, parte 2. columna 359. a. b
Galilæa duplex est, scilicet vna superior, altera, inferior, par. 2. 1495. c
Galilææ duæ sunt, vna dicitur iudeorum, altera gentium. p. 5. c. 86. f. Item p. 4. col. 117. a
Galilæi interfecti à Pilato fuerant, & quare, & habetur duplex opinio, p. 9. col. 881. c
Gallici a Gomer primo dicti sunt, sed postea Galathæ, sicut alij qui dicunt. Alij econuerso dicunt, quod à Gomer nominati sunt Galathæ, & postea Gallici, &c. pa. 2. col. 1009. c. Item p. 1. col. 172. e. f. Item p. 6. col. 465. c

Gallina magnum habet affectum in filios, ut eorum infirmitate affecta infirmetur, p. 5. col. 174. e. f. 386. d. Item clarius, p. 3. col. 250. e. & col. 1148. f
Gallus horis determinatis in nocte cantat, & illam intelligentia habet ex intellectu diuino, sicut horologia certis horis sonāt ad hoc disposita per intellectum hominis, p. 3. col. 362. f
Ganxes fluus (quem Physon sacra scriptura commemorat) exiens de paradiso pergit ad indiæ regiones, p. 1. col. 71. a
Gannire quid est, p. 4. col. 153. c
Garazim mons est redemptorum seu abscissio habitationis eorum. p. 1. col. 1527. d
Garrulitas quod admisit, silentium debeat, & similiter cōtrariis curantur contraria, p. 1. col. 1131. b. c
Gaudent peruersi similibus societate, p. 1. c. 260. b. Interl.
Gaudendum, non tantum ad oblationem munerum, quantum ad honoris condemnationem timendum si abutimur, pa. 4. col. 1444. e
Gaudere in præsentis vitæ nocte à claritate retributionis æternæ, est ante lucem surgere, p. 1. col. 1073. b. c
Gaudium proprie est delectatio appetitus intellectiui ab intra in bono adepti, vel in præsentia, sed quādo resultat in signis exterioribus, tunc dicitur exultatio, &c. p. 2. col. 320. f
Gaudium Angelorum de correptione & conuersione peccatorū assimilāt gaudio de dedicatione domus Dei, p. 2. c. 1311. c
Gaudium diuini eloquij in contemplatione duplicatur, s. de obtentu victoriæ, & de præde magnitudine, p. 3. col. 1405. c
Gaudium Christi hominis consistit in coniunctione ad deitatem & quibus modis, p. 5. col. 1384. f
Gaudium in spiritu sancto oritur, dum fraterna pace & in solis pacificis est, p. 6. col. 176. e
Gaudium Sanctorum & intentio eorum est, ut à fame futura virtutum operibus sibi caueant, & epulentur & exultent in conspectu Dei, p. 2. col. 1131. a
Gaudium facit sibi de poena, qui per sancta desideria pro Domini amore se castigat, p. 3. col. 128. e
Gaudij perfectio est pax, & hoc quantum ad duo. Primo quantum ad quietem ab exterioribus conturbationibus. secundo quantum ad sedationem desiderij interioris, p. 6. col. 465. c
Gaudij non est tanti excelsa reuuisse, quanti mœroris de excelsis cecidisse, p. 4. col. 1444. e
Gaza Metropolis est ciuitas Philistinorum, qui nunc Palæstini vocantur, & est in extremitate terræ Philistinorū versus Aegyptum, p. 4. col. 869. c. item p. 2. col. 351. a
Gazophylacium vnde dicitur, & typice quid significat, p. 5. col. 1158. e. item p. 3. col. 1388. f
Gebal mons est frustratus seu bolorum ipsum, par. 1. columna 1527. b
gebertus ut fertur per sacrificium quod fecit diabolo, ascendit ad archiepreatum Remensem, postea ad Rauennensem, & post ad statum Papalem, vnde factus est talis versus, &c. pa. 4. col. 2573. c
gedeon & Phua non fuerunt fratres eiusdem matris, pa. 2. col. 219. c. & col. 223. b. c
gedeon quare reuinit dominari super filios Israel, parte 2. col. 215. c
gedeon erat de tribu Manasse, & ideo isti de Ephraim fuerunt indigni de hoc quod gedeon posset de victoria præ ipsi gloriari, p. 2. col. 207. c
gedeon verum peccauit petendo signum à Deo de victoria cōtra aduersarios obtinenda, cum de hoc satis certificatus fuerit per Angelum, p. 2. col. 192. d. e
gedeon habuit filios liberos septuaginta, naturalem vero vnū de Domino, p. 2. col. 218. a
gedeon redemptoris nostri signat Aductum quem nomine & opere Prophetauit, p. 2. col. 206. e
gedeon solus trecentos ignauos & socordes in hostes iussit irruere, p. 2. c. 201. a
gedeon etsi fortis esset & fidens pleniora adhuc de Domino future victoriæ documenta querebat, p. 2. col. 197. c
gedeon parta victoria à bello, reuersus filiam suam

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

hostium Deo immolauit ex iuramento quod præstiterat
 primo redeunti occurreret oblaturum, par. 2. col. 229. b
 gedeon quare conuerso ordine secundum signum deposcit, p.
 2. col. 198. e. f
 gedeon an excusatur totaliter a peccato, petens bis signum in
 vellere, p. 6. col. 1724. e. t
 gedeon vtrum peccauit offerendo sacrificium Domino extra
 tabernaculum quod erat in Silo, p. 2. col. 195. i. c
 gedeon vtrum mortuus fuerit in peccato mortali, arguitur pro
 & contra, cum responsione, & solutione argumentorum, p.
 2. col. 211. c
 gedeonis sacrificium continebat figuram passionis Christi, p.
 2. col. 198. c
 gedeonis exemplo ostenditur non omnium esse miracula me-
 reri Diuine potestatis, sed eorum quibus religiosę deuotio-
 nis studia suffragantur, & diuini eos fructu operis abdicari
 qui reuerentię sunt exortes, p. 2. col. 197. b
 gehennę nomen in veteribus libris non inuenitur, sed prius à
 Domino ponitur & vnde sumptum, p. 2. col. 56. e. f. Item pa.
 4. col. 647. a. 648. d. Item, p. 2. col. 937. a. & col. 985. a. & col.
 1230. f. & col. 1350. f
 gehennę pœnę sextuplices sunt, quia ibi est pœna damni & pœ-
 na sensus, stridor detium, & fletus, exteriores tenebrę & du-
 ratio sine fine, p. 2. col. 628. f
 gemitus est peregrinantium, laudatio iam in patria commoran-
 tium, p. 3. col. 1467. c
 gemitus penitentium duplex, & significatur per duos turtures,
 & c. p. 1. col. 942. d
 genuit in præsentibus vbi nescij rident qui per gratiam Chri-
 sti patriam præsentit, p. 3. col. 89. a
 gemini Castores, sunt Castor & Pollux, quos gentiles in mari
 deos inuocant, & quare, p. 6. columna 1552. d. Item p. 3. col.
 1943. c
 Genealogia hominum nõ acciditur per matres, sed per patres
 p. 1. col. 1599. c
 genealogia de tribu Dan & Zabulon, quare non describitur in
 Paralipomenon, sicut de alijs tribus fit, p. 2. col. 1045. c
 genealogiæ in sacra scriptura traditæ, consueverunt intitulari ab
 illo a quo originem deducunt, non ab illo in quem terminũ
 accipiunt. Aliter Euangelista Matthæus intitulat, & quare,
 p. 5. col. 49. a. b
 genealogię descensus Iesu Christi ab Abraham & Dauid dilu-
 cidatur sex conclusionibus, & quadrupliciter traditur, pa. 5.
 col. 49. a. b. 56. f. 57. a
 genealogię interminatę sunt secundum quasdam generationes
 Adę de alia vxore quam Eua, & an hoc verum sit, p. 6. colu.
 682. f
 genealogiam Christi quare Matthæus texit per Salomonem fi-
 lium naturalem: Lucas verò per Nathan filium adoptiuum,
 p. 5. col. 42. f
 generare Deus dicitur multipliciter in sacris scripturis respec-
 tu creaturarum, secundum quod diuersimodè repræsenta-
 tionem seu similitudinem suam in creaturas producit, p. 3.
 col. 449. c. & col. 450. d
 generari semper è Deo per singulos intellectus, per singula o-
 pera, & efficeris filius Dei in Christo Iesu: si tantum adoptio-
 nis habes spiritum, p. 4. col. 669. b. 670. d
 generantur omnia ista inferiora per effectum lucis & stellarũ,
 & per subtractionem eius (quod fit in tenebris) corrumpun-
 tur, & sic ad suos terminos deducuntur, parte tertia, colum.
 355. c
 generatio Christi secundum diuinitatem fuit inenarrabilis, in
 comprehensibilis, non tantum ab hominis, sed etiam ab An-
 gelis, p. 4. col. 446.
 generatio filii Dei est ante tempus & per consequens æterna,
 quia ante tempus non est nisi æternitas, p. 4. col. 446. f
 generatio carnalis requirit copulã masculi & femine, sicut in
 omni actione naturali requiritur coniunctio actiui & passi-
 ui, aliter in generatione spirituali, & c. p. 5. col. 1022. f
 generatio humani generis in carne (sicut asserunt periti taliũ)

nouẽ mensibus in vulna continetur, p. 2. c. 1422. f. & 1423. c
 generatio seculi significatur esse facta tribus modis, aut sola
 voluntate, aut voluntate simul & voce præceptiua siue deli-
 beratiua: aut voluntate, voce & diffinitione, p. 1. col. 40. e
 generatio Christi ex semine Dauid & Abrahę non nisi autho-
 ritane scripturę habetur, ideo solum creditur apud recipien-
 tes sacrorum canonem, & ex sola fide, p. 5. col. 56. f
 generatio vna est qua renascimur per baptismum, altera qua re-
 surgemus, p. 3. col. 1488. f
 generatio malorum à spiritibus immundis dispersa per pœna-
 rũ genera perturbat, sicut Iudei captiuati per latitudinẽ orbis
 dispersi sunt, quia contra Deum collecti sunt, p. 1. c. 1633. a
 generatio spiritualis per quam homines efficiuntur filij Dei &
 heredes vitę coelestis est baptismus, p. 5. col. 1069. c
 generatio dicitur baptismalis lotio, quia per hanc homines effi-
 ciuntur conformes verbo incarnato qui est filius Dei natu-
 ralis, in quãtum in hac generatione est aliquid sensibile cor-
 respondens carni, scilicet aqua, & aliquid inuisibile corre-
 spondens verbo scilicet gratia, p. 5. col. 1069. c
 generatio Iacob siue Israel (quod idem est) electa fuit in duo-
 decim patriarchis nõ sic autem fuit de Isaac & Abraham &
 Patriarchis præcedentibus, p. 2. col. 1083. f. & 1017. b
 generatio & corruptio in elementis, & motus qui est causa ge-
 nerationis & corruptionis in generali resurrectione & post
 resurrectionem cessabunt, & similiter cessabit tempus, pa. 5.
 col. 1127. c. Item p. 4. col. 2167. c
 generationis actu homo vtatur sic: prout conuenit generatio-
 ni & educationi prolium, & c. p. 6. col. 243. a. b. 244. d. e
 generationis carnalis filij contrahunt quandam maculam & se-
 ditatem, non sic autem filij spirituales, sed magis nobilitatẽ,
 p. 5. col. 1030. d
 generationis actus an sit actus fortitudinis vel roboris, p. 1. co-
 364. f. & col. 367. a
 generationis duę nobis species vna quę operibus cõfirmamur
 Deo, altera introitus ad hanc vitam, p. 4. col. 13. b
 generationem quartam quomodo Deus dicitur plagare pro-
 pter peccatum parentum præcedentium, p. 4. col. 1211. a. b
 generationem Iesu Christi describunt Matthęus & Lucęs, sed
 diuersimodè, p. 5. col. 12. & 18.
 generationem Iesu Christi quare describit Matthęus deducẽs
 à Dauid vsque ad Ioseph, cum Christus non sit ex semine
 Ioseph, p. 5. col. 16.
 in generatione carnali hominis vterq; appetitus sensitius, sci-
 licet & intellectiuis concurret, p. 5. col. 1084. d
 in Generatione Seth, nulla foemina ponitur nominatim, sicut
 in generatione Cain, & quare, p. 1. col. 132. d
 generationes animę ex spiritu sancto generatę priusquã faciãt
 aliquid boni diliguntur, si verò ex spiritu maligno, digna o-
 dio habetur malę voluntatis execranda conceptio, pa. 1. col.
 1370. c
 generationes aiunt ab Adam vsque ad Christum esse septua-
 ginta septem, p. 1. col. 123. b. c
 generationes Cain quomodo vsque ad septimam generatio-
 nem peruenerint in centum & triginta annis, & c. par. 1. col.
 116. b. c
 generationes ab Adam per Euam vndenario numero termi-
 nantur, & à femina clauditur generatio, & c. & quid per hoc
 insinuat, p. 1. col. 12. f
 generationes viginti sex fuerunt à principio mudi vsque ad da-
 tionem legis in monte Sinai, & enumerantur, & horum ra-
 tio, p. 3. col. 143. f. & col. 1497. b. c
 generatiua vis ordinatur ad cõseruationem speciei per filiorũ
 generationẽ, p. 6. col. 2436. b
 generatiua virtus in fenectute debiliior est, & ideo tunc solẽt
 generari pueri, magis defectuosi & imperfecti, par. 1. colum.
 381. c
 genefareth siue Genesar quid & vnde dicatur, p. 5. Vide etiam
 in Mare Galilæe.
 genesis principium est tantis obscuritatibus inuolutum, vt an-
 te triginta annos apud Hębręos non legatur: & huiusmodi
 obliqui-

Index.

obscuritates satis apparent ex variis expositionibus tam Hebræorum qua Catholicorum, p. 1. c. 1. b
 generalici dicuntur, qui ob natalium dierum considerationes conantur actionum euentus prædicere, & diabolorum consociari connumerantur, p. 6. c. 273.
 genitalia membra post resurrectionem mortuorum nulla voluptate vel necessitate nubendi mancipabantur, p. 5. colum. 959. c
 ad genitalia & verenda nostra lex non mittit manum: ipsi secretiora nostra & confusione digna tegere debemus, & cōtinentiam puritatis & feminum Deo iudici reseruare, p. 1. co. 1043. b. c
 genitiuus pluralis habet virtutem duplicis singularis, p. 4. colu. 1712. f
 gens aduersus gentem non confurgit, nisi præcipiente domino, p. 4. c. 943. a
 gens quæcunque ad fidem prædestinata nomine Israel intelligitur, p. 4. c. 791. c
 gentis fluxæ & dissolutæ quis est Princeps vel dux nisi sermo illius Philosophiæ quæ summum bonum iudicat voluptatem, p. 2. c. 170. f
 gentes per locustam significantur, & quare, p. 3. c. 1736. d. e
 gentes ceperunt idololatria sedari pene eadem sæculi ætate qua cepit synagoga in Patriarchis nasci, par. 5. c. 533. b. c. & 816. d. e. Item p. 4. c. 359. a
 gentes post resurrectionem Christi & eius ascensionem cū magna deuotione fidem Christi receperunt & sic Christo aggregate sunt p. 1. c. 452. f
 gentes omnes benedicuntur in Christo, à quo est omnis salus, p. 1. c. 269. f
 gentes leges sibi traditas a suis maioribus seruauerunt. Iudæi legem à Deo sibi collatam reliquerunt, p. 4. c. 1120. f
 gentes subditæ Hæbreis, cum eorum regnum incœpit cadere, coeperunt rebellare, & tandem post dominari eis, & finaliter eos captiuare, p. 2. c. 631. c
 gentes omnes a Romanis subiugatæ transierunt in ritus eorū: gens Iudæa siue sub gentibus siue sub Christianis regib. nō reliquit signum circumcisionis, & c. p. 1. c. 119. c
 gentes sicut contra Ierusalem adducta sunt, sic hodie cōtra negligentem Ecclesiam seruiunt, p. 4. c. 756. d. e
 gentes septem terram promissionis habitantes, ante ingressum filiorum Israel ex Dei sententia condemnatæ erant ad mortem propter iniquitates suas, p. 1. c. 1505. c
 gentes multæ vsque hodie incidunt se in funerib. mortuorum, p. 1. c. 1539. c
 gentes postquam viderūt Christum timuerūt ab extremis terræ, p. 4. c. 358. c
 gentes omnes apud Dominum sunt vt stilla situla, p. 4. colum. 350. d
 gentes quæ prius per idololatriam claudicabant aduentu Christi prædam fecerunt, p. 4. c. 306. d
 gentium singularum originem per diuersas partes mundi discereuit Deus, vt quæque gens parentis suæ vocabulo denominata proprias sedes possideret, p. 3. c. 2051. a
 gentium doctrina quod Iudeorum scientiam & superbiam superant & spirituales intellectum ad legem Dei afferret præfiguratum est, p. 1. c. 553. c
 gentium principatum destinavit Christus in sacrilegam ciuitatem quæ Prophetas & dominum prophetarum occidit, vt eam digna ultione puniret. Et hoc figura, p. 2. columna 1213. a
 gentium vocatio & Iudæorum reprobatio qualiter in captiuitate Iosephi pincernæ & pistoris fuit præfigurata, p. 1. colu. 369. c
 gentium & Israelis æqualitas, p. 1. c. 1268. f
 gentium obedientia vt ipsius Israel contumacia, p. 4. columna 1098. e
 gentium Deos vbi primo scriptura nominauit, in superioribus enim semper Deum nominauit, p. 1. c. 347. a Interl.
 gentilis & Iudæus qui in Ecclesia non fuerunt plangendi non

sunt, p. 4. c. 734. e
 gentilis populus dicitur asinus ad molam, p. 5. columna 301. a Item, parte quarta, columna 14. d. Item parte tertia columna 89. a. b. & columna 1450. f. Item parte secunda, columna 84. f
 gentilis populus significatur per pullum super quem Christus sedet, p. 5. c. 342. f. & 951. c.
 gentilis populus per Symonem Cyrenæum angariatum ad portandum crucem significatur, p. 5. c. 989. c
 gentilis populus per camelum designatur, p. 5. c. 940. e. f. Item p. 1. c. 287. e
 gentilis populus per Centurionem pro seruo rogantem significatur, p. 5. c. 791. b
 gentiles populus per Lazarum, Iudaicus vero per diuitē significatur, p. 5. c. 921. a. b
 gentilis populus significatur per filicem, per plumbum vero gentilis populus, & quare, p. 3. c. 209. b
 gentilis populus per Iaphet significatur, p. 2. c. 17. a
 gentilis populus figuratur per duodecim lapides positos in Iordanem, & quare, p. 2. c. 29. c
 gentilis populus significatur per Benjamin, p. 1. c. 1162. e. f
 gentili populo a natiuitate increuit cultus idolorum, vt stulte immolaret filios suos demoniis, p. 5. c. 584. c
 gentili populo quare Apostoli fuerunt prohibiti prædicare, p. 5. c. 190. e. f
 gentilem populum significatur tres magi cum aliis suis cōcurrentib. & mystice exponuntur, p. 5. c. 63. c
 gentiles qui rationem suam verborum decore cōponunt, non vt auertant a viciis, sed delemant, significantur per frondētes arbores iufruictuosas, solum propter delectationē visus plantatas, p. 1. c. 1555. a
 gentiles quidam dicti Ethnici crediderunt, quod ex multiplicatione verborū compositorum in oratione aliquid manifestaretur Deo, quod quidem prius esset sibi ignotum & per consequens mutaretur ad aliquid agendum, p. 5. columna 126. f
 gentiles cognitionem supernaturalem (qua manu ducimur in Dei cognitionem) secundum falsam assimationem seu deceptionem quærebant a dæmonib. per sacrificia alia superstitiosa, p. 1. c. 1562. f
 apud gentiles inueniuntur opera digna Deo. Excoluerunt. n. aliquid virtutes animi, & philosophia in nonnullis aliquid egit, sed si quid honestum habuerunt in morib. (quia non Deo, sed sibi ascribūt) non sanctificatur, nec inter primitias recipitur, p. 1. c. 1290. e
 gentiles conuersi ad Iudaismum nō admittebantur apud cetum Iudæorum equaliter, quia recipiebantur ad legis obseruationem, non tamen admittebantur statim ad ea quæ erant honoris, sed aliqui in tertia generatione, & aliquid in decima, & alii nunquam, p. 4. c. 461. c
 gentiles quomodo habuerunt reuelationem de his quæ sunt necessaria ad salutem, p. 3. c. 241. b
 gentiles incarnationis mysterium qui ad legem Moyli non erant obligati an & quomodo credere tenebantur, parte sexta, columna 922. f. 1105. c. Item parte tertia, col. 251. b. Item, parte 2. columna 1309. c. Dicitur de Dario Rege, qui fidem vnus veri Dei habebat cum esset gentis, Item, p. 1. columna 917. a
 gentiles quot & quæ necessario habebant credere ad salutem, p. 6. 922. f
 gentiles dicuntur extranei triplici ratione, p. 6. c. 536. i
 Gentiles de Iaphet descenderunt, p. 1. c. 172. e
 Gentiles in sacris priapi offerebant, p. 1. c. 222. e. f. Vide in Priapi idolum.
 Gentiles iurant per nomina idolorum, & quomodo silitum Christianis iuramentum talium recipere, p. 1. c. 712. f
 Gentiles solem adorantes siue colentes sculpabant imaginem eius cum curru & equis, p. 2. c. 986. f
 Gentiles quando alicui maledicebant, dicebant, Sic tibi contingat sicut miseris Iudeis, p. 4. c. 228. f

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Gentiles, vocant Iudei omnes qui non sunt de lege Iudeorum, reputant eos, sicut canes, p. 1. col. 707. a. b.

Gentiles vocabantur omnes qui non erant de gente Iudeorum, ut habetur in nouo Testamento, & in veteri in pluribus locis, p. 3. col. 441. c.

Gentiles conuersi & erecti sunt ad fidem & ad Deum in deiectione Iudeorum, p. 4. col. 706. e.

Gentiles populus non excluditur cum dicit Moyses, Si pecuniam mutuam dederis populo meo, &c. sed dat ibi intelligere, quod prius & in minori necessitate debet Iudeus mutare Iudeo quam gentili, hęc Rab. Sal. p. 1. col. 704. f.

Gentiles videntes miracula quę non poterant fieri, nisi virtute diuina, statim confitebantur Christum in cuius nomine hęc fiebant, p. 4. col. 705. e.

Gentiles post Iudeos primo credentes (quamuis pauci fuerunt comparatiue) vocati sunt, p. 4. col. 680. f.

Gentiles conuersi ad fidem Christi, nomine Israel nominati sunt, p. 4. col. 1709. c. 372. f.

Gentiles & alij populum Israel persequentes sunt vocati eodem nomine, scilicet Esau, p. 4. col. 1912. f.

Gentiles diuinam prouidentiam negantes circa actus humanos nimis sollicitabantur de talibus, p. 5. col. 141. c. Item pa. 3. c. 231. a. item, p. 6. col. 558. f.

Gentiles loco Iudeorum vocati sunt ad fidem, quamuis tardius, & illi precedenti, p. 5. col. 351. f.

Gentiles tempore passionis Christi erant in duplici differentia scilicet profelyti qui ad esum agni ad mittebantur, & gentiles incircuncisi, qui non ad mittebantur ad esum agni, par. 5. col. 1268. c.

Gentiles naturalem legem habentes, contra illam facientes fuerunt puniti, & viuentes secundum ipsam premiati, pa. 6. col. 37. c.

Gentiles & Iudei participatione vnus nouę legis dicuntur unus nouus homo, sicut participatione vnus speciei plures homines sunt vnus homo, p. 6. col. 536. f.

Gentiles dicuntur canes, & quare, & p. 5. col. 267. b.

Gentiles credebant, quod secundum multitudinem terrarum, & regnorum, esset multitudo deorum, quorum quilibet in terra sibi appropriata, cultum sibi debitum & specialem vellet habere, p. 2. col. 942. f.

Gentiles aliqui & idololatę vnguibus lacerabant carnē suam in placu mortuorum, p. 1. col. 1537. c.

Gentiles quidam putabant, sicut orator iudicem, ita & ipsi Deum flectere quirent, p. 5. c. 126. f.

Gentiles antiquitus redeuntes de mercationibus, libenter intrabant domos suas in plenilunio, & quare: & adhuc apud quosdam Christianos est, volentes mutare domicilium uel enceniare domum nouam, non faciunt hoc libenter in defectu Lunę sed faciunt hoc in augmento Lunę, & quare: & hoc est de reliquijs gentilium, p. 3. col. 1635. a. b.

Gentiles doctores ab erroribus ad veritatem Euangelii, conuersi certius gentium errores nouerunt, & ideo subtilius expugnauerunt, p. 2. c. 1138. f.

Gentiles in morte amicorum in signum tristitię ad mittebant capillos crescere ultra modum consuetum, p. 1. col. 689. a. Et alibi dicitur, quod solebāt euellere capillos super mortuos suos, p. 1. c. 999. a.

Gentiles multi exposuerunt se pro republica morti & periculis & qua ratione ad hoc mori fuerunt, p. 3. c. 146. f. & c. 1952. f.

Gentiles omnia insolita credebant aliquid numinis habere, p. 4. columna 1188. f. & 1786. f. Item, p. 2. col. 163. a. Item, pa. 1. col. 679. c.

Gentilium populus vocatur desertum & solitudo, p. 4. c. 347. a.

Gentilium corda incensibilia qui lapides pro Deo coluerunt, ad veri Dei intellectum, ad meditationem legis & predicationē Euāgelij cōuertit Christ⁹. Et de hoc figura, p. 2. 1172. f.

Gentilium opinio erat, quod patres eorum in morte transferebantur ad consortium Deorū, sicut de bonis Christianis dicimus quod transferunt ad cōfortiū Angelorū, p. 4. c. 2554. f.

Gentilium doctores reliquerunt doctrinam consuetam ppter

Euangelium & discurrerūt ad docendum alios, & fecerunt fructum magnum, p. 5. col. 2095. c. Item, p. 1. c. 1303. c. Vide etiam in doctores gentilium.

Gentilium mos erat, ut deorum suorum honori sacrificantes sumerent coronas victimis simul coronatis, p. 6. col. 1139. a. b.

Gentilium est multiloquium, a quibus & cōepit. Hi enim excedē lingue magis operam dant, quam menti mundandę, p. 5. col. 126. d. e.

Gentilitas conuersa, misit ad dominum viros claros in seculo, sed securi Dominicę increpationis de monte superbię deiectos & humiliatos. Et de hoc figura, p. 2. c. 1137. c.

Gentilitas quia bruta quam quondā seductor idololatrię, quasi brutum animal, & nulla ratione remittens quo voluit errore subtrauit, significantur per asinam Balaam, p. 1. c. 1337. c.

Gentilitas dicitur inuia, & desolata, & quare, p. 3. c. 358. d.

Gentilitas significatur per arcam, p. 2. col. 193. c. & 195. c.

Gentilitas per Iericho significatur, & quare, p. 2. col. 569. c.

Gentilitas omnis extra legem, extra sacrificium, extra Synagogam, p. 1. col. 1303. c.

Gentilitas dicitur mulier, fluxum sanguinis patiens, & quomodo curata, p. 5. col. 278. f. & 534. d. e. f.

Gentilitas peccati frigore constricta per Aquilonem significatur, p. 3. col. 346. f.

Gentilitas cornui nomine designatur, p. 3. col. 395. c.

Gentilitatis error iste omnes prouincias occupauit, ut ad capita fontium lucosque amœnissimos victimas immolarent, p. 4. col. 645. b. Item, p. 2. col. 108. f. & colum. 938. f. & columna 985. c.

Genus vnum flecti coram personis excellentib. ut dicunt Hebręi, & quidam Christianorum potest licite fieri, sed coram solo Deo duo genera sunt flectenda, p. 2. col. 1631. c.

Genua incipiunt tremere homini portanti graue pondus, p. 3. col. 67. c.

Genua corporis in oratione si flectamus Deo, & genua cordis zabolō, nihil prodest, p. 2. col. 161. c.

Genua nostra Baalim curuamus cum peccamus, qui ad hoc vocati sum⁹ ut flectam⁹ genua in nomine Iesu, p. 2. 1601. b. c.

Genua quod flectimus orantes, & ex omnib. cęli plagis ad solam orientis plagam vel partem conuersi oramus, quare sic fiat non facile patet cuiusque, p. 1. col. 1429. c.

Genua flectere Christianos Christo, Ecclesiasticus mos est: Iudei superbiam mentis demonstrantes omnino non faciunt, p. 4. col. 383. a. b.

Genua qui figit terrę, habet quo plus humilietur, quę vero plus humiliatur, ut & venter hereat terrę, non habet ultra quo plus humilietur, p. 3. col. 740. c.

Genuum amborum flexio coram excellēti persona an & quomodo liceat, p. 2. col. 1630. f.

Genuū flexio vnus vel duorum, an sit reuerētia soli Deo exhibēda. Ad hoc varię respondēt Hebręi & Latini, par. 2. ibid. in Genibus maximē sentitur corporis fatigatio, eo quod sustinet pondus corporis, p. 3. col. 1284. e.

Genus triplex peccatorum clamat ad Deum, p. 1. col. 234. c.

Gen⁹ triplex peccatorū, scilicet, Vnū ex inordinata affectione amoris vel odij. Secundū genus accidit ex negligētia, quando aliq⁹ negligit ad purificationem recurrere. Tertiū quod similiter accidit ex negligētia, quando aliq⁹ iurat se facturum aliquid & negligit adimplere, p. 1. col. 840. f. 841. a. b. c.

Genus infortunij infortunissimū est fuisse tolicem, p. 4. c. 1312. f.

Genus humanū quadruplici morte fuit peremptū in transgressionē Adę. Primē morte culpę: secūdō naturę, tertio gehennę, quarto ciuilibus pœnæ, p. 6. col. 29. c.

Genus demoniorum quoddam in nullo potest eiici, nisi in oratione & ieiunio, p. 5. col. 295. c. 577. c.

Genus abnegare prohibetur, etsi iniuriam faciat, par. 1. colum. 1312. d.

Genera quatuor hominum remouebantur ad bellum, p. 1. col. 1544. f. 1575. c.

Geometrica, ex qua scientia architectoria, a Deo esse ostenditur p. 1. col. 1359. b. c.

Geometricę

Index.

- Geometricæ scientiam quidam probant. Et vnde hoc, p. 4. co. 1109. b
- Geon fluuius qui apud Aegyptios. Nilus vocatur. p. 3. c. 2099. a. b. c. Vide etiam in Nilus.
- Gerasa vrbs est Arabiæ iuxta montem Galaad, nō longe a stagno Tyberiadis, in quo porci præcipitati submersi sunt, p. 5. c. 167. b. & 529. a. & 813. a
- Geraseni miserunt per ciuitates, adducerentur infirmi ad præsentiam Christi, p. 5. c. 552. f
- Geraseni rogauerunt Iesum vt ab eis discederet, reputantes se indignos tanto doctore, & c. p. 5. c. 170. d
- Germanitas inter Iudam & Israel fuit dissoluta, & præfigurata fuit, & c. Et hæc germanitas intelligitur de Christianis, & Iudeis in infidelitate permanentibus, p. 4. c. 418. d. Item, p. 2. c. 789. c
- Germina herbarum prima vel harborum genera non de semine prodierunt, sed de terra, & c. quomodo homo (propter quem omnia) iuuenili ætate palmarum est, p. 1. c. 16. c
- Gerfonitarum officia circa tabernaculum fæderis, quæ fuerunt p. 1. c. 1206. d
- Gessuri & Gerzi pagi, p. 2. c. 491. a. Saul ariolos occidit quod prædicerent familiam eius esse euertendum, p. 2. c. 494. d
- Gesta bonorum & malorum, ideo scripta sunt in diuinis voluminibus, & ex sinistris dextrisq; actibus. scripturæ cōtextæ, vt intelligamus, quia apud Deum ociosa non sunt, nec malorum, nec bonorum opera, p. 1. c. 1335. b
- Gesta quædam communia hominum puto esse, quæ quamuis peccato careant, non tamen digna videtur, quibus intersit spiritus sanctus, & c. p. 1. c. 1237. b
- gesta veteris testamenti fuerunt signa gestorum noui testamenti, p. 2. c. 553. c
- Gethæi arcam ad se trāsferentes eadem qua Azotij passi sunt p. 3. c. 349. b. & 350. d
- Gethsemani est villa in pede montis Oliueti, & in fine erat hortus contemplationi aptus, vbi intrauit Iesus iam passioni proximus p. 5. c. 431. a. c
- Getuli populi in partibus remotioris Aphricæ deserto adhærentes p. 1. c. 175. a. Interl.
- Gigas dicitur, omnis qui Deo resistit, p. 1. c. 1259. a
- Gigantis Og fortitudo & magnitudo describitur. Vide in Og Regis magnitudo.
- Gigantes qui dicuntur, p. 3. c. 1096. f
- Gigantes dicuntur nati a demonibus. incubis, qui in specie humana comiscuerunt se mulieribus. quomodo & quando, p. 1. col. 138. f. 147. & 148. f
- Gigantes fuerunt ex hominibus generati (& non a demonibus. vt aliqui asserunt) raptōres & luxuriosi viri, p. 1. c. 200. f
- gigantes fuerunt nouem cubitorum longitudinis, p. 1. c. 134. f
- Gigantes propterea creare placuit Deo vt hinc ostēderetur nō solum pulchritudines verum etiam magnitudines corporū non magni pendendas esse sapienti, p. 2. c. 423. a
- Gigantium natio ingentis magnitudinis apud Chananæos, p. 2. c. 1065. b
- Gignendi in officio ne quis putet esse peccatum, sicut in fornicatione sine cōiugio, necessario repetitū est bededixiq; illis Deus & ait. Crescite, & c. p. 1. in Epist. Burgenf. in princip.
- gladius multiplex, p. 4. c. 1012. d. e
- gladius duplex, s. malignus & benignus, p. 3. c. 1553. b
- gladius versatilis dicitur, quia potest remoueri. Remotus est enim Enoch & Heliæ, & quotidie remouetur fidelibus. de hac vita transeuntibus. p. 1. c. 108. e
- gladius flammeus dupliciter dicitur secundum duplicem opinionem de situ Paradisi terrestri. Ibid.
- gladius foris interficit, cum nos exterius furens vindicta configit, p. 4. c. 946. f
- gladius vocatur vliscendi potentia, p. 1. c. 166. c
- gladius duplex sensibilis & spiritualis p. 1. c. 1666. c
- gladius quem gestabat Angelus contra Balaam speciem quidē rerum habebat reuera tamen nihil erat, p. 1. c. 1338. c
- gladius ab Ezechiele vocatur supplicium, p. 4. c. 1235. a
- gladius regis Babylonis dicitur numero Domini eo quod erat excutor diuinę iustitię, p. 4. c. 869. c
- gladius Domini dicitur exercitus Nabuchodonosor, eo quod erat excutor diuinę iustitię, p. 4. c. 1315. c
- gladium impendentem, lachrymarum & gemituum magnitudo superat, p. 4. 1315. c
- gladium quomodo Iesus venit mittere in terram, & non pacē, & quomodo terram diuisit a Spiritu, p. 4. c. 676. d
- gladii bellantium antiquitus in capite sepukhri hominum ponebantur, in signum, quod non fuerunt in bello deuicti, p. 4. c. 1316. c
- gladii duo in passione Christi ostēsi per Apostolos ad defensionem Christi, quid notant ac signant, p. 5. c. 977. c
- glarea minutissimos lapides dicimus quos aqua fluuialis trahit p. 3. c. 282. d. e
- glarea vita præsens, quæ semper impellitur, cui inhærentis in superficie glareæ perponitur, sed ad ima labitur, & c. Ibid.
- gloria Domini cur habitasse dicatur in monte Sinai, p. 1. col. 727. c
- glareæ coccyti, in prouerbio vocabatur homines impii qui ad poenam inferni videntur præuissi, & tempore Iob illud prouerbum currebat, p. 3. c. 227. c
- gloria patri, & filio & spiritui sancto. Sicut erat, & c. instituit damasus Papa canere in fine Psalmorum, parte sexta columna 1534. f
- gloria est clara cum laude noticia, p. 3. c. 2161. c
- gloria est longe lateque præconium, quale fuit ex submersione Pharaonis in mari rubro ex virtute diuina, p. prima colum. 147. c
- gloria & honor differunt, p. 6. c. 813. c. Item p. 3. c. 205. & 530. d c. & 579. c. & c. 1183. c. 1618.
- gloria duplex est temporalis s. & sempiterna, parte 2. columna 1270. f
- gloria duplex, s. corporis, & animæ reddenda fidelibus. p. 4. col. 2236. f
- gloria cælestis siue præmium sanctorum an, & quō possit dici merces & hæreditas, p. 5. c. 1196.
- gloria cælestis obiectiue est Deus, qui est increatus & æternus. p. 6. c. 389. c
- gloria cum non sit aliud quam gratia cōsumata, ideo gratia est quædam inchoatio glorię, p. 5. c. 334. f
- gloria beatorum poenæque damnatorū quomodo augeantur, p. 4. c. 517. c
- gloria & res huiusmodi pariter diuisæ, non minuuntur, sed totę sunt omnibus. totę singulis qui earum habent societatem p. 1. c. 1386. d
- gloria tam magna est Christi pro nobis passi, vt angelicę virtutes non solum immortalis deitatis magnificentia, sed assumptæ humanitatis claritatem aspicere gaudeant. p. 6. colum. 1310. f
- gloria animæ Christi ex diuina dispositione, fiebat, vt nō redū daret in corpus vt sic corpus esset passibile & mortale ad implendum humanę redemptionis præciū, & eodem modo ex diuina ordinatione factum est, vt gloria animæ redundaret ad corpus transfiguratione, & c. p. 5. c. 289. c
- gloria Dei est reuelanda, gloria autem hominum occultanda, propter quod decens est caput mulierum velari, non autem viri, p. 6. c. 289. c
- gloria Dei se habet ad liberum arbitrium, sicut sessor ad equū p. 6. c. 332. f
- gloria sanctorum Angelorū, sicut crescete ex his quos induxerunt ad bonū & ad salutem, se etiam crescet poena malorū Angelorum accidentaliter ex his quos induxerunt ad peccatum & damnationem, p. 6. colum. 225. d. Item p. 1. columna 100. f
- gloria cælestis multos habet gradus & distinctiones, licet sit idem obiectum beatitudinis nullam diuersitatem habens, tamen ex parte beatorum habet diuersitatem in participando illud obiectum secundum varietatem meritorum, p. 5. c. 1268. c

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

gloria cuiuslibet beati sicut crescit ex gloria sibi coniutorum, sic pena cuiuslibet damnati crescit, ex poena sibi coniutorum, p. 4. c. 517. c.

gloria Ecclesie consistit in ornatu charismatum, & virtutum, & non in magno apparatu exteriori, sicut Synagoga gloriabatur in parentib. de auratis templi, p. 3. c. 746. f.

gloria domus, secundæ in nullo potuit dici maior gloria domus primæ, nisi ex præsentia Christi qui est sanctus sanctorum, p. 4. c. 2178.

gloria mundana significatur per mulum cui incedit Absalon, p. 2. c. 621. c.

gloria diuitum & pauperum honoratorum timor Dei est, & p. consequens qui sunt virtuosi sunt honorandi, p. 3. c. 2025. c.

gloriæ consummatio dupliciter intelligitur, p. 6. c. 937. c.

gloriæ humanæ amor quas vires nocendi habeat nō sentit, nisi qui ei bellum indixerit, p. 6. c. 639. c.

gloriæ vanæ cupidos cauere iubemur duabus de causis, p. 5. c. 613. c.

gloriam assequi non licet ipsi gloriam fugiendo, p. 2. columna 1627. b.

gloriam Cælestem an anima separata a corpore ingrediatur, vel nisi post finalem resurrectionem, p. 6. c. 937. c.

gloriam si habemus puræ fidei & conscientie, & magnificentiæ in operatione, & potestatem resistendi vicis tortoribus & c. Deo non nobis imputemus, p. 6. c. 1440. d.

gloriam meam nō quero, & c. quomodo hoc dicit Christus cū quæreret gloriam Dei Patris, & eadem sit gloria patris & filii, p. 5. c. 1169. c.

gloriam & honorem afferunt Domino, qui omnia bona opera ad eius gloriam dirigunt, fide operante per dilectionem, in quib. consistit Dei cultus interior, p. 3. c. 619. c.

gloriarum de aliquo vel commendare seipsum, attenta causa, est bonum vel malum p. 6. c. 447. c.

gloriandi regula exceditur dupliciter, p. 6. c. 433. c.

gloriandum de quo sit homini, duplex consideratio de hoc datur, p. 6. c. 447. c.

glorificant credentes Deum in bona operatione, p. 4. columna 2354.

glorificari & gloriose glorificari differunt, p. 1. c. 619. c.

glorificationes Domini secundum hominis formam sunt due. Vno qua resurrexit a mortuis, & alia qua ascendit in celum ante oculos Apostolorum, restat tertia, & ipsa in conspectu hominum cū in maiestate venerit, vt reddat cuique secundum opera sua, p. 6. c. 1310. f.

glorificatus est Christus quantum ad gloriam corporis in resurrectione, in ascensione, in miraculorum operatione per Apostolos, p. 4. c. 457. c.

glossa qualis spernenda & qualis sequenda, p. 5. c. 330. e. f.

godfredus dux Lothoringie a principib. Christianorum rex instituitur ad custodiendum terram sanctam recuperatam ad debellandum contra Saracenos in eos surgentes, & preualuit cum paruo exercitu contra Soldanum Aegypti, & c. p. 6. c. 1647. f.

gog interpretatur testum, & intelligitur Antichristus.

Magog interpretatur de testis, & intelliguntur adherentes Antichristo, p. 6. c. 1673. c.

gog & Magog sunt gentes venturæ ad pugnandum contra Ierusalem & debellabuntur, vt Hebræi dicunt per regem Mesiam quem expectant adhuc venturum. Alii dicunt quod, si significat persecutores Ecclesie generaliter, alij quod intelligitur Antichristus, & c. p. 4. col. 1360. d. & 2152. f.

Item, p. 3. c. 1189. c.

gog quis erit quando interficietur, & vbi sepelietur, quid Iudæi de hoc dicant, p. 4. c. 1366. a. 1369. a.

gog & Magog Iudæi estimant gētes post mille annos restituat Ierusalem contra populum Dei in vallem Iosaphat venturas & ibi vindemiandas, p. 4. c. 1934. e.

golgotha dicitur Caluarie locus, quia erat plenus capitib. mortuorum qui ibi decollabantur, non a Caluaria Ade, & c. p. 5. c. 455. c. 1311. c.

goliath immani corpore & animo ferox ad quadraginta dies tonuiciatur Israel, p. 2. c. 426. e.

goliath ingens statura corporis, Hebræos ad certamen prouocat, p. 2. c. 422. e.

gomer a quo nominati sunt galathæ vel gallici. Vide in galathæ.

gomor nomen est mensuræ, quantum autem teneat gomor nō habetur ex scriptura, & c. p. 1. c. 547. a. & c. 1170. e. f.

gothi christianam fidem accipere cupientes, per Arrianos Valente Imperatore disponente infecti, & seducti sunt, p. 6. col. 1538. f.

gothi magnam tribulationem fecerunt in Africa, Italia, & galia, p. 6. c. 1571. c.

gothorum rex Theodoricus Arrianus regnabat in Italia, qui totam Italiam quantum ad orthodoxos gladio perdere voluit & sanctum Ioannem Papam & Symmachum & Boetium viros preclarissimos & consules martirizauit, p. 6. c. 1538. f.

gothorum destructio. Iustinus enim iunior constituens Narsetem patricium Romanorum, & Mittens eum ad reprimendum gentem gothorum, qui collecto exercitu magno gothos expugnauit, & regem eorum occidit, & sic Italia ab eis liberata est, p. 6. c. 1571. c.

gradus maioris qui est, decens est, vt plurib. virtutum actib. mirandus fulgeat, p. 1. c. 783. a. b.

gradus consanguinitatis qui sunt prohibiti in contractu matrimonij, & qui non p. 1. c. 1058. f.

gradus vitæ siue viuentium sunt quatuor. s. vegetatiuus, sensitiuus, motiuius, secundum locum, & intellectus. Et inter istos gradus vltimus tenet summum locum, parte quinta, column. 1030.

gradus fidelium sunt tres, s. incipientium, proficientium, & perfectorum. Qui sunt in primis duobus gradibus nominantur agni, qui in tertio, oues, p. 5. c. 1382. c.

gradus siue status ministerij Ecclesiastici est quadruplex, p. 6. c. 264. f.

gradus triplex iræ, primus in corde, secundus in ore, tertius cū proceditur ad contumeliam, p. 5. c. 113. c.

gradus damnatorum est duplex. Primus est illorum qui descendunt ad infernum morte violenta. Secundus gradus est morientium morte naturali seu corruptione aeris, & non violentia gladii, p. 4. c. 1310. f.

gradus electorum diuersi erunt, quasi diuersæ claritate stellarum p. 4. c. 1310. f.

gradus prophetiæ est multiplex, & signantur ponuntur quatuor p. 3. c. 417. b. c.

gradus mansionum supernæ ciuitatis distinguuntur secundum gradus charitatis, p. 3. c. 939. c.

gradus distincti beatitudinis seu mansiones in celestib. significantur per sortes, p. 1. c. 1647. c.

gradus successionis in participatione hereditatis & corporalis & spiritualis enumerantur, p. 1. c. 1381. b. & c. 1382. f.

gradus vocantur incrementa virtutem, p. 3. c. 96. d. e.

gradus diuersi in Ecclesia, alia. n. professio Sacerdotum, alia leuitarum, alia monachorum, alia virginum, alia viduarum, alia coniugatorum, p. 4. c. 494. f.

gradus sunt in ecclesia maiorum, & minorum vt illi exemplo præcedant, imitatione sequentes, p. 6. c. 273. b.

gradus cum in Ecclesia ordinantur, per quos electi a reprobis (quali boni pisces a malis segregati) ad consortium perpetuæ pacis inferuntur, tunc porta piscium ædificatur in Ierusaleni p. 2. c. 1437. c.

gradus fidelium dispersi sunt, alij bonis operib. intus ornantes Ecclesiam, ædificant, alij armis sacræ electionis muniti, contra impugnantes hæreticos, vigilant, & c. par. 2. columna 1359. c.

gradus proponuntur quib. ad iustificationes peruenitur. Prius enim est, vt videatur quam viles sint & honeste, deinde vt earum desiderium concupiscatur, postremo vt proficiet lumine atque sanitate delectet earum operatio, quarum sola ratio delectabat. p. 3. c. 1352. f.

gradus

Index.

Gradus generationum per quos Christus secundum carnem descendit ab Abraham vsque ad virginem Mariam, significantur per scalam Iacob & eius gradus, p. 1. c. 325. f
gradum ad maiorem qui promouendi sunt, necesse est vt maiore mentis industria se ad legem Dei applicent, id est, diuino rû mandatorum obseruationem, p. 1. c. 781. b. c
Gradum nomē ambiguum apud nos, quia gradus dicimus ascendentium, & descendentium: apud Græcos ascendētium tantum sunt gradus, p. 3. c. 1417. a
Gradibus ad summam virtutem ascenditur, & quot & qui illi sunt, p. 2. c. 1280. e. f
Gradib. quindecim ascendeatur ad templum Salomonis, & totidem ascenditur ad celeste templum, & qui qualesq, illi gradus sint, p. 3. c. 1418. e. f
Græci sapientiam quærun, & nihil recipere volebant nisi ratione probaretur, & quare, p. 6. c. 106. d
Græci dicunt Christum cenasse cum discipulis suis ante passionē suā tertiadecima die mensis. Itē quod Christus confecit corpus suum in pane fermentato. Et dicunt Mathæum Marcum & Lucam falsum scripsisse, &c. Sed improbantur, p. 5. c. 428. c. 1318. d. e, & 1314. f
Græci maxime sunt luxuriosi, & comparantur hircis, p. 4. colu. 1592. f
græcorum liberi si in Nymphas vel montanas vel aquatiles inciderent comas nutriebant, p. 1. c. 1198. d
græcorum nomine Apostolis omnes significat, p. 2. c. 202. e
græcis quomodo Alexander magnus dicitur primus imperasse & super illos regnasse cum multi ibidem in diuersis locis ante regnasse reperiantur, p. 4. c. 2209. c
græcia se iactat omnia iudicio & ratione proferre vocalemque sonum, p. 4. c. 1281. b. c
græcia historia de temporib. vera esse creditur ab institutione olympiadum. Ante. n. vt cuique visum est, diuersas sententias protulerunt, p. 4. c. 2408. d. e
grammatica Hebraici sermonis in multis deuiat grammatica Latina. In verbis enim apud eos habetur differentia inter sexum masculinum & foemininum. Similiter in pronomine Tu tui, &c. p. 4. c. 642. d. e
grammaticam ita distinctam & dearticulatam per declinationes nominum & verborum non habent Hebræi sicut Latini, & græci. Item apud eos sunt multe dictiones æquiuocæ. Et propter hoc eadem littera aliquando variis significationib. & sensib. accipitur, p. 1. c. 220. f. & c. 257. f
grandines sunt guttæ pluuiæ a frigore congelatæ, in descensu a nube, p. 3. c. 2162. f
granum segetum melius conseruatur in manipulis quam excussum de palea, & quare, p. 1. c. 410. f
gratia est mater nostra regeneratrix, p. 3. c. 1867. a
gratia accipitur vno modo pro habitu animam gratam facientem Deo, alio modo promotione diuina qua mouet animā ad bonum supernaturale, &c. p. 6. c. 1492. f
gratia diuiditur in gratiam gratis datam, & in gratiam gratum facientem, p. 5. c. 538. e. f
gratia gratum faciens licet secundum aliquos nihil ponat in anima, tamen ab aliquibus conceditur, quod gratia gratis data aliquid ponit in anima, per quod sancti miracula faciunt siue operati sunt Ibid.
gratia gratum faciens principaliter datur propter bonum illud cui datur, gratia vero gratis data datur principaliter ppter bonum Ecclesiæ, p. 6. c. 302. f
gratia gratis data vt exequi possit duo requiruntur Ibid.
gratia Dei desit esse apud Iudæos ex quo nationes abiectis idolis accipere lucem Euangelii, p. 4. c. 49. c
gratia spiritus sancti qui super Apostolos in specie ignis apparuit datur populo Christiano per benedictiones & orationes pontificum & sacerdotum, p. 1. c. 1085. c
gratia legi nouum testamentum connectitur veteri fraterno foedere. sicut Aaron Moyse, p. 1. c. 781. c
gratia noui testamenti inchoata per Ioannis Baptistæ celebrata natiuitatem declaratur, p. 5. c. 696. f

gratia Christi in primitiua Ecclesia data est gentilib. qui vltimo venerant ad fidem, Iudæis remanentib. in infidelitate pro maiori p. 5. c. 334. f
gratia sanctificans nunquam deficit homini, sed homo aliquādo deficit gratia Dei, p. 3. c. 2128. f
gratia Dei nulli hominum denegatur, cum velit omnes homines saluos fieri, sed aliqui ea carent quia non sequuntur diuinum instinctum ad supernaturale bonū, p. 4. c. 2211. a. b. c.
gratia quæ sit prima, & quæ secunda, & quomodo intelligitur gratia pro gratia, p. 5. c. 1042. f.
gratia prima licet non cadat sub merito, augmentum tamen gratiæ cadit sub merito, quod quidem augmentum datū est Iudæis in Christum credentib. p. 5. c. 334. f
gratia pro operib. pietatis dabitur, p. 4. c. 2073. c
 Item p. 5. c. 416. f
gratia iuste tollitur per peccatum præcedens, cuius subtractio est pœna, & per consequens illa quæ sequuntur ad hoc sunt pœnalia, p. 3. c. 1887. c
gratia Christi sic Deo coniungit & inclinationem fomitis diminuit, quod habens eam omne peccatum mortale vitare potest, p. 6. c. 84. f
præuenit gratia & sequitur bona voluntas, & sic omnipotentis donum, sit meritum nostrum, p. 4. c. 1092. d. e
gratia spiritus sancti alius fons est, aliis puteus, aliis hortus conclusus, aliis horrorem riuus, quæ quasi diuisiones numerantur, p. 4. c. 997. b
gratia aliquando reputatur quod tamen fuit ira, & est aliquando gratia, quod videtur ira, &c. p. 3. c. 124. e. f
gratia iustificans in præsentī significatur per pluuiam tēporaneā, & gratia glorificans per pluuiam ferotinā, p. 1. c. 1525. c
gratia superna dicatur annus, in qua multiplex vita virtutum vt dies in anno, &c. p. 3. c. 50. e
gratia Dei est remissio peccatorum, quam in uanū recipit qui non post se exercet in bonis, p. 6. c. 571. b
gratia sicut & charitas meretur augeri, vt aucta mereatu & perfici, p. 3. c. 2135. c
gratia diuina paradiso comparatur propter eius amēnitatem, p. 4. c. 2361. c
gratiæ diuinæ omnes dicuntur æquæ viuæ: eo quod deducunt ad vitam æternam, p. 4. c. 707. c. Item p. 6. c. 1196. d
gratia superna dicitur annus, in qua multiplex vita virtutum vt dies in anno, &c. p. 3. c. 50. e
gratia maior non est quam vera læticia mentis, nec maior plaga quam tristitia fraudulentī cordis in idololatria vel hæresi, p. 3. c. 2104. f
gratia facit homines Deos, p. 4. c. 1697. b
gratia plenus, cum dicitur Christus, pro quo accipitur ibi gratia, p. 1. c. 781. c
gratia gratis data potest remanere cum peccato mortali, p. 1. c. 93. c
gratia gratis data pertinet ad spiritum Prophetiæ, p. 1. colu. 388. b. c
gratia prophetiæ datur multis bonis, p. 3. c. 430. e. f
gratiæ plenitudo est vt se in omnib. quisque agnoscat, p. 2. colu. 557. b. c
gratiæ spiritualis comparatur oleum vnctionis qua omniū virtutum opera Domino consecrantur, p. 1. c. 898. e
gratia vna sanctis non sufficit, est. n. gratia quæ precedit, & c. est quæ sequitur, p. 1. c. 848. e. f
gratiæ decem viatori sunt necessariæ, prima gratia, id est, sermo diuinis qui saginat mediantes, secunda aquæ refectionis, &c. p. 3. c. 587. a. b
gratiæ vacuitas dicitur duob. modis, p. 5. c. 1042. f
gratiæ diuinæ imputet siue in seipso aliquis virtutib. studeat, siue aliis pium laborem impēdat, vt ei cōsecratur omnis boni initium, a quo speratur perfectionis supplementum, p. 1. c. 1267. b. c
gratiæ effectus est illuminare intellectu & mollescere affectu, & ideo ipsa subtracta, homo excæcatur, & obduratur ex sua malitia, p. 4. c. 84. e. f

gratiæ

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Gratiæ beneficium in bonis operib. semper præueit liberum arbitrium, sicut in terræ fructificatione influentia cælestis præuenit fructificandi actum, p. 3. c. 1089. c.

Gratiæ lux dupliciter accipitur, s. per essentiam, & per participationem, p. 5. c. 1030. b.

Gratiæ gratis datæ dantur principaliter ad vtilitatem communem Ecclesiæ, & non ad vtilitatem singularis personæ, p. 5. c. 150. f.

Gratiæ influxus à Deo, est duplex: generalis, s. & specialis. Influxu generali conuertit omnia ad seipsum sicut ad finem vltimum secundum esse naturæ, sic influxu speciali confert humanam naturam ad se sicut ad finem supernaturalem, & c. p. 6. c. 1293. c.

Gratiæ effectus in nobis sunt quinque, primus vt anima illustratur seu sanetur, secundus vt bonum velit, tertius vt bonum quod vult efficaciter operetur, quartus vt in bono perseueret quousque ad gloria perueniat, p. 3. c. 1146. e. f. & c. 1153. c.

Gratiam conditoris si cognoscere volumus, oportet vt conueticula fugiamus, & templum efficiamur: non in turba, sed in templo inuenitur, p. 5. c. 1104. e.

Gratiam quibusdam Deus nec apponit, & aliis infert quasi coactis, & quibusdam data in vsum, & postea abierunt retro, p. 6. c. 127. b.

gratiarum actio totius Ecclesiæ pro sua liberatione a persecutione Iudæorum, p. 3. c. 869. c.

Gratiarum actio pro liberatione boni prelati a persecutione tyranni, qui deberet eum vt patrem timere & reuereri, p. 3. c. 1504. f.

Gratiarum actio deuota cuiuslibet liberati diuinitus a persecutione tribulatione, & inuitatio aliorum ad confessionem deuotam laudis diuinæ, p. 3. c. 1506. e.

Gratiarum actio cælestium ciuium de quadruplici beneficio, s. de duplici euasione mali, & de duplici consequutione boni, p. 4. c. 237. b. c.

gratias agere est sentire omnia a Deo data esse, & pro eo laudare corde, voce, & opere, p. 6. c. 12. d.

Gratiositas mulierum est quod honeste & mature incedant & calceatis pedibus, p. 3. c. 1870. d.

Gratitudo de beneficio iam accepto reddit hominem idoneum ad aliud accipiendum, p. 3. c. 1993. c.

gratus vir de diuinis beneficiis potest dicere Psalmum moraliter expositum, s. Benedic anima, p. 3. c. 1919. c.

Grauari putat se iniuste qui sua delicta non respicit, sed bonus se accusat & digna sibi inferri a iusto dicit, p. 3. c. 1397. b. c.

gratiarum gratis datarum distinctio siue sufficiency, p. 6. c. 303. 304. f.

grauē seruire offenso, qui nullo placatur obsequio, p. 3. c. 1259. c.

Graue est consueta repellere, p. 3. c. 137. b. c.

Graue quidem vicium stultitiæ, sed non leuius verborum, p. 3. c. 1728. d.

Grauis est perficere malum quam facere Non solum autem perficit, qui actu operatur, sed & qui patrare disponit, p. 2. col. 1675. b. c.

grauius longe est causam peccati præbere quam peccare, p. 1. c. 1904. e. f.

Grauior videtur iniquitas quam peccatum, & scelus quam delictum, p. 3. c. 162. c.

grauis culpæ reatus, poenam pro culpa menti proponere: & tamen nec tormenti metu sub iugo conditoris ceruicem cordis inclinare, p. 3. c. 224. d. e.

Graue est multitudinis onus ultra vires suas suscipere, p. 4. col. 1485. b.

Grauias legis secundum partem sunt notificanda volentibus conuertere ad Iudaismum, sicut volentibus intrare religionem explicanda sunt difficultates illius religionis, p. 2. c. 289. c.

grauitas manus Moyse designabat, quod in populo erant aliqui aggravati peccatis, p. 1. c. 648. f.

Grauitas peccati principis per hircum, p. 1. c. 938. f.

Gregorius III. Leonem Imperatorem hæresi deprauatum redarguit, & de consilio Romanorum ei vestigalia negauit, & ne percussura sui numismatis reciperetur ordinauit, & quod eius effigies de Ecclesia tolleretur, & ne nomen eius in missa

rum solenniis recitaretur, p. 6. c. 1609. b.

Gregorius Papa qui præfuit Ecclesiæ anno Imperatoris Henrici quarti excommunicauit omnes electos in Ecclesia qui inuestituram per anulum & baculum acciperent de manu laici cuiuscunque cum tamen Imperatores & Principes vni fuissent hac potestate, p. 6. c. 1627. a. b. c.

Gressus suos ambulans implicat qui in maculis retis ambulat, & cum se expedire ad ambulandum nititur ne ambulet obligatur, p. 3. c. 199. a.

Gressus dicuntur singulæ operationes vel alternantes motus cogitationis, quibus quasi passibus vela Deo recedimus, vel ei propinquamus, p. 3. c. 322. e. f.

Gregum dominis prima est felicitas si grex sterilitatem non habens concipit, secunda si conceptus ad partum venerit, tertia sicut parum est, per nutrimentum ad profectum ducatur & c. p. 3. c. 222. d.

gryphes est quadrupes capite & alis aquilæ similis, reliquo corpore leoni & abundat in Hyperboreis montibus. equis maxime infensa & hominibus, p. 1. c. 1540. e. f.

Gubernare tunc quis dicitur, quando res applicatur ad suas operationes, p. 1. c. 55. c.

Gubernatur creaturæ rationales singulari modo a Deo quam aliæ creaturæ, & quomodo ad hoc intelligendum, p. 1. col. 858. e. f.

Gubernationi diuinæ non subtrahuntur totaliter boues, & quare, & quomodo illi subsunt, & c. p. 1. ibid.

gula sub fornicatione intelligitur, eo quod gula præparat luxuriæ materiam, p. 6. c. 241. c.

Gula concupiscentiam carnes nutrit, nisi hæc referentur, frustra contra alia laboratur, p. 5. c. 81. a. b.

Gulæ vicium & ex consequenti luxuriæ significatur per idolum Bel, p. 4. c. 1786. f.

Gula significatur per amphoram, quæ habet os latum & apertum, p. 4. c. 2249. c.

Gula & luxuria frequenter sese concomitantur, & multa mala inducunt, suntque ipsa duo vicia diffuse in omni statu presentis vitæ, p. 1. c. 449. c. & c. 452. f.

Gulæ vicium tentat nos quinque modis, aliquando enim indigentia tempora præuenit, aliquando tempus non præuenit, sed cibos lautiores querit, aliquando quæ sumenda sunt parari accuratius appetit, aliquando qualitati ciborum & temporis congruit, sed in quantitate sumendi mensuram excedit aliquando vero abiectum est quod desiderat, & tamen ipso desiderij estu deterius peccat, p. 1. c. 298. b.

Gulæ voracitas dicitur sepulchrum, quia deuorat gulosi eosque suos mores persuadent, p. 3. c. 521. a. Interl.

gulæ desiderio propter vilem cibum ardescit stultus, p. 1. c. 298. a. Interl.

qui Gulæ seruit, seruus est gulæ, p. 4. c. 1866. f.

Gulosi sunt infelicitissimi, & quare, p. 4. c. 65. b.

Gulosus est qui de ventre suo facit Deum & de coquina templum, p. 6. c. 947. c.

Gulositas non solum nocet animæ proprie seneras multas passionibus & infirmitates, p. 3. c. 2086. f.

Gurgustium quid significet, p. 3. c. 392. f.

Gustus est quidam factus, & homo in certitudine tactus excedit omnia animalia non autem in aliis sensibus, ideo per gustum certitudo experientiæ designatur, p. 3. c. 152. f.

Gutta species aromatica, pellit omnes inflaturas & humores: & eius moralitas, p. 3. c. 745. a. & c. 2095. b. c.

Guttæ aromaticæ in terra promissionis fluunt de arboribus aromaticis ad flatum ventorum oppositarum partium, p. 3. col. 1854. d.

Gutta est myrrhæ arboris, & ipsa myrrha vocatur, p. 1. c. 380. b. Interl.

Guttæ noctium & ros, quid significant, p. 3. c. 1853. c.

Guttæ sanguinis Christi ex sudore exeuntes de corpore suo supernaturaliter factum est, vt sanguis pro sudore exieret, vt sic Christus iam suum sanguinem pro salute nostra effundere inciperet, p. 5. c. 978. f.

Ha syllaba

H

ASYLLABA Hebraica & articulus quid denotet, & cuius sensus articulare proprium sit, pa. 3. col. 491. a. & 437. c. Et notatur Lyra in hoc.

habere plene, est scire unde habeas qui ergo non habeat, id est, qui nescit unde habeat, & quod habet auferetur ab eo, p. 6. col. 213. d. f.

habere cum Deo spiritum creditum, quid sit, p. 3. c. 1018. e. f. habitaculum robustum vere sibi construunt, qui presentia possident, qui ingenio secularis sapientiae callent, si se infirmos sentiunt, & in excelsa humilitate Christi fouenda mentis fiduciam ponunt, p. 1. col. 1363. c.

habitare inter homines, vel illos fugiendo in solitudine morari: quare quomodo & quibus liceat, p. 6. col. 938. e. habitant in se vicissim & qui continent, & qui continentur, p. 6. col. 1405. b.

habitas in Deo, sed ut corinearis, habitat in Deus, sed ut contineat, ne cadas. Ibid.

habitat in tabernaculis qui se intrat mentis secreta constringit, nedum ad multa foris inhiat, a seipso cogitatione alienatus recedat, p. 1. col. 198. b. c.

habitare non possunt in domo vir & uxor absque lupullectile ad sibi preparandum, & ideo prohibetur in lege ne creditur accipiat talem pro pignore, p. 1. col. 1604. f.

habitat in tabernaculo Domini, qui iurauit proximo suo & non sefellit, p. 2. c. 448. f.

habitor terrae est, qui a cogitatione & meditatione rerum celestium auocatur, p. 4. c. 233. a. b.

habitus in ea re dicitur, quae ut habeatur, accidit, p. 6. c. 583. b.

habitus Christi est hominis susceptio, quasi uetus, quam non mutat quod uestitur Ibid.

habitus pontificius mutari non debet, in luctu etiam propter mortem propinquorum, p. 1. c. 492. e.

habitus generari lignum, in Delectario.

habitus sacerdotis quatuor colores eximii, quibus factus est, totidem mundi elementis congrua comparatione aptatur p. 1. col. 880. i. c. & col. 757. c.

habitus superbus nec impetrat, nec recta de se facit credere, par. 2. col. 641. a.

habitu alterum habet religio diuina in ministerium alterum in usum, p. 4. col. 1440. f.

habitu exteriori si quis deferat, & ad mortem cum terrina acta constringant, leuius est quam si sacra gerat officia, & culpam ceteris imitabilem demonstret, p. 5. c. 580. f.

habitarum rerum quadruplex diuersificatio, quia quaedam eorum quae accedunt ut habitum faciant, non mutantur, sed mutant quaedam uero ut mutant & mutantur, quaedam nec mutant nec mutantur, quaedam cum accedunt mutantur, nota a sua natura, sed quodammodo formantur & aliam speciem ac formam accipiunt, p. 6. c. 583. b.

hereditare permittuntur mulieres ex lege veteri, p. 1. c. 1382. d.

hereditario iure post obitum parentum & coniunctorum qui & qualiter ex lege succedebant. Ibid.

hereditas si detur extraneis est signum infidelitatis, p. 3. col. 2185. c.

hereditas Domini est uniuersalis Ecclesia siue congregatio fidelium, p. 4. col. 1929. a.

hereditas Dei dicitur homo, in quo Deus habita per gratiam p. 3. col. 291. c.

hereditas coelestis quae promittitur sanctis in coelis est: putas quia ibi nunc malus habitator sit qui debeat expelli. Nisi enim essent aliqui expellendi, nunquam diceretur per vim esse diripiendum regnum caelorum, p. 1. c. 1257. c.

hereditas Christi est Ecclesia quam resurgens possedit, pa. 5. col. 355. a. b.

hereditatis supernae possessio dicitur ager, p. 1. c. 1594. c. f.

in hereditatis aeternae ademptione nullam facit differentia diuersitas sexuum vel statusum, sed tantum mentium, p. 1. c. 1381. a. b.

hereditatis futurae distributiones adumbrantur in ordinibus tribuum Israel, p. 2. col. 123. a. b.

hereditas coelesti non priuantur pueri malorum parentum propter malitiam ipsorum, nisi fuerint imitatores scelerum parentum, p. 2. col. 114. f.

hereditates licet non haberent sacerdotes Iudaeorum ad excolendum habebant tamen domos ad animalia nutrienda & ad manendum tempore quo non vacabat diuino cultui, p. 5. col. 343. a. b.

herem in Hebraeo duplicem habet significationem, pa. 1. col. 1151. c.

heremita secundum philosophum nec est bonus nec malus, loquendo de bonitate & malitia politica, quia refugit talia, p. 2. c. 1822. f. Vnde etiam in Heremita.

heresiarchae uenenum suae heresis student effundere in simplices ignorantie tenebris inuolutos, & per quos significant, p. 1. col. 554. f.

heresiarchae quatuor fuerunt, contra quos quatuor concilia & principalia fuerunt congregata, p. 6. c. 1537. c.

heresiarchae significantur per Loth, pastores eius sunt haeretici & schismatici, qui pulchra & declinua petunt, p. 1. c. 196. d. e.

heresiarchae non sunt digni cum doctoribus Ecclesiae comparari quia nec uita sunt digni, p. 3. col. 282. f.

heresiarchae perditionum turbam per errorum deuia ducunt, & in mortis praecipitium mergunt, & de hoc figura, p. 2. col. 967. d. e.

heresiarcha vel schismaticus, quos excitant schismatici vel haeretici ad turbandum populum significantur per Balaam, p. 2. col. 1046. f.

heresiarchae qui ebriis sunt pestifera doctrina, significantur per Holofernum, p. 2. c. 1596. f. 1599. e.

heresiarcham signat Anthenobius, & quare, parte quarta, columna 2268. f.

heresiarchae dicuntur tortores, p. 3. c. 282. f.

heresiarcharum haereses & malorum errores in pessimis cogitationibus in medium producantur, p. 3. c. 1554. e.

heresiarcharum locus beatus in quo conueniunt cum discipulis suis ad simplices subuertendum, significatur per lepra domus, p. 1. c. 546. e. f.

heresis unde & quid dicitur, p. 6. c. 740. f.

in heresis perfidia nulli personae quantuncumque propinque parcendum, si fuerit obstinata, & maxime si studeat ad subuersionem aliorum, p. 1. c. 1537. e.

heresis nulla est quae primis contenta, sic discipulis: hi enim sunt domus eius, sed semper novos quos decipiat, querit, p. 3. c. 1632. e.

heresis dicitur mulier stulta contraria sapientiae, & quare, p. 3. c. 1641. b. c.

heresis omnis, & omne peccatum in valle est & in valle falsa, p. 1. col. 1321. b. c.

heresis signa exteriora significat lepra, uetus quibus haeretici unius sectae mutuo se cognoscunt, & ab aliis ignorantur, ne

in suis maleficiis capiantur, p. 1. c. 1026. f.

heresis Felicianae fuit condemnata per Adrianum Papam quae ponit in Christo duplicem imitationem, p. 6. c. 1621. e.

heresis peccatum est infidelitatis, & secundum genus suum grauius est peccatis carnalibus & peccato Iudaeorum, & etiam peccato & pena Iudaeorum, p. 6. c. 1358. f.

heresi in qualibet diabolus figuratus dicitur Ego sum Christus, & apud me ueritas est, p. 5. c. 615. c.

haereticos dicuntur uarie doctrina, p. 6. c. 956. f.

haereticos uel erant in Iudaeis scilicet Phariseorum & Saduceorum, & quare, p. 5. col. 959. a. b. & 697. c.

heretici aliqua orientis eius sectatores diuidebantur in modos plurimos, Catholici uero erant in una regula fidei se tenentes, p. 2. col. 1661. c.

hereticos amaricantium non erunt, nisi quidam ueritatis simulatio precedat, p. 1. c. 1455. a.

haereticos sunt uari serpentes inter se quidem diuersi, sed omnes mortiferi, p. 1. col. 1615. a.

Hereticus

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Hæreses & superstitiosæ philosophorum sectæ, cū in Ecclesiā incaute admittuntur, semen sanctum Catholicæ veritatis & pure actionis errore contaminant, p. 2. col. 1382. e. f.

Hæreticus licet per omnia via veritatis non teneat, tamen in doctrina sua multa vera prædicat, quæ nostræ fidei concordant, p. 2. col. 1563. a.

Hæreticus omnis vel schismaticus vel Iudæus vel paganus, qui Ecclesiam verbo vel exemplo corrumpere voluerit, proprio superbix gladio caput inique voluntatis amittit, par. 2. col. 582. f.

Hæreticus doctor cuius doctrina est mortifera, dicitur lignū scientiæ boni vel mali: quia nulla doctrina est ita pestifera, quæ nō habeat admixtum aliquod bonum, p. 1. c. 76. e. f.

Hæreticus significatur per meretricem quæ motu corporis & motu oculorum ostendit libidinem, p. 3. c. 2167. a.

Hæreticus dicitur superbus, p. 4. col. 2054. e.

Hæreticus omnis hypocrita est, p. 4. col. 124. d. e.

Hæreticus propria confidens sapientia, proprijs instat inuentionibus, sed cum stultitia eius apparuerit per sanctos prædicatores, diuinis arguetur sententijs, p. 3. col. 2135. c.

Hæreticus scindit fidei unitatem, p. 1. col. 1624. f.

Hæreticus prohibetur docere, p. 1. lbi.

Hæreticus ab hæresi reuertens diligenter debet examinari de fide & debet omnem hæresim abiurare, &c. p. 1. col. 1027. c.

Hæreticus florescentes diuini eloquij campos noxiæ linguæ uomere rumpit, vt de internis eorum finibus sensus impios eruatur, in cuius labijs ignis ardescit, à quo se suosq; auditores in perpetuum perdat, p. 3. col. 1676. d. e.

Hæreticus locum perfidiæ suæ non nisi in mentibus quas corruerat facit, p. 3. col. 260. f.

Hæreticus lympidissima coelestis oraculi verba suscipit, & sordemixta auditorib. reddit, sicut tecta stillantia mundas pluuię guttas accipiunt, sed sub tectis in domo sordidas reddunt, col. 139. a. b.

Hæreticus qui doctori Catholico superbiam imponit & blasphemiam, eò quod contradicit suę hæresi, significatur per Eliphaz Themanitem, p. 3. c. 173. c.

Hæreticus qui est, p. 6. col. 289. a. & 773. a. 1389. c.

Hæreticus omnis iniquitatem scribit, & decipit pauperes non diuites, p. 4. col. 127. b.

Hæreticus vel alius qui verba prophetarum assumit, & ad sensum suum abutitur scripturę sacre testimonijs, comparatur Nabuchodonosor, quia vasa templi tollit & inebriatur in eis & non Deum cuius vasa sunt, sed Deos laudat aureos; id est seculari scientia compositos, argenteos eloquij venustate & rhetorica arte constructos, &c. p. 4. col. 1558. e.

Hæreticus diligit raro castitatem, p. 4. col. 1749. b. 1866. e.

Hæreticus omnis Deum ad iracundiam prouocat, in falsitate doctrinę offert immunda sacrificia, p. 4. col. 515. a.

Hæreticus putat venenum cordis abscondere, sed cum venerit dies tribulationis, doloribus & eiulationibus pandetur, p. 4. col. 1894. f.

Hæreticus putat se doctiorem quàm Ecclesiam, & aliquid sublimius inuenisse, p. 4. c. 1875. a. b.

Hæretica doctrina qui dicitur amatores iustitię, ipse pro malis penam quam meretur incurrit, bona autem si qua gerebat vel vtilia scribendo vel continenter viuendo, inuauit alios vel legentes uelaudientes, exemplum etiam de casu eius sumunt, p. 3. col. 1723. b.

Hæretica doctrina nitore eloquētia splendens comparatur circulo aureo in naribus suis, p. 3. col. 1627. b. c.

Hæreticum, qui amicus est demonum & fructificam suę doctrinę vbertatem promittit docet contemnere Prophetam Ecclesiasticum virum, p. 4. col. 1731. b.

Hæreticum non decent delicię scripturarum quia his bene vti nō nouit neque illum qui adhuc seruus est peccati, præferri iustis in regimine Ecclesię, p. 3. col. 1767. c.

Hæreticum superbia facit, non ignorantia, p. 4. c. 883. c. Inter.

Hæreticam non esse iungendum matrimonio viro Catholico, p. 2. c. 1333. 1334. d. e. f. 1337. a. b. c.

cum Hæretico ne loquaris de scripturis, qui inuidet humanę salutem, malens decipere quàm corrigi, & sicut ariolus & cōiectator somniorū estimat quę ignorat, ita hæreticus quæ non intelligit in scripturis, vt libet interpretatur, p. 3. c. 1703. b. c.

ab heretica prauitate reuersio significatur per leprosi emundationem, p. 1. c. 1628. e. f.

heretici dicuntur lupi rapaces, p. 5. c. 150. d. & 837. a. b.

heretici dicuntur spinę, & tribuli, p. 5. col. 151. a. & 789. c.

heretici sunt leprosi, qui quasi varios colores habentes in eodē corpore, varias sectas, nunc falsitatis, nunc veritatis permiscunt in eadem prædicatione, p. 5. col. 628. e.

heretici iumentis irrationalibus comparantur propter appetitū suę corruptionis expendum, incorruptam catholicę Ecclesię doctrinam blasphemantes, sicut irrationalibus animalibus naturale est causa pabuli sepius in captionem & perniciem ignoranter incidere, p. 6. c. 1359. a. b.

heretici faciūt sectas suis nominis, id est, hæreses inducūt, blasphemantes fidem vel vitant orthodoxorum, p. 6. c. 1359. a.

heretici significantur per eos qui argentum diuini eloquij auferunt de Ecclesia, & aurū spiritualis intelligētię, & ad suos errores conuertunt, & filios Ecclesię vēdunt diabolo, p. 4. col. 1914. d.

heretici scorpionum assimilantur, qui blandus facie cauda pūgit occulte, sic heretici decipiunt, per temporalia, quę debent post esse, sicut cauda posterior pars animalis. Vel quia quando scorpium pūgit nō sentitur, postea diffundit venenum; sic decepti ab hereticis non sentiunt, sed tandem primumuntur, p. 6. col. 1571. c.

heretici dicuntur filii scelesti, mendaces, semē diaboli, qui est pater mendacii, qui consolatur in sectę suę simulachris subter lignum frondosum, scilicet voluptates suas, p. 4. c. 465. a.

heretici sacrificant super lateres, quando exquisita mendacia dialectica cupiunt arte firmare, & in quadrum extruere, & secti in latere pulueris roborare lincis, p. 4. c. 515. b.

heretici schismatici etsi aliquam bonę actionis arcem cōsecdere videntur, qui tamen compagem unitatis Ecclesię non habent, quasi parentibus & nō solidis laterum præfidijs, ad viciorum infima delabuntur, p. 2. c. 715. a. b.

heretici habent quędam sacramenta communia cum sancta Ecclesia, & quasdam sententias scripturarum ritę intelligūt sed tamen idolis immundorum spirituum seruiunt. &c. par. 2. col. 945. a.

heretici peccatorum suorum iaculis cruentati, cum verba diuina argumentū sui erroris trahūt, arma sua contra peccatum suum morituri inueniunt. Figura de Saul. p. 2. c. 1059. b. c.

heretici persuaferunt principibus, vt catholicę Ecclesię defensores in exilium pellerentur, vt de solatam plebe facilius se ducerent, p. 2. c. 367. b.

heretici atque schismatici indigni sunt societate & cōmunionē sanctę Ecclesię, nec memoriā eorum inter Catholicos habetur, p. 2. col. 1230. e.

heretici affectant auctoritatem sibi prædicandi inter Catholicos tribui, promittentes se eandem cum eis rectę & fidei & operationis tenere castitatem, vt accepta potestate docendi in medio boni seminis zizania intēserant, p. 2. c. 1295. c.

heretici producunt fraudulenter dolosa consilia, vt quoscūq; possint in caueā erroris & laqueū deceptionis præcipitent sic vter plen⁹ malē digestū cibū fetide eructat, p. 3. c. 2031. a.

heretici duobus modis fiunt, scilicet vel ne creatore vel de creatura ultra modum disputantes, in errores incidunt, & a veritate recedunt, p. 3. col. 1994. d.

heretici omnes contrariam altitudini humilitatem docent, & ad inferos detrahunt, & humilis mādari & deiecti sunt principes, p. 4. col. 198. e.

heretici sunt in Ecclesia quasi leones, qui per linguę uolubilitatem se ducunt corda innocentium, p. 3. c. 195. c.

heretici testimonijs scripturarum abutentes immatura & asq; suā dulcedine comedunt vnam acerbam, & ideo perdūt robur dentium ne possint dura comedere, &c. p. 4. c. 1862. e.

heretici percutiunt ardore libidinis ira & inuidia, & ruborem sanguinis

Index.

fanguinis commutant in pallorem, p. 4. c. 1862. e
heretici diripiunt sensum pauperum, quia nesciunt contradice
re: edificant domos compositione verborum, sed ab ecclesia
sticis viris subuertuntur, plantant vineas, sed non bibunt, nisi
vinum quod est draconum furor insanabilis, p. 4. c. 1871. a
heretici austeritatem scripturarum qua peccatoribus tormenta
promittunt vertunt in beatitudinem, & cum diuitibus promit
tunt, tamen pauperibus truculenti sunt: & seueri, par. 2. colu.
1873. a
heretici & gentiles in figmentis & fabulis suis habent: latas pla
teas quæ ducunt ad mortem. ibid.
heretici habent agricolas in quorum ariis spinæ nascuntur, qui
vocantur ad planctum, quia noluerunt plāgere sua vel alio
rum peccata, p. 2. c. 1875. a. b
heretici fures sunt & latrones filii noctis tenebrarum qui per
uersa prædicant, & sufficientia sibi de ecclesia Dei furantur
p. 4. c. 889. b
heretici significantur per Hieroboam, & quare, p. 3. c. 2211. a
heretici significantur per Hieroboam qui vitulos aureos fecit,
& separauit populum a domo David, & c. p. 1870. c
heretici qui vnitatem fidei catholicæ hæresibus scindunt, ac sic
cultui malignorum spirituum subdunt, significantur per hie
roboam, p. 2. c. 782. d
heretici significantur per Samaritanos, & quare, p. 4. c. 2234. f
heretici significantur per Philisthim qui pari consensu aduer
sus ecclesiam conspirantes eam depopulari conantur, p. 2. c.
386. a. b
heretici schismatici per filios Ammon significantur, quid fue
runt ecclesiæ filii, sed ab ea recesserunt per errorem circa ali
quem vel plures articulorum fidei, p. 4. c. 2366. e
heretici confidendo suæ versutiæ munimine maledictionis ver
ba iactant contra catholicos, & per quos significantur, p. 4.
c. 2550. d. e
heretici veris confessoribus Christi semper insidiantur, & quos
cunque possunt de eorum numero in erroris sui foueam per
trahere satagunt, in profundum demergunt, cum dogmata
iniqua pulchro sermone adorant, p. 4. c. 2555. b. c
heretici dicuntur iumenta, & non homines: & significantur per
caudam incurantem, quia iumenta hoc membro tegunt ster
cora, & arcant altera parua animalia. Sic heretici verba le
gis vel præcepta subuertunt & rectam deprauant viam, p. 4.
c. 125. a. b
heretici qui impugnant fidei veritatem, & sacram scripturam per
uerse interpretantes, significantur per filios Ephrem, p. 3. c.
1019. c
heretici vulpibus comparantur, & quare, p. 3. c. 1061. d
Item p. 2. c. 1357. a Item p. 4. c. 1033. b
heretici omnibus loquaces sunt, & panem se non subtraxisse pu
tant, dum de comprehensibilibus audacter respondent, & tunc
se doctos præ omnibus credunt, cum loqui de incognitis infæ
licius præsumunt, p. 3. c. 231. a
heretici sunt qui populis admisceri refugiunt, sed secessum vitæ
secretioris petunt: & eo amplius peste suæ persuasionis infi
ciunt, quo quasi ex vitæ meritis reuerentiores videntur. p. 3.
c. 243. c
heretici cum fidelem animam in suo errore rapiunt, quasi alie
nam coniugem tollunt, sicut qui adulterium facit, carnem alie
næ coniugis sibi illicite coniungit, p. 3. c. 246. f
heretici desiderant scire unde docti & loquaces sint non mori
bus compositi, unde vix exteriora capiunt qui secreta putant
se penetrasse, p. 2. c. 283. c
heretici clandestinis conuenticulis coeunt, ut errori suo reue
rentiam quam ex ratione non valent præbeant ex occulta
tione, unde aquæ furtiue dulciores sunt, p. 3. c. 281. c
heretici fraudem Deo exhibent, quia ea astruunt quæ ei pro
quo loquuntur non placent, & cum dum defendere nituntur,
offendunt. p. 3. c. 159. a
heretici cum vera mala contra bonos non inueniunt, fingunt
quæ redarguant, ut iustrinuentur, p. 3. c. 175. a. b
heretici quia ea quæ prauæ de Deo intelligunt, ex veritate tueri

non possunt, falsitates requirunt quibus infirmas mentes sedu
cant. p. 3. c. 159. a
heretici ut alta iactent, vix ea posse se capere dicunt, sed dum
alta norant, testes contra se nequitiae sunt, p. 3. c. 76. e. f
heretici non cum aliis per ostium intrant, sed riuas querunt pra
uæ intelligentiæ. Ibid.
heretici abscondita se audire simulant, ut sanctior eorum prædi
catio habeatur, non aliis equa. Ibid.
heretici de eloqui nitore superbiunt, ut nulla sacrorum libro
rum autoritate solidentur, p. 4. c. 637. b
heretici omnes in tenebris erroris constituit, sacrificia non Deo
vero, sed daemonibus offerunt, cum figmenta & praua dogma
ta scribunt, p. 4. c. 856. d
heretici discordes semper alterutrum se lacerantes, non victo
riam veritatis accipiunt, sed errore captiui pariter in foueam per
ditionis cadunt, p. 4. c. 864. e
heretici & Ethnici sæpe leuiora committunt quam qui putan
tur ecclesiastici. p. 4. c. 1195. b
heretici qui tantum vetus Testamentum suscipiunt, tres naturas
ponunt, scilicet spirituales, animales, & terrenas, & unde hoc
trahunt. Sed improbat. Ibid.
Heretici significantur per latrunculos qui occulte simplices
Christianos decipiunt, ad errorem suum protrahentes: contra
quos auxilium præbent pauperes religiosi. p. 2. c. 1076. f
heretici qui ex catholicis patribus sacramento fidei sunt imbuti
sed & ad apostasiam declinantes, cultum præbent simulachris
significatur per Achaz, p. 1. c. 1231. a. b
heretici pollicentur auxilium operis, ut in societatem recepti,
possint inferre dispendium, & per quos significantur, p. 2. co.
1295. c
heretici rident quod in capillis gratia est, rideant igitur quod
Apostolorum umbris, & in fimbria vestimenti Christi, & in
luto denique quo cecum illustrauit, & c. p. 2. 258. e
heretici qui Ecclesiam diuiserunt, uxorem domini sui ducere
& abducere voluerunt, p. 2. c. 248. f
heretici qui animis recte sentire cupientibus vim faciunt, & me
tes liberas ad seruales opiniones rapiunt condignam a iudi
ce sustinent mortem, p. 1. c. 1605. a
heretici gladio interimendi sunt, & c. parte 2. columna 823. b. c
824. d
heretici verba iustorum ad sensum proprium conantur rapere
p. 4. c. 377. b
heretici & Iudæi dum in sapientia seculari confidunt per can
dem sapientiam destruuntur, p. 4. c. 124. e
heretici omnes sunt Antichristi, p. 6. c. 1387. d
heretici quanto plures, tanto magis delinquant, & iuxta nume
rum suum ampliant dogmata errorum, & c. par. 4. columna
1726. d. e
heretici percutiuntur qui dicunt Christum legi & prophetis con
trarium prædicasse, & alium veteris, alium noui esse Deum
Testamenti, p. 5. c. 442. d
heretici superbiam habent quasi matrem suæ iniquitatis, p. 4.
c. 1734. e
heretici sæpe sophismatibus & arte diabolica opprimunt eccle
siam. Ibid. 1737. a
heretici qui ab ecclesia recedunt excordi columbæ comparantur
p. 4. c. 1749. b
heretici illas hominum mentes trahunt, quæ nulla stabilitatis graui
tate solidantur, p. 3. c. 282. c
heretici quidam magnam sanctitatem exterius prætendunt, &
per verba dulcia incautos ad se trahunt, & sic in errorem dæ
nabilem demergunt, & per quos significantur, & c. p. 4. colu.
2557. a. b
heretici qui humanam faciem habent, sed per impietatem bel
uina habent corda, significantur per lamiam. p. 3. c. 275. c.
Item p. 4. c. 1008. e
heretici vel mali catholici qui contemnunt præcepta Dei a dæ
monibus & viciis capiuntur. p. 1. c. 1634. d
heretici doctrinam veritatis in ore non ruminant, licet vngulam
findunt, p. 3. c. 1771. c

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Heretici sicut serpentes amaritudinem & venenū occultant, ut incautos laedant, p. 1. col. 1659. b. c.
Heretici monti Thabor assimilantur, qui in lumine secularis suæ sapientiæ superbiētes gloriantur, p. 4. col. 865. b.
Heretici vocantur impii, quia per errorem à cognitione veritatis sunt alieni: & dicuntur violenti, & quare, p. 3. e. 259. b. c.
heretici tribus dentib. mordent catholicos, scilicet potentia seculari, & rationib. sophisticis, & etiam sacris scripturis peruerse intellectis, p. 4. c. 2160. f.
heretici grauius sunt puniendi quam demones & mortui in diluio & in subuersione Sodomæ, p. 6. c. 1358. f.
heretici non diuinis scripturis attendunt, sed potius ad sensum erroneum transferre student, p. 6. c. 1360. d. e.
heretici quid fulgore eloquentia secularis falsa dogmata componunt, auream statuam facere nituntur, & quātū in eis est persuasione alios compellunt idolum falsitatis adorare, p. 4. c. 1523. a.
heretici diuinitatis meritū profitentur & scientiæ promissione decipiunt, & simplices reprehendunt, p. 1. c. 89. a. Interl.
heretici quidam negant Christi deitatem, non est mirū, quod Hebræi hoc idem negant. Quomodo hoc concludat, vide p. 5. c. 365. c.
heretici rapiunt aliquando ad confirmationem erroris sui verba sanctorum patrum, p. 3. c. 172. d.
heretici sine charitate quidquid habent, quamuis sit sanctum & verandum: ipsi tamen tanto indigniores sunt, quanto illis donis non bene vti sunt, p. 2. c. 447. a. b.
heretici diuersis errorib. obtenebrati signantur per Aegyptios p. 4. c. 187. c.
heretici per pennatos serpentes possunt intelligi, p. 4. c. 170. f.
heretici significantur per amicos Iob, qui contra corpus Christi, id est ecclesiam afflictam, lapsus membrorum dolentem alios sub nomine Christi tolerantem, conueniunt ad contumeliam, p. 3. c. 42. d.
heretici dentes diaboli dicuntur & molæ, qui simplices diuidit ab ecclesia, & c. p. 3. c. 278. f.
heretici offerunt panem pollutum, non aqua sapientiæ dulcoratum, & per quos significantur, p. 1. c. 1596. d.
heretici dicuntur, phylones, quorum fictionibus decipiuntur incauti, p. 1. c. 1563. c.
heretici & schismatici clarescente euangelio in toto orbe, erroris cæcitate amentiam suam exercentes, catholicæ fidei contradicunt, ideo ecclesiæ calumniam sustinent, & à veritate opprimuntur, p. 1. c. 1633. b.
heretici in maledicta medietate reputantur, quia nec in pariete qui ex circumcisione credidit agnoscitur, nec in illo qui ex præputio, & c. p. 1. c. 171. b. & 174. a.
heretici vel pagani videntes ecclesiæ fidem hostium superasse ferocitatem, nimio pauore concutiuntur, & superbiam suā humiliantes ecclesiam venerantur, p. 2. c. 1598. e.
heretici proprio sensu diuina & sublimia exquirentes, ab ecclesiasticæ moderationis corpore excisi sunt, p. 1. c. 1042. e.
heretici ab ecclesia eiiciuntur donec purgentur manifestatis secretis sedere iubentur, & appropriantur leproso, p. 1. c. 1023. c.
heretici & catholici falsi, volunt cum veris catholicis pacis consortium habere, non ut ipsi ad arcem catholicæ fidei & operationis ascendant, sed ut eos potius quos in culmine virtutū commorantes aspiciunt, ad infima operum vel prauorū dogmatum descendere cogant, p. 2. c. 1367. a.
heretici sunt leprosi variis errorum maculis polluti, non habentes vniformem colorem doctrinæ vel fidei, nec abscondunt imperitiam, sed ostendunt, p. 1. c. 1189. c.
heretici cum gentilis philosophiæ, dialecticæ & rethoricæ studiis amplius quam ecclesiasticæ simplicitati operam impendunt, scripturas quidem sanctas ore volunt, sed gentili sensu interpretantur, p. 2. c. 1412. d.
heretici aiunt, quod non boni Dei sermo sit, qui pro peccatis alterius alterum dicat plecti, p. 1. c. 670. e.
heretici laborant in scripturis perditionem inuenire, vnde possunt errorem astruere, p. 1. c. 950. e.

heretici qui timore pænæ corporalis impediunt suam docere doctrinam pestiferam in publico, sed eam docent in suis cōuenticulis in occulto, significantur per Balaam, p. 1. c. 1359. c.
heretici licet nimio saltu superbiant, licet ad tempus preualere fidelib., per subsidia potentum huius mundi videantur, tamē omnipotentis iudicio in fine subuertentur, p. 4. c. 2411. a. b.
heretici quoties nō solum in ciuitatib. sed etiam in prouinciis peruerse docendo vel etiam sc̄uendo dogma confessionis vere impediēbant, utinam nesciremus, p. 2. 1265. c.
heretici arant impietatem male docendo, p. 4. c. 1876. e.
heretici dicunt sed habere terram sanctam & ecclesiam Saluatoris: sed peruersa fide semper sunt in Aegypto, & c. p. 4. col. 1881. c.
hereticorum machinationib. Athanasius plurib. profugus annis, Ambrosius in sua ciuitate obsessus, Hilarius in exilium relegatus, Eusebius martyrium passus, & c. part. 2. columna 1296. f.
heretici non sunt martyres, licet pro Christo multa patiantur, & quare p. 3. c. 263. a.
heretici iram domini sacrificio placare non possunt, nisi ad catholicam fidem conuertantur, p. 3. c. 82. b.
heretici aliquando in fragio Gentilium principum ecclesiā vexare non verentur, & alculans fideles apud reges: quod quātum noceat fidei, tempore Arianae perfidiæ luce clarius innouit, p. 2. c. 1297. c.
heretici & omnes ecclesiæ inimici contristantur, quoties electos pro catholica fide vel morum correctione conspiciunt laborare, p. 2. c. 1345. b. c.
heretici gloriatur, si multos prauo dogmate generet, & p. quos significantur, p. 4. c. 1866. d.
heretici non spumantib. verbis tument, sed cito disperdentur, p. 4. c. 1873. b.
heretici qui vere insaniantes contra Deum mendacium loquuntur, intelliguntur in Osee propheta in sensu tropologico per Israel & Ephraim, p. 4. c. 1760. e.
heretici quanto per naturā acutiores, tanto profundiora & inaudita proferunt dogmata, p. 4. c. 1876. f.
O heretici quid facietis cum venerit dies iudicii, quando vitā suis, mortem redditurus est inimicis, p. quarta, col. 1870. d. 1863. a.
heretici non possunt facere fructum virtutum, & c. p. 4. columna 1870. d.
heretici sunt arcus dolosus, qui vulnerat dirigentem, sic illi auctoritate scripturarum, actorem scripturarum impugnantes sibi mortem inferunt, p. 4. c. 2749. b.
heretici significantur per decem trib. in omnib. prophetis, quorum maximā multitudo qui relinquunt regnū David & hierusalem, id est, Christum & ecclesiam, & c. p. 4. c. 1701. b.
heretici dicuntur mater, quia generant alios in errore, qui cum suis sequacib. cōfunduntur, quando in errore deprehenduntur, p. 4. c. 1709. a.
heretici blanda verba proponuntur ne caueantur, sed aspera sub inferunt, p. 3. c. 64. f.
heretici sensum quem à Deo accipiunt, peruertunt, & loquuntur contra Deū à quo conditi sunt, & linguæ ministeriū quo dominus laudandus est, in blasphemiam conuertunt, p. 4. c. 1211. a. b.
heretici sententias scripturarum à suis sensib. tollunt, p. 3. columna 243. b. Interl.
heretici conditorem scripturæ vi opprimunt, cuius sensum violenter inflectunt. Ibid. Interl.
heretici rapiunt aliquando ad cōfirmationem erroris sui verba sanctorum patrum, p. 3. c. 283. b.
heretici sine charitate quidquid habent quamuis sit sanctum & venerandum: ipsi tamen tanto indigniores sunt, quanto illis donis non bene vti sunt, p. 2. c. 447. a.
heretici gladio oris perfodiunt, prius gladio impietatis cōfessi, p. 2. c. 532. f.
heretici & falsi catholici constanti bonorū fide per dilectionē operantur, aut corriguntur emendati, aut cauentur manifestati, & ab

Index.

& ab ecclesia expulsi, p. 2. c. 1631. b
heretici dum mēdaciā testimoniis scripturarum astruere nitentur, coacti sunt patres illos earūdem scripturarum auctoritate reuellere, & eas quomodo recte intelligantur, differrere, p. 2. 1397. c
heretici à sanctis doctorib. spiritualement doctrinam puram acceperunt, sed veneno suo corruerunt, & in fellis & absinthij amaritudinem peruerterunt, p. 1. c. 1659. b. c
heretici multilicet totū nouum Testamentum recipiunt, tamē pro suis errorib. exponunt & multipliciter in diuersis errat multo magis igitur Iudei possunt pro se exponere scripturā veteris Testamenti, in suam perfidiā torquētes, p. 6. c. 1695. a
heretici dum in errore sunt, non vocatur nomē domini de ore eorum, & quare, p. 4. c. 857. c
heretici qui ecclesiam intantū tēda peste cōmaculāt, vt etiam exosam Gentilib. reddāt, per quos significetur, p. 2. col. 1301 & c. 1304. f
heretici ex verbis Christi student catholicos impugnare, & p quos significantur, p. 2. c. 1565. c
heretici ad casum tendunt, & verbis dolosis fētitudinem sensū euomunt. Et significantur per Amraphel, p. 1. c. 199. a
hereticorum malitia & ignorantia qui soli nolūt locum vbi religio colatur, p. 2. c. 758. f
hereticorum latibula per aspidum foramina & cubilia significantur, p. 4. c. 143. a
hereticorum malitia declaratur per scripturas figurales, & per similitudines naturales, p. 6. c. 1439. c
hereticorū principes q diuersa idola de corde suo fingūt, vel eloquii venustate vel sēlus splēdore increpāt. p. 4. c. 350. d. e
hereticorū & gentiliū ecclesie sunt quæstiones, quia non sequūtur auctoritatem scripturę, sed humanā rationē, p. 4. c. 341. c
hieremias vidit aliquos Iudæos ad Christum conuertendos, p. 4. c. 1020. f
hereticorū panis, luctus perpetuus, aqua, cēnosa doctrina, quæ etiam baptizatos suffocant, & c. ibid.
hereticorum primus, Simon magus fuit extremus maior omnibus, Antichristus est, p. 5. c. 342. d. & c. 620. d
hereticorum doctrina falsa in morib. vel in fide per leprā significatur, p. 1. c. 1015. a
hereticorum turba saltatrici comparatur, p. 3. c. 2018. c
hereticorum prauitas intelligitur per mulierem extraneam, a Christo ecclesiaque alienam, quæ mollietie eloquentiæ & linguæ blandimentis corda innocentium decipit, p. 3. c. 1064. b. c
hereticorum nequitia sub specie meretricis perhibetur, & quare, p. 3. c. 1623. a
hereticorum vox sero plangentium lubricauerunt vestigia nostra, qui aliam viam arripuerunt, dum catholicorū patrum regulas tenere noluerunt, nec viam quæ est Christus, sed vnusquisque a recto tramite deflexerit, p. 4. c. 1018. e
hereticorū Ecclesie quasi viduæ dicuntur, quia & si vero sponso in quibusdam sacramentis iunguntur, Deo tamen fructū non concipiunt, p. 4. c. 104. b.
hereticorum doctrina paleis comparatur, quæ medullam non habent nec refecionem præbent, p. 1. c. 569. a. b
hereticorū secta per cynomyiam intelligitur qui ad reliquias deceptionis, improbitates, voluptatem, libidinem summum prædicant bonum, p. 1. c. 555. a. b
hereticorum libros legere quib. permissum est, p. 3. c. 1631. b
hereticorū dogmata vel secularium literarū superstitiona, q in ecclesiā iducit, ille d anathemate tollit Hiericho, p. 2. c. 1017. c
hereticorum perditionem non parum iuuat secularis scientia, dum incaute opera Gentilium & doctrinam sequuntur, p. 2. 1057. a
hereticorum nepotes sunt qui de errantium filiorum prædicatione nascuntur. ibid.
hereticorum principes simulacra dogmatum suorū artifici corde componunt, & quæ fecerunt venerātur, nec sufficit error proprius, nisi simplices deceperint, & deuorēt domos viduarum, & abeuntes vulgi imperitia, arte dialectica quasi ascia formāt Deū, atq; inaurāt rhetorica venustate, p. 3. c. 1944. f

hereticorū vniuersitas qui ex literatura superbientes, nouas fingunt hæreses, & eas nituntur verbositate philosophica vel rhetorica defendere, & designatur per Cariatsepher, & c. p. 2. c. 103. e
hereticorū ecclesia ad teſta perſtillantia (quæ pluuiā suscipiūt non ad vtilitatem, sed ad molestiam inhabitantium) cōparatur, quæ diuina verba non ad vtilitatem animarū suscipiūt sed ad vsum suæ nequitie male interpretādo, & contra catholicos litigando conuertit, p. 3. c. 138. d
hereticorū tot domini sunt quot errores colunt, p. 1. c. 1658. d
hereticorū non est ædificare ecclesiam: a qua sunt alieni, sed tā tū eorū qui principes patrū vocari meruerunt, p. 2. c. 1295. c
hereticorū origo de voluptate carnali & immundicia, de tenebris errorum vel scelerum, deprauatis conciliabulis, & non de publico ecclesie symbolo genita est, p. 2. c. 1358. e
hereticorum prauitas in perceptione sacramentorum, quem de generem fecit, vel ritus Gētilitatis, aut Iudaismi maculauit, ecclesiam Dei non intrabit p. 1. c. 1540. f
hereticorum mos est, vmbra de veritate trahere, & c. p. 5. col. 765. b
hæreticorum hæreses tres elidūtur hoc dicto. Tetigit, volo mū dare, p. 5. c. 760. d
hereticorum perfidia significatur per bestiam vrsū, s. qui habet debile caput, & heretici habent debile fundamentum. p. 4. c. 1585. e
hereticorum auctores doctrinā patrum, de qua eruditi sunt male intelligendo corrumpunt, quā filiæ Loth semine paterno furtim, & tenebris, & illegitime vtuntur, p. 2. c. 1405. b. c
hereticorum hereses ex Dei potentia dupliciter ordinatur ad bonum, p. 6. c. 129. c
hereticorū malicia & pēna declaratur, p. 6. c. 1355. 1356. 1357. 1358.
hereticorū peruersa doctrina dicitur in scriptura diaboli, quæ si quis imbuitur, de populo diaboli efficitur, & ad hoc diuinæ legis destructio sequitur, & eius obseruatores miserabiliter affliguntur, p. 4. c. 2228. f
hereticorū ecclesie quæ sub Christiani nominis titulo se manere gloriantur, quia propter lucra carnalia Christum sequuntur, non coniuges sed cōcubinæ vocantur. p. 2. c. 540. c. f
hereticis & Gentilib. sunt velanda diuina mysteria, & hoc figuratur per Ezechiam, & c. p. 3. c. 2215. b
hereticis resistendo antiqui patres magis disceptabant virtutibus & signis quam verbis, p. 6. c. 740. e
hereticis, schismaticis atq; philosophis Gētilium, dolor est cultus diuinus & religio Christiana, atque statutū catholicæ fidei subuertere cupiūt, & hoc per multa, & c. p. 4. c. 2228. f
hereticis est væ æternum qui recedunt a creatore, & loquūtur contra Deum mendacia dogmata. Ibid.
hereticos vocat Rab. Sal. conuersos de Iudaismo ad fidem catholicam, p. 3. c. 443. b. c
haimo (sic inquit) hieronymus pro eo q debuit trāsferre incuruantem & lasciuientes, ambiguitatem deceptus transtulit, incuruantem & refrenantem, p. 4. c. 198. e
haua nomen hoc loci (ait Beda) non alibi me legisse memini, p. 2. c. 1323. b
hebdomada quomodo accipitur in Daniele, an p septena vel hebdomada iubilæorū, an pro hebdomada centenariorū & an tales hebdomadę in scripturis inueniātur, p. 4. c. 1609. a
hebdomada dierū & hebdomada annorum inuenitur in scriptura. Ibid.
hebdomadę annorum an computādę sint per annos lunares vel solares. Ibid.
hebdomades septuaginta Danielis continent quadringentes nonaginta annos solares. Ibid.
hebdomadas Danielis impletas esse in Christi passione declaratur & a quorum regum temporib. anni tales computandi accipiuntur, p. 4. c. 1609. 1610. 1611.
hebdomadę Danielis incipiunt à destructione primi templi, & terminantur in destructione secundi. Hęc expositio per totam in Thalmudica doctrina, & oportet Hæbreos adhærere illi

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

expositioni p.4.c.1621. & 1622. Et arguitur efficaciter contra Iudæos.
 hebdomadam centenariorum vel iubilæorum ut aliqui Christiani exponere volunt, tales magis Iudaizant quam Iudæi qui nunquam accipiunt hebdomadam, ut prædictum est. ibid.
 hebdomadarum septuaginta computatio Iudæorum ponitur, p.4.c.1609. & 1610. Et improbatur 1611. & 1612.
 hebdomadarum septuaginta Danielis principium & finis quo modo inquirenda sint, & qualiter sit procedendum in computatione, p.4.c.1622.e
 hebeus est arbor quæ durefcit in modum lapidis, & habet lignum nigrum, p.4.c.1281.c
 heber est nomen proprium & commune, p.1.c.177.c
 Hebionitarum error, in Ebionitarum.
 hebrei de Sem, de Iaphet Gentilis descenderunt, p.1.c.172.e.f
 hebrei an ab Heber vel ab Abraham, dicantur ratione proprii nominis, an alio modo, p.5.c.375.c
 Item p.6.c.32.f. & 442. & 1138.f
 Item p.2.c.575.c
 Item p.1.c.177.a. & 200.f
 hebreus nomen est commune omnib. descendētib. à Iacob patriarcha. p.4.c.2025.b
 hebrei omnium pene linguarum verbis utuntur, p.4.c.93.a
 hebrei aliter præferunt aspirationes & literas gutturales quam latini, p.1.c.510.e.f
 hebrei non habent præsens tēpus indicatiui modi, sed pro eo utuntur participatio præsentis temporis, p.3.c.1870.e.f
 Item p.2.c.301.c
 hebrei non habent modum opratiuum, sed pro eo utuntur futuro indicatiui, p.3.col.469.c. & 609.b. & 509.c. & 674.d. & 800.e. & 2559.c
 hebrei non habent comparatiuum gradum, sed utuntur positiuo pro eo cum ablatiuo casu, p.3.c.1508.f
 hebrei habent aliqua nomina propria quæ sunt æquiuoca ad virum & mulierem, p.1.c.377.f
 hebrei non habent literam. O. sed pro ea aliquando utuntur aleph aliquando van, &c. p.2.c.901.c
 hebrei non habent. P. literā, sed pro ea phe utuntur, & assignatur locus ubi apud eos legitur phe prope, & ibi tantum, p.4.c.1765.c
 Item, p.2.c.1323.c
 hebrei non habent variationem casuum sicut nos, sed tantum variantur nomina secundum numerum pluralem & singularem, p.6.c.1695.b.c
 hebrei nūc nō habent antiquas literas Moyfi sed quas Esdras inuenit, & quare, p.2.c.518.d. & 1315.c
 hebrei quinque literas duplices habent, quia per has aliter scribuntur fines dictionum, aliter principia & media, p.6.col.1702.e.f
 hebrei habent literam v, & y, similes, & tamen magnitudine differunt, &c. p.1.c.403.b.c
 hebrei vocant psalmum: Qui habitat, &c. canticū occasionum & cantantes vel recitantes eum in suis officiis incipiūt a parte vltima præcedentis psalmi, &c. p.3.c.1156.e.f
 hebrei non habentes similia spiritualia de quib. psalmi verificentur, applicant persecutionib. temporalib. & transitoriis ipsius Dauid, p.3.c.1325.b
 hebrei dicunt quod volentib. conuerti ad Iudaismum, dicēda sunt graua legis, saltem secundum partem, sicut volentib. ingredi religionem, p.2.c.289.c
 hebrei tradunt illicitum esse hominis Iudæo de idolis aliquid auri vel argenti accipere, sed licere Iudæo de manu hominis capere quod de capite idoli non licebat, p.2.c.1095.b.c
 hebrei doctores alibui dicunt, quod non solum fuit ei promissa terra, Iudæa, sed etiam tota habilitatis terra: & vnde hoc trahunt, p.2.c.111.c
 hebrei dicunt sibi præcipi, ut furantur delitiis, siue diuitiis, antequā captiuitas superueniat eis, vel miseria senectutis: ita tñ vt cor habeāt in lege Dei, & ambulent in mandatis Dei, non in carnis desideriis: & pro omnib. quæ fecerint, se iudi-

candos sciant, & vnde hoc trahunt, p.3.c.1809.a
 hebrei doctores dicunt, q. sol & luna a principio fuerunt æquales, in claritate, sed luna suggestit ipsi Deo, vt diminueret lux solis volentis habere singularem gloriam nominis, &c. Sed istud confutatur, p.1.c.23.c
 hebrei, cum dicitur, Faciamus hominem, &c. dicunt quod est verbum Dei ad angelos. Sed hoc videtur falsum: quia angeli non cooperantur Deo in creatione animæ. &c. p.1.c.25.c
 27.c
 hebrei aliqui dixerunt, q. a prima formatione natura humana formata est in vtroque sexu: & quomodo corpora erant cōiuncta & separata p.1.c.28.d
 hebrei fabulantur, q. Abraham in ignem sit missus, quia ignem noluit adorare quem Chaldæi colunt. p.1.c.183.c
 hebrei dicunt quod Deus ex nomine suo, quod apud illos te-tragrammaton est, e. literam Abrahæ & Saræ nominib. addiderit, p.1.c.221.a.b
 hebrei (vt habetur ex scripturis sacris) nunquā computauerūt a creatione mūdi, sed communis computatio ante legem est sumpta ab ætate hominum, de quorum gestis agebatur p.1.c.600.f
 hebrei numeros multis modis exponunt mystice, &c. p.1.col.274.b.c
 hebrei vtrum ad tantum numerum peruenerūt per eos annos in Aegypto quos scriptura commemorat, &c. p.1.columna 131.b.c
 hebrei tradunt, q. filii Israel libentes aquam viruli puluere infectam, qui commiserant idolatriam, in barbis puluerem auri præferebāt, quo signo & rei vel immunes sceleris apparebāt p.1.c.817.b.c
 hebrei tantum timentes cōcludi ex illud passu, Foderūt manus meas, &c. quod nulli alteri nisi Christo applicari posset ea ppter litteram antiquam corruerunt, &c. parte 3. columna 583.b
 hebrei in Aegypto fuerunt per quadringentos annos quō verum sit. p.1.c.211.c. & c.599.c
 hebrei, s. filii Israel magis fuerūt mercenarii, quam serui, quos dominus redemit de seruitute Aegypti, vt eius essent serui, & ideo noluit q. vderentur simpliciter, sed quasi mercenarii locati ad tempus, p.1.c.686.f
 hebrei an fuerint melioris conditionis quam Aegyptii. pa.3.c.839.c
 hebrei fuerūt afflicti ad sui probationem, Aegyptii vero ad eorum damnationem, ex eodem flumine potantes, p.3.c.1931.c. & sequenti.
 hebrei vbi in Malachia dicitur, Si dominus ego sum, dicunt ipsi, Si domini, pluraliter, ego sum, &c. parte quarta, columna 1145.b
 hebrei aiunt Babylonios magistros legis præcepta seruantes vlt que nunc decalogum scriptum in membranulis circundare capiti suo, p.4.c.1165.b
 hebrei sacre scripturæ textus legunt communiter in suis scholis per modū cantus ratione sententię. Vnde & alio cantu utuntur in psalterio, alio in prophetis, alio in libro Iob, &c. p.2.c.1026.f
 hebrei ista pcepta, s. Audi Israel, &c. & Diliges dominū &c. cū magna solēnitare bis in die recitant dictis his verbis, s. Audi Israel, &c. antequam incipiant dicere, diliges dominum, &c. interponunt sub silentio verba hebraica, quę hoc dicunt, Benedictum nomen maiestatis regni eius in secula seculorum, p.1.c.1503.a
 hebrei dicūt cum dicitur in cātico Moyfi: Iste Deus meus, &c. quod li iste facit demōstrationem ad sensum, quia filii Israel videbant Deum, &c. in aliqua tamen similitudine, p.1.col.620.f
 Veri hebrei sunt qui presentib. ad futura, de caducis ad māsura transeunt. Hæ gente à Cono possederunt omnem regionem quæ vocatur Geria, p.1.c.177.c
 hebrei q. Aegyptiorum bona sibi commodata asportauerunt excusantur, p.3.c.1242.f
 hebrei

Index.

Hebræi licet esset prohibitum ne facerent cōmisceri animalia diuersę speciei, tamen poterant vti animalibus ex tali commixtione generatis, vt sunt mulæ, p. 2. col. 589. c

Hebræi fabulantur, licet tamen inter se de hoc diuersificentur, quòd filij Ephraim cōgregata multitudine, viuentē patre cōnati sunt ad terram promissionis reuerti, & in Geth Palæstinorum occisi sunt, p. 2. col. 1047. a. b

Hebræi festum magnum faciebant tonforibus suis & pastorib. in die tonsionis ouium, in memoriam patriarcharū qui fuerant pastores ouium, p. 2. col. 482. f

Hebræi quomodo diem naturalem, mensem lunarem, & annū Hebraicum incipiunt, vide in dies artificialis secundum Hebræos.

Hebræi temporis compotum, & anni transitum secundum cursum lunæ metiuntur, p. 3. col. 2190. f

Hebræi sibi somniāt salutem post circulum mille annorum, p. 4. col. 1740. d. c

Hebræi dicunt, per sex mille annos erit mundus. Duo milia vanitatis, duo milia legis, & duo milia Messię, & c. p. 6. 1694. c

Hebræi multi dicunt, quòd Messias sit natus in die destructionis templi. Et quando quæritur ab ipsis, Vbi sit Messias, & vbi per tantum tempus fueris, & c. Vide respōsiones eorum. p. 4. col. 520. a

Item p. 6. col. 1694. f

Hebrææ linguę vernaculum est, & coniunctione frequēter vti. vt interdum abundet, p. 1. col. 412. f

Hebrææ linguę idioma. E. consuevit scribere, & A. legere, sicut contrario. E. pronuntiare, & A. scribere, p. 1. c. 221. b. c

hebræa nomina scripta literis latinis, minus proprie scribuntur communiter, p. 1. c. 1154. f

hebræa lingua est prima mater omnium linguarū, p. 4. c. 2164. c

Item p. 1. c. 78. c. f

hebræa lingua sola fuit ante confusionem turris, p. 1. c. 79. b

hebræa lingua quæ primitus per Adā data est, mansit post confusionem linguarum in ea parte hominum quæ non angeli vel principis, sed Dei portio est. p. 1. c. 1293. c

Item p. 6. c. 20. c

hebræorum populus est subiectus legis onerib. in qua sunt sexcenta & tredecim præcepta, p. 2. c. 16. e

hebræorum synagoga recitat quotidie istos septem psalmos, q. incipiūt ab illo: exaltabo te domine Deus meus: & terminātur in fine psalterii, præmittens eis & subiugens aliquas orationes, p. 2. c. 1609. b. c

hebræorum regula. Quando in principio alicuius prophetię exprimitur nomen patris ipsius prophetę intelligendum est q. & pater fuit propheta, p. 4. c. 582. f. & 589. a

hebræorum mos fuit, quod tēpore communis tribulationis, cuiusmodi est tempus famis, homines continebant ab vxorib. propriis, p. 1. c. 405. c

hebræorum antiquorum modus fuit particularib. facere mentionē de liberatione Aegyptiaca, quæ fuit generalis toti populo, p. 3. c. 541. a. b

hebræis mos ē ex nouis reb. noua nomina īponere, p. 4. c. 408. f

hebræos literas habuisse ante legem insinuat, sed quādo cōperint nescitur vtrum valeat indagari. Quidam putant eas a primis hominib. cepisse, & c. p. 1. c. 649. b. c

hebraica vera & nomina quæ in Græca & Latina translatione sunt posita, nimia vetustate prope omnia sunt corrupta, & scriptorum vitio deprauata. p. 4. c. 1067. c

hebraica lingua maxime distat a lingua Latina, p. 1. c. 1567. a

hebraica grāmatica in multis deuiat a Latina, & specialiter quæ apud eos habetur differentia inter sexum masculinum, & femininū in verbis. Similiter in pronomine, s. Tu tui, p. 6. col. 355. a. c. 647. a

hebraica veritas quanta verborum elegantia fulgeat notat ex hoc quod translata pollet elegantia, p. 4. c. 89. c

hebraica consuetudo ad obseruantiam præceptorum Mosaycę legis adipem literę firmissime tenet, p. 2. c. 129. c

hebraicę consuetudinis erat, vt mulieres de substantia sua præceptorib. suis ministrarent: quod & dominus accepit, vt exē

plum daret apostolis, p. 5. c. 471. a. b & 805. b

hebraicę literę totidem sunt quot libri veteris Testamēti, quarum signa sunt, p. 4. c. 947. a. b

hebraici sermonis grammatica, vide in Grammatica.

hebraicorum doctōrum dicta qui glossauerunt vetus testamentum, sunt autērica apud eos magis quam apud nos dicta hieronymi & Augustini, & aliorum doctōrum catholicorum, p. 6. c. 1695. a. b

hebraicarum literarum punctatio, in principio scripturę non fuit nec est de substantia literę p. 4. c. 1721. c

Item p. 2. c. 901. c

hebron vide in Caritarbe.

hebron ciuitas in tribu Iuda, quæ quondam vocabatur Arbee licet in Græcis codicib. male habeatur. Arboc. p. 2. c. 521. a & c. 1125. c. & c. 1021. a. b. Item p. 1. c. f. & c. 274. b. c

hebrō distat a Ierusalem sedecim miliarib. & locus ille sanctus reputabatur, eo q. quatuor patriarchę principales sunt ibi sepulti cum coniugib. suis, & ideo Absalon fingeat se illuc ire ex deuotione, & c. p. 2. c. 601. c

hēdus an & quare magis immolabatur deficiente agno in sacrificio paschali, p. 1. c. 588. d. c. & c. 609. c. 610. f

hēdus vel agnus immolandus præcipitur in singulis domib. obseruari, a decima die mensis vsque ad quartam decimā diē duplici de causa, p. 1. c. 587. c

hēdum nō coques in lacte matris suę, & c. & huius ratio literalis, p. 2. c. 923. a. & c. 1091. c

Venit autem vir Dei ad Heli, huius viri nomen non exponitur p. 2. c. 334. f

Heli licet in persona propria & filiis punitus fuerit ad pēnā tēporalem, ipse tamen in propria persona euasit æternam, p. 2. c. 342. f

heli (pater, s. legalis Ioseph patris putatiui Christi) & Iacob, fuerunt fratres vterini, sed de duob. fratrib. a David diuersimode descenderunt, & declaratur quomodo, p. 5. c. 28. b

heli corripuit filios, & punitus est, quia non corripere debuit, sed abiicere. p. 2. c. 333. c

helias cur mortem quam ne incurreret patriam reliquit, non requirit. p. 2. c. 828. d

helias cur in Carith torrente se abscondere iussus sit. p. 2. col. 812. c

helias cur a coruo nutritur, p. 2. c. 812. e

helias ab animali immundo nutritus, quomodo non est transgressus legem, p. 2. c. 812. e

helias in monte Carmelo ædificauit, altare, cum lex iubeat vno in loco Deum adorare, p. 2. c. 820. e

helias quamobrem primos iussit peragere sacrificium sacerdotēs Baal. p. 2. c. 821. a

helias tertio infundi aquam iussit super sacrificiū adorandę trinitatis inducans numerum, p. 2. c. 822. e

helias ieiunijs suis reſeruauit cœlum, terram fecundauit, p. 2. c. 826. d

helias cur solum Iefabel timuit, p. 2. c. 827. b

helias cur in alium locum transiere iubetur, vt famelicus ipse famelicę viduę supplex esset, p. 2. c. 812. f

helias quare ad viduam missus, p. 2. c. 812. f. & 815. a

helias assumptus est assumptionem patrum prophetizans, p. 2. c. 863. a

helias & Enoch translati in paradysum, ibiq. mansuri vsque ad consummationem auspicientes incorruptelam, p. 2. column. 863. a

helix raptus imago resurrectionis, p. 2. c. 862. e

helias in monte habitauit, ne Iudeorum pēnam aspiceret, p. 2. col. 812. c

helias quare orauit dominum, vt clauderetur cœlum, & prohiberentur pluuię, p. 2. c. 809. c

helias & helisæus quet & quę miracula vterq. fecit, p. 2. column. 776. c

helias quomodo & quare petiit signum per ignem descendentem, dicens, Deus qui exaudierit per ignem, ipse sit Deus, p. 6. c. 1235. a

Glottæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

helias duplex, s. in spiritu & in persona, sicut est duplex aduentus Christi, p. 5. c. 243. f
 Item p. 4. c. 2205. a. b
 helias simul habuit reuelationem a Deo, quod cælum claudere tur, & prohiberetur pluuiæ ad eius orationem, & ad eius deprecationem cælum daret pluuiam, & c. p. secunda columna 809. c
 helias ter siue trib. vicib. se extendit super puerum, profrens si dem trinitatis, quia fides maxime operatur in operib. miraculosis: & quid per hoc figurabatur, p. 2. c. 817. c. & columna præcedenti.
 helias fecit occidi omnes prophetas Baal, & aliquos forte ipse manu propria zelo diuino occidit, p. 2. c. 823. c
 Item p. 3. c. 2214. d
 helias angelico ministerio quadraginta diebus & quadraginta noctib. sustentatus est, p. 2. c. 825. c
 helias ante transmigrationem suam voluit videre tria loca, s. Galgalam propter loci sanctitatem, Bethel, & Giërico ppter discipulorū suorum congregationē, quia ibi etiam debebat dimittere Helisæum, p. 2. c. 860. e. f
 helias non ascendit in cælum virtute propria sicut Christus, in cuius ascensione non apparuit aliquis currus sicut in ascensione Helię, & secundum doctores catholicos & Hebręos de portatus est in paradysum terrestrem, p. 2. c. 861. a
 helias ad quod cælum eleuatus fuit, p. 2. c. ibid.
 helias & Enoch venturi sunt in die iudicii in habitu abiecto, & dicuntur duæ oliuæ per exuberantiam pietatis, & duo candelabra per ardorem charitatis, stantes contra Antichristi malitiam per constantiam, p. 6. c. 1569. c
 helias in deserto & ait nequis eum ieiunantem videret, p. 2. co. 879. b
 heliæ vita & Enoch, quos adhuc in carne cõstitutos erēdimus qualis sit, & cui vitæ sit similis, p. 1. c. 77. c
 heliæ panis ad victum defuit si quæreretur non defuit quia nō quærebatur, p. 2. c. 812. d
 heliæ ieiuno ore emissæ vox cælum clausula sacrilego populo Iudæorum, p. 2. c. 820. f
 heliæ ventus horrendus & fragor & ignis a domino Eliæ postēsus est vt illum doceret impiorum hominū magis desiderandam penitentiam quam perditionem, p. 2. c. 831. a
 heliæ & Enoch translatio integritatis documentum, p. 2. colu. 863. a
 heliæ cib. allatus est ab angelo quo nullus in humana vita vi-
 lior inuenitur, p. 2. c. 823. a
 heliæ oranti vehementia, p. 2. c. 825. a
 heliam Deus cū populo punit, vt dum etiam ipse in famis sup-
 plicio comprehenditur aliquid misericordię in relaxādo sē-
 tentiæ suæ iuramento adiscat, p. 2. c. 811. c
 heliam docuit Deus quod leuitate & clementia regeret & ad-
 ministrare docuerit humanum genus, p. 2. c. 830. c
 helizabet post conceptum se occultauit quinque mensib. quintu-
 plici de causa, & c. p. 5. c. 985. c
 helisæus an & quomodo tentauit dicens: Veniat ad me & sciat
 prophetam esse in Israel, p. 6. c. 172. a. b. c.
 helisæus petiit habere spiritū in dupla portione respectu Elię.
 Et secundū Rab. Sa. inducitur ad hoc quod Elias fecit octo
 miracula, & Helisæus sedecim, quæ enumerat. pa. 2. columna
 861. a
 Item p. 3. c. 2217. a
 helisæus ascendens in Bethel, signat Iesum ascendentem in cru-
 ce quem deriserunt Iudæi, p. 2. c. 867. a
 Item p. 3. c. 1990. f
 helisæus quomodo dispensauit super adoratione Naaman. pa.
 2. c. 880. d. e
 helisæus siluestrib. ramis & amaris pascebat prophetas, p. 2. co.
 879. c
 helisæus insufflando resuscitauit mortuum, p. 2. c. 878. d
 helisæus figuram domini gerebat, p. 2. c. 878. c
 helisæus defuncti pignoris resuscitatione donatus resoluit ho-
 spitii pensionem, p. 2. c. 878. f

helisæus a magistro didicerat parcimoniam cum pueros alere
 prophetarum p. 2. c. 879. b
 helisæus quare iaculus victoriam significauit, & c. p. 2. columna
 924. d
 helisæus propheta mortuus, mortuum suscitauit, & c. p. 2. colu.
 925. b
 helisæus imitari voluit magistrum, p. 2. c. 864. b
 helisæus sale liberauit aquam ab amara operatione, & c. p. 2. c.
 865. a
 helisæus an peccauit maledicendo pueris, & c. par. 2. col. 865. b.
 846. d
 helisæus curabat alienigenas ne neglectis fratrib. & ciuib. p. 2.
 c. 896. e
 heliu in quib. concordabat cum ipso Iob, & in quib. non p. 3. c.
 305. c
 heluidius hæreticus dixit Marias fuisse cognitam post natiuita-
 tem Christi a Ioseph & de ea filios genuisse, qui dicuntur fra-
 tres Iesu, p. 5. c. 1059. c. 52. c. 48. d. c. 250. e
 Item p. 1. c. 1018. f
 helius Adrianus imaginem suam fecit statui in templo, vt stete-
 rat arca testamenti, & c. parte 1. colu. 249. e. f. Vide etiam in
 Adrianus.
 helius idem reedificauit Ierusalem, præcepit tamen ne aliquis
 Iudæus haberet licentiam intrandi illuc, & c. parte 5. colum:
 396. f
 henricus de Gandauo in suo quotlibeto, refert, quando Cōstā-
 rinus dedit ecclesię bona tēporalia vox fertur audita fuisse,
 Hodie cecidit venenum in ecclesiam Dei, & c. p. 1. columna
 1351. c
 heloim apud Hebræos est nomen plurale huius nominis: vel
 Heloi, quod significat Deum in singulari, & c. & multis mo-
 dis ponitur in veteri Testamento & quomodo per hoc pro-
 batur pluralitas personarum in diuinis cum vnitate deitatis,
 p. 6. c. 1695. 1696. 1697. 1710.
 herba quelibet prius a terra producit, aura & æstib. tangitur
 pluuiis nutritur, demum profert germen sui seminis, p. 3. co.
 119. c
 herba dupliciter deficcatus, per defectum virentis naturalis ex-
 transitu tēporis, & per euulsionem a terra, par. 3. columna
 119. a. b
 Herbam terra protulit, an passiuē tātum protulisse dicatur, vel
 etiam actiue, parte 1. columna 14. d. & columna 49. c. & col.
 51. c
 Herbam venenosam si prohibitus tetigeris, poena sequitur, &
 si nemo prohibuisset, similiter sequeretur, & c. p. 1. columna
 75. a
 herbarum prima germina non de semine prodierūt sed de ter-
 ra, quomodo homo (propter quē omnia) iuuenili etate plas-
 matus est, p. 1. c. 14. e. f
 herbas venenatas an terra ante lapsum hominis produxerit, si
 militer spinas & tribulos, & c. p. 5. c. 82. d. e
 heri accipitur aliquando pro principio temporis, in quo Deus
 creauit cælum & terram, p. 4. c. 286. f
 heri in foro, hodie in altari, heri socius histrionum, hodie conse-
 crator virginum, p. 1. c. 1042. d
 herodes tres dicti sunt, de quib. est talis versus, Ascalonita ne-
 cat pueros, Antipa Iohannem, Agrippa Iacobum, claudens
 in carcere Petrū, p. 6. c. 117. c. Et ad longum de eorum ortu &
 gestis, & quales exitus miseros habuerūt, c. 2377. a. b. c
 herodes contristatus est de morte Iohannis, licet, si te vt patet
 triplici ratione, p. 5. c. 250. e
 herodes Antipas non fuit de secta Saducęorum qui negabant
 resurrectionem, sed de secta Phariseorum, qui eam confite-
 bantur, p. 5. c. 542. f
 herodes comparatus est vulpi propter doloositatem & peruersi-
 tatem, p. 5. c. 890. f
 herodes Ascalonita quomodo turpe factum commisit, vt he-
 bræi dicunt, p. 4. c. 1517. c
 herodes damnatur pro innocentibus & c. parte tertia columna
 1695. c

Hero-

Index.

Herodis maioris sub quo natus est dominus filij fuerunt herodes Philippus & Lisanias: & cum Pilato Romano p̄fide re-
xerunt Iudæam, p. 5. c. 729. a
Ibi etiam de Archelao.
herodiani dupliciter dicuntur: vel a secta quadam, vel ab hero
de Antipa tetrarcha, p. 5. c. 512. f
herodias quæ qualis, quanta, & cuius, p. 5. c. 250. e
herodius accipiter reliquas aves velocitate transcendunt, p. 3.
371. c. & c. 1232. d. e
herodius est nomen avis prædalis, & nidificat in cedris, & dici-
tur dux avium eo modo loquendi, quo leo dicitur dux ani-
malium, p. 3. c. 1233. a. b
hester liber hebræis inter agiographa numerantur, Christi ec-
clesiæ continet sacramenta, p. 2. c. 1610. d
hester liber vsque ad capitulum decimum inclusæ est de scri-
ptura canonica: & sequentia non habentur ab hebræis, p. 2.
c. 1630. f. & c. 1644. f. & c. 1655.
hester librum quis conscripserit, p. 3. c. 1646. f
hester quomodo commendatur, quia inuitavit regem assuerū
& Aman ad conuiuium, p. 2. c. 1632. f
Hester historiam quis scripserit, p. 2. c. 1609. b
Hester liber cur sic inscribatur, p. 2. c. 1609. b
Hester pulchrior facta ieiunio, p. 2. col. 1635. a
Heth ad literam, quia duplicem aspirationem sonat, septuagin-
ta nō valentes in Græcum vetere: cui Græcam addiderunt,
docentes in huiusmodi vocabulis esse aspirandum, p. 1. co.
169. a. b. & col. 185. a. & col. 201. b. c. & c. 565. a
Hiacinthus lapis preciosus, & eius moralitas, par. 6. columna
1681. c
Hiades quid & vnde dicuntur, & quando oriuntur, & quis ea-
rum effectus, p. 3. col. 124. d. e
Hiberes qui & Hispani, à quibus Geltiberia, licet quidam Ita-
los suspicentur, p. 2. c. 1532. f
hiebusæi qui dicantur in ecclesia, p. 2. c. 109. a
hiebusæi vnde descenderunt, p. 2. c. 544. d.
hiems tristitiam penitentię signat, p. 1. c. 940. f
hiena nocturna bestia mortuorum deuorat cadauera, & de se-
pulchris effodit corpora, & cunctis vscitur sordib. p. 4. col.
675. a
hierarchicum actum nullus superior potest exercere in inferio-
rem, nisi conferret ei gratiam, vel habitum supernaturalem.
p. 1. c. 1244. f
hierarchia quid est, p. 3. c. 1512. f
hierarchiarum ternarius per quid significatur, par. 2. columna
1614. c. f
hieremias centumquinquaginta annis post Isaiã prophetavit,
p. 4. c. 675. a. b
hieremias & Ezechiel eodem tempore prophetabāt, primus in
Ierusalem, secundus in Babylone, & quare, par. 4. columna
1167. d. e
hieremias prophetavit tempore captiuitatis Babylonice, p. 4.
columna 275. c. & quando prophetare incepit, quam longe
prophetavit, siue quot annis, p. 4. column. 579. a. & columna
753. b
hieremias diuinitatem Christi clarius exprimit quam in alijs li-
bris veteris Test. sit. p. 4. c. 578. f
hieremias ad quantam altitudinem conscenderit, p. 4. colum.
1022. e
hieremias Propheta duplici gratia præditus erat, sacerdotali &
prophetica, p. 4. c. 581. b
hieremias hoc præ cæteris decus consecutus est Abraham pro-
pheta nuncupatus est, p. 4. c. 582. e
hieremias propheta iuuenis erat secundum ætatem corporis, sed
quoniam dominus dederat verba sua in ore eius merito ad
eum dicitur noli dicere quia puer ego sum & c. par. 4. colum.
584. d
hieremias puritati conscientię fidens libertate vtitur erga do-
minum, p. 4. c. 725. a
hieremias propheta angitur quod eloquia diuina suggillatur.

p. 4. c. 725. b
hieremias prophetavit ad Iudæ & Ierusalē initio regni Ioachim
filii Iosia. p. 2. 992. e
hieremias Iudæorum vicem dolens imitatur matrē sese obfi-
liorum interitum laniantem, p. 4. c. 618. e
hieremias plangit a populo commissas iniquitates, p. 4. c. 652. f
hieremias iuxta literam quomodo intelligitur a Deo seductus
exponitur dupliciter, p. 4. c. 725. a
hieremias maledixit natiuitati suæ & conceptui, non sicut im-
patiens & per verba disperantis, sed in hoc expressit horro-
rem sensualitatis respectu mali imminētis, quod tamen ra-
tio patienter tolerabat, p. 4. c. 772. c
hieremias secundum aliquos vidit imaginaria visione calicem
domini sibi tradi, qui designabat punitionem & afflictionē
à Deo mittendam, vel q̄ per eum dominus regib. & gentib.
propinaret infra scripta, p. 4. c. 757. c
hieremias deiectionem Chaldæoru velate scripsit ne forte pro-
uocaret insaniam Caldæorum contra Iudæos, Sed alia est o-
pinio, & c. p. 4. c. 759. c
hieremias quindecim annis catenas in collo portauit, & quid
designabat, p. 4. c. 777. b. c. Vide in Ezechiel.
hieremias ostendit mysterium incarnationis loquens de futu-
ro per modū præteriti propter certitudinem prophetiæ, cum
inquit: Creauit dominus, p. 4. c. 794. f
hieremias ex diuina motione emit agrum, vt sic nō solum ver-
bo, sed etiā facto ostēderet, q̄ possessiones destructæ à Chal-
dæis iterum emerentur & possiderentur a Iudæis post redi-
tum de Babylone, p. 4. c. 802. f
hieremias incarceratus fuit per Sedechiam, quia prophetabat
ciuitatem obsessam a Caldæis capiendam & populum capti-
uandum, p. 4. c. 801. b. 802. d
hieremias in carcere reuelationē habuit & ibidem prophetiā
scripsit de liberatione populi fienda, quam in vase fictili lite-
raliter imposuit, p. 4. c. 803. a. b
hieremias licet per Ioachim esset reclusus, ne prophetiā publi-
caret in populo, tamen per amicum suum Baruch hoc execu-
tus est, quem misit ad legendum prophetiam suam in præsen-
tia omnium, p. 4. c. 825. c
hieremias cum quærentur ad occidendū, à Deo abscondus est,
quia vbi defuit remedium humanum, affuit diuinum, p. 4. c.
827. c
hieremias missus fuit in lacum, vbi non erat aqua, vt ibi more-
retur fame, & de merfione eius intra lutum par. 4. columna
828. f
Item p. 3. c. 2218. d
hieremias quare non fuit occisus sicut Vrias cum eadem pro-
phetauerint, p. 4. c. 775. c
hieremias non solum prophetavit contra Babylonē sed cōtra
omnes gentes quæ in exercitu Babylonis fuerant, & contra
populum Dei dimicauerunt, p. 4. c. 756. f
hieremias ad hoc cōsecratus fuit propheta, vt enunciaret sub-
uersione ciuitatis & templi & destructionē populi per Chal-
dæos, & reedificationem per reges Persarum, p. 3. columna
2210. d
hieremias vidit imaginaria visione quasi similitudinem homi-
nis Deum representantem, os hieremiæ manu sua tangentē
& intellexit, quod per hoc designabatur collatio doni pro-
phetiæ a Deo sibi datæ, p. 4. c. 584. f
hieremias quamuis accusatus, tamē liberatus est a morte auxi-
lio multorum, p. 4. c. 776. f
hieremias post liberationem habuit reuelationem à Deo, q̄ re-
maneret ad orādum pro populo, & circa ipsum quære ret do-
mini voluntatem, p. 4. c. 841. c
hieremias erat de ciuitate illorum qui ipsum occidere volebāt,
& sibi propter donum prophetiæ magis inuidebāt, quā alii,
eo quod inuidia maxime inter compatriotas fiet, p. 4. colu.
638. f
hieremias mortuus est virgo, cum fuit sanctificatus in vtero, p.
4. c. 701. c

Hieremias

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Hieremias querendo diuinum responsum orauit pro populo
 decem dieb. p. 4. 850. f
 hieremias quib. lapidib. fuit lapidatus, si tamen lapidatus fuit,
 quod pro dubio habetur, p. 4. c. 854. f
 hieremias Moabitis cōpassus fuit, eo q̄ vidit in spiritu Christū
 descensurum de Ruth Moabitide, de qua genuit, Booz O-
 beth, & Obeth Iesse patrem David, p. 4. c. 878. f
 hieremias componens lamentationem renuit modum dolen-
 tis & conquerentis, sicut mater lamentans filium mortuum
 p. 4. c. 925. c
 hieremias vidit destructionē ciuitatis Ierusalem visione intel-
 lectuali, & prophetica, & etiam visione corporali, p. 4. colu.
 974. f
 hieremias vidit aliquos Iudēos ad Christum conuertendos. p.
 4. c. 1019. c
 hieremias iuuenis ad prædicandum missus est a domino & vir
 go fuit castus & sine liberis, & c. p. 4. c. 701. a
 Item p. 2. c. 983. c
 hieremiæ pater dicitur fuisse Helchias, & c. p. 2. c. 1053. c
 hieremię constantia & patientia commendatur, p. 4. c. 724. f
 hieremiæ præcepit dominus vt tonderet capillos, cum tamē ef-
 fer Nazareus, & quare, p. 4. c. 644. f
 hieremiæ in puteum submissio, ex profundo huius vitæ libera-
 tionem significat, p. 4. c. 827. b
 hiericho duplici nomine vocabatur, s. Hiericho & ciuitas pal-
 marum, p. 1. c. 1696. f
 Hiericho fuit prima ciuitas a filiis Israel capta, & speciali mira-
 culo, & significat ciuitatem culpæ, quam fecit amor sui vsq;
 ad contemptum Dei, p. 5. c. 88. f
 hieroboal & eius exercitus quid signat moraliter, p. 2. c. 212. f
 hieroboam institutus rex super decem trib. Israel fecit duos vi-
 tulos aureos, & redditur causa, p. 2. c. 1495. c
 hieronymus binomias erat. Dicebatur. n. & Eusebius, p. 2. col.
 1519. a. b
 hieronymus floruit tempore gratiani & Valentiani imperato-
 rū qui imperare ceperunt Anno domini. 381. p. 3. c. 649. c
 hieronymus librū de Hebraicis quæstionib. super genesim edi-
 dit: Sed liber de Hebraicis quæstionib. super alios libros, a
 multis, & rationabiliter negatur esse Hieronymi, & c. Vide
 in librum de Hebraicis quæstionib.
 hieronymus ter transtulit psalterium, p. 3. c. 419. b. c
 hieronymus libris allegorię spatius in Isaia euagatur interpre-
 tatis nominib. ingenium suum facit ecclesię sacramentum,
 p. 4. c. 151. c
 hieronymus de suo præceptore Hebraici sermo sic loquitur:
 hebraus meus longe alia via ingressus est, & c. p. 4. c. 80. d
 Item p. 3. c. 1775. b. Hebraus meus Barachian, quem maxime
 admirantur, ita exposuisse testatus est.
 hieronymum calumniati sunt quidam de hoc sit scribentē: qui-
 dam hoc dicunt, alii autumant, & c. quasi sub alienis nomi-
 nib. proprias sententias poneret, quod tamē beneuolentię
 causa fecit, ne certo nomine aliquem lacerare videtur. p. 4.
 c. 737. a. b
 ierusalem prius dicta est Salem: hanc postea tenuerūt Hiebu-
 sæi, & dicta est quasi Hieb. Salem: quæ post a Salomone hie-
 rosolima quasi Hierosolomonia dicta est, & postea ab Aelio
 Adriano vocata est Aelia, p. 2. c. 714. f
 ierusalem ciuitas est trinomina prius Hieb. dicta, postea Salē,
 inde ierusalem, & c. p. 3. c. 861. a. b. Et horū moralitas. Ibid.
 Item p. 2. c. 1141. b. Item de hoc late p. 1. c. 325. c.
 Hierusalem duplex, vna generalis ecclesia, alia æterna in celis,
 p. 3. c. 1569. c
 hierosolyma est in medio terrę habitabilis, quia est in quarto
 climate, p. 5. c. 1087. b
 Item p. 4. c. 1363. c
 hierusalem dicitur vmbilicus mūdi, id est, in medio omnis ter-
 ræ, p. 4. c. 231. b. 135. a Interl.
 hierosolyma sola locus est, vbi Iudēi se putent sacrificia posse
 offerre pro peccatis, & sine talib. sacrificiis non reputant se
 perfecte mundari & iustificari, & c. parte 4. column. 513. c. &

col. 2349. c
 ierusalem fuerat clausa triplici muro, intra murum interiorē
 habitabant rex & sacerdotes, intra secundum, prophetæ &
 nobiles, & c. p. 2. c. 689. & c. 1346. f
 ierusalem situs vt ferunt ita molli cliuo contra orientē simul
 occidentem dispositus vergit, vt pluuia ibi decidens instar
 fluuii per orientales portas defluens, cunctis secum platea-
 rum sordib. raptis, in valle Iosaphat torrentem Cedron au-
 geat, p. 2. c. 1351. b. c
 ierusalem in tribu Benjamin sita est, p. 4. c. 629. c
 ierusalem quando deuastabatur per Chaldaeos, Chaldejis cur-
 rentib. ad aurum & argentum, Ammonites & moabites ma-
 gis voluerunt currere ad cōburendum libros legis, vt male-
 dictionem eis inflictam in lege ab hominum memoria abo-
 lerent, p. 4. c. 936. f
 ierusalem vt aliqui dicunt, Luza & Bethel vocata est, sed hoc
 non videtur verum, & c. p. 2. c. 1086. e. f
 ierusalem sæpe Sodomæ & gomorrhæ comparatur. p. 1. colu.
 1659. b. c
 ierusalem commendatur a quinq; & c. p. 3. c. 774. d
 ierusalem vndecim excellentias habuit, per quas excelluit a-
 lias ciuitates, p. 4. c. 949. a. b. c
 ierusalem dicitur ciuitas sanguinum, & quare. p. 4. c. 2031. c
 ierusalem dicitur ciuitas sancta, & quare. p. 5. c. 462. f
 ierusalem celestis quare dicitur sterilis. p. 5. c. 506. d. Interl.
 Hierusalem & Sion quatuor modis dicitur, par. 4. c. 15. a. & c.
 1181. a
 ierusalem, superbia dicitur Iordanis, & quare. p. 4. c. 675. c
 ierusalem, quondam domina gentium, ciuitas regis magni,
 nunc despectiue dicitur vallis, & c. p. 4. c. 213. b
 ierusalē duplex destructio prædicitur, s. Chaldaeos & per Ro-
 manos. p. 4. c. 267. c
 ierusalem Romanis subdidit primo Pompeius, deinde Titus
 & Vespasianus, p. 4. c. 1119. c
 hierosolimæ excidio imminente qualiter acciderint portenta
 per eam secundum Iosephum, p. 5. c. 964. d.
 Item p. 4. c. 268. f. & c. 722. d. e. extenſe c. 2415. a. b. c
 ierusalem quinto mense. i. Augusto desolata est a Chaldeis &
 Romanis, p. 4. c. 772. b
 ierusalem destructa est quia Indæi non confidebant in Deo
 sed in propria virtute, & propter contemptum verbi diuini
 dicti a prophetis. p. 4. c. 216. f
 ierusalem destructa est 19. anno Ioachim inclusiue vsque ad
 Sedechiam computando, vt computantur anni eorum, p. 4.
 c. 753. c
 ierusalem de nocte capta fuit, p. 4. c. 1724. f
 hierosolimam ingressus Antiochus anno centesimo quadrage-
 simo tertio a Seleuco, & vniuersam vastauit, & post Iouis sta-
 tuam in templo posuit, p. 4. c. 1595. a
 ierusalem euerſa reedificata fuit, quoties, per quos, & quali-
 ter p. 4. c. 236. f Item p. 3. c. 1441. c
 ierusalem post magnum tempus fuit reedificata, & iterū de-
 structa per Alexandrum magnum, & iterum reedificata &
 postea a Christianis capta, & c. p. 4. c. 1275. c
 ierusalem nunc reedificata, an & quomodo sit in eodem situ
 cum priori, p. 4. c. 236. f
 hierosolymæ reedificatio dupliciter potest intelligi. Vno mo-
 do quo ad domos inhabitantium. Alio modo quantum ad
 muros ciuitatis & portas, p. 4. c. 382. f
 ierusalem reedificata per Aeliū Adianum, & a se Aeliam
 vocauit, sed postea magis tenuit nomen antiquum, & c. p. 4.
 c. 254. f. & c. 467. c
 ierusalem capta est per Cosdroe regem Persarum, & Homar
 regem Arabum, nam vterq; cepit, successiue tantum, & po-
 pulum bonis spoliavit, partim occidit, partim dimisit in gra-
 ui seruitute, p. 4. c. 2167. c
 ierusalem viriliter aggressus fuit dux godefridus cum exerci-
 tu Christiano, & eam cōprehendit & magnam stragem Sar-
 racenorum fecit, & per quid significatur, parte quarta, co-
 lum. 2405. c

Hieru-

Index.

hierusalem subuersam si cōsiderans, altare destruā, nusquam esse sacrificia, vel sacerdotes, vel pontifices, &c. dicere possumus: Moises famulus meus mortuus est, & regnat pro eo Iesus non filius Nane, sed filius Dei, p. 2. c. 10. d. e.

hierusalem cum templo suo materialiter sumpta correspondet hierusalem celesti in situ, & quomodo hoc intelligatur, p. 3. c. 1433. c.

hierusalem dicitur domus solis: & quare, &c. parte 2. columna 356. d.

Ab Hierosolima incipere debebant pradicaturi poenitentiam & remissionem peccatorum, & quare, p. 5. c. 1006. d.

Hierusalem aureā & ornata gemmis de celo Iudei autumat descensuram ad tempus Christi sui incomparabiliter nobiliorem quam fuerit precedens: & dicunt quod tunc omnes gentes seruiant eis, Cameli, &c. de Saba venientes aurum deferent, &c. p. 4. c. 236. t. & 485. c.

Et quid aliqui catholici, de hoc sentiant, c. 721. c. 787. c. 1199. b. c. 1342. f. & 1934. e. f.

Item p. 1. c. 963. c.

hierusalem dupliciter. s. pro ecclesia militate & triumphante, p. 4. c. 7. a. b. c.

hierusalem dicitur filia populi, eo quod fuit ab eo ædificata, p. 4. c. 636. f.

hierusalem dicitur filia Sion propter templum & palatium regis situm in monte, p. 4. c. 630. f.

hierusalem & Sion metaphorice ciuitatem ciuium celestium, & Iudæa terram viuentium significat, p. 4. c. 1934. e. f.

hierusalem significat ecclesiam, p. 4. c. 1152. f.

hierusalem dicitur castellum, quia triplici muro clausa cum pugnaculis & fortaliis ad modum castris. parte 5. columna 343. c.

hierusalem & aliæ ciuitates Iudæe propter mare mediterraneū dicuntur insulæ, p. 4. c. 485. c.

hierusalem dicitur virgo propter integritatem fidei, quæ semper ibi mansit in aliquib. p. 2. c. 656. c.

hilarescere quāto quisq; cernitur de restituta salute proximi, tanto se indicat de ablata doluisse, p. 3. c. 409. c.

hilarescit vnusquisque, cum sibi bene viuendi prosperitas ardeat: ipsa hilaritas animum velut desiderabilis cib. reficit. Sed cum tentatione pulsatur, a mente eius omne gaudium respuatur, quæ prius eodem gaudio quasi satiata lætabatur. p. 3. c. 312. d.

hin mensura Hebræorum, fere choros antiquos duos capiēs secundum quam oleum offerebant, &c. parte prima columna 257. c.

hinnulus, populus Christianus, virtutum varietate delectabilis c. 1625. c.

hircus qui offerebatur in neomenia (dicunt hebræi & habetur in Talmud) erat pro expiatione ipsius Dei, eo, q. minoraui lunam. Nota fabulam & errorem Iudeorum. par. 1. columna 1347. a. b.

hircus est animal fætidum & dux caprarum, parte 1. columna 844. c.

hircus est animal semper ad excelsa festinans, & in præcipitiis nihil periculi sustinens, & illic inuenit viam, vbi alia animalia ruinam, p. 4. c. 1434. f.

hircus duplex in oblatione. Vnus immolatus in tabernaculo, alius emissus in desertum, a feris deuorandus, p. 1. c. 1041. c. & c. 1044. f.

hircum Christi fideles pro peccato offerunt, cum humanitatē, in similitudinem carnis peccati Christum suscepisse: & pro peccatis obtulisse credunt, p. 1. c. 1322. f.

hircorū qui se sacrificio offerebantur parilitas & similitudo sub ænigmatē referunt Christum, &c. parte 1. columna 1044. e. & 1045. a.

hircus cur dictus emissarius, p. 1. c. 1045. b.

hircus emissarius figura erat aduentus Antichristi, p. 1. columna 145. b.

hismael quare ante prænominatus est ab angelo, antequam natus esset, p. 1. c. 220. f.

hismael duodecim filii nascuntur, primogenitus Nabaioth, &c. p. 2. c. 1013. c.

hismael persecutus est Isaac sub specie ludilædōdo, quæ persequutio secundum catholicos fuit corporalis, secundum Hebræos spiritualis, p. 6. c. 508. e. f. item p. 1. c. 256. b. c.

hismaelitæ antiquitus habitabantur tabernaculis, vagando de loco ad locum, p. 4. c. 369. c.

hismaelitæ dicuntur etiam Madianitæ, & quare, p. 1. c. 384. c.

hismael & Agar carnales, vetus testamentum figunt sed Sara & filii eius ecclesiam, p. 1. c. 255. f.

hismael vt dicunt Hebræi & verum videtur, finiuit vitam suam in bono, &c. p. 1. c. 227. & c. 293. f.

hyssopus est herba humilis, sed medicabilis, cuius radix petræ herere dicitur, Dicitur & purgare pulmones in quib. est inflatio, p. 3. c. 802. f. Item, p. 2. c. 701. a.

Item p. 1. c. 592. f. & c. 1301. b. c.

hyssopus odore stomachi immundiciam purgat, p. 1. c. 1301. b.

hispani à Tubal (qui fuit filius Iaphet) descenderunt, p. 1. c. 1301. b. Item p. 2. c. 1009. b. c.

hispania Hebraice dicitur Sepharad, & quomodo Christiana fides ibi prædicata fuit per apostolos & suos discipulos, &c. p. 4. c. 1917. a.

hispani hac arte vtuntur, in gregibus equarum ponunt pulchros equos ante equas tempore conceptus, quod similes illis cōcipiantur, p. 3. c. 470. e.

hispanorum nobiles portant calceos in superficie deauratos, p. 3. c. 1862. f.

hispaniæ rex terrā Saracenorum intrans anno 1441. vt scribit Paulus Burgensis, fugauit Sarracenos vsq; ad metropolim, s. Granatā, & multos occidit, p. 6. c. 1604. e. f.

historia de Dauid & Bethsabeæ Vriaq; exponitur de Christo & lege, ac populo Iudaico, &c. p. 5. c. 32. b.

historia Machabæorum post historiā Iudith sequitur, sed vtraque quo tempore contingerit, p. 4. c. 221. c.

historia hominis descendens ab Ierusalem in Iericho, an fuerit parabola vel res gesta, & quod moraliter significat hominem peccatorum, p. 5. c. 843. c.

historia non tota spiritualem intelligentiā sonat, sed tota iuuat, sicut non omnia quæ sunt in cithara sonant sed omnia iuuant, p. 1. c. 1464. b.

historicus sensus si regnum charitatis ædificat, cupiditatis diffipatice non est necesse allegorice, exponi, lector tamen sententiam dote rectæ fidei honorare debet, & intactam suam expositione relinquere, p. 1. c. 702. d. e.

historia regum eo spiritu cōdita est quo & cetera scripture sanctæ volumina. p. 2. c. 309. a.

historia aliquando prætermittenda est, vt reficiat nos spiritualis intelligentia, non historialis, & de hoc exemplum, p. 1. c. 1587. a.

historia spiritualem intellectū fouens quadam pleno eloquio quasi pullos profert, quædam vero & legētis animum ad altiora perducit, & quasi sub se oua continens, ex quib. pullos producat, p. 1. c. 1586. f.

historia sola pascuntur sepe mentes carnalium, spirituales vero allegorice nubem penetrant, vt spiritualiter verba Dei cognoscant, p. 1. c. 677. a.

historia stricta est, est euagandi non habet facultatem, p. 4. columna 2048. c.

historia scripture seruanda est in quibusdam locis & allegoria & sepe allegoria querenda est, aliquando sola historia tenenda, vt tardiore pascantur per historiam, & velociores ingenio per allegoriam, p. 1. c. 677. a.

historiæ verba, nidus auis in arbore vel in terra, pa. 1. columna 1586. f.

historiæ veteris Testamenti figuratiuæ fuerunt, & omnia in figura contingebant illis, & hoc duob. modis, p. 1. c. 301. d.

historiæ ordo cum deficit, sese nobis intellectus mysticus quasi apertis iam foribus ostendit, p. 1. c. 301. f.

historiam deficere secundum significationem vocum cōtingit, multipliciter in parabolis locutionibus. p. 1. ibid.

historiam

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

historiam vel chroniceam qui scribit, debet ita fideliter scribere illa quæ sunt ad vituperium, sicut illa quæ sunt ad laudem, p. 2. c. 122. c.

historiam scribentes, ordinē rei geste & temporum servare debent. Aliter est scribentib. carnem lyricum, parte 4. columna 304. e.

hodie & cras pro præsenti seculo accipiuntur, p. 4. c. 1266. f.

hodie genui te, an & quomodo probatur ex illo eternitas Christi, p. 3. c. 443. c. 418. b. c.

holocaustum quid sit, & quot erant partes hostiæ, p. 1. columna 651. c.

holocaustum quid sit re & moralitate, p. 4. c. 451. b. & erat dignè sacrificium, c. 643. c.

Item p. 3. c. 28. f.

Item p. 1. c. 905. c. 906. d. e. f.

Item p. 2. c. 1168. a. & c. 1289. a. b.

holocaustum omne, sacrificium, sed non convertitur, sunt multa bona quæ aguntur, sacrificia sed non holocausta, p. 1. col. 954. f.

holocaustum debitum vt Deo offerretur, non sufficerēt omnia ligna libani ad ipsum cremandum, nec omnia animalia ad offerendum, p. 4. c. 350. e.

holocausta & sacrificia, licet, de eis in decalogo non fiat mentio, tñ antea & specialiter, quando Deus eduxit populum de Aegypto, præcipit eis de agno, & c. p. 1. c. 476. f.

homicidium non euadit diuinam ultionem, nec propter fortitudinem, nec propter propinquitatem, p. 1. c. 167. c.

homicidium apud Aegyptios minus habetur quam adulteriū, p. 5. c. 328. c. f.

homicidæ ardent ira & insania. Si posses videre animas homicidarum, plus plangeres eas quam putrescentia corpora ulceratorum, p. 1. c. 962. f.

homicidium prohibetur, per quod effunditur sanguis corporū, p. 5. c. 1387. f.

homicidium vt dicit Rab. Sa. prohibetur tantum quinto præcepto: ceteræ vero læsiones corporis prohibentur aliis præceptis iudicialib. Aliter dicunt doctores nostri, & c. p. 1. c. 673. c. & c. 683. b. c.

homicidij punitionem quomodo Iudæi false sentiant, p. 4. col. 2211. a. b. c.

homo ab humo appellatus, p. 3. c. 177. a.

homo a prima creatione factus est potens non mori per donū iustitiæ originalis: & per consequens liber ab omnib. istis miseriis: sed ipso peccante, iuste subtractum est ab eo donū originalis iustitiæ: & sic subiectus est miseris & penalitatib. huius vitæ, p. 3. c. 2173. c.

omnis homo ab origine iam vitata descendit, par. 3. columna 194. c.

homo nascitur per mulierem subditam culpæ, ideo reatus primo infirmitas in prole propagatur, p. 2. c. 251. c.

hominis formatio a principio seminis describitur: quod est de superfluo alimenti dealbato ad modum lactis, p. 3. columna 136. e. f.

homo sicut ex duabus substantiis constat, ita duab. vitam conseruat. Caro sustentatur corporali cibo & anima verbo diuino, p. 4. c. 1011. b.

Item p. 1. c. 55. b. c.

homo trib. constat. scilicet spiritu anima, & corpore, & aliquādo duo dicuntur, quia sepe anima cum spiritu nominatur, p. 6. col. 663. a.

homo dicitur omnia, quia cum omnib. habet aliquid commune, vel vniuersa, id est, diuites & pauperes, & omnes differentias hominum, p. 3. c. 82. d. e.

homo dicitur minor mundus, & comparatur ad creationē mundi corporalis, p. 1. c. 3. a. & in omni homine figura omniū elementorum continetur, p. 1. c. 803. a. b.

homo tribus modis dicitur, per naturam, per culpam, & per infirmitatem, p. 3. c. 48. d.

homo in quas misérias cecidit merito primi peccati, nota, p. 3. c. 130. d.

homo in sacra scriptura frequenter nomine animæ intelligitur p. 3. c. 1820.

Item p. 3. c. 509. c. 510. e.

homo est ad imaginem & similitudinem Dei, non secundū corporis formā sed mentis, ad similitudinē veræ imaginis Christi, qui est imago Dei inuisibilis, p. 4. c. 1082. e.

homo trib. modis dicitur, per naturam, per culpam, & per infirmitatem, p. 3. c. 48. d.

homo omnis a Deo recipit speciale beneficium, scilicet rationem & intellectum propter quod ad laudem Dei tenetur assurgere p. 3. c. 1200. f.

homo in specie humana reponitur per animam, p. 5. c. 1167. c.

homines scriptura nunquam dicit quos a bestiis ratione distinguit, id est quos nō atteri bestiali passionum motu demonstrat, p. 3. c. 314. e. f.

homo dicitur creatura mundi, vel per excellentiam vel per cōuenientiam, p. 6. c. 23. c.

hominem quem perituum nouit Deus, cur eum fecerit, quære re non debemus, & quare, p. 3. c. 130. e.

homo duplex, interior, scilicet & exterior, & sunt in eodem, p. 6. col. 91. c.

Item p. 1. c. 1396. e. f.

homo interior per fidem spiritum Dei attrahit, & inde viuunt, & rursus, ei q̄ viuunt, quod bene facit quod orat, quod cogitat denique omnia bona sibi ascribendo, reddit, p. 4. columna 1020. e.

homo a quatuor elementis ex quib. constat portatur, secundū sensum mysticum, p. 5. c. 794. f.

homo aliquando accipitur qualis factus est secundum naturā aliquando vero accipitur qualis efficitur per culpam, p. 3. c. 47. c.

homo qui obediendo, & carne spiritualis futuras erat, peccando ēt & mente carnalis factus est, vt sola cogitet quæ ad animam per imagines corporis trahit, p. 3. c. 79. c.

homo cecus in exilio quasi in patria gaudebat, sed Deus extra apparens hominē intus reuocat, vt viso, quod amisit, graue doleat quod tolerat, p. 3. c. 89. b. c.

homo implicatur fluxis actib. dum non perfecte mundum deserit, dum non districto studio, sed dissolutis gressib. vadit, p. 3. c. 96. e. f.

homo nō oportunius a seculo auertitur, nisi his voluptatib. nugatorijs labores & dolores misceantur, p. 3. c. 494. f.

homo semper desiderat aduentum futuri temporis, quod non est nisi propter aliquod bonum non habitum consequendū p. 3. c. 104. f.

homo sepe nescit quantum sit onus sui peccati, vel si nouit desiderio carnis & consuetudine mali impeditur, neq̄ dignesse re, nisi Deus dimittat, & solum excitet in lachrymas, quod maxime facit preuisio inferni, p. 3. c. 138. d. e.

Non est naturæ hominis, & etiam sancti cordis, arcana cognoscere, p. 4. c. 1171. b. Interl.

homo celum est contemplatione, infirmus tentationum caligine terra dum fructificat, mare, dum mutabiliter agitur, p. 3. c. 142. d.

Omnis homo qui per id quod male agit, quod sibi aliud quam carcerem facit, vt hunc animi reatus præmat, etiam si exterius nemo accuset, p. 3. c. 153. b.

homo nūquam in eodem statu permanet, quomodo hoc intelligendum, p. 3. c. 168. f.

homo dum habet quid faciat, non debet tentare Deum, p. 2. c. 381. c. Interl.

homo quando dicitur velle vel agere, secundum quod homo, & quando aliter, p. 6. c. 91. c.

homo uiuit vrbane & conuenienter, quando compatienter se habet ad afflictum, & quando ad seipsum se habet munde, & ad Deum se habet reuerenter, p. 1. c. 1598. f.

homo se bene habebat ad proximum secundum quatuor. scilicet per veritatem in ore, zelum bonum in corde, largitatem in manu, & benignitatem in affectu, p. 6. c. 562. d. e.

homo malus nusquā est securus, quia timet sibi insidiari ab illis quibus

Index.

- quib. intulit mala, licet non sit per se ita. p. 3. c. 1724. d
- homo nouem modis partibus consentiendo in futuro, p. 3. c. 1729. b
- homo promotione indignus, & a filiam promotus cōparatur simi, quæ quanto plus ascendit tanto magis suam turpitudinem ostendit, p. 3. c. 2009. c
- homo secundum carnem quæ traducitur a parentib. a puluere originantur, p. 1. c. 1345. a
- homo qui non restringit fomitem suum, sed magis laxat ei habenas, cadit in gehennam. p. 4. c. 286. f
- homo incurrit fomitem peccandi ex sua culpa, propter quā sublatā est ei iuste originalis iustitia, p. 3. c. 2045. c
- homo quidquid habet boni, à Deo habet, sed quidquid nequi ab ipso homine est, p. 3. c. 2058. f
- homo propter prauitatem ad malum cōparatur naui in flumine currenti, p. 3. c. 2112. f
- homo secundū se nihil est in conspectu Dei, nec aliquid habet a se boni: propter quod quidquid à Deo sibi fit, debet magnū reputari, p. 4. c. 2180. d. e
- homo quilibet qualis inuenietur, in morte, talis præsentabitur in iudicio, p. 3. c. 426. f. Item p. 5. 174. f
- homo indiget victu, vestitu, armis & similib. in quib. nō sufficit vnum, sed multa, p. 6. c. 289. c
- homo post mortem an habiturus sit similem dignitatem quā viuens habuit, p. 3. c. 2023. c
- homo baptizatus si statim moritur non indiget lotionē, tamen si superuiuat indiget lotionē pedum spiritualium. i. affectionum mentis, p. 5. c. 1285. a
- hō no relinquit patrem & matrem quoad cohabitationem, nō quo ad dilectionem, p. 1. c. 83. a
- hō no excellit omnia animalia in sensu tactus, & nō in aliis sensib. p. 1. c. 315. f
- hō no quidā eiecit dæmonem a quodam in nomine Christi, & tñ fuit prohibitus a discipulis Christi. Sed vtrum fidelis vel infidelis fuerit, habetur duplex opinio, p. 5. c. 579. c
- hō no qui tantum verba sectatur nihil habebit, exponitur vel de discipulo qui magis diligit ornatum verborum, quam bonam scientiam vel sententiam. Vel exponitur de doctore qui habet bona verba, & mala facta, p. 3. c. 1686. f
- homo auertens se à Deo meretur iuste vt Deus retrahat gratiā suā ab eo cuius affectus est illuminare intellectum, & molificare affectum, p. 4. c. 84. f
- homo maledicetur qui opus Dei facit fraudulenter: quod quidē opus est ordo executionis diuinæ iustitiæ, p. 4. c. 873. b
- homo non reddens vota cadit in peccatum, nisi per impotentiā excusetur, p. 3. c. 1693. c
- homo ita brevis vitæ est, quod quidquid contingit in ea debet reputari inane, p. 3. c. 702. f
- homo magis currat de fama in vitam in terra propria quā alienā, & exemplum de hoc datur, p. 3. c. 784. f
- homo nō debet turbari, seu admirari cum videt aliquos malos. in presenti prosperari, & se talib. priuari, quia totum oppositum erit in futuro, p. 3. c. 786. f
- homo magnificus inclinatur ad dandum quod petitur, quādo prius præstita beneficia per eum allegantur, p. 4. c. 1042. f
- homo potest licite timere a cæli constellationib. ad hoc quod consulat de habendo remedio contra dispositiones ap infirmitates corporū, & malas passiones, & alia huiusmodi, quæ possunt ex influenza cæli causari, p. 4. c. 659. c
- homo omnis intelligitur nomine creaturā, quia habet quandam similitudinem cum omni creatura, p. 6. c. 22. f
- homo pōt dicere ī spiritū sancto aliqd dupliciter, p. 6. c. 301. a b
- hominum tria genera secundum tria loca & genera auium inuuntur, p. 3. c. 1210. e
- homo est altus inter omnes creaturas corporales, angel⁹ altior Deus solus est altissimus, p. 5. c. 684. f
- homo humilis & Deo suppositus iustitiam accipit, cōpositus perdit, & quare, p. 3. c. 119. c
- homo dicitur simpliciter bonus bonitate volūtatis magis quā aliarum potentiarum anime, p. 5. c. 711. b
- homo inter creaturas inferiores est nobilior, quia ad imaginē Dei factus, p. 1. c. 1605. c
- homo redditur simpliciter ineptus per peccatū, & aptus p gratiam ad occultum diuinum, secundum quid vero per immū diciam corporalem. p. 6. c. 885. b
- homo est pessimum animalium & ideo arguetur, & acriter punietur, p. 3. c. 245. c. & c. 2038. f
- homo malus nō habet amicitiam, ad se, nec ad alterum, igitur si sic miserū est malum esse fugiēdum est malicia intente. p. 3. c. 2033. c
- homo de his circa quæ sollicitatur in vigilia, solent in dormiendo occurrere phantasmata, & sic sollicitis in vigilia de dilectione Dei, solent confimilia phantasmata occurrere in dormitione, p. 1. c. 1499. c
- homo non solum in concreto, sed etiam in abstracto dicitur talis sicut ille cui largitas conuenit per excellentiam, non solū dicitur largus, sed etiam ipsa largitas. p. 3. 301. a
- homo qui notabiliter seruum flagellat delinquentem, signū est crudelitatis, exemplum de Platone, p. 3. c. 2185. c
- homo quantumcūq; exercitatus in virtute patientiæ, per defestibilitatē liberi arbitrii potest ea cadere, & sic frustrari remuneratione, p. 4. c. 988. f
- homo perfectus in virtute patientiæ non solum sustinet aduersa patienter, sed etiam gaudenter. Ibid.
- homo se dignitati præterēs aliquādo deicitur spiritualiter sententia damnationis, vel etiam aliquādo pēna temporalis depositionis, ppter quod debet refugere sicut patres antiqui. p. 5. c. 900. f
- homo de penuria veniens ad magnam abundantiā, ex hoc in semetipso solet eleuari, & à Dei amore retrahi & impediri. p. 1. c. 1500. f
- homo debet officium dignitatis assumere cū timore, & pro utilitate populi, non pro pecunia vel precio ductus, p. 6. column. 843. a. b
- homo ad maiorem statum eleuatus, quam sui parentes, nō debet obliuisci reuerentiæ eorum, ne Deus obliuiscatur suā illam gratiam suam ab ipso subtrahendo, p. 3. c. 2085. c
- homo constituens aliquam legem obligatur seruare illā, p. 5. c. 378. f
- homo debet recōciliari fratri suo eundo ad eum pedib. nudis mentis & corporis, p. 5. c. 109. c
- homo iniuriam propriam debet ferre, sed iniuriam Dei nullo modo tolerare debet. p. 5. c. 86. f
- homo omnis est diligendus ex charitate, siue amicus siue sit inimicus, p. 5. c. 117. c
- homo non debet, nec valet etiam contra Deum iudicem par. 3. c. 127. c
- homo semper suam innocentiam debet custodire, p. 3. ibid.
- homo licet debeat se iudicare iudicio discussionis ppter cōscientiā non tamen iudicio absolutionis a culpa, p. 6. c. 224. f
- homo assistit Deo qui omnium iudex est dupliciter, vel orēdo, quia tunc humana refert ad Deum, vel prophetaudo, & tunc diuina refert ad homines, p. 6. c. 283. c
- homo præparans se ad opus corporale toleret lumbos accingere, per quod metaphorice designatur preparatio ipsius ad attendendum verba domini diligenter, p. 3. c. 349. c
- homo quando redditur idoneus ad sumptionem eucharistiæ, & quando non p. 6. c. 290. f
- homo substracto vīu rationis non differt a bestiis, p. 4. column. 1548. f
- homo peccās bis vel ter eodē genere peccati resurgere pōt nō autem si quater secundum Hebreos, imō tale peccatum irremissibile est, & quō hoc intelligatur, p. 4. c. 1333. c
- homo pollutus quare magis polluit aliud tactu suo ad cibū vel potum pertinebs, quam panis est tactu carnis sanctificari sanctificat. Et assignatur duplex ratio, p. 4. c. 2179. c
- homo cum se intericit quomodo a peccato excusari potest, p. 4. c. 2577. a. b
- homo grauius punietur repellendo fidem auditam, quā moriens in gentilitate, p. 5. c. 211. c

homo

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

homo quomodo habet in sua potestate membra sibi absconde
re qualiter non p. 5. c. 302. c. f

homo est creatus ad reparationē angelicę ruinę, p. 5. c. 1328. a

homo formatus est extra paradysum, & positus in paradiso, vt
operaretur & custodiret illum: dupliciter exponitur, p. 1. co.
67. c

homo propter inobedientiam, s. gustato ligno, non statim mor
tuus est, sed incepit ad mortem tendere, p. 1. c. 75. c

homo in primo statu, de quib. habuit notitiam perfectam natu
raliter, p. 4. c. 189. c

homo qualiter in primo statu potuit superare tentationem: p.
1. c. 87. b

homo propter peccatum continue insudat labori, p. 1. c. 112. f

homo ministerio angelorum de paradiso eiectus est, p. 1. colu.
107. c

homo si steteret in statu naturę conditę habuisset plenum do
minium super creaturas inferiores se, p. 3. c. 1923. c

homo post diluuium non habuit dominiũ super animalia sicut
ante habebat Adam in statu innocentie, p. 1. c. 165. b

homo quilibet quantumcunque iustus, est debitor mortis ipsi
Deo propter peccatum primi parentis, p. 5. c. 1027. b

homo quantumcunque iustus non potest dici purus, nec per cõse
quens potest de diuinis iudiciis contēdere, p. 3. c. 131. c. & c.
132. f

homo variis iurib. subiectus est, & alligatus diuersis respecti
bus, p. 5. c. 325. b. c

homo quatuor vitiis spiritualiter deuastatur, quę sunt, subtra
ctio alimentis spiritualis, luxuria, & gula, detractio, mēdaciũ
pernitiosum, & significantur per quatuor plagas deuastan
tes aliquam terram, p. 4. c. 1175. c

homo nullus est mundus a peccato, s. originali, nec infans, cu
ius vita est vnus diei super terram, p. 6. c. 1379. c

homo ex puris naturalibus non potest mereri vitam æternam,
p. 5. col. 325. b. c. 327. 328.

Homo est vnus labij quando similiter loquitur de proximo in
præsentia & absentia eius: & linguę diuersę quando bona
loquitur in præsentia proximi, & mala ipso absente, par. 1.
col. 17. a. b

Homo habuit dominium naturale in creatione, par. 1. colum.
74. f

Homo essentialiter perfectior est cælo, nec influētia corporum
caelestium arguit eorum perfectionem specificam vltra for
maliter viuētia, p. 1. col. 1490. e. f

Homo aliquando excellenter accipitur, qui Dei imaginem, &
naturę seruat dignitatem. Aliquando peccator, in quo di
gnitas deformatur, p. 1. col. 1015. a

Homo dum habet quid faciat, non debet tentare Deum, p. 2.
columna 381. b

Homo quando dicitur velle vel agere, secundum quod homo,
& quando aliter, p. 6. col. 94. f

Homo viuūt vrbane & conuenienter, quando compatiēter se
habet ad afflictum, & quando ad seipsum se habet munde,
& ad Deum se habet reuerenter, p. 1. col. 1598. f

Homo se bene habeat ad proximum secundum quatuor, s. per
veritatem in ore, zelum bonum in corde, largitatem in ma
nu, & benignitatem in affectu, p. 6. col. 561. b

Homo sæpē nescit quantum sit onus sui peccati: vel si nouit,
desiderio carnis & consuetudine mali impeditus nequit di
gnescere, nisi Deus dimittat, & solum excitet in lachry
mas, quod maximē facit præuisio inferni, p. 3. col. 138. d

Homo literatus cui dedit dominus gratiam docendi, nulli de
bet claudere horreum doctrinę suę seu consilij, sed omnib.
liberaliter aperire, p. 1. c. 410. f

Homo per dilectionem debet cor suum reducere in Deum in
ingressu lecti ad dormiendum, & egressu ad vigilandum, p. 1.
col. 1499. c

Homo dicitur vas quod fit, & per quem fit, & quando homo fa
cit vas vtile, & quando efficitur vas in contumeliam, p. 1. co
lumna 1282. f

Homo cæcus in exilio quasi in patria gaudebat, sed Deus ex

tra apparens, hominem intus reuocat, vt vilo quod amisit,
grauē doleat quod tolerat, p. 3. col. 89. b

Homo in periculo positus non debet confugere ad diuinum
auxilium contemnendo humanum, quia hoc esset tentare
Deum, ideo debet vti auxilio humano quantum potest, &
residuum diuino, p. 6. col. 445. a

homo in periculis positus semper debet agere ad sui liberatio
nem illud quod potest secundum viam humanam, vt non
tentet Deum omittendo illud propter quod potest euitare
periculum, quantum potest, & c. p. 1. col. 191. c

homo quomodo potest confidere in homine, p. 3. col. 1567. c

homo qualiter Deum tentat in acquisitione sciētię vel sa
pientię vel aliquo negotio, p. 3. col. 1885. b. c

homo pro cæcitate exilij se non nouit, quę contingit, quia a
facie Dei se abscondit, quod iam pēna ipsa monitus dolet,
p. 3. col. 163. c

homo interior noster dicitur habere Deum patrem, aut diabo
lum, & quando, p. 1. c. 670. d

homo semper est in peccato vel gratia, p. 3. c. 137. c

homo quisque, domus vna est, vel Dei vel diaboli, p. 5. c. 877. c

homo mollis & effeminatus & instabilis qui frequēter peccat
mortaliter, & iterum reciduat, per mulierem patientem me
struum designatur, p. 1. c. 1037. c

homo magnus in sciētia vel virtutib. qui ex donis grauitis ni
mis erigitur, & ideo Deo permittente & diabolo procuran
te in enormia vicia labitur, ille significatur per regem Aegy
pti, p. 4. c. 1311. c

homo sapiens ratione prophetię & cõstans pro defensione iu
stitię, significatur per Habacuc, p. 4. c. 1790. f

homo pulsus e paradiso, naui ferenti poma & etiam aquilę cõ
paratur, quare & quomodo, p. 3. c. 130. e

homo bonus & literatus, qui de voluntate domini suscipit ec
clesiam regendam, secularem vel religiosam, morib. tamen
deformatam, significatur per Osce, p. 4. c. 1698. f

homo dicitur folium, & etiam stipula, & quare, par. 3. columna
163. c

homo ociosus deditus deliciis & pecuniosus, dicitur pecus pin
guissimum, & quare, p. 4. c. 1879. c

homo eleuatus per status eminentiam & potentiam mundanā
significatur per arborem, & quare, p. 4. c. 1543. c

homo literatus potens in scripturis, per Iepthę potest intelligi,
p. 2. c. 234. f

homo potens qui ex potētia atque malicia, vltra modum in su
perbiam eleuatur, significatur per Pharaonem, p. 4. columna
1243. c

homo dicitur fenum & caro, & quare, p. 4. c. 347. a. b

homo in peccatis natus & nutritus, significatur per Moab, p.
4. c. 829. c

homo declinat a iustitia quadrupliciter, p. 3. c. 320. f

homo est omnis filius hominis, sed nō econuerso, vt Adam, p.
3. c. 494. e. f

homo intelligitur per terram, hęc Deus visitat, inebriat & locu
pletat, p. 3. c. 889. c

homo dicitur arbor, & quare, p. 3. c. 1574. c

homo dicitur arbor conuersa, & quare, p. 1. c. 1575. c

Item p. 3. 1808. f

Item p. 5. c. 74. d

homo edocetur de sacra scriptura dupliciter, vno modo ab ho
mine perito: Alio modo a Deo, p. 3. c. 1385. b

homo animalis quare sic nominetur, p. 6. 257. b

homo virtuosus omnia p̄spera & aduersa optime fert ad mo
dum tetragoni, qui in quolibet latere bene sedet, pa. 6. colu.
605. b

homo potest crescere in merito quādius est in via quārumcũ
que non debet dicere sufficit, p. 6. c. 594. f

homo debet amare seipsum secundum parrem intellectuā q̄
est homo interior, non secundum partem sensitiuam, quę est,
homo exterior, p. 6. c. 745. c

homo quilibet quantumcunq; pauper potest aliqua opera pie
tatis facere, p. 5. c. 579. c

homo

Index.

Homo, quomodo & ad quem reparatus est per incarnationē Christi, p. 3. c. 312. f
Homo nomine vniuersę creaturę intelligitur, & quomodo, p. 6. c. 714. f
Homo conuenit cum aliis animalibus quantum ad rationem materię longinquę, in hoc quod est factus siue formatus de limo terrę siue de puluere, p. 1. col. 63. b. c
homo mollis & effeminatus & instabilis qui frequenter peccat mortaliter, & iterum reciduat, per mulierem patientem menstruum designatur, p. 1. c. 1039. c
homo magnus in scientia vel virtutibus, qui ex donis gratis nimis erigitur, & ideo Deo permittente & diabolo procurante in enormia vicia labitur, ille significatur per regem Aegypti, p. 4. c. 1311. c
homo sapiens ratione prophetię & constans pro defensione iustitię, significatur per Habacuc, p. 4. c. 1791. c
homo pulsus e paradiso, naui ferenti poma & etiam aquilę cōparatur, quare & quomodo, p. 3. c. 130. e. f
homo bonus & litteratus, qui de voluntate domini suscipit ecclesiam regendam secularem vel religiosam, morib. tamen deformatam, significatur per Osee, p. 4. col. 1698. f
homo interior noster dicitur habere Deum patrem, aut diabolum, & quando, p. 1. col. 670. a
homo semper est in peccato vel gratia, p. 3. col. 137. c
homo quisque, domus vna est, vel Dei vel diaboli, p. quinta, col. 877. c
homo sæpe nescit quantum sit onus sui peccati: vel si nouit, desiderio carnis & cōsuetudine mali impeditur neq; digne flere, nisi Deus dimittat, & solum excitet in lachrymas, quod maximē facit pręuisio inferni, p. 3. c. 138. e. f
homo ex puris naturalibus non potest mereri vitam eternam. p. 5. c. 412. f
homo literatus cui dedit dominus gratiam docendi, nulli debet claudere horreum doctrinę suę seu consilij, sed omnibus liberaliter aperire, p. 1. col. 410. f
homo per dilectionem debet cor suum reducere in Deum in ingressu lecti a dormiendum, & in egressu ad vigilandum, parte 1. c. 1409. c
homo dicitur vas quod fit, & per quem fit, & quando homo facit vas vtile, & quando efficitur vas in contumeliam, par. 1. col. 1282. e. f
Homo cæcus in exilio quasi in patria gaudebat, sed Deus extra apparens, hominem intus reuocat, vt viso quod amisit, graue doleat quod tolerat, p. 3. col. 89. c
homo in periculo positus non debet confugere ad diuinum auxilium contemnendo humanum, quia hoc esset tentare Deum: ideo debet vti auxilio humano quantum potest, & residuum diuino, p. 6. c. 446. d
homo in periculis positus semper debet agere ad sui liberationem illud quod potest secundum viam humanam, vt non tentet Deum omitendo illud propter quod potest euitare periculum quantum potest, & c. p. 1. c. 191. b. c
homo quomodo potest confidere in homine. parte tertia, col. 1567. c
homo qualiter Deum tētat in acquisitione scientię vel sapientię vel aliquo alio negotio, p. 3. col. 1885. c
homo pro cæcitate exilij se non nouit: quę contingit, quia a facie Dei se abscondit, quod iam pēna ipsa monitus dolet. p. 3. col. 164. e
homo debet in Deo confidere propter quinque. Ex diuina potestate, ex diuina veritate, ex Dei pietate, & ex diuina charitate, p. 3. col. 164. f
homo qualiter ex creaturis ascendit in cognitionem Dei, p. 3. col. 239. b. c
homo declinat a iustitia quadrupliciter propter impotētiam, timorem, ignorantiam, & fauorem. p. 3. c. 319. c
homo duplex habet remedium contra malum illatū sibi. Vno modo per se, scilicet quando habet diuitias, vel filios potentes, & c. Alio modo quādo habet remedium per amicos bonos si sibi remanserint, p. 3. c. 94. f

homo in vira præsenti quatuor communiter desiderat, & per oppositum quinque quasi abhorret, p. 1. c. 1630. e. f. 1631. a. b. c. & c. 1632. f
homo debet ordinari respectu affectu rationalis, respectu motus vegetabilis, respectu actus sensualis & conuiuius ciuilis, p. 1. col. 1063. c
homo ordinatur in Deum per debitum cultum latrię, p. 1. col. 905. c
homo ordinatur secundum tres vires per pręcepta iudicialia. p. 1. col. 685. c
homo finaliter ordinatur ad beatitudinem facultatem naturę excedentem. p. 3. c. 1692. f
homo ordinatur ad fidem supernaturalem vim naturalis rationis transcendentem, p. 1. col. 1562. f
homo ordinatur ad Deum per oblationes sacrificij & festa solemnia, p. 1. c. 1388. c
homo ordinatur ad Deum bene per fidem charitate formatā, & hoc in tribus. p. 3. c. 1133. c
homo ista statura formatus est, vt ex figura corporis disponatur & doceatur contemplari, & amare celestia. p. 3. c. 1372. c
homo pręter corpus habet aliquid notabile, & stabile, scilicet, animam intellectualem, ratione cuius Deus habet specialem curam de eo, prouidendo & in futuro, p. 3. c. 164. f
homo ordinatur in Deum per veritatis cognitionem & peccati detestationem, p. 3. c. 2041. c
homo dicitur folium, & etiam stipula, & quare. p. 3. c. 164. e. f
homo vicinior luci, sentit quod ante fuit, & quo est dignior sibi videtur indignior, & longe esse quo propior, & c. par. 3. c. 379. c
homo iniquus si fugit accedente patre, ipse se alienat, non pater abijcit eum, p. 3. c. 1129. a
homo eleuatus per status eminentiam & potentiam mundanam, significatur per arborem, & quare. p. 4. c. 1544. f
homo putredo, filius hominis vermis vocatur, & c. parte 3. col. 245. d. e
homo habitat cum sapientia increata per charitatem, sed dicitur homo habitare cum sapientia creata habens cā, in quantum reflectitur super se ad cognoscendum & amandum sapientię donum. p. 6. c. 1404. f
homo omnis terrenus ex viri & mulieris semine ortus, temporalis vitę sortitur exordium, & per mortem transit de mundo. p. 3. c. 1906. f
homo literatus potens in scripturis, per Iepthe potest intelligi. p. 2. c. 235. c
homo potens qui ex potentia atque malitia, vltra modum in superbiam eleuatur, significatur per Pharaonem. parte 4. col. 1292. c
homo dicitur sēnū & caro, & quare, & c. parte quarta, col. 347. b
homo in peccatis natus & nutritus significatur per Moab. p. 4. c. 871. c
homo secundum intellectum mentis ad imaginem Dei creatus est, quanquam in corpore quandam proprietatem habeat quę hoc indicet, p. 1. c. 45. f. & c. 51. a
homo quomodo immortalis factus est prę aliis animantibus, & tamen cum illis communem accepit alimoniam, & c. p. 1. col. 39. f
homo qua vtilitate inter cętera animantia dominatum percepit, & ad quos vsus & quę solatia sunt hęc creata homini si non peccasset, p. 1. c. 40. a
homo factus est in prima mundi conditione, cum Deus omnia simul creauit, vt esset ratio creandi hominis, non actio creatę. p. 1. col. 61. b
homo quodāmodo creatus est immortalis. Mortalis erat conditione corporis animalis, immortalis beneficio conditoris. p. 1. c. 61. c
homo factus est immortalis: non per naturam, quasi non potest mori sicut angelus, sed per gratiam, id est, potens non mori, p. 1. c. 63. c
homo est factus de limo terrę, Hebraica litera habet, de pul-

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

uere terræ secundum illud: Puluis es, & in puluerem reuer-
teris, p. 1. ibid.
Homo limus est, sed cadendo à iustitiâ, limus profundus est, p. 3. col. 925. a. Interl.
Homo missa ratione factus est similis iumentis nō alia re, sed
in insipientia, p. 3. col. 784. d
Homo ita conditus fuit, ut manēte illo descenderent tēpora,
& quare. Vbi vero vetitum contigit, offenso creatore, ire cē-
pit cum tempore, p. 1. col. 104. e. f
homo ad similitudinem Dei factus, p. 1. 1065. b
homo qui promerendę vitę mercedem bene agendo nō pro-
uidit in conspectu domini vacuus apparebit, p. 1. c. 1554. e
homo desertus a Deo propter peccatum cedit cupiditatib. at-
que consentit & vincitur, p. 4. col. 512. e
homo de cælesti præsidio non tantum præsumat ut nō etiam
ipse assit vigilando, p. 2. col. 17. e
homo qui nuper accepit uxorem prohibetur ire ad bellum
& quid id significet, p. 1. col. 1603. b
homo frequenter desiderat & appetit, quod tamen non semp
expedit, ideo non exauditur a Deo, exemplum de Paulo,
& c. p. 6. col. 160. f
homo dicitur in malitia sua proficere trāslatiuē qui procedit
in illa, p. 6. col. 750. f
homo qui consentit peccato ex passione peccati, nolens, sed q.
consentit peccato ex malitiā & habitu inclinante volunta-
tem, peccat voluntarie, p. 6. col. 411. c
homo nullus potest se scire esse sine peccato, nisi specialiter si-
bi Deus reuelauerit, p. 6. c. 1381. a. b
homo in senectutē magis debet animari ad bonū quam alio
tempore, p. 3. col. 2957. c
homo aliquando propter senectutem fit ineptus ad generan-
dum, qui tamen propter bonam mulieris aptitudinem ad
concupiscendum quanque generat, sicut Abraham qui mul-
tos filios habuit, p. 6. col. 925. c
homo cum sit animal ciuile, ille qui refugit habitationem cō-
munē hominū, vel est bestia, vel melior homine, p. 6. 938. e
hominis status per quatuor portas insinuat, quibus custo-
des adhibendi sunt, qui & quales, p. 2. col. 1115. e
hominis status triplex, scilicet veteris legis, nouę legis, & futu-
rę vitę, p. 6. col. 740. d
hominis valor plus apparet & commendatur post eius mortē
quā ante, p. 5. col. 1161. c
hominis magna dignitas ostenditur, cum quasi cōsilio crea-
tur, nec simpliciter dicitur sicut de ceteris: Fiat homo, sed Fa-
ciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram,
p. 1. col. 30. f
hominis conditio dignior est inter ceteras creaturas, & quare
p. 3. col. 134. e. f
hominis conditio ut dignior præ ceteris ostendatur, manib.
dicitur factus præmissio consilio, p. 3. ibi.
hominis pductionem in primordiis scriptura denominat tri-
pliciter, scilicet per verbum formauit, per verbum genuit,
& per verbum edificauit, & quid vnumquodque istorum
denotet, p. 1. c. 86. e. f. & 87. a. & 88. d
hominis corpus a Deo formatum est in statura recta, & quare
p. 2. col. 1401. c
hominis quatuor extrema iugi meditatione reuoluenda: per
quatuor portas designantur, p. 2. col. 1118. f
hominis populus possunt dici animi motus qui subduntur si-
bi quando obediunt rationi, p. 3. col. 1553. c
hominis proprium est per deliberationem procedere in factis
suis: quod non conuenit animalibus brutis, p. 3. col. 1672. f
hominis quantacunque sit dignitas, vilescit in comparatione
Dei, p. 4. col. 81. b
hominis literati ad religionem vocatio, designatur in vocatio-
ne Abraham, qui debet dimittere mores, & gestus parentum
secularium, aliter non valet habitum sumere religiosum, p.
1. col. 187. c
hominis multū irati & afflicti modus est mordere labia, & frē-
dere dētib. suis, quasi māducans linguā suam, p. 6. 1626. c. f

hominis literati ad religionem vocatio, designatur in uocatio-
ne Abraham, qui debet dimittere mores, & gestus parentum
secularium, aliter non ualeret habitum sumere religiosum,
p. 1. col. 187. c
hominis perfectio attenditur in eo quod est supremum in ip-
so, scilicet, in intellectu & volūtate, & circa excellentissimū
obiectum: & ideo ille perfectus est qui habet mentem ele-
uaram super corporalia, & ad intelligendum diuina & amā-
dum, p. 6. col. 204. c
hominis quatuor tempora quatuor partibus mundi adaptan-
tur a quibus quatuor venti flare debent, p. 5. col. 1569. c
hominis est duplex pars, scilicet, ratio & sensualitas, quę alter
nominantur, spiritus & caro & homo interior & exterior,
p. 6. c. 94. f
homini data est natura ut esset anima ut viueret, mens ut in-
telligeret, p. 5. c. 190. d
homini fuit naturale istud dominium, ut quādiu staret in obe-
dientia ipsius Dei, inferiora obedirent ei, & hoc tribus ra-
tionibus, p. 1. c. 33. c
homini cum datur potestas herbas, & fructus edendi, subin-
fertur. Et factum est ita, & etiam de alijs, quomodo hoc ac-
cipiendum sit, non quod statim ederet, & c. p. 1. c. 34. a
homini non potuit providere natura de tegumento & defen-
sione, ut dedit auib. & animalib. brutis, & c. & quare hoc.
Sed loco huius habet intellectum, per quem potest cogita-
re diuersas artes, p. 3. c. 85. c
Item p. 5. c. 138. f
Item p. 6. col. 285. c
In homine nouo nulla exterior diuersitas alicui præiudicat,
scilicet, nec sexuum, nec nationum, nec linguarum, parte 6.
c. 630. f
homine malo mortuo, corpus datur vermibus ad corroden-
dum, anima demonibus ad torquendum, & bona tempora
lia exactoribus ad rapiendum, p. 4. c. 1564. f
homines qui non possunt semper viuere, naturaliter deside-
rant in suis posteris remanere, p. 4. c. 35. b
homines scriptura sæpe appellat, a parte totum, non facile au-
tem carnes pro hominibus, sed carnem, & c. p. 1. c. 633. b. c
Item p. 3. col. 1565. a
homines sæpe cōmittunt mala quę sciūt, permittuntur decipi
ut cadant in mala quę nesciūt, quod aliquñ ad purgationē,
aliquando ad initium vltionis fieri solet, p. 3. c. 157. a
Item p. 4. c. 489. b
homines in ecclesia diuersis meritis & gradibus domino ser-
uientes persenerēt in finē, ne promissam sibi salutē perdāt,
& c. & significantur per vasa ænea, p. 1. c. 778. f
homines qui nos insequuntur equi sunt, & omnes qui in car-
ne nati sunt figuraliter equi sunt, & habēt ascensores suos.
p. 1. c. 619. c
homines mali in tenebris ignorantie & culpę nutriti & obsti-
nati, punientur in inferno grauissimo, & significantur per
primogenita, p. 1. c. 579. b
homines in passione positi non sunt protunc corripiendi, sed
expectandum est quousque passio transeat, p. 3. col. 44.
f. & col. 183. c
homines sancti angelicam vitam ducentes, dicuntur angeli.
p. 3. c. 19. c
homines pro bono communi laborantes, dicuntur boues a-
rantes, p. 5. c. 42. f
homines carnalēs vitam pecudum eligentes, significantur per
onagrum & bouem, p. 3. col. 89. c
homines cōmuniter loquendo magis sunt apti recipere do-
ctrinam hominis quam angeli, & quare, & c. Et ex hoc ha-
betur quod Iesus debuit esse homo, & non angelus, & c. p. 2.
col. 1023. c
homines dicuntur docibiles Dei, quia sunt docti, vel quia do-
cent sacram Dei doctrinam, p. 5. col. 1129. c
homines plures conuersi sunt ad fidem der apostolorum præ-
dicationem, quam per prædicationem Christi, & c. p. 5. col.
1286. d

Homines

Index.

Homines tempore communis tribulationis, debent continere a propriis vxoribus, vt Hebræi contiguerunt tempore vniuersalis diluuii, p. 1. col. 151. a. b. & 161. c.

Homines ex complexione naturali, varias habent inclinationes ad virtutum actus, p. 3. c. 293. c.

Homines superbos in presenti vita, per punitionem humiliari in futuro in statera diuinæ iustitiæ, certum est, & econuer- so, humiles exaltari in futura vita, p. 5. col. 938. f.

Homines aliqui curiosa & inutilia operantur magicis artibus, sed sanitates quæ fiunt ad reducendum homines in Deum fiunt rationum modo virtute diuina, p. 5. col. 1115. c.

Homines qui nesciunt rationabiliter respondere, habent modum contestandi se ad conuitia, sicut Iudæi contra Christum, p. 5. col. 1167. c.

Homines primis temporibus erant maioris quantitatis in mole & duratione, & per consequens maiora membra habuerunt, p. 1. col. 143. c.

Homines maiores sunt in regionib. humidis, quam in ficcis, & quare, p. 3. col. 404. f.

Homines in vna regione diutius viuunt quam in alia, sicut in regione Pigmeorum viuunt homines tantum nouem annis vel circiter, p. 6. col. 119. c.

Homines sicut fuerunt ante diluuium, excedentes ceteros in duratione vitæ, sic fuerunt illo tempore quidam alij ceteros excedentes in corpulentia & corporalibus viribus, & quare, p. 1. col. 135. c.

Homines sicut in presenti vita existentes, nō cognoscunt ea quæ fiunt in locis, siue in secretis aculis defunctorum, sic ne defuncti quæ fiunt in locis viuentium, p. 3. col. 1233. e.

Homines multo reuerſi sunt ab inferis, id est mortuis per miraculum, licet non cursu naturali, p. 3. col. 1892. e.

homines pro cōseruatione boni diuinitus collati debet sollicitari in operibus Deo placitis, exemplo Abraham, p. 1. c. 209. g.

Homines in diuinationis debebant affligi ieiunio, p. 1. col. 1050. f.

homines maxime potentes in dignitate, constituti frequenter nominantur angeli in Apocalypſi, p. 6. col. 1523. c.

Homines reddunt rationē Deo de omni verbo oroso, & multo fortius de omni facto, p. 3. col. 2050. f.

Homines quibus grauius est sapientiā eiciunt illam, repellendo laborem qui in eam est acquisitione. Et datur exemplum de sustinendo lapidem ponderosum, p. 3. col. 2006. f.

Homines prudentes quomodo plauerunt magnis propter iustitiam & sapientiam, & sic effugerunt iniquitatem, p. 3. col. 2072. d.

Homines in magna necessitate existentes emittunt vota domini exemplo Iom in ventre piscis existentis, p. 4. c. 2034. d. g.

Homines Niniuite ad vomitum sicut canes reuerſentes submersi sunt, p. 4. col. 2035. c.

Homines sapientes etsi habeant de diuinis aliquam notitiā, tamen plura ignorant quam sciunt, p. 3. col. 302. a.

Homines in vitam reuocati per sacramentum baptismi, significantur per reptilia facta in aquis, p. 1. col. 27. b. c.

Homines secularibus implicati, quomodo ad solum Christi verbum relictis omnibus sequebantur eum, p. 5. c. 1088. c.

Homines temporibus, intenzi, prudent, ores sunt quam homines spiritualibus deputati, & quare, p. 5. col. 916. f.

Homines sancti possunt a domino petere vindictam zelo iustitiæ, & de suis persecutoribus, & non motu iræ, parte 5. col. 936. f.

Homines æquabuntur angelis, si hic eos imitantur in laude Dei, p. 3. col. 2502. c.

Homines captiui in signum tristitiæ radebant antiquitus caput & barbas & inducebantur sacco, p. 4. col. 174. f.

Homines, antequam tempore afflictionis orabant in sacco & cinere, p. 4. col. 1051. c.

Homines antiquitus in sepulchro potentum ponebant preciosa & clauderant fornicet & cum diligentiā ne a latronibus extraherentur, p. 4. col. 1056. f.

Homines ad videndum occasionem, & persecutionem fidelium in primitiua ecclesia conueniebant, & diuersimode tamen mori; quia aliqui veniebant ad videndum fidelium occisionem, vt mundani. Aliqui ad consolandum & corroborandum; aliqui ad contemplandum & persequendum, &c. p. 6. col. 1127. c.

Homines comparantur ad Christum qui est caput nostrum propter perfectionem, eminentiam, influentiam, & conformatem in natura, quam habet caput ad membra, &c. parte 6. col. 283. c.

An homines aliqui reperientur viui in aduentu Christi ad iudicium & sine morte intermedia transferentur ad immortalitatem. Vel an morientur subito & resurgent; habentur opiniones, tamen improbantur & ponitur veritas, &c. p. 6. col. 653. c. 655. b.

Homines tot saluabuntur, quot remanserunt angeli stantes & cadentes secundum aliquos, p. 1. col. 1656. f.

Homines resurgent in eodem instanti, p. 6. col. 655. b.

Homines de omnibus partibus mundi adhærebunt Antichristo seducti a suis predicatoribus, diabolo cooperante mendacibus signis, p. 6. col. 1671. c. & 1672. f.

Homines tempore diluuii duas habebant vxores secundum opiniones Hebræorum, p. 3. col. 249. c.

Homines tempore diluuii, scilicet, gigantes, erant magni corpore, sed parui virtute, p. 3. col. 2195. c.

Homines ante diluuium omnes vnum Deum colebant secundum Adæ instructionem, licet postea corrupti fuerunt carnalitate & lasciuia, p. 4. col. 1885. c.

Homines tempore diluuii, licet pauci, tamen per aquam salui facti sunt, inquam arcam eleuauit a terra; & si militer aqua baptismalis saluat spiritualiter eos per gratiam sibi datam, & eleuat mentes a terrenis desideriis ad petendum celestia, p. 6. col. 1332. f.

Homines primis temporibus quomodo ita diu viuebant? Ad hoc potest ratio multiplex assignari, &c. parte prima, col. 134. d. e. f.

Item p. 6. 1175. c.

Hominum omnium figura fuit Cain & Abel, de vna matre geniti, qui de radice peccati in hanc vitam propagantur, & alij terrenam ciuitatem, alij futuram ciuitatem sunt quæſi- turi, p. 1. c. 111. c.

Hominum quatuor genera quatuor viciis implicita significatur per quatuor gentes, scilicet, inuidi, ecclesiæ ministri, religiosi, & principes, p. 4. col. 1267. e.

Hominum duo genera sunt inutilia, scilicet, nocentes & prodesse nolentes, si quid boni habent in hac vita, perdunt tanquam in terra fundentes, p. 1. col. 390. b. c.

Hominum quatuor genera quatuor viciis implicita significatur per quatuor gentes, scilicet, inuidi, ecclesiæ ministri, religiosi, & principes, p. 4. col. 1267. c.

Hominum caro licet immortalis & incorruptibilis condita est, vt suam immortalitatem, & incorruptionem per custodiā mandatorum custodiant, p. 1. col. 33. c.

Hominum duo genera sunt inutilia, scilicet, nocentes & prodesse nolentes, & si quid boni habent in hac vita perdunt tanquam in terra fundentes, p. 1. col. 390. b. c.

Hominum tria genera a magna cœna videntur excludendi, scilicet, Gentiles, Iudæi, & hæretici, & quare, p. 5. col. 897. c.

Hominum quatuor modi sunt per diuinum iudiciū, nisi pe- nitent, æternaliter damnandi, scilicet, blasphemæ, inuidi, hæretici, latrones qui de nocte vigiliant ad malefaciendum, &c. p. 4. col. 2155. c.

Hominum genera multa non sunt facta, sicut herbarum & lignorum, ideo non dicitur in Genesi, secundum genus suū, vt inter se similia, atque in vnam originem seminis perti- nentia distinguerentur a cæteris, p. 1. col. 315. c. 33. b. c.

Hominum quantitas variata est. Sunt enim aliqui valde parui, sicut Pigmei. Alii sunt valde magni, sicut gigantes, vt de Og rege Basan dicitur, cuius lectus ferreus demonstratur, p. 1. col. 134. d. e.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

hominum tria genera sunt in ecclesia, & non alia, rectores, scilicet continentēs, & coniugati. p. 5. col. 493. a. b.
 hominum tria genera a magna cœna videntur excludendi, scilicet Gentiles, Iudei, & hæretici: & quare. p. 5. col. 897. c.
 hominum quatuor modi sunt per diuinum iudicium, nisi peccent, æternaliter damnandi, scilicet blasphemi, inuidi, hæretici, latrones qui de nocte vigilant ad male faciendum. p. 4. col. 215. c.
 hominum nullus esse potest sine stimulo vel incentiuo vitiōū ut sunt pro passionibus, quas Græci propateias vocant, & an quando sint peccatum. p. 5. 1292. b.
 hominum erga Dei cultum, multa negligentia sed maior Dei erga homines misericordia. p. 1. c. 943. b.
 homines mandati non approbant, sed reprobant illos qui terrenis contemptis tendunt ad cælestem hereditatem eos miferos & stolidos reputantes. p. 3. col. 1704. f.
 homines mundani quia vident iustos & iniustos sapientes & stultos similiter mori, reputant quod non sit alia vita post mortem, in qua iusti præmiuntur & illi puniuntur, quod occasio currendi ad vitam sine freno. p. 3. col. 784. f.
 homines ex consanguinitate non debent eligi vel promoueri ad ecclesiastica officia exemplo Christi qui præposuit Matthiam ipsi Ioseph qui dicebatur Barsabas. p. 6. col. 485. b.
 homines uxores habentes debent esse tanquam non habentes dupliciter. p. 6. col. 254. b.
 homines sancti & catholici per septem angelos intelliguntur. p. 6. col. 162. a. b.
 homines decem faciunt populum, non pauciores. p. 1. c. 236. c.
 homines subditi & famuli licet sint prouectæ ætatis, tamē frequenter in sacra scriptura vocantur pueri. p. 1. col. 268. c. & col. 263. & 849. a.
 homines omnes descendebant ad infernum propter peccatū primorum parentum, sed in passione Christi qua aperta est ianua cæli puniō illa est amota. p. 4. col. 796. f.
 homines fugientes vnum periculum cadunt in aliud. p. 4. col. 995. c.
 homines simplices & feroces per pecus designantur. p. 4. col. 1335. c.
 homines qui sunt fructuosi, piscibus maris comparantur. Qui autem superbi sunt volucibus: & qui simplices, agri bestiis: qui cupidi, reptilibus, & aliqui rationabiliter viuentes, hominibus. p. 4. c. 1364. f.
 homines multi propter speciem mulierum perierunt: Exemplum in Samson, Amon, & Salomone. p. 3. col. 2019. c.
 homines per Astutias suas volentes impedire effectum ordinationis diuinæ, per intentionem suam promouent eum; ut habetur exemplum de Ioseph. p. 1. col. 388. b. c.
 homines mali coguntur, aliquando dicere veritatem contra se, sicut patet de Baldaam. p. 1. c. 346. f.
 homines non solum spiritualiter, sed etiam corporaliter faciēdo, quod erat eis prohibitum polluntur instinctu immundorum. p. 2. col. 1038. f.
 homines vani qui dicuntur. p. 3. col. 876. e.
 homines dicuntur ad imaginem Dei facti, nō tamen sunt imago illius & quare. p. 6. col. 1177. a.
 homines sancti angelicam vitam ducentes, dicuntur angeli. p. 3. col. 18. f.
 homines omnes viuunt Deo, tam iusti quam etiam iniusti, licet sint defuncti. p. 3. col. 560. d.
 homines quidam sunt qui male viuunt, & male docent ut hæretici, quidam bene viuunt, & bene docent, ut sunt prælati: quidam bene docent & male viuunt, ut Scribæ & Pharisei. p. 5. c. 105. c.
 homines malis sunt in se ipsis dissipati, quia ratio trahit ad bonum, sensualitas & consuetudo peccandi oppositum. p. 4. col. 1040. f.
 homines conturbati minus præuidens, & ideo tunc maxime indigent a Deo edoceri. p. 3. col. 1517. c.
 homines votis & rationis expertes, dicuntur porci. p. 5. col. 813. c.

homines vitæ laudabilis & doctrinæ, & zelatores iustitiæ, per Baruch significantur, qui fulgor interpretatur. pa. 2. columna 124. f.
 homines instructuosi, vani æterno incendio parati, ligna siluæ dicuntur. p. 2. col. 214. d. e.
 homines plurimi ut impetrantes, quadrupliciter, & c. p. 3. col. 67. c.
 homines seculi cum viderint aliquem iustum per negligentiam lapsum, gaudent, insultant quasi aliorum ruina sua resurrectio sit. p. 4. col. 1272. a.
 homines pessimi dicuntur diaboli per similitudinem quandam. p. 4. c. 2225. c.
 homines aurum possunt esse, sed non obrizum. & c. p. 3. columna 168. d. e.
 homines pro bono communi laborantes, dicuntur bonæ artes. p. 5. col. 42. f.
 homines carnales vitam pecuniam eligentes, significantur per onagrum & bouem. p. 3. col. 91. c.
 homines in passione positi non sunt protine corripendi, sed expectandum est quousque passio transeat, & c. p. 3. c. 34. f. & col. 103. b.
 homines in ecclesia diuersi meritis & gradibus domino seruientes persequerentur in finem, ne promissam sibi salutem perdant, & c. & significantur per uasa ænea. p. 1. col. 778. c. f.
 homines nominibus animalium secundum eorum diuersas condiciones nuncupantur. p. 4. col. 242. f.
 homines mali in tenebris ignorantie & culpæ nutriti & obstinati, puniuntur inferno grauissime, & significantur per primogenitum. p. 1. col. 579. b. c.
 homines qui nos insequuntur equi sunt, & omnes qui in carne nati sunt figurantur equi sunt, & habent ascensores suos, p. 1. col. 619. b. c.
 homines vitæ laudabilis & doctrinæ, & zelatores iustitiæ, per Baruch significantur, qui fulgor interpretatur, par. 2. columna 124. f.
 homines instructuosi, vani, æterno incendio parati, ligna siluæ dicuntur. p. 2. col. 214. d. e.
 homines pessimi dicuntur diaboli per similitudinem quandam. p. 4. col. 2225. c.
 homines seculares cum viderint aliquem iustum per negligentiam lapsum, gaudent, insultant quasi aliorum ruina sua resurrectio sit. p. 4. col. 1272. d.
 homines primis temporibus quomodo ita diu vivebant. Ad hoc potest ratio multiplex assignari, & c. par. 1. col. 134. c. f. 135. a. b. & sequenti.
 Item p. 6. col. 1176. f.
 homines ex diabolo nati secundum carnem dixerunt quidam. Dicit Augustinus hoc quosdam dicere quibus nō facile est contradicere, Hæc tamen dicta non sunt affirmanda, & c. pa. 5. column. 1166. f.
 homines aliquando cadunt a fide, & hoc nō est nisi ad gloriam Dei. Nam sicut relucet in electis misericordia, sic in reprobis eius iustitia, p. 6. c. 743. a.
 homines locum iustitiæ tenentes quomodo interficere vel militare possunt. p. 5. col. 36. c.
 homines luxuriosos, adulteros, castros, vel huiusmodi, omnis qui putat quod stellæ faciant, in terra Chaldeorum est, & c. p. 4. col. 897. a. b.
 homines quidam sequebatur Christum ex deuotione, quidam maliciosi, quidam ex desiderio addiscendi aliquid ex curiositate. p. 5. col. 1117. c.
 homines in passionibus Christi, aliqui sequebantur dominum ad ipsum crucifigendum, aliqui ad deridendum, aliqui ad videndum spectaculum, aliqui ad plagendum, & c. p. 5. columna 989. c.
 homines aquilonares sunt corporis maioris quam australes, & magis sunt animosi & iracundi. p. 4. col. 900. d.
 homines singuli singulos habent angelos ad sui custodiam deputatos, in quorum specie aliquando apparet, & c. p. 2. columna 1121. e.

homines

Index.

homines in dignitate positi & maxime potentes vocantur angeli boni vel mali, secundum eorum operationes, p. 6. c. 1516. f.
 homines negantes victum seminantibus, spiritualia grauius puniuntur, quam non porrigentes manum egenis non seminantibus illa, p. 5. col. 293. c.
 homines qui Deo adherent, quod est bonum infinitum, consequuntur illud: & quam firmitatem debent habere ex parte corporis & animae, p. 6. col. 107. c.
 homines secularibus implicati quomodo ad solum Christi verbum relictis omnibus sequebantur eum, p. 5. c. 1095. c.
 homines temporalibus intenti prudentiores sunt quam homines spiritualibus deputati, & quare, p. 5. col. 2045. c.
 homines sancti possunt e domino petere vindictam zelo iustitiae, & de suis persecutoribus, & non motu irae, p. 5. c. 978. f.
 homo debet reconciliari fratri suo eundo ad eum pedibus nudis mentis & corporis, par. 5. col. 110. f.
 homo iniuriam propriam debet ferre, sed iniuriam Dei nullo modo tolerare debet, p. 5. c. 85. c.
 honestatis contemplatio Nabuthae fuit causa mortis, p. 2. col. 842. f.
 honor honorum operationis est diuina, p. 2. c. 335. c.
 honor & dignitas inter bona extrinseca sunt maxima, & ideo iactura istorum est maxime afflictiva, p. 3. col. 205. c.
 honor hominis consistit in hoc, quod est factus ad imaginem Dei, capax ipsius per cognitionem & amorem, sic ordinatur ad beatitudinem aeternam, quam homo carnalis non intelligit, p. 3. col. 785. c.
 honor dupliciter accipitur in scriptura vno modo pro exhibitione reuerentiae, alio modo pro necessariorum ministratio-
 ne, p. 6. col. 711. c.
 honor proprie parentum se extendit ad superiores & inferiores, p. 3. col. 199. b. c.
 honor datur alicui in testimonium virtutis: & sola virtus & causa debita honoris exhibendi, & eius est varia exhibitio, p. 6. col. 1275. c.
 honor quid est, & quomodo proprie dicitur honor, & etiam gloria, p. 3. col. 1618. f.
 honor Dei debet esse discretus, p. 3. col. 1712. d. c.
 honor gloria & reuerentia se habent per additionem, p. 3. col. 1618. f.
 honor dupliciter confertur, vno modo ut virtuti propriae, Alio modo ut alienae. Et sic principes, parentes, senes, diuites &c. honorantur, p. 6. col. 1275. c.
 honor dupliciter accipitur in scriptura, p. 6. col. 711. c.
 Honor & gloria differunt, vnde in gloria.
 honor medici spiritualis consistit in tribus, par. 3. col. 2163. c.
 honor omnis terrenus, spuma, fumus, parte 5. col. 485. b.
 honor est exaltatio alicuius in testimonium virtutis, quae si fiat in secreto vel eorum paucis dicitur honor sed dicitur gloria talis honor si coram multis, p. 6. col. 814. f.
 honoris & gloriae differentia, p. 4. col. 132. c.
 honori seculi (quae in pecunia est & cupiditate) Christi gloria denegatur, p. 3. col. 489. c.
 honoris locum possidens insipiens est, sicut denarius proiecti-
 bilis cum quo computatur vel sicut lapis in medio funde, & quare, p. 3. col. 1713. c.
 honoris veri secretum queritis, ad caeleste regnum tendite: si gloriam dignitatum diligitis, in illa superna angelorum eu-
 ria una ascribi festinate, p. 2. 1540. f.
 honorem excessuum & sibi incongruentem principes & prae-
 lati impediunt & non accipiunt, p. 6. c. 1124. c.
 honorem quia non desit Herodes Deo, percussus fuit venis dolore, quia interit veribus consumptus, p. 6. col. 1124. e.
 honor semineem milites Christi prauehant, p. 1. col. 1175. a.
 honores & diuitiae quae habent annexum timorem perdendi, quasi continue sunt magis causa tristitiae quam delectatio-
 nis, p. 3. c. 298. f.
 honores diuini quomodo & qualiter ad creaturas excellentes

tracti sunt. Etiam & quomodo in hoc abusus fieri dici pos-
 sit, p. 2. col. 1631. a. b. c.
 honorabile simpliciter est utili melius, p. 3. c. 248. f. 1492. f.
 honorantes parentes, aliquando diu viuunt, aliquando par-
 viuunt, & de honorantes, & econuerso, & quae ut ratio, p. 1. col. 672. c.
 honorandi sunt homines mali quandiu tolerantur a Deo in statu excellenti, exemplum de Dauid & Saul, &c. p. 2. col. 1631. a.
 honorificabitur tunc pro tantis in perceptione vitae glorio-
 sus, quantos vnusquisque verbo vel exemplo erudit ad vitam, p. 2. col. 1175. b.
 hora qua crucifixus est Christus, fuit media inter tertia & sex-
 tam, p. 5. col. 644. b.
 hora mea nondum venit, hora, scilicet, non necessitatis, ut ha-
 retici calumpniantur, sed voluntatis, p. 5. col. 1052. c.
 hora die tertia, sexta, nona, quare sunt solennes, &c. par. 6. col. 1002. d.
 horam ultimam semper ignorari voluit dominus, & quare, p. 5. col. 873. c.
 horis viginti quatuor totus per circulum orbis illustratur, & te-
 nebrarum umbra pellitur, p. 2. col. 1107. c.
 hordeum est pabulum iumentis, & magno labore a paleis pur-
 gatum ad farinam perducitur, p. 1. c. 1193. 3. c.
 horologii gradus extruuntur ut per singulos umbra descen-
 dens horarum spacia terminet, p. 2. c. 965. b. c.
 horologii lineae an duae faciunt vnā horam, vel quaelibet
 linea faciebat vnā horam in extensione facta, Ezechiae, &c. Ibid. a.
 heretici gentes habitauerunt terram, quas filii Esau expulerunt de terra sua & dominari sunt, p. 1. col. 275. f.
 horreum est incidere in manus Dei iumentis intelligitur, post iudicium, vel in iudicio, quando ager Deus vltionem, &c. p. 6. col. 913. c.
 horror blasphemiae seu maledictionis nominis diuini tantus est, quod in sacra scriptura frequenter exponitur per verbum appositum, scilicet benedictionis, p. 2. col. 119. c.
 horror inuadens Abraham designabat afflictiones & anxietates, quas passuri erant filii eius, antequam obtinerent terram promissionis, & quas oportet sustinere fideles, antequam veniant ad terram iuuentium, p. 1. c. 211. c.
 hortus duplex, p. 4. col. 1005. b.
 hospes quid & quare sic significat, p. 6. c. 180. f.
 hospes & peregrinus quomodo differunt, p. 6. col. 926. d.
 hospites defendere ab omni iniuria mos fidelium est, p. 1. col. 242. a.
 hospitibus de via provenientibus in monasterijs pratio cele-
 bratur & pedes lauantur & quare, p. 1. c. 24. c.
 hospitalitas vna familia de multis patriarcharum, cui praestitit Abraham, p. 1. col. 1125. a.
 hospitalitas gratiose interdum consistit in pedum lotionem, in of-
 ficiis donatione, & in hilari receptione, p. 5. c. 803. c.
 hospitalitatis tanta gratia ut libenter in nos aliena pericula transferamus, p. 2. col. 457. b.
 hospitalitatis virtus a multis commendatur, 803. c.
 hospitalitatis incommoda euagantibus per terras, pa. 3. col. 2123. c.
 hospitio vnius horae exiguo cibo vidua quae Heliam suscepit perpetuum toto famis tempore inuenit alimentum, par. 2. col. 813. b.
 hostia cur pro peccato offerebatur, ut pro delicto, par. 1. col. 458. c.
 hostia quod eodem die edebatur nobis ob oculos ponit quod quando morimur nulla amplius speranda est salus in morte alterius si Christi mortem & passionem in hoc seculo despiciamus habuerimus.
 hostia duplex fuit Iesus, dum per velamen, id est carnem suam, & iterum interioris velamen, id est, eum penetravit, pa. 1. col. 968. c.
 hostia holocausti quare sic dicta est, p. 1. col. 805. c.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

hostia pacifica quæ fuerit, & de quibus animalibus, par. 1. col. 925. e
hostia pacifica dupliciter offerebatur & nuncupatur. par. 1. col. 961. e
hostia pacifica in tres partes diuidebatur, & quomodo, par. 1. col. 970. f
hostia pacifica fiebat de bobus, vel bouibus, vel capris, & nō de auibus, p. 1. col. 925. e
hostia pacifica dupliciter offerebatur, vno modo pro benefici-
ciorum adeptis, alio modo pro beneficio habēdo: primò uo-
cabatur hostia laudatiua, scđō uotiua vel spontanea, p. 1. 963. c
hostia pacifica quare sic vocatur, p. 1. col. 925. c
hostia quomodo offerebatur per manus sacerdotum & offe-
rentis p. 1. col. 968. f
hostia ad hoc immolatur, ut eorum pro quibus iugulatur, pec-
cata purgentur, p. 1. col. 1287. a
hostiæ pellem detrahete quid noceat. p. 1. col. 913. a
hostiæ carnes in tertium diem seruatę cur fluere volētium co-
medere, p. 1. col. 964. e
hostiæ pacificorum quales hodie in ecclesia redolent spei infi-
gnia sunt, & pro omnibus profectibus tam publicis quam
privatis adstantur, p. 1. col. 962. e
hostię offerendę imponebat manum ipse offerens, & quare, p.
1. col. 90. f. & 915. c. & 916. f
hostiæ martyrum non offeruntur pro nobis, ideo manent in
nobis peccata nostra: non enim meremur persecutionem
pati propter Christum, & c. p. 1. col. 1287. a. b. c
hostiam comedere qui semini suum, leprosum aut morticinū
tulerit in lege veritum & quare, p. 1. c. 695. b
hostiarum diuersitas Christi hostiam perfectam prefigurabat
p. 1. col. 905. a. b. & 1042. f
hostiarū pacificarum genera & significationes. p. 1. col. 925. c
hostiarum quædā sunt solius Dei, quædam Aaron & filiorum
eius: & quædam ipsius & filiorum eius, ut etiam vxori sacer-
dotis edere liceret, & c. p. 2. col. 1289. c
hostias nō approbat Deus, mauult tamē sacrificari sibi quam
idolis, p. 1. col. 919. c
hostis isdem litant sacerdos & populus, p. 1. col. 436. a
hostis antiquus mors cuiusque cui uitio sint propinqui intue-
tur & illa opponit ante faciem, ad quæ agnoscit facilius in-
clinari mentem p. 3. col. 299. b
hostis antiquus non curat, ut terrena tollat, sed ut charitatem
in nobis feriat, p. 4. col. 534. f
Item p. 2. col. 1182. f
hostis malignus per membra sua scilicet hæreticos, schismati-
cos atque paganos multos seducit & plurima aufert, quæ &
qualia & quomodo, p. 4. col. 220. c
hostis antiquus cum aliquem sibi censum peccati soluere per-
suadet mox eorum in donitium suum redire, & plenū ser-
uitutem expendere admonet, p. 2. col. 991. c
hostis antiquus quot die agit hoc apud nos, quod apud parē-
tes paternos molitus est, dicēs: Cur præcepit vobis Deus. Et
hoc quomodo, p. 1. col. 90. e. f
hostis antiquus tanta versutia, tantus est furor malitię eius cō-
tra ecclesiam, ut non solum prædicatores veritatis sed & ip-
se populus Dei semper debeat contra vigilare, & quasi in-
accesitare, p. 2. col. 1359. c
hostis antiquus nō humana fortitudine, sed ope diuina vinci-
tur, p. 4. col. 2563. a
hostis antiquus reg: Babylonis comparatur, qui filios, id est
bona opera interficit, & ipsum lumen rationis tollit. par. 4.
col. 918. d. e
hostis antiquus sub Vchemosh nomine intelligitur. p. 3. col. 384. d. e
hostis antiquus per bestiam significatur, p. 3. col. 342. f
hostes Dei bello sunt aggrediendi, p. 1. col. 1629. b
hostes dupliciter possunt decipi ab aduersariis, p. 2. col. 57. a. b
hostes spirituales cum viderint aliquos restaurari uelle in cul-
tu pietatis, moluntur eos occidere gladio pietatis, p. 4. col.
2365. e

hostes ecclesiæ impugnare hi soli apti sunt qui habent perse-
ctam fidem trinitatis. p. 2. col. 390. d

hostes filiorum Israel dicuntur hostes domini, quia licet pu-
niendo filios Israel essent executores diuinę iustitię, hoc ta-
men faciebant ex mala voluntate & peruersa intentione,
&c. p. 1. col. 166. c

humanitas Christi veneratur eadem veneratione in quātum
vnira uerbo, cum ipsa deitate. p. 5. col. 1268. d

humanitas quanta, quod Christus suscepit hominem. p. 2. co-
686. f

humanitas Christi data est tanquam exemplar nobis imitādū
quare, & quo ordine, & quibus primo, &c. par. 6. columna
283. b

humanitas Christi designatur per uiculum, &c. par. 1. columna
1537. c

humanitas Christi sublimata est propter potestatem autorita-
tiue, & sublimatur in iudicio executiue, &c. parte 2. colu.
328. f

humanitas Christi dicitur templum, quia in Christo habitar
plenitudo diuinitatis corporaliter. p. 4. col. 1536. f

humanitas Christi in iudicio nō erit infirmitati subiecta, sed
in forma gloriosa apparebit omni creaturę, etiā supremis
angelis pręlati, p. 2. col. 328. c

humana non admiscenda esse diuinis quod est hereticorum
commune. p. 1. col. 990. d

humana natura ante lapsum redemptione nō indigebat, licet
indigeret perducī ab beatitudinem duce supernaturali. p.
6. col. 819.

humana miseria quando incepit, & quando sorditata fuit. p.
1. col. 1011. a

humana natura mundum significatur. p. 5. c. 1074. f

humana natura per carnem significatur frequēter in sacra scri-
ptura, p. 5. col. 1030. f

humana natura sub lege naturali ante fluentia gratiæ, & eadē
natura obediens sub lege gratię, significatur per duas Be-
thanias, &c. p. 5. col. 1041. a

humana natura in Christo est organum diuinitatis per modū
instrumenti, sicut manus artificis coniunctum, p. 5. c. 1162.
f. 1661. c. 110. f

Item p. 6. col. 757. c

humana natura in Christo secundum quod homo potest sepa-
rari de potentia absoluta: sed de potentia ordinata naturę
assumpta nunquam dimittetur. p. 5. col. 1162. f

humana natura primō fuit producta in vno individuo, & in
sexu uirili tantum, & postea a muliere de costis uiri, & hoc pro-
pter multiplicem rationem, p. 1. col. 36. d. e

humana natura, ut dixerunt aliqui Hebręi, a prima formatio-
ne formata est in vnoque sexu, verum tamen corpora uiri
& mulieris erant coniuncta & separata, & quomodo, &c. par.
p. 1. col. 35. a

humana species conseruatur per generationem. Ibid.

humana natura eo quod est ad imaginem Dei facta est ad gloriā
Dei ordinata. Ista tamen ordinatio est longinqua, & quo-
modo, p. 4. col. 720. e

humanum genus significatur per fugam Ionę prophetę, &c.
p. 4. col. 2027. d. e

humanum genus non ut cętera animantia, quę in singulis ge-
nerationibus creauit Deus plura, sed masculum vnum, &
foeminam unam, ut firmiori copula constringeret. p. 1. col.
35. c

Humanum genus & si amara multa recipit, tamen ut ebrius
non intelligit quę paritur, sed gaudet quali in bonis, adeo
terrenis inhians. p. 3. col. 284. d

humanum genus est ægrotus: & totum perierat: ex quo pecca-
uit in quo erat totum, p. 6. col. 686. f

humanum genus per flumina & mare accipitur, & quare, par.
3. col. 1753. b

humanum genus tanquā unus homo varia peste absumptus
in protoplasto, &c. demone impletur, dum diuinitatē appe-
tit, moritur morte, dum audacter excusat. p. 5. col. 550. c

Index.

Humanum genus Deus arat ut agricola, ut fructum boni operis afferat humana natura, tota merito sui dānata, nec vult facile de tanto malo Deus liberare, p. 6. col. 1338. f

Humanum genus peccādo sibi mortem insulit, post mortē veri sacerdotis, id est, Christi, reatus absolutionem accepit, & de hoc figura, p. 5. col. 1318. a

humanæ fragilitati parit lex, p. 1. col. 94. a

Humanæ naturæ reparatio, licet per Christum facta sit sufficiens quantum ad corpus & animā, tamen ordinate nobis datur, p. 6. col. 104. f

Humanæ naturæ talis est affectus, ut doloris nostri & gaudij confortes queramus, quorum participatione facilius feramus, p. 1. col. 1239. e

Humanæ menti nihil angustius quā proprias voluntates ab negare, carnis desideria frāgere, & hūmōi, p. 4. col. 1011. a. b

Humanæ conditionis proprium est, iuste coram domino vivere, & qui peruersæ viuit alienam ab humana natura viam in cedit, p. 3. col. 1695. a

Humani generis duo sunt principia, vnum secundum vitā naturæ, aliud secundum vitam gratiæ, p. 6. col. 344. f

Humani generis fluctuantis mutabilitas in persona prophete designatur, quomodo & qualiter, p. 4. col. 772. b

Humani generis decursio nocte fluminis designatur, p. 3. col. 388. c

humanam naturam in Christo existeret in propria hypostasi, error est, p. 5. col. 1031. e

humanos actus ex libero arbitrio procedentes aliqui dixerūt non regi diuina, & quibus motiuis, p. 3. col. 4. e. f.

humeris laboris & operis indicia sunt, p. 1. col. 975. b. c. & col. 1186. f

humeris onera portantur, ideo in eis robusta patientia designatur, p. 1. col. 785. a. & col. 1680. d

humiliari discant se proximis, qui adhuc in quo loco habeantur, apud Deum nesciunt, p. 2. col. 1271. f

humilis vere cum supremo pacifice conuersatur, & hoc est eius speciale in humilitatis virtute. In aliis enim virtutibus non sic. Castus enim non potest pacifice morari cum lubrico, p. 2. col. 514. e

humilis quæ dicit, non ex auctoritate præcepit, sed ex ratione persuadet, p. 2. col. 514. d

humili vero nihil mirabilius est quā sua exaltatio, p. 5. col. 683. c

humili corde quæ proferuntur in Dei auribus superba non sunt: Et sicut grauis culpa est, sibi arrogare quod non est, sic aliquando non humiliter dicere quod est, p. 3. col. 176. e

humilem quidam amant, & quidam contemnunt, p. 3. col. 283. a

humilem faciunt ex superbo quatuor recogitata. scilicet, vilitas originis, propinquitas mortis, crudelitas demonis, & Dei bonitas, p. 4. col. 8. f. 890. e

humiles per valles, & superbi per colles notantur, vel uita corporalis & spiritalis, p. 5. col. 732. f

humiles atque mansueti si seruare discretionem nesciunt, exēplis aliorum cedunt, p. 3. col. 243. a

humiles per claritatem ostensionis dominus illuminat, & superbos per caliginem erroris obscurat, p. 1. col. 660. f

humiles nondum perfecti, qui bonos conceptus & actus suos studeant abscondere, timentes ex hoc inaniter gloriari, per quid significantur, p. 3. col. 167. c. 368. f

humiles incauti sunt qui se mendacio illaqueant, dum arrogantiam vitant, p. 5. col. 1274. a

humiles alta mente transcendunt temporalia, p. 3. col. 82. e. f

humiles dominus claritate sua illuminat, superbos per caliginem obscurat erroris, p. 6. col. 1001. f

humilia quidam de se sentiunt duplici modo, sed utroque inutili, p. 2. col. 550. f. & col. 1082. f

humilium virtus est de scientia non gloriari, p. 6. col. 219. b

humilior tanto esse & ad seruendum Deo promptior quisque debet ex munere, quanto obligatiorem se esse conspiciat in reddenda ratione, p. 6. col. 245. c. Item p. 3. col. 1992. f

humilitas bona quæ liberat periclitantes, p. 2. col. 667. b

humilitas valde confert ad hoc, ut debitus modus seruetur, p. col. 1992. f

humanitati Christi inest ipsa deit⁹ speciali modo, scilicet per creaturam unionem, per quem modum non est in aliquo alio, p. 5. col. 1161. e

humilitas an sit maxima virtutum, p. 5. col. 299. b. & quomodo commendanda in aliquo singulari, c. 312. d. c

humilitas in omni tentatione custodit, p. 6. col. 177. a

humilitas grano sinapis assimilatur, p. 5. col. 243. c

humilitas an distrahat vel promoueat adorationem ad dominum Deum, p. 1. col. 503. a. b. & col. 511. b. c

humilitas perfecta habet tres gradus, p. 5. col. 77. c

humilitas duplex, una laudabilis, altera culpabilis, & hæc est immanis triplici modo, p. 5. col. 113. c

humilitas per uaccam triennem significatur, & quare, p. 1. col. 334. c

humilitas per tertiam, quæ est infimum elementum designatur, in qua Deo facta oblatio acceptatur, p. 1. col. 677. c

humilitas Christi clavis est, quam qui habent, scripturas intelligunt, p. 5. col. 861. c

humilitas est decus & custos omnium virtutum, quæ in apostolis viguit quam plurimum, p. 6. col. 1256. a. b. 126. d. c

humilitas illorum qui natura tardi ingenio, solertia tamen industria suæ ad scripturarum noticiam, uel ad uitium gratiæ pertingunt, significatur per stellionem, p. 3. col. 1736. d

humilitas plus placet Deo, quā ornatus regius. Exemplum in Eraclio impetratore, p. 2. col. 550. e. f

humilitas Deum placat, & quomodo, p. 4. col. 608. d

humilitatis virtus magis fuit dispositiua ad conceptionem verbi diuini, quā alia virtutes, p. 5. col. 705. b. 706. f

humilitas habet proprietatem principiorum in scientiis, quæ sunt minima quantitate, & maxima virtute, p. 5. col. 245. c

humilitas est fundamentum spiritus edificii, & ex illa mansuetudo, & sequitur patientia, & c. p. 6. col. 548. f

Item p. 4. col. 988. d. e

humilitas est subdere se superioribus, æqualis & inferioribus, p. 3. col. 1208. c

humilis est debita dispositio ad sapientiam diuinam, par. 3. col. 1647. b. c

humilitas vilitatem necat, dum homo se plus infirmum & inutilem quā sit, existimat, & aliis prodesse desinit, p. 3. col. 44. f

humilitas dicitur caput quæ totum nostrorum actuum fouet corpus, p. 3. col. 1404. d

humilitatis multi sunt modi, p. 4. col. 526. a

melior est tremor humilitatis quā confidentia superbiæ, p. 3. col. 1238. d

humilitatis genus triplex, scilicet, vel quando aliquis pro abluendis peccatis incipit salubriter atteri, vel quando spontanea mentis deuotione perfectiores Deo & hominibus humiliatur, vel quando contra persecutores per patientiæ virtutem inuictus animus armatur, p. 6. col. 1342. e

Ad humilitatis usum nobis seruiunt vicio, quæ inter optima bona restant, p. 3. col. 49. b

humilitatis gradus duodecim, p. 5. col. 243. c

humilitatis radio se illuminat, qui aliorum bonum subtiliter pensat, & c. p. 2. col. 831. b

humilitatis gratiam percipientes, tanta se industria perfectionis bonis operibus mancipiant, ut omnia a se rudera actionis noxiæ, inutilis locutionis & etiam superflue cogitationis efficiant, p. 2. col. 1351. c

humilitati correspondet maioritas in regno cælorum, secundum quod dicitur. Quicumque humiliauerit se, & c. hic est maior in regno cælorum, & c. quare & quomodo, p. 5. col. 249. c

humilitatem qui habere studet, & in infirmitatibus suis cōplacet, sibi sollemnitate agit, & gratæ munera Deo tribuit, & rex suæ conuersationis existat, p. 1. col. 1452. d

humilitatem primo posuit Saluator, describendo nirtutes actiuorum, & quare, p. 5. col. 297. c

humilitatem regis Achaz duobus signis remunerat dominus, p. 4. col. 92. e

humilitate si quando pro necessitate opus est, sic eam assumamus, ne veritate & constantiam deseramus, p. 4. col. 775. c

hunnii siue Mauri significatur per flumina, & quare, & multas terras Christianorum depopulauerant, & c. p. 6. col. 1623. c

hunnii

Glossæ Ordinis & Nicolai de Lyra.

hæni Gothos debellauerunt, q. ylt. paludes Meotidas (quæ
putabantur immeabiles) habitabant in Scythia. Ibid.
hæni antequam debellarentur per Carolum magnum, mul-
tos Christianos interfecerunt. Ibid.

humorum rex Achilla dixit se esse flagellum Dei. p. 4. col. 720.
1. & 1510. f.

humorum persecutione subuersæ sunt Ecclesiæ ad avaritia Chri-
sti in equitabulati, effosseque martyrum reliquie. par. 2. col.
140. c.

hur est nomen terre vel villæ, in qua manebant Abraham &
Loth, &c. Et est Hur nomen commune & proprium, &c. p.
1. col. 170. e. f. & col. 227. a.

Item alius fuit, qui dicit fuisse coniux Mariæ Tororis Moy-
si, an fuerit maritus Mariæ, vel filius Calph & Mariæ, p. 1. col.
227. a.

hur octo annorum genuit Vir, & Vir octo annorum Beseleel,
vt dicunt glo. Hebraica, & quidam expostores nostri sed
improbantur. p. 2. col. 92. e. f.

Item p. 1. col. 823. c.
hur, an & quare & quando interfectus fuit a populo Iudaico.
p. 1. col. 825. a & col. 839. a.

hus duarum prouinciarum nomen est, quarum vna est in re-
gno Idumæe, & de illa est Iob natus. p. 4. col. 1022. f.

hus de Malcha vxore Nachor filia Ara natus est, de cuius stir-
pe Iob descendit. p. 1. col. 270. a.

hustitarum familiare argumentum refutatum in magno coeli-
lio Confrantie est. Non habetur expresse in sacra scriptu-
ra,igitur credi non oportet, vel falsum est. p. 1. col. 302. a.

hya in hinc color cælum denotat. p. 1. col. 1184. f.

hydriopi natura, & quid sibi comparatur, &c. parte 5. colum.
891. c.

hypocrisis vitium significatur per parietem dealbatum. pa. 6.
col. 1219. c.

hypocrisis est simulatio falsa, & ideo opponitur veritati. Veri-
tas autem triplex est, scilicet iustitia, doctrina, & vita. p. 5.
col. 381. c.

In hypocrisis effectibus quos Saluator Iudæis ostendit, hypo-
crisis dictionem, scilicet via, quæ maledictionem signat,
quæ p. 5. col. 381. e.

hypocritæ licet vana sit & perniciosa, tamen decora in superfi-
cie videtur, sed in futuro quid fuerit apparebit, & significa-
tur per Chodoshanomor, &c. p. 1. col. 199. b. c.

hypocrisis vitium propter laudem humanam præterdit exte-
rius albedinem sanctitatis, & interius pascitur eadaveribus
iniquitatis, & significatur per ixion. p. 1. col. 1539. c.

hypocritæ, iustitiam nomine designatur. p. 4. col. 371. a.
Item p. 3. col. 52. f.

hypocrisis vitium significatur per parietem dealbatum, pa. 6.
col. 1219. c.

hypocrita significatur per Herodem, qui sub specie religionis
voluit occidere Christum. p. 5. col. 1320. c.

hypocrita vnde dicitur. p. 5. col. 132. f.

hypocrita modo culpas suas considerare dissimulat, totum se
fundens in verbis proximorum, quorum laudibus credit
& letatur. p. 3. col. 161. b.

hypocrita plerumque pane sacri eloquii erudiri studet, non vt
ex eo viuatur, sed vt doctus appareat, & si recte intelligat, in
opere nequaquam seruat. p. 3. col. 216. d. e.

hypocrita vult esse singularis apparentiæ, vt possit dicere il-
lud. Non sum sicut ceteri hominum. p. 3. col. 372. f.

hypocrita significatur per ludam, id est, confitentem, & qua-
re. p. 4. c. 1949. c.

hypocrita significatur per cygnum, & quare, par. 1. columna
101. c.

hypocrita cogitationes in querenda admiratione hominum
multiplicat, per omnia quæ agit occulta cogitatione laudes
quærit, palam habens quod hostes prædentur. p. 3. c. 117. b.

hypocrita inuocat tantum Deum, cum hunc terrenarum re-
rum tribulatio angustat. p. 3. c. 260. d.

hypocrita qui rectus uidetur, habet latèra vitia, quæ aliqua

do erumpunt, & colorem variant. p. 3. c. 70. d.

hypocrita qui Latine dicitur simulator, est avarus raptor, qui
dum inique agens desiderat de sanctitate venerari, laudem
vite capitali. p. 3. c. 260. d.

hypocrita si qua facit quæ leuant, plura grauatur, sed veris præ-
dicatoribus multa virtus, parum culpe, & solida sunt eis vir-
tutes, vt ventos fauoris premant. p. 3. col. 172. d.

hypocrita seyrpo assimilatur, qui colore sanctitatis virefcit, si-
ne fructu operis, quia non sine aqua, quia gratias acci-
pit, vt propheteret, &c. sed colore viridis, dū extra laudes q-
rit, superba in altu crescit, sed a fructu inanescit. p. 3. c. 116. d.

hypocrita carecto assimilatur, quod non carpitur manu, quia
acutis angulis surgens manum secat, sic hypocrita si manu
correctionis carpitur, pro sua opinione exasperatur, vitam
corripientis secat, &c. ibi.

hypocrite torpent a celsibus, flagrant terrenis anxietatib. p.
3. col. 273. b.

hypocrite arguentes alios de modicis, cum sint infecti graui-
bus peccatis, significant. p. Scribas & Phariseos, sollicitos
de mundicia exteriori, & modicum de interiori. p. 5. c. 259. c.

hypocrite quomodo facies exterminant, & quid sit faciem ex-
terminare. p. 5. c. 133. c.

hypocrite maligni sunt, qui nec bona bene agunt. p. 3. col.
117. d.

hypocrite congregant bona opera, sed eorum sterilis est ipsa
congregatio. p. 3. col. 182. e.

hypocrite mens nunquam vacat a malo, quia quæ appetit,
aliis inuidet, ex quorū despectu clarior sit, &c. p. 3. col. 182. e.

hypocrite gaudium in similitudinem puncti est, nam sicut sty-
lus in puncto dum ponitur, leuatur, sic hypocrite præsentis
vitæ laudem dum tangit, amittit. p. 3. col. 216. a.

hypocrite vita, quædam visio phantasmatis est, quæ somno
comparatur, &c. p. 3. c. 216. d.

hypocrite locus cor adulantium, ibi quippe requiescit ubi fa-
lores inueniunt. p. 3. col. 216. d.

hypocrite possunt dici phryones, quorum fictionib. decipiunt
tur incauti. p. 1. col. 1564. f.

hypocrite adolecentia quæ dicitur, est enim inchoatio præ-
mitatis. Ossa dura & co, præmitatis est consuetudo. p. 3. c. 216. d.

hypocrite per quos intelliguntur, qui mentem lupinam ha-
bent sub ouina pelle. p. 5. col. 1032. c.

hypocrite significantur per istos, qui se propter suum ieiunium
Christi discipulis præferebant. p. 5. col. 506. f.

hypocrite stelle dicuntur, qui luceant per opera ad oculos ho-
minum. He obtenebrantur, quia malicia hostis præualeat eis
vt a peris malis inuoluantur, quales intus tales exterius. p. 3.
col. 52. d.

hypocrite qui non simplici intentione, sed fastu arrogantiae
virtutes sanctorum imitari appetunt, per quos significatur.
p. 4. col. 2375. a. b.

hypocrite significantur per Eleazarum, qui elephatem inter-
ficiens occubuit, &c. quia dum alia vicia per abstinenciam
superant in ipsa victoria incauti, ab alijs conteruntur. p. 5.
col. 2384. d. e.

hypocrite post magnas virtutes decrefcunt, quæ celari in eisde
virtutibus nolunt. p. 2. c. 969. b.

hypocrite domus est fauor vel fiducia sanctitatis, quæ coram
hominibus, sed non coram Deo stabilit. p. 3. col. 116. d.

hypocrite alas p. figuras sanctitatis extendunt, sed curarū secu-
lariū pondere prægrauati, nullatenus a terra subleuantur,
& assimilantur struthioni. p. 3. c. 372. d. Item p. 4. c. 311. a.

hypocrite atque versuti homines ficto disciplinatu bonis ma-
gistris adherentes, plerumq. ad honore ecclesiasticæ dignita-
tis pueniunt, & tunc poti circumuentionibus cū proprie po-
testatis esse ceperint singulis cupiditatis seruietes, ipsos sui
authoris honores doli circumuentionibus supplantare atq.
subuercere student, &c. p. 4. col. 2372. d. e.

hypocrite conceptus animi teneros equunt & comedunt, dū
simulate laudis uel fauoris gratia virtutes nouiter conce-
ptas perimunt. p. 4. c. 1012. e. f.

hypocritarum

Index.

Hypocritarum atque hæreticorum figurā tenet Triphon, & quare, p. 4. col. 234. c

Hiram habuit matrem Iudæam, & de tribu Dan: pater autē eius fuit Iudæus, & de tribu Nephthalim, p. 2. col. 1140. e. f

I

IAHEL adinuenit artem faciendi tentoria, ut patres haberent domos portabiles, quia eos oportet trāsire de loco ad locū. p. 1. c. 122. d. e

Iabes ē est nomē viri, quē dicunt Hebræi fuisse Othoniel, & fuit peritus valde i lege & doctor magnus, & c. p. 2. col. 1026. e. f. & c. 1032. a. & colum. 1033. c

Iabes quos Saul ab aduersariis defenderat, repēdūt quod pos sunt, & cadaver Saul & filiorum eius honorifice sepelierūt p. 2. col. 509. c. & col. 512. f. & col. 383. c

Iabin interpretatur sapiens de quo: Vbi sapiens, vbi scriba. pa. 3. col. 1074. d. e

Iabin duo diuersi. p. 2. col. 174. f

Iacob patriarcha secundum Hebraicam ueritatem, rectus vel rectissimus interpretatur. Quod autem vir videns Deum dicitur, non a proprietate, sed a sono vocis habetur. p. 4. col. 379. b. c

Iacob & Esau in ventre matris impellebant se mutuo, & fuit signum contentionis futurę inter eos, & inter populos ab eis deriuandos. Idumæos. scilicet & Iudæos. p. 1. c. 295. e. f

Iacob generatio tota fuit electa, & quare. Vide i Deus Iacob.

Iacob patriarcha non confunditur ex hoc, quod ab eo descēdentes tantum errauerunt declinando a Christo, & eum negando, p. 4. col. 274. f

Iacob ex inobedientia patris pergens ad suum auūculum in via scilicet in monte Moria, diuinum recepit oraculum. p. 1. col. 136. c. f

Iacob quomodo per dolum accepit benedictionem, qui erat sine dolo, magna est questio, & c. p. 1. col. 295. c

Iacob absque peccato petit ius primogeniturę. p. 1. c. 297. c

Iacob an sit excusandus a mendacio, quando dixit patri suo se esse Esau. p. 1. col. 320. c

Iacob quomodo vult: erit mihi dominus in Deum: cum hoc sit de necessitate salutis, & votum debet esse de bonis quę sunt supererogationis, p. 1. col. 325. e. f

Iacob (ut dicunt Hebræi) accepit tres lapides supponens capiti suo, & c. Et huius ratio secundum Hebræos & catholicos. p. 1. col. 324. c

Iacob tulit tres lapides, qui facti sunt vnus in signum vnitatis essentię in Deo & trinitatis personarum, vel trium naturū in Christo scilicet corporis & animę, & deitatis in vnitare personę. p. 1. ibi.

Iacob vidit Icalam, & dominum innixum scale, & angelos ascendentes & descendentes, & quid per hoc significatur. p. 1. col. 324. a. & 325. e. f

Iacob an habuit promissionem a domino maior quā Abraham & Isaac scilicet quod dominum eius deberet se prōcedere vsque ad dominium totius mundi, & c. p. 1. col. 461. c. 466. f

Iacob, an habuerit clariorem reuelationem de mysterio Christi & futura beatitudine quam ipse Abraham. p. 1. col. 461. c & col. 466. f. & col. 670. f. & c. 540. e. f

Iacob luctatus est cum angelo. Et dicunt Hebræi, quod fuerit angelus Esau: & quare cum eo luctam aggressus est p. 4. col. 1229. b

Item p. 1. col. 353. a. b

Item p. 2. col. 1507. a

Iacob crexit lapidem in signum rei pręteritę. s. diuinę reuelationis sibi factę, & in signum rei futurę. s. foundationis templi & passionis Christi. p. 1. col. 325. e. f

Iacob vult domino votum: sed quid sit proprie votum, & quid uouit. Ibid.

Iacob cum semel dictum sit, Non vocaberis ultra Iacob, & c. cur legitur postea Iacob vocatus. p. 1. col. 368. e. f

Iacob qui erat sanctę vitę, quomodo petit tibi vendi primogeniturā. Arguit cōtra, & soluūtur argumēta, p. 1. c. 300. b. c

Iacob accipiendo ius primogeniturę, an & quomodo a mendacio excusatur. p. 1. c. 320. c

Iacob quandiu vixit minus potens fuit ipso Esau, & ipsum valde timuit, & nō sunt implera ista in persona, sua implera sūt tamen in posteris suis. p. 1. col. 323. c

Iacob benedictionem quare non retractauit Isaac. Ad hoc respondent Hebræi & catholici, p. 1. col. 323. c

Iacob dormiuit ut dicunt doctores Hebræi & catholici, in loco qui fuit mons Moria, ubi Abraham auus suus obtulerat Isaac patrem suum, & c. c. 324. c

Iacob erat octoginta quatuor annorum, qñ primo accepit uxore, & de hoc clara supputatio. Ex hoc ēt parer, qñ nō accepit plures vxores libidine ductus. p. 1. c. 331. b & c. 333. c

Iacob quare fleuit, cum venit ad Rachel consobrinam sponsā suam? Rationem huius dant catholici & Hebræi. pa. 1. col. 327. Vide clarius. col. 333. a

Iacob expleto seruitio pro Rachel vxore erat octoginta quatuor annorum, p. 1. col. 330. d

Iacob quomodo videbantur pauci dies septem annorū, cum breue tempus longum videatur amantibus, p. 1. col. 330. a

Iacob quare non cognouit Liam de nocte ad eum introducta per vocem vel ad tactum, & c. cum iam per septem annos mansisset cum ea in eadem domo. p. 1. c. 331. c

Iacob & Lia an matrimonialiter coniuncti erant, uel an matrimonium inter eos erat, quādo fuit subintroducā ad eum, & c. & an peccauit, si cognouit eam, p. 1. ibid.

Iacob quanto tempore post Liam duxit Rachel, p. 1. c. 331. c

Iacob obliuiscuntur pro ingenti crimine quatuor uxores. Sed quoniam tunc mos erat, crimen non erat, nunc autem crimen est, quia mos non est, p. 1. col. 330. f

Iacob non accepit plures vxores libidine ductus, sed proliis amore, p. 1. col. 331. c

Iacob duabus vxoribus vsus est temperāter, ancillis obtemperanter, nec vlla intemperanter, p. 1. col. 333. c

Iacob solus amouit lapidem quo puteus claudebatur. Hoc figurauit qñ aliqui descēdēs ex Iacob debebat amouere lapidē. s. duriciā cordis, ut dicūt expōitores Hebræorū, p. 1. c. 333. a

Iacob doctus ab angelo vsus est cautela in impositione illarū virgarū in canalibus pro animalū cōceptu, quia etiam Laban fraudulenter agebat contra eum, p. 1. c. 342. f

Iacob ponendo uirgas, cur nō fraude arguitur, hoc sine dubio ut propheta fecit, nec credendum est eum fecisse spiritali reuelatione, p. 1. col. 343. b

Iacob claudicatio unde acciderit, an propter punitionem, & in poenam dissidentię, & an litera sit tantum figuralis, mysticam habens significationem, p. 1. c. 357. c. 358. f

Iacob licet esset confortatus ab angelo in recessu, & in processu ab angelis sibi occurrentibus, tamē sicut homo timuit de fratre suo, p. cuius terrā habuit trāsire, & quare, p. 1. c. 371. c

Iacob diuisit populum suum, expectando Esau fratrem suum duplici de causa, ibi.

Iacob remansit solus orando pro periculo duabus de causis, p. 1. col. 353. a. b

Iacob videns angelum eum volentē deferere, rogauit eum ne discederet, donec dedisset ei benedictionem, & tandem fleuit. ibid.

Iacob ordinauit filios pro aduentu Esau, diuidens eos ut honestius irent, & apparerent coram Esau. p. col. 358. f

Iacob adorauit Esau adoratione Dulcię, qui erat frater eius & primogenitus ætate, licet diuina ordinatione primogenitura esset translata. ibi.

Iacob verba redeuntis ad Esau vtrum pauentis & perturbati animi verba, vsque in hanc adulationem proruperunt, an sine peccato proruperunt dicere ibid.

Iacob non est mentitus declinando ab eius societate, licet pro miserit post eum in Seir, ibid.

Iacob luxit Ioseph 22. annis, p. 1. col. 382. a. b

Iacob voluit transire per locum Bersabee duplici de causa, p. 1. col. 431. c

Iacob licet desideraret Ioseph videre, tamē formidauit descendere in Aegyptū, quia erat senex & debilis, & quia timebat sepeliri extra sepulchra patrum suorum. p. 1. col. 431. c

Iacob

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Iacob dicens Pharaoni Dies annorum vitæ meæ quos incol-
 quid hoc vult dicere an de terra hic aliena, an de superna
 patria voluit intelligi p. 1. col. 435. a. b.
Iacob ut peregrini dicit dies suos, & quare: & dicatur dies
 mali & quare, ibi.
Iacob adoravit Deum innixus baculo suo versus occidentē.
 Versus quā partem nūc adhuc adorant Iudæi, p. 6. c. 806. f.
Iacob habuit notitiam beneficiorum Christi, p. 1. col. 439. c.
Iacob sensit ex revelatione diuina, quod Hierusalem destrue-
 retur, ibi.
Iacob cōueniēter dī caput sponsæ: quia patriarcha alio nomi-
 ne dictus est Israel, a quo sicut a capite denominatur Israel.
 Quia, estius capilli fuerunt duodecim patriarchæ, oculi vero
 Moyses & Aaron dirigentes populum, p. 3. col. 1847. c.
Iacob eiregerit duodecim patriarchas filios suos, & ab ipsa
 denominantur duodecim tribus Israel, p. 6. c. 1051. c.
Iacob cum omnes quos de liberis & ancillis genuit, æquali ho-
 nore filios & heredes constituit, p. 1. 449. a.
Iacob Zebedæi dicitur maior respectu aliorum triplici rōne
 scilicet ratione vocationis, ratione familiaritatis, & ratione
 passionis, p. 5. col. 188. d.
Iacob qui fuit assumptus in transfiguratione Christi, an fuit
 filius Zebedæi, an Alphæi, p. 5. col. 288. f.
Iacob Alphæi minor dicitur ad differentiam Iacobi qui in
 12 apostolos vocatus est & electus, p. 5. c. 462. a.
 Et dicitur Iacobus minor frater domini, & qualiter declara-
 tur, p. 6. col. 474. d. e.
Iacobus minor fuit frater Iudæ qui dicitur Thaddæus & filius
 Alphæi, Iacobus autem maior frater Ioannis & filius Zeb-
 edæi, p. 6. col. 1263. c.
Iacobus minor vult se non comesturum panem, donec vide-
 ret Christum resurrexisse a mortuis, p. 9. col. 331. c.
Iacobus & Ioannes sicut Iudei tradiderunt Christum, tempora
 illius regnaturum, p. 5. c. 307. c.
Iacobus minor frater dñi factus fuit episcopus Hierosolymo
 rū, ubi iuxta tēplū precipitatus & sepultus est, p. 6. c. 1028. d.
Iacob frater domini fuit primus episcopus & patriarcha pri-
 mæ ecclesiæ patriarchali, s. Hierosolymitanæ, p. 6. c. 1509. c.
Iacobus curam suam in domino ipsum nutrit, sicut cura seculi
 vtriusque consumit, p. 3. c. 832. d.
Iacobus notam euitare qui vult, debet in legendo, disputan-
 do, & aliis actibus scholasticis exercendo a verbis arroganti-
 bus afflicte, p. 3. col. 307. c.
 Multo leuius est imperitiā legis cōfiteri, quam iactare pru-
 dentiam, nec posse scire quod dicitur, p. 4. col. 269. b.
Iacobus tribulationes & persecutiones quæ prævidetur, minus
 fecerunt: quorū rationem assignat Tullius, &c. p. 5. c. 1294. c.
Iacobus templi fuerunt secundū ordines portarum in atrio
 ordinati secundum quatuor partes orbis, p. 2. c. 1083. a.
Iacobus celestis quando oportuit fuerit, & per quid. Et assignatur
 duplex ratio, p. 4. c. 242. d. e.
Iacobus celestis clauditur aliquis iniustis simpliciter, aliquibus
 ad tempus, p. 4. col. 242. f.
Iacobus regni celestis a tēpore passionis aperta fuit, & ingressi
 sunt electi defuncti quantum ad animas: aliqui et quantum
 ad corpora ex gratia speciali, ut pie creditur de beatissima
 Virgine Maria, & de beato Ioanne Euāgelista, p. 4. c. 241. c.
Iacobus est mēsis primus apud Græcos & Latinos, p. 1. c. 583. c.
Iacobus preciosus, cuius proprietates, & eiusdem moralitas, p. 6.
 col. 1078. d. Item p. 4. col. 252. f.
Iacobus multa genera sunt, ibi.
Iacobus parua quadrupedia, quæ in petris morantur & parant,
 & euertit in suis se cornibus illa: suscipiunt, p. 3. col. 382. e.
 & col. 2114. f.
Iacobus partum habent difficile secundum earum naturam,
 & quare, &c. p. 3. col. 386. f.
Iacobus avis aquatica, serpentibus inimica, p. 4. col. 310. d.
Iacobus sepe dum contra oculum venit, manum opponimus, ut
 potius in ipsa quam in teneriori vulneremur, p. 3. col. 37. b.
Iacobus sancti ponunt in mente diuina, quæ sunt inuisibiles for-

mas, & tunc procedunt ab ipsis omnia visibilia, sicut arti-
 ficiata visibilia ab exemplari inuisibilis, quod est in mente
 artificum, p. 6. col. 919. c.
Idioma primum inter homines fuit Hebræorū, & duravit vlg;
 ad edificationē turris Babylonis, q̄ interpretatur cōfusio.
 Nā tūc incēpit multitudo idiomata, p. 1. c. 169. a. & c. 18. c.
Idioma Hebræ lingue consuevit scribere, & a legere, sicut
 e contrario e provinciare, & a scribere, p. 1. col. 222. e. Vide
 etiam in Hebræica lingua, & in Lingua;
Idiomata diuersa sciebant illi qui assistebant regibus, & scribē-
 legere litteras, & loqui cum nunciis aliorum idiomata. Hoc
 erat consuetum antiquitus, p. 3. c. 951. c.
Idiomata quis dicitur, p. 6. col. 1018. c. f.
Indithun an proprium nomen vel appellatiuum, & quid signi-
 ficat, p. 3. col. 1003. c. & clarius, col. 1005. a.
Idololatrāntium vecordia vel stultitia arguitur, qui tanquam
 irrationalia peccora cultum & vocabulum Dei impolue-
 runt figuris, non solum hominum, sed pecudum, ligno & la-
 pidibus impressis, p. 1. c. 567. b.
Idololatrāntium modus in sacrificiis erat quod adipēs a sacer-
 dotibus comedebantur, & vinā libaminum bibebantur, p.
 1. col. 1660. f.
Idololatrāntium vniuersitas significatur per decem tribus ido-
 lolas, p. 4. c. 1897.
Idololatrāntium occasionem an dederunt Iudæis Aegyptii con-
 uerti ad Iudaismum, qui ascenderunt cum Iudæis de Aegy-
 pto, p. 1. col. 827. a. & col. 838. e.
Idololatrāntium magna voluntas populi Iudaici, non solum in
 viris, sed et in vxoribus & liberis infinuatur, p. 1. c. 827. c.
Idololatrāntium principes & milites, clerici & religiosi, similiter
 & vulgares cui & quomodo, p. 3. col. 1135. c.
Idololatrāntium solent tria genera hominum, & quomodo illorū
 idololatrātia subvertitur & extirpatur, p. 1. col. 1529. b.
Idololatrāntium & hereticus neque verum pascha neque tempore
 suū celebrant, p. 1. col. 1221. a.
Idololatrāntium facti sunt multi descendentes ab Abraham, ut Hif-
 thamach, & etiam ab Isaac, ut Idumæi, & multi de filiis Iacob
 & c. p. 4. col. 1901. c.
Idololatrāntium hausta aqua probantur, p. 2. col. 357. b.
Idololatrāntium in agris & aliis locis indifferēter pro sua voluntate
 immolabant hostias idolis, & in hoc filii Israel imitabantur
 eos, antequam per legem eis datam determinaretur locus
 sacrificii, p. 1. col. 1528. f.
Idololatrāntium colentes celi militiā, in coniunctionibus planetarū
 faciebant coniunctiones diuersorū aliorū, & diuersa semi-
 na in eodem agro coniunctim seminabant in coniunctioni-
 bus planetarū, & quare hoc faciebant, p. 1. c. 1547. b. c.
Idololatrāntium quidā colebāt septē planetas, & potissime illi q̄ erāt
 in astrologia imburi, quātum ad hoc quod omnia quæ agū-
 tur in humanis actionibus, deriuantur a stellis, p. 1. c. 1343. c.
Idololatrāntium post sacrificia sua cōgregabatur circa idola ad cō-
 medendum sanguinem sue victimæ in venerationem idoli,
 p. 1. col. 1530. f.
Idololatrāntium solebant dormire super coriū hostiæ immolatæ, ad
 habendum reuelationes in somnis, p. 4. col. 518. d.
Idololatrāntium in cultu suo utebantur ossibus mortuorum, & iō sa-
 cerdotes vt Te qui per tempora certa ministrabant, nō de-
 bebant ingredi ad mortuos nisi valde propinquos, p. 1. col.
 1168. c. & col. 1303. c.
Idololatrāntium sacerdotes habuerunt capita rasa, & ad detestan-
 dum cultū idololatræ, præceptum fuit sacerdotibus vt se
 vt non raderent caput, nec barbam, p. 1. c. 1158. e.
Idololatrāntium apud Gētiles reputabatur meritoria, & fornicatio
 licita, pp̄ quod talia publice agebant, sed Iudæi idololatrān-
 tes op̄tabantur hac in c. vltō, nō secundum legem puni-
 rentur quæ illa prohibebat si palam fecissent, p. 6. c. 32. c. f.
Idololatrāntium est max̄imum malum de genere suo, p. 3. c. 1952. f.
 Item p. 2. col. 1280. f.
Idololatrāntium peccatum immundicia est anime, sed idololatrātia maxi-
 me, p. 1. col. 1070. c. f. Item p. 3. col. 1951. c.

idolo-

Index.

idololatria est fornicatio spiritualis, dicitur etiā fornicatio corporalis, & quare. p. 4. col. 1436. f. Item p. 1. col. 1053. b
 idololatria unde traxit originem, secundum Lactantium & Ciceronem, p. 3. col. 1549. c
 idololatria ortum habuit à Belo rege Assyriorum, & quomodo. p. 1. col. 1339. c. Item p. 3. col. 1951. b. c
 idololatria dici potest quodlibet vitium, & per quem modū loquendi, p. 1. col. 1519. b. c
 idololatria Iudæorum, p. 4. col. 612. e
 idololatria quando initium habuit inter homines, & an in prima ætate fuit idololatria. p. 1. c. 123. c. & c. 126. e. f. 127. a. b. c
 idolatria præcipue in tribus locis exercebatur, ut fuerunt, montes excelsi, colles, & ligna frondosa siue luci. p. 1. co. 1529. c
 idololatria per vniuersum mundum publice viguit à primæ ætate vsque ad sextam exclusiue, præterquam in paucissimis scilicet Israeliticis, & c. p. 3. col. 465. d
 idololatria tripliciter impenditur, aliquando enim impenditur dæmonibus in aliqua effigie apparentibus, aliquando corporibus cælestibus, aliquando idolis humana arte adinuentis, p. 1. col. 1658. f
 idololatria sic est vitanda, ut nec idololatrias nec eorum discipulos vel fautores contingamus, nec communionem cum eis habeamus, p. 1. col. 1040. d
 idololatria simulacrorum non solum prohibetur, sed omnis hæreticorū error. Hi enim artifices vanitatis & superstitionis dogmatis, qui de corde suo quos volunt fingunt sibi deos. p. 1. col. 1615. c. & col. 1658. d
 idololatria quæ & qualis prohibetur, cum dicitur: Non habebis Deos alienos coram me. Dicunt enim Hebræi, quod intelligitur generaliter pro omni idololatria quæ alienat à vero Deo. Doctores autem nostri dicunt, quod prohibetur idololatria in speciali, & c. p. 1. col. 669. a. b
 idololatria quædam fiebat sine quacunque imagine & sic antiqui Romani diu coluerunt Deos absque simulacris, p. 1. ibi.
 Nimiam abundantiā sequitur idololatria, p. 4. c. 43. b. interl.
 idololatria quæ vigeat in Iudæa, cum sit directè contra Deū, est grauius peccatum quam Sodomia. p. 4. col. 1010. d. e
 idololatria quadruplex gentis Christianæ, p. 4. col. 1135. c
 idololatria quæ corruptio humani generis est, fluxus sanguinis animæ dicitur, quam effœminata mulier significat, p. 1. col. 1040. d
 idololatria est lepra spiritualis, p. 1. col. 1213. c
 idololatria significatur per mulierem in amphora sedentem, p. 4. col. 2211. a
 idololatria licet pro maiori parte cessauerit, tamen adhuc dicuntur esse aliqui habitantes in parte Aquilonari, qui dicuntur viuitarii, & adorant pro Deo dici primum viuēs quod occurrerit eis in mane. p. 4. col. 394. c. & col. 1585. b. & col. 1896. f. & col. 2158. & col. 1189. b
 idololatria: vide etiam in Gentilis.
 idololatriæ peccatum quodammodo æquiponderat omnibus aliis peccatis, eo quod importat tale reccitum, p. 1. c. 1301. c
 idololatriæ ritus instructi videntur a sapientibus, & hoc significatur per vitulum aureum, & c. p. 1. col. 832. f
 idololatriæ signa sunt, assimilari idololatriis in exteriori apparentia, quæ consistunt in modo se habēdi & in modo uiuendi, p. 1. col. 1539. a
 idololatriæ destructio per orbem ad prædicationem apostolorum figurata est per fractionem simulacrorum factam post solennitatem azymorum, p. 1. col. 1145. c
 idololatriæ multiplex ignominia & inanitatis declaratur, quæ multis deductionibus concluditur, p. 4. c. 1055. c. 1056. e. f
 idololatriam omnino cessasse per mundum ad prædicationē apostolorum & aliorum doctorum, quomodo hoc intelligendum sit. p. 4. col. 2160. d. 2159. c. Item p. 1. col. 680. e. f
 idololatriam qui colit, omnibus uitis subiicit se: & quasi diis & dæmonibus quos vitis seruit, p. 1. col. 1019. a
 idololatriam an committant Christi fideles adorantes sacramentum eucharistiæ. p. 6. col. 1718. e. f
 idolum non legitur fuisse aliquod à creatione mundi vsque ad

diluuium, & etiam post per magnum tempus, p. 3. c. 1949. c
 idolum & similitudo differunt, p. 6. col. 258. f
 Item p. 1. c. 667. a. & col. 1349. b. c
 idolum & simulacrum quomodo differunt, & quid sunt, p. 1. ibidem.
 idolum sibi fecerunt Gentiles ipsum affectum quo urgebantur in viciis, Venerem ut voluptatis amatores, p. 2. co. 162. f.
 idolum de metallo factum per maleationem tres requirit operarios. p. 4. col. 2547. c
 idola non manufacta, ut stella & luna colentes, eadem ratione reprehenduntur, sicut idola manufacta uenerantes, p. 4. co. 378. c. Item p. 3. col. 1313. a
 idolum Martis qui est Deus belli, tenet in manu gladium & securim. p. 4. col. 1055. c
 idolum Priapi, vide in Priapi idolum.
 idolum Moloch, vide Moloch idolum.
 idolum vsque hodie in ecclesia vel in corde credentium ponitur, quando nouum dogma constituitur, & in abscondito adoratur, p. 4. col. 808. f
 idolum cuiuslibet peccatoris est vitium cui principaliter mancipatur, p. 4. col. 1124. clarius, col. 1139. a
 Materiam idoli creauit Deus, sed stulticia hominum formam addidit, p. 4. co. 2235. c
 idola facimus de auro & argento sanctarum scripturarū, quādo gratiam sensus & eloquentiæ hæretica prauitate corrumpimus, p. 4. c. 1188. d
 idola ab antiquo facta in maiori reuerentia habebantur, p. 3. col. 1948. c
 idola fiebant de diuersis metallis secundum proprietatem illorum pro quibus fiebant, ut idolum Martis de ferro. Solis de auro, & c. & horum ratio, p. 4. col. 2055. a. b
 idola vocat Ieremias cisternas dissipatas, p. 4. col. 545. b
 idola quæ diuinis honoribus colantur Iudæis vitium exstruere, p. 1. col. 1133. a
 idola Babyloniorum, gallina pullinaria vocabantur, quæ fiebant per constellationes, aliqui enim faciebant imaginem solis, alii Lunę, p. 2. col. 945. c
 idola pro salute regis Babylonis portabantur in sacerdotum humeris, sicut Christiani modo portant reliquias sanctorū. par. 4. col. 1055. c
 idola Aegypti in transitu domini subito corruerunt. par. 1. col. 589. c
 idola per Rachel turata patri suo quæ fuerūt. Vide opiniones, par. 1. col. 345. c
 idola vtrum responsa dare ualeant ea colētibz, & quomodo hoc sit permissione diuina, p. 1. ibi.
 idola post aduentum Christi cōticuerunt, futurorū scientiā promittentia, sed vocem amiserunt. p. 4. col. 362. & col. 392. a
 Ad idola ponendum, ut Hebræi dicunt, fecit tētoria Iahel, & Tubal canebat instrumentis musicis coram idolis ea venerando. Ex eo illo patet, quod illi qui descenderunt ex Cain fuerunt mali & peruersi. p. 1. col. 123. c. & col. 128. f. 129. a
 idola sunt vana, & à vero probantur esse aliena, p. 3. col. 460. c
 idola dicuntur offensio, vel quia in illis offenditur Deus, vel offensionem & ruinā suis afferunt cultoribus, p. 2. c. 987. b. c
 idola variata habuit Gentilitas, alii ignem colebant, quæ Vulcanum dicebant, alii ætherē vel aerem, p. 3. c. 1949. c. 1454. f
 idolorum diuersorum sacra diuerso modo peragebantur, Liberi cultores in sacris insaniunt, & in festiuitate satiati, noctem luxibus totam duxerunt, & per libidinem & immundiciā aliis placere putabant, quanto quis sceleratior erat tāto magis Deo suo placere putabat, p. 3. col. 1950. f
 idolorum cultus coepit a Saruch & viguit vsque a tēpora Tharē patris Abrahami, p. 2. col. 144. d
 idolorum imbecillitas reprehenditur, p. 4. c. 1254. d
 idolorum cultus in nihilum abiit, p. 4. co. 48. c
 idolorum cultura incurrit duplex malum, p. 3. c. 462. c. 1949. c
 idolorum diuersis imaginibus pingebantur omnes parietes tēpli, ut nulla esset bestia quam non parietis pictura monstret, p. 4. c. 1239. b. Item p. 1. col. 661. b
 idolorum

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

idolorum cultores sunt in duplici differentia, quidā ex simplicitate & ignorantia, alij contra dictamē rōnis, p. 3. c. 465. b. c
 Idolorum cultores prudentiores, dicunt se nec idola, nec in eis demonia colere, sed quæ per idola signantur, &c. Alii dicunt se non colere ipsa corpora, sed quæ illis præsidens numina, p. 3. col. 1314. e. f
 Idolorum cultum volebant arguere aliqui Gentiles magis subtiles & literati ex libris Moſi. p. 4. col. 2349. c
 Idolorum inuentor primus. Ninus rex cōditor Ninive, & quo modo, p. 5. col. 852. e
 Item par. 4. col. 352. c
 Item p. 3. col. 1949. c. Item p. 1. col. 1343. c
 Idolis sacrificare probantur, qui principalibus vitiis captiuati esse manifestantur, p. 4. col. 2235. a. b
 Idolis suis quas, quales, & quam detestandas horribilesque oblationes fecerunt Gentiles & idololatræ, p. 3. col. 1951. a
 Idumæa, Duma, Edom, vna gens. In Hebræo nunquam scribitur Idumæa, sed semper Edom, quem Idumæam expressit Græca translatio. p. 4. c. 1276. f. 1336. d
 Idumæa, vt Iudæi dicunt, significat Christianitatem, seu ecclesiam Romanam, & dicunt etiam quod omnes qui tenēt legem Nazareni, pro maiori parte sunt Idumæi, &c. pa. 4. col. 487. b
 Idumæi ducentes genus ab Esau circuncidebantur iuxta legē Abrahæ datam Moabitæ, vt vicinitate iuncti æmulati sunt cognationem, p. 4. col. 658. f
 Iebulæus, in Hiebulæus.
 Iechonias fuit a Deo repulſus, & Zorobabel acceptus, causa describitur, p. 4. col. 2182. f
 Iechonias rex Iuda quomodo in genealogia Christi ponitur, cum scribat Hieremia: Scribe virum sterilem, nec erit de semine eius. &c. p. 5. col. 624. f. Item p. 4. col. 738. e
 Iechonias, Chonias, Ioachin, idem nomē est & eiusdem. p. 4. col. 138. e
 Iecur vt phyfici aiunt voluptatis & concupiscentiæ causas in se habet. p. 4. col. 431. c
 Iecur captarum dimouetur, p. 2. col. 445. a
 Iecoris virtute occulta & calore, excoquantur & digeruntur cibi, vt aiunt phyfici. p. 2. col. 1524. b. c
 Iehu sacrificaturum se dixit Baal vt sacerdotes Baal perderet. p. 2. col. 912. e
 Iehudi in Hebræo, in Latino significat Iudæū, &c. p. 4. c. 826. f
 Ieiuna ita, vt alio manducante prandisse te gaudeas, p. 3. col. 731. a
 Ieiunare licet pro mortuis vt ad requiem perueniant. p. 2. col. 514. d
 Ieiunauerunt quadraginta dies Moſes & Helias & ipse Dominus, p. 2. col. 828. e
 Ieiunantium merita, p. 2. c. 953. c
 Ieiunandi & orandi datur nobis exemplum, cum aliquid magnæ virtutis incipere volumus, p. 2. col. 1313. b. c
 Ieiunat Deo qui amore eius se macerat, & quod sibi subtrahit alteri largitur, p. 5. col. 135.
 Qui ieiunat, vel seruando quod non edit, vel gloriam quærendo in terra thesaurizat, &c. ibid.
 Ieiunantib. cælum aperiri significatum est per hoc quod post quadraginta dies, Noe fenestram aperuit. p. 1. col. 155. c
 Non ieiunatur, non media nocte surgitur, nulla difficultas indicuntur a tempore Paschali usque ad Pentecostes, & quare. p. 3. col. 1464. f
 Ieiunium duplex. scilicet corporale & spirituale, p. 5. col. 176. e
 Ieiunium duplex scilicet in tribulatione, & in gaudio, p. 5. col. 176. e. & col. 765. c
 Ieiunium duplex. Quoddā ordinatur ad refrenationē carnis & ad cōtemplationem, aliud est plenitudine & perfectione contemplationis, p. 5. col. 176. f
 Ieiunium generale, quod, & quale sit. p. 5. col. 291. a
 Ieiunium, quare, & quomodo sit faciendum, p. 5. col. 152. a
 Ieiunium tuum, non sit lucrum marisupii, sed animæ saturitas p. 4. c. 473. a

ieiunium quo fit abstinentia a viciis & exercitium in operibus pietatis, hoc elegit dominus, p. 4. col. 473. a
 Ieiunium corrigit quod gula peccauit, p. 1. c. 1311. b. c
 Ieiunium Deo acceptum est non solum à cibis, sed ab omnibus rebus illicitis abstinere p. 4. col. 473. a
 Ieiunium ne putes sufficere sine eleemosyna & oratione, ieiunium te castigat, sed alterum non reficit, p. 3. col. 731. a
 Per ieiunium sanantur pestes corporis, per orationem vero pestes mentis, p. 2. col. 1541. b. c
 Ieiunium debet sanctificari bona voluntate, operatione & oratione, p. 4. col. 1919. a. interl.
 Per ieiunium comprehenduntur omnia quo nos à contagione vitiorum & illecebris seculi obseruamus, p. 2. co. 703. c
 Per ieiunium mens liberius eleuatur ad sublimia. p. 1. col. 855. b. c
 Ieiunium quadragesimale præcipitur nobis ex lege & prophetis p. 1. col. 265. b. & col. 1418. f
 Ieiunium nullum fieri a Paschate vsque ad Ascensionē statuerunt probatissimi Aegypti monachi, &c. & quare, p. 5. col. 765. c
 Ieiunium etiam iratum Deum homini consiliat. p. 2. co. 358. d
 Ieiunium iudæorum & afflictio nudis pedibus incedēdo Christiani mœroris formam exhibent, p. 1. col. 1111. c
 Ieiunium probat spiritus sanctus per Isaiam. p. 4. col. 471. c
 Ieiunium purgat mentem leuat sensum, carnem spiritui subijcit. p. 2. col. 1575. c. 1576. d. e
 Ieiunium reuerentia in Deum opus est, p. 2. col. 316. d
 Ieiunii pænas propheta luit, p. 2. c. 794. d
 Ieiunii religiosi munus corporis atque animæ afflictionem vultus hilaritate velare, p. 2. col. 1586. e
 Ieiunio se demereri Deum iudæi falso arbitrati sunt. p. 4. col. 471. a
 Ieiunia illa quæ sunt magnæ perfectionis non sunt imponenda hominibus imperfectis, & de hoc exemplum, par. 5. col. 135. f
 Ieiuniorum vtilitas, p. 1. col. 728. e. 848. d
 Iephthe in uouendo fuit stultus, in soluendo impius.
 Iephthe stulta pollicitatio, p. 2. c. 229. c
 Iephthe pollicitatio nimium præces, victoriæque deploratæ cupiditas offerendi muneris necessitatem imponebat, p. 2. columna 230. d
 Iephthe cum filiam Deo offerebat non sacrificium placebat sed animus offerentis, p. 2. c. 230. e
 Iephthe quoniam immolando filiam præbuit se custodem religionis erga Deum, propterea eius facta est mentio in enumeratione iustorum, p. 2. c. 230. d
 Iephthe quomodo impleuit votum, quod fuit votum ab ipso, p. 2. col. 233. c
 Iephthe si obrulit filiam virginem, non sacrificium Deo, sed animus placuit offerentis, p. 4. co. 645. a
 Item p. 2. co. 230. f. 233. c. & col. 235. c
 Iephthe filia secundum Hebræos fuit consecrata domino ad seruandum Deo in vigiliis & orationibus, videndo in virginitate, &c. p. 1. co. 1151. c
 Ieremias Hieremias
 Iericho Hiericho
 Ieroboam Vide in Hieroboam
 Ieroboam cur non percussit dominus sed Abiam, p. 2. columna 802. e
 Ieroboam dextera quam extendit aruit, p. 2. co. 792. d. e
 Ieroboam effecit vt populus Hebræorum vitulos aureos coleretur, p. 2. col. 790. d
 Ieronymus Hieronymus
 Ierusalem Vide Hierusalem
 Iesbidenob dicunt aliqui quod sunt tres dictiones, &c. sed hoc patet falsum esse, &c. p. 2. c. 585. b. c
 Iesse pater David fuit binomius, dictus enim fuit Iesse & Isai, p. 5. col. 18. a
 Item parte 2. dicitur trinomius, scilicet, Iesse, Isai, & Naas. col. 620. f
 Iesse

Index

Iesus ubi primo loco in scriptura ponitur, p. 1. col. 604. e. f.
Iesus & tetragrammaton sunt consonantia nomina, & quomo-
do, p. 1. col. 570. c.
Iesus nomen apud Hebraeos & Graecos ioh & iotha incipit,
quod utrumque nomen est denarii numerus, p. 1. col. 817. a
Iesus Hebraice, Ἰησοῦς, Graece, Ἰησους, Latine, p. 3. col. 513. c.
Iesus nomen est personae, Christus nomen naturae. Significat
enim naturam in se habentem, scilicet divinam & huma-
nam, p. 5. col. 329. f.
Iesus nomen primum in Exodo repetitur, & non in Genesi:
ubi nomen angelicae Naturae, Iesu Domini mei sacra-
mentum significatur, p. 1. col. 570. c.
Iesus Dominus meus suscepit principatum, confirmatus ge-
niti Moysi cum principatu Iesa, & ibid.
Iesus Nazarethus fuit natus post tempus Achaz per 300. an-
nos & amplius: Controversia super hoc declaratur, p. 4. 93. b. c.
Iesus qui Nazareth reliquit Nazareth, & venit Capharnaum, p.
5. col. 86. f.
Iesus stando praedicavit turbis, sed edo vero Apostolis, & hinc
inolevit consuetudo, & vulgaribus fit verbum stando, reli-
giosis vero sedendo, p. 5. col. 1148. f.
Iesus non solum doctrinam suam docuit verbo, sed etiam fa-
cto confirmabat per miracula, p. 5. col. 91. c.
Iesus quia in eo erat virtus divinitatis, sicut poterat exterius
homines vocare per vocem, ita poterat interius attrahere
per suam voluntatem inspirationem, p. 5. ibid.
Iesus simplices magis constituit Apostolos ad praedicationes
Euangelii quam literatos, ut fides Euangelii magis attribue-
retur sapientiae divinae quam humanae, ibid.
Iesus a principio aliquos simplices vocavit, ita similiter aliquos
literatos, p. 5. ibid.
Iesus multa fecit quae non sunt scripta, nec mundus capere pos-
set, ubi sunt scripta, p. 5. col. 124. d. 13. 18. c.
Iesus abscondit se non occultando, sed parietem, sed virtute
dissimulatis se reddendo invisibilem, ibid.
Iesus nobis exemplum patientiae, p. 5. col. 609. f.
Iesus in conspectu Herodis noluit aliquid signum facere, nec
responsionibus eius respondere duplici ratione, p. 5. 985. c.
Iesus ita nunc opprobriis exornatur salorum fidelium, si-
cut tunc consputus est falsis infidelium, p. 5. col. 438. e.
Iesus gaudens est in superiori parte animae propter impletionem
voluntatis patris, & ex filii redemptione, & ex sui cor-
poris propinqua glorificatione, p. 6. col. 942. f.
Iesus princeps militum est coelestis: Et huius figura, p. 2. col. 40. e. f.
Iesus significatur per Antaxerxen, qui lumen in silentio tentas
interpretatur, & dicitur, p. 2. col. 313. c. & col. 349. d.
Iesus significatur per Ionathan, qui donum columbae interpre-
tatur, p. 2. col. 390. f. & col. 367. c. & col. 437. c.
Iesus Christus dominus noster quomodo locum protelavit,
& maiorem fecerit diem, sicut factum fuit tempore Iesu Na-
zarethe, p. 1. col. 77. f.
Iesus Christus ipse solus vere Praeceptor dicitur, & sicut in po-
ntificibus pontifex Princeps est, ita in Presbyteris vel le-
viticis princeps presbyterorum est, p. 1. col. 91. a. longi.
Iesus Christus verus Pontifex, quae & qualia eius sacramenta,
p. 3. col. 1972. c.
Iesus dicitur auctor fidei, quia Deus illam infundendū, quia
homo, illam predicandū, quia consummator illius, per mi-
racula confirmandū, p. 6. col. 942. f.
Iesus non vocatus ascendit cum Moise in montem, ut acciperet
legem, p. 1. col. 726. f.
Iesus talem modum tenuit in predicando, qualem tenuit Ioan-
nes Baptista, p. 5. col. 87. c.
Iesus licet ante incarcerationem Ioannis predicaverit, non ta-
men ita publice, sicut post predicavit, ibid.
Iesus semper res mirabiles vult facere de locustis vivere vult
gigantes, & de his quae infernis sunt celestes tueri ne-
poquias, p. 1. col. 287. f.
Iesus Nazarenus probatur esse verus Messias & quod fuerit
homo & Deus, p. 6. col. 1715. a. b. c. Videtur etiam in Christo.

Iesus est filius Dei naturalis, eiusdem nature cum eo non idē-
 ritate specifica, sed numerali; distinctus tamen in persona,
 p. 6. col. 141. c.
 Iesus non in aureo calice, id est in compositione sermonum &
 eloquentiæ decore suarum tradidit dogmata, sed in vasis fecili-
 bus, &c. p. 4. col. 903. c.
 Iesus legem & in auribus populi recitat cum legis arcana
 revelat, & per gratiam Domini literę velamen amouetur,
 p. 2. col. 64. c. f.
 Iesus Nazarenus probat se esse Deum dupliciter, p. 5. c. 169. c.
 Iesus Nazarenus, ut inquit Rab. Moyses in libro Iudicij ordi-
 nis lotu, visus est esse Messias, & interfectus est per domum
 iudicii: & fuit ipse causa & pmeruit ut destrueretur Israel
 in gladio, p. 6. col. 1695. a. b. c.
 Iesus qui dicitur Christus. An. conuenienter sibi impositum
 hoc nomen, & an de nouo, p. 5. c. 711. b. item, p. 4. col. 93. c.
 Iesus significatur per Samuelem, p. 2. col. 405. c.
 Iesus significatur per Achimelech ratione duplici, p. 2. colum.
 455. c.
 Iesus significatur per Angelum qui apparuit in specie viri per
 festi, p. 2. col. 40. f.
 Iesus iucundum est nomen, sed non nisi gustanti, amarum ve-
 ro saculum, p. 3. c. 81. l. b. interl.
 Iesus Videtur etiam in Christus.
 Iesus filius Naue nominatur vit decorus, ob insigne virtutis
 & principatus, & quæ eius mater, p. 2. col. 1047. a. b.
 Iesus filii Sirach scripsit librum Ecclesiasticum, & quando, p.
 3. col. 1885. c.
 Iesus filius Sirach, & eius nepos Iesus filius Iosedech librum
 Ecclesiasticum scripserunt, p. 3. col. 1977. c.
 Iesus filius Sirach, nec ab Hebræis, nec a Græcis, nec a Latini
 reponitur inter prophetas, p. 3. c. 2143. c.
 Iesum Christum quibus modis nouimus, p. 1. c. 541. b. Nomen
 Dei datum cum negant Iudei.
 Iesum sequebatur multitudo magna, sed alia & alia intentio-
 ne & fine, p. 5. col. 116. f.
 Iesum quidam pietate mori, sicut a reptitium, vel furiosum te-
 nere & ligare voluerunt, & quare hoc, alii dicebant eum de
 mone habere priuatum, aliis demonibus superiorem, p. 5.
 col. 514. f.
 Iesum non habuisse animam dicunt Apollinaristę vnde illius
 acceperunt occasionem, p. 1. col. 139. d.
 Iesum Nazarenum, verum Iudæi cognouerunt esse Christum si-
 bi promissum. Arguitur pro & contra, cum responsione ad
 qonem & argumeta, par. 5. col. 335. e. f. Item, p. 6. col. 216. f.
 Iesum filium Dei qui in occulto Iudeus est, id est, Christianus
 sequitur, non Iesum Naue, quem Iudeus carnalis sequitur.
 Et adhuc pugnat Iesus Dominus noster contra quem & quo
 modo, p. 2. col. 77. b. c.
 Iesum Nazarenum dicunt Iudæi miracula fecisse virtute no-
 minis tetragrammatum. Vide quomodo & per quid sicut
 & ipsi per se tradunt, p. 6. col. 171. a. b.
 In Iesum Christum cedentes, signum nominis eius in fronte
 & professione profertur, p. 1. c. 817. a.
 Iesum Christum si nos patre nobis reuelante cõfessi fuerimus
 esse Dei vultum, & nobis dicitur Tu es Petrus, & super
 hanc petram, &c. p. 5. col. 280. f.
 Iesum Nazarenum quom nos confitemur esse Christum in le-
 ge & prophetis promissum Iudæi negant esse Christum, &
 arguunt sic, &c. p. 4. col. 37. c. f.
 Iesu Nazareni nomen Euāgelista diabolum primo dixisse in-
 ducit, & huius ratio, p. 3. col. 733. b.
 Iesu amicitias quæ expetis, multorum sibi inimicitias patienter
 ferat, & tolerandus, p. 2. col. 721. f.
 Iesu in terra Zabulon & Nephtali (vbi sita est Capharnaum)
 primum prædicauit, p. 1. col. 871. d.
 Iesu exaltatio in conspectu populi a baptismo exordium su-
 mo, & adhuc figura, p. 1. col. 27. a.
 Iesu Christi prædicatio describitur quantum ad tria, scilicet
 quantum ad tempus, locum, & anodum, p. 5. col. 87. c.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Ietro sacerdos typum gerebat exterarum gentium, p. 1. c. 650. c.
 Ietro fuit vocatus plurib. nominibus, scilicet, Raguel & Ietro
 Cineus & Obab: & horum ratio, p. 1. col. 390. c. & co. 1228.
 f. & col. 1229. c.
 Ietro an venerit ad Moysen post legem datam vel ante, habetur
 tur opiniones, & an fuerit conuersus ante legē, p. 1. 649. b. c.
 Ietro vtrum inter viros vnum Deum colentes religioseque sapientes
 habendus sit, sicut Iob merito queritur, imo credibilis
 habetur, p. 1. ibid.
 Iezabel an & quō depinxit oculos suos sibi, p. 2. col. 1134. c. f.
 Iezabel de qua in Apocalypsi dicitur nō fuit illa q̄ 3. Reg. 21.
 idololatra dicitur, quia 400. annis & amplius antefuit pedi-
 bus equorum calcata 4. Reg. 9. sed fuit alia falsa Prophe-
 tissa, vel forte aliquis hereticus qui propter molliciem car-
 nalis vicij mulier est dictus, p. 6. col. 1480. f. Item, par. 1. col.
 1367. b. c.
 Iezabel comederunt canes & volucres cœli vt ostenderetur
 quod spiritalis nequitia fiat præda diuitis sepulture, p. 2.
 908. d.
 Iezrael metropolis est in regno decem tribuum, p. 4. c. 1700. d. e.
 Ignis de petra, id est, de Christo exiit, quia caro Christi diui-
 no Spiritu repleta, omnia peccata exussit, p. 2. c. 193. b. Inter.
 Ignis natura siue proprietates quatuor habet, quia vrit, purgat,
 calefacit, vel accendit, & illuminat, p. 6. col. 988. c.
 Ignis duo facit vrit, scilicet, & lucet, p. 3. col. 1485. c.
 Ignis duplicem vim habet, vrendi, scilicet, & lucendi, p. 1. colu.
 785. b. c. & c. 803. a. & c. 877. b. c.
 Ignis actus primus & actus secundus quis sit, p. 4. col. 1534. f.
 Ignis in sacrificiis a Nadab & Abiu filiis Azion quid significa-
 rit, p. 1. col. 990. c.
 Ignis quomodo deuorauit holocausta, p. 1. col. 998. d.
 Ignis damnatorum qualis, p. 4. col. 538. d.
 Ignis natura est, vt in superna moueatur, & in ipsum conuerta-
 tur quod crematur, p. 1. col. 1301. b.
 Ignis humani corporis vt aiunt in iccore præcipue habitat, in
 de ad cerebrum subuolat, deinde ad alios cæterosque sen-
 sus, & sic per membra diffunditur, p. 4. col. 962. d.
 Ignis quando modicum tangit stipulam, quasi lambendo sta-
 tim exurit, p. 4. col. 74. c.
 Ignis si per aliquem accensus fuerit, & damnum intulerit, quo-
 modo pœna super illo & sententia ferenda sit, p. 1. c. 700. f.
 Ignis triplex, scilicet charitatis, iræ, inuidiæ, & gehennæ. Duo
 primi Christi aduentum præcedent, tertius sequetur, & c. p.
 3. col. 1188. d. e.
 Ignis est charitatis, est etiam cupiditatis, p. 5. c. 635. c.
 Igne charitatis exurit foenum, lignum, stipula, & plumbum
 iniquitatis, p. 4. col. 990. c. f.
 Ignis inopia, mala Lazari quæ habuit purgauit, p. 5. c. 923. a. b.
 Ignis probatio tribulationis, vel ignis purgatorius ad purum
 exuret, quod de leuior credendum est peccatis, p. 5. col. 76.
 f. Item p. 1. col. 621. b. c.
 Ignis nomine frequenter intelligitur alia pœna in sacra scri-
 ptura, p. 4. col. 1118. f. 1180. f. 1775. c.
 Ignis duplex est. Ignis enim in hoc sæculo est, & in futuro: iste
 ignis illuminat, ille incendit, & c. p. 1. col. 877. b.
 Ignis cum sit de natura sua lucidus, quomodo erit in tenebris
 obscurus, p. 5. col. 160. d.
 nescio ait Origenes si ille ignis in futuro sæculo qui incendit,
 habeat aliquid quod illuminet, p. 1. col. 877. b.
 Ignis post iudicium erit ad afflictionem damnatorum formali-
 ter, a vero elementa erunt tantum virtualiter, inquantū
 pœna gehennæ continebit in se eminentius quicquid affli-
 ctionis continetur in ipsis, p. 3. col. 2173. b.
 Ignis pœnalis cremationem habet, & nō lucem, vt in vtroque
 puniuntur, qui in vtroque peccauerunt, p. 3. col. 138. d.
 Ignis inferni qui non lucet ad consolationem, aliquando lu-
 cet ad pœnam. ibi. f. Item, p. 1. c. 877. b.
 Ignes duos futuros legimus. Vnum æternum quo æternaliter
 puniuntur reprobi qui sequetur iudicium. Alterum qui præ-
 cedit, quo exuret facies mundi, & c. p. 6. col. 320. f.

ignis gehennæ humano studio non succeditur, sed creatus est
 a Deo ab origine mundi, p. 3. col. 219. b. c.
 ignis purgatorii idem est cum igne interni. Sicut enim in eo-
 dē igne aurum rutilat, & palea fumat, sic idem ignis purgat
 electos, & cōnat reprobos. Sed reprobis est ad semper, ele-
 ctis tantum ad tempus, p. 6. col. 220. f. item, p. 4. col. 531. c.
 ignis cōflagrationis præcedat aduentum Christi ad iudicium
 purgans cœlum aerium & terram, p. 4. col. 429. c.
 ignis extremi iudicij tantum ascendet super terram, quantum
 aqua diluuii, p. 4. col. 1865. b. c.
 ignis accendetur diuinitus dicit Ra. Sal. tēpore futuro, quod
 vocat tempus Mōsiæ comburens alios populos & non læ-
 dēs iudæos, p. 4. col. 373. c.
 ignis qui de cœlo descendit ad altare tabernaculi, erat ut di-
 cit Ra. Sa. continuus absque extinctione, & hoc diuino mi-
 raculo, p. 1. c. 1185. c.
 ignis consumens oblationem Abel fugit signum diuinę acce-
 ptationis, ibi.
 ignis de cœlo super altare descendit sub Moyse David Salo-
 mone & Elia. Sub Manuhe autem Angelus de flamma edu-
 xit, p. 2. col. 1101. c. interl.
 ignis ex consummatione sacrificii erat à Deo solo, p. 1. c. 984. f.
 ignis sacrificia consumens quo tempore fuit cōseruatus & da-
 tus, p. 1. col. 984. f. & col. 986. f.
 ignis in sacramentis in catechizādo & exorcizando prius ad-
 hibetur, & post venit ad aquam baptismi, & quare sic, p.
 5. col. 895. b.
 ignis an & quomodo non adussit pueros in fornace existen-
 tes, opiniones sunt. Arguitur in contrarium: & rationes sol-
 uuntur, p. 4. col. 1534. f.
 ignis oblitus est suæ virtutis, p. 3. c. 1962. f. item, p. 1. col. 567. c.
 item, p. 4. col. 1534. f. 1535. c.
 ignis sulphureus habet ardorem & foetorem ad significādum
 viciū Sodomorum, p. 3. col. 366. d. c. f.
 ignis qui descendit & consumpsit oues & pueros sancti Iob,
 ratione dæmone factus fuit, p. 3. col. 25. c.
 ignis inuoluēs visus ab Ezechiele designauit incendium ciui-
 tatis & templi futurum, p. 4. col. 1086. d. e.
 ignem tribulationis nobis admonet Deus vt in nobis vitiorū
 rubiginem purget, p. 4. col. 1264. c.
 ignem cur mundo est introducturus Deus, p. 4. c. 407. a.
 ignem & aerem elementa, multi philosophorum non cognou-
 erunt vsque ad tempus Aristotelis, p. 1. col. 41. a.
 ignem de cœlo venire solitum ad sacrificium deuorandum &
 in dedicatione templi sub Salomone legimus: & quando
 Elias in monte Carmeli construxit altare, p. 1. col. 112. c. f.
 ignem de cœlo aërio mitte inferius, & ventos turbinis cōmo-
 uere, potest diabolus. Vide quomodo & quare, p. 2. co. 31. c.
 ignes varios habet Deus quos emittit de thesauris suis, par. 4.
 col. 1013. a.
 ignominia in sacra scriptura appellatur fabricatio idoli vel e-
 tiam fordes, p. 1. col. 834. f.
 ignominiosus quis dicitur, p. 6. col. 28. c.
 ignorantia solet miseria temperare, p. 4. c. 1115. a. Interl.
 ignorantia & infirmitas sunt circumstantiæ excusantes popu-
 lum, p. 4. col. 1604. f.
 ignorantia peccati quot & quib. modis cōtingit, p. 5. c. 1182. f.
 ignorantia & caligo peccati per nebulam designatur, & quo-
 modo hæc nebula mala auferenda est, p. 3. col. 1580. e.
 ignorantia est nescire, scire noluisse est superbia, p. 3. col. 321. c.
 ignorare videtur Christus quantum ad innocentiam suam cur
 patiatur, p. 1. c. 264. b.
 illecebris vitiorum expertis difficilius caremus, quam inco-
 gnitis, p. 2. col. 1360. d.
 illicitum est aliquid, non ex natura sua, sed tantum quia prohi-
 bitum, p. 5. col. 1264. f.
 illicitum aliquid esse dupliciter ostenditur quod tamē permit-
 titur lege. Vno modo per prophetam a spiritu sancto loquē-
 tem. Alio modo per communem obseruationem bonorum
 p. 1. col. 1605. b. c.

illicita

Index.

Illicita qui se meminit commisisse, conandum est ei a quibusdā etiam licitis ut studeat abstinere, p. 2. columna 1063. c. & c. 1064. d.

Illusiones animæ infinitæ sunt, quæ aliquando vix orare sinūt & c. p. 3. c. 696. c.

Illusor quis dicitur. Et tripliciter describitur, p. 3. c. 1617. c.

illuminatur specialiter a Deo lumine suę gratię recte viuētes in præsentī inter peccatores tāquā in tenebris, p. 3. c. 1301. c.

illuminatio prophetica quæ a Deo principaliter est, quandoque tangit mentes prophetarū mediātib. Angelis, p. 1. co. 1243. b. c.

illuminatio lucis ad contemplandum speciem supernę veritatis venit post bona opera, p. 1. c. 19. a. Interl.

illuminatus iterum diuino munere, quia propria fragilitate vel diaboli procuratione priuatus fuerat lumine gratię, debet de cætero in penitentia & sanctitate viuere, p. 2. column. 1543. c.

in syllabam vbiunque in fine Hebraici sermonis legimus numeri pluralis est masculini generis, & c. p. 4. c. 1711. a.

imago omnis similitudo est, sed non conuertitur, p. 1. columna 1485. c.

imago & umbra differunt, quia umbra est similitudo rei lōgin qua, imago est propinqua, & expressa rei similitudo. Et sic sacrificia veteris legis habuerunt rationem & umbrę respectu bonorum glorię: sacrificium autem nouę legis habet rationem imaginis, & c. p. 6. c. 903. c.

imago & qualitas & similitudo differunt, p. 6. c. 383. b.

imago alicuius potest dici dupliciter. Vno modo naturaliter sicut in humanis filius dicitur imago patris. Alio modo artificialiter sicut imago Herculis, & in lapide, part. 6. columna 611. c.

imago ex alicuius hominis lineamentis exprimitur, p. 1. column. 1486. c.

imago Cæsaris in tēplo delolato, vel statua Adriani equestris (quę in ipso sanctorum loco longo tempore stetit) dicitur abominatio desolationis, p. 5. c. 395. a. & 618. d.

imago regis aliter est in nemo, aliter in filio, & c. p. 6. c. 611. c. & 612. f.

imago regis & nomen solet in denario contineri, p. 1. column. 757. c.

imago triplex, scilicet creationis, recreationis, & similitudinis. Et in quo vel penes quid ista similitudo, p. 3. c. 1141. b.

imago creationis, ratio gratia, similitudinis tota trinitas, p. 3. 463. b.

imago Dei consistit in aīa quātum ad proprietates naturales scilicet, memoriam, intelligentiam, & voluntatem, p. 1. column. 33. b. c.

imago & similitudo Dei nō est corporis forma, sed mēis, ad similitudinem verę imaginis Christi, qui est imago Dei inuisibilis, p. 4. c. 1072. d.

imago Dei grandis efficitur, siue magnificatur, in quib. & per quem modum, p. 5. c. 691. c.

imaginis suę impressionem sicut exigit Cēsar, sic & Deus animā lumine vultus sui signatam, p. 5. c. 959. a. b.

imaginem Dei in anima ponūt Hebręi per assignationes imaginis multum accidentales, & præcipue in quinque, & c. p. 1. c. 33. b. c.

imaginem diaboli suscepisti, & bonum depositum abnegasti, imaginē Dei abiecta, si fueris crudelis impius, violentus, & similia, p. 1. c. 947. c.

imagines Cæsaris per Pilatum & Gaiū in Ierusalem portatæ, precib. Iudæorum sunt alibi reportatæ præcauendū dissensionem populi, p. 4. c. 43. c.

imagines antiquas crucifixi quæ dicuntur factæ a Nicodemo aliqui simplices Christiani reuerentes, p. 3. c. 1945. c.

imagines idolorum & etiam alias quomodo Iudęi dedignati sunt habere in templo, & c. p. 4. c. 43. c.

imagines masculinas quas appellat Ezechiel, par. 4. columna 1188. f.

imagines quando quare, per quem & quōtuplici causā inuētæ

dicuntur, p. 3. c. 1949. c. Item, p. 1. c. 681. e. f.

imagines fieri an, quomodo quare, vbi simpliciter prohibētū fuit in lege, p. 1. ibid.

imagines fiebant antiquitus valentib. personis post mortem, ut imaginibus suis venerarentur, & propter illam gloriam habendam multi exposuerunt se morti pro republica, p. 3. c. 148. & 973. c.

imaginum cultus probatur quod Deus hominem ad imaginē suam creauit, p. 3. c. 723. c.

imaginum aliæ sunt eiusdem substantiæ aliæ non pictura, p. 1. c. 1485. c.

imbelles duplici modo dicuntur. Quidam, qui nunquam possunt fieri bellatores, ut senes & femine, & c. Quidā imbelles ut pueri qui sperant fieri bellatores cum occurrerint, s. in virū perfectum, & c. p. 1. c. 1457. c.

imber serotinus in iudæa vsq; hodie iam maturis messib. venire consuevit, & c. p. 3. c. 1676. f.

imbres vocantur cęlestia beneficia, p. 4. c. 66. e.

imbuēdi omnes qui sunt altiorib. disciplinis molestum habēt rudimentorum labores, cum disciplinæ ignorant vtilitatē, p. 1. c. 1391. b. c.

imitatione videntur pleriq; (q. sponte & proprio intellectu nihil agunt) positi inter fratres, ea agere, quæ illi agunt qui proprio intellectu mouentur, p. 1. c. 1383. b.

imitatores Christi cū Christo morantur extra castra, quia de licijs tabernaculi non seruiunt, p. 2. c. 1696. f.

immensitas diuinę sapientiæ, & potentię ostenditur. Primo in partib. mundi principalib. Secundo in animalib. diffuse, p. 1. c. 349. a. b. & 368.

immolare sacrificium & offerre extra tabernaculum vel templum fuit prohibitum ad vitandum idololatriam, p. 1. column. 1033. c.

immolare solebant gentes in lucis, & in delubris statuas adorare, p. 1. c. 1556. d. Vide in Gentilitatis error.

immolatio in excelsis, an fuerit licita, vel illicita? parte prima, Ibidem.

immolatio agni ac aliorum sacrificiorum duo in se continent p. 1. c. 580. f.

immolatio agni & hędi, vtrum vna fuerit, vel duæ fuerint, p. 1. c. 585. c.

immolatio agni quā die fuit, & cuius figura erat, vel dispositio ibidem.

immolatio agni Paschalis & alia sacrificia duabus considerationib. sunt attendenda vna est de præsentī, siue literalis, s. itatus populi exēti de Aegypto. Secunda est figuratio, & c. p. 1. c. 583. c.

immolatio Paschalis duplex fuit, ut dixerunt, aliqui vna agni, alia hędi. Et vnde hæc opinio processit. Sed hoc improbat, p. 1. c. 585. c.

immolatio Paschalis de agno debebat fieri, non autem de hędo, ibidem. c. 602. e. f.

immolatio agni & eius quid nobis figurabat, p. 1. c. 603. c.

immolatio sub pænā mortis quæ fuerit, p. 1. c. 703. f.

immortalitas carnis alia est quam in Adam accepimus, alia quam in resurrectione per Christum speramus, p. 1. c. 31. a. & c. 62. f. & c. 64. f. & c. 78. d.

imortalitas in Adam non erat per qualitates corporis intrinseca, sed erat magis per remotionem eorum quæ poterant eum corrūpere & per quę fiebat illa remotio, p. 1. c. 64. f.

immundicia duplex est, scilicet spiritualis & corporalis, p. 1. column. 999. b.

immundicia corporalis potest esse in brutis, & hoc dupliciter, p. 1. c. 1000. d. & c. 1540. f.

immundicia quæ est ab intrinseco, est, quadruplex, p. 1. column. 1011. a.

immundicia pro qua mors indigebatur erat duplex, p. 1. column. 695. c.

immundicia mulieris menstruatæ deriuatur ad animata & in animata, & hac de causa puniebatur, sed quā pēna exprimitur, p. 1. c. 1038. f.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Immundicia triplex in lege tangitur de castris tollenda, scilicet leprorum, seminis uisus, & super mortuos pollutorum, p. 1. col. 1190. f.

Immundicia quomodo dicitur esse in auiibus & in animalibus, & quid significet, p. 1. col. 1543. c.

Immundicia corporalis potest esse in animalibus directe, ut quia immundo cibo utuntur, vel quia in loco immundo habitant. Ibi.

Immundicia quæ in lege contrahebatur, ex contactu, an peccatum vel propter peccatum fuit, p. 1. col. 1596. f.

Immundicia dupliciter contrahitur, vel ex immundicia rei tactæ, vel ex indignitate tangenti, p. 1. col. 1301. c.

Immundicia apud Hebræos cibis edendis duplex assignatur, scilicet intrinseca & extrinseca. p. 1. col. 964. f.

Immundicia non fuerunt, nisi quadam irregularitates, quibus homo reddebatur ineptus ad intradum atrium, ubi erat locus sacrificij, donec esset purgatus. p. 1. col. 1002. d.

Immundicie spiritualis tres species assignatur, siue declarantur, p. 1. col. 964. d.

Immundicie carnalis subiecti plerique, reatum agnoscunt, ad se redeunt, & cum se correxerint, de bono castitatis eleuantur, & quos immundicia operis tenebat in corpore, immundicia elationis tenet in mente: Et designantur per lepram latilem, p. 1. col. 1027. c.

Immundus est in anima qui à diabolica illusione per idolorum culturam, peccatorum enormitatem polluitur, p. 1. c. 1221. a.

Immundus est originaliter qui semen naturale & sanum effuderit, p. 1. c. 1038. d. e.

Immundus aliquis, si scienter de carnibus hostie pacificorum comederet, quæ poena veniebat pendendus, mortuis, scilicet poena vel alia, p. 1. col. 970. a. & c. 1064. f.

Immunda non sunt animalia, sed quæ significando exprimunt mores, scilicet hominum, & actus & voluntates, p. 1. col. 1540. f.

Immundum reptile tangens significat eum qui venenum aspidum gerit in labiis, p. 1. c. 1098. d.

Immundum nihil natura, p. 1. col. 1007. c. & c. 1008. d.

Immunde vitæ primordia, innocentie simplicitate conuertere est primogenitum asini oue mutare, p. 1. c. 605. c.

Immundos significant porci, & c. Et nisi quis porci more vixeret, in eum diabolus potestatem non accipit, p. 5. c. 531. a. b.

Impatentia in aduersitate est signum reprobationis, p. 5. col. 150. c.

Impatentia pene semper amica est potestati, p. 3. c. 289. c.

Impatentia humana quam habemus in disceptationibus eleganter describitur, p. 4. col. 1956. e. f.

Impatentia impellente, totus spiritus foras prorumpit, quem nulla intus disciplina sapientie concludit, p. 3. col. 1727. b.

Impatentie viciu si labaris pro duritia fratris contradicentis tue virtutis damnum patieris, & c. & cum illi spem poenitentie salutisq. (quæ forsitan habuerat) durius increpando rapueris, ratione pro fratre quem scandalizasti iudici reddes, p. 3. col. 1688.

Impatentie leues motus statim sunt excutiendi per virtutem patientie, p. 5. col. 820. f.

Impatentis hominis modus est non expectare finem verbi quod tibi dicitur, p. 3. col. 64. f.

Impatens reprehensibilis est, sed multo peior & odiosior verisatus, & quare, p. 3. col. 1662. f.

Impatientes sunt, aliqui ex sola ignorantia boni, patientie, alii non ex ignorantia boni patientie, sed ex animi debilitate, aliqui ex diuturnitate aduersitatis, p. 4. c. 68. f.

Impedimentum triplex vitæ actiue, scilicet passionis impulsus, virtutis humane defectus, & corporis aggrauantis pondus, p. 3. col. 1347. b.

Impedimentum duplex amoris sponsi & sponsæ, p. 3. col. 1837. c.

Impedimentum triplex fuit Iudæis edificanti bus murum Hierusalem: & ubi ista tanguntur, p. 2. col. 1358. c.

Impedimenta exercende virtutis sunt tria, scilicet loquacitas,

acedia, & immoderata cupiditas terrenorum, p. 3. columna 2039. a. b.

Impedimenta tria contra obseruationem Dei mandatorum, p. 3. c. 1794. f. & col. 1795. a. b. c.

Impedimenta diuine dilectionis contingentia respectu aduersarij sunt tria, p. 1. c. 1505. c.

Impediuntur homines multis vicijs, ne verum sit quod loquuntur. Irati enim loquuntur, aut metu, aut cupiditate, aut iactantie gratia, p. 1. col. 1345. c.

Imperator Romanus veteris Imperij super gentes habens Dominum, significatur per patrem vxoris Samsonis, p. 2. col. 249. c.

Imperatori summo didrachmam reddere debet quilibet: Et quæ sit illa, & quando redditur, p. 5. c. 296. f.

Imperatorem Romanorum Rab. Sal. vocat nequam & pessimum, p. 4. col. 2161. c.

Imperatore creato antiquitus statim querebatur ab eo: Quo marmore vellet sepulchrum habere, p. 3. c. 320. f.

Imperatores & reges habent duos Angelos custodes, p. 6. col. 1559. c.

Imperatores Romani abstulerunt a Iudæis regiam dignitatem, ne haberent rebellandi occasionem, p. 5. col. 1298. f.

Imperatores aliqui fuerunt Iudæis mansueti, & aliqui feroces, p. 4. col. 2215. c.

Imperialis potestas a Deo data significatur per anulum, p. 2. col. 1629. c.

Imperia diuina per inertiam suam qui contemnit, hic contra Dominum animo seruet, & ipsum Dominum quasi importabilia onera imposuerit, mente reprehendit insana, p. 3. 1685. a. b.

Imperitia est velle docere meliorem, p. 3. col. 88. e. f.

Imperitiæ viciu est, rectum non recte sapere, p. 3. col. 347. b.

Imperigo sine dolore corpus occupat, & membrorum decorē foedit, p. 1. col. 1095. a. b.

Impietas & iniquitas quomodo differunt, similiter impius & iniquus, p. 6. col. 23. b.

Impietas duplex scilicet leuis & grauius, & quomodo punienda sit, p. 1. col. 1613. b. c.

ex impietate & auaritia surgunt omnia mala, p. 4. col. 47. c.

impietatis causa est Dei obliuio, p. 4. col. 1141. b.

impius & iniquus differunt, p. 3. col. 259. a. & col. 813. c. & col. 1696. d.

impius in Deum, peccator in se, stitens in proximum, p. 3. col. 433. c.

impius nescit mala quæ fecit nisi cum puniri ceperit. Ibi, p. 3. 44.

impius in iniquitate durat, ut nec in ipsis metuat feriri quæ amaret dummodo quo peruerse cogitat explet. Ibi.

impij siue iniqui duæ sunt. Vnus qui nihil audit à speculatore, & in sua impietate moritur. Alter cui speculatore annūciat, & ille contemnens vicio suo moritur, p. 4. c. 1105. b.

impij cum peccata peccatis cumulant Deus illis postremo iter illis resipiscentiam recludit, p. 2. c. 334. c.

impij quanto accusario eorum rarior & difficilior, tanto peccandi libertas videtur esse maior, p. 3. c. 1792. f.

impij temporalia bona quæ habent dicuntur non esse in manu sua. Aliter de bonis spiritualibus virtuosorum, p. 3. c. 224. c.

impiorum lucerne, quæ sint, & quomodo extinguant, p. 3. Ibid.

impios sicut duos legimus, sic duo iusti sunt. Ibid. p. 4. col. 216. b.

impiis inundatio superuenit, cum dolorum fluctus ex aliqua aduersitate patiuntur, p. 3. c. 224. c.

implicamenta multa mundi quos occupant, habitationem celestis patrie non requirunt, sed fides quæ tenent specie tenus increpat ipsos ne ocio torpescant, ne exemplo suo, a labore suo & longanimitate alios retrahant, p. 1. col. 1414. a. & col. 1477. b.

pro impijs penitentibus orationes a Deo non exaudiuntur, p. 2. col. 414. c.

imponere æquiuocum est in significatione & constructione, p. 1. col. 306. b. c.

impossibile

Index.

impossibile dicitur dupliciter. Primo modo simpliciter & absolute. Secundò modo, quia non est bene possibile, p. 6. col. 480. d. e. Item, p. 4. col. 683. b.

impositio manuum probatur, p. 2. e. 790. d.

impossibile est quemlibet sapientum non cadere in minimis peccatis, p. 6. col. 1380. e.

imprecationes Prophetarum non dicuntur voto optantium, sed spiritu prouidentium, p. 5. col. 118. e.

imprecationes benedictionum sunt secundum ea quæ solent homines desiderare in presenti vita, p. 1. col. 1630. f.

imprecationes maledictionum sunt secundum ea quæ hominibus abhorrent in presenti vita. Ibid.

improbi ferri non tam mouentur promissionibus libertatis quam plagiarii comminationis, p. 1. col. 1636. d.

improbis datur potestas nocendi, & quare, p. 6. col. 163. a.

improponere, in Conuictari.

imprudencia dicitur quasi improuidentia, p. 3. col. 1664. d. e.

imprudencia conuictio est, ut deprehensi primum per aliquam falsam excusent, & inde conuicti alia quarunt, tempore necessitati viâ imputantes, ne quando veritati cedant, p. 3. col. 1531. a.

Impetus quomodo dicatur, qui secundum legem permiscetur, p. 1. col. 1038. d.

impudentia extrema delicias bonis erga eos ingratos esse a quorum premant inopia petunt auxiliû, p. 4. c. 600. d.

impudentia resistere, interdum gratus est, & cum locus fuerit fronte conterere, & c. p. 4. col. 1098. e.

impugnatio veritatis agnita cum sit species peccati in spiritu sanctum grauius est peccatum, quam luxurie vicium contra naturam quo erant infecti Solomonice, p. 5. col. 213. a. b.

In principio creauit Deus cœlum & terram. In his verbis præmittitur summariè & complendiose totum opus diuinum, ut si quis dicat Talis artifex edificauit hanc domum, & cæ, p. 1. col. 37. c.

In principio creauit Deus cœlum & terram. Tripliciter exponitur ad excludendum tres errores, p. 1. col. 38. d. e.

In principio creauit Deus cœlum & terram. Principium cû re latue dicatur ad principatum, sic in hoc loco potest referri, vel ad creauit, vel Deus, vel ad cœlum & terrâ, vel quarto ad hoc quod dicitur In principio ad totum processum primæ creationis seu productionis rerum, & c. qui primo capitulo continetur, p. 1. c. 38. d.

Inanimata quodammodo videntur his qui lugent suscipere commiserationem, p. 4. col. 930. e.

Inanimata res non est susceptiua vicij & virtutis, p. 4. c. 2181. a.

Inanimata res quomodo dicitur sancta, p. 3. c. 1071. c.

Item, p. 1. c. 59. b. d. & c. 658. f. & c. 1063. e.

inanis est omnis actus & sermo, in quo non est intrinsecus aliquid pro Deo vel Dei mandato, p. 1. col. 1404. f.

Inanis & occisum est pene totum in hac vita hominis quod dicitur vel agitur, p. 1. col. 1405. a.

Inanitas & vanitas multa in hoc mundo, quam Dei miles superat & vincit. Ibid.

incantatores sepe in corporibus humanis tumores vel feruores, vel alia huiusmodi voce sola soluere vel reprimere dicuntur, interdum etiam animæ stuporem quendam sensus insigere, p. 2. col. 103. e. f.

Incarnatio Christi facta est, non ex humano merito, nec ex necessitate, sed gratuita Dei dilectione ad nos, p. 5. c. 1092. f.

Incarnatio filij Dei quare non illico hominis calum facta fuit, p. 6. col. 489. a.

Incarnatio verbi diuini fuit per descensum filij in vterum virginis, non intelligendo per motum localem, sed per nouum effectum in virgine, qui quidem effectus est coniunctio diuinæ nature & humanæ in vna persona. Hæc autem coniunctio potest considerari dupliciter, scilicet effectiue & terminatiue & c. & de hoc exemplum, p. 6. c. 1734. d.

Incarnatio diuinæ personæ probatur ex scripturis receptis, a Iudeis, p. 6. col. 1688. f.

Incarnatio Christi, in qua omnes thesauri sapientiæ & scientiæ

absconditi, figurantur in arca tabernaculi, p. 1. c. 731. b.

Incarnationis dominicæ mysteria, historiæ Ruth accommodatissime adaptantur, p. 2. col. 585. a.

Incarnationis diuinæ præfiguratio, fuit istud mirabile signum retrogradationis solis tempore Ezechie, & c. p. 2. c. 967. c.

Incarnationis suæ & passionis exemplum Christus antea a Iudeis occultum manifestat, & veritatem humane carnis inter flagella triumphantis ostendit, p. 2. c. 1081. b. c.

Incarnationis sacramenta per oēs mundi plagas dilatantur, & Euangelium prædicatur, p. 1. col. 733. Interl.

Incarnationis mysterium per scalam Iacob declaratur, par. 1. 324. c. 325. f.

Incarnationis mysteria qui humana sapientiâ discutit, tamen carnem agni æquâ coquit, & c. p. 1. col. 588. d. e.

Incarnationis dominicæ humilitas per granum sinapis intelligitur, p. 5. c. 244. d. & per corrigiam calciamentorum, c. 476.

Incarnationis possibilitas filij Dei ex quibusdam positis per Iudeos ostenditur, p. 2. c. 14. c.

Incarnationis mysterium potest credi dupliciter, explicite scilicet & implicite, p. 6. col. 922. f. & quomodo priores & posteriores tenetur hoc credere. Ibid.

Incarnationis Christi oratio præcessit ut corporis nostri euigilatum subsequatur, p. 3. c. 314. d. e.

Incarnationis mysterium & quedam alia non fuerunt propalanda antiquo populo, & quare, p. 4. col. 1086.

Incarnationis dominicæ secreta non sunt tradenda prauis ac pollutis mentibus, sed his qui ad fidem venientes cor munda uerunt, p. 1. c. & 1304. d.

Incarnationis mysterium an angeli cognouerunt ante humanationem Iesu Christi, an non, p. 4. col. 500. f.

Incarnationis mysterium, scilicet unio nature diuinæ & humanæ in supposito verbi supra modum transcendit facultatem intellectus, p. 4. col. 579. c. & 2356. e.

Incarnationis mysterium, difficilius est intelligendum seu veraciter confitendum, quam cetera conditionis de Christo, ut de tpe sui aduentus & de signis eiusdem, & c. p. 5. c. 360. f.

Incarnationis benedictæ vna causarum fuit ad supplendum perfectionem legis ipsum Christum incarnatum, par. 3. col. 712. e. f.

Incarnationis de mysterio hoc quod intelligere & penetrare non possumus, potestati sancti Spiritus humiliter reseruamus, ut non superbe quis audeat vel contemnere vel denūciare quod non intelligit, sed igni tradat, id est, spiritui sancto, p. 1. col. 589. a. b. c.

Incarnationi præbuere locum non solum David, sed etiā omnes prophete in Ecclesia Christi dictis & factis ut citius adueniens susceperetur, cû fuisset ante prophetatus, p. 2. 1075. e.

per incarnationem Christi, sapientia in corpore humano posita, fecundat populos dulcedine dilectionis beatorum operum, p. 4. col. 864. e.

Incarnationem suam dum pro nobis patri, Christus demonstrat, semper pro nobis hostiam fert, p. 3. c. 28. f.

Incarnatus Dominus uetus dicitur, p. 3. c. 352. f.

Incarnatus, filius qui dextra dicitur, ad agendum hominem missus est, p. 3. col. 171. b.

Incendium generale futurum erit, supernaturale, p. 1. c. 155. c.

Incentiua viciorum sicut stimulorum, ad & quando Deus puniat, p. 4. col. 1111. a. b.

incentiua carnis in aliquibus extinguit Christus per Samuellem figuratus, p. 2. col. 411. c.

Inchoantium bene studia uel operationes pestiferi persuasio nibus, quasi quibusdam malitiæ suæ dentibus, dissipare, est herbas vel arborum cortices mandere, p. 3. c. 282. c.

incipere viam iustitiæ multi proponunt audientes verba exhortationis, sed sicut ostium in cardine vertuntur, p. 3. c. 1717. e.

incipere cû aliquid magnæ virtutis volumus, datur nobis exemplum ieiunandi & orandi, p. 2. c. 1325. a.

incipientes aliqua ad sola diuina sacrificia ista proficiant, ut ad honore intimi iudicij, ara cordis immoletur, p. 2. c. 1548. f.

incipientes vel noui, non debent operi doctrinæ vel prædicatio

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

nis applicari: nam ad opus doctrinæ seu prædicatio requiritur maturitas & firmitas, p. 1. c. 1547. c. Vide i Tricenarius.

Incircuncisus labiis non defectum eloquentiæ, p. 1. c. 536. f

incircuncisi nō tenebantur ad legem Moyfi, & si erāt cultores vnus veri Dei, quod olim erat commune in orbem, & sicut Iob & plures alij moriebant in statu saluadorū, p. 4. c. 782. f

Inclinationes rerum sunt pondera earum, vnde August. Amo meus pondus meum, p. 3. col. 271. c

Includere Dei, est clausis nō aperire, & cor reprobū per gratiam non emollire, p. 3. c. 154. f

incolumitatis suæ omnem spem in manibus medicorum habere planè iumentorum simile est, p. 4. col. 342. c

Incommixtio tribuum fuit sub præcepto, ne commiscerentur sortes hereditatum, p. 2. col. 213. c

Incomprehensibilia esse qui intelligit, vtcunque videt & non inueniens inuenit, p. 3. col. 141. f

Inconstans & vagabundus designatur per inquilinū, & nō est aptus ad recipiendū Eucharistiæ sacramentū, p. 1. c. 1010. f

incontinens præsentē passionē iudicat esse fornicandum, sed extra passionem iudicat contrarium, p. 5. col. 1075. c

Incontinentia malum est: sed non ideo connubium quo incontinentes copulantur, nec propter illud malum, culpabile est hoc bonū, sed p hoc bonū ē veniale illud malū, p. 1. c. 77. a

Incorruptibilia & corruptibilia quomodo redibunt vel numero vel specie. Et eliditur error aliquorum philosophorum dicentium, q post transitum magni anni (qui completur in triginta sex milibus annorum) effectus interiores reuertentur eidem numero, p. 3. col. 105. c. & col. 167. c

Incredibilia multo, hominibus accidisse quā Nabuchodonosor, & Græcæ & Romanæ tradunt historiæ, & c. quā in mirum sit ostendendam Dei potentiam ipse Nabuchodonosor hæc pertulerit, p. 4. col. 1544. c

Increduli seducunt & seducuntur per quasdam obseruantias velatas, vt Demetrius, p. 6. col. 1189. c

Incredulitas de qua Christus discipulos increpauit, an fuerit illorum vel aliorum, p. 5. c. 660. f

Incredulitatis quare arguitur Zacharias, & non alij similiter dubitative loquentes, p. 1. col. 1237. b. c

Increpantes iniuste frequenter ex verbis suis ostenduntur deficere, p. 3. col. 68. f

Increpare qui recusat vitam carnalium quantum sufficit, Dei profecto se esse negat, p. 1. col. 835. a. b

Increpatio hominum peccati nō designatur per securim. Sed cum aliquis incaute peccatē arguit, ferrum securis de manubrio fugit, p. 2. col. 888. d. e

Increpatio diuina est tribulatio à Deo immissa, p. 4. c. 449. b

increpatio ne fiat tempore luctus, cauendum est quia etsi recte quidam debent increpari, non tamen in afflictione, ne qui lenire debet, dolorem augeat, p. 3. c. 183. a

Increpationis apertæ impetu obuiare, ex mucrone est percute re. Auerfa autem hasta ferire est furentem intraquille ex quibusdam tangere, & quasi parcendo superare, p. 2. c. 524. d. e

Incubus & Succubus. vide in dæmoniorum filii.

incus ad hoc statuitur, vt crebris ictibus feriat, p. 3. c. 399. b

incunde alia vasa formantur, sed ipsa tot ictibus in aliud vas non transfertur, & illius moralitas. Ibi.

Indefinita iuris æquipollet vniuersali, p. 1. c. 1604. f

index & pollex blando osculo coniunguntur, p. 1. c. 1600. d

indigers & medicus nō erit inter vos, dictū est Iudeis de mendicantibus publice, q nō debebāt Iudei permittere. Anima iuerat hoc Christiani in lege amoris existētes, & c. p. 1. c. 1544. f

indigentia terrenorum sæpe contingit viris perfectis, cum semper affit virtutum copia, p. 1. c. 1625. c

indignas Deus nobis vel vniuerso populo, & si iam ultio procedit redeunte lege Dei in cor nostrum, quæ moueat nos conuertere ad poenitentiam, & satisfacere pro delictis, continuo ira cessabit, p. 1. col. 1280. e. f

indignatio Dei quæ diu sustinet peccantes aliquando non tota quidem prorumpit in pœnam, sed stillat in modum ignis ad dissoluendum duritiā cordium, p. 4. col. 386. a

indignos Dominus saluat, nō pro merito delictorum retributionē impēdēs, sed propter misericordiæ bonum veniam superfundens, p. 2. c. 1270. c. f

indignus si promouetur ad maiorem statū, apparet eius stultitiæ effectus, qui prius erat incognitus. Exemplū de simia, & c. p. 3. col. 1510. f

indigni promotionibus frequenter eas plus ambiunt quam illi qui sunt digni, p. 2. 207. c. & col. 209. c

individua quare fuerūt obseruata in arca Noe, p. 1. c. 155. c

iudicialitas matrimonii solum est de iure diuino, sed etiam naturali, p. 5. col. 314. f. Vide etiam in Matrimonii indiuisibilitas.

indoctus homo mutis animalibus si comparatur, & eloquens uideretur, si eruditis & eloquentibus, stultus & mutus, p. 1. col. 520. d

idoles insignis boni ingenii, in verbis verum amare, non verba, p. 1. c. 1225. a. b

inducētia ad mandatorū obseruantia, & retrahētia a malo, portę Gierusalem dici possunt, p. 2. c. 1349. c. & c. 1355. c

inducētia ab bonum tria sunt, scilicet decor operis, dulcor foederis, valor muneris, p. 2. c. 1349. c. & 1355. c

indui iustitia dicitur sicut vestimento, qui se vndique bono opere protegit, & nullam actionis suę partem nudam relinquit, p. 3. col. 277. b. c

indumentum superbum nocet vitæ & famę, p. 6. c. 698. c. f

induimur Christum dupliciter, quomodo & quales, p. 6. col. 495. b. & 496. d

indulgentia sumitur pro permissione, quæ permissio fit dupliciter, p. 6. col. 246. d

indulgere nolens ei qui uxorem suam polluit, & c. cum sorte desponsatam Christi virginem polluerit, vel animam suā iniurias suas grauiore, quā Domini mensurat, p. 4. 1775. c

infamiae pœnam imponit eis lex qui naturę legem non reuerentur, p. 1. col. 1616. e

infans octo annorū incipit habere rationis vsum: ex tunc restringendus est à turpib. & inhonestis, per quam restrictionem intelligitur circūcisio spiritualis, p. 1. col. 223. c

infantes cum parētib. in Sodomis cremati sunt, vt posset aduertere impiissimum facinus Sodomitarum, ne de origine eorum aliquod remaneret vestigium, p. 1. col. 246. a. b

infans vocatur & paruulus secundum Hebrææ linguę idioma, omnis filius ad comparisonem parētum. Romæ quoque vsq; hodie omnes filij infantes uocantur, p. 1. col. 258. b. c

infantis nomine populus gētium intelligitur, p. 4. col. 522. d. e

infantem filium Dauid & Vriæ cor morti tradidit Deus. p. 2. col. 584. d

infantes & ciuitatem vocat Ieremias agriculos & pascuum, p. 4. col. 900. e

infantes vocat Ieremias pretiosa, p. 4. col. 937. b

infantium genitorum quæ prima vox sit in viroque sexu, p. 3. col. 1911. c

felicissimi sunt qui vsque ad senectutem gula & ebrietate & diuersis voluptatib. occupati nō intelligūt in se opera Domini, p. 4. col. 67. b

infelicitatem vt quidam mutant, videmus sæpe quosdam à proposito transire ad aliud, p. 4. c. 226. d

inferiores homines superioribus debent obedientiam & reuerentiam, & c. p. 6. col. 959. a

inferi secundum locum terrenū dicti sunt, id est, inferiorib. terrę partibus. Sub vario enim intellectu nomē inferorū ponitur, & maxime in mortuis hoc solet accipi, p. 1. c. 1278. d

inferorum vocabulo nominari partes inferiores terrę, comparisonē huius superioris terrę (in cuius facie viuunt) manifestum est. Sicut in comparisonē superioris cœli (vbi satorū demoratio est Angelorum) peccātes Angelos in huius aeris detrusos caligine, scriptura dicit tāquam carceribus inferi puniendos referuari, p. 1. Ibi.

infernus accipitur dupliciter i scriptura. Vno modo pro fossa vbi ponūt mortuorum corpora. Alio modo per loco ubi descendūt animæ damnandorum & purgātorum, & generaliter

Index.

raliter illorum qui non admittuntur ad gloriam, p. 4. c. 67. c
Infernus accipitur pro fossa vel sepulchro, p. 3. c. 194. f
Infernus quomodo dicitur habere tenebras, cum ibi sit ignis qui de natura sua est lucidus, p. 5. c. 30. h
infernus est locus ubi recluduntur animæ, vel ad refrigerium, vel ad poenam, p. 4. c. 1894. f
infernus est aer iste quantum ad celsitudinem cæli quarum ad eiusdem aeris altitudinem terra infern^o inrelligi & profundum potest, p. 3. c. 194. f
infernus donus erat omnium ante aduentum Christi, p. 3. co. 287. a. b
infernus non habet ordinem, non quod Deus nō ordinet tormenta secundum merita singulorū, quia etsi vna gehenna non omnes vno modo sentient, sicut nec modo homines calorē solis, vel ordo nō erit, quia in supplicijs propria qualitas rerum non seruat, p. 3. c. 138. d. e
infernus est quicquid separat amorem fraternitatis, p. 4. colu. 1894. f
infernus primus cæcitas peccantis animæ & veræ lucis scientia carentis, p. 3. 1669. a. b
inferni limbum ingrediebantur patres ante christi aduentum, vt dixit Iacob Patriarcha & Iob, & c. p. 6. c. 168. f
inferni locus a principio distinctionis rerum est ab alijs distinctus, p. 6. c. 1356. f. & p. 4. c. 289. a
inferni tormenta non replentur terminum accipiendo, & quare, p. 3. c. 1721. a
inferni poenæ sexuplices sunt, p. 2. c. 628. f
infernus terra dicitur, quia ibi captiui tenentur, p. 3. columna 138. d. e
inferni occulta sicut nullo a nobis cogitationis sensu penetratur, ita aquarum Abyssus nulla nostra visione comprehenditur, p. 3. c. 355. c
de inferno magna quæstio est, & quid inde scriptura sentiat, ubicunq; hoc memoratū fuerit obseruandū, est, p. 1. c. 418. d
in infernum vtrum mali tantum, an etiam boni descendāt. Si tantum mali quomodo Iacob dicit se lugentem descendere velle? p. 1. c. 385. f
infernum Christus in morte momordit, electo, educendo & reprobos relinquendo, p. 4. c. 1894. e. Inter.
inferna duo ostenduntur esse, & quæ sint, & quomodo accipiēda, p. 3. c. 1098. d
infidelium multi propter sacrificium Iepthe crudelitatem nobis impropertant, p. 2. c. 230. d
infidelium multitudo dicitur arenæ, p. 1. c. 1684. d
infidelitas omnis irreuerentiam continet sed non econtra, p. 1. c. 1400. c
infidelitas serui ad Dominum videtur esse maxima irreuerentia ad ipsum Ibidem.
infirmities nostras intantum Christus accepit, inquantū valebant ad opus nostræ salutis. Et enumerantur, quædam infirmitates & defectus, qui cōtingunt circa hominem, & inter hos quos, & quos non accipere congruū erat, p. 5. c. 31. b
infirmitas grauis corporalis quandoque prouenit propter ingratitudinem erga Deum. Exemplum de Ezechia rege, p. 4. c. 335. a. b. c.
infirmities graues immituntur hominib. quandoque a diabolo, & nota quas, p. 4. c. 2033. a
infirmas cum qualitate rerum mutatur, dum videt prospera, laudat, dum mutatur, nihil esse iudicas, sed firmus cum ipsa gloria poenam considerat sequentem, & mox damnat, p. 3. c. 79. b
infirmus nimis ad iniustitiam trahitur & æterna quæ sperabat relinquit & comparatur arbori quæ vento impellitur vt cadat, p. 3. c. 205. a
infirmi in Ecclesia qui transitorijs successionib. latantur, superuentum videtur leuati, sed persecutionis tempore dum p. speritatis aura pertransiit, eorum protinus eleuatio corrumpitur, p. 3. c. 188. d
infirmorum teneritudo est, quia dū peruersos prospiciūt flores, iustos cruciari, bona se inchoasse penitent, p. 3. c. 193. c

Infirmis exemplum præbetur, vt cum molestia corporis vel iniuria tentantur humana, liceat aliquid laxare de propositi rigore, p. 6. c. 1119. c
infirmioribus parabilis venia, p. 4. c. 28. d
inflammationem cordis tria concomitantur, s. splendor veritatis intellectum perficiens, amor charitatis bonis cōsentiēs & dulcor suauitatis reficiens, p. 1. c. 1179. c
inflatio in reprobis hominib. surgit a pectore dum elatio se erigit ex sæculi potestate, & comparatur ad sternutationem & quare, p. 3. c. 397. b
influxus vel efficiētia manifesta corporū celestium in inferiora præcipue uiuentia, an arguat perfectionem vel dignitatem essentialē eorundem, p. 1. c. 1489. 2. 1490. d
instructuosi dum sumus nec fructū iustitiæ pudicitie vel pietatis afferimus, arida sumus. Si autem nos excolētes ad virtutē frugē suscitamus, terra arida efficitur, p. 1. c. 1415. c
Ingeniosus vir qui ad Dei contemplationem subleuatur, p. 2. quāquam significatur, & quare, p. 3. c. 378. f. & 379. c
ingeniosus negligendo sapientia vera se priuat, & simplex studiosus laborando degustat, p. 5. c. 810. d. e
ingenium desidiosus accipit sæpe, vt de negligentia iustus puniatur qui scire contempsit quod sine labore assequi potuit & aliquando studiosus tarditate intelligētia pmititur, vt eo maiora præmia inueniat quo studiosus. ibid. f
ingenium aptum sacris disciplinis aliquando habet homo bene creatus a Deo, sed tradit luxuriæ inertie & habens masculum, offert debile, id est, orationem aliqua animi perturbatione corruptam hic sentiet in se esse cōpletū quod scriptum est potentes potenter tormenta patienter, p. 4. colu. 2185. a. b
Ingeniū quandoque qui nō habet, habet autem sitim, & amādo studēs assequitur, quod nescit ingeniosus, p. 3. c. 79. a. b
ingenium cuius ad cogitationem veritatis emicus, sed operatio carnalis obscurat, lippus dicitur moraliter, p. 1. c. 1095. a
ingenium intelligētia memoria iudicium ratio & omnes qui intra me sunt motus, cōmendati mihi videntur, vt in his vtar his quæ lex præcipit diuina, p. 1. c. 949. c
ingenium solers & perspicax, si ad malas artes vertat, & reb. Dei abutatur, in his quæ nō vult, hoc est abiurare depositū, & beneficia vertere in perfidiam. Ibid.
ingenij boni dicitur in speculabilib. qui cito capit verbum magistri. In operabilibus, vero ille metaphorice dicitur ingenij boni, qui alterius exemplo cito mouetur ad opus bonū etiam melius procedendo, p. 6. c. 414. f
ingenii vigilantiam cum a secularib. ad defensionem veritatis trahimus, & eorū eloquiū in vsum rectitudinis aurum & argentum tollimus ab Aegyptiis, vt nos diuites, illi pauperes efficiantur, p. 1. c. 1587. a
ingenii boni indoles insignis in rebus verum amare, non verba p. 1. c. 1225. b
ingrati non respondent benefactorib. suis secundum debita beneficia, sed secundū obtusi cordis sui praua consilia, p. 4. c. 2431. a. b
ingratitude malorū Christianorum, qui postquā ingressi sunt militantem ecclesiam per baptismū, Deū offendunt multipliciter male viuendo per quos figurantur, p. 3. c. 1031. c
ingratitude clericorum de receptione diuinorū beneficiorū significatur per ingratitudinem populi Israel de beneficiis a Deo receptis, p. 1. c. 1651. c
ingratitude Iudæorum eos gratia priuauit, p. 4. c. 587. b
ingratitude pena multiplex, s. priuatio gratiæ spiritualis subtractio supplicij temporalis, inflictio supplicij gehennalis, & c. p. 3. c. 1063. b
ingressus ecclesiæ quomodo intelligitur in veteri lege, & qui ab illo excludebantur, quare & quō, parte prima, col. 536. d
ingressus in terram uiuentium, quæ significatur per terrā promissionis, est duplex. Vnus in re, sicut ingressi sunt beati. Alius in spe, & sic ingrediuntur fideles gratiam Dei recipientes, p. 1. c. 1481. c
ingressus Christi in cælum figuratur per ingressum summi pō.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

iustis in sanctam sanctorum. p. 1. col. 1041. c.
 Ingressus sapientie dicuntur omnes eius reuelationes, & ma-
 xime notabiles. Illa vero fuit valde notabilis qua descendit
 in montem Sinai, legem dando audiente cuncto populo p.
 3. col. 1080. f.
 Inguerati non possunt decenter loqui. p. 3. col. 1704. f.
 Inimicitie non ponuntur inter serpentem & virum, sed mulie-
 rem, & quare. p. 1. col. 100. e. f.
 Inimicitie posite inter serpentem, & mulierem, intelligitur de
 beata virgine, quæ est infesta demonibus. p. 1. col. 109. a. b.
 Inimici nostri quatuor sunt, & qui, nota. p. 3. col. 848. d.
 nemo notatior quam familiaris Inimicus. p. 4. c. 679. a. Interl.
 Inimicus crebris victus beneficiis fieri potest ut odij ponat ri-
 gorem, & calorem charitatis mentis imponat. p. 3. c. 1480. b.
 Inimicus Dei non licet dare auxilium nec ab eis accipere, p. 2.
 columna 1203. a.
 Inimicos diligere debemus, bona gratie & glorie eis optando,
 alia vero non sunt eis optanda, nisi in quadam generalita-
 te parte 5. col. 119. a. & col. 786. d. e. Item, parte 3. columna
 1830. e. f.
 Iniquitas in manu est, culpa in opere, iniustitia in tabernaculo,
 iniquitas in mente. Mēs quippe tabernaculum vocatur, in
 quo apud nos abscondimur, cum foris in opere non vide-
 mur. p. 3. c. 144. e.
 Iniquitas patrum visitatur in filio dupliciter. p. 1. col. 669. c.
 Iniquitas filiorum Heli non egebat Leuib. medicamentis, p. 2.
 col. 333. c.
 Iniquitas grauior videtur quam peccatum, scelus quam deli-
 ctum. p. 3. col. 181. e.
 Iniquitas circumdas impium, propter quam in iudicio condē-
 nabitur, ex duobus principaliter oritur, scilicet ex presenti
 prosperitatis inordinato appetitu, & ex futuræ felicitatis
 contemptu. p. 3. col. 785. b.
 Iniquitas os docet, quando ex mala vita concipit quod peius
 dicitur. p. 3. col. 175. b.
 Iniquitas res alienas auferens (vnde furta & rapina) compa-
 ratur grandini. p. 5. c. 1095. b.
 Iniquitas dupliciter dicitur. Vno modo pro crimine enormi.
 Alio modo generaliter pro quocunque peccato, & c. par. 2.
 col. 1430. f.
 Iniquitas proprie dicitur peccatum ad proximum, par. 2. col.
 1062. e.
 Iniquitas nullam habet substantiam, omne quippe peccatum
 febris est animæ, dum auferitur, in nihilum reuocatur. p. 2.
 col. 1269. c.
 Iniquitas vix ad nocendum occasionem suggerit, lenta vir-
 tus & cunctatrix ante iudicium quam incipit, quid decorum
 quid honestum, iniquitas omnia precipitat. p. 1. c. 996. e.
 Iniquitas premitens non deest usque in finem sæculi, nec iusti-
 tia patiens. p. 3. col. 839. b. Interl.
 Iniquitas frigori comparatur, quia peccantis mentem copore
 constringit: charitas calor est, quia mentem accedit quam
 replet. p. 3. c. 253. c.
 Iniquitas Sodomorum quæ fuerit, p. 1. col. 235. f. Item, p. 4. co-
 lum. 701. c.
 Iniquitatum immemorem se fore promittit Deus si peccator
 sit. p. 4. col. 378. d.
 Iniquitates domus Israel & Iuda pro quibus meruerunt puniri,
 fuerunt eis infligere, & quantum durauerunt. p. 4. c. 1111. a. b.
 Iniquitatibus patrum puniuntur filii cum eis imitantur. Alter
 non potest filius iniquitatem patris. p. 4. col. 517. a. Item, p.
 1. c. 861. b. Vide in Visitare.
 In iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me ma-
 ter mea. Non scilicet in iniquitatibus matris meæ vel meis,
 sed humanæ conditionis. p. 4. col. 1455. c.
 iniquus in omni quod agit, tribulatione & angustia vallatur,
 quia cor eius anxietate & suspitione confunditur, si occul-
 te vult rapere vel mentiri: timet deprehendi, & laborat quo
 modo tegi possit. p. 3. col. 179. b.
 Iniquus falsa agēs, falsa eloquēs formidat, ne suos amittat mi-

lites, id est, argumenta falsitatis, & iaculis pateat veritatis,
 si ei forte defuerit: & quod ex fallacia opponat, p. 3. col. 179. b.
 iniquus regi qui præparatur ad prælium comparatur, & quare
 & quomodo. Ibid.
 iniquus dum praua in cogitatione machinatur, quasi gladius
 in vagina est. De vagina egreditur, dum per iniquitatem ma-
 læ operationis aperitur, ductus autem per seductorem, egre-
 diens vero per propriam voluntatem. p. 3. col. 218. f.
 iniquus similis est aperiendi lacum & effodienti, & incidendi in
 eum. p. 3. col. 486. f.
 iniquus duobus modis in nocte conteritur vel cum exterioris
 poenæ tribulatio percutitur, vel cum occulta sententia in-
 teritus cecatur. p. 3. col. 323. b.
 iniquus est qui nocet vel sibi vel alij & alij quidem non nocet,
 vel mox ut malus est, vel postea. p. 3. c. 1460. e.
 iniqui omnes rebropi impij, qui maioribus implicati sceleri-
 bus vel nunquam fidem perceperunt. p. 3. col. 1695. b.
 iniqui qui non Deum, sed exteriora dona querunt, dum eadē
 seruiensibus deesse conspiciunt, ipsi seruire contemnunt. p.
 3. col. 223. b. c.
 iniqui, dum præsentia esse fugitiua non intuentur, mentem in
 amore vitæ præsentis figunt, & quasi longe habitationis in ea
 fundamenta construunt. p. 3. c. 234. e.
 iniqui fugiunt longe ab Ecclesia, non passim gressuum, sed qua-
 litatibus morum. p. 3. col. 283. c.
 iniqui quantumlibet sero de hac vita tolluntur, subito & repē-
 te tolluntur, quia finem suum prævidere cogitando nesciunt.
 p. 3. col. 322. e. f.
 iniqui cum dolos quos bonis excogitant secretis machinatio-
 nibus exultant, quasi pharetra sagittas parant. p. 3. c. 375. c.
 iniqui sepe quod ore defendunt, corde damnant. p. 3. colum-
 1604. f.
 iniquus est qui aperte male facit, dolus qui occulte. par. 3. col.
 728. d.
 iniqui qui destructionem diuine iustitiæ non metunt, incallum
 sibi de misericordia blandiuntur. p. 3. col. 392. e.
 iniqui eos qui consentire nolunt odiis, & cruciatibus persequū-
 tur, sed iusto Dei iudicio in iudiciis suis capiuntur. p. 2. col.
 1627. a.
 iniqui, aliud scientia, aliud moribus, aliud ore, aliud opere
 condunt. par. 1. col. 1351. c.
 iniqui & si multi sint, exigui & pro nihilo ducuntur apud Deum.
 p. 1. col. 1381. b.
 iniqui tabernaculum caro est, quia ipsam letus inhabitat, cum
 quæ eius spiritus cruciabitur. Boni non in carne gaudium
 suum ponunt, sed in coelo. p. 3. col. 219. b.
 iniqui omnes, qui per obstinationem duri sunt, sed per vitam fra-
 giles scutis fusilibus comparantur, qui ne ad se corripientium
 verba perueniant, quasi contra aduersantium iacula, scuta
 defensionum parant. p. 3. c. 397. a.
 iniqui omnes sunt corpus diaboli. Ibid. 398. f.
 iniqua perpetrantes Deo sunt inimici. p. 4. c. 28. e.
 initium profectus est carnalia vicia relinquere & Domino sup-
 plicare, & de hoc figura. p. 3. col. 1419. b.
 initia boni operis decimanda sunt, id est, Domino consecran-
 da. p. 1. col. 1548. f. 1542. e.
 iniuria si alicui illata est, potest recompensationem petere per
 emendam secundum ordinem iustitiæ. p. 5. c. 132. f. Item, p.
 6. c. 660. f.
 iniuria non est, quod iure patris. Non omnis molestia est iniu-
 ria. p. 3. col. 1568. e.
 iniuria non solum fit proximo per iuramentum, sed etiam Deo.
 p. 1. col. 1068. f.
 iniuria multæ inferebant Ecclesiæ primitiue & ministris eius,
 p. 3. col. 1877. c.
 iniuriæ quibus afficiuntur pii homines demonstrantur typis
 hominis qui cum ancilla nubili nec libertate donata, dor-
 mierit. p. 1. c. 1071. b.
 iniuriæ propriæ sunt toleranda, diuina autem vindicanda. p. 3.
 col. 41. c.

iniuria

Index.

iniuriam si posueris penes Deum ipse ultor est, p. 2. col. 636. d
 iniuriam patienter ferre docet lex Christi, p. 1. col. 579. a. b
 iniurias suas qui vult hic vindicare, corona patietur in futuro
 carebit, p. 3. col. 169. a. b
 iniurias remittere totiens quotiens, & cauere à scandalis, pro
 dit ex magnitudine fidei, qua aliquis credit & sperat, pro ta
 libus in vita futura remunerari, p. 5. col. 926. f
 iniuriari sanctis quam graue peccatum, p. 3. col. 1693. a. b
 iniurianti quomodo per tranquillitatem obuiadum, & illæ pe
 nitebit, p. 5. col. 787. c
 iniurius est spiritui, qui eius beneficium grate non suscipit, p.
 6. col. 912. e
 iniuste quod iustum est exequitur, qui ad defensionem iustitiæ,
 non virtutis emulatione, sed amore premij temporalis ex
 citatur, & iustitiam quam præterit, vendere non veretur,
 p. 1. col. 1555. a
 iniustitia non habet locum in illo quod alicui datur ex mera gra
 tia, si non datur alteri: quia gratia potest vni fieri & non al
 teri sine iniustitia, p. 6. col. 122. f
 iniustitia nominatur omnis deuiatio a virtute, sicut omnis vir
 tus dicitur quodammodo iustitia, p. 3. col. 1395. c
 innocens quis dicitur, p. 3. col. 1204. d. e
 innocens videns peruersorum terrenam gloriam, tanto am
 plius temporalia despicit, quanto hæc habere etiam malos
 cernit, p. 3. col. 193. a. b
 innocens manibus cum quis ante omnes apparuerit, multo
 magis in conspectu summi iudicis mandus corde assistere
 contendat, omnia agens de industria, & c. p. 1. c. 788. d. e
 innocens secularis significatur per puerum, quem Iesus statuit
 in medio, p. 5. col. 830. f
 innocenti docemur dare consilium & auxilium, non obstante
 offensa cuiuscunque personæ, exemplo Ionathæ ad David,
 p. 2. col. 446. c
 innocentem qui se ante Dominum & iuste viuere meminit se
 curus dormit, vigilat, quiescit, & ambulat, p. 4. col. 794. e
 innocentem licet Deus affligat: hoc tamen non est sine causa
 quia hoc fit ad exercitium suæ patientiæ in vita præsentis, &
 augmentum gloriæ in vita futura, p. 3. col. 84. f
 innocentem cui se dicit inter flagella, stulte in Deum loquitur,
 p. 3. col. 33. a. Interl.
 innocentem quem iudex insontem scit, si per falsos testes con
 uincitur, an sine peccato contra sententiam mortis ferre
 possit, p. 1. col. 706. e. f. & c. 721. a. b
 innocentes occidere, vel propter patres delinquentes, vel filios
 pro patribus, an & quomodo liceat, p. 1. col. 1607. c. col. 1608. f
 & col. 1611. f
 innocentes & simplices personas qui propter tempore lucrū
 ad mortale peccatum inducant (sicut faciunt trequenter me
 diatores & mediatrices fornicationis vel adulterij), vel al
 terius cuiuscunque mortalis peccati, animam sanguinis inno
 centis percutiunt, p. 1. c. 1628. f
 innocentum oppressio prohibetur, in qua comeditur sudor &
 sanguis eorum, p. 1. col. 1056. f
 innocentum oppressor significatur per Damascum, & dicitur
 plenus omnibus viciis, p. 4. c. 194. 1.
 innocentum oppressores suam nequitiam palliam iusticia, di
 centes quod, faciant zelo iustitiæ quod iniqui faciunt, p. 4. 1269. c
 innocentibus cur rex iustissimus tormenta infert, & quib. de
 causis, p. 2. col. 1693. a
 innocentes an & quomodo possunt licite optare pœnas corpo
 rales & temporales suis persecutoribus, p. 4. col. 673. c
 innocentia puerilis quæ est, qualis nobis imitanda proponitur,
 p. 5. col. 949. d. e
 innocentia hoc potest, vt faciat habitare in medio domus Dei
 quasi honorabili: exemplum aliorum, & per partes expo
 nitur innocentia, p. 3. col. 1580. e
 innocentia Christi ex triplici confessione iudicis, & allegatio
 ne Herodis declarata fuit, quamuis Iudas ter clamauerunt
 Crucifige, p. 5. col. 487. c
 innocentia quis retinere dicatur, qui scilicet post lapsum se in

tilla rationis excitatus, fideliter pœnitet, p. 3. c. 33. e
 innumeri apud Salomonem dicuntur esse qui pereunt. Num
 erati autem omnes qui seruati sunt, p. 1. col. 1156. f. & c. 1435. c
 inobedientiam quantum malum sit, non melius consideratur
 quam quod ideo reus factus sit homo, quia prohibitus rem
 tetigit, quam si non prohibitus tetigisset, non peccasset, p.
 1. col. 74. f
 inordinate viuens & professionibus diversi generis, lineis ve
 stibus lanam vel purpuram miscet, vt si sanctimonialis ha
 buerit ornamenta vxoris, vel vxor gerat speciem virginis.
 Hoc figuratum fuit in vestibus quod nunc declaratur in mo
 ribus, p. 1. col. 1589. b
 inordinate quicquid geritur meritum perfectionis amittit, p.
 2. col. 1291. b
 inquietare molitur super tranquillitatem castitatis circumspe
 ceps sartago libidinum, p. 1. c. 240. b. Interl.
 inquieti a spiritu sancto resiliunt prouocatores rixarum, ama
 tores calumniarum, nec admittunt quietem sabbati spiritua
 lis p. 1. col. 554. e
 inquietorum phantasmata assimilantur cyniphibus, & quare
 Ibidem.
 infania quedam videtur malis uita sanctorum, p. 6. col. 1238. e
 insensibilitas nostra nunquam se ad postulandam ea quæ æterna
 sunt excitaret, sed incarnationis Christi præcessit oratio, vt
 torporis nostri euigilatio subsequatur, p. 3. c. 314. d
 insensati patris, Domini, aut magistri est, obedientiam qui ad
 se pertinent subditos non docere, & eorum vitam vt opere
 tur secundum legem non disponere, p. 1. c. 1149. b
 insidiantes prævalent cum eos quos aperire ad malum trahere
 nequeunt, simulando pervertunt, p. 3. col. 286. d
 insidiator fraudulentus qui simulat amicitiam, usque quo vi
 deat vindictæ tempus significatur per Ablalō, p. 2. c. 590. f
 insignia regalia sunt quatuor, scilicet purpura, corona, fibula
 aurea, & sceptrum, p. 4. col. 2424. f
 inspidam intelligentiam literæ, clausam mortuæ pelle, his one
 ratur synagoga, seruilia implens madata, p. 1. c. 255. b. Interl.
 insipiens est omnis qui male viuit, p. 3. c. 814. e
 insipiens qui celesti sapientia vacuus, humanis versutijs ple
 nus est, qui non scit opera Dei, quia calu putat omnia agi,
 p. 3. col. 1158. e
 insipiens qui non sibi prospicit in futurum, uel qui non atten
 dit mala præsentia vel futura, peribit cum stulto, p. 3. col. 784. d. Interl.
 insipiens in honoris locum surrogatus, denario cum quo com
 putatur, vel lapidi in medio fundæ assimilatur, & quare, p.
 3. col. 1616. f
 insolens quilibet quem inuitat primo diabolus ad cōuiuium
 gulæ, & inde pertrahit ipsum ad peccatū luxuriæ figuratur
 per Amnon, & sic occidit eum morte culpæ & gehennæ, p. 2.
 col. 590. f
 instabilis comparatur lunatico, & quare, p. 5. c. 292. f
 instans legendis, meditandis & exponendis, qui non suæ sed a
 liorum potius seruit saluti, non rationabiliter facit, p. 3. c. 1660. e
 instantia & humilitas maxime faciunt ad efficaciam orationis,
 p. 5. col. 835. c
 instinctus diuini ad bonum communiter fiunt omnibus, sed
 aliqui repellunt, p. 1. col. 1665. a. b
 instinctus diuinus est præuia præparatio ex parte Dei ad habi
 tum gratiæ consequendum, & est quasi motio, qua aliqui
 recipiunt & aliqui repellunt, p. 6. col. 105. c. & c. 1236. d
 instinctus naturalis & ratio naturalis differunt, & p. 5. col. 327. 328.
 institutio vitæ Christianorum, p. 4. col. 1215. b
 institutione alia fecit Paulus apud Græcos alia Petrus apud
 Romanos, licet non dissentirent in fide, p. 3. col. 16. e. f
 instruendi in fide significatur per lingua & lapides qui de mō
 te cæduntur: primo ad ædificandum domum Domini, p. 2.
 col. 706. e
 instrumentum Dei est duplex, vnum cōiunctum, & aliud sepa
 ratum. Sicut in artificialibus manus artificis est instrumen
 tum

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

tum cōiunctum securis autem est instrumentum separatum
&c. p. 6. col. 916. f
Instrumenta alicuius artis, licet sint optime constituta inesse si
bi competenti, tamen nihil agere possunt siue motu artifi-
cis, p. 1. col. 1516. f
Instrumenta musicalia designant spiritualis gaudij redundan-
tiam de mente interiori ad extra, p. 3. c. 1588. f
Instrumenta musicalia varia, & etiam harmoniæ mentem ex-
citant ad diuersa: aliqua ad audaciam, quibus vruntur ho-
mines in bellis: aliqua ad lasciuiam in choreis, & aliqua ad de-
uotionem in officijs Ecclesiasticis, p. 2. co. 1603. c. Vide etiã
in Musica hanc esse naturam dicunt, &c.
Instrumenta siue quibus vita pauperis hominis sustineri non
potest vitium pignoris locum accipi, p. 1. col. 1604. d
Insulli vocantur habetes communi loquutione, p. 2. co. 1321. a
Insultandum non est eis qui iudicio pœnis traditi sunt, nec a
peccato conuersis aut pœnitentibus, p. 4. col. 1155. c
Insuspicabilia (id est, ab omni suspitione falsitatis aliena) sunt
nouem, quæ parit homini fides recta, p. 3. col. 2103. a
Integritas vitæ sanctorum ante huius vitæ exitum signatur p
centenarium & viginti septem, qui sunt solidi & quadrati,
p. 1. col. 274. a. Interl.
Intellectus ad quid datur, & cui, p. 3. col. 646. d
Intellectus iuuatur per opus bonum cognoscendum quod est
utile, p. 6. col. 1493. b
Intellectus agens est potentia animæ, quomodo per ipsum ad
diuina cognoscenda quodammodo potest homo attinge-
re, p. 5. col. 1025. d
Intellectus naturali cognitione stat ad illud quod ex sensibili-
bus potest cognosci, nec ultra potest p̄gredi, sicut visus cor-
poris stat ad superficiem visi corporis, & ultra nō progredi-
tur. Sed aliter intellectus propheticus, &c. p. 4. c. 2795. c
Intellectus humanus subtilis & intellectus rudis quomodo dif-
ferant in cognitione, & horum comparatio ad intellectum
spirituum, siue bonorum siue malorum, p. 1. c. 1327. b. c
Intellectus sicut intelligit se intelligere, ita voluntas vult se vel
le, vel potius anima per voluntatem, p. 3. c. 1751. c
Intellectus me ocio torpeat valde curandū est, & ne in exerci-
tatione operis vicio elationis euanescat, p. 2. c. 887. c
Intellectus prudentiæ ab æuo est, id est, ab æterno, p. 3. colum.
1479. c
Intellectus plures veri & Catholici cum habentur in diuina
scriptura de paucis verbis, illum diligamus maxime, quem
constat scriptorem sensisse, vel quem non impedit circun-
stantia scripturæ, si conuenit cum sana fide, aut saltem quæ
sana fides præscribit, p. 1. col. 37. b. c
Intellectus impeditur ab actu suo, turbato cerebro & virtute
phantastica, p. 3. col. 1268. f
Intellectum bonum est verum, malum autem eius est falsum,
p. 3. col. 465. a.
Intellectum spirituale rimar valde paucorum, p. 1. c. 676. d. e
Intellectum solus Dominus dat, & si aliquando minister angē-
lus dicitur intellectum dare, hoc est, ut cum dicitur quis lu-
men dare domui cui fenestram facit, p. 3. col. 1372. f
Intellige te esse alium mundum, & intra te esse Solem & Lunā
& stellas. Audi aliquid maius, ne viram tuam tanquā vilem
negligas. Habes intra te omnipotentem, &c. p. 1. c. 957. b
Intelligere est supremus gradus vitæ, p. 3. col. 553. c
Intempestū prout est substantium est quarta hora noctis: sed
prout est adiectiuū, idē potest quod sine tēpore, p. 2. c. 695. c
Intellectu quanto quis præeminet, tanto si peccat pro maiori
culpa maiorem pœnam sustinet, p. 1. c. 932. e
Intelligendi modus connaturalis homini est per reflexionem
ad phantasmata, & volendi per conuersionem appetitum
sensitiuum, p. 6. col. 215. c
Intelligentes aliquid ne superbiēdo hoc amittamur, exemplum
de hoc habemus. Et nescientes, ne vili pendentes despiciamus,
sed humiliter expectemus, orantes & exercentes men-
tes nostras donec intelligamus, de hoc similiter exemplum
datur, p. 5. col. 1061. e

intelligentia suo modo est principium sapientiæ, sicut intellē-
ctus qui est habitus principiorum, est principium scientiæ,
quæ est habitus conclusionis, p. 3. col. 272. f
Intelligentia diuinitatis quanto ab inferiorum amore disun-
gitur, tanto ad sola æterna amanda subleuatur, & per quid
significatur, p. 1. col. 881. b
Intelligentia spiritalis quod in littera perscrutanda sit & inq-
renda multis modis ostenditur, p. 1. col. 995. b. c
Intelligentia dictorum ex causis est sumenda dicendi, p. 1. col.
1567. a. 1568. d
Intelligentia occultorum vtrū fuerit collata Prophetis, ut Da-
uid & ceteris, per aliquem habitum sibi infusum, & ponū-
tur opinionēs cum argumētis & solutionibus eorundem, p.
4. col. 1501. c
Intelligentia subtilis sanctorum & sublimis eorum contempla-
tio aquilæ nomine figuratur, p. 3. col. 392. f
Intelligentiæ caliginem significat nebula, p. 2. c. 1158. d
Intelligentiarum separatum an & quomodo ponendus sit nu-
merus, p. 6. col. 746. e. f
Intentio recta est actus voluntatis tendēris in finem debitum,
per aliquod ad finem debito modo ordinatū, p. 5. co. 857. c
bona quæ agimus ex ortu intētionis pensantur, p. 3. c. 14. d
In corde Deo maledicit qui recta opera non recta intētionē
facit. Ibid.
Intentio recta quæ est, p. 3. col. 789. c. 796. e
Intentio oculorum nomine exprimitur, p. 3. c. 146. f
Intētio inflexibilis operationis ita per palmm exprimitur, si-
cut per manum operatio, p. 1. col. 789. a
Intētio recta operantium per chordam citharæ designatur, p.
3. 289. b
Intentio recta significatur per vertebrium, dirigēs opus per ap-
prehensionem fusi ad filiandum, p. 3. 1743. c
Intētio cordis thesaurus dicitur ex qua Deus iudicat operā,
ut aliquando minora maiorem, maiora minorem habeant
mercedem, p. 5. c. 228. d. e
intētio qua facimus quodcūque quæ isti nobis est notā, lumē
dicitur, exitus vero rei incertus est, &c. p. 5. col. 136. f
intētio sancti Iob quæ fuerit in suo libro habentur opinionēs,
p. 3. col. 78. 9. 10.
intētio Phislonis libri Sapientiæ scriptoris, fuit declarate cō-
descentiones diuinas Hebræis factas, p. 3. col. 1971. c
intētionis defectio quo ad cōlestia appetendo, unde in homi-
ne causatur, p. 4. c. 961. c
intentionem cordis in operatio ostendere est animam in ma-
nibus portare, p. 1. col. 48. d. e
intētionē pura si quæ potes bona agis, opera sunt lucis, &c. e-
tiam si nō ita hominibus uideatur. Si peruersa intentio est,
prauum quidquid agitur & si uideatur rectum, p. 5. co. 136. f
Item, p. 6. col. 485. c. & 631. c
intētionēs operum uestigia dicuntur, vel praua opcia, quæ dūta
agimus, intuentibus hoc fratribus exemplū malum præbe-
mus, quasi inflexo extra uia pede sequētibz distorta uesti-
gia relinquimus, p. 3. col. 1567. a
intētionēs bonæ conuersationis fundamenta domus dicuntur,
quas per humilitatem Christianam exhaustis, superuacua-
rum cogitationum ruderibus perfectus auditor in se inse-
rit, hoc in se spiritualiter agens quod Christus in uniuersa
Ecclesia generaliter agit, p. 5. col. 796. f
Intercessionibus tempēstiuīs nō solum cedere, sed aliam dele-
ctari oportet, p. 2. col. 482. d
Interfectio primogenitū Aegypti magis uidetur quod fue-
rit per angelum malum quam per bonum, & inter princi-
pium noctis & finem, p. 3. col. 1976. f
interfectio paruulorum siue innocentum ad quos referatur, p.
1. col. 1607. c
interfectio duplex aduersariorum populi Christiani, figurata
fuit per duplicem interfectionem aduersariorum populi
Iudaici, p. 2. col. 1649. c
interficere seipsum vtrum liceat alicui, p. 5. c. 2577. a. b
interficere seipsum qualiter sit illicitum vel licitū, p. 2. co. 511. c
inter-

Index.

interficere seipsum quandoque non solum licitum est, sed etiam meritorium, ut Hebræi dicunt, p. 4. col. 2578. f
interficere, Vide in Occidere.
interficere filios pro parentum peccatis quomodo sit licitum, p. 1. col. 1607. c
interficiendo Iahel Sisaram utrum male fecerit. Arguitur & contra cum responsione, & solutionibus argumentorum, p. 2. col. 183. c
Interior homo sicut lutum est, quia terrenæ menti gratia spiritus infunditur & irrigat ut ad Deum eleuetur, p. 3. column. 136. d
Interior homo sicut lac mulgetur, dum mēs per spiritū & Dei vetustate trahitur, quia in quadam inchoatione formatur. ibidem.
Interior homo sicut caseus coagulatur quando pinguescēs cogitationis stringitur, ut iam non defluat desideriis, sed in vno amore solidetur, p. 3. Ibi.
Interior homo extractus a fluxu carnis, reprimat terrorem sensualitatis confidens de auxilio diuinę virtutis, quæ solet assistere in calibus desperatis, p. 1. col. 614. f
interiorem hominem qui non excolit, non construit, non moribus ornat, sapientiam Dei non quærit, & scripturis operā non impedit, non potest homo dici, sed homo tantum, & homo animalis, p. 1. col. 1399. b
interiora tanto magis Dominus denunciat quanto se studiosius homines ab exterioribus purgant, p. 2. c. 192. d
interitum minatur Ieremias sculptilibus simul & his qui adorabant ea, & quare, p. 4. col. 911. b
interpretes septuaginta dicuntur concordare sibi inuicem in suis interpretationibus per miraculum, p. 1. col. 371. c
interpretes an dicendi sint Moyses & Aaron, non obstante quod etiam Prophete fuerunt, p. 4. col. 379. c. 380. f
interpretes inter Ioseph & fratres ut Hebræi tradunt fuit Manasses primogenitus Ioseph, quia per interpretem loquebatur ad eos, p. 1. col. 415. c
interpretes dum nomina propria Hebræicę linguę transferre conantur obscuriores nobis sententias impingunt, p. 1. col. 1438. c
interpretatio optima non semper fit transferendo verbum ex verbo, sed aliquando fit melius trāsferendo sensum ex sensu, p. 2. col. 148. f. & col. 325. c. & col. 338. f
interpretatio trium virorum, vel angelorum apparentium. Abraham quæ sit, p. 1. col. 231. c
interpretationes nominum Hebræorum Remigii, quæ in fine Biblię communiter ponuntur, sunt in plurib. impropis, & frequenter ab Hieronymo reprobata, p. 4. col. 2231. a. b. c
interrogat nos conditor noster tribus modis, p. 3. col. 349. c
interrogare creaturas est earum naturas considerare, & responsio earum est in hoc, quod ex tali consideratione homo assurgit ad cognitionem Dei, p. 3. c. 152. f
interrogare Deum quid sit, p. 3. col. 405. b
interrogatio dēt fieri ante condēnationē, quia nullus est condemnandus ante inquisitionem, quod probatur in Adam cum fuit vocatus à Deo, p. 1. col. 99. c
interrogationes quædam in sacris literis quæ negationem inferre videntur non sunt negative intelligendæ, p. 2. c. 334. a
interrogationum & responsionum istarum quis facile explicet rationem? Ut scilicet rationem eucharistię percipiendæ eo ritu quo geritur explicandæ, vel eorum quæ geruntur in baptismo, verborum, gestus ordinum, p. 1. 1186. c
interitus hominis sapientis & stulti non est vnus, p. 3. columna 1762. f
interitus animæ quam occidunt heretici, peior est quam quilibet cruciatus corporis, p. 3. col. 2118. f
introitus supernę felicitatis est per fidem trinitatis descriptam a quatuor Euangelistis, p. 6. c. 1673. b. c
introitus quatuor erant in atrio templi secundū quatuor partes orbis, scilicet porta Orientalis, ex qua pariter erat ingressus tēpli, porta Occidentis ubi posterior pars & sanctum sanctorum, & porta Aquilonaris, & australis, quæ erant ex la-

teribus templi p. 2. col. 1115. b. c
intueri non debent, quæ non licet concupisci, p. 3. col. 291. c
inuentum si quis non reddat, simile est rapinæ, p. 1. col. 947. c
inuentam rem a proximo suo quomodo Iudæi, erronee iudicant non restituendam in aliquo casu, p. 4. col. 2212. c
inuenta quomodo sunt inuenientis, p. 5. col. 247. c
inuestiendi consuetudini Episcopos & Abbates per baculum & annulum (quo Imperatores vsi fuerant per trecentos annos & amplius) renunciavit Henricus Imperator quintus huius nominis cogente eum Papa Calixto sub interiectione anathematis, & c. p. 6. col. 1657. c
invidia quid est, p. 6. col. 1315. b. Item, p. 2. col. 1660. f
invidia est tristitia de bono alieno, in quantum extimatur proprii boni diminutiva, par. 3. col. 77. c. Item, par. 5. columna 251. b
invidia est tristitia de bono alieno, sed tristitia est passio corruptiva & mortificatiua, p. 3. col. 1660. f
invidia est tristitia de excellentia alterius, p. 5. col. 261. c
invidia malorum crescit, crescentibus bonorum profectibus, p. 2. col. 1296. e
invidia duplex, proprie dicta & large, p. 1. col. 337. a
invidia magis est ad compatriotas & ad propinquos, similiter & inter eiusdem artis artifices quam ad extraneos, p. 5. col. 251. b. Item, p. 4. col. 637. c
invidia tineæ quæ latenter vestes rodit comparatur, quæ studium, vel fructum bonum lacerat, & compactionem unitatis dissipat, p. 5. c. 871. c
invidia interficit & paruum facit, p. 3. col. 77. b
invidia non est patris ad filium, si excedat eum in gloria & honore, quia pater quodammodo manet in filio, p. 2. c. 677. c
invidia quæ demones torquentur, eo quod vident homines posse peruenire ad beatitudinē, quæ ipsi privati sunt nō dimittunt homines tentare, licet sciant ex damnatione hominum suam pœnam in futuro crescere, p. 1. col. 101. c
in inuidiæ zelo antiquus hostis tota viscera sua concurrit, licet etiam per omne vitium virus humanorum cordi infundatur, p. 6. col. 517. a
inuidiæ signa & detestabiles effectus. Ibi.
inuidiæ venena superari possunt, sed difficile conquiescunt, p. 5. col. 372. e. f. & 960. d
inuidus petit post optionem oblatam, ut sibi vnus oculus erueretur, ut locus suus duos amitteret, p. 1. col. 89. b. c
inuidus qui non potest videre bonum proximi quo lucet coram, Deo & hominibus per bonam famam figuratur per Heli, p. 2. col. 341. c
inuidus tanto in maius incendium liuoris ignibus inardescit quanto ille cui inuidetur successu meliore profecerit, p. 6. col. 517. a
inuidus & ambitiosus per Lysiam significatur, p. 4. 2380. f
inuidi mens cum de bono alieno affligitur, de radio solis obscuratur, p. 3. col. 82. c
inuido est vultus minax, toruus aspectus, pallor in facie, tremor in labiis, stridor in dentibus, verba rabida, & frenata cōuitia, & manus ad violentiam prompta, & si gladio interim vacua, odio tamen furiatæ mentis est armata. Ibid.
inuidi signantur per Cedar (qui moerens & tenebrosus interpretatur) moerentes de prosperitatibus aliorum, & sic inuoluti sunt tenebris peccatorum, p. 4. col. 877. c
inuidorum est libenter suspicari opprobrium alterius, cum nequeant rodere opus quod eminet, p. 3. c. 1362. e
inuidorum aspernator est Dominus & ab his qui diuina beneficia in aliis persequuntur miracula suę virtutis auertit, p. 4. col. 751. a
inuidere aliis nec propria discutere, quanta miseria? p. 3. col. 1771. b
cum vident mali lucere bonos Inuident eis, p. 3. c. 2526. d. e
inuisibilem nullorum fit mentio in processu sex dierum, nisi tantū de Deo & de anima humana. De alijs inuisibilib. sicut est natura angelica, vel aer elementaris prætermittitur mentio expressa p. 1. col. 44. d

inuitati

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

- Inuitari a viris magnæ authoritatis nō debet se retrahere, sed acquiescere statim propter eorum reuerentiam. Cum autē inuitator ab hominibus mediocribus seu modice authoritatibus, non debent statim acceptare inuitationem seu conuiuium, sed aliquantulum se retrahere ne leues videantur. Exemplum de utroque, & datur hæc doctrina hominibus secundum quosdam Hebræorum expositores, & videtur rationabile, par. 1. col. 248. c.
- Inuitandi sunt amici fratres & diuites ad cōsulula, propter charitatem mutuam nutriendam, & meritum est. Si autem ad lasciuiam aut gulam exercendam, peccatum est. Si autem propter liberalitatem quadam seu vrbantatem, indifferens est, & potest bene fieri & male, prout ad finem vltiorem ordinatur, qui potest esse bonus vel malus, p. 5. col. 895. c.
- Inuoluta sæpe seruat castitas intra cōscientie claustra adiutorio bonorum, eum pene vsque ad lapsum impetitur, p. 1. col. 242. b. Interl.
- Inungitur infans baptizandus, in quibus partibus, & quare, p. 6. col. 1526. a.
- Inuocat orans, sed hoc vere non potest, nisi prius credat, p. 6. col. 135. a.
- Inuocare & in nos vocare orando nihil illi Dominum debemus, p. 3. col. 45. c.
- Inuocare nomen Domini, an semper lohet in bonum, p. 1. col. 127. c. & col. 128. f. 129. a. b. c.
- Inuocata spiritus immundus nō debet qui spiritus sancti participes effectus est ne fugiat ab eo spiritus sanctus, p. 1. c. 130. f.
- Inuocantes & etiam in vera penitentia existentes, nō semper audiuntur a Deo quantum ad amotionem temporalis poenæ, sed semper exaudiuntur quantum ad amotionem culpæ, p. 3. col. 1607. c.
- Inuocantes nō modo credunt, sed etiam orant, vt postquā crediderit aliquis animus, nō designat id postulare quod promittit Deus toto corde vigilantibus, p. 6. col. 135. a.
- Inuocationibus demonum aut diuersis artibus qui futura inquirunt discere cupiunt, quæ non expedit, p. 1. c. 1350. e. f.
- Ioab infixit tres lanceas in cor Absalon, p. 2. col. 870. d.
- Ioab inuidia motus occidit Abner, p. 2. col. 531. a.
- Ioab ad altare interficitur, p. 2. c. 687. a.
- Ioab literas quas sibi secreta nō erat Dauid de morte vtriusque intendendo alijs regem scandalizauit, p. 2. col. 681. c.
- Ioachim per m. patrem & Ioachim per n. filius, a quo progenitore descendit quomodo reuerent, & de permutatione nominum eorum, de captiuitate & sepultura, & c. p. 2. c. 992. f. & c. 1028. f. & col. 1352. a. b. Item p. 4. col. 734. f.
- Ioachim propter libri combustionem interfectus est & proiectus extra portas Ierusalem, p. 4. col. 79. c.
- Ioachim per Nabuchodonosor regem captus quis fuerit, p. 4. col. 1495. e.
- Ioab & Dauid a Deo non sunt derelicti, p. 2. c. 635. a.
- Ioab an fuerit verus homo naturalis vel fictus, p. 3. col. 4. e.
- Ioab quis fuerit, diuersi diuersa dicunt, p. 3. col. 4. e.
- Ioab liber apud Hebræos est obscurus, dubius, & varium habet stilum, p. 3. col. 61. a. b. c.
- Ioab historia an sit parabola vel sit res gesta, & quid ad hoc respondet aliqui Hebræorum, p. 3. col. 4. e.
- Ioab quo tempore vitam egerit, p. 3. col. 4. e.
- Ioab de stirpe Hus descendit, qui de Melchā uxore natus est. Male igitur æstimant quidam Ioab de genere Esau esse, par. 1. col. 269. f. 270. a. b.
- Ioab de qua cognatione fuerit, p. 3. col. 9. c.
- Ioab & Iobab eiusdem nominis sunt secundum aliquos Ibid. Item p. 2. col. 535. b. c. Item, p. 1. col. 376. c.
- Ioab & Moyses declarantur fuisse contemporanei, p. 3. col. 9. c.
- Ioab in suo libro habet multa ignota vocabula, & icōsuetā magis q̄ in alijs libris, nec etiam regulæ grāmaticales Hebrææ communiter sequuntur in eo, par. 3. col. 61. a. b. c.
- Ioab liber secundum quosdam Hebræorum expositores, ab alia lingua in Hebræam fuit translatus. Ibid.
- Ioab liber multum cōformatur stilo libri Threnorum, licet modus loquendi in Iob obscurior sit modo loquendi in libro Threnorum, p. 3. col. 62. d. e. f.
- Ioab liber totus Rhetoricus est, cuius modus est, eandem sententiam modis pluribus explicare, p. 3. col. 134. d.
- Ioab quidam Hebræorum asserunt fuisse hæreticum, & quare, sed falluntur, & huius causa datur, p. 3. col. 184. p.
- Ioab liber metricè cōscriptus est ab illo loco: Pereat dies in quo natus sum, & c. p. 336. e.
- Ioab commendatus fuit de quatuor virtutibus, & quæ illæ sint, p. 3. col. 271. c.
- Ioab percussiones quot & quæ fuerunt, p. 3. col. 184. f. 388. d. e.
- Ioab an & quomodo aduersitas detexit ab habitu sapientie & ab actu, cum tamen sustinuerit aduersitates patienter, p. 3. col. 273. e.
- Ioab nō intelligitur sanctior fuisse Moyle vel Abraham, & forte alijs eiusdem temporis, cum dicitur quod non sit ei similis in terra, sed dicitur quod nō fuit similis ei secundum quod in quolibet sancto est aliqua prerogativa specialis. Et sic dicitur de quolibet. Non est inuentus similis illi, p. 3. col. 16. f.
- Ioab an intentione ista scripserit librum suum, quod velit declarare actus humanos diuina prouidentia regi, sicut res naturales reguntur, p. 3. col. 4. & 5. f.
- Ioab oī genere tentationis feritur, damnis rerum, orbitate proliis, percussione carnis, & hæc fuerunt quasi exterior impetus belli. Intus verō per uxorem quasi cūem mens sustinet venenā commixtā, p. 3. col. 4. f.
- Ioab fuit flagellatus vt virtus sue patientie monstraretur, & Sathan hoc excutus est, vt per impatientiam Iob ad Deū blasphemiam impelleretur, p. 3. col. 16. c.
- Ioab quare torosum capillos, p. 3. col. 32. e.
- Ioab aduersitatem passus fuit, quæ fuit duplex. Vna ex bonorum amissione, alia ex proprii corporis percussione, p. 3. col. 130. d.
- Ioab an fuit flagellatus sine causa, p. 3. col. 162. e. f.
- Ioab per prophetæ spiritum, securus a videbat assistentia in eo, cui nec futura veniunt, nec præterita discedunt, p. 3. col. 157. b.
- Ioab an tenebat quod subtrahebat bonorum temporalium ordinabatur ad suum meritum, an illud ignorauit, quousque a Deo fuit sibi declaratum, p. 3. col. 32. e.
- Ioab quæ ratione tam particulatim malè dixit diem natiuitatis ac noctem conceptionis, stellas & stellæ & huiusmodi. Sufficiens enim ostendere Iobam tristitiam & dolorem simpliciter, p. 3. col. 61. c.
- Ioab quæ virtuosus erat & patientis, quomodo malis dicitur contra Eliphaz & alios quare non potius dissimulauit & patienter tulit, p. 3. col. 101. 102. f.
- Ioab maledictionis & blasphemie verba enuncians an protulerit ex sententia sua, vel magis tanquam ex errore amicorum suorum, p. 3. col. 228. f.
- Ioab secundum scientiam se nosse confirmat amicorū, qui se iēdo caelestia, ipsorum terrenas cogitationes per prophetie spiritum transibat, p. 3. col. 157. b.
- Ioab nuntiata sunt primo minora aduersa, & postea maiora vt sic in qualibet annunciationem ipso efficeretur noua afflictio, p. 3. col. 28. c.
- Ioab tristitiam de amissione rerum demonstrauit, licet tamen moderatè, vt esset subiecta rationi. Et quare super amissione rerum non sit tristandum, p. 3. col. 37. e.
- Ioab dicit vitam suam odibilem & odiosam, & per consequens suam conceptionem, natiuitatem, & educationem, ex sententia suorum amicorum erronea, eos deducendo ad inconueniens, p. col. 45. c.
- Ioab cum maledixit diei nocti, intelligitur sic: Pereat dies, id est vtinam dies natiuitatis meæ non fuisset si possibile esset, & non fuisset natus. Et eodem modo de nocte exponitur, quia loquitur de præterito per modum futuri ad modum dolentis de aliquo præterito, p. 3. col. 46. f. 47. e.
- Ioab conclusit contradictionē se qui ex diebus amicorū suorum, qui

Index.

qui ponēbant foelicitatem hominis in prosperitate temporali, parte tertia, col. 137. a. b.

Iob ostendit in homine nihil esse remanens post mortem per tria parte tertia, col. 172. f.

Iob fuit afflicus a diabolo immediate quantū ad oblationē, substantiæ suę & filiorum & corporis sui percussione, & etiā immediate, inquantum amicos excitauerat ad eius increpationem, ideo loquitur aliquando in singulari, aliquando in plurali, parte 3. col. 184. f.

Iob habuit perfectiorem cognitionem de Deo, quia plenius fuerat instructus de diuina uirtute per flagellamtionē & per reuelationē & allocutionē diuinam sibi factam, parte 3. col. 407. a. c.

Iocofum verbū si dicatur propter causam aliquā recreationis honestā non nocet, sed magis uolet ad quantū spiritus sanctum, unde a philosopho assignatur quedam uirtus, quę dicitur eutrapeliā, quā aliquis sit conuertere dicta uel facta ad solatium honestum, par. 6. col. 558. f.

Iocunditatis æternę affluētiā per fluuium de paradiso egrediētem designatur, par. 1. col. 75. c.

Ioannes Bap. quamuis negauerit se esse prophetā tamen inter rogatus uerum respondit secundū intentionem querentiū Vel negauit se esse prophetā tantum, fuit plusquā propheta, par. 5. col. 780. f. & col. 1038. f.

Ioannes Bap. quare & quomodo dixit se non esse Heliam, cū tamen Christus dicat: Marth. 11. Ipse est Elias, &c. par. 5. col. 1038. f.

Ioannes Bap. fuit similis Helię in tribus. In uita in doctrina, & in officio, par. 5. col. 675. c.

Ioannes fuit similis Helię in austeritate penitentię, in soliditate constantię, & in autoritate doctrine, par. 5. col. 208. f.

Ioannes Bap. non accepit autoritatem a deo baptizandi nisi ad denunciandum Christū, & preparandum homines ad suum aduentum, par. 5. col. 1037. b.

Ioannes Bap. dicitur uox, & quare, par. 5. col. 1039. c. 88. e.

Ioannes Bap. dī lucernā Christi, & quare, par. 3. col. 1469. c.

Ioannes dicitur iustitiā, & quare, par. 3. col. 1090. e. f.

ioanne Bap. commendatur a quatuor, sex cōditione, ex diuina autoritate, ex nomine, ex officio, par. 5. col. 1026. f.

ioānes hoc noīe multi Hebręi prius uocati sūt, par. 5. c. 700. c.

ioannes Bap. habuit nomen ex diuina præordinatione & non humana dispositione, par. 5. col. 1020. f.

ioannes Bap. conceptus fuit circa finem mensis Septembris, sed Iesus circa finem Martii, par. 5. col. 688. f.

ioannes Bap. spiritum sanctum accepit in utero materno, par. 4. col. 583. a. b.

ioannes habuit nidum suum in sinu Saluatoris ubi suauiter recubuit, par. 5. col. 1010. d.

ioannes Bap. non statim post tentationem 40. dierū & ieiuniū 40. dierum Domini. est traditus, par. 5. col. 484. e.

ioannes Bap. passum fuisse tempore Paschali unde colligit, parte 5. col. 257. a.

ioannes Bap. ubi occisus & sepultus, & eius ossa quomodo incendio collecta, par. 5. col. 253. c.

ioannes Bap. non cōnumeratur inter occisos veteri Testamenti sicut Abel & Zacharias, & quare hoc, par. 5. col. 395. a. b.

ioannes Bap. per Moysen significatur, par. 1. col. 364. c.

ioannes Euangelista triplici uocatione uocatus fuit. Primo ad aliqualem noticiam Christi. Secundo ad eius familiaritatem Tertio ad Apostolatū, par. 5. col. 1011. c.

ioannes Euangelista creditur fuisse probaliter ille qui cū Andræa primo sequutus est Iesum, par. 5. col. 1040. f. Itē par. 6. col. 1373. e.

ioānes Euangelista fuit uocatus de thoro nuptiali a Christo ad continentiam virginalem, par. 5. col. 1009. b. c.

ioannes Bap. cęlestia promisit obseruantibus legem, alii autē Prophetę temporalia promittebant obseruantibus legem, parte 5. col. 730. f.

ioannes Baptista nullum signum fecit, & quare, parte tertia, col. 421. 422.

ioannes Euangelista persuadetur fuisse ille adolēscēs qui Iesu capto relicta syndone notus profugit, par. 5. col. 636. e. f.

ioannes p̄bato aliorū Euangelio, aliqua de f̄se videt, pro quibus a fratrib. rogatus scripsit Euangelium, par. 5. col. 86. e.

ioannis Baptista prius baptizator quā baptizatus apparuit, unde sanctificatum eū esse clauit, quamuis uisibiliter factum non inuenitur antequā baptizaret, par. 1. col. 1092. d. e.

ioannes Bap. perhibuit testimoniū de Christo prædicādo eius excellentiam, & baptizandō in aqua, par. 5. col. 1021. a.

ioannes Bap. mittens de discipulis suis ad Christū ut quærerēt. Tu es qui uenturus es, &c. Cui Iesus responderit, ioanni an discipulis suis, disputatur, par. 9. col. 280. f. & seq.

ioannes Euangelista fuit notus Pontifici triplici ratione, par. 5. col. 1289. f.

ioannes Euangelista an uiuat adhuc, uel an mortuus sit, opinionēs sunt. Et quę probabilior, ponitur ibi, parte 5. col. 1539. f. item, par. 4. col. 149. c.

ioannes in medio candelabrorū aureorū non uidit filiū hominis sed similitē filio, id est, Angelum in persona Christi sibi loquentem, par. 6. col. 1494. f.

ioannes dicitur mare Tyberiadis, quare, & qualiter, par. sexta, columna 1445. c.

ioānes senior, dictus est quidam sacerdos alius a beato ioanne Euangelista, cōtemporāneus Apostolorum, par. sexta, columna 1375. b. c.

ioannes Hircanus Dux iudæorū, simul & pontifex uirtutū uir fuit, ac multa opera mirifica cōfecit. Hic Hircanos deū cens Hircani nomen accepit, &c. par. 4. col. 2373. a. b.

ioānes Hircanus tria uel præcipua maxime solus habebat, nā & gentis princeps, & pontifex erat, & præterea propheta. par. 4. col. 237. b.

ioannes Baptista cognouit Christū dupliciter. Primo per reuelationē diuinam, &c. Secundo cognouit eum, quando spiritus sanctus descendit super eum in signo uisibili, &c. par. 5. col. 1040. b. c.

ioannes Euangelista uocem Theologam emisit, quā tāto pondere grauidam reliquit, ut si aliquanto plus intonare uoluisset, nec ipse mundus capere potuisset, par. 5. col. 515. c.

ioannes Euangelista non dicit sine ratione. Verbum caro factū est, & nō: Verbum factū est homo uel animat uide rationem, par. 5. col. 1031. c.

ioannes Euangelista sicut & ceteri Apostoli duplici modo uidentem noticiam habuit uerbi incarnati, par. 5. col. 2031. c.

ioannes Apostolus scripsit aduersus dogmata hæreticorū de uerbi Dei eternitate, & aduersus eorum stultitiam, &c. par. 6. col. 1335. b. c.

ioānes Apocalypsim ante Euangelium scripsit, & quare prius ponitur, par. 5. col. 1013. c.

ioannes Euangelium scripsit in Asia rogatus ab Asiæ Episcopis postq̄ rediit de insulæ exilio Pathmos, par. 5. col. 1012. f.

ioannes scripsit suum Euangelium post Matthiæ electionem, & etiam post Petri martyrium, par. 5. col. 2330. f. & 2338. f.

ioannes Euangelista primo scripsit septem Ecclesiis quę sunt in Asia, & consequenter aliis uniuersis, par. 6. col. 1463. c.

ioannes Euangelista plus amabatur a Christo, & Petrus, sp̄ u amauit Christum, par. 6. col. 978. e.

ioannes Bap. in deserto habitauit usque ad tempus suę prædicationis, sed quare, par. 5. col. 700. f.

ioannes Bap. fuit initium noui Testamenti, & designabatur p̄ teutorium in introitu tabernaculi, &c. par. 1. col. 765. c.

ioannes quomodo dicitur propheta altissimi in cantico patris sui & ipse Ioannes negat se prophetam. Solutio, par. quinta, col. 701. c.

ioannes Bap. Angelus dicitur, non societate naturę, ut mentitur Origenes, sed officii dignitate, par. 5. col. 43. c. Item, parte quarta, col. 2173. c.

ioannis Bap. discipuli tribus de causis reprehensibiles fuerunt parte 5. col. 172. d. e.

ioannis Euangelistę fuerunt nuptiæ quibus interfuit Iesus, ut communiter dicitur, par. 5. col. 1055. c.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

- Ioannis Euangelium cæteris excellentius designatur in trib.
quia scripsit cæteris sublimius, subtilius, & perfectius, p. 5. c.
1011. d. e. f.
- Ioannis Hircani filii qui & quot & qualiter & quādiu in re-
gno Iudeorum patri successerunt. Ibid. e. f.
- Ioannis Baptista in vtero exultatio duob. modis potuit fieri,
p. 5. c. 688. f.
- Ioannis Baptiste prædicatio sollemniter describitur & quare,
p. 5. c. 729. c.
- Ioannis abstinencia fuit aliis exemplum penitentię, par. 5. col.
208. f.
- Ioannis Euangelista prophetia aliis est excellentior duab. ra-
tionib. p. 5. c. 1450.
- Ioannis visio secundum diuersos respectus imaginaria fuit &
intellectualis. Ibid.
- Ioannem Baptistam Iudæi putabant esse Christum, alii Heliā
alii dicebant eum vnum esse de prophetis, & quare hæc, p.
5. c. 1038. f.
- Ioannem Baptistam an maliciose vel an simplici animo Iudæi
acceperunt querentes quis esset, p. 5. c. 1038. e.
- Ioannem Baptistam dicit Hyeronimus nō scisse per baptismū
Christi mundum esse redemptum Augustinus dicit Ioannē
ignorasse hoc tantum virum sibi retineat vim baptizandi,
an alicui suorum tribuat, p. 5. c. 1040. a.
- In Ioanne qui passus non est, non est impar meritum martyrij
& in Petro qui passus est, p. 3. c. 179. c.
- Ioel Silaræ aquam petenti lac dedit, quo beneuolentię simu-
lationem maiorem mereret fidem, p. 2. c. 179. b.
- Ioel an prophetauerit contra omnes trib. p. 4. c. 1993. a.
- Ioel quib. tribub. prophetauit, & quo tempore, p. 4. columna
1903. c.
- Ioel quamuis tardius prophetauerit, tamen cōtemporanei fue-
runt sibi Isaias & Osee, & cæteri illius temporis, p. 4. colum.
1923. c.
- Ioel missionem spiritus sancti annunciauit & tempus futuri iu-
dicii, sicut Angeli Christo ascendente in celum, p. 4. colum.
1626. f.
- Ioel sub quo regum prophetauit, p. 4. columna 1903. c. & col.
1923. c.
- Ionadab filii primi captiuitatem sustinuisse dicuntur, p. 4. col.
822. f.
- Iona est dictio Hebraica, & signat æquiuoce columbam vel vi-
nositatem, p. 4. c. 772. f.
- Ionas cum a pisce glutiretur, figurauit triduum sepulture Chri-
sti, p. 4. c. 2021. c.
- Ionas postquam prædicauit Niniti, confusus præ verecun-
dia, assumpta matre latenter egressus terram suam, septem
annis exultauit p. 4. c. 1919. c.
- Ionas cuius filius fuerit, an fuerit verus, vel falsus propheta, &
quare dictus est Amathi. Et quomodo fugit a facie Dei p.
4. c. 1919. c. & 2021. c.
- Ionas propheta quare magis sanctus scribitur, quam cæteri p-
phetæ, qui omnes sancti fuerunt, & c. p. 4. c. 1917. b.
- Ionas secundū doctores Hebræos & Latines fuit filius mulie-
ris viduę, quem susceperat Helias, p. 4. c. 1919. c.
- Ionas quomodo excusandas qui prædixit quod non euenit, p.
1. c. 1566. d.
- Ionam quid retrahebat ne prædicare vellet Ninuitis, p. 4. col.
1853. b.
- Jonathan filius Oziel (alias Oriel) tantæ authoritatis fuit, & est
apud Hebræos, quod nullus fuit ausus contradicere in trans-
latione sua Chaldaica, p. 3. c. 1287. b. Item, p. 6. c. 1578. f. & h. c.
p. 1. c. 125. c. Vide etiam in Thargum.
- Jonathan filius Saul resignati ieiunii culpam deprecatione de-
leuit, p. 2. c. 402. e.
- Jonathan qui & Nathan propheta qui habuit duos fratres Io-
hel & Ionadab, p. 2. c. 1096. f.
- Jonathan volens irruere in hostes, cur dedit quędam signa ar-
migeri, p. 2. c. 368. d.
- Ionathas tribus vicib. iniit fędus cum Dauid, p. 2. c. 468. f.
- ionathas amabilis super amorem mulierum, exponitur dupli-
citer, p. 2. c. 520. f.
- ionathas an peccauerit gustando mel cōtra præceptum patris
sui Saul, p. 2. c. 400. f.
- ionathas significare volens Dauid insidias patris quare per te-
la aut iacula significauit, p. 2. c. 453. a.
- ionathas præcepti patris nescius fauum mellis gustauit vnde
tanta indignatio commota est, vt & deferretur victoria &
diuinitas lederetur, p. 2. c. 403. a.
- ionathas iuit ad Dauidē quem in persecutionib. patris sui do-
lebat fatigari, p. 2. c. 448. f.
- ioppe est portus supra mare mediteraneum, ad quem ducebā-
tur ligna per mare & inde in Hierusalem per terram in ve-
hiculis qui portus est propinquior Ierusalem, p. 2. c. 1295. a.
- ioppen portus erat Iudææ, p. 2. c. 1141. a.
- Ioram interpretatur fortitudo, p. 2. c. 1209. a.
- iordanis fluuius vbi oritur, p. 1. c. 211. b. & c. 1438. f. & c. 1685. c.
Item p. 4. c. 254. f.
- iordanis pars mergitur in mare, & in amaritudinem fluit, &
eius moralitas, p. 2. c. 27. a.
- iordanis fluuius, est terminus terre promissionis a parte Oriē-
tis, p. 2. c. 91. c.
- iosaphat pro expeditione suę orationis allegauit quinq; p. 2.
1205. c.
- ioseph vir iustus ex tribu Iuda de domo patria & Dauid Ma-
riam virginem despondit, & quare, p. 1. c. 1451. a.
- ioseph quare timuit ire in Iudæam, notatur hystoria Herodis,
p. 5. c. 68. f.
- ioseph qui alio nomine Barsabas dicitur, & Iacobus minor, di-
cuntur fratres Christi, quia consanguinei, & non ex maria
virgine nati, p. 5. c. 515. b. c.
- ioseph decurio ab Arimathia. Ista est ciuitas quę dicta est Ra-
matha, de qua fuit Helcana pater Samuelis, p. 5. c. 995. c.
- ioseph apud patrem accusauit fratres suos de crimine pessimo
id est, de odio fraterno, quod dicitur crimen pessimum p. 1.
c. 378. b.
- ioseph Patriarcha quare patri in iuuentute erat magis amabi-
lis, p. 1. c. 382. c. 383. f.
- ioseph ex dono Dei speciali fuit gratiosior morib. & corpore
fratrib. suis cum debiliior debuerit esse nam in senectute so-
lent generari pueri debiliores & defectuosi, par. 1. columna
378. b.
- ioseph venditio fuit facta matre adhuc viuentē, vt dicunt ali-
qui, p. 1. c. 382. b. Alii aliter. Ibid.
- ioseph venditus fuit, & triplici causa, p. 1. c. 378. a.
- ioseph an venditus sit Isaac auo suo adhuc viuentē, p. 1. c. 378.
b. & c. 382. b.
- ioseph a fratre suo Iuda venditus est, qui erat principalior, &
suasit fratrib. vt Ioseph mercatorib. venderetur. Et an ven-
ditio præcise fuerit 30. argenteorum, & c. p. 1. c. 382. b. colum.
383. f.
- ioseph mater vt Hebræi dicunt vocatur Bala quę nutrit eū
in sinu suo: quę etiam (mortua Rachel) vocata est mater ip-
sius Ioseph, p. 1. c. 382. b.
- ioseph an venditus dicitur Putiphari Eunuchō, vbi quaritur
si Eunuch⁹ quomodo vxorem habere dicatur, p. 1. c. 383. f.
- ioseph vxor cuius filia esse dicatur secundum Hebræos, p. 1. c.
383. f. & c. 407. c. & an fuit filia a domini quondam, & em-
ptoris sui vel alterius, c. 409. b. c.
- ioseph, vt Iudæi dicunt, ter fuit venditus, p. 1. c. 382. b. Vel ve-
rius bis tantum fuit venditus.
- ioseph permissus est vendi, vt propter eum sequeretur libera-
tio populi tempore famis futurę, p. 1. c. 428. f.
- ioseph venditus fuit, vt dicunt Hebræi magistro carnificum p.
1. c. 382. b.
- ioseph quāta fuerit pulchritudo conicitur, & feminae quarum
est proprie pulchritudo, admirantur, p. 1. c. 459. a. Interl.
- ioseph quantæ continentię & castitatis fuerit, apparuit, cum
mulieri non acquieuit, sed potius ei suauit, vt passionē suā
refrenaret, p. 1. c. 316. c.

Index.

Ioseph habuit duas principales persecutiones, vnam a fratribus, aliam ab vxore domini sui, p. 1. c. 465. c.

ioseph cum factus esset præpositus terræ Aegypti, erat 30. annorum, p. 1. c. 382. c. & c. 410. e. f.

Ioseph cū frumenta colligeret vnde homines viuerent, pecora vnde viuebant, cum tanto fames inualuisset, & fratres Ioseph Pharaoni dixerunt. Nū sunt Pascum pecorib. puorum tuorum, p. 1. c. 438. e. f.

ioseph qui erat tam dulcis & mansuetus verbis & factis, quomodo afflixit fratres ita diu, antequam se eis notificaret, p. 1. c. 414. f. & c. 426. f.

ioseph nō videns Benjamin fratrem suum vterinum cum aliis fratrib. dure loquutus est, timens ne machinati fuissent contra eum in malum, sicut fecerāt cōtra eum ideo vt scire posset veritatem, dure loquutus est cum eis, & c. p. 1. c. 411. c.

ioseph dicens fratres exploratores, esse nō excusatur a mendacio quin esset peccatum veniale, quia neque Apostoli multo perfectiores eo sic excusantur, p. 1. Ibid.

ioseph quomodo poterat fratrem suum Iudam arguere de cōtradictione, p. 1. c. 426. f.

ioseph non poterat se continere quin se manifestaret fratrib. suis sed quib. rationib. Ibid.

ioseph iurans per salutem Pharaonis, an indecenter iurauit, & an periurium commisit, p. 1. c. 414. f.

ioseph fratrib. vnde & quare exploratorum vitium impinxit, p. 1. c. 414. f.

ioseph magnam clementiam ostendit fratrib. suis, cum eos ad se venientes, nolēs eos scandalizare apud Aegyptios, & volens eos certificare de plena remissione, p. 1. c. 427. b. & col. 427. c.

ioseph verba quomodo vera sunt, cum ait patrē dixisse: In monumento quod ego feci mihi in terra Chanaam, & c. cū nū legantur hęc verba patris cum de sepultura mandaret, p. 1. c. 372. e. f.

ioseph quare non statim post mortē fecit asportari ossa sua in terram promissionis, est duplex ratio, p. 6. c. 928. f.

ioseph habuit fidē de sepultura & resurrectione Christi in terra promissionis complenda, p. 6. c. 928.

ioseph Patriarcham vt dicit Ra. Sa. Gabriel docuit 70. idioma quæ ante non nouerat. Et an in hoc verum dicat, p. 3. col. 1060. f.

ioseph pater putatiuus Christi, & virgo Maria, de eadem tribu fuerunt, p. 5. c. 41. c.

ioseph cum de duob. patrib. suis Euangelistæ memorētur, quare nullius eorum nomen accepit, cum secundum legem qui nascitur ex nomine defuncti, nomē habere debeat defuncti cui propagatur, p. 1. c. 1614. f.

ioseph sponsus Mariæ creditur semper fuisse virgo, cum tamē virginem disponauerit, p. 5. c. 44. f.

ioseph quare non accessit ad Mariam virginem, cum sibi esset desponsata, Ibid.

ioseph non cognouit Mariam, quomodo & vnde hoc & quādiu hoc fuit, p. 5. c. 47. b.

ioseph virum Mariæ dixerunt quidam de alia vxore generalise filios, & illos fratres Iesu dictos, sed improbat, p. 5. col. 1059. c. & 520. e. & 48. c.

ioseph in Bethleem alinum & bouem duxit, quib. præsepium fecit, & in quo virgo Maria puerū Iesum reclinauit, & pannis inuoluit, p. 5. c. 709. c.

ioseph nō est inuentus cū Maria a Magis, & quare, p. 5. c. 55. c.

iosephus Matatiæ filius ex Ierosolymis sacerdos, sicut de eo scribit Hiero. in libro de illustrib. viris, & c. p. 1. c. 381. c. & c. 797. b. c.

Iosephus errauit de nuditate Adæ in statu innocentie dans huius rationem, quod ante viuebat tantum bestialiter non habens vsum rationis, sed confutatur, p. 1. c. 96. c. f.

Item p. 4. c. 1548. f.

iosephus circa historias libri Machabæorum multa dicit quæ sunt dissona textui, propter quod illa tanquam friuola dimittuntur, p. 4. c. 2425. c.

Iosephus dicens Qui nullatenus egit peccatum sed tantū cogitauit, nullo reatu tenetur, erat, p. 1. c. 675. c.

iosephus Hebreorum historiographus refert, insistētib. Romanis se fugisse in speluncam cum quadraginta comitib. ibiq; proditum, inuentum, atque ab hostib. captum, p. 5. columna 646. f.

iosephus quia fuit de genere sacerdotali, & fuit in Ierusalem tempore quo adhuc stabat templum & sacerdotii ministerium, & pluries, potuit videre, vt vidit vestes & ornamenta ipsorum, ideo certius potuit scribere talis quam suis sequaces, p. 1. c. 381. c.

iosephus quadragesimosecundo anno a passione Christi vel circiter, incepit scribere librū antiquitatis Iudaicę, quē obtulit, Vespasiano Imperatori, qui cepit imperare anno dominicę incarnationis septuagesimo primo, p. 4. c. 318. f.

iosias fuit sanctissimus vir, sed filii eius succedentes fuerūt pessimi, ideo regni status post mortē patris mutatus est in malum, p. 4. c. 1005. c.

iosias per fidem & deuotionem magnā sibi ad vniuersis amorem acquisiuit, p. 2. c. 681. d.

iosia quatuor filii legantur, & alibi tres tantum, quomodo super hoc concordia accipienda est, p. 2. c. 804. e. f.

iosiam regē Ieremias uocat Cedion cui cōstans erat regnum p. 4. c. 735. b.

iosue Duce vincebat populus non secundum artem militarem instructus sed superno fretus auxilio, p. 2. c. 165. a.

iosue nomen ex Oleæ immitatum quia typus erat veri Iesu, p. 1. c. 1255. a.

iosue impositione manuum Dux est creatus, p. 1. c. 1696. c.

iosue non habuit vxorem neque filios, p. 2. c. 149. a.

iosue vbi mortuus quo anno etatis, & vbi sepultus, p. 2. c. 149. a.

iosue moriturus admonuit populum maxime ne matrimonia contraherent cum extraneis qui inter illos habitabant tanquam hæc commixtio datura sit impietatis occasionem, p. 2. c. 139. c.

iosue successor Moyfi in regimine populi fuit confortatus & affecuratus de terræ promissionis acquisitione & diuisione, p. 2. c. 10. f.

iotha vnum de lege nō præterire posse, quare dictum est, & de quo, p. 1. c. 817. b. c.

Ira vt mentem superet, causa est multitudo cogitationum, sup uacuarum, quib. mens acquiescit, p. 3. c. 335. c.

ira & clamor & omnis amaritudo immundi spiritus furor est, p. 5. c. 753. b. c.

ira duplex scilicet consummationis, & consumptionis, p. 3. c. 876. d. & 855. a. b.

ira qualiter oculos mentis & corporis perturbat & excæcat, p. 3. c. 648. d. e.

ira Dei quæ dicatur in sacris scripturis, p. 1. c. 622. d.

ira intelligentie lumen subtrahit, & mentem prouocando confundit, p. 3. c. 101. a. b.

ira stulti vbi incanduerit, mox viscera pietatis amittit, furori frena laxata, p. 3. c. 1719. a.

ira dupliciter diffinitur a Philosophis. scilicet materialiter & formaliter, p. 4. c. 2049. c.

ira est duplex. scilicet ira per viciū, & ira per zelum, p. 3. c. 502. f. Itē p. 6. c. 211. d. Item, p. 3. c. 628. d. e.

Ira per zelum sapientes turbat, sed ira per viciū stultos trucidat, p. 3. c. 77. b.

ira per zelum oculum mentis turbat, sed ira quæ est per viciū illum excæcat, p. 3. c. 628. d. e.

Ira potentum lenienda est blandis sermonib. sicut furor, Saul per citharam David, p. 2. c. 34. e. f.

ira Dei quæ & qualis sit, p. 4. c. 2185. a. b. Itē p. 2. 649. c. Vide in Passionis.

ira Dei nō perturbationem, sed merita & peccata puniendorū signat, p. 4. c. 2185. a. b.

ira Dei est motus qui sit in anima quæ legem Dei nouit, cum videt eam a malo præteriri, p. 3. c. 445. a.

ira Dei manet nō aduersus, sed super peccatores, scilicet ori-

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

ginalis damnationis vel celestis iudicii, quia nō de inferiorib. sed de superiorib. inducantur peccatores, p. 2. c. 67. b. c.
 Ira an fuerit in Christo: Et arguitur pro & contra, p. 5. c. 502. f.
 irascitur, p. 6. c. 619. b
 ira inconsiderata res est, ita ut aliquādo nec sibi parcat cui irascitur, p. 6. c. 619. b
 ira multis virtutib. priuat, quia dum quietem mente tollit, spiritus sanctus ibi non quiescit, p. 3. c. 77. b
 ira magis est in iuuenib. quā in senib. & quare, p. 3. c. 1806. f
 ira semper plus vindictam exigit quam iniuriam accepit, p. 1. c. 363. c
 ira præter rationem opponitur mansuetudini, non autem illa quæ est moderata, quia de ratione māsuetudinis est, quod faciat moderationem, p. 5. c. 511. c
 ira iusta mater est disciplinæ, & ira quæ est cum causa, iudiciū est, non ira, p. 5. c. 107. c
 ira venialis est quæ non ducitur ad effectum, p. 3. c. 461. a.
 ira magna est a Deo tormenta non pei peti, p. 4. c. 902. f. & col. 1194. e
 ira iudicii tanto districtior portabitur quanto nūc minus timeatur, p. 3. p. c. 1923. a. b
 irē triplex gradus, p. 5. c. 107. c
 iræ dandus est locus aliquando, p. 5. c. 252. c
 iram qui vincit melior est, quam qui capit ciuitatem, p. 3. c. 481. a. & 1675. c
 irē motus quamuis sit moderatus ratione impedit intellectu a contemplatione veritatis, p. 5. c. 511. c
 iræ natura est ut prolata magis ferueat, occultata languescat, p. 3. c. 1654. c
 iræ effectus est triplex. Primus est iurgium, p. 3. c. 1677. c. Secundus est recedere ab amico fideli, quod frequenter facit ira, col. 1681. c. D. Tertius alterius cui aliquis irascitur, contemptus, c. 1683. c
 iræ passio maxime apparet in facie, & in oculis porissime, p. 3. c. 634. e
 irē hominis potestas est corp⁹ occidere post nihil facere. Deus & hic punit, & post in gehennam mittit, p. 3. c. 1145. 1146.
 Iræ passio non confurgit ex timore, sed ex aliis passionib. f. ex tristitia illata, cum desiderio & spe vlcidendi, p. 1. columna 930. f
 irē passionē licet incipiant a tristitia, terminantur tamē in delectatione, habita vindicta, p. 2. c. 1639. a
 iræ Dei an, quomodo, & per quos resisti possit cum Iob dicat, Deus cuius iræ resistere nemo potest, p. 1. c. 829. b. c
 iræ Dei quando & quomodo resistendum sit, & qui resisterūt, p. 3. c. 124. e
 irē commotio nec locum debet habere in te. Ipsa conturbatio indecens est ei qui sub Iesu duce militat, p. 2. c. 86. e. f
 iram proprie causant paruipensio & contemptus eorum circa quæ aliquis maxime studet, p. 3. c. 101. a. b. 282. f. & 465. a. b
 Item, p. 2. c. 1636. f
 iracundiæ maioris est cum hoc tribuitur quod male desideratur, p. 3. c. 217. a
 iracundię immanitas qua & homicidium fit significatur per ignem, p. 3. c. 1030. d
 iracundia ianua omnium vitiorum, qua clausa virtutib. intrinsecus dabitur quies, aperta ad omne facinus armabitur animus, p. 3. c. 1727. b
 iracundi cum nulla se consideratione mitigant, necesse est, ut qui furentes reprimere conatur, nō se in furorem erigat sed qd est tranquillitatis ostendat, & subtiliter proferat, in quib. ex obliquo animum furentis pugnat, p. 2. c. 525. a
 irascendi motum medici ponunt in corde, p. 1. c. 926. e
 iracundos melius corrigimus si in ipsa iræ cōmōtione declinamus. Perturbati. n. quid audiant ignorant. Sed cum ad se redeunt, tanto libentius exhortationis verba recipiūt, quanto se tranquillius tolerari erubescunt. Menti aut furori ebriæ omne rectū quod dicitur peruersum videtur, p. 2. c. 484. d
 Irascitur Deus aliquando ut pater, aliquando ut dominus, aliquando ut iudex, p. 4. c. 1034. e

Irasci & dedignari est contra Deum murmurare, & prope blasphemare, p. 3. c. 584. d. Interl.
 cum irascimur, statu furoris inflamamur, p. 2. c. 69. a
 irascibilis partis de ordinatio maxime apparet in homicidio, secundo in quibusdam aliis procedunt ex rancore & odio p. 1. c. 1667. a. b
 irascibilis pars tendit, in bonum sub ratione ardui, & in malū sub ratione vindicatiui, p. 1. c. 685. c
 irascibilis passionē omnes oriuntur ex passionib. concupiscibilis & terminantur in ipsis, p. 4. c. 30. f. Item, p. 1. columna 1580. f
 iratus præ ira solet truncare verba sua, p. 4. c. 1231. c
 iratus homo emittit anhelitum fumosum per nares, p. 4. col. 50. e
 iris dicitur arcus demonis, id est sapientis, p. 6. c. 2624. f.
 Item p. 1. c. 167. b. c
 iris cæruleo colore designat præteritum diluuium, igneo futurum iudicium, p. 1. c. 167. b. Inter.
 iris quomodo est signum fœderis, cum procedat ex causa naturali, p. 1. c. 167. b. c. 168. d. e. f
 iridis generatio vnde fiat. Ibid.
 irregularitas in nouo Testamento, sicut aliquādo causatur ex bono actu, ut ex occisione malefactoris per sententiam iudicis, sic in veteri Testamento ex actu sepulturæ impediatur tempus celebratio Paschæ p. 1. c. 1221. c
 irregularitates quasi erant in lege, immundiciæ ex tactu mortui vel alterius immundiciæ, prohibentes accessum ad diuinam, p. 1. c. 1219. c
 irremissibile dicitur dupliciter, p. 6. c. 1714. e
 is Hebraice dī vir, isia appellatur mulier quasi quædā virgo, p. 4. c. 111. e. Item p. 1. c. 585. b. Inter. Vide etiā in Eua.
 Isaac quot annis erat quando fuit immolandus per patrē, & an inuitus patri assenserit, & quomodo promissum in se impleri credidit, f. in Isaac vocabitur tibi semen, si moreretur, & c. p. 1. c. 266. c. Aliter dicunt quidam Hebræorum quod erat 15. annorum tere. Et quod quasi inuitus accessit ad immolationem, p. 1. c. 270. c. & c. 273. d. e
 Isaac licet esset 35. annorum, tamen vocatur puer, & quare, p. 1. c. 267. f
 Isaac contra naturā humanæ generationis promissus in signū fuit Dei filiū cōtra humanā rationē nasciturū, p. 6. c. 61. b. c.
 isaac non fuit natus de Sara virtute nature tantum, sed cū hoc per adiutorium gratiæ, p. 1. 233. f. & col. 256. a. b
 Isaac ligna portans figurauit Christum crucem baiulantē, p. 1. c. 266. c
 Isaac secundum Hebræos ex quo voluntarie accessit ut immolaretur, ex tunc fuit consecratus Domino, & non fuit licitū ei habere nisi vnicam vxorem, p. 1. c. 297. f
 isaac non fuit vocatus ad aliam terram transire vel regionem, p. 1. c. 305. f
 isaac quomodo figurat natiuitatem virginis, p. 1. c. 256. a. b.
 isaac quare potius non meritum ascribitur quā Abraham, cū potuisset restituisse patri in oblatione, & c. p. 1. c. 267. f. & col. 273. d. e
 isaac fuit cum Rebecca vxore sua 20. annis antequam paret, quare non accepit aliam sicut pater eius Abraham accepit Agar postquam decem annis probauerat Sarę sterilitatem, p. 1. c. 297. f
 isaac humano more filium maiorem benedicēdū putauit, sed Deus qui occultorum est cognitor, minorem dignum benedictione ostendit. ut hominis ostenderet esse benedictionē sed Dei, p. 1. c. 318. c. Item, p. 6. c. 947. b. c
 isaac quare non retardauit benedictionem cognita fraude, p. 1. c. 319. b.
 isai quomodo dicitur habuisse filios octo in libro Regū, & Paralipomenon septem, p. 2. c. 1019. b
 isaias in Esaias.
 isaias nudus & sine calceis incedit, p. 4. c. 204. e
 isaias ferra lectus est sub Manasse rege, Numa Pompilio Romanę regnante, p. 2. c. 979. b

isaias

Index.

isaïas Prophetavit de sua morte, p. 2. col. 980. d
 isaïas Apostolorum voce preces fundit, p. 4. col. 297. a. b
 isaïas prophetauit Iudeos audituro Christum corporaliter non spiritualiter, p. 4. c. 84. c
 isaïas duas prophetias sibimet inuicem contrarius eadem hora protulit, p. 2. col. 966. d
 isaïas prædicit mulierum reditum a sepulchro, par. 4. columna 253. a. b
 isaïæ vaticinium puer contra senem & ad nostram hæc tempora applicari, p. 4. col. 52. e
 isaïæ sectio ferra figura fuit Christi Iudaicam gentem in duas dissecturi, p. 2. col. 979. a
 isaïæ mirabilia qualia erant, p. 4. col. 228. d
 isopos in Hisopus.
 isoboth interfectores David extremis membris mutilatos egit in crucem, p. 2. col. 537. a
 israel & iacob idem homo fuit, sed primo vocatus est iacob id est supplantator, postea israel, id est videns Deum, vel directus cum Deo, p. 4. col. 1048. f
 israel dictum putat Iosephus ipsum iacob, quod aduersus Angelum steterit, &c. Quod autem in libro Hebræorum nomen interpretatur israel, vir videns Deum, vel mens videns Deum, non tam vere quàm violenter interpretatum videtur, &c. super hoc declaratio, p. 1. col. 351. c
 israel vel iacob, simpliciter & sine nominis adiectione dicitur quando agitur de carnali israel, p. 4. c. 404. a
 israel est nomen generale ad omnes Hebræos, p. 4. col. 615. c
 israel in scripturis sepe accipitur p. populo qui sub fide cultu Dei refidet, etiam si ab israel non descendat secundum carnem, p. 792. f
 israel mortuo Iesu nauæ morum disciplineque immemor matrimonia ex victis assumere, paulatimque externos mores trahere, ac mox phano ritu idolis sacrificare accepit, p. 1. c. 162. d. c
 israel ante Saluatoris Aduentum, legi seruitutis astrictus atque sub disciplina erat postremis vero temporibus, cum humanitate ascueffet seruitutis spiritus est sublatus, p. 1. c. 1546. e
 israel plagis affligebatur, vt qui post tantam quam eius curam impie vitam, ageret, p. 2. c. 899. a
 israel vocat virginē q. de pulchritudine sua gloriē, p. 4. c. 716
 israel quomodo dicitur primogenitus in filiis, p. 5. col. 103. a
 israel omnis prophetauit Exo. 15. p. 1. col. 624. f
 israel cur in deserto mare primum aquas amaras inuenerint, p. 2. col. 628. f
 israel tantis peccatorum sordibus inquinato patet misericordiae locus, p. 4. col. 264. e
 israel nunc in tenebris versatur, cum gentes in media luce ætatem degant, p. 1. col. 1633. b
 israel fuit dignior in populis, p. 1. col. 529. f
 israeli maximum beneficium fecit Deus in deserto, quādo voluit habitare in medio populi in tabernaculo, in quo erat p. pitiorum tanquam sedes Dei, p. 3. col. 1828. e. Item, p. 1. 1696.
 israeli triplex beneficium exhibitum fuit in deserto. Primum beneficium colūbe ignis & nubis, quæ illuminabat noctē. Secundum fuit manna cælitus datū in cibum. Tertium fuit ritus sacrificiorum, p. 3. col. 1828. e
 israelita si peccet, id est laicus, ipse suum non potest auterrere peccatum, sed requirit leuitam vel Sacerdotem vel Pontificem, vt peccatorum remissionem accipiat, p. 1. 1287. a. b
 israelita quod habeat equum nusquam inuenies, p. 2. col. 84. f & col. 191. e. f
 israelita falsi qui vocabantur, p. 4. col. 404. a
 israelitæ quoniam gratia potui sicut vellus rore Iud. G. p. 1. 2. col. 197. c
 israelitæ vbi alienos Deos abstulerunt seruiente Deo beneficentiam eius præstulerunt, p. 2. c. 222. d
 israelitæ gentis duplex fornicatio spiritalis & corporalis, p. 2. col. 263. a
 israelitæ tyrannos sibi magis quæ sine quam reges, tunc etiam

in loco qui eis orationis causa fuerunt destinatus templum pro ambitione regia construxere, p. 2. col. 362. d.
 israelitæ importuno tempore dixerunt. Da nobis Regem qui iudicet nos, p. 2. col. 362. f
 israelitæ non sunt omnes qui nati sunt ex israel, sed qui Deo crediderunt & poenitentiam egerunt, p. 4. col. 798. f
 israelitæ locum Sichem elegerūt vt facilius in domum David conspirarent, p. 2. col. 1174. f
 israelitas primum fore participes aduentus Christi Propheta & isaïas, p. 4. col. 483. b
 israelitis aduersa proueniebant eo quod essent in labore difficiles & in diuinitatis cultu deficerent, p. 2. c. 166. d
 israelitico populo quomodo dictum est : Et dedit Dominus Deus israel omnem terram quam iurauerat, &c. cum non solum vsque ad diem mortis Iesu, sed etiam post, non eradicauerit gentes, p. 2. col. 130 f. 131. c
 iter duplex est in scripturis, scilicet, laudabile & culpabile, &c. p. 2. col. 78. d. e
 iter quo tenditur ad virtutes non est procliue, sed ascenditur anguste & difficulter, p. 1. col. 611. b
 iter sapientiæ Dei qui incedūt, nemora sunt eis vmbriæ, omnis cærus iustorum & chorus Prophetarum. Sub vmbra. n. sensuum quos apud eos scripto inueniunt, refrigeratur animæ eorum & in doctrina eorum, quasi incedentes per opaca nemorum delectantur, p. 1. c. 1356. d. e
 iter sapientiæ quantam requiem habeat, si intellexisti, quantam gratiæ quantumque dulcedinis, noli negligere: aggredere iter, incipe tamen cito, in cōsortium tuum venient angeli, &c. p. 1. col. 358. e. f
 iter sabbati a monte Oliueti vsque ad Ierusalem, erat mille passuum, qui faciunt leucam, quia illud spacium licebat Iudeis pertransire, & non vltra in die sabbati, par. 6. columna 977. c
 iubilæus vbi nos dicimus in Hebræo habetur Iobel, &c. par. 1. col. 1124. f
 iubilæus annus quis dicatur, p. 3. col. 797. b. 1334. d. e. Item p. 1. col. 775. c
 iubilæus annus quando incipiebat, videlicet an in quadragesimo anno vel i. anno immediate sequenti, est duplex opinio tam apud Hebræos quam apud Latinos, p. 1. c. 127. c
 iubilæus annus quomodo dici possit septimus, par. 1. col. 1130. f
 iubilæo qui quinquagesimus erat annus cur restituebatur bona primis possessoribus, p. 1. col. 1125. b
 iubilus est sonus læticiæ sine verbis, quia læticia animi nō potest explicari. Hic fit a nobis in confessione, a malis in cōfusione, cum de terrenis adeo gaudent, p. 3. col. 1200. f
 iubilum cum tanta læticia corde concipitur, quam sermo non explicat: sed tamen os sonat, p. 3. col. 119. c. & col. 314. c. & c. 352. d. & col. 770. e. & col. 1134. f
 iudas non solum murmurauit super vnguēto effuso super Mariam Magdalena, sed etiam alii discipuli, qui fuerunt ab eo incitati, p. 5. col. 1264. c
 iudas a Christo Eucharistiam accepit sicut ceteri Apostoli, vt communiter doctores dicunt, licet Hilarius contrarium dicat, p. 5. col. 426. f
 iudas auaricia corruptus cum, Iudeis de morte Christi tractādo perpetue mortis ruinam meruit, & significatur p. Achitophel, qui etiam se laqueo suspendit, p. 2. c. 1125. b
 iudas qui impius corde erat, quamuis ipso Domino redarguente, noluit mala cœpta corrigere. Petrus vero quia reclusus corde, respiciente se Domino, mox poenitendo correxit, quod negando deliquit, p. 3. col. 1697. b
 iudas proditor & illi qui Christum tradiderunt Pilato, fuerūt Iudæi, p. 6. col. 1022. f
 iudas traditor dignam sibi poenā inuenit, dū guttur quo vox proditoris exierat, laqueo necatur. Dignum etiam locum in tertius quæsiuit, vt angelorum & hominum Dominum prodiderat, cœlo & terre perolus, quali aeris spiritibus sociandus, in medio aeris periret, p. 6. c. 981. c
 iudas proditor qui de morte Christi tractauit cum Principib.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

sacerdotum, significatur per Doech, &c. p. 2. col. 462. f
 iudas proditor significatur p Saulem, qui cum armatis ad capiendum Iesum venit, & Iesus qui significatur per Dauid, processit eis ob viam & dixit eis: Quem quæritis, &c. p. 2. columna 485. c
 Iudas licet poenituit, tamen inutiliter, quia desperauit & se suspendit, p. 5. col. 448. f
 iudas desperando plus peccauit quam Christum tradendo, & quare, p. 3. col. 448.
 iudas in benedictionibus non reperitur, & ab Apostolis, excluditur, & de hoc figura, p. 1. col. 1689. b. c
 iudas Machabæus triplex bellum habuit tempore Antiochi, p. 4. column. 174. f
 iudas Machabæus secessit in desertum locum, ibiq; inter feras vitam in montibus cū suis agebat, p. 3. col. 738. f. Item p. 4. col. 2419. c
 iudas Galilæus erat quidam sic dictus ante passionem Christi, qui tempore natiuitatis Christi inducebat populum ad rebellandum Imperatori Romano, dicens esse illicitum Iudeis profiteri aliquem Dominum terrenum, sed solum: & ideo accusantes Christum ante Pilatum volebant eum notare quod esset similis illi, p. 5. col. 986. f. & 1186. f
 iudas Scarioth prouide inter Apostolos eligitur, & quare, p. 5. col. 516. c. 1274. b. & col. 188. e. f. Item, p. 3. col. 503. b. & col. 835. b
 iudas traditor de tribu Ephaim, & de vico Scarioth Dominū vendidit, & dicitur ebrius non vino sed auaritia & diaboli cibo, p. 4. col. 255. a. b
 iudas Scariothis sic dictus est non quia de genere Ilachar, ut dicunt aliqui, sed a loco vnde natus fuit Scarioth, qui est quidam vicus in Iudæa, p. 5. col. 188. f
 iudas Scarioth vtrum à principio suæ vocationis a Christo fuerit malus: Quid in hac quæstione, quæ est de his quæ tractantur humanam inuestigationem, cum sit de occultis corporis humani, & in consimilibus quæstionibus tenendum est illud quod est magis consonum sacræ scripturæ & rationi, &c. p. 3. col. 1166. c. f. Item, p. 1. col. 619. b. c
 iuda est vna de duodecim tribubus, vnde reges & à regno omnes Iudæi dicuntur: Cōfessi autem Cæsarem, nō Christum qui de Iuda, iam non Iudæi, p. 3. col. 993. a
 iudam & Ierusalem multo peiora inueniuntur fecisse quam Israel, & quid & quomodo, p. 4. col. 670. f
 iudas equus erat, & cum ascensorem habuit Dominum, de equitatu salutis erat: cum cæteris enim Apostolis missus ægrotis salutem & languentibus prestitit sanitatem: vbi diabolo se subtrauit, illius habenis ductus contra Dominum equitauit, p. 1. col. 620. f
 iudæ Apostoli Epistola, quia de apochrypho testimonium habet priscis temporibus a plerisque reiciebatur, sed tamen auctoritate iam & vetustate & vsu meruit, ut inter sanctas scripturas computetur, p. 6. c. 1441. a. b
 iudæ benedixit Moses quia nasciturus erat Dominus, p. 1. col. 1676. c
 iudam Christus tolerauit, & ad prædicandum misit, & ei Eucharistiam dedit, vt ostenderet dona peruenire ad eos qui fidem accipiunt, etiam si talis sit per quem accipiunt, qualis fuit Iudas, p. 3. col. 503. b
 iudam quare Christus permisit portare pecuniam, cum sciret eum furem p. 5. col. 1264. f. Item, p. 6. c. 264. f
 iudæ desperatio processit ex duobus, p. 5. col. 448.
 iudæa fuit sub seruitute. Primo Persarum, secundo Græcorum, & tertio Romanorum, p. 4. col. 560. f
 in Iudæa tria loca fuerunt amœna & fertilia, scilicet, Libanus Carmelus, & Saron, p. 4. col. 318. f
 iudæa dicitur terra fœderis, quia promissa fuit Abrahe & semini eius in fœdere, quod iniit cū eo Dominus, p. 4. c. 1301. c
 iudæa dicitur hæreditas Domini, pro eo quod ibi viguit cultus diuinus, p. 3. col. 978. f. & 993. c. & 1041. c. & 447. c
 iudæa (quæ est in quarto climate orbis) derelicta fuit a suis habitatoribus in captiuitatē ductis, & postea multiplicata est

hominibus, animalibus, & aliis bonis, p. 4. col. 86. e. f
 iudæa quæ legis oneribus erat subiecta, significatur per asinam quæ erat oneribus assueta, p. 5. col. 342. f
 iudæa quæ verum Dauid Iesum Christum despexit: per Michol significatur, p. 2. col. 1083. b. c
 iudæa & Gentilitas significantur per duas mulieres ante Salomonem contendentes. Puer autem viuus de quo duæ mulieres contenderūt, significat opus meritorium de quo fuit contentio inter Iudæum & Gentilitatem, p. 2. c. 693. c
 iudæa dicitur fornicaria, quæ per idololatriam cum idolo fornicata fuit, & adulter vocatur ipsum idolum, & posteri eorū dicuntur filij fornicariæ & adulteri, p. 4. column. 488. f
 iudæa dicitur adultera effrenata quæ in eodem lecto recipit adulterum cum marito, p. 4. col. 465. c
 iudæa dicitur res concussa quæ huc & illuc agitur, & quare, p. 3. col. 355. a
 iudæa infelix hæc sibi promittit, diuitias gentium omnium in circuitu, aurum & argētum, & vestes multas, p. 4. c. 2169. b
 iudæa dicitur desertum, & postea gauisa, quare & quando, p. 4. col. 468. f
 iudæa consuetudinem habuit hanc. In aliquo celebri loco ponebantur lapides rotundi grauissimi ponderis, quos iuvenes pro varietate virum probandarum, alii vsque ad genua. alii vsque ad vmbilicum, vel etiam super ceruicem extolliebant, nec prius ad agonē descendebant quam ex eleuatione pōderis sciretur, quis cui cōparari deberet, p. 4. c. 3153. c
 in iudæis mos vsque hodie permanet, vt sparsis crinibus mulieres nudatis pectoribus voce modulata populū transfundant in lachrymas, p. 4. col. 657. a
 iudæa gens, (quod nulli dubium est) quanto cæteris præcelebat gloriosior, tanto peccatis exigentibus nulla est modo inferior, p. 4. col. 963. a. b
 iudæa, omnis Iudæorum prouincia: dicta est generaliter, ad distinctionem aliarum gentium, specialius tamen meridiana plaga dicitur Iudæa, parte 5. columna 584. d. Item, parte 6. col. 992. e
 iudæa primo dicta est terra Chanaan, quia post diluuium inibi habitauerunt filii Cham: quibus expulsis per filios Israel tpe Iosue, nominata est Iudæa a tribu iudæ quæ erat principalis & regia, p. 5. col. 24. f
 iudæa in plures partes diuisa est, quæ omnes licet Hebræa lingua loquantur, tamen singulæ domesticam dicendi speciem habent distinctam, & aliter pronuntiatur diuersis partibus. &c. p. 6. col. 992. e. Item, p. 2. col. 267. b. c
 iudæa tota secundum suam longitudinem sita est super mare mediterraneum ex parte Occidentis, & in latere opposito habet iordanem fluuium transeuntem per mare Galilææ & mare mortuum, p. 4. c. 482. f. & 202. f
 iudæa dicitur insula, eo quod est inter duo maria, scilicet, mare mortuum ab Oriente, & mare mediterraneum ab Occidente, p. 4. col. 202. f. Item, p. 3. col. 915. c
 iudæa dicitur hortus propter eius fœcunditatem. Conclusus propter eius fortitudinem, quia ab Occidente clausula mari mediterraneo, ab Oriente Iordane fluuius, ab Aquilone monte Libani, a Meridie deserto Aegypti, quod nō potest de facili transiri, p. 3. col. 1850. f
 iudæa habeat multos fontes ita limpidos, ac si essent sigillati, ne bestia vel homo posset aquam turbare, par. 3. columna 1850. f
 in iudæa terra dimisit rex Babylonis de pauperibus terræ qui cohererent terram, non sicut Domini, sed magis serui reddendo tributum regi, p. 4. col. 560. f
 iudææ captiuitatis, templique subuersio vsque ad Cyrum regem septuaginta annos compleuit, p. 4. col. 1296. d. e
 iudææ destructio significatur per destructionem Ninive per Babylonios, & nomina consonant, & quomodo par. 4. col. 1455. e
 iudæam & templum cepit primus Romanorum C. Pompeus Magnus, p. 4. col. 2151. a
 per iudæam tpe primi tēpli Prophetæ discurrebāt populū a malis

Index.

à malis retrahendo, & ad bonum exhortando. Tempore vero secundi Templi non legitur habuisse nisi Aggum, Zachariam, & Malachiam, & postea caruit Prophetis per 300. annos & amplius vsque ad tempus Ioannis Baptiste, par. 4. col. 318. e. f.

iudæam inclytam esse, & omnibus terris fertiliorē dubitari non potest, p. 4. col. 1134. e. Aegyptus tamen est fertilior & amēnior. Ibi.

iudæam tertio vastauit Nabuchodonosor. Primo cū Ioachim (qui & Heliam) filium Iosæ vinctum catenis duxit in Babylonem, cum vasis Domini qui templo suo posuit. Secundo, cum Ioachim cognomento Ieconiam filium eius, cum matre & Principib. & Eunuchis trāstulit in Babilonē. Tertio, cum Sedechiam cœpit & excæcauit interficit, & incendit domum Domini & Ierusalem destruxit, p. 1. c. 738. e. f.

iudæam post mortem Herodiis, filijs suis vt Imperator decreuit, sic diuisa est, vt Archelaus haberet medietatē regni paterni, quæ dicta est Iudæa: aliam medietatē diuisit in duas partes, & vnā dedit Herodi, & factus est tetrarcha Galilææ, aliam dedit Philippo, & factus est tetrarcha Iturææ & Tracōnididis regionis. p. 5. col. 79. b.

iudæus, hoc nomen imposuit populo scissura decem tribuū a duabus, sed Hebræus generale nomen erat iambus quam cem tribubus, p. 4. c. 2025. a. b.

Iudæus Christum negans esse Deum, est insipiens, qui in corde suo dicit: Non est Deus. & c. p. 3. col. 523. b.

iudæo notus est Deus, & verum est, sed Iudæo intus nō in carne, p. 3. col. 993. c.

iudæi non intellecto hoc quod in Exodo scriptum est, parentum peccato super liberos Deum iniustitiæ inlimumarunt, p. 1. col. 1608. e.

iudæi iubentur serpare legem quæ secundum carnem operatur quamdiu stetit tabernaculum, p. 1. col. 1048. d.

iudæi cur prohibentur alibi quam ad tabernaculum victimas cedere, p. 1. col. 1053. b.

iudæi tanto studio sobolem curabant, vt qui sine spe propagationis decederet haberet quasi execrat⁹ a Deo. p. 1. c. 1381. b.

iudæi quas causas suæ dispersionis & captiuitatis modernæ assignat, p. 4. col. 513. c. & 519. c.

iudæis in destructione secundi templi, tria maxime aduersantia concurrerunt, p. 4. col. 537.

iudæi adueniente Romano exercitu, diuisi sunt in tres patres de principatu contententes, p. 4. col. 527. a.

iudæi quot a principio obsidionis p Romanos vsque ad finē mortui fuerunt gladio fame, & peste. p. 4. c. 253. b. c. 314. e. f. & 474. f. & 1686. f. 2379. & 2380. Item p. 3. col. 916. f.

iudæi capta ciuitate Hierusalem, multi fuerunt captiui, in tantum quod dabantur 30. pro denario vno, vt dicunt aliqui & ideo onerata fuerunt plures naues de ipsis, in quibus ducti sunt in Alexandriam, quæ est in Aegypto, vt ibi reuenderentur carius a mercatoribus qui eo emerant, p. 1. c. 679. c. Item, p. 6. col. 1252. f. Item, p. 4. col. 369. c. & 423. c. Item, p. 3. col. 736. f.

iudæi sunt interfecti a Tito & vespasiano à principio obsidionis vsque ad finem decies centum milia: & in captiuitatem ducti nonaginta septem milia, p. 4. c. 474. f. Item, p. 3. c. 916. f. Item, p. 4. col. 1686. f. Item p. 5. col. 365. c. & 965. c.

iudæi secundum morem eorum ponebāt super capita titulos suæ causæ, p. 5. col. 457. c.

iudæi tradiderūt Christo acetum felle mixtum, eum tamē traditione seniorū tenerent dare vinum aromaticum, quod dānatis dabatur, p. 5. c. 456. e. f. Itē, p. 3. co. 1740. f. & 934. e. f.

iudæi increpauerunt Christum, iniurijs, & ceterationibus, passionibus, p. 3. col. 531. a. b.

iudæi meditati sunt falsa in scripturis de Christo vsque ad mortem, p. 3. col. 443. a. Interl.

iudæi in fauorē Sacerdotem qui mortem Christi procurauerant, cantabant derisorie in tabernis cantilenas factas de crucifixione Christi, tanquam de re insolita & notabili, & tanquam de falso propheta volente regnare & non poren-

te, p. 3. col. 931. b.

iudæi cur promissa a Deo perdidērunt, p. 1. c. 719. c. & 720. e.

iudæi ciuitatis domos in muri sui constructionem euerterunt, p. 4. col. 219. b.

iudæi mortui, sepelientes mortuos suos, p. 4. col. 218. e.

iudæi arbitrantur iu aduentu Christi lupum pasci cum agno, p. 4. col. 142. e.

iudæi quorum facinus illud immune crucis Dñi toto orbe nobilitatū est & pæna incēdij vulgarissima ferro, fame, incendio sunt consumpti & Sodomitis similes facti, pa. 4. c. 54. d.

iudæi ob suam iniquitatem sepe traditi sunt alienigeni, par. 4. col. 644. d.

iudæi erant sine charitate & propterea iniusti in Deum & in proximos, p. 4. col. 271. a.

iudæi nullam aliam spem habent nisi sperauerint in eum ipsū quem negauerunt & se ab eius sanguine abluerunt, p. 4. col. 23. b.

iudæi quasi equus impetu vadens ad pretium relicta lege diuina suas ipsorum sequebantur cogitationes, p. 4. col. 649. b.

iudæi quando bello petebantur tunc confugiebāt ad Assyrios quādo vero eos inuadebāt Assyrij confugiebant ad Aegyptios, p. 4. col. 547. a.

iudæi in nullo grauius Dominum offenderunt quam quod viduæ gratiam minorumque iura violarunt, p. 4. col. 24. d.

iudæi serpenti sacrificabant vsque ad Ezechiam regem, par. 3. col. 948. d.

iudæi de seruitute Aegyptiorum liberati decies cōtra Deum multuati sunt diffidentes illius potentie, p. 1. c. 1231. b.

iudæi dolent vnum se cibi genus habere, quod sibi eundem sē per saporem referret, cum multiplex ex manna conficeretur, p. 1. col. 1253. b.

iudæi cur sub pedibus Dei cœlum viderunt in monte, p. 1. col. 725. b.

iudæi faciunt menses per lunationes, duæ autem lunationes faciunt quinquagintanouem dies, & ideo primum mensem faciunt iudæi triginta dierum, secundum autem vigintinouē dierum, & sic consequenter de alijs decem, eodem modo computando, p. 1. col. 159. b. c.

iudæi & filii Israhel primo habuerūt iudices, postea reges a Saule vsq; ad captiuitatem Babylonicam: & tertio duces post captiuitatem Babylonicam, p. 1. col. 375. f.

iudæi pro beneficio sibi concessa adorabant deuoti versus terram promissionis, quando erant extra illam, p. 1. col. 441. a. Item p. 4. col. 1567. c.

iudæi adorant versus occidentem, & quare, pa. 1. col. 657. item p. 3. col. 906. f.

iudæi extra ierusalem existentes versa facie versus Ierusalem adorabant, p. 3. col. 471. c. & p. 1. c. 657. c.

iudæi cum sunt extra templum versus templum debet orare vbicunque fuerint. Hebræi hodie existentes partib. Europæ quæ est respectu ierusalem in occidentali plaga non orant ad occidentem sed ad orientem, p. 1. col. 663. c.

iudæi faciunt festum tubarum in principio mensis septimi scilicet Septembris ex liberatione isaac & immolatione arietis pro eo propter quod tunc clangunt in cornib. pecorum, p. 1. col. 268. c.

iudæi nō vitant omnem ncruum, sed solum ncruum scemoris ad designandum, quia in iacob emarcuit cum angelo luctāte, p. 1. col. 357. a. b.

iudæi propter vitulū triplicē mortem incurrunt, p. 1. col. 837. f.

iudæi propter vituli adorationem ceciderunt in vniuerso vsque ad 23. milla p. 3. ibi.

iudæi in signum tristitiæ non sunt induti sicut mos erat antiquitus, p. 1. col. 846. f.

iudæi per susceptionem legis fuerunt deo desponsati & coronati ad modum sponsæ, p. 1. ibi.

iudæi anno septimo an debebant seminare & colligere, varia sunt opiniones, p. 2. c. 711. c.

iudæi in festiuitatib. non audebant corā domino apparere vacui, p. 1. c. 711. c. & col. 1552. c. item, p. 3. col. 2149. c.

iudæi

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

iudæi quomodo & cum quibus potuerunt mutuare, p. 1. col. 1539. c
iudæi tribus temporibus festa celebrabant, & quare & quomodo, p. 1. col. 1549. a
iudæi a Iacob descendentes & Idumæi ab Esau fuerunt fratres uterini, ut sic Iudæi & Idumæi dicuntur fratres, p. 2. c. 564. f. & col. 781. c. Item, p. 1. col. 297. f
iudæi cum audiebant blasphemiam scindebant vestimenta sua, p. 2. col. 882. f. Item, par. 5. col. 44. f. Item, pa. 4. columna 1921. b
iudæi in quolibet noui Lunio faciebant festum antiquitus propter beneficium diuinæ gubernationis, cō quod magis appareret transmutatio temporis, p. 3. col. 1059. c
iudæi propter transgressionem legis: licet puniri sunt propter vitulum, quia ceciderunt in vna die quasi 23. millia, tamen in die ultionis punientur adhuc, p. 3. col. 1063. b. & 1173. c. Item p. 1. col. 837. c
iudæi post captiuitatem Babylonicam non habuerunt aliquā vnctionem regum vel pontificum, p. 3. col. 1082. f. Sed Pontifices instruebantur frequenter per reges, quibus Iudæi, erant tributarii, qui frequenter vendebant summum sacerdotium, p. 4. col. 317. c
iudæi tempore persecutionis Antiochi fugerunt ad loca deserti quæ erant afflictiua, p. 3. col. 737. c
iudæi fingunt quod lex fuerit creata ante mundum per duo millia annorum, quod est falsum, p. 3. col. 2089. c
iudæi ante doctrinā Christi vsi sunt sensu literali precise, sed post mysticē, p. 3. col. 2099. c
iudæi non debent superesse vel dominari, sed subesse, p. 3. col. 2142. f
iudæi quamdiu mandata Dei seruauerunt, tamdiu in terra promissionis manserunt, cuius promissio facta est Abraham & semini eius, p. 3. col. 2196. f. Item, p. 4. col. 1050. f
iudæi, tempore Apostolorum erant subditi Romanis & quia non licebat eis interficere quemquam tradebant eos, in cōsilijs Romanorum ad occidendum, p. 5. col. 195. c
iudæi simplices & illiterati sunt vocati ad fidem, sed literati & sapientes remanserunt in infidelitate: primorum, humilitas aliorum fuit superbia, p. 5. col. 213. c. Item, parte 6. columna 205. c. 206. f
iudæi fuerunt præ cæteris inuitati ad beatitudinem cœlestem per prophetas, per Christum per Apostolos, sed venire nolentes, loco ipsorum vocati sunt Gentiles, p. 5. c. 896. f. Item p. 5. col. 1042. f
iudæi sunt filij Dei beneficio, & filij iniquitatis vicio, p. 4. col. 13. a. interl.
iudæi præ cæteris gentibus fuerunt sublimati, p. 6. col. 38. f. Item, p. 1. col. 1483. c
iudæi fuerunt primi secundum ordinem vocationis Dei, sed non secundum hereditatem & benedictionem, p. 3. col. 4. c
Iudæi & Græci habebat quandam dispositionem præ cæteris gentilibus ad suscipiendum Euangelii veritatem, pa. 6. col. 22. f
iudæi Deum peccatis suis offenderunt, ideo dicebant Romani, oppressimus eos, & præcio eorum diuites facti sumus, p. 4. col. 2157. a. interl.
iudæi licet fuerunt dediti idololatriæ, tamē semper aliquis eorum remansit in fide & cultu vnus Dei & ab illis sit proprie denominatio, p. 5. col. 912. f
iudæi fuerunt ingrati Deo, & quomodo, p. 4. col. 13. a
iudæi se iactabant quod ab Abraham ducerent originem, pa. 4. col. 460. c
iudæi cur tollant imaginem & idolorum exstructionem, p. 1. col. 1133. a. b
iudæi non recipiendo Christum fontem aquæ viuæ lacus cōtribulatos caperunt habere, p. 4. col. 595. b
iudæi non cum primum impie egerint in Christum peccata sua cognoscent sed temporis successu, p. 4. col. 274. c
iudæi cur non vocabant Deum patrem cum scriptura dicat, ipse est pater tuus, p. 4. c. 13. b

iudæi quomodo ante Christi aduentum exoruerunt idola, p. 4. col. 42. f
iudæi inter se vsque ad tempus destructionis ciuitatis & tēpli habuerunt cum rege & sacerdotum principe, septuaginta viros qui arduas causas determinabāt. Vide in Canhedrin & in Dominus.
iudæi in suis orationib. vbi solenniter petunt aduentum Messie, vtūtur his verbis in propria forma, Producas cornu Dauid Christi tui, & para lucernam Christo tuo, p. 3. columna 1476. e. f
iudæi Psalmum 118. exponunt vt sit eorum oratio pro sua liberatione, de captiuitate moderna qua dispersi sunt per orbem in obiectione magna, p. 3. col. 1278. f
iudæi petunt in suis orationibus publicis & priuatis per Messiam liberari, cuius aduentum ipsi expectant, p. 4. c. 1739. c
iudæi hodie asserunt erronee dicentes quod sunt in hac captiuitate propter peccatum vituli in deserto fabricati, &c. p. 4. col. 1753. a. & 35. & 36.
iudæi consilio Matathie pugnaverunt in sabbato, p. 4. col. 2233. b
iudæi decreto regis compulsi sunt ad ritum gentilitatis, p. 4. col. 2423. c
iudæi primo nominati sunt Hebræi ab Heber, in cuius familia mansit lingua Hebræa, quæ prius erat communis omnibus, postea nominati sunt Israelitæ iacob qui nominatus est israel, & ultra Iudæi à tribu Iuda, p. 6. col. 68. f. Vide de hoc declarationem extensorem, p. 5. col. 359. a. b
iudæi sunt denominati omnes a tribu Iudæ post reditum captiuitatis Babylonicæ, qui de captiuitate ascendentes. Hierosolymæ vrbis mœnia & templū restaurauerūt, &c. & quare, licet inter habitantes Hierusalem & terram in circuitu essent aliqui de aliis tribubus, p. 2. col. 1300. f
iudæi ex legis iustitia sperabant sibi temporalia bona, & resurrectionem, licet in ea non intelligerēt alia esse bona quam hic, p. 3. col. 889. b
iudæi vnicum licet templum haberent in Hierusalem, in quo licitum erat offerri sacrificium, tamen in singulis ciuitatib. erant synagogæ, in quibus conueniebat populus ad orandum & audiendum Dei verbum, p. 2. col. 1570. f. Item p. 1. col. 678. f. Vide etiam in Templum.
iudæi imagines quascumque, siue idolorum, siue victoriæ, dedignabantur habere in templo suo per longum tempus ante Christi natiuitatē. Similiter & post Christi natiuitatem, & ostenditur exemplis, p. 4. col. 42. f
iudæi habent apud se doctores pro patribus, p. 3. col. 2152. d. 2195. c
iudæi non orant pro Gentilibus. Immo quotidie orāt pro destructione Romani Imperij, & maxime p destructione discipulorum Christi. Et per discipulos intelligunt Christianos, p. 4. col. 449. b. & 1443.
iudæi aduersarii fidei Christianæ, scripturas quæ loquuntur de Christo nituntur deprauare, inter quas est Psalmus 109. p. 1. col. 203. c
iudæi passus multos veteris Testamenti corruerunt, ad suam perfidiam scripturæ sensum retorquentes, quare & quomodo. Et vnus passus allegatur, p. 4. col. 119. c. 1867.
iudæi terreno intellectu verba legis adulterātur, ne auditores eorum Christiani fiant, p. 1. col. 390. a. Interl.
iudæi quod, quos & quales reges habuerunt ante captiuitatē Babylonicam. Vide ad longum, par. 4. col. 376. b. 1377. & sequenti.
iudæi Barbaros reputabant omnes qui non erant de lege sua, p. 4. col. 2395. c
iudæi Gentiles reputant sicut canes, & vocāt Gentiles omnes qui non sunt de lege Iudeorum, p. 1. col. 2706. f. Item, 1. a. 6. col. 149. f
iudæi dicunt quod homines ante diluuium accipiebant duas uxores. Vnam ad delectationem cōcubitus carnalis tantū & illi dabant sterilitatis porum ne per conceptum & partum pueroꝝ debilitarentur & deturparentur, &c. etiam Aliam

Index.

Aliam accipiebant ad generationē prolis, & ad illam nō acce-
debant nisi causa impregnationis, p. 3. col. 248. f
iudæi antiqui expectabāt, & adhuc expectant moderni in ad-
uentu Messie a seruitute Gentium liberari, p. 3. c. 2153. c
iudæi allegantes hoc pro se: Reuertentur filij Israel & quærēt
Dominum Deum suum & Dauid regem suū. Osee 4. quasi
adhuc venturus sit Messias, ostenditur hoc dictum militare
contra eos, p. 4. c. 1721. c
iudæi literatores dicunt: Cum venerit Christus eorū, & aurea
Hierusalem descenderit de cœlo feræ gentes Gog Magog
venturæ sunt contra Iudæos in bellum, &c. Quos Dominus
ad hoc ironice prouocat quia nō Iudæi, sed ipsi sunt tibi in-
terficiendi p. 4. col. 1933. a
iudæi quando in historia artantur solent ad tempus sui Messie
referre vel refugere, p. 4. col. 2156. d. e
iudæi falso sibi blandiuntur quod in cōsummatione sæculi de-
structo Romano imperio regnum orbis veniat ad Iudæos,
p. 4. col. 2178. d
iudæi estimant se habere validum argumentum cōtra nos ad
probandum quod ceremonialia non debēt cessare tempo-
re Messie. Sed soluitur, p. 4. col. 2206. f
iudæi Christo suo venturo omnia sibi repromittunt, quæ nos
cum Christo iam sumus consecuti, p. 4. col. 2163. b. c
iudæi in scripturis sacris tradita, denotantia deitatem Christi,
dicunt intelligenda esse metaphoricè seu similitudinariè, si-
cut & in alia quæ non sub propria significatione exponun-
tur. Et eius ratio, p. 5. col. 362. 363.
iudæi quomodo falsè impugnāt Christū, quod non fuerit Mes-
sias promissus, p. 4. col. 141. c
iudæi Christum quem verbis & factis Messiam cognouerunt,
ob generis noticiam, & fragilem infantiam magna cecita-
te contemnunt, p. 5. c. 249. b. Item, p. 6. col. 214. f
iudæi in suo errore obstinati negando diuinitatem Christi, ha-
bent per cōsequens negare distinctionem personalem in Deo
genitoris & geniti, p. 3. col. 2090. f
iudæi qualiter voluerunt scire a Christo tempus aduentus sui
per astrolabium. Astrologi enim aliquando volūt iudicare
per considerationē, de inchoatione legum & sectarum di-
uersarum, p. 5. col. 274. f
iudæi præter legitimas scripturas habent traditiones non scri-
ptas quas memoriter doncent, & Deutorolim vocant, p. 6.
col. 683. a. Item, p. 4. col. 2211. a. b
iudæi quædam arcana habuerunt, quæ non licebat alicui ea
scienti alios de illis docere, nisi tantum vnum: & hoc in ma-
gno secreto, non exprimendo totā intelligētiā. p. 4. c. 1086. f
iudæi sunt capfarij nostri, qui nobis codices portāt, nos Israel
aliter putassent pagani ficta quæ dicuntur de Christo & Ec-
clesia, sed vincuntur testimonio inimicorum, p. 3. col. 729. b
& col. 857. b. c. Item, p. 1. col. 169. a
iudæi tuminant verba legis, sed vngulam non findunt, quia
duo testamenti non recipiunt. p. 1. col. 1002. f
iudæi per corporalia ducendi erant ad spiritualia, p. 4. c. 533. a
iudæi dabunt pœnas iniquitatis in Christum, par. 4. columna
256. c
iudæi & gubulum caput, & vaccas aureas & lucos colebant, p.
2. col. 196. d
iudæi confusi sunt cum ad idolorum cultu gentes sunt conuer-
sæ, p. 4. col. 370. e
iudæi tempore dationis legis, an omnes & quomodo castrame-
tati sunt tantum ad parte Oriētalem mōtis Sinai, p. 1. 563. c
& col. 664. f
iudæi hodie hoc peccatum detestantur, scilicet de peccato ui-
tuli, p. 1. col. 859. a
iudæi principaliter recesserūt a Dei obedientiā in duob. Vno
mō idola colendo, secundo Deū irritando, &c. p. 1. c. 1669. a
iudæi sub decalogo constituti iam de famelica litera minime
gloriantur, p. 1. c. 411. c. Interl.
iudæi non habent panem doctrinæ, exceptis decē præceptis,
quia ueram prophetarum expositionem, Christū in pleris-
que prophetarum prædicantem fugiunt, p. 1. col. 1137. e. f

iudei legunt scripturas & non intelligunt, tenent membranas
sed Christum ibi scriptum fugiunt, p. 4. col. 49. b. c
iudei dicunt Deum duas vxores creatse primo homini, &c. p.
6. col. 683. a
iudæi flentes usque hodie nudis pedib. in cinere voluntati, sac-
co induti, ex superstitione Phariseorum prius cibum lentis
accipiunt signantes quali edulio primogenita perdiderunt
& merito, qui resurrectionem Domini non credentes, An-
tichristi parantur aduentui, p. 1. c. 1693. a
iudei moderni dicunt, quod eadem die qua fuit destructum
tēplū per Romanos, natus fuit rex Messias, sed adhuc nō li-
berauit Iudæos de captiuitate, quia adhuc non habuit licen-
tiam a Deo propter eorum peccata, sed statim cum habue-
rit, exequetur. Sed potest quæri ab eis ubi stetit rātū tēporis
quia a destructione templi vsque nūc (ait Lyra) fluxerūt, an-
ni 1251. Ad hoc respondent varie, p. 4. c. 539. c
iudei qui remanserunt post excidium Ierusalem, p. maiori par-
te sunt obstinati infidelitate, p. 3. col. 1282. f
iudæi tenebris infidelitatis obtenebrati sunt pro maiori parte
Christo qui est sol iustitiæ ex hoc mundo per mortem rece-
dente, p. 5. col. 1159. c
iudæi nescientes, rem omnium fecerunt, & nobis dulciore pas-
sione Deum: sicut apes dum sibi putant reponere, aliis mel
faciunt, p. 3. col. 1331. a. b
iudæi quibus ex causis deueherunt ad tantam cæcitatem, par.
4. col. 32. f
iudei quomodo furtum & periurium in quibusdam libris li-
citur dicunt, p. 4. col. 221. c
iudei multa iura iniqua ponunt in suo Thalmud. Et illorum
quædam enumerantur, p. 4. col. 2263. a. b
iudæi explenda commemorant quæ nos iam expleta dicimus
p. 4. col. 2163. b
iudæi quidam Tibianeī dicti sunt, qui & quare, parte 4. colu-
2560. c
iudæi quidam dicuntur Assidei, unde & quare, pa. 4. columna
2573. b
iudei moderni quotidie in suis expositionibus & scripturis co-
nātur adinuenire aliqua falsa contra Christum, p. 4. colum.
5. b
iudæi loquuntur vanitates, Christum quotidie in Synagogis
blasphemando. Messiam adhuc expectando, p. 4. columna
477. a. b. Interl.
iudæi Christum & Nazareos eius quotidie in Synagogis ma-
ledicunt, quia propter eos, regnum, locum, & gentem ami-
serunt. p. 4. col. 466. e. 449. a
iudæi per orbem disperdi frequenter lamentantur destructio-
nem ciuitatis & templi per Titum factam, & suam dispersio-
nem per orbē, precantes in Iudæa congregari, & ciuitatē
& templū sibi restitui, quam nō credunt factam in ultionē
passionis & mortis Christi, sed attribuunt hoc peccato ido-
latriæ vituli conflatilis. Et vnde hoc trahunt, p. 4. col. 413.
c. Et erronee hoc asserunt, col. 1753. a. b
iudei vsque hodie perseuerant in blasphemis & ter per singu-
los dies in omnibus Synagogis sub nomine Nazareorum,
anathematizant vocabulum Christianorum. p. 4. col. 70. e
iudæi errando dicunt quod promissiones Dei de bono futu-
ro, sunt absolute nec retractantur, sed comminationes de
malo sunt sub conditione, p. 4. c. 773. c
iudæi dicunt quod in omni infortunio, vel punitione, vel affli-
ctione quam sustinuerunt, vsque nunc, vel sustinebunt usq.
ad Aduentum Messie, semper aliqua pars expiatur pœnæ
debitæ pro vituli adoratione, p. 4. c. 811. b. c. Item, parte 1. c.
836. f
iudæi hoc dictū Hieremiæ: Et emundabo illos ab oī iniquitate
sua in qua peccauerūt mihi, &c. nō possunt exponere de ali-
qua temporali saluatione populi præterita, p. 4. c. 811. b. c
iudei tenebrarum filij, illudunt Christianis, deridētes mortē
Christi: quod Sara, id est, Ecclesia graulter accidit, & legis
literam cum carnali populo literæ dedito in sortem suam
non recipit, p. 1. c. 256. Interl.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

iudei estimant falsè, quod nos confitendo Iesum Christum verum Deum esse, & verum hominē, confiteamur consequenter quod natura diuina & humana sint eadem numero, sic quod natura diuina & humana sint eadem numero, quæ tamen estimatio est falsa, p.4.c.1087.1088.

iudei quare sic permittuntur viuere inter Christianos, p.4.co.2021.c.1125.c. Item p.3.col.852.f. & latius.857.858.

iudei prohibiti sunt publicis legibus Iudeam intrare. Et sub Adriano Iudæa iterum vastata est quinquagesimo anno post captiuitatem Romanorum, p.4.col.85.b

iudei vbique terrarum habentur abominabiles, sicut abominabilis est mulier dum menstrua patitur, p.4.c.991.a.2034.f

iudei postquam inter Gentes tanquā in mari viuere ceperunt sedem incertam & instabilem habent sicut aues volantes, &c. Et comparantur operi dici quinti, p.1.col.29.b.c. & col.34.d.e. & col.1252.d.e

iudei stulticiam carnalis sensus sequētes, per errores deuos luxum mundi perquirunt, & per quid significantur, p.2.col.369.a.b

iudei post offēsam Dei vsque hodie subcinericios panes mixtos comedunt, frumento, hordeo, faba, lente, milio & avena, quorum alter hominum, alter iumentorum cibus est, & horum declaratio, p.4.col.1116.f

iudei duas hæreses inter se habuerunt Phariseorum scilicet & saduceorum, & quid senserint, p.5.col.608.d. Item, p.6.col.592.f

iudei abominabilius reputant ingredi ad gentiles quam ad Iudeos peccatores, par.5.col.945.c. Item, parte 4.columna 529.c

iudei qui maledixerūt Christo, lachrymaliter maledicti sunt. Quid enim posset illis euenire qui maledicunt sapientiæ, veritati, & vite, nisi vt ab his omnibus exules iaceant, p.1.col.2358.e.f

iudei qui cum principibus suis de nece Christi tractauerunt quomodo eum per discipulum perditum apprehenderent &c. significatur per Zipheos, p.2.c.466.e.f

iudei cum ramis palmarum honorantes Christum credebant ipsum temporaliter regnaturum, a tributo eos liberare: ipse autem venit ad regnandum spiritualiter & ad liberandum genus humanū a diabolo, quod erat maius, p.6.c.1339.b.c

iudei in fonti Domino tendiculas absconderunt eiusque Apostolos virtutibus pennatos, dolis circunueniebāt, qui timētes ne terrenum regnum perderent, cœli regem occiderunt & cœli ciues persequēbantur in terra, ideo & quod in terris habebant, & quod in cœlis acquirere regnum poterant perdidērunt, p.3.col.1603.a

iudei dupliciter vocabant Christum Samaritanum, p.5.col.1168.f

iudei Christi prædicationem & Apostolorum contempserūt, quare, p.5.col.366.f

iudei maxime de tribu Iuda grauius mouebantur cōtra Christum, eo quod scripturis erat eis promissus, & ipsi reputabant eum esse Galileum & ab illis extraneū. p.5.c.1140.f

iudei qualiter intellexerunt, quod Christus suā futuram crucifixionem vocaret exaltationem, dicens: Ego si exaltatus fuero, &c. p.5.col.1268.d

iudei pro maiori parte negauerunt verum Christum ipsum repellentes, ideo iuste permittentur a Deo recipere Antichristum qui falso dicit se esse Christum, & sic ab eo decipi, p.4.col.2158.d

iudei dixerunt. Omnia quæ præcepit Deus faciemus: postea triginta argenteos dederūt Iudei proditori pro meo sanguine, p.4.col.2147.a.b. Interl.

iudei maliciosi interpretantur, triginta argenteos: triginta mā data legis quæ facere iubebantur & rursum. 36. alia quæ prohibebantur, p.4.col.2147.a.b

iudei habuerunt inter se multos ingeniosos, & in scripturis legis, & Prophetarū valde studiosos, si ergo probari posset ex scripturis ab eis receptis quod Iesus Nazarenus fuisset Xps verus Messias, non est verisimile quod tādū steterint in ta

li errore, p.6.col.1689.e

iudei quare Christum contempserunt, præcipua causa fuit ipsius humilitas & abiectio, credentes talia ex impotentia esse & non voluntarie sumpta, p.3.col.527.c

iudei licet ignorarent modum implendi mysterium Christi quātū ad conditiones particulares, tamen credebāt in quodam generali quod multa mirabilia in aduentu Messie fierent in Iudæa, p.3.col.2153.c

iudei arguunt quod Iesus Nazarenus non fuit Christus in lege promissus, & quo medio. Sed euacuatur argumentum, &c. p.4.col.144.c

iudei estimant se habere validum argumentum contra nos quod Christum iam venisse confitemur. Dicunt enim quod Sodomā & Gomorrā non sunt reuersæ ad pristinum statum, &c. p.4.col.1203.c. & 2058.f

iudei contriti sunt & infelices, quia vbique dispersi, & sic cōtritio est modo in viis eorum, & infelicitas in futuro, p.3.c.521.c

iudei de filiis Israel qui fuerunt transmigrati per Salomonsar regem Assyriorum, & positi iuxta fluuium Goyan in ciuitatibus Medorum, vbi & quomodo sint plura inuenies, &c. p.4.col.193.194.

iudei non merebantur agnoscere Christi diuinitatem, quem tali impietate tractabant, p.4.col.2387.c

iudei vtrum cognouerūt Iesum Nazarenum esse Christū sibi promissum. Arguitur cōtra & pro cum responsione ad quæstionem & ad argumenta, p.5.c.258.e.1.376.f.1318.c

iudei usque hodie cum per scripturas eos interrogamus de Christo, respondent se nescire quæ dicimus. Et significantur per Cain, p.1.col.116.d.e

iudei simplices cum eis habuerunt de aduentu Christi, dicunt se non esse peritos, sed magistri eorū scirent de talibus respondere, p.4.col.271.c

iudei de duobus gloriabātur. Primum est nobilitatis ortus. Secundum sanctitatis cultus, p.4.col.399.c

iudei moderni in circuncisione vtuntur cultello ferreo & non lapideo, nec est de necessitate circuncisionis, p.2.c.28.f

iudei quomodo dicuntur odisse Deum patrem, cum dicat Euangelium, quia nesciunt eum qui me misit. p.4.c.1318.b

iudei dicunt se diligere Deum, & tamen nescientes oderunt, p.5.col.1319.d

iudei signa petunt, & huius ratio, p.6.col.204.c. Item, p.5.col.228.f

iudei scientes se confusos in negatione Christi per Prophetiā Iacob, dicentis. Non au. see. Iu. &c. & iam magnis temporibus ablatum est ab eis sceptrum & ducatus, & tamen messiam non habent ideo fingunt quod illi qui regunt eos in hac captiuitate, per Thalmudicam doctrinam dicuntur habere sceptrum & ducatum contra eos dicit Propheta: Nobiles eius nō erunt, &c. Et vbicūque sint, sub potestate regia alicuius dominantis seu regentis. Et sic inaniter gloriantur se iā habere sceptrum & ducatum in hac captiuitate, p.4.c.313.314

iudei de decem tribubus vsque hodie captiui tenentur in mōtibus vbibusque Medorum, p.4.col.1252.e. & 1320.e. Item, p.2.columna 241.c. Vide clariorem huius declarationem, col.249.f

iudei non concedunt quod propter sacrificia offerēda præmittendum sit præceptum de honoratione parentum, p.4.col.244.a

iudei tribus modis exercebant censuram seu sententiam iudicalem contra rebellos siue inobediens suæ fidei vel legi diuinæ par.6.col.355.a

iudei inciderunt in errorem Saracenorum & Tartarorum, dicentes quod resurrectio fiat ad vitam animale[m] cibis indigentem, p.3.col.384.c

iudei exponētes nimis literaliter dixerūt quod iste passus. Audi Israel, &c. & ille passus de dilectiōe Dei, i limine & ostiis domus in scedulis scripti poni deberent, & etiam ligari in brachio & superfrontem, & adhuc Iudei hoc obseruant in pluribus locis, p.1.c.1499.c

Iudeis

Index.

- Iudæi & præcipue Scribæ & Pharisei qui literam a spiritu non diuidunt, signantur per camelum & quare, p. 1. col. 1539. c
- Iudæi scribunt hoc in sedula, ligant in manu sinistra, & similiter in capite quod scriptum est Exo. 13. Et erit quasi signum in manu tua, &c. Et quare hoc, p. 1. col. 604. f
- Iudæi male intelligentes hoc quod scriptum est: Erit quasi signum in manu tua & quasi appensum quid &c. Piſtacia vel phylacteria capitibus circumligabant, in quibus decem uerba scripta ante oculos habebant, parte 1. c. 606. d. e
- Iudæi mentiuntur dicentes: Nemini seruiuimus vnquam. Ioseph uiuit in Aegypto, patres in Aegypto seruiuerunt in luto, isti eidem tributis Cæsaris, p. 5. col. 1163. c
- Iudæi quendam receperunt tanquam Messiam, nomine Bēcozeba: qui tamē nullū diuinū testimoniū habebat per miracula vel scripturas, p. 5. c. 1114. f. Vide et in Iudas Galilæus.
- Iudæi quare non resistebant Christo, cum ipsi essent multi, & ipse solus, & parum adhuc reputatus, quando eiecit eos de templo, &c. p. 5. col. 901. c
- Iudæi contra Christum astiterunt, & in vnum conuenerunt ad eum crucifigendum, &c. p. 4. col. 2167. a. Interl.
- Iudæi accusauerunt Christum corā Pilato de trib. p. 5. c. 450. f
- Iudæi Christi mortē eū mēdaciis procurauerūt, p. 3. c. 266. d. e
- Iudæi crucifixerunt Iesum linguis, gentiles uero manib. p. 5. col. 222. f. Item, p. 6. col. 1331. a. Interl.
- Iudæi minores non fuerūt immunes a peccato crucifixionis Christi sicut nec maiores, & quare, p. 3. co. 1070. e
- Iudæi expectāt liberari per Messiam ab hac captiuitate in qua nunc sunt, in quā posuit eos regnum Romanū, p. 4. c. 435. c
- Iudæi delirant opinantes, quod in ultimo tempore congregandi sunt a domino, & reducendi Ierusalem, & quod dñs tradet manibus ipsorum filios & filias Romanorum, ut Iudæi vendant eos nō vicinis, sed Sabæis genti longinquæ, p. 4. c. 1933. a. & 1934. f
- Iudæi dicunt tempore Christi sui omnes nationes Iudæis seruituras, & ipsum Romanum Imperium ungulis suis, & cornibus conterendum, p. 4. c. 2061. c
- Iudæi in aduentu Messie quem adhuc expectant, sperant super omnes gentes eleuari & eis dominari, p. 2. col. 1115. c
- Iudæi dicunt, quod in aduentu Messie Iudæi erunt in maxima potestate, & subiiciētur eis omnes Reges terræ, p. 4. c. 2061. c
- Iudæi dicunt quādo a Christo eorū edificabūtur macerie Ierusalem lex & Prophetæ quæ a nobis modo tenentur tollent de manib. nostris & tradētur populo Iudæorū, p. 4. c. 2079. a. b
- Iudæi quomodo murmurauerunt in primitiua Ecclesia cōtra Gentiles, p. 5. col. 334. f
- Iudæi aliquando nomine legis accipiunt totum uetus Testamentum, & non solum quinque libros Moyſi, qui appropriate dicuntur lex, p. 5. c. 1283. a
- Iudæi dicunt in Aduentu Christi sui, sicut ante edificationem turris omnes vna lingua loquebantur, ita omnibus cōuersis ad cultum Dei veri, omnes locuturos Hebraice, & totū orbem Domino seruiturum, p. 4. col. 2162. d
- Iudæi fingunt se in fine habituros Ierusalem, & more pecorā herbis virentibus pascendos, & cunctis gentibus deletis & sibi subiectis non posse esse qui eos exterrcat, p. 4. c. 200. d
- Iudæi putant omnes gentes interficiendas a Domino quæ affixerunt Iſrael, & synagogam saluandam, ponendo eos in Iudæam & in nomen in oī terra in qua terunt ante captiui & confusi, & hoc fore cum Ierusalem reedificata fuerit & tēplum & omnis ordo ceremoniarū restitutus, &c. p. 4. 2165. a
- Iudæi fabulantur futurum ut præ multitudine hominum & inmentorū Ierusalem nō possit habere murum, sed cōuersus illius Domini sit defensio, & illius in medio habitaculi partefruatur gloria, p. 4. co. 2195. b
- Iudæi dicunt quando Christus in aurea Ierusalem regnabit non erunt idola, nec diuersa cultura, sed vnus Dominus & reuertetur omnis terra ad hoc quod deseruerat, vt omnes vnum Deum colant, p. 4. c. 2169. b
- Iudæi arbitrantur gentes quæ Ierusalem impugnabunt tēpo-
- re Christi sui multa mala passuras: Stabunt sup pedes & caro eorū tabescet & defluet, & oculi eorū putridi de seiscaminib. excidēt, & lingua intra dentes cōputrescet. Ibi c
- Iudæi in mille annorum regno futura promittūt, quod debeat celebrari festiuitas tabernaculorum in memoriam beneficiorum Dei, quæ facta patribus eorum sunt habitantib. in tabernaculis in deserto, p. 4. c. 2173. a
- Iudæi expectant Messiam venturum circa cessationem Romani Imperii, p. 2. c. 330. f
- Iudæi falso sibi blandiuntur, quod in consummatione sæculi destructo Romano Imperio regnum orbis veniat ad Iudæos, p. 4. col. 2178. d
- Iudæi expectant Messiam futurum Regem circa cessationem Romani imperij. Et secundum veritatē ille qui tūc veniet in maxima potestate tēporali, erit Antichristus, p. 2. c. 330. f
- Iudæi cum de Aduentu Messie interrogantur, respōdent quod sermones prophetarum sunt clausi, & quod non sunt periti in lege, p. 4. col. 270. f
- Iudæi & nostri Iudaizantes cōtendunt quod in Aduentu Christi quem expectāt in fine mundi, omnes bestię mansuescēt p. 4. col. 139. c
- Iudæi dicunt quod tēpore Messie abundabunt in omnib. delictis ac bonis, & ad voluntatem eorum interficiēt ceruos, & alia animalia siluestria quæ sunt commestibilia, p. 3. co. 622. d
- Iudæi dicunt quod in aduentu Messie trumenta crescent in tāta altitudine sicut cedri Libani, & faciēt spicas magnas & latas, ex quibus vento flante decidet simila, de qua Iudæi p sua voluntate poterunt satiari, p. 3. col. 963. c
- Iudæi tubis utebantur in operibus misericordiæ, sicut Christiani campanis in aliquibus locis, p. 5. co. 124. f
- Iudæi quomodo talē opinati sunt scilicet per decē præcepta, sola exteriora prohiberi, p. 5. col. 106. f
- Iudæi per illud præceptum: Non concupisces uxorem pximi tui, intelligebant signa exteriora tātum prohibita. Et similiter præceptum. Nō moechaberis: intelligebant actum mēchiæ tantum esse prohibitum. & sic concupiscentia latens omnino in corde, nō expresso signo vel facto, nullum esse peccatum. Sed hoc est irrationabile, &c. p. 5. col. 110. f
- Iudæi dicuntur filii fornicariæ & adulteri, nō solum qui fuerūt ante captiuitatem Babylonis, sed etiam illi qui fuerūt tempore Christi, p. 4. col. 488. f
- Iudæi semper fuerunt ad auariciam proni, p. 4. c. 66. f
- Iudæi fuerunt semper auari, & omnino vicio cupiditatis excēcati, & semper elōgati ab agnitione veritatis ut patet ex decursu vtriusque Testamenti, p. 5. c. 235. c
- Iudæi licet non fuerunt idololatræ tempore Christi, tamē fuerunt ualde cupidi, p. 6. c. 40. f
- Iudæi vocati sunt generatio adultera & peccatrix, quæ descēderūt a patrib. ad idololatriā declinatib. p. 5. c. 230. f. & 570. f.
- Iudæi propter carnalem legis obseruantiam & sanguinolenta opera non possunt spirituale edificium domino præparare. Et significantur per Dauid, &c. p. 2. col. 1105. a
- Iudæi, vt dicunt quidam nostri expositores Biblię, imponebat antiquitus filiis suis nomina Dei. Sed est fictitium, & maxime de nomine Domini tetragrammaton, &c. p. 4. c. 740. f
- Iudæi tradunt, quod mulieres in hoc decipiebantur per senes quod eis persuadebant quod essent de semine iuda & de stirpe Dauid & quod Christum de semine suo nasciturum affirmabant, p. 4. col. 1771. c
- Iudæi quomodo hoc exponant. Ad nimium calorem transiet ab eis nimium, &c. p. 3. c. 247. c
- Iudæi dicunt Behemot esse animal incredibilis magnitudinis tantum quod in vna die depascit herbas mille montium & c. & quod in resurrectione Deus interficiat illud, & iusti carnibus eius vescantur, &c. p. 3. c. 386. f
- Iudæi inter ceteras fabulas, hęc scripturæ autoritate dicunt Hyram regem Tyri mille annis uixisse, p. 4. c. 1291. a
- Iudæi dicunt quod addidit centum trib. annis quibus continuit se ab vxore sua, &c. demones succubi iungebantur ei, & cōcipiebāt ab eo, &c. ut Salomō p filios tales seductus sit, &c.

Ecce

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Ecce cæcitatem Iudeorum, parte 2. columna 555. c.
 Iudei dicunt q̄ quando Deus recordatur de destructione tem-
 pli & captiuatione Iudeorum flet, & eius lachrymæ cadunt
 in mare, parte 4. col. 216. f. & 315. c. & 2213. c.
 Iudei qui sunt dispersi per orbem Europa & Africa, sunt de
 tribu Iudæ & Benjamin & Leuit. exceptis paucis de decem
 tribus, parte 2. col. 1324. f.
 Iudei aspidi comparatur, quia inherentes terrenis ne locū &
 gentem perderent meruentes, Christi prædicationem repu-
 lerunt venenati venenatorum filii, p. 4. col. 478. d.
 Iudei dicunt, quod si homo peccauerit bis vel ter eodem gene-
 re peccati, remissibile est, sed non si quater & quomodo ve-
 rum vel falsum sit hoc, p. 4. col. 1941. c.
 Iudei quot & quare ieiunia obseruent, parte 4. col. 2229. b.
 Iudei ieiunia & solennitates obseruat vsque in præsentē diem
 in memoriam ieiuniorum Hester & Iudeorum, quæ illo tē-
 pore fuerunt facta, & hoc ex ordinatione Hester & Mardo-
 chæi, p. 2. col. 1696. f.
 Iudei libros diuinæ legis ad comprobandā heresim suam assu-
 munt in testimonium, p. 1. col. 1628. f.
 Iudei non ex ignorantia, sed ex cordis durtia noluerunt cre-
 dere, p. 5. col. 357. c. & col. 60. f. Item parte 6. col. 35. c.
 Iudei (vt dicitur) ideo excæcati sunt, & sententiæ domini p̄ pa-
 rabolas eis occultatæ sunt, vt post salubrius conuerterentur.
 Nā quia obscure dicta non intellexerunt, ideo non credide-
 runt, & sic crucifixerunt, sed post resurrectionem miraculis
 territi, maioris criminis reatur cōpūcti sunt, p. 5. col. 239. a. b.
 Iudei quod excæcati sunt, non fuit Dei crudelitas, sed miseri-
 cordia, & quare, p. 4. col. 86. d.
 Iudei detecta falsitate Antichristi conuertentur ad Christum,
 p. 4. col. 2158. f.
 Iudei in fine mundi per Eliam & Enoth ad Christum conuer-
 tentur, p. 4. col. 1620. f. & 2158. f.
 Iudei comparantur arbori, cuius radix ficcata nō facit fructū.
 Sic Iudei vagi in nationib. nō habent templum vel altare
 vel ciuitatem p. 4. col. 1870. d.
 Iudei significantur per Abiathar qui a sacerdotio expulsus, nō
 tamen occisus est, p. 2. col. 686. d.
 Iudei signaificantur per Absalonem in quercu suspensum, & tri-
 plici vinea confossum, quem Dauid, id est, Christus deslet,
 & c. quare & quomodo, p. 2. col. 621. b. c.
 Iudeo per Nubal significantur, qui vir, durus & pessimus, &
 quare, p. 2. col. 478. d.
 Iudei de more habuerūt sepelire sumptuose corpora maxime
 regum nobilium personarum, ita quod in capitib. regum po-
 nebant coronas, & sic de aliis, p. 4. col. 643. c. & 1043. c.
 Iudei non possunt conuertere ad bonum propter consuetudinē
 ad malū, vt habetur exemplum de Aethiopæ & pardo quæ
 quidem similitudo tenet secundum quid, non simpliciter,
 p. 4. col. 683. b.
 Iudei ad imaginē Dei facti, & lege diuina directi, a Deo totali-
 ter recesserunt per idololatriam, p. 4. col. 717. c.
 Iudei reuersi de captiuitate Babylonica fuerūt frequenter in
 afflictione magna & obiectione & in magno timore, & intā-
 tum quod vna manus faciebāt opera, & altera tenebant gla-
 dium, p. 4. col. 739. c. Item, p. 2. col. 1359. c.
 Iudei quando aliquid volunt velate scribere, faciūt commuta-
 tionem literarum, vt declaratur in hac dictione Setach pro
 Babel, p. 4. col. 756. c.
 Iudei timentes vastationem Iudæe & Ierusalem instituerunt ie-
 iunium sicut Niniuite, p. 4. col. 825. c.
 Iudei licet essent serui in terra Babylonis, ita q̄ non poterant
 regnum exire, tñ poterant de vna ciuitate ad aliam transire,
 reddendo regi de bonis suis pro tributo magnam portionē
 & multi etiam ex diuina monitione sic exierunt ante destru-
 ctionem Babylonis, p. 4. col. 911. c.
 Iudei in destructione Ierusalem aliqui fuerunt translati in Ba-
 byloniā, qui erant bonæ cōditionis & nobiles, aliqui fuerūt
 dimissi in Iudæa ad colendū vineas & agros, p. 4. col. 917. c.
 Iudei translati cum Iechonia filio Ioachim fuerunt tria milia.

scilicet de tribu Iudæ, & de aliis tribubus fuerunt septem mi-
 lia, p. 4. col. 921. c.
 Iudei in destructione ciuitatis Babyloniæ, primo anno Cyri Re-
 gis liberati sunt, p. 4. col. 1046. f. Item, p. 2. col. 1084. e. f.
 Iudei de terra sua abiecti faciebāt panes subcinericios, in qui-
 bus miscebantur pulueres, & arenæ, p. 4. col. 983. c.
 Iudei cum ducerentur captiui in Babyloniā, cogebantur ad
 onera importabilia, aliquos suspendendo ratione senectū-
 tis, p. 4. col. 1031. f.
 Iudei habitantes in Babylone fecerunt librū Baruch transcri-
 bi, & miserunt in Ierusalem, vt ibi legeretur, p. 4. col. 1036. f.
 Iudeis pro peccatis suis a Deo percussi in penam non reuerte-
 bantur ad Deum per penitentiam, p. 4. col. 1041. c.
 Iudeis in obsidione Ierusalem multi mortui, fuerunt, aliqui aeris
 corruptione, aliqui gladio, aliqui fame, p. 4. col. 1043. c.
 Iudei post reditum captiuitatis Babyloniæ nō leguntur fuisse
 idololatras, nisi aliqui pauci tēpore Antiochi Epiphanis, du-
 ctī magis timore quā infidelitate, p. 4. col. 519. c. 1232. f. 1052. f.
 & 2232. f. & 2421. c. Item p. 6. col. 40. f. Item, p. 3. col. 1893. c.
 Illi tamen de decem tribubus qui non redierunt, & c. idola
 coluerunt, col. 1792. f.
 Iudei aliquando in libris seu chartis numerabant anno, a iubi-
 læo immediate præcedente, aliquā ab aliquo notabili emer-
 genti prout datur exemplum de multis sanctis parte 4. col.
 1067. c.
 Iudei in numeratione anno semper a factis notabilibus inci-
 piebant, p. 4. col. 2384. f.
 Iudei modo computant a tempore captiuitatis sue per Roma-
 nos, incipiendo a destructione Ierusalem facta per Titum, &
 Vespasianum, p. 4. col. 1031. f. & 1067. c.
 Iudei post Sedechiam non habuerunt regem proprie loquen-
 do usque ad Christum, p. 4. col. 1236. f. & 2395. c.
 Iudei in afflictione positi cinerem ponebant in capite in signū
 humiliationis, p. 4. col. 1062. e. f.
 Iudei per sexaginta sex annos fuerunt in Babylonia, non tamē
 omnes, p. 4. col. 1629. a. 1630. d.
 Iudei de Babylonica captiuitate redeuntē, plures remanserūt
 in Babylone, detenti amore prolium quas ibi genuerunt, &
 possessionum quas ibi acquirerant, p. 4. col. 689. c. & colum.
 2053. b. c.
 Iudei redeuntē de captiuitate Babylonica nunq̄ habuerunt
 potestatem, qualis describitur, sed semper fuerunt sub serui-
 tute, p. 4. col. 2063. c.
 Iudei redeuntē de captiuitate Babylonica, statim fundauerunt
 templum, sed impediti sunt ab aduersariis, & modicum fece-
 runt, & opus fuit intermissum vsque ad secundum Darii an-
 num, p. 4. col. 2177. c.
 Iudei redeuntē de captiuitate Babylonica acceperūt vxores
 alienigenas, ubi grauitur peccauerunt, p. 4. col. 2197. c.
 Iudei post destructionem ciuitatis & tēpli, scilicet tempore Se-
 dechiæ, postea ieiunauerunt annuatim, & quæsierunt an de-
 berent cessare a ieiunio vel non, p. 4. col. 2221. b. c.
 Iudei licet ieiunauerunt, non tamen a peccatis abstinebant, iō
 reprehenduntur grauitur, p. 4. col. 2221. c.
 Iudeorum aliqui Doctores dixerunt, quod in aduentu Messie
 mons Sion eleuabitur in altū, quia Dominus transferet, ibi
 montem Sinai, & montē Thabor, & montem Carmeli, & su-
 per istos eleuabitur mons Sion, & super illum Messias ædifi-
 cabit templum, p. 3. col. 1103. b.
 Iudeorum fabulosa dicta de tempore Messie potius sunt deri-
 denda quam audienda Dicunt enim q̄ tempore Messie ter-
 ra promissionis germinabit panes coctos & formatos, ac si
 esset inclinabo. Similiter quod terra illa germinabit vites
 sericeas secundum exigentiam cuiuscunque indui volen-
 tis. Ex quib. fabulis multi eorum inciderunt in errorem, cre-
 dentes quod Christus non venit, ex quo ista & similia non
 fuerunt facta, p. 6. col. 641. c.
 Iudeorum Doctores multotiens terminos præfixerunt de Ad-
 uentu Messie, & omnes transierunt tanquam prænuntiati
 inaniter falsē, p. 4. col. 477. c.

iudeorum

Index.

- iudeorum omnem populum Ephraim vocat Isaias, non autē Israel, & quare, p. 4. col. 256. d
- iudeorum vocationis initium vocat Ieremias Adolescentiam p. 4. col. 584. b
- iudeorum est dies certos & ratos obseruare, p. 4. col. 22. d
- iudeorum p̄fectione, trium dierum itinere, spectandus nobis Christus proponitur quoniam diebus tribus nos p̄cedens deducit ad quietem, p. 1. c. 1229. a. b
- iudeorum crudelitas qua nos persequuntur, p. 4. c. 479. c
- iudeorum dicebatur esse Deus specialiter, & quare, licet esse Deus omnium per creationem, & c. p. 1. c. 1059. a
- iudeorum operum factus sunt captiuitas dispersio, templi euerfio, p. 3. col. 54. e
- iudeorum populus ædificat murum debilem, & quare, par. 4. col. 1168. c
- iudeorum mos est, quod consanguinitate Germani ex parte patrum conuinctos fratres appellant, p. 6. col. 473. b
- iudeorum paucitas qui interitu erant euasuri vna cum verbis Ierusalem incendio, p. 4. c. 133. a
- iudeorum quicumque ad vitam p̄ordinatus fuerit veniet ad Ecclesię sacerdotium vt oreitur p̄do & per eiusdē Ecclesię sacramenta reconcilietur Deo, p. 2. c. 338. e
- iudeorum in Aegypto peregrinatio, a Saluatoris in terra peregrinatione differre nihil videtur, p. 4. c. 149. c
- iudeorum euerfionem ab exercitu Romanorum p̄dicit Isaias, p. 4. col. 55. c
- iudeorum corda torpore perfidię cōstricta intelliguntur per glaciem & gelu, p. 3. c. 359. a
- iudeorum proprię triginta maledictiones quę ponūtur Deo te. 28. p. 1. col. 1628.
- iudeorum magistri non spiritum, sed literam sequuntur, & ad terrenitatem omnia interpretantur, & per quos significantur p. 4. col. 1943. a. b
- iudeorum quorundam falsitas ostenditur. Dicentium quod tempus pro quo debent expectare Messiam futurum, assignatum sit per Daniele, accipiendo diem pro anno, p. 4. col. 1771. c
- iudeorum p̄lati, vt princeps sacerdotum, & seniores populi in maiore autoritate regiminis. Scribę vero & Pharisei minori loco populo fuerunt, p. 4. c. 1398. d. e
- iudeorum traditiones Thalmudicę nullo modo tradūt quod in futuro sæculo homines cibis corporalibus indigeāt, sed dicunt in futuro sæculo nō est cibus, nec potus, nec vsus venorū, sed iusti ibidem in capitibus coronati delectantur, in visione diuinę habitationis, & c. p. 5. col. 902. f. & 1298. f. Item, p. 3. col. 624. d. e. Item extense, p. 1. col. 51. a
- iudeorum error circa regulam diuinę iustitię, iudicando homines iustos vel iniustos, durat in eis vsque hodie, p. 4. col. 1218. f. 1329. b
- iudeorum pueri Iudeos exercitabant honestos ad virtutes inducentes, p. 5. col. 201. c
- iudeorum oblationes quare Deus per talia & taliter instituit, p. 6. col. 906. d. e
- iudeorum doctores à tempore Christi multa illicita in lege relaxauerunt, & multa licita restrinxerunt, male interpretantes scripturam, p. 1. col. 929. a
- iudeorum doctores pauci credituri erant in aduentu Christi & figurantur per exploratores terrę promissionis, p. 1. col. 1254. e. f. & col. 1258. f
- iudeorum vulgares, Scribę, & sacerdotes, in Christum in cruce pendentem opprobria fulminantes per quos significetur p. 2. col. 207. c
- iudeorum & Gentilium distinctio quando & quem & quomodo initium habuit, p. 4. c. 449. a. 450. d
- iudeorum regnum sibi Assyrii & Aegyptii alternis vendicabant vicibus, p. 4. col. 202. e
- iudeorum error est iste, Et dicunt, quod Iesus Nazarenus virtute nominis tetragrammaton (qd̄ ipse vt aiunt sciebat) fecit sua miracula. Et quod hodie quilibet sciens illud nomē faceret miracula, p. 1. c. 514. e. f
- iudeorum maiores non habuerunt ignorantiam de hoc q̄ Iesus Nazarenus esset Messias, & c. sed de deitate ipsius oportet dicere ipsos habuisse ignorantiam, & c. p. 6. col. 114. f
- iudeorum gentem promptonem esse ad cēdem quam vllam aliam nationem, perceperunt apostoli & doctores, attestatione scripturę, qui & prophetarum & Domini sanguinem fuderunt, p. 1. col. 1576. f
- iudeorum populus qui prophetas occidit & prophetarū Dominum, significatur per Aman, p. 2. col. 1627. a
- iudeorum populo ingrato quare Deus tot beneficia fecit, p. 4. col. 307. c
- iudeorum meditatio & doctrina in sacra scriptura rugitui vrsi, & genitui columbę comparatur, p. 4. c. 479. b
- iudeorum sexcenta milia exierunt de Aegypto & duo tantū intrauerunt terram promissionis, scilicet Caleb & Iosue, p. 4. col. 610. e
- iudeorum sexcenta milia mortua sunt in deserto, à viginti annis & supra, cum egrederentur de Aegypto, p. 3. c. 2207. c
- iudeorum vestimenta non fuisse inueterata, nec lassata ex itinere per desertum, quomodo & de quibus intelligēdum sit p. 2. c. 264. a. Item, p. 1. col. 1231. c
- iudeorum superbiam quomodo dissoluat Ieremias, p. 4. col. 660. e
- iudeorum oculos excæcaui Deus, Sed vtrum vt nunquam videant, vel sic, vt aliquando videant, cæcitate sua sibi displicentes & hoc humiliavit pie Deum querant, p. 5. c. 237. a. b
- iudeorum apostolus dicitur Christus, p. 5. col. 267. c
- iudeorum populus cæcitatem sustinet mentis sub spe stultissima Christi adhuc nascituri iudeos liberaturi, & imperium magnum daturi. Et de hoc figura, p. 2. c. 1276. f
- iudeorum expositores credunt se habere efficac argumentū, ad hoc quod status Christianitatis consumendus est tempore sui Messię inaniter spectati. Sed respondetur eis, p. 4. col. 539. a. b
- iudeorum pertidia auctoritate valida improbat de hoc q̄ non liceat ossa sanctorum & reliquias venerari, quamuis apud eos tangentes talia, erāt prohibiti ab ingressu templi donec purgarentur, p. 3. col. 691. a. 692. d
- iudeorum triplex status est. Vnus conuersorū post resurrectionem Domini, & c. Et Ecclesiam armauerunt scripturis suis contra Iudeorum perfidiam. Secundus obstinatorum. Tertius conuertendorum in fine, p. 3. col. 857. 859.
- iudeorum infidelitas, p. 4. col. 187. a
- iudeorum principes habebant cōsuetudinem, vt si pauper in via se illis iungeret, flagellum super puluerem terrę proicerent, indignantes cum simplicibus ire, p. 4. c. 1949. c
- iudeorum verecundia in confusione vultus Cain inutilis notatur qui reprobatis a Deo carnalibus, adhuc nituntur statuere ea, p. 1. col. 112. d
- Iudeorum mos erat quod super capita crucifixorum ponebatur causa condemnationis ipsorum, p. 5. col. 457. c
- iudeorum mos erat, nec ducebatur in culpam, vt mulieres sua substantia pascere & vestirent doctores, p. 5. col. 462. f. & 806. e. f
- iudeorum principes credentes in Christum ante eius passionē, vtrum peccauerunt mortaliter non confitendo suam fidem. Arguitur contra & pro, cum responsione ad questionem, & solutionibus argumentorum, p. 5. col. 1227. c
- iudeorum principes, non ex ignorantia sed ex inuidia crucifixerunt dominum: & quia p̄dicabat contra vicia eorum, subuersa fuit in eis cognitio quam habebant de ipso, pa. 1. col. 1253. c
- iudeorum mos erat cum irent ad festa, vel ad propria redirēt seorsum viros incedere, & seorsum fēminas, p. 5. col. 724. c. Item p. 2. col. 919. c
- iudeorum mos erat, cum aliquid blasphemia audirent, scinde rent vestimenta. Quod & Paulus & Barnabas fecerunt, pa. 5. col. 436. b. 638. f. Item, p. 6. col. 1140. f
- Item, p. 4. col. 1918. f. Item, p. 2. col. 882. f. & colum. 952. e. & colum. 1330. f

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

iudeorum obstinatorum poena propter mortē Christi, multo
lōgius durat, quam pœnē priores eorundem, p. 4. col. 260. f
iudeorum plurimos sacrificantes secundum ritum suum cū
multitudine Romanorum veniē: Pilatus interfecit, & qua
re, p. 5. col. 881. c
iudeorum multa millia captiuos duxit Ptolemæus Sother rex
Aegypti, sub specie sacrificandi intrans Hierusalem in die
sabbati, sciens quia tunc non arripere arma Iudæi, p. 3.
col. 2151. c
iudeorum captiuitates Babylonica, scilicet & hodierna (quā
Romanam ipsi vocant) per maledictiones in Leuitico & in
Deuteronomio cōminantur. Vide in Captiuitas Iudeorū.
iudeorum captiuitas præsens nullo modo est terminanda nisi
per conuersionem seu poenitudinem vniuscuiusque singu
lorum. Et huius clara ostensio, p. 1. c. 1397. c
iudeorum captiuitas moderna durabit vsque ad finem mun
di, & c. p. 3. col. 515. b
iudeorum mira inuidia contra Dominum notatur, quod Ioā
nem Baptistam de quo nullum signum factum esse legitur,
resurrexisse credebant, & Iesum dixerunt sublatum furtim,
approbatum signis & virtutibus, & c. p. 5. col. 542. f. &
251. a. & 831. a
iudeorum regnum cessasse nato Iesu Christo probatur, p. 5.
col. 57. b. c. 58. f. Et longe ante nullius de stirpe Dauid in Iu
dæa regnauit, p. 4. c. 738. e. f
iudeorum dispersionē inter Gentes quare Deus fecit, & quid
boni ex hoc elicit, p. 2. col. 1543. c
iudeorum consumptio fit tribus modis, quorum duo sunt in
hac vita. Tertio modo, consumitur status prædictorum fi
naliter igne gehennæ inextinguibili, p. 4. col. 35. a. b
iudeorum populus per Adam & Euam folijs se tegētes signifi
cantur, qui præsentiā Domini vocantis declinabant, trās
gressionis consciis sic Iudeorum populus in aduentu Salua
toris (qui eos vocaturus venerat) exutum se virtutibus co
gnoscens probra conscientiae formidans erat cōfusus, ver
borum studērium velut foliorum velaminibus adopertus,
p. 5. col. 881. c. 882. d
iudeorum noticia quam habuerūt de Christo per scripturas
Prophetarum, nō erat certa certitud ne euidentiae, sed ma
gis erat noticia probabilis & verisimilis coniecturæ, secun
dum alios erat ibi certitudo adherentiae, quæ tamen potest
impediri in actu, p. 5. co. 358. e. f
iudeorū tribulatio sub Nabuchodonosor fuit maior intēsiuē
& extēsiuē, quā sub Antiocho & quare, & non est du
bium quin illa quæ facta populo Israel per Tytū & Vespas
ianum fuerit maior, quā illa quæ fuit sub Antiocho, p. 4.
col. 1767. c
iudeorū captiuitas Babylonica tolerabilior & mitior fuit He
breis incomparabiliter magis quā captiuitas hodierna.
Quod pater ex tribus. Primo ratione durationis. Secundo
respectu diuine prouidentiae. Tertio respectu dignitatem,
seu honorum secularium, p. 4. col. 1621. a. b
iudeorum reuersio ad fidem circa finem mundi, significatur
per reportationem arcae in Iudæam, p. 2. c. 351. c
iudeorum fabulosa delyramenta, vide in Cetus, & in Cor
nus, & in Luna, in Og, & c.
iudeorum quidam error dicentium Deum esse corporeum,
esse in loco determinato, scilicet in Occidente, & vnde tra
xit originem, p. 2. col. 1383. c
iudeorum erronea opinio de Prophetarum illuminatione,
p. 4. col. 399. c
iudei in veteri Testamento dicebātur hereditas & pars Domi
ni, sed ad prædicationem Christi & Apostolorum reman
serunt obstinati infidelitate. Gentiles receperunt fidem
Christi deuotē, ideo Gentiles merito dicuntur hereditas
Christi, p. 3. co. 447. c
iudeorum in æterna beatitudine iam receptorum, figura sunt
sorores Lazari resuscitati, p. 5. col. 1197. c
iudeorum corda superba per Gelboe significatur, & quare,
p. 2. col. 519. a

iudeorum populus significatur Ioab, qui semper inimici fue
runt prædicatorum, & fidem Christi vbique persecuti sunt
p. 2. col. 625. a
iudeorum societas est vitanda, quia corrumpunt, p. 3. col. 1701. a
iudeorum prouerbiū erat, vnus seminat, alius metit, quare
& quando dicebatur, p. 5. col. 1095. c
iudeorum quadruplex pręuaricatio in Christum. Primo suā
humanitatem blasphemantes, & c. Secundo, eius diuinita
tem miracula virtute diuinitatis facta demonibus attribuē
tes. Tertiō mortē eius procurātes. Quarto ipsum in suis di
scipulis persequentes, p. 4. col. 233. c. Item, p. 5. col. 209. c. &
col. 851. c. 852. f
iudeorum quicumque est, cum videt sacerdotium Christiano
rum pollere per mundum, sibi autem esse subtrahatum do
lore & moerore tabescit, p. 2. col. 335. a
iudeorum antiquorum obdurati quę fuit, p. 6. col. 825. c
iudeorum cæcitas significatur per Heli, qui præsentiē Saluato
rem non agnouerunt, nec fulgorem miraculorum eius, nec
doctrinā, donec sacerdotium cum populo & templo cuer
teretur, p. 2. col. 341. a
iudeorum quorundam hæc est confessio, amisso loco & gente
& apertis sacramentis quę prius clausa erant in velamine li
teræ. Merito hæc patimur, quia peccauimus in fratrem no
strum. Sic dixerunt fratrem Ioseph, p. 1. col. 413. b. Interl.
iudeorum doctor magnus scilicet Rab. Sal. dicit quod ipse ne
scit quæ si ista dies, vbi Zacharias dicit. Et auferam iniqui
tatem terræ illius in die illa, & c. Et ex hoc quod confite
tur hanc ignorantiam præter eius intentionem, confirmat
Catholicam veritatem, p. 4. col. 2202. f
iudeorum faciem operuit Dominus velamenta cæcitaris, per
cussit plaga dispersionis, nec pepercit, quia a gratia, a tem
plo, a lege, a solo patrio, & ab omnibus expulit sacramentis
p. 4. col. 995. a. b
iudæis auferendum fuisse altare & sacrificium prædicitur 1. Re
gum 2. p. 2. col. 335. b
iudæis vetitum (ex quorundum sententia) ne filios suos dent
in seruitutem alienigenis principibus, p. 1. col. 1062. f
iudæis primum oportebat loqui verbum Dei vt essent inexcusa
biles, p. 4. col. 1092. c
iudæis reditus post captiuitatem permittitur nō propter eorū
meritum, sed propter maiorum pietatem, p. 1. 1142. d
iudæis mos erat in Synagoga contra legem agētes verberare
correctionis causa, p. 6. col. 442. c
cum iudæis persequentibus Christum non communices, cre
dens eum Deum, p. 3. col. 1603. b. Interl.
iudæis vtrū parcere debuit a persecutione Romanorum pro
pter bonos eiusdem populi, scilicet, Apostolos, & c. p. 4. col.
251. c
iudæis cur permissum in Aegypto vesci ouibus & bubus quæ
animalia adorabant Aegyptii, p. 1. c. 1005. b
iudæis mos erat & statuerunt, condemnatis ad mortem dare
tur vinum aromaticum ad bibendum, p. 5. c. 456. e. f. Item,
p. 3. col. 931. b. & 1740. f
iudæis quare non permissum in quouis loco sibi edificare al
tare, p. 1. col. 1533. b
iudæis post captiuitatem Babylonicā cessauerunt aliqua Dei
beneficia quę ante habuerunt, videlicet, arca Testamenti,
propitiatorium, & responsio in rationali summi Pontificis
p. 4. col. 2385. c
iudæis negatibus, quod per peccatum Adæ mors intrauit se
cundum penam & culpam in omnes posteros, quomodo
hoc probandum sit, p. 6. col. 77. a. b
iudæis concesserunt Romani vt dimitteretur vnus carcera
tus secundum voluntatem eorum memoriam liberationis
eorum de Aegypto, p. 5. col. 451. c. & 988. f
in Iudæis multa sunt ridēda, sicut lepra parietum, vestitium, &
similia, p. 1. col. 1138. e. f
iudæis consuetudo est orare, circa tempus vespertinum, par. 1.
col. 284. b. c

iudæis

Index.

iudæis mos erat, vt quem morti adiudicassent, vinctum iudici traderent, p. 5. col. 645. a

iudæis non exprat Dominus idololatriā & cætera peccata, sed quod abiecerunt legem Euangelii, & blasphemauerūt sanctum Domini, p. 4. c. 74. d

iudæis quare tot præcepta data fuerunt, p. 1. col. 1013. c. & col. 1038. d

iudæis in omni loco sparsum est silentium, & vbiq; fuerint, potius mussitāt quam loquātur, & omnis interpretatio scripturarum eis muta est & silens, quia non ponunt aures ad audiendum, p. 4. c. 189. a. b

iudæis quomodo Christus Sacerdotium & regnum abstulit, & Iudæis (vt dicit Ra. Sa.) non est licitum dicere uel facere aliqua cum gentilibus propter quæ gentiles iurant per nomen Idolorum, p. 1. col. 709. c

in Iudæis vsque hodie hæc sententia pmanet toto orbe dispersis. f. Sicut ventus vrens dispergam eos coram inimico, dorsum & non faciem ostendam eis in die perditionis eorum. Et dies Iudæicæ perditionis, omne tēpus est post passionē Saluatoris, usque ad consummationē sæculi, p. 4. c. 717. a. b

iudæis adhæret, vsque hodie petitio sua quam tāto labore impetrauerunt. Data enim optione sibi pro Iesu latronem, p. Salvatore interfectorem elegerunt. Merito ergo salutē & vitam perdiderūt similiter & regnum, & patriam, & libertatem corporis & animæ nunquam recipient, p. 5. columna 644. c

iudæis erat mensis September quasi totus festiuus, & quare p. 3. c. 900. f. Vide etiam in mensis.

iudæis mos prohibitum est bibere vinum pressum a Christianis licet in lege non sit eis prohibitum, p. 4. c. 1498. f

iudæis lotis manibus tribus temporib. benedicunt Deum, p. 4. c. 159. c. Item p. 6. col. 1007. c

iudæis credentib. in fine, quidam Christum professione. Antichristum sequuntur opere: & de hoc figura, p. 2. col. 1082. f

iudæis ad fidem Christi cōuersis magna gloria est quod Christus secundum carnem natus est de eis, p. 5. c. 719. c

iudæis conuersis ad Christianissimum, cōgruit valde probari nouum Testamentum per vetus, & quare, p. 5. col. 1111. c

iudæos tradidit Deus Cæsari quia cū Christū crucifigerēt dixerunt se non habere regem nisi Cæsarem, p. 4. c. 597. b

iudæos criminatur Ieremias qui filios & filias suas offerebāt in holocaustum dæmonibus, p. 4. col. 645. a

iudæos duplici furore contriuit Dominus, p. 4. c. 503. c

iudæos diuinus donus olim exuberantes exaruisse Gentes uero contra quæ more pecudum viuebāt, omnibus ornamentis cœlestium virtutum excellere, p. 4. col. 362. c

iudæos vocat Isaias glandem deciduam relicta theca, p. 4. col. 86. d. e

iudæos quare in perpetuū verat lex communicare cum Moabitibus & Ammonitis, p. 1. col. 1595. b

iudæos conabatur Ieremias adducere vt peccata sua confiterentur, p. 4. col. 542. d

iudæos partim in fide cōstare, partim a salute discedere, significat Iacob, qui tacto femore claudicauit, par. 3. col. 1016. d 1050. d

iudæos impediuit a fide Christi in parte, quia solum attendebāt, & adhuc attendunt ad gloriam & exaltationem temporalem dandam eis per Messiam. Videbant autem Christū pauperem & abiectum, & ideo non receperunt eum, & c. p. 5. col. 1114. f

iudæos eijciētib. Romanis, in Iudæa habitauerunt alienigenæ vndecunq; adducti a Tito & Vespasiano vel ceteris principibus, p. 4. col. 43. a

iudæos qui visibili morte puniret, septem vindictas ab eis auferret, quibus sunt obligati propter reatum occisi Christi, quia miseria & dispersiones eorum leuaret, quas patiuntur, p. 1. col. 119. a

iudæos per mulieres cocuntes accipimus qui semper adhærent doctorum suorum traditionibus, & per quos significetur, p. 1. col. 1038. d

iudæis præcidit Christus regni & sacerdotii dignitatem post resurrectionem & ascensionem. Et de hoc figura in Dauid p. 2. col. 319. f. & col. 242. f

iudaicus populus septē plagis in deserto punitus, p. 1. c. 1375. b

iudaicus populus distinctus fuit ab alijs populis, signo, lege & habitu, & quare, p. 5. c. 179. c. & 552. e. Item, p. 3. col. 1893. c & p. 1. col. 1271. c. & col. 1344. f

iudaicus populus magna insania ductus, licet esset vnum idolum tantum in adoratione vituli dixerunt: Hi sunt dii, ad reuerentiam idoli sicut magnę personę de se loquuntur in plurali ad magnificentiam, p. 1. c. 828. f. & col. 835. b. c

iudaicus populus nihil voluit spiritualiter intelligere in lege, p. 1. col. 847. c

iudaicus populus nūquam tot & tātos dolores sustinuit, sicut in obsidione & destructione Ierusalem per Titum, p. 5. col. 645. c

iudaicus populus quodammodo liberatus fuit a diaboli pōte per legis dationem quæ excludebat cultum dæmonum: & inducebat ad colendū vnum Deum verum, p. 5. c. 231. c

iudaicus populus per rhinocerotem, id est, vnicornum intelligitur qui dum de accepta lege inter cūctos homines elationem sumpsit quasi inter cæteras bestias cornu singulare gestauit, p. 3. col. 373. b

iudaicus populus per bouem significatur qui iugo Dei suppositus profelytos colligens, per corda quæ valuit nomen legis traxit, p. 3. col. 91. b

iudaicus populus libros legis & Prophetarum portans, quasi diuinitus scriptos honorat, sed quem Moyſes & Prophetę prædixerunt, ignorat, p. 2. col. 454. d

iudaicus populus significatur per aquam Probaticę piscinæ, qui modo stat quietus, modo ventis tētationum turbatur, & c. p. 5. col. 1101. b

iudaicus populus signatur per Phariseum, qui ex beneficio legis & prophetarum suscepto, de sua sanctitate præsumens. Gentiles aspernabatur. Per Publicanum Gentilis populus designatur & quare, p. 5. col. 937. c

iudaicus populus per Herodem Ioannem Baptistam occidentem impetratione saltantis significatur: qui sibi uelut uxorem Gentilis populi de eodem parente progeniti sociauit infidelitatem, & c. p. 5. c. 254. d. e

iudaica perfidia inter Paschales epulas de nece Domini tractabat sicut Saul inter epulas, Dauid mortis filium esse iudicabat, p. 2. col. 454. d

iudaica plebs designabatur per Thamar, quæ interpretatur amaritudo, quia Domino fellis poculum dedit, p. 1. c. 390. a

iudaica gens tota vocatur peccatrix, p. 4. c. 14. c

iudaica captiuitate totus orbis completus est. Venditi enim sunt filii Græcorum, & exterminati de finibus suis, & filij decē tribuū vsq; hodie apud Medos tenentur, p. 4. 1931. b. c

iudaica plebs per terram sterili ficu occupatam signatur, quæ noxia præpositorum umbra premitur, ne lumen veritatis videat & exemplis eorum impeditur, ne sole dilectionis caleſcat, p. 5. c. 883. a. b

iudaica plebs dicitur mulier adultera, p. 4. c. 102. d. e.

iudaica plebs fuit virgo in Patriarchis & Prophetis virginitate mentis & cognitione & cultu veri Dei, sed post idola adultera facta est, p. 4. col. 1908. e. f

iudaica plebs figuratur per Mariam sororē Moyſi, & lex Domini significatur per Moyſen, quæ transit ad connubium Aethiopissę, Ecclesię, scilicet de Gentib. cōgregatę: & ideo Maria, id est, Synagoga indignatur, & c. p. 1. col. 1245. b

iudaica plebs interiorū nomine designatur. Hi enim qui Deū nouerant, quasi sub meridiano Sole feruentes, in fidei calore tenebantur, & c. p. 3. col. 343. a. b

iudaica plebs per infidelitatis meritum nigra corui nomine designatur, cui dum pulli eius clamant, esca præparatur, & c. p. 3. col. 364. c

iudaicę cęcitatis typus figuratus est in hoc, quod ab hora sexta dies conuersus est in noctem crucifixoribus, p. 4. col. 1874. f

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

iudaicum populum Deus dilexit, & hoc ostendit ex tribus bñ
ficijs quæ patribus eiusdem populi concessit, p. 4. co. 359. a.
& 362. f
iudaici populi regno non pōt aptari hoc testimoniū Ieremię.
Non interibit de David vir qui sedeat sup thronū domus
Israel. Nec sacerdotio pōt aptari: necesse est ergo vt ad re-
gnum Christi & sacerdotium transferatur, p. 4. col. 814. e. f
iudaici populi magna deuotio post reditū de captiuitate Ba-
bylonica tempore Esdræ, p. 2. col. 1381. c
iuda inter alias tribus excelluit, p. 2. col. 153. b
iudas primogenito Rubē pponitur quare & quid signauerit,
p. 1. col. 1170. e
iudaicæ Gentis principes custodes cæcos & canes mutos vo-
cat Isaias, p. 4. col. 462. e
iudaico populo data est lex & Prophetæ singulariter, hac rō
ne quia Christus secūdm carnem inde erat nasciturus: i-
deo dccens erat speciali quadam pollere sanctitate, par. 6.
col. 43. a. b
iudaicam plebem lege & Prophetis illnminatam, significat au-
stralis porta, p. 2. col. 1118. d. e
iudaicam plebem aspice, vide quanta lepra peccati in illa est,
quanta intelligentiæ caligo, quanta obseruantia fœditas,
sed hæc lepra non est perpetua, & c. p. 1. col. 1246. e. f
iudaicam gentem regno priuatam, quasi ad nihilum redactā
sub potestate inimicorum in derisum & publicum positam
proverbium, figurat regis Saul occisio, p. 2. col. 1060. d. e.
iudaismo non potest ascribere Hebræus aliquem primatum
dignitatis in Ecclesia, nisi secūdm prioritatem temporis,
quia prius tempore insertus est radici gratiæ quam Genti-
litas, p. 1. col. 1692. e. f
iudex quem scit innocentem, si per falsos testes conuincitur,
an sine peccato ferre possit sententiam mortis contra illū,
p. 1. c. 709. b. & col. 719. c. & 721. c
iudex an non debeat audire vnam partem sine alia, quando
& quomodo, p. 1. col. Ibi.
iudex mortalis qui nō cognoscit corda, quia homo videt tan-
tum que parent, aliquando punit innocentes cum peccan-
tibus, p. 1. col. 1276. f
iudex contra Innocentem quomodo debet ferre sententiam
vel dimittere officium antequam condemnet, p. 1. c. 709. b
iudex non debet ferre sententiam iniustam ad satisfaciendū
turbæ vel multitudini, p. 1. c. 708. f
iudex inferior & superior quibus contentus debet esse, pa. 1.
col. 709. c
iudex bonus cōstans est in operibus equitatis: & significatur
per Dan. p. 1. c. 1671. c
iudex iustus debet esse immunis ab illis quę punit in aliis, pa.
6. col. 719.
iudex non debet cessare a correctione, si viderit fratrem magis
peiorari quam meliorari, & ad hoc ratio, p. 3. col. 7187. c
iudex fœlix qui pietatem & bonitatem sui iudicis semper in-
spicit, p. 3. c. 1940. e
iudex bonus temporalis vel Ecclesiasticus, secularis vel reli-
giosus humano timore sublato nō omittit facere debitam
iustitiā de personis quæ sunt in scandalum cōmunitatis, li-
cet sint alti status & significantur per Phines, p. 1. c. 1373. c
iudex artificiosus somniorum, quas cōditiones & proprieta-
tes debeat habere, enumerantur per Philosophum, p. 4. co.
1506. f
iudex malus fauens parti fortiori, significatur per Festum: &
a tali iudice potest & debet quilibet innocens grauatus exē-
plo Pauli appellare, non solum propter suū periculum cui
tandum, sed etiam ne iustitia pereat & conculcetur, p. 6. co.
1232. f
iudex qui præerat tempore Ruth, an fuerit Heli, tractantur o-
piniones, p. 2. c. 285. c. 286. f
iudicare de subditis digne nequeūt qui in subditorum causa
vel odia vel gratiam sequuntur, p. 4. c. 1172. d
iudicari de se contra hominem postulat Deus, p. 4. c. 378. d
iudæis hodie Prophetiæ domum extinctum est, p. 4. c. 1135. b

sciens Iudicat Dominus quem nescit, id est, non approbat, p.
3. col. 153. b. Interl.
iudicat Deus hic duobus modis, uel penam immittit, quæ nō
mutatos ad eternam trahit, vel per hanc penam extinguit,
p. 3. col. 134. f
iudicabit autoritative ī iudicio futuro tota trinitatis, sed Xps
in quantum homo executiue, & huius ratio, p. 5. col. 1110. f
iudicat aliter passionati, quando sunt extra passionem quam
passione detenti, sicut iratus inquārum talis iudicat statim
vindictā: se data autem ira iudicat tempus & locum ex-
pectandum. Sic de ebrio, p. 3. col. 158. d
iudicare proximorum facta qui prius quam vtriusque plenā
causam nouerit, inordinate festinat, se dignum confusione
monstrat, p. 3. col. 1681. b
iudicare de aliena conscientia periculosum est, datur consiliū
quibus iudicij iudicium nostri cordis erga proximum dili-
gere debeamus, p. 3. c. 1691. b
iudicare simpliciter accipitur. Vno modo principaliter, sicut
iudex quando profert sententiam. Alio modo pro sedere
in loco eminenti iuxta iudicem. Terriō modo large, pro sē-
tentiam iudicis approbare, p. 5. c. 324. f
iudicare potest aliquis malum de proximo multipliciter, & a-
liquando est peccatum, aliquando non, p. 5. c. 143. c. Item,
p. 6. col. 1295. c
iudicare alios, vix inuenitur aliquis ab hoc vicio alienus quia
vnusquisque fauens, aliena facile reprehēdit, & aliena gra-
uius tolerando quā sua sumit auctoritatem arguendi si-
ne exemplo suæ emendationis, p. 5. c. 145. b
iudicare de ignotis cordis mei vel aliorum, periculū est. Quā-
ta enim profunditas credenda est esse in homine, quę late-
at etiam ipsum hominem in hoc est, ut in Petro profundi-
tas infirmitatis latebat, cum se Domino committeretur p-
mittebar, p. 6. col. 225. b
iudicare quomodo pōt quisq; de alio, cū de se aut non omni-
no aut vix possit veram ferre sententiam. p. 6. col. 225. b
qui seipsum non iudicat, quid in alio recte iudicet ignorat, p.
2. col. 275. a. b
iudicare sine periculo nemo pōt de illis, de quibus incertum
est quo animo fiant, p. 5. columna 143. c. & 787. c. Item, pa.
6. col. 165. c
iudicare se debet homo iudicio discussionis, sed non iudicio
absolutionis a culpa, p. 6. col. 225. c
iudicare propria auctoritate soli Deo cōuenit: hominib. autē
ex diuina commissione tam in foro Ecclesiastico quā secu-
lari. Et illa commissio non extendit se ad occulta sed ad ma-
nifesta, & hoc dupliciter, p. 6. col. 1295. c
iudicare temere qui non meruunt, nec causas iusto examine
perpēdunt, admonentur. Dominus enim nihil sine delibe-
ratione & mensura facit, iusto examine cuncta perpendit
qui perfecte omnia nouit, p. 4. col. 959. c
iudicatur in eo vnusquisque in quo inuenitur, p. 4. col. 1217. b
iudicabuntur iam cogitationes quam opera, & accipiūt quod
meruerunt, p. 4. co. 533. b
iudicari nullus debet nisi ab eo qui est Dominus eius, qui est
solus Deus, p. 6. c. 171. c
iudicaturus Dominus (vt multi autumant) super mōtem Siō,
ex quo ascendit, in aere sedebit, in nube veniet, p. 4. c. 231. b
iudicandi potestatem qui habent de omnibus, dicuntur dij,
p. 4. col. 1443. a.
iudicandorum in iudicio extremo duplex ordo, electorum. s.
& reproborum, Et electorum, alij iudicabunt, alij iudicabū-
tur. Item reproborum, alij qui extra Ecclesiam sunt non iu-
dicabuntur, alij qui iudicabuntur, p. 5. col. 415. a
iudicandas intelligimus a Domino omnes creaturas, nō solū
super terram, sed & in mari & in cælestibus, p. 4. c. 532. b
iudicis bonum actum impediūt duo. Primū est cōsilio nego-
ciorum, secundum est cupiditas munerum, p. 3. col. 2027. c
iudicis actum bonum promouent duo. Ibi.
iudices omni hora debent iudicare, & discordes reconciliare,
p. 1. col. 654. c. f

iudicis

Index.

iudicis primi Othoniel, scilicet magna laus est, quod Domini spiritus factus est super eum, & per spiritum Dei iudicauit populum quod de alio dictū nō valde memini, p. 2. c. 165. c
iudicis venturi vox terribilis erit contra reprobos, sic vt cardines cœlorum & terrarum fundamenta quatiantur, & ipse seuerus malis, suis erit spes liberans eos. p. 4. c. 1934. e
nullus quamuis sanctus, securus pergit ad Iudicem, & quare, p. 4. col. 784. d
iudices prohibentur assecurare falsum testem, pa. 1. columna 710. f
iudices pro iustitia tuenda ordinantur, p. 1. c. 1553. c
iudicis est aduocatum pupillo dare & causam eius dirigere, p. 4. col. 628. c. Interl.
iudices & gubernatores populi antiquitus vocabantur patres conscripti, p. 1. col. 1505. c
iudices populi & sacerdotes aliquando vocantur Angeli, p. 4. col. 1782. f
iudices vocantur Dii, p. 1. col. 1524. e
iudices doceatur per iudicium Salomonis inquirere veritatē per circumstantias, & aliquando per moderatas quæstiones p. 2. col. 698. f
iudices hominum non procedat ad sententiandum donec causam examinauerint diligēter, & de hoc figura, p. 1. col. 158. f & col. 236. b. c
iudices boni propter timorem humanum nihil de contingētibz omittentes, dignitatem cœlestis curiæ consequuntur, in qua omnes sunt reges & sacerdotes, p. 1. col. 1373. c
iudices Ecclesiarum sunt hodie quibus datum est iudicium animarum, sed nescio si quis dignus sit spiritu Dei repleti, p. 2. col. 171. c
iudices temporales & Ecclesiastici, seculares & religiosi, documentum habent compatiendi punitis per eos, & reparandi defectus prout potest fieri bono modo, p. 2. col. 281. c
iudices seculares homicidas notiores occideret, q. p. Ecclesiasticos iudices in magnum populus, scandalum liberantur p. 5. col. 985. c
iudices falsi qui prætendunt se diligere iustitiam, & tamen iudicia falsa proferūt, talibus exprobrādo dicatur: si vere utique iustitiam loquimini recte iudicate p. 2. c. 847. c
quot peccatorum genera, tot Iudicia, p. 4. col. 212. e
iudices regis Babylonis, quia ignorabant legem Iudæorum, executionem inferre, non poterant nisi de speciali mandato regis & autoritate, & ideo Iene Susannam diffamantes, a populo regis lapidati sunt, p. 4. c. 774. f. 779. c
iudices insignes cum filiis & nepotibus suis ascendentes super septuaginta pullos asinarum, id est, multos fuerunt primus Abessan de Bertheem, secundus Abialon: tertius fuit Abdon, &c. p. 2. col. 240. d
iudices fuerunt in Ierusalem vndecim, annis 411. p. 2. col. 281. b
iudices ordinarii apud Iudæos per quem quando, & quare, ac ubi instituti erant, & cuius auctoritatis fuerunt, p. 5. c. 261. c. & 377. c. Item, p. 1. col. 1234. f
iudices qua ex causa suscitauit Dominus super populum Israel, p. 2. col. 151. c
iudices in porta ciuitatis antiquitus sedebant, vt cito inueniri possent, p. 4. col. 229. c. & 1870. f. Item, parte tertia columna 79. c. 275. c. & 1601. c. & 1636. f. & 1743. c. Item, p. 1. col. 1553. c
iudices in populo Israel præerant per modum directionis & consilii, non per modum domini: propter quod non habebant efficaciam corrigēdi, sed reges eius successores habuerunt auctoritatem & potestatem subditos coercere, p. 2. col. 263. b
iudices rexerunt populum Israel vsque ad tempus Saulis regis, non per modum Imperij, sed tātum per modū ministerij, exhortationis & consilii, p. 2. c. 151. c. & col. 227. a. b
iudicium qui præfuerunt successiue populo Israel, &c. vsque ad quartum annum Salomonis, nomina & tempus quo iudicauerunt, p. 2. col. 709. b

iudicium liber quare sic inscriptus, p. 2. col. 151. r.
iudicium narratio quod nobis vtilitatis conferat p. 1. col. 15. b
iudicium tempus, quāto scilicet tempore quisque iudicauerit scilicet quot annis, supputatur vsque ad templi primi ædificationem, p. 2. col. 230. f. Et de hinc vsque ad tempora Helix. col. 335. c
iudicium aliquando significat discretionem, aliquando poenam, p. 6. col. 1050. e
iudicium aliquando pro damnatione accipitur, p. 3. columna 254. f
iudicium finale erit iustis consolabile, sed malis terribile, p. 6. c. 2296. f. Item, p. 3. c. 495. c
iudicium duplex est, scilicet occultum in præsentia. Aliud est apertum, quod erit in futuro, p. 4. c. 1528. f. Item, quare sic dicitur, p. 5. col. 1210. d
iudicium per arcam intelligitur, quo quisque nunc percutitur vt corrigatur, mitaliter puniatur, aut diu tenditur, vt cum peccata consummata fuerint ad puniendum grauius relaxetur. In arca diuersæ sunt sagittæ, &c. p. 4. c. 955. a. b
iudicium iustum felicem exitum sortitur, p. 4. c. 28. f
iudicium & iudicia in quibus differant, p. 1. c. 685. a
omnis qui peruersa agit, eo ipso quo hoc despicit, esse Dei Iudicium nescit, p. 3. col. 213. b
iudicium duplex est. Vnum dānationis, alterum discretionis, p. 6. col. 1281. a. b. Item, p. 4. col. 265. a. & clarius 513. c. & columna 528. f
iudicium duplex, particulare, scilicet, & vniuersale, & in vtroque Christus adueniet, p. 5. col. 908. f. Item, p. 6. c. 915. b. c
iudicium duplex est, scilicet condemnationis, quo soli mali iudicabuntur. Aliud retributionis, quo oēs generaliter iudicabuntur: mali ad poenam, iusti autem ad gloriam, p. 6. col. 173. c
iudicium mundi in vtroque Aduentu Christi consideratur, p. 4. col. 265. a
iudicium Dei humana non potest scire fragilitas, nec de poenarum magnitudine vel mensura ferre sententiam, quod Domini arbitrio derelictum est, p. 4. c. 173. c
iudicium futurum licet sit horrendum reprobris tamen est desiderandum electis, p. 4. c. 513. c
iudicium multipliciter dicitur, p. 5. c. 143. c
iudicium quanto magis differtur, tanto grauius futurum est: si cut quanto plus retro tenditur, tanto impetuosius sagitta in priora fertur, p. 3. col. 860. e. f
iudicium Dei neminem transibit impunitum, p. 4. c. 280. d. e
Iudicium coram Deo ponere, est intra secretum mentis p fidei cōtemplationem ad tremendum examē illius oculos nostrę cōsiderationis aperire, quid peccator homo mereatur attendere, & occultus nūc & tacitus iudex, quam terribilis post appareat, considerare, p. 3. c. 238. e
iudicium iustorum diadema dicitur, quia per hoc non in terrenis & in infinis, sed sursum renumerari cōcupiscunt, p. 3. col. 277. b
iudicium Dei occultū per pharetram designatur. Cum enim Dominus peccata videt, & tamē manum ad vindictam nō commouet quasi clausam pharetram tenet, sed feriendo indicat quantum ei in nobis displicuit, quod diu videndo tolerauit, p. 3. c. 284. e
tante minus ad iudicium homo trepidat, quanto in bonis actibus solidus stat, p. 3. c. 145. c
qui in causis iudicant secundū personas, abominantur iudicium, & recta peruertunt, p. 4. c. 2056. e. f
iudicium Dei siue in correptione electorum, siue in damnatione malorum, iunget æquitatis perfectio est, par. 3. col. 1938. d. e
iudicium subuerrere & iudicium auferre differunt, par. 3. col. 319. a. b
iudicium futurum quod esset valde propinquum, etiam tempore Apostolorum error ille tunc pullulabat, sed per Apostolorum excluditur, p. 6. c. 1365. e
iudicium futurum negant, qui diuinam prouidentiam ad adus

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

humanos non se extendere dicebāt, & similiter negātes im-
mortalitatem animæ, p. 6. col. 1365. c
iudicium habere contra alterum delictum est, p. 6. c. 238. c
iudicium antequam fiat, nos debemus inclinare, id est, cōde-
scendere in iudicio aut faciendo vti discretionē, & de hoc
exemplum in Salvatore nostro, p. 5. col. 1154. d
iudicium futurum quamuis terribile sit iniustis, tamen iustis
erit materia exultationis, p. 3. col. 494. f
iudicium differtur, vt sancti viri merita, & aduersarij poena
crescat, p. 3. col. 205. c
iudicium duplex est scilicet vnum discretionis, quod est voca-
tio aliquorū ad fidem aliis dimissis, iudicio Dei occulto ta-
mē iusto. Et istud factum est in primo aduentu. Et istud iu-
dicium quātum ad suum statum potissimum incepit a prin-
cipio prædicationis Christi, & factū est executiue p prædi-
cationē Apostolorū, aliorumque discipulorū. Aliud discul-
sionis, cuiusmodi erit in fine mūdi, quo Dei iudicio reddū-
tur poenæ ac præmia pro peccatis & meritis scilicet in fina-
li iudicio. p. 4. co. 513. c. & 528. f. Item, p. 3. c. 494. f. & seqq.
iudicium electorum & reprobatorum magnā distātiā habet.
Illos Dominus corripit vt emendet, hi superbiē & perfidiē
poenas luunt vt contra dominatorem omnium se repugna-
re non posse cognoscant, p. 3. col. 1942. d
post iudicium magna eius seueritas, cuius est ante ineffabilis
misericordia, p. 2. col. 359. b. c
iudicium secretum Vespaliæ publica potestate constitutum
est non ad inquirendum, sed solum notarijs procedendum,
sine strepitu inquisitionis. p. 1. col. 722. d
iudicium temerarium est, quando quibus commissum nō est,
iudicāt. siue sit de manifestis, siue de occultis, p. 5. co. 143. c
iudicium temerarium cauendum est in duob. Sunt enim quæ
dam media & incerta quo animo fiant, quæ & bene & ma-
le possunt fieri. In his enim duobus temerarium est iudiciū,
& vel superbia est vel inuidia, p. 5. col. 143. c. Item p. 6.
col. 173. a
iudicium magistris Ecclesiæ vel principib. terre committitur.
Hi ergo si de manifestis iudicent, quæ scilicet sunt conficta
vel confessā, nemere iudicant. Si autem de incertis temere
iudicant, & c. p. 5. col. 143. c
iudicium est faciendum in domo Domini, non indiscrete vel
malivola mente, sed secundum quod scriptura reuelauit,
& intentione bona, & amore fraterno, p. 2. c. 359. b. c
iudicium vno modo est actus iustitiæ, qui pertinet ad iudicē
secularem vel Ecclesiasticū. Alio modo accipitur iudiciū,
prout aliquis aliquibus signis male iudicat de proximo, p.
5. col. 143. c
iudicium hominis quādo peccatum est, & quando non. Iudi-
cium enim importat firmam sententiam de aliquo, aut er-
go procedit ex euidēcia facti, vel procedit ex probabilibus
seu leuibus signis, & c. p. 6. col. 1295. c
iudicium rectæ rationis peruertit affectio mala, p. 5. c. 1166. f
iudicium, vide in Dominus.
iudicium alterius irritare contingit dupliciter, vel quia excel-
lencia scientiæ secundum quam potest manifestare iniusti-
tiam alterius vel excellentia potentia, secundum quam e-
uacuat alterius iudicium, p. 3. col. 393. c
iudicij ira tanto districtior portabitur, quanto hunc minus ti-
metur, p. 3. col. 1724. f
iudicij futuri tempore scilicet tempore Antichristi, errores de
iudicio futuro renouabuntur, p. 6. co. 1365. c. Horum ratio
datur. Ibidem.
iudicij futuri efficacia ostenditur contra, plures inutiles aduer-
sus obiectiones, p. 6. c. 1368. d
iudicij extremi quinque conditiones: scilicet eius inuitabili-
tas, generalitas, claritas, iudiciaria potestas, iudicis sublimi-
tas, p. 6. col. 392. f
iudicij die, quinque personis genus humanum discutiendum
signatur, p. 5. col. 949. a. b
pro diuersitate peccati disponitur ordo Iudicij, p. 4. columna
159. a

iudicii dies dupliciter accipitur in scriptura. Vno modo pro
ipsa die iudicij generalis in fine mundi. Alio modo pro die
iudicij particularis, quæ est dies mortis cuiuslibet hominis
p. 6. col. 656. f
iudicij futuri similitudo videtur ostendit in eo quod populus
Israeliticus pro 40. dierū delicto 40. annis cruciatur in de-
serto, nec terrā sanctā introire permittitur, p. 1. c. 1263. b. c
iudicii dies cunctis retro correptionibus seuerior declaratur
in vindicta, p. 4. col. 866. d. e
iudicii diem non opus scire post quantum temporis futurus
sit, sed quomodo, p. 6. c. 657. a
iudicii occulti adiutoriū potest designari circuli nomine, vn-
de circulus dicitur potestas iudicii, quia vndique stringit si-
cut falx quæ intra se colligit & nullatenus euitat, p. 3. c. 386. d
iudicii dies hyemi comparatur, quia nulla relinquitur facul-
tas laborandi pro vita: sed rātum cogetur quisq; de horreo
prisce actionis quod recondidit proferre, p. 3. col. 1628. d
iudicij dies octonario numero typice exprimitur quia hoc se-
culum quod agitur septem diebus: sequitur dies iudicii
pro octaua, & c. p. 2. col. 372. e. f
iudicii futuri & generalis locus vbi erit, & quo modo. p. 4. co.
1929. b
iudicii diem non est opus scire post quantum temporis futu-
rus sed quo modo. Vt curent filii lucis esse, & parato corde
vigilare qui nolunt ab illa hora sicut a nocturno fure com-
prehendi p. 6. col. 656. f
iudicii diem vel suæ mortis multi superbi, vt iusti videantur,
dicunt se desiderare, vt incipiant esse cum Christo. Sed i-
stis dicit esse vā, quia nullus sine peccato, & in hoc quod si
bi non timent digni sunt supplicio, & c. p. 4. col. 1875. a. b
subueniendum est miseris in Iudicio si causa eorum est bona
& non aliter, p. 4. c. 29. a. Interl.
in iudicio boni hilarēscent, nec compatiētur damnatis, &
quare, p. 3. col. 86. e. f
in iudicio puto (ait Origenes) inquirēdum, vtrum culturę ho-
minum Angelus detuerit, an culturę angelicæ non digne
humana segnicies responderio, p. 1. col. 810. d. e
iudicio mentis tanto citius absoluius, quāto nos districtius
reostenemus, p. 3. col. 323. b
in iudicio detegentur cogitationes. p. 3. c. 219. a. Interl.
minutissimę quidem cogitationes eius in Iudicio, nec ver-
ba tenuissima quę apud nos viluerunt, indiscussa remane-
bunt, p. 3. col. 291. a
in iudicio humano audimus obiecta, & ad ea respōdemus, &
audimur, sed in Iudicio Dei ipse nos audit, quia videt oīa
quę agimur, sed non audimus eum, quia quod ei displicet,
ne non intelligimus. p. 3. c. 330. d. e
in Iudicio formidabunt peccatores, quem hic aduersantes cō-
temperant p. 2. col. 328. d
in Iudicio extremo quatuor erunt ordines. Alij iudicabunt
& non iudicabuntur, vt perfectissimi. Alii nec iudicabūt
nec iudicabuntur, vt damnati infideles. Alii iudicabūt
& saluabuntur vt mediocriter boni. Alii iudicabuntur &
peribunt, vt fideles mali, p. 3. col. 436. e
iudicia duo sunt. Vnum occultum, poena, scilicet qua nunc v-
nusquisque homo, aut exercetur ad purgationē, aut moue-
tur ad conuersionē: aut si contemnit vocantē, excēdatur ad
condemnationem. Alterū manifestū, quo vēturus est iudi-
care viuos & mortuos, & c. p. 6. c. 1339. b. c. Itē, p. 3. c. 341. a. b
iudicia Dei semel fixa, mutari nequaquā possunt, p. 3. c. 140. f
iudiciorū strepitibus & tdmultuosissimis perplexitatibus ad
se Augustinus conqueritur, p. 6. c. 235. c
iudiciorum suorum iaculis Deus terit cum iam malus ad iudi-
cium rapitur, & meminit quia male concupiuit, & concupi-
ta peius congregauit, & modo dolet quod congregata dese-
rat, & cum ignem sentit ultionis, quem ne bene viueret, præ-
uidere contempsit p. 3. col. 218. d
iudicialia præcepta quare data an & quomodo abolenda vel
cōtinuanda sint, p. 6. col. 453. c. Et de eorundem imperfe-
ctione, c. 786. d. e

iudi-

Index.

Iudicialiter sua repetere, quibus, quando qualiter & quo modo conuenit, p. 6. c. 236. f.

Iudiciaria potestas Petro tradita & cæteris apostolis, quæ qualis & quanta, p. 5. c. 277. c.

Iudith historia contigit tempore Cambyſis filii Cyri secundum communem expositionem doctõrum nostrorũ, p. 4. c. 2211. b. c.

iudith se vt adultera placeret ornauit, p. 2. c. 1590. e.

iudith dum sequitur honestatem inuenit vtilitatem, p. 2. col. 1501. c.

iudith liber inscribitur quare historiam de iudith contineat, p. 2. c. 1551. a.

iudith historia scripta est sub Cambyſſi, p. 2. c. 1550. b.

iudith Esther a concilio Tridentino vt canonici recepi, p. 2. c. 1655. b.

iudith ieiuniis macerat, corpus, p. 2. c. 1583. c.

iudith exorata consurgit & aqua abluit corpus suum, p. 2. col. 1584. f.

iudith liber apud Chaldeos inter historias cõputatur, & apud Hebræos omnino inter apocrypha. Si ergo in prologo sup iudith alicubi legitur inter agiographa vicium scriptoris est, p. 2. c. 1549. c. & c. 1555. b. & c. 1559. c.

iudith de qua tribu fuerit an uidelicet de tribu Symeon vel de tribu Ruben, p. 2. c. 1551. b.

— iudith an errauerit mendaciter loquendo Holoferni, p. 2. col. 1857. b.

iudith an peccauit se ornando, ut Holofernem alliceret pro interfectione eiusdem, p. 2. c. 1582. f.

Iugis sacrificii perpetuitas, quæ & quot figurabat, p. 1. column. 1393. c.

Iuge sacrificium, vide in sacrificium Iuge.

Iugum durissimum filiis Israel quib. & quomodo impositum fuit, p. 2. c. 788. f.

iugum Christi est charitas, iugum diaboli est iniquitas, & dicitur a iungendo, & c. p. 6. c. 403. b. c.

iugum Christi quomodo suaue; cũ alibi dicatur, Arta est via quæ ducit ad vitam æternam, p. 5. c. 214. d.

iugum Christi suaue, & onus leue, & quibus modis, p. 5. col. 214. d.

iugum quotuplex Est enim graue iugum supra filios Adæ, est iugum infidelitatis, est iugum Domini leue reuelatum spe remunerationis, æternæ, p. 4. c. 988. f.

iugum habet Christus sed suaue, & diabolus, sed importabile onere, p. 4. c. 117. a.

iugum ferrem quare super ceruices Iudeorum positum, non autem lignium, p. 1. c. 1635. b.

iugum dæmoniacæ dominationis putruit, p. 4. c. 136. c.

iugum terrenorum operum qui porta, legem sustinens quasi iugum dicitur bos, p. 1. c. 910. a. b.

Iulianus imperator, apostata a fide Christiana, persecutor fuit Ecclesiæ fuit ante Christianus & subdiaconus ordinatus, & c. p. 2. c. 1637. c.

Iulianus apostata, à lectore ad persecutionem ipsius Ecclesiæ excitatus vsque ad finem vitæ hostis truculentus in cõcepta malicia perseuerauit, p. 4. c. 2372. c.

Iulianus Imperator & apostata præcepit Ecclesias claudi prohibens diuinum officiũ solenniter celebrari, p. 6. c. 1534. f.

iulianus Imperator facultates, & patrimonia auferebat Christianis sub colore verbi Christi, p. 4. c. 2346. f.

iulianus apostata sub quo factum est silentium magnum Paulum & Ioannem interfecit, p. 6. c. 1534. f.

iulianus Imperator quomodo periit, p. 4. c. 373. c. 1896. e. f. Itẽ p. 3. c. 456. f. 499. c.

Iumenta significant pigriores sensu, & volatilia coeli significant sapientes sublimia, p. 3. c. 151. a.

iumenta sunt homines carnales, sensu tardiores, quid ad onera portanda fraternæ necessitatis dorsum mentis inclinãt, p. 2. c. 1287. b.

Iuniperus, par. 4. columna 1896. d. e. Item, p. secunda, column. 828. f.

iuniores solent maioribus pulchriores esse, p. 4. c. 1500. d.

iunonem vocant alio nomine Altharten, p. 2. c. 163. b.

iurauit Eliezer ponens manum sub femore Abraham, & c. tradunt Hebræi quod in sanctificatione eius, id est, in circumcissione iurauit, nos autem dicimus eum iurasse in semine Abraham, id est, in Christo, p. 1. c. 283. e. f.

melius est omnino non iuraret, non quod mala sit iuratio vera, sed ne facilitate iurandi in periurium cadas. Qui enim iurat periurare potest. Qui autem omnino non iurat, longe a periurio est, p. 1. c. 1051. a.

iurare per creaturas an & quomodo liceat, p. 3. c. 879. b.

iurare quid est, p. 6. c. 642. d.

iurare est actus patriæ, ideo soli Deo conuenit, p. 3. c. 879. b.

iurare est vtrumque istorum, si dicis, Per Deum, vel testis est Deus, p. 6. c. 642. d.

iurare frequenter hominum consuetudo est, Deus autem semel iurauit, p. 4. c. 2363. a.

iurare per nomen Dei quare præceptum est in lege, p. 5. c. 113. c. Item, p. 1. c. 711. c. & c. 1501. a.

iurare Dominus non iubet, sed per alterius Dei nomen iurare prohibet, p. 1. c. 1501. a.

iurare non est peccatum viris perfectis ex causa rationali, p. 6. c. 119. c.

iurare per idolum, an & quomodo liceat inducere gentilem, p. 1. c. 712. e. f.

iurare qui audi aliquem, & scit eum falsum iurare & tacet, an & quomodo peccet, p. 1. c. 939. b. c.

iurasse nos aliquid incaute forte si contigerit, quod seruandũ scilicet, peiorem vertatur in exitum, libere illud cõsilio salubriori mutandum nouerimus, p. 5. c. 252. c.

iurasse dicitur David vxori quando eam consolatus est, p. 2. c. 675. b.

iurandum est per creatorem, & non per creaturam, & quare, p. 5. c. 113. c. 114. d. e.

iurandi vetus ritus Iudeorum, p. 4. c. 820. d.

iurans tacendo veritatem, pro cuius declaratione adducuntur testes delinquit dupliciter, p. 3. c. 2084. f.

iurans sine necessitate incurrit malum culpæ, & requirens iuramentum incurrit malum poenæ, & aliquando vterque, p. 5. c. 115. c.

iurantis consuetudo manum eleuare ad sacra, p. 1. c. 536. d.

iuratio est duplex, prima, scilicet falsa, secunda, quæ est sine causa debita, & per vtramque fit irreuerentiam ipsi Deo assumendo nomen eius ad confirmationem falsitatis, vel frustra, p. 1. c. 670. f.

iuratio per nomen Dei quod frequentanda sit, etiã sine necessitate, dixerunt aliqui iudæi, sed errantes hoc dicunt, p. 1. col. 1500. f.

iuramentum quod fecit Dominus David, an & quomodo deẽ intelligi, vt videlicet an de successione Salomonis, vel an de alio, p. 3. c. 1474. f. & c. 1578. d. e.

iuramentum Deorum fuit prohibitum propter duplex peccatum scilicet faciendõ reuerentiam idolo, & fidem frangendo, p. 2. c. 140. f.

iuramentum gentilis est suscipiendum, p. 1. c. 712. f.

iuramentum per templum est maius quam iuramentum per domum vel altare, p. 5. c. 383. c.

iuramentum diuinum solene super his quæ ad mysteria Christi venturi pertinebant, non simpliciter sed ad maiorem solennitatem cum additamento facta sunt patribus veteris Testamenti, p. 1. c. 273. e. f.

iuramentum Ioseph fuit per creaturam secundũ aliquos: sed dicunt alij quod iurauit per Deum qui erat salus Pharaonis effectiue, nec illi iuramento suberat falsum, quia intẽdebat sic, & c. p. 1. c. 413. c.

iuramentum de federe cum Gabaonitis vtrum Iosue & principes tenebantur seruare. Arguitur contra & pro, cũ responsione & solutionib. argumentorum, p. 2. c. 68. f. 69. c.

iuramentum proferre est voto nos diuino alligare. par. 1. col. 939. b.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Iuramentū non est frequentādum, & quare, p. 5. c. 155. c. Item p. 6. c. 339. b. & c. 1301. c.
iuramentum est faciendum in necessariis, p. 6. c. 4. c. Item, p. 3. c. 382. b. Item, p. 1. c. 1300. e. Item, p. 5. c. 113. c.
iuramentum quare est introductum, & c. p. 1. c. 712. f. Item, p. 3. c. 2084. f.
iuramentum licitum tres habet comites, & quolibet subtracto redditur illicitum, p. 4. colum. 615. c. Item, p. 5. c. 115. c. Item, parte 6. col. 20. e. & 1301. c. Item, p. 1. c. 1500. f. Item, p. 5. c. 113. c.
iuramentum est triplex, scilicet, falsum, quod caret veritate, & iuramentum iniquum, quod caret iustitia & iuramentum incautum quod iudicio discretionis caret, p. 6. c. 1725. a. b. Item, p. 4. c. 615. c.
iuramentum mendax & iuramentum illicitum & incautum quomodo seruanda sint secundum opinionem iudæorum. Et ostenditur erronea eorum in hoc deuiatio, p. 5. c. 113. c. 115. c. Item, p. 3. c. 2084. f.
iuramentum & votum vtrumque est obligatorium, sed votum ex sua ratione magis est obligatorium quam iuramentum, p. 1. c. 1399. c.
iuramentum vel votum de illicito factum non obligatorium, p. 5. c. 113. c.
iuramentum dum sit non, fit, sine malo, & quomodo hoc intellegendum, p. 5. c. 115. c. item, p. 6. c. 20. e.
iuramenti observatio vt adimpleatur, debet adhiberi diligentia magna, p. 1. c. 603. a.
iuramenti assuefactio vtrum sit bona? Arguitur pro & contra: cū responsionib. & solutionib. argumentorum, p. 3. c. 2084. f. item, p. 6. c. 1725. a. b.
iuramento debite facto, concurrentib. trib. comitib. quæ sunt iustitia, veritas & iudicium fit Deo reuerentia, p. 5. c. 115. c. item, p. 6. c. 20. e.
omnis sermo Dei pro iuramento debet accipi, p. 4. co. 1861. a. Interl.
iuramentorum fractioni nimis facilius vt videtur dispensatio nunc datur in plurib. locis, p. 4. c. 1755. c.
iuuentus populi Iudaici fuit in exitu de Aegypto & ista iuuentus fuit quodāmodo renouata in liberatione populi de captiuitate Babylonica, p. 3. c. 731. c.
iuuentus regnat inter omnes ætates, & ipsa est firmamentum omnium ætatum, p. 1. c. 23. b. c.
iuentutem melius est præuenire correctione quam post lapsum recordatione deslere, & dicere, Delicta iuuentutis meæ, & c. p. 3. c. 1348. e.
iuentutis flos per vigesimum & quintum annum oritur, p. 1. c. 1216. f.
ius militare est prædæ decisio & pro personarum qualitatib. & laborib. iusta diuisio, ac principis portio, p. 2. c. 510. d.
ius naturale dicitur multis modis, & quæ hoc iure agantur, p. 5. c. 325. a. b.
ius gentium quod sit & quæ ex illo descenderint, p. 5. d. Ibid.
ius ciuile & humanum & quæ ex illo descenderint. Ibidem.
ius naturale hospites conseruare præcipitur, p. 1. c. 241. c. f.
ius primogenituræ ad quos transferebatur, p. 1. c. 204. f.
ius primogenituræ in duob. consistit, p. 1. c. 1572. f.
ius primogenituræ ablatum est a tribu Ruben propter peccatum suum, & c. & translatum fuit ad tribum Iuda quantum ad dignitatem regiam & ad tribum Ioseph quantum ad duplicem portionem quæ debebatur primogenitis, par. 2. col. 97. b. c.
ius hereditatis in duob. consistit, p. 1. c. 1381. a. b.
iurs regis duplex est scilicet in necessitate & extra necessitatē, p. 2. c. 239. d.
iura humano iudicio mala permittunt incorrecta propter maiora mala vitanda, quæ tamen diuino iudicio sunt corrigenda, p. 5. c. 1318. c.
iura iniquissima habent Iudæi contra alienigenas, & enumerantur quædam, p. 4. c. 2212. e. f.
iussio Dei peruenit non solū ad homines pecudes, aues, sed et

ad pisces, sed etiam ad vermiculum eum iussa per Angelos ministrantur, p. 1. c. 71. a.
iusturādum habet comites, veritatem iudicium atque iustitiā p. 4. c. 715. c.
iustitia & iudicium differunt, p. 4. c. 733. c.
iustitia & difficile sine timore custoditur, p. 5. c. 718. e.
iustitia humana, diuinæ comparata iniustitia est, p. 3. c. 73. b.
iustitia hominis in hac vita, ieiunium, eleemosyna, & oratio. quæ illis duabus aliis volat ad Deum, p. 1. c. 589. a.
iustitia habet duas partes, scilicet declinare à malo, & facere bonū, Etiam iniustitia habet alias duas partes, scilicet desinere bonum & facere malum, p. 3. c. 1989. b.
iustitia ad omnes partes animæ pertinet, p. 1. c. 71. a.
iustitia est duplex, vno modo accipitur pfecte, Alio modo imperfecte, p. 6. c. 53. b.
iustitia duplex est scilicet Humana & diuina, p. 6. c. 133. a.
iustitiam Philosophi diuidūt in tres partes, vnam in Deum, alteram in parentes, vel reliquum humanum genus, tertiam in mortuos, p. 5. c. 787. a.
iustitia est duplex, scilicet commutatiua, & distributiua, & circa quid vnaquæque proprie versetur, & ad quem pertineat p. 4. c. 1489. 1490. d.
iustitia corrumpitur per excessum & defectū, sicut liberalitas per prodigalitatem, & per auariciam in deficiendo, p. 3. c. 144. d.
iustitia est in bonis faciendi, innocentia in malis declinandis, p. 3. c. 483. b. Interl.
iustitia vera compassionem, habet, falsa vero indignationem, p. 5. c. 801. c. & 903. a. b. item, p. 3. c. 1550. f.
iustitia absque misericordia crudelitas est, & ideo debet inesse bonis rectorib. iuste cōsulēs misericordia, & pie saviēs disciplina, ne iustitia sit aspera, & pietas, sit remissa, p. 3. c. 598. f.
iustitia sine misericordia est crudelitas, & misericordia sine iustitia est pusillanimitas, p. 3. c. 598. f. & 1094. e.
iustitia Dei est qua gratis iustificat impium per fidem sine operib. legis, p. 6. c. 22. e.
inistitia fidei est ne dubitetur de spe Dei, quæ ī Christo est ne diffidat Christum spoliassē infernum, & c. p. 6. c. 133. a.
iustitia & misericordia quomodo relucēt in operib. Dei, p. 2. c. 1509. c.
iustitia Dei, cū supplicium a reprobis pro peruersis actib. exigit, eis mala vsque ad verborum retributionem reddit, p. 3. c. 220. d.
iustitia remota regna sunt latrocinia, p. 2. c. 1204. e.
iustitia pietasque vnius viri plagas populi auertere potest, obliuionēq; inducere delicti, cuius expiatio multum gratiæ præconijque promeruit, p. 1. c. 1376. d.
iustitia egregie commendat viros muneris alicui præfidentes, p. 2. c. 788. e.
iustitia laus, p. 1. c. 707. b.
iustitia originalis est quædam humanæ naturæ rectitudo, per quam corpus erat animæ subditum, & vires interiores rationi quamdiu esset subdita suo creatori, p. 6. c. 75. c.
iustitia originalis fuit gratis data per quam corpus erat subditum rationi, similiter & vires inferiores, p. 1. c. 92. f.
iustitia originalis quare sic dicatur, p. 6. c. 75. c.
iustitia originalis non erat naturalis ipsi homini, sed ex gratuito beneficio Dei, eius tamen subtractio propter peccatū fuit penalis, p. 1. c. 93. c. Item, p. 6. c. 73. b. Vide etiam in peccatum originale.
iustitia originalis, vtrum post primum & secundum peccatum remanserit in muliere, & an fuerit in primis parentib. subtracta gratia gratumfaciente, p. 1. c. 92. f. & c. 106. e. f.
iustitia originalis multos habuit effectus. Vnum principalem. Alio secundarios, & qui illi sunt. Et horum effectuum opposita, p. 1. c. 107. c.
iustitia non est in obstinendo vel manducando, sed in equanimitate tolerandi inopiam & temperantia non se corrumperendi per abundantiam, p. 5. c. 209. a.
iustitia Apostolorum quantum debeat abundare plus quam Phariseorum, p. 5. c. 1100. c.

iustitiæ

Index.

Iustitiæ diuinæ statera ad matetialem stateram comparatur, in qua vna parte depressa, altera eleuatur, & econuerso. Sic in statera diuinæ iustitiæ decretum est, vt qui eleuantur per superbiam in præsentia, deprimantur, &c. parte 5. columna 938.f

iustitiæ distributiue æquitas in quo consistit, p.6.c.1275.c

iustitiam vere si habere vis, & non fîctam, quæ verbis ostendis factis imple, p.5.c.789.b

Iustinianus Imperator cepit Imperare anno Domini quingentesimo vicesimo octauo, & fuit homo literatus & leges Romanas abbreviauit, & in vno volumine cõpilauit, quod dictum est Codex Iustiniani, &c. p.6.c.1562.f

Iustinus Senior Imperator quando cepit regnare. Ibi. 1559.c

iustinus iunior Gothos expugnauit & Italiam ab eis liberauit &c. p.6.c.934.f

iustus tacendo & cedendo vincit, p.2.c.614.e.f

iustus quilibet ex obedientia ad Deū psecutiones iniustas patienter tolerat & vitia persecutorum arguens coram Deo memorat, & æquitatem diuinæ retributioni pro vtriusque peccat, p.3.c.873.b.c

iustus iudex dicitur recordari de malis impiorū, inferendo de bitum supplicium, p.4.c.640.f

iustus non potest esse aliquis sine gratia Dei, loquēdo de iustitiæ pfecta quæ facit hominem dignum vita æterna. potest tamen aliquis esse iustus iustitia politica per obseruationem legis naturæ, & iustitia legali per obseruationem legis Moisaicæ, p.6.c.25.c

omnis qui vere Iustus est vbi errantiū peccata cõspicit, primo seipsum inspicit, dumque sollicitus se accusauerit, alios benigne corrigit, p.3.c.1683.b.c

iustus spicis conspectu Domini stat & stabit in futuro. Modo vt conditoris potentiā ad se reducat, & sic fideliter viuat in futuro, vt veraciter coronam vitæ accipiat, par.2. columna 621.a

iustus in omnib. quæ agit per fidem & charitatē Deo placere contendit, quod significatur in adipib. oblati, p.1. columna 108.f

iustus septies cadit in die quomodo & per quæ, p.3. colum. 1710.d

iustus vix saluabitur, & quare hoc, p.6.c.1339.b

iustus est qui bona mundi, sine æterni præmii cõmnia reputat, p.6.c.424.d.e

iustus sibi alterum præponit, quia plus sua mala scit quā alterius quorum cognitio sibi gloria est. Gaudet. n. dum cognoscit morbum suum, quem sanare desiderat, par.6. columna 319.a

iustus nunquam desinit orare, nisi desinat iustus esse. Semper orat qui semp bene agit. Ipsum, n. desiderium bonum, oratio est, & si continuum est desiderium, continua est oratio, p.6.c.661.b

iustus & si aliquando delinquendo loquitur, non est dignū tamen vt a prauis iudicetur, p.3.c.250.d

iustus omnis attendēs aliorum bonum quasi de singularitate non superbit, p.3.c.380.d

iustus regnum suum bene regens quātum ad vires interiores, & senius & actus exteriores cū Dei adiutorio, illæ coronabitur in cēlo, & eius inimici, scilicet dæmones puniuntur in inferno, &c. p.3.c.570.c

iustus quilibet in persecutione hominum positus, qui tñ fouetur de diuinis consolationib. cuius aduersarij finaliter destruuntur, lætatur in Domino, non zelo propriæ vindictæ, sed iustitiæ diuinæ, p.3.c.880.d.e

iustus vel iniustus iudicatur homo apud Deum secundum numerum meritorum & demeritorum. Quid & quomodo de hoc Hebræi sentiant. Vide Tenet. n. omnes communiter ne mine contradicente hanc sententiam erroncam, par. 4. col. 1218.f

iustus in interiorib. semper consistit, & omnis gloria filix regis, id est regalis animæ intrinsecus est, sed Deus educit eū foras, cum res postulat & rerum visibilibus ratio, parte 1. co

lumna 1380.e.f

iustus esse non potest in conspectu Dei, qui sibi non per dilectionem sed per formidinem seruit, p.3.c.162.e

iustus totus dexter est, & non habet sinistrā, quomodo & qualiter, p.5.c.116.e

iustus prædestinatus si aliquando relinquatur a Deo propter suum peccatum, tamen recipitur finaliter ad statutū gratiæ p.3.c.688.f

iustus a minorib. incipit & gradatim ad maiora progreditur, p.1.c.359.a Interl.

Iustus qui ab iniquis vsque ad mortem calumniam sustinet, & pro sua iustitiā subito diuinitus liberatur, & cuius aduersarius damnatur, de illo exponitur Psalmus, &c. p.3.c.884.e

iustus in humilitate gloriatur, alij in aliis, p.3.c.1404.d

iustus quasi virens folium fructus quos nondū ostendit signat affuturos, & spe saluus factus in fide ac virtutum gratia proficere non cessat. p.3.c.1651.c

iustus non est in terra, sed super terram conuersationē habēs in cœlis nec conuenit ei dici. Terra es & in terra ibis: sed cœlum es & in cœlum ibis, p.4.c.903.c

iustum non sustinuit Saul proprio vocare nomine, p.2. columna 452.e

Iustum ante peccatorem, sicut non grauāt antiqua delicta, sic peccatorem ante iustum veteris iustitiæ non adiuuāt. Vnus quisque. n. in quo inuenitur, in eo iudicatur, p.4.c.1216.d.e

iustum nosse non est humanarum virium, sed discitur ex inspiratione diuina & lege, p.1.c.1070.d

iusti etsi a desiderij quieti, dum tamē in corpore, molestia suæ corruptionis ligati sunt, corpus. n. grauat animam, & repugnat caro spiritui, p.3.c.56.d.e

iusti redarguunt, semper infirmitatis suæ conscij interius cõpatiuntur quia illius solius est peccato hominum sine compassione discutere, qui ex naturæ sui omnipotentia ignorat peccare, p.3.c.159.a

iusti plerumque tribulatione deprehenso tardari manum subuenientis æstimant, cum se persequentium immanitas paulo longius angustat, & concita quidem sunt ereptoris remedia, sed tarda dolori videntur. p.3.c.286.d.e

iusti sicut pro operib. iustitiæ præmiabuntur, ita impij pro operib. iniustitiæ punientur, p.3.c.686.d

iusti non petunt a Domino nisi simpliciter bona gratiæ & virtutis quæ semper dantur petentib. quando petunt pro se & perseueranter. p.3.c.814.f

iusti saturabuntur per adeptionem summi boni, & impij dannati esurient per carentiam omnis boni, p.3.c.686.d

iusti quomodo intelliguntur quod fuerunt in sufficientia numero ad orandum pro populo, vt Deus parceret, seu misereretur, p.4. c.1250.f

iusti viri intelliguntur per Iacob pastorem & Zachariā sacerdotem, p.5.c.387.c

iusti post labores ærumnarum consolabuntur. p.4.c.531.b

iusti congregantur peccatores disperguntur, p.4.c.681.a

iusti quorum cor diuini verbi ignis accendat non patientur vltra mundanis sordib. pollui, p.4.c.626.d

iusti omnes qui mortui fuerunt ab Adam qui penituit vsq; ad Iacob qui fuerunt multi. scilicet Abel, Seth, & multi alij, & Noe & Melchisedech, & mulieres sanctæ potuerūt populus Dei dici, p.1.c.364.f

Iusti sua facta, si Domino placeant sedula meditatione diiudicant, ne ipsis minus sollicitis supernus iudex cōtra eos inuisibiliter, aduersa disponat, p.3.c.1653.a.b

iusti non pro sua laude, sed vt attentos faciant suos auditores laudant aliquando quod dicūt, vnde & superbi sua laudant sed alio corde, p.3.c.331.a

iusti anima est sedes Dei, p.4.c.951.a

iusti & iniusti sæpe eadem habent verba, & vnde illi placent, hi offendunt. Ibi.

iusti hominis est esse sine querela, nō sine peccato, p.6.c.664.e

iusti cū de hac vita transeunt & sunt in statu gratiæ quare aliqui eorum moriuntur in maximis tormentis, & adleuite hanc

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

hanc vitam transeunt, p. 4. col. 265. c
iusto nunquam est hic pax cum corpore, semper pugna cum viciis, & c. p. 3. c. 133. a
iusti non solum legem implere, verum etiam superare contendunt, ut debitis voluntaria addant. Et ostendit exemplis multorum, p. 4. col. 821. a
iusti petunt vindictam de inimicis duob. modis, p. 2. c. 1650. c
iusti cum ab hominibus iniuste impetuntur, testem sibi Deum requirunt, p. 3. col. 325. a. b
iusti plerumque necessitate aliqua sua coguntur opera fateri: quod cum iniusti audiunt, elationem putant: ex suis enim cordibus dicta iustorum pensant, p. 3. col. 393. b. c
iustorum labor est ut semetipso inueniant, inuenientes flendo atque corrigendo ad meliora perducant, par. 3. co. 163. a. b
iustorum mens sepe ad altiora contemplanda suspenditur, ut exterius eorum facies obtupuisse videatur, sed hanc cōtēplationis vim reprobis per hypocrisim fieri putant. Quod enim in se est, in aliis putant, p. 3. c. 176. e
iustorum corda de stulta cogitatione se reprehendunt, p. 3. col. 162. d
iustorum corda nunquam secunda sunt, sed turbata timore iudicii: quę tamen consolantur bonis quę acceperunt, par. 3. col. 242. d
iustorum mentes per intentionem suam omnipotenti Deo assistunt in scriptura quasi os eius intuentur, p. 3. col. 242. d
iustorum verba qui ad proprium sensum semper rapere conantur, ut per hoc peris filiis panem erroris parent, ad prędam vigilare dicuntur, p. 3. col. 243. a
sicut iustorum labor est videre prava nec corrigere, ita grauis est labor arrogantium, si quod sapiunt, non ostendunt, p. 3. col. 305. c
iustorum perfectio in hac vita hęc ut quę deliquerint penitendo per gratiam diuinę inspirationis castigant, & deinceps se in Dei proximi dilectione in bonis operibus adornent, p. 2. col. 1370. e
iustis nōnumquam amplius placet ex aduersitate mala perpeti quam ex prosperitate terrenę dispensationis cura fatigari, p. 3. col. 194. e
iustis licet bonis temporalibus priuati iudicentur miseri ab illis qui solum bona temporalia considerant, tamen secundum veritatem sunt in maiori prosperitate constituti propter bona spiritualia in quibus abundant, p. 3. col. 263. c
iustos in pręsentia confutare, est faciem eorum conspuere, & in eorum contumelias fluxa verba quasi defluentes saluas mittere, p. 3. col. 284. e
iustos cum impiis Dominus non perditurus, p. 4. col. 232. d
iustificare impiū maius est quam iustificatum glorificare. Et huius ratio assignatur, p. 6. col. 67. c
iustificatur Deus per baptismū, dū homines propria peccata confitendo se iustificanc: & iustificatur in eo, qui nō per cōtumaciam confutatur, sed per iustitiam Dei non munus cognoscitur, p. 5. col. 800. d
iustificatus an quis sit per gratiam, occultū est & incertum hominibus, manifestatur tamen a Deo dupliciter, par. 3. col. 157. b
iustificatio accipitur dupliciter. Proprie & large, par. 6. columna 53. b
iustificatio est motus ad iustitiam sicut albedo est motus ad albedinem. Et iste motus potest accipi dupliciter, p. 6. 63. c
iustificatio animę & Ecclesię ex solo Deo est, p. 4. c. 964. e
iustificatio hominū per gratia facta est a tota trinitate per cognitionem Dei, & amorem supernaturalem, ad quam eleuati sunt patres sancti ex electione diuina, par. 3. columna 209. 2. f
iustificatio sumit denominationē a gratia ad quam terminatur, & non a culpa vel impietate a qua incipit, p. 6. c. 63. c
iustificationes quā utiles sint, ratione videmus: sed infirmitate p̄pediti, aliquando nō desideramus. Preuolat intellectus, sequitur nullus, uel tardus affectus scimus bonum nec delectat agere, & cupimus ut delectet, p. 3. c. 1353. a

iustificationes non bonas dedi eis, in quibus non uiuant. quomodo hoc intelligendum, p. 4. col. 1214. f
iustificationes per quatuor in quatuor cortinarum coloribus exprimuntur. In bisso retorta, castitate retinens caro. In hiacynto, mens superna cupiens. In purpura, caro passionib. subiacens. In cocco bistincto, mens in passione Dei, & proximi dilectione p̄fulgens, p. 1. col. 747. b. c
iuuamus nosmetipsos nō Dominum in omni quod bene agimus, p. 3. col. 231. a
iuuare cum videtur homo vel Angelus. Deus per eos hoc facit qui eos pro modo eorum bonos facit, p. 3. col. 1331. b
iuuare quid me potest qui nihil locutus est, quod legam cuius me sermo non instruit, & significatur per infantes ad bellū inceptos, p. 2. col. 15. c
iuuenilis ætas in doctore quem vita & discretio commendat, non est despicienda, p. 3. 2185. b. c
iuuenis bonę indolis & bene disponens regnum animę suę per debitam subiectionem virium sensitiuarum regimini rationis rectę, significatur per Osiā regem, & c. par. 2. col. 1227. c
iuuenis secularis vel religiosus aptus ad omne bonum, ille facit officia humilitatis & cum humilib. Et significatur per Ioseph pascentem gregem cum filiis ancillarum, par. 1. col. 380. c
iuuenis secularis humiliter & deuote seruiens parentib. sicut dominis suis plerumque retrahitur ab ingressu religionis amore parentum, & petulantia carnis, & contrahere matrimonium inducitur, & tunc debet relinquere secularem habitum, & fugere ad locum religiosum, parte 1. col. 396. c & col. 459. c
iuuenes multi qui emerunt sibi puellas formę elegantioris quarum amore capti turpi seruitio sese dederunt, p. 2. col. 1428. d
iuuenes in statu potissimo iuuentutis existentes solent de facili ad vitia declinare: & ad bonam monitionem de facili poenitere. Et significantur per Niniuitas, p. 5. c. 857. c
iuuenes sunt qui nulla consilii grauitate sulciuntur. Senes morum grandeuitate maturi, p. 3. co. 275. b
magnum est autem Iuuenibus se a vitis abstinere & lubricę perplexę vię errorem fugere, p. 4. c. 987. b
iuuenes insolentes iunenem castum eis dissimilem verbis caxasperant, dicentes eum mollem, & nullius valoris. Et significantur per fratres Ioseph, p. 1. c. 459. b
iuuenes non sunt ad honores promouendi, donec fuerint virtutibus probati. Et de hoc notabile dixit Aelius Adrianus Imperator, p. 4. col. 2359. f
iuuenes scriptura non semper iuxta etatem appellat, sed iuxta instabilitatem animi, p. 2. col. 787. a
iuuenes plerumque sicut dicuntur, qui nulla consilii grauitate premuntur ita senes, non eos scriptura vocat, qui sola grauitate temporum, sed morum grauitate maturi sunt, pa. 1. col. 1234. e. f
in iuuenibus & adhuc solidioris ætatis (qui scilicet, labore & ardentissimo studio vitę quoque sanctimonia & orationis frequentia scientia consequuti sunt) hoc friget sapientia, p. 2. c. 671. c. Item, p. 1. c. 734. e. f
iuuenibus bene sunt aliqua permittenda ratione suę etatis, quę tamen non decent maturitatem senectutis, p. 3. col. 17. c
iumenta alterius generis animantibus coire in lege vetitum quid significet, p. 1. col. 1071. a
iuuentus, ille status est periculosior quam senilis, & nota quare, p. 4. col. 987. b
iuxta prępositio aliter & aliter accipitur, & c. parte 3. columna 1715. c
ixion est auis alba minor miluo, & est de genere vulturis quę pascitur cadaueribus, p. 1. col. 1539. c
ixion significat vicium hypocrisis, quę propter laudem humanam prætendit exterius albedinem sanctitatis, & interius pascitur cadauerib. iniquitatis, p. 1. ibi.

Kalendus

Index.

K

- K**ALENDAS Iudæi celebrant, hostiis, epulis requie, p. 2. c. 447. b. Interl.
 Kalendas delebramus quando ex Dei gratia bona opera incipimus, p. 2. col. 1291. b. c.
 Karolus magnus dictus est Sol, quia sicut Sol præcellit alios planetas sic ipse fide & magnanimitate refulgens præcellat cunctos reges terrenos, p. 6. col. 1625. c.
 Karolus magnus 30. annis regnavit super Francos, & post Imperator fuit factus & imperavit 33. annis, p. 6. col. 1623. c.
 Karolus magnus, dicitur magnus a magnitudine operum, quia primus de regibus Fræcorum adeptus est Romanum Imperium, p. 4. col. 1612. f.
 Karolus magnus anno Domini 1275. ad præces Adriani Papæ intrauit Italiam, p. 6. col. 1617. c.
 Karolus magnus anno tertio Imperii sui debellavit totaliter Mauros, qui & Huni dicuntur, & multas terras Christianorum affligentes depopularunt, & multos occiderunt, inter quos erant aliqui præditi sanctitate & dono prophetiæ, p. 6. col. 1623. c.
 Karolus magnus inuitatus a beato Iacobo purgavit viam ad eius sepulchrum prius ignotum eo quod tota Hispania erat a Saracenis occupata: quos cum multis laboribus & bellis Karolus partim occidit, partim fugavit, & partem fidei Christianæ subiecit, p. 6. c. 1627. c.
 Karolus magnus collecto exercitu magno adiit terram sanctam & infidelibus partim occisis, partim fugatis patriarcham depulsum in sede sua collocavit, & terram sanctam Christianis restituens in bono statu reformavit, p. 6. col. 1627. c.
 Karolus magnus fecit inquiri diligenter obitus & actus martyrum & aliorum sanctorum & inuentum est, quod diebus singulis occurrebant plus quam trecenta festa propter hoc statutum est, ut in fine martyrologii adderetur illa clausula. Et aliorum plurimorum sanctorum, & c. p. 5. col. 184. d. e.

L

- L**ABAN Nisus est retinere Iacob ne recederet ab eo quia videbat moram ipsius Iacob sibi utilem, p. 1. col. 344. f.
 Labia labentium aquam si fuerunt idololatæ ita iungebantur & non poterant ab invicem separari: & per hoc convincebantur seu cognoscebantur sicut tempore Moyse per potum aqua ubi pulvis vituli aurei fuit commixtus, p. 2. col. 357. c. Item, p. 1. col. 835. a. b.
 Labia sicut polluuntur, loquendo quod non decet, ita etiam tacendo quod dici debet, p. 4. col. 82. f.
 Labia nostra sunt cymbala bene sonantia, quæ cordi concinna in laudibus Dei bene sonant, p. 3. col. 1592. e. f.
 Labia dicuntur Dei iudicia per quæ aperta quasi labia, suam voluntatem ostendit hominibus quæ latet in occultis dispositionibus, p. 3. col. 142. e.
 Labii unus dicitur homo, quando similiter loquitur de proximo in præsentia & absentia eius: Et linguæ diuersæ quando bona loquitur in præsentia proximi, & mala ipso absente, p. 1. col. 129. c.
 Labiis peccamus duobus modis, cum non iusta dicimus, vel cum iusta recemus, p. 3. col. 44. d. e.
 Labor Aegypti Labor sæculi, p. 4. col. 382. e.
 Laboris fructu privari magnum infortunium reputatur, p. 4. col. 522. f.
 Laboris fortitudo in equi vngula monstratur, par. 3. columna 374. e. f.
 laboris anxietas significatur per gyrum circumitus, p. 3. col. 21. b.
 laboris primordia debet quisque Domino consecrare, & de domesticis disciplinis quas in se quisque solerter, exercet, in choationem bone voluntatis Domino consecrare, p. 1. col. 1269. b.
 laborem utilem qui impendit proximis in Ecclesia Dei offert bouem, p. 1. col. 1208. c.

- labore manuum operemini unde vivatis: vel elemosynam faciatis omnibus prius spretis & venditis pro Domino, p. 5. col. 871. c.
 labore & sanguine simplicium qui nutritur & potatur, sicut est malus dominus per tyrannidem, & quilibet deceptor per fraudem: & usurarius per cupiditatem, significatur per Damascum, quæ sanguinem bibens interpretatur, p. 4. c. 184. f.
 labores fructuum quare dicuntur, & non fructus laborum, p. 3. col. 1401. b.
 labores maiores frequenter faciunt homines ad perficiendum peccata quam iusti ad iustitiæ opera, p. 3. col. 1903. c.
 laborum exactorum in letitia meminisse turum est, p. 1. c. 1610. d.
 a laboribus etsi aliquando libere posset vacare homo, ex usu tamen ad eundem laboris usum, etiam non compulsus reuertitur, ita ut assueta fatigationibus, a iugo servitutis mundanæ cessare non liberat etiam si liceat, p. 3. c. 284. e. f.
 laborat frustra qui verbum sapientiæ inculcare nititur, ei qui audire contemnit, sapientior se doctore & maiorem credens, p. 3. col. 1641. a.
 laborare potes contra vicia, sed non vincere, Deo desistente ab auxilio, p. 3. col. 1265. a.
 labitur homo de facili ad vicia nisi fortiter per timorem Domini se teneat contra impulsus fomitis. est enim homo sicut navis in flumine corrente, quæ nisi fortiter sursum impellatur seu detineatur, statim descendit per impetum fluminis, p. 3. col. 2112. f.
 labuntur discretus & indiscretus, sed differenter, & quomodo p. 3. col. 2186. e.
 labuntur alij a statu iustitiæ, & locum vitæ alij illis cadentibus fortiuntur, p. 3. c. 323. a. b.
 labætes post vitæ sanctitatem ad vetustatem præteritorum vitiorum, & qui corruptione veteris nequitie delectantur, acetum bibere dicuntur, p. 1. col. 1197. b.
 lac Ecclesiæ est incipientium paruulorum prima elementa, ut sunt minorum correctio & disciplinæ emendatio, p. 2. c. 179. a.
 lac nutriendis & semen procreandis pueris ex eodem fonte manat, p. 5. col. 855. c.
 lactis potus aggruat corpus hominis & inducit somnum, p. 2. col. 179. c.
 lactis cibus dicitur in scripturis sanctis doctrina quæ incipientibus velut paruulis traditur, ibid.
 lachrymæ corporales siue mentales non erunt in electis, nec dolor in corpore, siue in mente, sed plena delectati vitiorum que. Et in reprobis, an & quomodo hæc cessabit, p. 4. c. 238. f.
 lachrymæ pondera vocis habent, quæ impetrant, non supplicent, p. 2. c. 1576. e. Item, p. 3. col. 1006. f.
 lachrymæ quales & quomodo pro defunctis sunt fundendæ, p. 6. col. 653. b. c. 654. f.
 lachrymæ reducendæ sunt quasi torrens quomodo intelligendum & qualiter possibile, p. 4. c. 968. d. e.
 lachrymarum effusio triplex, scilicet, lachrymarum contritionis ex recordatione peccatorum propriorum, effusio, secunda est lachrymarum compassionis, tertia est lachrymarum deuotionis ex dilatione prætorum, p. 2. c. 823. c.
 lachrymarum gratia cum magno gemitu querenda est a creatore, p. 2. c. 1017. c.
 lachrymarum multæ sunt differentiæ p. 4. c. 922. d. e.
 lachrymas poenitentium designat altare holocausti, lachrymas gaudii altare incensi, p. 1. c. 818. e. f.
 lachrymas frequenter habere non est ab homine, sed a gratia diuinæ inspirationis, p. 4. col. 968. d. e.
 lachrymatus est Christus in cruce non habetur de Euangelio potest tamen haberi per simile, p. 6. col. 849. f. Item, p. 4. col. 1003. b.
 lacus frequenter accipitur in scriptura pro carcere, qui aliquando fit super terram, aliquando sub terra, p. 3. c. 1111. b. c.
 lacus magnus falsissimus, & valde spissus est factus ille locus ubi erant quinque ciuitates subuersæ, & vestimenta ibi proiecta magis sordidantur quam lauantur. Et in alio loco vocatur mare mortuum, p. 1. c. 200. d. e.

laſtuce

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Lactucæ agrestes designauerunt amaritudinē quā filii Israel iustinnerunt in seruitute Aegypti: & hę lactucę indifferenter sumuntur pro herbis amaris: nec plus fuit præceptū de Lactucis, quam de aliis herbis, p. 1. col. 146. b

Lactantii error, dicentes resurrectionem non esse futurā omnium simul, sed successiue secundum dignitates, p. 6. c. 347. c

Læticia spiritualis nos sanctificat, p. 1. col. 1105. c

Læticia vera est quę corde hilari cōcipitur & alacri sermone profertur, p. 3. col. 533. a. Interl.

Læticia ex vino & musica causata est in parte sensitiua. Delectatio proueniens ex sapientia est in parte intellectiua, quę est superior & melior, p. 3. c. 2178. f

Læticia sicut est dispositio viuificatiua, sic tristitia ex passio mortificatiua, p. 3. col. 2128. f

Læticia animi aliquando corporis dolores mitigat, & sic accedat languor mentis, duplicatur infirmitas, p. 4. col. 15. a

Læticia magna & admiratio mentis redundat ad vires corporis, p. 3. col. 669. c

Læticia corporalis, & spiritualis est tentatio possidēdi, & vtręque post dici vanitas, & quare, p. 3. col. 1758. c

Læticię occasionem damus Deo & Angelis, cum super terram ambulantes conuersationē in cœlis habemus. Vereor ne cōtrario mala conuersatio nostra non solum terris, sed & cœlo lamentationes inducat, p. 1. col. 1287. a

Læticiam & mœrorem in vniuscuiusque electi animo tribus modis alternari inuenimus, id est, cōuersione, probatione, morte, & c. p. 3. col. 315. a. b

Lætari est tacite mentis suauitate mulceri, & differt ab exultare, p. 3. col. 632. d

Læti sæpè tristitiam meminimus, & sani dolorū sine dolore: & inde læti & grati sumus. Sic itaq; & miserię recordatio nil beatitudinis detrahit, p. 3. c. 1118. c

Laguncule contrafractionis varię sententię, p. 4. col. 138. d

Laicus bonus non habens prædicandi officium quamuis non sequatur Christum per statutum religionis & clericatū, bonis tamen verbis & exemplis agit ad expulsionē dæmonis de cordibus proximorum. Et significatur per eum qui non erat societas Apostolorum, & tamen eiecit diabolum, p. 5. col. 579. c

Laici omnes per sacerdotes & alios Ecclesię ministros ad diuina sunt applicandi per exempla sanctę vitę & per verba sanę doctrinę. Et per quid hoc significatur, p. 2. col. 1203. c

Laici simplices significantur per lapides qui ponuntur in fundamento, in quātum ex labore cætera membra Ecclesię sustentantur, p. 2. col. 702. f

Laici frequenter retrahuntur a bono propter maliciam cleri: & propter hoc venit defectus deuotionis, imparuis, mediocribus, & magnis, p. 4. c. 2173. c

Laici qui peccatis inficiuntur clericorum dicunt: Quare non faceremus quia clerici & religiosi talia faciunt qui sunt doctores nostri? p. 4. col. 309. c

Laicos multos quotidie videmus, magnis vitę meritis excellere & alios a prima etate spirituali studio seruētes, ad extremum ocio torpescere, p. 5. col. 588. f

Lamech primò introduxit bigamiam cōtra naturę institutio nem, quę fuit vnius cū vna: & in vxoribus suis punitus fuit. Per quę enim quis peccat, & c. & quare, & quomodo, p. 1. col. 123. c. & c. 124. f. & col. 127. c

Lamech primus contra naturam & morem adulterium commisit, p. 1. c. 123. b

Lamech aiūt Hebręi diu viuendo caliginem oculorum incurrisse, & adolescentem rectorem itineris habuisse, & c. caluq; Cain inter fruteta latentem sagittando interfecit, p. 1. col. 123. c. & extensius. col. 124. f

Lamech interfecit Cain & vnum puerum, propriū, scilicet filium Tubalcain, vt dicunt Hebręi, qui fuit director ipsius Lamech in occisione Cain, p. 1. c. 123. c

Lamech circuriens ductus est ad venandum nō pro carnibus, quia illis non vesciebantur homines, sed pro pellibus quib. induebantur, p. 1. c. 124. f

Lamenta Ieremię recte cantica dicuntur, & e conuerso: sicut enim in præsentī sine miseriis nulla sunt gaudia, ita sine lamentis aut pauca, aut nulla sunt cantica, p. 4. col. 1024. c

Lamenta humilitatis, faciunt animam coram Deo cadentē, dum nec alium despicit, nec contra Deum murmurat, p. 3. col. 131. a. b

Lamētatio est, aut ex mœrore præsentis vitę, aut ex desiderio æternę vitę cordibus humanis dono spiritus sancti infusa compunctio, p. 4. col. 423. c

Lamentatio commiserationis & intimi amoris est iudicium, p. 4. col. 925. b. c

lamentationis in libro Ezechielis scriptę, p. 4. col. 1096. c

lamentationes, quare & super quo scripsit Ieremias, p. 4. col. 2158. d. e

lamentationes scriptę sunt metricę eo quod tempore Ieremię talis modus erat scribendi, p. 4. col. 925. c

lamentationes Ieremię membra orationis patet maxime distinguī vel dissoluto colorari. Ibi. 923. c

lamentationum uersibus quare literę Hebręicę præponuntur an ad significandum sententiam uersuum, & quasi tituli eis præponantur, p. 4. col. 925. a

lamentationum liber quomodo & qualiter ac quare partim incisus & combustus est per regem Ioachim, p. 4. columna 827. c

lamentatrices quę dicuntur. Et permanet is mos vsque hodie in Iudęa, vt sparsis crinibus mulieres nudatis pectorib. voce modulata populum transfundant in lachrymas, p. 4. col. 958. d. e

lamia crudelior suis foetibus quam cætera bestię dicitur, p. 4. col. 1007. b

lamia hypocritum designat, p. 4. col. 312. d

lamia dictio Hebręica quid & quomodo significat, quando dicitur Heli Lammazabarani, p. 5. c. 460. f

Lampine currus genus in quo dormiebat Saul, p. 2. col. 486. f

languor Aegyptius est diligere mundum & quę in mundo sunt, obseruare mēses, tēpore: stellarum cursibus adherere, seruire carni, luxurię operam dare, & delitijs vacare, p. 1. c. 629. c

languor non designat infirmitatis incurabilitatem, quinimo debilitatem tantum significat, quę contingit sine graui infirmitate, & c. p. 5. col. 1261. 1262.

languores animę multi sunt, scilicet auaricia, superbia, iactantia, formido, inconstantia, & similia, p. 1. col. 1426. d. e

lanificum ad faciendum vestes qui primum adinuenit. Prius enim homines pellibus animalium tegebantur, p. 1. column. 123. c

lapis quo Dauid Goliath percussit Christum figurabat, par. 2. 431. a

lapis de ædificatione templi reiectus plures, signat Christum Gentiles & Iudęos in vnam Ecclesiā coniungentem, p. 2. c. 540. e. Item, p. 5. col. 358. e

lapis dicitur lex verus, & quare, p. 3. col. 1151. a

lapis siue manibus abscissus de mōre, quomodo signat Christum, p. 4. c. 1518. f. 2203. c

lapis signat Christum: oculi septem dona spiritus sancti, vel vniuersitatem Angelorum, p. 4. col. 2202. f

lapis cū dicitur. En lapis iste, & c. pro quo accipiat: an lapis audiuit virtute diuina vt Hebręi dicunt secundum sensum literalem an vel pro hominibus existentibus circa lapidem illum, & c. p. 2. c. 148. f. 149. c

lapis angularis representatus est Christus, par. 3. col. 1335. c. Item, p. 4. c. 1518. f. Item, p. 5. col. 358. e

lapidem quem reprobauerunt ædificantes, & c. quomodo ad literam exponendum est de Christo, & non de lapide in ædificatione templi Salomonis, p. 5. col. 382. e. f. Item, p. 6. c. 540. e. Item, p. 3. col. 1329. b. Et solum hoc inueni dictum a magistro Petro Comestore in historia scholastica. Hęc Lyra, & col. 1335. c

lapide usus est Iosue ad arguēdos eos qui anima præditi sunt securus morem antiquum, p. 2. col. 147. a

lapides

Index.

lapides tres quos assumpsit Iacob fuerunt facti vnus lapis, ut dicunt Hebrei: & dicunt quod hoc fuit in signum quod dominus vniretur cum eo associando eum. Nos autem melius possumus exponere, quod hoc fuit in signum vnitatis essentiae in Deo & trinitatis personarum. Vel in signum trium naturarum in Christo, scilicet corporis & animae, & deitatis in vnitatem personae, p. 1. 324. c.

lapides qui transmissio Iordane collati sunt duodecim sunt Apostoli, qui cum virtutibus & opinionibus essent conscripti supra nos sunt collocati, p. 1. col. 1623. a.

lapides ingentes erigere transmissio Iordane eosque ut in eis possent scribere omnia verba legis calce leuigare, est, celebrata Christi passione & resurrectione, lapideas euangelizantium mentes euangelizando concutere, p. 1. co. 1623. a.

lapides impositi ex quibus edificabatur altare significabant ministros Dei non esse abstrahendos in varia mundi negotia, p. 3. col. 680. d.

lapides vocant viros iustos in ecclesia militante in diuersis gradibus, ex quibus edificatur ecclesia triumphans, vbi isti lapides sunt beati in diuersis mansionibus & gradibus gloriae collocati, p. 4. col. 453. c.

lapides duodecim a Iordane deducti, ad quid fuerunt, & vbi sunt repositi, p. 2. col. 62. f.

lapides positi intra alueum Iordanis tempore transitus populi Israelitici fuerunt ita magni, quod poterant apparere super aquam, quando erat parua, p. 2. col. 31. c.

lapides pretiosi notant duodecim articulos fidei, secundum eorum proprietates conuenientes, p. 6. col. 1678. f.

lapides viui esse dicimur omnes qui in Christum credimus, p. 2. col. 62. f.

lapides viui, ex quibus altare fit, offerat Iesus super eos holocausta & sacrificia salutis, qui & quales esse debent. par. 2. ibidem.

lapides viui ordinantur super fundamentum quod est Christus: sic quod primo validiores, ut apostoli primi iaciuntur in fundamento, ut ipsis superponi possit: edificij pondus: secundi vero & paulo inferiores proximi ordinantur: qui vero plus inferiores sunt paulo superiores, &c. p. 2. ibi.

lapides quos demonstrauit Ioannes, de quibus dicit, Deum posse suscitare filios Abraham, fuerunt illi quos filii Israel de fundo Iordanis abstulerunt, p. 5. c. 74. f.

Item p. 2. col. 31. c.

lapides pretiosi sunt ipsius inuenientis, quia de alicuius possessione nunquam fuerunt. Alia sunt quae aliqui fuerunt in possessione alicuius, sed tantum tempus est elapsum, quod non est in memoria, sicuti thesauri antiquitus, in terra occultati. Et idem iudicium deberet esse sicut de praedictis, sed propter pacem hominum statutum fuit antiquitus, ut medietas inuentoris esset, & medietas illius cuius est ager, p. 5. c. 247. c.

lapides dicuntur clamasse ad Deum adinuicem se scindentes in passione Christi, suis discipulis tacentibus eius laudem propter metum Iudeorum, p. 5. c. 951. c. & 952. f. & 462. f.

lapides fuerunt tabulae decem preceptorum, & quare, p. 1. c. 671. b. c.

lapis fidelium in culpam mortalem plangendus est valde, quod tanto anima est melior corpore, & maxime quando est peccatum prelati vel principis, ad quod sequitur malum communitalis, p. 2. col. 517. c.

lapis communis sed specialis confessio, p. 2. col. 582. d.

large dat: qui affectum largiendi habet, etsi nihil habet quod largiri, p. 6. col. 423. a.

largiens escam vel uestimentum pauperi, & tamen animae vel corporis iniquitate polluitur, hic quae sua sunt dat Deo, & seipsum diabolo, p. 3. col. 2011. c.

lasciuia per vitulum qui est perulans animal, significatur, p. 2. col. 1500. f.

lateres signat reges Israel, sub quibus regnum fuit attritum, scilicet Ioachaz & ante & pluribus aliis p. 4. 124. d.

latera duae scaleae quam vidit Iacob, figurabant iustos & peccatores, quia Christus ex vtrisque descendit secundum carnem, & pro vtrisque natus & passus, p. 1. co. 325. f.

latini non ita proferunt aspirationes, nec literas gutturales sicut Hebraei, p. 1. col. 510. c. f.

latitudo terrae. Vide in Terrae latitudo.

latria debetur Deo, dulcia domino, p. 3. co. 272. b. Interl.

latria non debet impendi homini, igitur nulli corpori celesti. An & quomodo valet illa consequentia. p. 1. col. 1484. f. & col. 149. e. f.

latriae cultus in duobus consistit, scilicet, in sacrificii oblatione, & debita oratione, p. 3. col. 2145. c.

latriae actus communior, est oratio, p. 5. col. 124. f.

latriae actus exterior & finum actus interioris est oblatio sacrificii, & illas seruitus soli Deo exhibenda est, &c. p. 2. col. 1631. a. b.

latriae actus exterior per consuetudinem introductam obseruatur circa personas excellentes, sed per intentionem exhibentis & recipientis, tollitur proprietas actus interioris latriae, p. 2. col. 1632. e.

latro cui secum crucifixus, dominus ait. Hodie me. eris in parano sine sanctificatione inuisibili tanta foelicitate donatus est, &c. p. 1. col. 1993. b.

latrones dicuntur timidi, quia semper timent deprehendi. p. 3. c. 1696. f. 1727. c.

latrones cum Christo suspensi, duo genera hominum, qui aeternae vitae continentiam apprehendunt, signant sed dispari fine & intentione. p. 5. col. 457. c.

lauacrum optimum expurgat fordes animae, p. 4. c. 61. b.

lauacrum sacrosanctum aiunt nonnulli satis esse ut quasi nix dealbemur, p. 4. col. 25. a.

lauacrum compunctionis peccatorum nostrorum maculis exhibet lex Dei, per quam sanctae animae superno sponso displicuerunt, p. 1. col. 981. b. c.

lauantur quidam & mundi non fiunt, quia commissa flere, non desinunt, & rursum flenda committunt, &c. par. 3. columna 2147. a.

lauatio vestium internam quo munditiam Deo placitam esse cogit intelligi, p. 1. co. 659. c.

leuationi habilem nitrum reddit aquam, crepitata autem in aqua quasi calx viua, & deperit, p. 3. col. 1713. a.

laudat Deus hominem, quando per aliquem effectum vel signum praebet ei virtutis testimonium, p. 3. col. 660. f.

laudat Deus credentem, non carne circumcisum, &c. p. 6. col. 42. c.

laudat nomen domini, qui virtutes eius praedicat, &c. p. 3. col. 1305. b.

Omnis creatura non voce, sed opere laudat Deum, & quare, p. 4. col. 1540. d.

laudat semper, qui semper bene operatur, qui male agit blasphematur, haec laus perficitur in aeterna gloria, ad quam perueniunt exercitum in hac laude honorum operum, &c. pa. 3. col. 1571. a.

laudant multi contemptores seculi & castos, & dicunt beatos esse, sed quando species concupiscibiles eorum obrutibus praesentatur, mox recedunt ab eis quidquid recte cogitauerant, p. 5. col. 849. a.

laudare se proprio ore in aliquo casu, bonum est & necessarium ut pote quando taciturnitas propriae laudis vergit in prauiudicium veritatis, & in detrimentum salutis proximi, & honoris diuini, p. 6. co. 433. c.

Item p. 3. co. 238. f.

laudare Christum dicuntur omnes creature & irracionales & vita carentes, in quantum sunt materia & occasio laudandi ipsum, quia intellectuales creature, per eas ascendunt, ad cognoscendum, & per consequens ad ipsum laudandum & glorificandum, p. 6. co. 1503. c.

laudare dicuntur angeli, qui iam tantis claritatis latitudinem in sublimibus vident. Iubilant vero homines, quia adhuc in inferioribus oris sui angustias sustinent, &c. pa. 3. columna 351. c.

laudare aliquem volentes diuina scriptura docente, non solum mores illius sed etiam parentes oportet laudari, ut quasi he

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

- reditario iure puritatem habere videantur illi quos laudamus, p. 5. col. 672. d.
- laudare Deum quomodo dicuntur celestia corpora: licet enim sint inanimata, tamen dicunt laudare in quantum ex sua pulchritudine & virtute ducunt homines in cognitionem & laudem ipsius Dei, p. 3. col. 1581. c.
- Cum videmus aliquid in mudo pulchrum & honestum, inde Deum laudare, & ei referre gratias debemus, p. 4. c. 2564. d.
- laudare Deum non potest qui delictorum morti subditus iacet, iniquitatibus inuolutus, p. 2. col. 1270. e. f.
- laudare Deum quomodo debemus, siue manducemus siue bibamus, siue quid aliud agamus, p. 5. col. 258. d. e.
- laudare Deū vt prouocemur, assignatur triplex ratio. Ex Dei fidelitate, ex infinita Dei potestate, ex gubernationis seu domini generalitate, p. 3. col. 650. f.
- laudare debemus Deum ex operibus suis, quia mēs humana nō attingit naturaliter ad eius notitiam, & secundum ordinem creationis creaturarum procedendum est, p. 3. c. 1237. c.
- laudatur Deus in diebus vitę, in diebus autem mortis non potest laudari, p. 2. col. 1270. e. f.
- laudantur non nisi mirabilia Dei. In omni enim misericordia perditorū, in iustificatione impiorum, quid laudamus nisi mirabilia Dei. Vides hominem, heri voragine ebrietatis, hodie ornamentum sobrietatis. Vides hominem, heri cenū luxurię, hodie decus temperantię, heri blasphematorem Dei, hodie laudatorem Dei. Vides hominem, heri seruum creature, hodie cultorem creatoris. Hęc sunt mirabilia quę confitentur cęli, p. 3. col. 1120. d. e.
- laudantur merito omnium gentiū voce, qui rectę fidei tenēt confessionem, vt id impleant opere quod prædicant ore: & ueniunt ad eos, fausta acclamantes pro custodia mandatorum Dei beatificantes, secundum illud. Beatum dixerūt populū cui hęc sūt, beatus populus cuius est dominus Deus eorum, p. 4. col. 2376. c.
- laudantes Deum vitę munditiā habeāt, in moribus & actibus concrepant, p. 2. col. 1156. f.
- laudandus est Deus cum formidine, eo quod non possunt sufficienter laudare. Illa autem opera solent homines cum formidine facere, quę nesciunt sufficienter agere, p. 3. c. 347. b.
- laudari a turpib. tam triste tibi sit, quam si lauderis ob turpia, p. 5. col. 754. f.
- laudās proximum sermonibus parat ei insidias, quibus in periculis verbi aut operis securior incidat, p. 3. col. 1727. a.
- laudandus est Deus propter se, quia propter aliud laudat, ex necessitate laudat, si illud haberet, nō laudaret, p. 3. c. 819. c.
- laus uera laudabilis non est ex homine, sed ex gratia Dei, p. 6. col. 39. Interl.
- laus hominum non debet appeti, sed subsequi, vt exemplo alios inuitet, p. 5. col. 123. a.
- laus diuina non tollitur a sanctis per mortem, sed magis perficitur, p. 3. c. 2570. c.
- laus non est magna q̄ dicit Salomon: Supergressus sum opib. omnes qui fuerunt ante me in Ierusalem. Ante Salomonē enim regnaverunt Saul cuius tempore regnum cepit & Dauid, sub quo satis paruum erat regnum, p. 3. col. 1760. e.
- laus perfecta veritatis, est destruere falsitatem, p. 3. col. 1456. e.
- laus quę extollit, vituperatio deprimat. Quantum quisque de laude hominum lætatur, tantum de opprobrio tristatur, p. 5. c. 99. b.
- laus non est perfecta, fugere vituperanda, nisi sequantur laudanda. Quo ordine creuerunt in primo, remouentur a secundo, p. 3. col. 433. a.
- laus puri cordis plus placet quam maculatio pecudum, p. 3. col. 938. e.
- laus puerorum Christo exhibita, cum non essent literati, qui ex scientia legis & prophetarum possent cognoscere diuinitatem Christi, & sic confiteri. videtur ista laus processisse a Spiritu sancto linguas eorum mouente. Et perfectiori modo laus ista fuisse declaratur quam locutio asinæ Balaam, angelo linguam illius mouente, p. 5. col. 525. c.
- laus decantanda est in oblatione eucharistię, quę est hostia pacificans omnia quę in cęlis sunt & in terris, & per quid figuratur, p. 3. col. 1020. f.
- laus Dei est beatitudo nostra, ideo laudate, quoniam bonum est laudare. Hęc est tota merces laudantium, p. 3. col. 1571. a.
- laus Dei omnis, ex nomine quasi ex locis & seminibus trahitur, & enumerantur, p. 3. col. 1558. e.
- laudis confessio reddenda est Deo principaliter ex duob. Primo ex sua bonitate ineffabili in seipso. Secundo, quia ex sua misericordia alios facit bonos, p. 3. col. 1339. b. c.
- laudis verbum & confessionis non habent carnales: quia infirma apud Deum penitus filēt, sed fortia illum magnum laudant & tremunt, p. 3. col. 1020. f.
- Prouocare ad laudem Dei proximum, magni meriti est, p. 6. col. 185. b.
- laudem nō cupere si cuiquā facile est dum negatur, difficile est tamen ea non delectari cum offertur, p. 6. col. 639. a.
- laudes terrenas qui appetit ex eo quod agit, testem in terra querit, qui autem in suis actibus omnipotenti placere festinat, testem se habere in cęlo considerat, p. 3. col. 189. b.
- lautius viuere in diebus solemnibus quam aliis temporibus licitum est, quare & quomodo, p. 2. col. 1378. f.
- laudes diuinę in templo a Leuitis vocibus humanis cantabatur, & etiam musicis instrumentis, p. 2. col. 698. f.
- laxare aliquid de propositi rigore licet infirmis, & c. pa. 6. col. 1117. c.
- lazarus habuit sepulchrum quo ad modum antiquorum patrum, p. 5. col. 1269. d.
- leæna quomodo capitur in fouea, p. 3. col. 138. f.
- leænas ferociiores sibi adiungunt, qui de bestiarū scripsere naturis, maxime si caculos nutiat, & semper in contumgestire, pa. 4. c. 1575. a. c.
- lectio ipsa lux est & vita, p. 1. col. 1560. d. e.
- lectio (licet obscura) diuini sermonis, cum ad aures nostras illabitur, non parum utilitatis confertur animę. Si enim agētilibus creditur, q̄ per carmina quadam (quę præcantantes appellant, quibus istud artis est sustinere) nominibus quibuscūq̄ compellatis, & cum his quę nec illi qui inuocant, norunt, ex solo tamen vocis sono topiuntur serpentes, vel etiā de cauernis trahuntur, & c. quanto magis totius præcantationis & carnis validiorem ducendum credimus quam cunque scripturę sanctę vel sermonum vel nominū appellationem, p. 2. col. 101. b. & col. 102. d.
- lectionis diuinę virtute, si quis intra nos est cōtrarię virtutis serpens, si patienter feras, id est, si non rēdo auditum auertas, scripturę carminibus depehitur sicut fit incantatio serpentem, & c. p. 2. lbi. e. f.
- lectionem vel sermonem visitantes non vt edificentur, sed vt prædicatori vel lectori insidiantur, per illos significantur qui venerant ad Christum, non addiscendi gratia, sed malignandi, p. 5. col. 274. f.
- lectiones sonoras & cātica spiritalia sancti patres ad instructionem ecclesię Christi vero pacifico prepararūt, & significantur per æris pondus innumerabiles, p. 2. col. 1103. a.
- lector diuinę legis vel doctor, ab opere suo non desinit, nec in contaminatur sabbatum. Apud Iudeos autē faber & structor, & huiusmodi opifices ociantur in die sabbati, p. 1. col. 1387. a.
- lectoris officium non dedignatur Christus suscipere, q̄ non venerat ministrari sed ministrare, p. 5. col. 748. d. e.
- lectus, id est, quies contemplationis, in qua quiescunt sancti, p. 2. col. 1613. b.
- lectus Og gigantis continebat nouem cubitos lōgitudinis, id est, decem octo pedes communes, & talis lectus fuit ferreus & quare, p. 1. col. 1476. f.
- lecti qui ex funibus vel iustis intextuntur, solent molliores fieri, quam ex ligno vel ex qualibet alia materia, & c. p. 3. col. 1634. d.
- ledei contemptum fuerat excecatus, & lingua priuatus, & de Petri deiectus, p. 6. col. 1624. c.

lega-

Index.

- legatus missus ad gentes fuit instinctus diuinus, excitans aduersarios Idumæorum ad deualtandum eos propter peccata eorum, p. 4. col. 1909. b
- legalis operatio ordinatur ad vitam politicam & domesticam p. 1. col. 1598. f
- legalia aliqua seruata sunt ante legem, sicut observatio sabbati, p. 1. col. 150. f. & 391. d. & 385. f. & 491. b. c
- legalia, maxime cerimonilia fuerunt obseruanda vsq; ad passionem Christi: nam post passionem Christi, & publicationem euangelii fuerunt mortifera, p. 6. c. 66. f
- Item p. 5. col. 156. c
- legalia habuerunt cursum suum & obligationem vsque ad Christi passionem, p. 5. col. 498. f. & 156. c
- legalia quantum ad cerimonialia obseruauit Christus vsque ad passionem, p. 5. c. 179. c. & 498. f
- Item p. 6. col. 66. f
- legalia veteris Testamenti quod erant euacuanda, probat tres autoritates satis efficaces. parte 6. colum. 483. c & 484. f
- legalium obseruationem; maxime quod cerimonialia & earum cessationem, distinguit August. per tria tempora, sed Hieronymus ponit tantum duo. p. 6. col. 270. f. & ad longum. c. 481. c. & 482. c
- legalium cessatio bona affert, p. 6. col. 512. f
- lege scripturas non satis est, sed & fructus operum demonstrare, oportet. p. 3. c. 1008. d. c
- legio proprie dicitur numerus determinatus armatorum in exercitu, & continet sex milia sexcentos sexaginta sex. p. 5. c. 532. f
- legislator quare post septenium iussit legi populi librum Deuteronomii. p. 1. c. 1649. b
- legislator Moyses, per puerum quinque hordæaceos habentem panes significatur, cuius lex meminem ad perfectum perduxit, & c. p. 5. col. 1117. b
- legislatoris eminentia ostenditur in quatuor. Primum est benignitatis amor, secundum potestatis terror, tertium pietatis dulcor, quartum seueritatis rigor, p. 1. col. 1483. c
- leo animal regum regnum significat, p. 4. col. 1075. c
- leo postquam rugitu greges & pastores terruerit eosdem aggreditur, p. 4. col. 289. a
- leo & catulus leonis nullum animal timent, sed cuncta sunt eis subiecta. p. 1. col. 401. c
- leo quia carnibus vitur, non culpae habet herbarum abundantiam creatam, nec dicet superfluum. par. 1. column. 1417. c
- leo quando fame patitur, si videt prædam dat rugitum. quæ voce audita feræ stant fixo gradu stupefactæ, & se mouere non possunt, p. 4. col. 1954. f
- leo non versatur in consitis agris vel vineis vel lignis pomiferis quæ Deum laudant, sed in siluis, & in cultra humo. p. 4. col. 1954. c. Interl.
- leo imperauit anno domini septingentesimo octauo, & imperauit annis viginti quatuor, & anno imperij eius tredecimo Papa Gregorius tertius præfuit ecclesiæ, p. 6. c. 1611. b. c
- leonis in ore foetido mel inuentum dulcissimum. p. 2. col. 246. d
- leonis catulus cum fuerit natus (vt aiunt physici) tribus diebus dormuit & tribus noctibus, deinde patris fremitu tremefactus cubilis locus excitat dormientem. par. 1. columna 453. c
- leones & leunculi neque in constructione tabernaculi neque in ædificatione templi usquam leguntur facti, nisi quod in templo celatura facta narratur, p. 2. col. 1129. a
- leonum & pardorum cubilia erant in montibus terræ Iudææ, non tamen nocuerunt filiis Israel, sicut nec serpentes horribiles in deserto existentes, p. 3. col. 1950. f. Item p. 1. col. 1514. f
- lepra sex modis accidit. Aliquando est in cute, aliquando in viua carne, aliquando in ulcere, aliquando in vulnere, aliquando in barba & capite, aliquando in capillis & cesariæ. p. 1. col. 1015. c. & 1017. c
- lepra mudatus cur lauabat vestimenta & pilos radebat, parte 1. col. 1019. a
- lepra quomodo poterat esse in uestimentis, p. 1. col. 123. b
- lepra mudatus quare duos passeres offerebat & quid illi lignabant. p. 1. col. 1027. b
- lepra quæ contaminat res inanimatas, quasi sub ænigmate commoustrat vitia quæ mortalibus inhaerent alte fixis radicibus. p. 1. col. 1034. d
- lepra vt eius origo, peccatum signabant & eius originem, p. 1. col. 1015. b
- lepra capitis est si quis loco Christi quæ Ecclesiæ caput, est diuersam sequatur doctrinam. p. 1. col. 1021. b
- lepra alia nimis uel moderate obscura, alia nimis clara & perspicua, cuius aperta cognitio, p. 1. col. 1016. d
- lepra est corrosiua pilorum, p. 1. col. 1029. c
- lepra aufert viuacitatem sensuum, p. 1. c. 1024. f
- lepra aufert viuacitatem coloris, & affert foetorem carnis, p. 1. col. 1028. f
- lepra dicitur candens sicut nix, & quomodo, p. 1. 1251. c
- lepra domus an & quando dicitur, p. 1. c. 1034. f
- lepra in quibus partibus corporis humani communiter est, p. 1. col. 1016. d
- lepra animæ siue spiritalis est multiplex, & quomodo curatur, p. 1. col. 1029. c
- lepræ vitandæ atque discutiendæ legem quare Deus imposuerit Iudæis. p. 1. c. 1015. b. c
- lepræ diuersos colores assignat. pallidam, rubeam, albam, liuidam, nigram & florescentem, & c. p. 1. col. 1017. a. b
- lepræ variæ species & colores, diuersa vicia assimilata demonstrant, p. 1. ibid.
- lepræ plaga frequenter infligitur pro peccato, p. 1. col. 1029. c
- lepram habens dupliciter sanari dicebatur. Vno modo secundum apparentiam, alio modo secundum ueritatem, & c. p. 1. col. 1028. f
- lepram in carne uiua gestat, qui de anima quæ vita carnis est, aliquid falsum existimat, p. 1. col. 1017. a. b
- lepram in barba gerunt, qui de apostolis & discipulis Christi peruerse sentiunt, & falsa prædicare confingunt, p. 1. ibid.
- leprosi secunda tonsura quid significet, p. 1. col. 1029. b
- leprosi sacerdoti dabantur examinandi, p. 1. col. 1557. b. c
- leprosus quare iubebatur esse aperto capite, p. 1. c. 1023. b
- Leprosus dicitur qui prorsus caret virtute, & penitus mortuus est. p. 1. c. 1097. a
- Leprosus cur habeat os velatum, p. 1. c. 1024. d
- Leprosus a Sacerdote lepræ condénatus signabat hominem hereticum, p. 1. c. 1016. c
- Leprosus septem diebus a sacerdote reclusus hereticum significat, prius omnibus scripturis instruendum quam condemnatur. p. 1. c. 1017. b. c
- Leprosus esse iudicabatur aliquis tribus signis concurrentibus, & quæ illa sint, & ex quatuor conditionibus separatur ab alijs, p. 1. c. 1016. d
- Leprosus propter lepram segregatus ab alijs dicitur dupliciter sanari. Vno modo secundum apparentiam, & c. alio modo secundum ueritatem, p. 1. c. 1028. c
- Leprosus signat peccatorem, qui licet sit curatus a lepra per contritionem, tamen adhuc tenetur se ostendere sacerdoti per confessionem. p. 5. c. 156. c
- Leprosus prorsus cur scriptura appellet mundum & quomodo hoc contineat figuram rerum spiritalium, p. 1. c. 1018. c
- leprosum quare tetigit Christus, cum hoc esset in lege prohibitum, p. 5. c. 156. c
- leprosus & semine fluentes & alios extra castra positos interfecit Amalech, vt tradunt Hebræi, p. 1. c. 1616. e. f
- De Levi filijs nullus erat culpabilis in fabricatione viruli, vt dicit Ra. Sa. & unde hoc trahit. p. 1. c. 834. f. & c. 841. b
- leui quomodo interpretatur. p. 5. c. 159. a
- Item, p. 1. c. 1173. d. c
- leui tribus, & tribus Isachar, vt Hebræi asserunt, solum dabat idoneos ad docendum de lege diuina, & c. p. 6. c. 694. f

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

leui tribus, fuit primo diuifa in tres partes secundum tres filij
 Leui, scilicet Gerson, Caath, & Merari. De Caath vero de-
 scendit Aarō, qui fuit sūmus sacerdos. & de eo descēderūt
 alij sacerdotes: & isti vocati sunt Aaronitæ: & alij descēde-
 res de Caath, retinuerunt sibi nomen commune, & vocati
 sunt Caathitæ, ita quod in tribu Leui fuerunt, sic quatuor
 partes, videlicet Aaronitæ, Caathitæ, Gersonitæ & Merari-
 tæ, p. 2. col. 1039. c. Item p. 1. col. 1181. c.
 leui filij primogeniti non sunt secundum carnem, sed pro pri-
 mogenitis assumuntur, ut sit plus pro primogenito assumi
 quam primogenitum nasci, p. 1. col. 1176. e.
 leuiathā quomodo interpretatur, & quē significat, p. 4. 250. f.
 Item p. 3. col. 52. c. & 64. d. & 390. d.
 leuiathan dicunt Hebræi esse vnum piscem singularem incre-
 dibilis magnitudinis: & Deus creauit masculū & feminā,
 sed feminā occidit, & quare: fāle cōdiunt, referuās iustis post
 resurrectionē. Et q̄ Deus tribus horis ludit in die cum leuia-
 thā, & c. p. 3. c. 1235. c. Vide ī Iudeorū fabulosa delyramēta.
 leuiathan sumitur pro pisce vel diabolo, p. 2. col. 51. c.
 leuitæ cur ad sacrum ministerium fuerint primogenitis potio-
 res, p. 2. col. 1195. a. b.
 leuitæ cum purgabantur pilos radebant, p. 1. col. 1214. d.
 leuitæ vxor q̄ occisā narrat historia Iudicū 19. Dicit Iosephus
 cōtigisse post mortē Iosue & ante Orthoniel. p. 2. col. 267. a.
 leuitæ a vicelimo anno ad quinquagesimum, quare sunt iussi
 ministrare, p. 1. c. 1218. b.
 leuitæ prout distinguūt a sacerdotibus Aaronitis, an & quo-
 modo fuerunt culpabiles in fabricatione seu adoratione
 vituli. Similiter an & quomodo culpabiles fuerunt in occi-
 sione Christi, & c. p. 1. c. 841. b. c.
 Item p. 5. col. 1266. c. f. Et sequenti.
 leuitæ post ædificationem templi, quia non habuerunt in gra-
 uia officia sicut ante, quando tabernaculum cum pertinēti-
 bus ad ipsum portabatur de loco ad locum, in minori etate
 instituebantur, scilicet uicelimo anno: & per aliquod tem-
 pus ante accipiebatur experientia de ipsis, p. 2. col. 1007. c.
 leuitæ dupliciter dicuntur. Vno modo generaliter omnes illi
 qui sunt de tribu Leui, & sic sacerdotes dicuntur Leuitæ.
 Alio modo specialiter, prout Leuitæ distinguuntur contra
 sacerdotes, & sic sacerdotes dicuntur Aaronitæ: alii dicun-
 tur simplices Leuitæ, p. 2. col. 1087. c.
 leuitæ fuerunt dispersi per omnes trib. multiplici ratione. Pri-
 mo ne cultus Dei ad vnā tantum tribum pertinere videretur.
 Secundo, ne vna tribus uel duæ, & c. de sustentatione
 eorum nimis grauarentur. Tertiō, quia tenebantur docere
 populum. Quarto, quia cultū diuino seruientes, a communi
 populo sustentandi sunt, & c. p. 2. col. 131. c.
 leuitæ inter tabernaculum & ceteros filios Israel excubantes
 qui & quomodo diuisi fuerunt, p. 1. col. 1155. a. b.
 leuitæ & sacerdotes quid operarentur in domo Dei Moyses
 scripsit, vices vero leuitarum & ordines sacerdotum per
 sortes 24. non Moyses sed Dauid rex cum prophetis, sacer-
 dotibus & Leuitis sui temporis descripsit, p. 2. col. 1313. a.
 leuitæ iuuabant sacerdotes, eis ministrando in oblationibus
 sacrificiorum, p. 2. col. 1284. f.
 leuitæ incipiebant exerceri in operibus, vel ponebantur ad di-
 scendum ministerium Leuitarum a vicelimo quinto anno
 & supra: sed in tricesimo anno instituebantur ministri, qui
 per experientiam uidebantur apti, & repellebantur inepti.
 Et ratio qua non instituebantur ante tricesimum annum.
 p. 1. col. 1181. c. & 1217. a.
 Item p. 2. col. 1204. c. & 1147. a.
 leuitæ non fuerunt recensiti cum filiis Israel, sed eorum habe-
 tur segregatus & præcipuus numerus, quo referuntur om-
 nes simul vigintiduo milia reperti, nec plus nec minus, &
 nō sine mysterio. Vigintiduo quidē numerus in scripturis
 diuinis principalibus causis ascriptus sæpe reperitur, & e-
 numerantur p. 3. c. 868. f.
 leuitarum tribus ab aliis propter ministerium separata, p. 1.
 col. 1165. b.

leuitarum purgatio in Christo est, p. 1. col. 1217. b.
 leuitarum, & sacerdotum genus confertur cum potestate coe-
 lesti & arena maris, p. 4. col. 816. f.
 leuitarum manus in eadē fratru armavit Moyses, p. 2. c. 823. a.
 leuitarum numerus quot comprehendebat, & de hoc distin-
 ctio, p. 1. col. 1180. f. & 1178. f.
 leuitarum officia circa tabernaculum, & c. diuiduntur in qua-
 tuor partes, & quomodo, p. 1. col. 1181. c.
 leuitarum quidam fuerunt simplices Leuitæ, alij cum hoc sa-
 cerdotes, sicut Aaron, & filij eius qui erant de tribu Leui, &
 quæ officia singulorum fuerunt, p. 2. col. 204. f.
 leuimus corda nostra cum manibus ad Deum, quia Deum ad
 iracundiam prouocauimus, quia præterita abundant, præ-
 sentia peccata non cessant, p. 4. col. 992. d. e.
 leuare in cælum vel attollere manum Dei, est potentiam æter-
 nitatis suæ super omnia excellētem ostēdere, p. 1. c. 1565. a.
 leuitis prohibuit lex ne sacerdotali munere fungerentur, sed
 misit eos ministrare Sacerdotibus, p. 2. col. 1266. d.
 leuitis neque Moyses neque Iesus dedit hereditatem: inueni-
 tur tamen aliqua differentia in his quæ Moyses distribuit,
 & in his quæ Iesus, & c. p. 2. col. 94. f.
 leuitas pro primogenitis filiorum Israel quare sibi deputat
 Deus, cum non sint primogeniti, p. 1. col. 1178. f.
 leuitas eorum qui omni vento circumferuntur, significatur per
 nauem, p. 3. col. 1734. e.
 leuiticus liber quare sic dicitur, p. 1. col. 903. a. b.
 leuitica tribus fuit adiūctaduabus tribubus, scilicet Benjamin
 & iuda in diuisione regni, quia Ieroboā primus rex Israel cu-
 tor idolorū aureorū, sacerdotes, & leuitas domini eiecit de
 regno suo, & sic uenerunt in regnum Iude, p. 4. col. 1350. f.
 lex diuina iussit regem non uti mulus equis, p. 2. c. 563. a.
 lex est oratio quæ quid faciendum sic præcipit, quid non faciē-
 dum sit vetat, p. 1. col. 455. a.
 lex quare parentum accusationem aduersus filium institutam
 vult esse communem, p. 1. col. 1583. a.
 lex vetus scripta est digito in tabulis lapideis, noua lex diffusa
 in cordibus, & quomodo diuersa efficiant, p. 6. col. 317. c.
 lex per Moysen significata, mystico velamine est cooperta, &
 infidelibus occulta: hęc & cornua duorū testamentorū qui-
 bus cōtra dogmata falsitatis incedit armata, p. 1. c. 867. b. c.
 lex Moyfi sacrificium est sacerdotis, quæ in duas partes diui-
 ditur, scilicet in literam, & spiritum: litera offertur mane, ve-
 spera datur spiritus, p. 1. col. 954. e. f.
 lex vetus ordinabat actus exteriores, de motibus autē interio-
 rum parum se intromisit, lex autem noua illos ordinauit
 & c. p. 3. col. 555. c.
 lex vetus non perducebat ad vitam beatam, lex autem noua
 sic, p. 3. col. 555. c.
 lex licet fuerit data populo israel specialiter, tamē data est om-
 nibus generaliter, in quātum ad eam admittebantur in his
 quæ sunt necessaria ad salutem, p. 3. col. 2059. c.
 lex primo fuit combusta per Ammonitas, sed fuit per Esdram
 reparata, p. 4. col. 936. e. f.
 lex antiqua dicitur lex timoris, & seruitutis, sed noua amoris
 & libertatis, p. 6. col. 1272. f.
 lex vetus data est in terroribus, noua autem sedendo, & in ge-
 ti, ideo dicitur lex amoris, p. 5. col. 95. b. c. & 674. f. & 1268. f.
 Item p. 4. col. 1715. c.
 lex vetus habuit quasi statum pueri respectu nouæ legis, & p-
 pter hoc erat lex timoris lex autem euangelica est lex amo-
 ris, p. 5. col. 103. b. c.
 lex fuit pædagogus, tutor, & actor, & quare, parte 6. columna
 497. a.
 lex constringit nos ad dilectionem mutuam, par. 1. columna
 1585. a.
 lex est vinculum quæ iustum quidem efficiat neminem, sed ad
 pœnas veluti constrictos seruet, p. 4. col. 263. b.
 lex iussit colere Deum in vno loco, p. 2. col. 690. d.
 lex cur eisdem pœnis plecti iubet eum qui desponsatam alte-
 ri corruperit quibus adulterum, p. 1. col. 1562. d.

lex

Index.

Lex gratiæ cedit Dei decreto, p. 1. col. 1648. d
 Lex non iussit duabus aut pluribus simul vxoribus iungi, sed neque prohibuit cōcedens maius vt prohiberet minus, p. 2. col. 313. b
 Lex Adā lex ē peccati sub qua nos oēs ille genuit, p. 2. c. 558. e
 Lex in medium concedit iudicio quod noua per Christum cōdenda oracula non longe erunt de futura, p. 1. col. 1651. a
 Lex iussit ne vxor a viro dimissa, & alij coniuncta reuertetur ad priorem maritum, p. 2. col. 528. d
 Lex quare viro phibet ne induat vestē muliebriē, p. 1. 1586. e
 Lex quare statuit, vt is qui pullos auium repererit eos capiat, progenitores autem dimittat, p. 1. c. 1586. e
 Lex prohibet cognationem cum gentili muliere, quandiu manet in paganismo, p. 1. col. 689. b
 Lex non videtur esse lex his qui decidunt in calamitatem, p. 4. col. 620. d
 Lex non est traditio Dei, sed hominum, p. 6. c. 619. Interl.
 Lex secundum Hebręos continet multa pręcepta, scilicet sexcenta & vndecim: ideo difficile est obseruare ea absque delicto, p. 3. col. 559. c
 Lex diuina nullum excludit, etiam extraneum, a cultu Dei, & ab his quę pertinent ad animę salutem, p. 1. col. 1596. c
 Lex triplex est. Prima pars de sacramento diuinitatis. Scđa congruit legi naturali, quę peccatum interdicat. Tertia, festorum legis. i. sabbata, neomenię, & circūcisio, p. 1. c. 1514. e
 Lex vetus distinguitur secundum pręcepta moralia, iudicialia & cerimonialia, p. 6. col. 54. e. & 785. a. b
 Lex noua saluat, & non vetus, p. 6. col. 903. a
 Lex nihil perfecit, p. 4. c. 244. d
 lex Moyfi in tribus fuit imperfecta, scilicet in fide, in corpore legis, & in fine, p. 6. col. 785. a
 lex per Elizabet, sacerdotium Iudęorū per Zachariam sacerdotem: & quomodo Ioannes annuntiatur, concipitur, nascitur, mystice exponitur, p. 5. col. 679. c
 lex noua quando apostolis data est, quam differenter ad veterem legem, p. 6. col. 882. f
 lex veteris Testamenti per arcturum significatur, p. 3. c. 360. f
 lex diuina sub cultu vnus populi data, dupliciter datur. p. 1. col. 905. c
 lex dupliciter dicitur. Generaliter omnia hęc, mandatum, iustificationes, pręcepta, testimonia, iudicia, lex dicuntur. Specialiter autem aliqua pars eorum quę in lege scripta sunt. p. 1. col. 1291. c
 lex cum daretur in monte Sinai a domino, cōeperunt audiri tonitrua, & micare fulgura, & nubes densissima operuit montem, & realiter mons tremuit, & ex nube densa fluxerunt aquę, & descendit dominus super illum mōtem: & qđ ista figurabant, p. 1. col. 182. f
 lex scripta est dictante spiritus sancto, & per eam septem gratię de cōelo descendunt ad homines, p. 2203. a
 lex est nullo priuato commodō, sed pro communi vtilitate omnium conscripta, p. 1. col. 475. b. c
 lex non datur proprie vni personę, sed cōmunitati populo adunati. p. 1. col. 1455. a. b
 lex scripta, diuina vel humana, est quędā determinatio legis naturalis, & iō si est legi naturali cōsona bona ē, p. 6. c. 94. f
 lex vetus tribus temporibus in Iudaica plebe ante aduentum Christi latuit, hoc est, sub iudicibus, sub regibus, sub sacerdotibus: & de hoc figura, p. 1. col. 385. d. e
 lex dicitur a ligando, quia filii Israel eam susceperunt pro se & pro posteris suis, & sic ligabat omnes præsentes, & absentes futuros, p. 3. col. 1017. c
 lex infernalis regni est, quod ibi nullus a culpa, nec a pēna pōt liberari, nec regredi: sed semp in præsenti vita possunt homines a culpa per penitentia sanari, & per gratiam iustificantem ad immortalitatem glorię deduci, p. 3. col. 1890. f
 lex Mahumeti a gladio incepit, & per gladium tenetur, & gladio terminabitur, p. 4. col. 2239.
 lex Mahumeti secundum aliquos debuit durare per septingē rōs sexaginta sex annos, quod improbat. p. 6. col. 1567. c

lex dicitur porta angusta propter arctitudinem virtutib. quę consistit in medio, p. 5. col. 149. c
 lex antiqua duo pręcipiebat fieri circa pueros natos, scilicet, sacrificium & redemptionem, p. 5. col. 714. f
 lex pręcipit spicas dimitti pauperibus in messe, & c. p. 1. columna 1067. c
 lex concessit de fructibus tantum ad esum, & prohibuit excessum, scilicet, deportationem extra, p. 1. col. 1601. b. c
 lex vetus sicut per sanguinis effusionem confirmata est, sic cōfirmatio noui Testamenti facta est per effusionem sanguinis Christi, p. 5. col. 1289. c
 lex vetus confirmatur per nouam, p. 6. col. 52. f
 lex & prophetę dati sunt populo Iudaico, quia Christus secundum carnem erat nasciturus inde, p. 6. col. 43. c
 Quod lex venturum promittebat, fides euangelii iam aduenisse testatur, p. 6. col. 51. b
 lex vetus exclusa est quantum ad ceremonialia & iudicialia, non autem quantum ad moralia, p. 6. col. 51. c
 lex Moyfi dicitur lex mortis, & quare, p. 6. col. 90. f
 lex (quę sub percussione ultionis populum tenuit, & sub quā timore seruiebatur) designatur per hoc quod dicit propheta. Manum tuam longe fac a me, p. 3. col. 161. b. c
 lex euāgelica septiformiter est signata. Primo reuelatione spiritus sancti ipsam distando. Secūdo signauit Christus eā in cordibus apostolorum eam scribēdo. Quarto apostoli, & c. Quinto martyres. Sexto doctores sacri. Septimo religiosi, & c. p. 2. col. 1390. f. & col. 1391. c
 lex euangelica significatur per butyrum. Est enim vberissimū & pinguisimum euangelicum testamentum, quod velut oleum fidelibus in signum datur, p. 1. col. 232. e
 lex dicitur aliquando generaliter vetus Testamentum, aliquādo psalmi, lex uocantur, p. 6. col. 48. d
 lex habet vim duplicem, scilicet, regulatiuam & coactiuam, p. 6. col. 685. c
 lex ciuilis dicitur iudicare latronem, inquantum ostendit eum dignum iudicio & condemnatione, p. 5. c. 1264. c
 lex diuina differt a lege humana, quia lex humana est tantum vniuersalis, applicata autem in factis particularibus committitur iudicibus in his quę sunt inter hominem & proximum, & ideo quia legislator non potuit considerare omnes particulares casus & circumstantias. Deus autem considerat omnia opera humana, et quantum ad minima, & ideo lex eius prout est in mente ipsius se extendit ad omnia etiam particularia. p. 3. col. 142. f
 lex diuina potest dupliciter accipi. Vno modo pro lege æterna quę est summa ratio, & imprimatur rationali creaturę, inquantum inest ei naturalis inclinatio ad id quo est cōsonum legi æternę. Secundo modo accipitur pro lege naturali, quę scripta est in cordibus hominum, scđq eam nulla delicti iniquitas, & hoc quantum ad principia prima & communia legis naturalis, p. 3. col. 147. c. 148. f
 lex quęlibet quę cōuenienter data est, quatuor debet habere condiciones. Legis enim propriū est vitia extirpare, mores seu actus hominum ordinare, inducere ad felicitatē, plane & lucide tradere veritatem, & quā differenter lex euāgelica, lex humana, lex Mosaiica ista tradunt, p. 5. c. 5. a. b. c. 6. d. e. f
 lex debet mores & actus humanos ad bonū ordinare, sed lex humana in hoc reperitur defectiua, similiter & lex Mosaiica, & declaratur, p. 3. col. 5. c
 lex triplex. lex Mosi, lex fidei, & lex peccati. p. 6. col. 101. b
 lex quod die & mense fuerit data Moyfi, p. 1. c. 661. c
 lex quare nō illico post casum hominis data fuit. p. 6. c. 491. c
 lex data fuit populo Israel satis exitum de Aegypto, p. 3. col. 1120. f
 lex data fuit Moyfi in monte Sinai quinquagesima die ab exitu de Aegypto, p. 4. 796. f
 lex diuina tria in se habet quę sunt consideranda. Primū est fides vnus Dei Secūdo est ipsa lex uel corpus legis, quod cōsistit in ipsis mandatis uel monitis. Tertiu est eius finis, & de istis trib. lex Mosaiica inuenitur impleta, p. 6. col. 785. a

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

lex Mosaica non fuit publicata oībus nationibus, sed tantum Iudæis, & ideo aliæ Gentes ad eam non tenebatur, sed ad legem euangelicam omnes obligantur, p.3.col.1103.b.c
lex tantum vni populo committenda fuit, euangelii gratia oībus prædicanda. Ad accipiendam legem solus Moyſes mōtem ascendit: apostoli vero omnes cum turbis euangelium audierunt, p.1.col.725.b.c
lex verus data fuit post duo milia annorum vel circiter a principio mundi & populus Christianus cepit esse postea per duo milia annorum vel circiter, p.3.col.1398.f
lex (vt fingunt Iudæi) fuit creata ante mundum per duo milia annorum. Sed hoc patet manifeste falsum, p.4.c.221.a.b.c
lex fuit data ob quatuor causas. p.6.c.491.c. Adhuc aliæ causas, c.494.d. & 684.b
lex Moyſi data fuit (vt sancti dicunt) ista causa inter ceteras, propter legis naturalis offuscationem, p.6.col.72.e
lex vetus vt dicunt aliqui doctores nostri prohibebat manum & non animum, an & quomodo hoc verificetur. p.1.c.675.c. & 683.c
lex diuina quæ danda est populo sub cultu vnus Dei, dupliciter datur. Vno modo generaliter & succincte, & hoc modo eius datio describitur Exo.20. & hoc quātum ad præcepta moralia, & iudicialia, & cerimonialia. Alio modo magis particulariter & explicite, & sic dat i Leui. p.1.905.c. & 475.c
lex diuina vocatur intellectus, quia eius veritas est certissima certitudine adhesionis, licet non certitudine euidētiæ, & c. p.1.col.1482.f
lex quæ continetur in quinque libris Moſi, quomodo diuiditur, p.3.col.1695.c
lex Mosaica data est a Deo mediantibus angelis. lex aut euangelica immediate per ipsum Deum incarnatū, p.5.c.6.d.e.f
Item p.3.col.562.d Item p.6.col.491.c
lex euangelii Christi nullum malum permittit sicut aliæ leges p.4.col.242.f
lex noua dicitur Testamentum sempiternum dupliciter, p.4.col.1044.e.f
lex vetus, per nouam non est abolita, sed magis perfecta, p.4.col.1049.b.c
lex euangelica dicitur iugum a iungo gis, quia iūgit fideles ad inuicem, scilicet Iudæos & Gentiles. p.5.c.215.a.b
lex noua dicitur nouitas spiritus, quia nō fuit scripta p Christū, sed impressa cordibus apostolorum per spiritum sanctū renouātem corda apostolorum & linguas eorum secundū prophetiam Ieremiæ, p.6.col.90.f
lex noua fuit & est pfecta respectu fidei, respectu præceptorum, & respectu finis circa medium, p.6.col.788.d.e
lex noua prior est veteri dignitate & virtute, non autem tempore, p.6.c.789.a.b
lex noua (quæ est lex amoris) debet esse in corde scripta, p.9
a Christo scripta non fuit in tabulis lapideis vel cartis, sed in cordibus credentium per spiritum sanctum, p.1.1499.c
lex Christi, vtrū debuit tradi scripto sicut lex Mosaica. Et arguitur pro & contra, cum responsione & solutionibus argumentorum, p.5.col.621.c
Item p.6.col.11.c. Et extensius, c.883.c. & 884.f
Item p.4.col.801.b. & 1444.e
lex Mosaica fuit imperfecta respectu legis nouæ, quia primitiua, p.6.c.87.c. Item p.1.col.661.c
lex quomodo sit bona, & quomodo mala, p.6.c.91.c
lex vetus non est causa peccati per se, & ostenditur hoc ratione, p.6.col.91.c
lex aliquāliter fuit occasio peccati ex parte nostra dupliciter, Vno modo ab interiori, alio modo ab exteriori, p.6.c.92.f
lex antiqua fuit prouocatiua iræ diuinæ dupliciter, p.6.c.60.e
lex quadruplex naturæ membrorum peccati Moyſi, p.6.col.101.b
lex vetus non est causa peccati per se, & ostenditur hoc ratione, p.6.col.53.a.b
lex noua dicitur nouitas spiritus, & quare, p.6.col.102.d
lex Moyſi est lex spiritus, id est spiritualis, quia prohibet pecca-

re, sed non vitæ, quia non viuificauit remissis peccatis, p.6.col.101.b
lex vetus vtrum suo tempore iustificabat. Arguitur pro, & contra, cum responsione & solutione argumentorum, p.6.col.53.a.b.c. 54.d.e
lex Moyſi sancta, & Dei quæ ostendit malum, sed non tollit. Lex spiritus quæ est lex fidei, & gratiæ, malum tollit, p.6.col.101.b
lex vetus, & si nō conferebat gratiam, tamen peccatum ostendebat, p.1.col.1602.f
lex Moyſi vocatur litera. Doctrina autem Christi verbum, quia Moyſes doctrinam suam tradidit scripto, nō autē Christus quia lex euangelica est lex amoris, & ideo primo fuit scripta in cordibus apostolorum, & c. p.6.col.1116.e
lex noua respectu veteris dicitur veritas, quia illa fuit figura & umbra illis. Dicit etiam gratia respectu eius, quia quamuis lex vetus ex liberalitate diuina fuerit illi populo data, propter quod potest dici gratia large, & c. non tamen conferebat gratiam iustificantem, p.5.col.1035.c
lex vetus dicitur lex factorum, lex autē noua dicitur lex fidei, non tamen sic intelligendo quod patres veteris Testamenti fuerint sine fide, & c. p.6.col.488.f
lex vicissitudinem imperat vitiorum, euāgeliū inimicitias charitatem, odii benignitatem, maledictis vota persequentibus, patientiam, esuriētibus etiam gratiam remunerationis impertit, p.5.col.786.d.e
lex iusta est malis quos punit, bonis autem spiritualis est, p.6.col.91.a
lex spiritus, est spiritus sanctus qui docet quid sit agendum, & quid non, qui est datur vitæ, & hoc per Christum qui dat spiritum, p.6.col.101.b
lex vetus carnaliter gustata affert mortem, quia commissa, dura animaduersione distringit, & quia culpam docet, sed nō delet, p.3.col.106.d
lex in quinque libris est quasi piscina in porticibus. quique egros habet, ne sanat, sed cum angelus i. Christus venit, turbatur aqua id est. Iudæi crucifigunt, & sanatur eger vnus id est vnitas corporis Christi, p.3.col.950.f
lex est baculus per seruū Eliſei missi s, quo nō surgit mortuus sed venit ipse Eliſæus. i. Christus, & cū viuus, & adultus contrahit magnitudinem suā seipsum exinanendo, & coaptat se puero mortuo, & surgit mortuus, & c. p.3.col.951.a
lex vetus dicitur testimonium, eo quod decem præcepta decalogi fuerunt scripta in tabulis lapideis. vt in posterum essent in testimoniū diuinæ locutionis cū populo. p.3.1017.c
lex, testimonium, præceptum, & mandatum, differenter dicuntur, p.3.c.1325.c
lex, præceptum, testimonium, iudicium, iustificatio inter se differentiam habent, & quam, p.1.col.1291.b.c
lex humana sicut dirigit in operibus iustitiæ, sic fides in operibus iustitiæ diuinæ, p.3.col.1357.c
lex & mandatum differunt. Lex enim habet vmbra futurorum, non ideo mandatum vel iustitiæ, vel iudicia, vmbra sunt futurorum, p.1.col.1291.b.c
lex sapientis fons dicitur dupliciter. Vno modo, quia data est a sapiente. Alio modo quia obseruatur a sapiente, p.3.c.1661.a.b
lex uetus significatur per aquam amarā, cui si confessio crucis & sacramentū iugatur, potabilis efficitur, p.3.col.2161.c
lex significatur per Loth, quā quidam ex illa procreati, & sub illa positi male intelligendo quodammodo inebriant, eaque non legitime vtendo, infidelitatis opera pariunt, p.1.colum.248.c
lex uetus per lac significatur. Tradiderat enim illis legis mandatum dominus, quasi lac de uberibus duarum tabularum expressum, p.1.c.233.a.b
lex uetus designatur per Moyſen quæ latebat clausa intra tegmina, pice, & bitumine linita uilibus, scilicet, & terris Iudæorum sensibus sordibat oblita, usque quo ecclesia ueniret & assumeret eam de luteis & palustribus locis intra sapientiæ aulas, & regalia tecta, p.1.col.388.a.b

lex

Index.

lex per Moysen virga castigantem Aegyptum, significatur, q̄ mundum decem plagis mandatorum corripit, p. 1. c. 552. f
 Lex si alicui displicet secundum literam, quia in multis nō videtur habere consequentiam, ostendit ei Moyses petram q̄ est Christus, vt inde bibat & sitim reficiat, p. 1. col. 644. d
 Lex mysticē intelligitur passio Christi spiritualiter pensatur, diabolus vincitur & fugatur. Cum autem remittuntur manus, id est. praecepta legis minus studiosē exercentur, hostis victor insequitur, p. 1. c. 648. d
 Lex & prophetia significatur per langana, euangelium per panes. Quantum enim distat inter soliditatem panis, & tenuitatem lagani, tantum inter euangelium & verba legis & prophetarum, p. 1. col. 919. c
 Lex Moysi, quia adulterium morte punire iubet, an ideo crudelis: euangelium vero nō corporaliter punire iubet, an iō in deterius resoluat? ad hoc responsio. p. 1. c. 1183. c. 1184. d
 lex dicitur domus Iacob & tabernacula Israel possumus dicere prophetas p. 1. c. 1365. d. e
 lex ex aliqua parte obseruatur in fide Christiana, vt sunt praecepta. Sacerdotium vero illud & sacrificia nullam partem tenēt hodie fidei Christianae. Et de hoc figura, p. 1. c. 1383. c
 Lex vetus myrrhae comparatur: est enim amara in quinque libris comprehensa nemini parcens. p. 1. c. 1453. c
 lex & sacerdotium Iudaeorum mortua sunt, & figurantur per Moysen & Aaron, qui non potuerunt ad terram promissionis ascendere, nec credētem populum de solitudine huius seculi educere, p. 1. 1648. f
 lex & circumcisio vsque ad Christum & baptismi sacramentū processit, ibique conclusio est, quia finis legis Christus, p. 1. col. 1666. f
 lex tempore suo gloriosa fuit, sed comparata euangelio abscondita videtur & humilis p. 1. col. 1694. f
 lex secūda quomodo & quare dicitur Deuteronomius, cū nō sit alia ab illa quae data fuit in monte Sinai. p. 1. col. 1639. b. 1640. c
 lex vetus & noua dicuntur abyssus & concordant per doctrinam prophetarum & apostolorum, de quibus fluente Dei manant. p. 3. col. 727. c
 legis nouae eminentia respectu veteris ostenditur per similitudinem artificis superioris seu praesidentis ad inferiores materiam praeparantes, p. 6. col. 805. b. c
 legis & euangelii differentia timor, & amor. Timor autem respicit conditionem seruilem, Amor autem liberam, p. 6. col. 1273. c. Item p. 1. col. 919. c
 legis euangelicae perfectio ostenditur multipliciter, p. 6. col. 788. d. e
 legis nouae perfectio est per hoc, quod dicitur perfecta est domus domini in omni opere suo. Ibi.
 legis nouae mysteria comparantur cere, quae tunc lucem reddunt, cum calore dissoluitur. p. 3. c. 576. e
 legis amaritudo per gratiam euangelii dulcorata, & quod in sacramētis legalibus latebat, in luce positum est. Vbi enim latet ecclesia Christi & veritas. p. 3. col. 845. b
 legis doctrina ante aduentum Christi in gente Iudaea licet fuerit tamen per doctorum negligentiam in multis corrumpebatur, donec veniret ipse qui legem dedit, & per sanctae trinitatis fidem, decalogum in Moyse & prophetarum scriptis spiritualiter obseruandum doceret, p. 2. col. 921. b
 legis Mosaicae literam quam ille populus legalis assidua lectione sonabat, ac p̄ magno habebat, redēptor noster cōtriuuit ac sensū spirituale in ea intelligere eos docuit, p. 2. c. 945. c
 legis superflua ob infirmitatem Iudaeorum adiecta sunt, p. 4. col. 643. b
 legis figuram tenet Moyses, cuius tergū populus Iudaicus aspiciebat, quia nihil mysticū nihil spirituale in lege voluit intelligere. sed superficiem tantum literae: ideo eius facies abscondita erat. i. vera & mera cognitio. p. 1. col. 847. a. b
 legis scriptae & legis gratiae comparatio, p. 1. c. 1068. e
 legis verba qui audit & assistit, vultu atque oculis intentus: corde tamē & cogitatione vagatur, auersus est, p. 1. c. 868. d

legis sermo, in vultu cum velamine signatur, quia scientiae gloriam habet, sed occultā, nihil perfecti oculis ad iustificationem habuit. Et significatur per vultum Moyse habentem, cuius vultus in lege glorificatur, sed manus intra sinum missa, leprosa facta est. Et quid per vultum & manum designatur, p. 1. col. 868. e
 Ad legis obseruationem tria faciunt. i. imploratio diuini auxilii, conatus liberi arbitrii, euitatio mali consortii, &c. p. 5. col. 146. f
 legis scientia qui gloriantur & lucem euangelii non capiunt, significantur per noctuam, p. 1. c. 1540. e. f
 legis finiendae tempus & modus in sola Dei praescientia sunt abscondita, nec profunditas sapientiae Dei, vel secretum cō filii alicui patet. Et de hoc figura i Moysē, cuius sepulchrū nō cognouit homo vsque in praesentem diē, p. 1. c. 1693. b. c
 legis verba terminantur in denario numero. Denarius enim cōstat ex binario, vel ex septenario & ternario, vel ex senario & quaternario, & horum singulorum mysterium, p. 1. col. 1519. b. c
 legis obseruantia, temporibus gratiae, superuacua insinuat, p. 4. col. 2373. b. c
 legis Moysaicae explanatio an & quomodo facta est in vnderario dicrum eūdo per viam, cum talis explanatio requirit quietem doctoris & auditoris, p. 1. col. 1459. b. c
 legis, puteum fodit Moyses, Dauid, Salomon, & prophetae libros scripserunt veteris Testamenti, quos terrena & sordida impleuerat Iudaeorum intelligentia. p. 1. c. 304. c
 legis diuinae meditatio in Meditari.
 legis opera bipartita sunt, partim in sacramētis, partim in moribus accipiuntur, & horum declaratio, p. 6. c. 488. c
 legis triplex utilitas. Prima est punitio peccatorum, secunda hominum conclusio sub peccato, tertia introductio ad fidem Christi, &c. p. 6. col. 489. 490.
 legis sub titulo oīa quae subscribuntur, in lege quærere debeo. p. 1. col. 1288. f
 legis datio praesupponit adunationem plebis, cui lex est danda. p. 1. c. 1457. b. c
 legis antiquae firmitas uel duritia, significatur ferro, quae sicut ferrum omnia metalla domans contumaces rigore iustitiae uel domuit corripiedo, uel puniuit cōterendo, p. 1. c. 1691. c
 legis ueteris homines ad eiusdem obseruationem inducebantur per temporales promissiones & cōminationes. Noue uero legis homines, & praecipue in primitiua ecclesia ad cōtēptū temporalium inducebātur, quare & quomodo, p. 6. 115. c
 legis figuram habet Ioannes Baptista quae praenuncia Christi, pectoribus perfidorum, quasi carceribus luce uacuatis inclusa tenebatur, ne plenum testimonium dominicae dispensationis sine euangelii attestatione proferret, p. 5. c. 796. e
 legis & euangelii triplex ordo. i. ordo temporis, & dignitatis, & virtutis. Prioritate temporis, lex uetus prior est quam noua, prioritate autem dignitatis est conuerso, &c. p. 6. col. 778. d. e
 legis nouae & ueteris triplex differentia, uidelicet ex tempore, ex legislatore, ex modi tradendi diuersitate, p. 6. columna 789. 790.
 legis iustitia suo tempore obseruata, nō solum bona terrae, sed uitam aeternam dabat. p. 5. 320. c. 940. d. 588. d
 Item p. 4. c. 1233. c. 1234. f
 legis ueteris imperfectio est, q̄ in ea promittebātur terrena, similiter comminabantur transgressores per penas temporales, non perpetuas, sed lex Christi tanquam perfecta, bona sempiterna & spiritualia promittit. Similiter & de poenis perpetuis comminatur, p. 3. col. 1143. c
 legis ueteris imperfectio ostēditur quo ad templum materiale, & etiam quo ad sacrificia in templo oblata, p. 4. c. 538. f
 legis Mosaicae imperfectio ostenditur multipliciter, p. 6. col. 789. 790.
 legi mandatum Christi non est contrarium, sed latus legem in se continet, & declaratur exemplo, p. 5. col. 105. b
 legē statuens quō illi subiectus sit, & quomodo nō, p. 5. 377. c
 legem

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

legem significat ficus, sicut borrus figurâ Saluatoris gestat: quæ nec Christus sine lege, nec lex sine Christo, p. 1. col. 1446. e
 legem & prophetas vtrum Christus impleverit, & non soluerit. Et arguitur pro & contra cum responsionibus & solutionibus argumentorum, p. 5. col. 103. b
 legem euangelicam Christus non scripsit in pellibus vel in tabulis materialibus, sed in humanis cordibus, p. 4. col. 798.
 legem cum euangelio seruare volens, cum patre Iudæo ingreditur ad puellam: Ita & pater Iudæus, & imitator Christianus, vna fornicatione contaminantur, Christum putantes insufficientem, p. 4. col. 1950. d
 legem dedit Deus Moyfi innocentie nostræ & agnitionis sue, quæ in decem verbis consistit scripta in tabulis lapideis digito Dei, p. 1. col. 666. e
 legem Dei cū audis recitari, inquiras semper, & dicas doctoribus. Quid est hoc? Et vnde hoc trahitur, p. 1. col. 632. e. f
 legem naturalem scripsit Deus digito in cordibus hominū quæ dedit humano generi, & in cunctorum mētibus scripsit: vnde initia sumimus & semina quædam ad perferendam veritatem quæ si bene excolamus, fructum vitæ afferent nobis, p. 1. col. 1290. d. e
 Non derelinquamus legem naturalem quæ scripta est in cordibus nostris, quæ est vxor nostra, p. 4. col. 2192. d
 legem si spiritualiter intelligam, non vetus Testamentum nomino. Illi tñ lex vetus est Testamentum qui eam carnaliter intelligunt. Illis vetus est & senit, quia vires suas obtinere non potest. Nobis autem qui eam spiritualiter exponimus semper noua est, & vtrumque nobis nouum Testamentum est, non tēpotis etate, sed intelligentie nouitate. p. 1. c. 1278. e. f
 Qui Deum diligit, legem eius diligit, p. 3. col. 1382. e
 Semper dies est meditandi in lege, qui autem in ea nesciunt esse, semper illis nox est, p. 1382. e
 Quidquid sancte agitur meditari legem est, p. 3. col. 1983. a. b
 legem (vt Hebræi fingentes dicunt) dominus primo obtulit Iudæis & Hismacitis: sed ipsi noluerunt eam accipere, & tūc dedit eam filius Israel in monte Sinai, p. 1. c. 1673. c
 legem necessario esse obseruandam ab omnibus dixerunt scribæ & Pharisei, sed falsum dicunt: quia multi Gentiles sunt saluati, & c. p. 5. col. 380. e. f
 legem spiritualemente intelligens cōuenire sermonibus Iesu, & in prophetis absconditam Dei sapientiam, ille videt Moysen & Eliam in gloria cum Iesu, p. 5. c. 289. b. c
 legem veterem quod dederit Deus per seipsum arguunt Iudæi sicut nos dicimus de noua, & assumuntur argumenta eorum, & soluuntur, p. 6. col. 805. 806.
 legem Dei esse in manu serui illius. Mirum quod inuenitur verbum hoc in epistola Artaxerxis, quo prophete solēt vti. Et quare in prophetis ponitur, p. 2. col. 1319. b. c
 lege cautum erat imperatorum ne quis Iudæorū pedes inferrent in vrbes Iudææ post crucem domini, post vastatas vrbes Iudææ, p. 4. col. 17. b
 lege fratrem vetatur foenerari fratrem non is solum qui ex eisdem natus est parentibus intelligendus, sed etiam qui fuerit eiusdem tribus, eiusdem sententiae, eiusdemque verbi participes, p. 1. c. 1600. e
 Esse in lege, & esse sub lege quomodo differunt, p. 3. c. 433. a
 Nisi meditaret in lege, periissem: sed quia per legem vivo, nō potest a memoria elabi, p. 3. col. 1382. e. Interl.
 Qui sine lege peccauerunt, sine lege peribunt, par. 6. col. 72. e. Interl.
 lege legitime vtendi multiplex est modus, vt secundum aliud iustus, & secundum aliud iniustus recte dicatur legitime vti lege, p. 6. col. 686. e
 leges Dei scripte in cordibus sunt ipsa præsentia spiritus sancti, p. 4. col. 798. e
 leges aliæ omnes præter euangelicam permittunt aliqua mala, p. 4. col. 241. c
 leges aliquæ fuerunt datæ a Deo Moyfi ex causis emergentibus præter illas quas dedit pro ordinatione operi in cōmunis, sicut imperator cōdidit leges, p. 1. c. 1381. c. & c. 1383. c

leges humanæ multa permittunt & etiam statuunt, quæ per diuinum iudicium sunt puniendæ, p. 1. c. 1609. c
 leges quinque sunt humanæ naturæ datæ. Prima in paradiso ante peccatum in prohibitione ligni. Secunda post præuaricationem & expulsionem de paradiso, de multiplicatione humanæ propaginis. Tertia Noe ante diluuiū de fabricanda arca. Quarta post diluuiū, & c. Quinta Abraham de circumcisione & significantur per quinque viros, & c. p. 5. c. 1088. d. e
 legis veteris ad nouam comparatio, p. 4. col. 417. b
 lia affligebatur ex quatuor. scilicet quia videbatur omnibus abiecta, à Rachele despecta, viro extranea, & a Deo neglecta & iō dominus dedit sibi quadruplicem consolationem scilicet de quatuor filiis, p. 1. col. 333. c
 libamen quid est, p. 4. col. 465. c. 1137. a. b
 Item p. 1. col. 809. b. c
 libamentum dicitur oblatio proprie de liquidis, ut de vino & oleo, p. 1. col. 952. f
 libanus mons in Phœnicia. Est & alius vbi Elias habitabat in terra promissionis. Et quid significat, p. 4. col. 272. d. e. 350. e. 487. b. Item p. 3. col. 2093. a. Et ab eo denominata est terra quæ est circa montem illum, p. 1. col. 1461. c
 libanus significat templum quod erat in Ierusalem, quod in pluribus scripturis veteris Testamenti dicitur Libanus, eo quod factum fuit de lignis Libani, p. 4. col. 1203. c
 libanus apud Græcos & Hebræos mons dicitur & thus, par. 4. col. 1899. b
 libanus est etiam arbor aromatica ramosa & valde gratiosa. p. 3. col. 1802. & col. 2095. b
 libano in terra promissionis nihil est excelsius, aut nemorosius. p. 4. col. 2239. a
 libanum vocat Ezechiel reni densitatem, p. 4. c. 1310. f
 libanos Cedri vocat Isaias qui fastu occæcati intumescunt, p. 4. col. 47. a
 liber grâdis quod dominus sumere præcepit Isaiam, erat nouum testamentum, p. 4. col. 103. b
 liber quem denotat Ezechiel, cap. 3. quis, p. 4. col. 1096. e
 liber militie triplici modo dicitur, & quomodo, p. 1. columna 841. b. c
 libri significantur per digitos, & quare, p. 1. col. 738. e. f
 liber qui dicitur de infantia Saluatoris reprobus est tanquā ab hæreticis confectus, ut patet in decreto Gelasii, p. 5. col. 1065. c
 liber bellorum domini quis sit, p. 1. col. 1313. c
 liber iustorum de quo. 2. Reg. 1. fit mentio, non habetur apud nos, nec multi alii libri, p. 2. c. 517. c. & c. 520. d
 liber secundus Machabæorum est quædam abbreviatio cuiusdam magni voluminis a Iasone Cirenæo conscripti habetis quinque libros partiales, in quibus facta Iudæ Machabæi & eius sociorum diffuse tractantur, p. 4. col. 238. 1. c
 liber secundus Machabæorum quantum ad eius præfationem reputatur a multis apochryphus, p. 4. c. 2395. b. c
 liber vite dicitur prædestinatio, sicut & sacra scriptura diuinitus reuelata liber vite dicitur p. 2. col. 1495. c
 liber diuinæ prædestinationis dicitur liber vitæ agni, ratione deitatis, & etiam ratione humanitatis, in quantum omnes prædestinati saluantur in fide mediatoris, par. 6. columna 1594. f
 liber diuinæ prædestinationis in die iudicii aperietur, sic dictus metaphorice, quia tunc apparebit manifeste omnibus qui erunt ad beatitudinem assumendi & qui non. p. 6. columna 1665. c
 liber mortis an dicendum sit sicut liber vitæ, & c. pa. 3. columna 1517. 1518.
 liber uitæ & mortis qui sit, & quæ in eo scribuntur, pa. 3. columna 1513. c
 liber Tobie licet recipiatur in ecclesia ad legendum pro adificatione, tamen non est efficax ad probationem alicuius dubii, p. 2. col. 419. c
 liber sapientie non est de canone, ideo nō sumitur efficax argumentum de eo, p. 3. col. 1970. f

liber

Index.

liber Enoch de quo Iudas apostolus assumit testimonium apocryphus deputatur, p. 6. col. 1442. f

liber Canticorum secundum Hebræos, est de Deo & ecclesia Israel, de Aegyptoeducta per ipsum, p. 5. col. 30. f

liber Canticorum rotus proceit parabolice, nec tamen apparet lucide quibus personis determinate parabola secundum sensum literalem sint applicandæ, p. 3. col. 1817. c

liber Ecclesiasticus post reditum captiuitatis Babylonice scriptus est, p. 3. 222. 1.

liber Ieremiæ combustus est, cuius causa habetur, p. 4. column. 827. a

libri Machabæorum ab ecclesia recipiuntur propter auctoritatem, & non libri Iosephi, p. 4. col. 2026. d. e

liber habet similitudinem speculi, quia sicut in speculo apparent formæ sensibiles: sic in libro relucet intelligibiles ueritates, unde & diuina præscientia, in qua relucet omnes uirtutes, liber vocatur, in quo libro legerunt sancti apostoli & prophetæ & alii sancti, p. 1. in præfatione de libris Canonicis.

liber Dei dicitur quandoque notitia diuina generaliter sumpta, prout se extendit ad prædestinationem & scientiam, ubi omnes sunt scripti, p. 3. col. 1513. c

liber uite potest dici tripliciter, sicut & liber militiæ, parte 1. col. 841. b

liber uite est prædestinatio a qua nullus scriptus simpliciter deletur, quia finaliter saluabitur, tamen secundum quid deletur quando cadit a iustitia, & rescribitur gratia recuperata, p. 6. col. 2486. c. 600. f. & 1354. d. e

liber uiuentium est prædestinatio diuina, & an aliquis possit deponi de illo libro, p. 3. col. 938. d

liber uitæ quid sit & qui sunt in eo scripti secundum diuinam prædestinationem, & qui secundum præsentem iustitiam, p. 6. col. 600. f

liber Numeri quare sic dicitur literaliter & mystice, p. 1. col. 1155. a. b

liber Deuteronomius in templo repertus est decimo octauo anno Iosæ, p. 4. c. 1068. f

liber Deuteronomij secundum Hebræos fuit scriptus a Moyse, excepto ultimo capitulo, quod scripsit Iosue post mortem Moyse, p. 1. col. 1457. b

liber Iob totus rhetoricus, cuius modus est sententiam eandem pluribus modis explicare, p. 3. col. 132. f

liber Psalmorum totam scripturam continet per modum laudis, qui scriptus est per Esdram prophetam, qui legem combussam a Chaldeis reparauit, p. 3. col. 415. a. 416. d

liber unus est, liber duodecim prophetarum apud Hebræos. Augustinus uero duodecim libros nominat, p. 6. c. 1060. d

libri bellorum domini Numer. 21. uocantur non qui ante libros Moyse iam scripti erant, sed qui postea erant scribendi, p. 1. col. 1319. b

libri quinque legis figurantur per quinque equites qui in eqs apparuerunt cum frenis aureis decori, & quare, p. 4. column. 2548. c

libri quinque designantur per quinque uestes, qui tabulas tabernaculi continent, p. 1. c. 761. b. c. & col. 900. f

libri quinque Moyse, per quinque panes significantur, p. 5. col. 822. f

libri quinque Moyse per columnas quinque tabernaculi designantur, & quare, p. 1. col. 367. c. 368. f

libri quinque de quo mystice tractent & considerent, p. 1. col. 853. c

libri legis quare diuisi sunt, cum historia tempore indiuisa sit, p. 1. col. 902. c. & col. 903. b. c

libri sacri per spicas significantur, in quibus sunt semina uerbi Dei, p. 5. col. 508. f

libri a philosophis traditi si comparentur ad libros sacre scripturæ, magis dicendi sunt libri mortis quam uitæ, propter finem qui in habent, & quare, & quomodo, p. 1. in præfatione de libris Canonicis.

libri philosophici a Græco in Latinum translati multa retinent uocabula Græca, sicut byle cenith, & c. p. 3. col. 61. b. c

libri sacre scripturæ sunt reuerenter tractandi exemplo Iudeorum qui magnam reuerentiam faciunt libris ueteris Testamenti, p. 5. col. 849. c

libris ueteris Testamenti Iudæi hanc reuerentiam faciunt, quod nullo modo sederent iuxta illos, sedendo ita alte sicut illi positi, p. 5. col. 749. c

libri Natha prophetæ & Ahia Solinitis nec apud nos, nec apud Iudæos habentur, p. 2. c. 1074. f

libri de quo delentur peccatores & iniqui non est lex, ut dixit Ra Sa, sed liber uitæ, p. 1. col. 836. f

libri per Esdram prophetam restaurati post vastationem bibliothecæ a Chaldeis, sunt pauci unde non habentur. Liber iustorum, Liber bellorum domini, Liber carminum Salomonis, & c. p. 2. column. 517. b. c. & columna 1036. b. c. & column. 1134. e. & col. 1230. c

libri David, Daniel, Iob, quare inter prophetales libros non computantur, nec inter legales, p. 3. col. 423. a. b. c

libri prophetales secundum Hebræos incipiunt a libro Iosue, sed secundum expositores nostros incipiunt libri historiales, p. 2. col. 8. e. f

libri Machabæorum quamuis non sint canonici, tamen maioris autoritatis sunt quam Iosephi, p. 4. col. 2211. c

libri duodecim prophetarum in uno volumine coarctantur. Et quare, in præfatione de libris Canonicis.

libri omnes diuinæ scripturæ, quia cōsentiunt, unus liber sunt, p. 3. col. 2027. a

libri ueteris & noui Testamenti septuagintaduobus sunt, p. 2. col. 1106. f. & col. 1115. a

libri canonici ueteris Testamenti sunt uigintiduo ad numerum uigintiduarum literarum Hebræorum, in præfatione de libris Canonicis.

libri ueteris Testamenti correspondet libris noui Testamenti p. 1. col. 1. d

libri Hebræorum notabiles ueteris Test. sic habentur scripti, quod in una columna ponitur Hebraicum purum, & Chaldaicum scriptum a Ionatham literis Hebraicis in altera, & utuntur iudei isto Chaldaico quasi pro expositione, & quare, p. 6. col. 2695. a

libri Hebræorum qui sunt extra Bibliam, per magna parte scripti sunt in idiomate Syriaco, literis tamē Hebraicis, quod de facili potest fieri, quia literæ hic & ibi sunt eiusdem numeri & soni differentes tantum characteribus, p. 6. c. 2695. c

libri uiginti quatuor apud Hebræos qui sunt in canone scripturarum signantur per uigintiquatuor seniores in Apocalypsi, in præfatione de libris Canonicis.

libri ueteris Testamenti ab Hebreis diuiduntur in tres patres. scilicet in legem, in prophetas, & in agiographa, p. 2. col. 21. c

libri canonici ueteris Testamenti a Iudæis recepti, sunt apud eos multipliciter cōscripti. Vno modo pure Hebraice. Alio modo Hebraice, sed non pure, uidelicet sermone Chaldaico, sed literis Hebraicis, p. 6. c. 269. a

libri ueteris & noui Testamentorum secundum aliquos Latinos diuiduntur in libros legales, historiales sapientiales, & prophetales. Quod & qui in singulis istis comprehenduntur, p. 6. col. 2695. a

libri non canonici differentiam inter se habent. Sunt enim aliqui maioris autoritatis, & aliqui minoris, & qui sunt tales, p. 2. col. 1495. c

libri sacre scripturæ qui canonici nuncupantur, tantæ sunt autoritatis, quod quicquid ibi continetur uerum tenetur firmiter indiscussisse, p. 2. col. 1495. c. & p. 1. in præfatione de libris Canonicis.

libri qui non sunt de canone, recepti sunt ab ecclesia, ut ad morum informationem in ea legantur, tamen eorum autoritas ad probandum ea quæ in contentione ueniunt, minus idonea reputatur, p. 2. Ibid.

libri qui non sunt de canone sunt isti, scilicet liber Sapientiæ, Ecclesiasticus, Iudith, Tobias, & libri Machabæorum, liber Baruch, & c. p. 2. ibi.

librum de Hebraicis questionibus super Genesim edidit Hieron.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

- Hieron. sed liber Hebraicarum questionum super libros regum dicitur non esse Hieronymi, sed cuiusdam Iudæi, &c. p. 2. col. 374. e. t
- Et expressius quis autor fuerit, c. 1223. a
- Libris veteris Testamenti, videlicet legalibus, historialibus, sapientialibus, & prophetalibus, qui libri correspondeant no ui Testamenti. Item p. 6. col. 1445. c
- Libris suis Hebræi a principiis librorum nomen imponunt, p. 5. col. 32. a. Item p. 3. col. 1569. c
- In libro vitæ dicuntur aliqui scribi dupliciter. Vno modo simpliciter. Alio modo secundum quid. p. 1. col. 835. c
- Libro vitæ inscribi vel ab eo deleri, quomodo & quando fiat, p. 6. col. 126. d
- Libros legis & prophetarum prius ignotos, Christus post resurrectionem mane factam ad instructionem ecclesiæ cōcessit. Et dicuntur panes sed ipse est panis in Euangelio. p. 1. c. 635. b. c
- Libros legis domini secundum Ra. Sal. cum Achaz quæreret ad comburendum, liber Deuteronomij fuit absconditus in muro templi, & sic cum reparentur muri templi, fuit inuentus, p. 2. col. 759. c. Item, p. 4. col. 1068. f
- Libros sanctos scripserunt episcopi & doctores, qui ordinati fuerunt per singulas vrbes, quibus abundante fame verbi, & deficientibus doctoribus, indigentiam nostram reficere mus, p. 1. col. 405. a
- Libros Dei sciunt comburunturque igni, qui per cupiditatis ignem legis Dei sinceritatem heretica prauitate discindunt. p. 4. col. 229. a
- Ligos gentilium damnatorum aliqui Christiani reprehensibiles non solum reuerentius tractant quam libros veteris Testamenti, sed etiam quam nouum, & etiam quam sacra euangelia, p. 5. col. 749. c
- Libellus repudij pro vxore dimittenda quomodo fuit licitus. p. 5. col. 112. f
- Libellus repudij non fuit concessus, vt per se esset licitus, sed ad maius malum euitandum. p. 1. col. 1602. f
- Item, p. 4. col. 2192. f
- Libellus repudij quare datus fuit, & ob quas causas, p. 5. col. 328. d. e. f
- Libelli conscriptio repudiantibus erat iniuncta, licet repudiatio non esset iniuncta, sed tantum permessa, p. 1. col. 1601. c
- Libelli repudiationis forma quæ erat, & an causa repudij in bello erat scripta, p. 1. ibid.
- Libellum repudij quare Moyses permisit. p. 5. c. 112. f
- Libellum separationis apud Hebræos. dabant uxoribus suis viri procedentes ad bellum, vt liberius possent contrahere, si viri in prælio morerentur. Sed quid veritatis hoc dictum cōueat aduerte. p. 2. c. 575. c. & col. 578. e. f
- Liberat Deus sepe per homines, & liberat aliquando per semetipsum, p. 3. col. 2228. f
- Liberare nomen de famis periculo melius est, quam sacrificium Deo offerre, p. 5. col. 217. a. b
- liberare a dæmone homines possunt, sed in Dei verbo resurrectionem mortuis imperare, solius est diuinæ potestatis, p. 5. col. 752. e. f
- liberatus ab aliquibus tentationibus dæmonis & timens de futuris. agat gratias de liberatione præcedenti, & oret liberari de sequenti, & cōgruit ad hoc psal. 114. p. 3. col. 1318. f
- liberata a Deo magnifice communitas fidelis vel persona singularis, de afflictione magna corporali, temporalis, et spiritalis, ex hoc ad Dei laudem deuote excitetur. p. 3. c. 1003. b. c
- liberatorum diuinitus a periculis & angustiis inuitatio ad gratiarum actionem, vt sunt deuotio, captiuatio ab hostibus, infirmitas corporalis, tempestas in mari a Deo missa, &c. p. 3. col. 1262. c
- liberatio duplex: Prima Iudæorum a captiuitate Babylonica. Secunda fidelium omnium. Et prima figura secundæ est, & secunda tertiæ. p. 4. c. 403. c. Item p. 3. col. 1085. b
- liberatio Babylonica an fuerit gloriosior & compendiosior Aegyptiaca. p. 4. col. 705. b. c. 706. e. f
- liberatio populi Christiani mirabilis a Saracenis a signo cælitus dato. p. 3. c. 993. c. & c. 977. c
- liberatio hominum a periculis spiritualibus. scilicet a cultura idolorum ab hæresi, a desperatione, a periculo, quod est in regimine ecclesiæ & p. eisdem inuitatio ad diuinam laudem, p. 3. 1261. c
- liberatio a captiuitate Babylonica fuit figura liberationis per Christum fiendæ. p. 3. col. 1138. f
- liberatio regni Iudææ a persecutionibus fuit signum figuratiuum saluationis mundi fiendæ per Christum. p. 4. c. 95. c
- liberatio populi Israel de Babylone facta per Cyrum fuit figura liberationis a potestate dæmonis per Christum factæ. p. 4. col. 399. c
- liberatio populi Israel per Cyrum fuit signum & figura liberationis fiendæ per Christum, p. 4. 803. c
- liberatio particularis fuit figura & signum liberationi generalis totius populi Israel per manum Moysi qui non peccauit, Aegyptium propter Hebræum interficiendo, p. 6. c. 105. 2. e. f
- liberatio Christiani populi & ecclesiæ per orationes bonorum de persecutionibus Imperat. Romanorum summopere efflagitur, p. 3. c. 1603. & col. 1109. b. c
- libertas prædicandi & confessiones audiendi pauperum religioforum frequenter rescinditur & impeditur in præiudicium communis populi, p. 4. col. 2148. f
- libertas domum facit, seruitus carcerem, p. 3. col. 1549. c
- libertas qua liberati sumus a Christo, est peccatorum remissio, fidei per dilectionem operantis iustificatio. p. 6. c. 508. d. e
- libertas maxime est desiderabilis a creatura rationali, p. 5. col. 608. e. f
- libertas arbitrii in malis imminuitur, & virtutes auferunt, quod non fit in bonis, p. 3. col. 1034. f
- liberalitas politica habet medium, sed infusa excedit hoc medium. p. 6. col. 414. f
- liberalitas est medium inter auaritiam & prodigalitatem, p. 3. col. 2149. f
- libertatis cura magna est apud Israelitas. Et nos qui serui peccati sumus in libertatem in septenario reuertamur. p. 2. col. 66. d. e
- libertatem arbitrii in Christo non tollebat, quod sciebat passionem suam determinatam a Deo patre, a cuius determinatione non poterat declinare, p. 5. col. 431. c
- liberum arbitrium secundum sententiam sanctorum tempore naturæ lapsæ non potest diu vitare peccatum mortale, ante quam reparetur per gratiam, p. 6. col. 911. c
- liberum arbitrium homo ita violauit, vt iam sine Dei gratia. bonum per se agere non possit, enitatur laborare ad virtutes, p. 1. c. 832. d. e
- liberum monstratur hominis arbitrium. Dei est vocare, nostrum credere, ipso tamen adiuuante ut iusti uoluntatis premium consequantur, p. 4. col. 405. a
- liberum arbitrium nihil agere in meritorio opere, sed totum esse a Deo, &c. Error est, p. 6. col. 375. c. 460. d. e
- liberum arbitrium conseruatum. p. 4. col. 1159. a
- liberum arbitrium esse in homine, p. 4. c. 1317. b
- liberum arbitrium seruatur, nec ex præscientia Dei, quasi facere quid, uel non facere, necessitate cogitur, p. 4. col. 773. a
- liberum arbitrium & angelo & homini Deus permittit ad uniuersa, & quare, p. 4. col. 163. b
- liberi arbitrii habilitatem ab bonum diminuit multiplicatio peccatorum, p. 4. c. 1179. c
- Homo non potest regi libero arbitrio sine misericordia & iustitia Dei. p. 4. col. 258. d. e
- liberam uoluit dominus esse nostram religionem, sed malitiæ cleorum adeo seruilibus permittunt oneribus, ut tolerabilior sit conditio Iudæorum: qui non humanis presumptionibus. sed diuinis subiiciuntur institutis, p. 4. col. 2211. c
- in liberalibus studiis cum locum recitare, uel locutionem, uel laudem uel alias per ordinem materias audierimus ex materie nomine, p. scilicet aduoluerimus aduertimus. p. 1. c. 1433. c
- libidinis uis, mens in corpore carnalis fornicationis intantum capriatur, submergitur & absorbetur, ut in ipso momento aliud cogitare homini liceat, p. 6. 241. a

libidinis

Index.

libidinis reumatis si quis inundatur, & luxuriæ estibus circumluitur, non dicitur stare, sed sedere, p. 1. col. 1343. c
 libidinem & carnis concupiscentiam Apostolus non laudauit, dicens vsum fornicationis esse naturalem, p. 6. col. 28. e
 libidinum incentiua frequenter imperunt castitatem, p. 1. col. 396. a. Interl.
 libidinosum aliquando turpis sermo demonstrat, p. 4. c. 1139. b
 lyba est quedam pars quæ proprie dicitur Libya, quâuis hoc nomen vniuersæ Africæ competat, p. 2. col. 72. d. e
 libiæ populus qui erat subiectus regi Assyriorum, & est in extremo fluminis Aegypti vocatur mulca, & quare, p. 4. c. 91. c
 licent multa ratione necessitatis, quæ alias non licerent, pat. 2. col. 1239. c
 licere potest aliquid & non expedire, expedire autem quod non licet, non potest, p. 6. c. 239. a. & super hoc quedam distinctio. ibi.
 licere nunquam dicitur quod prohibetur. ibi.
 licentiam redeundi in Iudeam dedit Cyrus Iudæis. p. 4. c. 1044. b
 licinius primo fuit Christianus pacificus, tamen cito postea factus est persecutor eorum, p. 6. col. 2523. c
 licinius post mortem Constantini persecutus est ecclesiam, & postea Iulianus apostata. Licinius in bello fuit deuictus, & apud Thessalonicam capite truncatus: Iulianus a sancto Mercurio lancea fuit transfixus, p. 4. col. 435. e
 licitum aliquod de se fit illicitum ratione alicuius circumstantiæ. p. 2. col. 1632. d. e
 licitum est aliquando sentire contrarium in dictis sanctorum sed quomodo, p. 5. col. 288. e. f
 lidda est ciuitas Palestinæ in littore maris magni sita, p. 4. col. 2428. d
 lignum quoddam. i. anchiton, cum plus arserit, mundius fit. p. 1. col. 773. a
 lignum quo Moses aquam amaram indulcauit crucem Christi figurabat. p. 1. col. 629. a. b
 lignum pcepto conditoris lympham mutauit in saporem, p. 1. c. 629. a
 lignum vite vocatur lignum passionis Christi, p. 4. c. 1338. e
 lignum ostensum Moyse secundum aliquos erat de natura sua amarum, & sic fuit ibi maius miraculum in quantum per eius immersionem dulcorate sunt aquæ, & factæ potabiles, p. 1. c. 1843. c
 lignum promiferum denotat omne lignum faciens fructum, p. 1. col. 17. c
 lignum vitæ in medio paradiso, & c. quomodo & qualiter sit. p. 1. col. 67. a
 lignum vitæ homini datum est ad restaurandam vitam eius, & ad impediendum senectutem, p. 3. col. 184. f
 lignum sciendi boni & mali dictum est, ut per illum homo experiretur quanta esset distantia inter bonum obedientiæ, & malum inobedientiæ. p. 1. col. 69. a
 lignum scientiæ boni & mali erat corporale, sicut aliæ arbores nec cibo noxium. Qui enim fecit omnia bona valde, nihil mali in paradiso statuit, & c. p. 1. col. 67. a
 lignum esse scientiæ & boni & mali, quomodo intelligere potuit homo, qui vsum mali nesciebat omnino, p. 1. col. 70. d
 lignum offensionis dicitur vitium, per cuius concupiscentiam humanum genus incurrit mortem: si per concupiscentiam auri mererunt cupidi mortem peccati, p. 3. c. 2130. f
 lignum præcisum de vite signat hominem inhabilem ad bonum, p. 4. col. 679. c
 lignum viride quod desiccatum est, significat populum Iudaicum pro maiori parte manentem in sua infidelitate, sed lignum aridum frondescent, significat gentilem populum fructificantem per fidei susceptionem, p. 4. col. 1121. b
 lignum vite est Christus quo beati fruuntur, p. 6. col. 1474. f
 lignum dominicæ crucis qualiter est inuentum, & a quibus per foras, & etiam vnde ortum habuit, p. 5. col. 1102. f
 lignum sanctæ crucis, ubi & per quem plantatum, & de eius mirabili operatione. Ibid.
 lignum Iesu Christi missum in panem quomodo sermonem, siue uerbum & aquam amarâ, legem. i. dulcorauit. p. 4. col. 637. a. b
 lignum propter trophæum dominicæ passionis congruit sa-

cramentis, p. 2. col. 1377. a
 ligno, non est in Hebræo, nec in Græco, nec in translatione Hieronymi, cum dicitur in psalmo, Dicite in Gêtibus, quia dominus regnauit. Sed est additio, & c. Quare hymni ecclesiastici versus. Impleta sunt quæ concinit Dauid. & c. secundum additionem conscriptus est, p. 3. col. 1184. f
 ligna sethim ad faciendum tabulas tabernaculi & arcæ & mense, & aliqua alia, quam Iob fecit asportare in desertum, & unde habuit. p. 1. col. 729. c
 ligna altaris holocausti quomodo rãto igne vicino incombusta permanere potuerunt, & c. p. 1. col. 773. a
 ligna ungere super se regem dicuntur prouerbialiter, p. 2. c. 24. b
 ligna Libani pro tabernaculo, unde & a quo dicta sunt, par. 3. col. 2843. c
 lignorum aridorum collectio Numerorum 15. quid significet p. 1. col. 1271. b. c
 liliū comitante odoris gratia, candum colorem foris, intus aurosum ostendit, p. 3. col. 745. b. c
 limbus sanctorum est superior pars inferni, p. 1. col. 382. a
 limbus sanctorum ante Iacob iam receperat multos. pa. 1. col. 363. c. 364. f
 ad limbum inferni descendebat sancti patres, quamuis essent mudati a originali & actuali peccato. & quare, p. 6. c. 101. c
 lumina Hebræorum in transitu sanguine tingi cur iusserit Deus. p. 1. col. 587. a. b
 luminis unctio in transitu Aegypti quid nobis significet. p. 1. col. 599. d
 linea accipitur pro chorda latomi, p. 4. col. 1887. c
 linea quam posuit Deus in Israel quæ fuerit, nam per ipsam designatur diuina iustitia tortuositatem culpæ emendans per poenam, p. 4. col. 1889. f
 lineamenta vniuersa & rugæ vestis Iesu in saxo tanquam sculpta cernuntur, ut dicitur, dum per medium illorum de rupis veretrice descenderet, p. 5. col. 753. b
 lineamenta corporis non sunt in Deo, sicut intellexerunt Iudæi, & aliqui Christiani simplices, qui Anthropomorphitæ dicti sunt, p. 4. col. 526. d. e
 lingua unaquæque aliquid proprietatis habet quod apud alias videtur viciosum, p. 1. col. 880. e
 lingua Hebraica maxime distat a lingua Romana, p. 1. col. 1567. a. 1568. d
 lingua Hebraica & Syriaca sunt valde propinquæ, & homines notabiliter literati magis utebantur lingua Syra quam Hebræa, unde & librorum qui sunt extra Bibliam, pro magna parte scripti sunt in illo idiomate, literis tamen hebraicis quod de facili potest fieri, quia literæ hic & ibi sunt eiusdem numeri & soni, differentes tamen characteribus, p. 6. col. 982. f
 lingua Hebræa licet sit vnâ, tamen variatur secundum diuersitatem prouinciarum, & vnaquæque prouincia & regio habet proprium loquendi sonum, quem mutare non possit, p. 5. c. 442. f. & col. 644. c. Item p. 2. col. 117. c. d
 Item p. 6. col. 982. f
 lingua dicitur loquela per linguam formata, p. 1. c. 1567. a
 lingua potest dici quælibet signorum prolatio, qua mens aliquid concipit, p. 6. col. 318. e
 lingua Christi in eo quod dixit, Sermonem quem audistis non est meus, & c. non mouebatur ad loquendum ex conceptione animæ, nisi secundum quod anima mouebatur ab ipsa diuinitate, p. 5. col. 1283. c
 in lingua vna sola. i. Hebræa prædicabat Christus, apostoli autem prædicabant in omnibus linguis, & ideo prædixit Christus. Et maiora horum faciet, p. 5. col. 1313. c
 lingua & digitus metaphorice dicuntur in animabus separatis p. 5. col. 923. c
 lingua defertur in duobus. i. gustu & loquela, quibus punitus est diues, p. 5. col. 923. c
 lingua eo quod fita est in lubrico, male corrigibilis est a multiloquio, & per consequens a stultitia, p. 3. col. 1728. f
 lingua cum non restringitur nequaquam ubi ceciderit, iacet, sed semper ad deteriora descendit, p. 3. col. 531. a. b

lingua,

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

lingua, membrū scilicet quod mouemus in ore, cū loquimur
lingua rerum dantur, non res ipsæ proferuntur, p. 6. c. 318. c
lingua suauiter docens, multo plus confortat intellectū quam
vinum & musica cor. p. 3. col. 2178. f
lingua erudita quæ scit fratres instruere & corrigere, est bona
merces, p. 3. col. 2228. f
lingua inflammata à gehenna qui murmurāt vel detrahunt,
ignis domini iustę ultionis in futuro illos excruciat, p. 1. co.
1234. c. f
lingua tertia vel media quam mala est, & quot mala ex ea pro
ueniant, p. 3. col. 2119. c
lingua iniuriatur, cum ad detractionem proferēdam applica
tur, quia per hoc poenā meretur, p. 3. col. 1888. f
lingua inficit multipliciter, quod probatur per triplex exem
plum. scilicet animale, artificiale, & naturale, p. 6. col. 1281. c
Perfectus est vir qui nō peccat in lingua, p. 3. c. 700. e. Interl.
lingua Christi vel Dei dicuntur apostoli & prædicatores, p. 3.
col. 68. c. 686. d
lingua angelorum quæ & qualis dicatur, p. 6. 317. a
lingua loqui quid sit, vt Apostolus ait, & quod modis contin
git, p. 6. co. 318. c. f
Nō frustra est lingua in verbo, quia facile labitur, p. 3. c. 700. e
lingua leuis ad loquendum, est signum leuis mentis, & hoc est
malum, & nota quare, p. 3. col. 1323. c
lingua prauorum bestiis, ferocitate, volucris leuitate, serpē
tibus virulentia præcellit, p. 6. col. 1299. b
lingua serpēt s fuit mota ad loquēdum virtute dēmonis. Sed
lingua asinæ Balaam mouebatur per bonum angelum: neu
ter tamen intelligat verba formatā, sed solum angeli mouē
tes linguas eorum ad formationem verborum, p. 91. b. c
lingua per Adam primitus data. i. Hebręa mansit in confu
sione linguarum in ea parte hominum, quæ non angeli vel
principis, sed Dei portio est, p. 1. col. 1294. e
lingua Hebręi sola fuit ante confusionem turris. p. 1. columna
179. a
lingua Hebraica fuit prima & communis omnibus vsque ad
ædificationem turris Babel, p. 4. col. 200. f
lingua postquam leuitate vsa conuincitur, quid restat nisi vt
continendo refrenetur? p. 3. col. 379. c
lingua inter epulas splendida magis relaxatur ad loquēdum
inepta. p. 5. col. 923. c
lingua inēdax quicquid simulat, hoc quasi verum esse manus
operis ostentat, p. 4. col. 1599. a
linguæ principales fuerunt tres. scilicet Hebraica, Græca, & Latina.
istis tribus titulus positus super Christum crucifixum scri
ptus est, p. 5. col. 942. f. & 1312. f
linguę sicut per rebellionem ad Deum fuerūt diuisę, sic per in
fusionem spiritus sancti fuerunt vnitę, p. 6. col. 991. c
linguę vel loquacitatis malum ostenditur ex quatuor, quia in
ficit communiter, multipliciter, incurabiliter & innaturali
ter, p. 6. col. 1281. c
linguę adulantium, in Adulantium linguę.
linguę ostium sit quod modo claudatur, modo aperiatur, p.
3. co. 96. f
linguę in signū sunt non fidelibus. sed infidelibus, p. 5. co. 514. d
linguam in fluxa eloquia relaxare, est aquam dimittere. p. 3.
col. 1677. a
Per linguam cuncta fere facinora aut concinnantur, aut pa
trantur, aut defenduntur, p. 6. c. 1281. c
linguā impressit vnus angelus vni homini, alius Aegypti m,
alius Gręcam, & sic fortasse diuersarum gentiū m ipsi prin
cipes fuerunt, qui linguę & loquelę videbantur autores, p.
1. col. 1295. a. b
linguam qui non non frenat, concordia dissipat. p. 3. c. 1677. a
Qui in lingua magis delinquit, in ea plus arsurus esse perhibe
tur. p. 3. col. 1689. b
lingua qui laxat in fluxu loquēdi caput est iurgiorū p. 3. c. 96. f
in linguarum diuisione nihil nouum fecit Deus, sed dicendi
modos & formas loquela diuersis gentibus diuisit, & c. pa.
1. col. 181. b

linguarum donum repræsentatur per epistolam & euangelium.
Et in hoc seruatur in ecclesia cōsuetudo de numero loquē
tium, p. 6. col. 235. c
linguarum varietas qualiter est & qualiter, non. par. 6. colum.
322. d. e
linguas diuersas in hominibus & loquelas diuersi angeli ope
rati sunt (vt putandum est) in confusione linguarum. Veni
te (inquit Deus) ad angelos, confundamus linguam eorum
p. 1. col. 1049. e
linguas aduerfantium incipit pati, qui seculo contempto, soli
herēs Deo, cogitat proficere, has qui nō patitur nondum
proficere conatur, p. 3. col. 1417. a
linguis malorum non multum attendendum est, pa. 3. colum.
1789. c
linguis variis loquuntur & orantes & prædicantes, & quomo
do. p. 6. col. 491. c
linguis varijs locuti sunt apostoli, & quotuplici modo hoc in
telligi possit. p. 6. co. 991. a
lini natura, p. 4. c. 679. a
linum de terra procreatum multo labore ad candorem uestis
peruenit, p. 2. col. 577. c. & col. 1081. a
linum signat mortificationem carnis, p. 3. col. 1741. c
in lippis pupillę sanę sunt, sed humore defluēte palpebrę gros
sescūt, cuius crebra infusione acies etiam pupillę vitiatur.
p. 1. col. 1095. a
lis proprium est rusticorum, p. 6. col. 693. a. b
litibus eum interesse in foro, culpa non caret, qui in cathedra
Moyfi mactiger vult appellari, p. 5. col. 608. f. & co. 961. a
litera legis humi posita est & deorsū. Non ergo ascendis qui
hominē legis sequitur. Sed si ascenderis ad spiritum de lite
ra, ascendis locum excelsum, quem a Deo in hæreditatem
accipies, p. 2. col. 10. d
litera occidit, quæ, qualis & quare. p. 6. col. 375. b
litera legis dicitur vas fictile, & quare, p. 1. c. 1283. a
literę legis prima facies amara est, quæ circuncisionem præcipit
& sacrificia & cetera, quæ omnia tanquam amaram nucis
corticem. p. 1. ibid.
litera & spiritus alio modo dicitur lex & gratia, p. 6. co. 375. b
litera c. sicut ponitur pro centum, & l pro quinquaginta, & sic
de aliquibus, similiter in Gręco literę aliqę ponuntur pro
numeris, p. 6. c. 1597. c. 1598. f
literę papales habebant clausulam, Nulli omnino hominum
liceat, & c. si quis autem attentare præsumperit, & c. p. 2.
c. 1309. c
literę in tabulis decem præceptorum quomodo fuerunt, & c.
p. 1. co. 865. e
literę Elię prophetę de occisione fratrum quæ fuerunt obla
tę Ioram post translationem Elię, p. 2. co. 1210. f
literę commissę a rege Zorobabel, fuerūt de quatuor, de secu
ro transitu, de lignis habēdis de Libano, de libertate cōcel
sa, de pecuniis a rege concessis, p. 2. co. 1434. e. f
literę antiquitus annulo proprio signabantur, p. 1. c. 393. d
literę omnes apud Gręcos verba & numerum significant, pa.
6. co. 597. a
literę operimentum veteris legis discute, in quo tegitur sacra
mentum incarnationis Christi, & cum cognoueris, indeti
bi salutem promissam humiliter ad auxilium eius confuge,
p. 2. co. 297. a
literę priores Hebręorum quas Moyse eis tradidit, reman
serunt apud Samaritas, quibus illos quinque libros Moyfi,
quos solos de scripturę sancta receperant, scribere solebāt
p. 2. col. 1315. b. c
literę Hebraicę in libro Threnorum præponuntur singulis
uersibus, secundum ordinem alphabeti, p. 4. col. 925. c
literę Hebraicę a Chaldeis non sono sed caractere tantum
distinguntur, p. 4. col. 1506. f
literę Gręcę & Latine vt plurimū deriuatę sunt ab Hebręis
literis, quæ antiquiores fuerunt, p. 6. co. 785. b. c
literarum radices amarę, fructus dulces. Vetus sententia est,
p. 4. co. 585. b

Non

Index.

Non res ac sensu propter literas, sed literæ ob manifestationē rerum sunt repertæ. p. 2. c. 101. b. Interl.
 Literis vtuntur nunc Hebræi quas Esdras inuenit, & non antiquis literis Moyfi, & quare. p. 2. c. 1316. d. e
 Item p. 1. c. 1660. d. e
 Literas diuinas quis nostrum tanto labore & studio quærit, quanto quæsiuit humanas? Alij enim recitari audierunt, discedunt. Alij nec si recitentur sciunt, sed in remotioribus ecclesiæ locis sæcularibus fabulis occupantur, p. 1. c. 867. c
 Literalis sensus, in Sensu literalis.
 Literaliter si aliqua stare possunt, an etiam necessarium sit, vt allegorice intelligantur. p. 1. c. 1291. b. c
 Literatus homo in scripturis diuinis non solum debet docere verbo, vel prædicando, vel legendo, sed etiam scripto, vt sic non solum præsentibus proficiat, sed etiam absentibus & futuris, p. 4. c. 824. f
 Literati homines nõ debent despiciere simplices Christianos circa terrena occupatos, p. 1. c. 1595. c
 Literati carnales non sunt mittendi ad prædicandum & docendũ inter sæculares: quia plus nocerent mala vita quàm proficerent doctrina, eo quod in moralibus magis mouent facta quàm verba, p. 1. c. 1479. c
 Literatis hominibus non solum licitum est, sed meritorium sacram exponere scripturam secundum fidei tenorem, & eius obscura minus intelligentibus declarare. p. 1. c. 1462. f
 Litigare, & morem iræ suæ gerere, muliebre est. p. 2. c. 254. a. b
 Litare & sacrificare differunt, & quomodo, p. 3. c. 2149. a. b
 Litigiosi & inquieti a spiritu sancto resiliunt. p. 1. c. 153. c
 Litigiosi in disputationibus magis volunt obtinere iniuriis clamoribus quàm veris rationibus, p. 3. c. 100. f. & 141. c
 Lyra quid, & vnde dicatur. Et significat ecclesiã, quæ in varietate diuersarum disciplinarum, historicæ, allegoricæ, tropologicæ & per anagogen, suauē sonũ exprimit, p. 2. c. 1078. d
 Lithostratus, id est pauimentum siue lapidum structura Græce, Hebraice Golgotha, & fuit locus ante domum Pilati, p. 5. c. 1308. f
 Liur est plagæ vestigium subcruentum, p. 4. col. 26. e
 Locupletes per iecur intelliguntur, qui in ecclesia curis & voluptatibus deseruiunt, p. 4. c. 962. d
 Loculos habuit dominus cui angeli ministrant, infirmis compatiens, quo mitteretur pecunia a fidelibus data victui necessaria quos commendauit Iudæ, & c. p. 6. c. 265. a. b
 Item p. 5. c. 1268. d
 Locum æternum vocat Isaias qui Satanæ & angelis eius præparatus est, p. 4. c. 300. e
 Locus hominis Deus est, qui eum creauit, vt in se consisteret, quem homo peccato deseruit, sed Deus fugitiuum per incarnationem requisit. p. 3. c. 106. b
 Locus Dei est misericordia, a qua videtur egredi, quando puniit secundum rigorem iustitiæ, p. 4. c. 2042. f
 Locus sanctificatur ex præsentia Dei qui sanctis assistit. p. 2.
 Locus malorum est mundus, qui & dissoluetur, p. 3. c. 690. d
 Locus adorationis in monte Garisim, a quo institutus fuit, de quo duplex opinio, p. 5. c. 190. f
 Locus beatorum dicitur templum. p. 6. c. 1008. f
 Locus aptus Iudæis ad capiendum Christum, ex tribus. Primo, quia erat a ciuitate remotus. Secundo, quia erat clausus. Tertio, quia erat cognitus proditori, p. 5. c. 1245. b
 Locus in quo Christus dormiuit somno mortis, est ipsa crux sancta. Locum autem istũ notare est Christi passionem deuote considerare. p. 2. c. 300. f
 Locus vbi crucifixus est dominus, specialiter vocatur Sodoma & Aegyptus, p. 4. c. 423. a
 Nota quomodo Christus dicitur locus, p. 3. c. 269. a. Interl.
 Locus humani cordis est dilectio vitæ præsentis. p. 3. c. 339. a
 Locus ois in Iudæa mons ciuitas & vicus certis nominib. designatur, quibus, scilicet aut Chanangis in locis suis, aut Phereſei Amorrhæi, Euei vel Hebræi nominauerũt, p. 1. c. 1440. e. f
 Locus vnus atque idem aliquando pluribus nominibus nuncupatur, p. 4. c. 802. e

Locus quis, qualis dictus fuit: vbi postea Bethleem fuit ædificata vbi angelus nato Christo apparuit pastoribus vigilantes super gregem, & modo vocatur angelus ad pastores, vbi fundata est ecclesia, p. 1. col. 368. f
 Locus sacrificij non poterat esse nisi vnus ad vitandum periculum idololatriæ, ad quam populus Iudæorum erat pronus. p. 1. c. 677. c
 Locus inferni debetur dæmonibus: permittuntur tamen inter homines vsque ad iudicium, vt gloriosior sit electorum victoria in dæmonum tentatiuum superatione. p. 5. c. 538. f
 Locus superior (sine quo regi populus nõ pōt) & si teneatur, & administretur vt decet, indecenter appetitur, p. 6. c. 701. a
 Locus proprius omnium compositorum ex elementis, vbi naturaliter quiescunt, est terra p. 5. c. 410. f
 Locus vnus cum munitus non est de quo patet hosti aditus cetera incassum munita sunt, p. 3. c. 277. b
 Locus notus erat sanctus in quo Moyſes sterit, sed præsentia domini qui erat cum eo, sanctificauerat locum, p. 2. c. 40. e. f
 Locus non localis sapientiæ pater est, iuxta illud. Ego in patre. p. 3. col. 270. f
 Locus homini datus pro habitatione cōueniēs fuit paradysus voluptatis, i. deliciositatis, & amœnitatis, a principio. Stertio die quando primo productæ sunt plantæ, p. 1. col. 69. b. c
 Locus animæ spiritualis est iusticia, veritas, sapientia, sanctificatio & oia quæ Christus est, locus animæ est. p. 1. c. 1389. a
 Locum petit a nobis Iesus Christus, quem edificet, in quo habitet, p. 2. col. 130. f
 Sapientia non potest loco teneri, nec rebus emi. p. 3. c. 267. a. b
 Esse Dei in loco, & angelorum, & animæ humanæ, quomodo differenter dicantur, p. 3. col. 1863. a
 Loca sancta in Ierusalem, s. passionis Christi, & sepulturæ, inclusa fuerunt intra ciuitatem per dilationem muri ex illa parte quæ prius extra fuerunt, p. 4. c. 487. c
 Loca dominicæ passionis, & sepulturæ inclusæ fuerunt intra Ierusalem per Adrianum, quando restaurari fecit ipsam ciuitatem prius destructam per Romanos, p. 4. col. 800. f
 Loca seruituti Christi dedicata ante tempora Constantini ita fuerunt deserta, quod nullus Christianus nisi furtim audebat accedere: sed Constantinus per totum orbem iussit ea aperiri, p. 4. c. 428. f. Vide etiam in Constantinus.
 Locorum nomina quædam scribi diuina sapientia dispensauit, quæ mysticam interpretationem contineant, quibus indicatur, quia hæc certis rationibus, non casu fieri dispensantur, p. 2. c. 120. e. f
 Locale dicitur quod circumscribitur secundum partes loci supra & infra, ante & retro, dextera & sinistra. p. 3. col. 1863. a
 Locusta quid & vnde dicitur p. 4. c. 298. d. e
 Locusta & bruchus differunt sicut perfectum & imperfectum in eadem specie. p. 4. c. 1905. c
 Locusta, erugo, & bruchus, & etiam rubigo, quid significant. p. 4. col. 1905. c
 Locusta: quia longiora retro crura habet, vocatur locusta, quali longa hasta, p. 1. col. 575. a. b
 Ex locusta bruchus nascitur, & quousque alas habeat, sic vocatur, p. 4. c. 298. d. e
 Locustæ si venerint in principio serotini imbris, i. verno tempore, quando cuncta virent, cuncta pene consumunt, p. 1. col. 576. f
 Locustæ quibus (vt scribit Moyſes) percussa fuit Aegyptus, an, & quomodo grauiores fuerunt quàm illæ de quibus scribit Iohel. p. 1. col. 575. c
 Locustæ, de quibus Ioannes comedit, s. aliquos sunt aialia parua quæ ad vsum antiquitus deputabantur, p. 5. c. 65. b. c
 Locustæ quando post flagello mittuntur, non solum super domos, & muros discutiunt, sed etiam per interiora domorum huc illucque volant, p. 4. c. 1417. b
 Quando nutu Dei locustæ de loco ad locum trāseunt, sua multitudo solent radios solis a terra excludere, & cam quali nubes obumbrare, p. 4. ibid.
 Locustæ quando a Deo mittuntur, intantum magnum sonum faciunt,

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

faciunt, ut a sexto miliario audiri possit sonitus earum, sicut fradunt illi quorum fines consueverunt venire, p. 4. ibid.
 locustarum natura est, ut in frigori torpeant, in calore volitent, p. 4. col. 2038. f
 locustarum variae sunt species, ut dicunt aliqui, vel potius secundum alios diuersi gradus eiusdem speciei, p. 1. columna 1005. c
 locustarum agmen tempore beati Hieronymi tota Iudea tenuit, quae ora ionibus sanctorum praecipitata sunt in mare: sed ad littora refluxu foetor noxius exiuit, & hominibus pestilentiam intulit, p. 4. col. 1922. c
 locustas solet adducere Auster, non Aquilo, & quare, p. 4. ibid.
 locutio impropria secundum regulas grammaticae si est in sacra pagina non est curandum, quia illis non subiaceret theologia, p. 5. col. 570. f
 locutio synecdochica est, quando minor pars accipitur pro maiori, vel pro toto, p. 1. c. 241. f
 locutio hyperbolica est ad designandum abundantiam rerum, p. 1. col. 454. f
 locutio incorporeae naturae non uno modo est, aliter enim Deus angelis, aliter angeli Deo, aliter animae, &c. p. 3. col. 21. b
 locutio angelis quae & qualis & quomodo sit, p. 6. col. 311. c
 locutio Dei ad diuersa & diuersimode accipitur, p. 1. 109. a. b. c
 locutio quae peruersa, quae ad supra, persuaderi, p. 3. c. 1610. d
 locutionis quaedam peccata detestantur, ut est peccatum blasphemiae, peccatum locutionis irreuerentis, peccatum locutionis iniuriosae, p. 3. col. 2085. c
 locutionis integritas quid prodest, si audientem non aedificat, pro nihilo enim loquitur si ab his propter quos loquimur non intelligitur, verbum ergo nimis obscurum vel ambiguum vulgi more debet dici, ut intelligatur etiam ab indoctis, p. 1. c. 1225. a. b
 locutionis duo genera noxia sunt. Vnum quod peruersa laudat, aliud quod recta vituperat: ibi sanior hic ira, p. 3. c. 99. b
 locutionis simplicitas magnae virtutis laus est, quam quia arrogantibus non habent, habere se afferunt, ut securi securius audiuntur, p. 3. c. 307. b
 locutionis finis sapientium esse solet, ut usque eo dicant, quousque aduersariis silentium imponant, p. 3. col. 306. d
 locutionis, sicut intelligentiae, auctor est Deus, p. 3. c. 362. f
 locutiones de sapientia genita vel creata sunt cauendae magis quam extendendae, quia videntur fauere errori Arrii, p. 3. col. 1979. c
 locutionum omnium generalis vis haec est, ut quemadmodum ipsae linguae non intelliguntur, nisi audiendo vel legendo discantur, ita nec modi locutionem, p. 2. col. 250. e. f
 locus quomodo est Deus ad Adam, an per suam substantiam an per creaturam subditam sibi, p. 1. col. 74. c. f. & 94. c. f. & 95. c
 locutus de Deo, omnibus armetur virtutibus, quarum quatuor generales sunt, iustitia, castitas, fortitudo, sapientia, &c. p. 1. col. 1043. b. c
 longanimitas Dei quae, p. 6. c. 34. f
 Item p. 1. col. 1044. f
 longinquitas in propheta in quantum annuntiat ea quae sunt longinqua ab hominum cognitione, potest dupliciter intelligi, p. 5. col. 1152. f
 longanimitas Dei qui non statim peccantem punit, sed poenitentem expectat, p. 4. c. 774. f
 longitudo omnis vitae praesentis punctus esse cognoscitur, cum fine terminatur, p. 3. col. 222. c
 longitudo terrae promissionis & latitudo secundum diuersas partes quomodo accipitur, p. 4. col. 1447. c
 longobardi cum rege suo multum affligunt ecclesiam, anno domini septingentesimo sexagesimo tertio, p. 6. col. 1614. f
 longobardorum regnum quando & per quem desinit vel defecit, ibi.
 loramentum est congeries lignorum adiuicem conglutinatorum, & ponitur in fundamento domus, eo quod est de dissili solubile, p. 3. col. 2080. f

loth quanto quoridie deteriores fiebant Sodomitae, tanto iustior apparebat, p. 1. col. 1279. b. c
 loth vidit angelum vespere in perditionem Sodomae, p. 6. col. 1463. b
 loth qualiter cognouit concubitus filiarum suarum, p. 1. columna 249. d. e
 loth per hoc quod scribitur. Et nesciuit, quod dormissent cum eo, &c. non excusatur. Appungit enim de super Hebraei obelo quasi superfluum, quasi incredibile sit, quia rerum natura non capit eire quempiam nescientem, p. 1. col. 249. c. f
 lot habitauit in Sodomis. Hoc Hebraei exponunt in vituperium ipsius Loth, &c. Catholici autem hoc exponunt in laudem eius p. 1. col. 298. f
 loth utrum peccauit offerendo filias suas luxuriosis. Arguitur pro, & contra cum responsione, & solutionibus argumentorum p. 1. col. 241. f
 lotio tangens morticinia quae fuerit, & etiam qualis, p. 1. col. 1006. f
 lotio pedum apostolicorum per Christum figuraliter praestata est, p. 2. col. 87. a. 88. d
 lorio manum de qua discipuli Christi sunt redarguti a Pharisaeis, & scribis, unde habuit originem, p. 5. col. 261
 lucius episcopus, & Arrianus grassatus est in sanctos patres Aegyptios haeremitas, p. 4. col. 1308. f. 2151. c. 234. f
 loquacitas infructuosa quasi verborum folia a diuinis refecturum in templo Dei nemus plantari prohibetur. Indignum est ut verba caelestis oraculi resringantur sub regulis Donati, p. 3. col. 7. b
 loquax, ut vel sic verecundiam tegat, quasi criminolus non sit, alios criminatur, p. 3. col. 141. a
 loquaces magis solent esse ut appareant, parum scientes, & parum valentes in quacunque arte vel facultate, p. 3. columna 1664. f
 loquela, & sermo quomodo differunt, p. 3. col. 555. a
 loqueris Deo quando oras, quando legis, Deus loquitur tibi, p. 3. col. 1095. a
 loquitur stultus, qui inter flagella se innocentem dicit, p. 3. c. 33. b
 loquitur ad hoc solum Deus bonis per totam sacram scripturam, ut nos ad suum, & proximi amorem trahat, p. 4. columna 1108. e. f
 loquitur recte ille solus, vel dominum confitendo, vel alia praedicando, cuius auditum ut caelestibus possit auscultare, & obsecundare mandatis, diuina gratia referat, cuius lingua dominus taciti sapientiae quae ipse est, ad loquendum instruit p. 5. col. 561. b
 Curatione loquitur, qui in ea quietus exercetur, p. 3. c. 1007. a
 Quicumque sit credit ut loquitur, & si non vera loquitur, tamen fideliter loquitur, p. 4. col. 336. d. e
 Ad cor loquitur qui mortuum consolatur: sicut de Sichem dicitur, p. 4. col. 345. b
 Facundius loquitur, qui obstupefendo tacet, p. 3. col. 123. a
 Qui loquitur, iudicio auditoris subditur, p. 2. c. 94. d. e
 loquitur dominus vel Sathan non flatu vocis, cum sine incorporei, ut nos qui, & in seculo cordis quasi post parietem corporis stamus, donec per linguam egredimur, p. 3. c. 21. b
 loquitur Deus ad diabolum quatuor modis. Vias eius arguit electorum suorum iusticiam contra illum proponit, et tandem innocentiam ei permittit, i. probationem fidelium maliciam eius contra eos laxat, aliquando ne tentare audeat, prohibet, p. 3. ibi.
 loquitur diabolus ad Deum tribus modis. Vias hominis insinuat, innocentes fidei criminibus acculat, & rimas nocendi querit, & tentandum innocentiam postulat, p. 3. ibi.
 loquimus cum omnipotente, dum misericordiam eius deprecamur, p. 3. col. 158. e
 loquimus Deo cum faciem eius per desiderium postulamus. Respondet loquentibus, cum nobis se amantibus apparet, p. 3. col. 163. a
 Quod loquimur transit, quod uero scribimus, manet, p. 4. col. 162. c

loquimur

Index.

loquimur pro nihilo, si ab his propter quos loquimur, non intelligimur, p. 1. col. 1480. f

loquuntur arripit aliquid idioma eis ignotum, & hoc est manifestum signum, quod sic loquens sit dæmoniacus: sed an & quomodo possibile, p. 5. col. 182.

loquuntur homines foris, tamen Deus solus intus sensus aperit, int^{us} instruit veritatis cognitione & amore, p. 5. c. 1128. d. e

Sunt multi qui loqui tarde incipiunt, sed modum incepto non ponunt indiscrete loquendo: & cum bona intentione veniunt, bona piæ mentis præcepta locutio viciat, p. 3. co. 46. d

loqui veritatem est rationabiliter loqui. Vanitatem loqui, strepere est, p. 1. col. 553. d

Qui sub diabolo agunt, tantum loqui norunt, sed inania loquuntur, ut pote astrologi, & c. p. 1. col. 1323. b

loqui nostrum ad dominum est promptis ad illum desideriis inhiare. p. 3. col. 406. e

loqui Christum pro nobis, est se pro nobis hominem ostendere præter quem nullus æquus inueniretur, qui sine peccato pro peccatoribus intercederet: per hoc ergo quod se nobis similem ostendit, & in formæ veritate non discrepare patri pro nobis loquitur. p. 3. col. 328. d. e

loqui nostrum est hominibus occultum sensum aperire, loqui nostrum ad diuinas aures, est motum mentis etiam expressione actionis ostendere, p. 2. col. 261. d

loqui sapienter qui ninitur, timeat ne eius eloquio vnitas confundatur, p. 1. col. 793. c

loqui Dei quid, p. 1. col. 531. a

loqui praua qui refugit, & mysteria cælestia exponit, adiutoribus per Dei adiutorium pium laborem explens, ad montem fortitudinis, id est Christum feliciter ascendit, p. 1. c. 1376. e. f

loqui tantum norunt qui sub diabolo agunt, sed inania loquuntur, ut pote astrologi aliqui & Philosophi. Fidelium autem regnum a Deo est, non est in sermone, sed in virtute Dei. p. 1. c. 1323. b. c

Deus aperit ora eorum qui verba Dei loquuntur, eorum qui loquuntur mendacium, falsum testimonium, & c. diabolus, & c. p. 1. col. 520. f

loqui quomodo potuerunt protoparentes, uel loquentem intelligere, qui non dedicerant inter loquentes crescendo vel magisterio, p. 1. c. 74. e. f

Gratia bene loquendi est à Deo. p. 1. c. 520. f

loquendi constantiam duo impediunt in homine, scilicet dolor de præsentis, & timor de futuro, p. 3. col. 161. b. c

loquendi vsus rectè per collum exprimitur, quia vox in collo est. p. 1. col. 793. a

loquendi libertatem solet auferre terror cõuentuum. p. 5. col. 866. e

loquendi quatuor genera sunt. Alii enim ampli sunt ore & sensu: qui laudandi sunt: alii vero utroque stricti, qui miserandi: alii sensu ampli, sed non possunt eloqui, qui sunt adiuuandi alii sensu inopes, sed lingua torrétes, qui despiciendi. p. 3. c. 117

loquendi facundiam ille bene accipit qui bene viuunt, nec conscientia loquentem præpedit, p. 3. c. 87. c

loquendi scientiam si quis habet, non sibi sed Deo imputet, timeat ne præter voluntatem Dei vel auctoritatem sanctarum scripturarum, vel præter utilitatem fratrum doceat, nec quod dicendum est taceat, p. 6. col. 1337. b

loquendi artes a nostris ad philosophos, non ab illis ad nostros ascendisse perpendendum est, p. 4. col. 1024. e

Per loquendi consuetudinem (nescio quomodo ait Augustinus) imbutis sensibus hominum, sed plus videtur quot singulariter quàm quod pluraliter dicitur. Verbi gratia. Est illic miles, quam sunt illic pisces, p. 1. col. 554. c

loquendi modus est sanctæ scripturæ, quando intelligitur de bonis, dicitur, populus domini, vel populus meus, vel quid huiusmodi determinans ad bonum. Quando autem de malis, dicitur absque determinatione p. 1. co. 1231. c

loquendi originem de hereticis trahimus, qui nobis ad loquendum quasi argenti venæ sunt: reuocantur ergo ad sacræ auctoritatis paginas, ut si uere loqui desiderant, inde quid lo-

quantur sumant, & non de eloqui nitore superbiant, p. 4. col. 737. b

loquendum est caute, sed si tamè ex verbis tuis aliquis scandalizabitur habeto consolationem in eo, ex cuius dicto multi scandalizati sunt, qui hoc fecit, ut tibi esset exemplum, p. 5. col. 1133. f

loquens altiora minus capaci, non utilitatem, sed sui ostentationem facit, p. 6. col. 200. e

lucas, qui qualis quantus cujas, & quotemnis fuerit, pa. 5. col. 666. e. f. Item p. 6. c. 965. e

lucas partus Christi filii Dei scripsit genealogiam, p. 5. column. 667. c. 740. f

lucas qui sacerdotium Christi cæteris amplius exponendum suscepit, pulchre hoc in templi deuotione compleuit. pa. 5. col. 1008. e

lucas plerique tradunt profelytum Hebræas literas ignorasse. p. 1. col. 434. f

lucas euangelista tantum persequitur in actibus apostolorum prædicationem Petri, & Pauli, tum quia præcipuum, quia istorum facta vidit maxime Pauli, cuius fuit indiuiduus comes, par. 6. col. 993. c

lucas actus apostolorum Græco sermone conscripsit, p. 6. col. 1117. c

lucas imagines Christi, & beatæ Mariæ virginis primo descripsit. p. 6. col. 1621. c

lucerna apud velum signabat Ioannem Baptistam, p. 1. column. 1115. c

lubrica vita elati onocentauri nomine signatur, p. 4. columna 63. b

lucerna, & quasi lucerna differentiam habent. Ioannes lucerna erat, quia erat angelus lucis: diabolus quasi lucerna, quia transfigurat se in angelum lucis, p. 2. col. 83. c

lucerna lumē in test. est. p. 3. c. 1982. Item p. 2. col. 656. e. f

lucerna sumitur dupliciter. Vno modo lumē naturale intellectus humani positum in corpore terreno dicitur lucerna domini, quia lumen naturale rationis est quedam impressio diuini luminis.

Item Deus est præsens homini per gratiam suam, & dicitur eius lucerna, & c. p. 2. col. 653. b. c

lucerna dicuntur apostoli, & prædicatores, & omnes homines. p. 3. c. 549. a

lucerna lucere debebat in templo vsque mane, p. 2. c. 339. b

lucernæ apud velum incensæ docēt incarnationis tempus quia totus illustratus est fugatis tenebris mundus, p. 1. columna 1115. b

lucifer de cælo cecidit is qui mane oriebatur, p. 4. col. 163. b

lucifer dicitur Christus, & nota quare, p. 3. c. 359. c

lucifer voluit aliis angelis præesse indebite, & nulli subesse, non tamen simpliciter, sed quātū ad regulā agendorū, p. 4. 163. c

lucifer primus apostatauit, & superbia elatus suum cōtempnit creatorem, p. 4. c. 174. a

luciferiani hæretici dicunt animam de carnis substantia propagatam, p. 1. col. 1019. a

luctari necesse est cum cum diaboli ministris qui vult exire de regno eius, p. 1. col. 1324. e. f

luctus mortuorum, non mortuorum ponitur commune lege naturæ sed peccatis, & vitiis mortuorum, par. 2. columna 414. e

luctus peccatorum non aduersatur lætitiæ parte 4. columna 794. f

lucrum spirituale est magis diligendum quam amicus, sed magis est diligendus amicus quam lucrum temporale, p. 3. col. 1657. a. b

lucra Iacob cum angelo, non fuerit corporalis uel spiritualis utroque modo declarantur opiniones multorum, p. 1. col. 353. c. 354. f

lucus a contrario dicitur quod minime luceat, & abundare quod non est, p. 2. col. 160. c. & col. 800. f

Item p. 1. col. 1430. f

lucus uide in arbores.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Lucta Jacob cum angelo fuit, ut assecraretur de Esau, quem nimis timebat: propter quod dixit sibi angelus. Si contra Deum fuisti fortis quanto magis contra homines preualebis. p. 3. col. 1924. c.

lucta vel hastiludium seu aliquid huiusmodi, quod semel fiebat in quinque annis, dicitur agō, & fiebat in veneratione Herculis. p. 4. col. 323. c.

luctus mortuorum moderatus & honestus procedens ex pietate naturali, bene licet & decet, sed immoratus prohibetur p. 1. c. 1539. Vide etiam in Flere licet, &c.

luctus beatitudo omnia concupiscibilia abdicat, & luctum uoluntarie assumit pro transgressio culpe commissæ, & pro dilatione cælestis patriæ, p. 5. col. 96. f.

In ludo literario ubi pueri elementa suscipiunt, alii dicuntur ab dario, alij syllabarij, alij nominarij, alij calculatores dicuntur. Et cum audierimus hæc omnia puerorum profectus agnoscimus, p. 1. col. 1434. f.

In ludis honestis exercitare pueros ad virtutem inducentibus & retrahentibus a vitiis expediens est, p. 5. col. 209. c.

Ludouicus rex Franciæ coronam regni Franciæ valde iuuenis suscepit. Eius typum tenuisse videtur Iosias rex, &c. p. 2. col. 981. c.

Iudere secundum Hebræos est æquiucum ad ludere & occidere, & etiam ad quædam alia, p. 1. c. 257. f.

Item p. 2. col. 524. f.

Iudentem cum vidisset Sara filium Aegyptiæ, &c. dupliciter exponitur, p. 1. c. 157. f. & declaratiuus. ibid. & col. 259. f.

Iugere non audebant filii Israel existentes in Chaldæa, ne viderentur dolere de regibus Babylonis victoria, & sic durius tractarentur, p. 4. col. 1266. f.

Iugentes & conquirentes columbis sublimibus assimilabuntur. p. 4. col. 1132. e.

Iugentes, lacertos incidere, mos fuit apud veteres, & usque hodie permanet in quibusdam ludæorum, p. 4. col. 702. d.

Iugentium mos est ferre cibos, & præparare conuiuium, quæ parentalia dicuntur, eo quod a parentibus ista celebrantur, p. 4. col. 702. f.

Iugentium consuetudo extendere & contrahere manus, p. 4. col. 943. a.

Iugendæ sunt a toto populo personæ communes, maxime deputatæ ad Dei cultum p. 1. c. 992. f.

In iugentibus multa volumina sunt, dum quid apud Deum decernatur, nesciunt: dum præterita sua recolunt, futura pertimescunt & in bonis suis ne errent, verentur, quos dum flagella Dei corripunt, se offendisse suspicantur. p. 3. c. 59. b. c.

Iumbi mentis sunt voluntas & intellectus, ex quibus procedunt cogitationes malæ. Sed lumbi carnis sunt in quibus viget motus luxuriæ & vtrique præcingendi sunt. p. 5. col. 852. f.

Iumbus virtutem significat. In lumbis quoque operatio generationis, p. 1. col. 927. a. b.

Iumen cognitionis naturalis, lumen cognitionis diuinorum in veteri Testō, & lux cognitionis euangelicæ, quō deficiunt differenter in cognitione diuinorum, p. 5. col. 1026. f.

Iumen contemplationis ignorans, præsentis vitæ tenebris pressus, dum venturam lucem diligenter non conspicit, nescit quo porrigat operis gressum, p. 1. col. 1094. c.

Iumē propheticum sicut ad solo Deo rearchice creatur, ita ab eo solo multiplicatur, diffunditur, & traditur, quāuis a creatura hierarchica per illuminationem ministerialiter deriuatur, non effectiua, &c. p. 1. c. 1245. a.

Iumen intellectuale quomodo requiritur ad prophetam, ad intelligendum visionis significatum, p. 6. c. 319. a.

Iumē diuinæ essentiae videbimus in lumine creato gloriæ, &c. p. 3. col. 679. c.

Iumen sacre scripturæ lucerna dicitur, p. 3. c. 273. a. b.

Iumen diurnum quale potuit esse ante creationem siderum. p. 1. col. 19. a.

Iumen fuit informe aliquo modo vsque ad quartum diem, p. 1. col. 18. f.

Iumē creatū quomodo videbitur in lumine diuinæ essentiae,

p. 3. col. 679. c.

Iumen sapientiæ increatæ est simpliciter per omnem modum incorruptibile, sed lumen sapientiæ creatæ non est sic incorruptibile per omnem modum. p. 3. col. 1913. c.

Iumen est triplex. scilicet lumen rationis naturalis, & lumen cognitionis diuinorum, quod fuit in veteri Testamento, & lumē cognitionis Euangelicæ. Et omnia deficiunt a perfecta lucis veritate, & quare. Lux autē diuina dicitur vera lux, quæ est lux per essentiam, p. 5. col. 1026. f.

Iumen naturale intellectus humani positi in corpore terreno, benedicitur lucerna, p. 3. col. 477. c.

Iumen verum est, ubi aliud lumen, aliud vita, p. 3. c. 325. a. b.

Iumen propriè quod ex se lucet, nō est nisi Deus, p. 3. c. 1287.

Christus lumen est & lucerna: Sed lumē est Christus, dum ore nostro recensetur, lucet enim in nobis tanquam in vase fictili. p. 3. col. 1386. e.

Iumen naturale intellectus humani, est quædam impressio diuini luminis, eo quod homo secundum partem intellectuā est imaginem Dei, p. 3. col. 460. f. Item p. 2. col. 654. e.

Iumen naturale comparatum ad Deum tenebra est, p. 3. c. 477. c.

Iumine duplici anima nostra illuminatur, scilicet, vero siue eterno, & temporali, siue falso, p. 2. col. 159. a. b.

Lumini rebelles sunt, qui sua desiderio sequendo bonum despiciunt quod nouerunt, p. 3. c. 245. b.

Luminaria cæli ab antiquis dii vocabantur, p. 1. c. 9. b. c.

Luminaria dicitur pia cordis intentio vniuersas eorum tenebras expellens, p. 2. c. 1597. a.

Luminaria cæli scilicet sunt facta principaliter propter gloriā Dei, tamen facta sunt consequenter ad utilitatem hominum, sed primam harum rationum Moyses subtrahit, & quare. p. 1. col. 19. a.

Luminaria cæli deseruiunt homini ad quatuor. Primo in quantum faciunt vicissitudinem temporis apti ad operandū, & ad quiescendū. Secundo quia ex ipsis accipitur significatio pluuiosi tēporis vel sereni. Tertio distinguūt diuersas partes tēporis. scilicet, veris, æstatis, &c. Quarto deseruiūt homini quātū ad visum qui est directus in operibus humanis. p. 1. c. 91. a.

Luminaria cæli omnia a sole illustrantur, p. 1. c. 9. b. c.

Luminaria hæc corpora vtrum sola sint, aut habeant rectores spiritus, & ab eis vitaliter inspirentur, sicut per animas animalium carnes animantur. Sed tā de obscura re nihil temere credendum, p. 1. c. 18. f.

Luminaria in firmamento cæli sunt in signa & tempora, quæ & quomodo, p. 1. c. 18. f. & col. 159. c.

Luminarium cælestium proprietates & utilitates plures dantur, p. 1. ibid.

Luna & an quomodo possit dici regina cæli, p. 4. columna 645. c. 646. c. f.

Luna obscuratur tribus modis, & similiter ecclesia, p. 3. c. 528. e.

Luna cum plena est, tunc noctis in exordio videtur, alias non: & per diem incipit uideri ante plenitudinem, & in progressu noctis, p. 1. ibid.

Luna post æquinoctiū vernale uespere plena præcedens, paschale terminū tacit, quæ regula usque hodie viget, p. 1. ibidem.

Luna vtrum plena, & plena, & an prima facta fuerit. parte 1. ibidem.

Luna cum ad nostros crescit oculos, paulatim a sole recedit, cū vero ad cælos, paribus spatiis redit, p. 1. c. 1219. a. b.

Luna non dæmonibus seruit, sed dæmon lunæ cursum obseruans corripit homines ut luna infametur, & per eam eius creator, p. 5. c. 242. d. e. & 92. e.

Luna. 14. in immolatione anni præfigurat tam tēpus passionis Christi quam tempus institutionis sacramenti eucharistiæ licet, in effectu fuerint abinuicem quasi per vnum diem naturalem distantia, p. 1. col. 611. a.

Luna & sol, ut Hebræi fabulantur, in principio suæ formationis erant æquales in lumine, sed quia luna uoluit habere singularem gloriā, &c. sed Deus motus contra lunā minorauit lumē eius, dedit tamen stellas, &c. sed per hoc nō pacificata, dixit Deus. Offerte pro me expiationem, &c. Iudæorum cecitas, imo

Index.

imo infania, p. 1. c. 1391. c.
 Luna quō ostensio tēporis, signū cui, & diei festi. p. 3. c. 2191. a
 Luna quare comparatur ecclesiæ, p. 3. c. 2467. b
 Item p. 1. c. 1681. a
 Luna vocatur Diana, & pingebatur antiquitus in figura virginis tenentis in manu sagittas tanquam radios emittētis, p. 6. c. 1142. f
 Luna dicebatur a gentilibus præses viarum, quia eas ostendit de nocte, p. 6. ibid.
 Lunam quidā dicunt lumen suum habere, sed globum eius dimidium lucere, dimidium obscurum esse, & c. Alij dicunt q non habet lumen, nisi à Sole, p. 3. c. 309. b. & 2191. a
 Lunatico assimilatur, instabilis & quare. p. 5. c. 292. f
 Lupanar suum in omnibus viarum principijs fabricat qui do & rinæ testimonijs male abutitur, p. 4. c.
 Lupus & agnus, id est principes & subditi vnam habuerunt mensam, p. 4. c. 524. b
 Lupi natura commemoratur, p. 5. c. 837. b
 Lupus. Vide Morbus regius.
 Lupi sunt hæeretici & persecutores, qui docere nesciunt vlulare confueuerunt, p. 4. c. 524. c
 Lusus maioris ad minorē, illusio est & deceptio, p. 6. c. 508. d. e
 lutum est cum aqua terram infundit, p. 3. c. 136. e
 luto infigi dicitur quis dupliciter, p. 3. c. 658. e
 lux solaris quæ facta dicitur prima die, adhuc fuit informis quantum ad aliqua, vsque ad quartam diem. p. 1. c. 11. c
 lux fuit quædam nubes lucida, p. 1. c. 24. e. f
 lux in prima die facta, licet non esset ita perfecta sicut lux Solis, habebat tamen perfectionem sibi pertinentem quātum ad illud pro quo facta fuit, scilicet diuisionē noctis & diei, p. 1. c. 42. e. f. Et extense c. 490. c. & 45. a. & 54. d. e. f
 lux quomodo circumire poterat ad exhibendam diurnam nocturnamque vicissitudinem, non solum ante luminaria, sed ante factum firmamentum, p. 1. c. 58. f
 lucem quare oportuit fieri prima die, p. 1. col. 11. a
 lux primo die facta, spiritualis vel corporalis intelligitur, parte 1. c. 10. f
 lux corporalis vbi facta est, cum abyssus omnem terræ altitudinem regeret, p. 1. ibid.
 lux corporalis quæ facta est ante Solem, quæ nā est illa, quam cum Sol occiderit videre non possumus, p. 1. ibid.
 lux duplex, vna iniquorum, quæ cōuertit se in angelum lucis: Altera contraria est illi, quæ dicebat: Ego sum lux mundi, p. 1. c. 1340. e
 lux exterior si incauē diligitur, a luce inuisibili cor extra inhians cæcatur, p. 3. c. 296. d
 lux magis proprie dicitur in spiritualibus quā in corporalibus, p. 5. c. 1155. c
 lux inter omnes sensibiles effectus spiritalior est, vnde efficacior est ad producēdum intelligibilium cognitionem, p. 3. col. 347. b Item p. 1. col. 43. a. b
 lux morientiu est quā corporis oculis cernimus, illuminatur aut a luce viuentiu, qui despecto (pali lumine ad splendore internæ claritatis recurrunt, vt ibi viuunt. p. 3. c. 315. a. b
 lux vera quomodo dicitur Christus, cū apostolus dicat: Nūc autem lux in domino. Et sic ratio lucis conuenit cuilibet iusto, p. 5. c. 1026. f
 lux gratiæ dupliciter accipitur in scriptura. Vno modo per essentiam. Alio modo per participationem, p. 5. ibid.
 lucis luci, lucem, luce, in lux.
 lucē qs sciret bonā esse, nisi tenebras sentiremus, p. 1. c. 1279. a
 lucem maiorē qui ex se emisit, vtrum Paulus an Petrus, Bartholomæus, an Ioannes, solius Dei noīe est, p. 2. c. 161. a. b
 lucem diuinorum mysteriorum Iudei non intelligunt, sed abhorrent in lege, p. 1. c. 399. b. Interl.
 luce sparsa æstus diuiditur, dum dona spiritus dispariliter, quibus accendatur singuli accipiunt, & c. p. 3. c. 357. b
 luxuria pudicitiam infestare tērat, sed vir castus bona sibi collata ad memoriam reducit, & tentationem qua pulsatur euincit, p. 1. c. 396. a. Interl.

Luxuria hamus est, quo capiuntur indifferēter per diabolū de quolibet stato homines, p. 4. c. 2050. f
 luxuria quædam est carnis, quædam cordis, p. 3. c. 349. b. c
 luxuria turpius coinquinat corpus, quā alia peccata, & nullum peccatum intantum dehonestat corpus, p. 6. c. 241. a. b
 luxuria viget in lumbis virorum, & in vmbilico feminarum, p. 3. c. 385. a
 luxuriæ & voluptatibus corporis si quem videris deditum, in quo nil animus valet, sed totum libido possedit, dicitō quia deuorauit eum terra, p. 1. c. 624. d. e
 luxuriæ malum, aut cogitatione perpetratur, aut opere, par. 1. col. 102. d
 luxurię peccatum per quæ ad seiscit homo, p. 4. c. 8
 luxuriæ eo magis erubescunt homines, quia simul omnes turpem nouerunt, p. 2. c. 575. a. b
 In luxuriam multi per vel post superbiam corruentes, ex aperto casu malum culpæ latentis erubescunt, & maiora corrigunt, cū prostrati in minimis grauibz cōfunduntur. Reos enim se inter minora conspiciunt, qui se liberos inter grauiora crediderunt, p. 2. ibi.
 luxurioso qui se contingit in malis actibus, cum iumento dormire dicitur, p. 1. c. 1527. a. b
 luxuriosi idolum est adultera sua vel concubina, p. 3. c. 1034. f
 luxuriosi valde dolent, quando in eis incipit deficere potētia coeundi. Et de hoc figura, p. 2. c. 1181. b. c
 luxuriosi qui latibulæ quærent ad exercitium sui peccati, dicuntur idololatrare subter ligna frondosa vel in lucis, p. 1. col. 1529. c
 luxuriosus non est alia cura, nisi vt ventrem suum impleant, quorum Deus venter est, p. 5. c. 908. e

M

Aalon interpretatur de fenestra vel a principio, p. 2. c. 287. a
 Ma dictio Hebraica quid significat, & quoruplīter exponitur, p. 4. c. 405. 406. d
 Macedonia est quædam regio in Græcia secundum omnes historiographos, p. 2. c. 1525. c
 Macedones, & Amalechitæ an sint eadem gens, parte secunda, ibidem.
 Macedonius heresiarcha, & quæ eius Heresis. p. 6. col. 1539. c.
 Contra hunc congregata fuit quædam vniuersalis synodus in Constantinopoli. episcoporum p. 6. col. 1540. f
 maceratio carnis per ieiunia, vigilas, & cetera exercitia per quæ retrahitur caro a deliciarū aquis significatur per Moysen p. 1. col. 1648. f
 macerationem carnis Deo acceptam faciunt septem cōditiones. Prima quod sit volūtaria. Secūda quot sit in carne propria. Tertia quod sit concupiscentiæ mortificatiua. Quarta quod sit bonorum operum productiua, & c. p. 6. c. 156. c
 maceria quid sit. p. 6. 1538. d Item p. 3. col. 1836. d
 machabæi septem fratres in Antiochia martyrii gloria coronati sunt cum matre sua atque sepulti cū magna veneratione ibi requiescunt. Sed nūc ad Coloniā Agrippinā trāslati referuntur, ubi in ecclesia sanctimonialium, ad Machabæos dicta coluntur, p. 4. col. 2207. e
 Machabæorum liber secundus, & maxime quantum ad præfationem reperatur a multis multum apocryphus, p. 4. columna 2393. c
 Receptus tamen ad legendum ab ecclesia. col. 2409. c
 machabæorum liber licet non sit canonicus, tamē maioris auctoritatis est quam sit Iosephus, p. 4. col. 2432. & 2354. f. & 2364. f Item p. 1. col. 76. c. f
 machabæorum libri quomodo in ecclesiæ vsu accepti sunt, p. 4. col. 2209. 2210.
 machabæorum tempore consules præerant reipublice Romę. p. 4. col. 2359. b
 machabæorum septem fratrum festum in ecclesia celebratur, & quare. p. 4. col. 2429. c
 machinantes damna alijs, ipsi quandoque primi incidunt in ea. p. 2. col. 619. b. c

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Machinantes malum innocentibus & per diuersas vias, per quos significantur: sed domino disponente malum super eos reuertitur. Et de hoc exempla, p. 1. col. 1341. c
 Machinae mundi sunt quatuor, p. 3. col. 1228. f
 Macula animalis immolandi quando & quomodo non immolationem impedit, p. 1. col. 1548. f
 Madian ciuitas a quo vocata, & vbi sita, p. 2. col. 1016. e. f
 Madianitæ dicuntur & Ismaelites, p. 1. col. 384. b. c
 Magdalenæ duæ fuerunt, vna soror Lazari, alia peccatrix, Gregorius tamen dicit, quod fuit vna sola, p. 5. col. 659. c
 Mageddo est locus in quo Iosias occurrit regi Aegypti, & vulneratus, p. 5. col. 272. e
 Magedan Dalmanuta & Modan idē representant, p. 1. c. 1938. f & 1686. e. Item p. 5. col. 272. e
 Item p. 2. col. 900. f. & 1266. d. e
 Magi sunt homines qui naturam humanam corrumpunt, p. 1. col. 1088. d
 Magi vbi nati sunt aquam quam in aliam transferrent speciem, p. 1. col. 551. b
 Magi videntur sanguine humano & contactu mortuorum in maleficiis & diuinationibus. Arioli solis verbis, id est incantationibus diuinat, p. 2. col. 496. d
 Magi Pharaonis cur in tertia plaga defecisse dicuntur, poterant enim in primo signo deficere, sed commendatur fortasse trinitas, p. 1. col. 555. b. c
 Magi Pharaonis an post tertiam plagam non cessauerunt resistere Moyfi, p. 1. col. 550. c. & 556. f
 Magi resistentes Moyfi, & dicentes: Digitus Dei est hic: cōfessi sunt diuinam virtutem ut communiter dicitur: sed aliis aliter videtur, p. 1. col. 554. f. & 555. c
 Magi querentes Iesum (qui & dicti sunt reges) a scientia & regimine dicti sunt, non a magica arte, p. 5. col. 58. f
 Magi in Ierusalem intrantes duplici de causa puerum Iesum euaserunt natum regem Iudæorum, p. 5. ibi.
 Magi a dæmonibus docti, vel iuxta prophetiam Balaam intelligentes natum filium Dei, qui magicam destruet artē ita, Bethleē venerūt, & puerū adorauerūt, & quare, p. 4. c. 195. a
 Magi puero Iesu tria munera obtulerunt, scilicet aurum, thus & myrrham, & quid significant, p. 5. col. 63. c
 Magi etsi tria munera obtulisse dicuntur, non ideo non plures fuisse quam tres probantur. Vel rot fuerunt principes qui multos duxerunt in suo comitatu, p. 5. col. 57. a
 Magi an singuli singula an vnusquisque tria domino obtulerit munera, p. 5. col. 63. a. c
 Magi in puero Iesu diuinitatem intellexerunt, quod patet in latræ adoratione, ibi. c
 Magi dicuntur qui superstitiose diuinant per astra, p. 1. c. 1079. e. f
 Magi & augures in superstitionibus suis obseruant loca & tempora, p. 1. col. 1344. f
 Magi sunt intelligibiles, qui in nomine domini falsa prophetant, p. 1. col. 1082. d
 Magorum genus & institutio ex Balaam in partibus orientis vigere fertur, p. 1. col. 1333. a. b
 Magorum magistri sunt spiritus maligni, nullus enim sanctorum spirituum obtemperat mago, p. 1. col. 133. d. e
 Magorum differentie sunt: alij enim plus valent, alij minus, p. 1. ibi.
 Magos Pharaonis cur nō ab initio phibuerit Deus, p. 1. c. 546. d
 Magia cedes pererrat, sepulchra perfodit, animas hominum perturbat, p. 1. col. 1088. d
 Magica virtute possunt aliqua miracula fieri, tñ illa pertinent ad curiositatem tantum & vanitatem, par. 5. col. 226. f
 Magicam artem siue magos in infirmitatibus vel aliis necessitatibus constituti requirentes, cui assimilantur, & magnas expensas faciunt, & nullum commodum sed magis oppositum reportant, p. 1. col. 1330. d. e
 Magicam artem designat scriptura ut eam prohibeat, sicut de mōnes esse significat, sed coli verat, ibi.
 Magicarum artium consultationes & pacta cum dæmonibus similiter auspiciū, & augurū. deputantur societati dæmo-

num, p. 6. col. 279. c
 Magis artibus possunt aliqua queri a dæmonibus aerem caliginosum inhabitantibus, sed non sic de substantiis formaliter separatis, &c. p. 4. col. 1507. c
 Magicis artibus bene fiunt aliqua curiosa, & inutilia, sed sanitates quæ fiunt ad reducendum homines in Deum fiunt tantummodo virtute diuina, p. 5. col. 110. f
 Magister dicitur Deus, & qualiter homo, p. 5. col. 179. c
 Magister qui prius esse desiderat quam discat, ultitūque noxam non destinat, p. 3. col. 1681. b
 Magister eruditus margaritæ, fulgenti cōparatur, quia dū emendationem morum dum supernorum scientiam pie quærat, tibus aperit, quasi aureo ornatui maiorem insuper gratiorē que fulgorem gemmæ ardentis annectit, p. 3. col. 1712. d. e
 Magister quando præcipit, iudicium est ob audiētis si demisso audiat capite. Si tergum verterat contemnentis, p. 4. 599. a
 Magister in discipulo auditur, & in filio pater honoratur, p. 5. col. 837. c
 magistri qui fiunt, & necdū pūcto ore discipuli fuere in arrogantiā (quæ est ruina diaboli) incidunt, p. 6. col. 783. a
 magistri solent lege in habitu ad hoc disposito secundum dispositionem facultatis suæ, p. 5. col. 1210. c
 magistri ecclesiæ omnium virtutum cultu, & decore sapientiæ illustrati honorantur diademate regie dignitatis tanquam membra summi regis, p. 2. col. 1371. c
 magistri merces crescit ex proventu discipuli, p. 1. col. 1069. b
 magistri peruersi dogmatis significantur per Ioab, qui ad altare fugit, qui ob hoc & ecclesiasticos per insidias perimūt, ab altario fidei expulsi perpetua morte puniuntur, p. 2. c. 686. e. f
 Magistri scientia vigilantes, sed vita dormientes, auditores suos quos per vigiliis prædicationis nutriūt, dum quod dicūt facere negligunt, per somnū corporis occidūt, p. 3. col. 649. a. b
 magisterii vel doctoratus nomen, an, quare, & quomodo considerandum sit, p. 5. col. 379. c
 magistrorum vita si iure reprehenditur, oportet vt subditi eos etiam cum displicent venerentur, p. 2. col. 955. a. b
 magistrorum spiritualium persona signatur per ibices quæ in petris pariunt, quia in doctrina patrum cui petra vocati sunt ad conuersionem animas gignunt, &c. p. 3. col. 365. b
 magnificari dominus Deus quomodo dicatur, p. 5. col. 691. a. Item p. 3. col. 204. f
 magnificus inclinatur ad dandum illud quod petitur, quando beneficia prius præstita per eum allegantur, p. 4. col. 2042. f
 magnifici proprium est exaudire illum qui recognoscit præteritum beneficium, & suam potentiam, p. 3. col. 1097. b. c
 magnifici modus facere maiora quam sit dignitas recipientis p. 2. col. 557. c
 magnificentia an, quomodo, & vnde locū habeat in Deo. Sic, & de cæteris virtutibus, p. 3. col. 955. a. 956. d
 magnificentia consistit in virtute, & sapientia, eo quod per ista duo fiunt magna facta, p. 3. col. 493. c
 magnitudo diuinorum operum nec ex qualitate valet discui nec ex quantitate numerari, p. 3. col. 82. d
 magnitudo fidei Abraham ex hoc patet, quod statim ad verbū domini iuit ad terram alienam, & ibi per totam vitam suam habitauit peregrinus, & de generatione Isaac credidit, nec risit sicut Sara uxor sua, p. 6. col. 923. c. 924. f
 magnitudinis solis, & lunæ magnū est argumentum, quod omnibus hominibus idem orbis eorum videtur, & p. 1. col. 22. d.
 mahomet pseudo propheta in suo Alchorano quædā præcipit quæ non vult fieri, p. 3. col. 1243. a. 1244. d
 mahomet vt plurimum secutus est in credendis errores sanctorum hereticorum. Similiter de sperandis falsa, & heretica tradidit, p. 6. col. 1549. b. c
 mahomet in suo alchorano nefando dicit expresse, quod Iesus nō fuit suspensus nec mortuus, sed quod sic assimilabatur videtibus, s. per apparitionem phantasticā, non verā p. 4. c. 448. f
 mahomet dicit Iudæos corrupisse legem Moyfi, & prophetas & euangelium Christianos, & veritas habetur in suo Alchorano, &c. Sed reprobatur, p. 6. col. 1559. 1560. d
 mahomet

Index.

mahumet quare suis interdixit vinum bibere, cum in aliis voluptates relaxauerit, p. 6. col. 1601. a. b

mahumetus, licet varia dicantur a diuersis, de eo tamen cōuenientius tenetur, quod incepit sectam suam circa finem tēporis Eraclii, p. 6. col. 1591. c

mahumet multos errores posuit circa Christū. p. 6. 1599. b. c

mahumetus vocat apostolos Christi viros dealbatos, eo quod vli sunt vestibus non laneis, sed lineis, p. 6. col. 1510. f

mahumetus & Antichristus sunt latrones, non intrantes per ostium, id est, sacrā scripturā, in ouile ouium, p. 5. c. 1185. c

mahumetus de paupertate ad diuitias eleuatus cogitauit fieri rex Ismaelitarum, de quo populo ipse erat qui proprie dicuntur Agareni, p. 6. col. 1591. c

mahumetus quomodo vsus est consilio, & auxilio cuiusdam monachi nomine Sergius, cui adhēsit vt propositum obtineret, p. 6. col. 1541. c

mahumetus qualiter finxit se esse prophetam & legis diuinæ latorem, vbi etiam tractantur multa alia de eo, p. 6. c. 1440. f

mahumetus dicit se missum a Deo, & conatur probare ex euāgelio, p. 5. col. 1230. c

Item p. 6. col. 1599. a

mahumetus epilētiā passus quomodo illud obscurare conabatur. Dixit se enim hoc fuisse passum propter præsentiā angeli, p. 6. col. 1591. c

mahumetus lxij. annis tantum, p. 6. col. 1598. e. f

mahumeti lex per potentiam gladii incēpit, & per eam tenetur, p. 5. col. 1120. d

Item p. 6. col. 206. f. & col. 328. f. & clarius, col. 349. c. & colum. 1601. & seqq.

Et sic est per gladium terminanda, vt doct. dicunt, p. 4. c. 948. f & col. 2064. b. & col. 2234. c. Item p. 3. col. 471. c

mahumeti secta contraria modo inducā est ad legem Christi, p. 6. col. 1599. & sequentibus.

mahumeti secta nihil tradit credendum, nisi quod de facili a quolibet mediocriter intelligente naturali ingenio cognosci possit, p. 6. col. 1601. a

mahumeti secta quomodo incēpit, & quomodo conficta fuit. p. 6. 1591. c. & c. 1599. 1601. 1602. Item p. 3. col. 1243. a

mahumeti lex cum sit erronea & vitiosa, quomodo est tantæ durationis, p. 6. col. 1601. 1602.

Mahumeti sectæ qūo tanta multitudo hominum adheret cū contineat tot errores & vita enormia. p. 6. c. 1599. & seq.

Mahumeti errores & vicia multiplicia scribit in suo tractatu frater Nicolaus ordinis Prædicatorū, qui in ciuitate famosissima Saracenorum quæ dicitur Baldacum, vbi generale studium eorū habetur, linguam & literā Arabicam didicit, & legē seu sectā eorum diligentissimē studuit, p. 6. c. 1599. c

Mahumetani quare & quomodo ieiunium obseruant. Ibid.

Mahumetani circuncisionem & baptismum obseruant, quare & quomodo, p. 6. ibi.

Mahumetani expectant in alia vita in voluptatibus carnalibus & diuitijs premiari, p. 6. ibi.

Mahumetani frequenter & communiter appellant Mahumetum prophetam, & apostolum Dei, & quare. ibi. d.

Maiores est iniquitas mea, q̄ vt veniam merear. Doctores Catholici desperatiuē & affirmatiuē exponūt. Doctores vero Hebræi exponunt interrogatiuē & negatiuē, p. 1. c. 118. f

Maius mihi videtur, si homo in carne politus fragilis & caducus: fide tamen Christi & verbo eius armatus superet dæmonum legiones, quamuis ipse qui vincit in nobis: plus tamen esse dicit, quod per nos vincit, p. 1. c. 1260. e. f

Maioris conditiones, ad inferiores & subditos quæ sint. p. 5. col. 379. a

Maiores simul & minores nostrorum temporum secordia lædit: hos a prædicando verbum, illos ab audiendo, vtrosque a faciendo præpediens. Et horum ratio, p. 2. c. 1293. c

Maiores suos cum populus eligit, magis pax populi conseruatur. Videntur enim omnes quasi aliquam partem habere in principatu, vnde & omnes talem ordinem amant & cūrodunt, p. 1. c. 1497. c. & c. 1498. d

Maiora quæque difficilia discernere & iudicare debent maiores parua & facilia minores, p. 1. c. 1463. b

Maiora bona Deus dat quibusdam & non minora, vt semper animus eorum habeat, vnde se reprēdat, & dum perfecti esse appetunt nec possunt, minime se extollant in his quæ habent, qui per se parua non habere valent, p. 1. c. 1510. d. e

Maiorum vestigijs qui dedignantur insistere hæreseon excitatores sunt, p. 4. c. 128. e

Maioribus assurgere: naturalis consuetudo est. p. 1. c. 347. b. Interl.

Maioritas in regno Dei nō acquiritur per ambitionem & potestatem, sed per humilitatem, p. 5. c. 339. c

Maioritas Melchisedech ad ipsum Abraham quo medio probetur, p. 6. c. 875. a. b

Malachias interpretatur angelus domini, ex quo dixerunt alij quod fuit angelus in corpore assumpto, alij vero quod Esdras. Sed improbantur, p. 4. c. 2175. b. c

Malachias vide in Esdras, & in angelos putant, &c.

Maledicit creaturis Deus, & nō maledicere prohibemur, quia dicit Apostolus, Benedicite & nolite maledicere, &c. & quare hoc ab hominibus nō vult fieri Deus, cū tamen hoc ipse faciat, qui exemplum vitæ hominibus ponit, p. 1. c. 344. f

Maledicunt sancti viri, non desiderio vindictæ, sed vltione iustitiæ. Intus. n. sublime Dei iudicium aspiciūt, & mala foris exurgentia, quo maledicto debeāt feriri cognoscunt, & nō peccāt, q̄a ab æterno Dei iudicio nō discordāt, p. 1. c. 104. d. e

maledicitur terræ in peccato Adæ, non Adam, ipse verò Cain maledicitur, & quare, p. 1. c. 102. a. & c. 106. d

maledicere Deū suum & nominare nomen domini, a quo modo differunt, p. 1. c. 1118. f. & c. 1119. a. b

maledicere Deo est de eius munere sibi ipsi gloriam præbere, p. 3. c. 18. f

maledicenti assimilatur qui fauore superflue laudis proximū extollit, vel fauendo, vel bona plus æquo laudando, & quare, p. 3. c. 1720. d. e. f

maledicenti patrem aut matrem debetur maior poena q̄ percussori eorundem, & si percussio simpliciter considerata sit grauior quā maledictio, p. 1. c. 691. & c. 693. c

maledictus a Deo erit qui a malis sacerdotibus benedicitur, quia benedicunt iniquē agentibus, & adulantur peccantibus, dummodo diuites sint, p. 4. c. 2193. c

maledictus omnis qui nō reliquit semē super terram. Quod de semine spiritualis operis dicitur, non prolis, p. 4. c. 461. a

maledictus omnis qui pendet in ligno, &c. Apposuerūt Iudæi Deo, ut maledictus omnis qui pen. in ligno: quando & quare, p. 6. co. 499. d. e

maledicti in corde qui recta opera, non recta intentione faciunt, p. 3. col. 18. c

maledictio parentum quomodo soboli noceat ostenditur, p. 3. col. 1988. e. f

maledictio mulieris adulturæ, quæ & quomodo & qualis fuerit, p. 1. c. 1195. c

maledictio hominum tempore Ieremiæ, quicunque maledicebat alteri, dicebat. Sic accidat tibi sicut accidit Sedechiæ regi & populo eius, p. 4. col. 752. f

maledictio gemina est, & culpæ. f. & pænæ. Sic etiam maledictū duob. modis dicitur. factiue & passiuē, &c. p. 6. c. 490. d. e

Item p. 1. col. 104. d. e

maledicti pessima qua Semei maledixit Dauidi. p. 2. columna 683. a

Nonnulli quos aduersarios æstimant maledictione feriūt, quia virtute nequaquam possunt, p. 3. 241. a. b.

maledictiones seu comminationes in Leuitico & in Deuteronomio differentiam habent, quoniam illæ in Leuitico ad captiuitatem Babylonicam referūt, ut Ra. Mo. Gerund. declarat, &c. alia ad hodiernum captiuitatem Iudeorum, quā ipsi Romanam vocant, p. 1. colum. 1143. & columna 1637. c. 1638. d. e

maledictiones cur plures in lege positæ quā benedictiones, p. 1. col. 1636. d

maledi-

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Maledictionibus tribuum recitatis cur adiungitur tamen. Benedictionis vero recitatis nulla sequitur affirmatio, p. 1. col. 16. 8. d

Maledictum duobus modis dicitur. scilicet iudicio iustitiæ, & liuore vindictæ, p. 3. col. 45. a. & col. 116. d. e

Maledictum omnes peccati est. Maledictus ergo omnis qui in ligno pendet, p. 1. col. 1583. c

Maledictum frustra prolatum non veniet super illum in quem profertur, sicut auis vagiuolans ad locum certum non vertitur, p. 3. col. 1715. c

Maledicta non esse proferenda, p. 4. col. 1341. a

Maledicta cum ex prophetia dicuntur non de malo voto sunt sed prædicuntur, p. 1. col. 1937. a

Inter maledicta quæ Iudæis merito superbiæ acciderunt, nihil peius quam videre suam vitam. i. filium Dei pendentem, & non credere ei. p. 1. ibidem.

maleficij dicuntur qui vtuntur inuocationibus demonum, p. 4. col. 403. c

maleficij dum per incantationem diabolorum aliquid efficere conantur, discurrunt per mundum & subito semina eorum, de quibus hoc agitur afferunt, sicque ex illis permittente Deo nouas rerum species producant, p. 1. c. 544. e. f

malefici qui præstigiis magicæ artis & diabolicis figmentis agunt & etiam hæretici, a consortio fidelium excommunicandi sunt, donec maleficiū erroris in eis moriatur, p. 1. c. 702. e. f

maleficio nulla est ordinis ratio, p. 2. col. 635. b

malos cur creauit Deus, quos tales futuros præsciebat, p. 1. col. 80. c

malitia ne vnquam in nobis inueniatur, refugere omnino debemus. In aliis vero, vincere, non eam perimere studendum est. quia illi in quibus est, aliqui necessarii operis conferunt vniuersitati, p. 1. col. 1335. b. c

Malitia non est opus naturæ sed voluntatis, p. 4. c. 649. a

malitia est quando quis damnum molitur alicui. p. 6. c. 29. b

malitia, malo delectatur alieno, p. 6. c. 1315. a. b

malitiam suam, qui Dei bonitatem excedere putat, vere in spiritum sanctum peccant, p. 6. col. 32. d

malitia dicitur afflictio, p. 4. col. 345. b. 379. a

malitia lædens ore, infideli scilicet testimonio locustæ comparatur, p. 3. col. 1030. d. e

malitia hominum vitur Deus, vt ostēdat fortitudinem suam, quomodo, vt accipiat, causaliter vel consecutiue, p. 1. col. 565. b. c. & c. 569. b. 570. e. & col. 581. c

malitia affectus excæcat notitiam intellectus, maxime in moralibus, quia qualis est vnusquisque, talis finis sibi uidetur, p. 3. col. 1895. c

malitia mulieris excedit omnē malitiam hominis, id est, sicut tristitia cordis, siue dolor eius excedi omnē plagā corporis, sic malitia mulieris excedit omnem malitiam, p. 3. col. 2104. f

malitia non vincit sapientiam: quod patet verum esse de sapientia creata & increata, p. 3. col. 1918. f

malitia duplex imponebatur illi qui in primitiua ecclesia instiuebantur populo prælatus, malitia dico, scilicet sui & populi, & quomodo, p. 4. c. 493. c

malitia sacerdotum & doctorum facit errare populum propter eorum scandalum, p. 4. col. 2191. c

malitia hominis licet sit odienda, non tamen eius natura, quæ possibilis est beatificari, p. 5. col. 118. f

malitia phariseorum contra Christum conspirantium fuit quadruplex, p. 5. c. 368. f

malitiæ est exaggeratio quod vir quierat princeps de no intelligentiæ se eo deiecit, vt adoret idola, p. 4. c. 45. a

malitiæ subtilitatem qui celat, sub locutione innocentie, induitur ueste ex lana & lino, p. 1. col. 1587. c. 1588. c

malitiam non fecit Deus, tamen cum ab aliis inuentam prohibere possit, non prohibet, sed cum ipsis vitur ea ad necessarias causas, & quomodo. Et exempla de hoc, p. 1. c. 1334. d. e

malitiam inueniens Deus, & prouidens quod sit illi inutilis quæ ea vitur, facit tamen vtilem his aduersum quos exercetur, p. 1. col. 1334. f

malignantes, sunt qui mala proximis agunt, p. 3. col. 607. a

malignus spiritus vocatur ventus viens, qui cum quē nūc succenderit igne peruersæ concupiscentiæ, rapit postmodum ad flammās gehennæ, p. 3. col. 262. d

malignum spiritum si senseris loqui in corde tuo, vt te ducat ad aliquod peccati opus, intellige quia vult te obsecrare alicui demoni, vt suscipias mysteria diaboli, p. 1. col. 1372. e. f

maligni spiritus dicuntur nostri vicini, eo quod habitant nobiscum in hoc aere caliginoso. Dicuntur etiam inimici nostri, quia semper machinatur ad malum nostrum, p. 3. c. 1041. c

maligni omnes sunt filii diaboli. Et sicut diabolus aliquando transfiguratur se in angelum lucis, vt decipiat, sic homo malignus fingit aliquando sanctitatem, vt ascendant, p. 4. 2371. c

maligni spiritus animos fidelium a meditatione sacræ lectionis priuant, ne uel ipsi per exercitium resistendi fiduciā sumant, uel alios qui legem nesciunt ad resistendum viciis accendant Et de hoc figura, p. 2. col. 994. f

maligni spiritus asque Dei permissione, non solum non possunt dare responsum hominibus, sed nec etiā homines possunt hoc querere, p. 1. col. 1351. c

maligni spiritus, uel prauī dogmatis autores, per unius animæ corruptionem, multas corrumpere nituntur, p. 1. columna 363. a. Interl.

maligni spiritus certis quibusque viciis singuli obsequuntur, qui super mentem peruersi uadunt & ueniunt, quem etsi aliqua mala deferunt, alij occupant, p. 3. 219. a

maligni spiritus bonis mentibus sunt horribiles pauendi atque fugiendi, p. 3. col. 219. a

malignis spiritibus iuste datur licentia, vt quos volentes in peccati laqueo strangulat, in peccati pānam etiam nolētes trahant, p. 6. col. 361. a

malignitas dicitur quasi mala igneitas, quæ consistit in ardore concupiscentiæ, in qua consumitur iniquitas, p. 3. c. 1904. f

malignitas, est mala uoluntas, cum ultra non potest vel de beneficiis gratiam non referte, p. 6. c. 29. b

mallei nomine in scriptura diabolus intelligitur, p. 4. col. 896. e

malogranatū dicitur. eo quod multa grana fructus eius habeat & est arbor medicinalis, cuius poma rubra, & ad edendum amara, p. 4. col. 1409. c. 1910. d

malogranatum dicitur sacra crux, quæ est arbor fructifera, ad designandum fructum crucis qui est innumerabilis, p. 3. col. 1879. c

malogranatum propter nimiam multitudinem granorum & inter textis membranarum diuersas cellas. sed omnes vno cortice comprehensas, semper in scripturis sanctis in persona ecclesiæ ponitur, p. 4. c. 2181. b

male vtendo patientia Dei, corda obstinatorum durefcunt, p. 1. col. 577. f

malum quilibet, qui tanquam effœminatus per mulieres seductus, contra Deū ad pessima se conuertit, significatur per Ochoziam seductum per consilium Athaliæ, p. 2. col. 1211. c

malum maius in separatione bonorum committimus quam in malorum commixtione fugimus. i. dum corporaliter separamus nos a bonis propter malos quam fugimus. i. in cōiunctione malorum non remanentes. i. quā sit illud quod fugimus fugiendo coniunctionem malorum, p. 6. col. 404. f

malum culpæ mortalis est priuatio boni diuini quod est infinitum, sed malum penę sensibiles est priuatio boni creati, propter quod minus habet de ratione mali, p. 3. c. 2119. c

malum aliquid permittere, propter maius malum cuiusdam, non facit illud licitum, p. 1. col. 1605. b

malum facit uoluntas, non natura, p. 4. c. 167. a

malum implere etiam per consilia qui conatur, in peruersi cōsilio cathedra sedet, & magna iniquitatis elatione attollitur p. 4. col. 1230. f

malum non uitatur, nisi in quantum cognoscitur esse malum, p. 6. col. 51. c

malum odit, qui non solum voluptate non vincitur, sed odit opera voluptatis, p. 4. c. 1872. e

malū est peccare, peius est perseuerare, prouisius defendēdo se.

Index.

se, in Deum culpam refundere, p. 3. c. 994. f
 Malum minus an sit eligendum, p. 1. col. 241. e. f
 Nullus aspiciens ad malum operatur, sed semper aspicit ad bonum verum vel apparens, p. 3. col. 1695. c
 Malum minus est, nō esse simpliciter quam esse dānatum : quia etsi non sit minus malum ratione pœnæ adiunctæ, quæ non priuat totum esse creatum, minus tamen malum est ratione culpæ mortalis, p. 5. col. 425. c
 Malum sustinere aliquādo non necessitatis est, sed supererogationis, p. 5. col. 122. d. e
 Malum temporale fit tribus modis, cruciatu corporum, damno rerum, angariis operum, p. 5. c. 115. b
 Malum fit a Deo, non in eo quod malum, sed in eo quod iustum, p. 4. col. 331. a. Interl.
 Malum quicquid nobis accidit, vitii nostri est, nō Dei, qui dulcem Deum vertimus in amaritudinem, & cogimus sœuire nolentem, p. 4. col. 618. d
 Malum est duplex, scilicet pœnæ & culpæ, p. 6. col. 1584. f
 Malum culpæ siue peccatum nō facit ad Dei gloriā, sed Deus punitionem peccatorum per malum pœnæ ordinat ad declarationem suæ iustitiæ, p. 6. col. 46. f
 Malum pœnæ, cuius Deus autor est, immittit propter diuersas causas, p. 6. col. 1569. f. Item p. 2. col. 1509. c
 Malum pœnæ quædam medicina est, p. 6. col. 445. c
 Malum quomodo, & quomodo non, dicitur a Deo esse, p. 1. c. 831. b. Item p. 3. col. 1244. f
 malum & idolum nihil sunt, nulla sua natura subsistunt. Tamē quid mente concipitur, dicitur esse, hoc modo peccatum potest esse, p. 5. col. 1019. a. & c. 709. e. f
 Item p. 6. col. 260. d. e. 848. d. e. Item p. 4. c. 375. f
 Item p. 1. col. 75. b. c
 Malum si quando infertur homini, duplex pōt habere contra hoc remedium. Vno modo per se. Secundo modo per amicos bonos, si sibi remanserint, p. 3. col. 95. c
 Malum omne procedit ex aliqua ignorantia, p. 3. col. 1805. c
 Malum, nisi experimento, nō sentiremus, quia nullum esset, nisi fecissemus, quia malum natura non est, sed admissio boni sic vocata est, p. 1. 75. b. c
 In malo peior est qui nocet, quam qui non prodest, p. 1. col. 390. b
 Mala quæ querit diabolus contra iustos, vertit Deus ad diaboli confusionem & iustorum gloriā, & c. p. 4. c. 2072. f
 Malo non esse resistendum, p. 1. c. 1572. e
 Mala quæ creat dominus sunt plagæ quæ diuinitus infliguntur, p. 4. col. 180. d
 Mala quæ ex abundantia diuitiarum veniunt, sunt quatuor, scilicet otiositas, gulositas, ebrietas, & comelationis celebritas, col. 867. c
 Mala hominū non ante credamus quā probemus, p. 1. c. 235. a
 Ex boniis incuriæ vitio mala nascuntur, & quomodo, p. 4. col. 793. c
 Mala nostra solummodo nostra sunt, bona autem & omnipotentis Dei sunt & nostra. Ipse enim aspirando nos præuenit ut velimus, adiuuando prosequitur, ne inaniter velimus, p. 4. col. 1092. e.
 Mala quæ contigerunt Iudæis in generali fuerunt quatuor, p. 5. col. 391. f.
 Mala quæ contigerunt Christi discipulis in speciali fuerunt quatuor, p. 5. ibi.
 Mala quæ in absentia Nemix pullulauerunt in Ierusalem, si fuerunt quatuor, p. 2. col. 1406. d
 mala quatuor a quibus Galathæ euaserūt propter legis obseruantiam, p. 6. 509. c
 mala cum reprobri cogitant, Deus ne contra bonos præualeant, viros tollit, ut effectū careant operis, p. 3. col. 82. e. f
 mala quare Deus in hoc mundo fieri permittit.
 Item p. 3. col. 240. f
 mala quæ a domino inferuntur, aut supplicia meritorum sunt aut causa futurorum bonorum, p. 4. col. 990. d
 Item p. 3. col. 153. a b

mala quæ fideles piè perferunt, profunt, vel ad emendanda, siue demenda peccata, vel ad exercendam probandāque iustitiam, vel ad demonstrandam huius vitæ miseriam, p. 6. c. 112. d
 mala nobis illata in aliquo casu non expedit sustinere, quādo scilicet, per hoc malis datur audacia malefaciendi. Aliquādo cum temporalia bona a nobis quidam rapiunt sunt tolerādi, quidā obseruata charitate prohibendi, p. 6. col. 162. f
 mala penalia patienter toleremus nostris demeritis, & non alienis attribuendo, exemplo ostenditur, p. 4. col. 1209. c
 mala omnia sunt a nobis, bona uero sunt ex misericordia Dei p. 3. col. 682. f. Item p. 1. col. 729. c
 malorum nostrorum mutatio aliis dabit occasionem repletionis & pietate, p. col. 1041. b
 malorum initium spem diuinum abiicisse, p. 4. col. 1187. c
 malorum quādo tanta incumbit necessitas, ut omni ploratu maior sit, vnusquisque de sua nece sollicitus, ad aliorum (quāuis proximi sint) non ingemiscit miserias, p. 4. c. 1266. f
 Malorum tres gradus, p. 4. c. 114. b
 malorum estimatione in nihilo redigimur, quādo ea quæ quasi summa diligunt bona temporalia, non tenemus, p. 3. col. 286. d
 malis non patet aditus ad Deum, p. 1. c. 1286. f
 malus, his duobus obseruatis non te maculat, si non consentis & si redargueris, p. 6. c. 557. a. b
 malus non potest non habere pacem ad proximum nec ad se ipsum, p. 3. c. 1667. c
 malus etsi lingua tacet, vita blasphematur, si hymnum cantat, tamen multos intuentes mala, mittit in blasphemias, p. 3. col. 1223. a
 malus omnis viuit, ut corrigatur, vel ut per eum bonus exerceatur, p. 3. col. 821. b. c
 malus dicitur etiam lignum longum quod in medio tentorii erigitur, sicut malus in naui, p. 4. col. 304. e. f
 malus iacens miracula considerat, quia Dei potentiam sciendo pensat, sed viuendo non amat, p. 1. c. 1360. e
 malus sæpe eterna iudicia admiratur, prædicationem cælestis patriæ cum audit, diligit, & opera diuinæ dispositionis obstupescit, p. 1. ibi.
 malus omnis iniquus quia uel sibi vel alii nocet, licet quidam mali non videntur iniqui, quia non sunt sœui, non asperi nō persequentes, & pressuras hominibus facientes, sed tamen luxuriosi, ebriosi, voluptatibus dediti, qui etsi aliis nocere non videntur, sibi tamen nocent, p. 3. c. 1515. a. b
 mali dicunt se delinquere vel fato, vel cōstellatione, vel necessitate prouidentie, sed error est, p. 3. col. 675. b
 mali plerunque eo magis contra Deum eleuātur, quo ab eius largitate & contra meritum ditantur, p. 3. c. 151. a. b
 mali dicuntur vel amatores seculi, uel apostoli respectu Dei, quia solus bonus, ex quo omnes boni, p. 5. col. 149. c
 mali quicquid sustinemus, pro peccatis nostris accidere manifestum est, p. 4. 1123. a
 mali homines sicut semetipsos associant in crimine, sic sociantur ad inuicem in pœna gehennæ, & de hoc figura, p. 2. col. 2212. f
 Mali permittuntur in hoc mundo cum bonis, uel per quos exerceantur, uel quorum comparatione nitantur ad melius p. 5. col. 242. e
 mali quidam tolerandi sunt pro pace, nec corporaliter ab eis recedendum, sed spiritualiter, p. 6. c. 402. e
 mali sunt quidam ex necessitate, alii ex abundantia, p. 3. col. 595. c
 mali sunt inimici bonorum, & ab eis reparantur, etsi non loco tamen animo, p. 3. col. 478. e
 mali homines licet nolint viuere vitra iustorum, appetunt tamen mori morte eorum, p. 1. col. 1362. f
 mali dum bonum aliquod agunt, quod tamen non perficiunt superbe inter quæ ipsa etiam plenissime perpetrant mala cōfidant, p. 1. ibid.
 mali impetunt bonos duobus modis, dicentes eos per praua dicere, uel bona quæ dicunt non tenere, p. 3. col. 67. a
 mali

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Mali non solum bonos arguunt de ficta bonitate, sed etiam de crudelitate, & non solum diffamant in personis proprijs, sed etiam in sibi coniunctis, ut pote in vxoribus & famulis, p. 3. col. 69. c.

Mali volentes aliquando bona quasi extra se tenſi ad cōſueta mala tentati replicantur, vel etſi aliquando viſta vna nequitia pedem leuant, regnans altera, & ad eam quam vice-rant, implicat, ut qui iam ſpreta auaritia adhuc luxurioſus eſt, pro precio luxuriæ ad auaritiā redit. p. 3. c. 96. e.

Mali non temere & quolibet modo, ſed per iudiciū auferendi ſunt ab eccleſiæ communionē, aut ſi per iudiciū auferri non poſſunt, tolerantur potius. ne peruerſe malos euitando quiſque ab eccleſia diſcedens, eos quos fugere videtur, mittat ad gehennam, p. 6. c. 235. a.

Mali quærunť ſapientiam quā tamen oderunt, ſed ſi oderunt, quomodo quærunť? Quærunť non propter ipſam, ſed propter aliud quod amant, & c. p. 3. c. 140. 1. a.

Malorum eſt ſolatiū, virā bonorū carpere. p. 2. c. 315. b. Interl.

Malorum conſortium qui aliquo effectu carnali exire diſſimulant, crebra bonorum admonitione cogēdi, ſunt, ne bonos mores corrumpant exemplo malorum, p. 1. c. 244. b. Interl.

Malorum vita quæ peccatorum tenebris eſt obſcurata, ſignificatur pro Aegyptum, p. 3. col. 175. 0. f.

Malorum vita aquis deliciarum irrigatur, & per quid ſignificatur, p. 1. col. 152. 3. c.

Malorum operatio diuerſitate ſecernitur numeroſa, p. 2. col. 1269. a. b.

Malorum præcedentium generale iudiciū magnitudo eſt figura ſequētiū incomparabiliter grauiorū, p. 5. c. 616. f.

malorum cogitationum generatio quę procedit ex corde facit obliuiſci operis Dei magni, p. 2. col. 159. c. Interl.

Malis ab hominibus iniuſte afficiuntur a libere petēdi a Deo auxilij iuſtam & honeſtam occaſionem, p. 2. col. 955. a.

Malis ſicut quædam bona non proficiunt, ſic quædam maculę ſi ſunt leues, non impediunt coronam, p. 6. col. 100. f.

Malis nihil eſt, quicquid de virtutibus bonorū vident, & ſi quā æterna cogitant, delectatio tranſitoria tollit. p. 3. co. 286. d. e.

Malis quaſi in ventum prolata diſplicant cuncta quę in ſanctis ſentiuntur, nec bonorum verba diſta rationis, ſed ſtimulos furoris exiſtimant, p. 3. col. 173. b.

Malis quare bona eueniant, bonis mala, non poteſt facile ſciri p. 3. col. 972. d. e.

Malis plurimum præſtatur qui ſe regere neſciunt, cum ſibi met ipsis non committuntur, ſed ſerui ſiunt ſanctorum & ſubiacent melioribus, p. 2. col. 18. d.

Malos nec bona imperfecta adiuuant, nec bonos mala inconſummata condemnat p. 1. c. 1343. c.

Malos ſuſtinet Deus, ut ordinate diſperdat, & vtitur illis tanquam inſtrumento ad ſalutem bonorum, p. 6. co. 127. c.

Mambre nomen eſt hominis potentis illius terræ, à quo denominatur vallis iſtæ, & iſte fuit ſœderatus cum Abraham, p. 1. col. 198. f. & co. 230. f. & col. 272. f.

Mammon, eſt demonis nomen rētatū de diuitiis male acquiſitis, & quid ſit facere amicos de mammona iniquitatis, p. 5. col. 917. c.

Mammona eſt nomen dæmonis, & diuitiarum, & vtriſque auarus ſeruit dominis, p. 5. ibid.

Manaſſes nequiſſimus fuit, Iſaiam ſerra lignea ſecuit, Amon filium ſuum per ignem traduxit ad honorem idolorum & Tophet, p. 4. co. 692. e.

Mancia vnde dicuntur, p. 1. col. 435. a.

Mandatum Dei irritum feciſtis propter traditionem veſtram, quomodo intelligendum ſit hoc dictum ſecundum uerum intellectum & enucleatum, p. 5. co. 273. a.

Mandatum ſi ſeruetur, vitam, ſi nō ſeruetur, mortem generat. Non ſeruantibus ergo dicuntur mandata non bona, ſed ad mixto lignę crucis in dulcedinem verſa, & ſpiritualiter intellecta ſunt mandata vitę, p. 1. col. 628. f.

Mandarum dilectionis dicitur nouū ab effectu, pro tātō, quia animam renouat, & quia differentiam noui Teſtamenti &

veteris conſtituit, p. 5. col. 1130. b. c.

Mandatum charitatis dicitur latum, quia eſt tantę latitudinis quod ſe etiam extendit ad inimicos, p. 6. c. 1388. e.

mandatum, præceptum, lex teſtimonium, iudiciū, differentiam habent, p. 1. col. 1291. a. b. Item p. 3. col. 1325. c.

mandatum complere, eſt diabolū & exercitū eius ſuperare. Nihil. n. nobis poterit nocere, ſi præcepta domini noſtri Ieſu Chriſti ſeruemus, p. 1. col. 1324. e. f. & c. 1474. f.

mandatum primum prohibet ſurreptionem, ſecundum errorem, tertiu interſcit ſeculi amorem, quartum impietate, quātū crudelitatem, ſextū fornicationē, ſeptimū rapacitatem, octauū perimit falſitatem, nouum mundi cupiditatem, decimum adulterii cognitionem, p. 1. c. 670. e. f. & co. 1493. b. c.

mandatum primum pertinet ad patrem, ſecundum ad filium, tertium, ad ſpiritum ſanctum, p. 1. ibid.

Mandato Chriſti contrauenientes, an & quando peccauerūt, p. 5. col. 181. b. 498. f.

mandata Dei cuſtodientes vita triplici premiabuntur, ſcilicet vita naturę, vita gratiæ, vita glorię, p. 1. co. 1058. f. & column 1063. c.

mandata Chriſti grauiora non ſunt, quia non trahūt deorſum ad talentum plumbi, ſed ſurſum vehit cuſtodia mandatorū Dei. p. 6. col. col. 1411. c.

mandata cęleſtia qui maiore animi dulcedine cuſtodiant, & auditoribus ſuis crebis exhortationibus cuſtodię committunt, per cantores ſignificantur, p. 2. col. 1047. c.

mādata hominum in multis locis maiori ſollicitudine & cura ſeruantur (licet frequenter non ſint mala, niſi quia prohibita) quam Dei mandata, p. 5. c. 263. b. c.

mandata in tria genera diſtinguuntur, moralia, iudicialia & ceremonialia, p. 6. col. 685. c. 676. f.

mandata octo fuerunt circa manna, p. 1. col. 639. c.

mandata ſi quis ſeruet, ut videtur dicere dominus. nullā ægritudinem patiat, vide de quibus ægritudinibus & infirmitatibus hoc intelligendum ſit, p. 1. c. 928. f.

mandata quę videntur eſſe minima in habitu legis, ſi propter vitam cęleſtem fiant, multum proficiunt, p. 1. col. 1272. e.

mandata domini quædam data ſunt ut fiant, quædam ut non fiant, p. 1. co. 937. c.

mandata decalogi omnia ordinantur ad actum diligendi, quia præcepta primę tabulę, ad Deum diligendum, præcepta vero ſecundę ad diligendum proximum, p. 6. col. 266. f.

mandata Dei non pueris, nō iuuenibus primo communicat Moyſes, ſed ſenioribus, quia in ſenibus eſt ſapientia, & in multo tempore prudentia, p. 1. col. 593. a.

Non profuiſſet antiquis dilexiſſe mandatis, niſi Chriſtus qui eſt ſalutare Dei, os liberaſſet, p. 3. col. 147. a.

mandata Dei ſunt fidelia his qui implent, & non diffidunt de promiſſis, p. 3. co. 1295. a. Inter.

mandata Dei non ſunt immenſa, p. 1. c. 1646. d.

mandata Dei ſi pro virili obſeruauerimus, felicitati conſeruantur tam occulte cogitationes quam manifeſtę actiones p. 1. co. 1630. d.

mandatorum obſeruatō ſumma ſapientia & ſcientia eſt, p. 1. col. 1482. d.

mandatorum aliqua ſunt negatiua a malo retrahentia, aliqua vero affirmatiua ad bonum inducentia, p. 2. column. 1349. c. & col. 1355. c.

Nihil eſt mirabilius in mandatis, quam diligere inimicos, p. 3. col. 1351. c.

madragora poma ſunt, ut dicunt aliqui, quę accepta in eſcam adiuuant in mulieribus virtutem concipiendi. p. 1. col. 338. e. & col. 341. a.

Mandatis rectis Dei atque arduis humana nō comparatur in firmitas, niſi præueniens eius adiuuet charitas, p. 3. column. 1349. a.

mādragorę ſunt poma pulchra & odorifera & valde rara, per quę intelligūtur excellētes viri in eccleſia Chriſti, odorem famę per ſanctam vitam & ſanam doctrinam dantes in eccleſia Dei. p. 3. col. 1369. b.

mandu

Index.

Manducemus ut euangelizemus, non euangelizemus ut manducemus, p. 5. col. 142. d
 Item p. 9. col. 269. b. c
 Manducasse legitur Christus cum peccatoribus, cum amicis familiaribus, cum cognatis pauperibus, cum pharisæis superbientibus, & de singulis ratio, p. 5. col. 800. f
 Manducans non manducat, & non manducans manducat. Hæ propositiones simul possunt esse veræ, & c. p. 3. c. 1299. a. b
 Manducatio Christi fuit aliis exemplum cōdescensionis & misericordię, p. 5. col. 210. f
 Mane secundum scripturam, est hora apta ad faciendum vindictam de peccatoribus, & c. Item illa hora surgebant secundum legem antiquam sacerdotes, & leuitę disponebant se ad offerendum sacrificium matutinum, p. 3. c. 470. f
 Mane & vespere quid significant. p. 3. col. 627. a
 Mane est lærum post tristitiam noctis, & signat prosperitatem p. 3. col. 888. e
 Mane initium diei est unicuique nostrum, tempus quo illuminamur, & ad lucem fidei accendimur, p. 1. col. 635. a
 Mane orto sole clare omnia circumquaque videmus, vespere caligamus, ideoque lumine lucernę indigemus, p. 1. c. 814. d
 Man hu, sunt duę dictiones, & significant quid hoc, & subinteligitur, est. Et exponit Iosephus. Rabi Salomon autem & Hebręi moderni dicunt, quod man non significat quid, sed significat preparationem, vel magis proprie rem preparatā ad esum, p. 1. c. 636. d. e
 Man erat quasi semen coriandri, in figura & quantitate, sed non in colore, p. 1. col. 1233. c
 Man habebat triplicem saporem, vnus erat naturalis, alius supernaturalis, & hic duplex, & c. p. 1. ibi.
 Manna variis modis in escam condebatur, p. 1. col. 1233. b
 Manna vocant Hebręi sacrificium, p. 4. c. 1037. b
 Manna cur panem angelorum vocauerit Dauid, p. 1. columna 637. c
 Manna secundum grammaticam cuius generis & declinationis, p. 1. col. 634. f
 Manna quando & vbi & ad quid datum fuit, par. 3. columna 903. a. b
 Manna generabatur in aere, & propter hoc vocatur alibi panis de cœlo, quia in cœlo aereo est generatus, & a Deo datus & formatus, non virtute naturę, p. 1. col. 637. c
 Manna dicitur panis angelorum, nō quia ipso vescerentur, quia non indigent cibo corporali, sed quia in descensu manne cooperabantur angeli, p. 1. ibid.
 Manna quomodo dicitur panis angelorum, eum angeli non comedant cibum corporalem. Responsio Hebręorū doctorum, qui inter se diuersificati sunt, quorum aliqui dicunt, quod valde applicabile est ad nostrum verum manna. scilicet sacramentum eucharistię, sed nolunt intellige, ut bene agerent, dicentes quod penitus est impossibile, & implicat contradictionem, p. 1. col. 642. f
 Manna quomodo in terram cadebat, & quomodo inter duotradamenta seruabatur munde custoditum, p. 1. col. 636. d. c. & col. 642. f
 Manna triplicem habebat saporem, & c. p. 1. Ibid.
 Manna habebat omnem saporis suauitatem. Sed hoc intelligendum est, quod non erat ex natura manne, sed ex merito sanctorum hominum qui eam comedebant, quibus sapiebat si cur desiderabant, p. 1. col. 637. c
 Manna fuit cibus valde sapidus bonis, sed malis insipidus, sicut etiam vestimenta bonorum non sunt vetustate cōsumpta, sed tantum malorum, p. 2. col. 1150. e. f
 Manna quibusdam fuit lapidum, & aliquibus cōstrario, & habuit triplicem saporem, & quod cadebat in terram tripliciter & differenter. Primo ut pruina quasi stramentum manne, postea manna, tertio ros quasi eius operimentum. p. 1. col. 1233. b. c
 Manna non fuit verus panis proprie, sed figura panis spiritualis, nec descendit de cœlo sidereo & empyreo, sed de cœlo aereo, ut ros vel pruina, p. 5. col. 1124. b. 1130. f

Manna figurale, corporale & manifestum datum fuit filiis Israel in deserto, sed verum māna est ipse Christus, & dicitur absconditum hominibus præsens vitę, & c. p. 6. c. 1479. c
 Manna quandiu filii Israel manducabant, quando & quomodo destiterunt, p. 1. col. 637. c
 Manna præcessit, & fuit data ante educationem aquę de petra p. 3. col. 1035. c
 Mannicare latinum verbum esse mihi non occurrit, ait Augustinus, p. 2. col. 217. b. c
 Manichæus posuit duo principia. Vnum simpliciter bonum, aliud simpliciter malum & ab isto dicit procedere corporalem creaturam, p. 5. col. 1020. f. & col. 83. c. Item p. 1. c. 42. e
 Manichæus negans veram carnem, sed phantasticam in Christo fuisse, & conabatur probare ex dictis apostoli Pauli, sed reprobatur, p. 6. c. 395. c. 848. f. Itē p. 1. c. 1618. f. & c. 1019. c
 Item p. 5. c. 1121. c
 manichæus dicebat naturam bonam a Deo creatam, malam vero a diabolo, p. 4. col. 682. f
 manichæi dicunt quod diabolus est dominus istorum corporalium inferiorum, sicut factor & creator eorum. Sed hoc patet esse falsum, ut deducitur, & c. p. 5. col. 83. c
 manichęi error cōfutatur qui dicit vetus Testamentum a diabolo esse datum, p. 5. col. 1060. f. Item p. 1. col. 1681. a. b
 manichæi dicunt, quod plenitudo spiritus sancti non fuit completa in apostolis sed in ipso manichæo, qui fuit posterior ipsis, & sic non recipiunt librum actus apostolorum, quia ibi expresse ponitur missio plenitudinis spiritus sancti super apostolos, & improbat error prædictorum, p. 5. c. 1220. c
 manipulos spicarum cum lex iubeat offerri, non nisi significatum vnum a Sacerdote leuandum dicit coram domino, & quid id mystice significet, p. 1. c. 1107. a. b
 mansio populi in Alus quid significat, & quid in ea fecerit populus, p. 1. c. 1426. d
 mansio vna fuit in Sina, sed inter omnes maxima. Ibi enim lex accepta, tabernaculum erectum, ibi Exodus, & maxima pars Leuitici, omnesque libri legis pene scripti sunt, p. 1. c. 656. f
 mansio potest accipi indifferenter pro stare, iacere vel sedere, p. 4. col. 1137. c
 mansio populi Iudaici in mare quid mystice significat, p. 1. col. 1424. c
 mansio populi Iudeorum in deserto Sin quid significat. p. 1. col. 1425. b
 mansiones quot fuerunt in arca Noe, p. 1. col. 143. c
 mansiones filiorum Israel fuerunt in vniuerso quadraginta duę secundum quod enumerantur tripliciter, p. 1. col. 1433. c
 mansiones in cœlestibus siue distincti gradus beatitudinis, significantur per se sortes, p. 1. c. 1647. c
 mansuetudo est virtus irę repressiua, quę inter alias virtutes maxime in Dauid apparuit, & propter quā Deus ipsum in bonis temporalibus & spiritualibus multiplicauit, p. 3. c. 659. c
 mansuetudo est quædam tractabilitas mentis, propter quod est debita dispositio ad recipiendum impressionem verbi diuini, sicut cerę tractabilitas ad impressionem sigilli. p. 6. c. 1272. f
 mansuetudo imaginem Dei in nobis seruat, semper tranquillus est, sed ira dissipat, p. 3. c. 77. b
 mansuetudo & humilitas gratiam, superbia & furor pariunt ruinam, p. 3. col. 1992. e. f
 mansuetudo neminem spernit, humilitas se omnibus subiicit. p. 3. c. 299. b. c
 mansuetus esto, nō sit tumultus in corde tuo, volitantibus perruptionem phantasmarum & pungentibus te, p. 1. col. 552. e. f
 mansuetudo si Dei est, dicitur clemētia, si nostra est domitatio, & no. quare, p. 3. col. 1133. c
 mansuetudine qui suauis est, & moderatus est in verbis & in factis, monendo alios nō vitur verbis contumeliosis. p. 3. col. 1654. f
 mansueti sunt sequuntur voluntatem Dei, mites qui non erigunt, cervicem, neque recalcitrant cum iugum eis imponitur, p. 3. col. 997. a

mansionum

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Mansionum cælestium distributio pro nouissimi Adę cõ. & pla-
tione futura esse creditur secundum diuisionem terræ pro
missionis per tribus Israel. Quis ita beatus, vt fors eius in Ie-
rusalem veniat, vt sit ibi templum Dei: immo ipse sit vt tem-
plum Dei. p. 1. col. 1449. e

mansiones quadragintaduę computantur a prima quæ fuit in
Rameffe vsque in campestria Moab super Iordanem, p. 1.
col. 1155. a. b. & col. 1433. & col. 1029. a. b.

Mansiones populi Israelitici nominatiu ponuntur, & quæ do-
minus operatus est, historice & mystice elucidatur, p. 1. co-
1155. a. b. & col. 1197. b. & col. 1226. c. & col. 1234. d. e. & c.
1239. a. b. & col. 1307. b. & col. 1316. e. f. & col. 1315. b. & co-
1323. a. & col. 1421. c. 1422. d. e. f

mansiones quadragintaduę quas ab Aegypto vsque ad Iorda-
nem habuerunt, trium tantum congruere videntur curricu-
lis annorum, & horum deductio, p. 1. col. 1463. a. b

manus legitima extensio spiritû sapientiæ infert, p. 1. c. 1696. a

manum leuare Dei vel attollere in celum, est potentiam æteri-
nitatis suæ super oĩa excellentem ostendere. p. 1. c. 1660. e. f

Item p. 3. col. 876. d. e

manus leuat qui bonis operibus insistens tensis manibus in fi-
gura crucis Deum adorat, p. 3. col. 876. d. e

manus ad Deum rogaturus pro peccatis extendit frustra, qui
has ad pauperes pro posse non extendit, p. 5. c. 768. d

manus porrecta ad dandum commendat orationem, non col-
lecta ad recipiendum, p. 5. col. 608. e. f

manus tendere contra Deum, est in operatione praua despe-
ctis eius iudiciis perseuerare, p. 3. col. 779. b

Manus in Deo q̄ spiritus est, dicitur eius virtus operatiua, pa-
5. col. 923. c

manus impositio super caput hostiæ quare fiebat, an quia offe-
rens denotaret se esse dignum occisione pro suis peccatis,
an ad resignationē spōtaneā sui iuris, p. 1. c. 917. a & c. 932. f

manus suas sacerdos supponebat manibus offerentis, & tenē-
tis primitias suas, & elevabat sursum: & retrahebat deorsū,
postea verrendo se ad quatuor partes orbis, & quare, pa. 1.
col. 1620. f

manus Eliczer posita super femur Abrahæ præcepto sui fuit
signum fidelitatis ratione circumcisionis secundū Hebręos.
Sed secundum catholicos fuit signum quod Christus secū-
dum carnem nasceretur de femore Abrahæ, p. 1. col. 285. f

manus dextra & sinistra, bona & temporalia & spiritualia no-
tant, p. 3. col. 568. f

manus vnus iungitur manui alterius in pactis & promissis ad
confirmationem, p. 1. col. 707. c

manus nomine potest amicus intelligi, p. 5. col. 110. e. f

manus dicitur scriptura per manum facta: vnde dicimus, pro-
bata & electa est manus eius. p. 1. c. 1583. b. c

manus quæ lutum tenent, superiectas sordes tergere nō valēt.
p. 2. col. 552. d. & col. 1088. d. Item p. 3. col. 98. e

manus est organum, organorū, & designat opus diuinum, ita
quod opus misericordiæ dicitur manus dextra, opus iusti-
tiæ sinistra, p. 3. col. 537. c. & col. 593. c

manus Dei quid est, p. 6. c. 892. d. e

manus extendere est beneficia dare, p. 6. col. 149. d

manus vel pes vel oculus, vel aliud membrum, qualiter sit lici-
tum, vel non, abscindi, p. 5. col. 302. e. f

manus lauare tenebantur Iudæi ex statuto iudicū ordinario-
rum. Quare hoc statutum sit, & quomodo per Phariseos sal-
sitate permixtum fuit, volētes quod per hoc acquireretur
quædam munditia spiritalis, p. 5. col. 261. c

manuum lotio ante comestionem vel cibariorū appositionē
facit ad quandam honestatem & munditiā corporalem,
p. 5. col. 261. c

marā natha sunt duæ dictiones: & prima valet in Latino, do-
minus noster, secunda idē est quod venit, sed propter igno-
rantiam idiomatis & longitudinem tēporis duæ dictiones
coniunctæ sunt simul, & vltima litera dictionis est submota
p. 6. col. 354. f. 355. a. & 356. d. & liquidius declaratur.

marath a filius Israel dictus est propter amaritudinē aquæ, p.

1. col. 628. f

mardochæus quot & quibus rationibus renit exhibere hono-
rem ipsi Aman, cum esset in statu excellenti, p. 2. col. 1631. c

mardochæus quomodo sciuit intoxicationem Assueri fiendā,
p. 2. col. 1626. f

mare appellatur apud Hebræos omnis congregatio aquarum
siue salia, siue dulcis, p. 1. col. 15. c

marcellus papa idolis thurificauit metu mortis, sed tamen resi-
puit, p. 6. col. 1259. f

marcialis a beato Petro missus in Galliam, prædicauit Lemo-
uicenis fidem catholicam, p. 5. col. 299. c

marcion hæreticus duos deo posuit, vnum bonum, alterum
iniustum, alterum visibilem, alterum inuisibilem condito-
rem, quorum prior lucem fecit, secundus tenebras, p. 4. col.
377. a. b. & col. 1142. e. & col. 2022. e

Item p. 1. col. 520. d

Item p. 2. col. 159. b. c

marcus Publius cum inuenisset Antiochū Epiphanem in lit-
tore maris, qui volebat intrare Aegyptum, qui Romanis e-
rant cōfederati, pcepit sibi vt discederet ab amicis Roma-
norum, tūc Antiochus petiit super hoc deliberationē, & tūc
Marcus publius fecit circulum in arena cum baculo quem
tenebat, in circuitu Antiochi, dicens, Senatus præcepit, ut
respōdeas antequam ex eas de hoc circulo, & c. p. 4. c. 1655. c

marcus primus patriarcha ecclesię Alexandrinæ, p. 6. column.
1512. f

marcus Petri discipulus primus Alexandriæ episcopus, pa. 5.
col. 476. e

marcus licet de omnibus Christi factis scribat, sicut & alii, tã-
men circa eius resurrectionem & regnum specialiter immo-
ratur, p. 5. col. 473. b. c

marci euāgelium designatur in nomine leonis, & hoc propter
tria, p. 5. ibi.

marcum assumpsit Barnabas, quem Paulus qui semel recessis-
set, dicebat non debere assumi, qui tamen intantum clariue
ut fieret vnus de quatuor euangelistis, p. 1. col. 1154. c. f

marci euāgelium designatur in nomine leonis propter tria
quæ in Christi resurrectione reperiuntur, & proprietatibus
leonis assimilantur, p. 5. ibid.

margarita licet sit nomen speciale lapidis præciosi, tamen acci-
pitur generaliter pro quolibet lapide præcioso, p. 6. column.
1682. f

margarita dicitur vna, & præciosa, & significat uitam contem-
platiuam, quæ dicitur vna, qui hominem vnit, actiua autem
magis diuidit. Dicitur etiam præciosa, & quare, p. 5. column.
248. e. f

mare an & quomodo distet a centro æqualiter circunquaque
p. 3. col. 1273. a

mare artatur intra ripas suas a Deo, ne effluat, & submergat
habitantes in arida, p. 3. c. 108. f

mare Caspium sub Aquilonis plaga ab Oceano oritur, cuius
utraq; circa oceanī littora loca deserta incultaque habentur,
p. 2. col. 1324. d

mare mediterraneum dicitur magnum respectu maris mortui
maris Ceneret, quæ sunt quidam lacus, p. 2. col. 66. f

mare mortuum terminatur ad orientalem angulum terræ pro-
missionis versus desertum Aegypti, p. 4. col. 1922. f

Item p. 2. col. 28. f. Item p. 1. c. 199. a. b

mare mortuum dicitur, eo quod nullus piscis potest ibi viuere
quia aquæ sunt excessiue salia, & iō alibi in scriptura voca-
tur mare salissimū. Itē quia aquæ sunt ita spissæ, quod sunt
quasi lutū, propter quod vestimenta ibi proiecta magis sor-
didantur, quam lauentur, p. 2. co. 28. f. Item p. 1. c. 200. f

mare salis uel mortuum nunc dicitur, & lacus Alphalti, & salī-
narum uallis, quæ prius dicebatur conuallis illultris. p. 1. co-
lum. 189. a. Interl.

mare salissimum quod, & quis lacus, & in qua parte mundi ha-
betur, p. 1. col. 1478. f. & c. 1439. c. & c. 206. c

Item p. 2. c. 28. f

mare mortuum dicitur mare salis, p. 1. c. 209. f

mare

Index.

Mare solitudinis, est magnus lacus, per quem transit Iordanis fluuius: & vocatur sic secundum modum loquendi Hebraicum, p. 2. col. 28. f

Mare solitudinis, mare mortuum est, quod in latitudine perstadia. dlxxx. v. l. que ad Zoaros Arabiæ: in longitudine. cl. v. l. que ad vicinia Sodomorum progreditur, p. 2. col. 929. c

Mare rubrū dicitur, nō quod aquæ sint rubæ de natura sua, sed quia terra in ripa est rubea, & commiscetur aquæ, & sic videtur aqua rubea, maxime prope littus, p. 1. col. 607. c

Mare rubrum an fuit diuisum in duodecim locis, ita quod quilibet tribus habuit viam per se distinctam ab aliis, pa. 3. col. 1494. c. & 1493. c

Mare Galileæ quod est Tyberiadis, est quidam lacus habens centum stadia longitudinis, & quadraginta latitudinis, per quod trāsit Iordanis fluuius. Et dicitur mare more Hebraico, p. 5. col. 89. c. & 559. c. & 1115. c

Item p. 4. col. 452. b. c. Item p. 2. col. 27. c

Item p. 1. col. 1436. f. & 1478. f

Maria virgo beata habebat sex gradus virtutum. Primus oratio solitaria, secundus virginalis verecundia, tertius discreta prudentia, &c. & duodecim fructus & sex dona spiritus sancti p. 2. col. 774. f

Maria beata virgo sex uirtutes habuit excellentes, & sunt humilitatis tenor, paupertatis amor, honestatis decor, pietatis dulcos, longanimitatis vigor, charitatis feruor, p. 2. c. 775. a

Maria beata virgo assimilatur throno Salomonis, & quare, p. 2. ibid.

Maria designatur per Hester, p. 2. col. 1620. f. & 1635. b. c

Maria per arcam tabernaculi designatur, quæ in se plura continebat, & quare, p. 1. col. 731. c

Maria figuratur per virginem Aaron, quæ germinauit sicca, floruit & fructum protulit, p. 1. col. 1383. b

maria accepit Christū sicut vellus Gedeonis rosē, p. 3. c. 958. f

Maria a monte Moria, non inconuenienter intitulari, quomodo & quare, p. 1. c. 270. a

maria figuratur per terram lacte fluentem ad nutritionem paruulorum in fide & melle reficiendo perfectos in contemplatione, p. 1. col. 1497. c

maria significatur per lunam, p. 1. col. 1681. c

maria virgo beata significatur per Iahel, p. 2. col. 175. c

maria virgo dicitur thronus, quæ speciali modo coniuncta est Deo ratione maternitatis: & dicitur proprie thronus ipsius quia in gremio eius sedebat quando recepit munera. pa. 4. 1536. f. Item p. 5. c. 62. & 63. c

maria est via qua Christus venit in mundum, p. 3. c. 549. a. b

maria dicitur speciosa porta, & quare, p. 6. c. 1007. c

maria virgo signatur per stellam, p. 5. c. 59. c

maria est mater non solum Christi sed totius ecclesiæ, p. 3. columna 1882. f

maria virgo dicta est terra, p. 3. col. 2089. c

Item p. 4. col. 380. f

maria dicitur mulier propter sexum, non propter corruptionem, p. 6. col. 979. b

maria virgo in nuptiis ex corde piissimo voluit preuenire totalem defectum, ne appareret cōfusio: ideo inuitauit filiū quē sciebat ad hoc potentem, non tamen ipsum inuitauit ad miracula ante ætatem perfectam, &c. p. 5. c. 2055. c

maria virgo licet in passione filii sui multum afflicta fuerit, tamen in fide semper immobilis fuit: & discipuli quantūcūq; solidi dicuntur dubitasse sed non Maria virgo. p. 5. c. 721. c

maria virgo plus quam martyr fuit, quia in parte impassibili passa fuit. p. 5. ibid.

maria soror Moyfi an fuerit prophetissa, p. 1. col. 625. c

maria quare non dicitur soror Moyfi, sicut & soror Aarō: Hebraei assignant duplicem rationem, p. 1. ibid.

maria soror Moyfi, vocata est alio nomine secundum quosdā Ephrata, p. 2. c. 1024. f

maria filia Ezra, alia fuit a sorore Moyfi, p. 2. ibid.

maria soror Moyfi, an fuerit uxor Caleph, habentur opiniones, p. 2. col. 1019. c. & c. 1021. c

maria virgo & Dei genitrix nata est de de Isaac, quæ per filiū suum gaudium attulit mundo quod significauit risus Saræ, id est, gaudium, p. 1. c. 257. c

maria etli mulierum pulcherrima fuit a nullo tamen hominū fuit vnquam concupita, & huius ratio, p. 6. c. 1719. 1720.

maria cum corpore, & anima creditur ingressa fuisse in regnū celorum. Similiter & ab aliquibus de ministro Ioanne euāgelista, p. 4. c. 241. c

maria non solum super omnes viros, sed etiam super omnes angelos in celis creditur exaltata, p. 1. c. 1371. b. c

maria Iacobi & Salome fuerūt sorores beate uirginis ex parte matris, de qua certū est qd descenderunt est stirpe David & aliorum regum a David descendendum, p. 3. c. 746. c

maria Madalena quæ qualis fuerit, & quor hoc nomine uocata fuit, p. 5. c. 660. & 807. f

maria Magdalena an fuerit soror Lazari vel alia, est duplex opinio, p. 5. col. 807. f

maria Magdalene ter inuenitur accusata. Primo à Phariseo secundo à Iuda, tertio a sorore, & toriens per Christum excusata, p. 5. col. 846. f

maria soror Lazari bis eodem officio functa est, quæ, qualis, ubi, & quid fecit, p. 5. col. 801. b

maria magdalena, quare non audebat tangere Christum, p. 3. col. 851. a

maria magdalena significatur, per mulierē emorroissam, quæ multo tempore fuit peccatis polluta, sed tangens pedes (q. significatur per simbriam) humanitatis Christi (quæ est velut eius vestimentum) fuit mundata, p. 5. col. 534. f

maria virgo in suo cārico tria beneficia recolat data sibi singulariter, & toti mundo generaliter, & Israel specialiter, pa. 5. col. 691. c

maria virgo an fuerit in partu Elisabeth, est duplex opinio, p. 5. col. 695. c

maria virgo antequam dolorem partus sentiret, peperit, quia sicut virgo concepit, ita sine dolore peperit, p. 4. col. 530. f

maria virgo in partu obiterices non habuit, nec indignit, cum Christum in gaudio peperit, & per seipsam puerū natum recepit, inuoluit, & reclinauit, p. 5. col. 708. f

maria si a pastoribus discit debemus a sacerdotibus discere. Si Maria ante apostoli præceptam taceret, debemus post apostoli præceptum magis doceri quā docere, p. 3. col. 714. c

maria virgo purgatione non indiguit, quia ex virili semine non concepit, p. 5. ibi. f

maria Aetonis soror quare sola puncta cum Aaron etiam cōuiliatus sit, p. 1. c. 1250. d

maria virgo fuit pphessā, & probatur rationib. p. 4. c. 105. b

maria de eadem tribu fuit cum Ioseph, & probatur ratione, p. 5. col. 681. c

maria virgo similiter & eius sponsus Ioseph virginittatis votū emiserunt post desponsationem, p. 5. c. 686. f

maria virgo desponsatur antequam impregnatur multiplici causa, p. 3. col. 681. c. & 44. e. f

maria virgo desponsata Ioseph concepit Christum, & nō ante, & quare, p. 5. 681. c

maria dixit angelo. Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco. quomodo & qualiter intelligendum, &c. p. 1. col. 1234. f

maria uirgo felicius concepit Deum mente per fidem, quam corpore per carnis assumptionem, p. 5. c. 856. f

maria uirgo quare non reuelauit conceptum Christi ipsi Ioseph esse de spiritu sancto, & quare etiam Ioseph non petiuit ab ea de hoc, p. 5. c. 45. c

maria multa constat esse, in vnum tamen locum dicuntur congregare aquæ, quia cuncta magno mari inguntur. Si qui lacus in semetipsis stricte videntur, occultis tamen meatibus in mare reuoluuntur, p. 1. c. 15. b

maria uirgo ante partum & post partum, &c. par. 4. columna 1436. c

maria uirgo concepit & peperit. Ibid.

marie beate uirginis assumptio significatur per deportationē

y

arce

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

arce Testamenti. n. 2. c. 758. c. & 1157. c. Vide etiam in As-
sumptio beatæ virginis.
Mariæ caro & Christo, licet in lumbis Adæ & Abrahæ fuerit
differenterramen ad matrem & filiū traducta est, & huius
notabilis declaratio, p. 1. c. 880. e. & 1583. c
Item p. 6. col. 867. b
Mariæ virginitas in partu, & quod filium peperit contra cur-
sum nature, ostenditur ex litera dictionis Hebraicæ, & quo
modo p. 4. col. 722. f
Mariæ sanctitas probatur ex scripturis infidelium & Hebraico
rum, p. 6. col. 1719. a. b. c
Mariam dicunt virginem beatam, de omnibus gentibus, quia
de omnibus gentibus sunt aliqui Christiani. p. 4. c. 22. b
Item p. 5. col. 695. c
Mariam virginem laudat propheta bestialis Saracenorum Ma-
homet, p. 4. col. 105. b
Item p. 5. col. 695. c Item p. 6. col. 1719. e
Maritus adulteræ mulieris Christo oblatæ cum esset adulter,
quare nō est adductus ad Iesum p lapidatione, p. 5. 1153. c
Marmor Parium candidum, Paros insula gignit. p. 2. c. 708. d
& 1130. f
Marmoris dæ sunt species diuersorum colorum ad decorum
pauimenti. & c. p. 2. col. 178. e. f
Martinus papa damnauit hæresim Monocholitarū negantiū
duplicem naturam esse in Christo. p. 6. col. 1610. f
Martius est primus mensis apud Hebræos, secundum ordinem
festorum, tamen September est primus secundum ordinem
negotiorum, & c. p. 4. col. 2176. d
Martyr fieri non potest qui extra vnitatem ecclesiæ patitur,
sed potest quidem pati. p. 4. c. 637. b
Martyrem non facit pœna sed causa, p. 6. col. 116. f
Item p. 3. col. 674. d
Martyres non ideo recitantur ad altare vt pro ipsis orerur, sed
vt eorum orationibus populus commendetur. p. 2. c. 140. e
martyres tempore Diocletiani & Maximiani tot fuerunt mor-
ti dati, quod per homines non poterant ad certum numerū
reduci, nam infra triginta dies legūtur decemseptem milia
promiscui sexus martyrizati, p. 6. col. 1518. f
martyres Christi, licet terrena gloria resplendeat in pōpa, seu
varia in cruciatibus tormentorum incandescant genera, ta-
men imperterriti manent, adherentes lateri Christi, vin-
cūt atq; prosternunt in piorum audaciam, p. 4. col. 2384. d
martyres sancti hoc semper orauerunt, ne infructuosus esset
posteris sanguis eorum, vt inde cresceret leges unde puta-
batur peritura, p. 3. col. 1045. b
martyres si tanta patiuntur iniuste, quanta tormenta manent
tortores. p. 3. c. 1652. e
martyres sancti animati apostolorum exēplo, fortes facti sunt
in bello, & significant p. 34. milia pugnatorū, p. 2. c. 1121. c
martyres sicut nunc generalem vitam iustorum in agone mar-
tyrū transeunt, ita tunc generalia eorum præmia sublimio-
ris dono remunerationis antecedunt, p. 2. col. 1402. f
martyrum sepultura recte sub altari, super quod corpus domi-
ni offertur recte directā est, p. 2. col. 140. e
martyres sunt defensores ecclesiæ contra tyrannos, & aliqui
sustinēt mortem corporalem, alii seruitutem, quæ est mors
ciuilis, alii exilium, & per quæ ista significantur. p. 1. c. 748. f
martyres, qui cum mulieribus non sunt coinquinati, primi-
tiæ vero ecclesiæ possunt dici virgines, decimæ uero q post
coniugium continentes sunt. p. 1. c. 1295. c
martyres dicuntur iuuenes, propter eorū animositatē, ad con-
sequēdū martyrii palmā, & p quos significatur, p. 1. c. 724. f
martyres significantur per Orionein, qui Hyeme oritur, & suo
ortu tempestates excitat: sic illi tempore infidelitatis prædi-
cāt, incredulis, & excitāt tēpestatē psecutionis, p. 4. c. 1869. b
Item p. 3. col. 124. f
martyres significantur per Eleazarū, q mori uoluit vt malos de-
uinceret, sic illi tyrannos moriendo deuicerūt. p. 4. c. 2384. f
martyribus & apostolis in mortem potritis sepulchra eorum
uiuas aquas emanuerunt, corpora eorum miraculorū gra-

tiam profuderunt, p. 2. col. 254. c
martyribus adaptatur moraliter expositus salmus, Dixit do-
minus domino meo, & c. quomodo & quare, p. 3. c. 1286. b
Per martyrium saluantur martyres minores, qui sol in fidem
habent trinitatis sine operibus, & sine vlla dilectione, p. 6.
col. 1252. d
martyrium reputant infideles clementiam, p. 2. c. 870. f
Per martyrii passionem remissionē peccatorum fieri sciēs dia-
bolus, non vult nobis persecutionem gentium publicā mo-
uere, quia inuidet gloriæ nostræ, vel fortassis scit nos Deus
idoneos non martyrio. Hec Origenes, p. 1. c. 267. b. c
massa tora humani generis iuste corrupta, & lutosa est, si inde
in honorem, misericordia est, si in cōtumeliam, iustum est.
quia hoc erat ex natura, p. 6. c. 126. e
massam humani generis conditor in manu sua habet, & secun-
dum voluntatem tuam vasa fingit, & c. & omnia iuste & or-
dinate facit. Scit enim cui debeat miseri secundum præsen-
tiam & prædestinationem suam, & quem debeat indurare
secundum iustitiam, p. 3. c. 2140. d
masculus sexus præcipiebatur antiquitus immolari propter
perfectionem eius, & non femella, p. 1. col. 588. d
masculus vel fœmina qui Deo vouebatur quo pretio poterat
redimi, & qui eam legem seruauit, p. 1. col. 1145. a
masculus typus est imperatoris potentia. p. 1. c. 1101. a
masculum esse oportet & maxime virile quod Deo offertur &
ut careat omni uitio, p. 1. c. 1101. a
masculus nascens profert gemendo a fœmina vero e. quasi cō-
querens de primorum parentum transgressione, propter
quam nascuntur filii & liliæ iræ & miseriæ, & de hoc versus,
& c. p. 3. col. 1911. c
masculi tribus temporibus in anno apparebant in Ierusalem
coram domino, scilicet, in Pascha, Pentecoste, & festo ta-
bernaculorum, p. 5. col. 723. c
Item p. 1. col. 1552. f. & c. 713. c. Item p. 2. c. 119. c
mater ad exprimendum excellentem amorem quem habet ad
filium, vtitur pluribus nominibus, uocans eum aliquando
filium suum, aliquando cor suum, aliquando dominum
suum, & sic de pluribus aliis, p. 3. col. 2094. f
mater quæ principium passuum in generatione, designatur p
lunam quæ habet dominium super humida, & c. p. 1. col. 1.
383. f
mater Moyfi quæ fuerit, p. 1. c. 385. e. f
mater auū cum filiis non erat recipienda, sed dimittenda pro-
pter idololatrias qui matrem cum filiis immolabant secun-
dum eorum ritum. p. 1. col. 1164. f. & c. 1596. f
matris per mamillam panis de mensa traicitur, vt sic perue-
niat idem alimētum ad paruum infantem, p. 3. c. 1466. d
materia quomodo substantiatur per suum posse uel poten-
tiam, p. 1. c. 23. c
Materia corporis celestis nobilior est materia mixti uel elemē-
ti, non per aliquā formā uel actū informantem (si considera-
tur omni forma subtracta) sed per relationem, seu aptitudi-
nem ab nobiliorem actū, scilicet, formam. Ibid.
Materia omnis informis intelligitur, cum dicitur, Terra erat
inanis & vacua. Et hoc secundum Augustinum, licet alii a-
liter sentiant, p. 1. c. 41. b
Materia corporum celestium quæ & qualis. ibid.
Materia corporum celestium & materia elementorū & corpo-
ra mixtorum quomodo & qualiter differunt, p. 1. c. 21. c
Materia uel natura subtilium corporū dicitur quasi nihil, eo
quod non est palpabilis eo modo loquēdi quo aer nihil vo-
catur propter suam subtilitatem, p. 4. c. 352. f
Materia quomodo sit in potentia & prope nihil, ita tamē quod
nihil potest excogitari intermedium, p. 2. col. 1. b
Materia in operibus celestibus si est alterius rationis, quā in e-
mentis, oportet quod sit nobilior, & sic magis recedit a ni-
hilo, & per consequens perdit rationē materiæ, & accipit ra-
tionem forme, p. 1. col. 1. c
Materia corporum celestium est nobilior materia mixtorum
& declaratur p. 1. c. 2. d. 21. c

Materia

Index.

Materia & forma nō est in angelis, cum angelus sit forma simplex non habens partem, nec materiam sicut habet eam in virtute sua, sed solus Deus potest eam producere. pa. 1. col. 545. c

materia omnium corporalium, excepto cælo empyreo producta fuit sub vna communi forma: propter quod vocatur pluribus nominibus, scilicet terra, abyssus, & aqua, & c. p. 6. col. 1366. f

materia corporis non subiicitur virtuti angelicæ quantum ad transmutationem, sed subiicitur, quantum ad motum localem, p. 1. col. 545. c

materia contemplatiui est duplex, scilicet humana miseria diuina vt se humiliet, & excellentia diuina, vt Deum magnificet, p. 3. col. 2187. c. & 2174. f

materia psalterii & sponsus & sponsa, p. 3. col. 429. a

materia petitionis Danielis fuit duplex, scilicet amotio mali, & collatio boni, p. 4. col. 1606. f

materiæ infirmitas omnino an tempore præcessit formationem eius, p. 1. col. 43. a. b

materiæ corporalium naturā diuersi diuersimode describūt. Dicunt. n. quidam, quod in corporibus cælestibus non est materia propriè dicta, quæ est pars substantiæ cōpositæ. Alii dicūt, quod in corporibus cælestibus est materia, est pars substantiæ cōpositæ. Tertiū dicunt, quod in corporibus cælestibus est materia: & quod est eiusdem rationis cum materialium & corruptibilium, p. 1. col. 2. d

matematicorum dicta ostendens esse falsa & qui respuit supputationes natalium, qui docet inscrutabilia Dei iudicia: nec ab omnibus posse comprehendī, & qui asserit sidera nō esse cās eorū quæ fiunt super terram, præcipue eorū quæ Christianis accidunt præceptū domini exequit, p. 4. c. 298. d

mathan & Malthat quomodo & qualiter vterque eorum dicitur esse pater Ioseph patris putatiui Christi, p. 1. col. 1915. b

mathan & Mathat descenderunt a Dauid, qui vnam vxorem successiue habuerunt, p. 5. col. 40. f

mathari vel Matheri an sit nomen proprium viri, & quid significat, p. 2. col. 380. f

mathusalem quomodo secundum annorum computationē post diluuium viuere potuit, cum omnes præter eos qui in arcam ingressi sunt perierunt, p. 1. col. 134. d. & 151. c

mathusalem vixit nongentis sexaginta nouem annis, p. 1. col. 134. f

Matthæus qui interpretatur datus, quia inter alios euangelistas primò datus est a Deo ad scribendum euangelium, pa. 5. col. 24. d

Matthæus euangelium Hebraice contra Iudæos Christum esse verum Nazarenum negantes scripsit, p. 5. c. 26. f

Matthæus quomodo sine dilatione Christū secutus est, & fecit ei conuiuium, p. 5. col. 173. c

matthæus quadrupliciter declarat Christum verum Deum & verum hominem fuisse, p. 5. col. 30. c

matthæus in genealogia Saluatoris ponit Salomonem filium Dauid, & Lucas ponit Nathā filium eiusdem, duplici ratione, p. 5. c. 40. f

matthæus quomodo interpretatur, p. 5. c. 173. a

matthias humilis & fidelis successit in locū duodecimum, ne vacuus remaneret, & per quem significatur, p. 2. c. 124. c. f

matthias prælegit viuere herbis in deserto, quam legem transgredi, p. 4. col.

matrimonium cum gentilibus non iungendum, p. 2. columna 1526. e

matrimonium non est imputandū quod extra decretum Dei factum est, sed cum cognoscitur, emendandū, p. 6. c. 250. d. c

Item p. 1. col. 1247. b. c

matrimonium institui, prima necessitas fuit propter procreationem prolis, p. 6. col. 243. c. Videt etiam in Nuptiæ.

matrimonium an sit qualitas iustificatiua coitus prouenientis instinctu naturæ, & an ex lege naturæ generaliter. par. 5. col. 325. & 329. & 327. f

matrimonium inter Iacob & Liam non fuit verū, quamuis co-

gnouerit carnaliter, nisi septimo die conuiuii, quibus transactis acquieuit placito. Nam ad matrimonium requiritur vtriusque partis consensus de præsentī. p. 1. col. 332. f

matrimonium contemnitur propter virginitatem, nō tanquā malum simpliciter, sed tanquam minus bonum maioris boni impeditiuum, p. 5. c. 95. c. & 164. f

matrimonium quam & qualem coniunctionem dicat. p. 5. col. 328. d. e

matrimonium est personarum legitimarum cōiunctio, indiuidua, id est, indiuisam retinens consuetudinem, & potest dissolui ex causa fornicationis probata, quantum ad thorū & cohabitationem, p. 6. col. 248. f

matrimonii veteris Testamenti ad matrimonium noui Testamenti differentia, p. 5. c. 326. 327. 328. 329.

matrimonii indiuisibilitas nō solum est de iure diuino, sed et de iure naturali, p. 5. c. 314. f. Et vltior de hoc declaratio, col. 326. e. f. 327. 328.

matrimonii indiuisibilitatem per totam vitam seruandam Iudei p libellū repudiū, licet false, putabāt dissolui, p. 5. col. 79. f

matrimonii materia est masculus & femina, p. 5. c. 314. e. formale eiusdem. Ibid.

matrimonii mysterium dicit Apostolus in Christo & ecclesiā esse. p. 5. col. 314. e

matrimonii diffinitio quomodo detur. p. 5. c. 326. 327. Item p. 6. 248. f

matrimonii causa efficiens quæ est. Et causa propter quam contrahi debet, p. 6. col. 243. a. b

matrimonio non fidendum, sed creatoris inuocandum auxilium. p. 2. col. 315. b

matrimonio legitimo qui vtitur, non patitur vxorem peccare sed accenditur zelo ad seruandam castitatem matrimonii, ut possit legitimus fieri pater, p. 1. col. 669. c

A matrimonio istæ duæ personæ pater, scilicet, & mater exclusæ fuerunt propter reuerentiam naturalem, p. 1. col. 83. c

Item p. 6. col. 231. c

matrimonio iunctæ personæ per iuga bouum intelliguntur, uiuentes honeste, laborantes pro sui status honestate seruanda, & prole ad Dei seruitium educanda, p. 3. c. 14. f

matrimonialis actus cum non sit malus, quomodo dicit Apostolus, Hoc autem dico secundum indulgentiam: cum indulgentia non sit nisi de malo, p. 6. col. 243. a. b

matrimonialis actus aliquando est sine omni culpa, & est meritorius. Aliquando sit causa reddendi debitum. Aliquando sit ad satisfaciendum concupiscentiæ, & c. p. 6. c. 245. c

Item p. 1. col. 1039. c

matrimonialis actus licet sit licitus, tamen annexā habet quādam turpitudinem quam oportet excusari per bona matrimonii. p. 1. col. 667. c. & c. 1236. f

maturitas prælatorum ecclesiæ tanta debet esse quod quasi nūquam videatur ridere, etsi aliquando hoc contingat, debet cum tali maturitate fieri quod nullo modo debeat verecundari, p. 3. col. 276. d

matutina hora dicitur illa hora in scriptura, apta, scilicet ad faciendum uindictam de peccatoribus. Item hora illa qua disponentes se sacerdotes ad offerendum sacrificium matutinum. p. 3. c. 469. a

maxilla asini qua Samson Philistheos percussit quid mystice significet. p. 2. col. 252. f

maxillæ Ecclesiæ sancti prædicatores sunt, p. 2. c. 927. f

maximiniani & Diocletiani temporibus infra triginta dies legitur decem septem milia martyrum martyrizati, & sub eisdem legio Thebeorum passa est, & iudices in diuersis partibus de mandato istorum imperatorum tot interfecerunt Christianos, quod non poterant sub certo numero redigi, & c. p. 6. col. 1257. c

maximum delictum quod in mulierem committitur adulteriū est quod disiungit coniuges, p. 1. col. 1591. b

mediator Dei & hominū signatur nomine statherg, in quo equa lāce merita nostra pēsantur, & in cuius præceptis agnoscimus quid in nostra uita minus habeamus. p. 3. c. 291. d. c

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Mediator dicitur Christus, quia participat inter aliqua extrema, nam habebat duplicem naturam in vno supposito, scilicet diuinam & humanam, vnam sibi naturalem, aliam pro nobis assumptam, p. 277. c

Item p. 6. col. 695. b

medicus putribus non parcit carnibus, vt sana membra seruetur: non parcit, vt parcat, crudelis est, vt misereatur: nec considerat patientis dolorem, sed vulneris sanitatem. p. 4. col. 1265. a

medicus animarum, Christus scilicet omnia quæ ad proximorum salutem valere possunt tolerare præcipit, quos ad curandos proximis instruit, vt tanq̃ a filiis ægrotantibus. & fratribus si salus illorū hoc exigit, multa patiatur. p. 5. c. 786. d

medicus spiritualis est honorandus tripl. ci de causa, p. 3. 2163. c

medicus sæpe prudens accedit ad languentem, & quantū ars patitur & industria medicinæ, non cessat, sed si ægrotatio tāta sit vt repugnet curationi, aut æger per impatientiam doloris contra facit quod iubetur, relinquit eum desperans: medicus ne expiret inter manus eius, & mortis videatur reus, p. 4. col. 905. a

medicus quandoque si prompta est curatio, mittit seruum: aliquando mittit discipulum, & aliquando ipse per se venit secundum varietatem curandorum vulnerum, p. 4. c. 903. b

medici tradunt, quod senex de foemina profectionis gratis & si muliebria costringat, ei generare nō possit, de iuencula autem possit, p. 1. col. 234. d

medici sunt duplices, corporales & spirituales: & utrique honorandi, sed spirituales præferendi. p. 3. col. 2161. c

medici amarissimum antidotum solēt dare stomacho nauseanti, & noxios humores euomat, & possit coctos cibos atque digestos in alium transmutare, quos fleumatū magnitudo digerere non sinebat. p. 4. c. 433. b

medici quasdam amaritudines medicamentis inferunt pro sanitate languentium, p. 1. col. 1424. e. f

medici præbent aliquando cibum vel potum ad discutiendū caliginem oculorum, nec tamen in edendo vel potando seditimus, quod prodest, sed cum transierit dies vna & altera tertia, suo tempore per oculos meatus relaxata ad visum, cibi vel poculi virtus paulatim purgat aspectum. p. 2. col. 103. c

medico vulneratus videtur quodammodo qui se subdit ei vt sanetur, vt in eo medicinæ opus impleatur, p. 1. c. 1654. d

A medicis frangitur tortum, vt fiat postea rectū, p. 3. c. 1571. b

medicina magna tollit magna peccata. p. 2. co. 1541. c

medicinæ vilitas & quomodo ea vendendum, p. 2. col. 865. c

medicina omnis habet ad tempus amaritudinem, sed fructus doloris sanitate monstratur, p. 4. col. 1128. e

medicinæ scientia a Deo esse probatur. Quæ enim sciētia magis est a Deo quā sanitas, in qua etiam herbarum vires & succorū qualitates, ac differentia nōscuntur, p. 1. c. 1360. f

medicinæ vel philosophiæ disciplinam vt quis cōsequatur, se parat se ab omni actibus non tamen cōtinuo ita perfectus est, vt non peccet in aliquo: immo plurima delinquēdo vix ad perfectionem peruenit, & tamen cū ad huiusmodi scholas se tradiderit certum est eū inter medicos & philosophos numerari. Ita qui mancipatur studiis sanctitatis secundum hoc quod proposuit sanctus appellatur. p. 1. col. 1287. c

medicinæ duo officia sunt, scilicet morbum sanare, & sanitatē custodire, p. 3. col. 485. b

medicamine diuinæ dispensationis agitur vt exterioribus doloribus internum vulnus aduratur, & flagellorum sectionibus repellatur ea quæ mentem occupare poterat interior putredo vitiorum, p. 3. c. 393. a

mediocritate contenti (quæ est arx virtutum) qui turbulentia huius seculi transcendendo nō appetunt, significantur per Israelitas qui trans Iordanem possessionem acceperunt. p. 2. c. 1119. a. b

meditari debet homo in his quæ ad dilectionem Dei pertinent in tempore quietis & in tempore laboris. Similiter in ingressu lecti ad dormiendum, & in egressu ad uigilandum p. 3. col. 1517. a. b

meditatio frequenter diuinę legis extirpat viciū, p. 3. columna 1279. c. & 1382. f

meditatio est dispositio ad gratiam habendam, & habitam ad augmentandam, p. 3. col. 1374. f

medius, alius, est malus, qui separat amicos. Alius bonus, qui reconciliat inimicos Iesu Christi, p. 6. col. 696. d

medius stat qui peccatum non fecit nec inuentus est dolus in ore eius, p. 1. c. 1412. f

Nihil est medium, quicquid facis, aut ex amore Dei, ex seruitute diaboli facis. p. 5. c. 138. d

medorū regnū significatum fuit per argentum, quia in illo regno multum vacabant sapientiæ & eloquentiæ, p. 4. 1521. c

melchisedech secundum Hebræos fuit Sem filius, Noe primo genitus, & quando vsus est regia dignitate, erat trecentorū & nouē annorū. Et quō fuit figura Christi, p. 6. co. 861. a. b. c

melchisedech tradunt Hebræi quādo Abraham natus est habuisse trecentos nonaginta annos, & Abraham vt nepoti obuiaſſe, & panē in resurrectionē eius, & suorū obtulisse ut sacerdotē Dei decimas recepisse, p. 6. c. 961. b. Itē p. 4. c. 358. d

melchisedech obtulit panem & uinum pro sacrificio offerendo, quod pertinet ad sacerdotis officium. Et an fuerit sacerdos Dei altissimi. Et quomodo apostolus dicit, quod non habuerit patrem matrem, neque initium dierum neque finem vitę. p. 1. col. 204. e. f

melchisedech maioritas ad Abraham quo medio probatur, p. 6. col. 875. a. b. 876. d. e

melchisedech fuit rex Salem quæ ciuitas postea dicta est Hierusalem, & est metropolis in regione illa, & secundum oēs Hebræos Sē nominatus est Melchisedech pp bonitatē sui regiminis: quia Melchisedech interpretatur rex iustitię, & Noe post diluuiū ordinauit quod Sē filius suus haberet terram illam, p. 1. col. 189. c

mel omnium rerum copiam significat, p. 1. c. 1658. d

mel significat lasciuie dissolutionem. p. 1. c. 921. c

mel cur ad altare offerri vitatur, p. 1. col. 923. d

mel & fermentum ab omni oblatione excluduntur, quia istis idololatrię in suis sacrificiis utebantur, p. 1. c. 921. c. & col. 1433. a. b

mel siluestre quale Ioannes baptista comedit, est folium arboris in deserto Iudææ aptum comestioni. p. 5. col. 71. c

mellis dulcedinem quis nosset, nisi gustasset amaritudinem? p. 1. col. 1279. a. b

mellis oblatio, an & quomodo faciēda fuit, p. 2. co. 1005. c

melior est tibi qui animi fraternā dilectione vel societate connectitur, quā germanus frater qui fidei & pietatis iurata cum habere communia negligit, p. 3. col. 1720. e

melior est victus, spiritualis sensus, qui sub vili tegmine literarum a paupere populo in ecclesię vnitatem habetur, quā ambitioſe delicię philosophorum quæ in diuersis libris sub incerta opinione cōtipiunt, vbi labor & superflua cura. p. 3. 2124. d

melius est nomen bonum quam delitię multæ. Ibi.

melius faceret Iudæus in agro suo aliquid vtile quā in theatro seditioſus existeret: & melius foemine eorum die sabati lanam facerent quā tota die in neomeniis suis impudice saltarent, p. 1. col. 673. c

melius est vt paucorum damnatione plurimi liberentur, quā eorum absolutione plurimi perderentur, p. 3. col. 1398. e

melius est miserę uitę tormenta & tribulationes & labore moriendo euadere quā ad hæc nasci & sustinere. p. 4. c. 1784. f

melius est tenuem victum sub vili tugurio sumere cum securitate, quā splēdidam cum fatigatione in incertis locis querere, p. 3. col. 2124. d

melius est vt seruato Dei timore egeas opibus, vel etiam quotidianō victu, quā vt desiderio plura acquirēdi Dei timorem deferas. p. 3. c. 1667. b. Interl.

melioris deiectione q̃ multa fecerat bona diabolus magis glorietur quā de multorum mediocriter uiuentiū. Et de hoc exemplum, p. 2. col. 1554. f

meliores illis sicut non vidi, ait Aug. qui monasteriis profecerunt ita nō vidi deteriores illis qui in monasteriis defecerunt, parte

Index.

p.1.col.70. Vide in Religiosi.
Mello erat quædam vorago quæ erat ante fortalium, in quo David ædificia construxit. p.1.col.539.c
Melodia multum ad hoc facit, vt reficiantur vires animales quiete & recreatione: indigent enim quiere & recreatione sicut membra corporis, p.6.col.691.c
Melodiz diuersæ excitât diuersas passiones in homine: aliquæ andaciam, aliquæ deuotionem, aliquæ læticiam: aliquæ fletum & lamentationem, p.2.col.377.f. & 869.c. & 11078.f. & 1603.c
Item p.5.col.180.f
Melodiz virtute vtrum dæmones possint expelli a corporib. obsessis, p.2.col.417.c. & 419.c
Melora est vestis facta de pelle taxi, quæ hirsuta est & deformis, & tali veste vsus est Ioan. Bap. & Elias propheta. p.6.c.936.f. **Item** p.5.col.71.c
Item p.2.col.853.c
Mem litera Hebraica duplex est, scilicet vna est clausa, altera aperta, & quale mysterium incarnationis Christi per virginem nascituri per eam designetur, p.6.col.1704.c.f
Mem clausa litera Hebraica semper ponitur in fine dictionis secundum Hebræos, & nūquam in medio, nec in principio. Sed in dictione lemarbe quod significat ad multiplicadū, ponitur contra naturam suam, ad denotandum quod Christus de quo loquitur scriptura natus sit contra naturæ cursum de virgine clausa. p.4.col.122.f
Item p.6.c.1704.c.f
Membrum aliquod sibi abscindere propter peccatum euitandum non est alicui licitum propter causas, & enumerantur. p.5.c.302.e. & 477.c
In mēbro genitali circuncisio ponitur, vt in illa carnis sit immunitio quæ tegitur pudicitiz secreto, & quia per oēs progenies erat seruāda, in genitali mēbro est posita. p.6.c.1050.f
Mēbra corporis sunt a Deo, & iō non est in potestate alicuius personæ abscindere sibi mēbrū, sicut nec se occidere nisi in casu, quando scilicet vnum membrū propter sui corruptionem est in periculum totius corporis. p.5.c.302. & 477.c
Membra omnia concurrunt ad integritatem vnius, cōpositi & perfecti ex multis organis, deseruientibus diuersis animæ potentijs, p.6.c.306.d.e
Membra & humani affectus Deo locutione ascribuntur, vt secundum capacitatem nostram conformentur eloquia diuina, p.3.c.2937.a
Membra corporis vt manus & oculus in Deo sic nominantur, qui tamen forma corporis non circumscribitur, vt ex membrorum vocabulis effectus suæ potētiæ designetur. p.3.1263.f
Mēbra exteriora, ornata seruat interior custodia, & qui mentis statum perdidit, foris inconstantia motionis fluit, atque exteriorum mobilitate indicat, quod nulla interiorum radice consistat, p.3.c.1628.c
Membra & desideria concubitus dicuntur verenda. p.1.1298.1
Membra corporum castratio per continentiam laudabilis est & meritosa, non per amputationem, p.5.c.302.c
Mēbris genitalibus cur non credamus hoīes ante peccatū impetare potuisse, sicut cæteris, quæ in quolibet opere, anime molestia vlla, & pruritu voluptatis habet. p.1.c.76.c.f
Membri corporis per frequentationem boni operis imprimi tur aptitudo, per quam redduntur promptè mobilia ad opus bonum, p.6.c.83.c
Mēbris corporis, ex frequētatione opis mali, imprimitur aptitudo ad male operandū. Et ostenditur per simile, sicut per frequentem actum carpentandi, fit impressio artis in manu artificis, aprans eam ad recte & faciliter percutiendū. ibid.
Memento & obserua, quam differentiam inter hæc Hebræi ponant. p.1.c.1495.c
Item parte 2207.a
Memento vt diem sabbati sanctifices, quomodo intelligitur. p.1.c.671.c
Memento, quare ponitur in tertio præcepto, cum dicitur. Memento vt diem sabbati sanctifices, p.1.c.671.c. & 682.d.c.f

Memēto vt diem sabbati san. Sic dicitur in prima traditione. Et in secūda dicitur. Obserua sabbat. & c. quā differentiam in hoc Hebræi assignent, & an sustinenda sit. p.1.c.1495.c
Memoria dicitur venter, quæ noticias rerum quasi escas retinet, p.3.c.632.d
Memoria passionis Christi qua caput dæmonum fuit deuium, est efficax gladius contra dæmonum insultum. Et de hoc figura, p.2.c.456.
Memoria passionis dominicæ dicitur clypeus, & si constanter teneatur in manu bonæ operationis, debellatur insultus carnis vel fomitis, p.1.c.59.c
Memoria sanctorum patrum defunctorū nō dēt in religione per obliuionem consumi, sed per iugem meditationē quotidie renouari, & significatur per calciamenta de pellibus animalium mortuorum, non attrita. p.1.c.1637.c
Memoria Iudæorum est immortalis, & simpliciter secundum quid, p.3.c.1899.c
Memoria præteritorum, s. bonorum habitōrū tempore infortunij est valde tædiofa, & afflictiua, p.3.c.1933.c
Memoria mortis debet haberi ne homo peccet in æternum inest nunquam. Et ponitur exemplum de nauta sedenti in vltima parte nauis, vt dirigat eam, p.3.c.2016.c
Memoria peccatorum cedit ad bonum sanctorum in præsentī per gratiam sanctificantem, nam talibus peccata in bonum proueniunt, p.6.c.111.c
Memoriam suam quasi cinerem posuit, quantumlibet quis pro memoria sui nominis laborat, p.3.c.155.c
Memphis ciuitas est Aegypti quæ nunc Damiaia dicitur vbi Nilus diuiditur, vbi Apis templum, & consulta respōdent oracula, p.4.c.1303.c
Mendaciū est falsa significatio in voce, vel in alio signo quod tenet vicem vocis, p.6.c.160.f
Mendacium non debet dici vbi non est duplex cor, par.3.col.470.c
Mendacium meditari peius est quā loqui, nā loqui plerumque præcipationis est, meditari, studiose prauitatis, par.3.col.259.a.b
Mendacium semper imitatur veritatem, aliter enim non potest decipere, p.4.c.247.b. & 771.b
Mendacium licet sit fugiendum ab omnibus maxime tamen a iudicibus qui sunt in statu & officio conseruandæ veritatis, p.1.c.709.c
Mendacium, diuitiarum cōgregationum sequitur, mendacio enim diuitiæ augeri solent, p.3.c.383.b. Interl.
Mendacium omne vtrum prohibitum sit, p.1.c.675. b.c. & c. 1608.e.f
Mendacium omne iniquitas est, p.1.c.709.b
Mendacia officiosa non solum iniusti, sed etiam iusti sæpe cōmittunt, p.2.c.620.d.e
Mendacia a mendacibus serio aguntur, non ioco. Cū autem quæ non sunt, tanquā ioco dicuntur, non putantur mendacia, p.1.c.423.a
Mendacia obstericum Hebræorum vtrum approbata sunt auctoritate diuina, quia scriptum est, Deum bene fecisse obstericibus, p.1.c.472.d. & c.1067.c
Item p.3.c.1886.f
In mendacio pernicioso duo cōmuniter occurrunt vicia. Primum est patens, scilicet, falsa vocis significatio. Aliud est latens, scilicet, intentio fallēdi quæ in corde cōsistit, soli Deo nota, p.4.c.1752.f
A mendacio maximè officioso excusare patres veteris Testamenti non videtur magna necessitas. Certū est enim, quod apostoli non fuerunt immunes a peccato, par.1.c.314.c. & c.361.c. & c.412.f
Mendaciorū duo sunt genera, quæ non sunt sine culpa, sed nō cū magna, vt mendacia quædam pro salute, vel cōmodo alicuius, non malitia, sed benignitate, & mendacium ioco quod non fallit, scit enim cui dicitur causa ioco dici, p.3.369.b.c
Mendaciorū præcones Ieremias vocat adulteros, p.4.c.743.b
Mendaciorum genera multa, p.1.c.700.a.b

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Mendax iudicandus nō est qui dicit falsum quod putat verū.
Econtra mētur ille qui dicit verū quod putat falsum, nec
 est libera mendacio, qui ore nesciens verū loquitur, sciens
 autem non esse verum, voluntate mentitur, p.6.col.303.c
Mendax dicitur diabolus, & pater mendacii, p.5.c.1167.c
Mendax ille dicitur, non tamen pater mendacii qui mendacia
 ab aliis inuenta solū refert, sed mendax est & pater mendacii
 qui nō solum refert mendacia, sed et ea fingit, p.5.c.1167.c
Mendicantiam ordinum fratres quidam impudenter se inge-
 runt ad curias principum non vocati, aliqui ut fugiant or-
 dinis paupertatem, & aliqui ut per hoc promouentur ad ali-
 quam dignitatem, p.4.col.1354.f
Mendicantium ordinum frater arguebat quosdā monachos
 de declinatione religionis suæ. Et vnus respondit: Quando
 monera uestra tantum cucurrerit sicut nostra, tunc multum
 erit deleta, p.4.ubi.
Mendicus, qui perit: pauper sibi non sufficit, p.3.c.710.d
Mendicus & indigens omnino non erit inter vos, dictum est
 Iudæis in veteri Testamento de mendicante publice, q̄ nō
 debebant permittere Iudæi. Sed in lege Christi quæ amoris
 est lex, quid faciendum sit animaduertant dispensatores mi-
 nisteriorum Christi, p.1.c.1545.c
Mens cum se per verba extra semetipsam iacit, apertam se ad
 uersario ostendit, p.3.c.1716.d
Mens & spiritus differunt, p.6.col.321.a.b
Mens dicitur facies spiritualis ad modum faciei corporalis, p.
 6.col.380.f
Mens quæ corporis & animæ salute fouetur, & in vnū vtriusq̄
 motus colligit, non debet diuidi, p.1.col.911.a. Interl.
mens lenis, præceptis dictio, non ante cogitat quam loquatur,
 p.2.col.809.c
mens vana iniquorum, quamuis cessationem a mundi labo-
 re dominus imperat, & quietis dulcedinem persuadet, tñ
 plus assequi aspera carnaliter, quam tenere blanda spiritali
 ter gaudeat, ubi.
mens electorum dum inter aduersa vel prospera manet immo-
 ta quadratū sibi in esse virtutis figurā mōstrat, p.2.c.1052.c
mens humana cum maligni hostis suasionibus instigatur, tūc
 dicitur olla succensa: sed cum per consensum in desideriis
 prauæ persuasionis accenditur dicitur olla feruens, p.3.c.397.b
mens quando a cogitatione carnalium fluxu vacatur, quasi
 latus ex carne liquatum in petra funditur, p.2.col.193.a.b
mens cum concepta desideria sequitur, seruire rebus conuinci-
 tur quarum amore superatur, p.6.col.239.a.b
mens quæ quæ prius, magna putabatur, vilis abiecta que in
 actionis ostentatione cognoscitur, dum inani ministratio-
 ne operis turpitudine denudatur, p.4.col.402.d
mens prauis desideriis dedita, huius seculi labori relinquitur,
 ut foris mundo velut ancilla seruiat, quia intus Deum ne-
 quequam ut filia amat, p.4.col.403.c
mens nostra a carnis delectatione est separanda, non a carnis
 necessaria cura, ne curā faciamus ī desideriis, p.1.c.943.b.c
mens dicitur venter, & quare, p.4.col.946.b
 Item p.3.col.1694.c Item p.4.c.1907.b
 Item p.2.col.1211.c
mens quod valde amat sapius replicat, p.3.col.56.e
mens humana per puerperam significata, tunc parit quando
 aliquid præconceptum producit, iste vero cōceptus potest
 esse dupliciter, p.1.col.1013.c
mens humana per domum domini ædificandam significatur,
 quæ in quiete voluntatis bonæ ædificatur, p.2.col.1280.f
mens elata quando humilitatis bonum quod tenere debet ab
 afflictā carne memoratur, in sanus homo a subiugali muto
 corrumpitur, p.1.c.1337.a
mens eadem pollet ex uirtute, lassascit ex infirmitate, ut dum
 quærit quod habere nō valet, quod habet humiliter seruet,
 p.1.col.1510.e.f
mens quādo ex sui consideratione quod in alterum faciat col-
 ligit, lignum secundum speciem suam semen producit, & re-
 ctū operis germen parit, p.1.c.17.a

mens prouecta in actionibus turbulenti seculi, incipit propter
 utilitatem fraternæ societatis, & de corporalibus agnitionibus.
 ducere opera quæ profunt animis uiuis, & fortissimas agni-
 tiones quibus fluctus seculi dirumpuntur & contemnuntur.
 Et de hoc figura, p.1.col.28.e.f
mens nisi ab exterioribus abscondatur, interna non penetrat.
 p.3.col.71.b
mens hominis est mare. Quasi fluctus maris sunt cogitationes
 mentis, p.3.col.170.d
mens praua semper in laboribus est, sicut bona semper tran-
 quilla, quia aut moritur malæ quæ inferat, aut metuit ne si-
 bi hæc ab aliis inferantur, p.3.col.179.b
mens immunda si non fuerit in melius mutata, necabitur mor-
 te æterna, p.1.col.836.c. Interl.
mens humana cum illa superiora & cælestia utcumque in eni-
 gnate cōspicit, iam claustra corporeæ habitationis per sub-
 leuatam cogitationem exit, p.1.col.847.a.b
mēs Deo plane sub exuuijs corporis vegetatur, sicut in vesti-
 tu ouium sunt lupi rapaces, p.5.col.951.b
mens nostra est arca aurea, in qua sunt tabulæ Testamenti, in
 qua legem Dei scriptam habere debemus, & debet esse au-
 rea, id est, pura præciosa, p.1.col.1289.b.c
mens per compūctionem eleuata, omnia sub se certius diiudi-
 cat, p.3.c.16.e
mens per Sion montem significatur, & si quid in ea per frau-
 dem hostis pollutum est factum, instanti nisu expurget, &c.
 par.4.col.2357.c
mens humana, infœcunda dicitur filia Babylonis, & quare, p.
 4.c.401.a
mens fidelis dicitur areola, & quare, p.3.col.1863.c
mens hominis intelligitur per altare concuum & quadrangu-
 lum, & quare, p.3.col.1338.c
mens infirma & indiscreta dicitur mulier, p.3.col.2185.b
mens dicitur latere in homine, sicut viscera eius, p.3.c.362.f
mens pensare non valet, inuisibilis virtus, quibus si quis sibi
 meatibus influat quibus ad se modis ueniant, & quibus re-
 cedat, p.3.col.341.a.b
mēs iusti in amaritudine est semper etiam in prosperis quam
 amaritudinem aduersitas ingeminat, p.3.col.237.a.b
mens humana non potest Deum contemplari, nisi condescen-
 dat, p.1.col.861.c. Interl.
mens est templum & domus Dei & conscientia fidelium, quæ
 si in læsione proximi peruersas cogitationes profert, quasi
 in spelunca latrones resident, & simpliciter gradiētes inter-
 ficiunt, & sic mens iam non domus Dei, sed spelunca est la-
 tronum, p.5.col.601.a. Item p.6.col.1569.c
mens in qua habitat Deus per gratiam, per templum designa-
 tur. Hoc autem templum polluitur per peccatū & maxime
 si fuerit per assuefactionem continuatum, quomodo purga-
 tur, p.2.col.1235.c
mens a iustitia desolatur, quando immoderata locutione non
 paritur, p.4.col.245.b
mens libidinis vi, in corpore carnalis fornicationis intantum
 captiuatur submergitur & absorbetur, ut in ipso momento
 nihil aliud cogitare homini liceat aut intēdere, quia ipsam
 mētem captiuam subdit ipsa submersio & absorptio libidi-
 nis & concupiscentiæ carnalis, p.5.c.241.c
mens tabernaculum vocatur, in quo apud nos abscondimur,
 cum foris in opere non videmur, p.3.col.145.b. 274.c
mens perfecta solemter inuigilat, ut non solum peruersa agere
 renuat, sed omne etiam quod in se per cogitationes turpi-
 ter ligatur tergat, p.2.col.193.a.b
mens iusti frudet vni semper hæc, iniqui variatur, quia præter
 Deum nil sufficit, & ideo quod modo petiit, mox fastidit, p.
 1.col.335.b
mens dum ad Deum anhelat, & omnia secularia despicit, om-
 nia mox ei vertuntur in tentationē, & eā affligunt, sed dū trā-
 sitorio labore atteritur, a perpetuo liberatur, p.3.col.85.a
mens circūclusa (sicut aqua) ad superiora vnde exit redit, &
 lata per ima deperit, p.3.col.44.b

mens

Index.

Mens hominis quia stare noluit cum potuit, iam non potest stare etiam cum velit. sed semper desideriis variatur, ut quietus actionem desideret, occupatus quietem, p. 3. col. 105. b.

mens hominis in libertate condita dum carnis desideria nutrire voluit, in foueam deceptionis pro foetido cibo cecidit: per gratiam autem reuocata ad veniam, carcere semper stringitur, ne per desideria vegetetur. Et ponitur de hoc exemplum de captura leonæ. p. 3. col. 138. e.

Mētis quies sequitur ad cessationem peccatorum, p. 4. c. 476. e.

Mentis statum qui perdidit, foris inconstantia motionis fluxit, atque exteriorum mobilitate indicat quod nulla interius radice subsistat, p. 3. col. 1629. a.

mentis oculos si ab humani generis exordio ducimus, usque ad hoc tempus, omne quod finire potuit, quam breue fuerit videmus, p. 3. col. 212. f.

mentis securitas est in obitu retributionis initium, p. 3. c. 86. e.

Mentis domus est quælibet res per quam dilectionem habitat animus, p. 3. c. 167. c.

mentis dispositio per verbum oris aperitur, p. 3. col. 302. f.

mentis domus quatuor angulis consistit, id est, prudentia, temperantia, fortitudine, iustitia, & in mēte quæ his quatuor erigitur cæteræ virtutes quasi cordis soboles se inuicem paſcunt, & quomodo, p. 3. c. 30. e.

mentis perfectæ iudicium est, cum quis pro generali fidelium sospitate, quasi vnitatis & fraternitatis memor, supernæ pietati supplicat, p. 2. c. 1568. f.

mentis interior afflictio magis apparet in oculo quam in partibus aliis, p. 3. col. 142. f.

Vide etiam in Cordis dispositio.

mentis humanæ est proprium hoc sibi fieri suspicari quod facit. Arbitratur enim se despici qui bonos despiciere consuevit, & ex suspitione contemptus ad indignationem proſilit & contumelias ingerit, p. 1. c. 82. f.

mentis vehemens motus gaudii vel doloris redundat ad corpus, p. 4. col. 618. f.

mentis conceptus interior duplex. Vnus informis & imperfectus alius formalis & perfectus, p. 5. col. 2017. c.

mentis eleuatio inducit ad contemptum vitæ præſentis, par. 5. col. 935. c.

mentis duplicitas callide se defendentis, per hæricium significatur, p. 4. col. 309. b.

mentis iniquæ consilium quando vanum esse probatur, quo se impune peccare arbitrabatur, tunc caput inimicorum nudari dicitur, p. 1. col. 1666. e. f.

mentis ciuitas si murum silentii non habet, patet inimici iaculis, p. 3. col. 3716. d.

mentis qualitatem indicat incompositio corporis, p. 6. c. 16. e.

mentis adirus tora virtute muniendus est, ne eam hostes penetrent foramine neglectæ cogitationis, p. 2. c. 535. a. b.

mentis custodia forti qui non est munitus, uir confusionis est, quia dum virtutes se agere æſtimat, subintrantia vitia neſcientem necant. Ibid.

mentis secretum intrare post positis exteriorum tumultibus, est ad tabernaculum redire. Ibi enim dominus consulitur & quod foris agendum est publice, intus ſilenter auditur, p. 1. col. 122. e. f.

menti furori ebriz omne rectum quod dicitur, peruersum videtur, p. 2. col. 484. d. e.

mentem per caput intelligimus, quia sicut caput corpus, ita mens actiones regit, p. 1. col. 943. b. c.

mentem peccatoris post peccatū incipientis dolere diabolus delinit blanditiis, ne ad debitam poenitentiam perueniat. Modo. n. aliorū facta grauiora, modo nihil eſſe quod factū est, modo misericordem Deum loquitur, & tempus ad poenitentiam pollicetur, ut dum per hæc decepta mens ducitur poenitentiā differatur & tunc plenius absorbeat suppliciis, quæ nunc gaudet in delitiis. pa. 1. col. 361. c. & col. 363. c.

mentem tanto inimicus sine labore superat, quanto & ipsa quæ vincitur contra ſemetipſam per multiloquium pugnat. Ibi.

mentem quæ quatuor virtutibus cardinalibus erigitur, spiritus

ante omnia eandem contra ſingula tentamenta ſeptem virtutibus inſtruit. ibid.

mentem electorum inſima deſideria ſpernētem & cæleſtiū cōtemplationi inherētem, ſignificat abies, p. 1. c. 532. e. f.

mentem hominis Deus dum in ſuo timore format, concipit, dum ad apertas virtutes prouehit gignit, ſed ſi extolluntur, relinquit, & frigidi de vtero exeunt, id eſt, a viſceribus pietatis, p. 3. col. 359. b.

mentem hominis iuxta ſubſtantiam nihil implere poteſt niſi creatrix trinitas quia tantummodo ſecundum operationē & uoluntatis inſtinctum anima de his quæ creatæ ſunt impletur, p. 6. col. 1027. b.

mēte magis retineretur quod viſu percipitur, quam quod auditu. p. 4. col. 718. f.

mente innocenti plerumque quælibet res reſpicitur, ſed in ipſo cōſpectu animæ concupiſcētiæ gladio cōfodit. p. 2. c. 410. e. f.

mentes viui vitæ carnalis inhærentes, euelli ab intimis nō poſſunt, niſi gradatim ducta prædicatione proficiant. p. 1. col. 580. e. f.

mentes carnalium pro amore ſeculi dura quædam, quaſi quædam mollia & delectabilia ferre paratæ ſunt, dum in hac vita rerum culmina apprehendere conantur, p. 1. col. 1232. d.

mentes hominum in mundo, magnæ naues in mari dicuntur. Venti à quibus minantur, appetitus mētium, gubernaculū, cordis intentio, qua boni trāſgreſſis ſeculi fluctibus, ſalutis portum petunt reproberi quaſi Scylla vel Carybdi intereūt, p. 6. col. 1285. b.

mentes terrenorum hominum quas humor carnalis concupiſcētiæ ſtudas facit, dicuntur loca humentia, p. 3. c. 388. f.

mentes ſecularium temporali gloriæ deditæ, appellatione calamitatis designantur. Qui tāto apud ſemetipſos intus manent, quanto altius & nitidi exteriorius oſtenduntur, p. 3. c. 388. d.

mentes ſecularium dum ad exteriorē gloriā per ſuperficiem tendunt & deſluunt, nulla intus firmitate ſolidantur, pa. 3. ibid.

mentes electorum per ſpherulas ſignificantur, & quare, p. 1. col. 1219. b. c.

mētes hominum groſſas ſignificant ſaga cilicina, quæ occulto Dei iudicio, quamuis dure præferuntur, quia ſeruire curis temporalibus non timent, ut tentatione uēros & pluuias portent. p. 1. col. 751. a.

mentes fidelium quaſi Deo dicatæ virgines ſunt, p. 4. c. 1031. b.

mentes noſtræ ſunt domus, in quibus per cogitationem habitamus, p. 1. col. 587. b. c.

mentes iuſtorum per intentionem ſuam omnipotenti Deo aſſiſtunt, atque in ſcriptura quaſi os eius intuentur, p. 3. c. 240. f.

mentes iniquorum quia damna ſua conſiderare negligunt, innocentiam perdunt. Amittunt namque a corde innocentiam ab ore veritatem, a carne continentiam, & per accēſſum tēporis ab ætate vitam, ſed hæc ſe perdere non conſpiciunt curis ſeculi occupati, p. 3. col. 74. e. f.

mentes ſpiritus ſancto repletas dicit ſcriptura aquas, quia ſancti qui ſpiritu ſeuante ad ſumma rapiuntur, ne aliqua elatione ſuperbiant, quibusdā tentationibus reprimuntur, p. 3. c. 271. a.

mentes peruerſæ dulcia gratiæ per quietem dona deſpiciunt & pro carnalibus uoluptatibus laborioſa huius vitæ itinera etiam lachrymis oleua concupiſcunt, p. 1. c. 1232. e. f.

mentes peruerſæ contemnūt habere, ubi ſpiritualiter gaudeāt & deliderantur appetunt, ubi carnaliter gemant, pa. 1. ibid.

mentibus foris ſparſis ad ſeipſum redire cuique difficile eſt, quia praua itinera ſemel captos tanto quod delectabiliter tenent quanto quod libuerit non licet, p. 1. col. 405. b. c.

mentibus prauis nihil eſt laborioſius, quam ſi in huius mundi laboribus non laborare præcipiantur, p. 4. c. 605. c.

mentibus bonis, etſi uſque ad tentationem cordis flamma ardeat, uſque ad conſenſum tamen tentatio non exerat, p. 4. col. 1535. a.

mentibus prauis ac pollutis, non ſunt ſecreta dominicæ incarnationis credenda, ſed qui ad fidem venientes cor munda uerunt, p. 1. col. 1303. b. c.

menſa

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Mensa propositiois quare dicebatur. p. 1. col. 740. f
Mense octo sunt de quibus tanquam de mensis spiritualibus reficitur totus populus Christianus. p. 4. col. 1435. a
Mensam fortunæ parare quid sit, ut faciunt dicentes stellarū cursu vel varietate fortunæ omnia gubernari, & nihil ad Deum pertinere credunt. p. 4. col. 519. a
Mensam ad alienā qui frequenter cōuenit, ocio deditus, adu letur necesse est pascenti se. p. 6. col. 679. b
mensis magnorum imponebatur aliqua portio de immolatis illis. p. 4. c. 1487. c
Mensis unde dicitur. p. 3. c. 2191. a
Mensis apud Hebræos incipit a prima luatione, & secundum lunæ cursum computatur, quia apud nos calēdis, nonis idibusque denoluitur. p. 6. col. 1686. f
Item p. 4. col. 535. a. **Item** p. 1. col. 584. f
mensis nouorum dicebatur mensis primus in quo celebrabatur Pascha, & quare sic dicebatur. p. 1. col. 712. f
Mensis casleu correspondet Decembri secundum Iudæorum opinionem. p. 4. col. 2226. f
Mensis Septembris quasi totus est festiuus apud Iudæos propter quatuor festa. p. 3. col. 919. c. **Item** p. 1. c. 1112. f. & col. 1019. c. **Item** p. 2. c. 1154. f. & col. 1287. c
Mēsis primus anni apud diuersos aliter accipitur. p. 4. 1067. c
Item p. 1. col. 153. c. & col. 633. c
mēsis nonus ab Aprili, qui primus est apud Hebræos, Decem ber est apud nos. p. 4. c. 2181. c
mensis primus apud Hebræos Aprili deputatur, & quare. p. 3. c. 2141. a. **Item** p. 1. col. 152. f. **Item** alibi Martius dicitur pri mus. p. 1. col. 683. c. **Extensius** col. 601. a
mensis primus apud Hebræos semper incipit a propinquiore luatione vernali, quod est. xij. die Martii, siue sit ante æqui noctium siue post, siue in ipso æquinoctio. p. 2. col. 1312. f. & col. 767. c
Nonum mensem nō accipi in bonam partem, & liber Regum & Ieremiæ narrat historia. p. 4. c. 2181. c
mensis nullos ex lunaribus habent Hebræi, & in ortu lunæ eos incipiunt. p. 2. col. 1291. b
mentes vacuos habet ecclesia in infirmis, qui terrena agunt sine vitæ præmio. p. 3. col. 101. a
mentes septē ætatis mūdi sunt, & assignantur. p. 1. c. 1124. d. e
mentes apud Hebræos antiquos nominabantur secundum ordinem numeralē tū. f. primus mensis, secundus mensis, &c. siue aliquo nomine proprio: & hoc durat usque ad captiuitatem Babylonicam, aliter aut post. &c. p. 1. col. 601. b. c
mentes duo attribuantur cuilibet tempori. Est enim tempus sementis, tempus trigroris, tempus messis, tempus æstatis, & tempus æstus. p. 1. col. 163. b
mentes doctores antiqui Hebræorum dicunt, receperunt prin cipium & nominationem a mense in quo fuerunt redemp ti, & hoc ostenditur in redemptione Aegyptiaca & Baby lonica. p. 1. col. 601. b. c
menstruum patiuntur communiter mulieres quolibet mense. p. 1. col. 1039. a. b
menstrua in mulieribus quando incipiunt, & quando desinūt p. 1. ibid.
menstruatæ mulieres, concipientes pariunt cecos, claudos, lepro sos, &c. quæ parentes non erubescunt in conclauis, aper te redarguuntur in paruulis. p. 4. c. 514. a
Item p. 1. ibid.
Mensurarum Hebraicarum quantitates certas & determina tas non habemus, & quare. p. 2. col. 746. f
Item p. 1. col. 642. f. & col. 708. d. & c. 745. c. & col. 809. c. & co. 165. a. & col. 1237. a. b
menstruatam cognoscens, quando, & quando nō, secundum legem morte puniendus sit. p. 1. col. 1039. c
mentiri quam sit horribile Deo. p. 1. c. 1401. a
mentiri est loqui contra hoc animo sentitur, parte 3. columna 349. a
mentiendum utrū sit pro salute & compensatione aliqua ubi nemo læditur, & hoc pene omnibus videtur. p. 1. c. 1067. b. c

mercatores Christiani (ut ego audiui ait Lyra, a fratre fide di gno) propter lucrum temporale teram Saracenorū frequen tantes impleuerunt naues pueris Christianis, a parentibus eorum pauperculis ementes, & sic vendiderunt eos Solda no p magno præcio, qui eos faciebat instrui in lege Mahu meti, ut adulti facti cōtra Christianos pugnaret, p. 6. 1642. f
merces an possit dici gloria cælestis & præmium sanctorum, p. 5. col. 1187. c. & col. 1196. d. e
mercedem equalem habent, diues qui multum dat, & qui pa rum pauper, si æqua voluntas. p. 6. col. 415. a. b
mercenarius vies cito transire optat, ut ad laboris præmium veniat. p. 3. col. 101. a. b
mercenarius de grauitate operis lassascit, nisi spe finis releua retur, sed illo viso nihil putat quod sentit, p. 1. c. 103. a
mercenarius existimatur, qui religionem questum arbitratur, p. 1. col. 1098. e
mercimonia regionis nostræ quæ sunt, & quis mercator, & qd accipit. p. 6. col. 820. c
mercurius dicitur apud Gentiles Deus ratiocinationis. par. 3. col. 1716. f
mercurium quasi medio currentē, id est inter aures & linguas latini uocant, Græci vero interpretem. p. 6. col. 1141. c
mercurius dicitur fuisse eloquentissimus, & ideo a gentilib. di cebatur Deus eloquentiæ, & quod eam daret hominibus, p. 6. ibid.
meritarum quæ officia fuerunt circa tabernaculum scederis, p. 3. col. 1206. c
mereri vitam æternam homo ex puris naturalib. non potest, p. 1. col. 264. d
mereri an homo ex naturali virtute possit per aliquod opus q de digno & congruo Deus det sibi gratiā, p. 3. c. 1410. f. 1413
Per terrena opera meremur, ad quæ non reuertemur post resurrexionem. p. 3. col. 191. a. b
meretrix & sermonis suauitatem & formositatem corporis ad capiendos miseros quærit. p. 3. c. 1623. a. b
meretrix fouea profunda est, quia multi cadunt in eam iuue nes, viri, & senes. p. 3. col. 1706. d. e
meretrix dicitur puteus angustus, quia de peccato luxuriæ nō exhit homo, nisi cum difficultate p. 3. 1706. f
meretrix dicitur latro, quia insidiatur quasi latro blandiciis & osculis incontinentes attrahendo. p. 3. ibi.
meretrix speciosa & grata comparatur ad Niniue, quæ ad a morem sui pene cunctos diuersis maliciis trahit. Hæc ven dit gentes in fornicationib. dum amore temporalium & tæ dio bonorum, qui fuerant membra Christi, fiunt membra meretricis, & alios secum trahunt. p. 4. col. 2033. a
meretricis modus est per omnem viam & modum inducere ad actum concupiscentiæ carnalis. p. 3. c. 1634. f
meretricis merces quæ non poterat offerri in sacrificium, p. 1. col. 1600. d
meretrices quare permittuntur in ciuitatib. p. 1. col. 292. c
meretricum publice uenalis est turpido. p. 1. col. 1598. f
meretrici cantus & huius sæculi fabulæ aures nostras ne scriptu ras sacras audiamus obturant. p. 4. c. 325. a
meretur illud aliquis de condigno, quod ei secundum viam iu stitiæ est reddendum & huius ratio. p. 6. col. 66. f
meretricium an sicut duellum permittendum vel prohibendū sit. p. 2. col. 436. d
meritum & demeritum principis redundat in subditis, sicut in corpore naturali bona & mala dispositio capitis redundat in membrum infirmum. p. 3. col. 1464. f
meritum vitæ eterne, licet nō possit esse virtute naturæ, potest tamen esse virtute gratiæ diuinæ. p. 5. col. 323. a. b
meritum dupliciter potest considerari. f. de condigno & de cō gruo, & quomodo aliquis meretur gratiam primam alteri. p. 6. col. 1441. c
meritum duplex est. f. congrui & condigni: & quid utrumque istorum sit, & quis actus suus. p. 3. 1862. f
meriti principiū simpliciter est a Deo, & nō alibero arbitrio: & ad illud natura humana de se nō pōt assurgere. p. 6. c. 1293. c
meriti

Index.

Meriti quātitas nō accipitur secundum quantitatē doni absolute, sed per comparationem ad facultatem dātis, & prōptitudinem suā voluntatis & deuotionis, p. 5. co. 613. c.

Plena perfectio hominis ex gratia & non ex merito possidetur, p. 4. c. 1457. a.

Merita alicuius si plura sunt numero quā peccata, iustus est, & cuius peccata plura sunt numero quā merita, impius est. Hoc dicunt Iudæi, etiam moderni, & vehementer errāt, p. 4. col. 1207. c.

merita hominis non sibi soli valent, sed etiam aliis: ex hoc vocantur reliquię, id est, aliis reliq̃te, p. 1. c. 1630. f.

Merita iustorum nō dantur obliuioni, sed registrantur coram rege cælesti, vt remunerentur tēpore cōpetenti. p. 2. c. 188. f.

Subiectōrū merita doctōrib. nō æquātur, p. 4. c. 1389. a. Interl.

Merita rectorum & plebium ita iuncta sunt, vt sæpe ex culpa pastorum deterior fiat vita plebium, & ex merito plebiū mutetur uita pastorum, p. 2. c. 663. c.

merita præscita sine meritorum præscientia, & quomodo sint causa prædestinationis, p. 6. c. 122. f.

Per aduersa, virtutum merita patefiunt, p. 3. c. 11. Interl.

Merita sanctorum quo modo ad posteros descendunt: sic peccatorum flagitia si liberi nepotesque similia gresserunt, ad posteros perueniunt, p. 4. col. 691. b.

merita sufficientia ad vitam æternam non habent qui uiuunt in hoc seculo, p. 6. col. 418. e.

In futuro iuxta merita erit retributio, p. 4. c. 2203. Interl.

Ex singulorum meritis præmia uel pēnę sequuntur, & non ex præiudicio Dei. p. 4. col. 25. b.

meritorium & profectus esse differentias in populo fidelium, declaratur, p. 1. c. 1408. e. f.

Pro meritorum qualitate quotidie dominus, aliis ascendit, aliis descendit, quomodo & qualiter, p. 5. c. 826. d.

mesaleth, est dictio Hebraica æquiuoca: & significat ludentē, idololatrātem, occidentem, & cocuntem siue lasciuientē. p. 1. col. 256. a.

mesopotamia, nomen ciuitatis in capite Syrię, est constituta ad Aquilonem, & alio nomine dicitur Carran. Est etiā nomen regionis. p. 6. col. 1047. c.

Item p. 3. col. 859. a.

Item p. 2. c. 167. a.

Item p. 1. col. 281. c. & c. 293. d.

mesraim fuit fillus Cham a quo denominata est Aegyptus. Et ubi in toto veteri Testamēto ponitur Aegyptas, in Hebræo habetur Mesraim, p. 1. col. 175. c. Item par. 3. co. 1031. c.

messias Hebraice, Christus Græce, & vnctus Latine idē significant. p. 2. col. 210. f.

Vide etiam in Christus.

messias, consolator dicitur, vt habet glossa Hebraica. Elongatus est a me consolator, p. 2. col. 1339. c.

messias dum venerit (vt Iudæi dicunt) reddetur eis arca testamenti, & altaria Holocaustorum & incensi, & cætera ad cultum veteris legis pertinentia, & uasa sanctuarii, p. 4. c. 609. c.

Item p. 3. col. 977. c.

messias exaltabitur plus quam Abraham, & eleuabitur plus quā Moyſes, & iubilans erit valde plus quam angeli superiores. Illa concedunt Iudæi, Christiani inferunt, ergo ipse est Deus, & c. p. 4. col. 442. f.

messias quod educturus sit captiuos de obscuritate limbi, probatur per glo. Hebraicā, & c. p. 4. c. 1895. b. c.

messias promissus in lege & prophetis, quod sit verus Deus & verus homo, probatur est scripturis authenticis Hebræorum p. 6. c. 1700. d. e. & sequentibus.

Item p. 4. col. 1480. f.

messias (vt moderni Iudæi dicunt) fuit natus eadem die qua fuit destructum templū per Romanos, & c. quare eos nō liberat & ubi sit, quærant Christiani, & c. p. 4. c. 539. c.

Item p. 6. c. 1696. a. b. c.

metas qui dicitur Christus, quod uenerit, probatur, & reprobat per fidia iudæorum, & ostenditur ueritas, p. 1. col. 454. d.

messiæ aduentus quare tardatur secundum Hebræos, & quomodo acceleraretur, & statim veniret filius David. i. Christus, p. 6. col. 821. b. 822. e.

messiæ tempus esse de proximo, erat opinio famosa tempore prædicationis Ioannis Baptistę & maxime in Ierusalem, p. 5. col. 1037. c.

messiæ spiritus innuitur per antiquos expōitores Hebræorū notabilissime & compendiose, cum exposuerunt illud. Spiritus domini ferebatur super aquas, & c. Ex quo secundum catholicā veritatem infertur, quod spiritus sanctus ibi intelligitur qui est spiritus Messię, & c. p. 1. col. 41. d.

messiæ sex benedictiones quę venturę erant super eum, præfiguratę erāt per sex mēsuras quas Ruth collegit, de qua per David & genealogiam regiam nasciturus erat, & c. hæc Ra. Sa. p. 2. col. 301. c.

messiæ aduentus est tanquam finis, ad quem uniuersi prophetę verba sua ordinauerunt, & c. p. 3. c. 2153. c.

In messiæ aduentu eleuatio domus domini erit, intelligēdo secundum magnitudinem signorum & mirabilium quę fient ibi. Sic dicit Ra. Sa. Et ex hoc suo dicto arguitur cōtra eum & Iudęos. p. 3. col. 1103. c.

In diebus Messię (inquit Ra. M.) nō deficiet aliquid de uia huius seculi, uel innouabitur aliquid de operibus sex dierum, sed ibit mundus iuxta solitam uiam, p. 4. col. 142. f.

In diebus Messię, sic erit de credituris, sicut mensuratus est egressus de Aegypto in ingressu in terram promissā, quia duo tantū de sexcentis milibus ingressi sunt. Hęc glossa Hebraica super illud, Assumā uos vnum de ci & c. p. 1. c. 1257. c.

In messiæ aduentu (vt dicit quædā glossa Hebraica) ciuitas Ierusalem dilatabitur usque ad fines terrę. Et quomodo hoc uerincetur secundum catholicos, quia de aliqua ciuitate materiali inueniri nō potest, vt Iudęi fingunt, p. 4. c. 2172. f.

messiæ tempore pueri Israelitici sunt demonstraturi Deum digito, & c. sic dicit Ra. Mo. Gerūden. Quę quidem uerba manifeste consonant catholicę ueritati, & c. p. 1. c. 1143. b.

messiam quem venturum expectant Iudæi moderni, dicūt hominem fore purum, prophetam ramen sanctissimum, etiam Moyſe sanctiorem, & quod regnabit super omnes Gentes quas subiicit sibi & Iudęis, & edificabit ciuitatem & templum materialiter, & c. p. 4. c. 1480. f.

messiam quem expectant Iudęi futurum, hominē purū (Moyſe ramen sanctiorem) credunt, ne cogantur illius diuinitatem confiteri. Istam fugam quęrunt, sed stare cogūtur, p. 4. c. 742. c.

messiam expectant Iudæi liberaturū eos de captiuitate quarta, qua templum destructum, & ciuitas & populus captiuatus sub Tito & Vespasiano, p. 4. col. 521. c.

messiam Iudæi expectant futurum & dominaturum toti mundo temporaliter & educturum eos de captiuitate, & politurum eos in maxima gloria & honore super omnes Gentes p. 5. co. 748. d.

Item p. 2. c. 100. f. & co. 529. b. c. & col. 1114. f. & col. 1288. e. f.

messis dicitur collectio frugum, & ad similitudinē huius; messis spiritualiter dicitur uocatio hominum ad fidem, p. 5. col. 1095. c.

messes segetum, fruges oliuarum, racemi vinearum nostrarū operā iustitię nostrę sunt, p. 1. c. 1610. d.

messes duę. Prima fuit in præſenti uita, & est per quam homines ducuntur ad fidem, & in hac messe meliores fuerunt apostoli. Sed vltima messis erit in iudicio, & messiores erant angeli, p. 5. col. 106. c.

meta terrarum & camporum non debebat transferri in damnum alterius, p. 1. c. 1583. b. c.

metallum cōflatum metaphorice punitionem filiorum Israel nauit, p. 4. c. 1246. f.

metalla igne conficta, sordem in se alienam atque inutile non retinent, p. 3. col. 687. a.

metreta, est quędam mēsurā continens decem sextarios. p. 5. col. 1056. f.

metrificantes quotiens vno uersu vel duo sensum explere nō possunt,

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

possunt, in principio vel in medio alterius distinctiones faciunt, p. 4. col. 968. d. e
 metus patiendi libidinem agendi coerces, p. 1. c. 212. 2. e
 metus iudicii ianua est conuersionis, si addatur discretio dilectionis, p. 3. col. 1296. e
 michael signifer repræsentet eas in lucem sanctam, quâ olim, & c. vnde hoc trahitur, p. 3. col. 1264. f. Item p. 1. col. 208. e. f
 michael sicut modo est princeps ecclesiæ, sic tempore Danielis fuit princeps synagogæ, p. 4. col. 1638. f. & c. 1765. c
 michael non fuit ausus blasphemare dæmonem propter eius naturam bonam, p. 6. col. 1437. c
 michael ut angelus superior præfuit toti populo Iudæorum, p. 4. col. 2146. e
 michael & angeli eius designant Eraclium & eius exercitum, & per draconem & angelos eius notatur Cosdroe, p. 6. col. 1580. f
 michael archangelus, ex præcepto Dei interficiet Antichristum & magnam partem sibi adherentem, ut dicunt sancti doctores, p. 4. 454. f. & c. 2155. e
 michaelis in officium & societatem, ut assumaris satage, & quomodo, p. 1. col. 1335. b. c
 michæas & Vrias occisi sunt propter prophetias promulgatas, p. 4. col. 775. c. 776. f
 michol dicitur sola vxor David, quia eam David in adolescentia sua sortitus est uxorem, & in partu dicitur occubuisse, p. 2. col. 527. a. c
 migma quid sit. Dicit tamen Lyra: Quid autem intellexit Hieronymus per migma, nescio. Sed in Hebræo habetur sic, mixtum forte comedent, p. 4. c. 273. c
 miles sine oculis dicebatur quantumcunque fortis carens sapientia, p. 3. col. 1693. b
 militi unicuique qui a primæua conuersatione proficit, Deus præsidet, p. 3. col. 376. e
 milites distinxit David per duodecim cohortes, & in qualibet erant vingintiquatuor milia bellatorum, ut regi secundum vices deseruiant, p. 2. c. 1121. c
 milites solent habere lineas quas camisas uocant, sic aptatas membris, & strictas, ut expediti sint dirigendo iaculo, tenendo clypeo, p. 1. col. 796. e. f. & col. 972. e. f
 milites antiquitus per quatuor partes noctis in exercitiis uigilabant, p. 5. c. 257. c. Item p. 3. c. 1138. f
 milites ad tria communiter sunt proni. I. oppressionem pauperis, ad impositionem falsi criminis, & non sunt contenti propriis stipendis, p. 5. col. 730. f
 milites dicuntur angeli, quia decertant contra aereas potestates, non labore sed imperio, p. 3. col. 252. a. c
 militum status significatur per Neptalim, & eorum labore res publica conseruatur, ac etiam dilatur, p. 2. c. 126. f
 militiæ Christianæ princeps esse debuit spiritualis, qui primo legitur prædicasse gentilibus, & de hoc figura, p. 2. c. 1063. c
 In militia Christi est dare locum ire, de loco in locum fugere, si in persecutio inferiorem te viribus contra tyranni crudelitatem uideris, p. 2. co. 199. a. b
 militant quidam in populo Dei, & tamen non obligant se secularibus negotiis. & hi pugnant orationibus, ieiuniis, iustitia pietate, mansuetudine, castitate: & fruuntur laboribus bellantium imbelles, & de hoc figura, p. 1. col. 1408. f
 militantium proprium est in tabernaculis habitare, vnde & conubinales milites dicuntur, p. 3. col. 628. f
 In militibus Deo, non corporis, sed animæ fortitudo quaeritur, quia non iaculis terreis, sed orationum telis uictoria acquiritur, p. 4. col. 200. d
 millenarius perfectionem significat, p. 4. c. 2533. a
 Item p. 2. col. 1149. b. c. & c. 1351. c
 millum rusticorum & agrestium & altilium cib. est, p. 4. c. 1116. e. f
 milo (ut dicit commentator) comedebat in die bouem integrum, p. 1. col. 638. f
 miluus avis rapacissima, & quid per eundem significetur, p. 4. col. 2269. c
 mimi per subtilitatem manuum & localem motum aliqua sic

transmutant, quod homines non percipiunt, & multo fortius demones hoc possunt, & multo maiora, p. 1. c. 545. b. c
 Mingenus ad parietem denotat canem, vel infirmum, vel mafculum, p. 2. c. 335. b. c. & c. 611. b
 Minister domini debet perfectioribus moribus instrui, quam multitudo plebis, p. 1. c. 1216. e. f
 Minister Dei non debet cõterus esse populari disciplina, moribus & doctrina separatus, & spectabilis deus esse, p. 1. c. 1215. c
 Ministri est Dei qui malos percutit in eo quod mali sunt, p. 4. c. 1144. e
 Minister Dei aduenam se & peregrinum in mundo cognoscit & patiens est, verbum Dei dente discretionis molit secundum auditores capacitates, & scelum sibi amarum ostendit, alios a voluptatibus reuocat, p. 1. c. 118. e. f
 Minister iudicis, si occidit eum quem iudex præcipit, ministerium facit, sed si id sponte faciat, homicida est, etiam si eum occidat quem scit a iudice occidi debuisse, p. 1. c. 578. f
 Ministri ecclesiæ debent semper & vbique Deum laudare, p. 2. col. 109. c
 ministri ecclesiæ debent esse sancti toto tempore vitæ suæ, & per quid hoc designatur, p. 1. c. 809. c
 misceri coniugibus non est peccatum, sed quod fit, de carne penali fit, & quod de corpore mortuo propter peccatum, seminatur, cum vinculo peccati nascitur, & moritur, p. 3. c. 861. a
 Misceri non licere in paradiso ad gignendos filios qui sentiunt, forte putant omne cõnubium peccatum esse, p. 1. c. 71. a. b
 Miseratio est anxietatis supportatio, quia sicut in corporalibus duo simul iuncti leuis portant onus, quam vnus solus, sic suo modo compatiens alteri supponit se cum eo suo oneri, p. 6. col. 583. c
 Miseratio simulata, infructuosa est, p. 1. c. 657. a. b
 miserator & misericors dicitur Deus. Primum intelligitur de creatione, secundum quam natura creata producitur de non esse ad esse. Secundum de his quæ adduntur supernaturam, p. 1. c. 873. & c. 1265. c
 miser est mundus qui tot homines alligat vicij & retinet. Sed qui intelligens hanc miseriam condolet mundo, immo in morte a complexibus auelli non possunt, p. 4. c. 2035. b
 miser quod nullus sit, melius est, quam ut tu facias misericordiam, p. 3. c. 1448. d
 miseri de rebus temporalibus gaudent, sed tamen dum dispensare eadem sine tribulatione non valent, ea cura pinguntur miseri qua premuntur, p. 3. c. 283. b. c
 miserorum proprium est tanto maiorem æstimare suum dolorem, quanto alienum minus intelligere studuerunt, & quomagis dolorem suum sentiunt, alienum est æquari non consentiunt, p. 4. c. 938. e
 miseros qui optat esse, ut faciat misericordiam, crudelem habet misericordiam sicut crudelis est medicus, qui ut exerceat artem suam optat multos esse ægros, p. 3. c. 1448. d
 miseria grandis, ut quia desperatur emendatio, non adhibetur correctio, p. 4. c. 1729. c
 miseria humana duplex est. Vna in vitæ progressu. Altera in egressu, p. 3. c. 2173. c. 2174. f
 miseria hominis quædam est contracta, & quædam per ipsum acta, ibid.
 miseriæ mulierum in statu innocentia non fuissent, p. 1. c. 102. f
 miseriæ Iudæorum duplici de causa fuerunt. Prima fuit occisio innocentium. Secundo vana confidentia in auxilio Aegyptiorum, p. 4. c. 1014. f
 miseriis & poenaliatibus huius vitæ subiectus est homo, quia ipso peccante, iustie subtractum est ab eo donum originalis iustitiæ, per quod liber ab omnibus istis miseriis fuisset, p. 3. c. 2174. f
 miseriam heu quantam incidimus qui ipsum bonum ferre non possemus, ad quod videndum creati sumus, p. 4. c. 1091. a
 misericordia an primum reuelata sit Moyfi, & nulli ante eum, quia non leguntur proclamasse misericordia domini, etiam in casu in quo multum videbatur requiri, p. 1. c. 873. c
 misericordia domini in seculum seculi. V gntifex vicibus nominatur secundum Rab. Sal. & etiam Hebræos, ad demonstrandum.

Index.

dum 26. generationes qui præcesserunt a principio mundi
 usque ad dationem legis in monte Sinai, in quibus mūdus
 fuit sustentatus sola diuina miseratione, & non ex alicuius
 legis datæ a Deo obseruatione, p. 3. col. 1491. c
Misericordia Dei pleno fluuiō comparatur, p. 3. c. 889. a
**Misericordia & iustitia quomodo sint in præmiatione sancto-
 rum & damnatione malorum**, p. 3. col. 598. f
**Misericordia magna Deum de cælo deposuit, corpore induit,
 ut pateretur, moreretur, quid ergo non potest dare, cum se-
 cundum se rogatur Deus ignoscere**, p. 3. col. 798. f
**Misericordia inter Dei proprietates tenet quandam excellen-
 tiam: & propter quod dicitur quod misereri est eius ppiū,**
 p. 3. 678. f. & extensius, c. 674. c. 680. f. 681. a. b
**Misericordia bona est, sed non debet esse contra iudicium: iu-
 diciū autem dicit, quod iustum est**, p. 1. col. 708. e
**misericordia Dei est omnibus gratuita & spontanea. Cū enim
 miseretur gratia est, cum indurari permittit, iustū iudiciū
 est, quamuis occultum**, p. 1. c. 849. a
**misericordia sine iustitia, remissio & trepiditas, iustitia sine mi-
 sericordia, seueritas & austeritas dicitur**, p. 5. c. 48.
 Item p. 3. col. 1694. e. Item p. 2. col. 70. f
**misericordia nunquam impletur, quia etsi miseras quantum
 potes, plus tamen debes uelle**, p. 1. c. 919. b
**misericordia quicumque pauperibus non impedit, uel ab eis
 qui nō habent uelut iuste exigit, de domo sua excutitur, id
 est, de cætu ecclesiæ, in qua putabat se perpetuo manere, &
 de laboribus suis. s. in fructibus in quib. se laudabiliter labo-
 rasse putabat, nil prorsus laboris recipiet, labores enim sine
 pietate nō possunt apud Deum fructuosi esse**, p. 2. c. 1365. a
**misericordia & licet omnibus impendenda est, maxime tamē
 illis qui Christi nobiscum sunt membra**, p. 1. col. 1543. c
**misericordia omnibus impendenda est, in quo præponendi
 iusti qui sunt ex fide**, p. 6. col. 477. a
misericordia plenitudo est virtutum, p. 5. c. 755. a
**misericordia Iudæorum dicitur nubes maturina quæ aliquan-
 do dissoluitur oriente sole sine pluuia, & c. sic illorū miseri-
 cordia est sine effectu, & per consequens ficta**, p. 4. c. 1741. c
misericordia nō indigēt cæli, ubi nulla est miseria, p. 3. c. 652. e
misericordia prius est ī mēte quā ī opere, p. 2. c. 1515. a. Interl.
Veritas sine misericordia nō pōt sustineri, p. 4. c. 1723. a. Inter.
**misericordia sine veritate negligētes facit, & qui his caret, nec
 scientiam Dei habet**, ibid.
**misericordia proprie loquendo est actus interior miserantis.
 Misericordia vero effectus exterior**, p. 3. c. 598. f. & 798. f
**misericordia duobus consistit, scilicet in dando & dimitten-
 do. Qui enim dimittit etsi peccauit, dimittetur ei. Qui dat,
 datur ei**, p. 3. c. 1548.
**misericordiæ corporalis opera quot sunt, & datur sufficientia
 eorundem**, p. 5. c. 426. f. Item p. 2. col. 621. c
**misericordiæ opera corporalia & spiritualia uersibus cōpre-
 henduntur cum expositione**, p. 1. col. 337. c
**misericordiæ spiritualis opera Christus iudicaturus non addu-
 cit, sed misericordiæ corporalis opera, & quare**, p. 5. c. 418. f
**Pro misericordiæ operib. specialiter, & per quādā appropria-
 tionem dicitur reddenda beatitudo, licet pro operibus uni-
 uersis generaliter sit danda**, p. 3. col. 1301. c
**misericordiæ operibus intento congruit psalmus quadragesi-
 mus**, p. 3. col. 717. c
misericordiæ opera, mystice charitatis perfectionem innuūt,
 p. 5. col. 416. d
**misericordiæ cælestis opem frustra expectas, si alienæ uirtutis
 fructibus inuides**, p. 5. c. 751. a
misericordiæ diuinæ est, ut mundi huius pereat abundantia,
 p. 4. c. 1295. c. & est eius male facta subuertere, p. 1301. c
**misericordiæ opera facere impediunt duo hominē. Primū est
 ex nimia dilatione, cogitās quod ueniet tēpus magis oportu-
 nū ad distribuendū pauperibus. Secundū impedimentū
 puenit ex æstimatione lōgitudinis uitæ ppiæ**, p. 3. c. 1808. f
**misericordiæ impetratiua, & conseruatiua sunt quatuor.
 Primum proximi uera compassio. Secundū innocentis con-**

seruatio. Tertiū deuota oratio. Quartū est extremū iudicii
 trepidatio, p. 3. c. 2060. f
misericordiæ diuinæ impetrationem quot & quæ impediunt.
 p. 3. col. 2062. f
**misericordiam domini quicumque uult prædicare aliis primo
 se continentius uiuendo dignum exaudiri præbeat, & sic
 oret, nec pspere cūctura q̄ postulat dubitet**, p. 2. c. 1325. b. c
**misericordiam pertinere ad hanc uitam æstimo temporalem,
 magnam autem misericordiam remunerationi concurrere
 sempiternæ**, p. 2. c. 1290. e. f
**misericordiam ostensam ut uideant, sunt multi qui nolunt sa-
 nari. Sed quomodo cæci uidebunt etiam ostensam: Bene si
 uelint, quia ipsa lux, est salutare, & c.** p. 3. col. 1088. d
**misericordiam facere cum egenis, & iustitiam cum iniuste op-
 pressis magis placet domino quam uictime**, p. 3. c. 1694. f
**misericors post bonam dispensationem bonorum uitæ præ-
 sentis, bona cælestis patriæ possidebit**, p. 1. c. 1685. c
**misericors dicēdus esset Deus, si semel indulgentiam tribuif-
 set, nunc autem cum frequenter delinquentibus misericor-
 dia impendit, multum misericors appellatur**, p. 2. c. 1269. c
miraculum miraculo an, quomodo, & quod, maius dicatur,
 p. 2. col. 971. b
**miraculum, diuinæ uirtutis est manifestatiuum, sicut sigillum
 epistolæ appensum, voluntatis ipsius scribentis est declara-
 tiuum**, p. 5. col. 172. f
**miraculū de filio reguli, & sanatione serui centurionis, an sit
 idem & de eodem, uel aliud**, p. 5. c. 1100. f
**Miraculum frustra foras ostenditur, si deest qui intus opere-
 tur, quia linguæ in signum sunt, non fidelibus, sed infideli-
 bus**, p. 5. col. 514. b
**miraculū conuersionis aquæ in uinum fuit primum quod Ie-
 sus fecit**, p. 5. col. 1055. & col. 1065. b
**maius miraculū est, quod totum orbem terræ a morte eterna
 erexit quam mortuos suscitauit**, p. 3. c. 1141. c
**miraculū grande ostensum fuit in morte Chore, & habentur
 opiniones**, p. 1. c. 1378. Item p. 3. c. 750. e. f
**miraculū in summo gradu an Deus fecit circa sanationem E-
 zechiæ, uidebatur sufficere vnum de minimis**, p. 2. c. 971. c.
 & col. 974. f
**miraculum quod fit in statione & retrogradatione solis, an sū-
 mum teneat gradum in miraculis**, p. 2. c. 971. & col. 974. f
**miraculum in retrocessione solis tēpore Ezechie, & statione
 solis tempore Iosue, & in eclipsi solis tēpore passionis Chri-
 sti, quare nemo Græcorum, aut Barbarorū reliquit in scri-
 ptis suis**, p. 2. ibi.
**miraculum factum tempore Iosue in statione solis an minus
 uel maius censendum sit miraculo in retrocessione solis tē-
 pore Ezechie**, p. 2. ibid.
**miracula per quæ confirmata est doctrina euāgelica, sunt in
 triplici differentia**, p. 6. col. 811. c
**miracula quid profunt, nisi ut Deus timeatur. Quid timor, nisi
 ut misericors escam det timentibus**, p. 3. col. 1295. a
**miracula multa sancti fecerunt, immo Deus in eis fecit, sed
 nullus sicut Christus in uitam eternā surrexit**, p. 3. c. 893. b
**miracula possunt considerari tripliciter. Vex parte uirtutis
 actiuæ, uel quātum ad rem factā, uel quantum ad modum
 faciendi**, p. 6. c. 1032. f
**miracula considerata ex parte uirtutis actiuæ, vnū nō est ma-
 ius alio, sed quantum ad rē factam, & quantum ad modum
 faciendi, sic unum est maius altero**, p. 6. col. 1032. f
**miracula facere utrum Deo conueniat proprie secundum si-
 gnificationem huius nominis tetragrammaton**, p. 1. c. 509.
 a. b. & col. 516. d. e
**miracula utrum Christus fecerit sola diuina uirtute. Arguitur
 pro & contra cum responsione**, p. 5. c. 527. c
**miracula quomodo Iesus (ut Iudæi dicunt) fecit blasphemiam
 in eum iacentes. Vide in Iesus.**
**miracula Christus fecit imperando communiter, licet aliquā-
 do in miraculis faciendis orauerit, ut in suscitatione Laza-
 ri**, p. 5. c. 1032. f. & col. 1119. c

miracula

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Miracula ut aliquis faciat, requiritur fides, vel saltem signum fidei, quia etiam aliqui mali leguntur fecisse miracula ad inuocationem Christi. p. 5. col. 349. c

Miracula fieri per malos non est inconueniens fieri pro malis. p. 1. col. 200. d. e

Miracula aliqua possunt fieri per artem magicam, sed illa pertinent ad curiositatem tantum & vanitatem, p. 5. c. 226. f

Miracula aliqua possunt dæmones facere non tamen possunt facere ea quæ excedunt totâ facultatē naturæ, p. 5. c. 1190. f

Miracula Elisæi in dupla proportionem ad miracula Eliæ, & quor & quæ vterque fecit, p. 2. c. 861. c

Miracula plura fecerunt sancti noui Testamenti Dei virtute, ignorantes penitus nomen tetragrammaton: & absurdissimū videretur creaturam institutam a Deo assignare pro ratione sub qua proprie fiant miracula, p. 1. col. 515. b. c

Miracula qui habent propter nomen Christi, maximè cauendū est talibus, quæ cū propter infideles dominus fecerit, monuit tamē ne a talibus decipiamur, putātes ibi esse inuisibilem sapientiam, vbi est visibile miraculum, p. 5. col. 252. c

Miracula ad exemplum operationis trahenda non sunt, p. 4. col. 1066. d

Miracula facientes viri sancti, an operati sunt per aliquam virtutem in eis existentem, non quia principalis ratio agendi, sed tantum instrumentalis, p. 5. col. 537. c

Miracula faciendi qualis virtus sit an virtus mansua per modū habitus uel per modū passionis transeuntis, p. 5. c. 538. f

Miracula operandi virtus non est principalis, sed tantum instrumentalis, p. 5. ibid.

Miracula facere, cum sit accidens extrinsecum, non sequens de necessitate spiritum propheticum, non variat rationem, nec gradum spiritus prophetiæ, p. 3. col. 424. e. f

Miracula quam differenter facta sunt ante tempus Moyfi & tempore Moyfi, p. 1. c. 539. a. b

Miracula in populo Israel, aliqua erant transeuntia, aliqua uero perennantia, & enumerantur quedam, p. 1. c. 1186. f

Miracula fuerunt ostensa filiis Israel exeundo de Aegypto, & signanter duo, p. 6. c. 931. c

Miracula facere conceditur homini principaliter ad confirmandam veritatem: quam aliquis docet, p. 1. col. 1491. b. c

Miracula duplici modo fiunt, scilicet palam & clam. Cum enim fiunt ad confirmationem multitudinis in fide, vel eius consolationem, fiunt in palam. Cum autem ad consolationem singularis personæ, fiunt communiter magis secretè, p. 2. col. 873. a. b

Miracula operandi virtus efficacior inuenitur in humanitate Christi quam in quibuscunque aliis, p. 5. ibid.

Miracula fecerunt Christus & sancti, sed differenti modo, p. 5. col. 172. f

Miracula Christi ad duo ordinabantur, ad manifestationem suæ diuinitatis & ad confirmationem suæ doctrinæ, p. 5. columna 1066. d. e

Miraculorum diuitiæ subtrahuntur à sancta ecclesia, prius quā in illo dānato homine (quem assumeret) Leuiathā appareat. p. 3. c. 399. b

Miraculorum operatio aliquando per malos fit ad inuocationem nominis Christi, non propter merita inuocantium, sed ad fidei Christi confirmationem, p. 5. col. 152. c

Miraculorum operationē distulit Iesus usque post baptismū, scilicet ad tricesimum annum, & quare, p. 5. col. 1066. d. e

Miraculis martyrum post mortē clarescentibus, maior ad confessionem fidei populus confluebat, donec ipse apex mundi imperii Christi iugo collum subdidit, p. 2. c. 1400. d. e

Verba non sufficiunt ad credendū miraculis, p. 3. c. 337. a. Interl.

In miraculis fictis a sacerdotibus, vel eis adherentibus propter lucrum temporale, aliquando fit in ecclesia maxima deceptio populi. Et talia sunt extirpanda a bonis prelatis, par. 4. col. 1789. c

In miraculosis operibus concessa est sanctis aliqua virtus diuinitus, & posita in animalibus ipsorum sanctorum uirorum defunctorum vel uiuentium, p. 5. col. 538. f

mirandum maxime inter omnia, quod homo terrenus & corruptibilis ad spiritualium uel celestium possessionem perueniat, p. 3. col. 338. f

mirum in modū usque hodie gloria domini (quæ templum deseruit) stat super montem Oliueti, & in signo crucis rutilās spectat templum in cineres dissolutum, p. 4. c. 1159. Interl. mirari est aliquo modo uidere, ut clausus oculus sentit lucem p. 3. col. 311. a. b

mirica quid significat, & quæ eius proprietates, p. 4. c. 184. e
ministri ecclesiæ non debent propter pecuniam sua officia administrare. Nec tamen prohibentur quod ex officio suo debetur accipere, ad necessitatem, non ad luxuriam, alioquin ubi quondā erant amplæ domus, & absque numero acerui frugum, ibi parua vix erit casula seruans speciem ciborū, refectionem animæ non habentium, p. 4. col. 2057. a

Item p. 3. col. 1158. f
ministri altaris plerique in tanta flagitia vel nefanda dogmata decidunt, ut etsi poenitendo ad salutem animæ redeant, non tamen digni sunt qui ad sacrum gradum restituantur, & de hoc figura, p. 2. col. 1285. b. c

ministri ecclesiæ quidam aliqui sibi sumunt de supercilio Phariseorum, ut dānare innoxios, uel soluere se noxios putent, cum apud Deum non sententia sacerdotum, sed reorū vita quærratur. Non enim soluere possunt nisi uiuat quem soluunt. Sed ad quid soluendi potestatem accipiunt, cū iam a Deo liberatus & uiuificatus quem soluunt, quæritur, p. 5. column. 280. f

ministri ecclesiæ qui debent adherere capiti Christo, significatur per crines, & debent esse discriminati id est per ordines debite distincti, & officiis suis intenti, p. 2. col. 1584. f

ministri domini proprio labore initia bonorum operum domino consecrare festinant, ut siue poenitentia sit agenda, siue studia uirtutum exercenda, efficaciter perueniant, p. 1. c. 1214. f

ministri ecclesiæ diuiduntur in quatuor partes, scilicet, prelatos, sacerdotes, religiosos, & clericos simplices, & quæ sint officia eorum, p. 1. c. 1175. c

ministri ecclesiæ, quidam sunt fideles, quidam infideles, par. 6. col. 324. e

ministri fideles ecclesiæ sunt qui diuina ministrant & docent propter gloriam Dei, sed sunt infideles, qui hoc faciunt propter lucrum temporale vel propriam laudem, p. 6. c. 214. c

ministri ecclesiæ omnes generaliter habere debent in se quatuor uirtutes, & quæ istæ sunt, & per quid significantur. Preter has debent esse aliquæ quatuor in episcopis, & enumerantur, & per quid significantur, p. 1. c. 781. c

ministri ecclesiæ, vide in Ecclesiæ ministri.

ministri altaris & doctores & plebs Christiana, cū in suis gradibus Deo fideliter seruiunt, in ciuitatibus suis habitare dicuntur, p. 2. c. 1288. f

ministri veri lucis, debet instare, & a uia iustitiæ non declinare p. 2. c. 1107. b. c

ministri ecclesiæ monentur ne securitate torpeant, licet scientiæ lumen perceperint, desideria carnis mortificauerint, non dum tamen ad perfectam suauitatem id est ad æternam beatitudinem peruenierunt, p. 1. c. 1179. c

ministri tabernaculi debent concupiscentiam fugere, carnalia desideria Dei adiutorio mortificare, diem ultimum & finem laboris expectare, & quare, p. 1. col. 1178. e. f

ministri ecclesiæ debent diligenter ordinem suum seruare, nec maiora appetere quam proprius locus exposcit, p. 1. ibi.

ministri domini uideant quam necessarium sit eis officij sui iura custodire nec terrenis lucris uel uoluptatibus inhiare, quibus proprium est tabernaculo deservire, alioquin & se & populum in perditionem precipitant, p. 1. col. 1216. e. f

ministorum quidā adulantur superioribus ratione timoris, quidā ratione consequendi honoris, quidam ratione fauoris habendi in causis, quidam ratione ualoris temporalis, ut pauperes quidā ratione effectus carnalis amoris, quidā ratione decoris, quidā ratione liuoris, & sic de aliis, p. 4. c. 1543. a

ministorum ecclesiæ perfectio qualis debeat esse, p. 3. 529. c
ministorum

Index.

Ministrorum Ecclesie & populi communis inuitatio ad Dei laudem in oblatione Eucharistie, quæ cum diuinis laudibus debet offerri Deo patri, p. 3. col. 1203. c
ministris Ecclesie in veteri & nouo Testamento præceptum est de oblationibus & decimis viuere, nec terrenis possessionibus acquirendis concessum est inhicare, p. 1. col. 1561. c. & col. 1562. f. Vide in Seruientes communicati.
ministris altaris in vtroque Testamento oblationes & decimæ ad necessaria tribuuntur, terrenis possessionibus audeant inhicare, nec lucrum de ministerio quærere, p. 1. c. 1265. e. f. & col. 1561. c
ministros noui Testam. fecit Deus per spiritum non per literam quia litera occidit: dum vero adest viuificans spiritus, hoc ipsum intus conscriptum facit diligere quod foris scriptum lex faciebat timeri, p. 6. col. 376. f
si quis mihi ministrat, me sequatur, & vbi ego sum, &c. Et benedicit, ego, sum: quia ex tunc erat imperfecta beatitudine quantum ad animam, p. 1. col. 1226. f
ministrat tibi periculose mulier, cuius vultum frequenter attēdis, p. 3. col. 2186.
ministrant Deo non solum boni qui adiuuant, sed & mali qui redire nolentes grauant, p. 2. c. 1198. d
qui in domo Domini ministrant, decalogum in duobus præceptis charitatis debent seruare, & secundum ea officium generare, p. 2. col. 1109. b. Interl.
ad ministerium altaris qui indoctus & temerarius accessit, in nouissimo gratiam renumerationis, quæ bene ministrantibus promittitur perdet, p. 3. c. 1692. e
ministerium Christi quomodo dicitur non esse circa aliquod terrenum, cum caro eius de terra sit, quam pro nobis obtulit, p. 6. col. 879. c
ministerium sacrum qui indignus accedit, pœnam præsumptionis non euadit, p. 1. col. 1175. c
ministerii principatum ille bene seruat qui studet manere in visione pacis, ut tumultus sæculi & uoluptates carnis fugiat, p. 2. col. 1055. b. c
ministerio diuino qui se exhibent, maxime habere debent, sinceritatem integritatis fidei, ut perfectionem boni operis, & obseruantiam legis, & significantur per decimas quæ eis tribuuntur, & quare, p. 1. col. 1296. e. f
ministeria Angelorum super gentes singulas, vel etiam homines ordinata ubi significantur, p. 1. c. 1655. a
ministeria Apostolorum quibus infideles adducti sunt ad fidem fuerunt tria scilicet sancta conuersatio, sana prædicatio, & per miracula confirmatio: & per quæ signatur, p. 4. c. 534. f
minus malum est consilium Domini non quærere, quam quæ situm respuere, p. 4. col. 849. c
minus est mala non agere nisi etiam quisque studeat & bonis operibus insudare, p. 3. col. 1343. c
minus est abnegare quod quis habet, sed valde multum est abnegare quod est, p. 3. col. 1899. c
minores debent superioribus subiectionem, subuentionem & dilectionem, p. 6. col. 165. c
minores discant maioribus obedire & maiores adiuti minoribus possunt dignum officium explere, p. 2. c. 1109. a. b
minores fratres in Fratres minores.
minoribus maiora monstrantur, p. 4. col. 1139. c
minima qui spernit, paulatim deficit, p. 1. col. 1272. e
minutores vngunt oleo aliarum lanceolas suas, ut melius possint venam pungere, sic adulatores & proditores, p. 5. c. 607. c
mirabile triplex in corporibus celestibus. Vnum, quod stellæ fixæ habent situm ita determinatum & motum, quod nunquam appropinquant sibi ad inuicem magis vno tempore quam in alio. Aliud est in motibus planetarum. Tertium quod ex motu corporum celestium sequitur varietas effectuum in elementis, p. 3. col. 360. f
mirabile dicitur alicui, quod transcendit cognitionem eius, p. 3. col. 1492. f
mirabilia sunt quedam simplicibus, quæ tamen non sunt mirabilia sapientibus. Alia sunt mirabilia simpliciter siue magna

quæ transcendant facultatem totius nature creatæ, p. 3. Ibi.
mirabilia quæ fecit Deus Israel pro liberatione eorum, tam a captiuitate Babylonica quam Aegyptiaca, p. 3. col. 1008. f
mirabilius nihil est in mandatis quam diligere inimicos, hoc est dare bona pro malis, p. 3. col. 1351. c
melius est bene viuere quam mirabilia facere, p. 3. c. 1668. d. e
miraculum est opus excedens omnem virtutem creatam, & conuenit soli Deo, p. 5. col. 1176. f
misericors dicitur aliquis qui miseriam alterius accipit corde ad releuandum, p. 4. col. 1919. c
miseriordem esse Deum scitur bene in generali, nescitur tamen cui miseretur in particulari, p. 3. col. 137. c
miserere mei Deus, &c. Psalmus quinquagesimus, quare plus frequentatur, p. 3. col. 798. e
misereri, parcere, condonare, est proprium Dei opus. Irasci vero & punire non suum, sed alienum est, p. 4. col. 263. a. c
missa non celebratur in vespere nisi ex aliqua necessitate, ut in ordinibus, & potissime sabbato sancto propter protractionem officii, &c. Et in natali domini celebratur missa de nocte, & quare, p. 4. col. 1457. c
missæ ordo quod est genus speciale orationis ostenditur quomodo scilicet, debeant missarum solennia celebrari, p. 6. c. 692. f
missæ tres celebrantur in die natalis Domini, & quare, p. 3. col. 1508. d
missarum officia quæ in die festiuitatis natalis Domini cantantur scilicet in galli cantu, in aurora, & in die, quedam sequentibus diebus reperuntur, & quedam non, & quare, p. 3. Ibid.
missio spiritus sancti in signo visibili fuit signum euidentis glorificationis Christi, & stabilitionis in regno celesti. Et hæc missio facta fuit ad literam in monte Sion super centum viginti credentium nomina, p. 3. col. 445. c
missio filio & spiritui sancto conuenit scilicet visibilis. Et hæc missio sapientie genite a patre potest dici præceptum loquendo large, p. 3. col. 2091. f
mitis animus non est inter diuitias, curas, odia, & huius incendiæ materia vix ad purum delebitur, p. 5. col. 95. b
mitis non est qui prius pauper non fuerat. Prius est contemptus sæculi cui datur eterna, inde mores temperat mansuetudo, lenitas, & impossibile est secundum gradum ascendere, nisi primum apprehenderis, p. 5. col. 95. b
mitis est quem mentis asperitas, seu amaritudo non afficit, sed simplicitas fides ad omnem iniuriam sustinendam instruit patienter, p. 5. col. 95. b
mitescere solet vir iniquitatis comestationibus, p. 3. col. 827. h
mixtum ex elementis, non est aliquod elementorum, nec ipsa simul sumpta, quia tunc mixtum non esset aliq. vnū, p. 5. c. 1030. f
mina Græcè vel mine 60. siclos habet, id est, obolos mille ducetos, p. 4. col. 1451. a. Item, p. 2. col. 774. f. Item, p. 1. col. 893. c
moab ita vrbis quam provincie nomen est, p. 2. col. 836. f
moab est provincia Arabum, p. 4. col. 872. f
moab nullo modo adiuta est a Chamos quemadmodum nec Israel vllum est consecutum auxilium ab idolis, p. 4. c. 876. d
moabitæ non solum in Deos referebant magna animalia, sed etiam parua, p. 2. c. 856. a
Moabitarum rex ut tradit Hebræi immolauit filium suum. Et quare, & quid inde factum est, p. 4. col. 1947. a. Item, p. 2. col. 871. b
moabitas & Ausmonitas prohibitos esse intrare Ecclesiam Dei triplici modo intelligitur, p. 2. col. 1407. c. Item, p. 1. col. 593. c. Item, p. 4. col. 936. f
moabiticus & Madianiticus populus post Amorrhæos turbatur p. 1. col. 1328. d
mobile primum nominatur diuersimode, propter diuersitatem eorum quæ sibi competunt, p. 1. c. 43. a. b
modeste agendum cum potentibus huius sæculi, qui frequenter derident innocentium simplicitatem, quibus tamen debitum honorem conferre debemus, sed non contra Deum vel contra mandata eius, p. 3. c. 2159. b
modicum primum & secundum de quo Iesus locutus est discipulis suis, quomodo siue pro quo accipienda sunt, p. 5. col. 1162. c
modus debitus est vnus, quod est commune omnium virtutum.

z Et hoc

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

- Et hoc declaratur in agilibus & in speculabilibus, par. 3. col. 1995.b
- Modus viuendi alicuius consuetus, vulgariter dicitur tunica eius, p. 3. col. 1856.f
- Modus antiquorum fuit post fœdera inita simul comedere, p. 2. col. 67.c
- Modus hominum facientium pacem ad inuicem est dare mutuo dexteram manus, p. 4. col. 2388.f
- Modus depressorum est incedere inclinato capite, & quando liberandus caput eleuare, p. 1. col. 1137.c
- Modus est hominum qui sunt attoniti & meditati imponere suam vnus crucis super femur alterius, p. 2. col. 250.f. & col. 251.a.b
- Modus antiquitus erat, quod in vna parte charte scribebatur dos, & in alia parte donum propter nuptias, & inter duas scripturas fiebat signa, per quorum mediū scindebatur charta, & dabatur vnus pars viro, & altera mulieri, p. 2. 1528.f
- Modus erat antiquorum & specialiter Hebræorum, nō ingredi sancta loca pedibus calciatis. Et inde est, quod Saraceni nō audēt intrare locū orōnis nisi discalciati, p. 1. c. 495.c
- Modus fuit antiquorum sapientum scribere diuina metricè, vel per modum laudis, p. 3. col. 336.f
- Modus erat antiquitus, quod captiui ducebantur nudatis capitibus ad maiorem eorum confusionem & victorię declarationem, p. 1. col. 1665.c
- Modus veniendi ad prælium est venite venite & coniunctim, modus fugiendi est vagari per diuersas vias, p. 1. col. 1629.c
- Modus optimus siue dispositio optima bellantiū est, quod per nimiam separationem aduersarii, non ingrediantur aciem, & per nimiam coniunctionem vnus non impediat aliū ad aduersarios inuadendos, p. 4. col. 1917.c
- Modus inuidi est quod bonum aliorū sibi maius videtur quā sit, p. 1. col. 478.f
- Modus superbi est quod astutiam serpentinam, suam, putet sapientiam, cum tamen sapientia non possit esse nisi respectu finis boni, p. 1. Ibid.
- Modus testificandi virginitatem mulieris fuit per matronas fide dignas, quæ ad petitionem parentum videbant virginem secrete quando debuit tradi viro, p. 1. col. 1585.c
- Modus Hebræorum pro victoris habitis fuit canere canticū, p. 2. col. 250.f
- Modo pugnaadi Gedeonis & eius exercitus quis fuerit, p. 2. col. 276.d.c
- Modus afflictionis alicuius cruce apud antiquos q̄s fuerit, de quorum numero Christi afflictio in cruce fuit horribilis, p. 3. col. 577.c
- Modus triplex est diuinę locutionis, siue responsionis, p. 3. col. 309.c
- Modus contemplandi Philosophorum & Sanctorum: quomodo differunt, p. 3. col. 1381.c
- Modus antiquorum sapientum fuit in vacatione ipsius contemplationis & doctrinę legis, vitam finire, p. 2. c. 1034.d.c
- Modus loquendi amantium ad expressionem amoris mutui, est loqui e contrariis. Sicut sponsus dicit aliquando sponse predilectę. Vade, non curo de te, p. 3. col. 1865.c
- Modus feruenter amantium est estimare, quod omnes cogitant de eo quod habent cordi. Et datur de hoc exemplum, p. 5. col. 1262.c
- Modus luxurię erat apud idololatrias, Mulieres eingeant se tunc superius quasi ligatę, sedētes in viā per quā transibāt homines procedentes ad idola, & si extra viam aliqua traheretur, cognoscebatur carnaliter, & a crimine liberatam se putabat, & rediens ad sociam exprobat ei quod nō fuerat digna sic ab idolo visitari, p. 4. col. 2191.c
- Modus mulieris parturientis est ponere manus suas ad lumbos, p. 4. col. 783.c
- Modus Iudæorum est ex dolore scindere vestimenta maxime propter blasphemiam Dei, p. 4. col. 326.f
- Modus regum Assyriorum fuit, transferre gentem sibi subiectam de terra sua natiua ad aliam. Ibid.d
- modus Romanorum fuit scribere causarum crucifixorum super lignum crucis, p. 5. col. 1234.c
- modus docendi idem non conuenit omni doctrinę. Et quis sit modus docendi sacram scripturam siue sapientiam diuinam, p. 6. col. 172.c
- modus debitus docēdi veritatem est, primo haurire in animo post effundere populo in predicatione, p. 6. col. 1358.f
- modus docendi proprius ipsius Dei est illuminando, scilicet corda interiora, p. 6. col. 882.f
- modus cognitionis humanę naturalis est ex sensibilibus ad intelligibilia, p. 5. col. 1101.c
- modus loquendi eorum qui scripturas canonicas scripserunt: est de se in persona alterius loqui, p. 5. col. 1132.c
- modi annunciantium Christi tempore Pauli fuerūt quatuor: quorum duo mali, & duo boni, p. 6. col. 576.f
- mœchator qui illam duxerit quomodo intelligatur, an de dimissa propter fornicationem, an de ducta post adulterā dimissam, p. 5. col. 326.327.328.
- mœchia quid sit, & quomodo prohibetur, p. 1. col. 673.c
- mœchia quædam est in appetendo vxorem alienam, quando cuius non sufficit sua, etiam alienam tentare: nihil enim tãdolet patiens, nihil tam noli pati faciens, p. 1. c. 578.c
- mœchię nomine vtrum etiam fornicatio teneatur. Ibid.
- mœdos cur dicat & Italias pecuniam aspernari, p. 4. c. 157.a
- mœrores vt homo in se semper inueniat, dignum est qui relicto creatore, in se gaudium quærebat, p. 3. col. 174.d
- mola asinaria, secundum ritum dicitur provincię vbi ista pœna est maiorum criminum, p. 4. c. 300.d. 580.e. 925.b
- mole duę sunt scilicet spes & timor, inter quas molitur Christianus vt fiat panis Christi, p. 3. col. 1097.b
- molere farinam durę captiuitates & extremę seruitutis iudicium erat, p. 2. col. 260.d
- molere coegerunt Philistini Samsonem eruris oculis Hebræi dicunt, i. cum mulieribus suis coire, & c. p. 4. col. 402.c. Item p. 2. col. 259.c
- mollicies, quædam species peccati contra naturā. p. 6. c. 239.f
- mollicies, & fragilitas illorum quia predicationis officium suscipiunt, se minus idoneos recognoscunt, & timent designatur per ventrem, p. 3. c. 1856.c
- moloch idolum cuius oblatio horribilis fuit & cuius formę exstitit, p. 4. c. 645.c. & 1189.c. 1877.a. Item, p. 2. c. 939.b.c & c. 986.f. Item, p. 1. c. 1062.f. & col. 1087.c. & c. 1536.d
- momentum dupliciter accipitur, p. 6. col. 347.c
- momentum sicut nullum est quo nō utatur homo vel fruatur Dei bonitate, ita semper in memoria debet præsens esse, p. 3. col. 2053.b
- momento ipso quo viuimus a vita transimus, de infantia ad puericiam, p. 1. col. 103.c
- monachus plangentis habet officium, p. 4. col. 740.f
- monachus vt militem Christi in procinctu semper belli positū accendit lumbis iugiter oportet incedere, p. 2. col. 857.b
- monachi ornatum a militis vestitu dignosci debere, p. 2. col. 8.
- monachi & Eremitę & alii in vno loco degētes tota chronus Dei, quorū quietis cordibus insidet Deus, p. 4. col. 1581.c
- monachi antiqui horridum habitaculum querebant, non nō viriditas arborum, nec cantus auium, sed tantum soluium diuinū, secundū illud. In terra deserta inuia & iniqua sic in sancto appa. tibi, vt vi. virtutis tuę, & glorię tuam, par. 4. col. 822.f
- monachi omnibus mundi negociis spretis, præmia eternū districti uita voluptate mortificata, querant, & pompā mundi calcantes, soli Deo placere cupiunt, p. 1. col. 1161.c
- Monachi duo tēpore Karoli magni, in Philosophia valde eruditi, clamauerunt Parisius. Si quis cupidus est sapientię, & c. p. 1. col. 410.f
- monachorum amictus fortitudinis suę conueniens circumiacet, p. 2. col. 857.a
- monachis abundauerant regiones quædam præ omnibus aliis & ideo benedicti meruerunt, parte 4. col. 504.d. & col. 382.d. & col. 1152.f

monarchia

Index.

Monarchia Alexātri magni post eius mortē ī quatuor regna fuit diuisa, quomodo & quibus, vide in Alexāder magnus.

Monarchia Imperii Romani per rhinocerotem significatur, p. 3. col. 370. f. 371. c

Monarchiæ quatuor mundanæ per quæ significantur, p. 4. col. 1085. a. b

Monastica quæ est pars actiue vitæ, cōsistit in acquisitione moralium virtutum, quæ reducuntur ad quatuor virtutes cardinales, p. 3. col. 1919. c

Monasteria qui magnifice construunt, obseruādum est his, vt in illis doctores instituunt qui ad opera Dei populum hortentur non suis voluptatibus seruiant, p. 2. col. 1312. e. f

Monasterijs hoc proprie cōuenit. Ecce quā bonum, & c. licet omnibus Christianis congruet, p. 3. col. 1477. c

Monasticam vitam qui humana laude vel aliqua vitiorū corruptione elegerit, relinquatur à Deo, p. 5. col. 403. b

Monere qui non desinit alios quoscumque potest ad bona opera bene ad Deū cū cibis bonorū operū pgit, p. 1. c. 314. a. b

moneri solet: quod cum sciatur, aliquando subterfugit animo aut negligenter habetur, p. 6. col. 181. b

Moneta adulterina, p. 4. col. 26. e

monetæ pondera auri & argenti multum variantur secundum tempora & varias regiones. Sic etiam mensuræ liquidorum aridorum, p. 2. col. 746. f Item, p. 1. col. 816. d. e. & col. 914. f. & col. 960. f

monitio debet præcedere sententiā, vt per hoc reducātur homines peccatores ad veritatem: & si monitio non sufficit, feratur sententia, ne mali insolescant, p. 6. col. 459. c

Moniales quare rudentur, cum naturale sit mulieri vt comā nutriat, p. 6. col. 285. c

Monoceros animal est quod nullis hominum viribus in seruitutem potest redigi, p. 1. c. 1248. f

Monores assimilatur populo Iudaico vt eam monoceros vnū habet cornu, sic populus pius vnicum Deum adorat, par. 1. col. 1349. a

mons in singulari in scripturis quid significet, p. 4. col. 153. a

Mons Oliueti ab antiquis mons trium luminum dicebatur, p. 6. col. 978. d

Mons Oliueti dicitur mons offensionis, quia Salomon offendit Deum ædificando ibi templa idolorum pro vxoribus suis, p. 2. col. 779. c. & col. 553. c

Mons oliueti (vt Iudæis sequentes literam dicunt) scissuras aliquot habebit quando, & qualiter, & quare, p. 4. c. 2168. d

Mons Oliuarum distat a Ierusalem per vnum miliare, p. 6. col. 978. d

Mons Sinai & mons Sinai non sunt idem, p. 2. col. 102. f

mons dicitur Ecclesia Christi, p. 4. col. 39. a

montis media pars scissa est ad Occidentem & sua volubilitate per quatuor stadia procedens ad Orientalem restitit montem vt vias clauderet, & regias vrbes opprimeret. Volunt Hebræi in anno vicesimo quinto Oziæ hoc accidisse, p. 2. col. 1229. a

montem translatum fuisse legitur precibus Gregorij Neocæsare ponti Episcopi, p. 5. col. 602. d

in Monte Dominus videbit. Sic dicunt Iudæi quando sunt in angustia constituti, id est, Sicut in monte vidit afflictionem Isaac, eum liberando, sic nos liberet, p. 1. col. 269. f

montes tres dicuntur sancti apud Hebræos, p. 3. col. 1103. b

montes quidam sunt sancti, quidam, sunt in quibus est omnis altitudo, extollens se aduersus scientiam Dei, p. 1. columna 1340. e. f

montes Gelboe vberissimi ante maledictionem fuerunt, quos hæcenus maledictioni subiaccere ferunt, nec vnquam plueret ibi testantur, p. 2. c. 363. a. b

montes non sunt animati nec ratione præditi, cum rebus tamē inanimis colloquitur Propheta Ezechiel, parte 4. columna 1124. c

montes atuerunt prophetico maledicto, p. 2. col. 519. b

monstrū in confinio Normanniæ & Britannię, anno 1322. nate fuerunt duę mulieres in vno corpore, ita tamē quod om-

nia superiora vsque ad vmbilicum erant duplicia, & c. p. 1. col. 23. e

monstra in specie humana, quare & vnde nascantur, p. 5. col. 1178. f. Item, p. 6. col. 872. f

monumentum Christi fuit ad modum cuiusdam domuncule, in cuius medio erat sepulchrum, in illa domuncula erat quoddam ostiolum, ad habendum illuc ingressum, p. 5. col. 464. f

monumenta licet aperta sint tempore passionis Christi, non tamen mortui surrexerunt ante quam Dominus, & quare, p. 5. col. Ibid.

mora aliqua an fuit inter creationem & lapsum Angeli, par. 4. col. 34. f

moralis doctrina omnis suavis est in qua eminet Psalm. 117. p. 3. col. 1325. a

moralia quæ sunt de agēdis, sub vna communi regula sic artari non possunt, quin aliquando oporteat agere præter illā regulam ex rationabili causa, p. 6. col. 433. c

in mortalibus magis mouent facta quam verba, p. 4. col. 153. c

morbus regius vel hydropis vel labor calculi, & huiusmodi, mittitur aliquando non ex natura elementorum, sed ex diabolo percutiente, p. 4. col. 2033. a

morbus regius, qui & lupus dicitur, ipsi contraria putantur, vel sumpta in cibo vel apposita corpori, quæcūque sunt dulcia, p. 2. col. 965. b

morborum pestilentium sunt duo genera, p. 3. c. 1153. 1154.

moria mons monstratus Dauidi ab Angelo tenente gladium, p. 2. col. 1141. b

moria mons est quod nomen trāslator interpretati voluit per hoc nomen visionis, quod non de propinquo, sed valde longe hoc sonat, p. 1. col. 269. b. c

moria triplicem interpretationem habet & quælibet illarum trium interpretationem conueniebat illi mōri communiter seu large, ratione templi, edificandi, p. 1. col. 264. b. c

mors pauperis & diuitis non nouit discrimen neque timidi & fortis sed omnes similiter inuadit, p. 2. c. 668. e

mors triplex legitur in scripturis, p. 2. col. 595. b

mors in veteri testamento requies seu somnus vocatur, p. 1. col. 1650. d

mors in securitate dominationis regnabat tam in hos qui ad tempus euadebat quam in illos qui hic poenas dabant pro malis suis operibus, p. 2. col. 1643. a

mors triplex in scripturis, p. 1. col. 1429. b

mors iustorum designatur per egressum Noe de arca, parte 1. col. 159. b. c

mors significatur per Iordanis transitum & quare, p. 2. columna 237. c

mors in sacra scriptura æquiuoce & diuersimode accipitur, p. 1. col. 1153. c

mors infligebatur in lege, & qui, p. 1. col. 690. f. 691. c. 692. f

mors nō debet infligi de rigore pro furto simplici, p. 1. c. 344. f

mors iustorum quamuis sit pœnalis, tamen est gloriola: mors autem impiorum est ignominiosa, p. 3. col. 1895. c

mors est digna retributio pro peccato, sed vita æterna sola gratia datur per Christum, p. 6. col. 85. b

mors quæ fuit Adæ naturalis ex conditione est sibi facta pœnalis ex præuaricatione, p. 6. col. 68. f

mors quod intrauit in omnes homines secundum pœnam & culpam per Adam quomodo hoc probatur Iudæis qui hoc negat, p. 6. col. 77. a. b

mors Christi pro futura erat sanctis patribus & Prophetis & limbo detentis, nō aut diabolo & angelis eius. p. 1. c. 1580. f

mors Christi reconciliatio est mundi, p. 5. col. 230. d. e

mors carnis primi peccati peccatum est, sicut infernus peccantium animarum pœna perpetua, p. 3. col. 2228. d

mors ex pœna peccati est, vnde & peccatum dicta est, nō quod peccet homo dum moritur, sed quia ex peccato factum est, ut moriatur, p. 1. col. 1984. e

mors non fuit inducta in genus humanum per Euam nisi suggerendo Adæ comestionem ligni, p. 6. col. 334. f

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Mors hominis quam peccato meruit, indicat eum non moriturum, si non peccasset, p. 1. col. 63. b. c.
 mors communis nulli ex voluntate venit, p. 1. col. 1250. e. f.
 Mors quadruplex est, scilicet corporalis, spiritualis, temporalis, & æterna, p. 1. col. 1607. c.
 Mors humani generis fuit quadruplex, scilicet mors culpe, nature, gehennæ, & mors civilis, p. 5. c. 29. c.
 Mors Enoch dilata est tempore legis nature, & mors Eliæ tempore legis Moyli & quare, & quid signat, p. 6. col. 921. c.
 Mors vera dicitur qua separatur anima a Deo, umbra qua caro ab anima, p. 3. col. 49. a.
 Mors per se non appetibilis, sed ratione præmii sequentis, p. 3. col. 166. f.
 Mors per se non est eligibilis aut diligibilis, sed quia diligitur inordinate delectabilia mudi, & carnis homines, & ad illud sequitur mors culpe & gehennæ, p. 3. col. 1640. e.
 Mors quæ debetur nature post peccatum, in tunicis pelliceis figuratur, p. 1. col. 100. f.
 mortis compendium, p. 4. col. 1011. c.
 mortis proprietas est, ut eam prius timeamus, inde contremisamus, p. 3. col. 923. b.
 mortis dispositiones, aliquæ sunt propinquæ, quædam remotæ & harum ulterior diuisio vel sufficientia, p. 6. col. 115. c.
 mortis author dicitur diabolus, quia peccati, ex quo mors, p. 6. col. 818. e.
 mortis meditationi tria associantur, & quæ ista sunt, p. 1. columna 1176. f.
 mortis dies quatuor sunt, & enumerentur, & quæ per ipsa mortificantur, p. 5. col. 1200. e.
 mortis dies non necessitate singulis præscita est, sed voluntate Dei & ignotis causis mortalibus, vel uiuit aliquis vel moritur, p. 4. col. 337. b. Item, p. 2. col. 964. c. f.
 mortis periculum euadati ex Dei beneficio, & specialiter beato Petro in carcere recluso, congrue moraliter exponendo adaptratur Psalmus 58. p. 3. col. 249. c.
 mortis Christi & nostre, quamdiu sumus in volubilitate vitæ præsentis memores esse debemus, p. 5. col. 295. c.
 mortis vel uitæ breue verbum, ite, venite. Dicitur reprobis, ite venite probis, p. 4. col. 179. c.
 mortem damnata est tota posteritas Adæ in eius lumbis, quia ante præuaricationem non est in loco vitæ de massa separata, sed post in exilio generata, p. 1. c. 111. c.
 mortem iniqui Deus non querit sed penitentiam, p. 4. columna 1216. e.
 mortem propinquam esse, qui gaudet, & qui iudicem lætus & securus sustinet, ille confectum aperit Domino, p. 5. columna 873. a.
 mortem vel casum aliorum qui desiderunt, significantur per Tyrios, p. 4. col. 1272. f. 1273. c.
 mortem non dicit Petrus, sed depositionem tabernaculi, p. 6. col. 1351. a.
 mortem timere humanum est, p. 4. col. 1775. b. Interl.
 mortem horret natura, nec mors homini accideret, nisi ex præcedenti culpa, p. 6. c. 652. d.
 mortem non incurrisset corpus Adæ, si seruasset donum originalis iustitiæ, licet esset compositum ex contrariis, par. 6. col. 68. f.
 mortem corporis non experiri, quare non dedit Deus credentibus cum hoc facere potuisset, p. 6. c. 818. d.
 mortem spiritus & corporis euidentissime apparet hominem meruisse propter peccatum, p. 6. col. 104. f.
 mortem Deus non fecit, p. 4. col. 1063. c.
 ad mortem meritis nostris generati sumus, sed sua misericordia Christus nos regenerauit ad vitam, p. 6. c. 1307. a.
 mortem maxime confensibilem sustinuit Christus, & ista confusio apparet ex quatuor, p. 6. col. 942. f.
 de morte communi, quæ de lege nature uenit, nemo laudatur p. 1. col. 1250. d. e.
 morte morieris, si comederis, dictum est homini, & non est diu mortalis eris: mortuus est enim homo in anima cum pec-

cavit, quia recessit ab illo Deus qui est vita animæ, quam secuta est mors corporis, p. 1. c. 73. c.
 morte moriatur omne quod Domino consecratur, quomodo hoc intelligendum, quia multiplici modo & in diuersis fiebat consecratio, p. 1. c. 1151. c.
 morte morieris cum dicitur, duplex mors significatur, animæ scilicet vel corporis, p. 1. c. 73. c.
 mortes duæ, una corporis altera animæ, p. 3. col. 2079. a.
 mortes tres animæ, & per quid significantur, p. 3. col. 430. e.
 mortes tres, scilicet nature, culpe & gehennæ, & sunt mala, peior, pessima, p. 3. col. 666. e. Et contrariantur triplici uitæ, scilicet nature, gratiæ & gloriæ, col. 2141. c.
 mortes esse multas Apostolus significat, p. 1. col. 1559. c.
 morsus ponitur pro usura, & cum quibus erat licita, p. 1. columna 13.
 quando morimur, de carceribus corporum liberamur, p. 4. columna 774. e.
 morimur & post baptismum pro originali, p. 3. col. 131. b.
 morieris o homo, hoc certum est, ubi, vel quando, vel, quomodo, incertum est, mors ubi que te expectat, p. 4. col. 1128. f.
 moritur Christus in illis qui sæpe penitendo & iterum delinquendo quasi insultant morti Iesu, & non solum in peccantibus moritur, sed etiam crucifigitur & illoditur, p. 2. c. 161. c.
 mori communi lege nature, & Dei occubuisse sententia, differunt, p. 4. col. 702. d.
 mori quis vult? Proflus nemo, p. 6. col. 652. d.
 mori corporaliter melius est homini, quam ad aliquod peccatum mortale ex suo malo exemplo aliū facere ruere in peccatum mortale, quia ex hoc meretur mortem æternam, quæ est grauior morte temporali, p. 5. col. 301. b. c.
 moriendi necessitas in nobis, non impedit habitationem Christi in nobis per gratiam, p. 6. col. 104. f.
 mortali ex carne fit mors, sicut ex umbra declinante fit nox, p. 3. col. 1283. c.
 morienti bene occurrunt Angeli sancti qui dicuntur viri Israel & Iuda, & de hoc est figura de David, p. 2. col. 629. c.
 morientibus illis quos amamus, quo contristemur & consolemur, habemus p. 6. col. 652. d.
 mortalitas Christi significatur per serpentem, & quare, p. 1. columna 517. c.
 mortalitatis conditio quæ peccando neruimus, est paries, qui ab aspectu sponsi nos seducit, p. 3. col. 1834. f.
 mortalitatis nostre decursus significatur per Tigridem fluuium, in quo latebat piscis immanis, scilicet diabolus, p. 2. c. 1525. a.
 de mortalitate carnis semel Deus sententiam fixit, quæ vique ad vltimum mutari non valebit, p. 3. col. 164. d.
 morticinum, quod est per se mortuum, erat abominabilius regere quam illud quod interficiebatur, ut comederetur, p. 1. col. 529. c.
 mortificationem Christi si in te suscipias, & mortifices membra tua peccato: multiplicantur in te sensus boni & spiritualiter, & de hoc figura, p. 1. c. 475. c.
 mortificationem qui appetunt, thesaurum fodiētibus comparantur, p. 3. col. 50. f.
 mortificationes virorum & concupiscentiarum signantur per citharam, p. 6. c. 1507. b.
 mortuus est ille qui in Ecclesia fide tenus perseuerans, criminebus capitalibus obnoxius est, p. 2. c. 616. f.
 mortuis fidelibus triginta diebus pietatis officia persoluntur unde illa consuetudo orta sit, p. 1. columna 1312. f. & columna 1696. e.
 mortuus non resurgit quemadmodum aqua effusa non colligitur, p. 2. col. 596. d.
 mortuus est, hæc clausula quare non additur in serie generationum Sem, sicut in ætate eorum quæ præcessit diluuium, p. 1. col. 182. f.
 mortuus vino patrocinator, p. 4. col. 334. d.
 rogantibus discipulis, ut quartum mortuum suscitare, dixisse fertur: Dimitte mortuos sepelire mortuos tuos, p. 3. columna 430. c.

mortuum

Index.

mortuum dicit Apostolus Christum, fideles autem dormientes; quare, p. 6. col. 653. c. Item, p. 3. col. 58. d.
 mortuum cur fleuit Christus, continuo eo iubente victurum? p. 6. col. 562. d.
 mortuum corpus quare descendendum & super eo cōtristandum sit, p. 6. c. 562. d. e. Vide in Flere, & in Luctus.
 mortui antiquitus cum diuitiis recondebantur, p. 3. columna 58. d. e.
 mortui an & quomodo dicantur omnes in deserto, qui egressi sunt de Aegypto, p. 1. col. 1490. d. e.
 mortui quid hic agatur nesciūt, sed postea sed dum hic agitur postea audiunt ab eis qui hunc ad eos moriendo pergunt non quidem omnia sed quæ sumuntur iudicare, p. 4. columna 507. c.
 mortui nesciunt etiam sancti, quid agant viui, etiam eorum filii, p. 4. col. 505. b. Interl.
 mortuos tres suscitauit Iesus, & tropologia de eisdem, p. 5. column. 1120. a. 537. a. & col. 534. & 180. e. 230. d. Item p. 3. col. 54. d.
 mortuæ dicebantur similitudinariæ in veteri lege ciuitates destructæ, p. 1. col. 1153. c.
 mortuæ uel mori dicebantur res inanimatæ consecratæ in lege Moysi, sicut possessionis Ecclesiæ dicuntur amortizata, par. 1. ibid.
 mortuorum in funeribus multæ gentes incidunt se usque hodie, p. 1. col. 1540. f.
 mortuorum resurrectionem iudicat Isaias, p. 4. col. 484. e.
 mortuorum resurrectio, p. 4. col. 308. e.
 mortuis cura est de suis, non tamen ideo consequens eos scire quæ circa charos aguntur hic, p. 3. c. 1281. a.
 mortuis imperare in Dei verbo resurrectionem, solius diuinæ est potestatis, liberare a demone etiam homines possunt, p. 5. col. 752. e.
 mortuis, quæ & qualia, quibusq; & quando præstent adiutoria quæ a uiuis offeruntur, p. 6. c. 562. d. e.
 mortuos an & quomodo liceat deslere, p. 6. Ibi. & seqq.
 mortuos constat omnes fuisse in Adam, pro quibus mortuus est Christus, ut eos a morte liberaret, quia ex charitate pro nobis mortuus est, p. 6. col. 364. e.
 morus arbor describitur, & eius fructus, p. 5. co. 927. a. Item, p. 3. col. 1030. d.
 mos erat antiquorum (ut dicunt aliqui) in ventilatione messis facere conuiuium messoribus, & dormire de nocte in arca, p. 2. col. 295. c.
 mos fuit apud veteres, ut præciosa ornamenta regum post obitum eorum pro exequiis in pira vererentur, sed sine cadaueribus, p. 2. col. 1194. e.
 mos erat antiquorum, quod persona prædilecta claudebat oculos defuncti, p. 1. co. 431. c.
 mos peccantium est, cum vota implent, Deo gratias agūt, sed non in corde, p. 3. col. 785. b.
 mos pulcher & salubris in Ecclesia & doctrina patrū inoleuit, ut & his qui cathechizantur, quatuor Euangeliorum sacramentum explanetur, p. 2. c. 1317. b. c.
 mos ille pulcherrimus unde in Ecclesia inoleuit, ut per singulas horas diuinæ psalmodiæ lectio de veteri & nouo Testamento dicatur & nocturnis, cum a cæteris laboribus cessatur, officia persoluantur, p. 2. col. 1410. e. f.
 mos fidelium est ab omni iniuria hospites defensare, p. 1. col. 292. a. Interl.
 mos fuit antiquus, ut accepta de hoste victoria fornices sibi erigerent, in quibus uirium suarum laudes describerent, p. 3. col. 1694. d.
 mos est sanctis de se quasi de aliis loqui, p. 3. col. 125. b.
 mos humanæ locutionis est, cui Deus se coaptat, ut humana infirmitati conueniat, p. 1. c. 235. e. f.
 mos sanctorum est ubi auersarius vincitur, hymnum Deo glorificationis offerre, p. 1. col. 619. b. c.
 mores insidiosi fulsi & dolosi eorum quis dolum machinarii conantur, p. 2. col. 171. c.

mores terræ de facili accipiunt homines in qua habent habitare, p. 2. col. 1065. a. b.
 mores inculti, in profundum malorum pertinaces trahunt, p. 1. col. 201. a. Interl.
 mores beluinos & ferinos debes omnino perimere, ut peruenias ad mansuetudinem beatorum mortificatus totius iracundiæ feritate, p. 1. col. 1405. a. b.
 mores in melius commutare non sufficit, & a malis recedere, nisi & de his quæ facta sunt satisfiat, p. 6. col. 556. c.
 mores hominum, actus & voluntates punguntur in animalibus ex quibus fiunt mundi vel immundi, p. 1. col. 999. a. b.
 motus cum prior ipso tempore, quare de tempore fit mentio inter primo creata, & non de motu: uel ubi de ipso innuitur, p. 1. col. 42. a.
 motus corporum celestium facit varietatē effectū in elementis quorum rationes in cælo præexistentes, non possunt ab hominibus plene comprehendit, par. 3. c. 361. c.
 motus cæli ordinatur ad completionem numeri electorum, p. 3. col. 1217. a. c.
 motus capitis vel manuum sicut sibilus solet significare diuersos effectus, p. 4. col. 964. d.
 motus sensuales rationem ad cōsensum mortalis peccati trahentes, sunt totaliter extirpandi, sed qui rationi deseruiunt, in opere virtutis sunt seruandi, & de hoc figura, p. 1. columna 1405. c.
 motus fortis animæ redundat ad corpus, p. 4. col. 617. e. Item, p. 3. col. 1079. c. Vide in Cordis dispositio.
 motus maiores repellunt minores, p. 4. col. 704. f.
 in Motu omni vel accessu rationabili, mobile duo intendit, scilicet terminum motus, & causam quare mouetur, par. 6. col. 921. c.
 motuum fuit triplex quare Iacob recessit a Laban, p. 1. columna 345. c.
 mouere potest natura spiritualis naturam corporalem ad motum localem, p. 5. col. 181. c.
 moueri homines non debēt ad motum passionis, sed ad instinctum rationis, quæ est quædam participatio diuini luminis de hoc figura, p. 1. c. 1222. f.
 moyses dicens nunquid de petra ista producemus aquam uobis & c. cum loqueretur hæc non de spiritu sancto, sed de spiritu peccati loquebatur, p. 1. c. 1236. f.
 moyses inquit. Sexcentamilia, & c. & dixisti carnes dabo eis & c. an hoc diffidendo dixerit, an quærendo, & c. p. 1. col. 1235. c.
 moyses dicens: Dominator Domine Deus meus, & misericors, & elemens, & c. an sint uerna quibus exprimitur forma orationis ipsius Moysi, uel an potius sint uerba Dei docētis Moysen uias suas, ita ut non sint intelligendum in sensu uocatiuicatus, sed nominatiui, & c. p. 1. c. 869. c. & 890. d. e. f. & co. 874. e. f. & col. 1262. f.
 moyses quare dixit, cur imposuisti pondus populi huius super me uidetur enim quod impositum fuit Moysi hoc petenti, seu volenti, p. 1. col. 1241. c.
 moyses cum dixit. Non possum solus sustinere, & c. petendo homines adiutores cum hoc non posset solus, aut cum societate implere, nisi per potentiam diuinam, quæ posset cū Moysese solo sicut etiam cum sociis, p. 1. col. Ibid.
 moyses quare non habuit faciem cornutam in primo descensu, sicut in secundo. ibid.
 moyses in toto pentateucho non legitur præcepisse, ut crederetur Christo, nisi in hoc loco tantum ubi dicitur: Prophetā suscitabo eis de medio fratrum, & c. conformiter ad hoc Euangelici. Si crederetis Moysi crederetis for. Ex mi, p. 1. col. 1619. c.
 moyses & ceteri patres ueteris Testamenti per spiritum in altitudinem contemplationis leuati, præuidere poterunt gratiam noui Testamenti, sed eā in carne expectare nō poterunt in fide actum & spe mortui sunt, p. 1. co. 1693. c.
 moyses cur de solo sabbato postquam descendit populum mouit, p. 1. col. 869. c.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Moyſes quomodo dicitur dixiſſe: Non poſſum ſolis ſuſtinere vos &c. cum alibi ſcriptum eſt, quod Ietro ſacerdos Madiā cognatus hoc ipſi ſuggeſſerit, p. 1. col. 1460. e. f.

moſes dicens, non poſſum ultra egredi & ingredi, &c. an propter corporalem impotentiam corporis hoc dixerit, &c. p. 1. col. 1647. c. & col. 1654. f.

moſes quomodo cōqueritur quod ſolus ſuſtineret onus populi, cum de conſilio Ietro conſtituerit tribunos & centuriones. p. 1. c. 1234. f. & col. 1241. a.

moſes ſe ſeparauit quo ad thorum ab vxore, vt dicit Ra. Sa. & quare, p. 1. col. 1247. b. quomodo hoc innotuit Aaron & Marię ſorori eius, p. 1. col. 1249. c.

moſes cur petiit ſe ſubtrahendum a regimine populi dicens. Non poſſum ſolius, &c. cum communiter in aliis exceſſib. populi miſericorditer ſe habebat, p. 1. c. 1241. a.

moſes quomodo in aquis inuērus, & lactātes aliquas reſpuit & vnde nomen accepit, p. 1. c. 384. c.

moſes & Aaron & Maria condemnati ne intrarent terram promiſſionis, & quomodo mortui, p. 4. col. 2148. f.

moſes vidit totā terram promiſſionis oculis corporalibus, a termino eius aſtrali vſque ad aquilonarem, & ab Orientali vſque ad occidentalem, p. 1. col. 1480. f.

moſes terram promiſſionis vidit, ſed non ingreſſus & in lege prædixit Chriſti gratiam futuram, ſed præſentem non vidit eum, p. 1. col. 1666. e. f.

moſes famulus meus mortuus eſt, & Ieſus obtinuit principatum. Hoc myſtice ad ſynagogam & Eccleſiam Ieſu ſaluato riſ trahitur, p. 2. col. 10. d.

moſes quare mutauit Iſue nomen, p. 1. c. 1255. b. c.

moſes recedens de caſtris promiſit ſe rediturum quadrageſi mo die, ſed hoc non fecit, & quare, inde populus idolum fecit. Fiſticium Iudæi de hoc fabulantur, p. 1. col. 827. b. c.

moſes non ita videbat Deum familiari conſpectu vt deſiderabat & quomodo, p. 1. col. 848. e. f.

moſes maximus propheta totū quicquid ſcripſit ordinauit ad Chriſtum, &c. p. 1. col. 583. b. c.

moſes quomodo dixit inter cætera. Et oſtendam præcepta Dei, & leges eius cum lex Dei ad huc nulla eſſet ſcripta, p. 1. c. 653. a. b.

moſes propinquus morti ſuę ſcripſit filiis Iſrael Deuteronomium duplici de cauſa, p. 1. col. 1458. f.

moſes mortuus eſt in monte Abbarim. Sepultus autem miniſterio Angelico, & nemo cognouit eius ſepulchrum, ne Iudæi eum colerent tãquam Deum propter magnitudinē ſignorum eius, p. 1. col. 1693. b. c.

moſes fuit ſepultus in ſorte Gad: & hoc ceſſit ad magnū honorem & dignitatem illius trib. quod in parte ſua eſſet doctor reſpoſitus, p. 1. col. 1694. d. e. f.

moſes videns Angelum, & audiens Dominum, quare non legitur adoraffe. Mos enim ſanctorum erat in huiſmodi viſionibus ſeu apparitionibus adorare, par. 1. column. 503. a. b. & col. 510. f.

moſes quare diſcalciari iuberetur, p. 1. col. 495. a. b.

moſes an petebat viſionem terræ promiſſionis ſpiritualem tantum uel corporalem tantum, uel ſecundum utrāque, & quare ſic deſiderabat, p. 1. col. 1479. c.

moſes an non ſolum in bono prophetię excedebat alios in hoc quod ore ad os loquebatur ei Dominus, ſed et in hoc quod ipſe habebat reuelationes propheticas quādocunq; volebat, p. 1. col. 1251. c.

moſes unde poterat quæ ab origine mundi geſta ſunt, uel in fine gerenda, narrare, niſi ſpiritus Dei inſpiratione? vnde potuiſſet de Chriſto Prophetare? p. 1. c. 1505. c.

moſes an & quomodo populo legem explanauit, vndecim diebus eundo per viam, cum talis explanatio requirat quietem doctoris & auditoris, p. 1. 1458. f.

moſes quadragenas tres: Hebræi dicunt ſeruauit vt Catholici vero expoſitores tenent quod fecit in monte tantū duas quadragenas, p. 1. col. 1521.

moſes in monte Sina quod legem primitus accepit, intrauit

nubem ubi erat Deus. Et quare tabernaculum intrare non poterat, deſcendente nube & implente tabernaculum, p. 1. col. 901. c.

moſes & Aaron ſancti ſunt & perfecti, & magis Euangelii quam legis diſcipuli oſtenduntur, p. 1. c. 1281. b. c. & c. 1314. f.

moſes intelligebat quæ eſſet vera circunciſm, quod uerū Paſcha, quæ veræ neomeniæ: & vera ſabbatha, & tamen ea per rerum corporalium ſpecies adumbrabat, p. 1. c. 1086. e. f.

moſes ſanctificauit vilibilibus ſacramentis per miniſterium ſacerdotes: ſed ubi ipſe fuerit ſacrificiis, vel oleo ſanctificatus, non oſtenditur, inuiſibiliter vero ſanctificatum nemo negat, p. 1. c. 1092. e. f.

moſes in nouiſſimis temporibus ſoluturus erat calciamentū ſuum, vt alius arriperet ſponſam, & illa vocaretur domus diſcalciati vſque in præſentis, p. 1. c. 870. d.

moſes fuit ſaluatus, & non damnatus, vt aliqui opinati fuerunt, p. 2. col. 10. f.

moſes ſcripſit de Chriſto, expſſe & manifeſte, & aliquo modo figuratiue, p. 5. col. 1114. f.

moſes duo difficillima ad ſuſtinendum prælegit ſuſtinere ex fide, & enumerantur, p. 6. col. 930. f.

moſes bis exiit de Aegypto, p. 6. col. Ibid.

moſes multiplicem habet ſignificationem. Habet enim figuram Iudaici populi & legem ſignificat. Chriſti quoque per ſonam gerit. p. 1. c. 1202. f.

moſes dicitur Archiſynagogus, ſynagoga eius filia, & quare p. 5. c. 177. b.

moſes quomodo & quare occidit virum, cum non eſſet conſtitutus iudex eorum, etſi iudex, tamen videtur penam iniuſtam intuliſſe, p. 1. c. 389. f. & c. 493. f.

moſes ut Hebræi dicūt, de interfectione Aegyptii accuſatus, & decollari adiudicatus, quomodo euasit, par. 1. c. 389. f. & col. 521. c.

moſes occidendus per Pharaonem quomodo mirabiliter liberatus fuit ſecundum Hebræos, ſpiculatore, Pharaone & ſeruis ſuis plagatis, p. 3. col. 1020. f.

moſes contra præceptum Regis Aegypti fuit ſaluatus, par. 1. col. 387. f.

moſes vt dicunt Hebræi, habuit gracilem vocem: & fuit incircunciſus labiis quomodo hoc ſit intelligendum, p. 1. column. 522. f. & col. 550. f.

Moſes quomodo fuit nutritus, & in filium adoptatus. Item, quare ſic vocatu, p. 1. c. 387. f. & c. 389. f. & c. 521. c.

moſes quomodo, quare, & propter quid queſiuit a Domino ſi dixerint mihi, quod eſt nomen eius, quid dicam, p. 1. col. 494. f. & col. 496. e.

moſes in ſpiritus diſtributione ad 70. viros an ſe habuit eſſe cōſue, ita vt reuelando veritates confortaret lumen naturale in illis, an materialiter & miniſterialiter, par. 1. column. 1243. c.

moſes quare obiurgatus fuit per Aaron & Mariam eius ſororem diuerſæ cauſæ a diuerſis traduntur, p. 1. c. 1244. e. f. & col. 1245. c.

moſes & Aaron, an, quare, quando, & ubi peccauerunt, p. 1. c. 1306. f. & c. 1310. f.

moſes & Aaron, an dicendi ſint præuicariatores, p. 4. column. 379. c.

moſes dicens. Audite rebelles & increduli, an & quomodo hoc dicens peccauerit, p. 1. c. 1306. f. & c. 1310. f.

moſes quomodo dixit. Vnde mihi carnes, ut dem multitudini, &c. cum ipſi non videantur hoc petuiſſe a moyſe, par. 1. col. 1241. c.

moſes non ſolum docuit Aaron & filios eius legem, ſed totū populum, & ideo pater totius populi, uel ſaltem doctor legis debet reputari, p. 1. c. 1382. e.

moſes quomodo conſecrauit Aaron, cum nō eſſet ſacerdos p. 1. col. 457. c. & col. 980. f.

moſes per capitula, partes & libros diſtinguit, cum indiuiſa & eadem ſit hiſtoria. Et quare, p. 1. c. 899. c.

moſes licet credendus eſt in magna perfectione, poſtquā uocatus

Index.

catus est, tamen nihilominus tenendum est eum postea profecisse ram in vita contemplatiua quam actiua, p.1. colum. 855.2.b

Moyſes nihil in lege glorioſum habet niſi ſolum faciem, in Euangelio autem totus glorificatur, p.1.c.869.c

Moyſes manus ad Deum contra Amalacitas eleuās typus erat paſſionis & mortis Chriſti, p.1.c.647.b

Moyſes fuit voce exili & præpedita, p.4.col.375.c

Moyſes populo carnes de ſuo promiſit, cum Deum tantum pa nes promiſiſſet, p.1.col.536.e

Moyſes potio Aaron, & proinde terram videt, & cauſam propter quam indignus habitus vt ingrederetur cõperit: nec non mortem ſuam ante audiuit. Ino vero & Aaronis qui nullum prædictorum honorum eſt cõſecutus, p.1.c.1284.e

Moyſes & Aaron in monte moriuntur, ac in figuras in altũ ſub duci iudicant, p.1.col.1313.b

Moyſes prius holocauſtum pro peccato conſecrationis ſiue paſificorum obtulit hoſtiam quam Aaron, p.1.c.977.a

Moyſes diuina ſecutus imperia bella greſſit, non ſcũuens ſe obe diens, p.1.c.649.a

Moyſes hoſtes populi Iudaici, hoſtes Dei vocat & quare, p.1.col.1230.d

Moyſes arguitur voce diuina quod eius fides ad aquam eiiciẽ dum aliquantum titubauerit, p.1.col.1310.e

Moyſes quare ſocerum ſuum quem Exodo vocat Iethro Numerorum 10. vocat Regnelem, p.1.col.1228.d

Moyſes quoties in montem aſcenderit, p.1.c.724.d

Moyſes conſteſtari iuſſus cœlum & terram, quia creaturas om nes comprehendunt, p.1.col.1651.b

Moyſes quomodo populum ad recipiendam legem hortatus eſt, p.1.col.1633.a

Moyſes nullo modo ſe defendebat, & hoc pacto quaſi legitima cauſa deſenſorem ſui Deum magis tacendo conſtituebat, p.1.col.1248.e

Moyſes quædam miracula fecit virga quædam quoque prædi xit, p.1.col.566.f

Moyſes ſuper petitione immundorum ſuper anima mortui fa miliaris, vt ad Paſcha acceduntur cur Dominum conſulue rit, p.1.col.1220.e

Moyſes vt conuenienter exequeretur regimen populi, duo e rant neceſſaria, p.1.col.855.a.b

Moyſes quare non fecit expreſſam mentionem de produçio ne Angelorum, nec de creaturis ſpiritualibus & inuiſibili bus, p.1.col.2.e.f

Moyſes vt imbecillitati rudium, ſeu ſimplicitati audientium condeſcenderet, prætermiſſis inuiſibilibus tam cœleſtium quam terreſtrium, de viſibilibus tantum mentionem facit, p.1.col.41.e

Moyſes de cœleſtibus prætermiſit, cœlum empyreum, & ange licam naturam, & de terreſtribus prætermiſit duo clementa ſcilicet aerem & ignem, eo quod non ab omnibus perci piuntur, p.1.Ibi.

Moyſes an habuit totiẽs, & ita communiter illuſtrationes pro pheticas, ſicut Dauid, ſpecialiter intellectuales, p.3.col.423.a.b.c. & col.424.d.e.f

Moyſes plus quã Abraham, & prophete, plus quam Moyſes, & Apoſtoli plus quam Prophetæ, Dei ſciẽtia eruditi ſunt, p.4.col.1385.b

Moyſes propter denunciationẽ fuit Prophetæ vtilior, ſed Da uid pp illuſtrationes mentales, fuit excellentior, p.3.c.86.a

Moyſes & Samuel cæteris patribus in poſtulatione quare præ feruntur, p.4.c.691.a. & col.1175.a

Moyſes omnia quę nobis myſtice facienda designauit in alta ris & tabernaculi conſtructione prius in illa cœleſti conuer ſatione (in qua cũ Domino quadraginta diebus fuit) facta in ſupernis ciuibus perrenni obſeruatione vidit, p.1.c.734.f. & col.762.f. & col.773.a.b

Moyſes quomodo audacter petiuit a Domino, quo oſtende ret ſibi faciem ſuam, p.1.c.849.c

Moyſes quomodo potuit petere deleri de libro Dei, niſi Dñs

remitteret peccatum populi, p.1.col.836.f

Moyſes an & quomodo potuit permittere libellum repudii, p.1.col.1601.b.c. & c.1605.a.b

Moyſes an tentauit Dominũ orando contra ranas, p.1.c.139.g

Moyſes cur poſuit tempus orationis in regis arbitrio, p.1.col. 552.f

Moyſes quamuis a Domino aſſecuratus de prælio, tamen ora bat pro illo, p.1.col.619.b.c

Moyſes quo die aſcendit ad Dominum pro legis ſuſceptione p.1.col.661.c. & c.723.c

Moyſes quo die ædificauit altare Domino, & an ædificauerit 12. altaria, aut vnum præciſe, p.1.col.677.c. & co.723.c

Moyſes in primis tabulis nihil eſt operatus, ſed in ſecundis, p.1.col.861.c

Moyſes & Aaron ingreſſi ſunt tabernaculum duplici de cauſa p.1.col.987.c

Moyſes an dubitauerit ſuper verbi Domini impletionẽ, p.1.c.998.d. & c.1236.f

Moyſes inducit homines ad legis reuerentiam dupliciter, p.1.col.1462.d

Moyſis corpus a ſpirite eius tranſmutatum eſſe quorundam o pinio, p.1.col.1694.e

Moyſen non eſſe mortuum ſed Domino abſconſum quorundã opinio, p.1.col.1694.e

Moyſis gratia nullo modo diminuta eſt Spiritum eius & arguẽ do ſeptuaginta viris, p.1.col.1236.d

Moyſis ſepulchrum duabus de cauſis nemo agnouit, p.1.colum na 1693.b

Moyſi quod vltimum negotium antequam moriatur imponit Deus, p.1.col.1403.b

Moyſi & Aaron quare ſuccenſit Dominus quãdo aquam edu xerunt de Petra, p.1.1310.d.e

Moyſi nomen ſuum parefecit, p.1.c.534.d

Moyſi vxor quæ fuerit, doctores Hebræi & Catholici varia di cũt. Aliqui enim filiam regis Aethiopum. Alii vero Sepho ram fuiſſe, p.1.c.1245.c. & c.1246.d.e

Moyſi multa nomina dantur propter diuerſos actus, p.2.col. 1033.c

Moyſi mater quæ fuerit, p.1.col.390.c. & col.491.c. & co.492.f. & col.521.c

Moyſi indicauit Deus nomen tetragrammaton, non ſolum quantum vocem, ſed etiam quantum ad ſignificatum, p.1.col.535.c. & c.536.f

Moyſi immolatio ſuper montem per Dominum inſinuata, fuit duplicis effectus, duplex ſignum, p.1.c.512.d.e

Moyſi non potenti nec dubitauit, ſed inſufficientia ſuam reco gnolcenti datur ſignum pro ſui confortatione, par.1.colu. 401.f. & c.512.d.e. & c.525.c

Moyſi vultus ne deformis videatur, ſed decorus & glorioſus, cõuertatur ad Dominũ, vt auferat a nobis velamen literę vt non obſcuretemus, ſed pro magnitudine ſenſuum cũ glo rificemus, p.1.col.1249.b.c

Moyſi literas remoto velamine, ita intelligamus, ut ſingulis di ci videantur, vt ſi intelligant auditores & obſeruent, nõ e rant in locum tormentorum, &c. p.1.c.1411.c

Moyſi qui derogant & Euangelia ſuſcipere videntur, illis dici tur. Quare nõ timuiſtis detrudere ſeruo meo Moyſi. Et me rito arguuntur, & quare, p.1.c.1297.b.c

Moyſi derogandi materiam parant qui legem non ſpirituali ter exponunt, p.1.ibid.

Moyſi ne derogetur, danda eſt opera, vt lex ſpiritualiter intel ligatur, p.1.ibid.

Moyſi oſtendit Deus in momento tam terram promiſſionis, virtute Deitatis, p.5.col.84.f

Moyſi videretur Deus duo conceſſiſſe, vnum quod regimen po puli eſſet per Deum & non per Angelum, ſecundum quod Deus ambularet cum populo per cohabitationem in taber naculo, p.1.col.855.d. & clarius de hoc, col.861.c

Moyſi quamdiu vixit, non legitur aliqua mentio de Angelo loquente ſibi, uel ei apparente, p.1.c.855.a

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Moysi, Deus non in sua substantia apparuit, sed per Angelicā
visionem, p. 1. col. 1212.e.f
Moysi licet visio diuinæ essentię non fuerit pro aliquo tempo
re concessa, tamen alias fuit sibi concessa in vita præsenti,
p. 1. col. 850.f
Moysi quando dixit Dominus: Moui te ex nomine, p. 1. colum
na 855. a. b
Moysi & Aaron planctus exhibetur, &c. sed Iesus naue sepul
tus refertur & non defletus, & de hoc misterium, par. 1. col.
1695. a. b
Moysi eā causam mortis dicit Dominus, quam & fratris eius,
& quid figuratur, per hoc, p. 1. c. 1383. c
Moysi sepulchrum abscondit Dominus, & quare. Item diabo
lus abercebatur cum Angelo volens sepulturam reuelare,
& quare, p. 6. c. 1437. b
Moysi cur fuit electio commissa septuaginta virorum de seni
bus populi, cum senectus ad literam intelligatur, non nu
mero annorum computata, sed senectus mentalis, quæ a so
lo Deo vete conspicitur, qui cor intuetur, p. 1. col. 1242. e. f
Moysi electio quare plus commissa fuit quam populo, cū per
hoc quod populus eligit suos maiores, magis pax populi
conseruatur, p. 1. col. 1292. e. f. & col. 1243. a
moysi facies cornuta dicitur, erant enim quidā radii miri splē
doris procedentes in altum ad modum cornuum, p. 1. col.
867. c. & clarius, col. 874. c
moysi vbi & quando fuerit concessa talis visio scilicet diui
næ essentię, non vidi (ait Lira) determinatum ab aliquo do
ctore, p. 1. col. 1248. f
moysi concessum fuit in præsenti vita videre Dei essentiam, vt
dicit Augustinus, & vnde hoc trahitur. Sed secūdu Hebręos
non vidit diuinam essentiam, par. 1. colum. 850. f. & colum.
1248. f
moysi pœna non fuit vt a plerisque putatur, non intrare terram
promissionis, in quam & miseri intrauerunt, sed figura, q̃
qui lege essent, & sub gratia esse nollent, non intrarent in
requiem, p. 3. col. 1195. c. Item, p. 2. col. 10. d. e
moysi corpus vel anima, similiter & Eliæ non apparuit circa
transfigurationem Domini, sed ex aliqua subiecta creatu
ra illa corpora formata fuerunt. Potest etiam credi angeli
co ministerio illud factum esse: vt Angeli eorum personas
assumerent, p. 5. col. 826. f
moysi filius cur circumcidi voluerit Dominus, p. 1. col. 525. a
moysi ad patrem familias comparatio p. 1. col. 658. c
moysi commendatio hyperbolica per Paulum Burgensem repre
henditur in correctorio, p. 1. c. 1252. f
moysi excellentiæ inter ceteros Prophetas ostenditur, p. 1. co.
1247. a
moysi humilitas declaratur, & in quo, & ad quos, ibid.
moyses loquens cum Domino propter diuinam reuerentiam
faciem abscondit, p. 1. col. 495. c
moysi scripta omnis qui male intelligit, & spiritalem legē car
naliter suscipit, detrahit ei, q̃a de verbis spiritus carnaliter
sentit, p. 1. col. 1248. f
moysi detrahunt non solum Iudæi heretici, qui non recipiunt
legem & Prophetas, sed qui impingunt ei quod homicida
fuit quia Aegyptium interfecit, p. 6. c. 1731. c
moysē aduultum adduxit filia Pharaonis ad patrem, cui ille co
ronam suam imposuit, quam statim Moyses prececit, quo
niam ibi sculprum simulacrum vidit: vnde Sacerdos qui i
bi aderat voluit interficere eum: sed filia Pharaonis libera
uit, p. 1. col. 388. b. c
moysen & Aaron intra nubem q̃ receperit Dñs. non legimus
nec q̃ obtexerit nubes tabernaculum, nec quod apparuerit
maiestas Dñi, nisi cum populus in eos surrexit & lapidare
voluit. Ecce utilitas persecutionis, &c. p. 1. col. 1280. e. f
moysen vt dicunt Iudæi rogauit venire secum Samuel, ut esset
sibi testis quod seruasset legem quia timuit ad iudiciū euo
cari, quando per Phitonissam vocabatur, p. 6. co. 1696. c
moysē dicere doctorem sinagoge immediatū sine alicuius An
geli præsidentia, & potiorē quam Petrū pastorem Eccle-

fix, an fidei nostræ fauere videatur hoc dictum, p. 1. colum
na 842. e. f
moysen cum quo tanta & talia loquebatur Deus, cur ab alieni
gena passus est admoneri. Ibid.
moysen cur voluerit Angelus interficere, p. 1. col. 524. c
moysen duabus calumniis inuadebant Aarō & Soror eius, pri
mo quod uxorem Aethiopem cōtra morem, duxisset. Secū
do quod maiorem sibi auctoritatem vendicaret quam par
esset, p. 1. col. 1245. b
moysen Deus sciebat, quia Deo prae omnibus placebat, par. 1.
col. 848. e. f
moysē magistro vsus est populus Iudæorum quotidie in sermo
nibus, p. 1. col. 652. c
moysē quare praeceptum est vt imponent manus super Iosue
cum ipsemet testificetur eum in se habere spiritum Dei, p.
1. col. 1385. b
mulier pulchra in numero captiuorum siue inimicorū sancta
scriptura est in tractatibus hereticorum, p. 1. col. 1581. a
mulier Sunamitis quæ ob inopiam famis cōsultu Elisei de Iu
dæa ad terram Philisthiim transiit primitiuam Ecclesiam
quæ per Apostolos ex circūcisione in Christo credidit prae
signauit p. 2. col. 899. b
mulier quæ peperit quare erat immunda, p. 1. co. 1016. c
mulier quæ marem peperit quare quadraginta dies in lege ha
beatur quæ vero foeminam bis totidem, p. 1. c. 1016. c
mulier zelotipa hauē aqua probatur, p. 2. col. 357. b
mulier prophetizat quia virorum & mulierum eadem est na
tura, p. 2. col. 175. c
mulier post partum quot diebus erat immunda, & quare im
munda iudicatur, & quid sit moraliter significatiuum, p. 1.
col. 1011. c. & c. 1012. f
mulier per oblationem mundabatur a culpa quæ cōtrahitur
in conceptu, p. 1. col. 962. f
mulier languida corporaliter delectatur & florum & pomo
rum odoribus, & sponsi amplexibus, per quæ designatur me
thaphorice diuinæ consolationes, quæ dantur sperantibus
in Dominum, p. 3. col. 1832. f
mulier danda est homini sensato. Vnde Themistocles. Malo
filie meæ virum qui egeat pecunia, quam pecuniam quæ a
geat viro, p. 3. col. 2014. f
mulier siue vxor siue filia, non debet discurrere euagādo sicut
dina filia Iacob. Item nec est secretum cordis committen
dum ei, sicut Samson dalilæ patefecit, p. 3. ibid.
mulier quo tempore patitur menstruum, & quot diebus pro
hibebatur intrare locum sacrificii, nec habitare cum homi
nibus, nec cōmunicare cū aliis in cibo & lecto, p. 1. c. 1039. c
mulier insolens quantumcunque restringatur, vias tamen ad
male agendum adinuenit, & est sicut oleum in manu com
pressum, p. 3. col. 1721. c
mulier emorroisla fuit curata in via duplici de cā, p. 5. c. 178. f
mulier quæ Dominum Iesum Christum beatificauit & lauda
uit cōtra vituperium Iudæorum, fuit beata Marcella famu
la sanctæ Mariæ sororis Lazari, p. 5. col. 296. f
mulier de costa viri facta est, & hoc propter multiplicem ra
tionem, p. 1. c. 82. e. f
mulier quare de hoīs latere siue costa fuit formato, par. 1. ibid.
mulier qñq; sexū significat, cñq; infirmitatem, p. 3. col. 2185. c
mulier quare non de pede vel de capite, sed de costa formata
est, p. 1. col. 83. c
mulier est formata in adiutoriū viri in procreatione prolis &
eius nutritione, & etiam in choabitatione, p. 3. c. 253. c
mulier est creata propter virum, quia facta in adiutorium viri
& sic naturaliter est subiecta viro, in cuius signum subiectio
nis debet caput uelatum habere, p. 6. col. 286. f
mulier quælibet quæ ad verbum predicatoris concipit spiritū
deuotionis, & relinquit fastū scularē atque luxū, Christo
desponsatur per obseruationem castitatis, p. 1. col. 285. d
mulier quæ non est discursina de domo in domum, est exēplū
pulchritudinis spiritualis & exterioris honestatis, p. 3. colu.
2110. f

mulier

Index.

Mulier prouecta ætatis, & si adhuc muliebria contingant ei, de seniore parere non potest, de iuvene potest, p. 1. c. 234. c
 mulier ante esum de ligno peccauit, p. 1. col. 92. e. f
 mulier sicut autor culpæ fuit viro, & vir executor erroris, ita mulier prior post resurrectionem vidit, ne perpetui reatus opprobrium apud viros sustineret, p. 5. col. 999. a
 mulier stulta in aquis furtius & pane prohibito, & illicita cōnubia dulciore esse asseuerat, p. 3. col. 1642. e
 mulier bona & casta viro suo præbe honorem in omnibus, eiusque virtutib. ipsa domum bene regēs, quasi gratiam addit corona, p. 3. col. 1653. a
 mulier est gloria viri, & non imago viri, ad designandum quod tam vir quam mulier immediate sunt ad imaginem Dei secundum naturam intellectualem, vir tamen perfectius, p. 6. col. 286. f
 mulier exercere non debet actus viriles vt prædicare docere, & similia. Nec vir actus muliebres, vt filare, & lauare pannos, & similia, p. 1. col. 1585. b. c
 mulier in generatione prolis licet habet in rationem passiuæ, ministrando materiam, tamen in alio se habet in ratione actiuæ scilicet materiam præparando, & conceptum foetum fouendo, p. 2. col. 1427. c
 mulier facta est propter filios procreandos, p. 1. col. 76. f
 mulier sicut subditur viro in domestica vita ita ad virum pertinet procurare necessaria vitæ pro se & vxore sua & familia, p. 1. col. 103. c
 mulier si scienter cōtrahat cum frigido non potente eam cognoscere, vt doctos dicunt nihilominus tenet contractus, p. 2. col. 672. e. f
 mulier nata pauperime, a viro magno educata misericorditer & tandem ornata & sibi matrimonialiter desponsata: quæ tamen omnium exposuit se omni adultero inuerecundæ, si significat metaphorice magna flagiti a populi Iudeorum, p. 4. col. 1181. c
 mulier quedam nutriendum paruulum, qui eodem lecto cum ea iacebat, & cum decimum ætatis annū impleffet, & illa fuisset calefacta vino, induxit puerum ad carnalē copulam, & sic aliis noctib. sequētib. quæ de eodē cōcepit, p. 2. c. 780. e. f
 mulier dicitur ædificari de costa instar domus, quia sicut domus nos defendit ab incommodis, imbribus caumatibus, & c. Ita mulier constructa est, vt sit domus & receptaculū naturalissimi effectus naturæ scilicet generationis, in qua præseruetur ab incommodis, foueatur nutrimentis, p. 1. c. 91. b
 mulier pudica præ pudore incedit oculis in terram demissas, p. 4. col. 56. f
 mulier siue vxor sicut non nimis est artanda, ita nec etiam nimis laxanda, p. 3. col. 2019. c
 mulier de adulterio potest accusari dupliciter, vel ante vel post contractum, matrimonii, p. 1. col. 1590. f
 mulier innoxia à zelotypia, an virtute aquæ in quā sacerdos maledicta congressit potuit concipere etiam absque virili semine, vt aiunt dicere Hebræos, p. 1. c. 1195. b. c
 mulier quomodo sub viri potestate tradita est cum ante peccatum facta est, vt vir ei dominaretur, p. 1. col. 102. d. e
 mulier quedam de ultra Iordanem veneret in Ierusalem, & cum aliis fuit ibi obfessa, & angustia famis constricta coxit proprium filium & comedit, p. 4. col. 253. c. Itē, p. 5. c. 953. c
 mulier lubrica significatur per ollam æneam iubiginatam, & potest dici ollam Vulcani, p. 4. col. 1261. c
 mulier speciosa est sepulchrum dealbatum, p. 2. col. 548. d
 mulier subdita ad obsequium viro, p. 2. c. 1617. c
 mulieris purgatio siue purificatio post partū quare magis mulieri quam viro præcipitur, & de quo, & quare purificatio præcepta est, p. 1. col. 1014. f. 1015. a
 mulieris malæ pessimi sunt actus, & bonæ gloriosi triumphi, p. 2. col. 1512. d
 ad mulieris gratiositatem multum facit, quod mature & honeste incedit, & calciatis pedibus, p. 3. c. 1870. f
 mulieris naturaliter diuersus est a viris color, motus, incessus, vires, p. 1. col. 1585. b

mulieris in fronte ornamentum preciosissimum est verecundia, p. 3. col. 2013. c
 mulieris amor tam fortis vt si maritus eam iam percussisset nō possit vel in minimo mirum eius amor, p. 2. col. 521. a
 mulierum subiiciendum viro præcepit D. Paulus, p. 2. columna 1618. d
 mulieris formatio de costa, vt fuit per additionē alterius materiæ an per multiplicationem eiusdem materiæ, p. 1. columna 82. e. f
 mulieris manus apprehendentis verenda hominis, ut liberet maritum suum de manu secum litigantis, præcipitur amputari, p. 1. col. 1616. f
 mulieris decipula fortissimi capti sunt. Salomō, Samson, Dauid, p. 3. col. 1636. c
 mulieris formatio exprimitur per modū edificationis, & quare, p. 1. col. 82. f. & col. 84. d
 mulieris conuiuium graue, p. 1. c. 1250. d
 mulieris lubricæ captus amore, per partes consumitur. Vnde: Examina, corpus apes, animam, vim, lumina, vocem. Polluit annihilat, necat, eripit, orbat, acerbatur, p. 4. c. 1263. c
 mulierem non tangere est homini bonum quantum indiuiduum ratione triplici, p. 6. col. 101. c
 mulierem menstruosam non esse ab Ecclesia prohibendam, p. 1. col. 1040. d
 muliere nihil perfidiosus, p. 2. col. 248. d
 mulieres tantum garriunt, fabulis perstreperunt, nec sinunt esse silentium de infantibus suis, aut de lana, aut de necessariis cogitant, discunt circumire domos, nō solum verbosæ, sed curiose loquentes quæ non oportet, p. 1. c. 875. a
 mulieres ingressæ in Aegyptum, aliqui dicunt nullam computari, p. 1. col. 434. f
 mulieres non numerantur in libro Numerorum, & quare, neque serui nec Aegyptii, p. 1. c. 1435. c
 mulieres singulis mensibus naturæ reddunt tributa, p. 1. columna 1039. a
 mulieres alienigenæ fuerunt in duplici gradu, p. 2. c. 689. c
 mulieres gentiles in lacris martis portabant arma viri, p. 1. col. 1583. b. c
 mulieres antiquitus in lamentationibus vocabantur, carmen lugubre præcinentes, ad commouendum alios ad fletum, p. 4. col. 657. a
 mulieres in conuiuio Assueri segregatæ comedeat a viris, & ponantur duæ rationes, & quare, p. 2. col. 1344. f
 mulieres docet pueros suos proprios mores, p. 4. c. 2191. c
 mulieres gentilium ad honorem idoli prostituiebant se, & in tali luxuria credebant sacerdotibus, eo quod non faciebant propria concupiscentia moti, sed magis ad honorem idoli, p. 2. col. 985. c
 mulieres idololatrantium modum luxuriæ habebant, nam tūc cingebant se superius, quasi ligatæ aliquo magno crimine sedentes in via per quam transibant homines procedentes ad idola, & quomodo per coitum se liberatas a crimine sperabant, aliis exprobrantes quod non fuerant dignæ sic ab idolo visitari, p. 4. col. 1059. c
 mulieres habuit dominus in comitatu suo quæ ministrabant, ei, sic & Apostoli, & quare, p. 6. col. 265. c
 mulieres vtrū essent virgines cognoscebantur in arcæ transitu, p. 1. col. 1407. c. Itē, p. 2. col. 283. b. c
 Mulieres Hebrææ quando Pharaon voluit impedire multiplicationē populi per generationem opprimendo viros laboribus ne vacarent amplexibus, vxores eorū componebant se ad specula, & quare, p. 1. col. 891. c
 Mulieres longe erant in Christi crucifixione, respectu militū Christū crucifigentium, sed prope respectu aliorum astantium, p. 5. col. 262. f. & 996. f
 Mulieres emerunt aromata ad Christū vngendū feria sexta, antequam intraret solennitas sabbati. quandiu erat eis licitum aliquid emere & parare, p. 5. col. 906. f
 mulieres prægnantes præ angustis & doloribus pariebant ante tēpus factus imperfectos: & sic statim moriebantur, & a matribus

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

tribus comedebantur, p. 4. col. 537. c. & col. 1030. f
 Mulieres in obsidione Samariæ comederunt filios præ famus
 magnitudine, p. 4. col. 623. c. & c. 1012.
 mulieres ne exerceat opus aduocandi, in iure cautum est, p. 6.
 col. 27. b
 Mulieres non debent dominari nec regere propter defectum
 discretionis & constantis, p. 1. col. 652. f
 Mulieres licet non succederent in hæreditate, tamen quando
 vxor post maritum defunctum sine liberis remanebat, ipsa
 tenebat partem hæreditatis ad vitam, & illam poterat ven-
 dere, in quantum erat sui iuris, p. 2. c. 301. c
 Mulieres, vsus Hebrææ locutionis dicit, non corruptas, sed fe-
 minas, p. 6. col. 498. d
 mulieres cum Apostolis spiritum sanctum recipientes simili-
 ter Prophetauerunt, quod patet de quatuor virginibus Phi-
 lippi, p. 6. col. 996. f
 Mulieres sanctæ discant quam sedulitatem prægnantibus de-
 beant exhibere cognatis, p. 5. col. 688. d
 mulieres temporibus pristinis habitatione habebat cum, puel-
 lis separatim in domibus virorum, vbi faciebant opera quæ
 compent mulieribus, & talis dicebantur domus matris
 suæ, p. 1. col. 282. c
 mulieres tres, scilicet Thamar, Raab, & Ruth, fuerunt viris suis
 ex quibus conceperunt accidenaliter coniunctæ, p. 5. colu.
 34. f
 mulieres Iudæas quæ ex frequenti partu & labore itineris e-
 rant detur patæ, Iudæi reuertentes de Babilone cōtēperūt,
 & duxerunt mulieres alienigenas, quæ docebant filios a Iu-
 dæis genitos idololatæ, p. 4. col. 425. f
 mulieres quæ non nouerunt virum quare interfici iussit Deus
 Numer. 31. p. 1. col. 1407. a. b
 mulieres figurantur, quæ libidinis causa miscuntur viris ad tē-
 poralem quæstum, quem præstat & vestimentum, sed pelles
 veteratæ proiciuntur, & muliebris consuetudo veterascen-
 te amicitia respuitur, p. 1. col. 1039. a
 mulieres diuites quas vocat Isaias, p. 5. col. 293. b
 mulieres non debent ferre arma virorum siue vasa, nec viri e-
 conuerso, & quare, p. 1. col. 1585. b. c
 mulieres in Genealogia Iesu Christi positæ quales fuerit, san-
 ctæ, scilicet vel peccatrices, & quare ibi connumerantur, p.
 5. col. 34. 35. 36. Item, p. 6. col. 1715. a. b
 mulierum familiaritas cautissime declinanda est, ex casu san-
 ctissimorum hoc exprimentum dante, p. 4. col. 1306. f
 mulierum familiaritates, maxime suspectarum, homo quili-
 bet quantumcunque sapiens, & etiam senex, fugere docetur
 ex tam miserabili casu sapientissimi, p. 2. col. 781. c
 mulierum familiaritas quantum est horrenda atque fugienda,
 ostenditur nobis pro hoc quod Balaam non potuit debellare
 filios Israel per dæmones, & tamen eos confudit, & afflixit
 per mulieres, p. 1. c. 1357. c
 mulierum proprie est pulchritudo, p. 1. 459. a
 mulierum planctus super passionem domini quare magis de-
 scribitur quam virorum, cum & multi viri dolerent, p. 5. col.
 990. f
 mulierum ordinem in generationibus texere vtrum consuetū
 sit in scripturis, p. 5. col. 49. b. c. Item, p. 6. c. 68. f. Item p. 1. co.
 657. a. l.
 mulieribus Prophetandi actus est prohibitus, licet quantū ad
 illuminationem mentis non repugnat sexui muliebri, p. 6.
 col. 236. f
 in mulieribus solet magis vigere deuotio, secundū illud quod
 canit Ecclesia. Intercede pro deuoto femineo sexu, p. 3. col.
 1858. f
 mulieribus prohibitum est quærere in Ecclesia per modum di-
 sputationes, p. 6. col. 236. f
 mulieribus audire, nō loqui datum est, discere, non docere, p.
 5. col. 956. f. Item, par. 4. colu. 254. d. Item, parte 2. columna
 15. b. c
 mulieribus nefas erat ingredi atrium tabernaculi, p. 2. colum.
 333. c

mulieribus monemur nos elongare, ne verbis earum, signis &
 aspectibus decipiamur, & de hoc figura, p. 1. co. 1369. b
 mulieribus opprobrium est, non habere filios, non habere præ-
 mia nuptiarum, p. 5. col. 681. c
 muliebri sexui consolatio in hoc datur, per Delboram scilicet
 ne pro infirmitate desperet se prophetiam posse suscipere,
 p. 2. col. 175. b
 multiplicatio seminis Agar, non fuit completa in bonis pro-
 missis Abraham, sed in Saracenis, & Agaræni dicuntur, pa. 1.
 col. 218. f
 multiplicatio potest fieri Deo dupliciter. Vno modo per addi-
 tionem, alio modo sine additione, p. 2. col. 677. c
 multiplicatio peccatorum non incepit tempore Noe, sed ante
 p. 1. col. 137. c
 multiplicatio terrenascentium sequitur ex influentia corporis
 cœlestis tanquam ex causa efficiente, & ex bona dispositio-
 ne terre, tanquam ex materiali causa, p. 1. col. 315. f
 multi (vt Salomon) bene incipiunt, & male desinunt. Dicitque
 beatus ante obitum nemo supremaque funera debet, p. 2.
 col. 1074. c
 multi quæ docent uerbis, malis destituunt exemplis, par. 4. col.
 965. a. b
 multi per baptismum ad fidem transeunt, sed ad cœlestem pa-
 triam paucissimi perueniunt, & de hoc figura, p. 1. co. 1382. f
 multa sunt homini sano impossibilia, quæ sunt homini furioso
 possibilia, p. 4. col. 1550. e
 multitudo quando tenetur collectiue, quando diuisiue, pat. 1.
 col. 586. f
 multitudo credentium differentiam habet, p. 6. c. 62. f
 multitudo filiorum Abraham stellis comparatur quantum ad bo-
 nos, & arenæ quantum ad malos, p. 6. c. 924. f
 multitudo quædam est laudabilis, p. 1. co. 1382. f
 mulus ex asino & equa gignitur, mula ex equo & asina, p. 2. co.
 1287. a. b. Item, p. 1. col. 379. e
 muli nitidi potentes Israel significat, p. 2. col. 185. a
 mularum generationem ex equo & asina quis primus modū
 adinuenit, p. 1. col. 379. e. & col. 380. c
 mundus dicitur carcer vel spelunca, vbi omnia vana, pa. 3. col.
 1539. c
 mundus dicitur mare qui gustatus amarus est, & viciorum flu-
 ctibus inquietus, sed ab ipso Domino eripiuntur prædesti-
 nati qui amara dulcificat, tristitia conuertit in gaudium, egri-
 tudinem in salutem, p. 5. col. 529. f. Item, p. 4. c. 117. c. & col.
 1575. c. & col. 2242. f. Item, p. 3. col. 887. f. Item, p. 1. colum.
 725. b. c
 mundus dicitur vmbra mortis p. 5. c. 701. a
 mundus dicitur Galilæa, qui est superbus, & ad ima semper ro-
 tatur, p. 5. col. 91. a
 mundus dicitur desertum, quia adhuc incultus & sterilis, in
 quem non est ita prodeundam, vt homines mente carnis in
 flatos, & virtutis vacuos, & de fragilis mundi gloria iactan-
 tes, putemus esse imitandos, p. 5. col. 496. Item, p. 4. columna
 208. f
 mundus significatur per Iericho quæ Luna interpretatur, p. 2.
 col. 17. b. c. & col. 41. c. & c. 42. f. & 53. a. b
 mundus dicitur meretrix speciosa & grata, quæ ad amorē sui
 pene cunctos diuersis maleficiis trahit, p. 4. c. 2033. a. b
 mundus dicitur ager, in quo Christus egressus est, quia visibi-
 lis apparere dignatus est, p. 1. col. 287. e. f. & col. 316. b. c &
 col. 337. b. & co. 1292. f
 mundus esse negligit, qui post lachrymas vitæ innocentiam nō
 custodit, p. 3. col. 2149. a
 mundus, ille solus perfecte est, qui diuino iudicio mundus est,
 p. 6. col. 1369. b
 mundus vt Iudæi fabulantur, erit per sex mille annos: duo mi-
 lia vanitatis, duo milia legis, & duo milia Messia, p. 6. colum-
 na 1696. d
 mundus post diluuium dicitur quasi alius, quia ille mundus a-
 qua periit, & tota facies terræ & totus ille aer altitudine aqua-
 rum mutatus est, p. 6. c. 1357. a

mundus

Index.

Mundus aliquando accipitur pro essentiis rerum, aliquando pro maliciis hominum, p. 5. col. 1025.e
 Mundus dicitur ciuitas, & quis eius primarius sit, p. 1. columna 1362.e.f
 mundus dicitur ciuitas circumstantiæ, & quare, p. 3. col. 638.d
 Mundus dicitur ciuitas fortium, sed destructa, qui quondam malignorum spirituum tyrannidi seruebat, &c. p. 3. col. 1696.e
 Mundus dicitur ciuitas sanguinum, qui est mendax peruersitate doctrinarum quibus multos d. lacerat, & rapit. In mundo est vox flagellorum quibus iusti afflicti clamant, quando alius ira, alius libidine, alius odio, vel inuidia torquetur. Et de multis aliis declaratur, p. 4. col. 2032.2033.
 mundus (ait Beda) perfectus est & ornatus Verno tempore, in quo solent herbe virentes apparere, & ligna pomis onusta, & hoc patet his verbis. Germinet terra herbam virentem, p. 1. c. 16.e. Licet alii dicant in Septembri. Ibid.
 mundus in finali iudicio secundum doctores Catholicos innovabitur & meliorabitur ad augmentum gloriæ electorum, p. 4. col. 284.f
 mundus minor dicitur homo, & quomodo ille renouatur, par. 6. col. 1667.c
 mundi huius mutata est facies post Christi resurrectionem, p. 6. c. 230.d
 mundi dextrum & sinistrum quomodo accipitur secundum Philosophum, & secundum communem modum loquendi, quem magis sequitur scriptura sacra, p. 2. col. 435.a
 mundi positiones sex enumerantur. Et quomodo, p. 3. column. 1135.a
 mundi malicia & superbia eius menia, est prima ciuitas que nobis expugnanda ostenditur, p. 2. columna 30.f. & columna 809.c
 mundi nomine in sacra scriptura frequenter designatur peccati deordinatio. Et sic dicit Christus: Ego non sum de hoc mundo. Quod intelligitur, &c. p. 5. col. 1160.f
 mundi species carnalibus pulchra videntur, quia carnis suæ in eo exolere cupiunt desideria, p. 4. col. 2420.d
 mundi falsa pulchritudine qui non ireritur, & turpitudinem eius intrinsecus videt, resilit ab eo, & omnia terrena bona digna planctu iudicans dicit. Miser est mundus qui tot homines alligat viciis & retinet. Sed quis intelligens hanc miseriam condolet mundo. Pauci sunt qui etiam in morte sua a complexibus speciosæ meretricis possunt auelli, p. 4. c. 2035.b
 mundi nomine aliquando boni, aliquando mali designantur, quia vna massa est que tota in Adam perit, p. 5. columna 1162.c
 mundi finem prædicere nitentes, fatuitatem suam ostendunt, & omnes qui hoc attentauerunt, mendaces inuenti sunt, p. 4. col. 1771.c
 mundi finem Apostoli credebant propinquum quando Eliam viderant in transfiguratione Domini iuxta dictum Malachie, &c. p. 5. col. 292.f
 mundi cursum inmutari in aliquo tempore Messie, non est intelligendum secundum antiquos doctores Hebræorum, p. 4. col. 483.c
 mundi huius quanto accedit, tanto magis frigescit charitas, crebrescunt mala, p. 5. col. 1119.c
 mundi subuersio generalis per tribulationem Antichristi, & per ignem conflagrationis, aduentum iudicis præcedentem denunciatur, p. 4. col. 231.c
 mundo mori volunt aliqui penitus & mundus ipse adhuc viuit, dum eos non amatus amans, quibusdam occupationibus astringit, p. 3. col. 50.d.e
 mundo moritur nemo perfecte, nisi intra mentis invisibilia a visibilibus abscondatur, p. 3. Ibid.
 mundo præsentem quicumque vititur, ut tabernaculo, in eo potest festiuitatem habere & lætari spe futuri sæculi, p. 2. c. 1346.f
 mundum in maligno esse positum declarat per multa, p. 4. c. 877.c
 mundum ante aduentum Domini infidelitate tenebrosum significat Aegyptus, p. 4. col. 195.b
 mundum dicere esse æternum, an tanquam problema neutrum apud

Catholicos recipiatur, p. 5. 1053.a. 1054.d. Itē, p. 6. c. 767.c
 mundum fuisse creatum: communis est opinio Iudæorum, in mente quæ vocatur apud eos Tisai: & partim correspondet Septembri nostro, & partim Octobri. Et dicitur ille mensis simpliciter primus apud Hebræos, p. 2. col. 1343.c. Item p. 1. co. 601.a. & col. 153.c. & col. 583.c
 mundum nec Paulus concupiscit, nec mundus eum, & ideo se mundo, & mundum sibi crucifixisse gloriatur, p. 6. col. 522.b
 mundum homo plerumque mente non tenet, & tamen mundus eum in suis occupationibus astringit, p. 6. col. Ibid.
 munda sunt omnia naturaliter, sed cōparatione melioris naturæ, quædam dicuntur immunda, sicut bos leone melior, quin homini necessarios, propter quem creata sunt omnia, p. 1. col. 151.b. Interl.
 mundani homines vident iustos & impios, sapientes & stultos similiter ex motu reputant, quod non sit alia via post mortem in qua isti præmientur, & astantur, p. 3. col. 784.f
 mundani Christum in tribus impugnaverunt, & ideo de his tribus arguit eos spiritus sanctus, p. 5. col. 1136.c
 mundana omnia abiciunt quidam, & nudi potius Domino famulari volunt, quam in mundo adhaerendo materiam tentandi, & a Deo reuocandi aduersariis dare, p. 5. col. 636.d
 mundare nos debemus in quadragesima instante dominica resurrectionis, ab omni inquinamento carnis & spiritus, & de hoc figura, p. 2. col. 1338.e.f
 mundari eos a quotidiano operis exercitio necesse est, qui portas sensuum ab incurfu turbulentæ cogitationis custodire cupiunt, p. 2. col. 1910.c
 mundati a lepra a Christo fuerunt missi ad sacerdotem propter iudicium sacerdotis & propter sacrificium determinatum in lege, p. 5. col. 929.c
 mundatio sacerdotum fiebat per ieiunia, & continentiam ab vxoribus, & per asperersionem aque lustrationis. Emundatio vero populi per asperersionem aque lustrationis tantum. Leuitarum autem medio modo, quia Leuitæ faciliiori ritu mundantur quam Sacerdotes, p. 2. col. 1401.a
 mundicia est duplex, scilicet interior & exterior, p. 2. c. 823.c
 mundicia interior & exterior requiritur ad debitum obsequium Christi, p. 3. col. 1182.f
 mundiciam cordis custodire volentibus, exteriorum sensuum disciplina seruanda est, p. 1. col. 92.d
 mundiciam corporalem diligit Deus, ideo præcepit nihil sedum remanere in castris, p. 1. c. 1597.b
 mundiciam cordis an præcedat fides tanquam præuium principium mundiciæ cordis, & sicut casus effectum, an sequatur eam tanquam repromissa, p. 5. c. 121.122.
 munus suum qui Deo placere optat, prius charitatem proximo exoluat, p. 5. col. 1050.c
 munus nullum acceptabile est Deo extra Ecclesiam Catholicam, p. 1. col. 1532.e
 munus Deo oblatum non proficit offerenti, nisi sit in charitate, p. 5. col. 1068.f
 munus oblatum potius in altari de terra, si actus nostros Dominicę incarnationis fide solidamus, p. 1. col. 678.d.e.
 munus est a corde, captata gratia a cogitatione. Munus ab ore, gloria per fauorem. Munus ex manu, præuium per dationem, p. 4. col. 877.c.
 munere ab omni iustus manus excutit, quia in eo quod recte agit, nec ab humano corde inanem gloriam, nec ab ore laudem, nec a manu currit recipere rationem, p. 4. Ibid.
 munera carnalia promittuntur carnalibus comere eis, quibus delectata corrupta anima parcius correptioni instatur, p. 1. col. 363.a. Interl.
 munera qui Deo offerunt de spoliatis rapinis, non sunt illi gratia & non suscipiuntur phibit lachrymis spoliatorum, p. 4. c. 292.d
 munera nos debemus cauere, ne ab illis accipiamus qui de lachrymis pauperum cōgregant diuitias ne finis fecerunt, & ne dicat nobis. Si videbas furem, currebas cum eo, p. 4. co. 27.b
 munera quomodo excæcant oculos iudicem siue sapientem, p. 1. col. 601.b.c

munera

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Manera recipere pro iudicio non est licitum, licet pro labore bono & iusto iudices possint recipere stipendia ad victum honestum & decentem, p. 2. col. 359. c.

Munerum tres acceptiones sunt ad quas ex fraude festinatur quia aut tacita cordis humani gratia, aut fauoris aura, aut res quælibet exterior desideratur, p. 4. col. 877. c.

Murmur populi quare fuerit, & quare, p. 1. c. 1231. c. & c. 1238. f.

Murmur in primitiua Ecclesiæ Græcorum aduersus Hebræos figura habetur, & sopitor siue consolator, p. 2. col. 1393. c.

Murmuratores contra potentiam vel æquitatem diuinæ iustitiæ ignis gehennæ comburent. Et de hoc figura, p. 1. c. 1231. c.

Murmuratores inuadere permittit Dominus, & ignem concupiscentiæ fortius in eis ascendere, p. 1. col. 1317. c.

Murmurat quisque tanto amplius & cōqueritur de præsentibus Ecclesiæ laboribus, quanto minus in se carnis delideria extinguit, p. 6. col. 1443. a.

Murmuramus contra Deum, cum de cœlesti intemperie, fructu in fecunditate, imbrium raritate, & de prosperitate aliorum & aliorum improspere causamur, p. 1. c. 631. b. c.

Murmurauit populus Israel contra Dominum decies. Et enumerantur vices, p. 1. col. 1261. c.

Murmurare est irasci & dedignari contra Deum, & propè blasphemare, p. 3. col. 1499. a. Interl.

Murmurare tãto minus de flagello quo castigamur debemus quanto certius in eo paternæ dilectionis pignus tenemus, p. 1. col. 1376. f.

Murmurantes iniuste contra bonos superiores, puniuntur, nisi poeniteant, igne gehennali, p. 1. col. 1277. a.

Murmurantes fratres per impatientiam, si absque culpa aliquid eis infertur à fratribus, noxios se reddunt qui hæcenus videbantur innoxii, p. 6. col. 1331. a.

Murus nouus leuiter cadit, qui siccatus nec arietem cedit, par. 3. col. 118. e.

Murus Ecclesiæ ubi collectis ad fidem nouis populis, vel correctis his qui errauerant, ædificatus fuerit, mos ponendæ sunt valuæ regularis disciplinæ, ne diabolus in ouile Dei possit irrumperè, p. 2. col. 1136. d.

Musca insolens & inquietum animal est, p. 1. col. 556. d.

Muscarum nomine Isaias milites Aegyptiorum copias intelligit, p. 4. col. 97. a.

Murus triplex, scilicet interior, medius, & exterior, p. 4. columna 1379. b. c.

Muri Ierusalem cur in manibus Domini descripti esse, dicuntur p. 4. col. 47. b.

Musica quid est, & quor sunt eius partes, p. 1. c. in præfat. Lyra.

Musica quare inuenta fuerit, p. 1. col. 127. b.

Musica a Deo esse probatur, p. 1. col. 1353. c.

Musica hæc esse naturam dicunt, si lætum inuenerit, lætiorè facit, si tristem, tristiorè reddit, p. 4. columna 125. a. Item, p. 2. col. 1603. c.

Musica inuentor fuit Tubal hunc Iosephus scripsisse musicam in duabus columnis narrat, vna lapidea, altera latericia, &c. p. 1. col. 125. c.

in Musicis instrumentis si harmonia chordarum consonanter aptatur, suauem sonum reddit, si aliqua sit dissonantia, carminis dulcedo corrumpitur, p. 1. col. 1412. d. e.

Musach & corbonam quam differentiam, & significationem habeant, p. 2. c. 940. f.

Mustum unde, & quare langunculas corrumpit absque spiraculo, p. 3. col. 306. f.

Mutatio vestis exterioris denotat mutationem vitæ interioris ad statum vitæ melioris, p. 1. c. 370. e. f.

Mutatio nominis facta a Deo, semper facta est ex aliqua speciali gratia, quam a Deo cōsecutus est ille cuius nomē mutatur. Et datur exemplum de Iacob & Abraham, p. 5. c. 1046. c. vide etiam in Nomen quotiens hominibus, &c.

Mutationes quæque, siue diminutiones a perfectione in Christiano populo, prima penuria respectu abundantiae præteritæ, quo ad communicationem Eucharistiæ. Secunda, a mūdicia in immundiciam. Tertia, e scientia in stulticiā. Et hæc

mutatio reperitur in pluribus Theologis moderni temporis, &c. Quarta, de bonitate in maliciam. Nam primi rectores optimi fuerunt. Fere in omnibus Ecclesijs Deus faciebat miracula, eorum meritis. Sed modo multi faciunt mirabilia, quia per modos inexcogitatos & mirabiles furripiunt simplicium bona. Quinta in ministris Ecclesiæ, qui nec verbo prædicationis, nec exemplo bonæ actionis faciunt liberos in Ecclesia Dei, sed magis per suam malā vitam faciunt filios inferni. Et de hoc figura, p. 4. c. 1863. c. & sequenti. f.

mutabilia omnia oportet ad vnum principium immutabile reducere, nā aliter esset processus infinitum, quod est impossibile, p. 3. col. 1945. c.

mutabilitas est in omni creatura, quod patet in Angeli, in cœlis, & in elementis, p. 6. col. 802. f.

mutare seipsum vtrum alicui licitum sit. Arguitur pro & contra cum responsione, p. 5. col. 476. f.

mutare est in silentio loqui quantum ad homines, & latrare quantum ad canes, p. 1. col. 581. c.

mutus factus cum oblesione dæmonis, non legitur aliquis in veteri Testamento curatus, licet legantur arrepti a diabolo, p. 5. col. 182. f.

mutus est etiam quedam species ranæ, quæ proiecta in os canis facit eum tacentem & non potentem latrare, par. 3. col. 2022. f.

mutuandum est. Sed cui & in necessitate, p. 1. col. 704. f.

mutuum quibus & duo ordine fieri debet, secundum Ra. Sal. p. 1. col. Ibid.

mutuum debet dari ex charitate, quæ est principium merendi apud Deum, nihil tamen sperando, id est, nihil extra a sortem nec seruiturum, nec aliud, p. 5. col. 786. f.

mutua filiarum cū discipulis copulatio, seductarum & seducendum animarum, ad diuersa schismata prostitutio est, pa. 1. col. 363. a.

mutuo dabis probatū diuinæ cognitionis argentum: Tu vero nihil mutuo accipies, p. 1. c. 1631. a.

myrrha est nomē arboris aromaticæ, & inde procedit duplex gutta vna per modum sudationis, & illa vocatur prima: alia per incisionem corticis, & talis vocatur myrrha secunda, & est minoris efficacis quam prima, p. 1. col. 819. c.

myrrha arbor est Arabiæ, altitudinis quinque cubitorum, similis spicæ quam lachantum vocant cuius gutta viridis atque amara unde nomen accepit myrrha, p. 3. col. 453. a. li. e, p. 1. col. 819. c. & col. 1027. a. b.

myrrha est carnis amaritudo quæ pellit vermes malorum desideriorum & malæ conscientie, & seruat a putredine viciorum, p. 3. col. 248. d. e.

myrthus quid significat, & eiusdem mysticatio, p. 4. col. 345. b. & co. 457. b. c.

myrtus temperatiuæ virtutis est, ita vt dissoluta mēbra constringat, p. 4. col. 362. d.

mytus significat eos, qui afflictionibus sociorum compati, sciunt, p. 4. col. 326. d.

mysterium Christi fuit præcognitū ante mundi constructionē p. 4. col. 417. a.

Mysterium Christi absconditum fuit a seculis & generationibus, recte horum scientia putei dicuntur, p. 1. c. 1320. f.

Mysteriū æternæ generationis filii Dei & suæ lacryæ incarnationis notatur, p. 3. c. 1731. c.

Mysteriū incarnationis per quod omnes homines reducuntur ad uitā beatam, est illud quod principaliter pertinet ad diuinam prædestinationem, p. 3. c. 710. f.

mysterium Christum fuit in ve. Testamen. occultorum, par. 4. col. 233. c.

mysterium incarnationis diuinæ quomodo longinquum a cognitione nostra, p. 4. c. 579. c.

mysterium incarnationis est causa principalis efficacis baptismi, per quam filius Dei vniuit sibi humanam naturam in mundum descendendo, p. 5. 1072. f.

mysterium Christi per Isaiam ostensum fuit ad deiectionē superbiorum, & exaltationē humilium, p. 4. col. 11. c.

Myste-

Index.

Myſterium regni caelorum eſt ſecretum eccleſiæ militantis à Chriſto apoſtoliſ coaceſſum, p. 5. col. 237. c
Myſterii Eccleſiæ quomodo in lege exprimitur, p. 1. co. 1544. d
Myſteria ingentia designantur in omnibus pene veterum ge-
ſitis, p. 2. col. 199. c
Myſteria & ſubtilia fidei vtrum ſint omnibus differenter pro-
ponenda. Arguitur pro & contra. Cum reſponſione & ſolu-
tionibus argumentorum, p. 6. col. 847. d
Myſteria legis diuinæ omnia, non ſunt omnibus patefacien-
da, ſed pro capturam ingenii quolibet & proſectu ſcientiæ
atque virtutum, p. 1. col. 1551. c
myſteria non ſunt reuelanda irriſoribus & blaſphemis, p. 5. c.
536. c
myſteria Eccleſiæ non ſunt propalanda, niſi ſummatibus vi-
ris, p. 1. col. 1155. & 1453. b
Myſteria eadem eccleſiæ multis figuris repetuntur, ſed repeti-
ta noui ſemper aliquid afferunt, p. 3. col. 1848. d
Myſteria occulta designabant aliquando prophete inſolitum
modum ſcribendi, ſicut poeta per figuras gramaricales ſi-
gnant aliquid ſubtiliter intelligentibus, quod eſt vulgarib.
& ſimplicibus occultandum, p. 6. col. 1701. & ſeq.
Myſticorum obſcuritas ſignificatur per noctem, p. 4. c. 2188. e
Myſticos ſenſus ſi non omnia gerunt, nō mirum quia nec om-
nes rami arboris fructum ferunt, p. 1. col. 269. f

N

Naaman quare admirabilis facie deſcribitur, p. 2. col.
881. a

Naas interpretatur ſerpens, & ſignificat diabolum,
qui filiis Iſrael, id eſt fidelibus inimicatur, p. 2. c.
384. d

Naalon fuit princeps tribus Iudæ in deſerto poſt patrem, p. 5.
col. 36. f

Naalon nomen eſt ciuitatis. Eſt etiam nomen proprium prin-
cipis tribus Iudæ, p. 2. col. 1497. c

Nabal ſignificat inſipientiam, p. 2. col. 481. b

Nabal inſipiens Nebel meſuræ nomen, p. 2. col. 481. b

Nabal duo corde verbum vxoris ferre non potuit, par. 2. col.
484. c

Nabal ex deſperatione veſanus factus, p. 2. c. 484. c

Nabo eſt ciuitas mobilis in quo erat Chamos idoli, quod &
Beelphegor, p. 4. col. 872. c

nabal debebat inclinari ad exauditionem petitionis Dauid.
Et hoc quinque rationibus, p. 2. col. 478. f

naboth maluit mori, quam facere vt paterna hereditas & poſ-
ſeſſio antiqua in regis impii mutaretur delicias, p. 4. c. 204. e

nabuchodonosor, hoc nomine plures nominati ſunt, p. 4. col.
1495. c

nabuchodonosor dictus eſt primus & ſecundus, p. 4. ibid.

nabuchodonosor magnus, dicitur a magnitudine operū quia
regnum Chaldeorum, quod ante ipſum fuit paruum, valde
ampliauit, & monarchiam fecit, p. 4. ibid. Et fuit potentiſ-
ſimus inter reges Babylonis, col. 162. d

nabuchodonosor quomodo ab euentu hoc nomine vocatus
eſt & de nominis interpretatione, & de mirabili eius educa-
tione, p. 4. col. 1495. c

nabuchodonosor oblitus fuit ſomnium ſuam, ſed Pharaonō
fuit oblitus: nam integrum retulit ipſi Ioseph: rationes aſſi-
gnantur, p. 1. col. 405. c

nabuchodonosor primo regnauit in Chaldeæ, & poſtea obti-
nuit regnum Aſſyriorum, & factus eſt monarcha, & anni
eius varie computantur, p. 2. col. 1000. f

nabuchodonosor rex Aſſyriorū omnes deos præcepit exter-
minari, vt ſolis ipſe Deus diceretur, & ſimiliter Sennache-
rib, p. 3. col. 2153. c

nabuchodonosor non debellauit Iudæos propria virtute, ſed
Dei, p. 4. col. 730. f

nabuchodonosor quomodo intelligitur placuiſſe in oculis do-
mini, p. 4. col. 778. f

nabuchodonosor venit cōtra Ioachim, ſed cauſa habetur, p.
4. col. 1425. f

nabuchodonosor quare ſapientibus tam duram ſententiam
dedit, p. 4. col. 1508. f

nabuchodonosor quare Danielem adorauit, & c. p. 4. columna.
1519. c

nabuchodonosor deſtruxit ciuitatē quæ dicebatur Nonutrix
quam Alexander magnus reedificauit, & c. par. 4. columna
2035. c

nabuchodonosor, hiſtoria an ſit vera hiſtoria, vel parabolica,
& an, & quomodo in beſtiam mutatus ſit. Arguitur contra,
quod non intelligatur ad literam de Nabuchodonosor, ſed
de diabolo, & c. Sed rationes ſoluuntur, p. 4. c. 1549. c

nabuchodonosoris regis iniuſtitiam nemo arguebat, & c. par.
p. 4. col. 784. d

nabuchodonosor vocat Ieremias gladium domini, p. 4. colu-
870. c

nabuchodonosor parem aquila facit diuinus Ezechiel, par. 4.
col. 870. c

nabuchodonosor rex & Abdemelech Ieremia pphetā ſolati
ſūt, Iudæi vero attendere noluerūt, p. 4. c. 839. b. & co. 840. d

nabuchodonosor poſt amentiam reſtitutus regno, dubitatur
a quibuſdam vtrum fuerit ſaluatus. Arguitur contra, ſed ſo-
luuntur rationes, p. 4. col. 1556. d

nabuchodonosor quomodo poſt mortem ſuam per filiū ſuū
Euſmerodach cōſilio Ioachim iuſſus eſt exhumari, & in
multas partes diuiſus, vultuſque dari, vt ſic ipſis auolanti-
bus partes non poſſent iterum congregati, ne reſurgeret a
morte, ſicut redierat de amentia, p. 4. col. 165. c

Item p. 2. col. 1004. f

nabuchodonosor dicitur columba, non pro ſimplicitate ſed
pro ſtultitia, p. 4. col. 894. d

nabuchodonosor dicitur aper & ſingularis ferus. Et quare, p.
4. col. 176. f. & 615. c. & 980. f

nabuthæ quali quandam contagionem ſui pecuniam diuitis
eſſe arbitratus eſt, p. 2. col. 842. d

nabuthæ inter ſanctos habetur quia maiorum ſuorum hære-
ditatem ne regi quidem putauit eſſe credēdā, p. 2. c. 842. d

nabuthæ vires ſuas proprio cruore defendit, p. 2. col. 842. c. f

nabuthæ hiſtoria tempore vetuſt eſt vſu quotidiana, p. 2. col.
841. a

nadab & Abiu quid ſignificent, p. 1. c. 99. e

nabad & Abiu quod fuerunt ſaluati argumentum habetur, p.
4. col. 992. f

naim eſt ciuitas Galilææ, in ſecundo miliario a Thabor, pa. 5.
col. 794. f

napta quid ſit, p. 4. col. 1533. c

nardus quid ſignificet, p. 5. c. 628. f

nardus dicitur expellere tumores, fugare ſtigis, & afferre co-
lorem, p. 3. col. 1827. a. 1852. f

narrantur aliter viſa, aliter audita, p. 1. col. 781. c

naſcitur in omni re quod eam exterminat, & c. par. 5. columna
374. c

naſcitur toriens ex diabolo quotiens peccamus. Iuſtus non
ſemel tātum, ſed per ſingula virtutis opera ſemper ex Deo
naſcitur, p. 4. col. 670. d

naſcuntur peruerſi de ſanctis & bonis viris, & econuerſo bo-
ni de malis. Et de hoc figura, p. 2. col. 361. b. c

naſcuntur homines ex Deo, nec mirum, quia Deus ex homi-
ne natus eſt, p. 5. col. 1029. b

naſcentia omnia terra denotantur per iſta tria, ſcilicet, frumē-
tum, vinum, & oleum, p. 3. col. 463. c

naſcentia de corporibus mortuorum animalia, abſurdum eſt
dicere, cum animalibus ipla creata eſſe, niſi quod potentia
liter in ipſis & materialiter erant præſeminata, & c. p. 1. col.
29. b. c

naſo odores foetoresque diſcernimus, & c. parte 1. columna
1094. e. f

nathan cum eſſet propheta non nouit Dei voluntatem, & c. p.
2. col. 551. a

nathan qui & Ionathan, & vbi propheta vocatur, Nathā ſcri-
bitur, non Ionathan, p. 2. col. 1019. b

A

nathanad

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Nathanael quare nō fuit vocatus ad apostolatū, cū a Christo super alios commendatus fuit, p. 5. col. 1052. f
Nathin nei porrabant ligna & aquas ad locum diuini cultus, p. 2. col. 1283. c
Natalis sui diem soli Herodes & Pharaō leguntur celebrasse, & vterque solennitatem sanguine fecidasse, p. 5. col. 542. f
Natale solum diligere naturale est, & nihil patria dulcius, p. 4. col. 607. a. Interl.
Natio filiorum Israel dicta est grandis, nō numero vel corporali quantitate, sed dignitate, p. 1. col. 1483. c
Nationes vocat Isaias Libanum, p. 4. col. 272. e
Natiuitas impeditur dupliciter. Vno modo quando fatus moritur post animationem. Alio modo ante, p. 3. col. 55. b
Natiuitas prima siue carnalis ex Adam & Eua, est ad mortem
Natiuitas secunda siue spiritualis quæ ex Deo & ecclesia, est ad vitam, p. 5. col. 1067. c
Natiuitas Christi ostensa est pastoribus, hominibus simplicibus, non curiosis, nec sapientibus, p. 5. col. 710. f
Natiuitatis diē Pharaō & Herodes celebrauerunt, quia ex hora natiuitatis se reges fuisse putauerunt, p. 1. col. 402. e
Natura humana in incarnationes filii est exaltata, & fuit minorata in passione eiusdem, p. 6. col. 813. c
Natura humana Christi secundum se accepta est minor angelica, tamen in quantum vnita diuinitati in supposito filii, est effecta excellentior, p. 6. col. 811. c
Natura humana primo fuit producta in vnico indiuiduo, & in sexu virili, ppter quatuor rōnes, & assignatur, p. 1. c. 28. f
Natura specialis præstat corporeæ, quam mouet, regit, sensificat, & c. & vicina est substantiæ Dei, p. 3. col. 1566. e
Natura spiritualis ad creatorem conuersa, formatur, & illuminatur, p. 1. col. 5. b
Natura, id est, quod Deus facit, & nihil facit contra naturam, sed contra consuetam nobis, p. 6. c. 150. e. Item p. 1. c. 65. a
Natura, mater dicitur, & consuetudo, soror, & quare. Vel vermes dicuntur: & quare, p. 3. col. 194. e
Natura, in homine dicitur illa quæ ad imaginem & similitudinem Dei facta est. Alia omnia qua sunt in homine, interiores partes hominis sunt, & quodammodo extra hominem, p. 5. col. 1025. c
Natura humanæ mētis, quæ ad imaginē Dei sine peccato (qualem Christus assumpsit) solus maior est Deus. p. 6. c. 81. 2. e
Natura humana super omnes alias creaturas inferiores est specialiter a verbo illustrata, p. 5. col. 1022. f
Natura humana non solum coniuncta est Deo per cognitionem & amorem sicut in aliis, sed etiam per realem vniōē, p. 5. col. 1032. f
Natura corporea rora administratur angelica custodia, & maxime motus orbū, quæ quidē custodia intelligitur per cherubim, p. 1. col. 107. b
Natura humana lōge tempore & tractu indiget nutritione parentum, antequam necessaria sibi possit acquirere, p. 3. col. 1897. c
Natura quare prouidit aliis animalibus de auxiliis ad vitam conseruandam, vt de cornibus & ungulis & aliis huiusmodi ad sui defensionem, & non hominibus, p. 6. col. 285. c
Natura quare non potuit prouidere homini de tegumento & defensione, sicut animalibus, p. 5. col. 138. f
Natura quæ est sagax emittit impuritatem alimenti suscepti, & retinet purum ad corporis nutrimentum, p. 5. col. 1556. f
Natura sicut non deficit in necessariis, ita autor naturæ nō deficit, per prophetas nuntiando ea quæ sunt necessaria cognosci, & non possunt via humana sciri, p. 4. col. 1857. b
Natura & sicut ars in operibus suis procedunt de imperfecto ad perfectum, ita in processu diuinarum reuelationum & promissionum, p. 1. col. 222. f
Natura potest cōueri quando petra aquam fluxit, p. 2. c. 889. a
Natura marer omnium est. Sub hac omne genus hominū (scilicet iustorum & peccatorum) est septem diebus, i. præsentis vitæ seculo oportet eum sustinere iura naturæ, sed octaua die resurrectionis sub hac matre non erit, p. 1. col. 1103. a

natura aliqua sunt possibilia. & aliqua sunt impossibilia natura possibilia tamen Deo Et ista sunt in duplici gradu, & c. p. 4. col. 1484. f
naturæ humanæ moribus, p. 4. col. 82. e
naturæ omnis cursus habet naturales leges, secundum quas & spiritus vitæ habet appetitus suos quodammodo terminatos, & elementa mūdi corporei diffinitam vim qualitatem que suam quid quodque valeat vel nō, quid de quo fieri vel non, p. 1. col. 79. b
naturæ tres in supposito filii sunt vnite per incarnationem, scilicet, natura diuina, anima rationalis, & caro Christi purissima p. 4. col. 1483. b. c
naturæ rectitudo quō ad quid in baptismo reformatur, & quāto integre, & quam differenter ad rectitudinem protoplastorum instaurabitur, p. 6. col. 77. a. b
naturæ bona quadruplicia sunt, scilicet, claritas intelligentiæ, capacitas memoriæ, viracitas sensuum exteriorum, & integritas & sanitas membrorum, quibus homo potest bene & male vti, p. 5. col. 914. f
naturæ irreuerentia attenditur in prohibendis gradibus. in matrimoniali contractu. p. 2. c. 105. a
naturæ conditor non est iniquus iudex culpe, & impie non flagellat, qui mira ex nihilo fecit, p. 6. col. 73. a
Ad naturam diuinam referuntur quandoque hæc nomina, lumen, gloria, quandoque ad personam, p. 6. col. 795. b
naturarum operatione aquæ sæpius illustrantur, qui in profundo merfi (misso ex ore oleo) aquas sibi illustrant, p. 1. c. 8. d
naturis dedit Deus, vt et ex his hæc fieri possent, non vt in naturali motu haberent. Habet autem absconditas quorundam futurorum vel factorum causas, quas rebus conditis non inseruit, easque implet, nō opere prouidentie, quo naturæ subsistunt, vt sint: sed quo illas administrat, vt voluit, quas vt voluit condidit, p. 1. col. 79. b
naturalis cursus rerum nō est quædam motio creaturæ ad præceptum diuinum, p. 3. col. 378. f
naturalis consuetudo est assurgere maioribus, p. 1. col. 347. b. Interlinearis.
naturalis historiæ scriptores tam bestiarum & volucrum quā arborum & herbarum principes apud Græcos sunt. Aristoteles & Theophrastus: apud nos Plinius secundus, & c. p. 4. col. 709. b
naturale desiderium hominum est, relinquere post se prolem in qua quodammodo maneat, p. 3. col. 286. f
naturale est ortis infantibus. primum umbilicum præscindi, deinde ad diluendum sanguinem aqua lauare, tertio humorem paruulorum sale siccari, p. 4. col. 1181. a
naturale est in possessionum emptione latari, in venditione lugere, sed in captiuitate vanum est vtrunque, p. 4. c. 1131. a
naturale est, vt omnes qui volunt rem ei comparere, ex eis rebus, sumant comparationes quas sunt experti & in quibus nutriti, p. 4. col. 1940. d
naturali ratione multa non sunt inuestigabilia nobis ad plenum, licet, & philosophi de causa istorum aliqua dixerunt in generali, tamen hoc fuit obscure & imperfecte. Et quædam fiunt si aliquis non vidisset, non nullo modo crederet dicenti, vt quod de aqua tam molli glacies dura fit, p. 3. c. 359. c
naturali dono plerique sunt casti, patientes, modesti, liberales iustitiæ, & sapientiæ amatores, orationibus, & elemosynis infantes, & non habentes legem quæ legis sunt faciunt, p. 2. col. 1280. e
naturalia sicut in dæmonibus remanserunt, ita in damnatis hominibus, p. 4. col. 1320. f
nati sumus cum concupiscentia, anteq̃ nostra debira addamus de illa damnatione, quia nascimur, morimur, p. 6. c. 1345. c
nati sumus omnes in peccato & ex carnis delectatione concepti, culpam originalem nobis contraximus, p. 1. col. 607. a
nati in deserto de filiis Israel fuerunt incircuncisi. Et quomodo fuerunt circuncisi. Et utrū secundo circuncisi fuerunt. Et an homo possit bis baptizari, p. 2. col. 36. d
nauigator dicitur institor, & quare, p. 3. col. 1724. c
 nauigationis

Index.

Navigationis utilitas duplex est, p. 3. col. 1948. f
navis institoris per eum oneratur mercimoniis, quæ in patria sua abundant, & per mare portat, ut veditis quæ attulerat, chariora domum reportet, p. 3. col. 1742. f
nauim sub quo rege, & quando prophetare coepit, & quando prophetiam conscripsit, p. 4. col. 2018. a
naum uaticinium habuit contra Ninuiem & Assyrios, qui de cem tribus (quæ vocantur Israel) vastauerunt, p. 4. 2043. c
naum prophetauit de subuersione ciuitatis Ninuitarum, postea quam ad vomitum redierunt, p. 4. col. 2018. f
nazareth vicus est in Galilæa iuxta montem Thabor, p. 5. c. 87. a
nazarenus vouerit semetipsum, & hoc votum est super omne votum, p. 1. col. 1297. c
nazarenus in veteri lege qui & vnde dicebantur, p. 3. column. 1476. c
nazarenus per totam vitam suam debebat legem seruare Nazareorum, & omnibus diebus vitæ suæ: mater autem usque ad natiuitatem pueri tantum, p. 2. col. 248. f
nazareus vocabitur, ut allegat Matthæus, vnde originaliter hæc habeatur autoritas, p. 5. col. 69. c
Item p. 3. c. 1476. c
nazarenus & Nacareus habent differentiam, & quam, p. 3. column. 1476. c
nazareum Iudæi Christum vocant in scripturis suis mendaciter impropertantes, & non Nazareum, ad excludendum ab eo Nazareitatem quæ significat consecrationem & sanctificationem, p. 3. col. 1476. c
nazarei fuerunt aliqui ad totum tempus vitæ suæ, alii vero fuerunt nazarei ad tempus determinatum, & isti voto peracto redibant ad vitam communem aliorum, p. 1. col. 1197. c
nazarei nusquam in prophetis scripturis legitur, nisi tantum in vno loco, p. 3. col. 1476. c
nazarei tempore suæ consecrationis non poterant radi, sed Sāson fuit consecratur per totam vitam suam, p. 2. col. 247. c
nazarei quare capillos crescere permittebant. Et quando radere licebat, p. 1. col. 1199. c
nazarei capillos nutriunt, & voto completo radebantur, & capillos in ignem sacrificii ponere iubentur. Vide mystificationem, p. 3. col. 31. b
Item p. 4. col. 1952. d **I**tem p. 1. col. 1199. c
nazareorum votum, in aliquibus erat perpetuum, in aliquibus temporale, p. 1. col. 1197. c
nazareorum oblatio in completionem voti sui fiebat per triplex sacrificium, & quæ fuerunt, p. 1. col. 119. c
nazareni dicebantur Christiani aliquo tempore pro opprobrio, p. 6. col. 227. b
nazareni etiam dicti sunt quidam heretici, qui Christum filium Dei credunt de Maria natum, passum etiam & resurrexisse, omnia veteris legis mandata custodientes: sed dum voluit Iudæi & Christiani esse, neutrum sunt, p. 6. ibid.
nebo moas esse dicitur in terra Moab contra Iericho supra Iordanem in supercilio Phasga iuxta montem Phogor, a quo circa eum regio usque nunc Phasga appellatur, p. 1. column. 1184. c. & 1211. a
nebula, pinguedo aeris est, p. 4. col. 1866. f
nebula implens domum domini in parte quomodo intelligitur, & dominus dicitur habitare in ipsa nebula, p. 2. col. 760. f
nebula quomodo tegebat totam terram in formatione rerum, p. 3. col.
necessarium est aliquid ad salutem, non ex natura sui, sed propter præceptum Dei vel prælati, p. 5. col. 1150. b
necessaria sumere a subditis permittit dominus, non iussit, p. 6. col. 265. a
necessaria procurare vitæ pro se, familia, & vxore sicut ad virum pertinet, ita in domestica vita mulier subditæ viro, p. 1. c. 103. a
Necessaria sibi suisque, si quem iustorum aliquis viderit procurare, non debet scandalizari, nec iudicet eum de castitate cogitare, p. 5. col. 143. c
necessariorum duo sunt genera. Vnum quo emuntur necessaria. Aliud, ipsa necessaria, p. 5. col. 190. d. c

necessitas institutionis matrimonij fuit duplex, scilicet, procreatione prolis, & culpæ remedium, p. 6. col. 442. c
necessitas facit aliquid licitum, quod alias esset illicitum, p. 5. col. 114. c
Quod necessitate fit cito soluitur: quod voluntate perseverat, p. 4. col. 1747. b
necessitates præsentis vitæ sunt arma ferrea, quæ dure præmunt, & vitam inopis insequuntur, p. 3. col. 218. f
necessitates sunt infinitæ, nescire cor alterius: suspicari non bene de amico fideli, vel bene de infideli: nescire qualis eras eius, nolle mori, & non mori: scilicet quæ veteres consuetudines, p. 3. c. 632. d
nechao rex Aegypti cum copioso exercitu reperitur Ierusalem, p. 4. col. 1444. c
necromantia secundum eius interpretationem est diuination per mortuos, p. 2. col. 501. c
necromantici, qui in timore pœnæ corporalis impediuntur suam docere doctrinam pestiferam in publico, sed cū docent in suis conuentibus in occulto significantur per Balaam, p. 1. col. 1357. c
nectaneus per illusiones magicas sub specie Hæmonis Dei Libyæ cognouit matrem Alexandri magni, & cum genuit, p. 4. col. 2233. c
nemias, id est, consolator. O vtinam ut aliquis in diebus nostris a domino veniens, mores nostros compescat, & præcordia nostra ad amorem diuinum accendat, & manus nostras a præcordia nostra ad amorem diuinum accendat, & manus nostras a propriis voluptatibus auertens, ad construendum Christi conuertat ciuitatem, p. 2. c. 1361. c
nemias dictus est Atherfata, & quare, p. 2. c. 1285. c
nemias sic excusit sinum suum orando, quod sic euacuaretur bonis suis. Eliceretur de communitate populi quicunque non confisset verbo & facto in remissione ablatorum, p. 2. column. 1362. f
negare nomen Christi vel fidem semper est peccatum mortale. Similiter & non confiteri, seu tacere aliquando est peccatum mortale, p. 5. col. 290. f
negat nunquam proximo quod necessarium conspiciat, qui vere compatitur, p. 3. col. 282. c
negatio postposita huic signo vniuersali omnis, æquipollet signo vniuersali negatiuo, ut omnis non, valet, nullus, &c. p. 5. col. 397. c
negatio Petri fuit, triplex, p. 5. c. 440. f
negationes diuini auxilij intelligendæ sunt sub conditione, scilicet, si non vere pœniteant illi qui sunt in afflictione positi, p. 2. col. 114. c
negligens non sit de paruo peccato, quoniam vnum peccatum aliud gignit, p. 1. col. 1391. b
negligentes qui quare sic dicuntur, p. 6. col. 942. f
negligentes dum sumus etiam si iusti sunt qui pro nobis orant, etiam si propheta nulla nobis inde utilitas, p. 4. c. 641. c
negligenter peccantem grauius puniebat lex, p. 1. col. 946. d
negocio cuiuslibet requiritur tempus debitum ad hoc quod bene fiat: quia conditio temporis est quædam cum cunctis actibus debiti, p. 5. col. 142. f
negotia terrena, qui & quales, quando & quomodo donis spiritualibus dotata tractare debent, p. 6. col. 238. b. c
Item p. 3. col. 2009. c
negotia terrena per Babylonem signantur, quæ semper confusa sunt, vitiis Aegyptum affigentia & Chaldaum, p. 4. col. 897. b
negotiis secularibus qui implicatur, & a terra non leuatur, significatur per strutionem, p. 1. c. 1541. a. b
negotiatores qui de regno in regnum discurrent, libere post passionem domini transferunt de Aegypto in Assyrios, & Aegypti in Assyriam, p. 4. c. 203. b
nemo repente fit summus, p. 4. c. 1383. f
Item p. 2. col. 1411. a
Item p. 1. c. 777. b. & c. 818. e
nemo Deum cadens adorat. Demones autem idola adorant cadentes, p. 4. col. 1523. a
nemo proprie seipsum habere charitatem dicitur, sed dilectione

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

se in alterum tendit, ut esse charitas possit. par. 4. columna 229. c. f
 nemo quantum profecerit, nisi inter aduersa cognoscit, pa. 3. col. 313. a
 nemo sapienter facit quod non intelligit. p. 3. col. 771. a
 nemo sibi innotescit, nisi tentatus. p. 3. col. 865. b
 nemo cum multū profecerit, dicat: Mihi sufficit: exiuit enim de via ante terminum. p. 3. col. 1370. f
 nemo ita piger est, ut vel comedendo manum ad os ducere laborem putet. p. 3. col. 1689. a
 nemo peruenit ad præmium, nisi qui per robur menti fiduciā speitendit ad celeste præmium. p. 2. col. 1124. f
 nemo cogitur spirituale donum accipere, filios vult Deus, nō seruos, voluntatem vult, non necessitatem. p. 2. col. 1614. d. e
 nemo altera lingua quemlibet vocans, etymologiam vocabuli sumit ex altera. p. 1. col. 223. c
 nemo bona facit, in quo fides non præcepit. p. 1. c. 594. d. e
 nemo est cui saltem pauci non remaneant capilli, p. 1. columna 1019. c
 nemo cognoscens Deum ad eius ad regnum ingreditur, nisi prius bene operetur. p. 1. col. 685. b. c
 nemo nouit filium, quomodo intelligitur. p. 5. col. 213. c
 nemo mūdus à sorde, neque infans cuius est vnus dici vita. Cuius hoc verbum sit. p. 6. col. 1380. f
 nemroth quomodo interpretatur, & quid per illū figuratur. p. 4. col. 2097. c
 Item p. 2. c. 1011. b. c
 nemroth ut dicūt omnes Hebræi, erat binomius, & tuit dictus Amraphel, rex Sennar. p. 1. c. 185. b. c. Et etiam Chodorlahomor, col. 199. b. c. & 200. d
 nemroth induxit posteritatem Noe ad faciendum ciuitatem, & turrim Babel cōtra dominum, & erat robustus venator, id est oppressor hominum. p. 1. col. 175. d. e
 neomenia vade & quid dicitur. p. 4. col. 211. c. & 536. f
 Item p. 3. col. 1059. a. Vide in Tubarum festum.
 Item p. 1. col. 1390. e f
 neominie festum in Festum neomenie.
 nephol dictio Hebraica, est verbum, quia significat idē quod cecidit, pro quo translator noster posuit, obiit: & significat idem quod tentorizauit vel tentorium fixit. p. 5. c. 448. f
 neptalim nomen æquiuocum est ad significandum vnā tribū de duodecim tribubus Israel. Et ad significandum quandam Galilæe ciuitatem, de qua fuit Tobias. p. 1. col. 1495. c
 neptem accipere in vxorem, an liceat, & an sit contra legem naturæ. Et quod liceat probatur de Abraham qui accepit Sarai filiam fratris sui Aram. Item de Orthoniel, & c. par. 2. col. 106. f. & 107. c
 neptar & nephi idem idioma est, & interpretatur purificatio. p. 4. col. 2393. e
 nequitia reproborum, triture more, electorum vitā quasi grana a paleis separans, premit ut purget. p. 3. col. 327. a
 Peior est in nequitia nocens, quam non proficiens. p. 1. columna 388. b. interl.
 nequitia quando dicitur. p. 6. col. 31. a
 nequitia subito oborta nonnullos ad perpetrandam nequitiam, sed tamen humana verecundia reuocat. p. 3. columna 203. b
 nequitie spirales subtiliores sunt: & plus valet ad decipiendum, quam infirmitas ad sustinendum. par 1. columna 1507. a. b
 nequitiam admissam nonnulli plangunt & confitēdo proiiciunt, quam tamen post confessionem dum appetunt, resumunt. Et assimilantur canes. p. 3. c. 1717. b
 Item p. 6. col. 1364. c
 nequitiam prauī operis sunt occultum vulnus doloris. p. 3. columna 1694. c
 nero nequissimus, quem rex regum exaltauit ad sublimitatē imperii Romani, significatur per Aman. p. 2. col. 1397. c
 nero quot annis imperium tenuit, & quæ sub eo gesta sunt. p. 4. col. 2380. c

nero ex crudelitate matrem propriam, vxorem, fratrem, & sororem, & Senecam suum præceptorem fecit occidi. p. 6. columna 1512. f
 ner quomodo dicitur pater & frater Cis, patris Saul. par. 2. col. 152. f. & col. 158. d. e
 neronis anno ultimo, id est, xxx. post passionem domini, martyrium passi sunt Petrus & Paulus. p. 6. col. 1146. f
 neroni attribuitur prima persecutio ecclesie respectu imperatorum, & quare. p. 6. col. 1511. c. & 1512. f
 nescire Dei, reprobare est. p. 3. c. 21. b
 nescire, ignorātia est, scire noluisse, superbia est. p. 3. c. 323. b. c
 nestorius in Felicianā heresis.
 nicodemus quomodo interpretatur, & qui per eum figuratur. p. 5. c. 1067. a
 nicodemus quare nocte venit ad Christum. Ibid.
 nicodemus de pluribus doceri meruit per Christum. Ibid.
 nicolaus de Lyra ponit datam annorum domini ad tempus suum quo vixit, & postillam scripsit. p. 4. col. 371. b. & in aliis plurimis locis.
 nicolaus de Lyra in sua postilla literalī de doctoribus recētionibus allegat Alexandrum de Ales p. 4. col. 373. c. Albertū magnum. p. 4. col. 500. f. Sanctum Bonauenturam. p. 3. col. 1786. f. Bartholomæum in de proprietatibus rerum. par. 2. col. 589. c. Librum catholicum. p. 4. col. 210. f. Henricum de Gandauo. p. 1. col. 1660. e. f
 nicolaus de Lyra recedens ab opinione beati Hieronymi in quodam dicto, excusationem assignat. p. 5. col. 29. c
 Item p. 4. col. 583. c. & 1873. c. & 1903. c. & 1913. a. b
 Item p. 3. col. 779. c
 nicolaus hereticus vxorem pulchrā habens illam exposuit illicitis vsibus dicens. Vxores esse comunicādas, sicut alias res. Alibi dicitur, quod ipse vixit sancte, & caste sed alii incontinentes hoc dixerunt. p. 6. col. 1474. f
 nicolaitarum heresis quæ fuit. p. 6. Ibid.
 nigredo capillorum attestatur fortitudini & iuuentuti. p. 3. columna 1861. c
 nihil tam periculosum quam glorie cupiditas & iactantia, & animus conscientia virtutum tumidus. p. 1. col. 1413. b
 nihil eo vanius qui putat plus valere nummū, quam Deū. pa. 3. col. 811. b. interl.
 nihil voluptuosum, nihil suaue placet Deo, sed quod habet aliquid mordacitatis & seueritatis. p. 1. col. 922. d. e
 nihil sine causa fit super terram & in magna Dei republica, nihil sine prouidentia Dei fit. p. 4. col. 944. e
 item p. 3. col. 78. f
 nihil homini, hominem proximius est. p. 4. col. 1212. f
 nihil vita carens comedit. p. 4. col. 1787. c
 nihil leone fortius, nihil pantheta velocius. p. 4. col. 1738. f
 nihil bonum nisi virtus, nihil malum nisi viciū. p. 4. columna 139. c
 nihil nos certius habere credimus, quam quod in sinu teneamus. p. 3. col. 205. b
 nihil mundi cupere, magna est securitas. p. 3. c. 297. b
 nihil tutum apud amatorem mundi, qui mutabilia sequuntur & illis mutantur. p. 3. col. 2036. f
 nihil laboriosius quam terrenis desideriis estuare, nihil quietius quam in seculo nihil appetere. p. 1. col. 557. a. b
 nihil grauis quam visione Dei priuari. p. 1. col. 1660. d. e
 nihil quomodo exponitur in illo dicto. Sine ipso factum est nihil, & c. & quomodo Manichæus intellexit. p. 5. col. 1020. f
 nilus qui & Geon fluuius immensus per Ethiopiam veniens, & per Aegyptum fluens, antequam diuideretur magno sonitu per montana descendens, sonitum similem sonitui alarum grandium auium dabat. p. 3. col. 189. a
 Item p. 3. col. 2099. c
 Item p. 1. col. 70. f
 nilus ingreditur mare mediterraneum, transiens, per Aegyptum. p. 4. col. 150. e
 nilum Alexander magnus septem riuos diuisit, qui ante immeabilis erat. p. 4. ibid.

nimis

Index.

nimis solet poni pro plus quam oportet, sed & pro valde, p. 3. col. 1268. d. & 1302. f. & 1413. c.

ningere tempore messis videtur importunum, p. 3. col. 1712. e.

niniue vrbs est Assyriorum, & sunt duæ, p. 4. col. 1920. f.

niniue ciuitatis circuitus, quomodo tribus diebus perficiebatur, p. 4. col. 2033. c.

niniue pulchras puellas aliarum gentium captas exponebant pro sribulis pro pretio, & idem faciebant de pulchris iuuenibus in vitio Sodomitico, p. 4. col. 2034. f.

ninus rex conditor Niniue, fuit inventor idolorum, quomodo & quale idolorum, p. 5. col. 197. a.

Item p. 4. col. 257. c.

Item p. 3. col. 1949. c.

Item p. 2. col. 1549. c.

Item p. 1. col. 1340. f.

ninum Beli filium primum omni Asia regnasse omnes Græcæ & Barbaræ narrant historiæ, p. 2. col. 195. b.

niniuis thesauri dicuntur exaltationes humidæ, p. 3. c. 357. c.

nobilitas sola est, quæ animum moribus ornat, p. 4. col. 2213. c.

nobilitas generis prouenit ex generatione, nobilitas vero virtutis ex operatione, quantum ad virtutes acquisitas, & ex datione diuina quantum ad infusas, p. 4. col. 2426. f.

nobilitas morum & generis quando altera alteri copulatur, quasi gemma carbunculi in ornamento auro sociatur, p. 3. col. 1806. f.

nobilitas generis quantum est de se, videtur ipsis nobilibus quandam necessitatem imponere, ne a maiorum suorum probitate degenerent, p. 1. col. 1463. c.

nocet homo duobus modis, videlicet si facit miserum, & si deserit miserum, p. 3. c. 1717. c.

nocent plus in membris detrahentes Christo, quia animas crediturorum interficiunt, quam in carnem eius mox resurrecturam peremerunt, p. 3. col. 1276. e.

nocere nihil potuerunt creata, si causa non fuisset, vel terrendorum poniendorumque vitiorum, vel probandæ & perficiendæ virtutis, p. 1. col. 29. b.

nocendi voluntas inest cuique a se, sed potestas a Deo. par. 1. col. 87. b.

nocendi cupiditatem malitia hominum per se habet, potestatem autem si Deus non dat, non habet, p. 6. col. 1634. b.

Item p. 3. col. 665. a.

nocendi potestas datur improbis, & quare, p. 6. col. 163. a. b.

nocentes Deus excruciat, sed ut pater tormentis elementiam miscet, p. 4. col. 1063. c.

nocturnum tempus propter eius quietudinem magis est aptum ad percipiendum ea quæ reuelantur, quam diurnum quod inquietatur tumultibus actionum humanarum. p. 5. col. 80. f.

nocturnis tribus in matutinis, representantur tres vigilie noctis, & dicebantur nocturni diuissimi secundum tres vigilias p. 6. col. 235. c.

nocumenta sunt quatuor quæ nocent proximis, scilicet superbia, astutia, mala manifesta, persecutio aperta, p. 6. c. 160. f.

noctem inducere dominus dicitur & quomodo, p. 3. c. 323. b.

noe dicitur perfectus in generationibus suis, hoc dupliciter exponitur. Vno modo ad diminutionem laudis sue, alio modo ad augmentum laudis sue, p. 1. col. 540. f. & 1279. a. b.

noe dicitur dedisse requiem hominibus, non propter reparationem seculi post diluuium, sed quia ante tempus Noe homines multum laborabant in agricultura, quia propriis manibus tantum colebant terram, sed Noe adinuenit artem arandi, in qua plus laborant animalia quam homines, p. 1. c. 135. e.

Noe quingentorum annorum erat quando coepit generare, & quare tantum tardauit, cum præcedentes cum circa centesimum annum generauerunt, p. 1. col. 135. b.

noe sexcentorum annorum erat, quando diluuium inundauit p. 1. col. 153. c.

noe an timere habuit, quod mali homines illius temporis interficerent eum, si viderent ipsum intrare arcam, p. 1. col. 149. c. & 154. d. e.

noe cum filiis suis seorsum ingressu est arcam, & vxores eorum seorsum: sed mixtim viri cum mulieribus egressi sunt, & quare, p. 1. col. 153. c. & col. 163. e. f.

noe intra arcam existens, non potuit extra ostium bituminare, sed dominus suppleuit quod homo non potuit, & c. p. 1. col. 154. d. e.

noe ad hoc misit coruum de arca, ut per suum redituum haberet aliquid signum de siccatione aquarum, quod non obtinuit, & sic emisit columbam, p. 1. col. 160. e. f.

noe sicut ingressus fuit arcam de mandato domini, ita expectauit dominum, ad egrediendum secundum mandatum eius, p. 1. col. 162. e.

noe annum fecit in arca, ipsa die qua ingressus fuerat, egressus est, p. 1. col. 160. f. & col. 162. e.

noe edificauit altare domino, & obtulit sacrificium, odoratumque est dominus, & c. in quo ostenditur acceptatio diuina, & per consequens Noe bonitas & deuotio declaratur, & c. p. 1. col. 162. f.

noe post diluuium inebriatus est, quia forte nesciebat vino posse inebriari, nec ante diluuium leguntur homines vino vti, p. 1. col. 169. a. b.

noe adhuc viuentem ex tribus filiis suis nati sunt quatuordecim milia virorum & centum, extra mulieres & paruulos, habentes super se duces, & c. p. 2. col. 1013. b.

noe vixit Nongentis quinquaginta annis, par. 1. col. 170. d. in textu.

noe ex fide quinque fecit, p. 6. col. 923. e.

noe Daniel & Iob, quare plus inducuntur ad protectionem terre ab ira Dei, quam Abraham, Isaac, Iacob, & Moyses, & ceteri, p. 4. col. 1175. a.

nomen eius non delebitur ex Israel, & c. potest intelligi, non quod nomen eius, puer accipiat, sed quia non sine posteritate mortuus esse videbit, & idem permanebit nomen eius, p. 1. c. 1615. a.

nomen gentes, communiter accipitur pro gentilibus, qui non erant de filiis Israel sed nomen populi, indifferenter accipitur pro Iudæis & gentilibus, p. 3. col. 769. b.

nomen idem in sacra scriptura ex diuersis proprietatibus, non solum accipitur pro diuersis, sed etiam aliquando pro contrariis sicut Deus leo dicitur ratione magnanimitatis, Etiam diabolus leo dicitur ratione rapacitatis, p. 3. col. 1859. c.

nomen in promotione alicuius ad dignitatem potest mutari, exemplo Christi, qui eligens Apostolos imposuit eis nomina, & c. p. 5. col. 782. f.

nomen Dei unum est: licet in præseti nominetur a nobis pluribus nominibus: quia in cognitionem Dei deuenimus ex perfectionibus creaturarum, quæ sunt plures & distinctæ. Sed in patria videtur per seipsum immediate, & sic nominatur vno simplici nomine ab vna simplici perfectione, & c. p. 4. col. 2168. f.

nomine donauit Deus Christo quod est super omne nomen, an secundum quod Deus, vel an secundum quod homo, p. 6. col. 585. c.

nomen domini quis & quomodo pollucere dicitur, p. 4. columna 1424. b. c.

nomen idem aliquando ponitur pro loco, villa, vel ciuitate, aliquando pro regione, sicut Mesopotamia, Babylon, Samaria, p. 6. col. 1047. b. c.

nomen quoties hominibus a Deo vel imponitur vel mutatur singularis meriti est indicium, p. 5. col. 1215. f.

Item p. 4. col. 750. d.

Item p. 2. col. 118. e.

nomen hoc alma quid signant apud Hebræos, p. 4. col. 95. c. 96. f. Vide etiam in Alma.

nomen Iesus est nomen proprium, & appellatiuum, p. 4. col. 2072. f.

nomen Abraham mutatum fuit, quando constitutus est pater multarum gentium, p. 1. col. 221. b.

nomen Iacob mutatum est, ad designandum transitum ipsius Iacob de vita actiua in vitam contemplatiuam, p. 1. columna 369. c.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Nomen quando duplicatur, ut Iacob Iacob, est signum diuinae dilectionis, p. 1. col. 431. c.
Nomen commune est Adam apud Hebræos, significans idem quod homo: sed tractum est ad significandum primum hominem, p. 3. vide Adam.
Nomen Israel, & Iacob communicantur gentilibus ad fidem conuersis, p. 4. Vide Israel.
Nomen Israel secundum rem, & veritatem transit ad populū in Christo regeneratum, & per consequens nomina duodecim tribuum Israel, ad duodecim apostolos noui Testamenti, qui correspondent. 12. patriarchis. p. 6. Vide Israel.
Nomen Iudæorum secundum veritatem significati, translātū est ad Christianorum gentem. p. 4. Vide Iudæi.
Nomen Domini non peccantis bonas imprecationes confirmat. p. 1. col. 1202. b.
Nomen plurale apud Hebræos sine additione positum signat binarium, p. 4. col. 1458. f. Item p. 5. col. 960. f.
Nomen Dei tetragrammaton secundum doctores Hebræorū est appropriatum summo creatori, & ideo non potest conuenire alicui homini puro, & propter sui sanctitatem nullus audebat nomina nisi soli summi sacerdotes: nec tamē ubique, sed tantum in templo in benedictionis fiendis: ideo loco huius nominis pronuntiatur Adonai. p. 4. col. 749. f.
Item p. 3. col. 123. Item p. 1. col. 533. b. c.
Nomen domini tetragrammaton nō dicitur (ut aliqui dicūt) de Deo tantummodo, sed etiam de aliis, & ostenditur iualidum hoc dictum, p. 4. col. 740. f.
Nomen aquum quod erat apud veteres incognitum erat nomen Christianorum, p. 4. col. 496. e.
Nominis mutatio facta a Deo, semper facta est ex aliqua gratia speciali, p. 5. Vide mutatio.
Nomine alio voluit dominus apostolorum principem vocari & quare, p. 5. col. 780. f.
Nomine suo aliquem vocari, indicium est familiaritatis. p. 6. col. 1079. a. b.
Nominibus pluribus nominatur in sacra scriptura frequenter eadem persona, p. 2. colum. 1015. c. Et per hoc possunt solui dissonantiz apparentes, col. 1054. l. & 1416. f.
Item notabiliter, p. 1. col. 372. e.
Nomina eorum qui literas Babylonem ad captiuos detulerūt, p. 4. col. 775. a.
Nomina varia veteribus imponebantur pro ratione rerū ac vitium quibus postea excellere debebant, p. 4. c. 496. e.
Nomina quædam gentium vel principū, sicut ad angelos malos referuntur, ita quæ de sanctis viris & de gente religiosa tribuntur, ad sanctos angelos referuntur, p. 1. col. 1293. c.
Nomina digna possunt imponi indignis ratione officii, ut instrumentis diuinæ præsentiz, & correctionis. Et sic pōt dici sanctus ex officio, immo sanctissimus, ex personalibus virtutibus indignus, p. 4. col. 1090. d.
Nomina aliqua quæ de Deo dicuntur, aliqua dicuntur, per respectum ad creaturas, alia dicuntur de Deo per modū qualitatum circa diuinam essentiam, alia per modum quantitatum, &c. p. 1. c. 533. c. Item p. 6. col. 1696. d.
Nomina Dei quare in scripturis manifestantur, si illi qui nominantur, puniuntur. p. 1. col. 1121. b. c.
Nomina si bene imponantur, a proprietatibus rerum imponi debent, & aliquando ex tempore, vel ex cognatione, vel ab euentu vel qualitate, vel dono Dei gratuito, p. 5. col. 713. c.
Nomina apostolorum duodecim dicuntur in fundamentis scriptura, quia primo publicauerunt fidem Christi prædicādo, & pro ipsa moriendo, p. 6. col. 1677. c.
Nomina multa mutata sunt, scilicet terrarum, villarum, & insularum, propter longitudinem temporis, & quia multa nomina sunt æquiuoca, p. 6. col. 1241. c.
Nomina pro rebus aptantur, etiam apud gentiles & barbaros, p. 1. col. 1405. a.
Nomina regum decem tribuum, & nomina regum duarū tribuum, p. 4. c. 333. a.
Nomina fortium Dauid quod & qui fuerunt, p. 2. c. 122. f.

Nomina electorum in libro vitæ dupliciter scribuntur, scilicet, secundum præsentem iusticiam, & secundum prædestinationem. p. 5. col. 1053. f.
Nomina angelorum qui mittuntur in ministerium, variantur secundum legationes ad quos mittuntur, p. 2. col. 242. f.
Nomina locorum & gentium plerumq; solent vetustate mutari, p. 1. col. 1248. d.
Nomina locis & gentibus reliquerunt filii Noe, & quibus populata est terra post diluuium: & ex quibus postea mutata sunt plurima, p. 2. col. 1010. f.
Nomina imponuntur a proprietatibus rerum, & hoc contingit multis modis, p. 5. col. 713. c.
Nomina omnia Hebraica sunt indeclinabilia, sicut apud nos cornu & gelu, p. 4. col. 828. f. & 1409. b.
Item p. 2. col. 1140. f.
Nomina propria Hebraica quādo transferuntur ad latinū frequenter accipiunt hanc syllabam, in fine ut Saul Saulus, Iacob Iacobus, Iair Iairus, &c. p. 5. col. 81. e. f.
Item p. 4. col. 2384. f.
Nomina pro Hebræa frequenter variantur in principio vel in fine. p. 2. col. 1153. c. Item p. 1. col. 1318. f. & c. 793. c.
non erunt tibi dii alii præter me, quare magis dictū est quam non sint tibi dii præter me, cum absolutior sermo videretur, p. 1. col. 66. f.
non omnia possumus omnes, p. 1. col. 942. e. f.
non auferetur sceptrū de Iuda nec dux de femore eius, donec veniant qui, &c. per Iudæos extorte exponēdo defensatur, sed multipliciter improbatur, p. 6. col. 1443. c.
normania quæ est pars Galliæ, accepit modum quo conuiuantes nimis importune inducebant homines ad bibendum, a barbaris habitantibus prope polum articū, p. 2. c. 1348. f.
nosce, vel scito teipsum, a quo primo adinuetum sit hoc dictū & quam vtile sit, p. 4. col. 992. d.
noscere Deus quomodo dicitur, p. 3. col. 738. f.
notari & scribæ Christi sunt apostoli, eius verba signantes in tabulis cordis. p. 5. col. 249. a.
notitia & amor faciunt familiaritatem cum aliquo, &c. par. 5. col. 1138. c.
notitia per faciem designari solet, p. 3. c. 344. f.
Notitia & elegancia scripturæ, per faciem quæ est nobilior p. 5. col. 473. b. c.
notitia recipit nobilitatem ab obiecto, p. 3. col. 1761. c.
notitia occultorum, in occultorum notitia.
notitia Christi triplex: uide in Christus.
notitia fidei est enigmatica, cognitio vero angelorum, qui cognoscunt res in verbo, est clara & absque ænigmate, &c. p. 2. col. 190. f.
notitiā quadruplex notatur de Christo in quatuor animalibus figurata, p. 5. col. 5. a.
notitia patris & filii & spiritus sancti, diffusa est per totū orbē per passionem filii diuulgatam, & per apostolorum prædicationem, p. 5. col. 1051. c.
notitia & amor implentes ad aliquid agendum, spiritus similitudinariè nominantur, p. 6. col. 212. f.
notitiam Dei omnia intuentem quilibet diligenter cōsideret & attendat ipsum ubique præsentem, & sic assurgat Dei sanctorumq; eius reuerentiam, p. 3. c. 1511. c.
nouale quid est, p. 4. col. 619. f.
nouem ordines angelorum cōuenienter possunt intelligi per nouem princeps terrarum promissionis diuidentes, &c. p. 1. col. 1439. c.
nouercam nullus accipere debet in uxorem, quia hoc reuertitur in verecundiam patris, cum vir & vxor sint vna, caro. p. 1. col. 1593. b.
nouitii uel de nouo professi, qui non sunt adhuc bene firmati, non sunt mittendi inter seculares, p. 1. c. 1479. c.
in nouiluniis omnibus faciebant Hebræi festum, propter beneficium diuinæ gubernationis, & quare tunc, p. 3. c. 1059. c.
nouit Christus solus, quid locutus est dominus ad Moylen. Nemo enim sic intellexit legem, p. 2. col. 97. b. Interl.
nouitas

Index.

nouitas vocum prophana, quādo & quomodo prohibeatur, p.6.col.665.a
 nouatianus & quidam alii hæretici, dicunt hominem post peccatum non posse per poenitentiam reformari in pristinum statum, p.4.col.1924.f
 Item nuptias damnant, p.1.col.1016.e
 nouitii in fide vel religione non debent hincinde euagari, & per quid significantur, p.2.col.352.e
 nouum Testamentum confirmatum est per asperionem sanguinis Christi, sicut & vetus per asperionem sanguinis animalium, vt figuratum correspondet figuratio, p.6.c.896.f
 nouum Testamētum per prophetias est prophetatū, sed quod ipso nomine noui appelleretur, in veterib. libris aut nusquā aut difficile inuenitur, præter hunc locum, &c. p.6.c.881.b
 Item p.1.col.825.c
 nouum Testamentum, in Testamentum nouum.
 noua quomodo fecerit Deus, p.4.col.405.e
 noua bella elegisse dicitur Deus eo quod de inermibus fortes & victoriosos fecerit, p.2.col.184.d.e
 nouissimum accipitur dupliciter, s. simpliciter & absolute, alio modo respectiue, p.4.col.37.c
 nouissimi dies, sunt dies messiae, sic dicit Ra. Mo. gerunden. Secundum enim communem opinionem, nouissimi dies, dies Messiae sunt. Et sunt verba notanda, licet frequenter malitiosè negent. p.1.col.363.b.c
 nouissimi qui conuertentur iuxta finem mundi, possunt scabelum vocari, p.2.c.1171.a.b
 nox horribilis est de se, sed multo horribilior est quando superuenit ventus procellosus & aer caliginosus, p.3.c.48.d
 nox habet consilium, pro tanto quod somnus immutat scientiam disponens contrarium eius quod facere disposuerat, p.3.col.2175.c
 nox illa in qua Christus natus est, ex claritate diuina fuit illuminata, sicut esset dies clarissima, p.5.col.710.f
 nox quatuor vigilis antiquitus distinguebatur in exercitiis, p.5.c.257.c. Item p.3.c.1138.f
 noctis tri. item. &c. &c. in Nox.
 noctis operibus qui dedicantur, vt sunt fornicatio, immunditia, idolorum cultus, & similia, per mysticoracem quæ nocte repit & operatur, significatur, p.1.col.1541.a
 noctem nunc sequitur dies, prius diem nox præcessit, & quando ista permutatio supernenit, p.5.col.465.b
 nocte exeunt bestiae, & querunt a Deo escam, p.3.col.1365.c
 nocte media tunc spirituales nequitiae omnes nefas suadere contendunt, tunc varias disceptationes pectori dormientis infundunt, p.3.col.1367.a
 noctibus duabus & vna die, Christus in sepulchro iacuit, & quare, p.5.col.997.c
 noxa publica publico eget remedio. Leuia autem & secreta, possunt deleri poenitentia leui & secreta, p.5.col.538.d
 noxium est cum peccatoribus viuere, p.4.c.81.a
 nubes quædam lucida, quædam tenebrosa, p.4.co.992.d.e
 nubes non amplius decem stadiis a terra in sublime leuari, aiunt philosophi, p.4.col.412.f
 nubes licet esse extensa super totum exercitum ad refrigeriū æstus, tamen speciali modo per modū cuiusdā colūnae erat super arcā, vbi erāt tabulae itegre tēpore quietis, p.1.c.1230.b
 nubes domini quæ erat per diem super populum Israel tēpore motionis erat super vexillū Iudæ & præcedebat, p.1.ibi.
 nubes gloriosa quæ operuit tabernaculum fuit signum diuinæ acceptionis & præsentiae eius, p.1.c.902.d.e
 nubes vocantur prophetiae & Apostoli, p.4.col.66.e
 nubes generantur ex exhalationibus humidis, quæ maxime eleuantur a mari, p.3.col.351.c
 nubes cum aerem protexunt, si in cœlum oculos attollimus, non ipsum cœlum, sed nubes intuemur, p.3.col.338.d
 nubes in alta eminet, sed hanc ad cursum flatus impellit, p.3.col.282.e
 nubes ad alta leuatur, densata vero impellitur vt currat, calore dissoluitur vt euanescat, p.3.col.107.b

nubes multum facta sub sole, immittit calorem inferius super terrena scientia, ex quo aliquando subito marcescunt & deficcantur, p.4.col.237.c
 nube vestitur cor nostrū tumultuosum cogitationibus, quia nec in æternam quietem pure cōspiciat, inquietudinis suæ confusione tenebratur, p.3.c.352.b
 nubis melius alteri intacta quam vidua, quantum ad foeminā pertinet, p.1.co.1574.d.e
 neque nubet neque nubetur, Græco idiomati latina consuetudo non respondet, p.5.col.112.c
 nudas esse mulieres turpius est quam viris, p.4.col.1184.f
 nudare bona inchoantia ab occulto rationis tegmine, est primogenita ouium tondere, p.1.col.1548.d.e
 nullus aspiciens ad malum operatur sed semper aspicit ad bonum verum vel apparens, p.3.c.929.c
 nullus est qui non ex prauaricationis peccato natus, necesse habeat in Christo, renasci, & spiritus eius igne mundari, p.1.col.815.a.b
 nullius crimen macula nescientem, p.1.col.260.b. Interl.
 numerare & recolere debemus coram Deo peccata nostra, quæ sunt opera mortua, & opera bona quæ sunt opera viua, & quare, & de hoc figura, p.1.col.1878.f
 numerari inter filios Dei qui & qualis merentur, p.1.colum.1154.f. & col.1435.c
 numerationes & distinctiones Levitarum factæ fuerunt quadragesimo anno regni Dauid, qui fuit vltimus annus vitæ suæ, p.2.col.1119.c
 numerus personarum quæ egressæ sunt de Iacob, & cum hoc ingressæ sunt in Aegyptum, quantus fuerit, p.1.col.433.c
 numerus credentium ad prædicationem Petri principis apostolorum, fuit octo milia hominum, primo duo milia, vel secundum alios tria, secundo quinque milia. p.6.col.1017.c
 numerus septuaginta hebdomadarū an intelligatur a prima destructione templi facta per Nabuchodonosor, vsque ad tertiam, factam per Titum & Vespasianum, p.4.colum.1609.a.b.c. & sequenti.
 numerus annorum iniquitatis domus Iuda incepit a Manasse, p.4.col.1113.c
 numerus annorum ab incarnatione domini vsque ad terminum vitæ Mahumeti fuit 666. p.6.c.1592.f
 numerus, vide in Qua & in Qui.
 numerus pluralis absque determinatione alicuius numeri in Hebræo, signat communiter binarium, p.1.col.723.c
 Item p.4.col.1260.f
 numerus quadratus dicitur qui resultat ex ductu vnus numeri in seipsum semel, p.6.col.1668.f
 numerus binarius non est infamis, sed laudabilis, p.1.co.13.c
 numerus quadratus significat stabilitatē beatitudinis, sicut corpus quadratum firmiter stat in quolibet latere, propter quod etiam virtuosus comparatur quadrato, p.6.col.1678.f
 numerus quaternarius est primus numerus quadratus, quia perfectionem designat, p.5.c.1009.a.b.c
 numerus denarius est primus digitus vel primus limes numerorum, vnde & numeri sequentes componuntur, propter quod aliquid philosophi dixerunt, quod numeri non procedunt in infinitum, sed solum vsque ad decem, p.5.col.407.c
 numerus duo denarius est denario & binario compositus, signat duodecim prophetas, p.4.co.1795.c
 &
 numerus aduersariarum virtutū videtur esse infinitus, quia per singulos pene homines aliqui sunt spiritus, qui diuersa peccatorum genera moliuntur, p.2.col.87.e
 numeri partiales populi redeuntis de captiuitate, si coniungantur non ascendunt tantum, sicut in textu exprimitur, sed deficient, & vnde hoc proueniat, p.2.c.1286.f
 numeri isti centesimus, septuagesimus primus & vicesimustertius, sacris pleni sunt mysteriis, p.4.col.355.a
 Item & numerus ternarius, p.2.col.1338.e.f
 numeri summam solidam per tempora scriptura ita solet numerare vt quod summa numeri paululum excrescit, aut infra est, non computetur, p.1.col.211.a

numero

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Numero Deus impare gaudet, p. 1. col. 535. a. b. c
 In numero sacro esse non meremur, dicitur inest alicui nostro
 rum puerilis vel lubricus sensus vel feminea & resoluta se-
 gnicies dum barbaros & Aegyptios gerimus mores, p. 1. c.
 1435. c. & col. 1156. a. & c. 1453. a
 Numero indigni sunt sexus fragilis & minor ætas, p. 5. c. 257. a
 Numerum minorem supputant Iudæi ante, & post maiorem,
 ut, Abraham vixit v. lxx. c. annos. Nos contra dicimus, vi-
 xit c. lxxv. annos, p. 4. col. 1616. f
 Nunc presentis temporis, nonnunquam stantem semper in
 presenti, id est, æternam quietem designat, p. 3. col. 54. e
 Nuncius dicitur tripliciter bonus, scilicet ratione mittentis, ra-
 tione boni quod per ipsum nunciatur, & ratione modi nū-
 ciandi, p. 4. col. 7. c
 Nuncius stultus prouocat eum ad quem mittitur ad iram, &
 sic negocium peioratur, p. 3. col. 1716. f
 Nuncii missi ad Ioannem Baptistam fuerunt solennes ex qua-
 tuor, p. 5. col. 1037. c
 Nutritiua virtus ordinatur ad conseruationem indiuidui, si-
 cut vis generatiua ad conseruationem speciei, p. 6. c. 243. c
 Nutrimentum & vestimentum requiruntur ad sufficientiam
 vitæ presentis, p. 5. col. 135. c
 Nuptiæ videntur esse peccatum, si secundum indulgētiam &
 & veniā cōcessit Apostolus: Vide de hoc, p. 6. c. 243. c. 244. f
 Nec nuptiæ nec alimenta, sed immoderatus licitorū vsus ar-
 guitur, p. 5. c. 403. b
 nuptiæ Dauidis cum filia Saulis erant insidiarum non benefi-
 centiæ, p. 2. col. 440. e
 nuptiæ de quibus Christus ponit similitudinem, significant in-
 carnationem Christi, & Iudæorum reprobationem, & gen-
 tilium vocationem, p. 5. col. 364. f
 nuptiæ sunt licitæ, quia si essent illicitæ, Iesus & eius mater ac
 discipuli non fuissent in illa societate, p. 5. col. 1055. c
 nuptiæ secundæ non prohibent, contra quosdam, p. 6. c. 257. b
 nuptiæ honorabiles potuerunt esse protoplastis in paradiso, &
 thoros immaculatus sine ardore libidinis, sine labore pariē-
 di, p. 1. col. 77. a. b
 nuptiæ inter patruos & neptes nondum fuerunt prohibitæ tē-
 pore Abraham, quæ in principio etiam inter fratres & so-
 rores sunt celebratæ, p. 1. c. 183. b. c
 nuptiarum bonum triplex est, p. 6. c. 243. a. Item p. 1. c. 77. a. b
 nuptiarum malum non est, quod est præter intentionem ge-
 nerationis: sed veniale propter nuptiarū bonū, p. 6. c. 243. a
 nuptiarum conuiuium apud veteres durabat septem diebus,
 p. 1. col. 332. f
 nuptiarum præmium est ex duobus vna caro, p. 5. c. 314. e. f.
 Et col. 581. c
 nuptiarum operibus & coniugiis non debemus seruire tribu-
 lationis temporis, p. 4. col. 2158. d
 nuptiarum regula proponitur & ostenditur, quia naturæ fœ-
 cunditas decoratur, incontinentiæ prauitas regitur, p. 1. co-
 lum. 77. b
 nuptiarum secundarū contractus improprie, vel large uoca-
 tur permissio: inquantū consiliū quod datur de minori bo-
 no (timore, ne maius bonum male cōseruetur) vocatur per-
 missio, p. 1. col. 1603. c
 nuptias dicentes esse peccatum & illicitas, error est, p. 5. col.
 191. d. Item p. 1. col. 35. c
 nutrimentum viuientis non fiat interempti animalis cōdinē-
 tum, neque quod est vitæ causa opem ferat ad consumptio-
 nem corporis, p. 1. col. 1541. c
 nux dulcem fructum habet intus, qui nisi fracta testa, non o-
 stenditur intus, p. 1. col. 742. e. f
 nucis fructus primo indumento armatur, secundo munitur,
 tertio palcat, p. 1. col. 1283. c

O BDVRARE aliquē quomodo dicitur Deus, p. 6.
 c. 524. f. Item p. 1. col. 524. f. Et c. 540. d. e. 565. c
 Obduratio cordis utrū sit attribuenda homini. Ar-
 guitur contra & pro cū respōsione, p. 6. c. 829. b

obduratio cordis humani in malo, nō prouenit primo ex par-
 te liberi arbitrii hominis a Deo se auertentis, p. 3. c. 1178. f
 obduratio & excecatio non est a Deo directe, sed a liberi arbi-
 trii defectibilitate, & talis obduratio fuit in Iudæis secuta
 per excecationem ad prædicationem Christi pro magna
 parte eorum, p. 4. col. 85. b
 obduratio diuersimode Deo & homini attribuitur, quia ho-
 mini attribuitur inquantum est culpa, Deo autem inquan-
 tum est poena iuste afflictæ, p. 6. col. 830. d
 obduratio Pharaonis fuit tam detestabilis, quod ex ea fuit
 multiplicatio signorum. s. n. ors primogenitorum, diuisio
 maris rubri & submersio Aegyptiorum, p. 1. col. 581. c
 obduratio licet si aliquo modo a Deo, tamen principium eius
 est a libero arbitrio, inclinante se ad peccatum, p. 6. c. 827. c
 obed domum benedixisse dominum dicunt Hebræi eo quod
 omnes uxores eius & cōcubinae & mares & ancillæ mascu-
 los pepererint filios, nec non & feminae quadrupedes ge-
 minos ei ediderint foetus, p. 2. col. 547. a
 obediebant homini omnia ante peccatum, post peccatū vero
 pugnat contra eum orbis terrarum, p. 3. col. 2173. a
 obediamus cuique bona & alta imperanti, sed præcipitare vo-
 lenti contra eam, p. 5. col. 745. b
 obedientia laudabilis redditur ex tribus. 1. si sit prompta, volū-
 taria & discretæ, p. 6. col. 85. c
 obedientia inferiorum animalium respectu humanæ naturæ
 q̄ debebatur ei secundum naturam institutam in pænā pec-
 cati subtrahæ est, sicut & obedientia virium inferiorum re-
 spectu rationis, & corporis respectu animæ, p. 1. c. 35. c
 obedientia melior quam victinæ, p. 2. col. 410. c
 obedientia ut esset virtus merēdi oportebat ut homo sub do-
 mino positus, ab aliquo prohiberetur, vnde enim homo se
 habere dominum cogitaret, nisi enim aliquid iuberetur, p.
 1. col. 74. f
 obedientia aliquando si de suo aliquid habet, nulla est, aliquā-
 do autem minima, si etiam suum aliquid non habet, par. 2.
 col. 403. a. b
 obedientiæ meritum demonstratur, p. 3. c. 410. d. e
 Per obedientiam nunquam debet malum fieri, aliquando au-
 tem bonum quod agitur, debet intermitteri, p. 2. col. 359. b. c.
 427. c
 obediendum est malis prælaris, & sunt habendi in reuerentia
 nisi in his quæ sunt contra Deum, p. 5. c. 377. c
 obediendum est Deo prompte ostenditur per multa exempla
 & beneficia per ea representata, p. 3. col. 621. b
 obediendum est maioribus, si veritati concordant & iustitiæ,
 nec aliter, se pro recta fide & vera religione, p. 3. col. 1999. c
 obedire imperio Dei, est eum honorare, par. 3. col. 1196. f
 obiectum timoris est malum, quod est duplex. s. poenæ & cul-
 pæ, p. 3. col. 1980. f
 obitus sanctorum dicitur, quando exeunt obuiam sponso, p.
 6. col. 1350. e
 obitus foelix beati Iohannis euangelistæ, ostenditur ex diuina
 reuelatione, & quia non sensit dolorem mortis, p. 5. col. 1013. c
 obiurgationis Moysei causa propter Sephorā, vnde ortum ha-
 buit, p. 1. col. 1245. c. & col. 1249. a
 obiurgationes raro, & nō sine magna necessitate sunt adhibē-
 dæ, & non nisi respectu Dei, p. 5. col. 145. c. & col. 189. a
 oblatio vndeunque sit, multi hodie sunt tales qui hoc nō cu-
 rant, consulentes suæ auaritiæ, sicut de quodam legitur, p.
 4. col. 689. a
 oblatio est in mente, non in rebus, ubi pauper æquatur diui-
 ti, p. 3. col. 939. a
 oblatio aliquando fiebat pro peccati remissione, aliquādo de
 viuentibus, aliquando de non viuentibus, p. 1. col. 908. f
 oblatio aliquando fiebat de viuentibus, & talis oblatio voca-
 tur proprie sacrificium, p. 1. ibid.
 oblatio proprie de viuentibus, aridissima tamen, ut de pane & si-
 mila, & talis oblatio retinebat sibi nomen ratione oblatio-
 nis, p. 1. col. 810. e. & c. 908. f

oblatio

Index.

Oblatio pauperum apud Deum reputatur, ac si obtulisset animam suam. i. vitam. p. 1. c. 917. b. c.

Oblatio farinae coctae poterat fieri quadrupliciter. p. 1. c. 919. c.

Oblatio similæ qualitercunque coqueretur seu pistaretur, erat sacerdotis offerentis. p. 1. col. 960. f.

Oblatio fermenti & mellia excludebatur propter idololatriam, quia istis idololatris in suis sacrificiis utebatur. p. 1. c. 121. c.

Oblatio omnis sacrificii debebat habere sal, & quid designat. p. 1. col. 923. c.

Oblatio de diuersorum panum generibus ideo ponebatur, quia talia erant sacerdotes accepturi postea a populo. p. 1. col. 801. c.

Oblatio quæ ponebatur super altare fuit absque fermento, illa autem quæ non ponebatur super altare fiebat cum fermento, & sic panis fermentatus offerebatur cum hostia pacifica ad esum carniū. p. 1. col. 962. f.

Oblatio alicuius animalis ad immolandum domino quando fiebat, primo offerebatur manibus sacerdotis, & postea sacerdos offerebat domino & quibus animalibus ipse participabat, & de quibus non. p. 1. col. 1042. f.

Oblatio de aliquibus erat interpolate, de aliquibus continue id est omni die. De primis aliqua offerebantur ex mera deuotione, aliqua pro beneficii impetratione, aliquando pro peccati remissione. p. 1. c. 909. b. c.

Oblationes primitiarum unde sacerdotes & Leuitæ pulchras laudes Deo reddebant, ortum habuerunt ex sorte Neptalim, quia in illa terrena scientia prius crescebant & mature sciebant, quam in aliis sortibus. p. 1. col. 458. f.

Oblationes & sacrificia votiuā licitum fuit Hebræis offerre a libi quam ubi erat arca, antequam poneretur arca domini in Silo, & post destructionem Silo, usque ad ædificationem templi Salomonis. p. 3. col. 1034. f.

Oblationes & sacrificia in quibus locis licuit fieri filiis Israel. p. 1. col. 1529. c.

Oblationes quas & quales Abel & Cain dederunt. par. 1. col. 113. c. & col. 124. e. & col. 128. e. f.

Oblationes & sacrificia non placent Deo sine deuotione mentis & viri virtutis. p. 4. col. 2071. c.

Oblationes Christianorum excepere debent ea quæ apud veteres offerebantur, in quibus & qualiter. p. 6. c. 153. c. 154. f.

Oblationum receptio non est sacerdotibus onerosa. p. 1. col. 1287. b. c.

Oblatum quod quisque offert dominum non latet. Quod gloriosum est tibi si dicatur, in templo domini aurum istud quo arce testamenti tetigitur illius est: argentum ex quo bases & columnæ sunt illius est, & c. p. 1. col. 875. b. c.

Oblatum a te si nihil cognoscat dominus, & nihil muneris tui inueniat visitans tabernaculum, quam indecorum & quam miserum. Sic in deuotus, sic infidelis vixisti, at nihil memorie tuæ in templo domini posueris. p. 1. ibid.

Oblatum bono animo acceptabile est Deo, qui non offerentium substantiam, sed pensat conscientiam. p. 5. col. 569. a.

Obligatio voti & iuramenti unde causatur, parte 1. columna 1399. b. c.

Obligatio quia mulier est sub lege viri cessat per mortem viri vel mulieris, nam altero resurgente non tenetur alteri, nisi de decentia & superueniente nouo consensu. p. 6. c. 89. c.

Oblivisci dicitur Deus quando tardat, & memor esse, cum cito dat. p. 3. col. 1363. c.

Oblivio causatur in memoria ex motione humorum, propter quod pueri & multum senes sunt inmemores. p. 4. c. 1564. f.

Oblivio umbra mortis dicitur, quia ita tollit rem a sensu sicut mors a vita. p. 3. col. 322. e.

Oblivio & recordatio non cadunt in Deo, sed loquitur scriptura secundum modum nostrum loquendi. p. 1. col. 157. c.

Oblivioni quæ ex infirmitate originalis peccati venit, opposita est meditatio. p. 3. col. 1351. c.

Obolus est vicesima pars sicli. p. 1. col. 816. e. f.

Obscura quædam esse in scripturis voluit Deus & quare. p. 3. col. 1701. a.

Obscuritates prophetarum vocantur sigilla. p. 4. col. 169. b.

obsecratio est pro necessitate districta oratio, & est per sacram ad Deum adiunctio. p. 6. col. 14. a. 693. b.

Item p. 4. col. 1569. c. Item p. 3. col. 1542. f.

obsecratio est deprecatio per rem sacram, sicut in fine orationis dicitur. Per dominum nostrum Iesum Christum, & c. ut per sanctitatem illius obtineamus, quod obtinere nostris meritis non valemus. p. 2. col. 1014. f.

Obsecratio & deprecatio & postulatio quomodo differunt, & etiā quomodo sunt oratio & actu orandi bipertiti, & quid sit oratio. p. 6. col. 693. c.

Obsequium cœptum gradatim potius prouehatur, quam per inconsiderantiam minuatur. p. 6. col. 717. b.

In obsequium qui assumitur, ante oculos Dei a cunctis carnis cogitationibus immundus det apparere, ne illicitas cogitationes mens proferat, & pulchram animi speciem quasi pilis fuscantibus deformem reddat. p. 1. col. 1214. d. e.

Obseruantia mundatorum quamuis sit necessaria ad salutem tamen maior perfectio consistit in obseruatione consiliorum. p. 5. col. 581. c.

Obseruantia paschalis an fuerit Iudæis aliqua ante legem data eis. p. col. 241. e. f.

Obseruantia cerimoniarum, puta circumcisionis & sabbati ante legem fuit. p. 1. ibid.

Obseruantia multorum ante legem fuit, quæ pertinent ad matrimonium. p. 1. col. 789. f. & col. 475. b. c.

Obseruantia legis prolongat vitam, quod ostenditur ex hoc quibus legis violatores per idololatriam fuerunt omnes mortui, & obseruatores vivebant. p. 1. col. 1479. a.

obseruantia legis non fuit necessaria omnibus ad salutem, ut patet de multis gentilibus. p. 5. col. 382. e. f.

Obseruantiam dierum, mensium, & annorum in lege præcepit Deus secundum solis & lunæ cursum. p. 3. col. 2139. a.

Obseruatio præceptorum cerimonialium post promulgationem euangeliorum euacuata est, & ea seruare mortiferum est. p. 1. col. 185. c.

Obseruatio præceptorum iudicialium si euacuata est, quod non est mortiferum. p. 1. col. 405. b. c.

In Obseruationibus ecclesiasticis sunt quæ omnibus facere necesse est, non tamen ratio omnibus patet. p. 1. col. 1377. c.

Obseruata fuerunt multa de illis quæ tempore Moyfi fuerunt scripta ante dationem legis Moyfi. p. 1. col. 304. c.

Obsonii immundiciam non timeo, sed cupiditatis. p. 5. columna 2034. interl.

Obsiduo Hierusalem quæ facta est post crucem domini. pa. 4. col. 268. d.

Obstetrices inquirunt de tempore conceptus mulierum, numerando menses, ut melius pronosticent de tempore partus earum. p. 3. col. 709. c.

Obstetrices in Aegypto per Pharaonem constitutæ super occidendis masculis Hebræorum, quot, quæ, & quales fuerunt. p. 1. col. 480. f.

Obstinatio est indurata in malicia mentis pertinacia, per quam fit homo impenitens. p. 6. col. 35. a.

Obstinatio in peccatis, & ingratitude de beneficiis acceptis fuerunt conditiones aggrauantes in populo israel. p. 4. c. 1605. c.

Obstinatio iudæorum fuit ex duobus. scilicet ex desperatione, & in iusta murmuratione contra Deum. p. 4. col. 1325. c.

Obstinatus in malis, negat Deum factis & si non verbis. Et significatur per Nabuchodonosor. p. 3. c. 519. c.

Obtrectandi & derogandi viciū refecatur diuinæ scripturæ sermonibus, velut quibusdam gladiis utrinque acutis. p. 1. col. 1245. a.

Obtrectantes quantum beneficii conferunt in Moyse cognoscere possumus. p. 1. col. 1247. a.

Obtulit se Christus, & ratio quia defecit sacerdos dignus, iustus, & sanctus. p. 6. col. 877. b.

Cum obtulerimus quæ ex nobis sunt, cōsequemur quæ ex Deo sunt, cum enim nostram fidem & affectum obtulerimus, tunc ipse largitur diuersa dona spiritus sancti. p. 1. col. 1322. f.

Obtulerunt

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

obtulere tria munera magi, & nos eadem mystice offeramus, p. 5. col. 63. a
 occasio venditionis Christi duplex fuit, scilicet sacerdotum invidia & Iudæ avaritia, p. 5. col. 62. f
 occasio denuntiationis & traditionis Christi fuit duplex, p. 5. col. 115. f
 occasio vulnerationis Christi mortui fuit propter festum paschæ ne corpora remanerent in cruce, p. 5. col. 126. f
 occasiones calumniandi contra Amos fuerunt duæ, scilicet directa & indirecta, p. 4. col. 188. c
 occasio venditionis Iosephi fuit triplex, scilicet fratrum suorum accusatio, patris dilectio & futurorum prævisio, p. 1. columna 378. c
 occasio suscitandi iudices in populo Israel fuit, eo quod populus recedens a Deo affligebatur, & poenitens liberabatur, p. 2. col. 551. c
 occasio spoliationis Michæ, fuit missio exploratorum aliis Dā qui eundo ad locum explorandi diuernerunt in domum Michæ ad hospitandum ibi, quia erat diues & potens, par. 2. col. 267. c
 occasio captionis siue destructionis Hierusalem fuit duplex. Prima fuit peccatum regis, & populi contra Deum. Secunda fuit peccatum Sedechiæ in regem Babylonis, p. 4. c. 91. c
 occidere seipsum, an & quando liceat, p. 4. col. 257. a. b
 occidere quomodo lex iubet pecus cum quo quis coirit, cum nec rationale, nec legis capax sit, p. 1. c. 1084. c. f
 occidere animalia, & comedere quæ sunt immolaturia, non solum licitum erat extra templum, sed etiam extra Hierusalem: sed occisio quæ fiebat per modum sacrificii, vel oblationis non fuit licita extra atrium templi, postquam templum fuit edificatum per Salomonem, nec extra atrium tabernaculi, ante templi edificationem, p. 1. col. 1052. c
 occidere aliquem capitali poena propter comestionem modici adipis, vel sanguinis, aut per inuentionem modici fermenti in alicuius domo in paschate, & c. an & quomodo secundum legem intelligendum sit, p. 1. c. 369. b. c. & c. 1064. f
 occidere filios pro peccatis parentum, vel innocentes propter delinquentes, an & quomodo liceat, p. 1. c. 1607. b. & col. 1608. f & c. 1610. f
 occidentes seipsos peiores homicidis, p. 1. c. 512. f
 occidentes seipsos morte eterna puniuntur, p. 2. c. 512. f
 occidi si aliquis per maiorem partem iudicium decernitur, non interficiendus est, & c. Si autem maior pars liberet, est liberandus, p. 6. col. 1279. c
 occisio animalium extra templum quæ fuit licita, p. 1. columna 1052. c
 occisio consideratur dupliciter. Primo ut poena tantum, secundo ut est medicina, p. 1. col. 1907. c. & col. 1608. f
 occisio est maximum nocumentum circa consistentiam personæ, p. 1. col. 573. c
 occisio Iudæorum tempore Antiochi durans per triduum fuit octoginta milia interfectorum, p. 4. col. 2416. f
 occultanda sunt quæ agimus, ne hæc in huius vitæ itinere incaute portantes latrocinatum spirituum incurfione perdamus, p. 2. col. 968. d
 occultorum notitiam multi desiderant in hac vita, in tantum quod propter hoc ponunt se ad artes magicas, non solum in animæ præiudicium, sed etiam in corporis periculum, p. 3. col. 1787. c
 occultorum notitia, quædam est bona, quædam curiositatis, & superstitionis, & est spernenda, p. 3. c. 1782. f
 occupatio patriarcharum fuit in pascendis ouibus, par. 1. col. 115. a. & col. 435. c
 ociose qui vult vitam agere, cum possit laborem ferre, venit in reprehensione, p. 6. col. 679. a. b
 ociosus in contemplatione non inerti vacatione delectare debet sed vel inquisitio vel inuentio veritatis, ut in ea quisque proficiat, & quod inuenerit, alteri ne inuideat, p. 6. col. 701. a
 ociosus esse nullus sic debet, ut in eodē ocio utilitatem non cogitat proximi, ne sit actuosus, ut contemplationē Dei non re-

quirat, p. 6. ibid.
 ociosus non est qui verba Dei tantum studet, nec pluris est quam extra operatur quam studium cognoscendæ diuinitatis exercet, p. 3. col. 737. c
 ociosum nihil est apud Deum, vel bonum vel malum, ita sapientia Dei omnia disposita sunt, p. 1. col. 1333. c
 ociosi & qui non se exercent in prælio contra tentationes, incurrunt frequenter varias peccatorum enormitates, & per quam significantur, p. 2. c. 571. c
 ocium quando noceat probatur de David. Et poeta dicit, Ocia si tollat aperire cupidinis arcus, p. 2. ibid.
 ocium dicitur viui hominis sepultura, p. 4. col. 1359. a
 ocium sanctum quærit charitas, se negotium iustum suscipit necessitas charitatis, quam sarcinam si nullus imponit, contemplantæ veritati vacandum est, si autem imponitur suscipienda est propter charitatis necessitatem, p. 6. col. 701. a
 Item p. 3. col. 2010. f
 ochozias trinomius, dictus est enim ioachas, Ochozias, Azarias, p. 2. col. 1211. c
 ocio turpi marcens significatur per paralyticum iacentem in lecto, p. 5. col. 500. f. 501. a. 502. d
 ocia vacationis nostræ maligni spiritus ad cogitationes illicitas pertrahunt, & sic delibunt & derident sabbata nostra, & c. p. 4. col. 933. b. c
 octaua secundum Hebræos instrumentum est musicum octo chordarum in quo canebant laudes. Latini vero aliter exponunt passum iustum, ubi sic accipitur, p. 2. c. 1078. c. f
 octogenarius cum in malo accipitur, temporalium curas & implicamenta designat, p. 3. col. 1866. d
 octonario summa concluditur salubriter cadentium, p. 4. col. 2344. d. e. Item p. 2. col. 1078. e
 octonarius numerus nouo Test. congruit, & quare, par. 3. col. 1417. a
 Item p. 2. col. 1293. c
 octonarius duplicatus. In lege carnalis circūcisio, octaua die celebrabatur. In euangelio vero in præsentī circūcisio cordis, & in futuro corporum, p. 2. col. 1111. b. c
 octonari tot sunt in psalmo. cxviii. quot elementa apud Hebræos. scilicet vigintiduo, p. 3. 1343. a. b. Et quare sic per octonarium describitur, p. 3. col. 1412. f
 oculus eruendus est metaphorice propter concupiscentiam illicitam ab actus videndi reprimendo. Et dicitur erui oculus, vel manus præscindi per actum illicitum, duplici intellectu, p. 5. col. 110. e
 oculus beati Stephani a corpore Christi existētis in cælo fuit immutatus ad visionem humanitatis Christi, p. 6. columna 1064. f
 oculus potest dici, dilectus amicus, & consiliarius, p. 5. columna 110. e
 oculus quem pulvis grauat, non pure maculam in membro considerat, p. 2. col. 552. e. f
 oculus multiplex. scilicet suppliciorum, tærationis, vel hædi vel vitule & oculus generatio nis, qui & quare sic dicantur, p. 4. columna 995. a
 oculus ecclesiæ debet esse clerus, qui tamen deprædatur castitatem mulierum, quasi vbicunque est habitatio clericorum, & in desurgit infamia clericorum, p. 4. ibid.
 oculo interiori cæcatur iusto retributionis examine, qui exteriori negligenter vtitur, p. 2. col. 772. f
 oculi potissime apparere faciunt dispositionem cordis, & plus quam in aliis partibus corporis, quia vident ibi omnes sensus, p. 3. col. 2088. f. Vide in cordis dispositio.
 oculi qui quasi quidam raptores sunt ad culpam reprimendi sunt & a lasciuia voluptatis suæ seruandi, ne mens munda in cogitatione lubrica, uersetur, non ergo debemus intueri quod non licet concupisci, p. 1. c. 92. f
 oculi duplices sunt. scilicet animæ & corporis, & c. parte 3. columna 1392. e
 oculi alii sunt carnis, qui aperiuntur ad malum, alii mentis qui transeunt in vnum, ut sit vna mens cum Deo, alii oculi ecclesiæ quæ

Index.

quæ habet duos oculos, moralem & mysticum. Mysticus acutior, moralis, dulcior, p. 4. c. 494. e. f.

Oculi spiritualiter sunt Christi virtus cognitiua quibus respicit fideles suos eos approbando, qui sunt pleni aquis misericordiae sicut piscine, p. 3. c. 1873. c.

Oculi quatuor animalium perspicacitatem intellectus designant, unde homines sapientes & statuti secundum modum communem loquendi dicuntur oculati. p. 4. col. 1151. c.

Oculi impudici non norunt animæ pulchritudinem considerare, sed corporum, p. 3. c. 2185. c.

Oculi protoparentum quomodo videbant, & quomodo clausi erant p. 1. c. 934. a. Et ibi improbat error Iosephi & Ra. Sal.

Oculi alij sunt qui per præuaricationem aperiuntur, alij quibus Adam & Eva ante præuaricationem videbant, quibus mulier vidit lignum, quia bonum est ad comedendum. Et qui sint huiusmodi oculi. p. 1. c. 1354. d.

Oculi qui meliores sunt in peccatoribus, illis non vident, sed illis vident qui sensus carnis dicuntur, & qui consilio serpentis aperti sunt, p. 1. ibid.

Oculorum officia declarantur, p. 4. c. 994. c.

Oculorum acies fumo sauciatur, p. 3. c. 397. b.

Oculorum exaltatio signum est superbi cordis, & huius ratio, p. 3. c. 1695. c.

Oculorum tentatio non est nisi in mendacio oculorum, putat habere rem, veritatem non habet, p. 3. 1486. d. e.

Oculorum nostrorum offensiones abiciamus, nec ea quæ oblectabant modo nos capiant, a spectaculis theatrorum, immo offensionibus, remoueamus oculos, & ab omnibus quæ animæ contaminant puritatem, & per sensus ingrediuntur ad mentem p. 4. col. 1227. a.

Oculos mentis partim habet apertos, partim clausos, qui mysteria futura agnoscit, sed errorem non corrigit, p. 1. 1354. d.

Oculos claudit a rebus visibilibus qui ad interiora intelligenda rapitur, p. 1. c. 82. e.

In oculis virtus est. Et ostenditur in pluribus, vt de lupo & basilisco, & c. p. 3. col. 1373. c. & 1374. d.

Qui non oderit patrem & matrem, & c. dissonare videtur ab illo, Diligite inimicos vestros. Et ab illo quod in lege præcipitur de honorandis parentibus, p. 3. col. 1388. f.

Oderunt peccare mali formidine poenæ.

Oderunt peccare boni virtutis amore, p. 3. col. 1054. d.

Odire inimicum dixerunt Iudei, & arguebant a contrario sensu illius præcepti. Diliges proximum tuum sicut teipsum. Sed falsum est. p. 6. col. 1726. d.

Odisse simul & diligere possumus, vt & cognatione coniunctos, ex diuino præcepto diligamus & aduersarios in via Dei odiendo, & fugiendo nesciamus, p. 5. col. 899. c.

Odiosus Deo & hominibus de cuius morte nullus tristatur, & c. per quem significatur. p. 4. col. 2416. f.

odium contra Christum fuit multiplicatum in passione per phariseos, scribas sacerdotes & populum, ideo petierunt liberationem Barnabæ, sed crucifixionem Iesu Christi, p. 3. c. 927. c.

Odium & inuidia contra Christum, quia publice prædicabat contra peccata Iudeorum fuit causa ruinæ eorum. p. 6. c. 204. f.

Odium est passio partis concupiscibilis sicut & amor, & c. p. 1. col. 1580. f.

Odium maternum est occasio multorum malorum, p. 3. c. 666. e.

Odium & inuidia faciunt interpretari facta in deteriorem partem, & peruertere iudicia, p. 5. col. 183. a. b.

Odio habebis inimicum tuum. In toto corpore legis non est scriptum hoc, sed deprauatio Iudeorum est, p. 5. col. 133. a. b.

Odor per nares trahitur, & ducto flatu hoc agitur vt res etiam quæ longe est posita cognoscatur, p. 3. col. 389. a.

Odor suauitatis domino sæpe dicitur sacrificium de victimis pecorum non quod Deus delectetur fumi odore, sed quod his significatur, spiritualiter Deum delectat, cum spiritualiter exhibetur, sicut odor Dei spiritualiter intelligitur, p. 1. col. 85. c. 86. d.

Odor notat bonam famam, liliū castitatem, thus orationem, p. 3. Vide liliū.

Offendit aliter iustus, aliter malus, licet in multis offendimus omnes, p. 6. c. 1283. c.

Offendi timetur ille inter homines qui est familiaris regi mortalis, & multo plus debet timeri offensa amici Dei, p. 1. 707. c.

offenditur sæpe Deus, ne offendatur amicus, amicabili benivolentia, p. 1. c. 106. e. f.

offensa licet sit semper remittenda, non tamen iniuria, si ex remissione iniuriæ & poenæ debitæ sequeretur pronitas ad facilius peccandum, p. 5. c. 205. b. c. Item p. 3. c. 2116. f.

offensiones in nobis Deus moderata acerbitate rescindit ne cum mundo condemnemur, p. 2. c. 963. c.

offensæ remissio fit tribus modis. Et quo modo Deus remittat, p. 3. c. 658. f.

offerit se quotidie sanctus, non vacuus quidem, quoniam mandata dilexi, & in hoc se offert, p. 3. c. 1405. a. b.

Nemo offert suum aliquod domino, sed quod domini est, nec tam offert quàm reddet, p. 1. c. 1387. a. b.

offerit qui spirituali gratia repletus, scientiam duorum testamentorum docet spiritu sancto verbis & exemplis docet auditores suos, non pro temporali lucro, sed pro vitæ æternæ præmio, p. 1. c. 1388. e. f.

offerit fidelis holocausta domino cum corpus castigando macerat, & desideria carnis igne spiritu sancti consumere festinat, p. 2. c. 769. c.

offerit victimas fidelis, cum vota labiorum in laudem domini expandit, p. 2. ibi.

offerit fidelis populus in tribus solemnitatibus nummum manuali oblatione, interiori significans, & quis spiritualis nummus sit, p. 1. c. 1139. b.

offerimus vitulum cum carnis superbiam vincimus. Agnum cum irrationabiles motus corrigimus. Hardum, dum lasciuiam superamus. Columbam, dum simplices sumus. Turturam, dum casti sumus, p. 1. c. 925. a.

offerimus non solum pro donis virtutum, sed & pro mundanis sordibus viciorum, p. 2. c. 1312. f.

Quæ de Deo offerimus, nobis manent, sed expetitur ut affectus noster & fides probetur, p. 1. col. 1323. a.

offerimus domino iram qua temperamus, vel cum pro Deo irascimur, & iram in eius causam reflectimus, p. 1. c. 925. a. Interl.

offerimus appetitum gulæ, cum Dei amore refrenamus, p. 1. c. 925. b.

offerimus nosipsum sacrificium Deo, cum vitam nostram ei dicamus. Membra hostiæ frustatim concisa super ignem ponimus, cum vitæ nostræ opera virtutibus distinguentes immolamus, p. 1. col. 913. c.

offerimus nos Deo hostiam pacificam de boue & de oue, cum fortitudinem nostram in diuinis laboribus exercemus, sed de oue cum cauda hostiam facimus, cum in innocentia perseueramus, p. 1. col. 924. f.

offerre semetipsum Deo, ne alieno labore, sed proprio placere, perfectius & eminentius est omnibus votis, p. 1. col. 1401. a. b.

offerre Deo melius esse, quam subuenire parentibus in necessitate positis, nusquam apud Hebræos asseruit inuenitur. Immo communiter tenet, quod melius est eleemosynas largiri quam sacrificia voluntaria offerre, p. 5. col. 271. c.

offerre debemus omnia bona nostra in fide trinitatis sanctæ, p. 1. col. 865. a. Interl.

offerre extra tabernaculum vel templum vel immolare sacrificium fuit prohibitum, ad vitandum idololatriam, sed si aliqui sancti legunt obtulisse extra hoc, fuit per reuelationem, p. 1. c. 1054. f.

offerre debet unusquisque initia quæ inter se sunt, & a seipso sumere vt aliquid offerat Deo, & non quod extra se est, p. 1. col. 875. b.

offerre non poteris Deo aliquid de sensu tuo vel de verbo, nisi prius quæ scripta sunt corde conceperis, quod est verbum Dei. ibi.

offerre primitias Deo quomodo debeant sensus noster, & intellectus ac & sermo, & omnia quæ intra nos sunt. ibi. c.

offerre Deo potest, mente liber & totus intentus, & aliter nullus. p. 1. col. 876. c.

offerre non potest omnia homo animalis, qui anima nominatur, unde & quare, p. 1. col. 917. a. b.

offerre

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

offerre si non valet manus alicuius ouem, quod offerat par-
turturum aut duos pullos columbarum: vtrum hoc vbiq;
accipiendum sit. p. 1. col. 943. c
offertur recte cum agitur recta intentione, sed recte non diui-
ditur, si non quod pie agitur, subtiliter discernatur. p. 1. col.
115. b
offeruntur Deo digne sola opera bona, & virtutes pro quibus
solis decet eum propitiari, p. 1. col. 412. c
offerebantur quinque in sacrificium de terræ nascentibus, sci-
licet panis sub quo continetur oblatio farinæ spicarum. Vi-
nū oleum sal & thus. p. 1. c. 921. c. & seq.
offerri p peccato, nihil digne Deo potest, & nulla humilitas,
vel sanguis animalium sufficit delere maculas criminum.
p. 4. col. 2072. c
offerri præcipiuntur pro populo sex pecora quorum quatuor
memorauit, scilicet hircum pro peccato, & agnum annicu-
lum in holocaustum: duo vero media arietem & vitulū am-
bigue posita, & c. p. 1. col. 995. c
offerri Deo & Dei esse, differunt, & quomodo, p. 1. col. 1147. c
offerentis mentem non oblationem dominus attendit, quæ
placet ex munditia mentis, p. 1. col. 113. a. Interl.
offerentis manibus & tenetis primitias tuas, sacerdos manus
suas supponebant, & eleuabat sursum, & retrahabat deor-
sum, & postea vertit se quatuor partes orbis, & quare, p. 1.
col. 1619. c
offerentium nomina nunc publice recitatur & redemptio pec-
catorum in laudem mutatur, nec euangelicæ viduæ memo-
ria celebratur, p. 4. col. 672. d
offerentium diuersitas est ad ecclesiæ ædificationem spiritua-
liter. Aliud enim offerunt doctores. Aliud innocentes. Aliud
predicadores. Aliud contemplatiui. Aliud propriam carnē
macerantes. Aliud martyres, aliud vita confessorum. Aliud
misericordes. Aliud bona exēpla præbētes, & c. Et per quæ
ista figurantur, p. 876. c. f
offerentes non pure sacrificium, quorum oratio fit in peccatū
significantur per mortem corporalem Galilæorum. & c. pa.
5. col. 880. f
officium summi sacerdotis est orationibus & sacrificiis impe-
trare prolongationem vitæ, & diuinitatem placare, p. 1. col.
1446. f
officium procurationis circa temporalia minoribus debet cō-
mitti, vt maiores prædicationi & orationi intendant, pa. 1.
col. 1042. f
officium pietatis & humanitatis quilibet homo tenetur proxi-
mo impendere in necessitate, aliter tenetur debito honesta-
tis & congruitis, p. 5. col. 1236. c
officium ecclesiasticum cum per ministros agitur in memoriā
Christi populus ad laudem Dei prouocatus prosternit se
in faciem, p. 4. col. 2357. a. b
officium pastorale valentissimi viri leguntur recusasse, sed mul-
ti valde insufficientes modo se ingerunt impudenter, sicut
auicula festinans ad prædam, & c. p. 4. col. 583. c
officium sacerdotum veteri legis erat offerre sacrificia officiū
leuitarum, ministrare sacerdotibus in sacrificiis offerendis,
p. 1. col. 1173. c
officium est per quod dignitas constat, p. 6. col. 307. a
officium non officio, sed sine pensatur, p. 3. 1359. b
officium episcoporum, presbyterorum, diaconorum quæ sit
vtile, dum tamen bene militent in regimine: nam aliter ni-
hil est difficilius periculosius in hac vita, p. 5. col. 247. c
officio sacerdotali redduntur indigni plurimi, & enumerantur,
& c. p. 1. c. 1095. b. c
officio ecclesiastico, q. indigni fungant, nō vult Christus, sed e-
ruditi scientia & morum honestate spectati, p. 2. c. 1071. c
officio sacro mācipari, si ad secularitatis spem deducti, verbo
ceteros destruunt vel exemplo, tolerabilior pæna cruciaret
eos inferni si sub exteriori habitu degissent, par. 5. columna
935. c
officia vindictæ possunt implere boni bono animo, officia ue-
ro misericordiæ mali implere non possunt, p. 2. col. 1949. c

officia ecclesiæ omnia per summum pontificem & prelatos ec-
clesiæ disponenda. p. 1. col. 1188. f
officia ministrorum veteris Testamenti qualiter figurabāt of-
ficia ministrorum noui. p. 2. col. 1110. f
og rex Balan vt dicit falsitas aliquorum Iudæorum propter
sui magnitudinem & fortitudinem euasit diluuium, p. 1. co-
lum. 154. f. & col. 202. f
Et de eius longeuitate ac eius cuna ferrea & alia mulara deli-
ramenta cum confutatione eorūdem extense, p. 1. c. 1476. f
ogrenis magnitudo & fortitudo enarratur in quodam libro,
qui apud Iudæos dicitur liber benedictionum. Et dicitur
quod eradicauit vnum montem, spacium trium miliarium
terræ occupantem, & posuit super caput suum, & c. Vide de
liramentum & quare expressum est, p. 1. col. 47. b
oleum lucidum quod ad concinnandas lucernas extra velum
testimonii in tabernaculo fœderis, ostenditur vt corusce-
mus in mundi tenebris scientia & vitæ honestate, vt intre-
pidi apparere possimus in extremo die. p. 2. col. 1115. b
oleum oliuarum proprie dicitur oleum. Oleum autem nectum
& alterius materiæ cuiuscunque dicitur tantum oleum par-
ticipatiue & diminutè, p. 1. col. 780. f
oleum solet fieri myrthinum raphaninum, de nuce, de lino, &
de diuersis, speciebus, p. 1. col. 779. c
oleum in manu retentum, quantumcumque restringatur e-
xit. p. 3. col. 1921. c
oleum offerre iubentur filii Israel, sed cum distinctione de ar-
boribus oliuarum. Et nullum offerre licet in tabernaculo
domini nisi quod de oliuis sit. p. 1. col. 779. c
oleum tritum cum pilo vtebantur Hebræi in sacrificio, quod
erat sanctius alijs, & est purius illo quod terebatur in molis
& figurabat æternitatem agni immaculati Iesu Christi pa.
col. 810. f
oleum vnde lucernæ debebant impleri, vbi accipiebarur, p. 1.
col. 1115. b. c
oleum famam nominis & famam bonitatis Dei significat, quæ
diffusa est ad alios populos, ppter mirabilia quæ fecit Deus
pro filiis Israel in Aegypto & in mari rubro, pa. 3. columna
1821. f
oleum significat gaudium, quia nutrit & fouet ignem charita-
tis. p. 5. col. 408. d
oleū nec thus ponebatur in oblatione pro peccato, quia pec-
cator non debet seipsum assecurare, quod peccatum sit sibi
dimissum, vel quod munus suum sit Deo acceptū, sed de-
bet semper timere. Per oleum enim designatur Dei miseri-
cordia. Per thus acceptatio diuina, p. 1. col. 947. c
olei natura lucis ministra est, & laborum & dolorum solamen
p. 5. col. 342. f
Item p. 1. col. 779. c. & col. 1192. f
oleo vnctionis ad ostium tabernaculi totius populi veltis vn-
gebarur & quare, p. 1. c. 971. a. b
oleo molities, resque delicatæ adumbrantur, p. 1. col. 1687. b
oliua cum in flore est, si immoderate nebula tangitur, a fructu
vacuatur, p. 3. col. 2094. d
Olla sub duplici metahora nota populum Israel. s. propter af-
flictionem, & propter desolationem, p. 4. col. 1201. c
ollam quam vocet Ezechiel ca. 24. p. 4. co. 1262. e
olympiades per quem institutæ sunt, p. 4. c. 240. e
omen est verbum ex insperato prolatum, ex quo sequitur bo-
num alicuius vel aliquorum, & tunc dicitur, omen illius vel
illorum. p. 2. col. 838. f
omnis qui credit in eum non pereat, sed habeat vitam æter-
nam. Et hoc errauerunt aliqui hæretici, dicentes quod cre-
dentes non damnabuntur, etiam si moriantur in peccato
mortalis. Sed redarguuntur. p. 5. col. 1073. c
omnis qui patriæ celestis ciuis est, peregrinus est mundi toto
tempore vitæ præsentis, p. 1. col. 351. a
omne quod inuoluitur, in se replicatur, p. 3. col. 95. a
omnes ordines angelorum præexistunt in Deo tanquam in
exemplari, & omnia præexistunt in eo, sicut in causa efficiē-
te, & in eo quiescunt sicut in fine, p. 6. col. 613. f

omnes

Index.

omnes homines vult Deus saluos fieri. Hoc multiplicem habet expositionem, p. 6. col. 695. a. b.

omnes filii istius vel illius: Vbiunque in lege scribitur aut p meritorum excellentia est, aut pro meritorum deterioratio ne, p. 3. col. 1045. c.

omnia alia Deo eo ipso quod sunt de nihilo, habet principiu sui esse, & sunt veribilia in nihil, p. 1. col. 500. f.

omnia ad monadem reducuntur, & huius exemplaris ostensio, p. 1. col. 1380. f.

omnia sunt subiecta Christo ab æterno secundum naturã diuinam, secundum dispositionem fiendorum in tempore, nõ tamen executiue secundum naturam humanam, sed authoritatiue propter vnionem ad verbum, executiue autem ei subiiciuntur in fine mundi, bonos premiando, & malos puniẽdo, p. 6. col. 1003. a.

omnia sunt subiecta Christo secundum diuinitatem, & subiiciuntur secundum humanitatem in futuro seculo triplici ratione, p. 6. col. 819. c.

omnia donauit Deus pater cum illo, scilicet filio, superiora, æqualia, inferiora, & c. p. 6. col. 114. f.

omnipotens est & bonus Deus, ideo quod frequenter vtitur malis volũtatibus & actibus hominum, in executione ordinationis sue. Et datur exemplum, p. 2. col. 805. c.

omnipotentia diuinæ virtutis, per circulum designatur, p. 3. col. 89. a.

onager est asinus Syluestris, qui nascitur in campo, & sic non nascitur oneribus portandi, p. 3. col. 369. a. & 145. c.

onager significat eos qui in solitudine morantur, p. 3. col. 369. a.

onyx lapis præciosus, & eius moralitas, p. 4. col. 1289. b. Item, p. 1. col. 91. b. c. & col. 789. & col. 821. a.

onocratalus quid dicitur, p. 4. col. 311. c.

onus Euangelicum, de quo dicitur: Onus meum leue significatur per superhumerales, p. 1. col. 785. a.

onera portamus in humeris, p. 1. columna 785. a. & col. 974. f. & col. 1679. b.

oolia & ooliba duæ sorores turpiter fornicantes, minor post maiorem, signifieant Samariam & Hierusalem, & per consequens regnum Israel, & regnum Iuda quorum fuerunt Metropoles, quæ fornicatæ sunt enormiter per idololatriã, propter quæ sunt condemnandæ, p. 4. c. 125. 1. c. 125. 2. f.

operarius cum gaudio laborat, quando attendit arbores, fructus vides, p. 6. col. 959. a. c.

operarii pauciores inueniuntur in nostris actionib. quæ altioris sunt meriti, in interioribus vero plures sunt operarii, p. 3. col. 1871. a. b.

operarii tres in fabricatione idoli de metallo per malleationẽ sunt necessarii, p. 4. c. 358. f.

operatur quilibet delectabiliter secundum habitum, siue sit habitus bonus siue malus, p. 3. c. 1671. a. b.

operatur qui agit bonum quod precipitur, sed quod operatur non custodit cum surrepit quod prohibetur, p. 1. columna 71. b. c.

operatur homo terram, non vt faciat eam esse terram, sed cultam & fructuosam, Ibid.

operari & custodire Paradisũ, dupliciter exponitur: Vno modo vt referatur ad Deum actiue, alio modo vt referatur ad hominem, p. 1. c. 71. b. c.

operari corporaliter vult Apostolus sanctos Dei, vnde viuant, p. 6. col. 680. d.

operari nõ possunt res constitutæ in esse naturali sine Dei motione generali, quia causa prima plus influit in causatũ quã secunda, p. 1. col. 1515. c.

operari quæ precipiuntur in tabernaculo ve. Test. septem species de talibus enunciantur, & nihil horum nudum relinquunt. Et quæ illa sunt, p. 1. col. 1184. d. e.

operatio humana, quæ & vnde dicitur, & quando mala & quãdo bona dicitur, p. 1. c. 111. b. c.

operatio aperta per messim intelligitur, p. 3. col. 201. a.

operatio omnis electorum per gratiam spiritus incipit & perficitur, omnis respectu & intẽtione futuræ quietis & immortalitatis peragitur. Et assimilatur structuræ templi, p. 2. col. 1293. b. c.

operatio bona de genere, q̃ bene fieri potest & male, spe mercedis æternæ in Deum ordinari debet, & significatur per filiam venditam in famulam, p. 1. c. 684. d.

operationis intentio inflexibilis ita per palmum exprimitur, sicut per manum operatio, p. 1. col. 789. a.

operationem exercuisse hominem in Paradiso positum, nõ laboriosè, sed delitiosè credibile est, & mentem prudẽtis magna & vtilia commonuisse, p. 1. col. 71. a.

opes & potentia pudore afficient apud Deum, par. 4. columna 678. d.

opes qui augere ambit, peccatum negligit, more auis captus cum escam terrenam auidus inspicit, quo stranguletur peccati laqueo non agnoscit, p. 3. c. 1725. b.

opgel, in Turris Ophel.

ophitæ hæretici serpentem magnificant intantum, vt illũ Deo præferant, quia inquit scientiæ nobis boni & mali originem dedit, p. 1. col. 1317. c.

ophr nomen est Prouinciæ in India, ab Ophir vno de posteris Heber nominatur, quæ & terra aurea appellatur, p. 2. col. 770. f. & col. 719. c.

opinio qualis sit apud homines de nobis scrutemur semper, exemplo Christi, p. 5. col. 276. f.

opinio eorum videtur falli, qui dum arduum & periculosum inter virtutis exponunt, nec incipiendum iudicant, p. 1. col. 613. c.

opinio duplex quomodo Adam intelligitur esse collocatus in Paradiso terrestri, vt operaretur, & cætera, parte 1. columna 72. f.

opinio antiquorum fuit, quod quando excellentes personæ moriebantur transferebantur ad Ditam Deorum, p. 5. col. 279. c.

opinio vulgaris de immortalitate animæ & resurrectione fuit multiplex, p. 5. col. 278. f.

opinio famosa tempore prædicationis Ioannis Baptistæ fuit in Hierusalem, quod tempus Missæ erat de proximo veterum vel completum, p. 5. col. 1034. f.

opinio de Christo quod haberet dæmonem priuatum, principaliter fuit propter feruorem prædicandi, & etiã propter quædam alia quæ numerantur, p. 5. col. 518. f.

opinio simplicium Iudæorum fuit quod homo videns Deum vel Angelum sibi apparentem in specie aliqua sensibili, debet cito mori, quod tamen error erat, p. 2. col. 195. a.

opinionem paucorum, sententia maioris partis excludit, p. 5. col. 1003. a. b.

opinionem esse in studiis Ecclesiasticis contrarias, expedit ad exercendum ingenium, & excutiendum pigritiam studentium, p. 2. col. 502. e. f.

oportuit quam necessitatem, & an eandem importet ad vtrumque cum dicitur. Hæc oportuit facere, & illa non omittere, p. 1. col. 1619. c.

oppressio innocentium prohibetur, in qua comeditur sudor & sanguis eorum, p. 1. col. 1055. c.

oppressores innocentium significantur per Idumæos, & palliã suam nequitiam iustitia, p. 4. col. 2206. f.

opprimi te non cognoscis seruitute Aegypti, nec corde ingemiscis, nec vociferaris ad Dominum vt libret te, nisi moriatur in te Rex Aegypti, p. 1. c. 491. c.

opprobrium viduitatis & confusio, adolescentiæ & gentilitatis & Iudææ, quando initium accedit, p. 4. c. 252. f.

opprobrium n. e. uentes multi animas suas perdidērunt, p. 4. col. 430. d.

opprobrium, quod obicit inimicus, p. 3. c. 933. a. b.

opprobrium magnum est toti Christianitati, & potissimè principibus Christianis, quod infideles possident loca iustitiae, p. 4. col. 1027. c.

de opprobrio alienæ vitæ qui se inebriant, peccatis vacare dicuntur, p. 3. col. 1705. c.

optantis

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

- Optantis est semel dicere, nimium desiderantis repetere, p. 3. col. 962. c.
- Optanda sunt inimicis bona gratiæ & gloriæ, terrena non nisi in generali, p. 5. col. 110. e.
- Opulentia captiua est paupertas libera, p. 2. col. 844. f.
- Opulentia in tribus ostenditur, scilicet in exercitu bellico, in apparatu nautico, in excessu mercatio, p. 4. col. 1277. c.
- Opus Dei per quod assequitur cibus spiritualis, est fides manens in anima, p. 5. col. 1124. f.
- Opus rectum est quod non exit a limitibus rectæ rationis, sed opus obliquum exit, & est exemplum de tibia claudicante, p. 6. col. 440. f.
- opus Dei præproperam exigit festinationem, p. 4. col. 873. a.
- Opus primum Dei in edificatione spirituali est eradicare mala, spinas & tribulos viciorum. Secundum opus est plantare, &c. p. 2. col. 78. e.
- Opus omne Domini magnū est, sed pro capacitate eorū quibus operatur sibi inuicem comparentur magna opera Domini dicuntur vel parua, p. 2. col. 156. d. e.
- Opus naturæ efficacius est opere artis, & plus delectat, p. 3. columna 2179. c.
- Opus meritorium per manum significatur, p. 5. col. 349. c.
- Opus minus necessariū, potest præponi magis necessario quādo imminet casus, p. 5. col. 1162. c.
- opus peccati est maxime seruile, scilicet seruitute diaboli, & maxime impedit vacare diuinis, ideo maxime intelligitur prohibitum esse tertio præcepto, p. 1. col. 673. c.
- Opus Prælatorum Ecclesiæ vel Doctorum significatur per hoc locustum de armento, id est, de bobus, parte 1. columna 907. b. c.
- Opus in corpore quinque sensibus corporis expletur, p. 1. col. 1382. a. b.
- Operis ri. re. ra. rum. ribus in Opus.
- Operis bonitas dependet ex rectitudine intentionis, p. 6. col. 631. c.
- operis boni inchoationem esse a nobis, consummationem autem esse a Deo Pelagii error est, p. 6. col. 376. e. f.
- operis cuiuslibet boni in principio, Deus qui est pater noster per creationem, & beata virgo quæ est mater nostra per pietatem debent deuote saluari, p. 2. col. 1522. f.
- operis boni structuram quicūque inchoauerit, necesse est usque ad rectū bonæ perfectionis perducatur, & munimina custodiæ solertis adhibeat, p. 2. c. 1350. d. e.
- operis boni quidquid facit vel Iudæus vel hæreticus vel gentilis absque ade Christi, sine mercede agit, par. 4. columna 2227. b. c.
- in opere spirituali multum desudans plurimos fructus facit, sed si negligat & post laborem procliuis ad voluptatem vergat, omnia libidine corrumpenda dat, p. 2. col. 189. b. c.
- Operis boni primordia cū laudantur, non debet hoc pascere animum operantis, ne dum laus suauiter capitur, fructus boni operis intempestiue comedatur, p. 1. col. 1309. b. c.
- opera carnis dicuntur illa ad quæ caro inclinatur, & sunt hæc proprie opera luxuriæ & gulæ, p. 6. col. 514. f.
- opera bona a Domino requiruntur, p. 4. col. 672. d.
- opera recta qui facit sine corruptione vanæ gloriæ, & mandata misericordiæ sine peccati admixtione, azyma comedit, p. 1. col. 1221. a. b.
- opera misericordiæ sex sunt, quæ sunt necessaria ex parte corporis, & eorum sufficientia, p. 5. col. 416. t.
- opera misericordiæ sunt magis accepta Deo quam victimæ, p. 5. col. 218. f.
- opera diuina licet sint mirabilia, tamen non sunt nisi quædam modica scintilla bonitatis & excellentiæ diuinæ, p. 3. columna 2188. f.
- opera seruilis, siue corporalia impediunt reuerentiam sabbati non fuerunt licita, tamen opera corporalia quæ non poterant bono modo differi, nec anticipari, sicut ad aquare animalia, & pabulum eis præbere: & similia, poterant licite fieri, p. 4. col. 681. c.
- opera quæ licite possunt fieri in die sabbati, & quæ non par. 5. col. 510. f.
- opera vitæ actiue inducunt sollicitudinem & abstractionem mentis, sed opera vitæ contemplatiue respiciunt unitatem mentis in Deum, p. 5. col. 847. a.
- opera exteriora eorum qui iam sublimia appetunt, designatur per cortices arborum, p. 3. col. 277. b.
- opera nouem sunt creatoris de quibus operibus laudemus operantem: & sunt magnificentia sanctitas, &c. p. 3. columna 1558. e.
- opera ista quæ pertinere videntur ad opificium, vtrum tribuenda sunt dono spiritus sancti, p. 1. col. 817. a.
- opera operū quare dixit Moyses, quando de officiis Leuitarū sermonem fecit, sed ubi de operibus filiorum Israel loquebatur sola opera dixit, & quæ istorum mystica intelligentia, p. 1. c. 1189. a. b.
- opera & opera operum sunt sicut sancta, & sancta sanctorum Ibid.
- opera sapientiæ Dei duplicia, publica, & secreta. Et quæ illa sint, p. 3. col. 143. b.
- opera condescensionis & imperfectionis, quæ patent in fuga & loculis, & conuersatione cum peccatoribus in Christo nullam arguunt imperfectionem, p. 5. col. 1067. a.
- opera voluptuosa vel loca genitalia, sunt loca humentia, quæ loca luxuriam corporis designant, p. 3. col. 387. a. c.
- opera animæ vegetatiue duo sunt, scilicet, generare, & alimēto uti. Vt autem alimenti, duo respicit, nutritionem scilicet & augmentum, p. 1. col. 1070. c. f.
- opera iustorum mentes inuentium exemplis illuminant, & dicitur lucerna in domo Dei, p. 1. col. 778. e. f.
- opera bona cum quasi in pila cordis occulta discussione tundimus, & subtiliter retractamus, in tenuissimum puluerem aromata conterimus, p. 1. col. 821. a. b.
- opera quædam licet minus placeant Deo, pro sunt tamē Deo et si Deo offerri non possunt, comedi possunt, p. 1. columna 1548. d.
- opera vitæ in rectitudine confirmare, in aliena poena conspiciendo quid timeat, est manus constringere, p. 3. columna 162. e.
- opera solida virtutū in ossibus, in vmbilico infirma adhuc & imperfecta bonorum actio designatur, p. 3. c. 1613. b.
- opera sanctorum interitura non sunt, sed ubi coronā iustitiæ acceperint, cessabunt officia laboriosæ operationis, p. 2. col. 1152. f.
- opera patrū eximia intueamur, quo amplius de animi nostri pusillanimitate confundamur, p. 2. col. 1293. c.
- opera sanctorum doctorum bona nunquam obliuioni tradentur sed in memoria æterna erit iustus, p. 2. c. 1637.
- opera iustitiæ ne in crastinum differamus, sed hodie, id est, dū viuimus omnia quæ ad perfectionem sunt implere festinemus, p. 2. col. 30. f.
- opera ex gratia, non ex operibus gra. Homo igitur non de viribus suis præsumat, p. 6. col. 535. c.
- opera meritoria non sunt prima causa propter quam aliqui præmiantur in vita beata, nec etiam meritorum futurorū præuisio, imo præparatio gratiæ in tempore procedit ex æterna prædestinatione, p. 1. c. 513. c. Item, p. 3. col. 955. c.
- opera exteriora viuificantur & meritoria efficiuntur ab anima bene disposita ad gratiam, sicut a corde carneo procedunt spiritus qui sunt causa motus, p. 3. col. 1624. d.
- opera non solum bonorum, sed etiam malorum, nobis in exemplum sunt trahenda, quomodo & quare, p. 1. col. 966. d.
- opera quæ ex mente viciata procedunt, nihil in se piæ professionis ostendunt, sed gentilem potius stultitiam quam Ecclesiasticam castitatem sonant, p. 2. col. 1411. c.
- opera nostra lignis comparantur, bona fructiferis, praua autē salicibus & incendio dignis, p. 2. col. 1309. b. c.
- opera solent designari per vestimenta quibus induimur, ad gloriam si munda, uel ignominia si immunda, p. 2. columna 330. e.

opera

Index.

Opera quæ de terrenis rebus ad supernam gratiam extenduntur per Tharam significantur, p. 3. col. 217. a. b.

Opera quæ per homines fiunt ibi comparantur. Ibid.

Opera cælestia, qui non cælestis intentione mercedis, sed temporalis fauoris aut commodi faciunt sententia iræ cælestis feriuntur, p. 1. c. 769. b. c.

Opera bonorum initia, siue principia voluntatum, media, & consummationes eorundem, sunt Deo attribuenda tãquã omnium bonorum authori. Et significantur per primitias & decimas, p. 1. col. 710. f. & c. 729. c. & col. 7545. c.

Opera ratione indigent, & ratio operibus, ut quod mente concipimus, opere perpetremus, p. 1. col. 958. e. f. & c. 969. c.

Opera faciens cruenta & nefaria, proximos scandalizando & spiritualiter interficiendo, pollut terram habitationis suæ, p. 1. col. 1447. c.

Opera bona quæ intuitu temporalis cõmodi, vel fauoris, vel delectationis agimus, aut inter mala sunt reputanda, aut ab infirma intentione lecernenda, & pro cœlesti tantum retributione facienda, p. 2. col. 1339. c.

Opera salutis sine fama boni odoris non satis relucet. auditibus nec fama sine opere proficit, p. 5. col. 91. a.

Opera bona qui agit affert vnguentum, quibus operibus Ecclesiam opere bonæ opinionis respergit, p. 5. col. 801. a.

Opera dicuntur fructus, & qui fructus sunt bonæ arboris, p. 5. col. 152. d.

Opera quæ videtur probabilia, propter fidem sic sunt ut magnæ vires & cursus celerimus extra viam, p. 6. col. 178. d.

Opera legis ut erant ceremonialia nunquam valuerunt conscientia mundare etiam si cum charitate & deuotione fiebant, p. 6. col. 48. e.

Opera designantur per manus, p. 2. col. 368. e. f.

Operum bonorum principia sunt primitia frugum vel primogenitorum, vel ipsa voluntas quæ prior est opere, p. 3. col. 2149. a. Item, p. 1. col. 591. c.

Operum perfectio non sine fine est, col. 1355. a.

Operum bonorum initia per herbam significantur, quæ dæmones nituntur destruere. Ibid. b. c.

Operum nostrorum visa claritate proximi cõuertuntur ad officium pietatis, quo & ipsi bene viuendo Domino consecrantur & de hoc figura, p. 2. col. 1319. b.

Operibus in omnib. inuenies quandam oppositionem diuersi inode, & quomodo, p. 3. col. 2148. e.

Operibus bonis vsque ad finem insistere, est tunica hiacynthina vsque ad pedes vestiri, p. 1. col. 790. e.

Operibus al. quibus magis est aptum tẽpus pluuiosum aliquibus vero siccum, aliquibus calidum, aliquibus frigidum, p. 3. c. 343. c.

In operibus nostris bonis si est aliquis defectus attribuendus est nostro defectui, & de hoc figura, p. 1. col. 1547. c.

Operibus bonis apponendæ sunt valuæ, ut proximi nostri hæc videntes glorificent patrem qui in cælis est, & ipsi quoque per exempla nostra virtutum incedere discant. Similiter & vestes apponendi, contra insidias hostiũ, & c. p. 2. c. 1350. e.

Operibus bonis qui student in vmbra præsentis vitæ, in itinere conseruent, ne perdant laborem, p. 1. col. 1448. f.

Operatoria virtus Dei et si non videtur, tamen ex operib. suis æstimatur, operatoremque sua opera produunt, ut intelligatur qui non comprehenditur, p. 1. col. 1569. c.

Oraculum templi pro quo & pro quibus accipiendum sit, p. 2. col. 1147. b. c.

Oraculum & propitiatorium quomodo differunt, p. 1. column. 733. c. & col. 734. f.

Orat bene, qui mandata Dei seruat, talis deprecatio coram oculis Dei inuenit gratiam, quia bene operando seruat iustitiam, p. 3. col. 2149. a.

Orat in omnibus operibus suis qui bene operatur cum intentione nec perueniendi ad Deum, p. 3. col. 1851. a. b.

Orat bene qui Deum orando quærit, a terrenis ad superiora progrediens, verticem curiæ sublimioris ascendit, p. 5. column. 547. c.

orat semper qui semper bona agit, nec desinit orare, nisi cum desinit iustus esse, p. 5. col. 935. a. Item, p. 6. col. 787. b.

orabat Dominus solus in monte, & Isaac typus Domini fuit p. 1. col. 287. f.

orauit Dominus ter in orto tempore passionis, & quare, p. 5. col. 432. f.

orauit Christus in cruce, & pro quibus non, p. 5. col. 992. f.

orauit Christus pro nobis, & etiam pro seipso, p. 5. col. 850. f. & col. 1150. c.

orare patrem conuenit Christo, in quantum homo & aduocatus noster, p. 5. col. 1148. c.

orare non conuenit Christo secundum diuinitatẽ, sed magis orari quia sic est æqualis Deo patri: secundum humanitatẽ autem in qua minor est patre, conuenit orare pro se & aliis p. 5. col. 1245. b.

orare pro salute animarum est beneficium, quod a quolibet quantumcunque paupere potest exhiberi: & ideo pro loco & tempore tenemur exhibere etiam inimicis, p. 5. c. 685. c.

orare pro quibusdam fratribus non iubemur, p. 5. col. 1118. e. Item, p. 6. col. 235. c. Item, p. 4. col. 689. a.

orare veraciter, est amarus in oratione gemitus vel in compositione gemitus, & non composita verba resonare, p. 3. col. 395. a. b.

orare cum solemus, maxime tentare nititur diabolus, ut mulcæ morientes perdant suauitatem vnguenti, p. 3. column. 943. c.

orare Deum quare docemus, cum per orationẽ nihil sibi manifestetur, nec animus eius in aliquo mutatur, & ideo videtur frustra oretur, p. 5. col. 125. c.

orare pro populo quibus interest, videat ne sit in eis plaga disperdens: alioquin & se & populum in perditionem precipitant, & dicitur eis: Munus non suscipiam de manu vestra p. 1. col. 1216. e. f.

orare non possum quotiescunque vxori debitum reddo, p. 6. col. 1327. b. Item, p. 2. col. 1526. f. & col. 1493. b.

orare sancti in patria quomodo dicuntur, & quod Deus exaudiat eos antequam clament, p. 4. c. 526. f.

orare pro regibus admonuit Ecclesiam Apostolus, & pro omnibus sublimibus, sic & Ieremias fecit, p. 6. col. 693. a.

orasse legitur quidam patrum sic: Fili Dei, sicut scis, & scis, & sicut vis, miserere mei, p. 2. col. 1576. f.

orantes non exaudiuntur, quia non consentimus nobis per omnia super terram, nec dogmate, nec conuersatione, p. 5. col. 312. f.

orantes non debemus a Domino quærere, nisi quod ipse iussit, qui se daturum promisit, nec aliud de illo credere, quam ipse docuit, p. 1. col. 814. e. f.

orantes deuote significatur per sagittarios: tales enim orationes sunt sagittæ spirituales impugnationes dæmonum repellentes, p. 2. col. 2075. c.

orantium siue deprecantium distinctio, p. 5. col. 601. c.

orandi actus, ut fiat, tria requiruntur. Primum est accessus orantis ad Deum qui oratur, secundum est propositio eius quod in oratione petitur, tertium est illud per quod oratio sit exaudibilis, p. 6. col. 693. c.

orandi officium quibus conueniat, qualiter & pro quibus, & quare, & ubi, p. 6. col. 674. f.

orandi forma nobis traditur, ut non in multiloquio, sed in cõpunctione cordis, & effusione lachrymarum oremus, p. 2. col. 314. f.

orando plus valet vnus sanctus, quam innumeri peccatores preliando, p. 1. col. 1404.

orando est pro Regibus, nõ solum bonis, sed etiam pro malis, ut Deus conueriat eos ad se, p. 4. col. 2392. f.

orandum est deuotius in Ecclesia, & ad hoc multiplex ratio datur, p. 3. col. 619. c.

orandum est pro peccatis fidelium post exitum vitæ præsentis, ac elemosynarum opus agendum, ut a peccatis soluantur, p. 4. c. 2565. 2566. & 2567.

orandum est non solum pro Principibus Christianis, sed etiam

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

- pro infidelibus, sub manent Christiani, parte 6. columna 692.c
- Orandum est pro persequentibus, optando eis bona gratiæ & gloriæ: ab autem bona in speciali optare vel facere, nō est necessitas, sed supererogationis, p. 5. col. 119.c
- orandum non est pro damnato, etsi ipso viuente sciretur quod esset de præfatis: posset tamen orari pro eo ut minus peccaret, & per consequens minus puniretur in inferno, sed quia hoc aescitur, quod quilibet peccator quamdiu uiuit, potest redire ad gratiam, ideo pro omnib. peccatoribus adhuc uiuentibus orandum est, p. 6. col. 1418.f
- oratio sanctorum de salute aliorum, aliquando impeditur, nō ratione orantis, sed illius pro quo fit, p. 5. col. 1160.f
- oratio sanctorum suauissimum incensum est Domino, quia ab omni terrena sorde defecata, cælesti desiderio ignita, quasi thymiama in conspectu Dei flagrat, & quasi holocaustum ab ara pii cordis flamma deuotionis in cœlum subuolat, p. 1. col. 1678.e.f
- oratio animæ passiones sanat, oculos interiores curat, ab ignorantia, lachrymas ex ægritudine peccati accedentes fugat, p. 1. col. 917.b.c
- oratio illa vocem habet quæ digna est audiri, p. 3. col. 468.d
- oratio Ecclesiæ contra infideles terram sanctam occupantes, p. 3. col. 466.f
- oratio Ecclesiæ contra demones, fideles suis tentationib. persequentes, p. 3. col. 474.f
- oratio pœnitentis qui reuelatione Dei vel probabili coniectura sentit grauiora peccata sibi esse dimissa, p. 3. col. 641.c
- oratio politi in afflictione corporali ex persecutione iniusti, vel in afflictione spiritali ex tentatione dæmonum, par. 3. col. 488.f
- oratio cuiuslibet verè pœnitentis, & deuote veniam postulantis, p. 3. col. 798.f
- oratio iusti in persecutione, contra quem etiam ab ingratis fabricantur machinationes dolose, petentis deuote ab illis liberari, p. 3. col. 832.f
- oratio cuiuslibet innocentis in periculo mortis positi pro sua euasione deprecantis, p. 3. col. 833.c
- oratio cuiuslibet peccatoris uere pœnitentis, & peccata sua coram Deo pro sua humiliatione potentis, & veniæ postulatione, p. 3. ibid.
- oratio cuiusque fidelis qui positus in mortis periculo orat Deū deuote pro sua liberatione, & Deo exauditus, agit gratias Deo tanquam gratus, p. 3. col. 838.f
- oratio Ecclesiæ pro populo Catholico, quæ aliquando per demones detinetur in cantui: arte peccati, p. 3. col. 987.a
- oratio Ecclesiæ contra infideles & hostes visibiles: sancta loca destruentes & prophanantes, p. 3. col. 1040.f. & 1041.c
- oratio Ecclesiæ contra hostes inuisibiles, p. 3. col. 1047.c
- oratio Ecclesiæ contra hostes fidelium, petentis deuote vindictam exemplo malorum antiquorum a Deo iuste punitorum, p. 3. col. 1076.f
- oratio cuiuslibet fidelis in afflictione spiritus per dæmonem excitata, vel corporis per hominem malum, qui est dæmonis instrumentum, p. 3. col. 1093.c
- oratio peccatoris pro sua liberatione de seruitute diabolica, p. 3. col. 1109.e
- oratio viri fidelis orantis pro sua & aliorum salute, par. 3. col. 1135.c
- oratio cuiuslibet fidelis, qui ut oratio sua sit exaudibilis, recolet beneficia humano generi præstita, p. 3. col. 1144.c
- oratio fidelis relapsi tamē per peccatum in seruitutem dæmonis, in qua petit iterum liberali, p. 3. col. 1419.c
- oratio pro bono statu populi, de peccato per pœnitentiam reuerli, p. 3. col. 1243.c
- oratio sanctorum pro liberatione fidelium ab Antichristi persecutione, p. 3. col. 1436.f
- oratio viri ad peccata linguæ proni, petentis ab hoc diuinitus liberari, p. 3. col. 1529.c
- oratio propinquantis ad mortem, p. 3. col. 1535.c
- oratio fidelis in magna afflictione existentis, explicantis coram Deo anxietatem animi sui, petēdo deuote ab ea diuinitas liberari, p. 2. col. 1540.f
- oratio boni Prælati persecutionē patiētis ab aliquo filio suo spiritali, p. 3. col. 1541.c
- oratio Ecclesiæ persecutionem Iudeorum in Ecclesia primitiua sustinentis, p. 3. col. 821.c
- oratio pro liberatione Christianorum a persecutione facta frequenter tempore Iudeorum & Imperatorum Romanorū, p. 3. col. 1457.c
- oratio Iude traditoris, quādo ita orare potuit, ut fieret in peccatum, queri potest, p. 3. col. 1280.e
- oratio quæ non fit per Christum, non solum non debet peccatum, sed fit in peccatum, p. 3. col. Ibid.
- oratio pure directa de corde fidei, tanquam de ara sancta incensum surgit, p. 3. col. 1529.a.b
- oratio fortissima Christiani hominis armatura, p. 2. columna 1206.d
- oratio bona quæ, p. 2. col. 1580.e
- oratio & Eleemosyna pro defunctis habet aliquid cōsolationis, p. 4. col. 334.e
- oratio est quoddā tributū spirituale, quod offert anima Deo de visceribus suis, p. 5. col. 125.c
- oratio debet esse secreta, intenta, perseverans, & continua, cū reuerentia, & deuota, parte 4. col. 1569.c. Item, p. 1. col. 1308.f
- oratio virtutis pondus non habet, quam perseverantia nō tenet, p. 1. col. 1345.a
- oratio deuota significatur, per fenestram, & quare, p. 1. col. 144.f
- oratio coram Deo est & odor suauitatis, quicquid amor Dei agitur, p. 3. col. 2220.a
- oratio est duplex, scilicet publica & priuata. Publica quæ fit à ministris Ecclesiæ. Priuata, & talis debet fieri in secreto, duplici de causa, p. 5. col. 125.c
- oratio est quæ facit peccatum. Qui enim de diuitiis vel honoribus sæculi, aut certe de inimici morte sollicitus obsecrat, ipse in intimis iacens, viles ad Deum preces mittit, p. 2. col. 731.b.c
- oratio est maximum remedium in tribulationibus, par. 4. col. 268.f
- oratio quia multis cogitationibus quatitur, etsi auditur, repellitur, p. 3. col. 125.
- oratio est exaudibilis tribus concurrentibus, & enumerantur p. 5. col. 146.f
- oratio est expressio desiderii, p. 6. col. 100.f
- oratio est desiderium bonum, & si continuum est desiderium, continua est oratio, p. 6. col. 661.c
- oratio Christi fuit perfecta, humilis deuota, recta, & charitatiua, p. 5. col. 432.f
- oratio omnis Christi procedens ex voluntate deliberatiua, fuit exaudita, p. 3. col. 714.f
- oratio Dominica exprimit quidquid decet hominem petere a Deo & quidquid decet Deum dare homini, & ordinatissime hoc describitur, p. 5. col. 125.c
- oratio Christi in orto ostenditur perfecta quintuplici causa, p. 5. col. 432.f
- oratio quid est, p. 5. col. 128.f
- oratio debet fieri in principio prædicationis ad impetrandū gratiam Dei, non solum a prædicante, sed etiam a toto populo, p. 2. col. 262.d. Item, p. 1. col. 283.f
- oratio generalis quæ & qualis sit, p. 5. col. 296.d
- oratio obsecratio, communiter, pro se vel aliis de quibuslibet Petitio de rebus nominatim necessariis, p. 6. col. 693.c
- oratio est communior inter omnes actus latriæ, & ideo quod dicitur de ipsa intelligitur etiam de aliis latriæ actibus, p. 5. col. 125.c
- oratio est illud per quod homo consequitur gratiam, & gloriā ex diuina ordinatione, p. 5. col. 128.f
- oratio est eleuatio mentis in Deum, quod melius fit cum homo sequestratus est ab aliis, p. 5. col. 432.f

oratio

Index.

Oratio est explicatio propriæ voluntatis apud Deum, ut eam impleat, p. 5. col. 847. c
 oratio Moyſi coram Domino eſt tranſeunte, in nube glorioſa eum repreſentante, que fuerit, p. 1. col. 861. a
 oratio Aaron ut magis eſſet exaudibilis, commemorat iuramentum Dei factum Abraham, & teſtamentum in monte Sinai datum, p. 3. col. 297. c
 oratio Danielis fuit cum magno tractu temporis & meditationis & talis oratio eſt Deo acceptabilis, p. 4. c. 1608. c
 orationis clamor eſt propter impletionem deſiderii clamantis, p. 4. col. 524. f
 orationis domus primo intremus, cum ad loca in quibus talis ſit diuertimus, p. 5. col. 598. f
 orationis vis & efficacia, p. 2. col. 1166. d
 orationis deuotæ quatuor ſunt conditiones, ſcilicet vera humiliatio, ſalubris poſtulatatio, mentis attentio, & debita continuatio, & per quid ſignificantur, p. 1. col. 813. c
 orationis efficaciam duo maxime faciunt, ſcilicet inſtantia & humilitas, p. 5. col. 935. c
 orationis, veræ virtus eſt celſitudo charitatis, par. 4. columna 691. a. b
 orationis conditiones & orantis, ut ſic accepta coram Deo, p. 5. col. 312. e. f
 orationis partes quot & quæ ſunt, p. 6. col. 601. c
 orationis tempore ne ſabbatum noſtrum inquietent, inutiles de corde noſtro & ineptas phanſias excludamus, p. 2. columna 1410. e
 orationis tempore homines modum imponant cogitationibus, & a tranſeuntium rerum curis abſtineant. Nec tamē aliis temporalibus ubi oportunitas dictauerit, ab his quæ ad victum & veſtium pertinent, prorsus intuitum auertāt, ſed congruo moderamine diſpenſet, p. 2. ibid.
 orationis ſeruor & eius prolixitas inducunt obliuionem potus cibi, p. 2. col. 1511. c
 orationis in ſacrificio ingerunt ſe importunę cogitationes, rapere vel violare cupientes, ſed manu ſanctæ diſcretionis debemus cuſtodire, p. 1. col. 211. a
 orationi & hoſpitalitati vel aliis virtutibus ex fragilitate carnis, non ſemper inſtituere poſſumus, aliter eſt de charitate, p. 6. col. 1337. a. b
 orationē facere debemus contra tria vicia in proſperis, & contra tria vicia in aduerſis, p. 3. col. 468. d
 orationem debet comitari ſancta operatio, p. 3. col. 1365. c
 in oratione poſſunt verba multiplicari duplici de cauſa, pa. 5. col. 128. f
 orationes iuuāt plurimum, ſed cum & nos aliquid boni agimus, p. 4. col. 961. b
 orationes deuotæ quæ ſunt in Eccleſia, per quid ſignificātur, quibus etiā cantus addendus aliquādo, & melodia, & quare, p. 2. col. 853. c
 orationes deuotæ ad Deum in promotione alicuius ad dignitatem, debēt præmitti, exemplo Chriſti quando elegit duodecim Apoſtolos, p. 5. col. 782. d. f
 orationes ſanctorum, per diuerſas vaſorum ſpecies ſignificantur, p. 2. col. 1280. e
 orationes fidelium ſignificat incenſum, quod ex quatuor odoratiſſimis generibus in maximam ſubtilitatem comminutis cōponitur, & quare, p. 1. col. 822. e
 orationis iuſtorum quomodo & quare, coram vel ante Dominum offerre dicuntur Angeli, quaſi ad aliquid manifeſtandū cum omnia ſint nuda & aperta oculis Dei, p. 2. c. 1542. f
 Item, p. 6. col. 601. b
 orationes Eccleſiæ non ſolum ſunt exaudibiles per virtutem paſſionis Chriſti & crucis, ſed per meritum beatæ Mariæ virginis, p. 3. col. 1881. a. b
 orationes & ſacrificia ad hoc fiebant in monte Sion, ut exauſcarentur in cœlo, p. 3. col. 467. c
 orationibus ne audiantur a Domino, duo ſunt quæ obſiſtunt incorruptis, ſcilicet & permanens error, & cor impunitis, p. 4. col. 640. d

orbis dicitur immobilis fundatus, & intelligitur hoc dupliciter, p. 2. col. 859. c. 960. f
 orbis vniuerſus per tabernaculum veteris Teſtamēti designabatur, & quomodo, p. 1. c. 767. c
 orbis quodammodo duplicatur ſecundum diuerſitatē ſtatus ita quod dicitur orbis præſens, ſecundum ſtatum qui currit vſque ad iudicium. Dicitur autem orbis futurus, ſecundum ſtatum qui erit poſt iudicium, p. 6. col. 811. c
 orbis ſecundum ſtatum præſentem, ſubiectus eſt quodammodo ipſis angelis & quare: ſed orbis futurus non erit angelis ſubiectus, & quare, & quomodo, p. 6. ibid.
 orbis totus per ornamenta ſummi ſacerdotis figurabatur & hoc quomodo, p. 1. co. 798. f. 799. c
 orbis vniuerſus iuſſus eſt deſcribi per Auguſtū, & quare, p. 5. col. 621. c
 orbem portare dicuntur poteſtates Gentium vel angelicę virtutes, p. 3. col. 125. b
 ordo librorum Moſis, p. 1. col. 904. e
 ordo angelorum cœleſtium, p. 4. col. 1151. a
 ordo triplex debet eſſe in homine, p. 5. co. 1136. d
 ordo dilectionis quis & qualiter habendus & ſeruandus eſt, p. 6. co. 649. e
 ordo non temporis ſed dignitatis erit in reſurrectione generali p. 6. col. 335. c
 ordo nullus in inferno, non quod Deus non ordinet tormenta ſecundum meritum ſingulorum, quia etſi vna gehennā non omnes vno modo ſentient, p. 3. col. 138. e
 ordo naturæ eſt procedere ab imperfecto ad perfectum in natura humana, p. 6. c. 343. c
 ordo ſecundum prius & poſterius, licet non ſit in actu cogitandi diuino, cum ſit vnicus & ſimpliciſſimus, tamen in effectibus ab eo præcognis eſt ordo temporis & dignitatis, pa. 2. column. 1495. c
 ordo ideæ non eſt in annis, p. 5. col. 1084. f
 ordo legis & Euangelii triplex, ſcilicet, temporis, dignitatis, & virtutis, p. 6. col. 789. a. b. c
 ordinis ignorantia conturbat negotiorum naturam formamque meritorum, p. 3. col. 1355. b
 ordinem cœli noſſe quid eſt, p. 3. col. 361. b
 ordinem ſeruare in omnib. decentiſſimum eſt, par. 3. columna 2138. f
 ordinem ſuum quiſque agnoſcat, & quid ſit dignum ſuo ordini intelligat, & ita libret aſus & ſermones, inceſſum quoque & habitum, ut ordinis ſui profeſſioni conueniat, p. 1. columna 1178. f
 ordinem ſeruare quid ſit, & quod omnis homo debet incedere ſecundum ordinem ſuum, ſacerdos, diaconus, virgo, & quicunque in profeſſione religione videntur, parte prima, ibidem.
 ordines quatuor erunt in iudicio finali, p. 3. co. 435. b
 ordines ſacerdotales noui Teſtamenti, & per ſacerdotes & miniſtros veteri Teſtamenti quomodo figurabantur, p. 2. col. 1110. f
 ordines fratrum prædicatorum & Minorum ad idem opus ſunt ordinati quomodo in Apocalyſi præfigurati dicuntur, ſecundum aliquos, p. 6. col. 1671. c
 ordines tres ſunt in vtroque teſtamento prædicatorum continentium, & coniugatorum, p. 4. col. 1384. f
 ordinibus diſtinctis Angelorum congruunt diſtinctæ, conuerſationes hominum, & in eorum ſortem per conuerſationis ſimilitudinem aſcendunt, p. 1. col. 1756. d. e
 ordinans nos Deus, iuxta merita diſponit & terminum vitæ, p. 3. col. 233. c
 ordinandi in Eccleſia primo debent leuari aqua contritionis ad ablationem præcedentium peccatorum, & aquis deuotionis ad deſiderium ſupernorum, p. 1. col. 801. c
 ordinatio diuina de aliquo futuro accipitur dupliciter. Vno modo prout eſt in diuina præſcientia, & ſic eſt immutabilis. Alio modo ſecundum diſpoſitionem ſecundarum cauſarum, & talis eſt mutabilis, p. 2. col. 392. f

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Ordinatio populi vt bona sit, requiritur diuisio possessionum inter se. p. 1. col. 1377. c.
ordinatio Dei de morte singulorum dicitur testamētum inferorum: quia iusti ante Christi passionem descendebant ad limbum, p. 3. col. 206. f.
Ordinario bona populi triplex est. Prima viri ad proximum, secūda populi ad principem & tertia vtrorumq; ad Deum p. 1. col. 1377. & col. 1384. & c. 1390. f.
Ordinationis diuinæ effectū impedire volentes homines per astutias suas, præter intentionem suam promouent eum & de hoc exemplum, parte 1. columna 388. b. c. & co. 394. a. & col. 473. c.
ex Ordinatione diuina oportet homines agere, vt effectus a Deo instituti impleantur, & c. Vt quomodo accipitur causa liter uel consecutue, p. 1. col. 577. c. 578. f.
ordinationem diuinam non possunt impedire scientia speculatiua & practica, sed magis promouent præter intentionē p. 3. col. 1698. f.
oreb interpretatur foramen in quo coluber ingreditur, p. 2. column. 208. e.
organum est generale nomen omnium valorum musicorum, licet vsu dicatur organum quod inflatis folliis ponat, p. 3. col. 1591. a. b.
orientales populi antiquitus in tabernaculis habitabant, p. 3. col. 118. f.
originalis iustitia, in Iustitia originalis.
originale peccatum, in peccatum originale.
originale peccatum omnes ex Adam descēdētes, præter Christum & matrem eius incurrerunt, cuius pœna est mors, pa. 6. col. 62. f.
origenes ab hæreticis seductus est, quem post Apostolos Ecclesiæ magistrum fuisse quamdiu recte sapuit, qui negauerit, errat, p. 3. col. 1636. d. e. Item, p. 1. col. 1382. d. Sæpius replicat hoc verbū. Ita videtur mihi Christus Dominus meus facturus.
origenis error de liberatione hominum malorum damnatorū & dæmonum, p. 5. col. 419. a. & col. 214. d. Item parte 6. col. 808. d. e. Item parte quarta, columna 234. e. Alii errores ponuntur & columna 737. a. b. & sequent. Item, par. 3. column. 1610. f.
origo peccati est duplex scilicet leuitas cordis, & loquacitas oris, p. 3. col. 2064. t.
orion est quædam constellatio, & c. p. 3. col. 124. d.
 Item, p. 4. col. 1869. e.
ornamenta vera matronarum (vt Pythagoras scribit) est pudicitia, non vestes, p. 6. col. 1326. d.
ornamenta summi sacerdoti erāt decem quorum quatuor inferioribus sacerdotibus cōmunicabantur, p. 1. col. 781. b. c.
ornamenta summi sacerdotis quæ & qualia, & cuius formę siue dispositionis, p. 1. col. 782. f.
ornamenta rubra super arma Chaldæi contra Assyrios deferrebant, ne si aliquibus eorum vulneraretur, ex apparentia sanguinis alii terrentur, p. 4. 2028. f.
ornamentis naturalibus quisque debet esse cōrentus, ne creatorem videatur accusare, tanquam impotentem opus suū perficere, p. 1. col. 1073. a.
ornatur in vestibus si mulieribus coniugatis moderatur, quanto magis virginibus id vetitum intelligitur, par. 6. columna 1325. b.
orpha interpretatur ceruix eius, p. 2. c. 827. a.
orpheus Deum incircūscriptum significare voluit quod vniuersum completatur, p. 2. col. 1429. b.
ortogometra & coturnix, an, & quomodo differant, pa. 1. col. 641. b. c.
ortus signorum & constellatio quæ monstrant aliqua futura, vt sterilitatem terræ futuram vel fertilitatē, & huiusmodi, dicuntur monstra a monstrando, p. 3. col. 1921. c.
ortus solis est duplex. Vnus quando apparet primo lux eius, scilicet, Aurora. Alius, quando apparet Sol super terram, p. 5. col. 997. c.

ortus diuinitatis Christi, ante & post non habet, ortus vero humanitatis habet, p. 3. col. 357. c.
os tuum ne prauum loquatur aliquid, & hoc fit duob. modis. Tua labia ne detractionibus assuescant custodias: Et alios quoque quos huic vicio subditos nosti, ne te corrumpāt, fugias p. 3. c. 1622. d. e.
os eorum qui verba Dei loquuntur, Deus aperit. Eorū qui loquuntur mendacium, falsum testimonium, scurrilitates, turpitudines, susurronum quoque & detractorum, & eorum qui ociosa loquuntur, diabolus aperit, os, p. 1. col. 520. e. f.
quod procedit de ore, inquinat: non de ore carnis, sed cordis. Non enim si nominas furta & alia mala immundus es: sed dum cogitas, etsi fileas, p. 3. col. 1446. e.
os si Deus non replet, non ardet desiderium, p. 3. c. 948. e.
os floret cum precibus atque psalmodiis, hymnisque in laudibus Dei confertis digne resonat, p. 4. co. 2414. f.
os altissimi dicitur potentia generatiua patris, quæ producit verbum, sicut ore producit verbum sensibile. Nam intelligibilia signantur per similitudines sensibilium, p. 3. columna 209. e. f.
ossa Sanctorum martyrum seu cōfessorum & huiusmodi, portantur cum magna veneratione ad Ecclesiā. Apud antiquos vete. Test. aliter tangens enim morticinum, pollutus censetur, & c. & vnde hæc mutatio, p. 3. col. 1014. d. e.
ossa in quibus consistit robur corporis notant virtutes in quibus consistit robur mentis, p. 3. c. 666. e.
osanna quid significat, p. 5. col. 345. a.
osculum suscipit Dominus non vt doceat nos simulare, sed ne prodicionem videatur iugere, p. 5. col. 935. b.
osculum multiplex est, p. 6. c. 190. f. 464. e.
osculum pacis & amoris signum est, p. 3. col. 1710. e. Item, p. 1. col. 361. c.
consuetudinis fuit, maxime in illa simplicitate antiquorum, vt propinqui propinquos Oscularētur, & hodie fit in multis locis, p. 1. col. 337. a. b.
osculum notat signum vnitatis, & inde est consuetudo in Ecclesia dare pacem vel osculum pacis, p. 6. col. 464. e.
osculo famulo impertit gratiam Sauli, p. 2. col. 376. a.
osculo tradunt Iesum sacerdotes & clerici, & proditores accedunt ad mensam Domini, qui eidem labiis deosculantur filium virginis, quibus deosculati sunt filiam meretricis, p. 5. col. 601. c. & c. 435. c.
oscula alia sunt bona & salutaria alia via interitus, quæ ex ore proficiuntur, p. 2. col. 454. d. e.
osee quomodo interpretatur. Item ortus eius, & de qua tribu, vbi sepultus, & de quibus prophetauit, p. 4. co. 1691. b.
osee Prophetæ materia triplex est, alia secundum historiam, alia secundum tropologiam alia secundum allegoriam, p. 4. col. ibid. a.
osee Prophetā cur Dominus iussit, vel cur Propheta iussus accipere fornicariam, paruerit, mirum videtur, p. 4. ibid.
ostensio facta est Ezechieli, cōsimilis visioni Ieremiæ, & potissimum quantum ab sacerdote, p. 4. col. 1161. c.
ostium fiet fortasse vnicuique animę in singulis mansionibus, qui ait Ego sum ostium, & c. vt per ipsum intrat & exeat, & pascua inueniat, vsquequo ad ipsum perueniat patrem, p. 1. col. 1419. a.
ostia cubiculi claudimus cum illicita desideria coercemus, p. 4. col. 248. a.
ostiaris quomodo David & Samuel constituerunt, pa. 5. col. 1055. c.
orth syllaba vbi legitur in Hebræo numeri pluralis est in fœminino genere, p. 4. col. 1711. a.
ouis mactāda ad septentrionem, docet Christum egressurum ex oppido Ierusalem, & extra eum urbem pascendū, donec signetur & mactetur in Ierusalem, p. 1. c. 814. e.
ouis Ioseph quare dicta est sic secundum Hebræos, p. 3. c. 1050. f. Item, p. 1. col. 609. c. Et est fictitium.
oues in Aegypto secundum Hieronymum bis in anno pariūt p. 1. col. 343. c.

oues

Index.

oues quando tondebantur antiquitus mos erat, quod magna conuiuia faciebant Domini ouium pastoribus, & quare, p.2.col.481.c.&c.540.f. Item, p.1.col.389.f
ouium & pastoris mutua cognitio, & huius ratio, p.5.c.1185.c.& 1186.f
ouium Italicarum & Mesopotamiæ eadem esse dicitur natura, p.1.col.343.b
oua aspidum fregerunt, qui aduersariarum potestatum semina tanquam in vtero suo gerebant, p.4.col.478.d
oua fouentur vt ex eis pulli nascantur, p.1.c.1585.a.b.c
oza percussus interiit quod cum neque Leuita esset arcum tetigit, p.2.c.545.c.& 546.d.e.f
oza quare repentina morte percussus est a Domino, p.2.col.545.c.& col.1077.b
ozias fuit primo iustus, & rectum fecit in cōspectu Domine, vnde & hostes vicit, multos Prophas in imperio suo: sed postquam Zacharias cognomento intelligens, obiit, lepra in fronte percussus est, & quare, p.2.c.1228.c.f
ozias cum in toto corpore fuerit lepra percussus, quare magis fit mentio de fronte, p.2.ibi.
ozias trinomius fuit, dictus enim fuerat ozias & Zacharias & Azarias, p.2.c.1227.c.& col.1228.c.f

P

ABVLVM animalibus præbere, & ea ad equare, & similia, licite potuerunt fieri in die sabbati, &c. p.4.col.712.f
Pacis, ci.cem.ce.in Pax.
Pacifici sunt qui omnes motus animi componunt, & rationi subiiciunt, p.5.col.98.f
Pactum quid est & vnde dicitur, p.3.c.1405.a
pacti alicuius stabilitas designatur nomine pacti salis, p.1.col.1295.c
Pedagogi cura sapientia & potestas, p.4.col.141.b
Paganus si conuerterit se ad primam causam, cuius per seipsū potest habere aliquam noriciam, rogando vt dirigat eum ad salutem suam, & caueat a peccatis, Deus reuelabit sibi de fide Catholica quātum necessarium, est ad salutem, vel mittet sibi doctorem, p.6.col.1093.c
Pagani, quicquid eos delectabat, Deos appellare non timebant, p.6.col.1352.d
Pagani principatum habentes & Ecclesiam Dei grauissimis infestantes persecutionibus, significantur per Lysiam Iudeorum hostem sequissimum, p.4.c.2531.c
Pagani puerorum capita dæmonibus student offerre, & in honore dæmonum cincinnos nutrire & fouere, p.1.c.1073.a.b
Palatium coeleste nullus ingredi potest indutus sacco mortalitatis humanæ, p.2.col.1633.c
Palatia mollium debet declinare rigida vita & prædicatio quæ frequentant mollibus induti adulantes, par.5.col.209.e.& col.800.e.f
Palæstina est montuosa, Aegyptus plana & depressa, p.1.col.1658.e.f
Palestini ad morte condemnatos, ligato saxo ad collum præcipitabant in mare, p.5.c.301.b.c
Palestinarum mors in testis formandis, p.5.co.196.e.f. Item, p.4.col.2080.f. Item, p.1.col.718.f.&c.137.b.c. Item, p.1.c.1588.d
Palæstinis mor erat in festis caput vngere, p.5.col.134.f
Pallore abstinentiæ qui inficiuntur ad humanos oculos, vt gloriam capiant ab hominibus, vna passa vescuntur, par.1.co.197.b
Palmarum nomine significatur victoria, eo quod victores in præliis ramis palmarum in capite & manibus ornabantur, p.1.col.1613.b.c
Palmarum arboris quæ proprietas, & eiusdem mortalitas, p.3.col.278.e
Palmo qui aliquid metitur, sommo conamine expansis digitis manum extendit, vt possit mensuram quam querit, plene & certe inuenire, p.1.col.789.a

Palpat quasi in tenebris qui quod tangit nō videt, p.3.c.156.d
Panis & aqua qua pastus est Elias per manum Angeli quadraginta diebus & quadraginta noctibus præfens sæculum designatur, p.2.col.829.a
Panis hordeaceus significat leuem significauit leuem aliquā turbam sæpe potentiorē superare, p.2.c.202.a
Panis benedictione factus est caro, tractus simul & integer, p.2.col.459.b
Panis cōfectio ex fimo quā narrat Ezechiel, ca.5.duo significat, p.4.col.1118.f
Panis hordeaceus cibus est iumentorum maxime rusticorum que ac seruorum, p.5.col.548.d.c
Panis & aque nomine in scriptura frequenter intelligitur cibus & potus generaliter, p.3.col.2124.f
Panis corporalis & spiritualis differentia, p.5.co.1125.c
Panis pollutus secundum aliquos dicebatur, eo quod erat de tritico per rapinam acquisito formatus, p.4.col.2181.c
Panis propositionis dicebat per manus Sacerdotis pistari, formari, & decoqui, & si aliter fiebat, dicebatur pollutus, secundum quosdam, p.4.ibid.
Panis Christus, non solum secundum verbum quo uiuunt omnia sed etiam secundum carnem assumptam pro mundi vita, p.5.col.1130.f
Panis verus dicitur Christus, datus de cælo, vere & proprie datus ratione Deitatis, & ratione humanitatis, p.5.c.1125.c
Panis nomen in scriptura intelligitur omnis cibus, p.1.columna 185.f
Panem acquisitum in sudore laborantiū qui aufert, qua si qui occidit proximum suum, p.3.c.2147.b
iunior fui, &c. nec semen eius quærens Panem, &c. de quo pane intelligatur, p.3.col.691.a.692.d
Panem si dederis tristis pauperi, & panem, & meritum perdidisti, p.3.col.737.a.b
Panem afflictionis quem vocat Isaias, p.4.c.281.b
Panes propositionis quasi corpus Christi de vxorum cubilibus consurgentes edere non debebant, p.2.col.456.c
Panes calidi in die sabbati per duodecim tribus a Leuitis ponebatur in mensa propositionis, & in hoc signabatur 2 sacerdotibus debebatur a populo victus, p.4.co.2219.b
Panes erāt in triplici gradu apud Hebræos. Aliqui dicebantur panes propositionis, qui erant liciti sacerdotibus tantum, & Aliqui panes oblationis, qui offerebantur in altari holocaustorum, illis utebantur Leuitæ. Aliqui panes communes, quibus indifferenter poterant uti, & dicebantur panes laici, p.2.col.455.c
Panes propositionis quare sic dicebantur: & cuius forme. Dicebantur etiam panes facierum, & quare, p.1.col.740.f
panes azymi maxime debebantur immolari in cōsecratione Sacerdotum, & quid hoc figurabat, p.1.col.800.f. Item, p.6.col.233.c
Panes pro rege & nobilibus personis de farina delicatissima tritici & purgatissima fiebat, quæ dicitur simila, p.2.c.699.c
Panes pluraliter dicere scriptura magis amat quam singulariter panem, p.1.col.633.b.c
Panes duodecim significat sacrum duodecim Apostolorum chorum, p.1.col.1116.d
Panum multiplicatio quō & vnde facta est per Saluatorem nostrum, p.5.col.256.f.& col.1123.c. Item, p.2.c.880.f. Itē, p.1.col.84.f
Panus tardius corrumpitur per seipsum, quod fit putrescendo quam corrumpatur a tineā, quæ corrumpit ipsum aliquando etiam in nouitate sua, p.4.c.1739.c
Panis infamiæ pedes ac brachia constringuntur, ne huc atque illuc dissoluta libertate iactentur, p.3.c.352.d.e
Papa ubi est, ibi Roma, p.3.c.1436.f
Papa vel legatus visitans vnā prouinciā, potest recipere sumptus ab illo, p.6.col.437.c
Papilio est tentorium, a similitudine volatilis dictum, p.1.col.847.a. Interl.
Papyrus secularem scientiam designat, p.4.c.190.d

Gloss. Ordin & Nicolai de Lyra.

Parabola est duplex, scilicet verbi & facti, p. 4. col. 900. f. & column. 1203. b. c.
Parabola quid est, & vnde dicitur, p. 5. col. 521. a. Item, par. 3. col. 1509. a. & 1818. f. & col. 1015. a. Item, parte 1. columna 1342. f.
Parabole non omnes a Salomone prelatæ, repositæ sunt in ista triplex collectione, p. 3. col. 1599. c.
Parabolarum libri prologus, nō ab ipso Salomone, sed ab eo qui primam collectionem fecit, appositus videtur, p. 3. col. 1599. f.
Parabolarum liber Salomonis nongentos, & quindecim continet versus in Heb. 90, p. 2. col. 700. d.
Parabolarum liber a quo editus, a quibus collectus, & in unū librum redactus, & quot collectiones habuit, p. 3. col. 1599. b. Item, p. 5. col. 715. c.
Parabolas ponit Dominus, secundum similitudinem, vel per similitudinem, p. 5. c. 935. a. b.
Paradisus dicitur tertium cœlum. Item præsens Ecclesia, Item locus in quo Adam corporaliter vixit, p. 6. col. 446. f.
paradisus est terra hominis, in qua innocens permansit. sed per culpam ad vndas mutabilitatis venit, p. 3. col. 131. c.
Paradisus est locus amenissimus, fructuosus arboris magnus, & magno fonte fecundus, p. 1. col. 67. a. & col. 197. a.
Paradisi gaudia per cibum amissimus, p. 4. col. 473. b.
de Paradiso tres generales sententiæ sunt. Una eorum qui corporaliter tantum intelligi volunt. Alia eorum qui spiritualiter tantum. Tertia eorum qui utroque modo, p. 1. c. 67. a.
Paradisum possumus conicere in Oriente situm, ubicunque autem sit, scimus eum terrenum esse, & interiecto oceano, & montibus oppositis, remotissimum a nostro orbe, p. 1. col. 67. a. b. Et locus remotus est a cognitione hominum, col. 71. a. 86. e. f. & col. 87. c.
Paralipomenon libri scripti sunt post captiuitatem, p. 2. col. 1053. a.
Paralipomenon tantum de regibus Iuda agit, sed libris regum agitur de utroque regno, id est, Iuda & Israel, 1009. a. b.
Paralipomenon quis scripserit ignoratur, unde inter Apochrypha deberet comparari, tamen inter agiographa computatur, p. 2. col. 1009. a. b.
Paralipomenon conuenientia cum libris regum, p. 2. columna 1143. a.
Paralipomenon libri vocatur propterea quod multa in libris regum præterita in illis continentur, p. 2. col. 1009. a. b.
in Parasceues die nō offertur hostia corporis & sanguinis Christi, & quare, p. 4. col. 958. d.
parasceue Græce, præparatio Latine. Hoc nomine Iudei inter Græcos morantes sextam sabbati appellabant, & quare, p. 5. col. 651. b. c.
parcendum licet sit communitati in multis casibus, non tamē in casu idolatriæ vel hæresis est parcendum, p. 1. columna 1539. c.
in parentem quid delinquit æque & qui in Deum punitur, p. 1. col. 1583. a.
parentes qui contumeliosa tractant pœnis ferre iubet lex, p. 1. col. 1083. a.
parentes an, & quomodo, & quando sunt odiendi, par. 3. col. 349. a.
parentes aliquando in filiis monstruosis puniuntur ex diuina iustitia, p. 5. col. 1178. f.
parentes filius, & filii parentibus, differenter tamen, tenentur prouidere sibi inuicem, p. 5. col. 164. f.
parentes quando & quando non religionis ingressum impedire possunt, p. 5. col. 164. f.
parentes primi si non peccassent, nō per mortem, sed per Dei virtutem in meliorem statum mutati fuissent, immo magis quam Enoch & Elias, qui in Adam mortui, & gestantes in carne propagine mortis translati sunt, ubi nec morbo nec senectute deficient, p. 1. col. 76. d.
parentes primi non coierunt in paradiso, quia formata muliere modicū steterunt in paradiso. Tum quia licet datū esset

præceptum de multiplicatione in generali, expectabant tamē determinationem Dei in speciali, p. 1. col. 111. a. b.
parentes monentur non minus gratias agere pro ortu sanctorum filiorum quam pro mentis, p. 5. c. 678. f.
parentes sobolis suæ curam gerere debent, & cum disciplina nutrire, & ne lasciuia & voluptati suauia relaxent, p. 3. columna 1185. c.
parentum iniuria, seu in parentes cōcussa, morte puniebatur in lege, p. 1. col. 1083. a.
parentum honoratio nedum in reuerentia sed in administratione necessariorum intelligitur. Et quomodo sacerdotes cupidi sua falsa doctrina hoc excludebant, par. 5. col. 162. f. Item, p. 1. col. 672. f.
parentibus male affecto animo omnes cruciatus qui nunc sunt quique futuri sunt minores iusto sunt, p. 1. col. 1083. a.
parentibus non licet ingredi religionem, omnia cura filiorum omnino aliter de filiis, p. 5. col. 164. f.
parietis nomine peccati duritia designatur, p. 4. c. 1169. a.
parisus & in pluribus ciuitatibus aliis hoc impletum videtur, quod filii stulti vendunt hæreditatem paternam saltem in parte, & frequenter illis qui prudenter seruierunt patri, p. 3. col. 1677. a.
parisiensis vniuersitatis Theologica facultas hunc modum tenet in deliberationibus, quod incipiūt ab illis qui sunt minores in magisterio, ne minores formident declinare a sententiā maiorum, p. 1. col. 707. b. c.
parisiense studium quomodo & per quem incipit, p. 1. columna 412. f.
pars siue quantitas primitiarum frumenti, vini & olei, & c. nō fuit determinata per scripturam, sed per sapientes Hebræorum fuit determinata triplici modo, & c. p. 1. col. 1561. c.
pars Domini dicitur populus Israel quia fuit Deo specialiter dedicatus, p. 1. col. 1660. f.
partes iustitiæ sicut sunt duæ scilicet declinare a malo, & facere bonum sic sunt duæ per oppositum partes iniustitiæ scilicet deserere bonum & facere malum, p. 3. col. 1994. f.
particeps erit sine dubio resurrectionis Christi, qui firma fide tangit mortem Christi, & spem suam veraciter in eo collocat, p. 2. col. 725. c.
participes vnius simplicis essentia, quomodo sint plures, quis explicet, participes qualiter erimus cum partes non sint apud Deum, p. 3. c. 1572. d.
parui possunt dici formosi & commensurati, non tamen pulchri, p. 3. col. 742. f.
parui pensio iniusta secundum æstimationē paruipensi est causa ira, parte 3. col. 2118. f. Vide etiam in Iram proprie causant, & c.
parum distat utrum facinus committas, an admittas, p. 1. col. 252. b. interl.
parum non erit simpliciter & absolute in patria cælesti, sed respectiue, in quantum vnus maius præmium habebit alio secundum diuersitatem personarum, p. 6. col. 423. c.
parua si curare negligimus insensibiliter seducti, etiam maiora audenter perpetramus, p. 2. col. 1050. f.
paruitas & magnitudine distinguuntur secundum prosperitates & aduersitates huius uitæ quibus per mortem sublati remanent homines æquales, p. 3. col. 58. d. e.
parualus si non voce, re tamen ipsa lac tantum requirit, p. 1. col. 1417. b. c.
paruulus est in oculis suis, qui dum se cōsiderat imparem alienis meritis pensat, p. 2. col. 1218. e. f.
paruuli etiam interficia iubentur in bello propter enormitatem criminis, p. 1. col. 1405. c.
paruuli in diuuiis & in Sodoma an fuerunt participes peccatis parentum suorum, p. 1. col. 1607. b. c.
paruuli sicut in patre peccatores, sic & præuicacatores, p. 3. columna 1389. b.
pascha celebrare tempore determinato ab Ecclesia tenentur oēs Catholici, & tunc debent recipere sacramentum eucharistiæ aliter incurrunt mortale peccatum, p. 1. c. 1218. e. f.

pascha

Index.

Pascha Iudeorum dicitur transitus, similiter & Pascha Christianorum, & quar, p. 5. col. 1148. c

Pascha quod Hebraice dicitur phase, non a passione, sed a trā situ nominatur, p. 5. col. 419. a. Item, p. 6. col. 233. b. Item, p. 3. col. 1426. e

Pascha proprie solus dies dicitur, quo agnus ad vespēram occidebatur. Sed indifferenter, & pascha pro diebus azymorum, & dies azymorum pro pascha accipiuntur, p. 5. columna 419. b. 623. a. & col. 969. a. b. & col. 1140. a

Paschæ dies quare institutus est, p. 4. col. 242. 2. f. Item, p. 1. col. 1006. d. e

Paschæ celebratio prima, & alię sequentes temporibus aliis, nō sunt oīs formis cōditionis in oīs, sicut nec celebrationes sacramētorū nouę legis sunt ubiq; vniformes. p. 1. 583. c

agnus Paschalis cur tamdiu seruatus, p. 1. col. 586. e

Paschalis festiuitatis celebratio filii Israel tempore determinatio præcipitur sub pœna mortis, p. 1. col. 583. c

Paschalis solennitas quæ nobis æternę beatitudinis lumen p mittit, tūc maxime celebratur, cum Sol anno proficit incremento, p. 1. col. 1218. e. f

Paschalis celebratio ve. legis quomodo probandum sit quod præceptum de illo non obliget sempiternaliter, p. 1. c. 609. c

Paschale tempus tribus iudiciis in ve. Test. obseruatur, Quarta regula nobis a resurrectione Xpi iposita, Ibi. & c. seq. a. b

Paschali festo ascendisse in Ierusalem legitur, Christus bis, p. 5. col. 1064. d

Paschali sollemnitate primam stolam & primum regnū, a quo in lōginquam regionem discessimus, nos recepturos speramus, p. 1. col. 1218. f

Paschalium ceremoniarum obseruantia sicut præcepta est ita etiam tempus quo pascha agi præceptum est sacra mysteria recolet, p. 1. col. Ibid.

Passeres quos offerebat leprosus typū passionis salutaris continebat, p. 1. col. 1027. c

Passeres abundant in terra promissionis, & ideo de ipsis fiebat oblatio pauperum, p. 5. col. 201. a

Passerum sacrificium vel oblatio non erat communis, nisi in emundatione leproforum, & ideo aliis sacrificiis non connumerantur, p. 1. col. 210. f

passio & propassio quid sint, & quomodo differāt, p. 5. c. 110. e

Passio præsens & fortis peruertit iudiciū rationis, sicut patet in continente, qui præsentē passionē iudicat esse fornicandum, tamen extra passionem positus iudicat contrarium, p. 5. col. 1175. c

Passio Christi incipit a sua paupertate, quam pati cæpit ab hora natiuitatis, p. 3. col. 717. c

Passio Christi est vna, sed duo nobis impetrauit, expiationem scilicet, a peccatis & sanctificationem, vt nos offerret Deo, p. 1. col. 1217. c

Passio Christi ostēdit distinctionem temporalium bonorum siue carnalium, & spiritualium atque æternorum, & non est certior distinctio, in cuius morte claruit non trāitoriam felicitatem pro magno munere sperandam & optandam, cū vnigenito filio quem tanta pati voluit, longe aliud Deus a se peti & expectari aperta distinctione declarauit, p. 1. col. 1278. b. c

Passio Christi siue meritum incarnationis iustificauit patres veteris legis in quantum erat ab eis credita & desiderata, p. 6. col. 916. f

Passionis dominicę tempus recte dicitur primus mensis, pa. 1. col. 1106. d

Passionis lux opus Christus fecit, ipse consummauit, p. 1. col. 932. e. Interl.

passionis dominicę consummationem per cinerem intelligimus, p. 1. col. 769. c

passionem Christi deplorat Ieremias in Threnis multis versiculis, p. 1. col. 1001. 1002. 1003. 1004.

passionem Christi regimus, id est, sacramēto honoramus, eiusque mysterii rationem reddentes: a Iudeorum detractione operimus. Figura de Sem, & Iaphet, p. 1. col. 161. b

passiones & motus mentis redundant in corpus exterius, p. 3. col. 268. f. Item, p. 2. col. 1597. c

passiones odii & iræ maxime apparent in facie & in oculis potissime, p. 3. col. 673. c

passiones amoris odii, vel timoris & huiusmodi successiue mirabiliter immutant corpus, p. 2. col. 420. e

passiones irascibilis partis oriuntur ex passionibus concupiscibilis, & in ipsis terminantur, quia oriuntur ex amore & odio terminantur in delectationem & tristitiam, p. 1. c. 1579. c

passiones diuersę in hominibus ex diuersis melodiis excitantur, p. 4. col. 1523. c

passiones & persecutiones differunt, sicut actio & passio, quia passionēs sunt in corpore proprio: persecutiones ab alio inferente, p. 6. col. 250. f

passiones quatuor principales, rationem multipliciter perturbantes, intelliguntur per quatuor tribulationes quas habuit Israel, p. 3. col. 515. c

passiones animi sunt quatuor, & quomodo distinguantur, & per quidem significantur, p. 4. col. 1965. b. & col. 2033. a

passiones dominicę mysteria celebrantes, non solum passionis, sed & resurrectionis debemus recordari. p. 5. col. 448. d

passiones huius temporis possunt dupliciter considerari, p. 6. col. 101. f

passiones arma dicimus, quia per ipsas ab aduersariis liberamur, p. 1. col. 287. e. f

passiones siue affectiones, vt dolor & tristitia furor, obliuio, ira, pœnitudo, & ceterę quomodo in Deo esse dicantur, p. 4. col. 517. a. & c. 641. c. & col. 2014. c. Item, pa. 3. col. 287. a. & 1687. a. Item, p. 1. col. 50. b. Item, p. 6. 1733. b. Item, par. 2. col. 98. e. f

passiones an verius & tutius dicantur esse secundum similitudinem in Deo, vel de Deo, p. 1. col. 148. b. c

passiones Christi dupliciter dicuntur. Vno modo in se in corpore proprio. Alio modo in membris, p. 6. c. 611. c

passiones in Christo existentes quales fuerint, viciosę, scilicet vel virtuosę, p. 5. col. 1029. c

passionati aliter iudicant quando sunt extra passionem quam passione detenti, p. 3. c. 179. c

passus quantum spaciū continet, & quot passus faciunt stadiū, & quot stadia miliare, p. 1. col. 1443. a. b. Item, pa. 4. col. 1480. e

passorum dissimilitudo manet etiam in similitudine passionū p. 2. col. 1498. c

pastor bonus præligit in sua diocesi manere in persecutione q̄ dimittere gregem in periculo spirituali, p. 3. col. 1795. e. f

pastor inutilis Ecclesię dicitur idolum, p. 2. c. 263. b. c

pastor Ecclesię debet suos subditos triplici pabulo fouere, scilicet, veritatis verbo, vitę bonę exemplo, & temporali subsidio, p. 5. col. 1238. c

pastor Ecclesię an debeat fugere tēpore persecutionis, an non Vide in fugere utrum licitum sit, & c.

pastor verus fuit Christus, cuius oues in passione dispersę sūt, p. 4. col. 2164. e

pastor dum bonis discipulorum obedientiam moribus profecerit, & eorum laudabilia facta cernit, & c. agnorū uellerib. dicitur vestiri, p. 3. col. 1721. b

pastor tam sedulo doctrinę instat, vt etiam quosdam pœnitentes ad officium docendi prouocas: & per illos sine dolo lac verbi paruulis sentu ministratur, p. 3. ibid.

pastores mali cum quæ scientia tenēt, opere & doctrina perficere negligunt necesse est, ut plebem sibi commissam antiquas hostis cum suo exercitu obsidione circundet. Et hoc figura, p. 2. col. 871. c.

pastoris boni sunt duo signa, p. 5. c. 1187. c

pastoris vita delinquit sepe pro malo gregis. Et de hoc figura, p. 2. col. 1095. b. c

a Pastore cum spirituale aliquid quæritur ignominiosum est si tunc quærat cum quæstionum debet enodare, p. 1. columna 732. e. f

pastores detestabātur ab Aegyptiis, q̄a percusserūt aliqua animalia

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

animalia quæ tanquam dii ab Aegyptiis colebantur, p. 1. col. 434. f
Pastores pecorum dicuntur fuisse antiqui patres, nō reges hominum, p. 1. col. 174. e
Pastores fuerunt aliqui populi Israel fere de omnibus tribus. Et exemplum de hoc, p. 2. col. 571. b. c
Pastores qui præpositi in Ecclesia Dei constituuntur ut oves Dei sana fide, bonisque exemplis ad viriditatem cœlestis patriæ adducant, significatur per Eleazar qui cognominabatur Abaron, p. 4. col. 2232. e
Pastores in terra Iuda sibilando atrahunt gregem ouium, & ille sequitur, p. 5. col. 1187. e
Pastorum negligentia quomodo puniat Deus, p. 4. col. 1332. f
Pastorum verorū penuriam patimur propter peccata nostra, quare hodie & quotidie nobis est plorandum, quia dignū Deo sacrificium non reddimus, p. 4. col. 1534. a
Pastorum pia mens, quia non propriam gloriam, sed autoris querit ab omnibus vult iuari quod facit, p. 1. col. 1239. c
Pastorum modos est cum virga numerare animalia egredientia de caulis ad passum & similiter cum reuertuntur ad caulas parte p. 1. col. 1151. c
Pastoribus seiplos pascuntibus non oves quod loquatur Dominus, p. 4. col. 1331. b
Pastoribus ouium faciebant antiquitus Domini earundē magnū conuiuium, & quare, p. 1. col. 360. b. c. Item, p. 2. col. 478. f. & col. 590. f
Pater sapiens in causa Dei filios non agnoscit, p. 1. col. 1583. b
Pater carnalis & spiritualis duplici differentia lecernuntur, p. 6. col. 944. f
Pater carnalis filiis peccatibus indulgentius quam seruis parere concessit, p. 6. col. 1312. e
Pater sæpe per nequam seruos emendat filios, cum illis poenā his præparat hereditatem, p. 3. col. 1331. b
Pater in sino manet quodammodo, & sic gaudet de bono filii sicut de suo proprio, p. 3. col. 1704. f. Item, p. 4. col. 2387. c
Pater in trinitate est vita, non nascendo filius est vita est pater nascendo, p. 5. col. 1109. d
Pater spiritualis Deus scilicet seruos obedientes, immo & hostes manum sibi dantes, sibi adoptat, p. 6. col. 1312. e
Pater in diuinis, quando dicitur pater Christi secundum diuinitatem, dicitur pater gloriæ, secundum humanitatem pater Domini nostri Iesu Christi p. 4. col. 1450. e
Pater est in diuinis, quia in diuinis est filius, & per consequens pater quia dicuntur relative ad inuicem, p. 6. col. 539. c
Pater & filius sunt vnum in natura, distinguuntur autem in proprietate relativa, p. 5. col. 1134. c. Item, p. 3. c. 2091. c
Pater operatur per filium sicut per artē, quia filius est ars omnipotentis Dei plena rationibus omnium, p. 6. col. 903. a
Si quando non fuit filius, fuit Pater sine veritate, sine via, sine vita, p. 3. 1327. a. Interl.
patris voluntas perpetuo in manu saluatoris prospere succedit, p. 4. col. 147. b
patris insensati, Domini, aut magistri est, obediētiā quæ ad se pertinet, subditos non docere, & eorum vitam ut operetur secundum legem non disponere, p. 1. col. 1150. d. e
patris sui prauam actionem imitatio ne quis diffamet, & ignominiam eius ne reuelat prohibemur, p. 1. col. 626. e
patris & filii personalis distinctio ostenditur, p. 5. c. 1019. a
patris & filii consubstantialitas probatur. ibid.
patris & filii coeternitas declaratur. ibid.
patri filia, nec filius matri coniungi debet matrimonialiter, & est contra reuerentiam naturalem, p. 5. c. 315. c
patri vel matri nullo modo contradire debemus, dicāt, faciāt, quæ volunt. Quomodo possumus vicem gratiæ illis reddere, a quibus geniti sumus nutriti, eruditi, quibus auditoribus Deū agnouimus. p. 1. c. 1082. d. e
patrem priores ne extra fidem & salutem trinitatis fuerunt, neque integre & perfecte, & quare, p. 2. c. 16. d. e
patrem & matrem oportet diligentiam adhibere suis domesticis ne peccent. In his peccantibus, ipsi necessario polluuntur, p. 1. col. 1087. c

patres sancti humiles intelliguntur per conualles, p. 3. col. 282. f
patres duplices habemus. Vna species est pessimorum patrū. Alia optimorum, p. 4. col. 670. d
patres sancti orationibus nos inuant, & exemplis horrantur & confirmant, & scripturis suis quæ ad memoriam reliquerunt, instruat nos quomodo aduersus inimicas potestates pugnemus, p. 1. col. 1415. b
patres vete. Testam. scripturis suis sensus profunditatem, & eloqui venustatem inferebant, p. 2. col. 131. b
patres Antiqui cū hæreticis disceptabāt magnis signis & virtutibus quam verbis. Exemplum ponitur, & c. p. 6. col. 740. f
patres vete. Test. decedentes nō statim admittuntur ad gloriam, erat tamen admittendi suo tempore, scilicet amoto impedimento per Christum, p. 4. col. 149. b
patres nolite prouocare filios ad indignationem, & quare, p. 6. col. 631. c. 632. f
patres tenentur filios suos erudire per se, vel per alium, de his quæ sunt necessaria ad salutem. Et vnde hoc trahitur, p. 1. col. 603. c. & col. 1497. c
patruū sanctiorū vita cognoscere nos facit quid in scriptura intelligere debeamus, quorum nobis actio aperit, quod in suis prædicationibus pagina Testamenti dicit, p. 4. c. 1101. c
patrum antiquorum vitas & sententias per scripturæ seriem in exemplū populis præbere, est virgas populeas ante oculos gregum ponere, p. 1. col. 341. c
patrum vete. Test. mendacia, an, & quomodo veniunt excusanda: Vide in Mendacium.
patribus vete. Test. ante legem Deus duo promisit, scilicet terræ magnitudinem, & prolis multitudinem, p. 1. c. 1461. a. b
patibulum gehennæ significatur per arborem in qua suspensus fuit Absalon. Tres lancee, tres poenas significāt, scilicet, poenam ignis, poenam vermis, & poenam carentiæ visionis. p. 2. col. 621. c
pati Christum prædicatoribus sæculi, facilius est, quam dilectores sæculi ad Christum conuertere, p. 5. col. 940. e
pati se fidelis populus denūciat, quod eos quos diligit, pati dolet, p. 3. 287. a
patiens vere est qui & aduersis atteritur, & tamen a spei rectitudine non curuatur, p. 3. c. 160. e
patientis perfecte modus est, poenam inflictam iniuste, nō retinere, sed aliquando addere, p. 3. col. 38. f
patientes contra omnia aduersa in munimine virtutum inuicti perseverant, p. 1. col. 1662. d
patientes debemus esse ad omnes, ad quos, quomodo, qualiter, & quando, p. 6. col. 660. f
patientia sanctorum sæpe mitigat furorem persecutiorum, & mansuetudo humilium prosternt audaciam superbiorum, p. 4. col. 2344. d
patientia tribus modis exercetur. Num a Deo flagellamur, a proximo persecutionis sustinemus, ab aduersario tentantur, p. 3. col. 1485. b
patientia, humilitas, & probatio conficitur ex mortificationis spiritu, sicut ex pelle inortua fit vrensile aliquid, p. 1. c. 1026. f
patientia sanctorum, auro cōparatur, & quare, p. 6. c. 130. a
patientia proprie est fortitudo animæ per quam equanimiter tolerat aduersa, p. 3. col. 1676. f
patientia perfectior est quam defensio, etiam licita, p. 5. col. 977. c
patientia vera quæ est, p. 5. col. 965. a
patientia Dei, p. 6. col. 29. c
patientia copiosa quæ est, p. 6. Ibid. b
nobile vincendi genus est Patientia: Vincit qui patitur, si vis vincere discere pati, p. 6. col. 372. f
patiētia virtus significatur per camelum, qui est animal afluatum oneribus, quæ est necessaria prædicatoribus, par. 1. col. 185. d
patientia Dei non præiudicat veritati p. 2. c. 1464. d
patientiæ exercendæ exemplum est nobis Deus, p. 2. c. 1464. c
 patientiæ

Index.

Patientia scutum, ad modum scuti militaris debet esse trian-
gulum, p. 4. col. 862. f

Patientia virtute quantumcunque homo exercitatus sit per
defectibilitatem liberi arbitrii potest ab ea cadere, p. 4. col.
988. f

Per patientiam quod vincitur maius est quam vrbes expu-
gnatore, quia a se animus superatur, & seipsum sibi metip-
si subicit, p. 3. col. 1676. f

Patientiam sanctorum dolor urget in vocem, & dilati ut pro-
ficient, timent ne deficient, p. 3. col. 287. c

Patientiam assumere debemus, exemplo sanctorum, p. 6. col.
1299. a. b

Patientiam nostram exercent si contumeliosa verba, si rerum
damna si inferunt tormenta, non nocent, p. 6. c. 1327. b

Patientiam ut amplectemur, frequenter inuitamur, quia ipsa
quodammodo est sustentamentum virtutum sicut fides est
fundamentum earundem, p. 6. col. 1453. a. b

paternitas duplex, vna communis, alia specialis, p. 6. columna
338. f

Patria celestis designatur per terram lacte & melle manantē
nam in ea impletur totum desiderium, p. 1. col. 1499. c

Patria in superiori quo modo, & penes quid inter ciues cæle-
stes distinctio accipitur, p. 2. col. 537. c

Patriæ celestis similitudinem haberi Deus voluit in nostro
orbe, ad quam possidendam creati sumus, ut ad redeundū
vicinos moneret exemplo, p. 1. col. 71. a. b

Patriam qui præsentit per gratiam Christi in præsentibus (v-
bi nescii rident) gemit pensans iudicia Dei quibus affligi-
tur, p. 3. col. 89. a

Patriarcha Alexandrinus est in ciuitate magna quæ dicitur Al-
chayra fungens officio Patriarchatus, quem etiam hono-
rat Soldanus, & pmitit quod regit fideles, p. 6. c. 1603. a. b

patriarchæ vocatur Christi, id est, vincti, scilicet vñctione gra-
tiæ, vel quia de ipsis reges exierunt, & sacerdotes, qui per
vñctionem instituebantur. Et tales Patriarchæ habuerunt
spiritum Prophetiæ, p. 2. col. 1084. e. f

patriarchæ fuerunt quasi radices plebis Iudaicæ, p. 6. c. 154. f

patriarchæ duodecim, fuerunt filii Iacob alio nomine dicti Is-
rael, p. 4. col. 2065. c

patriarchæ, Prophetæ, Apostoli, doctrina, exemplo, & bene o-
perando, Deo grata munera obtulerunt, & ad constructio-
nem Ecclesiæ quicquid boni potuerunt læto animo contu-
lerunt. Et significatur per Principes, p. 1. c. 1205. b. c

patriarchæ quatuor magni sunt sepulti cum vxoribus in He-
bron, qui locus dicebatur antiquitus Cariatharbe, p. 5. col.
456. f. Item, p. 6. c. 1058. f

patriarchæ habuerunt spiritum propheticū, ut patet de Abra-
ham, p. 2. col. 1084. e. f

patriarcharum nomina tribus de causis inter sacrificia porta-
bat Aaron semper in humeris, sicut & in pectore, & quare,
p. 1. col. 787. a. b. & c. 789. c

patriarcharum & prophetarum est quædam familia hospitalis
cui præest Abraham. Est & alia castitatis, cui præest Ioseph.
Est & mansuetudinis, cui præest Moyses, p. 1. col. 1125. a. b

in **patriarchis** commendatur quod pecorum nutritores erant
a puericia sua, & a parentibus suis, quia hæc est iusta serui-
tus, cum pecora homini seruiunt, p. 1. col. 435. c

patriarchales Ecclesiæ quatuor intelliguntur per quatuor ani-
malia. Et quæ sunt illæ, p. 6. col. 1497. d

paulina fuit pulcherrima scemina decepta per sacerdotem in
phano Isidis tempore Tyberii Cæsaris. Sed quomodo &
quam terribilis sententia secuta est, p. 1. 1076. e. f

paulus an fuerit beatus propter lumen eleuans animam eius
ad videndum in raptu diuinam essentiam, cum fuerit eiuf-
dē rōnis cū nomine eleuante animas beatorū, p. 5. c. 288. e. f

paulus impliciter legitur fuisse segregatus, p. 6. col. 29. c

paulus quanto pro Christo durissimos labores tolerauit, tan-
to libentius Christus in illo requieuit, & tãto artius ample-
xus est quanto ab aliis amplexu nullo terrore auulsus est,
p. 1. c. 1679. b

paulus dicitur habuisse potestatem, ut dum aliquem a stulticia
non posset amouere, diabolo tradere, p. 6. c. 231. a. b. 692. f

paulus non crudeliter, sed amabiliter Sathanæ tradidit, sicut
Moyses, sicut Helias, sicut Petrus. ibid.

paulus aliqua dicens aliquando ad sui commendationē, qua-
re hoc fecit, p. 6. col. 916. f

paulus quod viderit diuinam essentiam, unde hoc ostēdi pos-
sit ex verbis Apostoli, p. 6. col. 457. b

paulus quare Euangelium suum cum aliis Apostolis confirma-
re & communicare voluit, p. 6. col. 473. c

paulus quare, quomodo & qualiter reprehendit Petrum, p. 6.
col. 479. c

pauli consuetudo est ut verba duplicet vel triplicet, vnum ha-
bentia intellectum, p. 6. col. 649. a

paulus an scripserit Epistolā ad Hebræos, an aliter. Arguitur
contra & pro, cum responsione & solutionibus argumen-
tum p. 4. columna 697. d. & col. 687. c. Vide etiam, p. 4. col.
112. d

paulus quando hoc nomē acquisiuit, relicto nomine Saulus,
& quando electus ad magisterium gentium, p. 6. c. 1125. a
& extensius, 1126. e. f. & 9. a. & 10. d

paulus quo anno conuersus, & quo anno passus, p. 6. c. 1146.
f. & col. 1242. e

paulus cur infidelem infirmum sanauit, & infirmos fideles nō
sanauit, p. 6. col. 1242. e

paulus prædicator veritatis in no. Testam. signatus fuit mysti-
ce per Hieremiā, qui fuit magnus prædicator in vete. Test.
p. 4. col. 723. c

paulus Apostolus significatur per Leonem quem Samson oc-
currentem lacerauit, p. 2. col. 246. f

paulus Apostolus qui fuit vas electionis sapientia Dei plenū,
signatur per cyphum argenteum in sacco Benjamin posi-
tum, p. 1. col. 466. f. & col. 423. a

paulus per Benjamin quem Rachel peperit, allegorice signifi-
catur, p. 1. col. 369. c. & c. 1680. t

paulus figuratus per Benjamin tanquam lupus rapax, p. 1. col.
462. d

paulus forte inuenietur fortior aliquib. Angelis, quia iudica-
buntur forte aliqui cum Paulo, & conferentur laboribus &
fructibus eius qui ex multitudine credentium veniunt, p.
1. col. 1293. c

paulus an nō videtur ut aries vel hircus holocaustum se obtu-
lit, pro populo Israel cū diceret. Optabam anathema esse,
& c. p. 1. col. 1292. e

paulus Apostolus de Menandro Poeta sumpsit hoc corruptum
punct bonos mores colloquia mala. Et de Arato: In ipso vi-
uimus, mouemur, & sumus, ipsius enim & genus sumus, & c.
p. 1. col. 1580. e

paulus magister gentium vniuerso mundo profuturus, ut in-
ter magna Ecclesiæ mysteria prædiceretur, dignum erat si-
cut Domini præcurfor Prophetali oraculo prædictus est, p. 1.
col. 1680. f

paulus non minus fecit quam alii Apostoli. Et de hoc declara-
tur, p. 6. col. 436. f

paulus Apostolus oriundus in ciuitate Tharsis Metropoli vn-
de descenderant Cilices, p. 1. col. 57. b. Item, p. 6. col. 1214. f

paulus an etiam prædicauit in Hispaniæ partib. habentur opi-
niones, p. 6. col. 185. b. c

paulus anno quo passus est Christus, fuit conuersus circa finē
annorum Imperii Tiberii Cæsaris, & c. p. 6. col. 447. c

paulus rotondit caput ad modum Nazæorum ad vitandum
scandalum Iudæorum, sicut etiam voluit circumcidi Timo-
thæum, p. 6. col. 1182. f

paulus a patre suo habuit, quod fuit ciuis Romanus, licet inco-
gnitum esse Iudæi donec Christum prædicans accusabatur
apud Præsidentem, p. 6. col. 1222. f

paulus Burgen. Episcopus Ecclesiæ suæ præsidens correxit in
electione quædam de annunciatione, quod ante eum ele-
ctum erat scilicet quod incarnatio verbi diuini præcessit sa-
lutationem Anglicam, p. 5. c. 704. e. f

paulus

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

paulus Burg. assignans tempus durationis s. & Mahumete, dicit. Et hodie, scilicet, anno Domini 1431 iam transierunt octingenti & quatuor fere anni, & c. p. 6. col. 953. c
 paulus nullus verba secutus Hebræa pro arbitrio exprimit, p. 4. col. 134. d
 paulus Hierosolymis carcere concluditur, p. 4. col. 524. d
 paulus Apostolus inter omnes Epistolarum scriptores, excelsit singulariter in tribus, p. 6. col. 10. e f
 pauli Apostoli sapientia principaliter consistit in cognitione Domini nostri Iesu Christi pro redemptione humani generis passi, p. 6. col. 80. d. e
 paulo laudatas ostendit pennas, p. 2. c. 1073. a. b
 pauorum cara si sicata fuerit impueribilis permanere dicitur, p. 2. col. 776. d. e
 pauore animus alienatur, sicut in excessu, p. 3. col. 339. b. c
 pauper est multum, qui fatuus uel indoctus, p. 3. c. 1646. f
 pauper proximo suo odiosus est, & quare, p. 3. col. 1663. c
 nemo se contemnat Pauper in cella, diues in conscientia, securior dormit in terra quam auro diues in purpura, p. 6. col. 416. c
 pauper maledicens homini non danti sibi elemosynam, quomodo sit exaudibilis a Deo, p. 2. col. 1995. c
 pauper homo cum diuite vel potentiori, non debet se iungere, vel se nimis elongare, sed reuerenter & caute se habere, p. 3. col. 2035. c
 pauperem & insufficientem esse melius est nulliq; ex dato placere quam aliquem lædere furto & fraude, p. 2. c. 1507. a
 pauperes si quæ reprehensibilia in se habere videntur, despiciere non debemus, & quare, p. 5. col. 921. a. b
 pauperes & mediocres personæ magis currunt ad sermones quam magnæ, p. 5. col. 546. f
 pauperes euentes defraudabantur dupliciter apud Iudæos vendantes merces & sabbatum, p. 4. col. 1896. f
 pauperes quinque modis euacuantur a diuitibus cupidis, p. 3. col. 2035. c
 pauperum vite nullus insidiatur, diuites autem in nullo loco sunt securi, & in omni cibo & potu timent intoxicari, p. 5. 867. c
 pauperibus qui bona sua tradidit, non tamen ipso tempore sit omnino perfectus, sed ex illa die incipit speculatio Dei, ad ducens eum ad omnes virtutes, p. 5. col. 321. c
 paupertas est sapientiæ reparatrix, p. 3. col. 1775. c
 paupertas est scientiæ reperitrix, p. 3. col. 2166. f
 paupertas spiritus voluntarie assumpta ad liberius sequendum Christum, illa est virtus excellens seu perfecta, p. 5. col. 95. c
 paupertas voluntaria operatur instrumentaliter ad perfectionem sed non consistit essentialiter perfectio Christianæ vitæ in paupertate voluntaria, p. 5. col. 1168. b
 paupertas absolute non dicit nisi carentiam diuitiarum, quod non est virtuosum, sed potest esse in malis hominibus, ut patet ad sensum, p. 5. col. 95. e
 paupertati voluntariæ magis attribuitur iudiciaria potestas p. modum affectoris, licet cõueniat viris, perfectis ratione suæ perfectionis, p. 5. col. 324. f
 paupertati quamuis thesaurus in cœlo pollicetur, non inde sequitur quod sit maior virtus quam continentia vel obediëntia, p. 5. col. 321. c
 paupertatem ut frequenter comitatur impatientia & mendacium, sicut superbia diuitias, p. 4. col. 1283. a
 paupertatem quare Christus præcligit, eum tamen diuitia sicut sunt impedimenta reprobis ita probis sunt adiumenta virtutis, p. 5. col. 164. e. f
 pax quomodo a nobis incipit, & quomodo tunc ad alios deriuatur, ut pacem cum omnibus habeamus, p. 5. col. 98. e
 pax perfecta est nullam velle vindictam, quam facit gratiam Euangelii quæ iubet non tantum nihil mali reddi, sed nec resti, ut sustineatur, bonumque rependatur, p. 5. col. 115. b
 pax duplex, est, scilicet, in hoc sæculo, & in futuro: pax in hoc sæculo, est in qua manentes hostem vincimus, inuicem diligimus, & de occultis inuicem non iudicamus, & c. p. 5. col. 1168. d
 pax est summum bonum in vita ista, p. 4. col. 650. f. Item, par,

3. col. 618. f. & col. 1879. c
 pax pax & non erat pax Hoc Sacerdotes & Doctores dicunt quod diuitibus & honoratis, repromittunt prospera & clementer prædicant Deum magis illos supplicio & Dei iracundiæ preparantes, p. 4. col. 632. d
 pax est tranquillitas cordis, sed in homine triplex est ordo, scilicet ad Deum, ad seipsum, & ad proximum, p. 5. col. 1168. d
 pax & tranquillitas post persecutionem magnæ delitiæ reputatur, p. 3. col. 1879. c
 pax communis frequenter impeditur & turbatur per litigia iniusta, p. 1. col. 1613. c
 pax impeditur principaliter rex temeritate propria, & hoc fit tripliciter, & c. p. 3. col. 2018. f
 pax tanta & securitas erit, ut dicunt Iudæi tempore Christi sui quod lupi & agni. Leones & boues, serpentes & homines cõmorentur, p. 4. col. 526. d
 pax maxima erit post mortem Antichristi, & cultus diuinus augmentabitur, p. 4. c. 2172. f
 pax mundi ad quid ordinatur, p. 5. col. 1168. d
 pax fuit necessaria in diebus Salomonis, ut ædificaret templum propter multitudinem operatorum & magnarum expensarum, p. 3. col. 2216. f
 pax ante Christi natiuitatem in Iudæa durauit per viginti annos & vsq; post eius mortem per quadraginta annos, p. 4. 41. c
 pax per angelos nunciata in Christi natiuitate, quæ principaliter per Prophetas prædicta fuit futura in aduentu Christi erat pax interior bonæ voluntatis. Et pax temporalis quæ fuit in Aduentu Christi, fuit figura huius pacis principaliter intentæ, p. 5. col. 712. f
 pax triplex. Interna quantum ad conscientiam & fraternam quantum ad proximum, & pax superna, scilicet, in gloria, p. 3. col. 1658. l
 pax duplex est, scilicet interna & fraterna, p. 4. col. 1484. f
 pacis turbatiua quæ & quæ sunt, p. 3. col. 2018. f
 pacis tempora præliora Hebræi habuerunt quam Salomonis tempore. Sub Aioth enim octoginta anni pacis fuerunt, p. 2. col. 1087. c
 paci qui hic studet, & terram cordis sui operibus pacis quasi semente aspergit, iustum est ut habeat æternam pacem quasi fructum huius seminis, ibid.
 pacem nemo habere nolit, p. 4. col. 1189. a
 pacem internam tria faciunt, p. 4. col. 1486. d
 pacem fraternam similiter faciunt tria. Ibid.
 pacem veram non habet cum aliquo, nisi cum diligit, p. 6. col. 505. c
 pacem facientibus, quasi iacentibus hoc semen, seminatur & præparatur in pace æterna beatitudinis fructus, p. 1. c. 895. b. c
 in pace urbium solet fieri, ut lasciuia ætas lusu & choris gaudia concelebrat, p. 4. col. 2225. b. Interl.
 peccamus uel ignorantia, vel infirmitate, vel studio. Et quod istorum grauius, p. 3. c. 322. f
 peccant multi altitudine, multi necessitate, p. 6. col. 117. a
 peccauit spiritu, peccauit cogitationibus. Non leui pronuntiatione doloris hæc verba sunt relegenda, sed cum eadem emgrauitate qua dicta sunt a precante, p. 2. c. 1269. b. c
 peccauerunt utique & in delicto nati sunt genitali heredes nimium Adæ. sed gratia gratis præuenti, sine peccato sunt cõstituit, qui erant de peccatorum semine propagati. p. 2. c. 1208. f
 peccemus licet cogitando, loquendo, agendo, tamẽ cum prosperitate leuatur animus per hæc tria affrenatus animus rapitur, p. 3. c. 60. d
 peccaremus vix aut nõquam sit Dominum præsentem & omnia videntem, et vindicantem cogitaremus, p. 4. col. 1142. e. f
 peccare in Deum quando dicitur, p. 1. c. 252. b. c
 peccare Deo, et peccare in Deum, quod differunt, p. 1. c. 1651. c
 non peccare solius Dei est, p. 1. c. 995. c
 oderunt Peccare mali formidine poenæ.
 oderunt Peccare boni virtutis amore, p. 1. col. 661. c
 peccare ipsum nemo vult, sed propter aliud fit, quod vult qui peccat. Omnes enim qui sciẽtes faciunt, quod nõ licet, vellẽt licere

Index.

licere usque adeo ipsum, peccare nemo appetit hoc ipsum
 sed propter illud quod ex eo consequitur, p. 1. c. 1269. a
 Peccauerunt vtrique & in delicto nati sunt genitali, hæredes
 nimirum Adæ: sed gratia gratis præuenti, sine peccato sunt
 constituti, qui erant de peccatorum semine propagati, p. 2. c. 268. f
 Peccans per simplicitatem, vel ignorantiam, & peccans per ma-
 liciam magnam differentiam habent, p. 3. c. 2066. e
 Peccanti non omni iubemur dimitte, sed penitentiam agen-
 ti, p. 5. col. 926. e
 Peccante vno quomodo & quare ira super totum populum ue-
 nit, p. 2. col. 49. d. e
 peccantibus proprium est Deo tribuere velle unde accusantur,
 & quare hoc est, p. 1. c. 97. b
 peccatur non eodem modo in virum & in Deum, & quare, p.
 2. col. 213. a
 peccatur cogitatione, actu, & verbis docendo, p. 3. c. 434. e
 peccantes in proximum, in Deum peccamus, par. 1. columna
 252. a. Interl.
 peccantes vel qui secularia curat, in imo sunt: qui Deo place-
 re desiderant ad cælestia suspirant, omnes pompas mundi &
 illecebras æternorum amore transcendunt, p. 2. c. 1280. e
 peccator dum diuinæ gratiæ aspiratione tangitur intelligit quod
 cuncta quæ agit districti iudicis animaduersione puniatur,
 p. 3. col. 340. e. f
 peccator duobus modis respicitur a Domino, dum aut a pec-
 cato conuertitur, aut a peccato puniatur, p. 3. c. 383. b
 peccator per Lazarum tætentem significatur, p. 5. c. 1206. e
 peccatur quilibet potest dici regulus diminutivus, p. 5. c. 1098. f
 peccator penitens significatur per camelum, & quare, p. 3. c. 13. c
 peccator qui aculeis peccatorum cruciatur, significatur per Ty-
 rum ciuitatē destructam & iterum reedificatam, p. 4. col. 218. f
 peccator mortuus per mortale peccatum dicitur defunctus
 qui effertur, p. 5. col. 794. f
 peccator a pueritia male nutritus significatur per dæmoniacum
 p. 5. col. 829. c
 peccator significatur per hominem descendentem ab Ierusa-
 lem in Iericho, p. 5. col. 843. c
 peccator tremere debet & turbari in se, quare & de quo, &
 Christus in eo, p. 5. col. 1205. b
 peccator non est blanditiis dissolendus, sed asperere increpan-
 dus & redarguendus. Et de hoc figura, p. 1. c. 923. a
 peccator misericordiam consequutus, ad Dei laudem inuita-
 tur pro beneficio exitus de peccato, p. 3. col. 1316. f
 peccator obstinatus est quasi quidam diabolus qui nullo ti-
 more a peccatorum actibus refrenatur, p. 3. c. 401. c. 402. f
 peccator quilibet infectus per mortale peccatum significatur
 per Naaman, p. 2. c. 886. f
 peccator aliquando coram hominibus videtur bonus, & ta-
 mē coram Domino est malus, & significatur per Sedechiā,
 p. 2. col. 997. c
 peccator qui veraciter penitet & reuertitur de captiuitate pec-
 cati: de eo moraliter potest exponi Psalmus, & c. p. 3. c. 991. c
 peccator dicitur Leuiathan, serpens & etiam tortuosus, p. 4.
 col. 249. c
 peccator inuenitur cum iniquitas eius prodicitur, p. 2. c. 843. e
 peccatoris mala omnia numerat Deus & grauitatem peccato-
 rum munerat, & tandem animā & corpus separat, p. 4. c. 1563. c
 peccatoris penitentis typum tenet Iob qui iuxta magnitudi-
 nē Dei pensare debet quantitatem sui delicti, p. 3. c. 405. c
 peccatoris natiuitas est per culpam. In qua natiuitate diabo-
 lus est pater, & concupiscentia per diabolū excitata est ma-
 ter, dies huius natiuitatis est cui maledictus, p. 4. c. 725. c. 726. f
 peccatori si annus ascribitur ad penā pro vnius diei peccato,
 & secundū rationem dierum quibus peccator totidem an-
 norum numerus in suppliciis consumitur, vereor ne ipsa sæ-
 cula aut etiam sæcula sæculorum sufficere possint ad penas
 luendas, p. 1. c. 1263. a
 peccatori obstinato in malis suis, licet confiteatur Deum ver-
 bis negat tamen factis, potest moraliter exponendo adapta-
 ri Psalmus. Dixit insipiens in corde, & c. p. 3. c. 818. f

peccatori omnis creatura hostis est, & iusto seruiunt omnia, p.
 2. col. 25. a
 peccatorē tribus vicibus recipit Deus ad penitentiam, sed quar-
 to recidit, non recipit amplius, sed reseruatur ad gehēnā
 Sic dicit, Ra. Sa Sed erroneum est dictum suum, p. 3. c. 314.
 f. & 315. c
 peccatorē aliquē vocari seniorē & plenū dierū, obserua sicubi
 inueneris, quia de peccatorib. dici non potest, p. 2. col. 91. a. b
 peccatores examinati reunt de peccato in peccatum: sicut re-
 ti inuolutus, quando vult surgere iterum cadit, p. 3. c. 96. f
 peccatores conuersi ad penitentiam quomodo caute nutrien-
 di sunt ne scandalizentur, p. 5. c. 925. c
 peccatores ex flamma nequitię fumiferas actiones producunt
 & ipsa elatione deficiunt, p. 3. c. 905. a
 peccatores quosdam retrahit Deus ad penitentiam ab Aequi-
 lone quando respectu suę clementiæ dat spem veniæ, quos-
 dam ab occidente, scilicet prope mortem quosdam a meri-
 die dans voluntatem satisfaciendi, quosdam ab Oriente quā-
 ad deplorandum peccata iuuentutis inducit. p. 1. c. 1643. c
 peccatores graues sunt, & ideo merguntur in profundum
 quasi plumbum. Sancti vero ambulant super aquas, & qua-
 re, p. 1. col. 621. a. b
 peccatores sunt serui diaboli p. 4. col. 423. b
 peccatores in peccatis suis pseuerantes Deus non rediit, p. 4. c. 434. e
 peccatores Deus qui a diabolo captiui detinentur, ut ad se co-
 uertantur vocat, p. 2. col. 595. a
 peccatores mortuos vocat Isaias, p. 4. c. 244. e
 peccatores, non solum non exauduntur cum supplicat, sed
 etiam Deum irritant in memoriam ei reducentes suam im-
 probitatem, p. 2. c. 797. b
 peccatores in penitendo cōscientiam uernis semper mordet,
 p. 4. col. 537. b
 peccatores sunt duplices. scilicet peccatores terræ. & peccato-
 res cæli. Peccat in cælum qui cæli incolæ cælū relinquit. Pec-
 cator terræ est dum terrenis inuoluitur delictis, p. 3. c. 1390. c
 peccatores obstinati secum trahunt alios quantum possunt ad
 tenebras peccati, sicut contrario homines boni student se-
 cum trahere alios ad opera meriti, p. 4. c. 746. f
 peccatores quantum possunt bonos destruunt, quia fetor ver-
 borum & operum eorum corrumpit, & est sicut sepulchrū,
 p. 6. col. 47. a. Interl.
 peccatores reuertentes Deus aliquando magis diligit quā rema-
 nentes in iustitia, quare & quibus rationibus, p. 5. c. 304. f
 peccatores sunt in duplici differentia, & significatur per duos
 Eunuchos Pharaonis, quorum vnus per tria liberatur, alter
 propter tria condemnatur, p. 1. c. 400. f
 peccatores in peccatis præscitos esse, non præparatos, penam
 præparatam inesse secundum quod præsciti sunt. Hæc regu-
 la in communi tenenda est, p. 6. col. 113. a. b
 peccatores terrę reputantur omnes præuaricantes. Non solum
 qui scripturam legem contemnunt, sed etiam qui innocen-
 tiam naturalis legis corrumpunt, p. 6. c. 143. c
 peccatores obstinati qui ad verba prædicatorum a malis suis non
 reuertuntur, signantur per Baasā & eius filium, p. 2. col. 805. c
 peccatores uel peccata significantur per Syliā, quæ est latibu-
 lū ferarum, in quibus est habitatio demonum, p. 1. c. 1567. b
 peccatores priuantur spe continuando semper peccata, cogi-
 tes in fine ad Deum per penitentiam clamare. Hæc enim ani-
 maduersione percutitur peccator, & c. p. 3. c. 15. f
 peccatores quā abutuntur diuitiis, a ueritate declinantes per
 prodigalitatem seu auaritiā incurrunt anxietatem. p. 3. c. 332. f
 peccatores dānati erunt cum dæmonibus. Sicut enim consentiunt
 eis in culpa, sic associabuntur in pena, par. 5. col. 1666. f
 peccatum ad mortem est, cum post agnitionem Dei per gratiam
 Christiani, oppugnat aliquis fraternitatē, & c. p. 5. col. 118. e
 peccatum quod penitentiam non diluitur, mox suo pondere
 ad aliud trahit, & fit peccatum & causā peccati, p. 6. c. 25. b
 peccatum unū utrum possit esse alterius peccati pena. Argui-
 tur contra & pro, cum responsione & solutionibus argumē-
 torum, p. 6. c. 30. c

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Peccatum est transgressio legis diuinæ, & cœlestium inobedi-
entia man. 2. torum, p. 2. col. 142. f.
Peccatum mortale quid est, p. 5. col. 1160. a. Item, p. 3. c. 142. f.
Peccatum triplex est deestabile. i. cupiditas, gulofitas, & adul-
terium, & quantum ad virum & mulierē, p. 3. col. 2086. f.
Peccatum quod prorsus fugere nequimus, semper in memo-
ria habeamus, ut nos ab eo saltem temperemus, p. 3. c. 691. a.
Peccatum omnibus modis contrahitur, p. 3. col. 1279. a.
peccatum occurrū fiat, si fuerit in prēiudiciū communita-
tis vel heresis, non est expectanda secreta correptio vel ad-
monitio, &c. p. 5. col. 305. c.
peccatum quatuor modis perpetratur in corde & quatuor mo-
dis consummatur in opere, p. 3. c. 2047. b.
peccatum dicitur irremissibile, non quia non possit simplici-
ter remitti, sed quia de difficili est remissibile, p. 2. c. 66. b. l. ē
p. 5. col. 226. c. f. Item, p. 4. col. 1941. c.
peccatum sic voluntarium, quod si non est voluntarium, non
peccatum, p. 3. col. 2071. c.
peccatum licet sit voluntarium, tamen in ipso consistit maxi-
ma seruitus, p. 5. col. 1163. c.
peccatum originale non fuisset inductum, si Adam steteret E-
ua peccante, p. 6. col. 335. e.
peccatum originale prouenit ex carne causaliter, sed tamen in
anima est subiectiue & formaliter, & declaratur hoc exem-
plo, p. 6. col. 77. a.
peccatorib. vna sola purgatio supeft post peccatū, p. 2. c. 1451. a.
peccatoribus quibusdam mala displicent & ducti penitentia
exire laborant, aliis placent mala & prēsumentes de miseri-
cordia saracinā cumulāt. Aliis videtur quoniam nimis gra-
uia & desperant, p. 6. col. 35. a.
peccatum inconsulto commissum quale, p. 1. col. 931. b.
peccatum vocat Ieremias contritionem, vā autem suppliciū,
p. 4. col. 665. a.
peccatum prima est seruitutis causa, p. 2. c. 1388. d.
peccatum Adē non longe abest ab idololatria, p. 2. c. 1463. b.
peccatum originale qui tantum habent, & nullum addiderūt,
mirissima omnium est eorum pœna, p. 5. c. 876. d.
peccatum generale sicut per aduentum Christi in carnem ab-
latum est, ita per aduentum eius in mentem tollitur pecca-
tum omnium personale, p. 4. col. 1616. f.
peccatum Adē quomodo poſteris ad pœnam, & cum hoc etiā
ad culpam imputatur, p. 6. col. 75. c.
peccatum perfectum & diuturnum non nisi perfecta pœniten-
tia emendatur, in qua ieiunium oratio cilicium Eleemosy-
na, & lachrymę peraguntur, p. 1. col. 1126. e.
peccatum nequaquam in hac vita per exercitationem iustitię
deferitur, ut in ipsa inconcusse maneat, & hoc figuratur
per hoc quod dicitur: Facta est lux, p. 1. c. 13. b. c.
sine peccato vix aliquid agimus, p. 1. col. 911. a. Interl.
peccatum an excuset cœcitas mentis, p. 5. col. 1181. c.
peccatum originale quod Iudei negant, quomodo conturan-
di in hoc sint, & quomodo ex scriptis suis hoc probandum
sit, p. 6. col. 77. a.
peccatum originale non credunt Saraceni, p. 1. col. 1039. b. c.
peccatum multiplex commissum fuit per populum Israeliticū
in deserto, p. 1. col. 1465. b. & col. 1517. c.
peccatum carnis fuit vltima causa subuersionis ciuitatum So-
domorum, p. 1. col. 290. b. c.
peccatum perpetratum a parte alicuius cōmunitatis bene im-
putatur toti communitati quantum ad pœnam infligendam
per quantum ad boni subtractionem, p. 1. col. 835. c.
peccatum dimittebatur in vet. Test. in oblatione sacrificii pro
peccato, non virtute illius sacrificii secundū se, sed in quātū
sacrificiū erat quēdā pœstatio Christi passuri, p. 6. c. 51. a. b.
peccatum originale an, & quomodo possit dici quidam habi-
tus corruptus, & non tantum pura priuatio p. 6. c. 77. a. b.
peccatum originale dicitur naturale, & quare, p. 6. col. 541. c.
peccatum originale contrahitur in matris ventre, p. 4. 2159. c.
peccatum originale non est voluntarium, nisi volūtare primo-
rum parentum, p. 3. c. 2071. c.

peccatum fundamentum non habet, quia non ex propria na-
tura subsistit, sed in bono naturę coalescit, p. 2. col. 33. b.
peccatum cum non sit substantia, sed priuatio boni, quomo-
do habitat, &c. p. 6. col. 96. d.
peccatum mortale cōparatur paralyfi, & quare, p. 5. c. 172. e. f.
peccatum in vulua moritur quando consensus malus ante fa-
ctum per penitentiam diluitur, p. 3. c. 51. c.
peccatum dicitur spina, & quare, p. 3. col. 286. f.
peccatum in spiritus sanctū fit duobus modis, scilicet per obſti-
nationem, vel desperationem, p. 6. col. 35. a.
peccatum in spiritum sanctum quomodo & qua ratione dici-
tur irremissibile, p. 5. col. 226. f.
peccatum qui declinat quantum valet sapiens est autem con-
temnit & peccat blādiens sibi, quia aut post pœniteat, aut
post mortem forciter pœnas ferat, p. 3. c. 1663. c.
peccatum est pœna peccati, p. 4. col. 508. d. e.
peccatum non tantum opus malum (quod pœna dignum est)
ipsa mors quę peccato facta est, appellatur, p. 1. col. 1583. b.
peccatum qui latetur & veniam petit, iam quasi pro debito pi-
gnus dedit, si in se delinquenti ignoscit, p. 1. c. 704. c. f.
peccatum paruum qui habet, non vique ad cælum & sidera iu-
diciū suū effert, qui vero crescit in scelere, crescit & in
iudicio simulque cum viciis augetur & pœna, p. 4. col. 906. e.
peccatum grauissimum est noue pœnitere, nec peccat elemo-
synis redimere, sed, peccata peccatis addere, p. 3. col. 2021. c.
peccatum seu actus viciosus duo facit, scilicet actualitatem &
viciositatem, p. 3. col. 2047. a.
peccatum carnis quorū & quę inducunt: & per quid significa-
tur, & est cautela notanda, p. 1. col. 526. f.
peccatū oē mēdaciū est, quā cōtra legē & veritatē, p. 3. c. 1157. a.
peccatum cum voce culpa est in actione peccatum vero cum
clamore culpa cum libertate, p. 1. c. 235. c. f.
peccatum qui cōmittit studiosē & scienter, magis delinquit q̄
ille qui ignoranter & ex fragilitate, p. 4. col. 732. d.
peccatum ex malicia contingit dupliciter, p. 6. col. 233. c.
peccatum nullum in tātum dehonestat & coinquinat corpus:
ut fornicatio p. 6. c. 241. 242. f.
peccatum veniale qualecumque sit & quantumque paruum
dum placet mortale fit. Si vero mortale dum displicet: nul-
lum iudicatur, p. 6. col. 297. a. b.
peccatum incorrēctū nō remanebit inultū, p. 1. c. 252. f. Interl.
peccatum est duplex. Vnum leue & quotidianum, aliud est ad
mortem, p. 6. col. 1418. e.
peccatū humāi gñris, naturę nō est, quis ī nobis sit, p. 1. c. 934. e.
peccatum originale quomodo per gratiam baptismi tollitur,
p. 6. col. 77. a. b.
peccatum originale abstulit Christus per Sacramētum bap-
tismi, & actuale per sacramentum penitentię, p. 4. c. 1896. c.
peccatum si non fuisset, non necesse erat Dei filium agnomi
fi, & in carne positum iugulari, p. 1. c. 1392. d.
peccatum primum mala cogitare, secundum consentire, tertiu
opere implere quantum non pœnitere, p. 4. col. 1940. f.
peccatum suū quasi Sodoma prędicat, nec abſcōdit, q̄ pec-
cati sui exemplo tanquam factore alios corrūpit, p. 4. c. 53. a.
peccatum leuius est aperte peccare quam sanctitatem simula-
re, si fiat inter ista comparatio, p. 4. col. 184. d.
peccatum quatuor modis fit in corde, quatuor in opere con-
summatur, p. 3. c. 53. a.
peccatum quadruplici modo fit, quorū tres modi facilius cor-
riguntur, quartus difficilius, p. 3. col. 53. b.
peccatum originale quid sit, p. 6. col. 76. t. & 77. a. b.
peccatum originale ideo vocatur, quia peccatum Adę impu-
tatur omnibus ob eo descendētib. secundum vni gene-
rationem, quia sic sunt membra eius, p. 6. c. 68. f.
peccatum originale variis nominib. appellatur, scilicet fomes pec-
cati, qui dicitur concupiscentia vel concupiscentia, siue
lex membrorum, siue languor naturę, p. 6. c. 57. a.
peccatum originale duplex est. Vnum propagationis, cuius
princeps Adam. Alterum, imitationis cuius princeps diabo-
lus, p. 6. col. 68. f.

peccatum

Index.

Peccatum originale qualiter contrahitur, p. 6. c. 76. f. Item, p. 3. col. 166. f.

peccatum originaliter dicitur peccatum mūdi, quod est cōmune totius mundi, quo tota humana natura simul & semel in cōdita, & semel leges diuinas per inobedientiam transgressa est in Paradiso, p. 5. c. 1042. d.

peccati p̄na eo quo peccauerit infligenda est, p. 1. c. 1195. a.

peccati expars inuentus nemo excepto eo qui propter nos factus est homo, p. 2. c. 1162. d. e. f.

peccati contra naturā tres sunt species, p. 6. col. 26.

peccatum in spiritum sanctum lex sunt species, & earundem sufficientia, p. 5. co. 226. e. f.

peccati originalis occasione agnus occisus est speciali modo, licet tulerit, omnia peccata, p. 5. c. 2042. f.

peccati originali culpa per lepram significatur, quæ per carnalem generationem ad posteros deriuatur, p. 5. c. 497. c.

peccati originalis miseria exprimitur, quo genus humanū pollutum, etiam insensata polluit, p. 1. col. 1037. b.

peccati genus obstinatis prædicare, p. 3. c. 1348. f.

peccati vetustas quomodo renouatur, p. 4. c. 354. c.

peccati originalis tales in omnes transit, sed qui gratia sunt liberati, non portant iniquitatem patris, p. 4. c. 1029. c.

peccati causa an sit Deus? Arguitur quod sic, cum responsione & solutione argumenti, p. 3. co. 2047. a. 2048. d.

peccati causa est aliquid dupliciter, p. 3. Ibid.

peccati originalis pondus dicitur massa corrupta, est qua habemus debitum mortis & necessitatem moriendi: propter quod separatio animæ a corpore non subiaceret simplici nostræ voluntati. Aliter de Christo secundum vtramque naturā, & c. p. 5. co. 1360. f.

peccati originalis culpa carere pueros, & sine illa nasci, & per consequens quod culpa illa non purgantur aqua baptismali dixit Pelagius heresiarcha, p. 6. c. 1540. f.

peccati origo duplex est, scilicet leuitas cordis, & loquacitas oris, p. 3. col. 2064. f.

peccati actus in quantum actus, est aliquod bonum, sed in quantum malus est privatio, nec habet causā efficientem, sed deficientem, p. 6. col. 1269. c.

pro peccati qualitate vnusquisque sibi ignem accendit, & in peccatoribus diuersa peccati materia plus vel minus succeditur, p. 4. col. 426. f.

peccati perpetratio temporis longinquitate nō compescitur, hæc ipsa vitæ longinquitas peccatori ad culmē maledictionis crescit, p. 4. col. 521. b.

peccato subreptus facit quod non vult, p. 6. c. 97. b.

peccato non parcitur, quia sine vindicta non laxatur. Delicta enim nostra, vel per nos vel per seipsum Deus resecat, etiā cum relaxat, p. 3. col. 130. e. f.

in peccato sunt remittenda, scilicet culpa & p̄na, & qualiter & quomodo, p. 5. co. 803. c.

in peccati omnes nati sumus, & ex carnis delectatione concepti culpam originalem nobis contraximus, p. 1. col. 606. e. f.

peccata semper tanquam longo fune tenduntur, p. 4. c. 71. b.

peccata per hominem possunt remitti, p. 4. c. 378. c.

peccata maiora, maiore, multa, p̄naque digniora sunt, p. 1. col. 700. d. e.

peccata leuiora vocantur humanā quia cum hominum naturam imitationi sint obnoxia, p. 1. co. 1192. d.

peccata impunita esse nō possunt, p. 2. co. 587. b.

peccata omnia alia ad ista quatuor reducuntur, quia dicuntur aut iniquitates aut peccata aut scelera aut delicta, p. 3. c. 162. f.

peccata quædam ex se noxia sunt quædam ex adiacentibus, vt coniugium & potentia, p. 3. c. 331. c.

peccata negare & defendere grauius est quā facere, p. 4. c. 599. c.

peccata non solum non cauere, sed nec intelligere velle peccata, grandis impietas est, p. 4. col. 633. c.

peccata quæ in homines committuntur his quæ immunē committuntur pulchræ opponi, p. 1. col. 1192. e.

peccata Deus per defunctos remittit, p. 4. col. 334. d.

peccata quomodo quibusdam proueniūt in bonū, p. 6. c. 111. c.

peccata dicuntur opera tenebrarum & quare, p. 6. c. 168. f.

peccata quæ impediunt filios Israel ab ingressu terræ promissionis fuerunt quinque, p. 1. c. 1466. f.

peccata intelliguntur per folia ficulneæ, p. 5. co. 882. d.

peccata leuiora defunctorum post mortem possunt absolui, & quibus modis sed hoc, & ante iudicium, sed qui se post iudicium liberandos putant, falluntur, p. 3. col. 1648. e.

peccata cadaueribus mortuorū significantur, p. 1. c. 440. d. e.

peccata modo delectant, sed dicuntur maledictio, quia tormenta parant, p. 3. col. 1262. f.

peccata carnis stercore dicuntur, p. 5. co. 883. c.

peccata antiqua cum deflemus & a vicis recedimus, tunc ieiunia & preces, & victimæ, & holocausta perficiunt, p. 4. c. 688. d.

peccata sunt quasi restis: quæ trahunt qui implicare sanctos, volunt, p. 3. c. 1367. b.

peccata solui & dimitti peccata, nō est idē, p. 4. c. 345. a. 346. d.

peccata duo sunt quæ ad posteros transferunt, & p̄na illis peccatis correspondentes, p. 3. c. 379. c.

peccata etsi ad horam delectat, veram tamen satietatem non præstant, p. 3. c. 1440. c.

peccata carnalia sunt duo potissime, scilicet luxuria & gula, quæ perficiuntur in delectatione carnali, p. 6. c. 947. c.

peccata patrum in filios quomodo dicitur visitare Deus vsq; in tertiā & quartā generationem, p. 1. c. 670. e. f. 671. a. b.

non omnia peccata omnibus remittuntur, sed his qui in vita p̄nitent cōtra Nouatianum & Originem, p. 5. c. 221. a. b.

peccata quædam sunt contra naturam, alia contra mores, alia contra præcepta, p. 1. c. 331. a.

peccata quædam si quis fugere velit, diabolica præpediēte suggestionē calida sine aliquo peccati laqueo non potest, nec potest ab vno solui, nisi alio alligatus, p. 3. c. 386. d.

peccata omnia esse ex vitio naturæ & creationis nostræ bona verò ex libero arbitrio, error est, p. 3. col. 675. b.

peccata nolentium quæ sint vtrum quæ a nesciētibz committuntur, an quæ facere compelluntur, p. 1. c. 1296. b.

peccata dici sacrificia pro peccatis vsus est veteris Testamenti, p. 6. co. 397. b.

peccata sanctorum, appellantur sacrificia pro peccatis & dicuntur peccata sanctorum, non quæ sancti committunt, sed ab eo quod sunt sancta, p. 1. c. 1287. b.

peccata quædam cognoscebantur ante legem quædam per legem quædam etiam grauiora per legem cognita sunt quam ante putabantur, p. 6. col. 49. b.

peccata habebant quadraturam suā, scilicet quatuor passionēs aīæ his quadratur itenera nostrorū peccatorum, & c. p. 4. c. 979. c.

peccata aliqua puniuntur grauius, non solum propter maiorem peccati grauitatem, sed propter pronitatem reprimendam, ne hominis nimis ad talia se laxent, p. 1. c. 690. c.

peccatorum alii veniam consequuntur, alii puniuntur quia illi p̄nitentiam agunt hi perleuerant, p. 2. c. 581. c.

peccatorum varia genera, p. 1. c. 1271. b.

peccatorū calice Deus oēs nationes inebriauit, p. 4. c. 759. c.

peccatorū mēoria iustificat bonorū operū destruit, p. 4. 378. c.

peccatorum remissio est in baptismo, p. 4. c. 278. e.

peccatorum remedia fuerunt tria ante baptismū, scilicet fides parentalī, circūcisio carnalis & oblatio legalis. Post baptismum similiter tria, & c. p. 2. c. 127. b. c.

peccatorum reuersio de seruitute diabolica per quid significatur, p. 3. col. 1085. c.

peccatorum quorumlibet compensatio, vtrum sit admittenda vt faciamus mala ne fiant grauiora, p. 1. co. 242. a. b.

peccatorum pedes in scripturis sacris semper dicuntur mouentes sanctorum vero stare dicuntur, p. 4. c. 686. f.

peccatorum impedimenta per sanam doctrinam & ordinationes facta intelliguntur per sepes, p. 4. col. 475. c.

peccatorum tres gradus secundum excessum. Primus dum impunitatē promittis. Secundus & grauior: quia cō. Enis doni Dei. Tertius & grauissimus, quia ignoras te cōtēnere, p. 6. c. 34. c.

peccatorū remissio non datur alicui sine propria fide, licet sanitas corporalis uel aliquid huiusmodi detur propter alie

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

nam fidem, p. 5. col. 170. f
Peccatorem tria genera sunt quæ propter sui gravitatem dicuntur a Deum clamare, p. 2. col. 64. i. c. Item p. 1. co. 234. c. 235. f. Item, p. 6. col. 1298. f
peccatorum punitiones signantur nomine sentiū, p. 3. 283. b. c
peccatorum prætorum remissio non sufficit, nisi quisque deinceps boni operibus institerit, p. 2. co. 1149. a. b
peccatorum multitudo ubi fuerit, peccantes indigni sunt, vt a Domino corrigantur, p. 4. col. 1303. c
peccatorum est magna pars poenæ, sua scelera non modo non argui, sed in super quam bene gesta laudari, p. 5. c. 784. d
peccatis a carne nostra expulsi, cauendum est ne forte insurgat spiritalis bestia, id est, iactantia, superbia vel vana gloria quæ difficilius extirpantur q̃ carnalia vicia, p. 1. col. 1510. d
peculium est parvus celsus extra hæreditatem: de quo potest filius familias tacere quod vult sine licetia patris, p. 1. c. 657. c
pecunia quædam est quæ ad vsuram dari prohibetur, altera est quam ad vsuram dare debemus, p. 1. c. 1599. c
Pecunia vnde dicitur, p. 3. c. 274. f
pecuniæ ad vsus necessarios a sanctis referuari non prohibentur, p. 5. col. 871. b
pecuniæ portatio in via, & habere aliqua mobilia in communian ad perfectionem pertineat, p. 5. c. 1162. a
Pecuniam alicui repetere conceditur, sed debita peccatorum perent veniam nunquam iuste negamus, p. 5. c. 131. b
pecuniam multi habent & non amant, & multi non habent & amant: Item alii & habent & amant: alii verò non habere nec amare se gaudent, p. 5. col. 588. d. e
pecunias habere & amare, multa distantia inter illa est, par. 5. Ibid. f
pecus quomodo reum est, quo iubetur occidi, si quis cū eo coierit, cum nec rationale nec legis capax sit, p. 1. co. 1084. e. f
peccatorum tunisio quid significat, p. 3. col. 1572. d
pedagogo cū traditur puer, si minus dignis iunburus appareat disciplinis, culpa ad pedagogum refertur, nec ita puer a patre vt pedagogus arguitur, nisi durus & lasciuus & proteruus pedagogi salutaria monita aspreuerit, p. 1. col. 1372. d. e
pedagogi boni qui pueros educunt ad bonos mores fin capacitate illius ætatis: spicas adhuc virētes offerunt, p. 1. c. 922. d
pediculi mari morsus est pessimus, sic vulgariter dicitur, par. 3. col. 1723. c
pediculi (ubi Latini habent scyniphe) vt dicunt Hebræi & Iosephus, in tanta multitudine circueunt super homines & bestias qd̃ nullo medicamine eis poterat subueniri, p. 1. 553. c
pedis di. dem. de. des. dibus, In pes.
pedes solent itineris asperitate lacerari, p. 3. col. 274. d
pedes peccatorum quod temper moueantur, dicitur in sacris scripturis sanctorum vero stare dicuntur, p. 4. co. 688. d
pedes quos lauit Iesus, & nisi lauerit, non habebimus partem cum illo, qm̃ sint, p. 2. col. 40. d. Vide etiam c. 197. b. c
pedes discipulorum quare dominus lauit, & nos inuicem lauare iussit, p. 4. col. 936. d. Item, p. 2. ibid.
pedibus calcariis non ingrediebantur loca sancta antiqui, & specialiter Hebræi, & etiam nūc Saraceni adhuc tenēt hūc modum, p. 6. col. 1056. f
peior est in neq̃tia nocēs quā nō proficiēs, p. 1. c. 388. a. Interl.
pelagius hæresiarcha errauit circa gratiam spiritus sancti, asserens quod sine ea poterat homo ex puris naturalibus mereri vitam æternam, p. 6. col. 1540. f. Item, p. 4. co. 2565. c
pelagianus, taceat qui absque gratia Dei nullus est locus saluti, p. 3. col. 1695. a. Item, p. 1. co. 1468. f
pelagii error qui posuit hominē ex sola libertate arbitrii posse mereri, p. 5. col. 323. c. Item, p. 2. c. 1076. f. Item, p. 1. c. 778. d
pellicanus vt dicitur (et si non certum sit) rostro pullos suos occidere, & triduo lugere, tunc rostro sanguinem suum super eos fudere, vnde illi reuiuiscunt, p. 3. col. 1210. e
pellices dicuntur meretrices, & quare, p. 6. Vide Meretrices, pellis de hostia holocausti quæ tota incendebatur, erat sacerdotis offerentis, p. 1. col. 960. f
pelles vnde Dominus tunicas pelliceas fecit qualiter vel quo

operāte ab animalib. deducē sint, quærere, stulta quæstio est, p. 1. col. 84. f
pennæ animalium quæ inuicem alterius ad alterum iunctæ sunt quid signent, p. 4. col. 1074. d
percutit aliter amicus, aliter inimicus, aliter pater, aliter hostis, p. 4. col. 784. e
perculsi aduersitate quidam a voce confessionis silent, aliis vocis sensum ignorant, p. 3. col. 94. e
percutiētē arguere, est de percussione murmurare, p. 3. 389. b
percussor patris vel matris morte moriatur, & quomodo hoc fit intelligendum, p. 1. c. 1179. c
percussio omnis diuina aut purgatio est nobis vitæ præsentis, aut initium poenæ sequentis, p. 4. co. 921. b
perdere habet duplicem significationem, p. 5. 284. e. f
perditorum hominum (tanquam bruta animalia quæ sunt præsentia amant despiciunt futura) hæc vox est. Exiguū & cū tedio est tempus vitæ nostræ, & c. p. 3. c. 1889. a. b
perditio cuiuslibet si Ecclesiæ damnum est, quanto magis Sacerdotum est, p. 1. col. 989. a
perdix fouet oua quæ non peperit furatur enim aliena oua & fouet ea, sed pulli inde nati discunt, & c. p. 4. col. 709. b
perdicum venatores mansuefaciunt perdices & harum voce alias eiusdem generis conuocant, p. 4. col. 710. e
perfectus mentem prius virtutibus exerceat, & eam post ea in horreum quietis concedat, p. 3. col. 88. e. f
perfectus & sine macula nullus viam vitæ incedere potest, sed secundum huius temporis modum perfecti & immaculati vocantur, p. 2. c. 716. d. e. & c. 357. b
perfectum dicitur aliquid dupliciter, p. 5. col. 411. b. c. Item, p. 6. c. 614. f. & 1382. f
perfecti igne tribulationis decocti, adeo vt variis virtutibus decorentur, significantur per pauos, p. 2. col. 775. e
perfectorum est & maxime eorum quibus cura ouium est commissa, renunciare omnibus quæ possident, p. 3. c. 1849. e. f
perfectorum vita est profectus aliorum, p. 3. col. 633. b
perfectioribus iusti aspectu læticia est, p. 3. col. 1371. b. c
perfectio maior in hac vita esse quæ potest, quam in mundæ multitudinis vnitas, p. 2. 782. d
perfectio vel completio duplex, est alicuius rei, prima quando assequitur formam debitam. Alia quando exit in operationem sibi debitam, p. 1. col. 55. b. c
perfectio non consistit in dispositione materiæ, sed introductione formæ, p. 6. col. 133. c
perfectio Apostolorum & doctorū Ecclesiæ primitiuæ in hoc notatur, quod in breui tempore per orbem publicauerunt fidem Christianam, p. 4. c. 2533. c
perfectio dilectionis Dei ex toto corde tota anima, & c. cur præcipitur homini haberi, quamuis eam in hac uita nemo habeat, p. 6. c. 597. a. Item, p. 1. c. 1497. c. & 1504. e. f
perfectio licet vna sit nobis generalis, si tamē vnā virtutum speciem integris potuerimus implere est ipsius virtutis sua quæque perfectio, p. 2. c. 30. f
perfectio magnæ est, cum quis humilitate adeo proficit, vt erratus suos viuaciter inspicere, & efficaciter valet expurgare, p. 2. col. 1351. c
perfectio mentura hæc, pro posse suo quemq; pro Domino laborare & statum Ecclesiæ primo in se, deinde in proximis confirmare, p. 2. col. 1286. f
perfectio operum nostrorum ad Dominum referre præcipimur, & hoc in decimis insinuat, & c. p. 3. c. 2149. b
perfectio nihil sic impedit ut superbia, p. 3. col. 853. a. b
perfectio vitæ actiue & contemplatiue sūt conexæ, p. 3. 147. c
perfectio quæ sunt inter creaturas diuersæ & distinctæ, sunt in Deo vnitæ, p. 3. col. 154. e. f
perfusio sanguinis in carne propria fuit illicita, quia talia erant signa pactorum cum Dæmonibus, p. 1. c. 1074. f
peregrinos qui moribus & vita se esse profitentur in hoc mūdo spiritualiter celebrāt solēnitatē tabernaculorū, p. 2. 1287. c
peregrini dicti sūt patres priores, Patriarchæ, scilicet & quare p. 2. col. 1083. b

peregrini

Index.

Peregrini non solum sunt inuitādi ad hospitium superficialiter & leuiter, sed cum instantia magna, p. 1. col. 242. a
Peregrinorum alia ratio apud Iudæos, alia vero apud gentes, p. 1. col. 1076. d
Pericula sunt sex quę communiter accidunt hominibus in quibus liberantur, p. 3. col. 1263. a
pereunt pari sententia, qui declinant iussa principis, & qui opera mala velle contendunt, p. 4. col. 1445. a
peribit de medio populi sui, &c. An vbicunque in lege hoc dicitur transgressor per iudicium humanum interficit debeat si fuerit conuictus, p. 1. col. 1369. b. c. & col. 586. f
peribit vel interibit de populo suo, cum dicitur in lege, secundum Hebræos nominantur triginta sex casus, quorum aliqui sunt in quibus iudicio humano conuicti erāt rei morte corporali, alii vero non, p. 1. col. 1064. f
perire dupliciter dicitur, non esse vel male esse, p. 3. col. 45. a
periodus idem est quod ætar, maior enim fuit periodus vitę humanę ante diluuium quam post, p. 4. c. 1509. c. Est etiam punctus, colum. 2. d
peritia omnis quę vel erga aliquam artem vsui humano necessaria habetur, vel cuiuslibet rei sciētia, a Deo data est, p. 1. col. 1359. b
perituri peruersitas & malicia, p. 4. col. 1200. f
permissio fit dupliciter. Vno modo de minori malo ad vitandum maius malum. Alio modo de minori bono, per hoc quod maius bonū nō percipitur, p. 6. col. 245. c. Item, p. 1. c. 1603. c
perperitas non potest significari a nobis, nisi per partes temporis, p. 4. c. 2168. f
perpetuitatem beatitudinis diuinę cōcedunt Hebræi (qui tamen maxime literam sequuntur) sicut & nos, p. 1. c. 1393. c
perpetuus erit cultus. Hęc clausura spiritualiter, nō carnaliter intelligenda est & exponenda, p. 1. col. 780. e. f
persarum reges semper cum muneribus solent adorare vt dicitur quo more & magi munera obtulerunt, p. 5. c. 66. f
persarum regibus legitur moris fuisse, vt in cunctis agēdis vel discernendis septem consilio vterentur, p. 2. c. 1318. f
persarum consuetudo erat, quod coniuges, maxime nobilium non dabant se aspectibus aliorum virorum, p. 2. c. 1617. a. b
persarum Reges omnes Ptolomei & Arsacide appellabantur: habebant tamen propria vocabula, p. 1. col. 475. c
persarum regnum ante Cyrum ignobile fuit, & nullius dignitatis, p. 4. col. 210. e. f
persarum reges isti, scilicet Cambyfes Afueras Cyrus Darius in diuersis locis in Biblia & in historiis inueniuntur nominati pluribus & diuersis nominibus, propter quod idem rex videtur aliquando esse plures, p. 2. col. 1297. c
persarum regum post Cyrum catalogus, p. 4. c. 1578. e. f
persequentium sunt duo genera, scilicet vituperantium, & adulantium, p. 3. col. 943. a
persecutio Christiāis quātū afferat vtilitatē, &c. p. 1. c. 1090. e. f
persecutio Antichristi siue tribulatio durabit, p. 4. c. 1601. b. c. 1767. 1768. 1789. 1790. b. Itē, p. 6. Vide et in Antichristus.
persecutio Christianorum per Saracenos contra Saladinum & eius populus per quid signatur, p. 3. c. 977. c
persecutio quōtuplex, & quę quando sit fugienda, & quando non, p. 5. c. 196. f
persecutio fit trib. modis, odio, cordis, dictis, factis, p. 5. c. 100. e
persecutio Ecclesię an ei profit vel obstat, p. 6. c. 1604. d. e
persecutionis tempore ponenda est anima, & pace frangenda sunt delicta terrena, p. 5. col. 823. b
persecutionem tyrannorum conuertit Dominus in Ecclesię augmentationem & ad hoc dantur figurę, p. 4. col. 2064. f
persecutionem melius est deuitare quam in ea succumbere, p. 1. col. 1569. c
persecutionum Ecclesię multa genera, p. 3. col. 1445. a
persecutiones Ecclesię per Romanos Imperatores designantur per decem plagas Aegypti, p. 1. col. 569. c
persecutiones Ecclesię quot fuerunt, & sub quibus Imperatoribus, p. 6. col. 1510. f. 1511. c. & 1512. f
persecutore in tuum si videris nimis seuientem, scito quia ab

ascesore perurgetur, id seuius est & truculētus, p. 1. c. 619. b. c
persecutores Christi & Ecclesię, p. 3. c. 444. c. Itē, p. 5. c. 1146. c. Item p. 6. c. 1511. 1512. & 1513. Item, p. 5. c. 1164. c
perseuerantia cū bono operi additur, decimę dant, p. 1. c. 205. a
persona quęcunque deuota instinctu spiritus sancti exit ciuitatem vel villam suam propter defectum panis, quis defectus contingit in terris interdicto suppositis, significatur per mulierem, &c. p. 2. c. 899. b. c
persona eadem nonnunquam pluribus nominibus nominatur. Et hoc reperitur frequenter in veteri Testamento ac nouo, p. 1. c. 373. b. Vide in nominibus plurib. nominatur, &c.
persona quid est, p. 5. col. 1017. a
in persona filii quod natura humana & diuina sunt vnitę, ita quod ipse est verus Deus & vero homo, roboratur aduersus Iudæos ex suis scripturis, p. 6. c. 1696. 1697.
personę probantur ex fide, p. 2. c. 1477. a
personę plures aliquę, p. vna persona reputatur, p. 1. c. 207. b. c
personę in diuersis officiis & statibus Ecclesię, significantur per diuersa vasa, p. 1. c. 740. f. & c. 769. a. b
personę potentes bene operari, sed non docere, significantur per filias Iob, & quare, p. 3. c. 10. f
personę nulli in Ecclesia quantumcunque propinquę parcenda est in perfidia hęresis si fuerit obstinata, & maxime si studeat ad subuersionem aliorum, p. 1. c. 1535. c
personę notabiles fuerunt septem, quę bene se habuerunt per sapientiam diuinam & enumerantur, p. 3. col. 1927. c
personarum exceptio non est apud Deum, p. 2. col. 1204. d
personarum acceptio quando reprehensibilis, & quando irreprehensibilis, p. 6. c. 1276. f
personarum pluralitas, licet in exordio creationis mūdi & deinceps, cum essentię vnitę innuatur, non tamen numerus determinatus vsque ad tempus Abraham, p. 1. col. 237. f
personarum pluralitas siue suppositorum in vnitate diuinę essentię attribuitur, contra Iudæos, cum solutionibus argumentorum per eos adductorum, p. 6. col. 1696. d. e. 1697. a. b. c
perspiciunt quid agendum sit ii quorum Deus curam gerit, p. 2. col. 1176. e
persuasio praua facile aliquem capit, cum vis doloris ingrauefcit, p. 3. col. 37. c
persuasio est quadruplex pro impetranda remissione, p. 3. col. 798. f
perturbatio an & quomodo cadat in animum sapientis, & de hoc exemplum, p. 1. c. 209. c
perturbatio a quiete contemplationis est duplex, scilicet ab extrinseco vt a demonib. Alia ab intrinseco, scilicet ab humana fragilitate, propter quam homo quantumcunque iustus concutitur, p. 3. col. 2406. f
peruersi similibus locietate gaudent, p. 1. c. 206. a. interl.
peruersi verpotenus bona optant, vt benigni videantur, & vt quę in presenti sunt, mala esse ostendantur, p. 3. c. 141. a
peruersa agendo diligimus, sed hęc vita in aliis diiudicamus vnde ad nos reuerli, de huiusmodi erubescimus, p. 3. col. 96. e
peruersis cum in hac vita potestas tribuitur, quid aliud quam ianua erroris aperitur, p. 3. col. 286. f
peruersitas humana prona est ad excusationem sui, & quod merito iustinet, sibi iniuste videtur sustinere, p. 4. c. 599. c
peruersitas morum in mente amara, est lepra in veste linea: vnde quidam per iustitiam sequunt, & peccatorem plus ad deoperationem quam ad sanitatem trahunt, p. 1. c. 1025. a. b
pestilentia trium dierum quam David elegit, quanto tempore crassata est, p. 2. col. 491. c
petenti qui dat, bene facit qui tacēte intelligit, beatus sine dubio, p. 3. col. 717. a. b
petitio in oratione vt habeat efficaciam, tria requiruntur, scilicet quod aliquis petat pro se, & perseueranter seu cōtinue, & declaratur, p. 5. c. 866. f
petitionum trium primatum orationis dominicę imperationes in eterna vita fiunt, reliquę quatuor ad istam uitam pertinent, p. 5. col. 129. c

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Petitionibus septem omnia bona præsentis vitæ vel futuræ continentur, p. 5. Ibid.

Petitionibus impetramus dona, in donis vt operemur, de operatione beatitudines sequuntur, p. 5. col. 90. d. e

Petitionibus septem, dona spiritus sancti & beatitudines coaptantur, p. 5. col. 128. f. & 129.

Petra quæ est Christus, mûdat aquas nisi percussa, percussæ vero fontes producit. Percussus enim Christus & in cruce matus status noui testamenti fontes produxit, p. 1. col. 643. b. c

Petræ cû singulari numero nominatur, in sacro eloquio Christus accipitur cum plurali sancti viri exprimuntur, p. 3. col. 76. c

Petram cur bis Moses virga percusserit vt exeant aquæ, p. 1. col. 1039. b

Petrus quando dixit: Et si omnes, &c. non fuit mendaciû, nec temeritas, sed fides & ardens dilectio, p. 5. col. 431. a. b. c

Petrus & Paulus duces Christianæ plebis sunt, sicut arietes sunt duces gregis, p. 2. col. 1031. c. & col. 1047. c. Item, p. 4. col. 1916. f

Petrus Apostolus de multis quæ de eo dicuntur, p. 2. columna 630. f. & colum. 1063. c. & col. 1160. & col. 1525. c. Item, p. 5. col. 1162. 1213. & 1214. Item, p. 6. col. 478. f. 479. & 480. 1027. 1028. & 1029.

Petrus eremita Ambianensis diocesis, quomodo passagiû ad terrâ sanctâ multû sollicitè procurauit, p. 6. col. 1629. 1630.

Petrus dicitur filius Bariona, id est, colûbæ & quare, p. 5. col. 279. c

Petri negatio quando & quare facta est, p. 5. col. 441. 442.

Pharan non est speciale nomen mansionis, sed solitudinis plures mansionis continentis, p. 1. col. 1252. f

Pharan solitudo decem & octo mansiones continet, in quarum vltima reuerfi exploratores ad Moysen renunciauerunt quæ viderunt, p. 1. col. 1254. f

pharao cur adhuc viuus, tamen a mortuis dicitur suscitatur, p. 1. col. 565. c

Pharao, apud Aegyptios hoc nomine regia dignitas significatur sicut apud Romanos Cæsares Augusti reges eorû dicuntur: Apud Cyros Antiochi, apud Persas Arsacidæ, apud Philistiim Abimelech, & post Alexâdram in Aegypto Prolemæi, p. 4. columna 1295. c. Item, p. 1. colum. 195. c. & col. 475. b. c

Pharao non fuit oblitus somnium suum, sed integre retulit ipsi Ioseph, sed Nabuchodonosor sic dedit obliuioni quod non potuit referre, p. 1. col. 405. c. Item, p. 4. col. 1504. c. f

Pharonem vel Aegyptios fuisse malæ naturæ, & non ex libertate arbitri esse deductos, hoc qui dicunt creatorem Deû accusant tanquam sæuum qui homines vertant in lapides, p. 1. col. 624. d. e

Pharetram suam Deus tulit contra Iob aperuit, quâdo diabolus dedit licentiam percutiendi eum in bonis exteriorib. & in prole p. 3. col. 284. f

Pharisei significantur, &c. p. 2. col. 467. c. & col. 539. c. & col. 1325. c. & col. 867. f

Pharisei in membra nullis decalogum scribebant, & ligatum in fronte portabant, quod vsque hodie faciunt Babylonii, vt putentur religiosi, p. 1. col. 1500. f. & col. 1588. d. e

Pharisei spiritualia dicta Prophetarum de cordis & corporis castigatione carnaliter de solo corpore acipiebât, p. 5. 261. c

Pharisei & Scribæ suaserunt populo Iudeorû ne Christo crederet. Et figurantur per exploratores qui terrauerunt populum ne crederet posse haberi terram a Domino promissâ, p. 1. col. 1256. f

pharisei per hypocrisim corrumpebant triplicem veritatem, scilicet, doctrinæ, iustitiæ, & vitæ, p. 5. col. 381. c

pharisei conuersatione, victu, & habitu, quodam modo ab aliis distincti erant, p. 5. col. 379. c. Et mundicia corporali, colum. 384. f

pharisei & Scribæ omisso studio legis & prophetarum, studebant in mathematicis, & potissime in astrologia, & usq; hodie aliqui sunt ualde curiosi, p. 5. col. 273. c

pharisei per astra volebant pronosticare de aduentu Christi, p. 5. col. 274. f

pharisei omnia fecerunt propter lucra, & dicebant sanctiora: oblata quam templum, p. 5. col. 382. d

pharisei pro magna parte erant de tribu Simeon, p. 5. c. 1095. c

phariseorum & Scribarum duæ familiæ esse dicuntur ex quibus descenderunt, quorum progenitores fuerunt Samai & Helles, qui non multo prius quam Dominus nati sunt in Iudæa, & successorum nomina vsque ad captiuitatem Romanam ponuntur, p. 4. col. 111. a

pharisaica secta inter Iudeos post tempus Machabæorum incœpit, p. 4. col. 2211. a. b

pharisaica doctrina & communiter Iudæi sic tenet, licet false, quod ille qui plura madata numero seruat, & tamē in paucis transgreditur, nihilominus est iustus apud Deum, p. 6. col. 1283. a

phase quid & quare sic significat, p. 1. col. 989. a

phase nec quisquam de cunctis Regibus Israel fecit sicut Iosias, &c. quomodo intelligendum, cum tempore David & Salomonis regnum fuit vnitum, & nulla tribus captiuata, p. 2. col. 1264. f. & col. 381. c

phenenna habuit septem filios. Et dicunt Hebræi quod nato Samuele, mortuus est primogenitus filius Phenennæ, & singulis annis nascentibus filiis, linguli Phenennæ sunt mortui, p. 2. col. 325. c

phiala prius de vitro facta est, hialin enim Græce, vitrum Latine, & in summo lata, p. 1. col. 1208. d

philadelphia metropolis filiorum Ammon, a Philadelpho q. Arabiam tenuit sic vocata est, prius dicta Rabbath, p. 4. col. 1269. c

philistiim per quos progeniti sunt, & per quem modum, p. 2. col. 1011. c

philistiim qui hodie Palæstini, quia p. litera sermo Hebræus non habet: pro ea Hebræi phi Græco vtitur, p. 4. col. 43. b

philistiim camerant ne facerent Hebræi gladium, p. 2. c. 396. d

philistinorum terra est supra mare mediterraneum, & sunt ibi portus & naues, p. 4. c. 146. e

philistinorum ciuitas insignes quinque fuerunt, p. 2. c. 1091. c

philo Iudeus natione Alexandrinus de genere sacerdotû fuit & scripsit librum Sapietiæ, & unde excerptit, p. 3. c. 1886. f

philo Iudeus deceptus fuit, credens eandem linguam esse Chaldaicam & Hebraicam, p. 4. c. 1498. f

philosophia in tres partes diuiditur, logicam, physicam, & ethicam, id est, rationalem, naturalem, & moralem, & quid quælibet, p. 1. col. 311.

philosophia omnis mûdana a Græcis exordium sumpsit, p. 6. col. 21. a. Item, p. 3. col. 1634. e

philosophia diuinæ legi nec in omnibus contraria est, nec in omnibus cõsonat. Multi enim philosophorum vnû Deum qui cuncta creauit scribunt, p. 1. col. 308. a

philosophia moralis & physica pene omnia quæ nostra sunt, sentit: diffidet vero, cum dicit materiam esse coeternam Deo & alia plura, p. 1. ibid.

philosophia mundi imbuti, cum ad fidem Christi conuertuntur, ad destruendam stultitiam atque errorem Gentilium aptiores atque habiliores fiunt, p. 4. col. 2558. f

in philosophia humana quicunque confidunt despicientes in Ecclesiæ fidem & doctrinam simplicem in exitu vitæ cõfunduntur, probantes nihil profuisse studiû suû, p. 4. c. 873. b

philosophiæ nomen Pythagoras commutauit pro nomine sapientiæ, & quare, p. 1. c. 307. c. & c. 542. f

philosophiam extollunt magnificetia, & enumerantur, & eorum fructus, p. 3. c. 1596. c. f

philosophus mundi qui vbertate verborum & faciendi patrociniõ delectatur, dicitur diues, cui dicitur. Veruntamen vobis diuitibus, p. 5. c. 783. d. e

philosophus, &c. p. 3. col. 336. d. Item, p. 2. col. 527. c. & sequenti, & c. 1172.

philosophus eruditus per simplicem virum Catholicum, sed ignarum, victus & conuersus est, p. 3. c. 1731. c

philosophus

Index.

Philosophus quilibet superbus significatur per Nabal, q stultus interpretatur, p.2.col.477.b
 Philosophus qui Arrium seduxit quasi Melchisue occidit: qui Macedonium Jonathan, qui Manichæum Abinadab, p.2.col.1057.c
 philosophi multi & antiqui patres multum laborauerunt in inuentione scientiarum & artium, quibus posterius reficiuntur absque tali labore, p.3.col.1660.f
 Philosophi antiquitus portabant virgam in signum doctrinæ, p.1.col.1021.c
 philosophi Patriarchæ hæreticorum Ecclesiæ puritatem perueria maculauere doctrina, p.2.col.1057.c
 philosophi & Poetæ senserunt de diuinitate quæ humilia, & Deo indigna sunt, p.2.c.106.e.f
 philosophi verbum crucis stultitiam estimantes, derident passionem Christi, & Ecclesiæ martyrium dementiam existimant, p.2.col.1385.c
 philosophi summi gentium quantum in eorum literis indagatur sine spiritus sancto philosophati sunt, quamuis de patre & filio tacuerunt, p.1.col.556.d
 philosophi multi propria reliquerunt, & mundam ac pauperum vitam agentes holocaustum facere videbantur, sed de fecerunt & quare, p.2.col.1289.c
 philosophi & heretici sine fide Christi congregant diuitias parum dignitatis, quæ nihil proficiunt eis, immo poenam conferunt æternam, p.3.c.2039.a.b
 philosophi ex siderum cursu suspicantur prouide regi cælestia & contemni terrena, quasi nihil recti iuxta ordinem generatur in terris, p.4.col.1141.c.1142.d
 philosophi licet aliqua dixerit de natura tonitru, iridis, & aliarum impressionum quæ generantur in nubibus: hoc tamen fuit in generali tantum, & valde imperfecte, p.3.col.345.c. & clarius col.359.a
 philosophi ratione naturali ex effectibus sumpta multipliciter probauerunt unitatem Dei p.6.col.1142.f
 philosophi licet Deum cognouerunt quantum ad essentiam unitatem, non tamen quantum ad personalem distinctionem, p.5.col.1168.f
 philosophi seu sapientes posuerunt unam causam primam hominibus præsentem, & illam dixerunt esse Deum Deorum & illam præ cæteris honorauerunt. Veruntamen cum vulgaribus hominibus, ut communiter adorabant idola in templis, p.4.col.661.c
 philosophi qui ponebant mundum æternum ponebant unam causam efficientem omnium, ut patet de Auicenna, licet Auerois neget Deum habere rationem causæ efficiētis, sed habere rationem causæ finalis, p.6.col.1174.d
 philosophi quidam, scilicet Epicuri ponebant felicitatem in voluptatibus, & Stoici ponebant in virtutibus, utroque tamen negabant resurrectionem, & per consequens aliam vitam. Paulus autem posuit felicitatem in anima & corpore & hoc in vita futura, p.6.col.1170.f
 philosophi quidam contempserunt voluptates & diuitias huius vitæ, licet resurrectionem negarent, & quo fine hoc fecerunt, p.6.col.333.c
 philosophi quidam resurrectionem concesserunt, sed quo modo, p.6.c.340.f. Item, p.3.col.170.f
 philosophi in quo posuerunt finem beatitudinis, p.5.colum.1085.c
 philosophi pro honestate infinite laborauerunt, p.4.colum.594.c
 philosophorum & hæreticorum ad inuentiones (quæ recte idola nuncupantur & simulachra Aegypti) abiiciamus, ne nos colluant, p.4.col.1225.1
 philosophorum contemplatio, quæ & qualis fuit & quis illius finis, p.5.col.796.1
 philosophorum doctrina dicitur sanguis. Ibid.c
 philosophorum libros si reuoluas, inuenies partem de dogmatibus veritatis non omnia, ut apud Platonem fabricator mundi Deum. Apud Zenonem, interos & immortales animos, &

unum bonum, honestatem, &c. p.4.col.2405.a. Item, p.1.c.310.a.b. Vide etiam in Plato.
 philosophorum ars dicitur maceria, p.3.col.1555.a
 philosophorum erratica dogmata per aquas Aegypti designantur, quæ paruulos sensu & intelligentia decipiunt, p.1.col.548.d.e
 philosophorum præsumptio eliditur, qui nihil recipere volunt nisi probatum fuerit humana ratione. quæ tamen est ualde deficiens, p.5.col.1016.f
 philosophorum & hæreticorum doctrina omnis, quia fragilis est & inutilis. a veritate conteritur & dissipatur, p.4.c.170.a
 philosophos & hæreticos spoliari his quæ in verbis vel scripturis eorum tabernaculo Dei (id est, Ecclesiæ) congrua reperiuntur, figuratum est, p.3.col.1242.c. Item, p.2.col.49.b.c. Item, p.1.col.579.c
 philosophicæ rationes contra fidem Christi sunt inanes & sophisticæ, & quare, p.6.col.620.d
 philosophicæ rationes quanto apertius excresecunt: viliores fiunt, p.5.col.526.f
 phinees prophetauit secundum Dei voluntatem ad delendum Chanæorum genus, tribui sudæ præbendum esse principatum, p.2.col.153.
 phinees sacerdotis diligentia pro vera pietate, p.1.colum.1375.a
 phinees an & quomodo fuerit nepos Aaron, p.2.199.f
 phœnice regio est Tyri & Sydonis, p.1.col.642.c
 physica quid facies, Metaphysica vidua fies.
 Si Lucas moritur, logica destituitur.
 Hos versus fecit quidam Præsumptuosus, p.3.col.149.c
 phyton & de Phytonica diuinatione, p.6.col.1303.a. Item, p.4.col.113.b
 phytonibus dracones & alii serpentes ministrare perhibentur, p.1.col.1350.c.f. & c.1562.
 phytonicus spiritus solet diuinare quæ mundi sunt coniecturis, p.6.col.212.f
 pietas posteris etiam indignis salutem parit, p.4.col.334.c
 pietas maiorum prodest posteris, p.2.col.1209.c
 pietas sine scientia discretioræ quomodo m. seratur, ignorat p.3.col.16.d
 pietas est cultus Deo debitus. Et per consequens Impietas est viciū auferens cultū Deo debitū, p.4.col.1131.c.1132.f. 2408.f. Item, p.6.c.23.c
 pietas accipitur dupliciter, p.6.col.63.c
 pietatis & humanitatis officium proximo impendere tenetur quilibet in casu necessitatis, extra talem tenetur debito honestatis & congruitatis, p.5.col.113.c
 pietatis species ad crudelitatem ducit, si per disciplinam peccati culpam prohibet, ut post æternaliter puniatur, p.3.col.44.d.e
 pietatis & simplicitatis opera quæ proximis impenduntur planam significantur, p.3.col.1742.d
 pietatem animi sui declarat Iosue proposita aliis eligendi facultate, p.2.col.145.a
 piger, id est, negligens & remissus in operatione boni, laide luteo, id est, confusibiliter & dure puniri debet, p.4.colum.2196.f
 pigrum dicimus frigus, eo quod pigros facit, p.1.colum.268.a. Interl.
 pigriores sensu per iumenta intelliguntur, p.3.col.749.
 pigri plerique sunt in innocentia & detides, qui nec propriam vitam curando, offendunt, sed post occidentem ruinam admoniti, etiam fraternæ salutis curam gerunt, p.2.colum.1292.f
 pigmei sunt homines cubitalis magnitudinis Et dicitur de eis quod pugnant contra grues, & vix se possunt ab eis defendere, p.4.col.1280.f. Item, p.1.col.134.f
 pignus quare accipiebatur ita frequenter, & restituebatur in veteri Testamento, p.1.col.705.c
 pignoris condiciones quæ, & quot sunt, p.6.c.366.f
 pigritia nutrix est aegestatis & penuriæ, p.3.col.1628.e

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Pilatus an proprium vel an cognomen, & an nomen compositum ex pila & atus, p. 5. col. 459. c
Pilatus unde erat oriundus, p. 5. c. 729. c
Pilatus multum studium dimittendi Iesum habebat, p. 5. col. 988. d
Pilatus graviter peccauit, minus tamē peccauit quam Iudæi, quare, p. 5. c. 453. c
Pilatum in exilium misit Gaius Imperator, parte 6. columna 1510. f. Item, p. 4. col. 426. f
Pilus species emortua, exanguis & examinis p. 1. col. 880. f
Pilus in album mutatus in leproso quid significet, p. 1. column. 1016. f
Pili Levitarum cur radi præcepti non autem euelli, p. 1. columna 1214. e
Pili mortuum quidpiam representant, p. 1. col. 1214. c
Pili Levitarum qui radebantur signabant veram vitam habere debere eos qui ministrant Deo nec mortui quicquā vel male olentis gestare, p. 1. col. 1214. c
Pilis ralis in carne radices remanent & crescunt, vt iterum recidantur, p. 1. col. 1213. c
Pilosus qui dicantur, p. 4. col. 158. f
Pinguis cernix & opulenta superbia affluentibus rebus quasi multis carnibus fuita, p. 3. col. 179. b
Pingues dicuntur diuites temporaliter, similiter donum gratiæ pinguedo nominatur, p. 1. col. 927. c
Pinnacula templi dicuntur tabulata, ad quid, & an mos fuerit doctoribus vt ibi sedentes ad turbam inferius loquerentur, p. 2. c. 1144. e
Piorum est cum ab aduersariis patiuntur, non tam ad iram quam ad pres moueri, p. 3. col. 209. c
Piscina inferior quid apud Isaiam significat, p. 4. col. 217. a
Piscinæ duæ erant in Ierusalem. Inferior quæ ab hostibus capi poterat. Superior quæ non poterat, p. 4. col. 217. a. Item, p. 2. col. 256. e
Piscis quid ad Tobiam ascendit de flumine viuus Christus est p. 2. col. 1525. c
Piscis nullus habet colū, nisi generans sicut est cetus, p. 3. 397. c
de Pisce manducauit Christus post resurrectionem, nō de ter restri animali, & quare, p. 1. col. 104. d
Pisces qui pinnulas habēt & squamas, dare saltus super aqua solent, p. 1. col. 1003. a. b
pisces habentes squamas & pinulas, sunt temperatæ complexionis, quia carnes eorum non sunt nimis humidæ, & per consequens magis sanæ, p. 1. col. 1003. c
pisces sunt restam pro pelle habentes, quorum squama auferri non potest, p. 1. col. Ibid.
pisces triplici modo capiuntur, p. 4. col. 2044. f
pisces sicut quidam putant nullius sunt memoriæ, sed certissimum est eos habere memoriam. Ibid. d
pisces omnes non nisi aquis viuere possunt, p. 1. col. 14. d. e
pisces nō fuerūt morruī in diluuiū sicut alia animalia & aues, nec politi erant in arca, & quare, p. 1. col. 146. f
piscium genera esse centum quinquaginta tria aiunt, qui de animantium scribere naturis, p. 4. c. 1457. a
piscibus quo Adam nomina imposuerit non dicitur, sed credibile est paulatim cognitis, pro diuersitate gētiū imposita esse, p. 1. col. 78. d. e
pitacus legislator statuit circa ebrios amplius punire, non respiciens ad peccati grauitatem, sed ad populi communē utilitatem, p. 5. col. 1182. f
placere Domino qui non nouit, meritō spe bonorū carens, nec citius adueniat metuit, p. 6. col. 693. a
placere qui querunt per mendacia potentibus & Prælati, nō sunt infauorabiliter aut benefice audiendi, sed magis puniendi exemplum de Dauid, p. 2. col. 517. c
plagæ inflictæ sunt Aegyptiis a Deo ministerio quasi omnis generis creaturarum, scilicet quatuor elementorum, corporum cælestium, hominum, & Angelum, p. 1. col. 547. c
plagæ decem inflictæ Aegyptiis, per quæ factæ sunt, & correspondenter ad afflictiones Hebræorum ab eisdē illatas, De

prima plaga & secunda, p. 1. col. 599. a. b. De tertia, columna 554. d. e. De quarta, Ibid. De quinta, c. 561. c. De sexta, Ibidem. De septima, col. 567. c. De octaua, col. 575. c. De nona. Ibid. De decima, col. 581. c
plagæ decem quibus Aegyptus per Israelitas verberatur posunt Romani regni comparari temporibus, p. 1. col. 567. c
plagæ Aegypti cœlitus exhibitæ, signant spiritualiter quæ mala quotidie prauas mentes feriant, p. 1. c. 575. b
plagarum factarum per Aaron & Moysen in cōuincendo Aegyptios, qui ordo, & quomodo attendendus sit, & de comparatione earundem, p. 1. col. 559. c
plagis quatuor populus Iudæ traditus est, p. 4. c. 691. a. Aliæ terræ similiter his plagentur, col. 689. c
planctus peccatoris de hoc quid fuit in dæmonis seruitute, p. 3. col. 1497. c
planctus exhibetur Moyfi & Aaron, & super Stephanum fit planctus magnus, similiter de Iacob legitur. Iesus Naue sepultus refertur, non defletus & super hoc mysterium, p. 1. col. 1695. c
planctus magnus fiebat in morte notabilium personarum, p. 6. col. 1065. c
plangere ille perfecte nouit peccata & operis & cogitationis, vel bonum quod fecit vel bonum quod debuit & non fecit qui mūdum plene contemnit, & seipsum holocaustū Deo tribuit, p. 4. col. 1398. e
planetæ septem habent proprios motus distinctos a motu firmamenti, p. 1. col. 21. b. c
planetæ varietates habent in circuitione. Et an & quomodo horum possit ratio dari, p. 3. c. 360. f
plantæ nouæ tactu arescunt, p. 3. col. 117. b
platanus quid & unde dicitur, p. 3. col. 2094. d
plato dixit de Socrate magistro suo. Amicus quidem Socrates, magis amica est veritas, p. 5. col. 1078. f
plato ne modum excederet per iram, seruum se offendentem alterius tradidit cadendum, p. 6. col. 555. c. Item, p. 3. columna 2585. c
plato posuit fabricatorem mundi Deum, p. 4. col. 1495. a
plato dixit Deum causam efficientem mundi, & etiam ex tempore, p. 6. col. 555. c
platonici libri continet. In principio erat verbum, & c. Sed illud verbum caro factum est, non legitur, parte 6. columna 616. e. Item, parte 1. columna 57. c. & col. 98. b. c. Vide etiam col. 57. c
plebs Hebræa dicitur mater Dei, eo quod nasciturus erat de ea secundum carnem per virginiem Mariam, p. 3. col. 1591. c
pleiades unde dictæ sunt, p. 2. col. 945. c
plenitudo & vacuitas virtutum in sanctis penes quid & quomodo accipi debeant, p. 5. col. 1055. b
plenitudo gratiæ quomodo sanctus in scriptura attribuitur, p. 5. col. 1054. d. e
plenitudo spiritus sancti quomodo & quando data est Apostolis, p. 5. col. 1224. a
plenitudo gratiæ incœpit in Christi conceptione, deriuando ad alios post Christi ascensionem, & non ante, p. 5. col. 1225. a
plenitudinis nomen in bono solet accipi. Et de hoc exempla, p. 2. col. 1511. b. c
plenus gratia dicitur Christus. Maria, & sancti, sed differenter, p. 5. col. 1030. f
plenum tot modis dicitur quod modis vacuum. Ibid. f
plumbum immiscetur metallis quæ sunt adulterata, ut aliena separetur materia: etsi forte purgata fuerint, plumbum omnino consumitur, p. 4. col. 363. c. f
pluralitas personarum & vnitas essentia in diuinis ostenditur ex veritate Hebraica, p. 4. c. 750. e. f
plus valuit ad Sodomitas malum inolitum, quam bonum insolitum, p. 1. col. 242. b. Interl.
pluribus intentus minor est ad singula sensus, par. 3. columna 2027. a
pluuia quomodo dicatur concreescere, p. 1. col. 1653. b

pluuia

Index.

Pluuia communiter sequitur tonitruum, p.3.c.358.f
Agave herba quæ, & cuius naturæ, par.1.c.1653.b
 Pluuia gratiæ descendit abundanter super Apostolos in die Pentecostes post septem Christi mysteria, sicut Helias septem vicibus orans pluuiam impetrauit, p.2.c.1437.c
 Pluuia duplex visibus & spiritalis illa omnibus cõmunis, hæc solis nota iustis, p.1.col.1134.e
 pluuias ipso tempore pluuiarum cum Israelitæ maiores solito cernerent, reuersi ad conscientiam, peccatis suis hoc impetraverunt, & iram cœlestem superuenturam timuerunt. Sed nos turbatis elemētis & ipso iudice per aperta indicia vim suæ iræ minitante, nihil de correctione morum requirimus &c. p.2.col.1336.d.e
 Poderis est vestis, &c. p.6.col.1465.a. Item, p.1.c.973.a.b
 Poena maxima quibus sceleribus seruetur disputando. Et respondetur ratiocinādo, quia his qui per ebrietatem deuoluuntur ad luxuriam, p.3.col.1706.d
 Pœna hominis deiectionis est triplex. Prima quod sit fugitiuus de loco proprio. Secunda est priuatio suæ substantiæ. Tertia quādo priuatur sua prole, p.3.col.180.f
 Pœna quæ ex peccato venit productior est quam culpa, & quare sic infligitur, p.5.col.1224.b
 Pœna occisionis, mutilationis siue talionis, quæ fuit apud Hebræos p.1.c.685.c. per totum, & sequentibus.
 Pœna omnis quam patimur, ira Dei est, p.3.c.1085.b
 Pœna multiplex comminatur populo Israelitico, p.1.c.1486.e.f
 Pœna quadruplicis mortis imponitur legis transgressoribus, p.2.col.290.f
 Pœna quadruplex fuit inflicta Iudæis successiue & secundū diuersa tempora, & per quid fuit designata, p.4.col.621.c
 Pœna hæreticorum erit maior pœna dæmonum post iudiciū & hoc propter peccatum infidelitatis, & adduntur rationes, p.6.col.1358.f
 Pœna ignis æterni gehennæ, sicut & præmium regnum cœlorū in antiquis documentis minime inuenitur, sicut in Euangelio, p.5.col.122.d
 Pœna mortis quæcunque aliquando significatur per ignem in scriptura, p.4.c.1775.c
 Pœna inferni duplex. Vna est parte mentis, scilicet, tristitia vehemens, alia est parte corporis, p.5.col.247.c
 Pœna gehennalis dicitur preparata ab heri, id est, a secūda die creationis mundi, ut dicunt aliqui, &c. p.4.col.286.f
 Pœna dæmonum ex pœna reproborum augetur, qui in inferno erunt reclusi, sicut econuerso, gloria Angelorum augmentabitur ex gloria electorum, p.4.columna 286.f. Item, p.1.col.96.f
 Poena mitissima omnium est eorum qui originale peccatum tantum habent, & nullum addiderunt, p.5.col.876.d
 Poena inflicta vel infligenda significatur in scriptura per calicem, p.3.col.994.f
 Poena vtrum possit esse peccatum vnum, alterius peccati, p.6.col.29.c
 Poena extrinseca imponitur Adæ, mulieri vero intrinseca, p.2.col.211.c
 Poenæ sunt arbitrarie in noua lege, & foro conscientiæ, secundū iudiciam discreti confessoris nisi per superiores Ecclesiæ aliud fuerit determinatum, p.1.col.947.b
 Poenæ sūt in duplici genere, quia aliquæ corporales, aliquæ spirituales. Item corporalium quædam temporales quædam æternæ, p.4.col.1209.c
 Poenæ relaxatio, signum est mitigationis iræ, p.3.col.1084.e.f
 Poenæ mensura pro peccato metiēda est, prout quisque sibi in hac vita, vel minus vel plus peccando q̄sierit, p.1.c.1264.e.f
 poenæ inflictæ sunt homini ex transgressionē præcepti ad totam vitam vlque ad mortem, & transfusæ in posteros, quia quales facti sunt primi parentes per peccatum, tales filios genuerunt, p.1.col.102.f
 poenæ a Deo subito immisæ ad modum sagittarum, vocantur sagittæ diuinæ, p.1.col.1657.c
 ad Poenam si peccatori annus ascribitur pro peccato vnius di

ei vereor ne forte nobis qui quotidie peccamus, nec ipsa sæcula aut etiam sæcula sæculorum sufficere possint ad pœnas luendas p.1.col.1263.b
 pœnarum metus reuocat a malis, p.3.c.1874.d
 de pœnarum magnitudine vel mensura damnandorum, sententiam ferre, nec de iudicio Dei eorundem, non potest humana fragilitas scire quod domini arbitrio derelictum est, p.4.c.135.c
 Poenarum nullus finis sperabitur in futurum, ideo semper timeret permanet cum pœnis, p.3.c.138.d.e
 Poenis corporalibus & temporalibus bene puniuntur filij a Deo & ab homine pro parentibus, sed non pœnis spiritualibus. Ibidem.
 Pœnitentia fera scelerum dicitur vermis, p.1.c.2012.f
 pœnitentia vtrum in cadentibus habeat locū post baptismum arguitur contra & pro, cum responsione & solutionibus argumentorum, p.6.c.858.f
 Pœnitentia si in reprobo placuit, & in eo qui timebat amittere præsens sæculum, quā grata est spontanea afflictio pro culpis in eis qui placent, p.4.c.1097.a
 Pœnitentia cur prædicatur, si gratis in baptismo fit remissio peccatorum? p.5.c.10.d
 pœnitentia vera de præteritis, & cautela contra reciduum pro futuris sufficit Deo, p.5.c.1155.c
 pœnitentiæ veræ vnus dies tantum valet, quantum mille anni, sicut latroni, parte 6.c.1368.e
 pœnitentiæ graue pondus pœnitentibus impotentes, ipsis peiorandi occasio sunt. Immo si errando modicam pœnitentiā imponunt, nonne melius est propter misericordiam rationem reddere quā propter crudelitatem, p.5.c.373.c
 pœnitentiæ perfectæ duo modi, confessio & emendatio, par. 3.c.697.c
 pœnitentiæ austeritas significatur per altare holocaustorum, in qua caro propria Domino sacrificatur: & hæc oblatio tanto est melior, & placentior, quanto propria charior homini quam aliena, p.2.c.1147.c
 pœnitentiæ triplex est modus. Primus, errores, & omnia mala ante baptismum abrenunciare cōdemnare. Secundus, post baptismum lapsus per pœnitentiam renouari. Tercius, quo sancti quotidie a talibus purgantur peccatis: sine quibus vita non agitur, p.5.c.70.d
 pœnitentiæ virtus timor concipitur, qui est initium sapientiæ, p.5. Ibidem.
 pœnitentiæ desertum aggrediens fortius tentatur ab hoste, p.5.col.80.f
 pœnitentiæ austeritas quibusdam comparatur, quæ licet modesta, sine tamen grato habentur, p.5.col.491.b. Item, p.4.col.862.f. & col.1118.f
 pœnitentiam agens offerre se debent ad pœnā ut hic puniatur a Domino non ad supplicia seruetur æterna, p.2.c.667.b
 per pœnitentiam incassum corpus atteritur, si inordinatus motibus mens vicij dissipatur, p.4.c.471.b
 pœnitentiam agere in fauilla & cinere quid est, p.3.c.407.a
 pœnitentiam tarde assumens significantur per alinam, parte 3.col.13.c
 pœnitet sero qui in tenera ætate noluit, p.3.c.1727.b
 pœnæ se dicit Deus humano more, p.2.c.407.b. & 408.d
 pœnitere videtur Deus dum opus mutat, voluntate tamen & dispositione immobili permanente, p.1.c.141.a. Interl.
 pœnitere est ante acta desistere, & deslenda non committere, p.5.c.158.e.f
 pœnitere volentibus, grauius onera imponentes reprehenduntur, p.3.c.351.c
 pœnitens, p.1.c.1679.f. Item, p.3.col.376.f. & 885.c. & colum. 991.c. & 1209.c. Item, parte secunda, colum. 1289.c. & col. 531.c. & col.629.c. Item, parte quarta, columna 1925.a. & col.2545.c
 pœnitens aut tacitus labijs etibus indulgentiā silentio deprecatur, aut etiam si loquendum aliquid, ex dolore, contriti pœctori, suadet, paucis loquatur, p.2.col.1269.c
 pœnitentium

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Penitentium arma sunt cinis & cilicium, p. 3. col. 1580. e
Penitentis humilitas est vallis lachrymarum, p. 3. c. 184. d. e
Penitentem libenter suscipit Dominus occurrit filio inopia & squalore confecto gratiam reddit reuerenti, si tamen cum ploratu & volatu redeat ad patrem, p. 5. col. 611. c
Penitentibus triplex est difficultas ad opera virtutum, p. 5. col. 887. c
Poeta aliquando dicitur etiam propheta iarge accipiendo hoc nomen, p. 6. col. 766. e
Poete, astrologi, philosophi, qui inania loquuntur, & in verbis tantum consistunt, Denique ad amaritudinem prouocant. Regnum enim Dei non est in sermone, sed in virtute, p. 1. c. 1473. b
Poetarum carmina, & doctrinae seculares, cibus sunt demonum & filique sterili suauitate resonantes, p. 5. col. 908. c. Item, p. 4. col. 903. b. c
Poetarum carmina, per ranas significantur, quae inani & inflata modulatione vel ranarum sonis & cantibus mundo deceptionis fabulas intulerunt, p. 1. col. 552. b
Poetas & philosophus cum legimus, ut diuinam scripturam sapientius & facundius legamus, argentum & aurum ab Aegyptiis petimus, p. 1. c. 445. b
Pollicitatione bona securior ne videaris cum facis mala, nec de mala comminatione diffidas si conuersus facis meliora, p. 2. col. 1268. c. f
Polluit diabolus tribus modis ea quae coram hominibus bona sunt, p. 3. col. 18. e
polluti non celebrant, vel communicant in crastino, nisi necessitas vel dici solennitas recompenset, vel probabiliter credatur quo a diabolo talis pollutio procuretur, p. 1. col. 1547. c
Pollutio terrae iniustitia est, purificatio vero iustitia, p. 1. col. 1448. e
pollutio in somnis an & quando peccatum, sit, p. 1. Ibid.
polus arcticus & antarcticus qui & quales dicuntur, p. 3. col. 124. f. Item, p. 4. col. 164. f
pompeius quando & per quem Ierosolymam venit, & vrbe capta & templo reuerato usque in sancta sanctorum accessit, & c. Iudaeique tributariam Romanis fecit, p. 4. col. 2375. c. Item, p. 5. col. 370. f
poma qui portat, odore fruitur, sed aliis cibum fert, p. 3. columna 130. e. f
poma quae possunt manu colligi, primo colliguntur, & postea illa quae non possunt capi nisi cum vinculo, quo rami attrahuntur, p. 4. c. 1891. c
poma solent paleis misceri, ut illa usque ad terras ferantur, p. 3. col. 130. e. f
poma pulcherrima in locis maris mortui nata quae & qualia sint, p. 6. c. 1557. a. b. Et horum mystica significatio. Ibid.
poma mandragorae quae periit Rachel, cuius efficaciam, p. 1. c. 342. f. Vide etiam in Mandragora.
pompae vigent in aequituri, vasis & ferculis (ut de aliis taceamus) in Ecclesiis & canoniis, ubi praelati fuerunt valde boni paucisque contenti, p. 1. c. 171. c
pondus omne candelabri in tabernaculo erat, ut dicit Ra. Sal. pondus centum & viginti librarum, secundum pondus Chiloniae, p. 1. col. 746. f
pondera antiquitus fiebant cum lapidibus sicut modo fiunt per diuersas portiones metalli, & c. p. 3. col. 1672. f
pontificis vestimenta sunt opera virtutum, sapientiae, doctrinae p. 3. col. 2237.
pontifex summus in determinatione negotiorum fidem vel mores agentium per se vel per alios ad hoc idoneos debet inuestigare quid de hoc sentiant sacrae scripturae, & secundum hoc negocia terminare. Et de hoc figura, p. 2. c. 1307. c
pontifex summus cum suo collegio remedium adhibere debet, non sunt solum in statutis praetorum inferiorum, sed etiam in suis si nimis graua videantur, p. 6. col. 1148. f
pontifex primo omnium totus sit castitate vestitus, quod indumentum usque pedes tegens totum corpus, significat, p. 1. col. 883. b
pontifex stat in gradu ligneo, cum singulari imitatione Domini

passionis altiore se ceteris facit. Si enim non imitatur passionem Domini, nondum gradum ligneum unde aliis premineat ascendit, p. 2. col. 1376. e
pontifex necesse est ut timidus & erubescens, quae ipse non fecit, aliis facienda praedicet, p. 2. Ibid.
pontifex debet orare pro toto mundo, & per quid hoc significatur, p. 3. col. 1971. b
pontifex dicitur Christus, & quare, p. 6. col. 822. f
pontifex siue Pontifices, p. 2. col. 1653. c. & c. 1083. c. & 165. c. Item, p. 6. col. 1567. c. Item, p. 4. col. 2581. c. Item, p. 3. c. 741. c. & 1327. f. Item, p. 1. col. 1051. a
pontificis secundum ordinem Melchisedech mors erat humani peccati solutio, p. 1. c. 1447. a
pontificis ad statum promoueri dignus est doctor cuius virga germinat, florer & facit fructum, p. 1. c. 1283. c
pontificis tanta debet esse scientia, ut egressus eius & motus, & omnia vocalia sint, & veritatem quam mente concepit, habitu resonet, quidquid agit, quidquid loquitur, doctrina sit p. 1. col. 975. a. b
pontifici soli licebat intrare sancta sanctorum, & hoc semel in anno, p. 4. col. 927. a
pontifices Iudaeorum a Seleuci Nicanoris regno usque ad Iudam Machabeorum enumerantur, p. 4. c. 2419. b
pontifices Iudeorum tempore persecutionis Christi erant de tribu Levi, & Pharisei pro maiori parte erant de tribu Symeon, p. 5. col. 1140. c. & seqq.
pontifices fuisse omnes primogenitus a Noe usque ad Aaron, p. 1. c. 203. b
pontifices veteris Testamenti quomodo consecrati sunt post mortem Aaron, p. 1. col. 475. a. b
pontifices, Summus scilicet & ceteri debent esse solliciti ut loca suae iurisdictionis clausa sint virtutum muris, & quod ibi sine sacerdotibus & clericis armis sacrae scripturae & orationis deuotum muniti, p. 2. col. 1193. c
pontifices in nouo Testamento & curati, & etiam clerici, seculares, vel religiosi, statim quando nudantur vel sub virtutum mortui sunt spiritualiter, licet adhuc viuant corporaliter. Et de hoc, figura, p. 1. col. 1313. c
pontifices & sacerdotes de nouo consecrati, septem debent abstinere, & quae illa sunt, quo facto debent offerre septem, & quae illa sunt, p. 1. c. 980. f
pontifices concedunt plerumque de facultatibus Ecclesiae principibus contra suos aduersarios, quae non sunt ad hoc ordinatae & sic incurrunt malum offensionis diuinae, & de hoc figura, p. 2. col. 1344. f
pontificum Iudaicorum a fundatione primi templi catalogus similiter & eorum qui post captiuitatem Babyloniam in gente Iudaea fuerunt, & sub quibus regum temporibus pontificatum habuerunt, p. 4. col. 2397. b. & 2398. d
pontius nomen proprium est, & Pilatus cognomen, p. 5. c. 447. c
pontificalis officium, quomodo, & quare, & quando assumendum, p. 6. col. 842. f
populus castigatus qui pro arcu noluerit adire periculum, p. 2. col. 354. f
populus Israel non acceperunt Dominum vniuersae terrae promissionis quia ample sunt impietatem gentium cognationem, p. 2. col. 140. f
populus subditus communiter habet tres status vel ordines, scilicet agricolas, milites, & Deo seruientes, p. 1. c. 1159. c
populus Iudeorum cur sua manu fontes punire iubebatur, p. 1. col. 1081. a
populus Ephraim significat Iudaeos & haereticos, p. 1. col. 123. c
populus Israel per multas vicissitudines rerum passus est, p. 2. 154. d
populus iudaicus quomodo peccarent cum montem nolente Moyle conari sunt ascendere, p. 1. c. 1264. f
populus nationum liber & lasciuus, cui nullus rationalis doctor frenum correctionis posuit, per Apostolos ad Dominum adducitur, p. 5. col. 343. b

populus .

Index.

Populus qui in campo fidei nullius officii loris ligatur, significatur per onagrum, p. 3. col. 92. d

Populus Ecclesie in duplici diffinitione est. Quidam spirituales percipiunt sapientie & scientie dulcedinem. Alii sunt carnales, inmensis & pecudibus similes, crassis & stolidis sensibus abundantes, p. 1. col. 1417. a

Populus totus Israel, licet diceretur Dei filius, tamen sacerdotes ad eius ministerium depurari dicebantur filii & serui modo specialiter, p. 4. col. 2181. b. & seqq.

Populus Israel dicitur segregatus, ab aliis populis, & solus, & quare, per quae & quot, p. 1. c. 1342. f. & 1673. c

Populus Christianus & multo fortius clerici, principes, & prelati singulis diebus intendant cultui diuino, antequam ad opera propria manum mittant, p. 1. col. 884. d

Populus Christianus & princeps tot & tanta obtulerunt prelati & ministris Ecclesie, quod ascendunt ultra necessitate immo etiam contra utilitatem, propter abusum inde sequentem. Ibid.

Populus peccandi argumentum assumit a peccatis sacerdotum dicens: Quare non facerem hoc, ex quo sacerdos meus facit hoc, p. 1. col. 931. e

Populus sicut sequitur sacerdotem in malum, ita sequi debet in bonum, p. 1. col. 635. c

Populus communis in nouo Testamento arcendus est cancello vel choro, ubi diuinum officium celebratur. Et de hoc figura, p. 1. col. 1288. f

Populus tenetur providere seruientibus Deo de victu & vestitu. Et ostenditur hoc ex utroque Testamento. Et istud etiam obseruatum fuit ab antiquo apud Gentiles, p. 1. c. 1289. c. & co. 1241. c. Vide etiam in Seruientes communitati.

Populus Israel pollere debuit speciali sanctitate præ cæteris & prærogatiua, p. 3. c. 1579. b. Item, p. 1. c. 2657. a. b

Populus Iudaicus significatur per duodecim lapides de Iordanis fundo exportatos, p. 2. c. 27. b

Populus Israel post ingressum terræ promissionis habuit triplicem modum gubernationis, videlicet per iudices & quamdiu. Per reges & quamdiu, per pontifices, & c. p. 2. co. 309. c. Vide etiam in Canhedrin, & in Dominus.

Populus uterque Iudaicus, scilicet, & Gentilis, per duos baiulos botri figurantur: quorum prior cæcus & auersus, ignarus pendentis gratiæ, posterior credens Christum, ante oculos habens, semper quem portat videt: & quasi seruus dominum, & discipulus magistrum sequitur, p. 1. col. 1256. e. f. & col. 1466. d. e

Populus Iudaicus antequam peccaret deceptus ab exploratoribus incedebat recte versus montem Seir, sed post peccatum declinauerunt a via recta & magno tempore fuerunt vagabundi per desertum, & postea ceciderunt versus montem Seir p. 1. co. 1469. c

Populus Iudaicus Christum ligno crucis affigens, non credidit esse Dei virtute, sicut Moyses cum petram percussit de virtute Dei dubitauit, & figurat Moyses populum sub lege positum, p. 1. col. 1468. d

Populus Iudaicus a principio fuit murmurationibus assuetus & significatur per Anon, p. 2. c. 567. c

Populus Israel decem vicibus tentauit, & enumerantur, p. 1. col. 1262. f

populus multitudo est, cum ergo dicitur: Appositus est Iacob ad populum suum, quantum de quo dicatur, cum pauci fuerant, scilicet, Abraham & Isaac & Iacob, & c. p. 1. col. 465. ad 471.

populus Israel vocatus est hereditas domialis, & quare, p. 3. co. 1038. f

populus Israeliticus commendatur in prophetiis Balaam, secundum quadruplicem statum, in quorum uno quoque multipliciter laus eius explanatur, p. 1. col. 1492. f

populus sub lege a Deo data an proprie debebat cultui diuino applicari sub nomine tetragrammaton, p. 1. co. 507. a. & 539. a. b. c

populus Israel sponsæ nomine intelligitur, p. 3. col. 1819. c

populus Iudaicus fuit desponsatus per uiceptionem legis, & principales populi imposuerant sibi coronas in die dationis legis, & ideo fuerunt conicinati ad modum sponsæ, p. 1. c. 846. f. & clarins, 854. f. & 855. a. b

populus Iudaicus coronas non deposuit ad ostentandum, quod esse volebat subiectus legi, sed quia peccauerat per idololatriciam, & c. ad eorum confusionem precepti Dominus eas deponi, p. 1. col. 846. f

populus totius mundi in tres partes diuisus est post passionem Christi & publicationem Euangelii: quarum una est Iudeorum obstinatorum, alia est Gentilium in infidelitate remanentium, tertia est Christianorum, p. 4. c. 2163. b

populi Iudaici priorem honorem sic consideres, pontificalem ordinem, insignia Sacerdotum, & c. & eos cum celestibus in terris habere confortia, & c. Nunc autem multo dedecore horrescunt, sine templo, sine altari, sine sacrificio, sine Propheta, sine Sacerdotio, sine celesti visitatione, unde patet quod pater conspuens perfudit vultus eorum ignominia, p. 1. col. 1252. d

populi Israel consuetudo fuit, ut quidquid dubitarent, a Domino per Prophetas quærerent, p. 4. co. 1219. a. b

populi ordinatio ut bona sit requiritur possessionum inter se diuisio, p. 1. col. 1377. c

populi Israelitici status quadrupliciter distinguebatur, in domum Israel, in domum Aaron, in domum Leui, & in timentes Dominum, & qui per hos significantur, p. 3. col. 1412. f

populi deuoti licet nunc sint aduenæ a patria celesti, tamen libenter volunt audire de ea prædicatione verbi diuini, sicut quilibet aduena libenter audit bonos rumores de patria sua, p. 1. col. 308. c

populi duo, Gentilis, scilicet & Iudaicus, nomine duorum debitorum significantur quare & quomodo, p. 5. c. 802. d. e

populum Israel Deus gubernauit, & direxit tripliciter, p. 2. co. 551. c

populo Dei exulta, audi tuæ nobilitatis insignia, vocaris enim non plebs sed ut rex. Sed discite quid agendo quisque fiat Rex, p. 2. col. 182. f

populos duos expriment duo filii Adæ, Iudaicum, scilicet natu maiorem, & Christianum minorem. Maioris sacrificium de terrenis operibus reprobat, p. 1. c. 112. d

porcina caro & omnia quorum eius erat illicitus in veteri lege erunt tempore Messie licita, ostenditur ex Hebraica glossa, p. 4. col. 540. d. e

porphirius dixit quod sola anima esset beatificabilis, & corpus omnino esse fugiendum, & sic non idem ipse homo resurgeret qui compositus est ex anima & corpore, p. 3. c. 210. f

porphirius hereticus, quomodo & qualiter Danielis prophetiam de Christo, & alii calumniari nitebatur, p. 4. c. 1491. b

Et sæpe sæpius reprehenditur signanter, col. 1583. c

prophirius calumniam struit Ecclesie, suam ostendens imperitiam dum Euangelistæ Matthæi nititur arguere falsitatem, p. 2. col. 1263. c

prophirii impietatem cauamus, ne matrone & mulieres sint nostre senatus quæ dominentur in Ecclesiis, & de sacerdotali gradu fauor iudicet feminatum, p. 4. c. 55. a

porta regni est dies iudicii, in quo electi intrant ad gloriam, p. 3. col. 79. b

porta mortis, vicia porta, vitæ virtutes, & c. p. 4. c. 241. a

porta militantis Ecclesie est baptismus, porta triumphantis est extrema vinctio, p. 4. col. 499. b

porta gregis in Hierusalem a sacerdotibus. prima edificata vel sanctificata esse videtur in vicinia ipsius templi, & hoc congruere videtur, & quare sic dicitur, p. 2. col. 1437. c. vocata est etiam porta negotiatorum. Ibid.

porta piscium in Hierusalem respicit Ioppen vicinam mari in ter cunctas vias Ierusalem. & nunc porta David fertur appellari, & esse prima porta ad Occidentem moris Sion, p. 2. ibi.

porta vetus in Hierusalem nominatur alibi Porta iudiciaria, & quare p. 2. col. 1439. c

porta speciosa templi ubi & a quo constructa, p. 2. col. 931. c item, p. 6. co. 1408. f

por-

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Porte ciuitatis Ierusalem principales sex quid mystice signifi-
cent p.2.col.1355.c
Porte dicuntur omnes articuli fidei, & etiam sacramenta Ec-
clesiæ & non habent efficaciam, nisi ab vno Christo qui di-
citur porta in singulari, p.3.col.1334.f
Porte equorum fuerunt duæ, p.4.col.802.d
Porte inferi quæ sint, p.5.col.280.d
Porte duæ sunt per quas tentant diabolus, scilicet cupiditatis
& timoris. Eisdem in contrarium versis intrat Deus, par.6.
col.555.b. Item, p.3.col.631.b
Porte duæ, oculorum, scilicet & aurium. In his duobus sensib.
maxime peccat homo, & punitur, p.4.c.2150.d
Porte quatuor erant in atrio templi sicut quatuor parte orbis
& erant quatuor portarii, siue ianitores. Prima erant Orien-
talis, ex qua parte erat ingressus templi secunda Occidenta-
lis, ex qua parte erat posterior pars templi, quæ dicebatur
sanctum sanctorum, aliæ duæ Aquilonaris & Australis, erant
ex lateribus templi, p.1.col.1115.c
Porte templi clauerunt se, cum sacerdotes portantes arcam
vellent eam transferre de tabernaculo David &c. quando
& propter quid aperiebatur, p.3.c.620.d.e. Itē, p.2.c.1163.b.c
Porte per quas fit ingressus ad Ecclesiam militantem sunt ex-
orcismus, catechismus, & baptisma, p.3.c.1105.c. 1107.b.c
Portam fuisse in Ierusalem quæ porta acus dicta sit in nulla au-
tentica scriptura inuenitur, sicut quidam exponūt illud. Fa-
cilis est camelum, &c. p.5.col.323.c
Portis adhibentur valua, seræ, vectes, & quare, p.6.c.1571.a
Portenta quæ dicuntur, p.5.col.859.c
portenta aliquando portendunt prospera, aliquando præfigu-
rant aduersa, p.4.c.2413.c
Portus in Iudæa super mare Mediterraneum est in Ioppe, p.4.
col.2021.c
Positio manus Dei super aliquem significat occultationē sui,
substractio manus eius denotat reuelationem, p.1.columna
725.c
Possessio Dei quæ vult esse duas habeat uxores, scilicet gratiā
& emendationem morum: hæ generant fructus, &c. p.2.co-
311.c
Possessionem habet quisque secundum virtutem & conuersa-
tionem sanctam, alius virginitatem habet, alius continentia
pollet, ille pauperum patrocinio, p.1.col.1127.c
Possessiones Ecclesiæ dicuntur amantizata, sicut res inanima-
tæ consecrata dicebantur mori vel mortuæ, p.1.col.1154.f
Possessiones Ecclesiæ distrahi non debent, cum a regis Deo
sint mancipata, & ideo in nullius bonis computandæ, p.1.
co.439.a. Interl.
Possibile Deo est quod nobis donare est impossibile, p.2.c.883.b
possident fideles Dominum per fidem & dilectionē, & Deus
possidet eos per gratiam, p.4.col.507.c
postilla Nicolai de Lyra tribus commendatur & ex tribus in-
sufficiencia ascribitur, p.1.in præfatione Lyrana. Sed excu-
santur. Ibid.
postillam suam correxit vltimate Nico. de Ly. anno. M.ccc.
xvii. p.4.col.1611.c
postulationem faciendo quare Moyse & Samuel cæteris pa-
tribus præferuntur, p.4.col.691.a
potens malignos habens multos auxiliares in suis malis,
scilicet diabolum consiliarios, consanguineos, adulescentes
ministros suos, & sibi confederatos, p.4.col.1294.f
potentes assimilantur accipitri, qui mansuetus videtur, p.1.co-
1540.e.f
potentes huius sæculi designantur per rhinocerontem, p.3.co-
370.c
potentes & principes magis sunt solliciti seruare honestatem
inter extraneos, quam inter domesticos, p.3.co.1203.c
potentes dicuntur in aliis gentibus in prælio, qui corporis ro-
bore fortiores sunt, in Israel vero qui iustiores, p.2.c.184.f
potentes sæculi quos consortes habent naturæ, dedignantur
habere consortes gratiæ & honorem quem soli Deo debue-
rant, in sese transferre contendunt, p.2.c.1357.c

potentes huius sæculi diabolus studet incitare ad odium ami-
corum Christi, & non solum ad odiendum in corde, sed e-
tiam ad persequendum in opere, & per quem significantur,
p.2.col.438.f
potentes potentia examinabuntur, p.2.col.794.d
potentes consumptis bonis in toto vel in parte in ebrietatib.
& conuiujs frequenter se convertunt ad spoliandum Ecce-
lesiæ localibus, p.4.col.1555.c
potentes malignos significantur, &c. p.4. Ibi. & 2044.f. 1729.c
potentes antiquitus lectos habebant argenteos & aureos exte-
rius, sed interius de alia materia, p.3.col.1712.f
potentia Dei tanta est, quod quæ per angelos & magnas po-
testates faciebat in Aegypto, ea sæpe etiam per elementa fa-
ciat admirabiliter, p.2.c.960.e
potentia nulla contra hominem, nisi prius sibi ipsi damnum in-
tulerit, p.1.col.1369.b
potentia Dei gloriosa relucet in solis operibus, quæ sunt illumi-
nare cætera corpora, renouare terram herbis & floribus,
terrena scientia folijs & fructibus, & sic de alijs eius effecti-
bus, p.3.col.2187.c
potentia Dei patris apparet in duobus, scilicet in creaturarū
productione & conseruatione, & impiorum iustificatione,
p.6.col.796.f
potentia a quo fit & quomodo, & per quid laudabiliter vel re-
prehensibiliter possideatur, p.6.col.164.e
potentia diuina quæ manifestata fuit in veteri lege per mira-
cula subuertentia inimicos, & liberantia populum Dei, in
noua lege ostensa fuit per mirabilem patientiam sanctorū,
p.3.col.1013.a.b
potentiam creatoris ostendit pulchritudo firmamenti per cla-
ritatem siderum, p.3.col.2187.c
potentatus istius mundi per quid significatur, p.4.col.2345.b
potenti & iniquo quicumque adhæret, ipse quoque de eius po-
tentia velut ex pinguedine tumet, p.3.co.180.d
potari nimis multi vulnera per tumorem acceperunt, quæ nul-
la ferri causa pertrulerunt, p.3.col.1707.d
poratio vini immoderate est causa ut euehiant mala, p.3.col.
69.a
potestas bona & mala a Deo est, &c. p.6.c.163.a.b
potestas non est cuiquam nisi a Deo a quo, ut ille lateat æqui-
tas, p.3.col.873.a
potestas non est a diabolo, sed obnoxia tamen insidijs diaboli
nec ideo mala ordinatio potestatum, quia malo sunt obno-
xia potestates, p.5.col.745.b
potestas tunc solum bene regitur, cum non amando sed timē-
do retinetur, & oportet ut ministrari recte valeat, quod nō
cupiditas, sed necessitas hanc imponat, p.3.c.321.b
potestas dæmonis tanta est, quod nulla uirtute hominis, car-
minibus, herbis, lapidibus, characteribus, & similibus, arce-
ri & stringi potest, p.3.col.391.b. Vide etiam in Demones.
potestas diaboli quodammodo fuit eiecta a populo Iudaico
per legis dationem, & transiit ad gentem sine lege, &c. sed
adueniente Christi prædicatione & Apostolorum, rediit ad
populum Iudaicum, p.5.col.247.c
potestas Christi secundum naturam diuinam cum sit infinita,
nec deprimi potest, nec etiam sublimari. secundum uero
naturam humanam sublimata, & adhuc sublimabitur, p.2.
col.327.c
potestas spiritualis, quæ dicitur clauis, est duplex. Vna est di-
scernendi vel iudicandi peccatum a non peccato, alia ad-
mittendi vel excludendi a cœlesti regno, p.5.c.280.f
potestatis nomine interdum accipitur potestas ipsa, aliquan-
do ipse homo habens potestatem, p.6.c.163.a
potatis ordo nō in crimine est, sed elatio tumoris, p.6.c.164.e
potestati quando & quando non obtemperandum fit, par.6.
Ibid.
potestatem accipiens in populo secundum magisterium diui-
næ legis vitam suam & subditorum ordet atque regat, p.1.
col.1386.d
potestate pro cōmuni utilitate accepta, quia aut nō utitur, aut
abutitur

Index.

abutitur, suo se gladio confodit & quo ab hoste defendi debuerat, hostem potius iuuat, p. 2. c. 509. c

potestates diuinæ oīa cōprehenderet nō possunt, p. 4. c. 1076. f

potestates seculares, licet inter fideles propter catholicam cōfessionem annumerentur, sæpe tamen tales fraudem molitūtur negotio regni terrestris, p. 4. c. 2337. a

porio cathartica quæ dicitur, p. 4. c. 757. a

potum qui dat sitienti, vel calicem diuini verbi porrigit errāti ob id ut à Deo remuneratore, vel terrenum commodum vel terrenam sapientiam expectet huius crater non est tor-na factus p. 3. col. 1871. b

porus & cibus in sacra scriptura generaliter nomine panis & aquæ intelliguntur, p. 3. c. 2148. f

potus vini tempore fuit simpliciter prohibitus sacerdotibus, quo debebant ad ministerium tabernaculi & altaris accedere, ut haberent scientiam discernendi, p. 1. c. 995. b. c

præambulum est explicatio mundi, per quem dedit Dominus præcepta decalogi, p. 1. c. 1490. e

præcellentes alios in aliqua gratia speciali in Ecclesia Dei, ut pote in auro sapientiæ, & c. omnes istas gratias conuertere debent ad ædificium Ecclesiæ in bonis moribus & fide, & de hoc figura, p. 2. c. 1132. f

præceptor vnus præesse debet aliis in choro cātantib. sicut in qualibet Ecclesia cathedrali vnus est Episcopus, & vnde hu-ius trahitur exemplum, p. 2. c. 1113. c

custodire præceptum & memoriam habere de præcepto siue de lege differentiam habet, p. 4. col. 2180. d

præceptum de sabbati obseruatione, partim est morale, & par-tim ceremoniale, quando & quomodo, p. 1. col. 665. b. c. & col. 668. d. e

præceptum de obseruantia sabbati continent plures obseruā-tias p. 1. c. 628. f

præceptum de concupiscentiā vtrum sit unum præceptū vel duo, p. 1. col. 669. c

præceptum de dilectione Dei, an & quomodo possit dici lex, p. 1. c. 1490. d. Et an illa consequentia valeat: Hoc est man-datum magnum in lege, igitur est proprie lex. ibid.

præceptū de dilectione pximi (put in lege diuina tradit an) sit de pceptis iuris naturalis primo & p se notis, p. 1. c. 1078. e. f

præceptum charitatis siue de dilectione Dei, quatuor locis tra-ditur in scripturis, p. 5. c. 373. c

præceptum charitatis qualiter sit intelligēdum, qualiter sit pri-mum, qualiter implendum, p. 5. c. 372. c. & quomodo imple-tur, vel hic vel in futura vita. ibi. 374. e. f

præceptum an viro soli, vel etiam foeminæ Dei dederit de ab-stinendo a fructu ligni scientiæ boni & mali, p. 1. c. 76. e. f

præceptum primum Hebræis bimenbraliter diuidunt per af-firmatiuum & negatiuum, p. 1. col. 668. f

præceptum de vnitāte Dei, quæ necessitas fuit toriens repetē-di in Deuteronomio, cum prius in Exodo positum fuit, p. 4. col. 1733. b. c. 1734. d

præceptum de dilectione Dei, prout in lege traditur, est diffici-limum præceptum etiam de dilectione proximi non modi-cæ difficultatis est & quibus, p. 1. col. 670. e. f

præcepti transgressio an non fuit totaliter consummata usque ad comestionem uiri, p. 1. c. 104. d. e. 108. f

præcepta non bona, quæ, quare, & quomodo sic dicantur, p. 4. col. 1227. a. b

præcepta legis veteris sunt sexcenta & tredecium, p. 2. colum. 291. b. c

præcepta quædam sunt circumiores, & dicuntur præcepta: quædam sunt circa modum colendi, & dicuntur ceremonis quædam sunt circa iustum hominis conuictum, & dicuntur iu-dicia, p. 1. c. 1497. b. c

præcepta iudicialia & ceremonialia euacuata sunt per nouā legem aliter tamen & aliter, p. 1. c. 685. b. c

præcepta iudicialia sic sunt euacuata, qd non obligant in lege noua tamen obseruare non est mortiferum, quomodo & quare, p. 1. c. Ibid.

præcepta moralia manent in noua lege, quia ius naturale est

immutabile. Præcepta vero iudicialia & ceremonialia eua-cuata sunt per nouam legem, p. 1. ibid.

præcepta ceremonialia & iudicialia non fuerunt simpliciter inobseruabilia, sed dicuntur inobseruabilia, quia de difficili obseruabilia, sicut dicitur aliquid intransibile, quod de dif-ficili est trāsibile, p. 6. c. 1149. c

præcepta ceremonialia reducuntur omnia ad præceptum de obseruantia sabbati, & omnia iudicialia & moralia ad alia præcepta, p. 1. c. 673. c

præcepta quædam in scripturis sunt obseruanda in hac vita, & in futura perpetuo. Alia quæ toto tēpore huius vitæ iubē-tur obseruari. Alia sunt quæ in veteri Testamento obserua-ta sunt sed iam coruscante Euangelio, non iuxta literam, sed secundum mysticum sensum obseruātur, p. 1. c. 745. b. c

præcepta decem sunt quasi quædam conclusiones immediate sequentes ex principiis iuris naturalis, quæ statim capiuntur etiam a parum intelligentibus, & talia erant proponenda toti populo in communi, p. 1. c. 673. c. & c. 685. b. c

præcepta alia præceptis decalogi sunt in duplici gradu: quia aliqua se habent ad præcepta decalogi sicut principia corū. Alia autem se habent ad ea sicut quædam conclusiones eli-citæ ex præceptis decalogi, p. 1. col. 1498. d. e

præcepta omnia legis Mosaicæ reducuntur ad tria genera præ-ceptorum, scilicet ad moralia, ceremonialia & iudicialia, p. 2. col. 1342. e. f. Item, p. 3. c. 1197. c

præcepta moralia & iudicialia iustificabant, & c. p. 6. col. 54. e

præcepta moralia & ceremonialia & iudicialia quomodo eua-cuantur, p. 6. c. 785. b. c. & col. sequenti.

præcepta decalogi dicta sunt verba vitæ, quia seruantes ea nō incurrebant pñam mortis corporalis, quæ trāsgressorib. infligebatur, p. 6. c. 1059. c

præcepta decalogi omnia ordinantur ad actuum diligendi, p. 6. col. 266. f

præcepta de dilectione Dei & proximi in quantum sunt de ne-cessitate salutis, in veteri lege ad plenum continentur, sed quantum ad perfectionem & tanquam consilia, continen-tur in noua, p. 6. col. 1391. c

præcepta charitatis cur inter præcepta decalogi nō pñuntur cum tamen sint prima & maxima in quibus tota lex pen-det & prophetæ, p. 1. c. 980. f. & c. 1159. d. e. & c. 1506. a

præcepta decalogi data fuerunt de facilioribus ad effectum, notioribus quo ad intellectum, non autem de difficilibus, p. 1. col. 681. c. & col. 1506. d. e

præcepta ceremonialia habuerunt cursum suū usque ad Chri-sti passionem, & ideo vsque tunc ea Christus obseruauit, p. 5. col. 156. f. & c. 103. c. Item, p. 6. c. 689. f

præcepta ceremonialia tempore publicationis Euangelii sunt mortifera. Iudicialia non obligant, nisi de nouo fuerit inti-tuta, Moralia vero remanent, & c. p. 1. c. 859. b. c

præcepta tot quare Iudeis data fuerūt, p. 1. 1013. & c. 1037. b. c

præcepta principalia duo, p. 1. c. 948. e

præcepta tria dantur in decalogo, tantum ordinantia ad Deū, & huius ratio, p. 1. c. 665. b. c

præcepta omnia negativa quibus prohibentur iniuriæ vel no-cumēta proximo inferenda, an, & quomodo possint imple-ri sine hoc quod homo diligat proximum, p. 1. c. 1077. c

præcepta decem scribuntur, sicut decem plagis percutiuntur Aegyptii, p. 1. c. 674. f

præcepta moralia, iudicialia, & ceremonialia quomodo Chri-stus adimpleuit, quia nihil ad perfectum adduxit lex, par. 3. col. 1045. b. c

præcepta charitatis cum sint duo, pro utroque unum sæpe po-nitur qualiter & quare, p. 6. c. 166. e. f

præcepta de credentis an fuerint data in ueteri Testamento p. 6. c. 495. c. 496. f

præcepta Dei significantur per specula mulierum in quib. ani-mæ semper aspiciunt & si quæ in eis sunt foeditatis maculæ deprehendunt, p. 1. c. 891. a

præcepta legis diuinæ ordinantur ad Dei dilectionem & pro-ximi, p. 3. col. 905. c

D præcepta

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Præcepta decalogi quot in vna de duabus tabulis scripta fuerunt p. 1. col. 825. b. & sequenti. & col. 839. a. & col. 1208. d. e & col. 1494. d. e
Præcepta decalogi quare & quomodo in lege populo Israelitico per Moysen scđo sunt data, siue iterata, p. 1. c. 1077. a. b. c
Præcepta Dei non sunt discutienda quare illa præcepta, sed facienda, p. 3. col. 1282. d
Præcepta Dei omnia, licet dicantur testimonia, tamen illa proprie, quibus additur premium vel pœna. Vide Premium.
Præcepta omnia ordinantia hominem ad proximum, non sunt nisi quædam conclusioe deriuata ex isto principio. Omnia ergo quęcunque vultis, & c. p. 5. col. 148. f
Præcepta decalogi sunt quędam cōclusiones primę principiorum in operabilibus. Alia autem sunt quędam cōclusiones secundarię, deductę ex prædictis principiis mediantibus præceptis decalogi, p. 1. col. 1020. c. & co. 1845. c
Præcepta quatuor ordinantia ad Deum ponunt Hebręi, & erga proximum ponunt tantum sex, aliter doctores Catholici, p. 1. col. 675. c
Præceptorum in lege triplex differentia. Quędam enim moralia quędam iudicialia, quędam ceremonialia, p. 5. c. 103. c. Item, p. 6. c. 785. a. b. & horum imperfectio. Ibid.
Præda per Iudeos facta de Aegyptiis fuit duplex: scilicet de armis, & omnibus præciolis, & de vasis aureis & argenteis, p. 3. col. 1930. f
Prædestinatio quomodo fit in Deo, cum peccatores puniat, p. 2. col. 334. f
Prædestinatio Dei nō casus ruentium, nec malignitatē iniquorum, nec cupiditates peccantium aut excitauit aut suauit, aut impulit, sed plane prædestinauit retribuere unicuique prout gessit siue bonum siue malum, p. 2. c. 334. f
Prædestinatio regni celestis ita est dispensata, ut ad hanc electi ex labore perueniant, ut postulando mereantur accipere, quod eis Deus ante sæcula disposuerat dare, p. 1. c. 295. c. f
Prædestinatio quid est, & quomodo differt a præscientia, p. 6. col. 15. c. 16. d. e. f. 112. f. 525. b. 526. Item, p. 3. col. 1187. c
Prædestinatio diuina, est præparatio gratię in præsentī, & glorię in futuro, p. 5. col. 128. f
Prædestinatio licet sit certa, tamen nō tollit libertatem arbitrii p. 5. col. 398. f. Item, p. 6. col. 526. f
Prædestinatio sine præscientia esse non potest, sed bene conuerso p. 6. col. 535. c
Prædestinatio Dei i bono est, eiusque effectus bonus est, p. 6. ibi.
Prædestinationis & gratię præclarissimum lumen est ipse mediator Dei & hominum homo Christus Iesus, p. 6. c. 12. a
Prædestinationis & reprobationis diuinę causa, an, & quomodo sint materia pscita, siue meritorū præscientia, p. 6. c. 122. f
Prædestinationis non est alia causa, voluntas diuina, par. sexta col. 123. c
Prædestinatus nullus perire in perpetuum potest. Si quando in confusionem peccatorum adducitur, diuina prouisione per societatem iustorum ad pacem Ecclesię reducit, & de hoc figura, p. 2. col. 1280. e. f
Prædestinatorum in viuendo diuersitas, p. 6. col. 742. d. e
Præest bene qui viciis potius dominatur quam fiatribus: quia pro viciis Prælati sunt, non pro natura, p. 3. c. 331. a
Præesse qui cupit, oportet eū aliis pfectiorē esse, p. 6. c. 1283. b. c
Prædicatio Euangelii dicitur noua doctrina formaliter & effectiue, p. 6. col. 1172. f
Prædicatio sancta certissima est interfectio spiritualiū hostiū si perseveranter agitur, & c. p. 2. c. 923. a. b
Prædicatio sic est temperanda, ut omnibus utilis fiat, nulli noceat, & inter omnium vicia quasi gladius anceps transeat, p. 2. col. 1614. d. e
Prædicatio Christi & Apostolorum, tribus de causis facta est Iudeis inutilis & infructuosa, non propter defectum doctrinę, sed propter impedimentum suę malicię, p. 5. c. 235. c
Prædicatio cū subtilior & minutior tractatur: auditorū mētes attentionū certamina ardentius excitantur, p. 1. c. 1223. b. c
Prædicatio verbi Dei sana quatuor debet habere cōditiones,

p. 6. col. 273. a
Prædicatio fit turbis stando & clamose, claustralibus & capitulis sedendo, & magis remisse. Hoc unde inoleuerit, p. 5. col. 2148. f. Item, p. 2. c. 201. c
Prædicatio & rigida vita, debet palatia mollium declinare, p. 5. col. 748. e
Prædicatio & doctrinatio præexigit perfectā etatem. Est autē pfecta etas triginta annorū, p. 5. c. 797. b. Itē, p. 4. c. 1066. d. e
Prædicationis studium uoluptatib. carnis anteferre, est gladiū super femur ponere, ut cum sancta quis studet dicere: curet suggestiones edomare, p. 1. c. 834. e. f
Prædicationis diuinę initium Christus est & passio eius. Si hæc non fuisset, ab errore tam gentili quam Iudaico homines nō liberasset, de diuinitate patris loqui nō posset, p. 1. 1041. c
Prædicationis sanctę uerba sustinemus, cum vera humilitate ariditatem cordis nostri agnoscimus, ut potu sanctę prædicationis irrigemur, p. 3. c. 279. b
Prædicationis vox quo alios ad bene operandum & uidendū excitat, eo ad bene agendum opera prædicationis seipsum ligat, ne extra sermonem actio transeat, nec voci vita contradicat, p. 3. col. 1611. b
Prædicationes officio idoneus, si suscipere renuerit, uel susceptum non bene gerit, dicens. Sufficit mihi ut de me rationē reddā cur aliis prædicem? pecuniam in ludario reponit, p. 5. col. 949. a. b. & col. 414. d. Item, p. 1. col. 212. d
Prædicationis officium alii laudabiliter appetunt, ut Isaias, ad quod alii laudabiliter coguntur, ut ieremias, p. 4. c. 583. a
Prædicationis officiū totius declinarur quia difficile est cognoscere se esse purgatum. Ibid.
Prædicationis sermo subtrahitur aliquando vicio prædicantis aliquando pro vicio audientis, aliquando pro auditoribus datur sermo Doctōribus, etiam malis, p. 4. c. 1108. d
Prædicationis labor, per quem auditores ad fidem & deuotionem trahuntur, significatur per dentes qui cibum ad interiora traiciunt, p. 1. col. 1695. b. c
Prædicationi qui aperte contradicere non præsumit, cum malicię tempus eruperit, his qui nunc metuens derogat, ad contradicendum ante faciam uenit, p. 3. c. 183. a
Prædicationi & doctrinę intendunt aliqui solcite, principaliter propter quæstum uel famam hominum, p. 4. c. 2363. c
Prædicationem pro quiete tua nō debes dimittere, quia Christus qui in magna quiete erat cum patre, quiete quodammodo pro prædicatione intermisit, p. 3. c. 1835. b
Prædicatione celesti qui uritur, ima terrenorum operum deferens tanto facilius subditos ad meliora pertrahit, quanto per vitę meritum de supernis clamat, p. 4. c. 348. d
Prædicationes significantur per fabros cornua deficientes, ad quas scilicet predicationes oportet quatuor concurrere, sicut in corporali fabricatione, & quę illa sint, p. 4. co. 2193. a
Prædicator in domibus hospitum debet esse tam exemplaris vitę quod filij hospitum, i. opera eorum videantur mortua in comparatione ad opera prædicatorum, p. 2. co. 814. f
Prædicator prius debet orare, ut sermo Dei currat & fructificet in auditoribus, p. 1. c. 272. b
Prædicator Euangelii habet premittere, & etiam post sermonem facere oratio, quomodo, & qualiter, p. 5. c. 836. a. item, p. 4. col. 1096. f
Prædicator ut peccatores inducat ad celerem conuersionem proponat fragilitatem humanam, & pœnas obstinatorum in peccatis, p. 4. col. 723. c
Prædicator non solum debet predicare uerbis, sed etiam sensibilibus exemplis. In moralibus enim magis mouent facta quam uerba, p. 4. c. 723. c. & c. 151. c. 152. f
Prædicator quando pro questu diuitum palliat mala sacerdos in sanctuario occiditur, p. 4. col. 970. f
Prædicator post predicationē ad Deū redire debet p gratiarū actionē, & attribuere sibi predicationis fructum, p. 1. 285. c
Prædicator diligens predicare non debet de fabulis & fictitiis sed de sacris scripturis, p. 1. c. 457. c
Prædicator studios⁹ nō vult diu iter carnales manere, quia animas

Index.

mas a gentilitate conuersas, ad societatem spiritualem niti-
tur velocissime perducere, p. 1. col. 284. b. c. Interl.
Prædicator caueat, ne verbis non congruant facta, & in defor-
menti opera magisterium disciplinæ, p. 3. c. 1362. e
Prædicator loquendo vitam doceat, quia ex semine boni o-
peris, vberes fructus prædicationis colligit, p. 3. c. 88. d
Prædicator perfectus non est qui propter cōtemplationis stu-
diū operanda negligit, vel propter orationis instantiam, cō-
templanda postponit, p. 1. c. 284. b. c. Item, p. 3. c. 88. d
Prædicatur vanus & loquax semper vult loqui de aliorum de-
fectibus, & si modicum tangatur, statim ad impatientiam p-
uocatur, p. 3. c. 142. f
Prædicator vanus de bona doctrina se iactat atque vita, cū ta-
men in vtraque multa sint arguenda, p. 3. Ibid.
Prædicator curiosus & vani gloriosus verba multiplicans ad
sui ostentationem, vel ad quæstum, & non ad vtilitatem au-
dientium, dicitur vir seminifluus, p. 1. c. 1035. c
Prædicator qui non intendit nisi quæstum vel fauorem homi-
num, frequenter cum bonis quæ dicit, prorumpit in mala
verba & inhonesta, p. 1. ibid.
Prædicator fidelis optat (si fieri valeat) vt veritatem, quam so-
lus loqui non sufficit, ora cūctorum sonent, p. 1. col. 1239. c
Prædicator vel prælatus siue curatus, quando verbo malo vel
facto Ecclesiam Christi patris sui sponsam polluit cum u-
xore patris sui dormit, p. 1. c. 1527. b
Prædicator eum alta de Deo loquitur & supernæ habitationis
iam vtcumque tabernaculum ingreditur, cuius prædicatione
virtutem si infirmi plene pensare non possunt, tamen uelut
terga aspiciunt, p. 1. col. 846. f
Prædicator, doctor, vel prælatus quicumque, qui plus appetit
cōmodum suum, scilicet famæ vel pecuniæ, quam audito-
rum bonum spirituale, significatur per Ionam Prophetam,
p. 4. col. 2038. f
Prædicator vt diuersis verbis (nunc enim amaris, nunc dolci-
bus) ad idem tendētibz, vtrumq; facere possit difficile est,
p. 6. col. 1287. b
Prædicator verbi diuini facit cōuiuium spirituale, & hoc vel
propter honorem vel propter lucrum, vel animarum salutē
& propter hoc diuersus consequitur fines, p. 5. c. 895. c
Prædicator verbi diuini nō debet ad loca mala & suspecta de-
clinare, quia per hoc impediretur doctrina eius tāquam su-
specta, p. 5. col. 242. f
Prædicator verbi diuini non debet cessare a prædicatione, li-
cet videat paucos proficere, p. 5. col. 235. c
Prædicator desidiosus non vult hoc operari qd dicit, & est simi-
lis pigro, cui labor est manum ad os porrigere. Manū enim
ad os porrigere, est voci opera concordare, p. 3. c. 1689. a. b
Prædicator ille vere suis auditoribus vias vitæ aperit, qui exer-
cet quod ipse prædicat, p. 3. c. 1676. d. e. & c. 2217. c
Prædicator conscius sibi de peccato mortali debet a prædica-
tione cessare, donec purgatus sit vera cōfessione, vel saltem cō-
tritione, aliter indigne tractaret verbū Dei, p. 4. c. 81. c. 82. f
Prædicator veritatis crescentibus viciis per defectum charita-
tis debet plus solito magis austere viuere, ut efficacius con-
tra vicia prædicet verbo & opere, & per quem significatur,
p. 4. c. 204. f
Prædicatoris vita semper in alta debet firma permanere, vt in
cursus malignorum lōge prospiciat, ut culpam pius quam
veniat deprehendat, p. 3. c. 1872. e
Prædicatoris debita dispositio quæ sit, p. 5. col. 482. f. 483. c. &
743. c
Prædicatoris socius Euangelici debet esse nominis, & idoneus
in scientia & vita, p. 6. col. 1159. c
Prædicatori tāta debet esse fiducia in Deo, vt & si nō præuideat
sumptus, tamen sibi non defuturos certissime sciat, p. 5. col.
837. b
Prædicatores quæstuarii multi sunt, sed quærenter tantum a-
nimarum salutem sunt pauci, p. 5. col. 836. f
Prædicatores dum faciunt suas prædicationes hominibz. quasi
lapidas escas apponunt, p. 3. c. 1849. e

prædicatores dicuntur maxilla Ecclesiæ, p. 4. c. 928. f
prædicatores auditoribus impediunt spiritualia, a quibus acci-
piunt carnalia, p. 1. col. 285. f. Interl.
prædicatores iustruit Iesus, etiam terrena insidia subditis mi-
nistrare, & sic ad regnum trahere, p. 5. col. 91. a
prædicatores moderni quare non faciunt signa, sicut quōdam
in primitiua Ecclesia, & datur ratio, p. 5. col. 186. f
prædicatores Euangelii nō quærant vindictam de iniuriis sibi
factis, p. 5. col. 742. f
prædicatores Euangelii prius debent transmigrare de carnali-
bus ad spiritualia, & de terrenis ad meditandum cœlestia,
p. 5. col. 490. f
prædicatores Euangelii incipere debent sermonē a sacra scri-
ptura, non a poeticis verbis aut philosophicis, p. 5. col. 482.
f. Item, p. 1. col. 457. c
prædicatores cōmentariis assimilantur, qui eos quos bonis o-
peribus instituunt, copula charitatis adinuicem neāunt, p.
2. col. 1292. f
prædicatores homines in gloria quondam sæculi sublimes se-
cū sermones Dei de statu prię cōuersionis deiciunt, &
in ornatu Ecclesię erigunt, p. 2. c. ibid.
prædicatores tales sunt constituendi, qui decalogum non solū
faciendo auditoribus ostendant, sed etiam puritate cordis
intemeratum custodiant, p. 2. c. 1294. c. f
prædicatores vocantur canes, quia Dei domum & eius substā-
tiam & oues spirituales a furibus & bestialibus spiritibus
& hæreticis defendunt, p. 2. col. 1325. b
prædicatores paupertatis pauperes contēnunt per clericos & sa-
cerdotes puerulos, p. 4. 255. c. & c. 772. f. & c. 780. f. & 1450. f
prædicatores annunciando virtutes & præmia bonorum de-
bent simul denunciare uicia pœnasque malorū, p. 4. c. 274. f
prædicatores non debent suis hospitibus dicere triuola, sed e-
dificatoria, ex quibus concipsant & pariant opus bonum,
p. 1. col. 234. c
prædicatores cum auditorum vitam obtinēt, Deo de cuius mu-
nere hoc habet, non sibi præbent, p. 1. col. 285. d. e
prædicatores sancti facta præcedentium patrum ac finem glo-
riosum ad exemplum præsentibus commemorandū osten-
dant, & exemplo cuius id facere debent, p. 4. c. 1532. c. f
prædicatores studere debent, ne discretionis regulam sibi mo-
lientes eos quibz. verbum Dei prædicant, districtioribz. præ-
ceptis quasi grauioribus pōderibus obruant, p. 1. c. 1616. f
prædicatores sancti quo studiosius corda purificant, plura in
ueniunt quibus seiplos reprehendant, & significatur per sa-
gacilicina, p. 1. c. 351. b. c
prædicatores docti ubi non sunt frustra ad audiendum con-
fluūt fideles, vbi plurimæ operationes apparēt, patet quod
prædicator pro verbi fuge laborauit, & uerbum casto ore
ruminauit, p. 3. c. 1142. d
prædicatores siue curati, siue alii ministri Ecclesię, licet sint
multi tamen pauci inueniuntur apti ad prædicandum ra-
tione vitę sanctę & sanę doctrinæ, p. 5. c. 836. f
prædicatores sancti, licet aliquando ab sæculi actus moderan-
dos & in disciplinatorum infestationes temperandas se
porrigant tamen nullo modo sui iuris ministerium ordina-
re intra Ecclesiam cessant, p. 4. col. 2337. b. c
prædicatores debent publice nuntiare accelerationem mortis
vel homines cessent a peccato, saltem timore serui, p. 4.
col. 633. c
prædicatores vt. Test. quia per allegiarum vmbras de cœlesti
mysterio obscura dixerunt, quali sine luce sonitum dede-
runt, & comparantur ei, p. 1. col. 879. b
prædicatores no Test. aperte locuti sunt, & significantur per
argumentum, p. 1. Ibid.
prædicatores quicunque debent annunciare, p. 6. col. 322. f
prædicatores, quid, vel, quæ, quos, quomodo & quando, corri-
pere debent, p. 6. col. 719. b
prædicatores quidam ex humana fragilitate declinat prædicā-
di laborem, & loca libenter accedunt, ubi bonum econui-
uium præparatur, p. 4. col. 2021.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Prædicatores qui in illis locis prædicant, ubi sperant se habere lautum cōuiuium, vel temporale lucrum, & loca ubi maior necessitas esset, declinat, notantur, p. 6. col. 1126. f.

Prædicatores solliciti sint non tantum de peccatorum conuersione sed et de confirmatione eorum in bonis, p. 6. c. 1144. f.

Prædicatores in Ecclesia due differentia, eorum, scilicet qui sincere. Christum annunciant, & eorum qui verbum Dei adulterant, p. 5. col. 403. b. c.

Prædicatores sermonem vel cōuersationem diabolus maculat & turpia facta quæ persuaserat, in oculis hominum reuelat, & de hoc figura, p. 2. col. 1093. b.

prædicatores illa solum verba ad virtutum spiritualium incrementa proficiunt, quæ ex interna animæ dulcedine procedunt, p. 3. col. 626. d. e.

Prædicatores quæstuarii qui multa falsa dicunt ut quæstū extorqueant a simplicibus, potest dici illud. Nūquid Deus indiget vestro mendacio, p. 3. c. 154. c.

qui Prædicat peccatori, tanta dispensatione prædicare debet, ut non relicta spe timorem subtrahat, nec subtracta spe timorem relinquat, p. 1. col. 1603. b. c.

Prædicat Christum non solum qui fidem astruit, sed qui mores quibus in eo uiuitur instruit, p. 6. col. 206. e.

qui factio destruit quod Prædicat, contemnitur, p. 5. c. 753. a. b.

prædicare qui se disponit, necesse est ut prius ad agenda ea quæ prædicat, assurgat ne alius prædicans, ipse reprobis efficiatur, p. 3. col. 1856. e.

prædicare aperte, exemplis instituere, fortium & doctorū est, infirmorum & insipientiam discere, & subditos esse, p. 1. c. 232. d. e.

prædicare cepit Iesus quando erat in ætate triginta annorum ante quā nemo debet assumi ad sacerdotiū vel prædicationis officium, p. 1. col. 413. a. Interl.

prædicare imperfecti ante tempus non præsumant, p. 5. columna 1006. d.

prædicare misit Christus nedum Apostolos duodecim, sed etiam septuaginta duos discipulos, sed differt ab Apostolis, p. 5. col. 186. e.

prædicans qui minus capaci altiora loquitur, non utilitatem: sed sui ostentationem facit, p. 6. c. 206. c.

prædicans non amore æternæ patriæ, se præmiorum ambitu salutem audientibus quasi in itinere saluat, p. 5. col. 837. b.

prædicans omnis verbum Dei, monet, obiurgat, terret, triturat arcam, & bouis implet officium, p. 3. c. 1452. d.

prædicans populo, nec solum increpandis, reatibus, nec solum referendis scripturarum secretis debet instare, ne tantum de correctione peccatorū disputans minus audiatur, vel mysteriorum tantum secreta referans minus profit, p. 1. c. 785. c.

prædicantis virtus uel sapientia multum valde conferunt in prædicatione: aliter est in baptizante, p. 6. col. 200. f.

prædicandi libertas & confessiones audiendi pauperū religionum frequenter rescinditur & imperitur in præiudicium communis populi, p. 4. c. 418. d. item, p. 2. c. 804. f. & c. 1299. c. & c. 1364. f. Item, p. 1. c. 1493. b. c. & c. 1573. c.

prædicandi vel legendi actū exercere qui præsumunt, & tamen sunt inepti ad hoc per quos significantur, p. 4. c. 2376. f.

prædicandi officium significatur per artificium piscandi, p. 5. col. 1268. a.

prædicandi ratiā vel Ecclesiā officiandi, habes quando cessat ab istis instigare diabolus, fit mutus spiritualiter, p. 5. c. 851. c.

prædicandi forma datur, ut scilicet pro suo quisque modo instruat, neque infirmis altiora committantur, p. 1. c. 105. c. Itē, p. 3. c. 2165. a. Item, p. 1. c. 698. f. & col. 739. b. c. & col. 1207. b. c. & c. 1229. b. c.

nemo ad prædicandum idoneus fratrem simplicem despiciat quia si minus idoneus ad docendum, promptus tamen ad discendum & ad implendum, p. 3. col. 1691. b. c.

prædicatur quæ annuntiare debet, sunt duo, scilicet fides & operatio, p. 4. col. 1104. e. f.

prælatio omnis cessabit, collectis hominibus post iudicium finale, sed iam Angeli Angelis præsumunt, demones demonibus.

homines hominibus ad utilitatem vel deceptionem viuendum, p. 6. col. 333. c. & col. 551. c. Item, p. 4. col. 1272.

prælationis status sublimior est statu religionis, & p. cōsequēs ceteris paribus eorum peccata sunt grauiora, p. 4. c. 1224. f.

prælati bonus qui stat super custodiam gregis sui, quæ & qualia facere debet, p. 4. col. 2050. e. f.

prælati bonus dicitur seruus fidelis, qui scilicet subditos suos pascit pabulo sacre scripture & Eucharistie, p. 5. col. 416. f. & col. 1252. f.

prælati cum sorore sua filia patris sui dormit, qui sapientiam à Domino sibi datam, immundicia uitæ polluit & contemptibilem aliis reddit. Ibid.

prælati bonus secularis vel religiosus debet esse sollicitus de confessione laudis in obsequio diuino. In quo debent esse tria specialiter notanda, p. 2. c. 102. e. f.

prælati bonus dicitur suscitari ab oriente propter splendorem sapientie, & iustus propter rectitudinem uitæ, p. 4. c. 356. f.

prælati ponitur in statu perfectionis exercenda. Ibidem.

prælati bonus luget casum populi sibi subiecti, p. 4. c. 1150. f.

prælati bonus debet inducere populum suum, ut non querat in uita presenti præmium de debellatione aliquorum viciorum, sed post bellum, quod in morte iusti finitur, & tunc præmium secure accipitur, p. 4. col. 2354.

prælati bonus videns Ecclesiam uiciis deformatā, habito cōpetenti tempore debet statim eam visitare, & eius reformationi instare, p. 4. col. 2357. c.

prælati bonus non solum debet Ecclesie dissipationem lametari, sed etiam insistere eius reformationi. Ibid.

prælati bonos Ecclesia militantis mittit pro se & populo suo duo legates ad querendum pacem, & amicitiam sempiternam, & qui sunt, p. 4. col. 2396. f.

prælati bonus monet populum sibi subditum resistere spiritibus malignis per orationum suffragia procedentium ex firma fide & per quem significatur, p. 4. col. 2396. f.

prælati bonus habens ad populum sibi commedatum paternæ pietatis affectum, & uitam exemplarem ad opera uirtutū inducentem, significatur per Raziam, p. 4. c. 2577. c.

prælati malus destruere nititur sacras obseruationes Ecclesie, p. 4. col. 2422. f.

prælati malus destruit paupertatē Apostolorum, bona pauperum sibi retinendo, & eorum humilitatem, ultra modū superbiendo: & eorum exemplaritatem, statum Apostolicum foedis & operibus maculando. Ibid.

prælati potens vel princeps qui sicut Deus vel plūs aliquando uult reuereri, per quē significatur. Et qui tales sint, p. 4. col. 1288. f.

prælati puerum in lupinari ponit, & puellam vendit pro uino, qui uidet implicitos luxuria & aliis uiciis & non arguit gratia turpis lucri, p. 4. c. 1939. a. b.

prælati egreditur de sua ciuitate quādo parum curat de subditorum suorum salute, & multum anxietur de bonorū temporalium amissione, p. 4. c. 2037. c.

prælati ridens timeri, & iratus amari dēt, ne nimia licentia uilem, vel immoderata seueritas odio reddat, p. 3. c. 279. b.

prælati bonus in quo est potestas regendi atque etiam corrigendi, significatur per uirgā. Hic germinat bonitate conscientie frondet ueritate doctrina, floret celebritate fame & fructificat sanctitate uitæ. p. 1. c. 1282. c.

prælati bonus uel doctor uel confessor magis delectatur extrahendo impios a maliciis suis, quam sugendo lac diuinę contemplationis, p. 4. col. 143. c.

prælati bonus rex est in spiritualibus, p. 3. col. 869. c.

prælati bonus qui desiderat ædificationem Ecclesie in moribus & fide, & bonum successorem habere significatur per Dauid, p. 3. col. 1495. c.

prælati bonus ad laudandum Deum excitet se primo, & consequenter populum Christianum, p. 3. col. 1557. c.

prælati siue doctor est honorandus triplici de cā, p. 3. c. 2165. c.

prælati necessarium est ut in eo scientia & bona uita sint iuncta, p. 4. col. 1356. f.

prælatum

Index.

Prælatum bonum Deus aliquando permittit temporaliter affligi augmentum sui meriti, p. 4. col. 2162. f.

Prælati bonas ordinationes prædecessorum suorum custodire debent, sed multi studēt eas totaliter dissipare, p. 2. c. 63. a. b.

Prælati per Seraphin intelliguntur: qui super curam Ecclesiæ debent stare, & non exterius vagari, p. 4. col. 79. c.

Prælati debent esse excellētes præ cæteris ad quatuor, p. 5. c. 100. f.

Prælati & Pontifices mali qui bona Ecclesiæ expendunt in curiis regum & principū, significantur per Iasonem pessimū Pontificem, p. 4. c. 2408. f.

Prælati & doctores Ecclesiæ mali per noticiam scripturarū exploratores sunt terræ viucentium, sed per suam vitam malā ab eius ingressu deficiunt, & et alios impediūt, p. 1. c. 1254. f.

Prælati & mali clerici sicut fuerunt in statu altiori, sic erunt in loco gehennæ profundiori, p. 1. col. 1658. f.

Prælati qui portæ dicuntur Ecclesiæ pro maiore parte corruunt per superbiam, p. 4. c. 685. c.

prælati magis student ad congregandum diuitias quam scientiam & clamor & murmur populi ascendit contra eos, etsi taceret, lapides clare deberent. Ibid.

prælati, clerici, religiosi plurimi sunt, qui laute viuunt de patri monio crucifixi, & tamen contra Christum leuāt calcaneū in membris suis, affligentes ea calumniis & exactionibus iniustis, p. 5. col. 1236. c.

prælati curati & doctores qui per malam doctrinam suam vel vitam simplices faciunt peccare, cæcos in itinere faciunt errare, p. 1. col. 1527. a. b.

prælati qui non fuerunt reges sed tyranni, nec præpositi sed leones, nec magistri sed lupi ouium, qui rogantes noluerūt audire, non audientur a Domino cum venerit dies ultionis, p. 4. col. 2055. c.

prælati quidam de spirituali ædificio Ecclesiæ quod fit per sanā doctrinam parum curant, sed de leuandis pecuniis magnam sollicitudinem habent, p. 4. c. 2169. c. & 687. c.

prælati & curati mali gaudent de summa pecuniæ leuata, & non de salutē subditorum, p. 4. c. 2240. f.

prælati plures & curati circa negocia principum & magnatorū sunt occupati, suas Ecclesias & parochias sine sufficienti regimine relinquentes, p. 4. c. 2192. f.

prælati mali licet sint in arce dignitatis Ecclesiasticæ, & tamē impediunt aliquando populum ab accessu ab Ecclesiam per excommunicationes & interdicta irrationabiliter fulminata, p. 4. c. 2380. f. & 2381. c.

prælati debent scire vetus & nouum Testamentum, & significatur per duos Cherubim, p. 1. c. 889. c.

prælati ex officio pro salute populi sui corporalem vitam exponere tenentur si casus necessitatis occurrerit: & ideo gemina charitas euidentius feruere debet, p. 1. ibid.

prælati semper debent intendere suarum Ecclesiarum regimini & non stare in curiis regum vel principum, nisi in casu necessitatis, & ad hoc uocati, p. 1. ibid.

prælati sint sicut Angeli ascendentes & descendentes in scala Iacob. Sed aliqui eorum sunt sicut muli, qui nō descendunt nisi ad cadauera rapienda, sic isti ad bona temporalia quærenda, p. 1. ibid.

prælati quantumcunque sancti debent se peccatores reputare, & pro beneficiis a Deo sibi collatis gratias agere, & zelo fidei præ cæteris feruere, p. 1. c. 1203. c.

prælati Ecclesiarum aliquando in Ecclesia Dei confingunt in saniam, ut quicumque sequitur eos, illaqueetur ad calum, p. 4. col. 1864. f.

prælati Ecclesiæ non habent modo vinum charitatiuæ correctionis & oleum pietatis, p. 1. c. 1909. c.

prælatorum contemplatio consistit duobus, id est, meditatione sacrę scripturę & in cultu latrię, p. 3. c. 2242. f.

prælatorum quis & qualis modus corripiendi tenendus sit ad subditos, p. 2. col. 48. e. f.

prælatorum Ecclesię bona opera non solum requiruntur ab eis in propria persona, sed etiam in aliena, scilicet in subditis eorum quos tenentur inducere ad bonum, p. 5. c. 949. c.

prælatos tentat aliquando Deus de nimis aspera correctione sub specie cœli iustitię aliquādo de nimis parua sub specie misericordię, p. 6. c. 370. f.

ad Prælium Christum sequi volentes, per tria si in eis fuerint uincere possunt. Et nominantur, p. 2. c. 201. c. & col. 202. f.

prælium intra te est, intra te edificatio mala, & subuertenda. Hostis tuus de corpore tuo procedit. De corde enim exeunt, &c. p. 2. col. 32. f.

præmium in opere, non in sponione est, p. 4. c. 811. a.

præmii spes, solatium est laboris, p. 6. col. 143. a. & 1448. f.

præmia æterna qui in cœlis præparare desiderat, malum esse dicit quod secum agit, & malum esse quod in presenti debet sustinere. Cum autem recefferit cœli emptor, lætabitur se sapienter emisse, p. 3. col. 1692. d.

præmia correspondentia singulis octo beatitudinibus declarantur, p. 5. col. 96. f.

præmiatio beatorum & punitio, malorum in futura vita non potest sciri certitudinaliter per inquisitionē humanam, sed tantum ex diuina reuelatione, p. 3. c. 972. f. & 1782. f.

præmiatio electorum quantum ad gloriam animæ cepit a tempore passionis Christi, & punitio reproborum in anima, nō solum ex tunc, sed etiam ante, p. 4. 513. c.

prænominati leguntur duo antequam nati in ve. Testamento & in utrōque miraculum fuit, &c. In nouo Testamento, similiter duo prænominati leguntur, scilicet Ioannes Baptista & Iesus Christus, p. 1. c. 218. f. & c. 226. f.

prænosticare in Pronosticare.

præoccupatio quando est vel dicitur, p. 6. c. 517. b.

præordinationes Dei duę, quarum vna de presenti ab iustitiā altera de futuro ad gloriam, p. 6. c. 525. c.

præparatio ad cōsequendum præmium vitę æternę est triplex p. 6. col. 342. f.

preparatio in agendis vel suscipiendis diuino oraculo multis modis legitur, p. 2. col. 49. c.

præponderat futuris poenitentia, seriis iocunda, & leta tristibus & preopera tardioribus, p. 1. col. 995. b. c.

prepositionibus diuersis vtimur loquēdo de trinitate quomodo & quando, p. 6. col. 154. e.

prepositi & iudices an & quo officio distinti fuerūt, p. 2. 1107. c.

prepositi quī tumor de subditorū timore nō supbiat, p. 1. 164. b. c.

prepositorum mala sic displicent bonis subditis, ut ab aliis nota occultent, diiudicantes factum & uenerantes, magistrū nolunt videre quod regunt. Et de hoc figura, p. 1. c. 171. c.

prepositorum vicia, subiectis sunt offendiculū, p. 1. c. 992. e.

in prepositorum dignitatem nemo appetere debet nisi qui perfectioni & doctrine suadet, p. 2. c. 1107. b. c.

preputia arborum, id est, primi flores seu gemme debebāt auferri ne erumperent in fructu, duplici de causa, p. 1. column. 1073. b. c.

presbyteri & seniores non pro longeva uita dicuntur, sed pro inauitantes sensus & grauitate uite ueneranda, p. 1. column. 90. b. c.

presbyteri dicuntur seniores similiter Episcopi & Doctores, quare, p. 6. col. 1340. f. Item, p. 2. col. 1996. f.

presbyteri & Episcopi olim eiusdem nominis erant, p. 6. column. 1146. e.

presbyterorum ordo & forma in septuaginta duobus discipulis est, p. 5. col. 835. a. b.

presbyterum quid est, p. 6. c. 711. b.

prescientia quomodo ibi accipitur, cum dicitur. Quos presciuit & predestinauit, p. 6. c. 113. c.

prescientia aliquando accipitur pro predestinatione, p. 6. col. 1307. c.

prescientia diuina licet sit certissima, non tamen tollit contingentiam a rebus, p. 2. col. 420. c.

prescientia futurorum quantum ad ipsam rem spectat, mediū quiddam esse videtur, id est, neque proprie bonum, neque proprie malum, p. 1. col. 348. f.

presentia Dei antecedit omnia, & quidquid sit temporaliter, ei sine tempore presens est, p. 3. c. 2170. f.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Presidencia aliter conuenit Christo secundum naturam humanam, & aliter secundum diuinam. Et declaratur, p. 4. c. 1063. a
Presidentie diuine supereminens status siue virtus describitur, p. 4. col. 1085. c
Prestā si duo genera sunt. Velenim beneuole damus, vel red dituro commodamus, p. 5. col. 117. b
Presul lucem scientie desiderantibus aperit & rubiginem peccatorum in contemptoribus increpando comburat. Et per quid hoc significatur, p. 1. c. 785. a
Presul cum dulcia scripturarum arcana exponit, velut in habitu suo fulgorem lucis ostendit. Cum vero ultione superbos percutit quasi terrorem flammę vorantis ostendit, p. 1. Ibid.
Presul vel doctor in omnibus quę agit precedentium patrum factam consideret & ad eorum imitationem dirigat vitam. Et de hoc figura. Ibid.
Presul nunquam subditorum curam intermittat, sed vitam eorum consolando, increpando, exhortando confortet, & tutandam, Domino crebris orationibus satagat commendare, p. 1. col. 786. f
Presules & doctores Ecclesię communem electorum vitam singulari mentis culmine transcendere, hoc est de medio filiorum Dei ad Moyse applicari eos qui sancturi sunt sacerdotio, p. 1. c. 783. c
Presumens de virtutibus, mira dispensatio parat ei aliquid, quo delectatus corruat, unde per se non exit, sed cognita infirmitate, quasi vinctum Deus educit, p. 3. col. 137. a
Presumentes de sua fortitudine, & de sua sapientia seculari, perseverantes in odio fraterna fatue agunt, & quare, p. 4. col. 1909. c
Presumptuosus in scientia reprimitur, quando spretus ab eo, æqualiter scire declaratur, p. 3. col. 157. c
Presumptuosi maxime de sua scientia se solos homines esse reputant pp quod frequenter alios bestias vocāt, p. 3. c. 149. c
Presumptio stulta & vana decepit Iudeos tempore Samuelis & dum obsiderantur a Romanis. p. 2. col. 344. d
Preuaricatio non est ubi non est lux, & non omnes habent legem scriptam, fiat tamen naturalem, p. 3. c. 1390. e
Preteritarum rerum exhibitio futurarum est certitudo, par. 1. col. 1479. c
Praui cum bonos mori per tormenta conspiciunt, ab eis similitudinem maledictionis sumunt, p. 3. c. 284. d
Praui corde qui dicantur, p. 3. c. 65. 1. a
Prauorum mos est, ne videantur nesci, bona omnibus nota iactantes dicere quasi incognita, p. 3. c. 113. a
Prauorum mos est, recte dictis non consentire, sed e diuerso respondere, p. 3. col. 141. a
Prauorum societatem infirmi declinante: ne mala quę frequenter aspiciunt, & corrigere non valent, imitari delectentur, p. 4. c. 1093. d
Prauos actus cohibens, & zelo bono destruens, sed tamen delectationem carnalem in abscondito pectoris celat significat illum qui sceminam in prædam de bello seruat, p. 1. c. 1906. f
Precatio cum Ieiunio Samuelem donauit matri, p. 2. c. 316. e
Precatione a coeptum in conuiuium depræcationem definit quous fonte vberius nobis omnia adferat bona, p. 2. 317. a
Pereans inclinata ceruice in terra pronus funditur: Qui vero tergum vertit, gestu corporis indicat se negligere comminantem, p. 4. col. 808. f
Precantes Deum, & non de eo bene sentientes, sonum habent qui bene, vocem p. 3. col. 1525. a
Precandi verba etsi imperandi modum seruant loco tamē optandi sumenda sunt, p. 1. c. 1250. e
Precaturus quid Deo debent offerre, p. 1. co. 713. a
Preces sanctorum pro sunt defunctis, p. 2. col. 965. c
Preces Episcoporum pro populo exaudiuntur etiam si a malis Episcopis proferantur. p. 2. col. 1044. e
Preces qui p vnaquaque virtute Deo immolat, ille offert per singulos, p. 3. col. 16. e
Preces sanctorum iuxta Dei possunt subsistere, p. 4. c. 642. d
Preces prolixas ad Deum habet multi intra Ecclesiam, vitam

precantium non habent & in moratione lachrymantur, sed in tempore tentationis cum superbia pulsantur, saltu intumescunt, p. 1. c. 305. e. Item, p. 3. col. 395. b
Preces Ecclesię potissime exaudibiles sunt per virtutem passionis Christi, p. 3. co. 1879. c
Preces & orationes Ecclesię non solum sunt exaudibiles per virtutem crucis, sed etiā per meritū beatę uirginis, p. 3. Ibid.
Precibus Deus soluit bella non cespide, p. 2. c. 965.
Precibus sanctorum bonum est frui sed quando ipsi seduli & vigiles fuerimus, p. 2. col. 959. b
Priapi idolum cuius figurę, & quare inter Deos assumptus a Gentibus, p. 4. c. 1188. f. Item, p. 3. c. 1610. f. Item, parte 2. columna 599. c. & col. 1189. c. Item, p. 1. columna 223. c. & col. 677. c
Priapo idolo faciebant cultū & viri & mulieres quod incedebant nudi, & fiebant talia quę non facerent modo meretrices, p. 3. col. 655. c
Primatum tenet Christus non solum respectu hominum, sed etiā omnium angelorum, quomodo & qualiter, p. 6. c. 621. f
Primatum dignitatis in Ecclesia nō pōt quis ascribere Iudaismo, nisi secundum prioritatem temporis, quia prius tempore insertus radici gratię quam Gentilitas, p. 1. c. 1692. e. f
Primitię in quo tota parte dari debeant, & quare de aliquibus pars minor, & de aliquibus maior, & etiam quare dandę sunt primitię, p. 4. col. 1447. c
Primitię quomodo secundum legem obseruantur cum Sacerdotes accipiunt non vt custodiant, sed ut consumant, pa. 1. col. 1290. d. e
Primitię primitiarum Christus est: Cornelius primitię Gentiū alii primitię Ecclesiarum, p. 1. col. 1292. f
Primitię per plenitudinem intelliguntur in aridis, sicut est triticum & hordeum, per lachrymam in liquidis, sicut est vinum oleum, & huiusmodi, p. 1. co. 705. c
Primitię ter in anno reddebantur, & quando, p. 1. col. 921. c. & col. 1109. c
Primitię quantum ad terrę nascentia dabantur tantum, vt dicit Ra. Sa. de septem rebus, & nominantur, tamen poterant homines de aliis dare ex speciali deuotione, p. 2. co. 1145. c. Item, p. 1. col. 1519. c. & c. 1109. c
Primitiarum quantitas non fuit determinata in lege, sed primo fuit facta voluntarie secundum deuotionem dantium, postea vero propter auaritiam crescentem per sapiētes Hebræorum fuit determinatum, & c. p. 1. co. 1145. c
Primitiis suarum frugum & suę substantię Dominum honorat, qui quidquid boni agit nō sibi, sed & tribuit, p. 3. c. 1613. b. item, p. 1. c. 729. b. c
Primogeniti in antiquis fuerunt animales & non spirituales, sicut Cain & ismael & Esau & multi alii, p. 6. c. 344. f
Primogeniti omnes filiorum israel fuerunt Deo obligati, ex quo percussit primogenitos Aegypti & loco illorū voluit deputari sibi omnes masculos de tribu Levi, & c. p. 1. 1175. c
Primogenitos omnes sanctos officio sacerdotum & fuisse sacerdotes tradunt Hebræi, & habuisse vestimentum sacerdotale quo induti victimas offerebant anteq̃ Aarō in sacerdotium eligeretur. Et vnde hoc trahunt, p. 1. col. 928. b. c. & col. 514. a. b. & c. 326. f. & c. 1215. c. & co. 1175. c. item, p. 6. co. 947. b
Primogenitum quid & quale, p. 5. col. 47. c. & 48. c. item, p. 1. c. 1547. a. b
Primogenitum hominis secundum Ra. Sa. debebat redimi post 30. dies, & primogenitum bouis debebat seruari apud Dominum suum 30. diebus, & tunc dari sacerdoti, & primogenitum ouis quinquaginta diebus, p. 1. c. 705. c
Primogenitum mutilum quare vetitum offerre in lege, p. 1. co. 1548. e
Primogenita israelitarum offeruntur pro primogenitis Aegyptiorum, & pro primogenitis filiorum israel Leuitę in seruitium Domini assumuntur, et quare, p. 1. co. 1215. c
Primogenita sunt quę vuluam aperiunt, et specialiter primogenitis filiis debentur, p. 1. col. 298. b. c. interl.

Primo-

Index.

Primogenita animalium qualia immelabantur, & quæ non, p.2.col.1393.c
 Primogenita animalium immundorum, quædã non redimebantur, sed interficiebantur, aliqua nõ redimebantur pecunia, sed pro eis ovis offerebantur, p.1.c.1295.c
 Primogenita & primitiua quomodo differunt. Et de quibus sunt p.2.col.1393.c. Item, p.2.col.1547.a.b
 Primogenita tanquam pecora nostra sunt, qui nobis obediunt: filii, serui & discipuli. Sed horum primogenita sunt, qui sic obediunt, vt aliis præbeant exemplum & magisterium. p.1.col.1153.e.f
 Primogenituræ ius bene transferebatur ad filiũ post natũ ex ordinatione patris, maxime de voluntate Dei, sicut Iacob ius primogenituræ transtulit, &c. p.1.c.204.f
 Primogenituræ ius in duobus consiltebat. Et enumerantur, p.1.col.1583.c
 Primum nominatur bene aliquid in aliquo genere, non quia sit primum simpliciter, sed propter aliquem notabilem euentum. Et hoc est videre in annis & mensibus, p.1.col.53.d
 primum dicitur aliquid dupliciter, origine scilicet & dignitate, p.5.col.373.c
 princeps pius & amans Dei quantum conferat, p.2.col.150.e. & col.159.a
 princeps potentissimus sæpe ab infirmiori superatur, p.2.327.c
 princeps quales viros sibi aptos debet aduocare, & apud se habere, p.2.col.246.c
 princeps quando quis electus est, debet aliter viuere quam prius, scilicet virtuosius, p.2.fbid.
 princeps bonus vel prælatus qui habet alios iudicare, debet eos in sapientia superare, p.2.col.658.f
 princeps vir bonus vel prælatus quid facere debet circa subditos, & circa seipsum, p.2.col.923.c
 princeps bonus in his quæ sunt contra honorem Dei parcere non debet cuicunque personæ sibi propinquæ. Et de hoc figura, p.2.col.1190.f
 princeps iniquus & pontifex propharius quando coniunguntur adinuicem faciunt in Ecclesia magnam stragem, p.4.c.2396.f
 princeps laudatur si in eo sedet speciositas corporis, eloquentiæ claritas, probitas, p.3.c.742.f
 princeps bonus si aduersarius debet impugnare, sic ad beneuolos agere grates, & amicitiam conseruare, p.4.col.2562.f
 princeps se quilibet habeat secundum formam a David traditam deuote se habens erga Deum, &c. p.3.c.1208.e
 principis meritum & demeritum redundat in subditis sicut in corpore naturali bona & mala dispositio capitis redundat in membris, p.3.col.1463.c
 principis peccatum est plenum infamiæ & scandali, p.1.col.1167.c
 principes quantumcunque sapientes, & prælati quantumcunque literati debent habere secum aliquos sapientes, cum quibus conferat de agendis, p.3.col.2136.f
 principes capiuntur per diabolum & suos ministros hamotyranidis, p.4.c.2050.f
 principes multos habet diabolus qui hic sunt serui peccati eius per culpam, & in futuro subiicientur ei nisi penituerint per penam, p.4.col.778.f
 principes in regimine temporali operantur ad salutem popularium ipsi tamen a salute priuatur in personis propriis, suis operibus & intentionibus peruersis, p.1.c.1417.b.c
 principes & sua & populorum causa angustioribus donis venerari Deum solent, p.1.col.1409.b.c
 principes & capita multitudinis debent conuenire, vt qui præ sunt cæteris fide & dilectione vniti, de salute sua & suorum fideliter disputent, pacis & concordie exemplum demonstrent p.1.col.1223.b
 principes dicuntur sodales Dei, vt dicit Rab. Sa. quia cum eo participant in nomine, dicuntur enim Domini & principes sicut & ipse Deus, &c. p.3.c.1824.f
 principes non tantum pro suis arguuntur delictis, p. populo. n. coguntur reddere rationem, ne forte nõ docuerint, nõ mo-

nuerint, nõ sollicitè arguerint eos qui primum peccauerunt, ne contagio dispergetetur in populos, p.1.col.1373.b.c
 principes instituti sunt, vt mala puniant, p.6.c.164.f
 principes mundi ideo sunt, vt dominantur minoribus suis, & eos subiiciant seruituti principes Ecclesiæ fiunt vt seruiant ministris suis, & suas utilitates negligant, & illorum procurent, & mori non recusent pro salute inferiorum, p.5.c.339.c
 principes terræ pulchritudinem Ecclesiæ dilexerunt, oia quæ habebant in obsequium Christi dederunt, p.1.254.a. Interl.
 Principes debent gerere vices patrum, & prælati qui debent nutrire verbo & exemplo vices matrum, sed tam isti quam illi paruum, aut nullum ponunt remedium, p.4.c.1027.c
 Principes quidã sicut Deus volunt reuereri, vel plus aliquando, per quem significantur, & qui tales sint, p.4.c.1289.c
 principes nostri quo moderamine se rege debent, & quo ad subditos, p.4.col.1450.d
 principum familiares & consiliarii aliquando inducunt eisdem ad faciendum aliqua statuta pessima sub specie quod zelant pro principibus, cum tamen aliud intendant vt ex eorum transgressione innocentes accusare valeat, & in rebus uel perionis damnificare, p.4.c.1569.c
 principatus duplex est scilicet, temperatus, & viciatus, p.2.col.240.a.b
 principatus sanguine non meretur sed meritis, et inutiliter regnat qui rex nascitur, et non meretur, p.4.c.2356.f
 principatus non ambirent homines, si cogitarent, quod reddere rationem pro populo coguntur, sufficit cuique pro peccatis propriis argui et rationem reddere. Ibid.
 principatum appetere absolute vel quærere viciosum est, & quare. Suscipere tamen in casu necessitatis licitum est, p.3.col.2009.c.2010.f
 principari bene, qui sibi & aliis didicerit, quantum potest ad lucrandum proximos, & opus acceptum Deo agendum, studiose & deuote exequi debet, p.2.c.1131.a
 principium non recte operantium in plebe duo genera sunt. Vnum quod obest. Alterum quod non prodest. p.1.c.389.f
 principium quoddam est extrinsecum, & quoddam intrinsecum, p.3.col.1982.f
 principia prima speculabilium sicut sunt per se nota, ita & operabilium, ex quibus possunt deduci conclusiones in lumen naturalis rationis, p.3.col.463.c
 principia prima agibilium sunt impressa intellectui practico, ex quibus deriuantur leges quasi quædam conclusiones, sicut intellectui speculatiuo impressa sunt prima principia speculabilia, ex quibus deriuantur scientiæ tanquam quædam virtutes conclusæ, p.6.col.37.c
 prioritas duplex est, scilicet, durationis & autoritatis siue dignitatis, p.3.c.1478.f
 prioritas dignitatis, non formaliter arguitur ex prioritate temporis alias bestie essent digniores homine, tanquam prius tempore creatæ a Deo, p.1.col.1670.f
 prioritas & posteritas in resurrectione referenda est ad quietem in Christo per bonam mortem, & non ad prioritatem dignitatis uel ad actum resurgendi, p.6.c.655.b
 priscillianistæ hæretici dicunt quod facta Christi & aliorum hominum subiacent fato siderum. Et vnde huius occasionem traxerunt, p.5.col.1056.f
 priuationis gradualesmodi quomodo accipiant, p.5.c.1054.d
 priuationes & defectus specierum Deus non facit sed ordinat tantum, p.1.col.10.d
 priuilegia singulorum communem legem facere non possunt, p.6.col.985.a
 prius dicitur aliquid dupliciter, vel secundum cognitionem nostram vel simpliciter, p.6.col.879.c
 prius & posterius possunt dupliciter considerari. Vno modo secundum diuersa tempora. Alio modo in eodem tempore secundum diuersas sui partes, p.3.col.1785.c
 probatio non valet ex sensu mystico, sed tantum ex sensu literalis, p.3.c.443.c
 probatio efficax ad disputandum contra Iudeos, hæreticos &

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

alios infideles, & an quomodo posset fieri, p.6.c.1695.a.b
Probatio duplici modo dicitur, p.2.c.1579.c
Probare dicuntur differenter & homo Deus, p.3.col.1509.c.
 Item, p.2.col.1128.f
Probari non possunt efficaciter per rationē ea quæ sunt fidei,
 quia excedunt facultatem intellectus nostri, p.6.c.797.c
Probatia piscina unde & quare sic dicebatur, p.5.c.1102.f
 quæ in illa fiebant. Et quare. Ibid. Item, p.2.col.1437.c
Procedēs, posterius, esse duratione, eo quod procedit, hoc cō-
 tingit multipliciter, p.5.col.1019.c
Processiones pro salute exercitus, p.4.c.1055.c
Processus creaturarum duplex, p.3.col.2091.b
Processus in diuinis nō est vnus personæ ad terram, secundū
 motum localem vel separationem realem, tamen est ibi pro-
 cessus secundum originem, p.6.c.1734.d
Processus de peccato in peccatum vique in infernum per se-
 ptem significatur. Et de hoc figura, p.2.col.997.c
Processus debitus per accusationem coram iudice requiritur
 in lapidatione blasphemii, p.5.col.1154.f
Procreatio filiorū in Hebræo ædificatio dicta est, p.1.c.220.f
Procreationis carnalis & alitionis tempora, similiter & spiri-
 tualis, narrantur & explicanter, p.3.col.1464.e
Profanum non impium sed commune & a reb. diuinis distin-
 ctum, p.4.col.1248.e
Profanorum dicta in effectum producere Deus sua maiestate
 non putat indignum, p.2.col.350.e.f
Profectum tempus periculosum est, p.1.c.1423.b.c
Profectio filiorum Israel in Socoth, id est, tabernacula quid si-
 gnificet, p.1.col.1422.e
Profectio religiosa non absoluit a præcepto, bene tamen absol-
 uit ab aliquo modo implendi, p.5.c.263.c
Professionis faciendæ a populo Iudaico causa triplex. prima est
 beneficium educationis de Aegypto, secunda est iustificatio
 in deserto, tertia est protectionis in confinio, p.1.c.1640.f
Professionis nostræ principium est in puluere, & os ponere mo-
 mentis, singulis quod sumus pulvis cogitare, p.4.col.988.d
Proferuntur clarius, quæ clarius cognoscuntur, p.6.c.1265.c
Proficientium gradus quibus anima ad immortalitatem pro-
 cedit, p.1.col.1428.e
Proficiat aliquis quantumcunque, habet tamen mortalis car-
 nis affectum circa hæc terrena, & ab hac morte quotidie re-
 uiuiscit, p.3.col.1355.a
proficere potest intātum in hac humana natura, vt in in resur-
 rectione mortuorum non solum stellarum, sed etiam solis
 splendori valeat æquari, p.1.col.1177.a
proficiscentes ad terram viuentium quæ est terra fidelib. pro-
 missa, sequi debent instinctū solis iustitiæ domini nostri Ie-
 su Christi, cuius vita in terra disciplina morū fuit, p.1.1229.b.c
profunditas quanta credenda est in homine, quæ latet etiam
 ipsum hominem in quo est, p.6.col.225.a
profundum Oceani, licet sit mensurabile vel mēsuratum in ali-
 quibus locis, non tamen in omnibus. Altitudo vero cœli,
 & latitudo terræ mensurari non possunt, p.3.col.1979.c
prohibitio esus animalium, volucrum & piscium, quare facta
 fuit Hebræis, p.1.c.99.c. & c.1001.c
proiici & abici differunt, p.4.col.902.c
proiici vsualiter aliquis dicitur ab eo cum quo erat, ne ab illo
 videatur, aut cum illo maneat, p.1.col.259.e.f
prolē post se relinquere est hominum desiderium, in qua quo-
 dammodo maneat, p.3. Vide Naturale.
proles Iob quando & quomodo intelligitur esse duplicata, p.
 3.col.412.f
promissio triplex antiquis facta est. Vna terræ sanctæ. Alia spi-
 ritualis, qua promittitur sanctis vita beata, &c. Tertia singu-
 laris, qua promissum est cuilibet aliquod bonum particula-
 re, p.6.col.934.f
promissio Abraham facta, quādo dictū est. Sic erit semē tuū, nō
 solū de temporalibus, sed principaliter de æternis bonis in-
 telligendū esse probatur tribus rationibus, p.1.col.215.a.b
promissio infidelis, quæ dicitur, & q̄ p̄missio stulta, p.3.c.1777.

promissio Abraham qua dicitur, Semini tuo dabo terrarū hanc
 fuit completa in Salomone, p.2.columna 698.f. Item, p.1.
 col.215.a.b
 promissiones Abraham factæ differentes sunt, quia in vltima,
 qua promissa confirmantur diuino iuramento, etiam maio-
 ra si promittuntur, p.1.c.271.f. 272.a.b
 promissiones diuinæ nostram superant imbecillitatē, quæ nec
 sermonibus explicari, nec oculis possunt contemplari, p.2.
 col.1287.b.c
 promissiones Abraham factæ de temporalibus quomodo intel-
 ligendæ sunt, & quomodo in processu secundum maiorem
 expressionem diuinarum reuelationum & promissionum
 factæ sunt, p.1.col.213.c. & col.215.a.b. & col.218.f. Item,
 p.2.col.1131.c
 promissiones diuinæ in Test. de bonis futuris, & comminatio-
 nes de pænis infligendis intelliguntur ab cōditione frequē-
 ter, licet scribantur absolute, p.4.c.1483.c. & col.1239.c
 & col.1602.f
 promissiones factæ in veteri lege an solum erant de terrenis,
 vel etiam de cælestibus, p.5.col.919.c. Item, pa.6.columna
 840.
 promissum soluere nonnunquam est, contra officium, p.2.col.
 482.d
 promissum nullus potest implere de re quæ dependet ex volū-
 tate alterius sine eius cōsēsu, aliter fieret iniuria, p.1.1399.c
 promissa fides etiam aduersaris seruanda honoranda quoque
 in virtus, p.2.c.534.d
 promissi seminis Abraham duplex est significatio. Ostiensis stel-
 lis, gens Christiana significatur, ostensa vero arena, gens Iu-
 dæorum, p.1.col.208.d.e
 promittunt multi multa Deo positi in afflictione, sed extra pe-
 riculum positi retrahant, p.1.col.553.c
 promotio Ecclesiastica, quæ fit per scientiam & virtutem, sed
 per generis nobilitatem, per quid significatur, & quomodo
 emendanda, p.4.col.2358.f
 promotiones frequenter plus ambiunt indigni quam illi qui
 sunt digni, p.2.c.213.a. & col.215.a.b
 promouere indignum qui nuntur, & contentiones & brigas
 mouent, pro impio confusionem reportant frequenter, &
 vtinam esset semper, exemplo Abner, p.2.c.524.f
 inter Promouentem indignum & ipsum promotum Dei iudi-
 cio frequenter oritur dissensio, ex qua sequitur vtriusque
 ruina, exemplo Abner, p.2.c.527.f
 promotus aliquis ad aliquod officium secundum Deum, dat
 ei gratiam Deus exequēdi debite suum officium nisi ponat
 impedimentum, p.2.col.377. & c.389.c
 promoti per diabolum in Ecclesia, cuiusmodi sūt omnes ma-
 le promoti, bonos infamant, & persequuntur & per eos pax
 & concordia inter principes dissipatur, & per quem deli-
 gnantur, p.4.c.2571.c. & 2572.f
 promotium ad perfectionem vitæ actiue est triplex, scilicet
 fides dirigens, spes subleuans, claritas stimulans, & per hoc
 fit remotio triplicis impedimenti, &c. p.3.c.1357.c
 pronosticare de futuris procedentibus ex causa naturali per
 motum auium, animalium, siue piscium, an & quando sit li-
 citum vel illicitum, &c. p.1.col.1074.f
 pronunciare suauiter per eloquentiam bona multi possunt a-
 mantib. & fauentibus, quæ ipsi non amant, p.3.col.1676.d
 propagandæ mortalitatis vsus aboletur in contemplatiuis, p.
 1.col.355. Interl.
 propagatio debita hominū impeditur dupliciter. Vno modo
 illegitimitate personarum. Alio modo ex inordinata copu-
 la carnali, p.1.c.1051.f
 propheta unde dicitur, p.3.c.416.f. Item, p.1.c.1326.f
 propheta dicitur non quia prædicit futura, sed quia prodit oc-
 culta, p.4.c.1066.e.f
 propheta quia comedisset bibisset loco prohibito a Leone di-
 reptus est, p.2.col.795.a
 propheta Nathan venit ad prophetam David sicut medicus
 cū ægrotat alterius medici vitur auxilio, p.2.c.579.c
 propheta

Index.

- Propheta an fuerit Christus vide argumēta & responſionem p.5.c.1151.c.1152.f.&c.344.c.f. Item, p.6.c.815.c.& 794.d. Item, p.3.col.423.b.c
- Propheta vtrum fuerit vere Caiphas. Arguitur pro & contra cum responſione, p.5.col.1209.c
- Propheta falſus qui non eſt audiendus, ſed magis interficiendus duplex ponitur de eo modus, p.1.c.1565.a.b.c
- Propheta non habet in poteſtate ſemper quod poſſit tacere, imò aliquando ſpiritus mouet ipſum ad loquendum cōtra voluntatem ſuam, p.6.col.236.f
- propheta tripliciter conſideratur, vt videlicet ſi propheta, officio, miſſione, uel gratia, p.3.c.423.b.c
- Propheta verus, vt quis dicatur, duo requiruntur, p.5.c.1097 a.b
- Propheta idem, vt frequenter, a principio non habuit ita claram cognitionem ſicut poſtea, p.1.col.1340.f
- prophetam Ezechielem dominus veluti athletam quēdā vngit, p.4.col.1107.c
- prophetam vocat vnumquenque vaticinationis ſuę & ſermonis idioma ſcripturę, p.4.col.1166.d
- prophetę de gentibus cur futura prænuncient, p.4.col.222.f
- prophetę multi in ſcripturis nominibus ſupprimuntur, p.2.col.860.e
- prophetę vt prophetarent pſallendi peritum iuebant pſallere, p.2.col.869.b
- prophetę plurimi ſcribebant quęcunque cōtingebat fieri ſuo tempore, p.2.col.309.c
- prophetę non dicunt ſemper quę a Deo audierunt, ſed etiam annunciant per antiphoram ea quę vulgo iactantur a populo, p.4.col.673.b
- prophetę Baal occidebantur ſine homicidio, p.2.c.822.f
- prophetę plures erant tempore primi templi, tempore uero ſecundi templi non leguntur habuiſſe Iudæi niſi Aggęum Zachariam & Malachiam, p.4.c.317.c
- prophetę demonum qui dicantur, & per quid differant reuelationes ſibi factę a reuelationibus factis a bonis angelis, p.1.col.1327.b.c. & col.1536.f
- prophetę falſi fingebant ſe eſſe raptos a ſenſibus ad fingendū magnitudinem reuelationis ſibi factę, p.4.c.748.f
- prophetę priores præſciferunt gentes vocandas, ſed hoc latuit, quod ſine lege eis per fidem, ſcilicet, Chriſti, p.6.c.541.a
- prophetę mens uario tactu tangitur, aliquando de præſentitantum, aliquando de futuro tantum, aliquando de præſentitanti, & futuro ſimul, aliquando de præſentitanti præterito & futuro, p.3.col.408.f
- prophetę non omnia norunt, p.2.c.551.a
- prophetę Domini grauia & aliis deriſibilia leguntur viciffe de mandato Domini, ſicut Ieremias portauit in collo catenas. Item Eſaias & Ezechiel aliqua fecerunt, p.4.c.777.b.c
- prophetę reputabantur infani, eo quod contemnebant bona huius mundi, & quia loquebantur frequenter talia quę videbantur aliis aliena, p.2.col.905.c
- prophetę clauſa tenentes ſacramenta, excuſſi ſunt a prædicatoribus accendente eorum diligentia, p.3.col.1052.d
- prophetę antiquitus denunciabant aliquando futura, non ſolum verbis, ſed etiam factis, p.5.col.1025.c. Item, p.4.col.201.f. & col.644.f
- prophetę ad magis mouenda corda audientium aliquando prophetabāt non ſolum verbis, ſed etiam ſenſibilib. ſignis, p.4.c.1355.c. Item, p.2.c.1130.f. Item, p.5.c.394.f
- prophetę fuerunt non ſolum de Hebręis, ſed etiam de Gentilibus, vt Iob, Sibyllę, & cæteri, p.3.col.1917.c
- prophetę dicuntur videntes, p.4.col.9.a. & 1166.f. Item, p.2.col.1114.f
- prophetę veri & falſi differentiam habent, p.4.col.1066.e
- prophetę poſteriores ad tempus Chriſti appropinquantes habuerunt clariores reuelationes de Chriſto quam priores, p.2.col.340.f
- prophetę omnes locuti ſunt ad dies Meſſiæ ſecundum Ra. Sa. quod intelligendum eſt de principali intentione, pa.6.col.43.c. Item, p.4.c.2197.c. Item, pa.3.col.1150.d. Item, parte 1.col.583.c
- prophetę omnes vno & eodem ſpiritu repleti, licet diuerſa ppherabant, tamen ad idem tendebant: quia propter cū quo uis eorum omnes alii concordabant, p.5.col.1128.e. Item, p.2.col.749.a
- prophetę non ita clare ſcripſerunt miſteria Chriſti de futuro, ſicut Euaſgelistę ſcribētes hitoriā de præterito, p.4.c.1600.f
- prophetę mutant perſonas, & hoc difficilem facit intellectum quę ſi in ſuis locis & cauſis & temporibus redderentur, plana ſient quę obſcura videbantur, p.4.col.177.a. & 651.b. & col.795.c. & col.976.d
- prophetarum difficilem intellectum maxime facit perſonarū mutatio, p.4.col.651.b
- prophetarum uſus frequenter per humanas cōſuetudines dominum ſupplicare, p.4.col.1026.f
- prophetarum mos eſt dicere Deus meus, etiam ſi totius orbis Deus ſit, p.4.col.328.d
- prophetarum ſermones ſunt clauſi, vt dicunt doctores moderni Hebræorum. Et coguntur illam euafionem fingere, quia multi doctores eorum qui præceſſerunt, determinauerunt tēpus aduentus Meſſię, vnus poſt alium, & omnes defece- runt, quia tempora ab eis præfixa tranſierunt, p.4.c.270.f
- prophetarum nullus tā aperte de Chriſto ſcripſit, ut Daniel, p.4.col.1491.a
- prophetarum quidam ſunt Prophetę actu, ſed nō officio: quidam officio & non actu, quidē vtroque modo, p.4.col.589.a
- prophetarū corda nō tāgit ſpiritus, quādo ſunt actu maculati, macula carnaliū voluptatū, p.3.c.1201.c. Itē, p.1.col.1247.c
- prophetas omnis fuiſſe in monte Sinai & ibi accepiſſe a Deo prophetias ſuas ſicut Moyſes legē, error Iudæorū eſt, & im- probatur, p.4.col.299.c. Item, p.6.c.1699.a.b.c
- prophetas nō habuerunt Iudęi, per 300. annos & amplius ante Aduentum Chriſti uſque ad tempus Ioannis Baptiſtę, p.4.col.318.f
- prophetas extitiſſet tradūt Hebręi omnes patres vel auos vel propinquos Prophetarum, quorum nomina in principiis illorum præponuntur, p.4.c.1698.f. & col.1705.c
- prophetarum eximius utrum fuit Dauid. Arguitur cōtra & p cum responſione & ſolutionibus argumentorū, p.3.c.416.f
- prophetarum uifiones quadam ſpiritali creatura factę ſunt, quibus Deum uidiſſe perhibentur, p.5.c.1035.b
- in Prophetis & maxime in Ezechiele & Ieremia, neque rerū, neque temporum ordo ſeruatur, p.4.c.753.b. & c.771.c. & col.781.c
- in prophetis ſicut verbis res, ita nōnunquam rebus verba exponuntur ut eorum non ſolum verba, ſed & res geſtę, prophetię ſint, p.4.col.1099.b. & 1116.f
- prophetis non ſemper ſpiritu ſanctus reuelat ſenſum plenariū uifionis, ſed ſolum quantum expediens eſt pro loco & tempore & perſonis, pro quibus fit reuelatio, p.4.c.1600.f
- in Prophetis duo ſunt ſcilicet illuminatio mētis Prophetę, & illuminationis tibi factę pronuntiatio, p.6.c.236.f
- prophetas Iudęi maledictis afficiebant, p.4.c.748.e. & 749.a.b
- prophetauerūt eiſdem temporibus Olee & Eſaias & Iohel & Amos & Abdias & Ionas & Micheas de captiuitate decem tribuum, & deſtructionem illius regni quidam eorum vident, p.4.col.1697.a
- prophetare iubetur Ezechiel enigmatice, p.4.col.1203.a
- prophetia de pace quem dedit nobis Chriſtus, p.4.c.302.d
- prophetia eſt donum ſpiritus, p.4.c.1070.d
- prophetia Saul quantum ab aliorum prophetarum ſermone differebat p.2.c.378.e. & 379.a
- prophetarum & iuſtorum omnium mos non ſolum pro his tātum dolet qui ſibi proximi ſunt, ſed pro reliquis omnib. p.4.col.215.b
- prophetarum ſcripturę etſi ſatis ſint euidentēs ad myſterium diuinitatis Chriſti oſtendendum, nō tamen ex his ſumitur efficax argumentum, & c. excedit enim capacitatem humanam & c. p.5.col.361.b.c

prophetarum

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Prophetia ut trahatur Iudæi cessauerat ante finem secundi tē-
p. 4. col. 835. b
Prophetia fuit clausa donec venit Christus qui aperuit librū,
& soluit signacula eius, p. 1. col. 399. b. Interl.
Prophetia omnis, & veritatem, & obscuritatem habet, ut disci-
puli intrinsecus audiant, vulgus ignobile & foris positum
nesciat quid dicatur, p. 4. col. 1451. a
Prophetia non necessitatem eorum facit quæ prædicit, sed si-
gnam est præscientiæ Dei, p. 5. col. 46. c
Prophetia & diuinitio in diuina scriptura differunt diuinitio
pœnitentis abdicatur, opere enim & ministerio dæmonum im-
pletur, p. 1. c. 1231. b. c
Prophetia quid est, p. 4. col. 2083. a
Prophetia rerum euentus immobili veritate pronunciat. Et
quomodo Deus scētiā (quam seruis suis manifestat) mu-
tat non tamen consilium, p. 4. col. 336. e. f
prophetia est duplex, scilicet prædestinationis & comminatio-
nis, & quid utraque sit, p. 4. c. 172. e. f. & col. 336. f. & c. 716. f.
& col. 201. c. Item, p. 2. c. 1283. c. Item, p. 3. c. 429. a. Item la-
tus, p. 1. col. 1566. e. f
Prophetia an, & quando sit habitus propheticus per modum
formæ, p. 3. col. 423. b
Prophetia licet sit diuersis modis, ita & diuersis temporibus,
p. 3. col. 429. a
Prophetiæ finem imposuit Christus Dominus, p. 4. col. 783. b
prophetiæ munere non sunt expertes qui habens gratiam in-
terpretandi, p. 6. c. 1689. a
Prophetiæ spiritus non semper inerat prophetis, p. 3. col. 34. d.
Item, p. 6. col. 235. b. Item, p. 4. c. 590. d. & c. 1339. a
prophetia gratia multis modis data est, p. 6. col. 509. a
Prophetiæ tempora tria sunt, scilicet præteritum, præsens &
futurum, sed tamen differenter nomen prophetiæ in his di-
citur, p. 4. col. 1063. b. c. Et quomodo sibi concinuntur ad pro-
bationem. Ibid. Item, p. 3. col. 417. a. b
prophetiæ vsus accipitur quandoque pro proponere verbum
exhortationis ad plebem, sacras scripturas exponendo, ut in
primitiua Ecclesia, p. 6. col. 235. b
pseudo prophetæ qui dicuntur, p. 4. col. 777. c. & col. 2160. f.
Item, p. 1. col. 1535. b. c
propinquus paruulorum & pupillorum Dominus appellatur
& quare, p. 3. col. 1704. c
propitiatorum quod dicebatur sedes Dei, erat super arcam, i-
ta quod operculum arcæ erat quasi scabellum Dei sedentis
super propitiatorum, p. 3. c. 1468. f. Item, p. 2. col. 1126. f. Itē
p. 1. col. 734. d. & col. 735. c
propitius ignoscendo, & propitius vlciscendo non dicitur nisi
peccatis, p. 3. col. 1713. a
propitium fieri hominibus Deum propter aurum, & absurdū
& impium iudicatur, p. 1. col. 1414. f
propositio scilicet, Iste homo creauit stellas, Christo demon-
strato est vera. Ita hæc propositio: Deus est mortuus, est ue-
ra, quare & quomodo, p. 5. c. 1320. b
propositio aliqua conditionalis est vera cuius utraque pars
est falsa & impossibilis, p. 6. col. 116. f. & col. 469. c. Item, p. 4.
col. 725. c
propositum sancti uiri quomodo & quot modis, qualiter vel
fiat, p. 3. col. 1363. c
proprietates omnes creaturarum, etiam de modico folio arbo-
ris non possunt inuestigari per hominem, ut quare sit tāæ
quantitatis uel talis figuræ aut uirtutis, p. 3. c. 143. c
proprium est sanctorum montes diligere & incolere, quorum
conuersatio est in cælis, p. 1. col. 657. a. Interl.
profelyti sunt de Gentibus in synagogā recepti, p. 5. col. 381.
b. Item, p. 6. col. 1306. c
profelytos ait Isaias per Christum accessuros ad Deum & na-
tiones quod sumus nos, p. 4. col. 159. c
prospera & aduersa tria respiciunt, scilicet, superbiam vitæ,
concupiscentiam carnis, & concupiscentiam oculorum, p.
6. col. 399. c

in prosperis non temperat ab ingluuie iumentorum infirmus
ideo non est fortis in aduersis, p. 3. col. 329. b
in prosperis timeamus, ut nō sint data ad maiorem excecatio-
nem, non ad consolationem, & ne sit in aduersis initium pe-
næ, p. 3. col. 59. c
prosperitas temporalis significatur per floritionem uirgæ, ex
frequenter procedit oblatio mentis, p. 4. c. 1129. c
prosperitas in peregrinationis miseria, etsi non iustum pæni-
tus opprimit, tamen mentem in amorem Dei, & in dispen-
satione sui diuidit, p. 3. col. 58. d. e
prosperitas uitæ præsentis non est testis innocētiæ, quia & hac
uili pereunt, & flagellati liberantur, p. 3. 222. d
prosperitas bene uiuendi cum arriuerit, homo aridet ac hilare
scit, ac ipsa hilaritas animum uelut desiderabilis cibus refi-
cit, p. 3. c. 311. b
prosperitas malorum consistit in bonis temporalibus transi-
toriis & corruptilibus, prosperitas autem iustorum consistit
principaliter in bonis aīæ q̄ sunt iucorruptibilia, p. 3. c. 684
prosperitas qua quis prosperatur in uia sua, quando obrinet
quod intendit est magis aduersitas quam prosperitas, p. 3.
Ibid.
prosperitas iustorum est maior quam malorū ex admixtione
mali, quia prosperitas malorum semper habet malum pœ-
næ annexū, & vnde hoc cōtigit, q̄ ex duplici cā, p. 3. 685. c
prosperitas maioris causa sæpe est persecutio, p. 1. c. 1593. c
prosperitatis præsentis inordinatus appetitus facit contem-
ptum & paruipensionem de futuro iudicio, p. 3. col. 783. c
prosperati non esse confidendum, sed expectandam esse mu-
tationem, p. 4. col. 936. e
prodesse plus debemus temporaliter his cum quibus vicinus
coniungimur, p. 1. col. 1677. c
prodesse qui vult aliis necesse est cum multa pati, & cuncta pa-
tienter ferre, p. 1. col. 1428. f
prodesse quid tibi potest, si habeas aliquid, & uti nescias, neq;
cognoscas quomodo vnamquodque in suo tempore, & in
suo loco debeas, & proferre, p. 1. col. 886. d. e
prodesse aliis qui non curat donis spiritualibus, huius etiam
bonis Ecclesia exprobandis, quasi in faciem iactat saluam,
p. 1. c. 1616. e. f
prosperitatem, mali æstimant tempus esse pacis, non belli cū
homini præsens uita concedatur, ut per bonum certamen p-
ueniat ad beatitudinem, p. 3. c. 1176. d
prostitutio filiarum fuit prohibita Iudæis, quod exponitur de
prostitutione ad fornicationem spirituale vel corporale.
Notatur etiā quomodo sacerdotes nocte decipiebāt puel-
las diis consecratas a parentibus, p. 1. c. 1073. b. c
protectio Dei minus necessaria creditur si semper habetur uti-
liter aliquando subtrahitur ut quod sine ea nihil est homo
ostendatur, p. 3. col. 311. b
prouerbiū quod est, p. 3. col. 1592. e. Item, p. 2. c. 445. c
prouerbiū apud Hebræos exiuit, ut in angustiis cōstituti, &
Dei optantes auxilio subleuari, dicāt. In monte Dominus
uidebitur, uel uidebit, id est sicut Abrahe misertus est, etcæ.
p. 1. col. 257. d. e. et expressus co. 271. e. f
prouerbiū erat apud Hebræos: Nū & Saul inter prophetas?
Sic & nunc Bernardus factus est monachus, p. 2. c. 446. e. f
prouerbiū erat ab antiquo. Ab impiis egredietur imictas, &
quomodo intelligitur, p. 2. col. 475. c
prouerbiū erat apud Iudæos tempore ieremię de filiis pro-
peccato parentum punitis, Patres comederunt uiam acer-
bam &c. Quod durauit a principio mūdi usque ad Christi
passionem, quia pro peccato primorum parentum omnes
descendebant ad inferna, p. 4. c. 796. f
prouerbiū est de his qui in auxietatibus premuntur. Inter
malleum sunt & incupem, p. 4. col. 896. d
prouerbiū curriebat tempore iob istud. Homines impii uo-
cabantur, glareæ coccyti, sicut modo tales homines dicun-
tur, stipulæ inferni, p. 3. col. 228. f
prouerbiū prauorum. Sic ueniat tibi sicut illi trucidato, p. 3.
col. 289.

prouerbiū

Index.

Prouerbiū erat apud Hebræos Hęc faciat tibi Deus, & hęc dat, p. 2. col. 220. e. f.

Prouerbiū est: Cęcus & claudus non intrabunt in templū, p. 2. col. 381. e.

Prouerbiū Iudeorum erat: vnus seminat, alius metit, quare & quando dicebatur, p. 5. col. 1095. b.

prouidentia diuina omnia quantumcunque minima disponūtur, p. 4. col. 240. e. f.

prouidentia Dei circa genus humanum, p. 2. c. 2499. a.

prouidentia diuina est primū principium salutis hominum tā incorporalibus quam in spiritualibus, temporalibus & ęternis, p. 3. col. 655. c.

prouidentia diuina licet generaliter se extēdat ad omnia quantumcunque minima, tamen intellectualis creatura speciali modo ille subiicitur, p. 6. col. 267. c.

prouidentia operatio duplex est, naturalis & volūtaria. Naturalis per occultam Dei administrationem, voluntaria, per Angelorum vel hominum administrationem, p. 1. c. 73. b. c.

prouidentiam Dei aliqui antiqui Philosophorum negauerūt, alii dixerunt incorruptibilia & superiora regi diuina prouidentia, & non inferiora, p. 3. col. 5. b. Item, p. 2. c. 1086. e. f.

prouidentiam diuinam impedire nolentes, per illam viam per quam impedire nituntur, eam implere coguntur, & promouent illam contra suam intentionem, ut patet in Ioseph vedito, & Pontificibus Iudeorum, p. 1. col. 385. & col. 394. a. b. & col. 477. c. Item, p. 3. col. 83. b. Item, p. 5. col. 464.

prouidentiam diuinam aliqui amouerūt a singularibus generabilium & corruptibilium. Aliqui etiam amouerunt eam circa res humanas, p. 3. col. 1163. a.

prouisum est infirmitati hominum, ut circumeūte sole diei nominisque vicissitudine, propter vigilandi & dormiendi vicissitudinem potirentur, p. 5. col. 134. d. e.

prouincię vni toti sicut pręest unus Angelus bonus quasi princeps, ad procurandum bonum illius prouincię, ita pręest vnus Angelus malus, p. 4. c. 1639. c.

proximus dicitur quicumque homo quantumuis longe a nobis diffusus, p. 1. col. 1572. d.

proximus omnis homo, cum nullo male agendum est proximus primę natiuitatis conditione est omnis homo. Carnis cognatione amici & cognati Misericordię compassione beneficus quilibet, p. 3. col. 532. d.

proximum dilige, infirma eius tolerando, & de proximorum sollicitus esto salute, p. 5. col. 1103. b.

proximi nostri licet omnes sint, maxime tamen illis misericordia impendenda est, qui Christi sunt nobiscum membra, p. 1. col. 1543. a. b.

proximi salutē spiritualement sollicitius curare debemus quam propriam necessitatem corporalem, p. 5. col. 1094. f.

proximorum vicia in derogationis colloctione vicissim dicere, est carnes ad uescendum conferre, p. 3. c. 1705. b.

prudens publice tacet, occulte castigat, p. 3. col. 1649. b.

prudētes sepe grauitatem sensus in ipso frontis hospitio pręmonstrant, stulti ad imitandum oculos non attollunt, p. 3. col. 631. a.

prudētia est virtus directiua operum humanorum in finem debitum, & ideo dicitur auriga virtutum, p. 5. c. 410. f.

Prudentia sęcularis in qua Philosophi & hęretici confidunt, dicitur ciuitas, p. 2. c. 670. e. f.

Prudentia bellica & exercitio armorum, & in nullo alio leguntur Romani orbem terrę subiecisse sibi. Nam Gręci erant eis astutiores, Hispani ferociores, Teutonici corpore maiores & fortiores, Gallici vero plures, p. 4. c. 2396. e. f.

Prudentię connectuntur oēs virtutes morales, p. 3. c. 1979. c.

Prudentię actus est eligere ea quę sunt meliora, parte tertia, c. 1784. f.

Prudentię aliquę deriuantur ad animalia bruta, & aues, ad aliqua opera determinata, p. 3. col. 262. f.

prudētię suę innititur, qui ea quę sibi agenda vel dicenda videtur, patrum dictis pręponit, p. 3. col. 1612. a.

psallit qui cum hilaritate bene facit. Qui cū tristitia, de eo fit,

non ipse facit, & portat psalterium, non cantant in eo, p. 3. col. 1158. e.

psalterium quid est, p. 3. col. 427. a. 1591. b. 2171. a. Item, par. 2. col. 1077. b. c.

psalterium est organum quod a sursum sonat, & c. p. 3. c. 954. e.

psalterium intulatur liber hymnorum, vel liber soliloquiorum, & quare, p. 3. c. 427. a.

psalterium quare ex centum & quinquaginta psalmis compositum est, p. 1. col. 309. e. f.

psalterium secundum Hebręos inter agiographa est principale & illa dicebant esse scripta a spiritu sancto, p. 6. col. 622. d. Item, p. 3. col. 415. a.

psalterium ter transtulit beatus Hieronymus, par. 3. columna 419. b.

plasmus 11. hoc numero tacite designat, quod homines duplicis linguę & cordis, nec decalogi pręcepta custodiant, nec Apostolicam gratiam percipiant, p. 1. c. 458. e. f.

psalmus 17. solis in libris Regum reperitur, & quare, p. 2. col. 645. a. b.

psalmus vice simus octauus de consummatione tabernaculi inscribitur, & quare, p. 1. col. 747. c.

pręnotandum, quod Psalmus quilibet maxime in postilla Nicol. de Lyra, similiter & in gloss. ordin. exponitur literaliter vel historialiter, uel allegorice, vel mystice, uel moraliter, & quandoq; duobus vel tribus modis, & frequentius in fine mystica, allegorica, vel moralis expositio annectitur.

psalmus 93. inter Hebręos in qualibet quarta feria legitur, p. 3. col. 1176. d. e.

psalmus 118. tria singularia habet, quę in nullo aliorum inueniuntur, p. 3. col. 1415. b. c.

psalmus primus sine titulo est, & quare, p. 3. c. 428. f. & c. 437. c.

psalmus primus an Psalmus sit, sicut vel prologus libri Psalmorum appositus, p. 3. col. 420. e. f.

psalmi centus acutissimum telum aduersus demones, p. 2. 418. f.

psalmum irrisionis inter inimicos Christi excitat fornicator corporalis, & spiritualis, & non canticum laudis, & significatur per Zambri, p. 1. col. 1376. f.

psalmum 90. Ecclesia per totum annum, & maxime in quadragesima, & quotidie in completoriis frequentat, & quare, p. 3. col. 1154. d.

psalmi pœnitentiales septem sunt, & quare. Ista est eorum forma. A lachymis incipitur, & in gaudio finis est, p. 3. columna 1535. c.

quindecim Psalmi graduum mystica expositione explanantur secundū uirtutes incipientium, proficientium, & perfectorum & per triplicem quinarium, p. 3. col. 1483. b. c. 1484. d. e.

psalmi alphabetici sunt, Psalmus 24. Psalmus 33. & Psal. 118.

psalmi alleuiatici dicuntur aliqui Psalmi, quibus pręnotatur Alleluya. Et est primus inter illos Psalmus 113. p. 3. c. 1239. c. & sunt numero viginti.

psalmi decem septem sunt sine titulu, & alii sunt intitulati, & a quibus, p. 3. col. 419. b.

psalmi quomodo & ordine in Psalterio ordinati sunt, p. 3. col. 437. b.

psalmi cur prę aliis scripturis in Ecclesia legantur, p. 3. c. 427. b.

psalmorum tituli parum sunt curandi, nisi pro quanto accipiuntur immediate ab Hebręo vel translatione Hieronymi iuxta Hebraicum, quia in aliis multa sunt apposita secundum phantasias expositorum, p. 3. c. 875. c.

psalmorum tituli diuersa ratione & significatione appositi sūt, p. 3. col. 1117. a.

psalmorum distinctio fit per quinquagenas, & quare, p. 3. col. 428. f.

psalmorum primus quinquagenarius est de pœnitentia, secundus de misericordia & iudicio, tertius de laudibus Dei in sanctis eius, & quid per hoc innuitur, p. 3. c. 1592. f.

psalmorum tituli secundam communem opinionem Latinorum appositi fuerunt per Esdram, p. 3. col. 428. e. & quare, 427. b.

psalmorum

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Psalmodum aliquot versibus præponitur literæ Hebraici alphabeti & quare. Et inter illos est primus. Ad te domine leuauit, scilicet Psalmus 24. p. 3. col. 597. b

psalmorum decem auctores nominantur, & plures, parte 3. col. 437. b

psalmorum numerus mystica ratione declaratur, p. 3. c. 1592. f

psalmorum liber an, & quomodo vnus liber dicatur, p. 6. col. 983. c. Item, p. 3. col. 428. c

psalmorum librum quis in vnum collegit, & an David omnium Psalmorum auctor extiterit, p. 3. c. 415. a

psalmorum libri subiectum, quod est, p. 3. c. 415. b

psalmorum liber continet totam sacram scripturam per modum laudis, p. 3. c. 415. a

psalmorum libri quæ materia, p. 3. col. 428. c

psalmorum ordinē male quidam iuxta textū historię in psalterio requirunt, p. 4. c. 253. b. & co. 1297. c. Item, p. 3. c. 478. f

psalmos duos tantum intitulatos pro octaua generatione fecit David, & quare, p. 2. col. 1030. e. & c. 1078. f

psalmos die noctuque canere, & ut in fine Psalmorum diceretur: Gloria patri & filio, &c. instituit Damasus Papa, p. 6. c. 1534. f

psalmos differenter scripsisse declaratur David, & cantatores quos instituit, s. Alaph & ceteri. Vel, An solus David Psal. scripserit, uel an et alii, p. 3. c. 410. e. & c. 1118. d. & c. 1143. c

psalmos in officio Ecclesiastico applicauit beatus Gregorius ad diuersa festa: quia aliqui decantantur in festiuis Apostolorum, alii in festis uirginum, &c. p. 3. c. 1418. f

pseudo prophetæ in scripturis sanctis uocantur etiam Prophetæ, p. 3. col. 736. f

pseudoprophetæ significantur per Nicanorem, & qui sint tales, p. 4. col. 1392. d. c

pseudoprophetæ agitati a malo spiritu sunt similes Corybantibus, p. 2. c. 436. a

pupertatis signa quæ sunt, p. 1. 690. f

publicani qui dicuntur, p. 5. co. 120. e. & co. 306. c. & c. 734. f

publicanorum & Ethnicorum, id est, Gentilium salus, nec iō negligenda est, etsi in numero fratrum non deputamus, sed semper eorum salutem inquiramus, p. 5. col. 306. e

pudicitia nisi primum sedeat in mente, nulla perfectio sequetur in opere p. 6. col. 1289. a

pudicitia corporis quid prodest, si mente corrupta, uel si uirtutes defuerint, &c. p. 4. c. 637. b

pudicitia est in uoluntate animi, non in debilitate corporis, p. 3. col. 1897. a

pudicitiam sola nouit conscientia, & humani oculi certi esse non possunt, p. 1. co. 1043. a. b

pudoris signum notatur in genis, sicut in prædicatoribus mos recte viuendi, p. 3. c. 1825. b

pudorem sit radius solis in stratu ociosum inuenit, primitias cordis & quotidie Deo sacrificia, p. 3. col. 1400. e

puella non sit leuis non iocosa non cantatrix, p. 2. col. 1511. b

puellæ quæ sunt in domo paterna, & non attigerunt annos discretionis, non possunt uouere, p. 1. c. 1399. b. c

puellæ quæ sunt maritatæ licet sint adhuc & maneant cum patre, sunt tamen emancipatæ, & sui iuris, p. 1. ibid.

puellæ habebant plures uias exeundi de seruitute quā masculii, p. 1. c. 690. d. e

puellam vendit prælatus pro vino, & puerum in lupanari ponit, qui uidet implicitos luxuria, & aliis viciis, & non arguit gratia turpis lucri, p. 4. col. 1929. b

puellam de genere Machabeorum voluit sibi copulare Herodes Ascalonita, & quare, sed illa præ dolore se interfecit. Ille ea mortua abusus est, &c. p. 4. c. 1518. f

puer prius quam sciat bonum aut malum, contemnet malitiā, ut eligat bonum, quomodo quod nescit, aut contemnit, aut eligit, p. 1. col. 78. e. f

puer si loquitur, animos nostros ad auditum eloquii puerilis applicamus, nec plus in his quæ dicuntur quam puer sentire poterat, expectamus, p. 1. c. 1411. b. c

pueri nati inuoluntur pannis uel pellibus, & postea indumen

ris, qui natura non dat eis tegumentorum, sicut prouidet animalibus de sufficienti tegumento, p. 3. c. 1911.

pueri magis mouentur timore pænæ quam amore boni, p. 3. col. 1702. f

pueri & senes sunt immemores, & quare, p. 4. c. 1504. f

pueri erudiendi quomodo & quo ordine primo a magistro assumuntur, p. 2. c. 183. c

pueri vocantur frequenter in sacra scriptura subditi & famuli licet sint prouectæ ætatis, p. 1. c. 267. d. e. & col. 279. d. e. & col. 849. a. b

pueri eo quod patrum habent rationis usu, possunt intelligi per animalia bruta, quorum pædagogi significatur per illos qui erant super nutritionem animalium, p. 2. c. 1124. f

pueri in fornacem proiecti quibus verbis vsi, p. 4. c. 1202. d

pueri multi de Christianis venditi, per pauperes parentes, & nauibus abducti per mercatores, ut venderent Soldano pro magno precio, p. 6. c. 1643.

pueri aliqui nascuntur in mense septimo, & aliqui in nono, & aliqui in decimo, & isti sunt magis vitales, p. 3. c. 1911. b

pueri dicuntur felices, non quia exerceant actus uirtutum, sed propter bonam dispositionem, p. 5. c. 94. f

pueri incircumcisi, qui pactum Dei irritum non fecerunt, sed qui eos circumcidere neglexerunt, quare perire debent, p. 1. col. 366. e

pueri Hebreorum habebant ludos ad uirtuosam vitam inducentes. Ibid.

pueri in veteri lege de toto regno Iudæorum ad templum portabantur, & circa pueros natos duo fiebant in templo, &c. p. 5. col. 716. f

pueri apud Hebræos inducebantur ad portandum ligna ad coquendam sacrificium, ut nutriti in talibus non recederent in senectute, iuxta illud. Adolescens iuxta, &c. p. 4. co. 642. f

pueri apud Hebræos & Latinos alphabetum addiscunt, primo ordine recto procedendo de prima litera ad ultimam, secundo ordine retrogrado, incipiendo ab ultima litera ad primam redeundo, p. 4. c. 759. c

pueris manibus impositis Iesus benedixit, & quare, p. 5. col. 318. f

pueros expedit exercitare in ludis honestis, & inducentibus ad uirtutem, & retrahentibus a viciis, p. 5. 309. c

pueritia post septem annos infantie incipit, p. 5. c. 718. f

pueritiæ nomine, humilitas & innocentia intelligitur, p. 5. col. 940. f

pugilus & palmus quid significant, p. 4. col. 349. b

pugna est duplex, Christianis perfectis aduersus principatus & potestates, inferioribus contra carnem & sanguinem, p. 2. col. 75. a. b

pugnæ aduersus Ecclesiā tria sunt genera principalia, & quæ sint, p. 3. col. 1340. a

pugnam quomodo & cum quibus instaurant antiqui possessores scilicet demones contra animas, libertatem suam & imaginem recuperare conantes, p. 2. col. 77. c

pugnare pro Ecclesia, & inimicis veritatis resistere, qui dogmata Ecclesiæ oppugnare vel voluptati & luxuriæ docent opera dare, quomodo animæ di sunt p̄sidentes, p. 1. c. 1409. a. b

pugnantes fortiter contra inimicos, & fortiter prementes tentationis stimulos, nec femineum vel molle in dominari permittentes, significantur per Beniamin, p. 1. c. 1162. d. e

pugnator bonus contra diabolum, non debet permittere q̄ ingrediatur terram cordis per delectationem vel consensum, sed in principio tentationis ipsum repellere, p. 4. c. 2572. f

pulchritudo consistit in uiuacitate coloris & proportionem membrorum, cum debita perfectione quantitatis, p. 3. c. 743. c

pulchritudo mulieris ingenis dicitur esse quam plurima, p. 3. col. 1825. b

pulchritudo proprie est mulierum, p. 1. c. 459. a

pulchritudo omnium conditorum vox est consentientium, in attendentibus, p. 3. c. 1584. d

pulchritudo cælestis visionis quomodo attendenda est. Si. n. decorem flammæq; astrorum multifariā nubium speciem & ipsam

Index.

ipsam irim consideres, mille trahentem & varios aucto so-
le colores, multo plures & pulchriores quam in velo taber-
naculi in cælo picturas notabis, p. 1. col. 762. e. f.

Pulchritudo vniuersi sicut ex diuersis gradibus creaturarum
resultat, sic pulchritudo reipublicæ ex diuersis gradibus ho-
minum, p. 3. col. 1904. f.

Pultriorax quidam desiderabat habere lōgum collum ad mo-
dum gruis, & quare, p. 3. col. 215. c.

Puluis obscurans aerem per modum nebulæ dicitur a pedibus
Dei procedere, quia procedit ex terra, p. 4. col. 2019. c.

Pulueris percussio vnde Cyniphes producit quid significet, p.
1. col. 554. f.

Puncta nō sunt de substantia literæ apud Hebræos, nec fuerūt
a principio literarum, sed inuenta postea ad facilius legen-
dum, p. 2. col. 901. b. Item, p. 4. col. 1867. c. Item, p. 1. colum.
1587. b. c.

Punire cum Deus scelera carnis decreuisset, qualitate vltionis
innouit macula criminis, vt in primis peccatoribus & Sodo-
mitis claruit, p. 1. col. 246. a.

Punire iniquitates patrum super filios in tertiam & quartam
generationem, quomodo intelligatur. Vide in Visitare.

Punire, an dicendum sit magis proprie alienus opus esse Dei,
vel non esse proprium Deo, p. 3. col. 270. f.

Punire non differt Deus vsque in futurū, quando electi cadūt
in peccatum, sed punit in presenti, & cito de cursu commu-
ni, p. 3. col. 971. b.

Punitur leuius qui post pēnas negat, quam qui sine necessitate
Christum abnegat, p. 4. col. 215. a.

puniuntur acius illa quæ in vsum veniunt frequentius, p. 1. c.
697. c. 698. f.

puniuntur sceleratissimi homines in præsenti vita modum, &
iusti multum, & quare, p. 3. col. 89. c.

puniuntur mali cum infidelibus, sed differuntur, aliter qui sciē-
ter aliter qui ex ignorantia peccant, p. 5. col. 873. b.

puniuntur peccatores in finali iudicio, non vniiformiter, sed gra-
uius & leuius secundum demerita, p. 4. c. 264. f.

puniendus videtur esse persecutor pro delicti modo, quo pēnā
cruciatu sanctis ingessit, p. 2. c. 1269. a. b.

puniendus venit quisque tot pēnis secundum ordinem iustitiæ
quot hominibus est causa culpæ, p. 3. col. 2009. c.

puniendi duo modi malorum Christianorum, p. 6. c. 1610. f.

puniendi sunt iniqui nō animo vltionis, sed dilectionis, vbi po-
tentior occurrerit, nec potes corrigere vel monere, tolera, se-
curus, quia non erit impunitus, p. 3. c. 1221. a.

punitio impiorum est infinita, non intēsiue, quia hoc est impos-
sibile, sed extēsiue, p. 3. c. 1897. b.

punitio malitiæ plebis Christianæ significantur per punitiōē
Iudeorum, quia quinq. quæ excellenter fuerunt in Christia-
nis in primitiua Ecclesia, mutata sunt, & versa sunt in scoriā,
& c. p. 4. c. 1242. f.

punitio vltima non est in vita præsenti, nec afflictio iustorum
pro peccato præterito solum, sed magis pro præmio recipiē-
do in futurum secundum patientiæ meritum, p. 3. c. 89. c.

punitio innocentis fieri potest secundū duplicem causam, quia
vel propter malitiam punientis, vel propter ignorantia veri-
tatis, p. 3. c. 133. c.

punitio duplex notabilis facta fuit super populum in deserto,
p. 3. c. 1173. c.

punitorem maxima consolatio est punienti, Dei cognitio, p. 4.
c. 1120. c.

pupilla oculi tui, & orat & impetrat compuncta diuina inspira-
tione, p. 4. col. 968. c.

pupilla nigra videt, alba tenebrosa est, p. 2. c. 1538. c. f. Item, p.
1. c. 1095. a.

pupillus & vidua maxime diuinæ misericordiæ sunt curæ, p. 4.
c. 24. d.

purgatio ab immundicia licet non sit in angelis, tamen est ibi
purgatio a neccentia, & declaratur, p. 3. c. 405. a. b. 406. d.

purificantes in nobis, dicta, facta, vel cogitata, vt efficiamur
mundi corde, & Deum videre possimus, tunc tridui iter de

Aegypto proficiscimur, p. 1. c. 528. f.

Purificatio maior requirebatur immolantibus quam in come-
dentibus in veteri Testamento, sicut & in noua lege maior
sanctitas requiritur in sacerdote consecrante quam in popu-
lo communicante, p. 2. c. 1292. f. & c. 1293. c.

purificationis festum vbi, & quare institutum fuit, p. 6. c. 1574. f.

purificatione indigent non solum quæ in terra sunt, sed etiam
quæ in cælis, p. 1. c. 1393. a.

purificationes duæ erāt in lege. Vna ab immundicia spiritali,
quæ contingit ex peccatis. Alia erat ab immundicia corporali
quæ contingit ex tactu alicuius rei immundæ, p. 1. c. 1297. c.

puritas mentis & corporis maxime disponit hominē ad cogni-
tionem diuinorum, & c. p. 5. c. 1264. c.

purpura regni est indicatiua, p. 1. c. 1184. f.

puteorum fossores hoc probant, quod omnis tellus per inuisi-
biles venas aquis repleta est, quibus ex mari principium est, p.
1. col. 15. c.

puteos fodiebat pueri Abraham, sed operiebant eos terra Phi-
listæi, non tamē ausi sunt replere dū viueret Abraham, aut
iniicere terram, sed eo mortuo inualuerunt, p. 1. c. 1320. f.

putredo & vermes habent quandam affinitatem & propinqui-
tatem, p. 3. col. 195. c.

pythagoras nomen sapientis refugiens ne notant arrogantia
incurreret, Philosophum se esse respondit, id est, amatorem
sapientia, p. 1. c. 593. c. & col. 308. f.

pythagoræ disciplina est per quinquennium tacere, & postea
eruditos loqui, p. 3. c. 1766. e.

pythagorici dixerunt ex proportionē motuum cælestium so-
num harmonicum causari, p. 3. col. 365. c.

Q VADRAGENAS an duas vel tres Moyses in monte
seruauit, p. 1. c. 1517. c. & col. 1521. c.

Quadrigenario numero vniuersitas temporis designatur, p. 4.
col. 2346. c. Item, p. 3. colum. 1180. c. Item, parte 2. columna
561. c.

Quadragesimæ ieiunium vnde habet auctoritatem, p. 2. colum.
828. f.

Quadragesima siue quadragenarius numerus afflictionis est, &
multa ostenditur, p. 4. c. 1296. e. & c. 2024. d. & c. 2033. c. Itē,
p. 2. col. 720. a. & col. 1172. f. & 1542. f. Item, par. 1. col. 154. f.
& col. 371. c. & colum. 1145. c. & colum. 1458. c. & columna
1613. b. c.

Quadragesima etiam numerus leticiæ est, p. 1. col. 371. c.

quadragesimæ anni post quos Absalon contra David patrem
suū se crexit, varie computatur a diuersis ex parte principii
illorum annorum accipiendi, par. secunda, col. 501. c. & col.
1134. e. f.

quadragesima duæ mansiones in deserto, & quadragesima duo gra-
dus virtutum, & quadragesima duæ generationes ab Abraham
ad Christum, par. 1. col. 1155. b. & colum. 1419. c. & colum.
1453. a.

quadragesimæ sex, hoc numero reedificatio templi sub Zoroba-
bel perficitur. Hic numerus conuenit perfectioni dominici
corporis hic numerus in literis Adæ inuenitur. Hoc nume-
ro corpus Christi in vtero matris edificatur, & quid per hoc
significetur, p. 1. col. 805. c.

quadrans quid sit, & quotuplex, p. 5. c. 109. b.

quadrantes vacant calculatores quartam partem cuiusq. rei
scilicet loci, temporis, pecuniæ, p. 5. c. 614. c.

quadratum omne quocunq. vertitur fixum stare consuevit, p.
2. c. 2415. a.

quadratura inter figuras nihil firmitus est, p. 1. c. 1155. b. c.

quadrige qua vehamur ad æthera vt Elias, p. 5. c. 491. b.

quadringenti anni sunt a natiuitate Isaac vsq. ad exitum filio-
rum Israel de Aegypto, & horum annorum supputatio qui-
bus Abrahæ semen peregrinum fuit in terra non sua, p. 1. c.
211. b. c. & c. 212. c. Item, p. 6. c. 1049. c.

querens in suis semper actibus quæ laudentur, in proximo
quæ vituperentur, diuersum pondus & diuersam mensuram
dicitur habere in domo, p. 3. col. 2791. a.

E

Quærere

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Querere verbum in Latina lingua accipit propositionē, & acquiri dicitur, quod satis apertum est. Sine præpositione etiā querere intelligitur acquirere, ex quo lucra vocantur questus p. 2. col. 391. c.

Querūt sapiētia boni & mali, sed differēter, & c. p. 3. c. 1401. a. b.

Questio gravis inter scribas & Phariseos. Quod esset primum mandatum & maximum in lege. Et diuersi diuersa assignabant, p. 5. col. 608. c.

Quamota ab aduersario, discendi existit occasio, p. 6. c. 289. a.

Questuarii predicatoribus, qui multa falsa dicunt ut questum extorqueant a simplicibus, potest dici illud: Nunquid Deus indiget vestro mendacio? p. 3. c. 159. a.

Qualis vnusquisque est, talis sibi finis videtur, & ad illum confluit, p. 4. c. 1077. c. Item, p. 3. c. 1008. f.

Qualitas rerū solet ex tpe notari, p. 6. c. 1463. b. Itē, p. 3. c. 1824.

Qualitas rei & terminus exprimitur in exordio, p. 3. c. 18. c.

Quamdiu filii Israel steterunt in cultu vnus veri Dei, possederūt pacificē terrā promissionis sibi collatā, & quādo declinauerunt ad idololatriā, fuerūt ab aliis impugnati, p. 1. c. 211. a.

Quanta largiuntur quidam aspiciunt, sed non quanta rapiunt, & in sacculo pertuso mercedes mittunt, p. 3. c. 2145. a.

non Quantum offeras, sed ex quāto desideret Deus Vnusquisque quadrantem potest offerre, & voluntas prompta, p. 5. c. 614. c.

Quantitas meriti non accipitur secundum quantitatem doni absolutē, sed per comparisonem ad facultatem dantis, & promptitudinem suæ voluntatis & deuotionis, p. 5. c. 613. c.

Quantitas doni in his quæ dantur propter Christum non tantum pensatur, quātu quantitas bonæ voluntatis, p. 5. c. 213. c.

Quantus, quam prudēs, qui nullo labore suo de meritis gloriatus est, p. 1. c. 318. a. Interl.

Quaternarius numerus significat primo & principaliter perfectionem, p. 5. c. 1010. c. f.

Quaternarius numerus fuit multipliciter in lege figuratus, p. 5. c. 472. e.

Quaternarius est primus numerus quadratus, par. 6. c. 1258. d. Item, p. 2. c. 1281. c.

Quaternarius est numerus materialis, quasi quadratus & solidus, p. 4. c. 923. b.

Quatuor animalia significāt quatuor Patriarchales Ecclesias, & quare, p. 6. c. 1497. c.

Quatuor animalia Ezechieli ostensa vario modo exponuntur, Theologicē scilicet, philosophice medicinaliter & Poetice, p. 4. c. 1072. d. e. f. & 1073. b. c.

Quatuor regna Iudæos affligentia quibus significantur & quare, p. 4. c. 1086. f.

quatuor animi passionēs, & quib. comparantur, p. 4. c. 2033. b.

quatuor in domo sunt, scilicet porta ascensus, triclinium, cubiculum, p. 3. c. 1821. a.

quatuor sūt Euangelistæ firmitate fidei soliditati, p. 1. 893. a. In quercus arbor durissima & fortissima, p. 4. c. 1951. b.

quercus Abraham (quæ etiam terebinthus) vsque ad Constantiniani regis Imperium monstrata fuit in Hebron constituta, p. 2. c. 523. b. c.

querela cōis sanctorum ad Deū: Cur iudices seculares acceptis muneribus damnent insonitē & liberent reum? p. 4. c. 2043. a.

quaternarius, Euangelicam doctrinam, & principalium virtutum significant, p. 2. c. 1118. d. c.

quaternario plura sunt comprehēsa, & numerantur, p. 4. c. 923. b. item, p. 1. c. 1155. a. b.

quaternario multiplici significant quatuor Epistolę canonicę, p. 6. c. 1257. b. c.

qui est, an, & quō fit nomen Dei proprie proprium, & an, & qualiter cū nomine tetragrāmaton apud Hebræos, p. 1. 507. a. b.

qui cito dat, bis dat, p. 3. c. 1617. c.

qui offenderit in vno, factus est omnium reus, quomodo intelligendum, p. 6. c. 1283. a.

quid est hoc, aut quid est illud, ad quid valet hoc vel illud? quasi dicat ad nihil. Sic dicunt homines fatui de animalibus venenosis & consimilibus, p. 3. col. 2171. c.

Quid prodest iuro peccatis ieiunare, & iterum peccatis? Quid prodest iuri, & iterum inquinari, p. 2. c. 7. c.

Quidam, non alicui, nisi de eo quem exprimere nolumus, vel non possumus, p. 3. c. 73. a.

Quies hominum celeritiosa est in nemoribus, p. 1. c. 62. f.

Quies nulla est vbi spiritus sancti consolatio deest, p. 4. c. 994. e.

Quies inchoatur in via, sed perficitur in patria, vbi charitas cōsummatur, p. 5. c. 215. d.

Quies Dei & beatorū eadem est, realiter & obiectiue accepta, sed formaliter differunt, sicut creatum & increatum, p. 4. col. 732. f.

Quietis in tempore & similiter in tempore laboris, meditari debet hō quæ ad dilectionē Dei pertinet. Similiter in ingressu lecti ad dormiendū & in egressu ad vigilandum, & enumerantur quatuor, & vbi illa tanguntur, p. 3. c. 1517. a. b. c.

in Quiete & silentio lex discitur, p. 1. c. 529. a. Interl.

Quiescere in cubili vel domo hominē tria non faciunt, fumus, stillicidium, mala coniunx, p. 3. c. 677. b.

Quiescit in futuro qui quiescit a malo opere, p. 4. c. 475. a. Interl.

Quinarius sicut sapientes indicat & insipientes, ita censuarii fideles, & infideles, p. 1. c. 1136. d.

Quinarius simplex, sicut solet quinq. sensus significare, quorū ministerio bona foris operari debemus, sic p seipsum multiplicatus, eisdem maiori perfectione demonstrat, p. 2. 1369. a.

Quinario numero filij Matathię proponuntur, & similiter quinque species denotantur in illis personis quas diuina vocatio ad magisterium ordinauit Ecclesię, & quomodo illa simul coaptantur, p. 4. c. 2231. b. c.

Quindecim gradibus ascendebant ad templum Salomonis, & totidem ascenditur ad cœleste templum, & qui sunt illi gradus, p. 3. c. 1417. a.

Quindenarius ex septem & octo conficitur: Septem ad sabbatum refertur, octo ad circumcisionem. Si vero ad nouum Testamentum respicias, habes septem dona spiritus sancti, & in octauo resurrectionem Christi, p. 1. c. 1565. c.

Quingenti anni vel circiter fluxerunt a tempore Esaie vsque ad tempus Christi, p. 4. c. 261. c.

Quinquagenarius siue quinquagesimus numerus, quid mysterij habeat, & quæ sub illo numero facta sunt, p. 6. c. 987. b. & 1189. a. Item, p. 4. col. 511. b. Item, p. 3. col. 111. b. Item, p. 2. col. 718. d. e. & col. 1144. f. & 1163. c. & col. 1369. a. Item, p. 1. col. 144. d. e. & col. 235. e. f. & col. 659. c. & col. 1124. d. e. & col. 1145. c. & col. 1189. a.

Quinquaginta & quingenti cognatus est numerus, decades enim quinquaginta faciunt quingentos, p. 1. c. 1190. c. f.

Quinque libri Moysi proprie dicuntur lex, licet nomine legis Iudæi accipiūt aliquādo totū vetus testamentū, p. 5. 1240. a.

Quinque scribit Ioannes Euangelista in sui Euangelij principio, per quæ eliduntur quinque errores circa filium Dei humanatum, p. 5. c. 1015. c.

Quinq; dēnt annunciare prædicatores s. credenda, agenda, vitanda, timenda, & speranda, p. 6. Vide prædicatores.

Quinque sensus qui superat secundum legis doctrinam (quæ quinq. libros habet) restringendo carnis concupiscentiam, victoriam capiet saluberrimam, & triumpho gaudebit nobilissimo, p. 4. c. 2357. a.

quinque pertita est cōnētia in carnalib. illecebris, p. 5. 409. a.

quintusdecimus numerus mystice quid repræsentat, p. 5. col. 1007. a. b. item, p. 1. c. 1112. c. f.

quinque personis genus hominum in die iudicii discutiendum signatur, p. 5. c. 949. a.

quis, non impossibile, sed difficile in scripturis sanctis sæpissime significat, p. 3. c. 1770. c.

quis plerunque non pro nullo, sed pro raro & pro eximio habetur, ut cū dicitur, quis cognouit sensum Domini, aut quis consiliarius, & c. p. 1. c. 1359. a.

quis est iste qui venit de Edom tinctis vestibibus de Bosra, quomodo & de quo exponendum est, scholastici disquirunt, p. 4. col. 501. 502.

quis audeat dicere, quod hæc quæ scribuntur per verbū Domini nihil

Index.

ni nihil habeant utilitatis aut salutis, sed solam narrent historiam, p. 1. c. 1419. a. b.
 Quisque quod de Christo credit ad Doctores referre debet, & vtrum sana probabilisque sit fides illius per eos examinetur, p. 1. c. 1207. b.
 Quisquam, quomodo exponitur cum dicitur. Non quia patrem vidit quisquam nisi is, & c. p. 5. c. 1129. a.
 Quoadusque, hæc dictio aliquando tenetur finitè, aliquando indefinite, & de hoc dantur exempla, p. 6. c. 1526. c.
 Quod quisque super omnia diligit & colit, hoc illi Deus est, p. 2. c. 161. b. Interl.
 Quod Deo præcipiente est factum, non est inhonestum, p. 1. c. 400. b. Interl.

R

R Aab quandoque est nomen proprium, quandoque est nomen appellativum, p. 3. c. 1105. c.
 Raab quæ & qualis fuit, p. 6. c. 932. f. & c. 1718. f. Item p. 2. col. 17. c. & c. 18. f.
 raab accepit duos veros, & abscondit eos exponitur tripliciter per Hebræos, p. 3. c. 11. b.
 raab quæ erat de genere Chananæorum quomodo coniuncta fuit ipsi Salomon in matrimonium, quia erat prohibitum filiis Israel, & c. p. 5. c. 36. f.
 raab quomodo adiuncta est domui Israel vsque in hodiernum diem an magistri posteritas ascribitur, p. 2. c. 48. f.
 rabbi Salomon ordinavit glossas Hebraicas super totum vetus Testamentum, p. 2. c. 535. c.
 rabbi Salomonis expositio in expositione hebdomadarum septuaginta Danielis, tantæ est autoritatis apud Hebræos, quod non possunt ab ea deuiare, nec qualitercunque ab eisdem recedere, sed tenenda sunt tanquã in textu sacræ scripturæ contenta, p. 4. c. 1621. a.
 rabbi Salomon dicens, quod in aduentu Messie Gentiles dicent, quod Iudæi afflictiones quas modo substinent in hac captiuitate, fuerunt propter peccata Gentilium, & c. in hoc sibi ipsi contradicere ostenditur, p. 4. c. 445. c.
 rabbi Salomon & alii Hebræorum expositores sæpe corrumpunt verum intellectum scripturarum, prosequendo literã plusquam oportet, p. 2. c. 578. f.
 rabbi Moyse Aegyptii summa, apud Iudæos est solenissima, qui scribit de autoritate Thalmudicæ doctrinæ, p. 4. 314. f.
 rabbi Aben hazra, inter alios expositores Hebræos fuit perfectior in sua grammatica, p. 3. 116. f. Et inter Hebræos fuit maximus expositor ad literam, c. 247. In præfat. Lyrana.
 rabbi Aben hazra declarans istud verbum. Est ostendam illi salutare meum, & c. dicit verba notandissima in testimoniũ fidei, p. 3. c. 1155. c.
 rabbi Moyse Gerunden. sic dicit, quod in futuro tempore, scilicet Messie, pueri Israelitici sunt demonstraturi Deum digito. Quæ quidem verba manifeste consonant Catholicæ veritati, & c. Vtinam iste autor intellexisset seipsum, vt bene ageret, p. 1. c. 1285. a. b.
 rabbi Moyse Gerunden. super illo. Istud est cerimonium legis, præcipe filiis Israel, & c. sic ait. Nos autem qui pro peccatis nostris sumus cõaminati in hac captiuitate ignoramus mundiciam sanctitatis, donec veniat super nos, & munde-mur, amen, sic fiat in diebus nostris. Hæc ille. Vtinam iste rabbi saperet, & seipsum intelligeret, p. 1. c. 1294. f.
 rabfices (vt communiter dicitur) erat Apostata a fide Iudæorum, conuersus ad Gentilitatem. Et dicunt aliqui, qd fuit filius Esaie, p. 2. c. 1250. f. Item p. 4. c. 89. c.
 racha verbum Hebræũ, & interpretatur cenos, id est, vacuus, quod dicimus sine cerebro, quod est magna cõtumelia, p. 5. c. 107. c.
 rachel fuit principalis mulier Iacob, Lia vero minus principalis quia in secundam primo consenserat, p. 1. c. 332. f.
 rachel afflictã est eo, quod desiderabat hère filios a Iacob, de quo Christus erat nasciturus. Et inuidit sorori, nõ quod illa habebat filios, sed quia ipsa carebat filiis, p. 1. c. 337. b. c.

Rachel idola patris sui surripuit, non ad colendum, sed ad retrahendum patrem suum ab idololatria, & ideo non commisit furtum proprie loquendo, p. 1. c. 345. c.
 rachel mortua, sepulta fuit in via, quia sepulchra antiquitus extra ciuitates erant, p. 1. c. 371. c. Vide etiam p. 4. c. 791. c.
 radebantur in veteri Testamento sacerdotes, vt sic carnis vitia deposuisse viderentur, p. 3. c. 715. a.
 radere caput & supersticia, domesticos item suos triginta dies lugere quare in lege præceptum, p. 1. c. 1581. b.
 radiare debet Ecclesia quasi aurum, tam interitus vitæ splendore, quàm exterius sapientiæ & doctrinæ claritate, par. 1. c. 887. b.
 radices sanctitas qua populus Gentilis insertus est ramis, non est Patriarcha, non Propheta, nec opus eorum secundum legem, sed fides Christi pro tunc ventura, & sanctitas fuit & radix, p. 1. c. 1692. e. f.
 radices arboris sunt ori similes per alimenti susceptionem, p. 5. c. 602. c.
 radicum nomine latentes cogitationes accipimus, par. quarta, c. 333. a.
 rama erat Beniamiticæ tribus & rachaelis sepulchrum, par. 4. c. 791. c.
 rama est nomen æquiucum, vno modo est proprium nomẽ loci, & alio modo est nomen appellativum, p. 4. c. 791. c.
 rana ad nihil aliud vtile est nisi, quod sonum vocis improbis & importunis clamoribus reddit, p. 1. 552. c.
 rana significat loquacem vanitatem, p. 3. c. 1029. b.
 ranæ quid significant, p. 1. c. 553. e.
 ranæ totius Aegypti cur interemptæ, p. 1. 552. d.
 ranarum tria sunt genera, vnum fluuiiale & vocale, alterum minimum, tertium maximum pessimum & venenosum, p. 1. c. 552. c.
 raphaelis (qui medicina præest) in officium & societatem vt assumatis sarage, & quomodo, p. 1. c. 1335. a. b.
 raphidum quia laus iudicii interpretatur, merito in eius mansionem petra exhibet aquam gratiæ exhibet, p. 1. c. 1426. c.
 rapina omnis violentiæ mixta est. Et sancta violentiæ & optabilis rapina, p. 4. c. 1213. b.
 raptores significantur per pisces, p. 4. c. 2078. f.
 raptores sunt boni & mali, & c. p. 1. c. 950. d.
 raptus importat quandam violentiæ alicuius rei contra morũ sibi connaturalem, Quod põt esse dupliciter, p. 6. c. 447. a. b.
 rarus est Domino propter Dominum seruiens. Oues Christi, non ad lucrum, sed amore Christi pascens, prudens, in futuro sibi prouidens, p. 5. c. 406. d.
 rarum omne dicitur pretiosum, p. 2. c. 339. a.
 omnia rara preciosa, p. 4. c. 157. b.
 rasa capita habet superstitio gentilis, p. 4. c. 1441. c.
 rasura barbæ & capitis sacerdotibus & Nazareis prohibebatur in detestationem idololatriæ, p. 1. c. 1198. f.
 ratio naturalis est defectiua in cognitione diuinorum, & huius ratio, p. 5. c. 1023. c.
 ratio humana non comprehendit folium arboris vel aliquod huiusmodi quantum ad omnes conditiones, scilicet quare sit talis figuræ, coloris, & huiusmodi, p. 5. c. 1033. c.
 ratio superior intelligitur per mulierem, ratio inferior per filiam, quare & quomodo, p. 5. c. 268. f.
 ratio deliberatiua aliter mitigat seu minuit dolorem interiore animæ, & aliter dolorem sensibilem exteriorem in carne, p. 3. c. 576. f.
 ratio quam primis operibus Deus concreauit, an id habuit, vt secundum ipsam ex viri latere foeminam fieri necesse esset, an hoc tantum vt fieri posset, p. 1. c. 79. a. b.
 rationem reddere debemus de spe nostra & fide duobus modis, p. 6. c. 1330. c.
 rationis vsum & acuendi habebat fructus arboris scientiæ boni & mali, vt dicit Iosephus. Sed dictum suum improbat, p. 1. c. 68. f. & c. 94. f.
 rationem in terra ponere quid est, p. 3. c. 361. b.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

- Rationabilissimum secundum veritatem, frequenter irrationabilissimum iudicatur ab ignorante, p. 5. c. 1230. f
- Rationale iudicii vestis summi sacerdotis, & fuit habitus peccatoris, p. 1. col. 787. b. Et quare sic dicitur, c. 789. a
- in Rationali iudicii erat doctrina & veritas secundum translationem nostram: in Hebræo habetur vrim tummim, &c. & erat quidam fulgor procedens de lapidibus rationalis. Rationalis dicit fuisse nomen Dei tetragrammaton, p. 1. c. 787. b. Vide etiam, c. 788. e. & col. 799. c. Item, par. 2. c. 1285. c
- Rationale iudicii, non solum illa vestis legalem induebat pontificem, sed etiam prænuntiabat Evangelicum, p. 1. c. 788. c. & col. 672. c. f
- Rationale in medio positum quid signet, p. 1. c. 788. d
- Ratiocinatio etiam dicitur compotus, in quo antiquitus utebantur homines capillis sicut modo denariis plumbeis vel stanneis, p. 3. c. 1716. f. Item, p. 2. c. 1299. c
- Rauedo unde nascitur, p. 3. c. 926. f
- Reatus similis quos concordia pertinet sociat etiam defensio peruersa constipat, p. 3. c. 397. a
- Reatus sæpe fit criminis, quod putatur cā virtutis dum, quod bono studio agitur, discernere cautē negligimus, p. 1. 115. b
- Reatus omnis cōtra decalogum committitur per vniuersum hominem, p. 1. c. 152. d
- Rebecca quo iuit vt consuleret Dominum, cum nondum essent prophetae vel sacerdotes tabernaculi aut templi Domini, p. 1. c. 190. b. & c. 300. b. c
- Rebellio corporis & animam, omnium virium inferiorum ad partem animæ superiorem, & difficultas acquirendi scientias & virtutes ex peccato Adæ in totam naturā humanam propagata est, p. 3. c. 1792. e. f
- Recanare proprium est asinorum, p. 4. c. 910. f
- Recedere a consuetudine, difficile est, p. 1. c. 531. a. Interl.
- Rechab admiratione digna legislatio, p. 4. c. 822. d
- Reciduiantes ad corporalem infirmitatem, similiter ad spirituales ægitudinem, scilicet in peccata, curantur difficultate, p. 1. c. 1273. b. c
- Reciduiatio ad infidelitatem & alia vicia pp ingratitudinem diuini beneficii præcepti aggrauat peccatum, p. 6. c. 1364. c
- Reclusio in carcere intelligi potest per hastam, p. 5. c. 436. c
- Recordatio bonorum, malorum causas lamentabiles facit, p. 1. c. 1340. d. e
- Recordatione præteritorum bonorum mala præsentia mitigari asserit stulta sapientia Epicuri, p. 4. c. 341. a
- Recordari & obliuisci quando & quomodo dicitur Deus, p. 1. c. 157. a. b. & c. 168. f. & c. 535. c
- Rectitudinis & humilitatis subtilis via tenenda, vt sic magistrorum facta displiceant, vt subditorum mens a magisterii reuerentia non recedat, p. 2. c. 666. d. e
- Rektor cum se ad loquendum præparat, quam cautē loquatur attendit, ne inordinate loquens, corda audientium errare faciat, p. 1. c. 793. c
- Rektor potēs tribuitur a Deo in Ecclesia pro meritis populi, aut si malū facit populo, talis Ecclesiæ iudex datur, sub quo famem verbi Dei & sitim populus pariat, p. 2. c. 173. c
- Rektor superbus toriens ad culpam apostasiæ dilabitur, quotiens præesse hominibus delectatur, & honoris sui singularitate lætatur, p. 3. c. 321. b
- Rektoris illa est conditio vt in eo miscebatur & regendi auctoritas & benignitas consolādi, vium & oleum, p. 3. 280. d. e
- Rectores sunt mali qui munere & dono diuino abutuntur & falso sibi nomen iustitiæ vsurpant, p. 2. c. 997. b
- Rectores mali per negligentiam suā principes tenebrarum prouocant in Ecclesiam qui scientiam scripturarum & opera virtutum subtrahunt incautis & desidiolis, p. 2. c. 1077. c
- Rectores boni quotidie hoc faciunt, cum se res dubias discernere nō posse cognoscunt, ad secretū mentis, velut ad quoddā tabernaculū recurrentes, diuina lege perspecta quasi coram posita arca Dominum consulunt, p. 1. c. 1220. d
- Rektoribus bonis inesse debet iuste cōsulens misericordia, & pie seruans disciplina, p. 2. col. 173. c. & col. 201. c
- Item, parte prima, col. 1686. d
- Rectores dati sunt ne mala fiant, p. 2. col. 132. f
- Reddere bona pro malis. Non reddere mala pro malis. Non reddere bona pro bonis: reddere mala pro bonis. Reddere bona pro bonis mala pro malis Sex differentiæ sunt, & quales sint in bonitate & malicia, p. 3. c. 1279. a
- Redemptionis iure qui dicuntur gaudere, p. 1. col. 1127. b
- Redemptionem humani generis qui fide digna non celebrauerit & vitam suam in meliora non conuerterit ad resurrectionis gloriam non pertinebit, p. 1. c. 1221. c
- Redemptor noster Moisaicæ legis literam, quam ille populus legalis resonabat, assidua lectione contriuit, ac sensuum spirituales in ea intelligere eos docuit, p. 2. c. 945. c
- Redemptor quem ego ex vobis suscitabo sine patre erit: Sic ait quidem rabbi Iudæorum. Vide latius, p. 3. c. 1240. f
- Redemptor absolutè intelligitur ille qui est redemptor antonomastice, id est, Christus p. 3. col. 561. a
- Redemptorem diabolus venisse senserat, sed propter humilia quæ passus est, quicquid de deitate suspicatus est, ei in dubium euenit pro sua superbia, &c. p. 3. c. 23. b
- Redimit qui perdit, vt dans numum pro vino. Das numum & emis vinum. Aliud das, aliud accipis, aliquid amittis, aliquid acquiris, p. 6. c. 561. a. b
- Redimere est per doctrinam & formulā vitæ familiam liberare, & quicquid sanctimonie obuiat diluere, p. 1. c. 1148. c. f
- Redeūtes de negociatione aut peregrinatione, amici suscipere debent, prius Deo gratias agendo, quam de rumoribus & nouitatibus interrogando, p. 2. c. 1537. c
- Reedificatio ciuitatis Ierusalem potest dupliciter intelligi. Vno modo quantum ad domos inhabitantium. Alio modo quantum ad mores & portas ciuitatis. Et his duobus ædificata est ciuitas Ierusalem, &c. p. 4. c. 382. f
- Refectio Dei & sanctorum est salus peccatorum, p. 5. c. 911. a
- Refectio beatorum non intelligitur a nobis, nisi per similitudinem corporalium. Ad refectionem autem corporis duo requiruntur, scilicet cibus & potus, & ista quomodo erunt in patria, p. 6. c. 1685. c
- Refectionem eandem habituri sunt in æterno conuiuio beati, & qui maiora habent merita, & qui minora. Et de hoc figura, p. 6. c. 419. b. c
- Reficit Dominus, primo quinque panibus quinque milia, secundo septē panib. quatuor milia, tertio discipulis carnis & sanguinis mysteria credidit. Ad vltimū dat electis, vt edant & bibant super mensam in regno suo, p. 5. c. 547. c. & 821. c
- Refugium vnicum Ecclesiæ contra hostes est hoc oratio, scilicet, ad Deum, & industria doctorū, qui die noctuq. in lege eius meditantur, corda fidelium præmuniunt, p. 2. c. 1358. e. f
- Regalia insignia apud gentes fuerunt quatuor, purpura s. fibula vel torques aurea, annulus, & diadema, p. 4. c. 179. b
- Regenerationes duæ sunt ita & duæ adoptiones, & duæ resurrectiones, p. 5. c. 323. b
- Regere Deum superior a quibusdam visum fuit, sed hæc inferiora despicere, & quod a casibus reuerentur. Sed error esse ostenditur, p. 3. c. 1582. d. e
- Regere licet possit Deus omnia immediatè per seipsum, tamē ad seruandum vniuersitatis pulchritudinem & ordinem regit inferiora per media, p. 2. c. 156. e. & c. 309. b. c
- Regentes populum debent vigere intellectu, prudentia & scientia, p. 2. c. 1275. a
- Regentium acta disponuntur pro qualitatibus subditorum, & sæpe fit vt pro culpa gregis vere boni delinquant vita pastoris, p. 1. c. 829. c
- Regentium ordines quatuor accepit sancta Ecclesia ad eruditionem fidelium, p. 4. c. 1397. a. b
- Regimen qui in populo Dei suscipiunt, sed degenerantes relabuntur in viciorū foeditatē, & se & subditos conuertunt ad impietatem significatur per Sedechiam, p. 2. c. 1264. f. & 1265. c
- Regimen nullum potest bene procedere sine his tribus, scilicet, constantia contra malignos insultus, diligentia diuini cultus, perseverantia in bonis actibus, p. 3. c. 609. c

Regimen

Index.

Regimen & cura animarum (quæ in actione consistit) & contemplationis status an simul haberi possint, & quando, p. 5. col. 848. d.

Regiminis iura omnis qui in commissis fidelibus possidet quid aliud quam terram incolendam tenet, p. 3. c. 299. b.

Reminis dignitatem refugientium tria genera hominum sunt, & per quos significatur, p. 2. c. 215. c.

Regimini gradum qui prius quam subesse didicerit, præposterus accipit, in nouissimo mercede tributionis, quæ bonis restori debetur, carebit, p. 3. col. 1693. d.

Regimini temporali ex spiritali tria sunt necessaria, quæ per contenta in arca veteris Testamenti designantur, pa. 2. col. 543. c.

Regimini populorum qui virtute laboriosa accommodati sunt etiam scientiæ vacare delegerant, suscipiant experientiam rationum pro utilitate communi, p. 1. col. 341. c.

ad Regimen Ecclesiæ & ad spiritalem militiam se non habile esse cognoscat, qui carnalibus desideriis se obligat, p. 1. col. 1604. e. f.

ad Regimen Ecclesiæ ille est aptior qui est vere humilior, p. 3. col. 607. f.

in Regimine seculari vel Ecclesiastico non est aliquis ponendus propter maiorem ætatem, nisi condiciones aliæ ad regendum requisitæ concomitentur, p. 1. c. 445. c.

in Regimine Ecclesiæ non decet eum iustis præferri qui adhuc est seruus peccati, p. 3. col. 1686. d.

Regina Saba nomen proprium habebat Malceda, p. 2. c. 771. d.

Reginæ solent molles esse & delicatæ, nec seiplas ferentes præ teneritudine, p. 4. c. 402. c.

Reginæ sexaginta quomodo Ra. Sa. hoc exponit, p. 3. c. 2117. c.

Regnum contetur a Deo malis hominibus, aliquando ad punitionem peccatorum, aliquando hoc fit etiam ad exercitiū & flagellationem sanctorum, p. 4. col. 1510. f.

Regnum Israel antequam fuit in manu David simpliciter, fuerat multipliciter afflictum & vastatum, p. 3. col. 859. c.

Regnum sacerdotale dicebatur in ueteri Testamento. Nunc uero in nouo dicitur regale sacerdotiū, & quare, p. 6. c. 1323. c.

Regnum Græcorum & regnum Romanorum probantur esse diuersa contra quendam Hebræum conantem probare eorundem identitatem, p. 4. col. 1587. b.

Regnum Christi & regnum Romanum non esse vnum & idē probatur, p. 4. col. 1588. d. e.

Regnum nullam conditionē habet vitæ præsentis, p. 5. c. 112. e.

Regnum cælorum duobus modis accipitur, aut supernum in qui nondum sumus, aut præsens Ecclesia in qua adhuc uiuimus, & iam quodammodo regnamus, p. 5. c. 206. d.

regnum cælorum quinque modis accipitur. Primo pro Ecclesia militante, secundo pro Ecclesia triumphante, tertio pro lege Moyse, quarto pro Euangelio Christi, quinto pro ipso Christo, p. 5. col. 189. b. c.

regnum cælorum non fuit promissum in lege Mosaica in præmium, sed tantum terrena. In lege autem gratiæ hoc fuit expressse ore Christi promissum, p. 3. col. 1317. a.

regnum æternum omnibus indifferenter datur, sed pro qualitate accipientium singulis distribuitur, & significatur per coronam interfibilem, p. 1. c. 738. f.

regnum cælorum quomodo uim patitur a diebus Ioannis Baptistæ. Nisi essent inde aliqui expellendi, nunquam diceretur per vim esse diripiendum, & nisi cum aliquibus nobis esset prælium non diceret Apostolus. Non est nobis col. ad. car. &c. p. 1. col. 1257. c.

regnum immortalitatis similitudine firmamenti super capita animalium significatur, p. 4. col. 1081. a.

regnum Iudeorum nouissimum maxime imbecillum, p. 4. col. 1204. c.

regnum meum non est hic, sic non dicitur, sed non est hinc, & quare, p. 6. col. 610. e.

regnum Christi esse temporale credebant Iudei sicut & Apostoli ante ascensionem Domini, p. 5. c. 946. f.

Regnum quare non accepit Christus, cū populus cum in

regem rapere uoluit, & cum esset suum ex diuina promissione, p. 5. col. 1120. f.

regnum Christi confirmatum est per duo. Primum, quia inter persecutiones atrocissimas creuit numerus Christianorum. Secundo, fuit multitudo & magnitudo miraculorum, &c. p. 3. c. 1167. b.

regnum Iudeorum cessasse ostenditur nato Iesu Christo, p. 5. col. 57. b. c.

regnum distinguitur a tyrannide, per hoc quod tyrannus propriam utilitatem querit per subditorum oppressionem, rex autem bonum commune querit, &c. p. 3. c. 744. e.

regnum Christi utrum sit vnum de illis quæ Danieli ostensa sunt. Arguitur contra & pro, cū responsione & solutionibus argumentorum, p. 4. col. 1585. b.

regum non esse præripiendum etiam si debeat. Sed expectandum ut suo tempore deferatur, p. 2. c. 678. e.

regnat, non ætas, sed mores, p. 5. c. 937. c. & 587. a.

regna quatuor successiue populum Iudeorum afflixerunt, p. 4. c. 1063. a. & c. 1085. a. b. & c. 1906. d. e. & c. 2192. c. Item, p. 3. col. 515. b.

regna quatuor quæ in paruo tempore fuerunt valde prospera, & per quid significantur, p. 3. c. 1729. c.

regna significare per cornua, consuetudo est scripturarum, p. 4. col. 2179. a. b.

regna omnia contra se inuicem superbientia destruxit admiranda Dei prouidentia, & enumerantur, quomodo & per quos, p. 4. col. 205. a.

regio superna in ciuibus suis ex parte damna pertulit, ex parte foriter stetit, ut electi Angeli dum alios per superbiam cecidisse conspicerent, tanto robustius quanto humiliter starent, p. 1. col. 1510. d.

regio elementaris tota subiecta est lationi astrorum, ut omnis uirtus eius inde gubernetur, p. 2. col. 329. b. c.

regio Pentapolis est quinque ciuitatum subuersarum a Domino propter peccatum contra naturam, &c. p. 3. c. 1928. f.

regiones, ut cosmographi scribunt a flumine Indo, qui est ab Oriente, usque Tygrim, qui ab occasu, hæ sunt, Aracusa, Parthia Assyria, Persida, & Media & metuosa & aspera. A Septentrione habent Caucasum montem, &c. par. 2. columna 1553. a. b.

regiones Indiæ præ cæteris Plinius dicit uenis aureis abundare, p. 1. col. 70. f.

regula scripturarum est. Vbi manifestissima prophetia de futuris textitur, per incerta allegoriæ non extenuare quæ scripta sunt, p. 4. col. 2171. b.

regulæ religiosorum dicuntur aureæ. Et turatur malus religiosus, quomodo & quando, p. 2. c. 50. f.

regulæ quatuor generales pro obseruantia oblationem in uelle tenendæ, quid, quibus, & quomodo cedebat, p. 1. c. 961. a. b.

regulæ ponuntur sub quibus significationibus nominum, ad quas tribus per prophetas sermo Domini dirigatur, p. 4. columna 1697. a.

regulæ duæ exponendi sacram scripturam, p. 3. 709. c.

indignum est ut uerba cælestis oraculi restringantur sub Regulis Donati, p. 3. col. 7. a.

regulis bene operandi non semper arrabimur, sed completa operatione bona palma beatæ retributionis est speranda. Non enim uasa semper in formis argillæ tenentur inclusa, p. 2. col. 1152. f.

regulis quomodo aliter accipitur, p. 5. c. 1098.

regulus qui & basiliscus ex ouis aspidis generatur, p. 4. columna 478. d. & col. 143. a.

regularis disciplina dicitur sagena, & quare, par. 5. columna 247. c.

relatores solent plus dicere quam sit in ueritate, p. 2. columna 462. e. f.

relaxant quædam in futuro. Quod de minimis intelligendum est, p. 5. col. 618. d.

religio est uinea spiritalis, cuius Dominus Christus est, procurator, præsidens illi religioni, p. 5. c. 331. c.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Religio quælibet potest dici templum, quæ sic destruitur quod non manet lapis super lapidē quādo non remanet ibi conformitas aliqua ad primum fundatorum, p. 5. c. 615. c

Religio quælibet approbata potest dici vitis, agricola religioni præsidens. Huius autem vitis palmites sunt religionem intrātes, quorum quidam non manent in uite, sed apostant, alii remanet & fructificant, &c. p. 5. col. 1264. c

Religio a religando nomen accipit, p. 4. col. 1898. b. Item p. 3. col. 744. c

Religio omnis vnde exordium habuit, p. 4. c. 1006. f

Religio peccatori est abominatio, p. 6. c. 1347. b

Religio omnis quantumcunque benefecerit in obseruantis regularibus tamē multum declinasse videtur a paternis traditionibus, p. 6. c. 1472. f

Religiosi significantur per Galileam & quare, p. 4. c. 2367. a

Religio significatur per torcular, & quare, p. 4. c. 2046. f

Religio est quedam mors civilis, & ideo religiosi dicuntur mūdo mortui, p. 2. c. 131. c

Religio significatur per desertum, p. 2. c. 827. c

Religio est vel creditur apud multos, quos cupiditas humana miratur, vt quanto ornatiores sunt templa, & pulchriora simulacra tanto plus maiestatis habent vel habere dicuntur, p. 3. col. 1945. a

Religionis claustrum professus, qui postea egreditur per tentationes diaboli, mundi, vel carnis significatur per Semei, p. 2. c. 687. c

Religionis habitu multi præditi sunt, & ab eis quibus præfunt importabile vestigialæcularium rerum exigunt, & nihil saluti eorum vel verbo, vel exemplo, vel pietatis opere complent aut conferunt, p. 1. c. 1363. a. b

Religionis cuiusque probata pater potest conuenienter significari per Manassē, qui interpretatur obliuio, quam quilibet ingrediens obliuisci debet populi sui & domus patris sui, p. 1. c. 1477. c

Religionis habitu quinque insignes, abdita scripturarum (vt est mystica scientia in prophetis) illustrato corde penetrant, & assidue legunt & meditantur, p. 2. c. 1354. f

Religionis status extractus de deliciis mundanis, significatur per Moysen qui fuit extractus de aquis, p. 1. c. 715. b. c

Religionis status per Iacob peregrinantem insinuat, in qua austeritas & altitudo sunt, &c. Altitudo religionis per scalam significatur, cuius latera sunt lectio & oratio deuota gradus autem salæ sunt pænitiæ opera, p. 1. col. 324. c

Religionis in deserto, nō solum decalogi præcepta, sed et Euangelii consilia saltem aliqua sunt seruanda, p. 1. col. 1637. c

Religionis duplicis transgressio, scilicet possessiones habentiū & mendicantiū, significatur per gentem Israel & iuda, p. 4. col. 605. c. 606. f

religionis castra qui ingreditur ad pugnandum contra dæmones & ideo egreditur de tenebris mundanæ conuersionis significatur per istos qui egressi fuerunt de Aegypto ad pugnandum contra Chaldæos, &c. p. 4. c. 829. c. 830. f

Religionis desertum & potissime mendicantiū ingredienti, dicere cōgruit Psalmus, Dominus regit me, &c. p. 3. c. 586. f

Religionis mendicantis locum intrans & fugiens a sæculo tamquam a loco periculoso confidens de diuina prouisione dicere habet Psalmus, Dominus re. me. &c. p. 3. ibid.

Religionis ingressum potest vouere filius familias dum ad annos pubertatis venerit, sicut & matrimonium potest contra here quia ex tunc est sui iuris in his pertinent ad personam suam, p. 1. c. 1399. b. c

Religio omnis vult locum vbi sacra sua venerari & ubi familiarius institutis suis valeat inferuire, p. 2. c. 757. c

Religionis ingressum quando parentes impedire possunt, & quando non, p. 5. c. 165. c

Religionis uoto emisso, an filius teneatur exire claustrum propter necessitatem parentum, etiam contra voluntatem sui superioris, p. 5. c. 262. b. c

Religionis Christianæ tres status notantur, duo in præseū vbi meremur tertius in futuro vbi triūphabim⁹, p. 3. c. 1260. d. c

& multipliciter illi tres status figurantur. Ibid.

Religionis diuinæ tanta est sanctitas, vt eam plerumque etiam qui foris sunt venerentur, & cum his pacem habeant quos Deo seruire perfecte cōsiderant, quamuis religione discordent, p. 3. col. 1624. c

Religionis status, significatur per vas Petro, apparatus, p. 6. col. 97. e

Religionis professione firmatum, propositum cauēdi recidiū & etiam obseruatum, similitudinem habet ad angelicam vitam, p. 5. col. 371. c

Religionis status intelligitur per solitudinē, p. 1. c. 1514. f

Religionis status significatur per margaritam, & est una, &c. p. 5. c. 247. c. Item, per sagenam. Ibid.

Religionis claustrum, per diabolum (quem Antiochus Epiphanes figurat) subuertitur, & ille multa abstulit a religiosi, p. 4. c. 2219. c

Religionis ardua qui statum facere volunt, & non potentes recedunt a religione, significantur per illum qui quærebat de primitate dignitatis, p. 5. col. 610. f

Religionis statum valde dedecent pompæ in equitaturis & familiis, p. 4. col. 1251. c. 1252. f

Religionis ab ingressu qui deuotos quantum possunt, impediūt & ingressos, per se, & per alios impedire nituntur ab actu professionis, tales priuari merentur ab ingressu patriæ celestis, p. 1. col. 1597. c

Religionis ingressum vel nouum sacerdotum qui inchoat, domum nouam ædificat, p. 1. col. 1596. f

Religionis habitum deuote accipientibus, tanta gratia datur quanta fidelibus in baptismo datur, p. 1. c. 186. f

Religionem ingressus & acidiosus existēs, significatur per Episcopum Laodicensem, p. 6. c. 1490. f

Religionem intrantes deuote, qui consilio Christi dimittunt temporalia, & ibi viuūt sancte consolationē recipiunt a Domino gratiæ in præseū, & gloriæ in futuro, p. 4. col. 1163. c

Religionem intrantes, aliqui ibidem proficiūt, aliqui deficiūt p. 4. col. 115. c

Religionem ingrediens, quomodo, & qualiter debet se habere, p. 6. col. 1025. c

Religionem intrans tentat & probat Deus per internam inspirationem sicut Abraham, dicens Tolle Isaac, id est, mundanum gaudium aufer a te, &c. p. 1. col. 269. f

Religionem nō putant homines esse sine auro & argēto, quia in his delectantur, & horum nitor perstringit oculos eorum p. 3. c. 1943. a

Religionem esse in diuitiis arbitratur est apud vetustos. Hic error vsque ad nos peruenit, p. 4. c. 660. d

Religionem intrantes possessiones habentiū non ex deuotione, sed vt ex pauperibus diuites fiant, & ex comptilibus honorari, significantur per Scribam, qui dixit Christo, Magister sequar te, &c. p. 5. c. 164. f

Religionem ingredi parentibus non licet, omīssa cura filiorū omnino, p. 5. c. 165. c

Religionem quæretes cum moribus sæcularibus, significatur per Gabaonitas, p. 2. c. 67. c

Religionem ingredientium vocatio secularibus hominibus significatur per vocationem Matthæi ad apostolatū, & quare, p. 5. col. 172. f

religionem ingredienti debet prælatus omnia grauias religionis exprimere, & si fuerit promptus ad sustinendum, recipitur eius sacrificium: quod facit de seipso per religionis ingressum, p. 1. col. 649. c

religionem si prudentes & literati homines ingrediuntur, consilium eorum propter nouitatem non est contemnendum, sed grater accipiendum, p. 1. c. 651. c

religionem ingredi, ad offerendum Domino personæ nonnullę ineptæ sunt. Et figurantur per animalia inepta ad sacrificium, p. 1. col. 1010. f

religiones due in generalem, quarum vna est possessiones habentium, alia mendicantiū, significantur sub metaphora duarum mulierum adulterarum & vnius matris filiarum. Et vtraque non relinquit mores sæculi, p. 4. c. 1251. c. 1252. f

religiones

Index.

Religiones due sunt possessiones habentes scilicet monachi & canonicis regulares, quorum temporalia bona frequenter usurpare nititur terrena potestas, p. 4. c. 1340. f

Religiosus bonus in claustrum religionis significatur per Ieremiam clausum in atrio carceris, & quare, p. 4. c. 804. f

Religiosus bonus per obseruationem triū votorum efficitur triplicatus, & per quem significatur, p. 2. col. 960. f

Religiosus bonus contemplationi diuine intendens, tribulatione sup populū imminenti, debet seruenter orare, vt Deus eam auertat, p. 4. c. 1885. c. & 1886. f

Religiosus malus furatur regulam auream, & c. p. 2. c. 50. f

Religiosus bonus verbo & exemplo, superbos reducit ad humilitatē bonorum, & sic vertit nomina eorum & facit eos habitacula Dei, & c. & per quem significatur, p. 1. c. 1477. c

Religiosus postquam profecit in doctrina seculari ad claustrū redire debet, ad agendum Deo gratias, & orationi studioq; vacandum, p. 1. c. 196. c. f

Religiosus subditos malis & rebelles debet ab aliis separare per reclusionem vel cessionem de ordine, durum tamē dēt esse prelato quāuis hoc cogatur facere ratione, p. 1. c. 259. c

Religiosus vel clericus pro patenti crimine infamis effectus, cadauer dicitur. Et dicitur pendens in ligno, id est, in aperto, nō ex eo maius scandalum nascitur quam ex laico, & iō debet sepeliri per inclusionem, p. 1. c. 1585. c

Religiosus professus qui p blanditias mulieris deceptus trahitur ad impudicos tractus & amplexus, significatur per Samsonem deceptum a Dalida, p. 2. c. 143. c

Religiosus vel secularis insufficiens scientia pariter & vita, cū ad Ecclesię regimen eligitur, est quasi lignum quod de saltu accipitur vt inde fiat idolum, p. 4. c. 660. f

Religiosus bonus non debet fugere laborē in monasterii vel Ecclesię regimine, quando ex boni Prelati morte imminet periculum religionis monasterii, uel Ecclesię, p. 4. c. 1348. f

Religiosus qui sub habitu religioso seculariter viuit, per quid significatur, p. 1. c. 1070. f

Religioso cuidam predicatori contra vanitates mundi, quidā mordaciter respondit. Prater compatiamini mundo, quia vanitas etiam religionem intrauit, p. 4. col. 1980. f

Religiosi mendicantes a longo tpe plura scripserunt in Theologia quā alii, & quare, p. 3. c. 2166. f. Item, p. 2. c. 11. c

religiosi mendicantes inter alios magis obliuisci debent tēporalium, & per quid hoc figuratur, p. 2. c. 191. f

Religiosi possunt intelligi per inhabitantes Ierusalem, p. 4. col. 111. c

religiosi siue sint nobiles genere vel de humili plebe, contenti sint eundem cibum sumere, p. 4. col. 143. c

religiosi significantur per domum Israel, p. 3. c. 2314. f. & col. 1329. c

religiosi debent orare pro pace ciuitatis vel regni quibus habitant, p. 4. c. 776. f

religiosi quidam sanctam & honestam habent consuetudinē vt qui est hebdomadarius, per totam hebdomadā maneat intra claustrum. Et vnde hoc initium habuit, p. 5. c. 681. c

religiosi predicatorum in claustrum vacare debent contemplari uæ vitæ per studium & orationem, & exterius adiuuē, docēdo populū exemplo vitæ & uerbo doctrinæ, p. 1. c. 1681. b. c

Religiosi ad ædificationem aliorum apti, ad predicanum & cōfessiones audiendum, a suis superioribus sunt mittendi, p. 1. c. 1477. c

religiosi docendo populum verbo & exemplo, & pro bono statu populi deprecando, dati sunt a Deo quasi murus defensionis post platos Ecclesię populo Christiano, p. 1. c. 1188. f

religiosi mendicantes tres puteos foderunt per quos significatur prædicatio, confessio, lectio, pro duobus primis contēderunt pastores, ne in suis Ecclesiis prædicarent, p. 1. c. 308. c

religiosi habitantes in amaritudine pœnitentię & luctu significantur per Meraritas, p. 1. c. 1175. c

religiosi debent obliuisci domū patris sui, sed sunt inter eos aliqui valde male, vnde August. Sicut non inueni meliores his qui in monasterio profecerunt, ita non inueni deterio-

res illis qui in ipsis defecerunt, & per quid significantur, p. 1. c. 1411. c

religiosi permulti licet habeāt malam vitam, multi tamen eorum habent sanam doctrinam, & sic per bonam doctrinam alios ad terram viuientium inducāt, & ab ea seipsos per malam vitam excludunt. ibid.

religiosi mali & clerici a6 Dei cultum deputati, concupiscentias mundanorum videntes, inducunt ex hoc diluuium viciorum. Nam laici imitantur mala eorum, dicentes. Quare non faceremus talia, cum sacerdotes, clerici, & religiosi faciant, ea, p. 1. col. 137. c

religiosi, officium religionis assumentes, nō pro augendis virtutibus, sed pro requirēdis subsidiis temporalib. per quem designentur, p. 5. c. 1123. c

religiosi quidam Christum relinquentes cui elegerunt seruire quærun excellēcias cum milicibus, & pecunias cum mercatoribus, & delicias cum carnalibus, p. 4. c. 544. f

religiosi ad bonum opus tepidi qui ante religionis ingressum erāt fortes & agiles ad luctandum & saltandum, significantur per Samsonem, qui ante tōsionem capillorum fuit fortissimus, p. 2. c. 256. f

religiosi pingues redditibus in cupiditate clerum imitantes, per quos significantur, p. 4. c. 2239. c

religiosi mali qui reuertuntur post professionem ad modum viuendi secularem, per quem significantur, p. 4. c. 1865. c. & col. 2216. f

religiosi contumaces & apostate multi reuertuntur magis coacti fame & nuditate quam deuotione, p. 4. col. 615. c

religiosi non dimittentē mores & gestus parentum seculariū inaniter habitum sumūt religiosum. Exemplū de asino qui assumpsit, pellem Leonis, p. 1. c. 187. c

religiosi frequenter operātur ad salutem popularium consulēdo populis, & prædicando verbum Dei: ipsi tamē hac salute priuātur in personis proprijs, suis operibus & intentionibus peruersis, p. 1. c. 1418. f

religiosi carnales quamuis sint literati, non tamen sunt inter seculares mittendi quia plus nocerent mala vita quam proficerent doctrina, eo quod in moralibus magis mouent facta quam verbo, p. 1. c. 1480. f

religiosi rebelles & clerici faciētes litigia & appellationes, declinant a veritate Euangelica, p. 4. c. 670. f

religiosi si proprietarii morientes Ecclesiastica sepultura carebunt, p. 6. c. 1027. c. & 1028. f

religiosi proprietarii significantur per Ephraitas, p. 2. c. 238. f

religiosi boni omnia dimittentē amore Christi, dēt esse purgati & colati ab omni impuritate peccati, p. 4. c. 2197. d

religiosi vnum patrem vel fratrem, & c. dimittentē possessiones & agros relinquētes, recipiūt multos patres & fratres, & possessionibus omnium sustentantur, p. 5. c. 589. c

religiosi viri moribus & scientia impugnant arcem superbię, sed aliquando impediuntur quando potestas eorū restringitur vel suspenditur, & significantur per Ionathan, p. 4. col. 2427. c. Item, p. 3. c. 1364. f

religiosi pauperes necesse habent petere a potentibus huius seculi Eleemosynarum subsidia, & c. conuerso potentes a religiosis orationum suffragia, p. 4. c. 2429. c

religiosi multi Christiani in cœnobijs magnis ducētur, trecentorum, & amplius monachorum per gladium Saracenorum transferunt ad regnorum cœlorum, p. 6. col. 262. b

religiosi qui gemere debent pro peccatis proprijs, ac etiam populi, significantur per turrētes, p. 1. c. 907. c

religiosi dicuntur mortui mundo, sicut Leuitæ consecrauit diuino cultu dicebantur mortui, p. 1. col. 1192. f

religiosi debent habere habitum distinctum secundū professionem ad quam sunt per votum astricti, sicut Iudei habuerūt habitum distinctum in signum electionis. Vide de hoc comparisonem, quare & quomodo, p. 1. c. 1271. c. f

religiosorum tres regulę p tria lata significantur, p. 5. c. 46. d

religiosi debent vti cibis frigidis & vestibus, p. 1. c. 1175. c

religiosi & homines spirituales debent in asperitate & austeritate

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

- tate viuere, & non in mollicie deliciarum, p. 5. colum. 743. c.
Item, p. 2. col. 1369. c.
- Religiosi pauperes sūt parati fructificare in Ecclesia Dei. Sed clerici & diuites religiosi mali diffecantes, impediētes prædicationes eorum, & consilia confessionum, p. 4. c. 1946. f.
- Religiosi boni intelliguntur per bonas ficus, & e regione per malas ficus mali religiosi, p. 4. col. 752. f. Item, p. 2. c. 69. c.
- Religio primi in desertis habitauerunt: Sed nunc migrauerūt ad habitandum in ciuitatibus, p. 4. c. 429. c.
- Religiosi primi contemplationi vacantes, tumultus sæculariū fugerunt, sed modo mutatum est prædicamētum, quia multi se ingerunt negociis secularium, ut ascendant ad prælationis statum, p. 3. col. 659. c.
- Religiosi possessionem habentes, similiter mendicantes nō cōueniunt in Ecclesia ad solennitatem, & quare, p. 4. c. 429. c.
- Religiosi dicuntur cor, & quare. Sed nunc est subuersum, & quomodo, p. 4. col. 945. c. & 946. f.
- Religiosi qui in clauistro debēt esse clausi, expositi sunt tumultibus secularium negotiorum, p. 4. c. 1005. c.
- Religiosi multum solliciti sunt de receptione nouitiorū, & postea non curant de bona nutritione eorum, p. 4. c. 1007. c.
Sed faciant eos peiores multipliciter, co. 1945. c.
- Religiosi alios ad religionis ingressum inducentes, & postea sua perneria vita scandalizantes, assimilantur hypocritis, p. 5. col. 381. c.
- Religiosi mendicantes citius declinauerūt, ut videretur, a perfectione patrum suorum, quam alii, p. 4. co. 1253. c.
- Religiosi mali & ingrati qui non sunt contenti conuentualibus sibi ministratis, cum tamen frequenter talia & pauciora suffecissent eis in seculo, p. 3. 302. c. Item, p. 2. c. 879. c. 1571. c.
Item, p. 1. col. 633. c. & col. 1233. c.
- Religiosi quidam pauperes ex defectu victus & vestitus iniuste murmurant contra suos superiores, emendare non potentes, cum tamen in religionis ingressu ordinis graua diligenter eis fuerunt explicata. Et de hoc figura, p. 1. co. 1292. f.
- Religiosi quidam modica diligēter obseruant, & negligūt maiora, ut magis ponderant silentii fractionem uel inclinationis omissionem, quā defraudationē proximi, uel aliquid huiusmodi pro monasterii sui utilitate temporalis, p. 5. c. 381. c.
- Religiosi multi profitētur seruare magna, scilicet Euangelica consilia, cum tamen nō obseruant etiam præcepta: propter quod seculares etiam peccatores tamen postea penitentes, eis coram Domino præponuntur, p. 5. c. 352. f.
- Religiosi frustra gloriantur, quod sint filii secundum habitum alicuius sancti, nisi opera secundum possibilitatem imitentur, p. 5. col. 1166. f.
- Religiosi multi magis adherent aliquibus opinionibus, eo quod sunt opiniones magistrorum sui ordinis, uel patriæ, quam pro ipsa veritate. Et significantur per discipulos Ioannis Bap. p. 5. col. 1077. c.
- Religiosum in congregatione seu aliorum bonorum, non debet esse aliquis bonis operibus sterilis, p. 1. col. 719. c.
- Religiosorum pauperum patres & eorum filii non habent imobilia bona, nec victum delicatum, nec mansionem stabilem & quare, & per quem significantur, p. 2. col. 1419. c.
- Religiosorum status bonæ naturæ & fortunæ exponit pro mercede regni cælorum, & significatur per Ithamar, p. 2. c. 26. d.
- Religiosorum noui Testamenti figura præcellit in Nazaræis & in quibus, p. 1. c. 1197. c.
- Religiosorum peccata grauiora sunt quam secularium ceteris paribus, p. 4. col. 1224. f.
- Religiosorum status significatur per hortos, p. 4. col. 1904. f.
- Et per Nazareos, co. 3360. f. Et per ligna cedrina, p. 2. co. 514. f. Et per filios Prophetarum, c. 679. b. c. Et per vberem oliuam, p. 4. c. 670. f.
- Religiosorum inuerecundia arguitur sub metaphora meretricis inuerecundæ, qui gerunt se sicut seculares, p. 4. co. 603. c.
- Religiosorum maliciæ uidetur minus curabilis quam secularium communium, & c. p. 4. c. 610. f. & col. 752. f.
- Religiosis ad memoriam reducitur feruor deuotionis sue in religionis ingressu, ut conuenientius arguatur tēpor & iēmifio in progressu, p. 4. c. 589. c. 1590. f.
- Religiosis mos est septem vicibus laudem dicere Domino, p. 3. col. 1407. c.
- Religiosæ conuersationis, & simplicis fidei prima elemēta sūt morum correctio, & disciplinæ emendatio, p. 2. c. 179. a. b.
- Religiosæ personæ viri uel fœminæ proprietatis uicio deprantæ per Ananiam uxorem eius significantur, p. 6. col. 1028. f.
- Relinquit multum qui cum re poscissa, etiā cōcupiscentiis renunciauit, p. 5. col. 323. c.
- Relinquere omnia, & renunciare omnibus differunt, p. 5. col. 902. f.
- Relinquere omnia sicut etiam Socrates fecit, non saluat, sed etiam sequi oportet Christum, p. 5. c. 323. c.
- Reliquæ cogitationis dicuntur memoria de aliquo facto, p. 3. col. 1001. a.
- Reliquiæ Israel in extremo creditur, per quem significantur p. 2. co. 214. d. e. & c. 519. a. b.
- Reliquiæ Israel qui dicantur, p. 4. c. 134. c.
- Remedia contra peccata fuerunt tria ante baptismum, & tria post baptismum, p. 2. co. 126. f.
- Remedia propter quæ Deus parit populo sine communitatibus, sunt quatuor, scilicet populi iustitia, sacerdotū sanctimonia, templi sanctitas, & doctorum veritas, p. 4. c. 621. c.
- Remigius qui fecit librum de interpretationibus nominum Hebraicorum, uidetur parum sciuisse de Hebraico, quia in pluribus interpretationibus defecit, propter quod Hieronymus frequenter eum redarguit, p. 1. c. 432. f.
- Reminisci licet debeamus bonorum actuum nostrorum, tamen peccatorum nostrorū frequētius debemus memorari dolendo de ipsis, & ueniā postulando, & quare, p. 1. c. 1516. f.
- Reminisci debemus nostræ primæ conditionis, & dum hoc cogitamus quod primus pater factus est uermis & cinis, & nos in cineres redituros non dubitamus, p. 1. c. 918. f. 919. c.
- Remissibile est peccatum hominis, sed remissio actualis est occulta nobis, p. 3. c. 138. f.
- Remissio penę & culpę quam differenter, & per quid significetur, p. 3. c. 1220. f.
- Remissio offensæ quot modis fiat, & quomodo Deus remittat p. 3. c. 1175. a. b.
- Remissio offensæ est de necessitate sed non remissio iniuriæ, p. 5. c. 602. f. Item, p. 3. col. 2116. f.
- Remissio peccatorum non datur alicui sine propria fide, sed sanitas & aliquid huiusmodi duri bene potest alicui propter fidem alienam, p. 5. c. 171. c.
- Remissionis culpę impedimentum est eius celatio sub sanctitatis specie, p. 3. col. 643. c.
- Remissionis duplex effectus, scilicet carere poena & frui gloria, p. 6. col. 51. a.
- Remissiones quantæ sunt in Euangelis audi, prima in baptismo secunda in martyrio, tertia per elemosynam, quarta quia fratribus remittimus, 5. & c. 6. & c. 7. & c. p. 1. c. 920. f.
- Remittere non imputare, tegere eiusdem rationis & sensus sunt uerba, p. 6. col. 57. a.
- Remota a naturali cognitione humana sunt in triplici gradu & horum subdiuisio, p. 3. col. 416. f.
- Renascitur homo duobus, aqua & igne spiritus, sicut duobus constat id est, corpore & anima, p. 5. c. 78. d.
- Renes sunt genitalium seminum ministeria, cum uenire & femoribus communicantes, p. 1. c. 926. f.
- in Renibus carnis delectatio accipitur, p. 1. c. 589. c.
- Renibus propagatio carnalis, & in fide uirtutū generatio spiritalis designatur, p. 4. col. 982. d.
- Renouabitur corpus humanum in resurrectione ad immortalitatem, ad quam & quo modo, p. 1. col. 31. a. b.
- Renouatio hominis in septenario potest figurari, & quomodo, p. 3. c. 2149. b.
- Renam & cordis est quædam affinitas, p. 1. c. 926. f.
- Renunciationis initium illi non accipiant, quibus melius est ut in actiua vita consistent, quam tepide contemplationē exequentes,

Index.

quentes maiori se discrimini inuoluant, p. 1. c. 1573. b. c
Renunciantibus omnibus. & renunciare prædicantibus dicitur: Videte quomodo seducuntur homines, & perueniunt adolecentes, ne militent, &c. Quid est seruire Deo? laborare nolunt, & ocy occasiones querunt, &c. & de hoc figura, p. 1. c. 531. b. c
Renatus nisi quis fuerit ex aqua, &c. quia peccatū vnus transit in omnes, ideo legislator virum de quo egreditur semē pro generandis filiis, sed & mulierem quæ concepit, lauare præcepit. Corpus enim ab originali sordidum, semen transfundit immundum, &c. p. 1. c. 1037. b
Renunciare his quæ possident non sunt plerique idonei, etiā si & moribus perfecti, & communicent sacramentis Ecclesiasticis & spiritualibus magistris, p. 2. c. 1320. f
Renunciare qui mundo & prauis operibus volunt, seuioribus tentationibus a diabolo impugnantur, p. 1. c. 530. f
Repetere sua, an, quādo, qualiter, & quomodo licet perfectis & religiosiis & imperfectis, p. 6. c. 239. d
Repetitur sæpe quod per gaudium dicitur, p. 3. c. 70. d
Reprehendere si vis aliquem, primum vide vtrum similis sis ei, Quod si es, pariter ingemisce. Quod si non es similis, tamen quia olim fuisti vel esse potuisti, condescende, & non ex odio, sed ex misericordia argue, p. 5. c. 145. b
Reprehendendus non est aliquis tempore quo est vehementer contristatus, & ad iram dispositus, quia alias videtur reprehensor potius querere subuersionem quā correctionem, p. 3. col. 101. b. & 43. b. & c. 183. c
Reprehensibile se esse tanto amplius quisque cognoscit, quanto maioris gratiæ lumen percipit, p. 3. c. 407. c
Reprehensor iustus ille qui non habet in se qd reprehēdatur, Hic est inter homines solus Christus, p. 3. c. 199. b
Reprehensor quomodo possit a detractioe excusari, & quot & quæ illa sint, p. 3. c. 101. b
Reprobatio Dei in punitione iniustorum & malorum nullam habet iniustitiam, & accipitur dupliciter. Vno modolarge, alio modo proprie, p. 6. c. 124. f
Reprobi non resurgent ad gloriam, sed ad pœnam & ignominiam, p. 4. c. 244. f
Reprobi & hæretici tēpore Antichristi, detecta eius falsitate, omnes finaliter ad Christum conuertentur, p. 6. c. 749. c
Reprobi cum redarguere electos ex infirmitate actionis non valent, ex crimine tumoris accusant, p. 3. col. 145. b
Reprobi æterna non intelligunt, nisi cum pro temporalibus iam sine emendatione puniuntur, p. 4. c. 262. d
Reprobi plerunque eo magis contra Deum superbiunt, quo ab eius largitate & contra meritum ditantur, par. 3. c. 151. a
Reprobi zelum rectitudinis, vel spirituales gratiā sanctæ prædicationis insaniam furoris æstimant, p. 3. col. 197. b
Reprobi cum iniquitate sua corripuntur, quibus valent tergiversationibus se excusare conantur, & quasi quasdam defensionis squamas obiciunt, p. 3. c. 397. a
Reprobi non tantum virtutes non assequi, sed & prosequi, & quantum valent in bonis obruere festinant, p. 3. c. 1696. d
Reprobis hic licet ad Deum venire in iudicium: quod non tunc, & si desiderarent. Hoc iudicium est quo hic nos iudicamus, p. 3. col. 323. b. c
Repudiare uxorem quando & quot modis fieri potuit, par. 5. c. 327. b. Item, p. 1. c. 1601. b. c
Repudium an sit de expressio mandato Dei, pa. 5. c. 327. a. b. c. 328. d. e. f
Repudium siue repudiatio vxoris in lege antiqua & nūc, quo modo sit vel fuerit licita, p. 1. c. 1602. f. & c. 1611. a. b
Repudij libellus, an & quomodo licitus erat, p. 1. c. 1602. f
Repudij libellus quare Moyse permisit, p. 5. col. 112. f
Repudij libellus quare datus fuit & ob quas causas, parte 5. c. 327. a. b. c
Repudio factō supermanet vinculum, sed in veteri Testamento vterque permittebatur nubere, & quare, p. 5. c. 328. e. f
Requies mensæ est refectio satietatis internæ, quæ pinguedine plena dicitur, p. 3. c. 334. d. e

Requies duobus modis dicitur, scilicet vela cessatione ab opere vel pro completionē desiderii, & secundum hoc dicitur requies sanctorum, p. 1. col. 55. c. 57. c
Requies tres enumerantur. Vna sabbathi, secunda in Palestina, tertia vera, quæ in cœlo, p. 6. c. 825. a
requies beatorum vtrum fuit præfigurata per requiē filiorum Israel in terra promissionis. Arguitur contra & pro, cum responsione & solutionibus argumentorum, p. 6. col. 242. f
Requies patriæ cœlestis significatur per annum quinquagesimum, propter quod dicebatur Iubilæus, &c. & quare, p. 1. c. 1123. c
Requiē sanctis in hoc mundo non esse promissam per nouum Testamentum, significat columba, p. 1. c. 159. a. b
requiescere quomodo dicatur Deus, & multis modis intelligitur, p. 3. c. 174. d. e. f
requieuisse quomodo dicitur Deus in die sabbati ab operibus suis cum non videamus vel tūc factum esse in die septima, vel etiam nunc fieri, p. 1. c. 1389. c
requieuisse in seipso quomodo dicitur Deus in die septimo, cum scriptum sit. Et requieuit Deus die septima, quasi non in seipso. Quid est ergo dies septimus? & quomodo requieuit in die septimo quem non fecit? p. 1. c. 58. d. e. & c. 75. c
requieuisse licet dicatur Deus a faciēdis generibus creaturæ vsque nunc, tamen operatur administratione eorundē generum, quæ tunc instituta sunt, p. 1. c. 57. c. & c. 1389.
res tantum valet quantum vendi potest, p. 1. c. 436. f
res aliqua in sacra scriptura dicitur fieri secundum acquisitionem alicuius dispositionis accidentalē, p. 1. col. 12. f
res temporalis sit in itinere, desideretur æterna in peruentione, p. 2. c. 1576. e
res vna multis sermonibus dicitur, p. 4. c. 1221. a
res naturalis quælibet eo ipso quod naturali desiderio appetit aliquod bonum quodāmodo clamat ad Deum, p. 3. 364. f
res eadem significat diuersa, & aliquādo opposita, propter diuersas sui proprietates, p. 3. c. 147. e. f. Item, p. 2. c. 256. f. & col. 721. c. Item, p. 1. c. 8. e. f. Item, p. 5. c. 275. c
res duas fecit Deus ante omnes tempus. Angelicam creaturam, & materiam informem, p. 1. col. 4. c
non res ac sensus propter literas, sed literæ ob manifestationē rerum sunt repertæ, p. 1. c. 308. a. Interl.
res aliquas Deus duobus modis cōsiderat, scilicet secundum merita, & secundum rei naturam, & secundum suum consilium p. 4. c. 336. e
res quæ est figura vel signum alicuius potest tripliciter considerari, p. 6. c. 799. c
res concussa huc & illuc agitur, p. 3. c. 355. b
res nulla seipsam gignit, vel adesse producit, p. 3. c. 2090. a
res perditur quando non attingit proprium & debitū finem, quod patet de medicina, & vita præsentī, p. 5. c. 202. f
res dicitur demonstrari, quando de nouo aliis innotescit, p. 5. col. 1104.
res quælibet sæpe per historiā virtus est, per significationem culpa, sicut aliquando culpa in facto, in scripto prophetiæ virtus, p. 2. c. 573. a. b
Rem alienam qui cupis occultè, interitus fidem perdit, seruis enim non charitate sed fraude, velut amans eum quem mori desideras, vt succedas p. 1. c. 595. d. e
rerum omnium formatio & distinctio duplici modo a doctōribus datur, p. 6. c. 1366. f
rerum substantia simul creata est, sed nō simul per species formata est: & simul extitit per substantiam materiæ, nō simul apparuit per speciem formæ, p. 3. c. 2056. d. e
rebus corporeis insunt per omnia elementa quædam occulte seminariæ rationes, quibus cum data fuerit opportunitas temporalis atque causalis, prorumpunt in species debitas, suis scilicet modis & finibus, p. 1. c. 544. f
resep̄ vt tradunt Hebræi, nomen est dæmonis qui principatum tenet inter alios, ipsumque esse qui in paradiso mulieri locutus sit, & quare sic dictus, p. 4. c. 2069. a
resina quid sit, & quoduplex sit, & ad quid valeat, p. 4. c. 863. b
 Refina

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Resina cedrina liniti libri nec tineæ, nec senectute deficiunt, p. 3.c.2093.b
 resistere malo, & non resistere malo, quando bonum vel malum est, p.6.c.1725.a.b
 resistere malo aliquando est præceptum, & aliquando consilium & aliquando non resistere est malum, p.5.c.116.f
 respicere Dei quid sit, p.3.c.270.f
 respicitur plerunque res quælibet innocenti mente, sed in ipso conspectu animus concupiscentiæ gladio confoditur, & de hoc exemplum, p.2.c.573.a.b
 respiratio in hominibus licet fiat per os & per nares, tamen illa quæ fit per nares est melior, & est respiratio vite humanæ saluatio, p.4.c.1020.e. Item, p.3.c.258.f
 Respondere stulto iuxta stultitiam suam, & non respondere stulto, &c. non sunt contraria, p.3.col.1716.e
 Respondere nostrum ad vocationem Dei quid est, p.3.c.163.a. & quando ipse respondet, ibid. & col.407.a
 Respondet, est factis digna recompensare, p.3.col.132.f
 respondens inepto verbo iram discordiamque fraterno ex corde prouocat, & quasi ultra modum emungens vbera, elicit sanguinem, p.5.col.1738.d
 respondens prius quam audiat stultum se esse demonstrat. Hoc dupliciter exponitur, p.3.col.172.d
 responsionis diuinæ triplex modus, p.3.c.309.c
 responsioni accingit se, qui nequit recta pati, negligens corrigi, p.3.col.141.a
 responsum accipit gratum, qui modeste proximum alloquitur & quasi de vberibus in quibus lac querebat, butyrum exprimit, p.3.col.1738.d
 restitutio in veteri lege, quare præcipitur in bobus & ouibus, cum in aliis rebus sufficiat reddere duplum, p.1.col.699.c
 restitutio virtutis & gratiæ adiuuatur per quatuor. Primum est pura confessio, secundum præseruatio a recidino, tertium boni operis multiplicatio, quartum propriæ conscientiæ testificatio, &c. p.3.col.864.f
 resurrexit Christus primus ad vitam immortalem, Lazarus & alii resurrexerunt ad vitam mortalem, ideo rursus mortui p.6.col.334.f. & col.611.c
 resurgent corpora in quantitate, in mensuram ætatis plenitudinis Christi, p.6.col.551.a.b
 resurgere idem numero quomodo fieri possit cum corruptibile & incorruptibile genere differant, &c. p.6.c.348.f. Item, p.3.col.211.c
 resurgentium conditio & gradus. Item eorundem diuersitas quantum ad electos & reprobos, p.4.c.1767.c
 resurrectio mortuorum significatur, p.4.col.532.e
 resurrectio duplex, animæ scilicet & corporis, p.6.c.17.b. & c. 941.c. Item p.3.c.436.c
 resurrectio hominis futura ostenditur per rationem, p.3.col.165.c
 resurrectio nostra potest triduo numero signari, quia dominus die tertia resurrexit, p.3.c.1311.c
 resurrectio Domini in floritione virgæ Aaron figuratur, cunctis enim virgis in ariditate remanentibus, virga Leui ad florē rediit, sic corpus Domini in mortis ariditate positum, in florem resurrectionis erupit, p.1.c.1285.b.c
 resurrectio Domini per circumcisionem figuratur, p.5.c.696.d
 resurrectio Christi probetur fuisse vera ex parte corporis, & ex parte animæ, p.6.c.833.c
 resurrectio Christi vtram debuit argumentis probari, p.6.Ibid.
 resurrectio spiritualis a morte culpæ ad vitam gratiæ, quæ est atra gloriæ, p.5.c.371.c
 resurrectio quid est, p.6.c.833.c
 resurrectionis futuræ testis est Ezechiel, p.4.c.1349.b
 resurrectionis dominicæ solennia singulis annis celebramus, & quare, p.4.c.2355.a.b
 resurrectionis Dominicæ festiuitas significantur per solennitatem Paschalem veteris legis, p.1.c.1551.c
 resurrectio necessitas accipitur ex tribus, p.6.c.348.f
 resurrectionis causa, p.4.c.246.c

resurrectionem futuram concesserunt quidam Philosophi, & etiam Iudei, similiter & Saraceni, sed aliter & aliter, p. 6.c.340.f. Item, p.3.c.105.c. & c.116.b
 resurrectionem futuram non esse omnium simul, dixit Lactantius, sed error est, successiue secundum dignitates, par.6.co.347.c
 ad resurrectionem bonorum qui vult peruenire, offerat vero sacerdoti, id est, Christo castitatem mentis & corporis & simplicitatem in fide Catholica, p.1.c.1198.f
 in resurrectione vnusquisque aut in tribu Ruben spiritualibus iudiciis ascribitur, quia scilicet aliquid in actibus vel in moribus simile & consanguineum habuit. Alius in tribu Simeon & quare, & sic de reliquis tribubus, p.1.c.1156.f. & c.1435.c. & col.1437.a
 resurrectiones duæ sunt, p.5.c.323.b
 retrahentia a malo tria sunt specialiter, scilicet vitii foetor, iudicii terror, supplicii horror, p.2.c.1337.c. & col.1355.c
 retribuit Deus dupliciter hic in presenti & in futuro, p.3.col.547.b
 retribuit Deus aliquando per alios, vel pungens vel medicans per dolorem, aliquando per se, &c. p.4.c.993.b
 retribuere Deus nobis dicitur, & non tribuere, & quare, p.3.c.1322.d.e
 retribuuntur mala pro malis, vel bona pro bonis, vel bona pro malis, aut mala pro bonis. Duæ priores pertinent ad iustitiā tertiam ad misericordiam. quartā nescit Deus, p.3.c.1351.c
 retributio finalis, an possit dici seminatio vel fructus seminum p.4.c.266.c.f
 retributio perfecta non est in anima sine corpore, ad quod iudicandum habet, naturalem inclinationem, p.3.c.168.
 retributionis initium est, in obitu securitas mentis, p.3.c.86.c
 reuelare possunt veritates aliquas hominibus Angeli boni & mali, sub differentia tamen, p.1.c.1327.b.c. & c.1535.c
 reuelatio quid est, p.6.col.315.a. & 445.c
 reuelatio est quadam diuinæ prescientiæ impressio, p.4.c.1641.c
 reuelatio & indebita detectio criminis fit duodecim modis, & enumerantur, p.1.col.1062.f
 reuelatio Prophetica licet multis modis, tamē duo modi sunt magis generales, p.2.1175.c
 reuelatio aliquando fit per visionem corporalem, aliquando per visionem imaginariam, aliquando per visionem intellectualem tantum, p.6.c.742.f
 reuelatio de diuinis in uere. Testa. erat imperfecta, sub velaminibus & figuris, p.5.c.1026.f
 reuelatio veritatis quæ fit a Deo & Angelis bonis, non solum fit hominibus bonis, sed etiam aliquando malis, p.1.c.1327.b.c
 reuelatio quæ fit a Deo & ab Angelis sanctis, nullam continet falsitatem, sed illa quæ fit a demonibus frequenter habet admixtam falsitatem, p.1.Ibidem.
 reuelatio cum fit hominibus per dæmones, tales dicuntur prophetæ dæmonum. Cum autem a Deo fit, immediate vel mediante sanctis Angelis, dicuntur Prophetæ Dei, p.1.Ibidem.
 reuelatio Prophetica est quadam impressio cognitionis diuinæ facta in mente Prophetæ, futurum autem coniungens dupliciter cognoscitur, p.1.c.1565.c
 reuelationem clariorem an habuerit Iacob de mysterio Christi & futura beatitudine quam ipse Abraham, p.1.c.461.b. & c.466.f. & c.469.c. & 470.d
 reuelationes diuinæ sunt sermones Dei, qui fiunt primo Angelis superioribus & per illos mediis, & per medios inferioribus, & per inferiores sanctis hominibus, p.3.c.1224.f
 reuelationes diuinæ secundum processum temporis procedunt de imperfecto a perfectum, sicut ars & natura, p.2.c.340.f
 reuelationes facte patribus V. Test. de mysterio Christi & futura beatitudine clariiores factæ sunt posterioribus quam primis, p.1.c.324.b.c. & col.363.a
 reuelationes diuinæ circa dimissionem peccati sunt plures, p.3.col.641.c
 reuelationes diuinæ solent fieri mentibus quietatis, & a perturbationibus passionum sedatis p.1.c.108.f

Reuelationes

Index.

Revelationes divinæ fiunt habitantibus in deserto pœnitentia, p. 5. c. 1042. f.

Revelationes ad instructionem hominum, frequentius dantur, de nocte quàm de die, quando anima non est impedita exterioribus tumultibus, p. 3. c. 328. f.

Revelationes falsæ designantur per oculos cœri, quas tanquàm veras recipiunt Prophetæ diaboli, p. 3. c. 398. f.

Revelationes indebito modo factæ peccatorum occultorum & personarum, ad diuersorum statum personas designantur & prohibetur, p. 1. c. 1057. c.

Reuerentia quam sit necessaria vt sacris intersumus & quare sit procul consistendum, p. 1. c. 958. e.

Reuerentia, honor & gloria, habent se per additionem, p. 3. c. 1618. f.

Reuerentia est, quando aliquis defert honorem alicui quacunque ex causa, etiam si ex timore hoc faciat. Ibidem.

Reuerentia aliqua seu seruitus exterior, vna vel plures, est soli Deo exhibenda seu exhibenda. In hoc doc. Hebræi & Latini cōueniunt, sed quæ sit illa vel illæ, variè dicitur, p. 2. 1631. b.

Reuereri est cum timore honorem impendere, p. 5. c. 874. f.

Reuerentes de negotiationibus seu peregrinationibus, prius debent gratias agere de diuina protectione, quàm se ponant ad narrandum rumores & trumphas, p. 2. c. 1535. c.

Reum iubet lex accedere ad sacerdotem, & quod ille iudicauerit, hoc iste deuotus implere contendat, p. 1. c. 948. e.

reum quis iudicat, qui quod confessus est lingua, voluntate se protulisse negat, p. 1. c. 1022. d.

rex Messias secundum Hebræos, cum venerit, erit equitaturus illum asinum, qui portauit ligna holocausti, cum Abraham filium suum Isaac immolare voluit, p. 1. c. 523. c.

rex Christus dū nos regit, & sentus mētis nostræ, quæ & qualia operetur in nobis. Econtra rex Aegypti, i. diabolus, si regnauerit super nos: qualia nos agere opa cogit, p. 1. 478. d. c.

rex vel princeps ad quod & quæ primo & principaliter debet inducere filios suos, p. 2. c. 131. c.

rex bonus vel princeps qui se rex agnoscit esse facturam Dei, & in principio regni sui erigit animum suum ad quærendam honorem Dei, & bonum populi sui sibi commissi, significatur per Asa regem, & c. p. 2. c. 1186. f.

rex bonus debet esse gratus subditis sibi de facto fidelitatis & pietatis, p. 2. c. 521. c.

rex bonus nullus potest esse in regimine sui & aliorum, nisi abiciat a se superbæ viciū, p. 2. c. 411. c.

rex malus tempore malitiæ suæ non est secundum veritatem rex dicendus sed tantum æquiucocē, sicut oculus lapideus aut depictus, p. 2. c. 399. f.

rex bonus vel Prælati qui rex est in spiritualibus, de eo moraliter exponitur Psalmus centesimus, p. 3. c. 1203. c.

rex vocatur quicumque sanctus, qui viciū bellā in se vincere virgulta malitiæ nouit extirpare, p. 3. c. 1694. d.

rex institutus per vñtionem, est filius Episcopi in spiritualibus, & eius Dominus in temporalibus, p. 5. c. 611. c.

rex a regendo dictus est, si ergo in te animus regnat, & corpus obtemperat, & c. merito rex vocaris, p. 2. c. 181. c.

regis clementia: Vide in Clementia.

regis ad prouidentiam bonam, non solum pertinet habere diuitias artificiales, sed etiam naturales, p. 2. c. 1123. c.

de Regis iure in necessitate positi, propter bonum commune, sunt omnia, & exponenda vel expendenda pro bono communi, & de hoc simile in corpore naturali, p. 2. c. 363. c.

regi non licebat operari sacris, p. 1. c. 1175. b.

regem primum quare constituit Deus elegantem personam quæ præ se ferret maiestatem, p. 2. c. 380. e.

regem volentem esse belli socium prohibuit Dux exercitus, veritus ne et aliquid accideret, p. 2. c. 623. a.

regem instituit Deus pater filium in assumpta pro nobis humanitate, & figura de hoc, p. 2. c. 1124. f.

regem te omnium esse facis, si regnat Christus in te, parte 2. c. 181. c.

regem quare populus Israel petiit sibi dari a Deo, parte 2. col.

198. f. & columna 329. b.

regem cum desiderauit populus Iudaicus, cur hoc displicuit Deo, cum alibi inueniatur esse permissus, p. 1. c. 1556. f.

regem petendo super se filij Israel, vtrum peccauerunt? Arguitur pro & contra, cum responsione & solutionibus argumentorum, p. 2. c. 761. c. 362. d. e. f. 367. a. b. c.

Reges sunt qui tentationum suarum motibus nō consentiendo succumbere, sed regendo præesse nouerunt, p. 3. c. 332. d.

reges primi in Israel qui, p. 1. c. 538. d.

reges dicuntur sancti, quia adhuc viuentes in terris domuerunt motus sensualitatis, p. 2. c. 867. c. & c. 1111. b. c.

reges & principes magis sint solliciti de præsentatione diuini cultus, & boni communis quàm de personis proprijs & sibi coniunctis, exēplo Ioachin regis & Codri regis Atheniensis, p. 2. c. 994. f.

reges in necessitate positi, & extra necessitatem positi, alia & alia iura statuunt in subditos, an & quomodo liceat, par. 2. c. 362. d. e.

reges multos gentium propter perfidiam populo patrum Dominus permisit esse captiuos, p. 2. c. 851. a. b.

reges suos singulæ nationes ante aduentum Domini habebāt nec licebat de vna regione transire ad aliam: Romani autem omnes in vnam redegerunt, p. 4. c. 202. d.

reges Catholici non debent esse superbi, nec lubrici, nec cupidi aut ignaui, sed humiles. Debent etiam esse continentes, liberales, & diuinæ legis zelatores, & iniustitiam omnibus conseruantes, p. 1. c. 1159. c.

reges de Esau descendentes regnauerunt vsque ad tēpus Dauid, qui fecit sibi Idumæam tributariam, parte secunda, column. 1018. a.

reges decem tribuum omnes per idololatriam à Deo recesserunt, p. 4. c. 1869. b.

reges non habebant Iudæi toto illo tēpore post captiuitatem nisi aliquos paucos parum ante tempus Christi, & propriè loquendo non fuerunt reges, quia non fuerunt per diuinā electionem, & per sacram vñtionem instituti, p. 4. c. 462. f. & 495. c. & 1237. c. Vide plene & extēse, c. 237. b. & 2030. d.

Item, p. 2. c. 1029. c.

reges tres Iudæorū fuerunt confusibiliter tractati, qui & quomodo, p. 4. c. 1037. c.

reges infideles qui onagri dicuntur, quomodo afflixerunt Iudæos, p. 4. c. 303. c.

reges Aegypti omnes vocabantur Pharaones, sicut & aliquo tempore omnes Imperatores vocabantur Cæsares, par. 1. c. 195. c.

reges quomodo plures vxores habere poterant, & sub conditionibus, p. 1. c. 1561. b. c.

reges si plures vxores vel cōcubinas nunc habent, peccatum est quia figuræ transferunt, pro quibus hoc aliquando veniale fuit, p. 2. c. 539. a. b.

reges olim nō accedebant ad vxores suas de nouo acceptas, nisi post anni circulum, p. 1. c. 195. c.

reges antiquitus non mittebat aliquem assistere sibi nisi mundum & honestum, p. 3. c. 167. c.

reges antiquitus in curribus & elephantibus portantibus castra lignea pugnaverunt, p. 4. c. 2226. f.

reges sacri & sacerdotes apud Iudæos vñtio, apud Romanos diadema, par. quarta, columna 377. a. Apud Gentiles quatuor insignia, scilicet purpura, fibula, annulus, & diadema, p. col. 2424. c.

reges & principes dicuntur sodales Dei, eo quod cum eo participant in nomine. Dicuntur enim Reges & Domini sicut ipse Deus, vt dicit Rab. Sal. p. 3. c. 1824. f.

reges qui cum Nabuchodonosor habitabant pastores vocat Jeremias, p. 4. c. 631. a.

regum libri vocati sunt ob id quod regum cū Iuda, cū Israel facta & annos continent, p. 2. c. 309. c.

regum ornamenta preciosa post obitum eorum pro exequijs in pyra vrebantur, sed sine cadaueribus. Hic erat mos apud veteres, p. 2. c. 1194. e.

Regum

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Regum Assyriorum & Medorum supputatio, parte secunda, c. 1549. b
 Regum liber in duas partes secundum Hebræos diuiditur, ita quod ibi duo tantum sunt libri, p. 2. c. 309. c
 Regum liber primus, sicut rationabiliter attribuitur Samueli, simili modo possunt attribui secundus & tertius regum Nathan Propheta seu Gad, p. 2. c. 1143. a
 regum liber secundus quomodo dicitur ipsius Samuelis sicut & primus, cum tamen non potuerit scribere post mortem, & c. p. 2. c. 477. c
 regibus (ut Hebræi tradunt) fiebant reuerentiæ causa combustiones preciosarum vestium simul cum aromatibus, par. 2. c. 1194. c
 pro Regibus precandum, p. 4. c. 1038. b
 rhamnus genus herbar, prius mollis, sed post in spinas vertitur, & eius moralitas, par. 3. col. 847. a. Item, parte secunda, c. 216. d. e
 rhetorica Tubij, cuius facundiam & subtilitatem sermonis pauci intelligunt, nullam in se habet sapientiam quantum ad diuinam, p. 4. c. 305. b
 rhinoceros est indomitæ naturæ, qui si captus tenetur, illico moritur, p. 3. c. 371. a
 redire Dei est afflictioni nolle misereri, parte tertia, col. 129. a. & 278. c
 ridens Sara arguitur, & non Abraham cum similiter riserit, & quare, p. 1. c. 233. c
 rinocorula, fluuius qui diuidit Palæstinam & Aegyptum, p. 1. c. 213. a. Interl.
 Rinocorula riuus est non magnus, & etiam ciuitas, parte 4. c. 254. d. e. Item, parte secunda, columna 765. b. Item, parte 1. c. 1437. c
 ritus purificationis Leuitarum in quatuor continetur, p. 1. c. 1213. c. & 1214. f
 ritum sacrificiorum plerique audiunt, obseruantiam sabbatorum, vel similia in Ecclesia recitari, offenduntur, & dicunt: Quid prosunt nobis præcepta Iudaica? Iudæi de his vident, & c. p. 1. c. 1249. a. b
 rixa pastorum Abraham & Loth quare fuit, & assignatur ratio, p. 1. c. 196. e. f
 rixa inter Mariam sororem Moyse, & Aethiopissam eius uxorem quare fuit, & tanguntur opinionones, p. 1. c. 1246. e. f
 roboam non erat iuuenis ætate, sed sensu, qui quadragesimo primo ætatis suæ anno cepit regnare, p. 2. c. 1171. a. b
 roboam seruauit legem tribus annis quarto vero rebellauit, p. 2. c. 749. b
 robur hominis in corpore perficitur vsque ad annum tricesimum, & mente vsque ad qui quagesimum, & tunc incipit fortitudo corporis debilitari, p. 1. c. 1182. f
 robur exercitus in principe consistit, sicut virtus naturalis in corde, p. 2. c. 1333. a. b
 rogatur frustra pro aliquo, qui non meretur accipere, parte 4. c. 672. d
 rogaturus pro peccatis frustra manus ad Deum expandit: qui has ad pauperes pro posse non extendit, p. 5. c. 220. e
 roditur quod comedi non potest, p. 3. col. 327. a
 roma vocatur Babylonia, p. 6. c. 1344. f
 romæ reges fuerunt a principio vrbis conditæ vsque ad Tarquinium superbum, deinde consules: post hæc tribuni plebis & dictatores habuit, & rursus consules vsque ad Iulium Cæsarem & c. p. 4. c. 2397. c
 romæ templum pacis ædificauerunt Titus & Vespasianus captiuatis Iudæis, in quo vasa templi & vniuersa donaria consecrauerunt, p. 4. c. 1731. a. b
 romanus princeps cum suo exercitu veniens contra Ierusalem, quæ occidit Prophetas Domini, & tandem Dominum Prophetarum, per quem significatur, p. 2. c. 905. c
 romana ciuitas tempore Beati Pauli dominabatur toti mundo, & eorum fides annunciabatur vniuerso mundo, p. 6. c. 19. c. Vide etiam, p. 4. c. 202. d
 romani interpretantur sublimes, siue conâtes, & quare, p. 6. u. b

Romani de gente Gallorum quos ceperant effoeminabant, ut qui Romam ceperant, hac ignominia ferirentur, parte 4. c. 1729. c
 Romani regni temporibus possunt comparari decem plagæ quibus Aegyptus per Israelitas verberabatur, parte 1. col. 569. c. & 570. f
 romani diuersis temporibus alia, & alia idola assumpserunt, & quare, p. 6. c. 26. d
 romani antiqui diu coluerunt Deos absque simulacris, par. 1. c. 669. a. b
 romani audientes quod Nabuchodonosor rex Assyriorum incurrerat malevolentiam & rebellionem subditorum, eo quod omnes deos eorum exterminari iusserat: propter quod ad dilationem sui Imperij statuerunt omnes Deos diuersarum gentium coli, p. 6. c. 26. f
 romani quæsierunt Dominum totius terræ & orbis, non multitudine populi, nec fortitudine, sed sapientia consulû, exercitio armorum, & bono regimine, p. 6. col. 23. c. Item, par. 4. c. 2397. c
 romani postquam acquisierunt Dominum totius mundi, & Deo ingrati, superbierunt, & cecitatem mentis incurrerunt, & peccata graua commiserunt, propterea puniendi erant ex diuina iustitia, p. 6. c. 23. c
 romani Imperatores sicut vocati sunt Cæsares Iulio Cæsare primo Imperatore, sic nominati sunt Augusti, & adhuc nominantur ab Augusto Cæsare, eo quod multum auxit Imperium, p. 6. col. 1233. c
 romani quomodo se eis pacifice subdentes donabant, & liberatibus suis fauere faciebant, p. 6. c. 755. b
 romani ciues omnes ingenui erant, p. 6. c. 1217. b
 romani constitutionem fecerunt, tempore belli quicumque aliquem occidisset infantem, capitali sententia puniretur, par. 4. c. 883. c
 romani destruxerunt ciuitatem & templum Ierosolymitanum, & c. non tamen ea intentione, quia Christum occidissent, sed ut Iudæos debellarent tanquam rebelles Romano Imperio, p. 3. c. 987. c
 romanum Imperium somniant Iudæi subire: quidquid contra Idumæam dicitur, p. quarta, c. 1917. b. Item, parte prima, c. 378. a
 romanum Imperium communiter intelligunt Iudæi Romanam Ecclesiam, p. 4. c. 1917. b
 romanum Imperium Iudæi asserunt esse vnū & idem cum regno Christi seu Ecclesiæ: quod tamē manifeste est falsum, & ab eis maliciose fictum, & c. p. 1. c. 300. b. c. & c. 378. a
 romanum regnum per bestiam significatur, non tamen illa nominatur proprio nomine sed Hebraicæ & glossæ dicitur ipsum nequam, p. 4. c. 1578. f
 romanum regnum quomodo Apostolus velate innuit ante Antichristum destruendum, par. 4. c. 759. b
 romanum regnum depopulabitur Messias, ut Iudæi dicunt, & multos de habitatoribus orbis interficiet, & omnes residuos Iudæis subiiciet, p. 4. c. 1917. b. Item, parte 3. c. 113. c. Item, p. 1. c. 362. f
 romanorum legiones instructæ, Syro milite custodiebant Aegyptum, & vtraque gens sibi inuicem exhibuit seruitium, p. 4. c. 202. d
 romanis quare & vnde Paulus Epistolas scripserit, parte 6. c. 11. b. & 14. c
 romulus nominis sui condidit ciuitatem in Italia, & duodecimo anno sui regni cepit Ezechias regnare in Ierusalem, p. 4. c. 11. a
 romulus Romani imperii conditor, natus est eo tempore quo Elaias vidit visionem, p. 2. c. 1230. e
 romuli nomen confirmatum est in memoria hominum ex ædificatione ciuitatis Romanæ, p. 3. c. 2178. f
 ros & pluuia quomodo differunt, p. 3. c. 358. f
 ros renuis aqua, vnde terra germinat, p. 3. c. 1479. c
 ros qui in vellus descendebat quod mystice significet, par. 2. c. 197. b

Rore

Index.

Rore sancti spiritus ossa fidelium visitata cum suo corpore in æternam gloriam germinabunt. p. 4. c. 247. a
 Rostrum suum quomodo aquila renouat. p. 4. c. 354. e
 Rota dicitur, et quædam species tribuli seu herbæ, quæ in summitate facit quædam spheram albam lanugini similem, quæ ad modicum flatum venti dispergitur. p. 3. c. 174. f
 Rotæ impetus est in mundo, cum homines ignari ubi salus, ubi periculum, huc, & illuc discurrunt. p. 4. c. 2033. a. b
 Rota una apud Ezechielem est omnis sancta veteris testamenti scriptura. p. 4. c. 1076.
 Rotarum statuta, & altitudo quibus est horribilis, puta male viventibus. p. 4. c. 1080. e
 Rotunditas, figura pulcherrima est, etiam apud philosophos, & in pluribus ostenditur. p. 4. c. 1411. a
 Ruben natus est liberare fratrem suum Ioseph, ostendendo fratribus horrorem fratricidii, & offensam Dei, & anxietatem patris. p. 1. c. 383. f
 Ruben fuit absens in venditione Ioseph nam abierat ad quærendum meliora pascua, ut fratres suos faceret elongare a fouea in qua erat Ioseph, ut sic ipsis absentibus possent eum liberare & reddere patri. p. 1. c. 384. c
 Ruben posteri cur contra Moysen insurgant. p. 1. col. 1273. b. & 1274. e
 Ruben qui cum Bala concubina patris sui dormiuit a patre maledicitur. p. 1. c. 1083. c
 Ruben an propter enormitatem facti potius videtur dedisse ipsi Iacob materiam parietis quam iustitiæ, & an occasione dedit Iacob, quod de cætero cessaret ab actu generationis. p. 1. 374. d. e. & c. 449. c
 Rubescit, & ardescit facies hominibus irati. p. 3. c. 1862. f
 Ruben primū benedixit Moyses ante Iudam. p. 1. c. 1676. d
 Rudentes sunt funes quibus nautæ suspendunt. p. 6. columna 1356. e
 Rudibus solet præberi moralis sciëntia, huius lectione in qua nihil est obscurū libenter accipiunt. Verbi gratia. Hester, Iudith, Tobiam, & mandata sapientia. Si legatur eis Leuiticus, continuo offenditur animus, quasi non sit cibus suus. p. 1. col. 1419. a
 Rudimenta Iudæorum (qui imbebantur elementis) molestia nobis videntur, cum primo audiuntur. Vult enim quisque discere de his quæ ad salutem pertinent. p. 1. c. 1391. b. c
 Melius est ruere ut peniteat, quam sub specie religionis superbire. p. 5. c. 1075. a
 Ruminatio signum est temperate completionis, & quare. p. 1. c. 1003. a. b
 Ruminant moraliter qui meditando legis continuam habent intentionem. p. 1. c. 1002. f. & 1146. d. e
 Rusticitas sancta solum sibi prodest, & quantum ædificat ex vite merito ecclesiam Christi, tantum nocet si destruentibus non resistat. p. 4. c. 1356. f
 Rustico qui crucifixum adorare volebat, eo quod lignum creuerat in horto suo assimilantur Iudæi Saluatoris nostri patriam incolentes. p. 5. c. 540. f
 Rusticorum arrogantia nihil immodestius, qui garrulitatem autoritatem putant, & parati ad lites. p. 6. c. 703. a
 Ruth de qua progenie, & cuius filia fuit. par. 5. colum. 204. f. & 473. b. c
 Item p. 1. col. 1493. a. b
 Ruth cum fuerit Moabitidis, quomodo intrauit ecclesiam, contrahendo cum 1002. p. 1. Ibidem
 Ruth accepit plenam mercedem a domino ut quæ fuerit progenitrix benedictionis gentium. p. 2. c. 294. e
 Ruth inspiratione Dei prædita, & quæ in ea laudanda. p. 2. col. 298. d. e
 Ruth interpretatur videns vel festinans, sine deficiens. p. 2. c. 287. a
 Ruth constantia laudabilis. p. 2. c. 289. a
 Ruth intrauit Ecclesiam, & facta est Israelitis. p. 2. c. 290. d
 Ruth constantiam Christianis esse amulandum. p. 2. columna 290. d

S

ABA Est ciuitas in finibus Aethiopiæ sita. p. 4. c. 365. c. & c. 695. a. Alibi dicitur regio. c. 1932. f
 Saba est gens Aethiopica. p. 2. c. 771. c
 Saba natio est Aethiopica. p. 4. col. 1363. b
 Sabbatum verum est Iesus Christus in quo inuenta quies est animabus nostris. p. 4. c. 713. b
 Sabbatum triplex, scilicet, temporis, eternitatis, & mentis. p. 3. c. 1157. b
 Sabbatum verum est, ab omni malo cessare. p. 4. c. 1263. a
 Sabbatum ita custodiri præceptum est, ut si necessitas fuerit, non sit reus qui violauerit. p. 5. c. 510. d
 Sabbatum domino consecratum agimus, cum ab huius mundi curis ad tempus separati orationibus vacamus, & celestium cogitatione mentem suspendimus. p. 2. c. 1410. e. f
 Sabbati obseruatio, & an quando legitur fuisse statuta a principio creationis. p. 1. c. 85. c. & col. 1272. f
 Sabbati obseruatio, & sanctificatio, an ceremoniale vel morale, & quando, & in quibus obseruatur, & c. parte 6. columna 625. b. c
 Sabbati benedictio, & sanctificatio quomodo est intelligenda. p. 1. c. 85. c
 Sabbati violator quomodo puniebatur in lege. p. 1. c. 1271. d
 Sabbati obseruatio cur tanta sollicitudine in veteri testamento commendata. p. 1. c. 1105. b
 Sabbati requies magna est altitudo gratiæ Dei, & c. p. 1. colum. 1066. e
 Sabbathi obseruatione parabat nos dominus ad diem Iudicii, & quomodo. p. 1. c. 1111. b
 Sabbathi obseruatio. p. 2. c. 1389. b
 Sabbathi die ligna colligens punitus est, & significat eum qui hodie in Christo signatus, inuenitur agere carnale opus (id est, contrahere ligna, senum, stipulam in escam ignis æterni) qui si fuerit deprehensus, lapidatur. p. 1. c. 1272. f
 Sabbathi obseruatio fiebat in memoriam beneficii creationis. p. 1. c. 1388. f
 Sabbathi obseruatio in qualis debet esse Christiano relinquenti Iudaicum sabbatum. p. 1. c. 1318. e
 Sabbathi in die (ut Hebræi tradunt) tenetur quilibet ter manducare, scilicet unum prandium & duas cenas, afferentes quod omnes hoc obseruantes sunt securi a iudicio gehennæ, quod est valde ridiculosum. p. 1. c. 683. b. c
 Sabbathi sanctificatio requirit cessationem ab operibus peccatorum quæ sunt maxime seruitia, & occupationem, & meditationem circa diuina. p. 4. c. 475. c. & 712. f
 Item p. 2. c. 1410. e
 Sabbatho verabatur opus humanum, non autem salutis, & diuinum. p. 1. c. 1122. a
 De sabbato debet homo habere memoriam in omni re preciosa, ut dicunt Hebræi, ut si habeat nouam vestem, & c. debet expectare diem sabbati, ut primo tunc utatur ipsa, & c. p. 1. c. 670. e. f
 sabbato quæ fuerunt licita fieri. p. 1. Ibidem.
 sabbato non obseruatur cum tanto rigore vacatio ab operibus manualibus, sicut in veteri lege, quia possunt parari cibaria. p. 1. c. 671. c
 sabbato actus quosdam facere non licet, etsi in genere entis boni sunt, actus vero bonos in genere moris licet facere, & etiam laudabitur. p. 5. c. 510. d
 sabbato requieuit dominus, sex diebus primo operatus, sed illis non tantum sed usque modo operatur, & c. par. 5. colum. 2103. d
 sabbatis maxime Christus sanat, & docet, nec soluitur lex si fit renouatio hominis iam labentis, & c. parte quinta, columna 731. c
 sabelliani hæresis refutatur, & c. parte quarta, columna 394. a. b
 sabellius hæreticus posuit in Deo vnitatem personarum sicut & essentiarum, & Arianus e contrario posuit diuersitatem essentiarum sicut, & personarum. p. 5. c. 1193. c

F

Sacculus

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Sacculus facilius contemnitur quam concupiscentia vel volu-
pras. p. c. 588. d
Saccus vestis aspera in vsum laboris vel tempore tristitię con-
cessa, vel Ninivitis, &c. p. 3. c. 628. f
Sacrum & peram qui prohibuit, sumptus ex prædicatione cō-
cedit, sic tamē ut oblato cibo & potu sint contēti. p. 5. 837. b
Sacerdos si peccauerit quō dictum Leuitici. ca. 4. p. 1. c. 935. b
Sacerdos delinquere faciens populum primus hō est, qui cum
deberet esse sacerdos, & iugis sacrificio honorificare dominū
omnem posteritatis populum delinquere fecit. p. 1. c. 932. e
Sacerdos est caput populi. p. 4. c. 126. c
Sacerdos quiuis potest solenni ministerio fungi ad populum:
pauci autem sunt qui orati moribus, doctrina, sapientia, ad
manutellendum idonei. p. 1. c. 976. f
Dicitur sacerdos dicitur clericus, quid tibi cū fēminis, qui quotidie ad
altare cum domino cōtabularis, quomodo eiusdem labiis de
oscularis filium virginis, quibus deosculatus es filiam me-
retricis. p. 1. c. 990. c. f
Sacerdos quisque in lege diuina velut in speculo se inspiciat: si
videat se secundū eam ornatum, & in scientia & actib. vel
in doctrina talem ac tantum, ut non solū nomine sed & me-
ritis sacerdotium possit obrinere. p. 1. c. 976. f
Sacerdos a tantum excellentiam deuotæ cōuersationis perue-
niat, ut nihil in eo nisi splendor & flos varius bonorum ope-
rum videatur, nihil aliud cū os operit quam suauissimus ho-
rum sonus audiat. p. 1. c. 794. d
Sacerdos quis & qualis & ubi eligendus est ad sacerdotium. p.
1. c. 971. c
Sacerdos dum ordinatur, non infunditur habitus scientiæ de
nouo sed imprimuntur character sacerdotalis, in quo fundan-
tur hæ duæ potestates discernendi scilicet & ligandi seu soluen-
di. p. 5. c. 285. c
Sacerdos minister sacramenti, tantū profert verba, non in pro-
pria persona, sed in persona Christi in sacramento eucharis-
tiæ. In aliis autem sacramētis vtitur verbis suis vel ecclesię.
p. 5. c. 1130. f
Item p. 4. c. 498. f. **Item** p. 1. c. 985. a. b
Sacerdos mens cōlecta a Deo dicitur, & quare. p. 1. 1129. b. c
Sacerdos nouę legis accedens ad altare, primo debet confiteri
se peccatorem esse. p. 1. c. 985. c
Sacerdos in sanctuario occiditur, quando ab eo indigne sacra-
mentum eucharistię celebratur. p. 4. c. 970. f
Sacerdotis morte quare reditus præscriptus ei qui nolens inter
fecit. p. 1. c. 1446. f
Sacerdotis est non solū effugere manifesta mala, sed declinet
illa mala quæ famam nostram segillant. p. 1. c. 1090. a
Sacerdotis operatio non solū utilis sit sed etiam singularis, nec
inter nos tantummodo recta faciat sed bene operātes, sicut
ordinis honore, ita morum virtute transcendat. p. 1. colum.
989. c
Sacerdotes vestimenta sunt recta opera. p. 1. c. 893. c
Sacerdotio negotium est Deo orationē fundere, & pro iustis
ne cadant, & pro peccatoribus ut resurgant. p. 1. c. 1282. e. f
Sacerdotis nomine non solū episcopi vel presbyteri, sed & oēs
qui altitudine conuersationis & doctrinæ salutaris præemi-
nent solent appellari. p. 2. c. 731. a. b. & 1151. b. c
Item p. 1. c. 1302. d. e
Sacerdotis ore vel opere nihil vile ac sordidū appareat, sed cū
ea quæ agit loquitur, cogitat, corā hominib. præclara opor-
tet esse & gloriosa. p. 1. c. 783. b. c
Sacerdoti accessum ad ministeriū cur vinum bibere non sit
permisum. in lege veteri. p. 1. c. 993. b. c
Sacerdotem temperantiæ typum esse oportet. p. 1. c. 1090. e
Sacerdotes scribæ & seniores qui Hierosolyma habitabant ex
aratas literas ad omnes nationes trans mittebāt Christi do-
ctrinam calumniantes. p. 4. c. 189. b
Sacerdotes qui comedunt ea quæ offeruntur a populo, & non
orant pro populo a Domino puniuntur. p. 1. c. 998. d
Sacerdotes & etiam ministri mundi erant vsque ad vespērā
id est vsque ad legis consummationem. p. 1. c. 1303. c

Sacerdotes & doctrinam spirituale Ieremias vocat medicos.
p. 4. c. 653. a
Sacerdotes ve. Te. poterant omnes secundum legem accipere
viduas quascunq; in vxores, licet antea non fuissent sacerdo-
tis vxores, excepto summo sacerdote. p. 4. c. 1447. c
Sacerdotes Iudeorum licet non haberent hereditates ad exco-
lendum, habebant tamen domos ad animalia nutriendum,
& ad manendum, tempore quo non vacabāt cultui diuino.
p. 2. c. 685. c
Sacerdotes ve. Te. Vide in David.
Sacerdotes nouę legis quinque in se habere debent. Et signifi-
cantur per quinque quæ portabant sacerdotes ve. Te. Et enu-
merantur. p. 1. c. 1185. c
Sacerdotes non propria virtute benedicunt, sed quia figuram
Christi gerunt, & per eum qui in ipsis est benedictionis ple-
nitudinem tribuunt. p. 1. c. 286. f
Sacerdotes & maxime coram animarum habentes, per exem-
pla bonæ vitę, & horramenta sanæ doctrinæ, & opera miseri-
cordiæ, debent portare fideles. p. 1. c. 1519. c
Sacerdotes abluat lachrymis actus & incessus & man⁹ ad con-
tingenda Dei mysteria, deinde proferant, & sic ad altare ac-
cedant. p. 1. c. 810. d
Sacerdotes & doctores in ecclesia sanguinem iustorum effun-
dunt qui iusti esse possent, nisi eorum negligentia deperis-
sent. p. 4. c. 1015. a. b
Sacerdotes habent exemplum non solum flendi & orandi, sed
etiam ieiunandi pro his qui peccauerunt. p. 2. c. 1336. d. e
Sacerdotes omnes sumus, uel omnes sacerdotes imitari debe-
mus. p. 5. c. 217. a
Item p. 1. c. 910. e. f
Sacerdotes dicuntur filii Dei speciales, licet omnes Christia-
ni sint filii Dei per baptismum. p. 4. c. 2177. c
Sacerdotes quinque in se debent habere, & illa significantur per
quinque. p. 4. c. 1354. d
Sacerdotes putant in administratione eucharistiæ non esse in-
quirendam vitam sacerdotum, sed tantum solennem oratio-
nem, & imitari legem Christi. p. 4. c. 2160. d
Sacerdotes non solū pro suis peccatis rationē reddituri sunt,
sed pro omnium donis quibus abutuntur, &c. p. 4. columna
1444. c. f
Sacerdotes discant quia propter scelere puniuntur, & subdito-
rum culpa illis imputabitur. p. 2. c. 329. a. b
Sacerdotes qui ecclesię quasi nutricia præponuntur dum vio-
lant templum spiritus sancti, magis in ecclesię opproprium
sunt quam deus. p. 4. c. 957. a. b
Sacerdotes noui Testamenti qui cū igne cupiditatis vel luxu-
rię ministrant in altari percutiuntur morte culpę, nostra per-
cutiuntur morte gehennæ. p. 1. c. 949. a. b
Sacerdotum culpa, ruina est populi. p. 4. c. 953. a
Sacerdotum vngtiquatuor classes. p. 2. c. 1108. d
Sacerdotum & principum ecclesię ob iniquitates, mala crebre
sciunt qui legem in publico peruertunt, iudicia inuertunt, &
sanguinem sanguini addunt repleti dolis, &c. p. 4. columna
1015. a. b
Sacerdotum bona conuersatio & deuota diuinorū celebratio,
principes induci ad Dei reuerentiam & honorem ecclesię,
& diuini cultus ampliationem. p. 4. c. 2397. c
Sacerdotum potestas ligandi, quæ & qualis. p. 5. col. 283. b. Et
quando liget. Ibidem.
Sacerdotum sententia apud dominum non quæritur, sed reo-
rum vita. p. 5. c. 281. c
Sacerdotum capita vult dominus operiri, non aliquo extrinse-
cus velamento, sed sua naturali casarie, non ad ornatum ac
que luxuriam, sed ad honestatem. p. 4. c. 144. f
Sacerdotum principes ex auaritia diuersis astutiis populum
excoriabant & exoriant. p. 5. c. 340. f
Sacerdotum ingratitude arguitur, de patrimonio crucifixi lau-
te viuunt & pauci officium debitum faciunt, &c. p. 4. colum.
2181. c
Sacerdotibus solis licebat vti Eph. d. p. 2. c. 209. a
Sacerdo-

Index.

Sacerdotibus & ministris vix, qui gradus sui sumptus delectantur a populo sumere, sed nihil pro eius salute laborare, nec aliquid sacri ducatus recte viuendo præbere, sed peruersè agendo ianuas supernæ ciuitates occludere. p. 2. c. 1404. e. f.

Sacerdotibus cur clangere tuba demandatur. p. 1. c. 1225. b.

Sacerdotibus nostris qui quotidie esse præsto debet altari, perpetua castitas indicitur. p. 5. 689. f.

Sacerdotibus ecce mundus plenus est, & tamen in messe Dei rarus valde inuenitur operarius, quia officiū sacerdotale suscipimus, sed opus officii non implemus. p. 5. c. 836. f.

Sacerdotalis dignitas intelligitur per filios Leui. p. 4. columna 2197. b.

Item p. 1. c. 1175. b. c.

Sacerdotalis dignitas & spiritualis agonis militia, quibus commissa est sæpe per cupiditatem terrenam magis auaritiæ suæ satisfacere volunt, quam Christi voluntatem pugnando explere. p. 4. c. 2547. c.

Sacerdotalibus tubis videmus robur mūdi & munimenta esse destruxta, cultum, scilicet idolorum, commenta augurum, aruspicum, & magorum. p. 2. c. 44. f.

Sacerdotaliter qui viuunt (quorum pars est dominus) illi veri sacerdotes & Leuitæ domini, qui legem portant in humeris implendo opere. p. 2. c. 62. e. f.

Sacerdotium Christi multiformi excellentia præfertur sacerdotio Leuitico. p. 6. c. 861. & 862. per totam.

Sacerdotium v. Test. requirebat sanctitatem, innocentiam, impollutionem, segregationem a coinquinatis. parte 6. col. 872. f.

Sacerdotium ante legem fuit annexum primogenituræ. p. 1. c. 313. e. f. & 450. d.

Sacerdotium vocat Isaïas gloriam Israel. p. 4. c. 185. a.

Sacerdotium est donum spiritus. p. 4. c. 1070. d.

Sacerdotium qui suscipiunt primo præcedentium delictorū veniam consequantur, primo deponent sordes vitiorum & sic domum suscipiunt ornamenta virtutum. p. 1. c. 973. a.

Sacerdotij vnum nomen est, sed non vna pro vitæ merito vel animæ virtutibus dignitas. p. 1. c. 977. a. b.

Sacerdotio Christi subdi debemus humiliter & deuote duplici ratione. p. 6. c. 851. b.

Sacri codices res quaslibet vocant nominibus illarum rerum ex quibus fiet seu quæ esse putantur, siue quibus aliquo modo similes existunt. p. 2. c. 241. a.

Sacre res ex abusu malorum sacerdotum non sunt contaminatæ. p. 1. c. 389. b. c.

Sacra aliqua fuerunt quibus non erat licitum vti. Alia erant sacra quæ non poterant venire in vsum hominum. par. 1. col. 943. c.

Sacra facta in honorem dæmonum peraguntur neglecto verbo Dei.

Sacra veteris legis dicuntur vmbra, & etiam exemplar, & quare. p. 6. c. 880. d. e.

Sacramentum quid est? Similiter mysterium. p. 6. c. 705. a.

Sacramentum multi sumunt & non rem, & multi sacramentū & rem sacramenti percipiunt. p. 3. c. 1338. e. f.

Sacramentum eucharistiæ duo in se habet, quæ inter alia maxime sunt attendenda. Vnum est potestas instituentis, alterū utilitas huius sacramenti in ecclesia. p. 3. c. 1475. b. c.

Sacramentum, eucharistiæ tria in se habet. Vnum quod tantum est sacramentum, alterum quod est sacramentum & res tertium quod est res & non sacramentum. parte 6. col. 241. b.

Sacramentum passionis populus antiquus in carne & sanguine victimarū, nos vero in oblatione panis & vini celebramus. p. 1. c. 749. a. b.

Sacramentum eucharistiæ vtrum melius sit sumere frequenter vel raro. p. 6. c. 297. b.

Sacramentum eucharistiæ. Vide in Eucharistia.

Sacramentum aquæ visibile, necessarium est ad ablutionem visibilis corporis, sicut est necessaria doctrina inuisibilis fidei ad sanctificationem animæ inuisibilis. p. 5. c. 1068. e.

Sacramentum omne cum intelligitur, vel ad cōtemplationem veritatis, vel ad bonos mores refertur. p. 6. c. 486. f.

Sacramentum eucharistiæ perficitur in consecrationes materiæ, & non in vfu ipsius. Alia vero sacramenta perficiuntur in vfu & non in consecratione materiæ. p. 6. c. 294. f.

Sacramentum sacerdotale est virga nucæ. p. 4. c. 586. e.

Sacramentum altaris quod quotidie in ecclesia offertur nō est sacrificij reiteratio, sed vnius sacrificii in cruce oblari quotidianæ commemoratio. p. 6. c. 905. c.

Sacramentum eucharistiæ an & quomodo possit congrue dici memoriale operum Dei mirabilium præfigurantium ipsam eucharistiam. p. 3. c. 1269. a. b.

Sacramentum eucharistiæ differt a ceteris sacramentis. Et quomodo differuntur sumitur a sacerdote & laico. p. 5. columna 1148. f.

Sacramenta omnia nouæ legis ad sacramentum eucharistiæ ordinantur. p. 3. c. 792. f.

Sacramenta nouæ legis & maxime sacramentum baptismi dicuntur portæ. p. 3. c. 1571. b.

Sacramenta quatuor per quatuor portas templi significantur: quæ, & quomodo, & quare. p. 2. c. 885. b. c.

Sacramenta nouæ legis tanquam instrumenta diuinæ misericordiæ agunt ad inductionem gratiæ ipsam instrumentaliter attingendo, vel saltem aliquam dispositionem ad ipsam. p. 5. 538. f.

Sacramenta fidei, qui committit minus instructis nec vitia deferentibus, quasi altare domini in terra sine basibus ponit. p. 2. c. 1051. a. b.

Sacramenta veteris legis quoduplicia, & quæ sunt. Et de eorundem imperfectione. p. 6. c. 886. f. Et quomodo idoneos faciebant ad cultum diuinum. Ibidem.

Sacramenta & sacrificia v. le. vtrum iustificabant. Et arguitur pro & contra cum responsione, & c. p. 6. c. 916. e. f.

Sacramenta conferendo, an requiratur sanctitas ministri ea conferentis. p. 6. c. 874.

Sacramenta in duplici forma sunt, quædam imprimunt characterem, quædam non. p. 6. c. 935. c.

Sacramenta pro temporū ratione discrepant, fides tamen vna eademque concordat. p. 6. c. 1019. a.

Sacramenta secretiora quæ rudes non capiunt perfecti inquireunt. p. 5. c. 822. e.

Sacramenta visibilia nihil profunt sine sanctificatione inuisibili. Tolerabilius est tamen si quis dixerit, sine illa istam non esse, quam si fuerit non prodesse. p. 1. c. 1092. e. f.

Sacramenta fidei populo prædicare non est omnium, sed rorū tantum qui castitate fidei, & exercitio operis ad filiū summi sacerdotis Dei probantur pertinere. p. 1. c. 770. e. f.

Sacramenta ineffabilia qui contingit exterminatur, nisi meritis & scientia in sacerdotii gradum promotus fuerit. p. 1. col. 706. f.

Sacramenta etsi habuerunt præcones vtriusque Testamenti pro tempore differentia, tamen eadem habent in emundatione peccatorum, & perceptione cælestis vitæ in gratia Dei per Iesum Christum. p. 1. col. 775. a. b.

Sacramentorum celebrationes nouæ legis non sunt vbique vni formes, nec etiam omnib. temporibus quantum ad ea quæ sunt de solennitate. p. 1. c. 583. c.

Pro sacramentorum administratione & prædicatione & pro spiritualibus actibus & consimilibus, non debet aliquid accipi quasi precium. p. 5. c. 190. e.

Sacramentis dominicæ passionis prius reficimur, quam corporalibus escis pro reuerentia tanti sacramenti, licet Christus post cœnam instituerit. p. 5. c. 427. a.

In sacramentis tria sunt, scilicet, ipsum sacramentum, & res signata, & contenta, & res signata, & non contenta. p. 6. col. 598. f.

Sacrificium iuge quale, & quare sic dicitur, & c. par. 3. columna 619. c.

Item parte 1. col. 950. f. 951. c. & col. 1115. c. & col. 1387. b. c. & col. 1393. a.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Sacrificium matutinum & vespertinum quæ & qualia. p. 1. c. 95. b. c.

Sacrificium iuge nunquam propter aliqua alia sacrificia inter mittebatur. Licet enim erant quædam superaddita iugi sacrificio, tamen iuge sacrificium matutinum primo offerebatur ante omnia alia, & vespertinū ultimo post omnia alia. p. 1. c. 988. f. & 1389. a. b.

Sacrificium iuge non prætermittebat in sabbato propter specialem oblationē sabbati, sed eodem die fiebat sicut in aliis. p. 1. ibid.

Sacrificium iuge ex quibus sumptibus fuit. p. 1. c. 951. b. c.

Sacrificiū indefinens impeditur his qui coniugio seruiunt quomodo & qualiter. p. 1. c. 1385. f.

Sacrificium indefinens videtur ille solus offerre, qui deuotus est perpetuæ castitati. ibid.

Sacrificium holocausti perfectissimum quod fuit. p. 1. c. 906. f.

Sacrificium ecclesiæ quod est eucharistia, non est licitū offerre nisi in debitis vestimentis propter sacramenti reuerentiam. p. 2. c. 1562. f.

Sacrificium gratum Deo offertur ex re quæ Deo grata non est cum exterminatur & corrigitur, quod voluntati illius erat contrarium. p. 1. c. 1147. a.

Sacrificium Deo gratum exhibitum est, cum inepta carnis concupiscentia spiritus fetore castigata est. p. 1. c. 1147. b.

Sacrificium vel oblatio de passeribus non erat communis, nisi in emundatione leprosi. p. 1. c. 212. d. e.

Sacrificium quare non fiebat de piscibus, sicut de aliis viuentibus. p. 1. 915. c.

Sacrificium proprie vocatur oblatio, quæ fiebat de viuentibus. p. 1. col. 810. e. & 907. e.

Sacrificium ex terre nascentib. quinque requirebat. p. 1. c. 921. & 922. e. f.

Sacrificiū quare Gedeon ausus fuit offerre præter locū ubi iusserat Deus. Tempore enim Gedeonis tabernaculum erat in Silo. & c. p. 2. c. 85. c.

Sacrificium quare fiebat Deo de tribus speciebus animalium tantum, scilicet bouis, ouis, & capræ. De duabus speciebus autem scilicet turturis & columbæ. p. 1. c. 913. c. & 212. d.

Item p. 4. c. 518. e.

Sacrificium triplex fiebat in lege de qualibet specie prædicta. Vnum vocabatur hostia. Aliud hostia pacifica. Tertium holocaustum. p. 1. c. 212. f.

Sacrificium in lege fiebat triplici de causa. parte 6. columna 902. e. f.

Item p. 1. c. 907. a. Et notabiliter col. 1352. d. e.

Sacrificium solenne in lege duplex erat. p. 6. c. 907. c.

Sacrificium quatuor requirebat. Primo pecuniā pro expensis, secundo lauacrium, tertio vnguētum, quarto thymiana. p. 1. c. 812. c.

sacrificium erat quod ad epulum destinatum erat. p. 2. c. 193. b.

sacrificium placens Deo est corporum nostrorū mortificatio, qui & a peccatis abstinemus & virtutes acquiritur. p. 1. c. 907. c. & 914. e. f.

sacrificium aliter non accipitur nisi meditatione legis conditur, & sic holocaustū & odor suauissimus domino efficitur. p. 1. c. 915. c.

sacrificium diuinæ laudis magis est Deo placitum, quam sacrificium animalium, etiam a tempore veteris legis. par. 3. col. 393. c.

sacrificium purum & sine omni corruptione debet esse. p. 1. c. 765. a. Interl.

sacrificium valde detestabile est quod orbari patris dolori comparatur. p. 3. c. 2145. a.

sacrificium Deo nullum maius quam zelus animarum. p. 1. col. 954. e. f.

sacrificii locus non poterat esse nisi vnus, & quare, & in quibus locis deputatus fuit successiue. Licet aliqui sancti sacrificauerunt alibi, & hoc fuit ex causa speciali. p. 1. c. 815. b. c.

sacrificii locus fuit arctus tempore. ve. Test. quia nō erat licitū offerre sacrificium, nisi in ierusalē, nec in tota ciuitate, sed in

monte Sion vbi erat templum. p. 4. c. 518. e.

Item p. 1. c. 678. f.

In omnis sacrificio hoc erat generaliter obseruandū, quod animale oportebat esse immaculatum. In sacrificio vero holocausti hoc erat specialiter quod offerretur masculinum tantum. p. 1. c. 1010. f.

sacrificia ve. le. figura fuerunt vnus sacrificii perfecti, scilicet eucharistiæ. p. 4. c. 635. c.

Item p. 1. c. 1684. f.

sacrificia veteris testamenti non tanquam perficiendæ salutis instrumenta necessaria, sed tanquam obstacula quædam per transgressionem polita sunt. p. 1. c. 904. d.

sacrificia iussa sunt offerri per populum Israel, sicut libellus repudii permissus fuit, & non fuit voluntatis Dei. par. 2. col. 1352. d. e.

sacrificia quæ fiebant a singularibus personis, fiebant de eorū expensis propriis, sed illa quæ fiebant pro communitate, fiebant de expensis totius populi. Et qualiter in hoc exponerent diues & pauper ratio redditur. p. 1. c. 816. f. & c. 631. c.

sacrificia ve. le. quam & cuius figuram habcant in noua lege ostenditur breuiter. p. 1. c. 687. a. b.

sacrificia maiora fiebant de istis tribus, scilicet de bobus, hircis, & arietibus. Minora autem fiebant de auibus. par. 3. columna 897. c.

sacrificia & instituta legalia si vsque in præsens mansissent, euangelium si dem excludissent, quare, & quomodo, & c. p. 1. col. 1386. d.

sacrificia legis veteris licet inueniatur scriptū, quod non erant Deo accepta, non tamen ita expresse dicuntur prohibita in aliis prophetis, quod non efferrentur sicut in Esaia, & quid per hoc innuitur. p. 4. c. 31. b.

sacrificia fuerunt omisa longo tempore cum populus erat in deserto, & tamen illis contulit multa beneficia, & c. p. 4. col. 1876. f.

sacrificia veteris legis habuerunt cursum vsque ad mortē Christi, sed ex tunc fuerunt mortua, & c. p. 3. c. 793. c.

sacrificia Deo oblata pro peccato & sacrificia pacificorū quā differentiam habuerunt. p. 3. c. 2209. c.

sacrificia Gentilitas omnia esse abolenda, solumque iam sacrificium passionis Christi pro redemptione populi Deo offerendum, per quem, & quæ designatum fuit. p. 2. c. 135. b.

sacrificiis arietum, hircorum, & vitulorū cum recitantur, nihil utilitatis inesse quisque purat, sed si possit ve. Test. velamen remouere, videbit quā magnifica sint quæ superflua & superstitiosa dicuntur. p. 1. c. 1391. b.

sacrificia singula, imo singulas penē syllabas & vestes Aarō, & totum Leuiticum ordinem, celestia dicit Hieronymus spirare sacramenta. p. 1. c. 1385. e.

sacrificia iudæorum Deus non diligit & ex scriptura ostenditur. p. 1. c. 10. e. f.

sacrificia non fuerunt præcepta populo Israelitico ex intentione principali, quasi fuissent per se intenta a Deo, sed secundario quasi per accidēs indirecte, vt per huiusmodi retraherentur a sacrificiis idolorum. p. 5. c. 271. c.

sacrificia in ve. le. fuerant multa. p. 1. columna 905. c. & col. 915. c.

sacrificia in tribus locis præparantur. In clibano, in sartagine, in craticula. p. 1. c. 861. b. c.

sacrificia in ve. le. fiebant in tabernaculo, accipiendo tabernaculum pro arrio sacerdotum, quod erat ante tabernaculum Moyti. p. 4. c. 450. f.

Item p. 2. col. 691. c.

sacrificia secundum euangelium modo offerimus in nobis veteris & perfectius quæ iam secundum legem nō potest offerri Israel. p. 1. col. 922. d.

sacrificia ve. Test. protestabantur diuinitatem mediatoris, & quæ & qualia fuerunt illa. Item & humanitatem representabant, & per quæ & qualia ista fiebant. p. 1. col. 210. f.

sacrificia veteris legis ex duobus fuerunt accepta. p. 4. c. 518. f. & 635. c. & 1744. f. & 2072. f. Item p. 3. c. 807. a. & 2149. c.

Sacrificio

Index.

- Sacrificiorum onera, operationum & oblationum negotiosas scrupulositates cur & quomodo desiderauerit Deus in veteri p. 1. c. 903. & 904. d
- Sacrificiorum veteris testamenti genera varia. p. 1. col. 907. b & 918. d
- Sacrificiorum tanta multitudo & sub tot modis sacrificandi potest secundo intelligi fuisse figuratiua multitudinis sacrificiorum martyrum, &c. p. 1. 917. a. & 1041. b. c
- Sacrificiorum magnifica, & reuerentiæ plena religio quæ primo aspectu stupefaceret aspicientem, quis non putaret plenissimum hunc esse ritum quo Deus coleretur creator omnium. p. 1. c. 1387. a. b
- Sacrificiorum demoniorum virus per sacrificia Deo oblata depellitur. ibid.
- sacrificiorum onera & scrupulositates nemo reprehendit. p. 2. c. 1457. c
- sacrificiorum differentia diuersitatem virtutum designat. p. 1. c. 925. a. b
- sacrificiis terrenis Deo non esse litandum. p. 2. c. 1458. c
- In sacrificiis & oblationibus, &c. tria generaliter includuntur, scilicet, thus, oleum, & sal. Et duo generaliter excluduntur, scilicet mel & fermentum. p. 1. c. 922. e. f
- sacrificiis diuersis quibus venia præstatur an melius agebatur cum antiquis quam apud nos ubi vna tantum venia peccatorum præstatur per baptismi lauacrum. p. 1. ibid.
- sacrificari seu immolari Deo, an proprie pertineat secundum significationem huius nominis tetragrammaton. p. 1. c. 509. a. b. & 470. c. f
- sacrilegij scelere condénatur, qui sub euangelio fornicatur, etsi nemo cum stupri arguit. p. 2. c. 35. a
- sacrilegus crudelis qui sequitur instinctum dæmonis, &c. significatur per Lysimachum, &c. p. 4. 2413. c
- sacristæ qui dicebantur, & quod eorum officium. p. 1. columna 1119. c
- saducæi dixerunt animam mortalem, & negabant resurrectionem. p. 5. c. 370. f
- Item p. 6. col. 1032. f. Vide notandum. col. 1039. b. Et vnde erroris sui occasionem acceperunt. c. 1220. f. Et vnde sibi nomen traxerunt. col. 1032. f
- sadoch & Abiathar habebant dignitatem sacerdotalem. p. 2. c. 640. e
- lagitta vilis ad configenda nostra vitia. p. 4. c. 404. e
- lagitta tanto impetuosius in priora fertur, quanto plus retro tenditur. p. 3. c. 859. c
- lagittæ illæ quarum ferra igniuntur antequam proiciantur, grauius nocent. p. 3. c. 486. f
- lagittæ dicuntur filie pharetræ secundum modum Hebraicum, quia sicut filie a matre custodiuntur, sic secretæ & in pharetra pro custodia reponuntur. p. 4. c. 981. c
- lagittandi artē quare Dauid præcepit, ut docerent filios Iudæ. p. 2. c. 518. f. & 519. b. c
- sal cur sacrificii addatur. p. 1. c. 924. d
- sal sterilem facit terram, cibus condit, carnes siccatur, & horum mysticus sensus. p. 5. c. 100. f
- sal qui sapientiam significat, duplex est. p. 2. c. 1320. f
- sal a corruptione præseruat. p. 1. c. 621. c
- sal in omni sacrificio recipitur, & quæ. ibid.
- sal reddit terram sterilem, & ideo quando aliquis destruebat funditus aliquam ciuitatem, spargebat ibi sal, in signum perfectæ victoriæ. p. 2. c. 218. f
- salis in statuam vxor Loth versa est, alia & alia ratione secundum Hebræos & secundum catholicos. par. 1. columna 246. c
- salem est ciuitas quæ alio nomine dicitur Ierusalem: est etiam aliquando nomen commune & non proprium. p. 1. c. 361. a
- saliuncula quid. p. 4. c. 449. b
- saliux profluentes ex ore Dauid Capharnaitarum heresim escam carniū abhorrentium figurabant. p. 2. c. 459. c
- saliuis ut infirmitas sic barba uirtus ostenditur. p. 2. columna. 568. d
- Salix vitalem facultatem indicat. p. 4. c. 372. d
- Salix arbor instructuosa, sed cito crescit. Et si quæ eam superstit, vel cibo, vel potu, sterilem facit. p. 4. c. 175. a. b. & 371. b
- Item eiusdem moralitas. Item p. 1. 882. e
- Salices licet arefacti sunt, si modo aquis aluantur reuirescunt. p. 4. col. 372. e
- salomon quod penitentiam egerit Iudæi per suam expositionem ostendere conantur, sed deficere ostenditur in pluribus illa expositio. p. 3. c. 1731. c
- Item p. 2. col. 989. b. c
- salomō licet in senectute grauissimè peccauerit, tamē ante spiritum sanctum habuit, aliter eius libri non ponerentur in canone. p. 3. c. Ibidem.
- Salomon quomodo dicitur senex, quando deprauatus per mulieres fuit si tantum duodecim annorum erat quando incepit regnare, & regnauit xl. annis, & sic vixit tantum quinquaginta duobus annis. p. 2. c. 779. c. & sequenti.
- salomon tribus nominibus vocatus est, & secundum hoc tria volumina composuit. p. 3. c. 1749. a. b. & 1812. b
- salomoni quomodo dixit de se. Et vnigenitus coram matre mea cum & alios filios habuit Bethsabea. p. 3. c. 1618. f
- Item p. 2. col. 803. c
- salomō tria volumina edidit, quibus tria hominum genera exprimit. p. 3. c. 1815. a. b
- salomon habuit duplicem sapientiam infusam, &c. p. 3. columna. 1910. f
- salomō vtrum peccauit accipiens in vxorem suam filiam Pharaonis, cum esset alienigena. Arguitur pro & contra cum responsione & solutione argumentorum. p. 2. c. 773. c
- salomon fecit tria ædificia. Vnū pro habitatione sua, aliud pro habitatione vxoris suæ, scilicet, filie Pharaonis, & tertium quod vocabatur domus saltus Libani. p. 2. Ibidem.
- salomō maius tempus apposuit in ædificatione istarum domorum, quam in ædificatione domus domini. p. 2. Ibidem.
- salomon quia idolum ædificauit in Ierusalē, ubi ni fallor ostenditur, quia nunquam perfectè penituit, quia idola quæ ædificauerat non doleuit. p. 4. c. 48. e
- Item p. 2. col. 554. e. f. 555. c. & c. 987. c
- salomon licet fuerit coronatus in rege adhuc viuentē Dauid, tamen nō fuit firmiter stabilitus in regno vsque post mortē Dauid. p. 2. c. 553. c
- salomon, regnante patre regnare cepit, quod nulli aliorum regum contingit. p. 2. c. 1087. c
- salomon psalmos quosdam prophetice composuit, & etiam librum canticorum prophetice scripsit. p. 3. c. 1910. f
- salomon penitentiam egi scribens proueria, in quibus ait: No uissime ego egi penitentiam, & respexi ut eligerem disciplinam, p. 4. c. 1430. e
- Item p. 3. c. 1749. c
- salomon, Vide in Exorcismi modos, &c. Et in Ecclesiastes: Et in Liber.
- salomon quo tempore incepit regnare scriptura non exprimit nec annos totius vitæ suæ. Ibidem.
- salomon non usurpauit ut Adam boni & mali scire distantiam, sed gratiam eius intelligendæ orauit a domino. p. 2. c. 292. d
- salomon viuentē patre regnare cepit, qui ex bonis initiis malos exitus habuit. p. 2. col. 676. e
- salomon disputauit de naturis lignorum, iumentorum, repelliū, & piscium. p. 2. col. 702. d
- salomon a mulieribus ad idololatriam allectus. p. 2. c. 777. d. c. 778. d. e. f
- salomon lapsus in idololatriam patuit inimicorum insultibus. p. 2. c. 781. a
- salomon Troianæ urbis excidium centum & quadraginta annis anteceffit. p. 2. c. 689. a
- salomon passionem Christi mille & decem annis. p. 1. c. 689. a
- salomon Pharaonis filiam traduxit in urbem regiam. p. 2. col. 1168. e
- salomon constabat quatuor annis ædificaret domum domini. p. col. 690. d

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Salomonis nobile iudicium super iurgio duarum meretricum & fraudem in ipsis cogitationib. occultis & pietatem in materialibus visceribus deprehendit. p. 2. c. 695. c

Salomonis penitentia variis doctorum sententiis probatur. p. 2. c. 785. a. b. c. & 789. d. e

Salomonis iudicium super rixa meretricum Synagogæ & ecclesie rixam figurabat. p. 2. c. 696. e

Salomonis mulieres multe plerique multadogmata nominari optinebant, qui singula vir sapientissimus scrutari & agnoscere vellet voluisset, intra legis diuinæ regulam tenere se non potuit: decepit eum Moabitica philosophia. p. 1. c. 1371. b. c

Salomonis proueria multa, neque carmina, ne disputationes hodie esse constat. p. 2. c. 701. c

In Salomonis persona apparet mira excellētia, & mira subuersio, flenda vorago. ibid.

Salomoni cum dicitur, Dedi tibi cor sapiēs, ut nullus ante te similis tui fuit, quomodo intelligendum sit. p. 2. col. 692. f

Salomonem habuisse vxores quasi reginas septingentas, intelligi potest ad litteram duobus modis. ibid.

Ad Salomonem merito meretrices venerunt, quem postmodū deceperunt. p. 2. c. 693. a. Interl.

Salomonem nemo dicit nisi in spiritu sancto iudicia iudicasse, vel templum Domini construxisse, aut rursus in spiritu sancto domonibus templa fecisse, aut impiis mulieribus latera flexisse. p. 1. c. 1493. b. c

Salomonem arguit vehementer scriptura, nihilque de penitentia eius vel indulgentia Dei commemorat. p. 2. col. 777. a

Salomonem fuisse tantum duodecim annorum quando cepit regnare, unde hoc tenentes trahunt. p. 2. c. 1103. a. Immo habuit viginti vel plures annos in principio regni sui. p. 2. col. 778. f

Salomoni genuisse Roboam quādo erat vndecim annorū extraneum videtur a virtute naturæ. p. 2. c. 778. f

Salphaad fuit lapidatus propter collectionē lignorū in sabbato, nec habuit filios: pro quod eius filie acceperunt partem hereditatis loco patris, &c. p. 2. col. 1047. a

Item, p. 1. col. 1381. a. b

Salutem fecit Christus de cælo in vterum, de vtero in præsepē, de præsepē in crucem, de cruce in sepulchrum, de sepulchro rediit in cælum. p. 3. c. 1833. b

Saluatur nullus, secundum nullum tempus, nisi per Christum: Et ista salus dupliciter applicatur hominibus. p. 6. col. 101. c

Saluari solum, melius est, quam dampnari cum pluribus. p. 5. c. 304. d. e

Saluator sciens populum negaturum, & se crucifigendum, quare nihilominus ad penitentiam commouebat. p. 4. c. 732. e

Saluatoris nostri in carne humana dispensatio. par. 4. column. 1083. b.

Saluatoris passio, lacus est factus Iudæis, Gentibus portus salutis. p. 4. c. 1489. a

Saluatorem nostrum fuisse Deum & hominem utrū ex scripturis receptis a Iudæis possit efficaciter probari. p. 6. c. 1695. & sequentibus.

Saluatores duo Iudeorum licet imperfecti in v. Test. precesserunt tanquam figuræ. Saluator perfecti, qui de nouo nati inuenti sunt in magna paupertate, & nominantur. p. 5. col. 709. c

Saluatus nullus hominum vnquam fuit nisi in fide mediatoris in quo est duplex natura, scilicet diuina & humana. p. 1. col. 212. e. f

Salus animæ est in adæquatione morum, sicut salus corporis consistit in adæquatione humorum. p. 3. col. 2126. f

Salus corporalis & spiritualis omnium dependet a Deo continuè, & ideo debet recognosci quotidie. p. 2. col. 859. b. c

Salus Iudæorum & Gentilium licet sit per vitam gratiæ simpliciter, tamen differenter. p. 6. c. 180. e. f

Salus quomodo intelligitur dicendo domini est salus, scil. pro illa qua salui sunt quos ipse saluat, vel pro ea qua dominus salus est. p. 6. c. 397. a

Salutis eterne prudens expectator nō pauco tēpore, sed omni

tempore vitæ suæ laudat Deum. p. 2. c. 1030. d. e

Salutis nostræ custodia, & dux est doctrina, &c. parte 1. column. 1042. e. f

Salutis prima via est, de turba educi. p. 5. c. 560. e

Salutis humanæ maior cura Deo est, quā diabolo perditio. p. 1. c. 1372. d. e

Salutem nobis conferentia intra nos sunt, Salui vero cōtraria e longinquo veniunt. p. 4. c. 128. f

Salutare est salutem optare. p. 6. c. 959. b. c

Salutare in via quare & quomodo vetuit dominus a postolos. p. 5. col. 837. b

Salutari in foro, primo sedere, non vetat eos dominus qui huius officii sunt, sed quia amātes docet esse cauendos, animū non gradum recarguens. p. 5. c. 611. a. & 961. a

Samaria quandoque est nomen gentis vel regionis, quandoque nomen ciuitatis, sed destructæ reedificatæ iterum, sed mutato nomine. p. 5. col. 1686. f

Item p. 6. col. 1047. c

Item par. 4. col. 1701. c

Item p. 2. c. 807. & c. 854. d

Samaria quandoque accipitur stricte pro ciuitate, aliquando magis largo pro toto regno decem tribuum. p. 2. col. 554. e. f & c. 555. a

Samaria quæ nunc vacatur Sebaste vnde nomen sumpserit. p. 2. c. 807. a. b

Samarie & Damasci regna deleta. p. 4. c. 69. e

Samaritani maiores Iudeorum patres suos appellant. p. 2. col. 946. d

Samaritani solam legem, id est, quinque libros Moysi recipiunt. p. 2. c. 946. e

Samaritani quis & qualis populus fuit, &c. parte 1. columna. 1168. f

Samaritani erant in suspensio de aduentu Christi, de proximo propter causas. p. 5. col. 1093. c

Samaritanos abominabantur specialiter Iudei, & quare. p. 1. c. 828. f

Samson fuit consecratus domino, licet non esset de tribu Leui sed Dan. p. 1. c. 1151. c

Samson an virtute naturæ tantum fuerat conceptus a matre, & an fuerat sanctificatus sicut Ioannes Baptista. p. 2. columna 237. c

Samson an peccauerit mulierem alienigenam cognoscendo, & utrum cognouerit ex contractu matrimonij, &c. p. 2. column. 245. b. c

Samson an se occidendo peccauerit, &c. parte secunda, col. 262. f

Samson vtiā quam fortis in hostem tam moderatus in victoria fuisse. p. 2. col. 253. b

Samson dilexit mulierem alienigenam, descendit fortissimus noster de cælo, ut sibi dilectas ex gentib. animas sociaret & fide coniungeret. p. 2. c. 246. d

Samson morte seipsum vicit, & insuperabilem gessit animum ut pro nihil duceret vitæ finem omnibus formidolosum. p. 2. c. 261. a

Samson non habuit virtutem in pede in pectore vel manibus, sed in crinibus. p. 2. col. 258. d

Samson non aliter excelsatur quod seipsum cum hostibus domus ruina opprimeret, nisi quia spiritus latenter hoc iusserat qui per illum miracula faciebat. p. 2. c. 262. d

Samson moriens inimicos suos concussis ædificiis ruina comprimit, & dominus tunc cum mori dignatus est non vna domo sed toto mundo concusso diabolum cum suis angelis extinxit, &c. p. 2. c. 262. d

Samson quod intrauit ad meretricem si sine causa fecit immūdos est, si non intrauit ut cōcumberet fortasse mysterii causa intrauit. p. 2. c. 156. e

Samson vtiā tam cautus ad seruandum gratiam quam fortis ad superandam bestiam. p. 6. c. 245. c

Samson fortitudinem habuit de Gratia Dei, non de natura propria. p. 2. col. 245. a

Samson

Index.

- Samson implet in figura quod in Christo actum est manifeste, p. 2. c. 259. a
- Samsonis omnes sunt actus mirabiles, p. 2. c. 241. b
- Samsonis quaestio Christum significat resurgentem a mortuis, p. 2. c. 247. c
- Samsonis ad meretricem ingressus figura est passionis dominicæ, p. 2. c. 256. d. e
- Samsonis matrem quam suspicantur esse Hebræi de stirpe Iudæ generatam, p. 2. c. 1031. b
- Samsonem vt traderent descenderunt tria millia de tribu Iudæ, ex tribus orbis partibus multi qui Christum cōfitebantur adiutores facti sunt Iudaicæ impietatis, p. 2. c. 252. d
- Samuel minorennis ad tabernaculi ministerium assumptus fuit, & hoc ex speciali causa, p. 2. c. 1148. e
- Samuel vtrum apparuit in suscitatione, vel malignus spiritus in eius specie. Arguitur pro & contra, cum responsione & solutionibus argumentorum, p. 2. c. 495. b. c. & col. 496. d. & col. 501. & 502. d
- Samuel armum posuit ante Saulem in regni iudicium, par. 2. c. 374. c
- Samuel cum vnxisset Saulem cur est deosculatus, p. secunda, c. 376. c
- Samuel regem conatur instituere, vt humilis sit & māsuetus. p. 1. c. 386. d
- Samuel, Ruth & Samuelis primam partem scripsit Samuel, p. 2. c. 152. b
- Samuel lugebat Saul miserans non deliberans, par. secunda, c. 413. b
- Samuel puer a manna auulsus non molestè tulit, sed ad dominum respexit qui matrem creuerat, p. 2. c. 322. d. e
- Samuel quomodo venit ad Iesse ad vngendum eius filium in regem, p. 2. c. 415. b
- Samuel moritur ante Saulis obitum quatuor mensibus, p. 2. c. 477. a
- Samuel non sua sed aliena manu sacrificauit, p. 2. c. 358. f
- Samuel quare non luit pœnas propter scelera filiorum sicut Heli, p. 2. c. 36. b
- Samuel ideo populo dura regis exponit imperia, vt ad dominum clementissimum regem conuertatur, p. 2. c. 164. d
- Samuel nescire dominum dicitur, quia per prophetæ ministerium necdum ei reuelatus fuerat sermo domini, par. 2. c. 340. d
- Samueli adscribitur primus liber regum, parte secunda, col. 309. b
- Samueli cum ætas nondum aderat matura virtus tamen aderat matura, p. 2. c. 334. f
- Samuelem fuisse sacerdotem quidā arbitrantur, id est, ex Aaron habuisse originem, p. 2. c. 332. c
- Samuele senescente populo ad idololatriam conuersus est, p. 2. c. 373. a
- Samuele orante dominus agmina Philistinorum perterruit. par. 2. col. 359. a
- Sanasse legitur Christus omnes quos sanauit, interiori sanatione & exteriori. Aliter in cæco nato accidit, & quare, p. 5. c. 1176. d
- Sanctasancorum prout accipitur coniunctiue propriè dicebatur pro parte interiori templi, in quo erat arca Testamenti: quando accipitur disiunctiue, & c. p. 2. c. 1146. f
- Sanctificauit dominus diem septimū in quo requieuit, & non diem quod facienda inchoauit, nec illum in quo fecit ea, p. 1. c. 58. d. e
- Sanctificare accipitur pro segregare, p. 4. c. 674. d
- Sanctificare & sanctum esse differunt, & c. parte prima, col. 1147. c
- Sanctificatio dupliciter accipitur, propriè & large, parte 1. col. 603. a. & c. 609. c
- Sanctificatio inuisibilis sine visibili prodest, & plures leguntur inuisibilem sanctificationem habuisse, & eis profuisse sine visibilibus sacramentis, p. 1. c. 1093. a. b
- Sāctificatio duplex scilicet visibilis & inuisibilis, & de eorum effectu, & differentia. Ibidem.
- Sanctificatio in Hebræo frequenter accipitur pro præparatione, p. 1. c. 1234. f
- sanctificatio cum maledicatur, anima maledictione prosternitur quando ara cordis nostri prophanatur, & mens, & conscientia prostituta viciis polluitur, p. 4. c. 958. e
- sanctificatio vel præparatio in agendis vel suscipiendis fiebat multis modis, p. 2. c. 52. b
- sanctificatio quandoque idem est quod applicatio ad diuina obsequia & sic res inanimatæ cultui diuino applicatæ, dicuntur sanctæ vel sanctificatæ, p. 1. c. 57. c
- sanctificationis multæ species sunt, p. 1. c. 945. c
- sanctificati in vtero indigent baptismo Christi ad hoc vt sint Christo incorporati, p. 5. c. 77. c
- Item p. 6. c. 1721. c
- sanctificatæ si irreuerenter tractantur, in talibus peccat, vt qui in sacro loco aliquid irreuerenter vsurpat, vel res diuinas indigne tractat. ibidem.
- sanctimonialis si habeat ornamenta vxoris, vel vxor gerat speciem virginis, lineis vestibus lanam vel purpuram miscet, & c. p. 1. c. 1588. e
- sanctimoniales tondentur in signū, quod immediate desponsantur Christo, & non subiiciuntur viro. & c. parte sexta. c. 286. f
- sanctimonium dicitur tabernaculum Dei vel templum, eo qd sanctificat accedentes, p. 1. c. 626. d. e
- sanctitas & castimonia eadem nos cum pontificibus honore dignos efficiunt, p. 2. c. 456. d
- sanctitas non est in rebus materialibus, nisi in quantum ordinantur ad cultum diuinum, p. 1. c. 238. a
- sanctitas maior requiritur in noua lege in sacerdote cōsecrante, quàm in populo communicante, sicut in veteri lege maior purificatio requirebatur in immolantibus quàm in comedentibus tantum, p. 2. c. 1242. f. & c. 1243. b. c
- sanctitas præpollens debet esse in clericis sæcularibus & religiosi ad Dei cultū deputatis, & per quid hoc significatur, p. 1. c. 603. a
- sanctitatis probatio non est signa facere, sed vnumquemque vt se diligere, de Deo vera, de pximo vero meliora, quàm de seipso sentire, p. 3. c. 281. a. b
- sanctitatis speciem habens quicumque sit, si verbo vel exēplo elationis vel alterius vicij, cā ruinæ fuerit infirmo, cui nos cōsulere oportet, expedit vt suspēdatur mola as. p. 5. 300. d
- Tantum interest inter eruditam sanctitatem, & sanctam rusticitatem, quantum distant cœlum & stellæ, p. 4. c. 1768. d
- sanctuarium domini nō introducamus aliquem, quāuis filius quamuis cognatus, & c. si incircuncisus corde vel carnē est, nec Christi ministros, nostros faciamus ministros, p. 4. col. 2065. a
- sanctuariū vt fieret quæ sibi dominus materialiter offerri præcepit, nos spiritualiter offerre debemus, vt ipse habitare in corde nostro, & sibi mansionem consecrare dignetur, p. 1. c. 729. c
- sanctus qui statim esse cēperit, non vt quidam putant, peccare non potest, & continuo sine peccato est. Ibid.
- sanctus quilibet ve. Test. subleuatus in mentē cōtēplationis, vidit futurū mysteriū Christi, ad quod tamen nō peruenit licet desideraret. Et significatur per Moysen, p. 1. 1695. a. b
- sanctum minime cum polluto, & profano cōuenit, p. 1. 1436. e
- sancti ante resurrectionem habēt singulas stolas, quia in sola anima beati sunt, p. 4. c. 443. b
- sancti quomodo aliqui dicuntur, & tamen de peccatis eorum scribitur, p. 1. c. 1287. c
- sancti dicuntur peccatores qui se Deo vouerunt, & separauerunt a vulgo vitam suam, vt domino seruiant. Et de hoc exemplum, p. 1. ibidem.
- sancti sunt qui penitentiam pro peccatis gerunt, vulnera sua sentiunt, lapsus suos intelligunt, sacerdotem requirunt, & purificationem per pontificem. Ibidem.
- sancti neglectis temporalium cupiditatibus, tota intentione caelestia

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

caelestia quærunt, & corpore tantum terram incolunt, sed
tota mente in cælo sunt. Et de hoc figura, p. 2. c. 924. e. f
Sancti non verè in miteria sunt, spe iam salui. p. 3. c. 1187. b
Sancti occidi possunt, sed flecti nequeunt. p. 3. c. 1511. b
sancti contra incentores peccatorum pugnantes & vincentes
vnumquemque minuunt exercitum dæmonum, & velut
plurimos æquos interimunt, & c. p. 2. c. 86. f
sancti omnes ambidextri dicuntur, diabolus & principes eius
ambi sinistri, & c. p. 2. c. 171. c
sancti merito affliguntur si per negligetiam eorum qui multis
prodesse poterat, & qui alijs doctrina & exemplo prodesse
debuerant, exemplum mortis viuendo fiunt, p. 2. c. 1342. d
sancti quanto magis diuinitatis interna prospiciunt, tanto ma-
gis se nihil esse conspiciunt, p. 1. c. 235. d. e
sancti viri qui exterioribus officiis deseruire coguntur, studio
se semper ad cordis secreta cōfugiunt, ibique cogitationis
intimæ cacumen ascenderunt, p. 1. c. 724. d. e
sancti viri quamdiu in huius vitæ tabernaculis degunt, in ter-
ra falsuginis habere tabernacula prohibentur, p. 3. c. 269. b
Item p. 2. c. 827. a
sancti vet. Test. vicerunt regna. Sancti vero noui Test. vicerūt
mundum, per quid, & quomodo p. 6. c. 938. f. & c. 804. f
sancti desiderant sape ab omni vita temporalis gloriæ se ex-
tinguere, sed occulto Dei iudicio sape compelluntur occu-
pari iniunctis honoribus vel in regimine præesse, p. 3. c. 52. d
sancti hic agendi bona crescunt, æstus sentiūt, demum in fine
retributionem quærunt, p. 3. c. 116. e
sancta a prophæis quis debeat segregare, p. 1. c. 994. e
sancta dicuntur vasa ministerii: & sancta vestimenta: loca
quoque in vrbibus, vel suburbibus, sacerdotibus deputata
sancta dicuntur, & primogenita boū vel pecorū, p. 1. c. 1065. a
Vide in Inanimata.
sanctorum merita h. c. habent vt a Deo nomina sortiantur, p.
2. c. 1474. e. f
sanctorum gesta pleraque talia sunt, vt cum audimus, mirari
quidem velut diuina debemus, sed quasi posse imitari non
valemus, p. 2. c. 1320. d. e
sanctorum nullus repudiandus est, nec facile discerni potest
inter sanctos quis bonus, quis melior, p. 1. c. 1154. d. e
sanctorum quatuor ordines in cœlis scribit Apostolus, Moy-
ses vero quatuor castra populum diuisum scribit in terris.
Non omnes ad omnes accedunt, sed alii ad montem Sion,
& c. qui autem supra omnes, accedunt ad ecclesiam primi-
tiuorum, p. 1. c. 1175. c
sanctorum in congregatione non possunt permanere, nec di-
gni sunt introitu regni cælorum, omnes qui molliter viuūt,
nec virile opus perficiunt, p. 1. c. 1593. b. c
sanctorum mentes, imo vniuersa eorum cōuersatio virtutum
gratiam prærendit, nec aliqua hora vacua præterit, in qua
non vacet pijs operibus, & sermonibus vel cogitationibus.
p. 2. c. 747. a
sanctorum corda sublimia quæ iam solida cōtemplatione pa-
scuntur, pro fraterna charitate ad humilia prædicationis ver-
ba descendere debent, & significatur per niuem, p. 3. c. 343. c
sanctorum vnusquisque statu spiritus sancti tactus cōualefcit,
& vsum vetustæ conuersationis abiciens noui hominis for-
mam sumit, p. 3. c. 374. e
sanctorum merita in pressuris patent, sicut in torcularibus fru-
ctus vel vix oliuæ emanat, p. 3. c. 1077. c
sanctorum pia sollicitudo, p. 2. c. 644. e
sanctis ipsis graue cum affliguntur insultare, p. 4. c. 225. a
sanctos frustra honorant qui sanctitatem spernūt. Sancti non
sunt amici inimicis Dei, p. 5. c. 386. d. e
Sandalia quæ dicantur, p. 5. c. 541. e
sanies omnis iuxta artem medicorum siccioribus ficis atque
contulis incutis superficiem prouocatur, p. 2. c. 965. b. c
sanies corrupta degenerat, p. 4. c. 1313. e. f
sanies putredo sanguinis, p. 3. c. 39. b
Sapiunt multi æterna, sed ea quidem intelligere nequeunt, p.
3. c. 13. a. b

Sapere qui plus appetit quàm decet, plerūq; ostensionē here-
ticæ stultitiæ temerariis tractatibus incurrunt, p. 3. c. 1685. a
sapere qui vult perfecta post peccatum, debet cōuersari sicut
qui non peccauerit ante, p. 1. c. 927. a. b
sapiens non vbique in laude ponitur in scriptura, p. 2. c. 585. c
sapiens apud semetipsum est, p. 4. c. 72. e
sapiēs dicitur, qui vltra communem cognitionem hominum
transcendit, p. 4. c. 1505. c
sapiens est apud semetipsum, qui in illis quæ ex patrum magi-
sterio potuit recte cognoscere, sese præ cæteris quasi do-
ctor extollit, p. 3. c. 1609. a
sapiens & prudens aliquando celat scientiam, vel non valens
loqui quasi spiritualibus, vel nolens sanctum dare canibus,
vel proijcere margaritas, p. 3. c. 1609. a
sapiens non solum quod loquitur, sed etiam opportunitatem
loci, & temporis, & personæ cui loquitur, diligenter inqui-
rit, p. 3. c. 1609. a
sapientis est perfecte deprehendere astutias decipientium, &
simplicitates ab eis deceptorum, p. 3. c. 154. f
sapientis nulla lex prior est, qua mortē vitare, & vitam acqui-
rere debet æternam, quàm habere timorem domini, par. 3.
c. 1664. e
sapientis hominis Dei iudicio nobis occulto a sapientia ca-
dentis, figura est Salomon, p. 2. c. 779. c
sapientes Latino sermone proprie in bonos accipiuntur, astu-
ti vero male cordari, p. 1. c. 87. b. c
sapientes maliciosi sunt, & de illis scribitur, & c. p. 4. co. 619. b.
& c. 775. b. c
sapientes in temporalibus si fuerint auari, de dando consilio
multum timere debent, p. 2. c. 173. c
sapientes quomodo, actus & sermones, ita mentis quoq; mo-
tus examinant, & castigant, p. 3. c. 1719. a
sapientes antiquitus utebantur torque aurea in signū sapien-
tiæ, p. 3. c. 1654. f. & c. 1620. f
sapientes apparent in quiete quando loquuntur, quando le-
gunt, sed veniente tempestate omnia humana consilia defi-
ciunt, quid agendum sit non videtur, p. 3. c. 1777. a
sapientium omnium cœtus vnanimis est, errantium dissimilis
vita & dogma, p. 3. c. 1602. b
sapienter vulgo sal dicuntur, insipientes insulsi, p. 4. c. 1189. d
sapientium acumina per solis radios designantur, p. 3. c. 401. b
sapientia viri dicitur vxor, quæ est vt vitis fertilis, cuius do-
mus cogitatio, parientes duo testamenta, & c. p. 3. c. 1503. a
sapientia est in antiquis, & quare, p. 3. c. 154. f
Item p. 2. c. 671. a. b
sapientia melior est quàm arma bellica, & ideo in cellis maxi-
me valent consilia, p. 3. c. 561. a. & c. 1198. d. & c. 1697. c
sapientia duplex est, scilicet diuina & humana, p. 3. c. 1977. c
sapientia duplici via requiritur, scilicet, per viam humanam
& diuinam, p. 3. c. 2169. b
sapientia cælestis assimilatur torqui aureæ, quæ sicut circulus
nec initio nec fine clauditur, p. 1. c. 407. b. Interl.
sapientia in quibusdam iuuenibus innenitur, quæ in plerisq;
senibus ætate marcescit, p. 2. c. 671. a. b
sapientia & eruditio idem est habitu, sed diuersis rationibus
sic nominatur, p. 3. c. 1787. c
sapientia & iustitia quandoque pro eodē accipiuntur, & hoc
dupliciter dicitur. Vno modo, vt per actus humanos acqui-
ritur. Alio modo prout a Deo infunditur, p. 3. c. 1885. c
sapientia quid est, p. 3. c. 1493. a
sapientia proprie est cognitio diuinorum, prudentia agibiliū
humanorum, scientia autem sperandorum, & c. parte ter-
tia, c. 1609. b
sapientia cum sit inuisibilis, non nisi inuisibiliter inuenitur, &
dicitur trahi, & quare, p. 3. c. 269. b
sapientia non querit vocis testimonium, sed operum, p. 5. col.
209. a
sapientia vera est quæ cum timore Dei iungitur, vbi autem
insidiæ & tergiuersatio est, nō sapientia, sed versutia & cal-
liditas vocatur, p. 4. c. 619. b

Sapientia

Index.

Sapientia de cælestibus est, scientia de terrenis, disciplina, ordinata morum correctio, p. 4. c. 1510. d
 Sapientia lumen intueri non possunt, qui perturbationibus obuoluuntur, & quæ sint, p. 4. c. 1907. b
 sapientia liber quare sic inscribitur, a quo editus, cuiusque autoritatis in Ecclesia sit, p. 3. col. 1596. d
 sapientia libri Salomonis tria quæ philosophiam extollunt, continent, p. 3. ibid.
 sapientia creatæ lumen quomodo potest dici inextinguibile & incorruptibile? p. 3. col. 1913. c
 sapientia decor comparatur præcoquæ vuæ, p. 3. c. 2228. f
 sapientia & scientia Dei qui studet, quanto amplius accesserit, tanto profundiora inueniet, incōprehensibilis est enim sapientia Dei, p. 5. col. 1355. a. b
 sapientia principium intrinsecum est timor filialis, timor vero seruilis est principium extrinsecum, p. 3. col. 1691. c
 Ad sapientia percipiendæ spem nihil magis mentes erigit, quàm cum eos quos in sapientiam iam clarescere miramur, aliquando paruulos & indoctos fuisse meminimus, p. 3. 1617. c
 sapientia & doctrina est terrena calcare, non congregare, p. 3. col. 1763. a
 sapientiam Iudæorum Deus perdidit, p. 4. c. 271. b
 sapientiam ut quis consequatur, tria sunt ad hoc disponētia, p. 4. c. 1494. d
 sapientiam quærunt boni & inueniunt, similiter & mali quærunt, qui tamen non oderunt sapientiam. Sunt & mali qui quærunt sapientiam & tamen oderunt. Sed quomodo quærunt si oderunt? p. 3. col. 1401. a. b
 sapientiam mundanam atque sæcularem diligentes, veram sapientiam quæ de cælestibus venit, imitari nesciunt, p. 4. c. 2555. d. e
 fara erat iunior Abraham x. annis tantum, p. 1. c. 182. f
 fara cur ante voluit de ancilla filium suscipere, aut cur cū matre iubet nunc expelli, p. 1. c. 286. a
 fara (vt Hebræi dicunt) ita munda & innocens fuit viginti annorum, sicut cum fuerat septem annorum, & ita pulchra centum annorum sicut viginti, & c. p. 1. c. 274. c
 fara alio nomine vocata fuit Iescha, p. 1. c. 194. f
 fara, super hoc nomine plerique multas suspicantur ineptias, cum & vtrumque velint vocabulum commutatū, non Græcam, sed Hebraicā debet habere rationem, p. 1. c. 225. b. c
 faram qui putant primum per vnum, scriptū fuisse, & postea additum esse alterum, errant, & quare, p. 1. ibidem.
 faram quidā pessime suspicantur prius lepra fuisse vocatam, & postea principem, & quare par. 1. ibid.
 faram uxorem Abraham quare Abimelech rex cōcupiuit, cum iam esset nonagenaria & vetula, & non videbatur pulchra, p. 1. c. 250. b. Vide clarius c. 274. b. c
 faraceni (qui melius Agareni dicerentur) quare & vnde hoc nomen vsurpauerunt, parte 4. colum. 368. e. f. & c. 212. d. & col. 877. b
 Item p. 2. c. 477. b. c
 faraceni circa finem imperij Eraclii, cū Mahumeto duce eorum, & Homnaro eius discipulo plurimas terras occupauerunt, p. 6. c. 1605. c
 faraceni diuisi sunt inter se in duas sectas, & quādo vna posuit sedem suam in Aegypto, alia in Persidis regno, p. 6. 1629. b
 Et Saladinus concordauit eos, p. 6. ibid.
 faraceni non ingrediuntur locum diuini cultus, nisi discalciatis pedibus, p. 6. c. 1057. c
 Item p. 1. c. 217. b. c. & c. 495. a
 faraceni habent suum generale studium in ciuitate famosissima, quæ dicitur Baldacum, in partibus Orientalibus remotis sita, p. 6. c. 1599. c
 faraceni non cogunt fideles ad apostatandum a fide, dum soluant eis tributum, p. 6. c. 1603. c
 faraceni execrantur imagines, & dicunt Iesum filium Mariæ virginis esse hominem purum, negantes eam esse Dei matrem, par. 6. c. 1622. f
 faraceni circa baptismum duplicem errorem habent. Primus

est, Non credunt mortem Christi. Secundus est, quia non credunt originale peccatum esse, p. 1. c. 559. c
 faraceni præcipiuntur a suo pseudopropheta custodire legem Mosaicam & euangelicam, & c. p. 1. ibidem.
 faraceni simulantes obseruationem euāgelii, se baptizant seu abluunt, sed erronee in multis. ibid.
 faraceni qui modo terram Aegypti inhabitant, ablutionibus vtuntur ad emundationem peccatorum, & forte tenet hoc ex ritu antiquorum Aegyptiorum, & c. p. prima, col. 588. f. & clarius c. 559. c
 faraceni exemplo Ismaelis a quo processerunt, circumcidunt filios 13. annorum, transgredientes formam præcepti, p. 1. col. 226. f. & c. 559. b. c
 faraceni impugnant ecclesiam præter exteriorē tribulationem, & etiam impugnatione spirituali, & hoc duplici, & c. p. 3. c. 1427. d
 faraceni in principio ortus suæ sectæ, consueuerunt aspicere in iudicijs astrorum, & secundum ea dirigere bella sua, & alia facta publica, & c. p. 3. col. 1427. c
 faracenorum regnum videtur connumerandum tanquā vnum de magnis. Occupant enim totam Aphricam, & magnam partem Asiæ, & aliquas prouincias in Europa, & longo tempore durauit, & c. p. 4. c. 1585. e. f
 faracenorum gens quædā manet in tentoriis, & vbi nox coegerit sedes habet, & armenta multa & pecora, camelorumque greges, & c. p. 4. c. 877. c
 farai (vt dicunt Hebræi) habebat angelum custodem corporis sui, sicut de Beata Agnete legitur, & c. p. 1. colum. 187. c. & c. 251. c
 fartate a quid dicatur, p. 2. c. 981. c
 fardonix lapis preciosus, & eius moralitas, p. 6. c. 1679. c
 fartago igne non cōsumitur, cibos superpositos aut statim, aut longo interuallo esui reddit aptos, p. 1. c. 919. c
 satellites Saulis persequētes Dauidem prophetarum spiritus arripiebant & prophetabant, p. 1. c. 446. e
 satellites Sauli digni sunt laude, p. 2. c. 463. b
 satellites Saulis Ionatham filius Saulis omnes seruare conantur, tot sacerdotes a Doeg occisos nemo conatur vindicare, p. 2. c. 464. d
 fathan potestatem per suos in carnem Christi habuit, non quod tenet, sed quod non superet, p. 3. c. 37. a
 satanas nescit futura, & c. p. 1. col. 1563. c
 fathanæ nihil licet ex propria potestate in domesticos Dei, p. 2. c. 417. b
 fathanæ forte tanti putandi sunt, quanti sunt qui opera eius faciunt, & c. p. 2. c. 88. d
 satisfactio poenitentia quid est, & c. p. 2. col. 227. c
 satisfactio quæ sit omni poscenti, dupliciter potest fieri, par. 6. col. 1328. f
 satrapia dicuntur quasi parua regna, quibus satrapæ præerāt, quod nomē in illis partibus cuiusdam honoris est vel fuit, p. 2. col. 165. b. Interl.
 satrapæ Philisthiim suaserunt dimittendū esse Dauidem tanquam hostem, p. 2. c. 503. a
 satum genus est mensuræ iuxta morem Palæstine, & c. p. 5. col. 887. b. Item p. 2. c. 480. c
 saturnus primus idolum Babyloniorum, inde ad alias gentes translatus, in tāta veneratione habitum est, vt etiam filios suos ei immolarent, p. 4. c. 391. a. Interl.
 faul vtrum iurando peccauerit? Arguitur pro & contra, cum responsione & solutionibus argumentorum, p. 2. c. 406. f
 faul quomodo, quā grauiter, quotupliciter peccauit, p. 2. c. 399. c
 faul deceptum arbitratur esse ambiguitate quadam dictionis Hebraicæ, quando de Amatech interfecit omne masculinum, p. 4. c. 245. a
 faul esse damnatum dicunt concorditer doctores nostri. Hebræi vero dicunt ipsum esse saluatum, p. 2. c. 511. c
 Et extensus de hoc disputatur, & c. columna 312. f. & colum. 1061. a

Saul

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Saul quomodo ignorauit Dauid. p. 2. c. 434. d
 Saul suspectum habuit Dauidem post mortem Goliath, p. 2. c. 438. d
 Saul cur vocatur filius vnus anni cum regnare cœpisset, p. 2. c. 389. a
 Saul sacrificijs eligere voluit spiritum prophetiæ vt ipse sibi esset propheta & siue Samuele voluntatē Dei intelligeret, p. 2. c. 391. b
 Saul dignitatis honore priuatus est qui non expectasset Samuelem principem sacerdotum, p. 2. c. 391. b
 Saul non habuit perpetuum donum prophetiæ, p. 2. column. 378. d
 Saul rex non ad permanendum electus est a domino, sed secundum cor populi durum & malum datus ad eorum corruptionem non vtilitatem, p. 1. c. 385. b
 Saul delectus in regem regium animum induit, parte secūda, c. 377. a
 Saul quare vocatur bonus, p. 2. c. 370. e. & c. 371. a. b
 Saul quomodo obtulerit stateram argenti Samueli, p. secunda, c. 371. b
 Saul quare petijt præputia Philistinorum non autem capita, p. 2. c. 441. a
 Saul dissimulator callidus, p. 2. c. 442. d
 Saul Dauidem generum suum querit lancea occidere, par. 2. c. 443. a
 Saul stulte & insipienter subiecit anathemati eum qui cibi & potus ante vespem esset particeps, p. 2. c. 440. e
 Saul ex ipsa diuinitatis effusione cognouit peccatū admissum effusione sanguinis expiandum, p. 2. c. 401. b
 Saul prophetabat agitur malo spiritu, p. 2. c. 419. b
 Saul bonus præ cæteris liuore postea eueritur, par. secunda, c. 410. f
 Saul summis labijs dicebat peccauit parce mihi, sed non obtinuit veniam illam quam Dauid penitentia voce promeruit, p. 2. c. 410. f
 Saulis scelera & iniquitatis Deus præuidit, insidias quoque in eos qui de eo erant benemeriti, p. 2. c. 407. b
 Saulis anathema Deus ratum habuit quod Saul temere & insipienter anathematizauit, p. 2. c. 399. b
 Saulis cum mortem sibi imminere audiret deliberatio, p. 2. c. 512. d
 Saulis tertium iuramentum, cum multa temporis angustia, p. 2. c. 404. d
 Saulis primus ad bella progressus, p. 2. c. 381. b. c
 Saulianus vnus de septuaginta discipulis in Gallia prædicauit & ciuitatem Senon. ad Christum conuertit, & ibi ecclesias construxit, p. 5. c. 394. f
 Item p. 6. c. 138. f
 Item p. 4. c. 113. c. & c. 1902. f. & c. 1916. f
 Item p. 3. c. 561. b. c
 Item p. 2. c. 1241. c
 Saxones vnde & a quibus traxere originem, & c. par. secunda, c. 1632. f
 Saxones debellauit Carolus Magnus, & multi fuerunt occisi, & alii baptismum susceperunt, p. 6. c. 1624. f
 Saxonia in montibus qui sunt versus Aquilonem, omnia metallata fere fodiuntur præter stannum, & hoc est etiam mirabile, & c. p. 3. c. 346. f
 Saxum sursum labere impellitur, facile ad ima relabitur, p. 3. c. 95. b
 Scabellum dicebatur arca testamenti quæ erat propitiatorij, quod erat quasi sedile Dei, & c. p. 3. c. 1198. f
 Scabies vnus pecudis (iuxta vulgare prouerbum) totū commaculat gregem, & c. p. 6. c. 511. a
 In scabie feruor viscerum ad cutem trahitur. par. prima, col. 1095. a. b
 Scabiosum animal a caulis ouium est repellendum, & c. parte sexta, c. 511. a
 Scabrones pro quo accipitur secundum Hebræos & secundum Latinos, p. 6. c. 145. c

Scandalizāt populares hodie multi de omnibus statibus, siue principum, prælatorum, doctorum, prædicatorum, siue religiosorum. Peccant namq; publicè & inuerecundè, p. 4. 1648. f
 scandalizare quid est, p. 5. c. 300. f
 scandalizantem se, quantumcunque sibi vtilem in temporalibus, a societate sua expellere, est manū abscindere, oculum erueri, p. 5. c. 574. c
 scandalizantes pusillos in anima, quomodo pœnis rationis subiiciantur, p. 1. c. 695. a. b
 Scandalon vel scandalum quid significat, p. 5. c. 574. b. c
 Item par. 2. c. 440. f. & p. 1. c. 574. f
 Scandalum quid sit & quotuplex, p. 5. c. 288. c. 300. c
 Item p. 4. c. 2190. e. f
 scandalum est duplex, scilicet, acceptum & datum, p. 6. c. 204. f
 scandalum proximi in bono opere nostro, aliquando cauendum, aliquando pro nihilo habendum, par. 5. c. 579. b
 scandalum proximi in quantum potes sine peccato, vitare debes. Quod si de veritate, pro scandalo veritas relinqui non debet, p. 5. c. 300. c. & c. 579. b. & 925. b
 scandalum si de veritate oritur, rectius oriri permittitur, quàm quod veritas relinquatur, par. 5. c. 264. f
 scandalum vel offensionem sacerdotum, scribarum & phariseorum, vtrum Christus in prædicationibus suis debuit vitare. Arguitur pro & contra, cum responsione, p. 5. c. 603. c
 scandalum pusillorum vt caueatur, quæ dimittenda sunt, an bona spiritualia an etiam temporalia? Arguitur pro & contra, cum responsione & solutionibus argumentorum, p. 6. col. 174. f
 scandalum ex malitia ortum, quale fuit phariseorum, est contemnendum. Scandalum ex ignorantia emergens est vitandum, p. 5. c. 295. c
 scandalum de casu hominis literati grauius quàm simplicis, p. 3. c. 1993. c
 scandalum qui faciunt ecclesiæ male viuendo, dant Christo amarum potum, p. 3. c. 935. c
 scandalum qualecunque an in Christo potuit locum habere. par. 5. c. 283. c. & c. 295. c
 sceleratis etiam ad sunt multa nature dona, p. 2. c. 597. b
 sceleratos Deus per se inuicem punit, p. 1. c. 807. a
 scandala quo ordine declinare, & vix perpetuum euitare possumus, p. 5. c. 925. a. b
 scelestus orauit ad Dominum, Antiochus scilicet, sed eius misericordiam non est consecutus quantum ad remissionem penæ nec culpæ, p. 4. col. 2542. f
 scelus sequi solet penitudo, p. 3. c. 979. a
 scelus & iniquitas quomodo differunt, p. 4. col. 423. c
 sceleribus obstricti nullam veniam consequuntur, nisi velint resipiscere, p. 4. c. 176. f
 scenophegia quid sit, p. 5. c. 1138. d. & vnde dicitur. ibid.
 Item p. 2. c. 1291. a. b
 scenophegiā quomodo nos obseruare, & in tabernaculis manere debemus, p. 2. col. 1380. d. e. & sequenti.
 schismata non erunt nisi quædam veritatis simulatio præcedat, p. 1. col. 1459. b. c
 schismatici simulant quod zelo iustitiæ moueantur, incautos ad suum schisma trahere nituntur, per quod incauti aliquando decipiuntur, p. 4. c. 2558. f
 schismatici & hæretici fraudis & maliciæ venenum corde gestantes, contra veritatem consiliantur, p. 2. c. 1526. d
 schismaticorum conciliabulum per quid significetur, & vnde dicitur, p. 4. c. 1556. f
 schola, scholastici & discoli, quid vnumquodque illorum significet, p. 6. col. 1321. a
 schola Phariseorum quando & per quos incœpit, & cōtinuata fuit vsque ad captiuitatem, p. 4. c. 1111. a
 scholares audientes a doctoribus in scholis, significatur per riuos, p. 1. col. 1512. f
 scholares theologi qui ad hoc studēt, vt de propinquo valeāt prædicare verbum Dei, offerunt domino farinam, quæ est materia panis, id est, verbi, propinqua, p. 1. c. 917. a. b

Sciens

Index.

Sciens qui vigilat, sed nihil operando torpescit, pigro comparatur, p. 3. c. 1687. a
 scientes scripturas & non observantes eas, gravius delinquit, & grauiorem poenam incurrunt, p. 5. c. 1180. f
 scientia quid est, p. 3. col. 1493. a
 scientia dicitur occupatio mala, per accidens tamen, & quare, p. 3. col. 1576. e
 scientia diuina dicitur liber, & ponitur in Deo duplex scientia, vel potius vna duplici modo, p. 6. c. 1493. b
 scientia scripturarum non notum Deo facit, quæ operum iniquitas indignum ostendit, p. 5. c. 887. b
 scientia per se inutilis est: cum charitate utilis, per se inflat in superbiam, p. 6. c. 257. a
 scientia sine vita parum aut nihil reputatur, p. 4. c. 1356. f
 scientia est aditus elationis. vnde Deus tentari finit, vt infirmus humilietur, p. 3. c. 336. e. 337. a
 scientia maior dum quosdam erigit, ab aliorum societate disiungit, & quo plus sapiunt, eo plus a concordia virtute desipiunt, p. 5. c. 570. b
 scientia non caret, qui Deum timet, p. 5. c. 101. a
 scientia maiori præditis euenit saepe, vt ad vltimum plus volentes sapere, quam fragilitati humanæ concessum est, in insipientia foueam decidant, p. 3. c. 1714. d
 scientia acquisita quæcunque modica est & imperfecta, p. 3. c. 1984. f
 scientia vitæ cælestis animæ humanæ necessaria est, quia sine ea beata esse non potest, p. 3. c. 1685. a
 scientia vna eminentior est siue honorabilior altera duplici de causa, p. 1. in præfat. Lyra.
 scientia speculatiua dicitur alia dignior ex duobus, p. 1. ibid.
 scientia, an, quomodo, quæ & qualis destruetur, par. 1. ibid.
 scientia veteris Testamenti dicitur aqua putei, quæ lapis clauderat, quia litera legis spiritualē sensum in eo celabat, sed veniente Christo lapis remotus est, &c. p. 1. c. 337. a
 scientia veteris legis per farinā hordeaceam significatur, quæ bene hordeo comparatur, p. 1. c. 1193. a
 scientia triplex. Prima, parua eruditio scholaris vel liberalium literarum. Altera, dum diuinæ legis eruditione erudimur. Tertia, quando multo sublimiora, quæ non in ænigmate, sed facie ad faciem videbimus, &c. & per quid significantur, p. 2. c. 37. b. c
 scientia secularis (per Moab de incestu & ebrietate cōceptum signata) autorem sui sensum habet, & quia adulter est & ad uicariū populi Dei, de incestu & spelunca, & nocte generatur, p. 1. c. 1323. a. b
 scientia Christi: vide in Christis.
 scientia Dei eruditi sunt, plus Moyses quam Abraham, & prophetæ quam Moyses, & Apostoli plus quam prophetæ, p. 4. c. 1386. d
 scientia quomodo & qualiter præexigatur ad susceptionem clauium ecclesiæ, & vsum earundem, p. 5. c. 296. f
 scientiæ genus summum est, scire Deum tanta præstare, quæ humanus sensus non valet attingere, p. 3. c. 1158. d. e
 scientiæ prior gradus dum scit nescire se, quod prius videbatur scire, p. 3. c. 971. b
 scientiæ insulæ & scientiæ acquisite an idem sit habitus, disputatur ad vtramque partem, p. 1. c. 523. a. b
 scientiarum aliquæ sunt speculatiuæ, & significantur per aues, & aliquæ practicæ, & significantur per pisces, p. 1. columna 27. a. b
 scintilla parua res est, & pene dum cernitur non videtur, sed si fomitem comprehenderit, moenia, vrbes latissimas consumit, p. 6. c. 511. a
 scintilla duo facit, p. 3. c. 1895. a. b
 scio quod nescio, dixit Socrates, p. 4. c. 1419. a
 Pars enim scientiæ scire quod nescias.
 scire infirmitatem nostram melius est quam naturas rerum, p. 6. c. 260. d. e
 scorpio genus est flagelli, & quare sic dicitur, p. 4. c. 2145. c
 Item p. 2. c. 789. a. b

scopuli superprotenfi super aquam, quomodo filijs Israel inclinati sunt, & de hoc expositio Hebræorum illudenda, p. 1. col. 1318. f
 scriba est qui de moribus vel actib. præcepta dat, p. 6. c. 201. a
 Item p. 2. c. 1026. e. f
 scribæ & pharisæi per legem & prophetas missi sunt, vt per scripturæ inuestigationē Christi specularentur aduentum, sicut exploratores missi sunt per Moysen ad explorandam vberem terram, p. 1. c. 1465. & c. 1256. e. f
 scribæ & Pharisæi turpis lucri gratia vt decimas acciperent & primitias filium Dei negauerunt, p. 4. c. 55. a
 scribis & Pharisæis ab Isaia væ dicitur, p. 4. c. 74. d
 scribere vel prædicare merita iustorum priorum ad aliorum informationem, est sepulchra patrum edificare, par. quarta, c. 2350. f
 non omnia scribuntur, p. 1. c. 368. f
 scripsit Moyses de Christo dupliciter. Vno modo expresse & manifeste. Alio modo figuraliter & occulte, p. 5. c. 1110. e
 scripserunt apostoli & prophetæ, sed apostoli plenius scripserunt, qui completum ostenderunt quod illi nunciabant futurum, p. 1. c. 919. c
 scripta per verbum domini, quod nihil habeant utilitatis, aut salutis, sed solam narrent historiam, quis hoc audet dicere, p. 1. c. 1419. a. b
 scripta fuit lex in lapide pro duricia illius populi, nūc iam inclinatus in homine, ipse lator legis scribit in terrā quæ fructum reddit, p. 5. c. 1153. a
 scriptura ad nucem comparatur secundum triplicem eius expositionem, & in omnibus scripturis illius triplicis sacramenti ratio percurrit, p. 1. c. 1285. a. b
 scriptura sacra non est occultanda, sed magis explananda & prædicanda locis tamen & temporibus debitis, p. 6. 1682. f
 scriptura sacra inducit ad cōsiderandum propria peccata, superna gaudia, & gehennæ poenalia, & quare, parte quarta, col. 1096. f
 scriptura sancta in tanta multitudine diuinorum librorū, quæ qualis & quomodo legenda sit, p. 1. in præfat. in Genesim.
 scriptura tota diuiditur in duas partes, scilicet in vetus & nouum testamentum. Prima est de Deo tanquam de creatore & gubernatore. Secunda de Deo tanquam de redemptore & glorificatore, p. 1. in præfat. in Genesim. Vide L. bri ibidem.
 scriptura sacra significatur per agnū, quæ est ager plenus optimis sententiis & sensibus, tanquam bonis fructibus, par. 2. col. 289. c
 Scriptura sacra dicitur mulier fortis. Sponsus eius, doctor, & proles eius, populus catholicus, p. 3. c. 1740. f
 scriptura sacra sub sensu literalī, sensu habens mysticos, est ager, p. 5. c. 246. f
 scriptura parum loquitur de confirmatione in bonum de angelis, &c. p. 3. c. 2091. c
 scriptura sacra multa tradit parabolice, scilicet sub similitudine rerum corporalium, & hoc propter duo, p. 1. præf. in Genesim.
 scriptura ex multis nominibus contexta, non cum fastidio legenda est, & vilis putanda, & huius ratio p. 2. c. 120. d. e
 scriptura quadruplicem utilitatem nobis confert, p. 6. c. 179. c
 scriptura diuina edificat lecta, sed multo plus prodest, si de literis mutatur in vocem, p. 6. c. 104. d
 scriptura sacra dicitur liber scriptus intus & foris, parte sexta, c. 1503. c
 scriptura sacra quadruplicem sensum habet, p. 6. c. 504. f
 Item p. 1. c. 738. e. f. & c. 962. d. e
 scriptura sacra quatuor habet excellentias, quibus omnem scripturam aliam excellit, p. 1. in præfat.
 scriptura sacra autētica est præceteris, & hoc propter septem, p. 6. col. 1503. c
 scriptura historiata est quæ aliquas rerum historias imitatur, p. 2. col. 745. a. b. & c. 1149. a. b
 Scriptura dicitur cibus & potus, sed differēter, parte quinta, c. 888. d. e
 Item par. 4. col. 44. b. & c. 455. a. Et eam comedite audiendo, loquendo,

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

loquendo, legendo, meditando, operando, corde retinendo.
Item p. 3. col. 1871. a. b
Scriptura sacra est panis, est pulmentum, est vinum lætificans
cor hominis, est etiam oleum, est etiam cibus lactis, par. 4.
col. 2174. b
Item oppositas conditiones habent mali in doctrina sua. Ibidem 2180. d
Scriptura sacra non semper sequitur ordinem tēporis, sed frequenter prius facta ultimo narrantur, p. 4. c. 2168. f
Scriptura sensu cælestis sapientiæ refulget, & qui eā condiderunt, præclari fuerunt vita, & sermone, p. 1. c. 738. e. Interl.
Scriptura in diuina si aliquid esset positum dubium, hoc esset a spiritu humano, & non a spiritu diuino, p. 2. c. 1568. f
Scriptura sancta, sanctis, & ignorantiam suam fatentibus lumen est: iniquis vero, & scientiam iactantibus, nubes, quia excæcat eos, p. 1. c. 899. c
Scriptura sacra dicitur nidus, in quo contemplatiui qui dicuntur aues cæli requiescunt: mater habens pullos, sensus dicitur literalis, pulli vero sensus mystici, qui sub litera nutriuntur, & crescunt, p. 1. c. 1586. f
Scriptura vocat prophetas ipsos Hebræorum, & Syrorum idiomate filios prophetarum, p. 2. c. 860. e
Scriptura diuina metiri solet doctrinam viribus erudiendorum, p. 1. c. 5. b
Scriptura de futuris tanquam de præteritis loquitur, p. 4. col. 375. a
Scriptura sacra multa in suis tractatibus immunda recipit, quorum tactu non contaminatur, p. 1. c. 1062. e
Scripturæ sacræ intellectum ut haberent, multi magis profecisse leguntur per orationem quam per studij exercitationem, p. 6. c. 1506. f
Scripturæ sacræ verba, lapides quadri sunt, qui ubiq; firmiter stant, nusquam reprehenduntur, p. 4. c. 1403. b
Scripturæ prophetarum factæ sunt clausæ, & obscuræ, parte 6. col. 1502. f
Scripturæ sacræ, & rationi magis consonum, tenendum est de his quæ transcendunt humanā inuestigationē, p. 5. 1137. a
Scripturæ sacræ multa dicunt iuxta opinionem illius temporis quo gesta referuntur, non iuxta veritatem rei, p. 4. c. 773. b. c
Scripturæ diuinæ passus dubius vel obscurus, per alium qui certus est, & determinatus, debet declarari, p. 3. c. 229. b. c
Scripturæ sacræ mos est, ut a singulari numero ad pluralem subito transeat, & econuerso, p. 3. c. 328. f
Scripturæ sanctæ vel sermonum vel nominum appellationem validiorem ducendam credimus, quam potius præcærationis, & carminis pronuntiationem, p. 2. c. 101. a. b
Scripturæ canonicæ quanto præponderent scriptaris, & doctrinis sanctorum in asserendis testimoniis, p. 1. in præfatione Lyran.
Scripturæ sanctæ quatuor regulæ sunt, scilicet historia, allegoria, tropologia, & anagoge. His quatuor quali quibusdam rotis tota diuina scriptura voluitur, & declaratur cum exemplo, p. 1. in præfat. Lyra.
Scripturæ fluentia nobis aperta sunt per humilitatem, quæ est via passionis Christi, p. 1. c. 286. c
Scripturæ profunditas non pateret, nisi Christus incarnatus, & crucifixus ac mortuus fuisset, p. 1. ibid.
Scripturæ alta qui intelligit, sublimes sensus non capientibus per silentium tegat, ne per scandalum mentis eum qui credere potuisset, interimat, par. 1. c. 697. a. b
Et de hoc figura. Ibidem.
Scripturæ sacræ dicta cum pensamus, arcum intendimus: cum verba doctrinæ damus, sagittas emittimus, parte secunda, colum. 923. a. b
Scripturæ profunditas dicitur puteus, cuius nomen est videntis & viuents, per quem intelligitur, semper viuens, & omnia videns, p. 1. c. 286. c
Scripturæ sacræ eminentia est ista, quod in historia fundata, spiritualis sensus caput inter nubila condit, dum scientiæ magnitudinem, ab oculis hominum abscondit, p. 2. c. 1229. c

Scripturæ gentilium philosophorum per vxores alienigenas significantur, quæ non ut dominæ, sed tantummodo ut ancillæ maneant apud theologos, p. 2. c. 1332. f
Scripturæ quedam loca sunt, quæ historialiter fidem imbuunt, quedam moraliter sanctam conuersationem instruunt, quedam non secundum historiam, sed secundum allegoriam veneranda mysteria ostendunt, p. 1. c. 1601. a
Scripturæ sacræ studium recte ordinatum incipit ab articulis fidei, qui fundantur in sensu literali, parte prima, in præfatione Lyra.
Scripturam tarditate mentis non intelligentibus remanet spes salutis. Qui autem intelligere nolunt & inuertunt quod intelligunt, nulla spes est, p. 5. c. 519. a
Scripturam sacram studentes, non solum debet docere verbo, sed etiam scripto, secundum gratiam a domino sibi datam, p. 4. c. 2053. e
Scripturam quicumq; aliter intelligit quam sensus spiritus sancti efflagitat, a quo scripta est, hereticus appellari potest, quomodo & qualiter hoc est intelligendum, p. 1. in præfat. Lyra.
In scriptura sacra nihil continetur quod non sit inductiuum ad bonum, p. 6. c. 1687. c
Scripturarum triplex intelligentia, & quæ illæ sint, parte 4. col. 1862. e
Scripturarum obscura ne accuses, quæ fecit Deus ut exerceat, neque dicas, sic melius diceretur, &c. p. 3. c. 1573. a. b
Item p. 1. in præfat. Lyra.
Scripturas quicumque non intelligit ut veritas habet, vnam acerbam comedit, p. 4. c. 806. d
Scrutamini scripturas, in quibus putatis vos vitam æternam habere, quomodo intelligendum sit: An ut Iudei extraherent de sacris literis sensum spiritualem, an literalem. Et declaratur quod referendum est ad sensum literalem, p. 1. in præfat. in Genes. scutum duplex, perfidiæ, scilicet, & scutum electorum, &c. p. 4. c. 1022. e. f
Scyniphes hoc animal pennis suspenditur per aera volitans, sed ita subtile & minutum, ut oculi visum (nisi acutè cernentis) effugiat, p. 1. c. 553. c
Scyrpus quid significat, & de eius proprietatibus, p. 3. c. 116. d
Scythæ pene vniuersam tenuerunt Asiā, ut legitur in gentium historia, p. 2. c. 155. a. b
Scythæ populi sunt, quos limes Persicus ab Armeniis diuidit, p. 1. in præfatione in Genesim.
Seba locuti sunt cum habitatoribus Abel rogantes num & ipsi conspirare vellent contra regem, p. 2. c. 638. d
Seba vir Belial figuram gerebat hereticorum, p. 2. c. 635. a
Secretum duplex fuit in Christo, scilicet personæ & temporis, p. 4. col. 233. c
Secretum necessitatis naturæ excusat, p. 1. c. 980. e. f
Secretum iudicium Vestphaliæ institutum est publica potestate, non ad inquirendum sed solū in notoriis procedendum sine strepitu inquisitionis, p. 1. col. 721. b
Secreta diuina non sunt omnibus reuelanda, similiter nec vulgariis, &c. par. 4. col. 1768. f
Secreta diuinitatis tunc agnoscimus, cum ab huius mundi tumultuosa concupiscentia intra mentis nostræ cubilia se segregamus, p. 3. c. 311. b
Secreta libri Geneseos in principio eiusdem libri, & secreta libri Canticum & secreta Ezechielis, quomodo differenter Dei secreta annunciant, p. 4. c. 1899. a. b
Secreta mysteria vulgare indignis viciis est, quod sit vel adulatione, vel auaritia, vel iactantia, vel loquacitate, parte 3. col. 1349. b
Secreta diuina hominibus de seculari sapientia præsumptibus absconduntur, & illiteratis atque simplicibus reuelantur, p. 1. col. 1335. b. c
Secreta cordis, motu corporis & gestibus indicantur, parte 4. col. 1139. b
Secta quid dicitur, p. 6. c. 1355. a
Secte tres erant apud Iudeos, & nominantur, & quid senserit, p. 6. c. 592. f. & c. 1147. c

Sece

Index.

Sed omnes nomen trahunt de suo autore. p. 6. col. 1115. a
Seculū apud Hebræos sicut & apud nos Latinos, ponitur pro quolibet spatio temporis determinantis alicuius vitæ durationem. p. 1. c. 603. a
Seculum vnum vocat antiqui Hebræorum totum tempus durationis Mosaicæ legis, & aliud seculum, scilicet futurum tempus Messie, & secundum eos illud secundum seculum ibi incipit. p. 3. c. 748. e
 Item p. 6. col. 1715. b
Seculū aliud dicitur finis Abrahæ, ut in Lazaro, vel paradisu ut in latrone, vel si qua nouit Deus esse alia loca vel mansiones, per quæ transit anima Deo credens. p. 1. c. 1411. c
In seculum, quoties dicitur, longitudo quidem temporis, sed esse finis indicatur, etsi in aliud seculum dicatur, aliquid longius indicatur, sed tamen finis ponitur. Et quoties secula seculorum nominantur, fortasse licet ignotus nobis, tamen a Deo status aliquis terminus indicatur, & c. p. 1. c. 626. d. e
In seculum seculi & ultra, quid per hoc insinuetur. Videtur regulam Hebræorum. p. 3. c. 144. f
Seculum, est hoc præsens quod voluitur, seculum seculi æternum illud imago est. p. 3. c. 495. b
Seculum communiter accipitur in sacra scriptura pro reuolutione quinquaginta annorum. p. 3. c. 983. a
 Item p. 1. c. 625. c
Seculum plerumque in scripturis pro eterno, & æternum pro seculo ponitur, & vnde hoc contingat. p. 3. c. 1137. a
Seculi generationem scriptura significat esse factam tribus modis. Aut enim sola voluntate aliquid dicitur factum, aut voluntate simul & voce præceptiua, & c. in præfat. in Genes.
Seculo præsentis tanquam tabernaculo utimur. p. 4. c. 340. d
Secularis vitæ circuitus & labor per molam asinariam significatur. p. 5. c. 580. & 300. f. & 1115. b
Seculares omnes ita vitiis sunt enervati, ut nihil virile habeant, & inimici, scilicet, demones vel vitia, per apertos corporeos sensus introgressi sunt, & c. p. 4. 2038. c. Et subiungitur huius medicamen.
Seculares quidam inter malos statum rectitudinis tenent, cum vero ad altitudinem vitæ ascendunt, negligentiores facti grauius peccant, sicut Loth in Sodomis iustus, in monte peccauit. p. 1. col. 248. a
Secularia negotia aliquando ex compassione tolleranda sunt, nunquam vero ex amore requirenda. p. 4. col. 1006. e
Secularium mentes designantur per aerem. p. 3. col. 345. a
Securis quantumcūque acuta scindere non potest, nisi moueatur manu carpentatoris. p. 1. c. 1516. f
Securitas negligentiam, negligentia contemptum parit. p. 4. c. 243. a. b
Securus ne sis aliquando de futuro, quia etsi hodie seruis domino, qualis esse in futurum possis, quomodo vitam finire prorsus videre non vales. p. 3. 1719. a
Sed, coniunctio repetita, non paruum pondus dat sententiæ. p. 6. c. 243. a
Sedechias malum passus est, quod per septem exprimitur. Primumque obliuio fuit, & c. p. 2. c. 999. c
Sedechias reddidisset se Chaldeis, nisi timuisset illud a Iudæis qui transfugerant ad Chaldeos. p. 4. c. 1134. f
Sedechias prius interfectis filiis, cecatus est, & quasi fera cauea clausus, in Babyloniam translatus. p. 4. c. 206. e
Sedechias (et Hebræus ait) ductus in Babylonem quadam die in celebri conuiuio, obtulerunt sibi potionem qua in fluxum ventris soluerentur, & introductus ante horam epulatum subito fluxu ventris solutus est. p. 4. c. 2058. f
Sedechias captiuitatem, in typum præcedere saluatoris non est congruum, & quare. p. 4. c. 1161. a
Sedet dominus sicut rex in corde, & quomodo. p. 3. c. 280. c
Sedere quiescentis est surgere certantis. p. 3. c. 31. a
Sedere ad dexteram patris. Istud potest referri ad Christum ratione deitatis, vel ratione humanitatis. p. 5. c. 662. f
 Item p. 6. col. 796. f

Sedere dicitur Deus in cælo terramque calcare, quomodo & qualiter. p. 5. c. 114. d
Sedere super solium, proprium est habetis auctoritatem discernendi, iudicandi, ac etiam corrigendi. p. 2. c. 1275. a. b
Sedere dicitur, & non stare, si quis reumantibus libidinis inundatur, & luxuriæ æstibus circumlinitur. p. 1. c. 1342. f
Sedens orabant David & Helias. p. 2. c. 557. a
Sedes dicuntur ubi commorationem habent homines. Habitatio quippe hoc nomen accepit. p. 1. c. 981. a. b
Seditio forum gloria & euentus. p. 2. c. 626. d
Seducere quoscunque possunt maligni spiritus, & peruersi homines contendunt, quibus necesse est ut milites Christi currant ex aduerso, ne forte consentiant, & c. p. 4. c. 2338. e
segetem proximi licitum erat intrare & comedere, & non tamen metere falce. p. 5. c. 217. c
Seir: Vide in Edom.
seir mons ab Esau nomen traxit. p. 4. c. 211. b
selach. hæc dictio in Hebræo, in tota sacra scriptura non inuenitur nisi in psalterio, & in cantico Abacuc. & mysterium innuit. p. 4. c. 2073. b
sellum an & quomodo dicatur tertius & quartus filius Iosue diuersis respectibus. p. 2. c. 1020. f
sem quomodo biennio post diluuium centum esse annorum dicatur, cum quingentesimo anno Noe natus asseratur, & sexcentesimo anno eiusdem Noe diluuium venisse legatur. p. 1. c. 182. f
sem secundum omnes Hebræos nominatus est Melchisedech, propter bonitatem sui regiminis. p. 1. c. 184. f. Et secundum computationem annorum ostendit eum vsque ad Isaac vixisse. p. 1. c. 204. f
sem principalis fuit in reuerentia patris, & ipsum Iaphet ad hoc induxit. p. 1. c. 172. f
sem quando a patre suo Noe benedictionem accepit, patet ipsi domino benedixit, & quare p. 1. ibidem
sem cum non fuit primogenitus Noe, & quare præponitur aliis filiis Noe, & c. p. 1. c. 126. e. f. & col. 179. c. & col. 204. f
sem maior natus, ipse est Iudaicus populus, ex quo patriarchæ, prophetæ & apostoli. p. 1. c. 172. f
semen quod reliquit nobis dominus est Apostolorum Chorus. p. 4. col. 18. e
semen Iacob pauculum futurum præsignificat Isaias, & c. p. 4. c. 518. e
semen in animalibus masculinis defluit a renibus ad membra genitalia. p. 3. c. 385. c
semen viri (ut aiunt phisici) candidum, & mulieres est sanguinolentum, quorum commixtionem certis spatiis corpus formatur, & c. p. 3. c. 1911. b
semen humanum habet in se corpulentiam, substantiam, & inuisibilem rationem, & vtrumque cucurrit ex Abraham, vel etiam ex ipso Adam vsque ad corpus Mariæ, aliter in filium eiusdem. p. 6. c. 864. d. e
semen Christi sunt omnes qui ei fideli mente crediderunt, quia in ipsis futurum regnum seminatum est. p. 4. c. 2363. a
semen (quod est verbum Dei) quando in terram iactamus siue seminamus quando fit herba, quando spica profert, & quando plenum frumentum in spica facit, & tandem tempus mittendæ falcis quando est. p. 5. c. 525. c
seminis suscitatio per fratrem defuncti, quare statuta fuit. p. 1. col. 1613. e
In semine quædam materialis informitas, quæ formata corpus hominis redditura est. p. 1. c. 1596. e
semina in Decembri latitant in terra, nec futura fecunditas conciectari potest. p. 4. c. 2392. f
sementis frugum & arborum, semen hominum & animalium seminum vel sementum cuiusque rei exordium. par. 1. col. 4. d. e
Seminare (sed non colligendum erat a seminantibus) septimo anno Hebræis præceptum erat, & quare. Aliter Iosephus & Hebræi dicunt. p. 2. col. 921. b. c. & col. 1357. b. c

G

Seminali

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra

Seminali virtute descendens ab Adam significantur per claudam, quia nascitur cum fomite peccati, qui facit cum a rectitudine rationis declinare. p. 6. c. 140. f

Seminifluis quare in lege indicta fuit purgatio, an quia peccatum, vel qua de causa. p. 3. c. 1830. e

Seminiuerbius vel seminator verborum dictus est Paulus, &c. p. 6. col. 1164. e. f

Seminarium coitus viri in lumbis esse, feminis in vmbilico perhibetur. p. 3. c. 385. b

Semita angustior est quam via. p. 3. col. 163. b

Item par. 1. col. 456. d. e

Semita redemptoris sicut est humilitas, ita semita seculorum superbia. p. 3. col. 597. c

Semper aliquid boni facito, vt te diabolus inueniat occupatum. p. 2. col. 572. f

Sempiternum dicitur, non quod sine careat, sed quia finis ei à legislatore non constituebatur. p. 1. c. 953. b

Senarius numerus est perfectus. p. 4. c. 2533. a

Item p. 2. c. 1170. f. & 1369. a Item p. 1. col. 709. a. b

Senarius bonum opus ministeriorum Dei significat. p. 2. c. 211. a

Senario vitæ operatio & discursus signatur. p. 3. c. 17. e

Item p. 2. col. 1121. c. Item p. 1. col. 685. a. b

Senectus vnde in animali causatur. p. 1. c. 67. c

Senex si habere oculum iuuenis, videret sicut iuuenis, cui etiam est reuerentia exhibenda, nec propter paupertatem est dimittenda. p. 3. col. 1495. e

Item p. 4. c. 2423. a

Seni exhibe reuerentiam debitam, & non dimittas propter eius pauperiem. p. 3. c. 1995. c

Senes non eos scriptura vocat, qui sola gravitate temporum, sed morum gravitate maturi sunt. p. 1. c. 1234. e. f

Senes circumveniunt multa incommoda. p. 3. c. 1810. f

Senes non valent bene dormire. p. 3. c. 1811. c

Senes excitantur primo gallorum cantu, quia non possunt retinere vrinam sicut in iuuentute. p. 3. c. 1811. c

Senes quantumcunque, possunt contrahere, licet non possint generare. p. 2. col. 672. e

Senes aptiores sunt ad tales nuptias talemque sobolem, vbi non odor peccati, sed iustitiæ, suauitatis, misericordiæ, &c. p. 1. c. 292. b. c

super senes intellexi, quomodo & an intelligendum, quod semper posteriores sancti modernorum temporum sint magis illuminati de his quæ pertinet ad fidem. p. 1. c. 363. a. b. & 367. a. b. c. & 370. d. e. f. & 771. c. & 734. e. f

senes vel presbyteri per Danielem conuicti quomodo & per condemnati, cum Iudei in Babylone, erant serui, non habebant aliquam iustitiam, nec per consequens potestatem condemnandi ad mortem. p. 4. Vide Daniel.

Senes in dulcedine sapientiæ debent delectari, propter quod etiam philosophi circa finem vitæ suæ dimissis occupationibus aliis, vacabant contemplationi primæ causæ. par. 3. col. 2008. f

senibus honorum tribuendum si Deum timemus, siquidem Deus ipse senectute omnia excellit. p. 1. c. 1075. b

In senibus omnes pene virtutes corporis mutantur, & crescente sola sapientia decrescant. p. 2. c. 671. c

senibus remedium est peccare desinere, sed stimulant eos peccata, exagitat conscientia, & consuetudo peccati instabiles facit. p. 4. col. 992. d

senior aut multæ peritiæ ac probatæ qui in eruditione confectus, si loquitur, longe in eo maior habetur doctorem expectatio, quam in alio. p. 1. c. 1411. b. c

seniores confirmabant matrimonium cum benedictione. p. 2. col. 303. c

seniores qui vixerunt post Iosue, qui fuerint. p. 2. c. 150. e

seniores qui, quales, & quomodo corrigendi sunt. p. 5. col. 603. c

seniorum verba, homines moderati & religiosi cum reuerentia debent audire. p. 3. col. 301. a. 302. d

sennacherib ideo seruatus est vt sciret potentiam Dei, & blasphemantia ora comprimeret. p. 2. c. 460. f

sennacherib sex nominibus dictus secundum Ieronymum. p. 4. col. 203. c. Et quomodo mortuus. p. 3. c. 1075. c

Item angelus rasit caput & barbam ipsius Sennacherib quod erat valde ignominiosum in terra illa. p. 2. c. 1251. c

sennar campus Chaldeorum vbi ædificata est Babylon. p. 4. col. 2210. f

senonis quondam metropolis Franciæ. Vide in Saunianus.

sensibile cognoscitur tripliciter. p. 6. col. 315. c

sensualitas mulier dicitur. Et tunc menstruata est, quando viciis est corrupta. Ad quam vir accedit, quando ratio in malo sibi assentit, & inde sequitur partus menstruofus, &c. p. 1. col. 8. d

sensualitas significatur per vxorem Iob. p. 3. c. 40. f

Item per socrum Petri. p. 5. c. 161. c

sensitiua partis non est aliquid ad finem referre, sed solius rationis. p. 3. c. 45. c

sensualitatis motus non est peccatum, sed materia exercenda virtutis, si ei resistatur per rationem. p. 5. c. 111. c

sensum & voluntatem si vides scortantem cum diabolicis cogitationibus, ne parcas, ne dissimules, statim percutere, peccatum perime, secreta naturæ discutiens, ipsum fomitem resecare, ne ultra concipiat & generet, &c. Et de hoc figura. p. 1. c. 1373. c

sensus exteriores sunt quasi quedam corporis fenestree, per quas tentationes quasi latrones ad interiora ingrediuntur, bona gratiæ rapientes. p. 2. c. 572. f

sensus quinque corporis qui fortiter ducit in via veritatis, & a peccatis compellit, & simplicitatis exempla proponit, offert arietes. p. 1. c. 128. e. f

sensus quinque corporis pugnantes contra dictamen rationis significantur per quinque reges pugnantes contra Iosue, &c. Et quatuor expugnantur: Et sunt notanda. p. 2. c. 73. c. & col. 74. d

Item par. 1. c. 200. d

sensus quinque dicuntur portæ ciuitatis mysticæ, scilicet animæ per Ierusalem significatæ, & non debent hæ portæ de nocte aperiri, sed ad calorem solis, id est, ad faciendum opera charitatis. Vide quomodo. p. 2. c. 1571. c. Et in die sabbati claudere iubemur. col. 1411. c

sensus quinque dicuntur quinque viri adulteræ, &c. p. 5. col. 1090. e

sensus interni per dentes significantur, quare, & quomodo. p. 3. col. 160. c

sensus corporis quinque, dicuntur quinque dies. p. 2. c. 1574. d

Item dicuntur iuga. p. 5. c. 897. c

sensus quinque habemus, si per quemlibet peccauerimus, primum est ab illo peccato omnino abstinere, ne ultra in malo sensum illum exerceamus, sed Deo consecremus, &c. p. 1. c. 1077. c

sensus ad virtutes retorquere debemus, sicut in sacrificio Dei turturis caput ad penulas retorquetur. p. 1. c. 1075. c

sensus quinque hoc modo possunt restitui, si eis in secularibus abusi fuerimus, & in his quæ non sunt secundum Deum gestimus, ipsos sanctis actibus restituamus. p. 1. c. 1078. f

sensus humanæ cogitationis, si stultum vel se peccatorem intelligit, cognitionem intimæ claritatis apprehendit. Si candorem iustitiæ vel sapientiæ sibi attribuit, a superna cognitione se excludit. p. 1. c. 1094. e. f

sensus magis apparent in facie, quam in aliis partibus, sicut apparet in visu, auditu, olfactu, gustu. Tactus autem per totum corpus diffusus est. p. 1. c. 66. f. & col. 796. e. f

Item p. 5. col. 472. d. e

sensus exteriores hominis possunt intelligi per labia, eo quod enunciant aliquo modo dispositiones animi, &c. par. 1. col. 179. c

sensus est in corde, voluptas secundum phisicos est in iccore. p. 1. c. 967. a. b

Per sensus interiores & exteriores conuenit homo cum animalibus

Index.

[bus brutis, differūt tamen in hoc quod in homine pars sensitiua deseruit virtuti in quantum est obediens rationi, quæ non est in brutis. p.1.c.1630.f

Sensus rationalis qui est in me, commendatus mihi est, vt vtar ad intelligentiam diuinorum. p.1.c.949.c

Sensus, non sexus in vitio est. p.3.c.41.c

Sensus corporis ad nullam voluptatem verterentur, malam, scilicet si Adam in obedientia perseverasset. p.6.c.1638.e

Omnes qui quinque sensus corporis libidinosè tractauerunt, futuro incendio sunt cremandi, sicut, quinque ciuitates igneis imbribus sunt combustæ. p.3.col.353.b

Sensus literalis quis dicitur. p.4.col.789.c

Item p.3.col.1536.e. Vide etiam particulam addendam ad diffinitionem. col.53.b.c

Sensus literalis in sacra scriptura aliquando est duplex. par.1.col.4

Item par.4.col.1589.c

Item par.3.col.658.f

Sensus sacra scriptura est duplex, scilicet, literalis seu historicus & mysticus seu spiritualis. Qui subdividitur in triplicem, & horum sufficientia. p.1.c.738.f

Sensus literalis quando vt iacet, erroneus est vel impossibilis, & tunc allegoria & moralitas accipienda est. p.3. columna 942.d

Item p.1.col.739.c

Sensus mysticus literali contrarius, vt, scilicet, per pernitiōsa significantur virtuosa, non videtur bene conueniens. p.2.c.1586.f

Sententia domini sanctorum precibus frangitur. p.4. column. 1168.d

Sententia æterna ære figuratur, & arcui comparatur. p.3.col.218.d

Sententia diuina licet aliquando mutatur, tamen eius consiliū non mutatur. Et penes quid, & quomodo consiliū Dei, & sententia accipiuntur. p.3.c.654.f

Sententia in concione proponitur, per quam tumultuosa turba seditio comprimitur. p.3.c.1749.b

Sententia nullius hominis cuiuscunque sit autoritate tenenda est, si contineat manifeste falsitatem vel errorem. par.1.col.350.c

Sententia iudicis vt Hebræi dicunt, sic tenenda est, Si dixerit tibi quod dextera sit sinistra, vel sinistra, dextera, talis sententia est tenenda. Quod tamen patet manifeste esse falsum. p.1.c.1557.c

Sententia contra Cain oblata fuit grauior quam sententia contra Adam lata in tribus. p.1.c.126.e

Sententiæ cum nominantur, nisi etiam malæ dicantur, male sentiri non possunt. In boho enim sententiæ accipimus, quæ sine adiectione reprobationis ponuntur. p.3.c.303.b

Sententiæ instingibiles in diuinis scripturis sunt propugnacula. p.3.col.1847.c

Sententiā libenter mutat dominus, videns mutata opera. p.4.col.214.d

Sententiā latam in scriptura sæpe Deus antiquat, neque veritas inuenitur, fert enim sententiā contra nos penitentes. p.4.col.1286.d

Sententiā in hominibus mutat error. p.1.c.1344.f

Sententiā veram certamen de ipsis rebus non habemus, qui non possumus hominum indagare conscientia. p.6.c.212.f

Sententia maioris partis opinionem paucorum excludit. p.5.col.1003.a.b

Sententiā maledictionis cum iusti proferunt, non ad hanc ex voto vltionis, sed ex iustitia erumpunt. p.6.c.1070.e

Sententiā in nos latam, quo animo ferre debemus, si ob aliquod peccatū de congregatione fratrum, & de domo Dei eiciamur, nec debemus reluctari. p.4.c.235.a

Sentit creatorem omnis creatura, & quo modo. p.5.c.812.d

Non sentiunt dæmoniacci vel mēte capti si vulnerētur, & quare. Sic vitiis inebriati non sentiunt quanta vulnera, quātas cōrriptiones animæ peccando acquisimus. p.1.col.1264.c.f

Schire contrarium dictis sanctorum est licitum, non tamen in determinatis per sacram scripturam. p.5.c.35.c

Separat homo, quando pro desiderio secundæ vxoris primā dimittit. Deus autem separat quando ex consensu propter cultum Dei sic habemus vxores, quasi non habentes, &c. p.2.col.315.a.b

Separare quomodo nos debeamus a malis. Ibidem

Separari debent fideles ab infidelibus multiplici ratione. p.6.col.403.c

Sepelire actiua vita a prauis operibus mortuos, contemplatiua perfectius, quæ a cunctis actionibus funditus diuidit. p.1.c.284.a.b

Sepelire mortuos, est opus meritorium apud Deum tanquam opus pietatis & misericordiæ. p.6.c.1665.c

Item par.1.col.1484.f

Sepelire duo modo summus sacerdos potuit aliquem, & licuit sibi interesse sepulchris. p.1.c.1313.c

Sepeliuntur sacerdotes nouæ legis cum vestibus sacerdotalibus, & vnde hoc habetur. p.1.col.991.c

sepeliendo corpora quasi sacrosanctum depositum terre commendamus, quæ reddenda, glorificanda in resurrectione credimus. p.2.c.1514.f

sepes materiales edificare est officium pauperum & rusticorum. p.4.col.475.b

sephora vxor Moyfi Ethyopissa dicitur, & quare. p.1.c.1246.e. & sequenti

septem qualitates spiritus diebus septem creationis coaptantur, & effectus contrarios, sua dona excludentes, quomodo eneruat & illuminat. p.5.c.608.f

septem mulieres apprehendent virum vnum: Exponitur & trahitur ad diuersa. p.5.c.608.f

septem vitia capitalia notantur per septem alia. p.4.c.691.c

septem dies quibus ostio tabernaculi exire vetitum, quid significant 982.d

septenarii, beatitudinem, donorum spiritus sancti, & petitionū orationis dominicæ congruentia & conuenientia ad inuicem. p.5.c.92.a

septenario numero quid repræsentatur, & per exempla ostenditur. p.4.col.2246.d.e

Item p.3.col.14.f. & 2149.b

Item par.2.col.1375.c

Item par.1.col.1608.d

septuagenario numero linguarum diuersitas & librorum vtriusque Testamenti series comprehenditur. p.2.c.1097.c. & col.1115.a

Septimus dies in exequiis defunctorum obseruatur, & quare. Et vnde hoc trahitur. p.5.c.372.d

Septimo anno vetitum Iudæis serere agrum vt insatiabilis eorum animus plecteretur. p.1.c.1123.b

septuagesimæ tres in ecclesia memorantur. Vna significata, duæ significantes. p.3.c.883.c

septuaginta viri qui de Spiritu Mosis acceperūt, quare statim vt profecti sunt prophetabant, non autem postea, &c. p.1.c.1238.e

septuaginta duo fuerunt interpretes, tamen cōmuniter septuaginta dicuntur, & quare, &c. parte prima, in præfatione in Genesim.

septuaginta anni captiuitatis Iudaicæ quando & a quo initium sumpserunt. p.2.c.1275.c

septuaginta septem transgressionem omnimodam signat, quo tamen numero in euangelio penitenti diuiti præcipitur. p.1.col.123.b. & col.751.a.b

septuaginta duo discipuli ad prædicandum missi sunt, & de hoc mysterium. p.2.col.1107.c

Item par.1.col.384.b. & col.630.e. & col.799.f. & col.384.b

septuaginta interpretes excusant Iudæi dicētes, quod de industria tacuerūt aliqua, aut aliter omnia interpretati sunt vbi cunque veritas Hebraica facit mentionem de patre & filio & spiritu sancto. par.6.col.1701.b

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra

Septenarius & denarius numerus propter sabbatum & decalogum Iudæis familiaris est. p. 4. c. 58. f

Item par. 3. col. 1417. a

Item par. 2. col. 1293. c

Septenarius interiorem & exteriorum hominis substantiam comprehendit, & quomodo. p. 3. c. 2149. a

Item p. 1. col. 673. b. c

Septenarius virtutum, Vide in Virtutibus septenarius.

September secundum communem opinionem est primus mensis simpliciter, quia in eo creatus fuit mundus. Sed ex isto notabili beneficio scilicet exitu de Aegypto tam mirabili Martius primus mensis est dictus. p. 1. c. 584. f

Septenarius & septuagesimus perfectam significant penitentiam. p. 4. Vide Septuagesimus.

Septenarius numerus significat vniuersitatem temporum quæ discurrit septenario numero dierum. p. 2. c. 349. c

Sepulchrum est vltima domus cuiuslibet hominis. p. 3. c. 195. c

Sepulchrum Christi est gloriosum, licet mors eius fuit cõtēptibilis. p. 4. col. 149. b Item p. 5. col. 462. f. & 1318. f

Sepulchri domini dispositio. p. 5. c. 1320. f

Sepulcha pretiosa frustra struuntur quasi ea animi & non solius corporis receptacula sunt. p. 2. col. 1474. f

Sepulchrorum construendorum mortuis & cura sepeliendi, quomodo & qualiter possit licere. p. 6. col. 652. b

Sepulchrorum pretium qui non a cogentibus, sed a volentibus accipiunt, sciant mutari nomen suum, & perire aliquid de merito eorum, etiam reprehendatur eum qui inuitus accipit. p. 1. col. 284. a. b

In sepulchris potentum ponebantur pretiosa, propter quod clauderentur fortiter, & cum diligentia, ne a latronibus extraherentur. p. 4. col. 1056. f Item p. 3. col. 12. e

Sepultura pretio non est soluenda, neque emenda, fundus tamen & ius in fundo in quo est sepultura emi potest exemplo Abraham. p. 1. c. 283. e. f. & 284. a. b

Sepultura Christi an fuit honorata vel inhonorata, non obstat quod dicitur, Sepulchrũ eius erit gloriosum. p. 4. c. 447. c

Sepultura Christi fuit nobilis & sumptuosa, licet mors fuerit ignominiosa. p. 5. c. 642. f. & 1318. d. e. f

Item p. 4. c. 149. b

Sepultura Christi mystica. p. 5. col. 464. d

Sepultura non sunt priuandi condemnati ad mortem, vt suspensi in patibulo, decollati, & lapidati, licet eorum vita fuerit odiosa. p. 1. c. 1583. b. c

Sepultura Rebecca, similiter & Lia, quare non sic memoratur sicut Delboræ, nutricis Rebecca, de qua tanta sit mētio, quod vocatum est nomen loci sepulture illius, Quercus fleus, & c. p. 1. c. 372. f

Sepulture officium antiqui patres cum magna sollicitudine & solennitate celebrabant, & quare, & c. p. 1. c. 371. c. & 372. f. & 440. a. b. & 474. f

Sepulture loca erant antiquitus extra ciuitates & quare, & c. p. 5. col. 794. f

Sepulture locus semper fuit inter sacra reputatus. Melius potest dici, quod locus sepulchri non est res spiritualis, sed ius sepeliendi, & c. p. 4. c. 274. b. c

sequitur dominum qui imitator est eius, & per illius vestigia graditur, & c. p. 5. col. 321. c

sequebantur Christum multi, sed tamē diuersis rationibus ad hoc sunt moti, & c. p. 5. c. 93. a. & 955. b. c

sequi Christum volentes quidam dicunt apti, & quidam inepti, quomodo, & per quid discretio accipienda sit, & c. p. 2. col. 201. b. c

sequens Christum si sicut lumen solis in medio peccatorum incedas, non te infundet humor peccati, nulla libidinis unde resperget, & c. p. 1. c. 626. d. e

sequentibus Christum est totalitas dimittendus carnalis affectus, p. 5. col. 264. f

seraphin præter hunc locum ait Hierony. me legisse non meminisse, & c. p. 4. c. 78. f

seraphin faciem Dei & pedes velant, & quare. p. 3. c. 1764. e

seraphim per, m, in masculino genere, per, n, in neutro genere plurali dicimus. Seraphin tamen singulariter dici potest, si cut cherubin & cherub, & c. p. 4. c. 79. c

serico & purpura indutæ, Christum induere non possunt. p. 6. col. 1325. a

sermo domini panis est sed multiformis. Alius publicus est, alius secretus. p. 1. c. 1117. a. b

sermo omnis qui pietatem, iustitiam, & veritatem docet, Deo immolatus est. Qui autem impudicitiam, iniustitiam, impietatem, idolis, & qui eum recipit, idolis immolata māducat, & c. p. 1. c. 1371. c

sermo Dei qui immundicias cordium circuncidit machera petrina, non ex arte grammatica venit, & c. sed ex illa petra descendit quæ de monte sine manibus abscesa orbem terræ impleuit, & c. p. 2. col. 130. f

sermo & vox quomodo differunt, & c. p. 1. columna 877. a. b

sermo quid est, nisi semen, qui dum ordinate mittitur, audientis quasi concipientis vterus ad boni operis prolem fecundatur. Si importune defluit, polluens emittentem generandi perdit virtutem. p. 1. c. 1036. e

sermo per quem in audientibus nasci scientia debuit, si inordinate prodeat, etiam quæ recte sensus, foedat. Ibidem.

sermo doctorum temperandus est secundum qualitatem auditorum. p. 1. c. 1225. a. b

sermo salutis semper debet patere cunctis fidelibus, nec vniquam deesse oportet in ecclesia verbum solatii, & significatur per panes propositionis. Ibidem

sermo Dei est vermis, aliis efficitur ignis, & quomodo & quibus & quam diuerso modo. p. 1. col. 635. b. c

sermo diuinus vrit vt corrigat, non exurit vt perdat. par. 3. col. 1398. f

sermo diuinus dicitur aduersarius noster, quare, & quomodo & c. p. 5. col. 108. f. 109. c

sermo pedestris quis dicatur, & c. p. 1. in præfatione in Genesim.

sermonem qui facit ad populum, temperet sermonem, vt celestium secretorum pandat suauitatem, & morum correctionem demonstret. p. 1. col. 785. b

sermões scripturarum sunt vestimenta verbi, & indumenta diuini intellectus. p. 5. col. 836. d

sermões domini non velle audire reseat prorsus plena formidinis & expauescenda. p. 4. c. 13. a

sermões nunc magis frequentant populares & pedestres quā diuites & equestres, sicut etiam turbæ sunt secutæ Iesum pedestres. p. 5. col. 821. b. c

sermões boni prolati de aliquo, si ipsos audiat vel sciat, de facili eleuant eum in superbiam, et si & mali deiciunt per iram, & odium contra proferentem. p. 3. c. 1789. c

sermões compositos proferre studentes, magis quem sensu salutari repletos cui comparantur. p. 5. c. 384. f

sero an accipitur pro tempore gratiæ Christi, vel fine mundi. p. 5. col. 333. c

sero malorum penitet qui in tenera ætate noluit, p. 3. columna 1727. b. c

serpens dicitur tortuosus quod peccati dux sit, & c. p. 4. columna 250. c

serpens magis punitur quam mulier, & mulier quam vir. p. 2. col. 908. e

serpens non interrogatur qui fecerit locutionem ad primos parentes, & c. p. 1. c. 100. e. & c. 108. f

serpens generis fuit figura passionis Christi, & quomodo. p. 5. c. 1073. c

serpens non proprie dicitur sapiens, sed spiritu diabolico, non rationali anima, posset sapientissimus dici, & quare. p. 1. col. 89. b

serpens tentans protoparentes an statura pedibus incedere accesserit. p. 1. col. 108. & col. 100. f

serpens tentator an habebat faciem gratiosam virginem, & c. p. 1. col. 89. c. & col. 101. b

Serpens

Index.

Serpens per quem seducti sunt protoparentes, an & quomodo puniri debuit. p. i. col. 108. f

Serpentis damnati sententia est, erit tibi terra cibus. p. 4. col. 525. a

Serpentis astutia quæ est, & allegoria de hoc. p. 5. c. 144. d

Serpentis lingua non mouit diabolus a formationem verborum in deceptione protoplastorum, & verba formata non intellexit serpens. p. 1. c. 89. c. & 101. b

Serpente æno cur voluit Deus sanari serpentum morsus. p. 1. col. 1317. b

Serpente morsus homo si æs aspexerit statim moritur. p. 1. col. 1317. b

Serpentes quod trahuntur de latebris verbis Marforum, diabolica vis est, quod permittitur ad primi facti memoriam. p. 1. c. 98. e. f.

Serpentes per incantatores ex solo vocis sono sopiuntur, vel etiam de cauernis trahuntur. p. 2. c. 103. c

Seruire Deo deuote in simplici cōversatione melius est quam multis abundare virtutibus, & proximorum facta despiceret. p. 3. c. 1698. d

Seruire offensio qui nullo placatur obsequio, graue est. p. 3. c. 1259. a

Seruiri sibi vult Deo prudenter, non ut nimietate debiles fiant, & post medicorum suffragia requirant. p. 6. col. 718. c. f

Seruient Deo in operibus bonis ad hoc principaliter, quod tueatur vita vel sanitas sui corporis, peruerso ordine & amore procedit, & c. p. 3. c. 32. f

Seruientes communitate in spiritualibus, iure naturali & diuino & etiam humano a communitate prouiderent in temporalibus. p. 5. c. 142. f. & 143. c

Item p. 1. c. 1289. c. & 1292. c. & 1559. f. & 1560. a

Seruitio diaboli mancipati & vitam sacrilegum temporaliter finientes, æternis cruciatibus consumuntur, & quisque pro suo merito. p. 2. c. 1257. b. c

Seruitus bona, & bona libertas æqua lance appenduntur. p. 6. c. 252. f. & 505. c. & 566. f. & 2166. f

Seruitus est mors ciuilis. p. 4. c. 1357. c

Item p. 1. c. 384. 415. c. & 747. c

Seruitus cepit ex peccato. p. 6. c. 566. f

Seruitus Babylonica an fuerit durior Aegyptiaca, & c. p. 4. c. 705. c. & 706. e

Seruitus duplex. p. 6. col. 571. b

Seruitus peccati miserabilior est seruitute corporali, & quare. p. 5. c. 1164. f

Seruitus Dei cōsolabilis est & suauis, seruitus autem humana quasi importabilis. p. 2. c. 222. f

Item p. 4. col. 2424. f

Seruus non potest aliquid vouere vel implere, per quod impediat opus sui domini. p. 1. c. 1399. b. c

Seruus Dei exul est mundi fugitans corporis passionem. p. 2. c. 829. b

Seruus Hebræus quomodo libertate donandus. p. 1. c. 677. b. c

Seruus si propter Deum patiens a domino verberatur iniuste, cum ei bene seruiat & sustinet, hæc est ratio, & per hoc efficitur gratus Deo. p. 6. c. 1321. c

Seruus si est corporali consumeliosus, Deum quoque inhonorat, qui carnali domino nomen suum accommodat. p. 1. col. 1082. e. f

Seruus est peccati qui facit peccatum, & huius ratio. p. 5. col. 1164. f

Seruus quis & unde dicitur. p. 1. c. 435. a

Seruus hominem homini, vel iniquitas, vel aduersitas: Iniquitas sicut Chanaan, aduersitas sicut Ioseph. p. 1. ibidem.

Seruus qui eripuit ex manu hostium, iure utique tenet quem demit. p. 1. col. 1655. a

Serui bonum regimen in tribus est, conformiter ad bonum regimen asini. p. 3. col. 2142. f

Serui si beneuoli sint & obedientes, & fratres habendi sunt. p. 3. ibidem

Seruorum, quid est seruus qui & filius. Et est seruus qui timet

penam, sed non diligit iustitiam. p. 6. col. 166. f

Seruorum conditionem multum glorificat Petrus, quos benefaciētes affirmat imitatores dominicæ passionis. p. 6. 1321. c

Seruus bonos & ancillas bonas, affectu filiorum & filiarum prosequi debent domini. p. 3. c. 314. f

Seruus suos cur vocet dominus. Leuitici 25. quos ante seruos hominum vocauerat. p. 1. c. 1132. e

Quasi seruos & ancillas in perpetuum acquirimus, quos conuertimus de Gentibus, aut de Iudæis, & c. p. 1. c. 1131. a

In seruis etsi despectat est cōditio, virilitas viget. In ancillis autem cum conditione pariter sexus iacet. p. 2. col. 407. a. b

Sesac rex Aegypti ascendit cum 1200. curribus & sexaginta millibus equitum & sustulit thesauros Hierusalem. p. secunda, c. 800. e

Seth est nomē ciuitatis in terra Moab, ut dicit Rabbi Nathan, cuius populum totaliter destruxit David. Et sic accipitur cum dicitur, vastabitque omnes filios Seth. p. 1. c. 1361. c

Seth filii, omnes homines. Ab eo nomine humanum genus descendit. Qui enim de Cain fuerant, diluuiū perierunt. p. 1. Ibidem

Seuitæ mos est, quando ratio deficit, dentibus fraudet, & quod vult, tacens ostendit. p. 3. c. 672. e

Sex primus numerus perfectus est, & quid significat. p. 6. col. 1597. a

Sexagenarius numerus sicut senarius perfectionem significat. p. 1. c. 1475. b. & c. 1553. c

Sexaginta quid significat moraliter. Ibidem

Sexus masculinus perfectus est. p. 1. c. 1547. c

Sexus fragilis & minor ætas, sunt numero indigni. p. 5. col. 257. a

Si David mentiar. Si negatiue positum est, quod etiam communis vsus habet. p. 4. c. 2363. b

Sibilant & fremunt ita iridentes, cum quemlibet corruisset viderint, sicut boni charitate compuncti, stupore permoti, dolentes sibilant, & caput agitant. p. 4. col. 933. b. c

Sibilatio subitum & improuissum dolentis & admirantis affectum indicat. p. 4. Ibidem. a

Sibylla per spiritum pythonicum locuta est. p. 6. c. 212. d

Sichem vno modo est nomen ciuitatis, alio modo est propriū hominis. p. 6. c. 1053. b

Item p. 1. col. 360. e. f

Sichima iuxta Græcam & Latinam consuetudinem declinata est. Hebraice sichem dicitur: licet viriosè Sichar legatur. p. 1. c. 446. e. f

sicut, non semper designat equalitatem, sed correspondentiā dicit quando rei figuratæ ad figuram. p. 4. col. 1200. e. f

Item p. 3. col. 1445. a

Sidon ciuitas sita in terra promissionis prope montem Libani. p. 5. col. 266. f

Sidones duas esse non comperi, vnā paruam & aliam magnam quantum ad terrenum pertinet locum. Sed myltice, capiuntur animæ quædam in magna, quædam in parua. p. 2. col. 81. b

Sidera priusquam fierent, ordo temporum nullis notabatur in dicijs, vel meridiana hora, vel quolibet alia. p. 1. col. 18. f

Siderum singulorum positio & situs videtur quibusdam, quid dici ciuitas vel haberi possit in celo, quod ego, inquit, Origenes definire non audeo. p. 1. c. 1440. e. f

Sub sigillo aliquid claudimus, ut cum tempus erit proferamus. p. 3. c. 122. e

Ut signaculum ponimus Christum super cor: cum ea quæ dixit ita discimus quasi diuinæ veraciter sint verba sapientiæ. p. 2. c. 1645. a. b

signum petere an & quomodo liceat. p. 2. c. 129. a

Item p. 1. col. 146. f

signum solemus aliquid digito vel brachio alligatum circumferre, quo admoneamur illius rei cuius frequentiorē habere volumus memoriam. p. 3. col. 1879. b

signum duplex ponitur alicuius aduentus. Vnum pronosticū quod est iudicium futuri effectus. Aliud rememorative effectus

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

effectus præteriti. p. 4. col. 95. c
Signum maximum ad confirmanda doctrinam Christi fuit declaratio ipsius diuinitatis, quæ manifesta facta est per spiritum sanctum Apostolis datum. p. 5. c. 1274. c
Signum, quod in quocunq; tempore aliquid significat, & est prodigij genus. p. 6. c. 452. c. f
Signum veteris Testamenti circumcisio in latenti carne, signum noui crux in libera fronte, quomodo & quare. p. 6. c. 521. c
Signa quando monstrantur a Deo. p. 4. c. 94. d. e
Signa præcedentia iudicii diem. p. 2. c. 2468. c
Signa & portenta vocat Isaias miracula ab Apostolis edita. p. 4. c. 112. e
Signa proprie dicuntur quæ significant aliquid de præsentia. p. 4. c. 806. f
Signa facere non est probatio sanctitatis, sed vnumquemque ut se diligere, de Deo autem vera, de proximo vero meliora quam de seipso sentire. p. 3. c. 281. c
Signa petuntur a Deo multis modis. p. 4. c. 99. c
Significare bonum typice malum, & mala significare bonum, si aliquando contingat, nemo miretur. Si enim hoc non liceret, nunquam nigro atramento, sed semper auro lucido nomen Dei scriberetur, quia Deus lux est, sed si nomen diaboli calculo tradido scribas, nihilominus tenebras significat. p. 2. c. 1505. c
Signa sunt celestia luminaria, quomodo & quorum. p. 1. col. 674. c. f
Signa propria habent homines in motibus animorum, & virtutibus animæ, sicut propria quædam castitas est Petri, & alia castitas Pauli, et si eadem videatur. p. 1. col. 1906. c. f
Signa fecit dominus, & discipulis facere dedit, ut per hoc certius euangelio credatur, dum qui celestia promittunt terrenis, celestia & diuina opera operentur in terris. p. 5. col. 494. e
Signa quæ fiunt in consummationem seculi, similia sunt & fere eadem iis, quæ ante, excidium Ierusalem facta sunt. p. 5. col. 391. a. 615. c
Significantias veteris Testamenti nemo putet negligendas. p. 3. col. 1382. e
Significationibus diuersis, & aliquando etiam contrariis res vna exponitur mystice, & quare. p. 5. c. 235. b
Item p. 4. col. 1181. a. b
Item p. 3. col. 1859.
Silentium cultus iustitiæ est. p. 3. c. 141. a
Silentium est mentis murus, intra quem tamen nimis aliquando artatur, & dum eloquio immoderate compescitur, intrus feruet cogitationibus, aliosque loquentes despicit liberius. p. 3. c. 99. b
Silentium triplex, scilicet ante legem, sub lege, & in gloria. p. 6. col. 492. c
Silentii censura ad sui cognitionem redit, sed superuacuis verbis extra se dispergitur, & tota hosti detegitur. p. 3. columna 99. b
Non filere Dei, vel non tacere, est orantis postulationem efficaciter exaudire. p. 3. c. 616. f
Silo dictio Hebraica est proprium nomen loci. Significat etiam in alio sensu missionem, & sic est nomen commune. p. 1. col. 452. f
Silo locus ubi situs. p. 4. col. 641. b
Siloa fons est ad radicem montis Sion. p. 5. c. 1175. b
Siluam quæ in nobis est emundemus, inutiles, scilicet & infructuosas arbores, & faciamus ibi noualia quæ semper innouemus, & fructum capiamus. p. 2. c. 191. d. e
Sim, verbum ut Hebræi aiunt, vlcus sonat, non vulnus. Hoc infligitur, illud sponte nascitur. p. 2. c. 965. b. c
Simeon patriarcha quare non habuit benedictionem. p. 1. col. 1690. d. e
Simia est animal ingeniosum hominis imitatorium. par. 2. col. 101. b
Simila vitæ symbolum gerit. p. 1. c. 917. a
Simile pars sola, thuris vero non pars, sed ipsum thus totum domino incendi præcipitur. p. 1. col. 919. b

Similes ei erimus, cum dicitur, Similitudo hæc non ad naturam & substantiam, sed ad gratiam reuocatur, sicut pictura est similis ei cuius imago in ipsa exprimitur, &c. p. 1. c. 814. d. e
Similis summus omnes, sed est propria cuiusque distinctio vel in vultu vel in statura, vel in habitu, vel in positione, p. 1. col. 1179. a
Similitudines in rerum in sacra scriptura frequenter nominantur nominibus rerum. p. 2. c. 496. c. f
Similitudo bona, & similitudo peruersa. p. 3. c. 952. e
Similitudo, æqualitas, & ima differunt. p. 6. c. 383. b
Item p. 4. col. 1283. b
Similitudo per se, est causa dilectionis, ita dissimilitudo causa odij & abominationis. p. 3. c. 1730. e
Simon magus. p. 1. c. 1093. a
Item p. 4. col. 2372. f
Simoniæ viciū potest dici abominatio desolationis. p. 5. col. 617. c
Simoniacus quando priuatur ecclesia, conuertit se ad tondendas oues, id est, ad rapiendum bona simplicium per exquisitas & malicias & fraudes. p. 1. c. 389. f
Simoniacus, &c. p. 6. col. 1070. f. & 1192. f
Item p. 4. col. 2353. c
Simoniacorum hæresis grauissima. p. 2. c. 795. d. e. f
Simplex quilibet aut rusticus qui arcana sapiencie comprehendere nequit, si tamen exempla sapientium viuendo sectatur, iure inter sapientes numerabitur. p. 3. c. 1654. a
Simplex auditor verbi Dei, si ea quæ in scripturis intelligit operando perficit, melior est, quam eruditus, si ad hæresim prædicandam labia detorquet. p. 3. c. 1683. c
Simplex vir & iustus Ecclesiasticus est, qui non habet scientiam scripturarum, sed quæ iubentur facit. p. 4. c. 2379. b
Simplicis vitæ innocentiam cum charitate seruare, multo utilius est, quam virtutum exterius fulgere miraculis, & interiora mentis ab odiorum sorde non expurgare. p. 4. col. 1667. a
Simplices seculares qui sunt vitæ exemplaris, siue etiam frater simplex, officium prædicandi non habens, tales sua exemplari vita plus proficiunt sibi, & aliis, quam prædicator verbosus. p. 2. c. 291. c
Simplices & laici in ecclesia aliquando sunt deuotiores. p. 5. c. 1152. f. & 1036. f
Simplices homines quare Christus primo vocauit ad prædicationem euangelij. p. 5. c. 90. f
Item p. 6. c. 206. c. f
Simplices in campis nutriti frequenter inueniuntur necessaria salutem videre clarius, quam illis qui quasi quotidie audiunt sermones in ciuitatibus magnis. p. 6. c. 1392. f
Simplicitas non querit ollas carniū. p. 1. c. 298. a
Simplicitas sine rectitudine dissoluta & stulta, rectitudo autem siue simplicitate austera & dura, sed vtraque virtus coniuncta perfectum reddit hominem. p. 3. c. 1611. a.
Simplicitas non solum sufficit ad salutem seruandam, sed cum simplicitate pariter debet esse prudentia, &c. p. 4. columna 2373. a
Item p. 1. col. 1268. e. f
Simplicitas debet a nobis haberi, ut nemini noceamus. Debet & prudentia, ne decipiamur ab aliis, &c. parte quarta col. 2373. a
Simplicitatem conscientie quam iniusti velut infirma abiecta quæ despiciunt, iusti in virtutis sacrificium vertunt. p. 1. col. 557. b
Simplicitatem excolentes, recti, puritatem ac mansuetudinem Deo immolant, quam abominantes, reprobi fatuitatem putant. p. 1. Ibidem.
Simulacra galtrimargi sunt imaginationes de cibis & potibus & simulachra superbi sunt imaginationes de honoribus, &c. p. 4. c. 35. b
Simulacra dicuntur homines parui aut nullius valoris, quos tamen superbus potens promouet ad statum honoris. p. 4. col. 2059. c
Simulacra Aegypti corruerunt, cum Ioseph & Maria fugerunt in

Index.

in Aegyptum, &c. p. 4. c. 195. a. b
 Simulans se bonum & corrumpens alios, peior est quam nō
 simulans se bonum sub habitu exteriori, p. 5. c. 183. c
 Simulata innocentia non est innocētia, simulata æquitas non
 est æquitas, sed duplicatum peccatum, p. 6. c. 632. d. e
 Item p. 4. c. 603. a. b
 Simulatorum fraudulentia quadruplicem finem habet, p. 4.
 c. 1578. f
 Simulatores significantur per pardum, & quare, p. 4. c. 1610. f
 Item per struthionem, & quare, p. 3. c. 290. e
 Sin vocatur omnis erēmus vsque ad montem Sinai, & ex tota
 prouincia, etiā locus vnus mansionis nomen accepit, sicut
 & Moab tam vrbis quam prouinciæ nomen est, p. 2. c. 645.
 b. & c. 1307. b. & c. 1425. a. & sequenti. a. & c. 1463. b
 Sin sancta interpretatur per antiphrasim, p. 1. c. 1431. a
 Sina interpretatur mensura mea, vel amphora mea, parte 1.
 col. 727. c
 Sinapis granum, omnem noxium humorem de capite pur-
 gat, p. 5. c. 926. d. e
 Singularitas non recipit distinctionem, p. 2. col. 1559. c
 Sinus Abrahæ, Vide in Abrahæ sinus.
 Sion & Ierusalem dicitur quatuor modis, p. 4. c. 418. c
 Sion accipitur quandoque pro ecclesia militante, & quando-
 que pro ecclesia triumphante, p. 3. c. 946. f
 Sion vrbis arx erat vbi Dauid & qui post eum fuerunt reges
 sepulti sunt, p. 2. c. 68. c
 Sion Hebræis nomen erat desiderabile, Sacriq; omnes ritus,
 & sacrosanctæ ceremoniæ illic peragebantur, p. 2. c. 1158. f
 Sitis, tribus modis dicitur, & quo modorum accipitur cum di-
 citur: Qui biberit ex hac aqua, &c. p. 5. c. 1088. f
 Sites diueriæ sunt, p. 1. c. 644. d
 Smaragdus lapis preciosus quot eius genera, & vbi & quomo-
 do reperitur, p. 6. c. 1679. b. & eius moralitas. Ibid.
 Item p. 4. c. 1289. b
 Item p. 3. c. 2134. e. f
 Item p. 2. c. 1614. e. f
 Sobrius intellectus in omnibus optimus est, qui reficit ani-
 mam, nec grauat mentem, p. 3. c. 1993. b
 Sobrietas magna in sacerdotibus nouæ legis requiritur, & de
 hoc figura, &c. p. 1. c. 992. e. f. & c. 1637. c
 Societas nulla potest permanere absq; iustitia, etiam illorum
 qui odiunt iustitiam, vt pote latronum, p. 1. c. 1554. f
 Societas tota dicitur facere, quod vnus de aliqua societate fa-
 cit, p. 5. c. 421. c
 Societas Dei & hominis inchoatur in charitate in via, & con-
 seruatur in patria, p. 6. c. 1386. f
 Societatem malorum debent fugere infirmi, ne mala quæ fre-
 quenter aspiciunt, & corrigere non valent, incipiant imita-
 ri, p. 3. c. 1702. d. e
 Ex societate malorum poenas temporales sustinent aliqui iu-
 sti, p. 1. c. 201. b. Interl.
 Socrates dixit: Hoc vnum scio, quod nescio, p. 3. c. 348. e
 Vide etiam p. 4. c. 364. a
 Sodoma & Gomorra dupliciter in ignem redactæ sunt, par. 6.
 c. 1357. b
 Sodomitæ etsi in vitijs exardebant, & inhospitales erāt, tamen
 remissius erit eis quam quibusdam ciuitatibus, qui prophe-
 tæ & prædicatores habent, p. 5. c. 839. b
 Sodomam fabulantur Iudæi in aduentu Christi sui restituen-
 dam, vt sit quasi paradysus Dei, & Samariam in fēlicitatem
 pristinam, p. 4. c. 1197. c
 Sol Symbolum gerit totius naturæ, p. 1. c. 1373. a
 Sol visibilis vigintiquatuor horis orbem illustrat, & suo ambi-
 tu noctis tenebras fugat, p. 1. c. 1365. a
 Sol dicitur species cæli, sicut nobilior & sapientior ciuis dici-
 tur species & decor ciuitatis, p. 3. c. 2189. c
 Sol est medius planetarum, p. 3. c. 558. f
 Sol spiritus dicitur, quia animat, & inspirat, & viuificat omnia,
 sicut in vere singulis annis videmus, p. 3. c. 1753. c
 Sol potest intelligi oriri dupliciter, p. 5. c. 655. c

Sol maiori lumine lunam stellasque ne terram illuminent, im-
 pedit, vnde & sic vocatur, quia solis obtusa luna stellisque
 cæteris per diem fulgeat terris, p. 1. c. 18. e
 Solis magnitudo, Vide in Magnitudinis solis.
 Solis retrocessus tempore Achaz, p. 4. c. 338. e
 Solis regressus pe Ezechia Babilonijs fuit stupori, p. 2. 968. e
 Solem dicunt Iudæi tempore Messia statutum, & cætera mul-
 ta temporaliter implenda, sed improbantur, p. 4. c. 404. f
 Solem non retrocessisse, nec diem fuisse longiorem nec breui-
 rem tempore Ezechia, an & quomodo probari possit, p. 2.
 c. 971. & c. 973. a. b. Vide etiam in Dies. & c. 79. c
 Item p. 1. c. 1472. f
 Solarium est mileris habere socios in poena, p. 4. c. 1638.
 sed contra, Epulo perebat ne venient fratres in locum tor-
 mentorum. Solutio ad hoc, p. 4. c. 1320. e
 Solatia temporalia quæ deuoti populi prædicatoribus cōpen-
 sant, vt sine cura & impedimento diuino vacent obsequio,
 significantur per plaustra, p. 1. c. 1205. a. b
 Soldanus est maximus inter Saracenos, p. 6. c. 1603. b. c
 Solennitates dedicationis Ecclesiarum & sacerdotum per sin-
 gulos annos sunt solenniter celebrandæ, p. 2. c. 764. d
 Solennitates sacerdotum hodie sunt cōiter in conuiujs & po-
 rationibus excessiuis, & dissolutionibus ineptis, p. 4. 2189. c
 Solennitates septem veteris Testamenti, scilicet sabbati, pen-
 tecostes, tubarum, expiationis, tabernaculorum, coetus, &
 quid figurauerant in nouo Testamento, p. 1. c. 1105. a. b. &
 c. 1058. d. e. f. 1059. a. b
 Solennitates legis pene omnes in septenario numero sunt, &
 de hoc amplificatio, p. 1. c. 1531. c
 In solennitatibus solēt homines lautius comedere & bibere,
 & per consequens iurgari de facili, & inter iurgia prorum-
 pere ad blasphemias, p. 1. c. 1118. f
 Sollicitus est quilibet magis circa rem propriam quam circa
 communem, p. 1. c. 117. b. c.
 Solitudo quomodo accipitur secundū proprietatem Hebrai-
 ci sermonis quando dicitur in Iob, Qui ædificant sibi soli-
 tudines, p. 3. c. 54. e
 Solitudo in loco secreto & remoto inter virū & mulierem ē
 valde propinquos genere est fugienda, ignē enim concupi-
 scētiæ carnalis diabolus accēdit, exēplo Thamar. p. 2. 585. c
 Solitudinis loca qui quærent, hæc scire debent quod tot ani-
 marum rei sunt, quot in publicum prodeuntes prodesse po-
 tuerunt, p. 2. c. 828. f
 Solitudinem omnino circa necessaria vitæ non excludit sal-
 uator, p. 2. c. 142. f. 143. c
 Solitudinem animarum regendarū qui assumit, restat vt qui-
 bus æterna prædicat, ad prouidenda quoque eis tempora-
 lium necessitarum subsidia inuigilet, p. 3. c. 1856. e
 Solitudine recepta temporalium subsidiorum, quātumlibet
 eximius doctor, difficile vitat peccatum, p. 3. ibid.
 Solitudine moderata sollicitari ad quærendum ea quæ non
 dedit hominum natura, vt vestes, & arma, & similia, nō est
 interdictum, p. 5. c. 143. c
 Soliloquium quando & quid dicitur, p. 3. c. 426. d
 Soluendi potestatem ad quid accipiunt ministri ecclesiæ. Vi-
 de in Ecclesiæ ministri, & in Ministri ecclesiæ.
 Solus, hæc dictio addita alteri quid excludat, & in diuinis quid
 & qualiter excludat, p. 3. c. 2091. c
 Solus Deus est in quo peccatum non cadit, p. 3. 1541. c
 Somnium inquietum habent mali homines, & phantasmata
 terribilia occurrunt sibi, boni vero habent phantasmata bo-
 na, p. 3. col. 1616. f
 Somnia interpretandi ars, dicebatur sciētia diuina, p. 4. 1545. c
 Somnia quibus futura significantur, solius Dei notitiæ refer-
 uantur, & nō patent coniecturibus & mundi sapientibus,
 p. 4. c. 1513. a
 Somniorum causa est nonnunquam sollicitudo præcedens in
 vigilia, p. 4. ibidem.
 Somniorum interpretatio per ea iudicando de futuris, vtrū sit
 licita? Arguitur contra & pro, cū responsione & solutioni-
 bus

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

bus argumentorum, p. 1. c. 401. c
 Somniorum causa est duplex in generali, s. intrinseca & extrinseca, & quælibet subdividitur, p. 1. ibid.
 somniorum imagines sex modis tangunt animū. Vel sic, somniorum sex sunt maneries, p. 3. c. 2143. a
 Item p. 4. c. 1016. d
 somniorum imagines sex modis tangunt animum, p. 1. 1074. d
 somnijs non est ubique credendum, licet Pharaō & Nabuchodonosor voluntate Dei, iudicio somniorum futura cognoscunt, p. 4. c. 2024. c
 somnus subtilior est in parco victu, p. 3. c. 2132. c
 somnus unde & quomodo causatur, parte 5. c. 979. c
 somnus a requie tēporum venit ad oculos, quia dormituris tempora grauari incipiunt, p. 3. c. 2467. b
 somnus operantis cui simplex cibus & modicus, & diuitis, qui distentus nimietate epularum, ad inuicem comparantur, p. 3. c. 1782. d
 somnus ne saltem a passionis prēmio vacet, Deus benigne permittit, vt diabolus sanctos quo minus valet vigilantes, grauius tentet dormientes, p. 3. c. 103. a
 sonus magnus fit in ecclesia, quando orantibus sacerdotibus & benedicientibus respondet omnis populus Amen: qui sonus tam ad claritatem vocis, quam deuotionem cordis pertinet, p. 3. col. 2213. c
 sonorum tria genera sunt, s. voce, flatu, pulsu, p. 3. c. 1592. f
 sonorum diuersorum rationalis moderatusque concentus, ecclesie vnitatem significat, p. 2. c. 30. f
 sophismata dialecticorum dicuntur scyniphes, quæ omnia mundum deceperunt, p. 1. c. 553. c
 sopor & somnus quomodo distinguuntur, p. 3. 457. a. b. 458. d
 sopor Adæ non fuit naturaliter causatus, sed a Deo immisus, & quare, p. 1. c. 80. d. e
 sor quomodo interpretatur, p. 4. c. 935. b. c. 936. d. e
 sordes cordium expiantur per tria, p. 1. col. 1170. e. f
 sordes pedum quæ sunt, p. 4. c. 935. b. c. 936. d. e
 sordes nostras ex Dei mundicia agnoscimus, quanto plus ei proximanus, p. 3. c. 132. c
 sordibus vitiorum qui non metuit pollui, hunc necesse est pro meritis ignibus gehennæ tradi, p. 1. c. 468. d. e
 fors pro quo accipitur, & quid significet, p. 6. col. 524. b. 609. b & col. 981. c
 Item extense, p. 2. col. 117. a. b. c
 fors alia dicitur diuisoria, alia consultoria, & c. p. 1. c. 1440. f
 Item quæ istorum sit licita, p. 4. c. 2024. e. f
 fors quomodo in scriptura sancta accipitur, & quod in terris non solum est, sed etiam in celestibus, & etiam de his virtutibus idem putandum est quæ mundi ministeria his susceperunt, p. 2. c. 117. a. b. c
 sorte cum aliquid diuiditur, in consuetudine hominum est, fortuitu videtur fors illa ad illum, vel alia ad alium cadere, p. 1. c. 117. a
 sortes vigintiquatuor erant sacerdotum, Levitarum, & ianitorum, & habebant totidem pontifices, qui seruiebant in templo successiue per hebdomadas, p. 2. c. 914. f. & c. 1111. c
 fortibus an, quando, & quomodo vtendum sit, & quotuplices sunt. Item quotiens & quomodo in his peccatur, par. 6. col. 986. b. c. Item p. 4. c. 2024. e. f
 Item extense, p. 2. c. 1111. b. c
 Item p. 3. c. 1675. c. & 1676. b. f
 sortilegæ siue diuinatrices (vt sunt vetulæ) aliquando fingunt, quod de nocte vadunt cum animabus defunctorum, & dicunt prospera aliquibus, alijs aduersa, p. 4. c. 1170. f
 sortium in descriptione vbicunq; vtitur scriptura hoc verbo, egreditur, vergit, vel reficitur, vel aliquo huiusmodi, quid per hoc denotetur, p. 2. c. 99. c
 sortium descriptio per certa loca & ciuitates, non est bene intelligibilis illis qui non viderunt terram promissionis vel saltem eius descriptionem depictam, p. 2. c. 113. c
 sofanim nomē Hebraicū (vt Iudæi moderni dicunt) significat rosas in plurali. Hieronymus autem trāsfert lilia, & in toto

veteri Testamento transfert liliū vel lilia, & c. quia Iudæi suo tempore illam dicebant significationem illius dictionis, p. 3. c. 741. b. 854. c
 Iosi pater Pyrrhi, vel Sosi pater Pyrrhi, subaudi filius, parte 6. col. 1195. b
 spaciū mille passuum & duorum milium cubitorum, an sit idem, inquitur, & soluitur, p. 1. c. 1443. c
 spartes lingua Persica canem signat, p. 4. col. 380. f
 spartiatæ, an, & quomodo fuerint de genere Abraham, par. 4. c. 2342. f. 2343. c
 species multæ subalternæ, ac etiam specialissimæ, sunt in piscibus & auibus, & brutis animalibus, aliter de humana natura, p. 1. c. 24. f
 species nostra est proximus, in quo videmus quod sumus, quē visitat qui ad eum passibus amoris tendit, & ex se viso illi condescendit, par. 3. c. 89. a
 species diuina Christi non poterat videri, p. 4. c. 444. d
 speciositas optime sedet in principe, p. 3. c. 742. f
 speciositas in quo & quot proprie consistit, p. 3. ibid.
 spectacula theatrorum, imo omnes offensiones quæ animæ contaminant puritatem, remoueamus, p. 4. c. 1225. b
 specula sua quorum capsæ erant æneæ, obtulerunt mulieres deuotæ Hebræorum ad labrū æneum tabernaculi, & quare, p. 1. c. 891. c. & c. 894. f
 speculario duplex fuit in Christo scilicet diuina & humana, & quælibet est excelsa, p. 2. c. 309. c
 speculator populi positus debet altum spectare in vita, par. 4. c. 1324. b
 speculatores in Ecclesia constituti vt non cessent obiurgando peccata, p. 4. c. 1324. a
 sperant homines temporalia cum bestijs, sed sancti misericordiam cælestem, p. 3. c. 678. d
 spes quid est, p. 3. c. 1784. f
 spes galæ comparatur, & quare, p. 6. c. 659. c
 Item ancoræ, c. 772. & c. 857. c
 spes prēmii solatium fit laboris, p. 6. c. 1449. c. 1144. f
 spes sine meritis non est spēs, sed presumptio, p. 3. c. 163. a
 spes an & quomodo fuerit in Christo, p. 3. col. 528. f. 567. a
 spernere non debemus ea quæ constat creatorē ad vtilitatem nostram fecisse, p. 3. c. 2161. c
 spicæ nomine discipulorum Christi cætus signatus, parte 4. c. 185. c
 spicas vellentibus apostolis Iesu in die sabbati an peccauerūt, p. 6. c. 1225. a
 spina doctrinæ spirituales viros signat, p. 4. c. 361. c
 spinæ & tribuli, & quædam ligna infuictuosa, cur vel quando creata sunt, cum Deus dixerit, Germinet terra herbam, p. 1. col. 16. f
 spinæ erant ante peccatum, sed non vt laborē homini inferrēt cui post peccatum fuerunt ad laborē & afflictionē, sicut serpentes & quæcunq; noxia, ante erāt innoxia, p. 1. c. 104. d. e
 spiramento viuimus, sine quo non sapimus, sed per quod, p. 3. col. 253. b
 spiritualis creatura præcellit corporalem dignitatem, sicut lumen sua claritate præcellit obscuritatem nebulae, p. tertia, c. 2091. a
 spiritualis sensus qui sub vili tegmine literarum habetur, est melior victus quam ambitioſæ deliciae philosophorū, quæ in diuersis libris sub incerta opinione continentur, vbi labor & superflua cura, p. 3. c. 2124. d
 spirituales avari non putant amicos, nisi qui donant, quorum sed os sed manus iudicāt, & tantum quorum marsupia exhauriunt sanctos iudicant, p. 4. c. 28. e
 spiritualia qui ministrant, non licet illis aliquid exigere vel accipere ex pacto, quamuis licitum est accipere si spontaneè offeruntur, p. 4. c. 1519. c
 spiritus continuo operatur, nec ocium patitur, vbi operandi materia digna suppeditat, p. 1. c. 1237. b. c
 spiritus domini requieuisse describitur super Christū septem pluri virtute, quia vno nomine nō poterat, diuersis vocabulis

Index.

- lis explanatur, p. i. c. 1237. b. c
- Spiritus** nos seducentes diuersi sunt. Est enim spiritus fornicationis, est spiritus iræ, est alius auaritiæ, est alius superbiæ, p. 2. c. 87. b. c
- Spiritus** vnus fornicationis est, & innumeri qui hoc officio ei parent. Similiter iracundiæ princeps vnus est, & innumeri sub ipso. Et ex illis sunt qui in Britannia seducunt, & in India, qui licet diuersi sint, sub vno tamen principe & magistro totius militiæ, p. 2. c. 87. b. c
- Spiritus** idem, & domini appellatur, & malus. Domini per licentiam iustæ potestatis, malus per desiderium iniustæ voluntatis, p. 2. c. 417. a. b
- Spiritus** malus quencunque arripit, intellectum & rationem tollit. Spiritus vero bonus quoscunque gratia repleuerit, videntes & intelligentes facit, p. 1. c. 87. b
- Spiritus** domini quomodo differenter dicitur esse in prophetis, apostolis, & super Christum, p. 3. c. 33. e. f
- Spiritus** quomodo accipitur cum dicitur: Et spiritus domini ferebatur super aquas. Non enim de spiritu mundi, sed de spiritu sancto intelligendum est, p. 1. c. 40. f. & c. 41. b
- Et extensè deducitur. Ibidem.
- Spiritus** vbi vult spirat, exponitur de spiritu materiali, vel de spiritu sancto, p. 5. c. 1073. c
- Spiritus** idem, sed propter diuersa opera dissimiliter appellatur, p. 6. c. 106. d
- Spiritus** dona varia sunt, & quare dantur, & per quæ ad vitam æternam venit, par. 1. in præfat. in Genes.
- Spiritus** sanctus descendebat quidem in prophetam, sed rursus secedebat, p. 4. c. 37. b
- Spiritus** sanctus non animæ instar cum homine cohabitat, verum illi indefinite, id est, ac in eo quicquid vult afficit, p. 2. col. 255. b
- Spiritus** vocatur vis animæ, inferior mente, vbi corporalium rerum similitudines imprimuntur, p. 6. col. 321. a
- Spiritus** hominis in scriptura accipitur ipsa anima, vel ipsius animæ potentia rationalis, p. 6. c. 212. d
- Spiritus** hominis, qui quasi animæ maritus, animalem affectionem tanquam coniugem regit, p. 6. c. 283. a
- Spiritus** importat quendam impulsu vitalē, progredientem a corde in exteriora membra, p. 6. c. 112. f
- Spiritus** humanus dicitur quietus, & hoc per virtutes morales, & dicitur modestus per virtutes operatiuas, p. 6. col. 1326. f
- Spiritus** cum sine additamento ponitur, tota trinitas frequenter intelligitur, p. 6. c. 1453. c
- Spiritus** vbicunque in ve. vel no. Testa. sine additamento ponitur, in bonam partem accipitur, p. 4. c. 2051. b
- Spiritus** sancti verba non dicentium merito pensantur, sed ipsius voluntate vbicunq; voluerit, proferuntur, p. 2. c. 446. c
- Spiritus** deceptionis impijs hominibus vtens tanquam instrumentis falso promittit victoriam, p. 2. c. 848. e
- Spiritus** sanctus cum prius feritatem Samsonis cognitam haberet a vino & vinetis iussit abstinere, p. 2. c. 240. e
- Spiritus** sanctus licet sit datus patribus, plenitudo tamen spiritus sancti tota data est Christo: quia in eo inhabitauit corporaliter, p. 4. c. 365. b. c
- Spiritus** malignus a quo vexabatur Saul ideo dictus domini, quod occulto iudicio domini Saulem vexabat, p. 2. c. 417. b
- Spiritus** sanctus ita sanctus est, vt non sit sanctificatus, non. n. aliunde accedit ei sanctificatio, nec initium sanctitatis accepit, p. 1. c. 1290. e. f
- Spiritus** sanctus agit festum, cum in his qui cōuertuntur, videt sibi templa parari, p. 1. c. 1387. c
- Spiritus** sanctus vnctio est & signaculū in quo verbum Deus vigilat & sanat omnia, p. 4. c. 491. b
- Spiritus** sanctus vt accipiatur, quatuor disponunt, scilicet diuinorum beneficiorum gratitudo, & c. p. 1. c. 655. c
- Spiritus** sancti dono vtrum opera ista tribuenda sunt, quæ per tinere videntur ad opificium? p. 1. c. 819. b. c
- Spiritus** sancti plenitudo, vtrum debuit dari immediate post ascensionem Christi. Arguitur contra & pro, cum response & solutionibus argumentorum, p. 5. c. 1274. c
- Spiritus** sancti operationes septem, p. 4. c. 540. d
- Spiritus** sancti dona quot sunt, & horum sufficientia, par. 4. column. 205. f
- Spiritus** malum esse in corde cuiusq; in tempore peccati, & agere partes suas, certum est, cum scilicet daturei locus per cogitationes malas & concupiscentias, p. 1. c. 1237. b. c
- Spiritus** sanctum acceperunt prophete apostolique ante resurrectionem, sed erat alius modus donationis futuris post resurrectionem, p. 5. col. 1149. b
- Spiritus** sanctum vocat Ezechiel spiritum suum, p. 4. 1353. b
- Spiritus** superiorum numerus in cognitione humana nō est, p. 3. c. 251. a
- De spiritu tuo auferam, & c. quomodo intelligendum, parte 1. col. 1134. e. f. & c. 1243. a. b
- Spiritus** mendacii deceptus est Achab, p. 2. c. 850. f
- Splendor** omnis generis humani flos scēni est, p. 4. c. 348. d
- Spolia** diuiduntur tam inter eos qui belli pars fuerant, quam qui domi remanserunt, par. 1. c. 1408. e
- Spolia** Aegyptiorum submersorum (vt Hebræi dicunt) fuerūt maiora & preciosiora quàm illa quæ asportauerant de Aegypto per accommodationem, p. 1. c. 627. a. b
- Spolia** appellat Isaias omnes eos qui abducti ab errore demonum adhæserunt Christo, p. 4. c. 108. d
- Spoliatores** ecclesiarum & horum persuasores per quos significantur, & quomodo, & per quos puniuntur, p. 4. c. 2397. c
- Sponsa** in canticis comparatur hortus, & quare, p. 3. c. 1811. b
- Sponsauit** Deus ecclesiam, quando & per quos, p. 4. col. 1718. f
- Sponte** nascētes dum veteret dominus metere, humanitatis officia docet, p. 3. col. 1124. d
- Sportæ** septem fragmētis plenæ, septem diebus creationis, & septem donis spiritus sancti coaptantur, p. 5. c. 609. a. b
- Spuere** in faciem alicuius, signum est contemptus & indignationis, p. 1. col. 1251. c
- Spuunt** in faciem Christi qui hodie credūt, sed peruersis actibus verba eius & promissa regni despiciunt quasi fabula, p. 5. col. 453. c
- Squalidi** vicij sunt hæretici & errorib. maculati, ideo a societate & a consortio sanctæ ecclesiæ separantur, p. 2. c. 1229. a
- Squalidi** calamitate & miseria perhibentur, qui & morū sunt pernicie, & suum prauitate despecti, p. 3. c. 281. b
- Squaleret** nullus si in suis necessitatibus miseriam voluptatis non adderet. Ibidem.
- Squalentibus** diutina viciorum sorde, & in opprobrium religionis sic iacentibus succurrendum est continuis luctibus, & orationibus, vt miserante Deo ad pristinam erigantur sospitatem, p. 2. c. 1342. d
- Stabilitas** viri virtuosī in bono, per quā acquiritur æternitas regni cælestis, moraliter in psalmo describitur. qui de hoc Deum laudat, p. 3. c. 1219. a
- Stabilitionis** & glorificationis Christi signū euident in regno cælesti, tuit missio spiritus sancti in signo visibili, p. 3. c. 445. c
- Stadium** est octaua pars miliarij, p. 5. c. 999. b
- Item p. 6. c. 1678. f
- Item p. 4. col. 1480. e. f
- Stagnum** Genesareth idē dicunt esse quod mare Galilææ vel mare Tyberiadis, sed tamen hoc est differenti ratione, p. 4. c. 2337. c
- Item p. 2. c. 28. f
- Staneum** cum ex arte componitur argenti speciem mentitur, p. 4. c. 1246. f
- Stannum** alia metalla ab igne defendit, & cum sit æs vel ferum natura durissimum, si absque stanno fuerit, vritur & crematur, p. 4. c. 2205. b
- stare** vt vestis dicitur, quod non posse stare monstratur, p. 3. c. 355. a
- stat** qui stabili consistit gradu, p. 4. c. 2198. d
- statera** dolosa tripliciter dicitur, & c. parte tertia, columna 1648. d
- statio** Christi corā principibus sacerdotū, sedentibus in consilio

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra

- filio ad iudicandum, figuratur per Abraham sedentem, &c. p. 1. col. 229. b. c.
- Status ecclesiæ, vide in Ecclesiæ status.
- status quicumque prosper temporalis vel spiritualis intelligitur per arborem, & de utroque declaratur, p. 4. c. 1556. e. f.
- status tres excellentes in ecclesia. s. prælatorum, principum, & status religiosorum, per quos significantur, p. 1. c. 1418. f.
- status vel ordines tres sunt communiter in populo subdito, s. agricolæ, milites, & Deo seruientes, p. 1. c. 1159. c.
- statuta graua & iniqua suggerunt fieri consiliarij cupidi principum & prælatorum, ut ex eorum transgressione innocentibus accusare valeant, & in rebus vel personis damnificari; p. 4. c. 1566. f.
- stella quælibet habet fortitudinem, s. potentiam & virtutem actiuam ad influendum in istis inferioribus, p. 4. c. 357. c.
- stellas nominant astrologi nomine alieno, sed dominus nomine suo vocat eas, p. 3. c. 1571. b.
- stella quæ venit supra vbi erat puer, & stetit, in Christo permansit, & nunquam ab eo recessit, & deitatis eius iudicium illam stellam fuisse arbitror, ait Origenes, p. 1. c. 1361. c.
- stellæ clauduntur duobus modis, p. 3. c. 122. f.
- stellio species reptilis habentis maculas in cute lucentes, p. 3. c. 1739. c.
- Item p. 1. c. 1006. f.
- stephanus mortuus est anno ascensionis domini, p. 6. c. 1306. e.
- stercora bouum desiccata in campis colliguntur, & inde fit ignis in aliquibus terris, vbi est defectus lignorum. Et idem posset fieri de stercore humanis, p. 4. c. 1116. e.
- sternutatio vnde in homine causatur, p. 3. c. 347. a.
- stibium quid dicatur, p. 2. c. 1129. & c. 1134. e. f.
- stigma quid sit, p. 6. col. 523. a.
- stimulos primos & secundos cogitationum, sine quibus nullus hominum esse potest, an & quando Deus punit, p. 4. c. 1211. b.
- stimulos carnis qui zelo Dei compunctus contemnit, compri mit vel subiectos ne lasciuiant corrigit, sempiternum sacerdotiū acquirit, pertinens ad eundem de quo dicitur: Tu es fa. in æter. &c. cum quo regnum possidebit, p. 1. c. 1376. d. c.
- stipendium vnde & quare sic dicitur, p. 6. c. 87. a.
- stoici philosophi sunt, & quid docuerunt, p. 6. c. 1171. b.
- storax arbor Arabiæ, p. 3. c. 2095. b.
- struthio pennæ auium similitudinē habet, sed volatus eorum celeritatem non habet, p. 3. c. 372. e.
- studentes nouelli quomodo Athenis probabantur de virtute patientiæ, & quod impatientes repellebantur, parte prima, col. 412. f.
- studentium vniuersitas in doctrina Gētilium, significatur per mulierem Gentilem, p. 5. c. 1085. c.
- studium sacræ scripturæ dicitur vterus, p. 4. c. 582. f.
- Item p. 2. col. 193. c.
- studium sacræ scripturæ ad hoc ordinari debet, ut diabolus spoliatur animabus quas decepit, p. 4. c. 109. c.
- studio literarum incumbere quæ tempora magis conducant, p. 3. c. 2166. f.
- stulticia alicuius magis apparet quando positus est in statu sublimi, sicut turpitudine limiæ magis apparet quando ascendit, p. 3. c. 1739. c.
- stulticia parua ponderosior vel preciosior est quàm sapientia & gloria, quomodo hoc contruatur & intelligatur secundum Hebræos & Latinos, p. 3. c. 1802. f.
- stultitiæ vitium graue est, sed non leuius verbositas, parte 3. c. 1727. b.
- stultus est omnis peccator, qui terrenis actibus deditus, in futurum nihil præuidet, p. 3. c. 1667. a.
- stultus reputat flagella, labia sui correctoris, &c. parte tertia, c. 1645. c.
- stultus ardescit desiderio gulæ propter vilem cibum, par. 1. c. 298. a. Interl.
- stultus vnde dicitur, p. 3. c. 78. f.
- stultus si tacuerit, sapiens reputabitur, si cum aliis signis non probatur, p. 3. col. 158. f.
- stultus docens vel prædicans est sicut ebrius habens spinam qui pungit se & alios, p. 3. c. 1717. c.
- stultus totum spiritum suum profert impatientia impellente. p. 3. c. 1727. b.
- stultus ad ultionem suam iræ perrurbatione succenditur, sapiens autem paulatim eam maturitate consilij extenuat & expellit. Ibidem.
- stultorum exultatio ignominia. Sic ex scriptorum vicio habetur. Nā Hebraica veritas habet. Stultorum exaltatio ignominia, p. 3. col. 1618. f.
- stultorum cor dissimile est sibi ipsi varijs cogitationibus, & nunquam idem manet, p. 3. c. 1667. a.
- stultos qui propter stultitiam amat, quia mimi sunt vel histrones, &c. licet sapiens videatur, stultorum damnatione tenetur, p. 2. c. 1645. a. b.
- stuporem inducere prouerbum, p. 4. c. 630. d.
- subdiaconi qui nunc sunt in ecclesia in officiis Levitarum, oblationes in templo suscipiētes a populo, per Nathineos designantur, p. 2. c. 1284. e.
- subditi boni, etsi propter infirmitatē se abstinere vix possunt ab obrectatione præpositorum, tamen humiliter loquuntur, & de hoc figura in Dauid, p. 2. c. 471. b. c.
- Item p. 3. c. 323. b.
- subditorum inordinatio redundat in verecundiam prælatorum, p. 3. c. 1664. f.
- Pro subditorum qualitatibus disponuntur acta regentium, ut sæpe pro malo gregis etiam vere boni deliquat vita pastoris, p. 2. c. 118. b. c.
- sublimium vitam discere & admirari simplices gaudent, & quos virtutis imitatione nequeunt, pię venerationis amplectuntur affectu, p. 2. c. 731. a. b.
- substantia dicitur illud quod est quæque res, p. 3. col. 925. b.
- substantiæ spirituales nec loco nec tempore continentur, p. 3. col. 1765. a.
- substantiam in æternam homo omnibus phantasiis abiectis aliquatenus conspiciat, & si non quid sit apprehendit, agnoscit certe quid non sit, p. 3. c. 73. a.
- substantias celestes humana forma præditas distribuunt viri diuina sapientia repleti, p. 2. c. 1520. d.
- subtilia, curiosa & inutilia quærentes audire, significantur per illos qui quæserunt signum de cælo, p. 5. c. 275. c.
- subueniendum est proximo per accommodationem, per elemosynæ dationem, & per fidei iussione, p. 3. c. 2119. c.
- subuertit Deus cælum, infernum, terram, mare, & quomodo, p. 3. c. 143. b.
- subiecti inuicem estote, non solum auditores prælati, sed etiam prælati subditi. Nam etsi dignitas maiorum est administratoria tamen est, p. 6. c. 561. b. Item p. 1. c. 170. f.
- subiecti boni qui superiorem delinquentem cum debita reuerentia monent charitatiue, antequam ecclesiæ denunciēt, significantur per istos qui verenda patris operuerunt, parte 1. col. 172. e. f. Item p. 2. c. 468. f.
- successionis gradus in participatione hæreditatis, & corporalis & spiritualis exprimuntur, p. 1. c. 1381. b. & c. 1383. c.
- successores discant ecclesiarū principes sibi signare testamentum non propinquitatem carnis, sed Dei iudicio successoris electionem permittere, p. 1. c. 1385. a.
- sudor Christi factus est sicut guttæ sanguinis, quomodo vel an supernaturaliter, p. 5. c. 978. f.
- sudor mortis delitiæ viuētis, p. 3. c. 1763. b.
- sue, non est nomen vxoris Iudæ patriarchæ, ut aliqui credunt, & male, sed est nomen patris illius vxoris, p. 1. col. 388. c. & c. 391. f.
- suggestio prima diaboli mollis est, sed recepta vsu roboratur, p. 3. c. 385. b.
- suggestionis suæ dente conterere mundam vitam spiritualium diabolus quærit, quod præualet in his qui ex illa placere Deo non appetunt, sed hominibus, p. 3. ibidem.
- suggestionum diabolicarum quædā callida argumenta ita sunt perplexa, ut si quis peccata velit fugere, sine aliquo peccati laqueo

Index.

laqueo non possit, nec possit ab vno solui nisi alio alligatus, p. 3. ibid.
 Sum, verbum substantium duplicem habet significationem, & quare sic dicatur, p. 5. c. 1016. e
 Summa gratiæ & veritatis, est cognitio ipsius trinitatis, par. 1. c. 783. b. c
 Omnis summa disciplinæ nostræ in misericordia & pietate est, p. 6. c. 710. d
 summum ius summa iniuria est, p. 3. c. 1787. c. Interl.
 Summam electorum suorum, non solum eorum qui in fidei munditia perseverant dominus in libro æternæ memoriæ continet, sed etiam eorum qui resipiscendo ad fidem redeunt, p. 2. c. 1282. d
 Sunamitis illa quæ est, vxor & virgo tam feruens vt frigidum calefaceret, tam sancta, vt calentem ad libidinem non provocaret, p. 2. col. 671.
 Superbia dicitur initium omnis peccati, similiter & avaritia dicitur radix omnis peccati, & quomodo, p. 6. c. 723. c
 Superbia sequitur diuitias & scientiam, p. 6. c. 574. e
 Superbia post omnes virtutes scruiat, p. 5. c. 84. e
 Superbia sola in recte factis cauenda est, cætera vitia tantum in male factis, p. 6. c. 449. b
 Superbia citius & magis apparet in oculis quàm in alijs partibus corporis, p. 4. c. 153. c. 154. f
 Superbia inter vitia est regina, alia sũt duces, & illos mox multa vicia sequuntur, p. 3. c. 378. d
 Superbia intrinsecus se celat, & inde fiunt, aperta mala, sicut radix inferius tegitur, sed ab illa rami exterius panduntur, p. 3. c. 409. b
 Superbia comes est inuidiæ, nec fieri possunt vt superbus non inuideat, p. 3. c. 853. a
 Superbia occulta in moribus, cum se putat aliquid esse qui nihil est, cõparatur auræ noxiæ, quæ latenter nocet fructibus, p. 3. c. 1029. c
 Superbia omnium peccatorum maxime execrabilis, par. 4. c. 1286. e
 Superbia maxime præmitur genus humanum, p. 4. c. 681. c
 Superbia quãdo diabolus deiecerit, vt naturam sibi bonam praua voluntate peruerteret, scriptura nõ dicit, sed ex hac homini inuidisse ratio ostendit, p. 1. c. 91. c. & c. 99. b. c
 Superbia quandoque non sonat vitium, sed supereminentiã, p. 3. c. 1685. c
 Superbia aliquando mala, aliquãdo bona, p. 4. c. 499. a. 488. f
 Superfluum est aliquid in natura humana ratione indiuidui, quod tamen est necessarium ratione speciei, p. 1. c. 81. a
 Superbiam Iudæorum comprimit Ieremias, p. 4. c. 881. c
 Superbiæ vitio laborare potest etiam paruus vel minimus, etiam si nulla dignitate vsus, p. 2. c. 166. e. f
 Superbiæ soboles sunt vii. principalia vitia, p. 1. c. 717. b
 Superbiæ quatuor sunt species, p. 5. c. 937. a
 Superbiæ elatio ibi non deerit, vbi communis naturæ per misericordiam non consideratur æqualitas, sed mundani fauoris appetitur vanitas, p. 4. col. 2381. b
 Superbiæ seminarium est saturitas panis, abundantia rerum, & ocium, p. 4. c. 1196. e
 Superbo est remedium, vt quod non potest transgredi, despiciat, p. 3. c. 408. b
 Superbum se humiliare faciunt quatuor, p. 4. c. 878. f. 879. b
 Superbi modus, æstimare quod nullus nisi ipse debeat honorari, p. 2. c. 1639. c
 Superbi indignantes solent labia mordere, attonitos habere oculos, & præsentia non videre, dũ taciti sedula mente pertractant, p. 3. c. 1676. d
 Superborũ modus est de alijs contẽptibiliter loqui, p. 2. 1600. f
 Inter superbos & arrogantes nunquam vnitas & firma concordia seruari potest, p. 4. col. 2340. e
 Superbire solẽt electi in quibusdam actibus, sed prius quàm vitam finiant, ab elatione corda commutant, impius vero diebus omnibus superbit, p. 3. col. 177. a
 Superbiendum non est si abundamus opibus, p. 2. c. 326. e

Superior in spiritualibus aut tẽporalibus per electionem institutus, debet esse de nouissimis, secundum quod nouissimus dicitur dupliciter, p. 4. c. 1321. c
 Superioris boni facta bene iudicare debemus, & bene loqui de illis, nisi Deo permittente erraret manifeste, p. 5. c. 124. f
 Superioris sui turpitudinem qui cooperire student quantum bono modo possunt, ipsi sunt benedicti a domino, & significantur per viros Iabes, p. 2. c. 522. f
 Superiores boni subditis suis etiam ingratis & indignis exhibere debent charitatis beneficium, p. 1. c. 1281. c
 Superiores exemplum habent cessandi a correctione subditorum in passione positorum, donec transeat passio, nisi periculum in mora probabiliter timeatur, p. 1. c. 533. c
 Superiores quando malis exemplis corrumpũt populum sibi subiectum, tunc comedunt paruulos ad mensuram palmæ, p. 4. col. 970. f
 Superiores, etiam infidelibus, obediendum est, p. 2. col. 929. c. Etiam malis reuerentia exhibenda est, quamdiu toleratur a Deo, col. 1076. e
 Superstitio quid est, p. 6. c. 1233. c
 Superstitionum vanissimarum cultores etsi aliquãdo vera dixerunt, non propterea fides accomodanda est, p. 1. 1075. b
 Superstitiosa doctrina semper habet aliquid boni admixtũ, & illud bene docetur in publico: illud autem quod est falsum & superstitiosum, in secreto. Sic facit astrologia, &c. p. 3. c. 1642. f
 Supplator est qui vsurarũ captat emolumẽta, p. 2. 1518. e
 Supplicium quod noctu erogatur atrocius esse solet, p. 4. 173. b
 Supplicium iure quis patitur. Iniuria autem iuri contraria est. p. 3. c. 1568. e
 Supplicii magnitudo pro magnitudine iniquitatis. Nõ enim (vt Stoici putant) peccata omnia sunt æqualia vel poena, p. 4. col. 1149. b
 Supplicio nunquam careant, quorum mens in hac vita nunquã voluit carere peccato, p. 6. c. 35. c
 Suppliciorum annum si rependat Deus pro vnus diei peccato, imo si diem pro die reddat, quamuis iustum, non videtur esse benignum, nec conuenire diuinæ bonitati. Responso ad hoc notabilis per simile naturale, p. 1. c. 1263. b. c
 Suppliciorũ materia ex propriis peccatis nascitur. Sicut enim quandiu humor est in cadauere, vermes nascuntur ex putredine, sic ex ipsa materia peccatorum gignũtur supplicia, p. 4. c. 161. a
 Surgentes diluculo, cum ita Deo placere curamus, nõ vt prius ad agenda humanæ fragilitatis necessaria procedamus, quã deuotis nos orationibus Deo commendamus, holocaustum mane offerimus, p. 2. c. 1289. b
 Surgere est signum animi erecti, sicut e contrario prosternei vel cadere, signum est animi a suo statu deiectionis, p. 3. c. 32. c
 Surgere dicitur Deus, quando quasi de summo euigilat ad vindictam populi sui, p. 4. c. 2108. d. e
 Sus est animal immundum secundum legẽ, & sanguinem suillum offerre erat abominabile coram Deo, p. 4. c. 527. a. b
 Sus dum in luto lauatur, sordidior redditur, &c. parte sexta, c. 1364. d
 Susannæ historia quando gesta est, p. 4. c. 1785. c
 Suscitatio eorum qui per negligentiam peccant, operosius est quã qui per necessitatem & infirmitatem, p. 6. c. 1197. b
 Suscitatio seminis quare statuta fuit fieri per fratrem defuncti, p. 1. c. 1713. a. b
 Susa vel Sulis, metropolis regionis Elamitarũ, in qua Daniel turrim excelsam extruxit, & vsque in præsens noua videtur: in ea conduntur reliquię regum, & cultos Iudæus est, p. 4. c. 1589. b
 Item p. 2. c. 1105. c. & c. 1345. 3. b
 Suspendebatur in ligno apud Hebræos nullus nisi blasphemus & idololatra, & ideo si diu remaneret suspensus, daretur occasio hominibus, vt loqueretur de blasphemia illa, & idololatria p. 1. c. 1585. a
 Suspicio quid est, p. 1. c. 1566. f

Suspicio

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra

Suspicio est maximum humanitatis vitium, quæ aliter putat
quàm sit veritas, p. 3. col. 1360. f
suspitiones si vitare non possumus (quía homines sumus) iu-
dicia tamen, id est, diffinitivas firmasque sententias conti-
nere debemus, p. 6. c. 225. b. c.
suspicia sanctorum patrum de mora Christi venturi in mun-
dum, significantur per fletum parentum Tobix, par. 2. col.
1535. c
fufurrium est ipsa locutio intima, p. 3. c. 71. b
symbolum fidei per duodecim apostolos ordinatum est, p. 2.
c. 1326. c. f
Item p. 3. col. 1705. a. b
synagoga dum Christum purum hominem credens, adulteri-
no complexu constringere voluit, ipse regimen literæ ocu-
lis eius obiecit, & c. figura de Ioseph, p. 1. col. 397. d
synagoga de ecclesia hanc mercedem accipit, vt ultra idola
non colat. Videns enim gentiles ita ad Deum conuersos,
erubescit ultra idola tolerare, p. 1. c. 486. d
synagoga repudiata est a Deo tanquam a viro suo, parte 4. c.
423. a
synagoga per diuersa signatur siue figuratur, parte prima, co-
lum. 1601.
Item p. 2. c. 1619. c. & col. 1213. a. b. & c. 913. a. b. & col. 816. d.
& col. 313. c
Item p. 3. c. 373. b
Item p. 5. c. 534. c. f. & c. 816. d. & c. 608. c
synagoga dicenda est Idumetica, a quodam Idumæo, sicut ec-
clesia dicitur Apostolica ap. Apostolis, parte 4. colum. 314. f.
& c. 1916. f
synagoga est mater Christi, p. 3. c. 32. e
synagoga, vna pene eademque ætas nasci, & gentes cœperūt
idololatria fœdari, p. 1. c. 536. d
synagoga est locus vbi cōueniebant legisperiti & communis
populus ad audiendum doctrinam legis, p. 5. c. 492. f
synagoga quatuor habuit ordines ad eruditionem suorum,
scilicet principes sacerdotum, seniores populi, scribas, &
Pharisæos, p. 4. c. 1397. c
synagoga dicitur vxor domini, in legis fœdere carnali ei intel-
ligentia subiecta, p. 3. col. 208. d
synagogæ matris per Agar significatæ, ceruicem grauauit po-
pulus insipiens, dices, Sanguis eius super nos, & c. & de hoc
figura, p. 1. c. 258. a
synagogæ sacerdotes, quia dum ab intellectu incarnationis
Dei perfidia sua obscurati sunt, veri sacerdotij ministerium
perdiderunt, & de hoc figura, p. 2. c. 1157. b
synagogam significat Sara, quæ in vmbra sacramentorum se
abscondens, Christum venisse non credit, parte 1. c. 233. a.
Interl.
synderesis dicitur aduersarius, & quare, p. 5. figuratur per Io-
sue, p. 2. c. 143. c
synodos quatuor habuerunt apostoli, & de quibus, parte 6.
col. 1209. b
syria est omnis regio ab Euphrate vsque ad mare magnum,
p. 5. c. 91. c. & c. 707. b
syriæ regum post Alexandrum magnum catalogus, parte 4.
c. 1645. b. per totum, & c. 2214. c
syriæ rex propter Deum in se iratum corruit in languorem, p.
2. c. 909. c
syrorum mos erat per parabolas loqui, par. 5. c. 308. e

T

T Litera figura crucis in qua pendebat dominus, parte 4.
c. 1147. c
Tabernaculum a Dauide factum quo Moyses tabernaculum
cooperiret, p. 2. c. 1075. b
Tabernaculum vocat Ieremias nō modo templum diuinum,
sed etiam domos & turre, & porticus, p. 4. c. 665. a
Tabernaculum cum omni supellectili sua prius vnctum est,
quàm tabernaculi sacerdos Aaron, p. 1. c. 677. a

tabernaculum quid est, p. 6. c. 1180. f
Item p. 4. c. 955. b. Item p. 3. c. 528. f
tabernacula sunt eorum qui semper in via sunt & ambulant,
nec itineris sui terminum reppererunt, p. 1. c. 1355. a. b.
tabernaculum quod habuerunt Iudæi per eremum, quomo-
do de loco ad locum translatum est, p. 4. c. 303. a
Item p. 2. c. 1087. a
tabernacula quæ inhabitasse Abraham, Isaac & Iacob dicun-
tur, quæ & qualia fuerunt, p. 1. c. 883. c. & col. 956. f
tabernaculorum festum quare & quando celebratur ab He-
bræis, p. 1. c. 613. b. c. & c. 1111. & c. 1395. a. b
tabula in vna erant scripta tria præcepta, in alia septem secun-
dum doc. nostros, Secundum Hebræos in qualibet tabula
erant quinque scripta, p. 1. col. 825. b. & col. 827. & colum.
1209. d. e. Sed c. 899. b. dicitur secundum doctores Hebræo-
rum, tantum quatuor præcepta erant in prima tabula, cæte-
ra vero sex in secunda tabula.
tabulæ duæ testimoniū decem verbis signantur, vt per ipsum
numerus figura crucis exprimeretur, quem significat x. li-
tera, quæ in specie crucis formatur, p. 1. c. 1989. c
tabulæ testimoniū dicuntur duæ tabulæ lapideæ, & quare, p. 1.
c. 825. c. & c. 1494. d. e
tabulis in duabus scripta est lex propter duo testamenta signi-
ficanda, vel quia sunt præcepta, dilectionis Dei & proxi-
mi, p. 1. c. 673. a. b
tacere & loqui pro tempore, eiusdem sapientiæ est, parte 4.
col. 2108. f
tacere nemo contentus est audiens nomen suum in rixa, sed
tacito nomine, audiens de se aliquod dictum, quandoque
dissimulat, p. 6. c. 231. c
tacens consumitur, qui intus in se inuenit vnde vratur, par. 3.
col. 162. e
tacendo, loqui discamus, p. 4. c. 1103. b
Quasi vas sine operculo vel ligatura polluitur, qui per studiū
ostentationis patens, nullo velamine taciturnitatis operi-
tur, p. 1. c. 1306. d
taciturnitatem quæ bona comitantur, p. 6. c. 1288. f
tactus in certitudine homo excedit omnia animalia, non au-
tem in alijs sensibus, p. 3. c. 152. f
talentum triplicis mensuræ traditur. Minimum librarum quin-
quaginta, medium librarum lxij. summum librarum cxx.
p. 2. col. 1320. e. f
talentum reputatur hoc quod cuique datur in rebus munda-
nis vel spiritualibus, de quo est rationem redditurus, parte
quinta, col. 413. a. b
Tamyris regina Scytharum Cyrum regem Persarum cum du-
centis militibus enecauit, & c. Dixit autem regina cum mi-
sisset caput eius in virem humano sanguine plenum, Satis-
te, inquit, sanguine quem quæstisti, p. 4. c. 2169. a. b
tardum videtur quod magno desiderio queritur, parte tertia,
c. 945. a. b
tartari legem Mahumeti acceperunt pro maiori parte illius
populi, p. 6. c. 1596. f
tartari de terra sua exeuntes anno M. ccii. multos populos, tã
Christianos quàm Paganos occiderunt, p. 6. c. 1660. f
tartari habent quasdam ciuitates pro mercatoribus & artifi-
bus. Sed nobiles & homines armorum habitant in campis,
& in tentoriis, p. 4. c. 877. c
tartari per ignem credunt omnia purgari, & per transitum in-
ter ignes æstimant se purgari, p. 3. c. 1230. f
Item p. 2. c. 937. c Item p. 1. col. 1583. a. b
tartarorum principem homines extranei accedentes, ante
transcunt inter ignes, par. 1. ibid.
tau vltima literarum inter Hebraicās, & illius mysticus sen-
sus, p. 4. col. 948. a. & col. 1147. a
Item p. 2. c. 203. b
tectæ domorum in terra promissionis erant plana, & ibi con-
ueniebant homines causa recreationis & colloquutionis, &
ideo nisi ibi fierent retinaculum, immineret periculum, p.
1. c. 1588. e. f. Vide in Palæstinorum mos, & c.

Tecta

Index.

- Tela** dum accenditur, odorem quidem suauem habet, lumen sed obscurum, p. 3. col. 398. e
- Tela** aranea um studiosè texitur, flatu ventu venti dissipatur, p. 3. c. 117. a
- Temeritas** illorū, qui licet diuersis penis multari, semper in duritia sua manent, tanquam nullum habeant rectorem, significantur per locustam, p. 1. c. 575. a. b
- Temperantia** infuso, supra temperantium politicam non solū rescindit carnis delectatione, sed vltius, vt corpus totaliter redigatur in seruitute animæ, p. 6. col. 414. f. Item p. 3. c. 1355. c
- Templum** Dei vocauit Dauid scabellum pedum suorum, p. 4. col. 952. f
- Templum** Hierosolymis vnicum in mūdo fuit venerabile, ad quod homines confluēbant, p. 2. c. 757. c
- Templum** Hierosolimys tipus erat templi hominum qui sunt soli aptissimum Dei habitaculum, p. 2. c. 761. b. c
- Templum** Hierosolymis celebre ante crucē Domini, post crucem dereliquit Dominus domum suam, p. 2. c. 82. d
- Templum** reādicabitur in aduentu Messiae, vt dicit Ra. Sa. & Iudæi per ordinem dispersi ibi in momento congregabuntur, p. 3. c. 814. f
- Templum** secundum ædificatum per Zorobabel quinque res notabiles habuit, quæ non fuerunt in templo Salomoni, p. 4. c. 315. c
- Templum** diuina dispositione destrūctū ex 42. anno post passionem Christi, & quare, par. 5. col. 1091. c. & col. 389. c. & col. 615. c
- Templum** Christi proprie incepit à principio prædicationis Euangelii, non ex lapidibus insensibilibus, sed ex Christi fidelibus, p. 3. c. 1181. c
- Templum** Domini est quilibet fidelis, Et hoc templum debet dedicari ad similitudinem materialis templi, par. 4. column. 2385. c
- Templum** nostrum Dei, spiritus sancto recedēte, prius seductionibus & indisciplinationibus repletur, deinde venit in ruinam sicut corpus anima recedente primo frigescit, deinde putrescit & soluitur, p. 5. c. 388. f. & 389. c
- Templum** interius est cor, altare ibi est fides, & quale, & quomodo ibi munus offerendum, p. 5. c. 108. e. f
- Templum** Domini illud vere est, in quo fides vera, conuersatio sancta, & omnium virtutum chorus, parte 4. columna 639. a
- Templum** ædificatum est vt aiunt Hebræi in hunc mortem, quem Dominus Abrahæ monstrauit, dicens: Vade super vnum montium, & c. Et ille mons postea additus est ciuitati p. 1. col. 263. b. c. & col. 270. a. b. & col. 370. e. f
- Templum** aliquando proprie accipitur pro domo templi, & diuidebatur in duas partes. Vna pars, sanctum. Alia, sanctum-sanctorum. Aliquando templum large accipitur. scilicet quædam platea quadrata ante templum, clauia muro, p. 5. columna 346. f
- Templum** erat domus magna facta ad modum turris quadratæ cuius duo latera sibi opposita sunt longiora in triplo duobus aliis sibi oppositis, propter quod hæc domus aliquando vocatur turris, p. 2. c. 713. c. Item, p. 1. c. 370. f
- Templum** habebant Iudæi cætum vnum, vbi poterant offerre & immolare scilicet in Ierusalem, licet haberent alia loca in ciuitatibus & villis, in quibus conueniebant ad orandū, ad adiudicandum verbum Dei, & ad alia tractandum, p. 5. columna 179. c. & col. 793. c. Item, par. 3. col. 1867. c. Item, p. 1. col. 678. f
- Templum** Sa'omonis circa se habuit tria atria, & quare, & vbi p. 4. c. 1137. c
- Templum** primum quando tempore post exitum de Aegypto foundationē habuit, & quando tempore constructū, & quanto tempore stetit vsque ad destructionē per Nabucodonosor, par. 3. col. 983. c. Item, par. 2. c. 51. b. c. & col. 218. e. f. & c. 1053. c. & c. 1579. c
- Templi** primi & secundi in Ierusalē constructio, dedicatio, re
- stauratio, prophanatio & destructio, quando & quanto tempore & per quos facta sit, par. 4. column. 2364. a. b. l. i. m. p. 2. col. 1311. b. c
- Tempus** vitæ præsentis non est tempus optatum a viris sanctis sed tempus vitæ futuræ, quod est tempus recipiendæ mercedis, p. 3. col. 168. f
- tempus** quæ Christus Apostolos virtute armatus ad prædicandum misit ab Ezechiele præfiguratum, p. 4. c. 1102. f
- tempus** omne conuenit verbo Dei. Modo enim legendum est modo Deo cantandum est, modò orare modo docere, modò exhortari, modo increpare conuenit, & c. p. 1. c. 1225. a. b
- tempus** magis mutatur secundum Lunæ cursum, & ideo tempus nouum dicitur noui Lunium, p. 3. c. 2191. c
- tempus** omnino non esset si nullus motus esset vel corporalis vel spiritualis creaturæ, quo p præsens præteritis futura succederent, p. 1. c. 62. e. f
- tempus** quadruplex. Primum ante legem, secundum sub lege, tertium sub gratia: quartum est in futuro, parte 5. columna 269. a. b
- tempus** sumptum singulariter in scriptura significat vnum annum pluraliter vero absque numero determinato significat duos annos secundum communem modum loquendi Hebræorum, p. 4. c. 1769. c
- temporis** cuiuslibet verba, vt fuit, est, erit, de Deo vere dicuntur, p. 5. c. 1268. d
- tempora** quinque in procreatione naturali & alitione. Ita similiter in spirituali, p. 3. c. 1464. e
- tempora** labuntur, & demonstratur hoc versiculo, Sed fugit in terea, fugit irreparabile tempus. Heu, heu fugaces Posthume Posthume labuntur anni, p. 5. c. 1973. c
- tempora** sic Deus possidet, vt sub potentia suæ præsentia coangustet, p. 3. c. 28. e. Item, p. 1. c. 512. e. f
- tempora** observatio magnum lectori Prophetarum comodū, p. 1. col. 11. a
- temporum** sunt distinctiones tres præteritum, præsens, & futurum, & quatuor vicissitudinis, p. 2. c. 1095. b. c
- temporum** supputatio multis modis accipitur penes dies & annos, p. 1. In Prologo Lyran super Genesi.
- temporum** annotationes sumuntur ab aliquo euentu notabili p. 4. c. 2352. f
- temporalia** bona dat Deus bonis & malis, & quare. Item tollit a bonis, & malis, & quare, p. 3. c. 900. f
- temporalia** bona vbicunque in sacra scriptura promittuntur pro virtutum actibus, sub illis intelliguntur bona spiritualia & æterna, tanquam principaliter promissa, par. 4. col. 25. c. & col. 384. f. & c. 481. f. & col. 526. d. & col. 611. c. Item, p. 5. col. 919. c. Item, par. 6. col. 840. f. Item, par. 3. c. 1152. f. & col. 1184. e. & col. 1561. c. & c. 2100. d. Item, p. 2. col. 1083. b. c. Item, par. 1. col. 207. b. c. & col. 626. e. f. & col. 1133. c. & col. 1299. b. c
- temporalium** abundantia circa quam versatur mundana cupiditas, administrat materiā & fomentum omnibus viciis, sicut radix nutrimentum ramis, p. 5. c. 908. f
- temporalib.** & caducis sobrie vramur, non quasi bonis nostris sed ad sustentationem datis, par. 6. columna 657. c. & col. 726. d
- tempus** & non tempus pro parte faciei ait Nico. de Lyra dicendum esse secundum antiquam grammaticam, par. 2. column. 180. f
- tenebræ** duplices sunt, interiores & exteriores, p. 5. Item, p. 6. c. 1332.
- tenebræ** sunt duplices, quædam culpæ, quædam gehennæ, p. 5. c. 160. f
- tenebræ** ignorantia ablatæ sunt per Christum qui est veritas, tenebræ culpæ per gratiam, & gloria dabitur ab eo contra tenebras gehennæ, p. 5. c. 1155. c
- tenebræ** gehennæ sunt terminus tenebrarum ignorantia & culpæ, & ideo dicuntur exteriores. Ibidem.
- tenebræ** quomodo dicuntur esse in inferno, cum ibi sit ignis qui de natura sua est lucidus, p. 5. c. 160. f

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra

Tenebræ lucem præcesserunt, p. 1. col. 6. f
 Tenebræ fiunt recedente Sole visibili de nostro hemispherio, p. 5. c. 1158. f
 Tenebras comitatur semper horror, & quando minus discernit quis quæ circa se sunt, tanto magis metuit, vndique aduersa pauitans, p. 3. c. 1463. b
 Tentat Deus in præmium, diabolus in interitum, p. 1. columna 633. a
 Tentat nos Deus, quare, & quomodo, p. 1. c. 263. b. c
 Tentat Deus & diabolus, sed diuersa intentione, p. 6. c. 1269. a. & col. 427. c
 Tentare ex se diabolus appetit, sed eos qui tentadi sunt, & pro ut tentandi sunt, Deus iuste tentari permittit, p. 2. c. 285. f
 Tentare Deum quid sit, p. 5. col. 84. f. Item p. 3. c. 1883. c. Item p. 1. c. 1500. e. f
 Tentare quid sit, p. 6. col. 502. f. Item, p. 3. col. 1896. f. Item, p. 1. c. 263. b. c
 Tentantur homines aduersitatibus & tribulationibus causa quintuplici, p. 5. c. 503. c
 Tentari nullus discipulorum grauiter fetat, qui positus est ad docendum si Dominus tentatus est, & tentantibus respondeat dogmata pietatis, p. 5. c. 314. e. f
 Tentari quate permittit Deus hominem, cum sciret eum casurum p. 1. col. 8. b
 Tentari nos Deus finit, vt videamur nobis infirmi, & tamen custodit, p. 3. col. 37. a. Item, p. 1. col. 27. b. c. & col. 87. c. Item, p. 2. col. 693. a. b
 Tentatio sicut saepe per oculus trahitur, sic nonnunquã concepra intrinsecus, compellit sibi intrinsecus oculus deseruire, p. 6. c. 631. a
 Tentatio & probatio ad hoc ordinantur, vt aliquid ignotum manifestetur ipsi tentanti, p. 3. c. 605. c
 Tentatio vox est diaboli: Audi qui tentatur & resistit. Exaudit qui consentit, p. 3. c. 66. e. f
 Tentatio fit tribus modis, p. 5. col. 144. c. Item, p. 6. col. 1027. b. & col. 1269. a
 Tentatio humana quæ est, p. 6. c. 276. f
 Tentationis fornax succenditur sextupliciter & per quot succenditur. Sunt enim septem tēationis differentiæ, p. 4. col. 1544. d
 Tentationis necessitas ostenditur & probat, p. 3. col. 406. d
 Tentatione si anima non fallitur, continuo resoluitur, sicut ca si sale non aspergitur, corrumpitur, p. 1. c. 1428. d. e
 Tentationes multæ nobis occurrunt, multa offendicula volentibus agere quæ Dei sunt, & in fide multa inuenies torruosa, plurimas quæstiones, obiectiones hæreticorum, contradictiones infidelium, p. 1. c. 611. d
 Tentationes ab anima non auferuntur quamuis grandes habeat profectus quia quasi custodia & munimen sunt ei, p. 1. c. 1528. d. e
 Tentationes duæ sunt, vna probationis alia deceptiones, p. 5. c. 1169. a. b. Item, p. 6. col. 1269. a. Item, p. 1. c. 633. a. b
 Tentationum certamina & examina probationum non sine diuino irrogari solere iudicio, p. 2. c. 614. d. e
 Tentationum concussio infirmos prodit, p. 3. c. 373. a
 Tentamenta mox a diabolo succrescunt cum lux diuina cor humanum illustrat vt plus tentationibus vrgeri sentiat quã cum lucis internæ radios nesciebat, p. 1. c. 532. e. f
 Tentatus est primus homo a diabolo cibo carnali in interitum. Tentati autem sumus a filio Dei cibo spiritali in salutem, p. 1. c. 633. b
 Tētarus est Christus, & quare & quomodo. Vide in Christus.
 Tentoria quibus pastores vtuntur quis primum adinuenerit, p. 1. c. 122. d. e
 Terra fata diuersis seminibus exiliores fructus producit, p. 1. c. 1588. e
 Terra cur pro aqua ponatur Exodi 15. p. 1. c. 623. c
 Terra multis modis accipitur & terra hæc in qua habitamus non ab initio terra vocata est, sed arida & postea terra, p. 1. col. 1415. b. c

Terra super aquas fundata dicitur & quomodo, par. 3. column. 1492. f. Item, parte prima, columna 48. e. f. 49. a. b. & column. 62. c
 Terras prius incultas antiqui patres suis laboribus coluerunt, & sic cibi corporales multiplicati fuerunt in sustentationem sequentium, p. 3. c. 1661. c
 Terra & puluis peccatores significant, p. 4. c. 1263. b
 Terminus hominis constitutus est. Ista constitutio potest dupliciter intelligi, p. 3. c. 167. b
 Terminus vitæ humanæ post diluuium non fuit centum viginti annorum. Nam aliqui dicuntur vixisse quingentis vel quadringentis annis post diluuium, p. 1. c. 180. d. e
 Ternarius numerus est mysticus & ostenditur in pluribus, p. 2. c. 1338. e. f. Item, p. 1. col. 357. b. c
 Tern stratores dicuntur Angeli nequam, & quare, p. 1. column. 621. a. b
 Terra in elementa est maxime stabilis, cum sit centrum mundi p. 3. col. 148. f
 Terra diuina dispositione venis aquarum est tota plena, sicut corpus animalium sanguine, & quare, p. 6. c. 1367. b
 Terra in inferioribus creaturis videtur firmior, & stabilior, & tamen Deus in terremoto ipsam mouet, p. 3. c. 121. c
 Terræ nascencia diuersarum specierum magis fructificant in vna terra quam in alia. p. 3. c. 2044. f
 Terræ motus vnde causatur, p. 3. c. 121. c
 Terræ latitudo & longitudo quomodo accipitur secundum astrologos p. 3. c. 357. f. & col. 366. e. & extensius, c. 995. c. Vbi etiam tangitur quæ partes habitabiles & quæ inhabitabiles. Item, par. 1. col. 773. c
 terrenam regnum positum est à Deo non à diabolo ad vtilitatem genti, p. 2. c. 1425. c
 terram scabellum pedum suorum cum Dominus vocat non ignominia, sed gloriam significat, p. 4. c. 526. f
 terror irā retrahit a malo, sicut amor ad bonum, p. 1. columna 1484. f
 terrore muta sententiam in hominibus. Ibidem.
 terrores homines faciunt pro iactantia & minas etiam his quibus nocere non possunt, p. 1. c. 1345. b. c
 terrores aliquando ita conturbant animum cogitantis circumpendentibus malis, vt sicut aquæ circumfluere videantur, p. 3. col. 1114. e
 testa ex luto fit, & sanies corporis lutum est, p. 3. c. 37. b
 testamentum quid dicitur, p. 3. c. 1242. d
 testamentum secundum leges humanas ciuiles & canonicas non habet robur, quamdiu viuit testator, p. 6. c. 896. f
 testamentum vetus & nouum cum Christi sacramenta quam Ecclesiæ mysteria sub ænigmatum figuris operiunt, p. 1. col. 889. a
 testamentum vetus distinguitur in tres ordines secundum Hebræos. Primum vocant legem, secundum Prophetas, tertium agiographa, & quot, & quos libros singulis annumerat, p. 2. col. 5. c
 testamentum vetus temporale significatur, dū mutabile ostenditur, p. 4. c. 456. e
 testamentum nouum. Vide in Nouum testamentum.
 testamentum nouum quomodo præstat ueteri, cū dicitur quod rota erat in rota, & vetus in nouo, & econuerso, p. 6. 1449. b
 testamentum vtrunque nobis nouum est, non temporis gratæ, sed intelligentiæ nouitate, p. 1. c. 1281. b. c. & c. 1299. a
 testamentum vetus non recipientes, vt sunt quidam hæretici, sic inquirunt. Quanta est crudelitas Dei, legis, & Prophetarum qui vsque in tertiam & quartam generationem extendit iram suam, sed responsionem habent, p. 4. c. 1211. a. Item, p. 2. c. 65. c. & col. 75. a. b. & col. 86. a. f
 testamentum nouum abconditum est in lege, par. 1. columna 727. e. f
 testamentum vetus & nouum quare sic appellantur, p. 6. c. 881. b
 testamenti veteris & noui differentia, p. 6. c. 900. e
 testamenti veteris auctoritatem cur tenemus, cuius ritum non obseruamus, par. 6. col. 881. b

Testamen-

Index.

Testamenti noui testimonium est vetus lex: & ergo vetus Testamentum dicitur testimonium in quantum probat & testatur lex in quantum iubet, p. 3. c. 1017. b

Testamenti veteris ac noui tanta est concordia vt neutrum sine altero sit, p. 1. c. 1557. a

Testamenta duo dicuntur vbera. In quorum vno nūciatus, in altero demonstratus, p. 1. c. 461. a. Interl.

Testamenta duo figuratur per Cherubim, p. 1. c. 734. e

Testamenta duo per Cherubim figurantur, & quare, p. 2. col. 1145. b

Testamenta duo significantur per Agar & Saram, p. 1. c. 215. c

Per noctem & diem, c. 164. d. Itē per duo labia, p. 3. c. 1677. a.

Per arcturū & pleiades, c. 360. d. e. Per mel & fauū c. 1384. d.

Per septenarium & octonarium, c. 895. b. Iterum per noctē & diem, c. 605. c. Item per duas rotas currus, p. 4. col. 209. c.

Per duo maria, c. 2168. c. Per duas oliuas, c. 2207. a

Testamenta duo magis vicina & conuenientia quam vnita dicuntur. Multa enim veteris amissimus, & nouæ gratiæ multa suscepimus, p. 4. c. 2168. d

Testamentorum duorum distinctionem ostendit Christi passio, p. 1. c. 1298. f

Testimonium quid est, p. 3. c. 1197. a. b

Testimonium firmū habetur per demonstrationem in his quæ subsunt facultati naturali intellectus, sed in his quæ sunt supra facultatem hanc, testimonium firmum est per opera soli Deo possibilia, quia non potest esse testis falsitatis, p. 5. col. 1106. d

Testimonium falsum in iudicio non tantum prohibet octauo præcepto, sed etiam extra iudicium & omnis detractio. Alii dicuntur Hebræi, p. 1. c. 975. c

Testimonium veritatis licet de Apocryphis sumere, p. 6. col. 225. c

Testimonijs quæ iam fuerant in Gentibus diuulgata abutuntur Apostoli aut Apostolici viri, vbicunque loquuntur ad populos p. 1. c. 434. e. f

Testis falsus est qui non eodem sensu dicta proponit, p. 5. col. 440. f

Testes Dei sunt, qui per opera testantur quæ præmia sunt securæ, p. 3. c. 137. b

Testes falsos quomodo Iudæi dicunt esse puniendos, & in hoc errare eos ostenditur, p. 4. c. 2211. a. b

Testium falsorum & caluminantium voces quando responsionem non merentur. Ibidem.

Testium conditiones quomodo & qualiter considerandæ, p. 4. 1646. d. e

Testibus duobus iniquis Susanna est appetita duos testes & Synagoga inuenit qui aduersum Christum falsa iactarent duobus testibus pauper occiditur, p. 2. c. 843. a

Tetragrammaton. De hoc nomine quod est cōforme huic nomini Iesu, vt patet, p. 1. c. 510. f. diuersa notanda scribuntur, & signantur in locis infra expressis, & c. 509. a. b. & c. 510. per totum, & c. 511. per totum, & c. 533. c. & col. 539. a. b. & c. 541. c. Item, p. 2. c. 309. b. c. Item, p. 4. col. 742. f. & col. 814. f. Item, par. 6. col. 1696. a

thabita non est nomen commune, sed proprium nomen puelle, p. 5. c. 537. b. Item, p. 6. c. 1117. c

thabor, terminus est Zabulon, mons in medio Galilææ cāpo, par. 4. colum. 865. b. & colum. 1733. a. Item, par. 3. columna 1123. b

thalmud duplex. Vnum Ierosolymitanum, & alterum Babylicum. Et istud secundum est maioris authoritatis quam primum, p. 4. c. 1211. a. b. Et istud opus fuit maximæ diabolicum, c. 159. a

thalmudica doctrina vt Iudæi dicunt & firmiter credunt fuit data Moyli a Deo in monte Sinai ore tenus. Per quem & quando fuit redacta in scriptis, p. 4. c. 313. a. b. & extensius, col. 1211. a. b. Item, p. 6. c. 1695. a

thalmudica doctrina multa continet absurda de Deo, & etiam iniqua, & naturalis dictamini rationis omnino insona, p. 4. col. 315. c

thamuldica authoritas apud Hebræos tanta est in determinationibus & in eodem gradu, sicut authoritas vniuersalis Ecclesiæ apud nos, p. 4. c. 1621. a. b

thalmudice facultatis fabricatores habebant duos dæmones familiares sibi, & c. p. 4. c. 317. a. 318. d

thalmudicam doctrinam Iudæi dicunt Deilegem, p. 4. colum. 315. b

thare pater Abraham & Nachor & Labam propriis sibi Deos vendicabant, p. 2. c. 144. e

thargum vocatur apud Hebræos translatio Chaldaica, & est tantæ authoritatis apud eos, quod nullus ausus fuit ei contradicere, p. 4. c. 105. b. & c. 365. c. & col. 438. c. & col. 781. c. Item, p. 3. col. 1287. c. Vbi habes quis translator fuit. Item apud Hebræos quasi tantæ authoritatis est sicut textus, p. 1. c. 125. c. & col. 454. f

thalmud vel thaumum quis vel quid, & qualis, vel quale idolum fuit, p. 4. c. 1139. c

theatrum quid & vnde dicitur, p. 6. c. 1193. c

thebes alia est ciuitas in Aegypto, & alia in Iudæa nomine Thesba, & alia in Græcia quæ dicitur Thebe, p. 2. c. 219. a

themor ciuitas quam ædificauit Salomon in ciuitate, p. 2. col. 1167. a

theodas fuit quidam magus, & c. p. 5. col. 1185. c. Item, p. 6. col. 1037.

theodorus Tharanitanus Episcopus scripsit, quod & heretici putant Christum nec veram carnem de virgine assumpsisse nec corpus corporale secundum carnem habuisse, p. 5. col. 551. a

theologia dicitur fons & fluuius Paradisi, id est, Ecclesiæ militantis, & quare, par. 1. col. 65. a. b. c. & diuiditur in quatuor flumina propter quadruplicem sensum contentum in ea, p. 1. c. 70. f

theologia paucorum est, sublimium scilicet & Domino appropinquantium, p. 1. c. 994. e. f

theologi moderni temporis curiositati operam dantes notantur, p. 4. col. 661. c. & col. 1862. f. Item, p. 2. col. 1329. b. c. Item p. 5. c. 750. f

thesaurizatio quæ fit ex causis honestis non est interdicta à Salvatore, tanquam illicita. p. 5. c. 136. f

thesaurizans propter præsentem vitam & amorem sæculi, continuo vermes illi ebulliunt, hos generat auaritia, & diuitiarum cæca cupiditas, p. 1. c. 633. a. b. & c. 641. a. b

thesaurus tuus vbi est, ibi & cor tuum, vniuersaliter intelligitur & de pecunia & de omnibus voluptatibus, p. 5. c. 872. c

thesaurus Dei est voluntas eius, p. 4. c. 664. e

thesaurus sumitur non solum pro pecunia, sed etiam pro omni substantia, p. 2. c. 1123. a

thesaurum Domini vocat Ieremias vlticem sententiam, p. 4. col. 898. f

threni non sunt distinctus liber a libro Ieremiæ, p. 4. columna 585. c

thuribula Dathan & Abiron cur Deus altari iusserit affigi p. 1. c. 1280. e

timere aliter adultera virum suum, aliter casta, adultera ne veniat, casta ne deferat, p. 3. c. 1360. d

timere a coeli constellationibus quando est licitum, & honestum, & quando non, p. 4. c. 66. e. f

timere Deum ne mittat in gehennam, & timere Deum ne te deferat, differenti modo fit, p. 6. col. 1409. a. Item, par. 3. col. 2104. b

timere debemus in omnibus. Aliquando enim est gratia quā dicimus iram, & aliquando ira quam dicimus gratiam, & c. p. 3. c. 59. c

timere opportune cautela est, & trepidare ineptè, ignauia, p. 3. col. 521. b

timor est passio de malo futuro difficili euitabili, non tamen impossibili, p. 4. c. 589. c

timor cordis cauat tremorē in exteriorib. membris, p. 4. 636. f

timor dissoluit visicam, & facit fluere vrinam, p. 4. c. 154. f. & c. 1132. f. & col. 1236. e.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra

- Timor** nimis reddit hominem aliquando stupidum, & quasi impotentem se mouere, p. 4. c. 1635. c.
- Timor** ferulis & initialis dicuntur esse initium sapientiæ, sed diuersis rationibus, p. 3. c. 1299. b. & col. 1480. f.
- Timor** ferulis introducit sapiëntiam sicut seta filium & est principium extrinsecum, & c. p. 3. c. 1642. f.
- Timor** ferulis prius, deinde amicabile, quem Lia significat libera, inde sequitur amor purgati animi quem significat Rachel, p. 1. c. 359. a. Interl.
- Timorem** magnum habentes ingidantur & pallescunt, p. 3. c. 1079. c.
- Timores** sunt quatuor præter timorem naturalem qui omnibus inest, scilicet mundanus ferulis, initialis, & castus, p. 6. c. 105 c. Item, p. 3. c. 1453. b. & extensè, col. 1480. f.
- Tinea** de veste oritur, & oriendo corrumpit, p. 3. col. 74. e. & col. 165. a. b.
- Tinea** domum sibi corrumpendo facit, p. 3. c. 261. c.
- Timendus** non est qui nihil potest, nisi permissus, p. 1. c. 345. a. Interl.
- Tinea** damnum facit, sed non sonum, p. 3. c. 74. e.
- Titulus** diaboli est: Ipse est rex super vniuersos filios superbiæ Titulus vero Christi, humilitas, p. 3. c. 404. e.
- Titus** vel Vespasianus dicuntur aper & singularis ferus, p. 4. c. 980. e. Item, parte 3. colum. 1653. a. Item, parte 2. columna 363. a. c.
- Tobias** intentione fortis & robustus inuentus est, par. 2. col. 1505. a.
- Tobiæ** liber curita inscribitur, p. 2. c. 1446. d.
- Tobiæ** laus, p. 2. col. 1500. e.
- Tobiæ** historia contigit anno sexto Ezechie regis Iudæ, qui Tobias captiuatus fuit per Salmanasar regem Assyriorum, p. 2. c. 1495. c.
- Tobiæ** liber, Vide in Liber Tobie.
- Tobiæ** utilis fuit percuti cecitate sine culpa, vt probaretur eius patientia, quam Elymæ mago, qui pro perfidia percussus æternæ vltioni præparatur, p. 6. col. 1331. a.
- Tolerare** aduersa huius vitæ patienter facit, quod considerare eas ordinari ad finem vitæ beatæ in futuro, p. 3. c. 93. b.
- Tondere** Cæsariem consuetudo fuit apud veteres Iugentium, signum doloris & humiliationis, nunc è contra, comam demittere, luctus indicium est, p. 4. c. 173. c. & col. 644. c. f. & c. 879. a. & col. 1284. e.
- Tonitruum** aliquando videtur esse, quando auditur sonus rotarum curruum 1011. c.
- Tonitru** vox reuoluitur, vt rotatus & sinuosus sonus sentiatur, p. 3. c. 1011. a.
- Tonitrua** Dominus, excitauit cum Samueli responderet vt per uicatum populi arguere, p. 2. c. 387. b.
- Tonsor** quem meretrix conduxit ad tontendum capillos Samsonis Pilatus extitit, cui, victum Dominum nostrum tradidit & negauit, p. 2. col. 259. c.
- Tonsuram** vel nomen clerici qui arripiunt, irruunt admissi ad Christi sanctuarium tanguntque indigne, sancta sanctorum, idcirco morietur & non solum in anima verum etiam in corpore citius feruentur, p. 1. c. 1187. b. & col. 1188. d.
- Topaxius** lapis præciosus, & eiusdem moralitas, p. 6. c. 681. a. Item p. 4. c. 1289. b. Item, p. 3. c. 264. b.
- Tophet**, id est, gehennæ poena vel poena gehennalis secundum Hebræos & Latinos, par. 4. colum. 285. c. sequenti & col. 645. c. clarius. Item, par. 2. col. 337. a. & col. 985. a. & colum. 1213. b.
- Tophet** idoli cuiusdam ara interpretatur inclusio sine demortio, p. 4. c. 646. e.
- Torbinus** vt brutum tractat anima rationali præditus rationem corrumpit, p. 4. c. 332. d.
- Torcular** sic dictum est, vt Psalmi de torcularibus eo quod in his mysteriis Dominicæ passionis sint modo misti sancto spiritu feruente Prophetarum redundantius estuarint, p. 4. 65. b.
- Torculari** sæpe Scriptura comparat supplicium grauissimum p. 4. c. 945. c.
- in **Torcularibus** tria sunt, scilicet pressura, & de ea oleum, & amurca similiter & vinum & acinum, quorum vnum re conditur aliud proicitur, p. 3. c. 1057. b.
- Tormenta** aliorum, remedia sunt aliorum, p. 3. c. 607. a.
- Torrens** (ni fallor ait Hieronymus) sine additamento nusquam reperitur in bono, p. 3. c. 1624. e. Vide etiam, c. 95. b.
- Tornatura** ceteris est promptior artibus, p. 4. 1865. a. Item, p. 6. c. 808. e. f.
- Torta** quid & unde dicitur, p. 2. c. 1083. c.
- Totila** rex Gothorum inuasit Imperium, & c. p. 6. c. 1571. c.
- Toxicos**, & toxicum, quid & unde dicatur, p. 4. c. 637. c.
- Tractatus** tot & tam magnificos nunquam condidissent, Athanasius, Ambrosius, Hilarius, Augustinus & ceteri, si non contra fidem rectam fuisset multitaris hæreticorum error obortus, p. 2. c. 1378. c. f.
- Tractio** qua dicitur: Nisi pater traxerit eum, non est violentiæ nec necessitatis, nec est inuiti, sed voluntatis & desiderii, & c. p. 5. c. 1127. c.
- Tradidit** pater filium tradidit filius seipsum: Iudas quid fecit? p. 6. c. 120. f. & 485. b. c. & 557. b. & 1323. b. Item, p. 4. c. 503. b. Item, p. 1. c. 690. f.
- Traditur** peccator sathanæ dupliciter, p. 2. c. 164. e.
- Traditiones** multæ in Ecclesia Catholica seruantur quarum ratio nemini patet, p. 1. c. 1188. d. e.
- trahimur** hic tantum, sed alibi faciam eum, ait Christus videre quod credit manducare quod esurit, habere quod amauit, & desiderauit. Ibidem.
- tranquillitatem** castitatis semper inquietare molitur & cunctis pens sarrago libidinum, p. 1. c. 240. b. Interl.
- transfiguratio** Domini per tres viros Abrahæ apparentes denunciatur, p. 1. c. 229. b. c.
- transitum**, an & quomodo filii Esau vel Edom concefferint filiis Israel per terram suam, p. 1. c. 1473. c.
- translatio** nostra posuit bdellium, pro cy stallus, p. 1. c. 71. c. & dicto Hebraica messahel multum æquiuoca in diuersis locis eodem modo interpretata est, c. 257. f. & col. 263. a. & cecidit pro tentoriauit vel tentorium fixi, col. 294. c. & fraudulenter pro prouidenter, col. 318. c. & c. 321. f. & additio pro cōtrouersia vel contentio, c. 343. a. & subiecit seruituti pro & fecit transire, 438. f. & religio pro cērimonium vel legitimum, c. 611. a. & icabarim pro ie abarim, & c. 1318. f. Item plura ponuntur in quibus discrepat, p. 2. col. 319. c. & lucernam posuit pro lucerna, col. 339. c. & desperauit pro festinauit c. 470. f. & cessate pro desiderare, similiter persequi pro egredi, c. 591. c. & leunculos aureos pro expiatoria aurea, c. 1129. c. & leones aureos pro expiatoria argentea. Ibidem. Itē, singulatim pro pariter, p. 3. & taceas pro similis, & turtur pro hirundo, & vidua pro esca, & die plenæ Lunæ pro termino constituto, & stello pro aranea, & vbera pro amores. Item posuit reseruantem pro laiciuentem, p. 4. & coluerunt pro timuerunt, & pargantes pro montanas, & pauperem pro claudens, & c. p. 4. p. 4. pro Chusan, & redempta pro poluta. Vide omnia suis locis.
- translatio** stuan Philotophiæ ad partes fidelium, per quid significatur, & per quem, & quō facta est, p. 2. c. 478. f.
- translatio** nostra veteris Testamenti videtur facta post corruptionem in multis passibus Bibliæ, factam per Iudæos, p. 4. col. 1867. c.
- translatio** nostra magis & frequentius deuiat ab Hebræo in libro Iob, quam in aliis sacræ scripturæ libris, par. 3. columna 62. d.
- transsubstantiatio** an plura difficilia in se videatur habere quā creatio, p. 3. c. 1298. f. & 1299. a.
- transmigratio** & captiuitas populi quomodo differenter nominatur & numeratur, p. 2. c. 997. c.
- tres dies** quomodo computandos quidem dicunt, quibus Dominus sepultus dicitur, p. 4. col. 2028. f.
- tres dies** in quorum tertio carnibus hostiæ vesci licitum nō est tres status sunt hominis p. 1. c. 964. f.
- tria** sunt quæ proficiunt ad vsum salutis, p. 5. c. 743. a. b.

Tria

Index.

Tria facere debemus, scrutari, quærere reuerti, par. 4. columna 997. b
 Tria hominum genera in Ecclesia, rectores continentes, coniugari, p. 5. c. 403. b
 omnia in clauetro trium abscondita latent quæ solis clauibus iudicii & misericordiæ Dei referentur, quando illuminantur abscondita tenebrarum & reuelantur consilia cordium, p. 3. c. 1053. b
 Tria sunt infariabilia, tria sunt quæ bene gradiuntur, tria sunt difficultia p. 3. c. 1734. & 1735. a
 Tribulari in hoc mundo quomodo Deus permittit vineam iustorum, cum fuerunt electi & dilecti ab æterno, p. 4. column. 255. c. & col. 2045. c
 Tribulatio tanquam emplastrum mordax vrit te, sed & sanat te, p. 6. c. 443. c
 Tribulatio iustis illuminatio, contumacibus correptio, obstinatis excæcacio, p. 6. c. 1477. b
 Tribulatio virtutum omnium mater, p. 2. c. 571. b
 tribulatio iustos homines probat sicut fornax aurum, vt si forte de specie plumbi quicquam fuerit admixtum, ignis decoquat & resoluat, p. 1. c. 621. c
 Tribulatio secundum se considerata odibilis est. In comparatione tamẽ ad finem iucunda est, scilicet ad beatitudinem ordinata, p. 6. c. 360. f
 Tribulationis tempore fit salus, p. 4. c. 298. d
 Tribulationes sunt magis dilectæ Deo quàm sacrificia, & quare, p. 4. c. 1532. f
 Tribulos & spinas post peccatum terra homini ad laborẽ peperit, non quod alibi antea nascerentur, & c. p. 1. c. 104. f
 Tribunal quid est, & quomodo Christus in tribunali sedebit, p. 6. c. 173. a
 Tribus decem post tempora Roboam modo Ephraim modo Israel vocabantur, p. 4. c. 1112. f
 Tribus Dan ad Aquilonem sedet, quia ex eius stirpe venturus est Antichristus, p. 1. c. 1172. e
 Tribus decem regem sibi constituerunt in Samaria, parte 4. c. 1355. a
 Tribus regia cur vincebat numero omnes tribus, par. prima, c. 1164. f
 Tribus Iuda in scriptura præ cæteris clara & multiplex memoratur, parte tertia, col. 344. c. Item, parte prima, col. 1207. c. & sequenti.
 Tribus Iuda quod primo secuta sit Moysen per mare, rubrũ est incertum & non habet fundamentum in textu, p. 1. col. 1211. b
 Tribus sacerdotalis & regia potuerunt commisceri per matrimonium dispensatiue, & quare, licet prohibitum fuit ne sibi tribus miscerentur, p. 1. c. 1451. a. b. c
 Tribuum distributio ad benedicendum & maledicendum extremum Christi iudicium significabat, p. 1. c. 1624. c. f
 in Tribubus filiorum Israel per desertum ambulantes non erat infirmus, de quibus, & quomodo intelligendum sit, p. 1. c. 629. c
 Tributum viciorum quotidie soluunt pessimo exactori diabolo qui dissoluti animo peccatis implicari non metunt, p. 3. c. 1656. d
 Tributum proprie quid dicitur, & c. p. 2. c. 1300. f
 Tributa quæ a subditis quasi iure solebamus exigere, vbi generalis fames ingruerit, dimittamus, vt dimittat nobis patet debita nostra, p. 2. c. 1364. b. c
 Tricenarius integritatem fidei & perfectionem operis significat, sine quibus nemo accedere debet ad diuina mysteria, p. 1. c. 1189. a. & c. 1548. f
 Tricenarius numerus militum Gedeonis Trinitatis Sanctissime erat figura, p. 2. col. 206. e
 Tricesima die sepulture memoriam fauere defunctorum vnde traxit Ecclesia consuetudinem, p. 1. c. 1313. c
 Tricesimo anno baptizatur Christus, facit miracula, docet vt reprimat temerarios qui omnẽ ætatem ad hæc officia idoneam putant, p. 5. c. 738. f. Item, p. 1. c. 1182. f. & c. 241. c

Trinitas in vtroque testamento prædicatur, p. 4. c. 80. e
 Trinitas sola substantia est, quæ non extrinsecus, sed sui natura sancta, p. 1. c. 1290. e. f
 Trinitatis mysterium non integre nec perfecte priores patres attingerunt, fortasse nec & Apostoli ante missionem spiritus sancti. Et huius figura, p. 2. c. 15. a. b. c
 Trinitatis fides postquam per mundum cœpit prædicari patientia sanctorum, victi sunt aduersarii eorum, parte 1. col. 308. b. Interl.
 Tristabile & dolosorum facilius sustinetur ab homine, quando videt aliquos secum comportantes, quasi partem doloris sui secum portantes, p. 3. c. 44. c
 Tristabile & odiosum est aliquid secundum se acceptum, quod tamen acceptabile ad finem relatum, p. 3. c. 45. c
 Tristari peius est quàm timere, p. 4. c. 589. c
 Tristitia quid sit & vnde causetur, & quomodo somnum causat, p. 5. c. 979. c. Item, parte quarta, column. 589. c. Item, p. 3. col. 1678. f
 Tristitia duplex est. Vna quæ absorbet & deiecit rationem. Aliæque aliquantulum turbat, p. 4. c. 366. f
 Tristitia omnis oritur ex amore, & hoc quomodo, parte sexta, col. 409. c
 Tristitiam Apostolorum de morte Christi recordatur Ecclesia singulis annis ex paterna traditione, p. 1. col. 384. b
 Triturantur seu excutuntur difformiter terræ nascencia, p. 4. col. 264. f
 Triumphus Christi describitur, p. 3. c. 491. c. 492. e. f
 Tropologia libera est, & his tantum legibus circumscripta, vt pietatem sequatur intelligentiæ sermonisque contextum, p. 4. c. 2047. a
 trulla quid significet, p. 3. c. 1813. a
 in trulla tria considerantur, quæ cementario conducunt, p. 3. Ibidem.
 tuba consuetudinaria apud rerum pericos hoc modo formatur vt tribus fistulis æreis in capite angusto inspiretur, p. 2. c. 1081. a. b
 tuba signum belli est: est etiam tuba quæ canit in verbo Dei, p. 1. col. 1428. d
 tuba terribilis, uel in bello sumitur, uel in aduentibus Regum apparatur, p. 3. c. 1592. f
 tuba congregandi aliter fit, & aliter fit conductionis, aliter uictoria, aliter persequendi inimicos, aliter conclusionis ciuitatum, p. 2. c. 1081. c. & c. 1603. c
 tuba quæ iudicem Christum præueniat, quæ, & qualis sit, p. 6. col. 565. d
 tubæ dupliciter accipiuntur in ueteri lege, quædam pro tubis ductilibus, scilicet, de metallo, quædam corneæ, & c. quando & ubi utraq; usitabantur, p. 3. c. 1665. a
 tubæ designant clamorem prædicantium in lampadibus claritas miraculorum, p. 2. c. 206. e. f
 tubarum usus erat ad quatuor, scilicet, ad populi congregationem, ad castrorum motionem, ad belli congressionem, & ad festi celebrationem, p. 1. c. 1225. c
 tubarum festum apud Hebræos quando incipiebat, & quomodo peragebatur, p. 3. c. 1058. f. Dicitur & neomenia, c. 1059. b. Item, p. 1. c. 267. f. & c. 713. b. c. & c. 962. f. & quoduplici causa fiebat, p. 1. col. 1395. c
 tubarum festum siue neomenia quare institutum sit, p. 3. col. 1059. b. c
 tubis utebantur Iudæis, sicut apud Catholicos campanis utimur, p. 5. col. 124. f. Item, parte 6. col. 320. d. c. Item, p. 4. col. 1131. c
 tumoris quatuor sunt species, p. 5. col. 937. a. Item, p. 3. column. 303. b
 tunica una sufficit de cœli cursu in terra promissionis, quia est multum calida: & quod ibi esset sufficiens uel etiam superfluum, esset in regione frigida necessarium, p. 5. c. 190. f
 tunicis pellicis indutus est Adam & uxor eius & quare, p. 1. c. 972. c
 tunicis duabus quò Pontifex legis indutus est, & Iesus pro-

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra

hibet Apostolos duabustunicis indui, cum lex & Euangelium conuenire debeant. Ibidem.
 Turba est hominum quorum sermo & sensus instabilis est & vagus, p. 5. c. 823. c
 Turbari ad iudicium Dei recurrere debemus, & quare, p. 3. c. 32. d
 Turbavit se Iesus & fremuit, quam alius turbare non potuit. Sic omnia huiusmodi suscepit, quia voluit, p. 5. c. 1260. d. e
 Turbo quid sit, p. 6. col. 948. e
 Turma est multitudo triginta bellatorum, & est proprie pedum, p. 1. c. 1177. a. b
 Turpe est hominem in fide ab infantia nutritum talium subire magisterium qui repente magistri facti sunt, p. 1. columna 113. a
 Turpia corporeo aspectu multa sacrosanctæ religionis contemplatione reuerenda sunt, p. 2. c. 547. c
 Turpitudinis infirmitas prona in ruinam excitur honestate nuptiali, & quod sanis est officium, egroris est remedium, p. 1. col. 72. f
 Turpitudinem plerique non exercent in opere, sed adhuc continua cogitatione grauantur in mente, & per quem significatur, p. 1. c. 1065. a. b
 Turre in medio ædificata templum est in medio Iudææ. Tuncular ipsa Synagoga, p. 4. c. 65. b
 Turris Ophel in Zacharia dicitur turris nebulosa, & quare, p. 2. col. 1250. f. & col. 1357. c. & c. 1354. b. c. Est etiam nomen villæ extra Ierusalem, c. 1397. a. b. Item turris gregis, p. 1. c. 371. c
 Turrim cum posteriori filiorum Noe ædificarent in campo Sennar, mutauit Deus effigies, & non cognouit quisque fratrem suum, p. 2. c. 1013. b. c
 Turturis proprietates. Et quid mystice representant, p. 5. col. 717. c
 Turtures maiores sunt meliores & pinguiore, p. 1. col. 916. e. f
 Turtures sunt in magna abundantia in terra promissionis, p. 1. col. 915. c
 Tyberias & Capharnaum in eodem litore, p. 5. c. 1116. c. Item, p. 4. c. 117. b
 Tygris etiam est fluuius Mesopotamiæ, p. 3. c. 2099. a. Item, p. 2. 1525. a. Item, p. 1. col. 71. a
 Tyrannis proprie est qui in communi republica, non iure principatur, p. 3. col. 178. f
 Tyrannus qui membrum est diaboli inebriatur de sanguine innocentium aliquos realiter occidendo, & aliquos interpretatiue, p. 2. c. 1594. f
 Tyris circumscribit Dominus tempus ultionis, p. 4. c. 227. a
 Tyrus & Sydon prædicantibus Apostolis crediderunt, a Deo deuoti, ut Paulum Tyro abeuntem omnes cum vxoribus & liberis vsque ad naues prosequerentur, p. 5. c. 211. b. Item, p. 4. col. 228. e. f
 Tyrus malis oppressa se non peperisse illam multitudinem ciuium & opum fatetur, p. 4. c. 223. b
 Tyri verba ad Sydonem, p. 4. col. 224. d

V

VACCA rufa Christi passionem prefigurabant, & quomodo, p. 1. col. 1299. a
 Vaccam combures quomodo maculabatur ex hoc, cum illa combustio fieret ad hoc quod ex cineribus vacce combustæ immundi purgarentur, p. 1. c. 1301. c
 Vaccam cur sacerdos comburit eiusque cineres vir mundus colligit, p. 1. c. 1303. c
 Vacce tantum sex fuerunt immolatæ, ut tradunt Hebræi per totam durationem vtriusque templi: Quarum prima fuit facta in deserto tempore Moyse, & c. p. 1. c. 1307. a
 vacce lactantes vitulos naturaliter inclinatur ad eos nutritum, p. 2. col. 352. f
 vacuus quis apparet coram Domino, p. 1. c. 713. b
 vacuum & plenum quomodo opponantur, p. 5. col. 1066. f
 vah vox exultationis, par. 3. col. 176. e

valentinus hæreticus vnde occasionem erroris sui accepit, dicens quod filius Dei corpus cœleste attulit. Et redarguitur, p. 5. c. 1072. f. Item, p. 4. c. 2202. d
 vallis plorationis factam est nobis verbum caro factum, bibens calicem passionis, p. 3. c. 1420. d. e
 valux in partis statuuntur, ut eis congruo tempore patefactis, ciues intrandi & excundi facultatem habeant, p. 2. columna 1350. d. e
 vanum quid est, p. 3. c. 1551. b
 vanæ gloriæ sectatores cum se hominibus præferunt, alios de fatuis sensibus, alios de indignis meritis reprehendunt, p. 3. col. 303. b. & sequenti
 vane gloriosi significantur per volatilia, p. 4. c. 2080. f. Item per Elau, col. 2177. c
 vanitas mundana ut puluis euanesceat & ad inferni mœrorum deducit. Et per quid significatur, p. 4. c. 2561. c
 vanius nihil eo qui putat plus valere numum quam Deum, p. 3. c. 813. Interl.
 vapulans extra, iam in secreto mentis agit ut nemo oblatret, & Deus adiunat, ibi manens de æternis agit, quod tibi non licet extra in strepitu, p. 3. c. 1005. a. Intel.
 vapulatos se minus multi existimant si nesciant quid operari debeant, & auertunt ne audiant veritatem, p. 5. columna 876. d
 vas omne quod fusile est durum quidem est, sed cum labitur fragile esse solet, p. 3. c. 923. a
 vas honoris, aut contumeliæ vnusquisque efficitur non casu, neque fortuito: sumus enim rationabiles & liberi arbitrii. Sed quisque talem præbeat ut electus esse mereatur, & vas honoris efficiatur, p. 1. c. 1334. e
 vas fidele in sacrificiis confringebatur æneum uero reficiebatur & lauabatur, p. 1. col. 958. f
 vas auri excelsum, Elias & Ioannes, & Ieremias, p. 3. columna 266. d
 vase foetido, uel oleum, uel vinum facile corrumpitur, p. 1. col. 996. e. f
 vasa dicuntur cuiuslibet artis instrumenta apud Hebræos similiter & arma militis & iocalia mulieris, p. 1. c. 287. d. e. & col. 778. f. & col. 1585. c. Item, p. 2. col. 1910. c. Item, p. 4. col. 292. b. & col. 896. f
 vasa Ecclesiæ ut calices & alia in primitiua Ecclesia fuerunt de materia parum preciosa, ut de stanno, cupro, & ferro, & huiusmodi, quæ postea facta sunt de auro & argento & lapidibus preciosis, p. 4. c. 489. c. Vide in Exuperius
 vasa omnia unius sunt substantiæ, p. 4. c. 272. d
 vasa Hebræorum debent requiescere etiam die sabbati, ne licitum est eis ea locare uel accommodare Gentilibus ad faciendum opera sua, ut securim ad sciendum ligna, p. 1. c. 711. c
 vasa quæ sanctificata sunt & quibus ministrantur sancta sanctorum, non portantur ab animalibus mutis, sed qui ea portant in humeris suis, rationales debent esse homines, p. 1. c. 1185. c
 vasa Domini sunt qui iam apti sunt ad capienda munera diuina, & habiles sunt ad ministerium Dei, p. 2. c. 920. d
 vasa iræ & vasa misericordia sunt in Ecclesia, quæ est thesaurus Domini, p. 4. c. 897. c
 per vasa iræ ministratur poculum uite misericordiæ, p. 1. col. 401. b. Interl.
 ualorum sacrorum cur quædam hyacinthino, quædam purpura tegebantur, p. 1. c. 1184. f
 uastator terrarum & tributis cuncta opprimes audiet, quomodo admirando dicitur: Quomodo cessauit exactor? Quomodo est contritus, & ad nihilum reductus, p. 4. c. 160. e
 uaticinia de fortuna populi Israelis Numer. 24. de Christi relictis intelligenda sunt, p. 1. c. 1355. b
 ubera Aegypto subiguntur cum turpi huius mundi desiderio humanæ mentis uoluntas subternitur, p. 4. c. 1252. d
 ubera castrarum non franguntur, sed meretricum laxis pellibus irrugantur, p. 3. c. 1827. b

vberras

Index.

Vbertas securitatem, securitas negligentiam, negligentia con-
temptum parit, p. 4. c. 807. b
Vecordia nulla maior quam diuinis præceptis fortiter insiste-
re pro humana retributione, p. 3. c. 114. f
Vecordia quippe magna est laboriosa agere, & auræ laudis
inhiare, p. 3. Ibid.
Vestigal quid dicitur, p. 2. c. 1300. f
Vehemoth quomodo interpretatur. Et Iudæi dicunt esse no-
men cuiusdā animalis incredibilis magnitudinis, intantum
quod in vno die depascit herbas mille montium, & c. par. 3.
Vide in Leviathan & in Cetus.
Velatur aliquid dupliciter, p. 6. c. 338. f
Velle multiplex. Est enim velle naturæ, velle gratiæ, velle vi-
cij, p. 6. c. 96. d
Velle naturæ per se impotens est, nec palmā meretur, sed vin-
citur & trahitur a velle vitij, Ibid.
Velle dicitur Deus & hoc secundum quinque modos, par. 3.
col. 1297. c
Vellentibus discipulis Iesu spicas, an peccauerunt transgre-
diendo sabbati obseruationem, p. 6. c. 1727. b. c
Vellus in quod descendit res sacrificia Iudæorum significat,
p. 2. c. 197. c
Velum duplex erat tabernaculi. Vnū ostij atrij, & hoc erat sub
cura & custodia Caathitarum. Aliud erat pendens in ostio
atrij sub cura Gersonitarum, p. 1. c. 1178. f. & c. 1187. c
Velum scissum tempore passionis quale fuit, an quod fuit in
introitu, an quod intra sanctum sanctorum, p. 5. c. 461. c
velū templi scissum est, quid per hoc significetur, p. 6. c. 378. d
Item, p. 1. c. 884. e. f
velum quod est subiectionis signum, non habet vir in signum
libertatis, p. 6. c. 284. d
venæ corporis sicut sanguinem habent: sic vene terrarū aquas
latentes, quæ concussione erumpunt, p. 4. c. 2049.
venatores mali, & etiam boni, & qui sint, p. 4. c. 1291. b. c
venatores in sacra scriptura vix in bono inuenimus, econtra
piscatores raro in malo, p. 3. c. 1143. c
vendere noli sapientiam & doctrinam, & quare, p. 3. c. 1705. c
venditionis & emptionis iura quomodo seruentur & ratifi-
centur, p. 4. c. 805. a
venena serpentum depelli medicamentis ex serpentibus con-
fectis perhibet qui medicinæ peritiam gerunt, p. 1. c. 1352. c
venia aliter datur fratri petenti, aliter inimico persequenti,
p. 5. c. 305. b. c
veniam petens a Domino, quia peccauit, & homini peccanti
in se ac poenitenti dimittere non vult, ille duplex pōdus &
stateram dolosam habet in corde suo, p. 3. c. 1693. a
venimus in hunc mundum vt transcamus de virtute in virtu-
tem, neque permaneamus pro terrenis, sicut ille qui dice-
bat: Anima habes multa, & c. p. 1. c. 1420. f
veniet quoties in scripturis Prophetarum legimus de Christo
debet intelligi, p. 4. c. 62. d
venter Deus vel idolum gulosorum est. Cuius templū est co-
quina, ministri coquarii, immolatæ pecudes, coctæ car-
nes, fumus incensorum, odor saporum, p. 4. c. 1136. & 1137.
venter receptaculum ciborum, omnes labores & momenta-
nea blandimenta gulæ, stercoris sine condemnat, p. 1. col.
968. d. e. & c. 1561. b. c
venter dicitur exactor, & quare, p. 3. c. 373. a. b
venter inero æstuans, declinat cito ad libidinem, p. 6. c. 561. c
venter in sacra scriprura aliquando pro mente ponitur, p. 4.
c. 618. f
ventrem sequitur partus, p. 1. c. 688. c. f
ventriloqui dicuntur phytones qui in ventre habent dēmo-
nium verba exterius proferentem, p. 1. c. 1562. d. c
ventilabrum quid est, p. 5. col. 76. f
ventura Deus cognoscit, sed non ideo necesse est nos facere
quod ille præcinit, sed quod nos propria voluntate famus fa-
cturi, ille quasi Deus futurum prænouit, p. 4. c. 1044. d
ventus inuisibilis est propter suam subtilitatem, & ideo voca-
tur spiritus, p. 4. c. 1574. f

ventus est motus aeris, cuius velocitas per pennas signatur, p.
3. col. 1228. e
ventum quis continuit in manibus suis? De hoc non possunt
respondere Philosophi perfecte, quia de ventis locuti sunt
valde superficialiter & imperfecte, p. 3. c. 1731. a
venti vis significat Babylonis impetum, p. 4. c. 1071. b
venti aliqui sunt sereni, alii procellosi, aliqui ægrotatiui: & a-
liqui sanatiui, p. 3. c. 1915. c
ventis pennæ propter discursus celeritatem tribuuntur, par. 4.
c. 906. e
venus stella varia nomina sortitur, quare & vnde: & mirabile,
est in eius motu cum Sole, & c. p. 3. c. 362. f
veneri assuetus etsi aliquando euigilet percipiēdo ad horam
mala quæ incurrit, tamen cito reuertitur ad vomitum pro-
pter malum habitum vel carnis corruptionem, parte 3. col.
1708. d
venerem Reginam celi vocant Aegyptii, p. 4. c. 856. f
verax est solus Deus, homo ex Deo verax est, ex se mendax,
p. 6. col. 1580. e
verberatio in lege non habebat ultra quadragesimum ictum,
p. 1. c. 1592. f
verbum quid dicitur, p. 5. c. 1016. d
verbum dicitur vox significatina, & quomodo, p. 5. c. 1015. c
verbum quod toris sonat, signum est verbi quod intus lucet,
p. 6. c. 1380.
verbum Domini quod dicit Isaias exiuisse a Ierusalem sunt
12. Prophetæ, p. 4. col. 41. a
verbum Domini permanet nequaquam passioni obnoxium,
par. 4. c. 827. a
verbum Dei in quemcunque cecidit eleuauit, p. 4. c. 124. d
verbum apud Hebræos pro re frequenter accipitur, parte 2.
c. 970. d
verbum nimis obscurū vel ambiguū vulgi mori debet dici vt
intelligatur etiam ab indoctis. Quid enim prodest locutio-
nis integritas, si audientem non ædificat, p. 1. c. 224. c. f
verbum Dei prædicatum, primum minus videtur & contēpti-
bile, eloquentiæ & sapientiæ Philosophicæ, licet ipsum præ-
cedat altitudine, amplitudine & annositate, p. 5. c. 526. f
verbum malum scurrile & honestum, significatur per semen
immundum, p. 1. c. 1037. b
verbum iocosum propter aliquam causam recreationis hone-
stam dictum, non nocet, p. 6. c. 558. f
verbum aliquod sic profertur aliquando, vt est consonum fi-
dei Catholicæ, licet pronuncians illud verbum hoc non
intelligat: sed aliud, & præter intentionem loquatur diui-
na virtute hoc faciente, p. 1. c. 229. c
verbum nostrum medium est inter intentionem loquentis &
eius effectum, p. 3. c. 1179. b
verbum nostrum quod proferimus, temporale est, & transito-
rium & se ostendit, & de quo loquimur, multo magis ver-
bum diuinum ostendit patrem sicut est, p. 3. c. 1915. b
verbum Dei per lucernam significatur, & quando occulta-
tur, & quando super candelabrum ponitur, p. 5. c. 810. d
verbum Dei per macheram petrinam præsignatur, par. 2. col.
131. b
verbum Dei prædicatum, per rorem significatur, p. 2. c. 191. c.
& sequen.
verbū Dei si quis infideliter suscipit, nec comedit, sed abscon-
dit vermes ex eo ebulliunt, p. 1. c. 635. a. b
verbum Dei mysterium tegit puteus dicitur: si ad populo ef-
fluit fons appellatur, p. 1. c. 41. a. b
verbum Dei subtrahitur duplici causa, p. 6. c. 1159. b. c
verbū Dei sicut per Prophetas profertur ad hoīes velamine
literæ textū, sic verbum Dei in nouissimis diebus ex Mariæ
virginis carne uestitum processit in mundum, p. 1. c. 905. c
verbum in diuinis ex quo suscepit hominem, id est, carnem &
animam nunquam disposuit animam, sed caro posuit ani-
mam, in morte, p. 5. c. 1193. c
verbum in diuinis Ioannes Euangelista aliis modis nominat
quam ceteri de eo loquentes, p. 5. c. 1016. d

Verbum

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra

Verbum caro factum est, dicit Euangelista, & nō dicit: Verbū
homo factum est, vel anima & ratio, quare, p. 5. c. 103. i. c.
verbum purum, solidum cibum. Angeli manducant, nos vero
verbum, sed in lac versum, p. 5. c. 112. i. a
verbum Dei qui aere mentis audire desiderat, tria oportet
transire, & totaliter auferri ab eo, p. 2. c. 829. c
verbum Dei quod in Ecclesia prædicatur, si tota fide & deu-
otione suscipias, fiat tibi quocūque desideras. Si tribularis,
consolatur te. Si letaris pro spe futura, cumulat tibi gaudia.
Si iracundus es, dicit: Desine ab ira, & c. p. 6. c. 635. a
verbum Dei neglexisse non minoris periculi est, quā corpus
Domini, quod si decadat, reos vos creditis, & recte creditis,
& c. p. 1. c. 877. a. b
verbum Dei pro eo quod auditoribus interest, nunc via, nunc
veritas, nunc uita, nunc resurrectio nominatur, nunc etiam
caro, nunc uero spiritus, p. 1. col. 872. e. f
verbum Dei quod in Ecclesia docent sacerdotes per carnem
designatur, quæ ex sacrificiis Sacerdotibus deputatur, p. 1.
c. 917. a. & c. 994. e. f
verbi nostri ad uerbum diuinum differentia, p. 5. c. 1016. d. &
eorum ad inuicem comparatio, p. 6. c. 1380. c
verbi uariæ distinctiones pro capacitate auditorū signifi-
cantur per varia uasa ad offerenda libamina, p. 1. c. 739. b. c
verbi diuini prædicationem qui impedire nituntur, & ad hoc
querunt occasionem per quos significantur, p. 2. c. 1305. c
verbi diuini uariæ sunt distinctiones pro uaria capacitate au-
ditorum, & significantur per varia uasa ad offerenda liba-
mina facta, p. 1. c. 1207. a
verba Dei cum plena & perfecta existant nullum sanctorum
admittunt, p. 1. c. 1482. d
verba Dei prius eradant, destruunt, pereunt, & postea ædifi-
cant, plantant, p. 4. c. 585. a. b
verba placida ac mitia concitatum animum solent mitigare,
p. 2. col. 482. c
verba hæc Dominus præcussit eū, i. Reg. 26. quid significant,
p. 2. col. 488. d
verba in uentum dispersa nō euanescent, sed cuncta in aucto-
rem reuertuntur, & bene prolata iuuant loquentem, & ma-
le grauant, p. 3. col. 1714. d
verba dicuntur folia, p. 6. c. 1687. c. Item p. 3. c. 434. b. c
verba falsa opera ficta & occulta ambrosiorum, per quæ que-
runt obtinere in Ecclesia gradum sibi indebitum, significa-
tur per thuribulum, p. 1. c. 1279. b. c
verba indebita si aliquo proferimus ex mentis turbatione, nō
desperemus ueniam, p. 4. c. 728.
verba similia contingit habere iustos & iniustos, & in quibus
Dominus, ab his offenditur, in eis uerbis ab illis placatur,
p. 2. c. 964. e. f
verba plus valere quam corpora in quibusdam fatendum est.
Nec dico sanctis uerbis uel Dei uerbis sed quibusdam uer-
bis, quæ inter homines habentur, quæ quomodo nominē,
nescio: sunt tamen inuiti arte composita, cuius uocabulum
fit quod cuique placuerit, p. 1. c. 1327. a. b
verba Dei quandoque immutabiliter eueniunt, & quandoque
non implentur, sed mutantur frequenter, & de hoc distin-
ctio, p. 1. c. 1345. b. c. & col. 1346. f
verba impositionis manus sunt mystica, quibus confirmatur
ad aliquod opus electus, p. 6. c. 710. f
verba Apostolorum sunt panes, lagana Prophetarum, & quā-
to panes laganis ad nutriendum aptiores, tantum præcel-
lunt uerba Apostolorum uerbis Prophetarum, utriusque autē
azym sine fermento scientiæ secularis, p. 1. c. 919. b. c
verba erampentia sunt pro signo interioris hominis, p. 4. col.
1139. b
verba sapientiæ in silentio & quiete discuntur, p. 1. c. 530. e. f.
Et de hoc figura.
verba in uentum proferre est otiosa dicere, est cōsuetudine de alio
loqui, & postea ad detractiones eorum profilire, p. 3. col.
44. b
qui per noxia Verba dilabuntur, ab omni statu rectitudinis

pereunt. Ibidem.
verba uentosa mali proferunt, nam dicta eorum etsi quando-
que sana sunt per sententiam inflata tamen sunt per elatio-
nem, p. 3. c. 183. a
verba uacua dicuntur cadere in terram, quia sunt pro nihilo
habenda, & omnium despectu calcanda, p. 2. c. 342. d. e
verba a uerbis comparantur, quia per aera transuolant ab ore
loquentis ad audientem, & c. p. 3. col. 1714. d
verba Ecclesiæ beatificat, qui ea quæ audierat, opere consum-
mat, p. 3. c. 281. a
verba diuina dicuntur emūctoria, quia sunt quibus cessio cere-
moniarum prædicatur, p. 1. c. 744. d. e
verba Christi dicuntur fragmenta colligenda, & hoc speciali
ratione, p. 2. c. 1009. b
verba celestia quibus in amore bonorum operum proficimus
& conseruamur, clauis dicuntur, p. 2. 1144. e. f
uermum Dei hamo comparatur, p. 5. c. 751. b
verba diuina dum ultra modum discutuntur, in carnalem in-
tellectum cadunt, p. 3. c. 1738. d
verba nostra ad Deum sunt opera, sed quæ & qualia sint apud
Deum, p. 3. col. 125. a
verba Domini audimus dū facimus, & sic recte proximis præ-
dicamus, p. 4. col. 1098. d
verba sua loquitur non Dei, qui in expositione sacri eloquii,
ut auditoribus placeat, aliquid fingit, p. 4. c. 1097. c
verba colloquentium quasi uolando per aerem ab ore dicen-
tium, ad corpora ueniunt audientium, p. 1. c. 738. f
uermorum complexiones recta sunt, p. 5. c. 760. c
uermis immoderatis & ineptæ leuitiæ deditus plerumque se cor-
rigit, & dum uult esse grauis, iracundus efficitur, in illo uiciū
in epiglotide per immoderatam continentiam ad iracun-
diæ uictum transit, p. 1. c. 1026. f
uermis Dei qui stimulat & compungitur, & qui tanquam e-
quus in libidine merseretur, si poenitet & conuertitur, gla-
dio uermis Dei uidetur prædicans æquos subnervasse, p. 2. c.
84. e. f
uermis Dei uel Prophetæ, si aliquid dicitur quod ad litteram ab-
surdum uidetur, non significationem dictum esse non est du-
bitandum, p. 1. c. 82. e. f
uermis diuinis cum intendimus, daemonum insidias grauius ro-
leramus, qui menti nostræ terrenarum cogitationum pulue-
rem asperguat, ut intentionis oculos a luce intimæ uisionis
obscurent, p. 1. c. 312. b. c
uermis uisita uis loquitur nobis scriptura, ut ex cognitis proce-
dat ad incognita, p. 1. c. 139. b. Intel.
uermis humana præpediti, reuerentiam quam habemus
in mente, non audemus uoce exprimere, p. 5. c. 824. e
uermis in malo laudabilis, in bono è contra, p. 4. c. 1098. d
uermis præciosisimum ornamentum est in fronte mulie-
ris & per oppositum dicitur: Frons mulieris meretricis facta
est tibi, p. 3. c. 2015. c
uermis duplici artabantur protoparentes, quia nunc pri-
mū oblectu morū in membris sentiebat, & quod propter
transgressionem hoc contigisse sentiebant, p. 1. col. 97. a.
Intel.
uermis dicuntur membra deseruientia concubitui, p. 1. col.
1059. b. c
uermis ueritatis certitudo subiacens facultati naturali. In-
tellectus, sufficienter ostenditur, quādo reducitur ad prima
principia per se nota, ueritas autem excedens facultatem in-
tellectus confirmatur per opera diuina, p. 5. c. 1065. c. & c.
662. f. & col. 40. f
ueritas intellectus nostri causatur a rebus, sed ueritas intelle-
ctus diuini est causa ueritatis, p. 3. c. 1121. c
ueritas nominatur per quam homo talem in uerbis & factis se
ostendit qualis est intus, p. 3. c. 527. a
ueritas propter duas causas quarentibus est abscondenda, p.
5. col. 955. a. b. & col. 57. b
ueritas duabus de causis occultatur, p. 5. col. 351. b
ueritas tutius auditur quam prædicatur, p. 6. c. 1271. a

Veritas

Index.

- Veritas humiliter auditur, sed sine periculo non potest prædicari, p. 1. c. 1240. a
- Veritas laborare potest vinci non potest, p. 2. c. 1430. e
- Veritas regum præcipue Christianorū tutela est, p. 2. c. 1430. e
- Veritas in scripturis philosophicis, & veritas in scripturis sacris a quo & per quid accipiat, p. 3. c. 1464. e
- Veritas docenda est cum debitis circumstantiis, p. 3. c. 1498. f
- Veritas inveniendę difficultatem patitur quisque in hac terrā natus: sp. n. & punctiones tortuosarum quæstionum suffocant verbum, ne in homine faciat fructum, p. 1. c. 104. a. b
- Veritatis verbum, bonum est mansuete audire & suscipere, & modeste ac prudenter proferre, p. 3. c. 2001. a
- Veritatis incircumscriptæ saporem cum subtiliter degustamus contemplatione subita, quasi sibilum tenuis auræ percipimus, p. 2. c. 828. e. f
- Veritatis via plana est, graue iter mendacii, p. 3. c. 179. b
- Veritatem qui per fraudem & maliciam subvertere quærunt, adorant draconem vt sunt detractores, adulatores, aduocati, cupidi, & iudices iniqui, & c. p. 4. c. 1791. c
- Veritatem Dei qui in corde sentiunt, & exterius impugnant ne victi videant, hi in abscondito faciem eius accipiunt, p. 3. c. 159. a
- Veritatem dicere superiori requirenti per iuramentum quilibet tenetur, & quare, p. 5. c. 114. f
- Veritatem prædicantes, gratiam non habent apud homines, p. 6. c. 226. e
- Veritatem loqui est rationabiliter loqui: vanitatem loqui, strepere est, p. 1. c. 1301. b. c
- inter Veritatem & mendacium multum interest, parte quarta, c. 1509. a
- Veritate qua hoc intelligatur cum dicitur: In veritate comperi, quoniam est perio. acce. Deus, p. 6. c. 1110. e
- Vermis conscientię, vide in Conscientię vermis.
- Vermes generat auaricia, & diuitiarum cæca cupiditas, iis qui pecuniā habent, & videntes in necessitate fratres suos, claudunt viscera ab eis, & de hoc figura, p. 1. c. 633. a. b
- Vermes in nobis non fiunt nisi ex manna, id est, verbo Dei. Post susceptum. n. verbū Dei si quis peccat, efficitur ipsum verbum vermis: qui eius conscientiam semper todiat, & arcana pectoris rodat, p. 2. c. 826. e. f
- Vermium natura est, momentis singulis moueri, p. 3. c. 248. d
- Vernaculi qui dicuntur, p. 3. col. 1759. b
- Vertebrum quid est, p. 3. c. 1744. f
- Verterigo quid sit, p. 4. c. 202. f
- Verum dicitur aliquid tripliciter. Vno modo quia distinguitur contra falsum, secundo contra figurale, tertio contra participans, p. 5. c. 1026. f
- Verum amare in verbis, non verba boni ingenii indoles est in signis. Quid enim prodest clauis aurea si non aperiat? Quid obest lignea si aperiat? p. 1. col. 1225. a. b
- Verum tacere non est malum, p. 3. c. 470. a
- Vera sunt suauia amatori veritatis, sed iudicia hominum de occultis non suauia, p. 3. c. 1349. e
- vera falsis permixta in aliqua disputatione vel narratione cuiuslibet, tanquā in vnus corporis colore apparentia, significant lepram, tanquam veris falsisq; colorum locis humana corpora variantem, p. 1. c. 1191. a
- vera & bona qui de se loquitur necessitate cogente, tanto magis humilitati coniungitur, quanto veritati sociatur, par. 5. col. 240. a
- veræ dicuntur res in quantum conformantur primæ veritati, p. 5. col. 1167. c
- ad Vesperam mundi verbum est caro factū. In illa carne tantum agnoscere dicimur Deum, quam suscepit ex virgine. His verbis Dei carnes neq; mane neque meridie quis manducauit sed ad vesperam, & de hoc figura, p. 1. c. 635. a
- Vestæ Sacerdotes in stupro detecta Romani vnus fodiebāt, p. 1. c. 1091. a
- vestimentum ex lana linoque contextum quid significet, p. 1. c. 1589. b
- Vestimentum ad decorem vel ad delectationem seruus Dei non debet habere, sed tantum ad tegendam nuditatem, p. 5. c. 71. c
- Vestimentum tuum quo operiebaris nequaquā vetustate defecit, & c. Hoc dictum de Iudæis per desertum peregrinantibus, quomodo & de quibus intelligendum, p. 1. c. 1231. c. & col. 1150. e. f. & c. 1514. d. e
- vestimentum Ecclesiæ est quisque fidelis, p. 1. c. 1026. e
- vestimenta sicut administrandum congrue debēt deponi, ita ad docendum honeste debent assumi, p. 5. c. 1240. a. b
- Vestimenta per se calere non possunt, sed adiuncta viuētium corpori, dum exhalantes membrorum poros contegunt, emanantem ab intimis calorem exprimunt, p. 3. c. 345. a
- vestimenta grossiora cum induta fuerint, quia induentis membris bene applicata non inharerent, stare referuntur, par. 3. c. 355. a
- vestimenta viduarum certa & sua fuerunt in temporibus patriarcharum, nec qualia coniugatorum, p. 1. col. 391. c
- Vestimenta summi pontificis quæ & qualia sint, & quid per illa designetur, p. 3. c. 1971. b. Item, p. 1. c. 781. b. c. 782. d. e. f. & c. 799. c. 800. f. & c. 975. a. b
- vestimenta puerorum (vt dicit Ra. Sa.) crescebant cum eis secundum augmentum suę quantitatis, dū peregrinabantur per desertum Hebræi, p. 1. c. 1514. d. e
- vestimentorum natura est vt corporis calorem conseruent, & inuentum calorem augeant, nihil vero frigido corpori conferant, p. 2. col. 672. a
- vestimentorum esse debere diuersitatem in Republica, par. 2. c. 858. d. e
- Vestimentorum lotio post æstum morticini in lege imperata quid significet, p. 1. col. 1056. e
- vestimentorum, alia sunt bona, alia pessima, parte quarta, col. 1440. d
- vestis leprosa signabat peruersam hæreticorum scripturam, p. 1. c. 1024. f. & 1025. a
- vestis linea habilis & mollis est, & adherens corpori, parte 1. c. 950. f
- vestis quæ ex lana linoque conficitur, linum interius celat, lanam in superficie demonstrat, p. 1. col. 1589. b. c
- vestem nuptiale charitatis facimus de lana immaculati agni & lanam de colo infusum, de leua in dexteram traicimus, quando de bonis nostri redemptoris, & de exēplis operum eius stolam gloriæ cœlestis nobis, ac vestē nuptialem charitatis facimus, p. 3. c. 1744. e
- vestes Christi quare milites diuiserunt, p. 3. c. 1744. f
- vestes communes atque speciales sacerdotum atque pontificum veteris legis, quæ, quot, & quales describuntur, par. 1. c. 972. f. & c. 975. a
- vestium in fluxu & studio nemo putet peccatum deesse, p. 5. c. 748. d. e
- vestibus quotidianis & quibuslibet pro vsu vitę cōmunis polutis: non debemus ingredi sancta sanctorum, sed munda conscientia & mundis vestibus tenere Domini sacramenta, p. 4. col. 1447. a
- verus Testamentum. vide in Testamentum vetus.
- verus Testamentum & nouum dicuntur liber intus & foris signatus, & quomodo, p. 6. c. 1503. a
- verus Testamentum quod per nouum euacuatum est significatur per primas tabulas Moyfi fractas, & noua per secundas, p. 1. c. 860. f
- veteris Testamenti auctoritatem cur tenemus, cuius ritū non obseruamus, p. 6. c. 881. b
- veteris Testamenti cultus per varias figuras mutabilis fuit, Euangelium vero stabile & fixum, & de hoc figura, par. 2. c. 1630. f
- veteris Testamenti habere notitiam multum prodest, par. 6. c. 881. b. Item, p. 1. c. 761. f. & c. 1281. b. c. & c. 1391. b. c. & col. 1419. a. b
- veteris Testamenti & noui scientia cōparatur ad soliditatem panis & teneritudinē lagani. Panes spargantur oleo lagana vnguntur.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra

- vaguntur: Maius enim est lumen & gratia noui Testamenti quam veteris, par. 1. c. 919. b. c. & colum. 962. f. & colum. 979. c.
- Veteri Testamento connectitur nouum fraterno fœdere: & gratia legi, sicut Aaron Moyfi, p. 1. c. 781. c.
- in Veteri Testamento est nouum testamentum, sicut rota, p. 4. c. 1080. d.
- vetera sacrificia transisse & in Christo noua facta, par. 1. col. 899. b.
- vetulæ aliquæ sortilege dimittunt de nocte vasa in quibus est aqua, discooperta, vt numina nocturna (quæ vocant bonas res) ad prosperandum illuc veniant ad bibendam: vnde & hic error prouenit, p. 1. c. 1014. d. e.
- vetustas humana & maledictio in duobus consistit, scilicet, in culpa & poena, p. 6. col. 81. c.
- vexillum cuiuslibet tribus (sicut dicunt aliqui Hebræi) erat simile in colore lapidi posito in rationali, in quo erat scriptum nomen sui Patriarchæ, p. 1. c. 1179. c. & c. 1181. c.
- via Dei pax, humilitas, patientia est, quæ qui despiciunt, dicunt; Scientiam viarum tuarum nolumus, p. 3. c. 222. d.
- via bene agendi triplex est, quia vel opere, vel cogitatione, vel verbo aliquid boni agitur, p. 1. c. 621. a.
- via peccandi hominibus est triplex, in facto, in dicto, & in cogitatione peccant, p. 1. Ibid.
- via impiorum dicitur contritio, quia terit & teritur. Dicitur etiam infelicitas, quia ad infernum ducit, parte tertia, col. 521. a.
- viam trium dierum profecti sunt Israelitæ, & c. dupliciter intelligitur, scilicet, quod prima die sui recessus ambulauerunt per tantum spacium quantum faciunt tres diæ, vel quod per tres dies continue ambulauerunt, p. 1. c. 1229. c.
- viæ duæ sunt per quas diabolus nititur subuercere animam rationalem. Vna sub specie leuitatis. Alia est per oppositum, p. 4. c. 1239. c.
- viæ vniuersæ Domini quibus mundum regit, & rationalem creaturam, sunt misericordia & iustitia, p. 1. c. 855. b. c. & c. 1265. c. & c. 1667. c.
- viæ non sunt assignandæ Deo, per quas ipse incedit secundum deitatem, p. 1. c. 874. f.
- viæ aliæ non sunt quibus ad nos venit Deus, nec sunt aliæ quibus ad eum veniamus quam misericordia & veritas, par. 3. c. 1503. a.
- vias confundebant qui umbras acquiescere docebant, p. 4. c. 55. b.
- vias quatuor ambulauit Christus, & applicantur ad vias de quibus Salomon dicit: tria sunt mihi difficilia, & quartum penitus ignoro, p. 4. c. 102. d.
- vias duas animæ ostendit scriptura. Vnam, qua in carne posita per legem Dei virtutibus exercetur. Aliam vero qua post resurrectionem ascensura ad cœlos, per multas mansiones ad patrem luminum peruenit, p. 1. c. 1420. f.
- viator quis dicatur, p. 3. c. 228. f.
- viator in biuio vel in compito circumspectit quo gradiatur, p. 1. col. 391. c.
- viatoribus celeritas aptissima est ea propter populo Iudæorum manducare Pascha præcipitur, p. 2. c. 877. b.
- vigenarius numerus semper infaustus, p. 2. c. 144. a.
- vicarius Iesu Christi debet esse valde mollis pietate erga bonos, & durus æquitate aduersus malos obstinatos, p. 4. c. 741. c.
- vicarius Christi significatur per Samuelem, par. 2. c. 416. c. & per Ezechiam, col. 1147. c.
- vigenarius vtriusque Testamenti coniunctionem significat, legis scilicet quæ in quinque libris & Euangelii quod in quatuor scriptum est, p. 1. c. 817. a.
- vices ministrorum (vt tradunt Hebræi) Phinees nepos Aaron ordinauit. Sunt autem vices vigintiquatuor, quas David ordinauit ad ministerium tabernaculi, par. 2. c. 1055. b.
- a vicefimo anno numerantur quia ad bellum eliguntur: quia ab hac ætate contra vnumquemque vitiatorum bella nascuntur ideoque ad pugnam eliguntur, vt pugnent contra libidinem, ne luxuria superentur, p. 1. col. 1075. a. b.
- Vitium. vide in vitium.
- vitima quæ pro Sacerdote offertur tota debet cremari vt integritatem Sacerdotis demonstraret, p. 1. c. 955. c.
- vitima maturina significabat vitam quæ in paradiso ante transgressionem fuit vespertina vero restitutionem nostri persecutorem extremis temporibus nobis redditam, p. 1. 1388. c.
- vitima quid sit re & moralitate, p. 4. c. 466. f.
- vitima animæ quando dicitur cæca, clauda, & languida, p. 4. col. 2018. f.
- vitima non coquebatur iuxta legem, p. 2. c. 193. d.
- vitimam huius Deo esse acceptam difficile est, qui non prius reliquit culpam pro qua offert, p. 2. c. 1339. c.
- vitimæ in holocaustorum loco quare sacrificata, p. 1. c. 956. d.
- vittores vitiatorum victoriam attribuere non debent propriæ virtuti, sed bonitati diuinæ, p. 1. col. 1410. f.
- victoria duplex, vna vincitur mundus, alia vincuntur regna, p. 6. c. 939. b. c. & c. 1420. f.
- victoria adepta de hoste, fornices sibi erigebant antiquitus victores in quibus virium suarum laudes describebantur, p. 3. c. 1693. b.
- vitium negare seminantibus spiritalia quibus tenentur homines de iure naturali, diuino & humano, grauius est peccatum quam manum non porrigere egeno simplici, spiritalia non seminanti, p. 5. c. 193. c.
- vitium tenuem sub vili tugurio sumere, melius est quàm splendida epulas cum fatigatione incertis locis quærere, par. 3. col. 2104. d.
- vitium tenuis tam animæ quàm corpori utilis est, superfluum vero econtra, p. 3. c. 2131. a.
- vicos quid est, p. 6. c. 1081. b.
- vidua illa laudabilis quæ viduitatem suam messis manipulis sustentabat alienæ, p. 2. c. 291. b.
- vidua habet bonam commendationis suæ materiam, vt eum virum luget flet seculum, p. 2. c. 1579. b.
- vidua quæ vult Deo intendere sedens cogitat quæ sunt Domini, p. 2. c. 1581. b.
- vidua repudiata absque liberi rediens ad domum patris sui signabat animam deficientem a Deo deinde per penitentiam liberatam semine peregrino. Eadem etiam representant Synagogam Iudæorum, p. 1. c. 1049. b.
- viduæ ad quam missus est Helias clementia, p. 2. c. 813. a.
- viduæ cum tota terra famelaboraret Deo cura non defuit, p. 2. c. 813. b.
- viduæ filius cur permisit Deus vt moreretur, p. 2. c. 814. f.
- viduam cui multiplicatum est oleum ab Eliseo Abduæ uxorem qui fuit dispensator Achab quidam arbitrantur, par. 2. col. 873. a.
- viduæ veræ sunt in duplici gradu, p. 6. c. 711. c.
- videre pro audire accipitur, vt ibi: Cunctus autem populus videbat voces, quomodo & quare, p. 1. c. 675. c.
- videre aliquando accipitur non solum pro visione corporali, sed etiam pro cognitione intellectuali, par. 5. c. 1932. f.
- videre Deum negant, qui dicunt eum non curare humanas res, p. 3. c. 502. c.
- non videt vana qui fixus est in illo qui est super omnia, cuius mens sursum est: qui vero hæc cogitat sub Sole viuit, vbi vanitas, p. 3. c. 1359. b.
- vigenarius numerus sicut dualis, propter duas decades, in malo solet accipi, sicut vndenarius, qui vno indiget vt sacrum expleat numerum scilicet duodenarium, p. 4. c. 1465. a.
- vigilat qui oculos apertos in vero lumine tenet, p. 5. c. 872. e.
- Item, p. 6. c. 1370. d.
- vigiliæ tres sunt, & possunt per eas intelligi tria tempora, scilicet iuuentutis, senectutis, & ætatis media, & c. p. 5. c. 872. e.
- vigiliæ quatuor. Prima vigilia est custodia pueritiæ, secunda est, custodia iuuentutis, tertia fructus virilis, quarta senectutis, p. 5. c. 872. f. Item, p. 1. c. 1173. a. b.
- vigiliæ multæ in quibus laudandus est Dominus, p. 4. col. 87. b.

Vigilias

Index.

Vigilias vocat Ieremias exercitationem ad vindictam, par. 4. col. 585. b

Vigintiduo numerus in scripturis diuinis : principalibus causis ascriptus sæpe reperitur, & enumerantur plura, parte 1. col. 1180. d. e

Vigintiquinque numerus est quadratus, & quid per eum representatur, p. 5. c. 1122. e. & vix aut nunquam in bono reperitur, p. 4. c. 1155. a

Vigintiteptem : Numerus iste & ad bonum & ad malū potest referri, p. 4. c. 1290. c

Vigintiocto complebis si ab vno vsque ad 7. omnes in ordine numeros numeraueris, p. 1. c. 747. c

Villa (vt dicit Lyra) est, quæ non habet muros, & ciuitas villa est clausa muris, p. 1. c. 1746. d

Villas prodit. Et facit sicut auis quæ oua vel pullos quos fouerat raptui exponit, p. 3. c. 1718. f

Villæ cuiuslibet notabilis debet vnus Præsidens præpositus assignari, qui faciat inter homines iustitiam obseruari, par. 2. col. 1125. c

Vincere frustra nititur malignos spiritus, qui seipsum prius non vincit, p. 3. c. 378. e

Vincula iniusta dirumpit iustitia, p. 5. c. 310. f

Vincula corporea sunt fames, sitis, & huiusmodi, quæ hic nequeunt solui, p. 3. c. 56. e

Vinculum plaustrum est grossius quàm funiculus, p. 4. c. 72. f

Vindicta an sit per se petenda, vel appetibilis propter se, p. 6. col. 1721. & 1722.

Vindicta vocatur euigilatio Dei, p. 4. col. 1041. a

Vindicta quomodo, & qualiter, & quot modis est appetenda, & quando non est quærenda, p. 5. c. 116. f

Vindicta in quibusdam non prohibetur quæ sit ad correctionem, quæ & ipsa pertinet ad misericordiam, nec impedit propositum mansuetudinis, p. 5. c. 115. b

Vindicta pia dum rebellis subditur, p. 3. c. 553. b

Vindicta iusta punitur creatura, quando se erigit contra creatorem, vt se inferiorem cognoscat, p. 3. c. 1439. a

Vindictæ diuinæ ordo. Prius Deus peccatis irascitur, quando non compunguntur, inde malitiam hominis in sua indignatione ira, & tribulatione derelinquit, p. 3. c. 1030. d. e

Vindictam appetere quando est iustum & quando iniustum, & quot modis hoc contingat iniuste appetere, p. 5. c. 108. f. Item, p. 3. col. 2115. c

Vindictam quomodo sancti petunt a Deo in terra de aduersariis, p. 5. c. 936. f

Vindictam Christus duobus modis in his qui merentur, exercet, & c. p. 4. c. 2391. a. b

Vindictam per se nullus debet sumere de propria iniuria, nisi incumbat tibi ex officio: & tunc melius esset quod per alium faceret, vt legitur de Platone, p. 2. c. 475. b

Vindictas quas minatus est Dominus Adæ dicens: In quacunque die co. mor. mo. confirmauit sic vt non ad horam, sed sint vsque in finem sæculi, p. 3. c. 693. a

Vinea proximi quam ingressus vuas comedere iubetur Deuter. 24. Est ecclesia quam ingressus per fidem vuas potest comedere, p. 1. c. 1601. a

Vinea etiam est instrumentum bellicum ad destruendum murum, p. 4. c. 1724. f

Vinea tentorium desertum signū est absolutæ derelictionis, p. 4. col. 17. b

Vineæ fructus de nouo plantatæ, tribus annis primis secundū legem reputatur immundus, p. 1. c. 1588. f

Vineæ quicunque loquatur, cum baptisimi mysterium sibi datur, p. 5. c. 354. f

Vineam florentem si immoderatum frigus vel æstus attigerit, ditissimo flore botrus tabescit, p. 3. col. 181. b

Vinum post diluuium iustas ad tentationem sui reperit, p. 2. c. 1593. a

Vinum pressum a Christianis prohibitum est modo Iudeis bibere ex traditionibus paternis, licet in lege non sit eis prohibitum, p. 4. c. 1498. f

Vinum bibere gentiliū permissum fuit Neemiæ: quod tamen de communi cursu erat Iudeis illicitum, p. 2. c. 1285. c

Vinum detulerunt secum Iraelitæ de Aegypto, quod ex illo constat: Nam si omnino nihil tulissent, vnde diceretur. Sedit populus manducare & bibere, p. 1. c. 1641. c

Vinum sanos iuuat, & cor hominis sani dumtaxat lætificat, febrientibus vero perniciem parit, p. 2. c. 180. d. e

vinum ex vetustate laudem consequitur, mala vero ex nouitate, p. 3. c. 1874. e

vinum non esse bibendum, asserit Titianus, sed quomodo hoc intelligendum, p. 4. c. 1951. a

vinum probare volentibus quis modus est, p. 3. c. 662. f

vinum omnia per talenta loqui facit, & quomodo, p. 2. 1425. b

vinum preciosum dicitur vinū prædonū, & quare, p. 4. 1445. c

vinum corda superborū inflammās, sic ad facinus impellit, sicut ignis terræ duriciā mollit, & cādescere facit, p. 3. 2132. d

vini haustus immoderatus, & interioris & exterioris visus ingerit cœcitatem, p. 3. c. 1706. e. Item p. 2. c. 120. d. e. f

vini Deus dicitur Liber, & quare, & quomodo depingitur, habet etiam alia nomina, p. 4. c. 2422. f

vini potatio excessiua inducit ad lætitiā ineptam & ad luxuriam, p. 4. Ibid.

vini fortis potio multiplicat spiritus, & sic est remedium contra dolorem animi & corporis, p. 3. c. 1740. f

vino sensus hominis euertitur pedes corrumpunt meus vacillat, p. 2. col. 1594. e

vino qui primus dedit aduersus omnes potentiam carnalium voluptatum feruori dedit victoriam, p. 2. c. 1425. a

violentia fidei religiosa est, segnities criminosa p. 5. c. 919. c. Item, p. 4. c. 1213. b

violentia grandis est, in terra nasci, & cælum capere, & habere per virtutem quod non possumus per naturam, p. 5. c. 919. c

violentatus, secundum nostrum modum loquendi, dicitur vsque ad cor contusus, p. 4. c. 2200. e

vipera sic nascitur, vt violenter exeat, p. 3. c. 216. d

vir dicitur a virtute, & ideo quilibet vir efficitur quādo in virtutibus moralibus conuenienter exercitatur, p. 2. c. 1499. c

vir non debet exercere actus muliebres, vt filare & lauare pānos & similia, p. 1. c. 629. c

vir uxorem duxit quādo naturam absumpsit humanam filius Dei, p. 1. c. 1590. e

vir duplex animo quis dicitur, p. 6. c. 1266. e

vir pessimus & vir bonus est aīæ, qui & quales sint, p. 6. c. 91. c

vir fortiter pugnans contra passiones inordinatus, triumphat de quatuor passionibus principalibus, quæ sunt ineptū gaudiū in prosperis, & dolor nimius in aduersis, & spes de bono futuro incōpetēti sibi, & timor inordinatus de incurisione temporis mali, & significatur per Dauid, p. 2. c. 562. f

vir bonus realiter, & non apparenter tantum, significatur per Tobiam, p. 2. c. 1497. c

vir bonus habens in se rationem dominantem carni, significatur per Abraham, p. 1. col. 215. c

vir sanctus dicitur lumbare Dei, & quare, p. 4. c. 677. b

vir orans, dum suo iudici se offert & colloquitur, vbi conditionem suam profitetur, non debet se velare, p. 6. c. 284. e. f

vir literatus vel super alios in aliqua gratia eleuatus, siue secularis fuerit siue religiosus, ex gratia sibi data aliquando erigitur in superbiam, & vult vlturpare sibi Ecclesiam vel dignitatem: & significatur per Ruben, p. 1. c. 367. b. c

vir ad Deum conuersus oliuæ fructificæ comparatur, p. 4. col. 1897. a. c

vir bonus qui Deo permittente, & diabolo procurante cadit in aliquod peccatum, sed ex Dei misericordia resurgit ad maius bonum, illius figuram gerit Ezechias, p. 2. c. 964. f

vir dicitur imago Dei & ad imaginem Dei. Hoc multipliciter exponitur, p. 6. c. 284. e. f

vir vt portionem sui corporis amplecteretur in foemina, salubri Dei consilio factum est, ne a se putaret diuersum, quod de se cognosceret fabricatum, p. 5. c. 315. a

vir caput mulieris est quadruplici ratione, p. 6. c. 284. e. f

Vir

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra

Vir si loquitur, continuo contemplamur si viro digna sint que dicuntur: & si eruditus sit pro eruditionis intuitu etiam dicta pensamus, p. 1. c. 1411. b

Viro iusto periculum est manere prope locum peccatorum, ne patiatur in anima vel in corpore propter vicinitatem eorum, p. 1. c. 246. c

Viro in coniugio seruetur autoritas sua, p. 2. c. 1618. f

virum non cognosco, quomodo exponendum, secundum quod pertinet ad virginitatem purgati animi, scilicet heroicam, p. 5. col. 704. d

Virum muliebria facere contra naturam, est comam crispare, torquere capillos, & c. p. 1. c. 1585. b

Viri sancti tanto vigilantiori se circumspectione custodiunt, quanto se pulsati sinistris motibus vel transitorie dedignantur, p. 2. c. 572. e. f

Viri tres qui apparuerunt Abraham, dicunt Hebraei, quod fuerunt tres Angeli. Michael, scilicet Gabriel & Raphael, p. 1. c. 232. e. f

Viri in sacris Veneris portabant ornamenta mulierum & instrumenta earum, ut pote colum, fasum & similia, parte 1. col. 1885. c

Viri sancti vxor est sapientia, p. 4. c. 1212. f

Viri excellentes in Ecclesia Christi, odorem famæ per sanctam vitam & suam doctrinam dantes in Ecclesia Dei signantur per mandragoram, & sunt poma valde rara, p. 3. column. 1876. f

Viri sancti cum quicquid sapientiæ eloquentiæ & actionis bonæ percipiunt, bene viuendo in ædificationem fidelium conferunt, aurum & argentum in impensas templi offerunt, p. 2. c. 1287. c

Viri sancti lucernæ, sunt qui oleo spiritus sancti infusi, & ipsi igne dilectionis ardent in corde, & proximis lucem scientiæ præferunt in lingua, p. 2. c. 756. e. f

Viri spirituales sic subditos suos vel monendo vel p'angendo foueant & coaniment, sicut gallina, fouet oua sua & coanimat, p. 4. c. 937. b

Viri perfecti in scientia & vita, intelliguntur per stellas, par. 3. c. 252. f

Viri perfecti ascendentes de virtute in virtutem, signantur per Rechabitas, p. 4. c. 820. f

vir sancti quicquid habent boni. Deo attribuunt, non sibi, & per quid significantur, p. 2. c. 356. c. f

vir virtutibus clari, lignis cedrinis assimilantur, par. secunda, c. 1103. b. c

viris perfectis terrenorum sæpe contingit indigentia, cum semper affit virtutum copia, p. 3. c. 1854. a. b

virilitatis & pulchritudinis indicium sunt Cæsaries & barbara, p. 4. c. 1117. c

virago non signat mulierem de viro sumptam, ut fuit Eua, sed magis proprie diceretur vira, si sermo Latinus pateretur, p. 1. c. 86. c

virga apud Isaiam crucis figuram præferebat, parte quarta, c. 139. b

virga diuersimode accipitur, proprie scilicet, & metaphorice, p. 5. c. 191. b. c

virgam multipliciter dicitur, p. 4. columna 975. b. c. & column. 2081. b

virga virilis apud Hebræos communiter nominatur sagitta, p. 3. c. 2109. c

virga est signum Domini & correctionis, p. 1. c. 1282. b. c

virgæ quot in tabernaculo fœderis coram testimonio positæ fuerunt p. 1. c. 1284. f

virgæ magorum an veri dracones facti fuerant, an potius videbantur esse quod non erant ludificatione venefica, p. 1. c. 544. e. f

virgam ferre, & non ferre virgam Apostoli iussi sunt quomodo intelligendum, p. 5. c. 819. a

virgam in manu portabant doctores Hebræorum, & quare, p. 5. c. 141. c. Item, p. 3. col. 1289. c. Item, parte 1. columna 543. c

virgam habet omnis princeps, p. 1. c. 1283. c

virginitas altus mons est, ad quam qui non potest conscendere, maneat in legitimo coniugio, quia melius est mediocri bono viui, quam in abrupta libidine precipitari, parte 1. col. 245. d. e

virginitas in paradiso, extra nuptiæ, p. 1. c. 111. b. c

virginitas supergreditur conditionem humanæ naturæ, per quam homines angelis assimilantur, p. 6. c. 252. d

virginitas tenet supremum gradum in virtute castitatis, ideo significat vitam contemplatiuam, p. 5. c. 410. d

virginitas carnis, corpus est intactum, quæ virginitas paucorum est, p. 6. c. 434. d. e

virginitas cordis, fides est incorrupta, quæ est omnium fidelium, p. 6. Ibid.

virginitas quæ & qualis & quomodo reparari potest, parte 4. c. 60. f

virginitatis testificatio quomodo fiebat in lege veteri, par. 1. c. 1590. f

virginitatem vel viduitatem vouentibus, non solum nubere, sed & velle damnabile est, p. 6. c. 714. e

virginitatem quomodo voluit Apostolus omnes seruare, sicut ipse fecit, cum ut sic non fuisset completus numerus electorum, p. 6. col. 246. f

virginitatem qui Domino consecrat, mores oportet virginitate condignos ostendunt: abstineant ab ociosis verbis, ira, rixa, detractione, habitu impudico, comestationibus, potationibus, & huiusmodi, vigilijs, sanctis orationibus, lectionibus, eleemosynis, & huiusmodi vacent, ut qui futuræ vitæ statum in professione tenent (in qua non nubent neque nubentur, sed sunt sicut Angeli in celo) huius quoque statum quantum mortalibus possibile est, in presenti studeant imitari, p. 2. c. 719. a. b

virgo Maria quia suscepit sine semine non erat immunda, p. 1. c. 1015. a

virgo desponsata viro Denter. 21. animam ad sincere cognitionis principia vocatam, nec dum perfecte cum Deo unitam, neque nuptias seu ad gratiam baptismi progressam, ceterum institutione eius rei seu pignore dotatam significat, p. 1. c. 1592. e

virgo vera, & corpore & spiritu casta est, p. 4. c. 639. a

virgo vel mulier continere proponens, sed de sua securitate nimis confidens per Thamar significatur. Diabolus enim inter valde propinquos ignem concupiscentiæ carnalis accendit, p. 2. c. 585. c

virginem suam, id est, virginitatem suam, sic nonnulli intellexerunt verbum Apostoli, nulla tamen hoc simili scripturarum locutione demonstrant, cum sit inusitatissima, p. 1. col. 1461. c

virginem non esse, magis expedit quam de virginitate insolere, p. 2. c. 408. e. f

virgines lilia dicit possunt qui per augmentum in Deo crescunt & induuntur gratiæ vestibus in præsentia, & gloriæ in futuro p. 5. c. 870.

virgines discite non circuncursitate per alienas ædes, non demorari in plateis, non aliquos in publico immiscere sermones, ecce Maria in domo, sero festinans in publico, p. 5. 688. f

virginum est trepidare, & ad omnes vii ingressus pauere, & omnes affatus vereri, p. 5. c. 682. e

virginibus quæ iactant pudicitiam, & impudenti vultu præferunt castitatem, cum aliud habeant in conscientia, potest conuenire dictum propheticum. Templum Domini, & c. p. 4. c. 639.

virtuosus homo & constans magis eligit mori pro Christiana veritate quam fictionem transgressionis fingere, par. 4. col. 2425. c. & 2426. f

virtuosus adulationibus deceptus merita sua manifestat sui gloriam, & sic amittit ea per diuinam iniuriam, p. 4. c. 346. e

virtuosus homo comparatur tetragono, quia sicut corpus tetragonum optime sedet in quolibet latere sic virtuosus bene se habet in omni euentu fortunæ, p. 3. c. 9. c

Virtuosus

Index.

Virtuosus homo verè ex laude nullo modo extollitur, sed melior efficitur, & apparet veritas virtutis. Si autem extollitur, apparet fallitas, p. 3. c. 172. c.

Virtuosus homo qui contra vitia fortiter præliatur disponit exercitum suum scilicet congeriem actuum honorum in tres partes & significatur per David, p. 2. c. 621. c.

Virtuosus opus requirit discretionem & operationem. Discretionem non valet sine operatione, nec aliquod opus bonum est sine discretionem, p. 1. c. 1002. f.

Virtuosum sicut decet lætari de obseruatione diuinæ legis, ita tristiari de eius transgressionem, non solum in se sed etiam in aliis, p. 3. c. 173. c.

Virtuosam vitam assequi, valde promouet & coadiuuat, quod qui à pauperitia sua sit consuetus operibus virtuosis, p. 5. c. 209. c.

Virtuosis manentes cum vitiosis, significantur per filios Israel manentes cum Aegyptiis, quorum rex, id est, diabolus excitat populum suum, id est, malorum collegium ad persecutionem iustorum, ut per impatientiam frangantur, p. 1. c. 476. f.

Virtus multo est illustrior nobilitate maiorum, par. secunda, c. 642. d.

Virtus creata ad actus aut habitus supernaturales se non extendit, p. 2. c. 420. c. f.

Virtus actiua quæ potest in maius, potest & in minus. Quomodo illa regula intelligatur, Ibidem.

Virtus prima est per penitentiam perimere veterem hominem, & vitia odire, p. 5. c. 70. b.

Virtus virtutum est pro inimicis orare, & de salute eorum curare, p. 6. c. 168. c.

Virtus est genus signorum & prodigiorum, p. 6. c. 456. b.

Virtus perfecta non habet studium, vltionis, nec vlla est iracundia ubi est charitatis plenitudo, p. 5. c. 832. d.

virtus lenta est & cunctatrix, ante iudicat quam incipit, quid decorum, quid honestum, p. 1. c. 995. b.

virtus quantum virtuti iungitur, tantum incensum boni odoris sincerius exhibetur, p. 1. c. 821. c.

virtus fidelium quælibet, vicinarum sibi virtutum societate velut consanguinitate crescit, p. 1. c. 777. a. b.

virtus non est insensibilitas cordis, sicut & membra per stuporem incisa non dolent, p. 3. c. 32. b.

virtus est non posse peccare, sed nolle, p. 5. c. 171. a.

virtus tua cum deficit, tunc erit virtus Dei in te, p. 2. c. 947. b. Inter. virtus rara, & arcta & angusta est via quæ ducit ad vitam, p. 4. c. 1316. d.

virtus aliqua perfecta est infuga, & fugiendo vincimus, p. 2. c. 59. a. b.

virtus moralis dicitur quædam sanctas animæ, & firmatur, & augetur per resistentiam contra fomitis inclinationem, p. 2. c. 1803. c.

virtus est bona qualitas mentis qua quis bene vitur, & nullus male utitur, quam Deus in nobis siue nobis operatur, p. 3. c. 1355. c.

virtus est animi quæ Grecorum Philosophi docent, quæ non pro Deo, sed pro gloria exercetur humana. Est & Assyriorum virtus, vel Chaldeorum in astrologiæ studiis, sed non Israelitica, nec Deum pertinens. Sola vero apud Deum virtus Israelitica numeratur, quæ à Deo docetur, & c. p. 1. c. 1159. c.

virtus discenda est & imitanda & magistrorum terrenda sunt limina non confisi naturæ, p. 4. c. 23. b.

virtus est quædam in anima nostra quæ pari sensus, velut mater qui procedit ex nobis. Hæc virtus in aliis generat fortes sensus, in aliis languidos & ineptos, p. 2. c. 191. d.

virtus animi & sensus, mentis filii sunt: filia vero opera corporis ministerio impleta, p. 1. c. 1381. a. b.

virtus magna hominis parare cor suum ab obsequium diuinæ voluntatis, & dicere posse: Paratum cor meum Deus, & c. p. 2. c. 1318. c.

virtus perfecta est morum possessio, p. 5. c. 65. a.

virtus laudata crescit, p. 3. c. 1671. c.

virtutis uir significatur per Iacob, p. 4. c. 2177. c.

virtutis occasio fit sepe culpa fortium, & virtutis infirmorum occasio peccati, p. 3. c. 2187. c.

virtutis bonum uastatur per quatuor vitia, quæ sunt ferocitas tyrannica peridia hereticorum, fraudulentia simulorum, malitia emulorum, p. 4. c. 1574. f.

virtutis inchoatæ laudem qui acceperit, quasi plantati ligni fructum ante tempus comedit, p. 1. c. 1071. c.

virtutis aliquid, uel bone operis quicumque bene laboras acquirit, Deo non sibi attribuat, p. 2. c. 1119. b.

virtutis alicuius actus secundum inferiorum statum, bene est impeditus actus uirtutis alterius altioris gradus, p. 5. col. 95. c.

virtutis cuiuslibet moralis finis consistit in moderatione passionum & actionum humanarum, p. 3. c. 1899. c.

virtutis in actu in quo tota lex impletur, maior difficultas est quam in alio quocunque in quo non implentur nisi singulæ præcepta legis, p. 1. c. 681. b. c.

virtutis uni non semper studendum est, sed de uirtute in uirtute eundem, & de alia ad aliam transeundum, p. 1. col. 1318. c.

virtutem maiorem qui non emulatur in uirtute maiorum ne confundat, p. 4. c. 738. d.

virtutem conscientia quisque examinat, p. 1. c. 1126. d.

virtute sua nullus saluatur, sed ecce unde salus. Oculi Domini super metuentes eum, p. 3. c. 655. c.

virtute in qualibet tres gradus assignari possunt. parte 5. col. 236. f.

virtutes dicuntur arma lucis, & quare, parte sexta, columna 168. f.

virtutes, margaritæ sunt, p. 5. c. 247. c.

virtutes Christus uult esse sine uana gloria, par. prima columna 1026. c.

virtutes recogitando terrere, & usque ad subtilitatem examinationis occulti retractare, est aromata in puluerem redigere, p. 1. c. 821. c.

virtutes per uestimenta intelliguntur, quæ per exercitium bonorum operum in religione non atteruntur, sed magis solidantur, p. 1. c. 1638. f.

virtutes quædam clarissimæ sunt sanctorum quæ non omnibus in exempla operis possunt ostendi, sed tantum ad glorificandum Dei gratiam recitari, p. 2. c. 1319. c.

virtutes cum non extollunt animum, sed quasi in puluerem reputatione agentis rediguntur, ad perfectionem perducunt. Et cui assimilantur, p. 3. c. 1842. e.

virtutes aduersarias dicitur Deus permittere, imò incitare prope modum, ut ueniant contra nos in prælium ut uincamus & ille pereant, p. 2. c. 87. a. b.

virtutes contrariæ apud infideles audientes quædam nomina, assunt, etiam dans operam in hoc ad quod inuocari se sentiant multo magis celeste uirtutes, si uerba scripturæ ex ore promamus, etsi illa non intelligimus, illæ uirtutes intelligunt, & c. p. 2. c. 102. e. f.

virtutes cum hominem deferunt quæ eum defendere debuerant, in defectione carnis sensus capitur, ut sepe bona opera se amittere, ipse qui captus est animus dolens cernat. Et de hoc figura, p. 1. c. 994. b. c.

virtutes discretionem quærunt, quarum nimietas omnis in uitio est, p. 3. c. 1646. e.

virtutes ubi decet compositas esse nisi in sede Dei: De cælo namque ad nos descendunt, p. 1. c. 933. b. c.

virtutes animi excoluerunt aliqui, & philosophia in nonnullis aliquid egit: sed Gentilis si quid honestum habeat in moribus quæ a non Deo, sed sibi ascribit, non sanctificatur, nec inter primitias recipitur, p. 1. c. 1290. e.

virtutes iunctæ sunt nec possunt separari, p. 2. c. 728. f.

virtutes aliquas ut habeas, & alias negligas, non uult scriptura sancta, sed ut omnibus adornatus, & in earum actibus positus Deo seruias, p. 2. c. 159. b. c.

virtutes sibi inuicem hære Philosophorum sententia est p. 4. c. 182. e.

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Virtutes sunt ordinatæ in modum scalarum, vt alius quasdam alius assequatur omnes, vt quisque subleuetur à terra, p. 1. c. 925. b

Virtutes summe designantur per holocaustum, virtutes minores & communia vota fidelium quibus paccatur Deus, per hostias pacificorum. ibidem c.

Virtutes tres Theologicæ per quid significantur, par. 4. colum. 1384. e

Virtutes quæ dicuntur maiores, & quomodo virtutes connexę proportionabiliter crescere dicuntur, p. 5. c. 299. c

Virtutes licet sint connexę, tamen aliqua sunt magis proprię contemplatiuorum, aliquę actiuorum, & aliquę prælatorum, p. 5. c. 95. c

Virtutes connexę sunt, vt qui vnā habet, plures habere videatur, sed eius quæ fuerit vberior, & vberius præmium, p. 5. c. 784. d

Virtutes dupliciter habentur ab hominibus. Primo modo cõmuni & humano. Alio modo excellentur quasi diuino, p. 3. c. 287. c

Virtutes qui sine humilitate congregat quasi puluerem in vētum portat, p. 1. c. 1588. e

Virtutes sibi hærent & ita connexę sunt, vt qui vna caruerit, omnibus caret, p. 1. c. 1318. e

Virtutes quædam sunt incipientium, alię proficientium alię peruenientium seu perfectorum, p. 3. c. 1481. c

Virtutes quatuor principales p quatuor numina paradisi designantur, & quare Phison prudentiam Geon temperantiã, Tigris fortitudinem, Euphrates iustitiam, p. 1. c. 71. b. c

Virtutis politicę possunt designari per solem scilicet prudentia, per Lunam iustitia, per stellas vero ceterę virtutes intel liguntur, p. 1. c. 18. e. f

Virtutes politicę ex actibus acquisitę sicut connexuntur prudentiæ diuinę vel infusę, p. 4. c. 1046. f

Virtutes cardinales quibus spiritaliter viuunt quatuor panibus signantur, & quis cuiusque effectus, p. 5. c. 271. a. b. & c. 491. b. Item, p. 2. c. 728. f

Virtutes percuti & mori dicuntur, quę & quomodo, p. 3. col. 32. a

Virtutes tres Theologicę quomodo mori dicuntur. Ibidem.

Virtutes morales infusę & acquisitę, differunt penes medium & finem, p. 3. c. 1355. c

Virtutes morales infusę sunt mirabiles, & quare, p. 3. colum. Ibidem.

Virtutes distinguuntur in politicas purgatorias, purgati animi, & exemplares, p. 3. c. 1482. f

per Virtutes morales efficitur homo bonus simpliciter per virtutes autem intellectuales non efficitur bonus simpliciter, sed secũcum quid, vt bonus artifex, bonus Philosophus, & huiusmodi, p. 3. c. 1420. f

Virtutes morales vndecim, scilicet fortitudo temperantia liberalitas, magnificentia, &c. significantur per vndecim stellas p. 1. c. 381. f

Virtutes quędam sunt communes seu humana, quędam autẽ seu excellentes seu heroicę, parte 5. col. 93. c. Item p. 1. col. 142. d. e

Virtutes dicuntur quatuor Angeli domus mentis, & etiã quatuor flumina paradisi, p. 3. c. 28. c

Virtutes quatuor principales dicuntur quatuor latera. Vel et virtutes tres Theologicę & ipsa operatio dicuntur latera, p. 6. c. 1678. e. Item, p. 1. c. 143. c

Virtutes cardinales secundum doctores Catholicos manent in patria, tamen secundum alios actus quam in via, p. 6. c. 1679. c. Item, p. 1. c. 159. b. c

Virtutes septem, tres theologicę, & quatuor cardinales, significantur per septem boues, quę dicuntur pulchrę & crassę, & quare, p. 1. c. 403. c

virtutes quatuor cardinales, quia ceterarum virtutũ genera, conueniantur nominantur cornua, p. 1. c. 933. b. c

Virtutum dona percipere non est satis fidelibus nisi studeant pro commissis penitere, p. 1. c. 1658. f

Virtutum quęlibet aliis suffragatur, sine quo vnaquaque valde destituitur, p. 3. c. 15. c. & 16. d

Virtutum multiplicare cum redolemus, in altari boni operis thymiamata es aromatibus compositum facimus, p. 1. colum. 821. c

virtutum exempla sunt sęcularibus & regularibus predanda, p. 4. c. 924. f

Virtutum excellentia, videntur virtuosi vitam humanam excellere & ad vitam beatam quodammodo appropinquare, & tales dicuntur beati quodammodo, p. 5. c. 94. f

Virtutum gradus octo, p. 6. c. 1350. d

Virtutum omnium matres sunt fides, spes, charitas, ex quibus Deo nascimur & ceterę virtutes generantur, p. 4. columna 938. e

Virtutum septenarius, quibus quiescit homo de terra formatus, significatur per sabbatum terrę, & quomodo, p. 1. col. 1123. c

virtutum vnaquaque propriam habet illuminationem, alium diem habet sapientia, alium intellectus, sic & ceterę, p. 3. c. 16. d

Virtutũ perfectione qui magni sunt possunt corbnari. Qui autem parui, licet fulgore maiorum latere videantur, à tenebris tamen maledictionem sunt alieni, p. 4. c. 821. a. b

Virtutum viriditatem in regno animę deuantant quatuor, & per quę significantur, p. 4. c. 1905. a. b

Virtutem moralium finis non possunt esse diuitię temporales, & mundi honores, & quare. Ibidem.

Virtutum opera quidam causa cupiditatis terrenę seu ambitione humanę laudis foris agitant, sed sub velamine pietatis dolum nequitie intus celant, & per quos significantur, p. 4. col. 2564. d. e

virtutum operibus à diabolo nudati, qui de Ecclesia recesserunt, ad communionem illius maioribus virtutibus exercitati plerumque redunt, p. 2. col. 1287. c

Virtutum exercitio in ordine ad Deum tria occurrunt impedimenta, p. 3. c. 2039. c

Virtutum gradus maxime in humilitate consistere pater Benedictus intelligit, cum in scala Patriarchę Iacob iter nostrũ ad coelestia designatum incrementis & profectibus bonorum operum comparat, p. 2. c. 1353. a

Virtutum opera aggredi refugiunt aliqui ex pusillanimitate, curanter & quærentes tantum terrena, p. 5. c. 412. f

Virtutum perfectionẽ nullus ingreditur, nec in ea permanet, nisi Dei gratia adiuuetur, p. 1. c. 156. f

virtutum iter inchoantibus adiuuando occurrit Christus, p. 5. col. 468. f

Virtutum perfectio est ad hanc statum animi cõscendere, quo gratiam conditoris vel in modico timeamus offendere, p. 3. c. 1699. b

virtutnm perfectio in hac vita est, vt castẽ timeamus Deum, p. 3. Ibidem.

virtutum finis in futuro est, vt diuitias promissę hæreditatis, regni cælestis gloriam & vitam recipiamus æternam. Ibidem.

Virtutum opera vt exerceam: ait (piger) timeo in publicum prodire, ne me antiqui hostis aduersitas tentet, vel quilibet peruersus dirideat, conuitiis cõfundat, iniuriis afficiat, aut sicut alios iustos consumat tormentis, p. 3. c. 1699. b

virtutum in operibus asluefieri iuuenes nõ parum facit ad virtutem, imo multum Ibidem. c

virtutum fabrica motus interiores, & actus exteriores asperitate & tortuositate remota ad rationis rectitudinem reducuntur, p. 1. col. 142. f

virtutum doctrinam qui faciendo ostendunt, quia linguę non possunt, hi sunt qui in Ecclesia humiliter & obedienter, quę a magistris audiunt, deuota mente suscipiunt, p. 2. colum. 110. a. b

virtutum variarum species qui ostentant propter laudis hominum, significantur per pauonem, p. 2. c. 1172. e. f

virtutum custodia est agnitio infirmitatis, parte 3. columna 376. d

Virtutibus

Index.

Virtutibus semper contradicitur p.4.c.1460.d
 Virtutibus decem ad atria Domini peruenitur, in exemplum
 decalogi decem virtutes, decem virtutum effectus, p.3.col.
 529.a.b
 in Virtutibus coferuandis non remissior sollicitudo debet ef-
 se, quam in acquirendis, p.2.c.29.c
 Virtutibus si aliquis studeat siue in seipso siue aliis pium labo-
 rem impendat, non sibi sed diuinæ gratiæ imputet, ut ei
 consecratur omnis boni initium, a quo speratur perfectio-
 nis supplementum, p.1.col.1269.a.b
 virtutibus anima sustentatur, sicut corpus ossibus, p.4.column.
 534.d.e
 Virtutibus quicunque cum modestia continentię, auditioni
 siue iudicio sapientium, obseruantię mandatorum Dei, &
 maxime simplicitati & humilitati studere videris, huius mū-
 da & reſta opera intellige. Si autem his contrarium, corri-
 ge: aut si hoc non potes, deuita ne ab eo corrumparis, p.3.
 col.1691.b
 Vis humana sola sufficit in plerisque, nec res indiget, ne que
 decet spiritus sancti adesse præsentiam, p.1.c.1236.f
 Vim facere est possidentem violenter expellere, & possessionē
 diripere, p.2.c.76.f
 Vires Dei cum nullo possunt comparari, p.4.c.512.d
 Viribus propriis non esse fidendum, p.4.co.263.c
 Visionum tria genere sunt quę & qualia, p.6.c.447.a.b. & co-
 lumnā 1449.c. & columnā 1450.e. Item, parte 4. columnā
 1495.c
 Visio & fruiſio trium personarum eadem est, & c. p.6.column.
 1310.f
 Visio Dei per essentiam soli Christo conuenit per naturam,
 hominibus autem per gratiam: per quam trahuntur quodā-
 modo ad naturam diuinam, p.5.col.1068.f
 Visio clara diuinę essentię an & quomodo excludat rationē
 prophetię p.3.c.34.e. & col.424.e
 visio non dicitur nisi contineat aliud mystice quod Deo reue-
 lante sciatur. Et ideo triplex visio dicitur triplex cœlum,
 p.6.col.1449.c
 Visio & visionis intelligentia reuelatę diuinitus sunt de intrin-
 ſeca & formali rationē prophetię p.5.c.424.e
 Visio beati Stephani vtrum fuerit mentalis, aut imaginaria,
 vel corporalis, p.6.c.1063.c. & 1064.f
 Visionis vocabulum in initioni Prophetę Isaię libri argumē-
 tum indicat, p.4.c.4.b
 in Visionibus solet esse tentatio: solet enim Angelus iniquita-
 tis transfigurare se in Angelum lucis, & ideo sollicite agen-
 dum est vt discernas visiones, p.1.c.1425.b
 visitans (vt Papa vel Legatus) vnā Prouinciā, potest acci-
 pere sumptus ab aliā, p.6.c.437.c
 Visitare dicitur Deus hominem, quando dat ei beneficia (pi-
 ritualia & corporalia, p.3.c.137.c
 Visitare dicitur Deus peccata patrum in filios vsque in tertiā
 & quartā generationem, & quomodo hoc intelligendum
 sit, p.1.col.670.e. & col.861.b. & c.1491.a.b. & col.1607.c.
 vide in Iniquitatibus.
 Visus inter omnes sensus euidentissimam habet cognitionem,
 p.4.col.9.b
 Visitatio bona genere, si sit alicui occasio ruinę, debet eam
 relinquere. Notent visitatores, p.5.co.112.f
 Visitatio, & consolationem & supplicium significat. Vel, visi-
 tatio in bono, & visitatio in malo, p.4.c.177.a. & c.235.a. &
 col.2350.f
 Visus nomine vtimur aliquando in his quę pertinent ad in-
 tellectum, p.5.c.1031.c
 Visus, quia primatum obtinet in sensibus, intermiscetur omni-
 bus. Sic enim dicimus. Audi & vide, olfac, & uide, palpa, &
 vide, p.1.c.672.a. Interl.
 Visus exterioris & interioris ingerit cecitatem immoderatus
 haustus vini, p.3.c.1706.e
 Visus malorum nisi prius claudatur, non patet intuitur bo-
 norum, p.1.c.1353.a.b

Visum maxime delectant virides sationes & confortāt, & ma-
 xime quando sunt herbe aromaticę, p.3.col.1860.d
 vita facti necessitate non clauditur, p.4.c.338.d
 vita Prophetarum nullas habuit possessiones, par.2. columnā
 880.d
 vita æterna recte & ipsa gratia nominatur, & quare, p.6.colu.
 87.a
 Vita æterna in quo essentialiter consistit, p.5.col.1318.c. Item
 p.6.col.1416.e
 vita æterna per dexteram significatur, p.3.col.1644.e
 vita triplici, scilicet naturę gratiæ & glorię præmiantur custo-
 dientes leges diuinas, parte prima, columnā 1058.f. & col.
 1063.c
 Vita spiritalis & corporalis, per cœlum & terram designatur,
 p.1.in præfat.in Genes.
 vita futura duplex est apud Hebręos. Prima in tempore Mes-
 się. Secunda in alio sæculo, p.3.c.623.a.b. & c.836.e
 vita hominis triplex, scilicet naturę, gratiæ, peccati. Duæ a
 Deo, tertia est ab homine, p.3.c.836.e
 vita cęlestis in sacrę scripturę studio inchoatur, p.6.column.
 1686.f
 vita iusti dies est, nox uero vita peccatoris, parte 1. columnā
 983.c
 Vita beata quę consistit in seruire dilectionis, significatur p.
 meridiem, unde prouenit seruior caloris, p.1.col.1686.e
 vita præsens dicitur septima, quia in septimana dierum con-
 summatus est, p.1.c.1013.c
 vita hæc messi comparatur, p.3.c.1641.a.c
 vita naturalis designatur per manna, & quare, par.1. columnā
 737.c
 vita uite mortalis, spes est vitę immortalis, p.tertia, columnā
 1237.b
 vita iustorum, primo fidei firmitate præmunienda in corde, de-
 inde virtutum latitudine ornanda est in opere, & hoc signi-
 ficatur per pauimentum preciosissimo marmore stratum
 multo decore, p.2.c.719.c
 vita prius esse debet quam doctrina. Vita ducit ad sciētiā
 veritatis, p.5.c.101.b
 vita rigida & prædicato debet declinare mollium palatia quę
 frequentant mollibus induti adulantes, parte quinta col.
 210.f
 vita Christiana configuranda est Christo, vt mysticē non tan-
 tum eius dictis, sed & gestis configuretur, p.6.c.80.e
 vita bene inchoantium tenera ac terrę proxima, signatur per
 herbas, p.3.c.281.b
 vita præsens sit fidelibus in vsu, futura in fructu, par.2. colum.
 1576.e
 vita præsens recte perditur, quando per ipsam ad æternam vi-
 tam non peruenitur, p.5.c.202.f
 vita cuius hic mortua fuit in culpa, illic eius mors uiuit in pœ-
 na, p.3.c.217.a
 vita simulata potest significari per statuam auream Nabucho-
 donosor, & quare, p.4.c.1520.f
 vita sine scientia de facili potest errare, p.4.c.1356.f
 vita hominis multas infirmitates corporis & animę & angus-
 tias solet generare, p.3.c.165.c
 vita præsens dicitur ipsa tentatio, sed non tentari, quia caro
 corrupta ex se contra se molestias gignit, p.3.c.103.a
 vita præsens mari & fluuiō comparatur, quia modo aduersita-
 tis amaritudine afficimur, modo dulcedine prosperitatis re-
 plemur, p.3.c.169.a. Item, p.1.c.1586.e.f
 vita carnalis per aerem exprimitur, quia aeris spiramine hu-
 manum corpus viuificatur, p.1.c.1632.e.f
 vita tam longa quomodo homines primis temporibus viuē-
 bant? Ad hoc potest ratio assignari multiplex, p.1.c.135.c. &
 c.136.f
 vita hominis comparatur telę texentis, quia sicut texitur ad-
 dendo fila filis, sic humana uita deducitur addendo dies
 diebus, & perfectā tela succiditur a texente, sic humana ui-
 ta a Deo de vita præsentis, p.3.c.105.c

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra.

Vita diebus singulis proficit sicut tela filis, sed quo magis tela crescit, ad incisionem tendit, par. 3. ibid. b.

Vita præsens est hyems, in qua nos mortalitatis nostræ frigidus torpor astringit, p. 3. col. 342. e.

Vita præsens est ventus transiens, & quare, p. 3. col. 346. d.

Vita nostra in hac peregrinatione non potest esse sine peccato, nec perficere tentatione, quia profectus noster per tentationem nostram fit, nec sibi quisquam innotescit, nisi tentatus, nec potest coronari nisi vicerit, nec potest vincere nisi certauerit, nec potest certare nisi inimicum & tentationes habuerit, parte 3. col. 406. d.

Vita humana prope omnis, peccatis circumlaturatur, omnisq; conscientia suis cogitationibus accusatur, parte tertia, columna 146. f.

Vita impiorum non vera, sed falsa est videntur vivere nec viuunt, p. 3. col. 848. d.

Vita miseris subiecta, an, & quomodo sit simpliciter odibilis, p. 3. col. 134. c. & col. 45. c. Item, p. 4. col. 772. c.

Vita corporalis, & vita spiritalis comparantur quo ad generationem & nutritionem, p. 6. col. 291. c.

Vita præsens ad sufficientiam duo requirit, s. nutrimentum & vestimentum, & ideo circa ista solet magis sollicitari, p. 5. colum. 138. f.

Vita animalis vt continetur, requiritur cibus per quem restauratur humidum deperditum per actionem calidi naturalis, p. 1. col. 67. c.

vita frequenter accipitur pro operatione vitæ in qua principaliter aliquis operatur, sicut potare dicitur vita hebrioli, & peccare vita peccatoris, & agere iuste, vita virtuosi hominis, p. 6. col. 80. f.

vita humana continuata per vitales spiritus egredientes a corde qui in senectute debilitantur, & tandem deficiunt, & sic vita terminatur, p. 3. col. 193. c.

vitæ austerioris exemplum præbeat Apostoli, non præparatas epulas, sed simplices quærent, p. 5. col. 508. d.

vitæ austeritas requiritur in Euangelij prædicatore, parte quinta, col. 73. c.

vitæ melioris vias aggredi metuentes ex ignauia arguuntur, p. 5. col. 415. a.

vitæ huius miseria & breuitas exprimitur per similitudinem araneæ, quæ textit inanes telas vt dolo capiat muscas, sic nos in rebus corruptibilibus laborabamus, inania texebamus, p. 5. col. 1140. d.

vitæ suæ terminum attingere dicunt quidam nō meretur quis male viuendo, & bene viuendo, ante tempus meretur rapi ad præmia vitæ, p. 4. col. 367. c. & 338. d.

vitæ triplici, s. naturæ gratiæ, & gloriæ cōtrariatur triplex, mors s. naturæ culpæ, & gehennæ, p. 3. col. 2140. f.

vitæ actiuæ & contemplatiuæ officia, p. 5. col. 846. d.

Vide etiam in Actiua uita. Et in Contemplatiua vita.

vitæ duæ nobis in corpore Iesu Christi prædicantur. Vna temporalis, & istam declarauit Dominus in passione, altera eterna & illam in resurrectione, p. 1. col. 530. e. f.

vitæ duæ sunt. Vna corporis, altera animæ. Vita corporis anima uita animæ Deus, p. 6. col. 556. b.

vitæ duæ Ecclesiæ, una per fidē, altera per spē. Hæc agitur in corpore & peregrinatione, ubi beatitudo est tantum in spe, sed miseria præsto est de aduersis & de peccatis. Illa in immortalitate, ubi nihil mali, sed perfectio boni, p. 5. col. 1324. c.

vitæ siue uiuentium gradus sunt quatuor. Vegetatiuum, sensitiuum motiuum secundum locum intellectiuum, p. 5. colum. 1017. c. Item, p. 1. col. 67. a.

vitæ seculares circumitus & labor significatur per molam asinariam, p. 5. col. 300. d.

vitæ causa, vitalem spiritum conferendo Deus sic est, sicut Sol per suam præsentiam est causa luminis, in aere radios influendo, p. 3. col. 167. c.

vitam æternam si ore petimus, nec corde desideramus clamantes tacemus, si vero corde desideramus ore tacemus, tacentes clamamus. Et de hoc figura, p. 1. col. 614. c.

Vitam beatam, an, & quō primus homo habuerit, p. 1. c. 90. e. f.

vitam præsentem necesse est nos ducere in directione Dei & proximi per fidem & operationem, in futura vita eadem gemina directione sine labore in summa dulcedine perfructuramus, p. 2. col. 329. a. b.

ad **Vitam** æternam non plus sufficiunt mille anni laboris quā vnus dies, p. 6. col. 1368. d.

vitam nostram cum Deo dicamus, membra hostiæ frustratim concisa super ignem ponimus, p. 1. col. 91. a. Inter.

vitam hominis quare abbreviauit Deus, p. 3. col. 1140. d.

vitam præsentem qui diligunt, longiora sibi eiusdem vitæ spacia promittunt, p. 3. col. 233. a.

vitam solitariam ducere est melius quam ob uitæ præsentis necessariam uitam æternam perdere, p. 5. col. 300. d.

vitam bonorum quid persequitur sicut vita iniquorum, quare & quomodo, p. 6. col. 750. f.

vitam veritatis & charitatis spernentes, Iudæ proditori dominum suum uendenti comparantur, p. 5. col. 627. b.

vitam eius describere non est necesse, cuius impia conuersationem cerem meruit accipere, parte secunda, col. 1057. c. & col. 1060. e. f.

vitam perfectam quærenti melius est in itinere mori, quā nec proficisci, p. 1. col. 614. e.

vitæ duas habet sancta Ecclesia. Vnam qua laborat in terris. Alteram qua remuneratur in cœlo, p. 4. col. 1403. b. c.

in **Vitro** quilibet liquor qualis continetur, talis exterius demonstratur, p. 3. col. 264. a.

vitium quodlibet idololatria potest dici & per quem modum p. 1. col. 1529. c.

vitium dissimulatum morbus est in animo delitescens, p. 2. columna 1456. f.

vitium vnumquodque in corde nostro propriam mansionem habet, quālibet vendicans in animæ nostræ recessu, exterminat rerum summarum contemplatione, p. 1. col. 718. d.

vitium omne quod regnat in corpore, ex quinque sensib. pendet, p. 1. col. 1406. a. b.

vitium quod charitas proximi stultitiæ tenebris quasi nocturno frigore congelascit pruinæ comparatur, p. 3. col. 1029. c.

vitia plerique superant, sed sub ipsis superbiendo succumbunt. Et de hac figura, p. 1. col. 73. c.

vitia quædam minima ad hoc retinemus, dum sepe in magnis virtutibus terram promissionis ingredimur, ut se intentio nostra exerceat, ne uictoria superbiat, p. 2. col. 1110. d. e.

vitia nec simul nec uno tempore in sanctis extinguuntur, & quare. Et de hoc figura, p. 1. col. 720. e. f.

vitia spiritualia quidam quærent extirpare, & carnalia reseruant & per quos significantur. ibid.

vitia nostra quæ intra nos sunt, gentes dicuntur diabolicæ, cōtra quas est nobis spiritalis colluctatio, quomodo & qualiter, p. 2. col. 7. c. & 8. f.

vitia septem principalia per septem gentes, significantur, quæ sunt maiores numeri, quia plura sunt vitia quam uirtutes, p. 1. col. 1505. c.

vitia aliqua cum toto corde, tota anima & totis uiribus diligimus idola adoramus, p. 2. col. 164. d. e.

vitia quatuor sunt impediencia salutem hominis. Et per quid significantur, p. 6. col. 1523. c.

vitia sepe in virtutum usum mutantur, p. 3. col. 43. c. 44. d.

vitia quædam cōtra nos inter se coniunguntur, ut superbia, et ira, remissio & timor, quæ etsi diuersa sint tamen ad eundem finem tendunt, i. ad subuersionem spiritalis, p. 3. col. 43. c.

vitia quædam habent speciem recti, sed non virtutem, ut immoderata ira, iustitia, & dissoluta remissio misericordia uult videri & timor humilitas, & differtata superbia, libertas. p. 3. col. 377. b.

vitia restant inter optima, quæ nobis seruiunt ad usum humilitatis ne superbiat, qui vincere non potest, licet parua. Et de hoc figura de Chananiis, p. 3. col. 50. d.

vitia sepe minima reseruantur ut uirtutes maxime in humilitate habeantur, & vitia maxime premantur, p. 2. c. 11. c. Interl.

vitia

Index.

Vitia singula non habent singuli homines, sed plura: Et si eueniat aliquem esse qui in his omnibus malis vel pluribus ageretur, omnes spiritus malitiæ vel plures in se habere putandus est, p. 2. col. 87. b. c.

Vitia quatuor principalia quatuor virtutibus principalibus contrariantur, quæ quinque sensus per quinque reges significatos subiugare nituntur, p. 1. c. 199. b. c.

Vitia septem mortalia significantur per septem boues deformes quia pulchritudine imaginis deformant, p. 1. c. 403. b. c.

Vitia animæ cum purgantur manus Aaron operatur in nobis, & manus Moyse, cum ad hæc intelligenda illuminamur, nec tamen duæ sunt manus, sed vna, p. 1. c. 1420. f.

Vitia capitalia septem sunt, & quæ eorundem filia. Inter quæ quinque spiritualia, & duo carnalia, & quomodo vnum ex altero proferatur, & exortari sequentia eorum dicuntur, p. 3. col. 377. b. Item per quid figurentur, p. 1. col. 1505. b. c. & col. 1506. c. f.

Vitia tria principalia in prosperis, & tria in aduersis, par. 3. col. 465. a.

Vitia carnalia sunt maioris infamiæ, licet frequenter sint minoris culpæ, p. 3. c. 1699. c.

Vitiorum omnium ianua, iracundia, qua clausa virtutibus intrinsecus dabitur quies, aperta, ad omne facinus armabitur animus, p. 3. c. 1728. e.

Vitiorum incendio perire eos qui debuerant bene viuendo & docendo introducere dignos in Ecclesiam electorum, & arcerere indignos, est portas Ierusalem flammis hostium esse perustas, p. 2. c. 1341. b. & col. 1345. b.

Vitiorum primordia quibus humana vita corrumpitur, significantur per primogenita Aegyptiorum, p. 1. c. 1215. b.

Vitiorum exercitus (cuius Princeps est superbia) debellatur per tres patres seu acies. Prima est interiorum meditationum respectu Dei. Secunda consistit in actibus charitatis respectu proximi. Tertia pars exercitus virtuosi est gestuum & verborum modestia respectu sui, p. 2. c. 621. c.

Vitiorum omnem æquitatem subnuare debemus, & omnem elationis spiritum a nobis rescicare, p. 2. c. 85. c.

Vitiorum aliorum particulares condiciones descendendo recogitans, inuenit unde displiceant & se retrahat. Aliter est in fornicatione, p. 6. c. 241. c.

Vitiorum incentiua, quidam asserunt dici patrem: Filium, si cogitatio cõcepit peccatum. Nepotem, si quod cogitauerit opere impleueris. Pronepotem, id est, quartam generationem, & c. & quomodo, & quæ Deus punit, p. 4. c. 1211. a. b. Item, p. 1. c. 1491. a. b.

Vitiis singulis expulsis, eorum loca virtutes contrariæ possidebunt, p. 1. col. 718. d.

Vitiis variis dediti, vel erroribus impliciti, leprosi sunt, & scditatem ex interna peste educentes ostendunt in cute, p. 2. c. 896. d.

Vitiis extinctis quæ sunt primogenita diaboli, vel operibus carnis, quibus inquinatur natura, boni mores substituendi sunt, p. 1. c. 1215. b.

Sicut Vitiis tentamur, ne intus extollamur, ita extra flagellis terimur, ne quod extra quæremus mundo blandiente seducamur, p. 3. c. 313. c.

Vitiis supplantandis qui hic defudat, ibi serenissimo mentis intuitu gloriam Christi (qui propter nos terram veræ carnis accepit) indefinenter contemplabitur, p. 1. c. 1690. f.

Vitem veram quare se vocat Christus, p. 4. c. 548. d.

Vitice cur iussit Dominus ornare domos Iudæorum, p. 1. c. 1214. d.

Vitula in qua arari dicit Samson est Ecclesia, parte 2. columna 248. e.

Vitulam cõternantem, Hebræi dicunt, vitulam baronissam, & hoc videtur verius, & quid per hoc intelligant, pa. 4. colum. 175. c.

Vitulus sacrificium significat, p. 4. c. 1075. c.

Vitulus ludit & præsepe deserit, & ideo Ephræ sicut vitulus nõ est edoctus longe positus a præsepi quia præsepe Domini

deseruit, p. 4. col. 742. e.

vitulus qui pro Baal nutriebatur cur Deo oblatus, p. 2. colum. 195. a.

vitulus saginatus non excolit terram, sed ab aliis comeditur, p. 4. col. 866. e.

vitulus in atrio tabernaculi offerebatur. Vitula rufa extra castra: Ille pro peccato Sacerdotis & domus suæ tantum: Illa offerrebat pro toto populo, p. 1. c. 1045. c.

vitulus est animal gulosum, est etiam animal gesticulosum, p. 1. col. 932. f.

vitulus quem adorant Iudæi vt dicit Sab. Sa. vidit spiritum vitæ esse in Aaron, & c. Sed fictio est, & scripturæ peruersio, p. 1. col. 828. f. Et an visus sit exercere quædam opera similia operibus vitæ, sicut est comestio, p. 1. col. 839. a. b. & col. 842. d. e.

vitulus cum esset res inanimata in qua non potest esse peccatum, vocatur tamen peccatum populi, & quare, p. 1. colum. 1517. c.

vitulus secundum Rab. Sa. fuit formatus stilo per Aaron, & depinxit primo cum stilo in tabula formam vituli, & tradidit artificibus, vt facerent ad similitudinem illius: quia Apis, quod reputabatur maximum nomen Aegypti, apparuerat eis in Aegypto in specie tauri, p. 1. c. 828. f.

vitulus tener & sanguinatus Christi corpus est, quod pro salute mundi ad arborem crucis immolatum est. Hic est vitulus qui prodigo filio occiditur, p. 1. c. 232. e. f.

vitulus superbus, caro nostra hanc offerimus, dum castam custodimus, p. 1. col. 909. b.

vitulum offerri a Pontifice in holocaustum secundo inuenimus semel pro munere, & semel pro peccato, p. 1. c. 932. f.

vitulum fecerunt filii Israel in deserto cum adorare idolum vel lent, non, aliam statuam & quare, p. 1. c. 838. e.

vituli maciandi in liberis pascuis relinquuntur, seruandus iugo premitur p. 3. c. 289. b. c.

vituli oblatio semel per summum sacerdotem facta in anno, an in rememoratio peccati Aaron offerebatur, vel pro peccato proprio summi sacerdotis offerentis quicumque esset ille, p. 1. c. 1044. f. & col. 1051. b. 1052. e.

vituperare & damnare volunt multi magis quam emendare leuiora in fratre, licet ipsi sint præuenti maioribus, p. 5. col. 245. a.

vituperare dominum peius est quam non audire, p. 4. colum. 632. f.

viuo ego in ve. Test. hoc iuramentum est in nouo: Amen amen dico vobis, p. 4. c. 1196. e.

viuit Filius, in quantum Deus, & in quantum homo propter patrem, sed aliter, quia secundum quod Deus viuit propter patrem in quantum procedit ab eo, accepit tamen eandem vitam quam habet pater. Secundum vero quod homo, viuit propter patrem in quantum vnitur supposito procedenti a patre, p. 5. c. 1132. f.

viuit Dominus: Modus est iurandi, ac si dicatur, per Deum qui semper viuit, p. 2. c. 269. e. f.

non Viuit in te Christus si de auaritia cogitas, vel de stupro, si furore agitaris, vel quibuslibet vitiis, p. 2. c. 161. b. c.

viuunt omnia Deo, & sui sentiunt creatorẽ, non est Deus mortuorum, sed viuentium, p. 4. c. 1152. a.

viuere lautius & magis delicate diebus festiuis est licitum, non tamen causa gulæ, p. 2. c. 1380. f.

viuere sic debes vt semper præsentis dies sint tibi meliores quàm præteriti, p. 3. c. 1786. e.

viuere male, non naturæ, sed voluntatis est peruersæ, p. 1. col. 63. b. c.

viuere adhuc sic nõ valemus carnis corruptibilis pondere grauati, vt nulla nos possit culpæ delectatio pulsare, sed aliud est nolentem tangi, & aliud consentientem, p. 2. c. 572. f.

viuere licet nolint homines vita iustorum, appetunt tamen mori morte eorum, p. 1. c. 1344. f.

viuere delectabile est per se, tamẽ per accidens fit tristabile. Et hoc cõtingit dupliciter. Vno modo quia multis, & grauib

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra

- malis est adiunctum. Alio modo, quia boni melioris est retardatum, p. 3. c. 188. f
- Viuentes** sicut ignorant quo loco animæ mortuorum habeantur, ita mortui qui carnaliter vixerunt, vitam in carne positorum qualiter post eos disponatur nesciunt, p. 3. c. 173. a
- Viuentes** male qui cupit ab illicitis docendo compescere, necesse est ut totum se bene viuendo & a licitis etiam continēdo creatori mancipet, p. 2. c. 1291. b. c
- Viuentes** diu qui nec consilio sunt maturi, nec canicie bonæ actionis venerandi, sed peccatorū onere incurui, hos Deus præterit nec corda eorum illustrat, p. 2. c. 1544. e. f
- Viuentes** quosdam, & quosdam mortuos inueniet filius hominis quando secundus aduentus complebitur, & c. Et de hoc figura. Vel mortuos corpora intelligamus, viuentes autem animas. Ibidem.
- Viui** an aliqui & absque morte simul rapiuntur cum mortuis obuam Christi iudicaturus, p. 6. c. 653. c
- Viuitarii** sunt populi aliqui in partibus Aquilonaribus, & in magna multitudine, & illi viuum quod eis primo occurrit qualibet die, venerantur ut Deum suum pro illa die: ut fide digna relatione a quibusdam narratum est: & sic idololatria adhuc apud eos eisdem vigeret. p. 4. col. 2160. f. Vide etiam in Idololatria.
- Viuum** omne, formaliter viuum (etiam si musca) est essentialiter perfectior cælo, p. 1. c. 1490. c. f
- Vliscetur** Deus minima peccata, etiam in amicis & nulli electorum parcat, p. 1. c. 1693. a
- Vliscendi** libidine ne rapiaris dum arguis, ut letari vel consolari velis de alieno malo, sed potius consulere illi quem arguis, p. 1. c. 1070. e
- Vliscendum** non esse de his qui inferunt iniuriam sed expectandam diuinam sententiam docemur Moylis patientia, par. 1. col. 1248. d
- Vlcus** carnis nostræ est voluptas, ebrietas, gastrimargia, & huiusmodi quæ luxuriante corpore & in semetipso pruriente proueniunt, p. 1. c. 1020. f
- In Vlceribus** dolosa purulent aque malicia arguitur, p. 1. col. 1043. a. b
- Vltio** crescit crescente vitio, p. 1. col. 123. a
- Vltio** diuina reddit unicuique secundum opera sua, aliquando per reges, aliquando per Prophetas, aliquando mucrone, alios transuerberat gladio linguæ, p. 3. c. 2213. c
- Vltio** omnis, visitatio est, quasi ægroti medicum expectantis, p. 4. c. 1145. a
- Vltionis** die dixit Dominus ad Moysen petentem pro Iudeis: visitabo & hoc peccatum: & quomodo intelligitur, p. 4. col. 967. a
- Vltionis** modum lex instituit oculum pro oculo. Et si dici potest, iniustorum iustitia est, & quare. Sed iudex pro dilectione iustitiæ iustum pro iniusto reddit, p. 2. c. 1279. a
- Vltionem** vocat Ieremias visitationem, p. 4. c. 655. b
- Vltionem** vocat Ieremias ebrietatem, p. 4. c. 680. f
- Ultra** non semper importat antecessionem, p. 4. c. 40. f. & col. 436. f. & col. 499. b. c
- Vlulæ** magnitudinis sunt coruinæ, sed maculis respersæ, quæ rostro in palude sito horrendum stridunt, p. 4. c. 159. b
- Vlulatus** est clamor confusus, & est indicium magnitudinis prohibentis formare vocem distinctam, p. 6. c. 1247. c. Item, p. 4. col. 154. f. & col. 771. b. & col. 869. c. & col. 1750. f
- Vmbra** & imago differunt. Vmbra est longinquæ similitudo rei. Imago autem est propinqua & expressa rei similitudo, p. 6. c. 903. c
- Vmbra** mortis quæ est in inferno, sunt peccata, quæ nunquam sine morte, p. 5. c. 88. d
- Vmbra** mortis dicitur mundus, p. 5. c. 701. a
- Vmbra** mortis dicitur obliuio, quæ agit ut non sit res in memoria, sicut mors agit ut non sit quod capit in vita, par. 3. col. 49. a
- Vmbra** mortis dicitur duritia legis, quæ mortem carnis inferre debet duæ vmbra mortis animæ est in lucem aut vmbra mortis
- producitur, cum intellecta morte spiritus remota punitione carnali, mors carnis minime timetur, p. 3. c. 156. d
- In Vmbra** mortis sunt quidam, qui scilicet in peccatis adhuc viuunt, alii in regione vmbrae mortis, qui iam cum mortuis operibus ad inferna descenderunt, p. 4. c. 119. c
- Vmbra** dicitur mystice aduentus primus Christi in carne, quia plura intelligimus primo aduentu eius obumbrari, quorum completio consummabitur in secundo aduentu, par. 2. col. 61. a
- Vmbra** pluraliter sunt reprobi, vmbra singulariter est unusquisque peccator, p. 3. c. 388. e
- Vnctio** Christi partim communis est suis, sunt enim & ipsi participes unde & nos participatione Christi dicimur Christiani, sed inestimabili dignitate excellit: vngitur ipse substantialiter, nos vero eius operatione & gratia, p. 1. c. 369. c
- Vnctio** spiritus & sanguis vnigeniti vnus sunt operationis, p. 1. c. 799. c. Interl.
- Vnctio** extrema quæ est infirmorum, quando & quomodo a Christo fuit instituta, p. 1. c. 373. c
- Vnctio** sacerdotum ve. Test. quæ & quarum rerum mixtarum, & quis modus vngenti, & qui vngebantur, & qui non, p. 2. col. 804. e. f
- Vnctio** regum & Sacerdotum secundum Iudeos cessauit a destruktionem primi templi, ita quod in toto tempore templi secundi non fuerunt aliqui reges vel Sacerdotes sic instituti, p. 4. col. 495. c
- Vntraculum** custodis nullo fundamento solidatur, sed tempore transeunte mox destruitur, p. 2. c. 261. c
- Vncti** dicuntur proprie in veteri Testamento soli reges & Pontifices, p. 1. c. 933. c
- Vnctio** facta tempore Moyse ad inungendum Reges & pontifices seruabatur in reuerentia in tabernaculo in vase magno. Et ut dicit Rab. Sa. vnctio fiebat in fronte regis inter palpebras per modum coronæ, p. 2. c. 678. f
- Vnctionis** summi sacerdotis figura vel forma erat in figura caph Græci, ut dicit Rab. Sa. incipiens a capite, & descendens versus palpebras, & fiebat cum digito prius consecrantis in vngitione tincta, p. 1. c. 523. a
- Vnctionem** pontificalem vel regiam suscipere volens, & præparans se ad deuote suscipiendum eam, habet orationem dicere in qua petuntur tria, sine quibus nullum regimen potest bene procedere, & sunt, constantia contra malignos insultus, diligentia diuini cultus, & perseverantia in bonis actibus, & c. p. 3. c. 609. c
- Vndenarius** immundus est, & ad carnis coniunctionem pertinet, p. 4. col. 229. a. & est numerus transgressionis, p. 3. col. 1076. d
- Vndenarius** qui decem transit, & ad duodenarium non peruenit significat eos qui decalogum transgrediuntur nec ad duodenarium perueniunt, id est, Apostolicum numerum, p. 1. c. 751. a. b. & c. 1459. a. b. & col. 1691. c
- Vndecim** dies significat vndecim Apostolos, per quos Iuda reprobat. Euangelium Christi prædicatum est in mundo, p. 1. c. 1459. a
- Vngere** (et communiter dicitur) qui bene scit, bene scit punge re, sic & adulator, p. 5. c. 607. c
- Vngit** omnis fidelis primo Christum in regem & sacerdotem, cum in perfectio re baptismi verum regem & sacerdotem confiteri. Vngit & secundo cum docendo & operando idem alius prædicat, p. 2. c. 1131. a. b. & col. 1132. f
- Vngit** & vngitur Christus, vngit secundum diuinitatem vngens verbo diuinitatis secundum quod cum patre & spiritu sancto habet omnia communia, vngitur secundum humanitatem a patre & a spiritu sancto, p. 1. c. 503. a. b
- Vngebant** se in Israel tam viri quam feminae, p. 2. c. 296. f
- Vngebatur** solus summus sacerdos in capite, & non alii sacerdotes inferiores, ad denotandum quod potestas efficiendi ab ipso derivabatur ad alios, p. 1. c. 804. e. f
- Vngebantur** olim duæ personæ, rex & sacerdos, par. 5. col. 711. b

Vngi

Index.

Vngi energumenos & alios ægrotos oleo a pontifice consecrato. Hic mos ab Apostolis traditus est, p. 5. c. 542. e
 vnguentum est multiplex. Est enim vnguentum quo reges unguuntur, & hoc duobus modis. Est & vnguentum Propheticum, &c. Super omnia autem vngaetum spirituale, quod dicitur oleum exultationis, &c. p. 3. c. 427. c
 vnguenta cum bulliunt fragrantiam luauitatis reddunt, p. 3. col. 403. a
 vnguenta preciosa nō immittuntur in vasa sordida, p. 4. 457. b
 vnguibus lacerabant carnem suam quidam gentiles & idololatræ in planctu mortuorum, p. 1. c. 1539. c
 vngula est species aromatica, quæ & onycha dicitur: & humano vngui assimilatur, & est vna de quatuor speciebus ex quibus conficiebatur thymiana boni odoris, ad cremandum coram Domino in altare thymiamatis, p. 3. c. 2095. b
 vngulæ diuisio bonarum actionum & contrariarum discretio nem significat, p. 1. c. 1601. b
 vngulæ fissio signum est in animabus temperatæ complexionis, quia vngula ostendit quod carnes eorum non sunt nimis humidæ, & fissio vngulæ designat quod non sunt nimis terrestres & siccæ, p. 1. c. 1001. c
 vngulæ continuitas, signum est nimis siccitatis. Ibid.
 vnicornis fertur esse animal secundum nomen suum formatum, p. 1. c. 1743. c
 vnicornis aliquando superbiam significat, aliquando exaltationem vnitatis p. 3. c. 1160. e
 vnifarius, hifarius, &c. vnde componantur, & de eorum orthographia, p. 6. col. 1148. f
 vnigenitus Dei adest, defendit, custodit, & nos ad se trahit, quasi non sufficiat Angelorum diligentia contra dæmonū, & eos qui ad peccandum trahunt insidias, p. 1. c. 1372. e. f
 vnigenitum filium ad salutem humani generis mittendū, pater in littera legis Iudæis nescientibus habuit absconditum, exemplo Dauid in agro absconditi, p. 2. c. 453. a
 vniamur nos Deo per eucharistiæ sacramentum. Similiter & Christus secundum quod homo vnitur supposito procedenti a patre, sed differenter, p. 5. c. 1131. c
 vnio Christi realis est in vnitatem suppositi, nostra autem vnio ad ipsum est per fidem & dilectionem, p. 5. c. 1131. c
 vnio populi Israel per vnum lignum figurata, designauit populum vniri sub vno pastore, scilicet Christo, p. 4. c. 1207. c
 vnitas triplex, scilicet indiuisibilitatis, & continuitatis, & perfectionis, p. 6. c. 305. c
 vnitas bonorum sicut utilis est, sic malorum vnitas semper bonis est nociua, p. 6. col. 1220. f
 vnitas si desit bonis perniciosum est, sed perniciosum si desit malis, p. 3. c. 404. e
 vnitas habet sacramentum vnus diei, & esse in hoc numero prima beatitudo est, quia vnus & verus Deus est: secunda in secundo est, id est, in decade tertia, in tertio, id est, in centenario, &c. p. 4. c. 1862. e
 vnitas uxoris in veteri lege fuit intermissa propter maius bonum scilicet propter multiplicationem prolis ad cultum diuinum, quæ tunc multiplicanda erat per generationem carnalem, p. 1. c. 1603. c
 vnitas non compaginatur quam facit charitas, quæ non est nisi a Spiritu sancto, ideo amemus vnitatem, & timeamus separationem, p. 6. c. 107. a
 vnus est vel vna est, cum de duabus vel pluribus reb. dicitur, quæ & qualis vnitas significetur. Item cum dicitur, Vnum sunt quæ & quorum vnitas significetur, p. 6. col. 241. a
 vnus dicitur homo, & vnus dicitur Deus, sed differenter, & quomodo, p. 2. c. 311. c
 vnus, non mobilis, non vagabundus, sed firmus & inconfusus, p. 2. Ibid.
 vnus dicuntur competenter omnes vnā sapientiam habentes, qui vnum Iesum Christum cōfitentur, vno spiritu Dei replentur, Ibid.
 vnus iustus secundum quod Deo acceptus, pro pluribus habetur, p. 1. c. 1381. b

vocare, est cognitionem de fide adiuuare, vel cōpungere eum quem sciat audire, & hoc est electorum tantum, p. 6. 113. c
 vocare Dei, est nos amando & eligendo respicere. Respōdere nostrum, est amoris illius bonis operibus parere, p. 3. 1566. e
 vocanti Deo veraciter respōdemus, quando ad summā incorruptionis iussu incorruptibiles resurgemus, p. 3. col. 171. b
 vocatio duplex, exterior scilicet, & fit per prædicatores, & est communis bonorum & malorum. Interior vero tantum electorum, p. 6. c. 113. c
 volatilia sunt quæ pennas habent, sed omnino volatu carēt, p. 1. c. 25. a. Interl.
 volucres qui comedūt, ab imis ad superna cor leuare mouentur vt licet in terrenis corporibus degant, animo semper celestia petant, p. 1. c. 1239. b. c
 volucres in sacra scriptura aliquando in malo, aliquando in bono dantur intelligi, p. 3. c. 270. d
 volucres norunt varietatem temporum, & nunc huc nunc illuc transuolantes inueniunt natura quæ sibi sunt vsui, p. 4. c. 650. d
 voluminibus in diuinis puto scripta esse bonorū gesta & malorum, & ex sinistris dextrisq; actibus scripturas cōtextas, vt intelligamus quia apud Deum ociosa non sunt, nec malorum nec bonorum opera, p. 1. c. 1335. b. c
 volendi modus est per conuersionem ad appetitum sensitiuū, p. 6. c. 212. d. e
 volens & voluntarius differunt, p. 6. c. 911. a
 volentis non est, neque currentis, sed Dei miserentis: velle tamen currere nostri est arbitrii, p. 4. c. 1097. a
 voluntas hominis sola non sufficit, si non sit etiam misericordia Dei, cur etiam non dicitur a contrario. Non miserentis est Dei, sed volentis est hominis, p. 6. c. 114. c. & c. 461. a
 voluntas Dei, necessitas est, p. 1. col. 64. e. f
 voluntas diuina quæ est eius essentia, licet simplicissima est, tamen dicuntur multæ diuinæ voluntates per modum signi seu effectus, p. 3. c. 1297. c. & 1298. f
 voluntas Dei, licet sit vna in se, dicitur tamen multiplex ad varios effectus relata, par. 6. c. 1504. f
 voluntas Dei multis modis nominatur, p. 6. c. 160. e
 voluntas Dei dicitur tripliciter, scilicet prohibitionis, præcepti, & consilii, p. 6. c. 161. c. & 162. f
 voluntas duplex dicitur esse in Deo, scilicet facti, & signi, par. 3. c. 125. c
 voluntas in Deo antecedens & consequens quæ & quomodo dicantur, p. 6. c. 246. f. & c. 695. c
 voluntas consequens est voluntas simpliciter dicta. Antecedens vero secundum quid, & dicitur ab aliquibus velleitas, p. 6. c. 697. c
 voluntas ex intellectu, & ex utroque memoria, sicut ex patre filius ex utroque spiritus, &c. p. 3. c. 2053. a
 voluntas Christi in nullo discordat a voluntate patris secundum naturam diuinam, & etiam secundum humanam, p. 5. c. 1125. c
 voluntas duplex est in Christo sicut & natura. Vna diuina, & est duplex, vna signi, & altera beneplaciti. Altera humana, &c. p. 5. c. 175. c
 voluntas bona cum deest, copia agēdi remuneratur: sic et deliberatio cum molimine viciorum damnatur, p. 5. c. 109. b
 Voluntas vult se velle, vel potius anima per voluntatem, sicut intellectus intelligit se intelligere, p. 3. c. 1351. c
 Voluntas propria mactatur per obedientiam, per victimas caro aliena, p. 2. c. 370. e. f
 Voluntas uniuscuiusque arbor bona vel mala, p. 5. c. 151. c
 Voluntatis bonæ homo (qui per Dauid significatur) ascendit ad perfectionem quatuor virtutum cardinalium per instinctum & adiutorium diuinum, p. 2. c. 369. f
 Volūtate bonitate magis dicitur hō simpliciter bonus: quam per bonitatem aliarum potentialium anime, p. 5. c. 712. e. f
 Volūtatis bonæ initiū domino inspirate nobis cōceditur: nostrum uero est ad exhortationē Dei enixius uel remissius sequi: & per hoc remunerationem uel supplicia promereri, parte

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra

parte quarta, columna 748.d
 Voluntatis bonum est finis seu cōsecutio finis malum autem ipsius est finis intenti carentia, p. 3. c. 465.a
 Voluntati bonæ succedit boni operis fructus, maliciosa menti nihil prosperitatis, p. 3. c. 1777.a.b
 Voluntatem bonam cordis proferentis doctores spe refrigerant, p. 1. c. 749.c
 Voluntatem Dei multi peragunt, vnde mutare cōtendunt, & consilio Dei resistentes obsequuntur, p. 1. c. 385.f. & c. 394.b.c. & c. 745.b.c. Item, par. 3. c. 83.b. Item, par. 5. col. 463.c. 464.f
 Voluntate propria quamvis ad Dominum conuertamur, nisi tamen ille nostraxerit, & cupiditatem nostram suo præsidio corroborauerit, non possumus esse salui, p. 4. c. 828.e
 Voluntates hominum malas, in bonum non posse cōvertere Deum quando voluerit, vbi voluerit: quis tam impie desipiat vt hæc dicat? p. 1. c. 1632.e.f. & c. 1666.f
 Voluptas semper habet famem sui, p. 5. c. 908.e
 Voluptas præterita, præsentēs quidem delectat, & exhausta non satiat, p. 3. c. 1758.d
 Voluptas insatiabilis est & habita famem, non satietatem parit, p. 4. c. 1728.d
 Voluptas duplex est, bona scilicet & mala, p. 6. c. 1360.f
 Voluptas ebrietas, gastrimargia, & huiusmodi, sunt vicus carnis nostræ, quæ luxuriante corpore, & in semetipso pruriente proueniunt, p. 1. c. 1020.d.e
 Voluptas fluxa quæ ex corde gignitur, superborum, comparatur ad herbam monium, & quare, p. 3. c. 388.e
 Voluptas carnalis per Iambri significatur, qui dies amaricans interpretatur. Sic voluptas carnalis delectabilis est in principio, sed dicitur amaricans, eo quod tristabilis est in termino, p. 4. c. 2407.c
 Voluntas cum tentat in prosperis, ipsa sunt opponenda tentationi, vt eo erubescamus praua committere qui nos a Deo meminimus gratuita bona percepisse, p. 1. col. 441.a.b
 Voluptas mundialis vitæ quasi candida æstimatur & florens, & per lepram albam & florentem designatur, p. 1. c. 1189.c
 Voluptatē carnis minoris laboris est incognitā cauere quam reiicere cognitā, p. 2. c. 1360.d.e
 Voluptate carnali nemo abstinet, qui nō patitur in exordio dolores, donec cōsuetudo vertatur in melius, p. 1. c. 101.b.c
 Voluptates proprias sequentes feroces sunt, nec mens eorum solum habet. Dum enim per exteriores concupiscentias vagatur quasi a iudicis sui sessione repellitur, p. 4. c. 401.a
 Voluptates sæculi omnes, & mundi pompa & celeriter transiens luxuria, vocantur hortus Adonidis secundum sententiam sapientissimi apud Græcos, p. 4. c. 516.f
 Voluptates dicuntur aquæ maris, & quare, p. 4. c. 1725.c
 Voluptatibus corporis dediti sunt filii Iambri, & capiunt iuuenem gratiosum, suisque persuasionibus malis ad luxuriam pertrahunt, & sic spiritualiter occidunt. Ibid.
 Voluptuosi consiliatores & fluxa cogitatio in lubrico carnalium desideriorum demergunt: & cum demeritos viderint, a nobis recedunt, quia perditis nullum consilium dare possunt, p. 4. c. 837.a
 Voluptuosi significantur per pecus, p. 4. c. 2077.c
 Voluptuose viuentes vita bestiali, intelliguntur per bruta animalia, p. 1. c. 563.c. & c. 645.c
 Vomitus (vt medici aiunt) stomachum purgat, choleram minuit, p. 3. c. 2132.d.e
 qui semper Voluuntur, nec prosperitate nec aduersitate tardantur spherulis assimilantur, p. 1. col. 742.d.e
 Votum darii, p. 2. c. 1432.e
 Votum secundum Hebræos multipliciter oretenus exprimitur, p. 5. c. 271.c. & 272.d
 Votum Nazæorum in aliquibus erat perpetuum, vt in Samone & Samuele, & similibus. In aliquibus autem erat temporale, p. 1. col. 1214.f
 Votum est promissio Deo facta de meliori bono, par. prima, col. 1316.f

Votū est cū aliquid de nostris offerimus Deo, p. 1. c. 1399.a.b
 Votum & iuramentum vtrunq; est obligatorium, sed votum ex sua ratione magis est obligatorium quam iuramentum, & quare, p. 1. c. 1399.c
 Votum factum de persona humana, non erat soluendum per eius immolationem, sed per redemptionem, p. 1. c. 1147.c
 votum Deo facere nullus potest, nisi de hoc quod suum est, p. 1. col. 1151.b.c
 votum dum est de re licita & bona, implendum est, aliter non est implendum, p. 1. c. 1399.c
 votum suum adimplēs debet Deo regratiari de hoc quod sibi dedit gratiam adimplendi, p. 1. c. 1199.c
 Voti reus est, quicumque aliquid vouerit, & non impleuerit, p. 4. col. 1441.c
 vota facere, vel cōsecrare bona sua Deo, quis modus sit apud Iudæos, p. 5. col. 272.d
 vota diuersa leguntur in scripturis, p. 1. c. 1399.a.b
 vota qui vouit, sed pro infirmitate soluere non valet, ei ex peccati poena hoc agitur, vt volēti bonum, posse subtrahatur, p. 3. c. 236.d
 vota non sufficit offerre solus homo exterior, & legem Dei suscipere, quia non potest aliquid dignum Deo habere, sed interior, qui habet in se quod offerat deo, p. 1. c. 1399.b.c
 vota quæ inter se uir & uxor de abstinentia concubendi placita habuerunt quomodo valeant, vel an, & quō emittēter alter sine alterius consensu potestatem habeat, p. 1. c. 1320.f
 vota persoluere si adhuc innuptæ iā concesserit pater, sed ante quā persoluerit nupserit, & viro eius hoc cognitum nō placuerit, non persoluat, & sit omnino sine peccato, p. 1. c. 1320.e
 vota quæ abstinentiæ causa foemina vouit, non tenent, nisi vir fuerit auctor permittendo, p. 1. Ibid.
 votorum species erant multæ in veteri testamento, par. prima, col. 1147.a
 votorum quædam sunt communia, quædam propria, parte 3. c. 1001.b
 votorum quædam sunt quæ nec promittentes debemus soluere: alia sunt quæ nisi vouemus, non cogimus implere, Ibid. si Voueris te deo, imitandus est tibi vitulus, vt facias tantum quod pertinet ad diuinum cultum, p. 1. c. 1399.c
 vouens aliqua bona filius antequam parentes sint in necessitate, an post uorum emissum parentibus teneatur prouidere de illis bonis, parentibus necessitate urgente indigētibz, par. 5. col. 263.b.c
 melius est non Vouere, quā post votum non soluere spiritui sancto, p. 6. c. 1028.e
 vouere non potest aliquid uir uxori alligatus, per quod impediat reddere debitū uxori suæ sine eius cōsensu, p. 1. 1399.c
 vouere non potest aliquid vel implere seruus, per quod impediat opus sui domini, par. 1. Ibid.
 vouendum personarum quinque sunt modi, p. 1. Ibid.
 viuentibus uir uirginitatem uel uiduitatem, non solum nubere, sed & velle damnabile est, p. 6. c. 714.e.f
 vox sanguinum fratris tui, sic dicunt Hebræi, in plurali, eo quod Cain interficiendo fratrem suum fuit reus sanguinis, non solum ipsius Abel, sed etiam omnium quos genuisset si vixisset, p. 1. col. 18.c.f
 vox hominum & animatorum, sonus est cæterorum, parte 3. c. 1525.a
 vox cordis exaltatur sublimitate & conceptu virtutū, sed non intentione sonorum, p. 4. c. 999.a
 vox iustitiæ & charitatis magna est similiter & Apostolorum. Ibidem.
 vox illa auditorum cor libentius penetrat, quā dicētis vita commendat, quia quod loquendo imperat, ostendendo adiuuat vt fiat, p. 4. c. 347. a.b
 vox quid est, p. 6. c. 320.d
 vox viua magna vim habet de auctoris sui ore resonans, quæ ea pronuntiatione profertur & distinguitur, quia in hominis corde generata est, p. 6. c. 504.d

Vox est

Index.

Vox est interpretis animi, p. 5. col. 1038. d
 Vocem apud aures Dei non faciunt verba nostra, sed desideria, p. 1. col. 613. b. c.
 vocem quomodo populus videbat, cum uxor non ad uisum, sed ad auditum pertinere uideatur, p. 1. c. 675. a. b
 voces quas proferimus, signa sum rerum quas cogitamus, p. 6. col. 1379. a
 vpapa auis lugubris & luctum amans, p. 1. col. 154. e. f
 vrbes sex assignatę sunt in pręsidium fugitiuorum, qui nolentes sanguinem fuderunt, tres ultra Iordanem, & tres citra, p. 1. col. 1444. f
 vrbibus in magnas hominis terribilissimę uitę ultima opera, & laboriosa condęnantur operari, quę tamę necessaria sunt, aut fornacib. lauacri, ad succedendos ignes deseruiunt, aut cuculas purgant, aut huiusmodi faciunt, p. 1. c. 1335. a
 vrere, unus effectus est caloris, & frigoris, p. 1. c. 349. a. b
 vritur qui tentatur uituperio uel laude, p. 3. col. 943. a
 vrina fluere solet uersus pedes hominibus in timore & angustia positis, p. 4. col. 326. f
 vrsusexcoriatus & simia habent magnam similitudinem cum homine & puero excoriatis, p. 1. col. 1006. f
 vrsus paruo cibo contentus est, ita quod pro magna parte anni nihil sumit, p. 4. col. 1577. c
 vrsus fera fraudulenta, & brachijs & lumbis fortissima, p. 4. c. 980. b. tamen capite infirmus est. ibid.
 vrtica significat peccatorum pruriges, p. 4. col. 310. e
 vsque ad hodiernum diem, moris est sanctę scripturę hoc dicere de his quę vsque ad finem uitę uel seculi permanent, p. 2. col. 48. e. & col. 109. a. & 11. a
 vsura per serpentes morsum intelligitur, & quare, parte 1. columna 704. f
 vsura non est licita Iudęis, p. 1. col. 704. f. & col. 1127. a. b
 vsrau & fœnus ex impietate oriuntur, & omnem humanitatę pellunt, p. 1. col. 1130. e
 ad vsuram quędam pecunia dari prohibetur. Altera est quam ad vsuram dare debemus, p. 1. col. 1600. d
 vsuram putant aliqui tantum esse in pecunia, sed scriptura diuina aufert omnis rei superabundantiam, ut plus non recipias quam dedisti, p. 4. col. 1214. e
 vsuram accipi in lege rātum prohibetur a fratribus, in prophetā ab omnibus, in Euangelio augmentum est. Nota profectum, p. 4. ibidem.
 vsuras prohibet vicarius Christi summus Pontifex in iure canonico, & multi Principes Christiani, & c. p. 3. col. 962. f
 vsurarius est diabolus, qui pro temporalib. rapit spiritalia bona, p. 3. col. 962. f
 vsurarij argumentari solent & dicere. Dedi vnum modū, qui satus fecit decem modios, nonne iustum est ut mediū modium de meo plus accipiam, p. 4. col. 1214. e
 vsurarij & raptores quando moriuntur, faciunt testamentum Antiochi, quibus & qualiter, p. 4. col. 2379. c
 vsus antiquus difficulter deponitur, maxime si illi ad quos trāsimus in eadem difficultate inueniuntur, p. 1. col. 1957. b
 vt, vno modo tenetur causaliter, alio modo consecutiue, & c. p. 4. col. 68. f
 viterius beatę virginis panem uitę, i. Dei uerbum, & ignē spiritus sancti de cœlo suscepit, & assimilatur cibano qui panē suscepit & ignem, p. 1. col. 919. c
 utilitati exteriori qui seruiunt, ut sunt infirmi Ecclesię, signantur, nomine cutis, p. 3. col. 290. e
 utilitas multę sunt manifestę uel occultę omnium quę terra radicitus alit, p. 1. col. 16. e. f
 utinam Dominus meus Iesus cōcedat mihi calcare spiritū fornicationis & ceruicem spiritus iracundię & furoris, & aurię dēmonem & iactantiam, & contere pedib. meis superbix spiritum & cum hęc fecero gesti operis summā non mihi, sed cruci eius appendere, & c. p. 2. col. 77. a. b
 uua passa dicitur quę priusquam maturescat, ad Solem diu exsicatur, & sic seruatur, p. 2. col. 480. f
 uandali fuerunt homines bellicosi, & inter ceteros barbaros

plus habere videbantur de fulgore naturalis industrię, p. 6. colum. 1549. c
 uandali Africam depopulantes, paganos ibi habitantes occiderunt, non autem Christianos, sed multipliciter afflixerunt, p. 6. col. 1545. c
 uandali Arriane seclę magnam tribulationē fecerunt, exeuntes de Hispania, in Africā, Italiā, & Galliam, ibi. 1546. f
 vulgus incredulum usq; hodie, & dura mortalium corda, quę prophetię comminantur, & Euangelium, in aliud tempus æstimant differendum, p. 4. col. 1166. d
 vulgi mos fuerat (ut creditur) coram arca salutare, & rex Dauid qua si oblitus se Pręlatum, omnibus admixtus populis ante arcam saltat, & se in diuino obsequio per saltum rotat p. 2. col. 549. a. b
 vulgarium status iudicatur in foro secreto & publico & hoc duplici, scilicet Ecclesiastico & seculari, p. 2. col. 124. e. f
 vulnus si corpori infligatur, aut os confringatur, sub unius hora spacio solent hęc corporib. accidere, & plurib. postmodū cruciatib. exactis, multo uix tempore sanari, p. 1. c. 1263. c
 vulnus malum peius liuor pessimum plaga timens, parte 4. colum. 16. c
 vulnus est natiuitatis in corpore solutio, p. 4. c. 16. c
 vulnera dura plerunque per lenia tormenta mollescant, p. 2. col. 413. e
 vulnerat Deus duob. modis quos ad salutem reducit, p. 3. columna 84. c
 vulpis natura describitur cum moralitate, p. 5. col. 833. b. & c. 889. b. item, p. 4. c. 1167. c
 vulpes quos cepit Samson hæreticos signant quib. sunt faces incendiij ac erroris potius quam diuini amoris, p. 2. c. 250. d
 vulpium pinguedo medicinalis est contra contractionem & stupefactionem neruorum, p. 2. c. 262. e. f
 vultus sicut diuersi sunt a vultib. ita diuersa sunt corda hominum, p. 1. col. 1178. e. f
 vultus indicio, mentis mutatio deprehenditur, p. 3. c. 2038. f
 vultus hominis ex uehementi cogitatione & abstractione a corporis sensibus multum immutatur, p. 4. c. 586. f
 vultus humani cordis est similitudo Dei, quam peruersus operit, ut cognosci a districto iudice nequeat, cum uitam suā malis actibus confundit, p. 3. col. 246. d
 vultu & oculis dissimulari non potest conscientia, dum luxuriosa & lasciuia mens lucet in facies, p. 4. c. 1139. b
 vxor bona est speciale Dei donum, p. 3. col. 2107. c
 vxor dicitur species domus, sic vulgariter dicitur inter Hebręos, p. 3. col. 924.
 vxor si malis moribus luxuriosa seu quidlibet huiusmodi sit vxor, velimus, nolimus sustinenda est, p. 5. c. 315. b. 316. d
 vxor ut dimittatur, vna carnalis causa est fornicatio, vna spiritalis timor Domini ut via ea alia ducatur, nulla causa in lege Dei est, p. 5. Ibid.
 vxor Ieroboam tulisse dicitur uas passas panes vasculum nullis Prophetę, sed non scribitur Prophetam accipisse, p. 2. col. 747. a
 vxorem abdicare quemcunque ob causam cur Iudęis permisum, p. 1. col. 1603. a
 vxores plures habere licuit patribus ut futura Christi mysteria delinearent, p. 2. c. 313. b
 vxores fœcundas cum habeatis, & libris gaudeatis pulchritudinem uxoris queritis, quę meretricibus apta est, non vxoribus, p. 4. c. 2193. a. & 2194. d

X

X Litera in spe crucis formatur, & numerum denarium designat, p. 1. col. 864. e. f
 Xandicus mensis est apud Athenienses, ipse est qui apud nos Aprilis muncupatur, & apud Hebręos Nisan, p. 1. 4. colum. 2555. a
 Xerxes filius Darii secundum Latinos potētissimus fuit respectu pręcedentium, & ut armorum subiugauit Gręciam regno Persarum, & c. p. 4. col. 1942. f

Zabulon

Glossæ Ordin. & Nicolai de Lyra. Index.

Z ABVLON lætari iubet eo quod & terra & mare frui-
tur esset, p. 1. c. 1683. b
zacharias Baptiste Ioannis genitor, an fuit summus vel sim-
plex, p. 5. c. 677. 678. 679. & 680.
zacharias occisus inter altare, & c. fuit trinomius, p. 3. c. 1177.
1178. & 1179.
zachæus an natione fuerit Iudæus uel Gentilis, par. 5. colum.
945. c
zachæo quantum fuit dare dimidium patrimonii, tantum est
dare calicem aquæ frigidæ, p. 6. c. 313. a
zareth non est nomen alicuius mansionis de 42. sed torrentis
p. 1. col. 1464. f

zeb interpretatur lupus, p. 2. c. 208. c
zelotes dicitur Deus, quia non vult quod homo fornicetur
cum diis alienis per idololatriam, p. 1. c. 670. f
zelus diuinæ legis dupliciter accenditur, p. 3. c. 1397. c
zelus ad uitam est diuina præcepta seruare, parte 2. columna
829. b
ziph in Octauo milliario à chebron contra Orientem, p. 2. co.
467. b
zona pellicea mortificationis signum, p. 2. c. 856. e
zona præcinguntur homines ut ad operandum sint aptiores,
non impediri sinibus uestium, p. 3. c. 1283. a
zorobabel creditur fuisse qui annumerauit vasa principi Iu-
dæ, iussu Cyri regis Persarum, p. 2. c. 1282. c

F I N I S.

